

فهرست الجزء الاول من كتاب مرآت الكائنات

قسم ثانى

قسم ثالث

قسم رابع

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد بیحد وانتها * وشكر لا یعد ولا یحصی * حضرت خدای بی همتا * جل شانه وتعالی * وعم احسانه ونواله * جناب اعلاسنه که نوع انسانی نطق وبیان وفضل وعرفان ایله ممتاز * وابراز راز حقیقت ومجاز ایچون آیت عنایت غایت (ولقد کرمنا بنی آدم) فخواسنجه جمله عالم بیننده اصناف الطاف ایله مخصوص وسرافراز ایلدی (نظم) حمدیکه همچو بحر کرم بیکران بود * حمدیکه شکر نعمت هر دو جهان بود * حمدیکه در تضاعف ذرات کائنات * چند انکه مستزاد کنی به ازان بود * حمدی بدان مثابه که ادراك کنه آن * برتر زپایهٔ خرد خرده دان بود * بادا نثار بارکه عز کبریا * کان مصعد محامد قدوسیان بود * لا احصی است تحفهٔ خاصان دران جناب * این کفت وکو چه لایق آن آستان بود (نثر) وصلات واصلات صلوات * وتسلیمات عظیمات متوالیات * سلطان سریر افلاك * مظهر خطاب لولاك * محرم خلوتکاه لی مع الله * حبیب اله * محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم * بعدد انفاس من سکت وتکلم حضرتلرینك روح پر فتوحلرینه که دین مبینلری جمیع ادیان وملل ناسخ و عرش شرع متینلری ابد الدهر ثابت وراسخدر (نظم) محمد چو شاهست وعالم چو خیل * که مقصود او بود وباقی طفیل * همه عالم از نور او زاده شد * بدستش کلید هدا داده شد * زباغ رخش هشت بستان کلی * دران باغ روح الامین بلبلی * زمین تا فلك یك غبار رهش * مقام اودنی تماشا کهش * بامر شفاعت بکرد اهتمام * علیه الصلاة علیه السلام (نثر) وآل خیر مآل * واصحاب شرف نوالرینه که * هر بری داعی راه هدا * ساعی اعلان امر خدا * رافع اعلام دین اسلام * دافع ظلام شك واوهام * اولمشدی (نظم) آل واصحاب بکو هر کانند * قصر دین راهمه اش ارکانند * علم وعدل آوری وجود وعطاست * که ازایشان بجهان مانده بجاست * همه مرضی همه راضی رفتند * وعد حق را متقاضی رفتند * شده دررحمت حق ایشان کم * رضی الله تعالی عنهم (امابعد) نکته شناس واشرف ناس اولان ارباب البال وعرفان * واصحاب عقل وفضل وبیان زمرهلرینك ضمیر منیر آیینه نظیرلرینه مستور وخفی دکادرکه اشرف اعمال نافعه * والطف افعال جامعه بعد اداء امور الدین * تتبع اخبار انبیا ومرسلین * وتتبع اطوار سلاطین پیشین عدالت آیین اولوب * مرور سنین وشهور ایله صدور وظهور ایدن احوال عجیبة الآثاره اطلاع وآثار غریبة الاطواری استماع باعث تحصیل سرمایهٔ حکمت * وموروث تکمیل پیرایهٔ عبرت ایدوکی محقق ومصدقدر (لمحرره) اذا ما طالع التاریخ مرء * رأی الدنیا باصناف الانام * وحادثهم وکان له اطلاع * علی تفصیل احوال الکرام * فصار بحیث

جرب کل شیء * بصیرا بالامور مع اهتمام * ویکفی ناظر التاریخ فخرا * مشاهدة النبیین العظام * بابصار خفی معنوی * تکون بالفؤاد بلا کلام (نثر) خصوصا که آیینهٔ روزکار صور نمای حوادث ناهموار اولدیغی اوقات غم آثارده مطالعهٔ کتب سیر پر عبر * موجب نشاط قلب حزین ومستوجب انبساط خاطر غمکین اولدیغی مقرر ومحققدر (نظم) شو انیس کاپبهای نفیس * انه فی الزمان خیر جلیس (نثر) اکر زبان طوطی بیان ارباب تواریخ بسته * واقلام عنبرین ارقام اصحاب قصص نابریده وشکسته * اولسه احوال امم سابقه وافعال ملوك لاحقه مرور ایام وانقراض حفاظ ایله متروك ومذهول وبالکلیه منسی ومجهول قالوردی حقیقة علم تواریخ عوالی شمار یخ دم عیسی آسا معجز نمادر که زنده کنندهٔ نام قدما اولمشدر (نظم) سخن برصحیفهٔ عالم بنودی * نشان از عالم وآدم بنودی * بناء علی ذلك راه انتباهه سالك اولان علماء کمل (ماحفظ فر وما کتب قر) مضمونیله عمل ایتمکی امل ایدینوب صحیفهٔ روزکارده یادکار قالمغه کتب مفیده ورسائل پسندیده تألیف وترکیب وتصنیف وترتیب ایتمشلردر ثقاة نقاة رواة اقطار وامصار کائنات السنهٔ فصاح ایله نقل ایتدیکلری اخبار صحاح مورخان جهانکه جوهریان بازار عرفاندر بالتمام ضبط ودرس حفظ حسن ایله ربط ایتدکارنده درر غرر اخبار وآثاری بی منع وکظم * رشتهٔ سطور طروسه نظم ایدوب کلمات صحت سمائلری لآلی انتظام * وعبارات کثیرة البراعاتلری جواهر احترام اولمغین کتب جلیلة الاعتبارلری سبحه وار فی اللیل والنهار دستاویز سلاطین عالی تبار اولمشدر (مدح ودعا بظل خدا) مالك بر وبحر هفت اقلیم * صاحب حسن خلق وجود عظیم * شاه جمجاه سلطنت بخشا * مانع ظلم ودافع فحشا * صاحب بخت وتخت وتاج ونکین * ظل حق پادشاه روی زمین * آسمان خلافتك ماهی * خان عثمان زمانه من شاهی * نسل عثمانه پنجده اولدی * چارده شب ده همچو مه اولدی * جمع ایتمشدرر کمالاتی * بولدی عرفانده اوزکه حالاتی * خلق عصرنده امن وراحتده * لطف حقله رخا ونعمتده * عهد عدلنده کرك ایله جیران * اولدیلر یار ومونس وحیران * ایتدی جمله ممالکی اصلاح * نظم حال ایله بولدی خلق افلاح * التفاتیله هر کمال اهلی * اولدی مرعی وحسن حال اهلی * جمله اسلافنه ایدوب تقلید * نیجه آثار خیری ایتدی بدید * حاصل اوله دیو عبرله خیر * اولدی مقبولی هر قصه له سیر * انبیا وملوك احوالی * نظرندن هیچ اولمدی خالی * طبعی میل ایلدی تواریخه * صانجه اعداسنی خداسیخه * یا الهی شول ولو ذاتك ایچون * جمله اسما ایله صفاتك ایچون * بیك برآد که اسم اعظم ایچون * روح پاك حبیب اکرم ایچون * اول شه خوش ره جوان بختی * زینت افزای تاج وهم تختی * صحت ایله جهانده وار ایله * تخت عزنده برقرار ایله * واصل ایت عمر نوحه شاه مزی * فلك سعدده مهر وماه مزی * جمله حاجتی میسر قیل * شرق وغربی آکا مسخر قیل * ضبط عالم ایده سلیمان وش * قیل جهانکیر آنی همچو کونش * حکمی جاری اولوب جهان ایچره * اوله صاحب قران زمان ایچره * خلق عالم دیمیه امرنه لا * ایرمیه جسمنه الم اصلا * قلبی الطاف حقه مجمع اولا * تازه تازه سرور ایله طولا * ایله مقهور جمله اعداسن * مظهر الطافك ایت احباسن * آدنورب هر زمانده شوکتنی * مستدام ایله عمر ودولتنی * دائما فضلك ایله شاد ایله * دمبدم واصل مراد ایله * داخل ایت باغ عدنه اسلافن * دائم ایت نسل پاکن واخلافن * ایکا توفیقکی رفیق ایله * مرشد وهادیٔ طریق ایله * هر ایشنده صوابی الهام ایت * خیر داریٔ آکه انعام ایت * عسکرینی مظفر ایت دائم * دشمنی محقر ایت دائم * عالی شرق وغربه قیل منصوب * جمله اعداسنی ایدوب مغلوب * خضر والیاسی آکا یولداش ایت * صیت عدلینی عالمه فاش ایت * مظهر ایت دائما حمایتکه * روز محشرده ده عنایتکه * شاه در بونده آنده ده شاه ایت * جار ویار حبیب الله ایت * نور منبرلر اوزره جالس اوله * دائما لطفکه موانس اوله * قوره تخت جنان قضالرینه * ایره حق حضرتی رضالرینه * غرق انوار اوله تجلادن * هر مرادن بوله اومولادن * کیم که دیر بودعا ایچون آمین * اوله عالمده هر بلادن امین

سبب تألیف کتاب

فن تواریخده محرر اولان کتبك مقبول ومعتبرلری طویلة القصة قلیلة الحصة اولوب مطالعهلری مقتضی فتور وملال ومفضی کسل وکلال اولمغین جد اسعد وامجد رمضان زاده امیر محمد جناب جنتمکان مرحوم

سلطان سلیمان خان حضرتلری زماننده نکارندهٔ طغرای غرای سلطانی * وارایندهٔ توقیع رفیع خاقانی ایکن دأب ارباب قلم وجزرقم اوزره برتاریخ مختصر ولطیف تألیف ایتمشیدی * لکن مناقب ومراتب انبیا ومرسلین واخبار وآثار حکام وسلاطین * واجمال احوال معارف طوایف هرملت ودین * لاسیما کیفیت فطرت اصول اشیا * وبیان معظمات مخلوقات ازعرش اعلا تافرش ادنا * اعظم واهم قصص عائدة الحصص اولمغله جمله ناسه خصوصا ملوک وحکام عدالت استئناسه اطلاعنده خبرت استماعنده عبرت حاصل اولمق محقق اولوب هراهل دل قتنده مجمل مخل ومطول ممل کبی مستقبح ومستهجن اولمغین بوفقیر بی بضاعه وحقیر عدیم الاستطاعه تکثیر فوائد وتوفیر عوائد خصوصنده امر مستحسن کورمکن من حیث المجموع کمال تطویل واختصار بیننده اسلوب مرغوب اختیار ایدوب عجز وقصور وضعف وفتور اوزره اشبو جریدهٔ جدیدهٔ سدیده‌یی ومجموعهٔ مطبوعهٔ مفیده‌یی عون خالق الکون ایله تحریر وتسطیرا یلدی * بفضل الله الملک الاکبر جامع جمیع مهمات کتب تواریخ وسیر اولدیغی مقرر اولمغین اسم نیکو رسمی (مرأة الکائنات) دیو معین ومحرر اولدی امیدا حقر عبید بودرکه بسندیدهٔ دیدهٔ اهل نظر ومقبول قلوب اصحاب فضل وهنر اولمق میسر اوله بحق الحق وصفاته العلی (لمحرره) هرمنصف اهل دل که صاحب نظراست * داندکه متاع بنده درج درراست * عمان جهان برازلآلی لیست ولی * اخراج لآلی شهانه هنراست (فهرست کتاب) ناظم جواهر اخبار وراقم نوادر آثار اولان بندهٔ افکندهٔ خاکسار کسار وچاکر احقر اخلاص شعار بومجله‌یی علهٔ قویة الادله‌یی معتبرات کتب مورخین ومفسرین اجله‌دن صرف دقت فکر وعقل ایله جمع ونقل ایدوب هشت بهشت عنبر سرشت کبی سکز قسمه تقسیم وحین حاجتده لازم اولان نسنه‌نک بولنمسی بی زحمت ومهل آسان وسهل اولمغیچون مز بور ومسطور اولان اصول وفصول بیانن تقدیم ایلدی (قسم اول) بدء عالمدن دور آدم ظهورینه دک ایجاد وبنیاد اولنان معظمات امورلری مبین ومعلم اولوب التی بابه منقسمدر (احوال خلق اصول اشیاء) (احوال عوالم علویه) (احوال ملائکهٔ کرام) (احوال کوه قاف وماوراءاو وعدد عوالم مخلوقه) (احوال عوالم سفلیه) (احوال امم عالم قبل ازخلق آدم علیه السلام) اشبو قسمده مذکور اولان فوائد عظیمة العوائد جمیع کتب تواریخک هیچ برنده بوجمعیت وکلیت ایله یازلمیوب برکتابده اولان برنده دخی اولمیوب نیجه‌سی بلکه اکثری تواریخده اولمیوب بوعبد حقیر پرتقصیر بعد التتبع الکثیر کتب نصایح وحکایات وتفسیردن اخراج وبوکتاب صحت نصابه ادراج ایتدی طبع صاف موشکافلری انصاف ایله اتصاف بولان اعزه واشرافدن رجا اولنورکه محض لطفلرندن سعیز مشکور وپسندیده وحیز قبوله رسیده قیلهلر (لمحرره) حسبی الله فی جمیع الحال * منه ارجو حصول کل سؤال (قسم ثانی) حضرت آدمدن حضرت فخر عالمه قدر کلان مشاهیر انبیاء عظام علیهم الصلاة والسلام احواللرین بیان ایدوب اوتوزیدی باب بدیع اوزره توزیع وبعض ابوابی فصول نافعة المحصول ایله تفریع اولنمشدر (احوال حضرت آدم نبی علیه السلام) (احوال حضرت شیث نبی علیه السلام) (احوال حضرت ادریس نبی علیه السلام) (احوال حضرت نوح نبی علیه السلام) (احوال حضرت هود نبی علیه السلام) (احوال حضرت صالح نبی علیه السلام) (احوال حضرت ابراهیم نبی علیه السلام) (احوال حضرت لوط نبی علیه السلام) (احوال حضرت اسمعیل نبی علیه السلام) (احوال حضرت اسحاق نبی علیه السلام) (احوال حضرت یعقوب نبی علیه السلام) (احوال حضرت یوسف نبی علیه السلام) (احوال حضرت ایوب نبی علیه السلام) (احوال حضرت شعیب نبی علیه السلام) (احوال حضرت موسی نبی علیه السلام) (احوال حضرت هرون نبی علیه السلام) (احوال حضرت خضر نبی علیه السلام) (احوال حضرت یوشع نبی علیه السلام) (احوال حضرت حزقیل نبی علیه السلام) (احوال حضرت الیاس نبی علیه السلام) (احوال حضرت الیسع نبی علیه السلام) (احوال حضرت اشمویل نبی علیه السلام) (احوال حضرت داود نبی علیه السلام) (احوال حضرت سلیمان نبی علیه السلام) (احوال حضرت یونس نبی علیه السلام) (احوال حضرت شعیا نبی علیه السلام) (احوال حضرت ارمیا نبی علیه السلام) (احوال حضرت عزیر نبی علیه السلام) (احوال حضرت دانیال نبی علیه السلام) (احوال حضرت زکریا نبی علیه السلام) (احوال حضرت یحیی نبی علیه السلام) (احوال حضرت عیسی نبی علیه السلام) (احوال انبیا مشتبهة النبوه که) اوتوز برنفرکسنه اولوب

نبوتلری بروجه یقین نامعلوم اولمغین هر برنه بشقه باب یازلمیوب جمله‌سی بربابده لکن بشقه بشقه فصللر ایله یازلدی (احوال جمیع انبیا ومرسلین) بروجه اشتراک اشبو بابده بلا بر پیغمبره مخصوص اولمیوب جمله‌سنه یابعضلرینه عام وشامل اولان امور جهه وفوائد عظیمه ومهمه بیان اولنمشدرکه بوجمعیت وکلیت هیچ برکتابده موجود دکلدر اصحاب تتبع وعرفانه عیان ونمایاندر (قسم ثالث) حضرت سید الانام علیه افضل الصلاة والسلام وآل واصحاب کرام احواللرینی اعلام ایدوب بکرمی اوچ بابه انقسام بولمشدر * اشبو ابواب صحت نصاب منفعت انتسابده جمیع کتب سیر حضرت سید البشرده محرر اولان کلیات معظمات احوال رسول وآل واصحاب ومهمات ولطائف بیحد وحساب تضمین ودرج وترتیب وتهذیب وجامعیت ونافعیتده کلی زحمت ودقت خرج اولنمشدر * مرجودرکه جناب حضرت رب غفورده بوعبد پرقصورک سعی موفوری مشکور اوله (لمحرره) دارم ازلطف حق امید قبول * حسبی الله وهو معطی الرسول (قسم رابع) خلفاء حنفاء راشدین وحسن وحسین فخر اهل دین احواللری بیاننده اولوب التی بابه منقسم وبووجهله مرتسمدرکه (احوال حضرت ابو بکر الصدیق) (احوال حضرت عمر فاروق) (احوال حضرت عثمان ذوالنورین) (احوال حضرت علی الولی) (احوال حضرت حسن) (احوال حضرت حسین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین) (قسم خامس) بعد الخلفاء الراشدین ملوک وسلاطین مؤمنین احوالی بیاننده اولوب اون طقوز بابه منقسمدر (احوال خلفاء عباسیه) (احوال ملوک بنی امیه) (احوال ملوک صفاریه) (احوال ملوک سامانیه) (احوال ملوک فاطمیه) (احوال ملوک دیلمیه) (احوال ملوک غزنویه) (احوال ملوک سلجوقیه) (احوال ملوک سلجوقیهٔ دیکر) (احوال ملوک سلجوقیهٔ ثالثه) (احوال ملوک خوارزمیه) (احوال ملوک اتابکیه) (احوال ملوک اتابکیهٔ دیکر) (احوال ملوک ایوبیه) (احوال ملوک جنکیزیه که اوللری کفره‌یی دین لکن آخرلری مؤمنین ایدیلر) (احوال ملوک ترکمانیه) (احوال ملوک خلفاء عباسیهٔ دیکر) (احوال ملوک چراکسه) ذکر اولنان ملوک جهان طبقاتنک بیاننده زمان ظهورلری ترتیبین رعایت وبلدان ترتیبین رعایتدن انسب واصول اولمغین اول وجه اوزره مسطور ومرتب اولدی (قسم سادس) ملوک پسندیده سلوک آل عثمان خلدت خلافتهم الی انتهاء الزمان حضرتلرینک مناقب رفیعة المراتبلری بیاننده اولوب برمقدمه واون بابه تقسیم وبووجه ایله ترمیم اولنمشدر (احوال سلسلهٔ سنیهٔ عثمانیه) (احوال سلطان عثمان خان) (احوال سلطان اورخان خان) (احوال سلطان مرادخان غازی) (احوال سلطان یلدرم بایزید خان) (احوال چلبی سلطان محمد خان) (احوال سلطان مرادخان ثانی) (احوال سلطان محمد خان غازی) (احوال سلطان بایزید خان) (احوال سلطان سلیم خان غازی) (احوال سلطان سلیمان خان غازی) مرحوم مرقومدن بروقت دور ایدن فتوح وغزوات وسائر حوادث وواقعات قبیلهٔ نبیلهٔ عثمانیاندن انلرک اسلافی احوالی کبی کما کان مجموع ومضبوط وروسن تألیف حسن ایله مربوط اولمیوب محرر سطور اولان بندهٔ پرقصورک دخی حداثت سن حسبیله مفصلا وقوف وشعوری اولمغین تعرض وبیان دائرهٔ امکانه وصول بولمدی (والعذر لدی الکرام مقبول) (قسم سابع) دور آدم ایله فخر عالم صلی الله علیهما وسلم ما بینلرنده کلان مشاهیر طبقات ملوک وحکام واصول طوائف وامم انام احواللرین اعلام ایدوب اون بش بابه انقسام بولمشدر (احوال ملوک پیش دادیان) (احوال ملوک کیانیان) (احوال اشکانیان) (احوال ملوک ساسانیان) (احول ملوک قبطیان) (احوال ملوک قحطانیان) (احوال خلفاء وحکام بنی اسرائیل) (احوال ملوک بنی اسرائیل) (احوال ملوک یونان وبطالسه) (احوال ملوک رومیان بت پرستان) (احوال ملوک رومیان نصاری) (احوال ملوک جرهمیه) (احوال ملوک غسانیه) (احوال ملوک لخمیه) (احوال ملوک کندیه) اشبو درت طائفه وبوقاروده کی قحطانیان طوائف عربدن ایدیلر (باب ثامن) دربیان باعث اختلاف السنه ولغات وموروث افتراق جلائل باقطار کائنات وذکر اسامی واحوال امم عالم از زمرهٔ بنی آدم * اشبو قسم ایکی باب ویکرمی درت فصل اولوب ایچلرنده ذکر اولنان مهمات وفوائد کثیرة العوائددن اکثر کتب تواریخ بالکلیه خلیه وعریه اولوب سائرلرنده دخی بومرتبه شامل وجامع اولمق معدوم ایدوکی ارباب فهوم زمره‌لرینه بعد التتبع معلوم ومحسوم اولور اشبو کتاب معتبر بفضل الملک الاکبر زبدهٔ جملهٔ کتب تواریخ وسیر اولمق میسر اولمغین انلرک سر

شرف انبیالر بنه درة التاج اولوب زمرهٔ ناظرینه * احوال اشراف اصناف عالمینه وقوف وشعور
اشاج ایتمکده جای شبهه وشك دكلدر (نظم) ها انا الان اشرع المقصود * مستعینا بربی المحمود
سبحان الله ذی العظمة والكبرياء والعزة والقدرة والعطاء الذی اوجد بكلمة كن عامة الاشياء على ما اختار
وشاء * والصلاة والسلام على اول مخلوق بدأ فی الابتداء محمد سيد الانبياء وسيد الاصفياء وعلى آله واصحابه
الاولياء الاتقياء صلاة وسلاما ليس لهما حد وانتهاء (اما بعد) قسم اول كتاب اولان اشبو اوراق فوائد نصاب
عوائد انتساب كيفيت خلق وفطرت اشيایی مبين ومعلم اولوب التی بابه منقسم وبو وجهله مرتسمدركه

(باب اول در بیان ترتیب ظهور اشیا)

زیبدای عدم ناپیدا بامر حضرت خدا جل وعلا بدأ خلق عالم خصوصنده كتب اسلاف واخلافده
اولان روايات كثيرة الاختلاف ظهور امور صحتنده مستويه الاقدام اولمغله بلاو برنده رجحان تام اولیوب
جمله نك ذكرنی استیعاب مورث اطناب واجب الاجتناب اولمغین اشبو محرر حروف عفا عنه الملك الرؤف
متأخرين مؤرخين كبار مختارا تندن درت روايات صحت شعار انتخاب واختيار ايدوب بعضيسنه
مناسبتله كتب معتبره ومتفرقه دن نيجه لطيف واهم فائده لر ضم ايتدی (روايت اولی) بعض علماء حميده
آثار وفضلاء پسنديده شعار در منثور حكاياتی سلك الفاظ وعباراته نظم ايدوب صحايف پر لطائفه بو يله رسم
ورقم ايتمشلردر كه (كان الله ولم يكن معه شیء) فحواسنجه ذات بيچون رب ودوددن غير زمان وزميندن ومكان
ومكيندن برنسنه موجود دكل ايكن اول حضرت مبدع بدايع غريبة الآثار مخلوقات * وصانع صنايع عجيبة
الاطوار مصنوعات عز اسمه وشانه وعم بره واحسانه بروفق كلام حكمت انجام (كنت كنزا مخفيا فاحببت
ان اعرف فخلقت الخلق لاعرف) علم ازلی ذاتيده اولان جمله مكوناتی وفور قدرت كامله وظهور مشيئت شامله
ايله وراى تتق غيبدن سرای شهودوبی ريبه كتوروب اعنی ايجاد ايتمك مراد ايتدكده جميع اشيادن طقوز يوز
بيك يل مقدم فخر عالم صلی الله عليه وسلم نورنی ياردوب بعد زمان ذات واجب الوجوده سجود امرا يتمكين
امتثال فرمان ايدوب هر كونی بيك يل حسابنجه تمام يوز يل * سبحان العالم الذی لا يجهل * سبحان
الحليم الذی لا يعجل * سبحان الجواد الذی لا يبخل * ديو متصل تسبيح حقه مشغول اولوب بعده اول نور كامل
السروردن برجوهر ظهور ايدوب اريوب دريا اولوب بيك يل متصل جوشان وخروشان اولدی بعده
اول دريا اون قسم اولوب اولكيدن عرش ثانيدن لوح محفوظ ثالثدن قلم ياراديلوب امر خدا ايله لوح
اوزره ابتداء (بسم الله الرحمن الرحيم) انی انا الله لا اله الا انا محمد رسولی من استسلم لقضائی وصبر على بلائی
وشكر على نعمائی ورضی بحكمی كتبته صديقا وبعثته يوم القيامة مع الصديقين ومن لم يستسلم لقضائی
ولم يصبر على بلائی ولم يشكر نعمائی ولم يرض بحكمی فليختر الها سوائی) ديو يازوب خير وشری نفع وضرری
وموت وحياتی حركات وسكناتی والحاصل قيامته دك ظهور ايده جك جميع اموری نوردن مركب ايله مسطور
ومرتب ايتدی قسم رابعدن قمر خامسدن مهر انور سادسدن جنت سابعدن ايام ثامندن ملائكهٔ كرام
تاسعدن كرسی عاشردن حضرت رسولك خاك پاكی ياخود روح پرفتوح تابناكی ياراديلوب كيمی عرش برينده
الطاف حقله مشمول وتسبيح وتقديس رب العزة ايله مشغول اولدی ديدی اشبو روايت حكمت آيت عبرت
غايت معارج النبوه ده كتاب شرف المصطفادن نقل وحكايت اولنمشدر * فن سيرده درج الدرر آدلو كتاب
معتبرده اون قسم اولان دريانك سادسندن كواكب سابعندن ملائكه ثامنندن نور مؤمنين ياراديلدی
ديو بر روايتده قسم اولدن عرش ثانيدن كرسی ثالثدن قلم رابعدن لوح خامسدن جنت سادسدن شمس
سابعدن قمر ثامندن نجوم تاسعدن ملائكه عاشردن نور محمدی ياراديلدی ديو بيان وعيان اولنمشدر والله اعلم
بما اخفی اواعلم روايت ثانيه بنه معارج النبوه ده كتاب وسيلة الصديقيندن منقولدركه صحابی صاحب
اقتباه جابر بن عبد الله حضرت رسول شريف الخصال لطيف الفعاله اول مخلوق رب متعال ندر ديو سؤال
ايتدكده سنك پيغمبرك نوريدركه جمله اشياء اندن ياراديلوب ظهورا يتمشدر والله تعالى انی ابتدا ياراتدقده اون
ايكی بيك يل مقام قربده مقيم ايدوب بعده درت بولوب برندن عرش برندن كرسی برندن حملهٔ عرش وحملهٔ
كرسی ياراديلوب * دردنجی قسمی دخی اون ايكی بيك يل مقام محبتده طور غروب بعده ينه درت بولوب برندن

قلم برندن لوح برندن جنت ياراديلوب دردنجی بی دخی اون ايكی بيك يل مقام خوفده طور غروب بعده ينه درت
بولوب برندن ملائكه برندن شمس برندن قمر ياراديلوب دردنجی بی دخی اون ايكی بيك يل مقام رجاده طور غروب بعده
ينه درت بولوب برندن علم وحلم برندن عصمت وتوفيق ياراديلوب دردنجی بی دخی اون ايكی بيك يل مقام حياده
طور غروب بعده اكا نظر ايتدكده عظمت رب عزيزدن اوتانوب عرقريز اولوب يوز يكرمی درت بيك
قطره طاملیوب هر برندن بر پيغمبرك روحی ياراديلدی بعده اول ارواح انبيا تنفس ايدوب انلرك نفس
مقدسلرندن ارواح اولياء وشهداء واتقياء وسعداء ياراديلدی بعده اول نور منظور ايچون اون ايكی حجاب
ياراديلوب هر برنده بيك يل طوروب بعده اجزاء مرضيهٔ ارضيه ايله تركيب اولنوب بعد زمان آدم ياراديلدقده
انك جبين مبيننده تابان ودرخشان اولوب تدريجله بدر ومه آندن والده مه منتقل ومتحول اولدقده الله تعالى
بنی عالم وجود وشهوده كتوروب سيد المرسلين وخاتم النبيين ايلدی ديو بيورديلر منتقی نام كتابده بو فاروده كی
اولان قمر ياراديلان قسمده قمر ايله كواكب ياراديلمشدر ودخی نور محمدی ايچون ياراديلان اون ايكی حجابك
اسملری كرامت وسعادت وهيبت ورحمت ورأفت وعلم وحلم ووقار وسكينت وصبر وصدق ويقين اولوب
هر برنده بيك يل طوروب عبادت ايدوب بعده اول نور اشبو حجابلردن چيقوب طپراغه قارشديريلوب شرق
وغرب آراسنده مهر لامع كبی نور ساطع اولوب بعده آدم ياراديلدقده انك آلننه نقل اولندی ديو زياده وافاده
اولنمشدر * لكن مواهب لدنيه آدلو كتاب صحت نصابده راوی ماهر حضرت جابر سؤالنه جواب رسول
مرغوب بو وجهله مكتوبدركه يا جابر الله تعالى هر اشيادن اول سنك پيغمبرك نورينی ياراديلوب الى ماشاء الله
قدرت رحمان ايله دوران ومقامات قرب انسده سيران وجولان ايدوب اول زمانده لوح وقلم وجنت ونار وارض
وسماء وجميع مافيها بالكليه معدوم وناپيدا ايدی * پس اشيايی ايجاد مراد ايتدكده نورمذكوری درت بولوب
برندن قلم برندن لوح برندن عرش ياراديلوب * دردنجی بی دخی درت بولوب برندن حملهٔ عرش برندن كرسی برندن
جمله ملائكه يی ياراديلوب * دردنجی بی دخی بولوب برندن يرلر برندن جنت وجهنمی ياراديلوب * دردنجی بی دخی
درت بولوب برندن مؤمنلرك ابصاری نورين برندن قلبلری نورين كه معرفة الله در * برندن انسلری يوزين كه
توحيد رب مجيد در خلق ايتمشدر ديو بيورمشلر والله اعلم (روايت ثالثه) بنه معارج النبوه ده تفسير بحر
العلوم نسخه سندن مفصلا منقول اولوب كمال اجمالی بودركه نور محمدی جمله اشيادن اون كره يوز بيك والتيوز يتمش
بيك يل مقدم ياراديلوب مقامات متنوعه ده نيجه بيك ييللر طوروب عبادات حضرت حقه مشتغل وانواع
تجليات وترقياته واصل اولدقده اول نور ظاهر باهردن يوز بيك عدد قطره نور متقاطر اولوب ايچلرندن بريسی
نظر حقله يوز يكرمی درت بيك قسم اولوب هر بری بر پيغمبر روحی اولدی بر قطره دخی نظر حقله اون قسم
اولوب طقوزندن جبرائيل وميكائيل واسرافيل وعزرائيل ورضوان وملائكهٔ عرش * ودردائيل آدلو ملك
وحملهٔ عرش ورأس الهدی ياراديلوب اونجی قسمه دخی اثر نظر حق ملحق اولدقده بودخی اون بولنوب طقوزندن
عرش وكرسی ولوح وقلم وجنت وقمر وشمس ونجوم وسكزنه خلفاء رضوان اونجيدن دخی طول وعرضی درت در
بيك ييللق بردانه جوهر ياراديلوب نظر حقه مظهر اولدقده كمال هيبت ودهشتندن اريوب نصفی دريا ونصفی
آتش اولوب اجتماع ضدينكدن آب جوش واضطراب ايدوب كوپوكندن مادهٔ ارض دود دائم الصعودندن
مادهٔ سماء امواج شامخه سندن جبال راسخه ياراديلوب جباله برق عزت اصابت ايتدكده معادن ظهور ايدوب
نار ايله حجر اصطكاك ايتدكده مادهٔ نار آشكار اولوب بعده وجه ارض بالطول والعرض بسط اولنوب برقات ايكن
طبقات اولوب هر برنده ساكن اولمغه نيجه طائفهٔ متخالفه ياراديلدی بعده آتشك شعله سندن قوم جان ياراديلوب
تصرف روی زمين انلره تعيين اولندی جنت يدنجی كوكك اوزرنده جهنم يدنجی يرالتنده قرار ايدوب انتظام
احوال دنيا پرنقش ايچون شمس وقمر ونجوم عالم ضيا بخش اولوب مواد ظلمت ونور وشب وروز ظهور وبروز
ايتدی (روايت رابعه) الانس الجليل فی تاريخ القدس والخليل آدلو كتاب صحت نصابده مفصلا مسطور
اولاندركه بو مجلده اندن منقول ومزبور اولوب ساير كتب صحيحهٔ متفرقه دن اقتضاء كمال مناسب ايله جابجا
نيجه فوايد لطيفه ومهمه ملحقه ومتضمنه قيلنوب فرع واصل ارالرينی تمييز وفصل ايچون فوايد ملحقه منقول
عنهلری اولان كتبك اساميسيله يازيلوب ملحق به اولان كلمات اوائلنده سرخله بعده كلمه لری يازلدی پس

بوروايت اوزره حق جل وعلا قبل خلق جميع الاشياء ابتداء لوح محفوظ جامع الاسراری بعده قلم فايض
الانواری يرادوب جسامتده ارض وسما مقداری درهٔ بيضا يرادوب اكا خطاب ايتدكده هيبت نداء خطابدن
اريبوب دريا اولوب تموج واضطراب ايتدكده امر خالق الاما كن ايله ساكن اولدی بعده عرشی يشل زمرددن
كرسی يی آق وبراق بردانه اينجودن يرادوب ايكيسيدخی بحر مذكورك اوزرينه قودی معارج النبوة ده
اشبو دريانك اسمی صاد ايدی (ص والقرآن ذی الذكر) آيتنده صاددن مراد بودرد يمشلردر ديو مذكوردر
بعض معتبراتده عرش صافی نوردن يرادلمشدر ديو لكن كتب حديثده يكپاره قزل ياقوتدندر ديو
مذكوردر كتاب القانون قاضی ابوبكر بن العربيده حق تعالی ابتداء عرشی يرادوب صو اوزرينه قويوب صودخی
ريح اوزرينه اولوب عرشی كرسيدن ايكی بيك ييل اقدم يرادوب صونك بخاریندن كوكلری وملوح وقلم
يرادلدی ديو ابن عباسدن روايت صحيحه واردر * اول مخلوقاتده علما اختلاف ايدوب كيمی عرش كيمی ماء
كيمی غمام يعنی بوقعه بولوتدر ديوب اكن قول اصح اوزره عرش ديو مذكوردر (كتاب العظمه ده) ابن عباسدن
مرويدركه الله تعالی صو يراتمق ديلديكده نوردن بريشل ياقوت يرادوب بدی قات كوكلر يدی قات يرلر ايله
جمله سنك مابينلری قدر اولوب اكا نظر ايتدكده دهشتندن اريبوب يوم قيامتده دك لرزان وجوشان اولوب
صكره ريح يرادوب صويی يل اوزرينه قويوب صكره عرشی يرادوب انی صو اوزرينه قودی مواهب لدنيه ده
عرشدن اول صو يرادوب (ان الله لم يخلق شيأ مما خلق قبل الماء) حديث صحيحدر ديو تفسير كوراينده (والله
خلق كل دابة من ماء) آيتنده مرويدركه حق تعالی ابتداء برجوهر يرادوب نظر هيبت خدا ايله اريبوب صو
اولوب نار ونور وهوا وتراب جمله اول صودن يرادلمشدر ديو * تفسير كشافده دخی آيت مزبوره ده مرويدركه
ملائكه ريحدن جن ناردن آدم ترابدن يرادلوب ريح ونار وتراب دخی صودن يرادلمشدر ديو تفسير كبيرده
حضرت رسول عليه السلام (كان الله ولا شئ معه ثم خلق اللوح واثبت فيه جميع احوال الخلق الى تمام القيامة
بيورمشلردر ديو ينه كشافده (وهو الذی خلق السموات والارض فی ستة ايام وكان عرشه على الماء) آيتنده
اشبو آيت عرش ايله ماء ارض وسمادن اول يرادلدقلرينه دلالت ايدوب ماء مزبور ريح اوستنده ايدی ديمشلر
ديو مذكوردر (والله اعلم بالصواب) بعده باد حركت معتاد نيجه يوز بيك قنادايله يرادلوب عرشی كوتورن
دريانك اوزرينه قوندی * كتاب العظمه ده امام مجاهد بادك ايكی قنادی وبرقويريغی واردر ديوب حضرت
رسول عليه السلامدن عادقومنه الله تعالی برخاتم حلقه سندن زياده اچمامشدی بيورمشلردر ديو مرويدر
بعده غايتده جسيم درت ملك عظيم يرادلوب عرش جليل انلرك اوموزلرينه تحميل اولندی تفاسيرده (ويحمل
عرش ربك فوقهم يومئذ ثمانية) آيتی دلالتی اوزره يوم قيامتده سكز ملك كوتورسه كرك ديو مذكور
ومسطوردر بعده برعظيم اژدها يرادلوب عرشی احاطه ايتدی مزبور اژدرك وصفی اشاغه ده ذكر اولنسه كركدر
بعده باد امر رب العباد بحر سابق الذكری تحريك ايدوب كوبوكندن ايكی كونده يدی قات يرامواجندن طاغلر
يرادلوب هر برندن كوه قافه بر رطمار واصل ومتصل اولدی نيجه كتب معتبره ده كوبوكندن ابتداء كعبهٔ
معظمه نك يری يرادلوب صكره وجه ارض اول خاكدان تابناكدن مد وبسط اولنمشدر ديو محقق ومتفقدر تفسير
لبابده ابن عباسدن مرويدركه بريوزی كعبه يرينك آلتندن دحو اولنوب صو يوزينه بسط اولندی صكره
بريوزی اهلی ايله كمی چلقلا نورکبی صو يوزنده چلقلانمغين طاغلر يرادلدی تاكه بر حركتدن ساكن اوله بعده
قاف طاغينك اردنده يدی عظيم دريا يرادلديكه بری برلرينی قوشادوب جمله سی قافی احاطه ايتمشدر ايچلرنده
اولان مخلوقاتك انواع واصنافی واحوال واوصافی كمال كثرت ونهايت غرابت سببيله حضرت حقدن غيرك
معلومی دكلدر ديمشلر بعده دنيا يوزنده اولان دريالر ايچلرنده اولان حيوانات اوچنجی كونده يرادلدی
كتاب فوايح مسكيه ده وحوش وطيور وحشرات ودواب بر وبحر وجميع حيوانات عفونت ارضدن يرادلدی
ديو مذكوردر بعده دردنجی كونده اول حيواناتك ارزاق وساير احوالی تقدير وقطمير تقدير اولندی بعده
يرآلتنده قرارگاه اولمغله حركت اوزره اولمغين امر خالق فلك وفلك ايله برملك يرآلتنه كيروب صاغ الی
مشرقدن صول الی مغربدن چقاروب زمين بی تمكينی اوموزنده محكم طوتوب بعده حضرت رب العزة
والجبروت يشل ياقوتدن برصخرهٔ عظمت بهره يرادوب مذكور ملك انك اوزرنده دائم قائم اولدی * كتاب

المستظرفده وهب بن منبه دن مرويدركه اول ملكك آلتنده اولان حجر عالی كوهرك اورتاسنده يدی بيك
دلوك اولوب هر برندن بردريا چيقاروآقركه بيوكلكنی همان حضرت الله عز وعلاء وجل عن الاشباه بيلور
بعده كيوثا ياخود ليوثان آدلو برثور عظيم الطور يرادوب حجر مزبورانك ارقاسيله بوينوزلری اراسنه قوندی
بعض معتبراتده مذكور اوكوزك كوزی قولاغی اغزی بورنی بوينوزلری اياقلری دوردر بيك ياقرق بيك عدد
اولوب هر ايكی اياغی مابينی بشيوز ييللق يولدر ديو تبيين اولنمشدر (فتبارك الله احسن الخالقين) بعده حضرت
رب خالق بهموت آدلو بربالق يرادوب مزبور اوكوزی اشبو بالغك اوزرينه قودی كتب معتبره ده مزبور بالغك
كمال عظمت وجسامتندن وكوزلرينك لمعان واضاءتندن يوزينه باقلمق محال اولوب باشی ايله قويروغی ايكی
جانبندن اوزانوب عرش آلتنده جمع اولمشدر ديو مذكوردر بعده مزبور بالق سابقا ذكر اولنان دريانك
اوزرينه بعده دريا دخی هوا اوزرينه بعده هوا دخی ظلمت اوزرينه قونوب امر پروردكار حكمت كار محير
الافكار ايله جمله سی بواسلوب اوزره قرار ايتديلر ظلمتك اشاغه سی جميع مخلوقاته نامعلوم ايدوكی مجزوم
ومحسومدر بعض تفاسيرده نور ايله حوت اراسنده برحجر ذكر اولنوب برروايتده بحر مذكور آلتنده برحجر آنك
آلتنده برملك انك آلتنده دخی برحجر انك آلتنده ريحدركه قدرت حق ايله معلق طورردی ديو مستظرفده وهب
قولنجه بحر آلتنده اولان هوا بردريا اوزرنده اولدخی ثری اوزرنده اولدخی ظلمت اوزرنده اولوب اشاغه سی
حقدن غيره معلوم دكلدر مشاهير تفاسيرده (له ما فی السموات وما فی الارض وما بينهما وما تحت الثری)
آيتنده ثری ياش طپراقدر (ما تحت) دن مراد اول طپراغك آلتنده نه وار ايسه ديمكدر * محمد بن كعب ديمشدركه
مراد يدی قات يرآلتنده اولان نسنه در * امام سدی ديمشدركه ثری يدی قات يرك آلتنده اولان صخره نك
اسميدر ديو مذكوردر * تاريخ ابن شحنه ده بالق آلتنده دريا انك آلتنده جهنمدر ديوب ابن عباسدن مرويدركه
كتاب العظمه ده ارض صو آلتنده صو يشل طاش اوزرنده طاش بالق آرقه سنده دركه بالغك ايكی طرفی
عرشده جمع اولنور بالق دخی برملك اوموزنده دركه ايكی قدمی هوا اوزرنده دردیو برحديث شريف ذكر اولنوب
كعب الاحباردن دخی مرويدركه يدی قات يربرصخره اوستنده صخره برملك آوجی ايچنده ملك بالق قنادی
اوستنده بالق صوده صو يل اوستنده يل ريح عقيم اوستنده دركه ريحك بوينوزلری عرشه معلقدر تفسير
ثعلبيده مذكوردركه يرآلتنده بالق انك آلتنده دريا انك آلتنده صخره انك آلتنده نور انك آلتنده ثری انك
ماوراسی معلوم ماسوی دكلدر نور مزبور آغزين آچوب طورركه قيامتده جمله دريالر قارشوب بر يركز اولوب
بونك اغزينه دوكلوب جمله سی قرنی ايچنده قروب محو اولور تفسير مزبورده سديدن بعض معتبراتده نيجه
صحابه دن مرويدركه ارض حوت اوستنده حوت دريا ده دريا عربجه صفاء يعنی مهره لنمش كاغد كبی دوزبالق
قيا اوستنده اولوب صفاء دخی ملك ارقه سنده ملك صخره اوستنده صخره ريح اوستنده در قرآن عظيمده (فتكن
فی صخرة دن) مراد بو صخره در حوت يرادلدقده حركت ايتمكين حق تعالی طاغلر يراتدی تاكه يريوزينه
انكر اوله تفسير مكيه ده ابوهريره دن مرويدركه ارض حوت اوستنده حوت دريا اوستنده دريا صخره اوستنده
صخره نك درت كوشه سی اولوب هر كوشه اوزرنده برملك اياغ اوزره طوروب دريا ايچنده طوررلر كتاب كنز
الاسرارده مذكوردركه حضرت عيسى عليه السلام ما تحت ارضدن سؤال اولندقده يدی طبقه يه وارنجه
بر ارض وبردريا اولوب ارض سابعه آلتنده برعظيم مجوف صخره واردركه برملكك براوموزی اوستنده در
ملك آلتنده نور انك آلتنده حوت انك آلتنده دريا انك آلتنده ريح انك آلتنده هوا وظلمت انك آلتی هيچ بر مخلوقك
معلومی دكلدر ديو بيورمشلر بعض معتبراتده كعبدن مرويدركه ارض سابعه صخره اوستنده صخره ملك
اوستنده ملك بالق اوستنده دركه بالغك ايكی طرفی عرشه معلقدر بالق آلتنده هوا ايله ظلمت اولوب علم مخلوقات
بونده منقطع اولدی كتاب العظمه ده حضرت ابن عمردن مرويدركه اشبو دنيا درياسنك آلتنده آتشدن
بردريا انك آلتنده صودن بردريا اولوب بواسلوبله صودن يدی دريا آتشدن دخی يدی دريا واردر كتاب بهجة
النفوسده ابن عباسدن مرويدركه ارض يرادلدقده روحانيوندن ازرمائل آدلو برملكك ايكی ياغرنی
اورتاسنده قونوب مزبور ملك ارض سابعه آلتنده اولوب طولی بشيوز ييللق يولدر ملك دخی طولی وقولاقلريله
بوينوزلری اراسی بشيوز ييللق يول برعظيم اوكوز اوزرينه اوكوزدخی طولی بشيوز ييللق بريشل ياقوتدن

طاش اوزرينه قونديكه كوه قافك شعبه لرندن دريا قوتى بالق بالغى دريا دريايى ريح ريحى ظلمت ظلمتى
هوا هوايى ثرى اوستنه قويوب ماوراى ثرى معلوم ماسوى دكلدر بعض كتبده بنه ابن عباسدن مرويدركه
طبقات ارضك هر برى آلتنده بر دريا اولوب يدنجى ير آلتنده جنتدن چقمش بر بشل ياقوت اولوب انك آلتنده
بر ملك انك آلتنده جنتدن چقمش براوكوز انك آلتنده بحر المسجور اولان بحر سابع بالقلرينك بريسى اولوب
دريا دخى برطبق ايچنده اولوب جهنمك اوستنده طورر اكر اول بحر عظيم اولمسه جهنم جمله كندو اوستنده
اولان اشيايى يقاردى كتب متفرقه ده ما تحت ارض خصوصنده برقاج روايت دخى حكايت اولنوب
اكن خبط وخللدن خالى اولمامغين ذكر اولنمدى والله تعالى اعلم بما ظهر وابهم بعده حق تعالى عقلى يرادوب
كل ديو چاغردقده كلوب دون ديدكده دونوب (وعزتى وجلالى ما خلقت خلقا احب الى منك بك آخذ وبك
اعطى وعليك اثيب) ديو خطاب رب الارباب ايرشدى كنز الاسرارده عقل نور مكنوندن يرادلمشدر ديوب
حضرت عليدن مرويدركه بعض معتبراتده مذكوردركه (اول ما خلق الله تعالى نورى اول ما خلق الله تعالى
روحى اول ما خلق الله تعالى القلم اول ما خلق الله العقل) حديثلرينك توفيق وتطبيقى خصوصنده بعض علماء
مخلوقيتده اول حقيقى نور فخر عالم صلى الله عليه وسلم اولوب اوليت روح وعقل وقلمه نسبيه واضافيه در
يعنى اول مخلوقات ارواح جنسندن عقل كل اجسام جنسندن قلم حكمت سبلدر ديوب لكن نيجه ارباب
البال وعرفان تحقيق وبيان ايدوب اول مخلوق رب حى اولان شى كندو ذاتى ونهادنى ومبدأ ومعادنى
بلكه سائر اشيايى دخى ادراك ايتديكيچون عقل دينوب مرآت تجليات جناب صمدى اولديغيچون نور
محمدى دينوب لوح محفوظده وغيريده نقوش اسرار وعلوم انكله مرقوم ومرسوم اولمغين قلم دينوب اختلاف
العبارات لاختلاف الاعتبارات وكثرة الاسماء دليل شرف المسمى ديمشلر (نظم) عباراتنا شتى وحسنك
واحد * وكل الى ذاك الجمال يشير * اشبو عقل افراد انساندن هر كسك بدننده اولان عقلك غيريدر نتكم اشاغيده
باب ملائكه ده حضرت عزرائيل احوالندن بيان اولنور وعقلك اول مخلوقات اولمسنه متعلق اولان جميع
احاديث موضوعدر هيچ بريسى صحيح دكلدر ديو كبار محدثين متأخريندن شيخ سخاوى مقاصد حسنه آدلو
كتاب لطيفنده تصريح وتصحيح ايتمشدر بعده حضرت رب معبود مقدما ذكر اولنان دريا بخارن هوايه
صعود ايتدروب بشنبه والتنبه كوننده آسمان عالى شانى يراتدى بعده ارض وسماء خوف خدا جل وعلا ايله
يارلوب برقات ايكن يدى بشر طبقات اولدى تفسير لبابده ابن عباسدن مرويدركه ارض وسماء مقدما
شى واحد اولوب برى برلرينه ملتزق وملاصق ايدى الله تعالى ما بينلرين آيروب برلو يرنده قالوب كوكلر يوقرويه
چكلدى كعب ديمشدركه الله تعالى بر ريح يرادوب ارض وسماء آرالرنده اولان وصل انكله قطع وفصل اولندى
مجاهد ومتدى ديمشلردركه سماوات يوقروده ارضين اشاغيده مستقلا همان بر طبقه طورر لكن الله تعالى
هر برينى يدى برقات ايتدى مشاهير تفسيرده حسن بصريدن مرويدركه الله تعالى يريوزينى بيت المقدس
موضعنده فهرمشالنده يعنى آوج طولوسى اولان طاش شكلنده يرادوب انك اوستنه متصل اولان دخاندن
هفت آسمانى يرادوب صكره مكاننده ثابت ومستقر اولان فهردن روى زمينى مبسوط وممدود ومربوط
ومشدود ايتدى ارض وسما حقنده (كانتا رتقا ففتقناهما) آيتندن ودخى (والارض بعد ذلك دحيها)
آيتندن مراد بودر ديمشلر بنه تفاسيرده (قل ائنكم لتكفرون بالذى خلق الارض فى يومين) آيتنك معناسنده
مرويدركه عرش اعلى قبل از خلق ارض وسما هوا اوزرنده ايدى صكره اول صودن امر حقله دخان چيقوب
صوبى منجمد ومنعقد ايدوب يريوزى پيدا وهويدا اولدى صكره يريوزينى فتق ايدوب يدى قات اولدى صكره
اول دود قوى الصعود مرتفع اولوب آسمان يرادلوب عيان اولدى بعض معتبراتده نيجه صحابه دن مرويدركه
عرش صو اوستنده ايكن حق تعالى مخلوقاتنى يراتمق ديلدكده صودن دخان چقاروب يوقار وچكلوب كوك
يرادلوب عالى وسامى اولديغيچون سما ديو آد قوندى صكره صوبى دوكدروب يريوزى پيدا اولدى كنز
الاسرارده ابن عباس قولنجه سماوات وارضين برى برلرى اوستنده يرادلوب صكره بريل يرادلوب هر ايكى
طبقه آراسنى اول آيروب آيردى ديو مذكوردر معلوم اولاكه (هو الذى خلق لكم ما فى الارض جميعا ثم استوى
الى السماء) آيتى ارض سمادن اول يرادلديغنه (ءانتم اشد خلقا ام السماء بناها رفع سمكها فسواها واغطش ليلها

واخرج ضحيها والارض بعد ذلك دحيها) آيتى امر برعكس اولمغه دلالت ايتمكين اشبو مقوله آيتلرى
توفيق خصوصنده علماء اسلاف كلى اختلاف ايدوب بعضلر (ثم استوى الى السماء) آيتلرنده اولان ثم كلمه سندن
مراد اداندن اعلايه ترقى طريقيله تراخى رتبيدر تراخى زمانى دكلدر ديو سماء ارضدن مقدم يرادلمق احتمالن
ترجيح ايدوب بعضلر دخى مراد تراخى زمانيدر (والارض بعد ذلك دحيها) آيتنده بعد كلمه سندن مراد بعديت
رتبيه اولوب زمانيه اولمامق اظهردر زيرا اول آيت كمال قدرت خدايى بيان ايچون سوق اولنمشدر اوّمعنى
ايسه خلق سموات ذكرينك تقديمن اقتضا ايدر ديوب ارض سمادن اول يرادلمق احتمالن ترجيح ايدوب بعضلر
دخى جرم ارض اصول ما فى الارضله معا يرادلوب صكره سما يرادلوب صكره وجه ارضه بالطول والعرض
بسط اولندى زيرا ابن عباس خلق الله الارض باقواتها من غيران يدحوها قبل السماء ثم خلق السماء فسواهن
سبع سموات ثم دحى الارض بعد ذلك ديمشدر ديوب لكن علامه تفتازانى كشاف حاشيه سنده والاوجه ان
يؤول قوله تعالى (والارض بعد ذلك دحيها) ديمكين وكتاب العظمه ده مجاهددن الله تعالى ارضى سمادن اول
يراتدقده يردن دخان چيقوب كوك اولدى ديمكين خصوصا احاديث صحيحه موجبنجه جميع مفسرين ارض
يوم احد واثنينده ما فى الارض ثلاثا واربعاده سماء وما فيها خميس وجمعه ده يرادلدى ديمكين قول ثانى
رجحانى ظاهر وباهردر بعده نور عرشدن شمس نور جمالدن قمر يرادلوب هر برينه بر ملك موكل اولدى
بعده هشت بهشت عنبر سرشت يرادلدى جنتك اوصافى اشاغيده ذكر اولنور

(باب ثانى در ذكر معظمات امور علويه)

عرش اعلا ايله سماء دنيا آرالرنده اولان اشباح وذوالارواح اصنافنه علم شامل واطلاع كامل حضرت علام
الغيوبه مخصوص ايدوكى آيت عبرت غايت (وما يعلم جنود ربك الا هو) ايله مصرح ومنصوصدر لكن ما لا يدرك
كله لا يترك كله مثلى مضمونجه اشبو كتاب صحت نصاب معتبركه عون خالق الكون ايله زبدۀ جمله كتب تواريخ
وسير اولمق مقرردر بكارآثار قدرت خدا وجلائل دلائل وحدانيت مولى جل وعلا بيانى ايله مزين ومحلى
ومشرف ومعلى اولمغيچون عالم علوينك اصول وفروعندن معظمات مهماتى ذكرنه شروع اولندى وبالله
التوفيق وهو الهادى الى سواء الطريق (احوال عرش واصناف ملائكه) اوعرش عالى جنت حواليسنك بعض
احوالى يوقاروده مناسبتله ذكر اولنمشدر حالا معلوم اولاكه تاريخ عينيده عرش انور يكباره ياقوت احمردن
يرادلوب انك آلتنده بر دريا واردركه ارزاق مخلوقات اندن نازل اولور جناب حقدن اكا وحى اولوب اول دخى
اكا كوره يغمور ياغدروب مخلوقات آراسنده تقسيم اولنور ديو ابن عباسدن مرويدر تفسير ابن ابى حاتمده
مذكوردركه الله تعالى عرشى نوردن يرادوب كرسى عرشه متصلدر جميع صولر كرسى ايچنده اولوب صو ريح
اوزرنده در عرشك اطرافنده درت ايرماق واردركه برى نور تابان برى يالكلو آتشدن برى قاردن دركه
بياضندن كوزلر قماشور برى دخى صافى صودر انلر مقرلرك ايچنده ملكلر طوروب حقه تسبيح ايدرلر
عرشك مخلوقاتى عددنجه ديللرى واردركه هر برى تسبيح ايدر كعب ايدر عرشك يتمش بيك دلى واردركه انواع
لغات ايله تسبيح خالق كائنات ايدر تفسير ثعلبيده بعض سلفدن مرويدركه عرش انور بريشل جواهر اولوب
بيك باشى هر باشنده بيك كره بيك يوزى واردركه هر برى بيك كره دنيا قدردر هر برنده دخى بيك كره بيك دلى
اولوب هر دليله بيك كره بيك درلو لغت ايله تسبيح رب العزة ايدوب هر لغتندن بر طائفه يرادلوب اول لغتله
انلر دخى تسبيح ايدرلر تفسير لبابده جعفر صادقدن مرويدركه (وان من شئ الا عندنا خزائنه) آيتى دلالتى اوزره
روى يرده اولان جميع مخلوقاتك مثالى عرش عاليده موجود اولوب عرشك پايه لرينك هر ايكيسى آراسى طير
سريع السيره سكسان بيك ييللق يولدر هر كون عرش امر حق ايله يتمش بيك رنك نوره مستغرق اولوب
نوره وفورى شول مرتبه باهر وزاهردركه ما سوى الله دن بر فرد نظرا يتمكه قادر دكلدر جمله مخلوقات عرشك
وسعتنه كوره بر صحراى بى پايان ايچنده بر حلقه كبيدر متى طوالعده (ما من مخلوق الا صورته تحت العرش) ديو
بر حديث يازيلوب تفسير كبيرده عرشك آلتيوز بيك پايه سى واردركه هر برنده نيجه ملائكه واردر دينوب بعض
معتبراتده ابن عباس قولنجه عرشك ملائكه ايله طولو اوچيوز آلتمش بيك برجى واردر دينوب اشاغيده ده
كثرت ملائكه احوالنده تفصيل اولنور نيجه كتب تفسير وتواريخده مذكوردركه خرقائيل نام ملك كه اون

سكز بيك قنادي اولوب هر ايكيسي مابيني بشيوز ييللق يولدر عرشي سرتاسر سيران ايتمكه يكرمي بيك ييل
طيران ايدوب بعده امر حقله قوّت ومددي واجنحه سي عددي مضاعف اولوب تكرار اوتوز بيك ياخود اللى
بيك ييل اوچوب مرادي حاصل اولمدقده نفخ صوره دك جهد ايتسك ساق عرشمه واصل اولامزسن
ديو خطاب مولى ايردكده سبحان ربي الاعلى ديو تسبيحه مشغول اولدي كعبدن مرويدركه جميع مؤمنينك
عرش التنده مثاللري اولوب دنياده عبادته مباشرت ايده نك صورتيده دخي اكا تقليد ايدوب ملائكه ابراراني
كوروب انك ايچون دعا واستغفار ايدرلر معصيته مباشرت ايده نك صورتي دخي اول قبيحك نظيرين اشلدكده
حضرت رب ستار غفور ملائكه يه منظور اولمسون ديو محض لطفندن بر برده ايله مستور ايدر دعا مأثوره ده
(سبحان من اظهر الجميل وستر القبيح) بو معنايه رمز وتلميح ايدر ديو تصريح ايتمشلردر عرشك ملائكه سى احوالى
اشاغه ده باب ملائكه ده ذكر اولنور * حيه عرش نيجه معتبراتده كعبدن مرويدركه عرش بر نور برادلدقده
عظمتنه مغرور اولوب حركت ايتمكين باشي انجودن بدني التوندن كوزلري ياقوت احمردن بر عجيب ومهيب
اژدر برادلوب عرشك جمله اطرافن كندونك نصفي ايله كراندام بالتمام قوشادوب نصفي زياده قالدي اشبو حيه
بهيه نك يتمش بيك قنادي وهر برنده يتمش بيك يوزي وهر يوزده يتمش بيك دلي اولوب هر كون انفاس اجناس
مخلوقات رب الناس عددنجه تسبيحات وتحميدات ايدر (لوح محفوظ) تفسير تبيرده تحرير اولنمشدركه لوح
محفوظ بر آق وبراق انجودن ودفتيني يعني پروازلري قيزل ياقوتدن اولوب طول وعرضي سماء وارض قدردر
قلمي وخطي نوردندر يوقاروسي عرشه واصلدر واشاغه سي ماطريون آدلو ملكك ديزي اوستنده در بعض
معتبراتده مقاتل قولنجه لوح عرشك صاغ يانده طوررديوب تفسير كبيرده لوح اسرافيلك اوكنده در برامر
حق ظهور ايتملو اولدقده لوح قالقوب اسرافيلك النه دوقنوب اولدخي لوحه باقوب امر الهى اولان نسنه يي
ملائكه دن هر كيمك خدمتنه متعلق ايسه اسرافيل اكا خبر ويرر ديو بر مفصل حديث مرويدر بعض
معتبراتده دخي ابن عباس قولنجه لوح اسرافيلك النده طوررديوب تفسير لبابده ابن عباسدن مرويدركه
لوح بشيوز ييللق يول اولوب بردانه آق انجودن دفتيني ياقوتدندر الله تعالى اكا هر كون اوچ يوز التمش كره
نظر ايدوب ديلدوكني محو ديلدوكني اثبات ايدر (يمحو الله ما يشاء ويثبت وعنده ام الكتاب) ديمشدر حضرت
رسول عليه السلامدن مرويدركه كيجه دن صباحه اوچ ساعت قالدقده الله تعالى ام الكتابه يعني لوحه
نظر ايدوب اكاندن غيري كمسنه باقيوب ديلدوكني محو ديلدوكني اثبات ايدر ديو بيورمشلر كنز الاسرارده
ابن عباسدن مرويدركه هر ايل ونهار حضرت پروردكار لوح محفوظه اوچيوز التمش كره نظر ايدوب
خير وشر نفع وضر وموت وحياة وحركات وسكنات ومرض وصحت وعزت وذلت ونصب ورفع وتفريق وجمع
وبونلره بكزر نيجه امور تدبير وتقدير واظهار وتقرير ايدوب اجناس مخلوقاتنه متعلق انواع اشياء بديد ايدر
(يفعل الله ما يشاء ويحكم ما يريد كل يوم هو في شأن) آيتندن مراد رب العباد بو معناى رعناى حكمت مبنيدر
ديمشلر كتاب العظمه ده حضرت رسول عليه السلامدن الله تعالينك بر لوحي واردركه بر يوزي ياقوت بر يوزي
يشل زمرد اولوب قلمي نوردر انده يرادوب انده رزق ويروب انده احيا انده اماته انده اعزاز انده تذليل ايدوب
انده ديلدوكني ايدر ديو مرويدر يعني هر نه تقدير ايده جك ايسه انده يازر ديمكدر ينه بر حديث دخي
مرويدركه عند الله بر لوح واردر انده اوچيوز اون بش شريعت واردر رحمان تعالى بيورر عزتم جلالم حقيچون
قوللرمدن بر قولم انلردن برنده بكا اشراك ايتمزوكي حالده بكا كلمز الا كه اني جنته ادخال ايدرم الاتقان في علوم
القرآن آدلو كتابده لوح محفوظده قرآن عظيمك هر بر حرفي قاف طاغي قدر اولوب هر برينك تحتنده اولقدر
معاني واسرار واردركه همان حضرت پروردكار بيلور ديوب بعض معتبراتده لوحه خدمت ايدن ملائكه
غايت چوق اولوب عددلريني همان الله بيلور رئيسلري حضرت اسرافيلدر اشبو خدام كرام والا مقام احكام
رب الانامي لوحدن يازوب خدمات متنوعه يه تعيين اولنان ملائكه يكرمي دفترلر ويررلر (بايدي سفرة
كرام بررة) آيتندن مراد بونلردر ديوب تفاسيرده مذكوردركه ملكلر ليلة براتده بر ييللق ظهور ايده جك
حوادث كائناتي يازمغه شروع ايدوب ليلة قدرده تمام اولوب دفتر عذاب وعقاب وبعض تصرفات جبرائيله
دفتر عدد قطرات امطار ونباتات ومهمات ارزاق مخلوقات ميكائيله دفتر موت ومصيبات عزرائيله دفتر

اعمال حسنات وسيئات مخلوقات رئيس حفظه سماء دنيا اولوب اسمي اسماعيل يا اسرافيل اولان ملك جليله
ويريلوب امور جمهور مخلوقات اشبو دفاتر حكمت مآثر مضمونته موافق صادر اولور * تفسير مكيده
ابن عباسدن محكيدركه كراما كاتبين موكل اولدقلري كمسنه لرك بر كونلك عمللريني هر كونده بر كره لوح
خدامنه لوحدن يازدروب بعده كندولر دخي واقع اولان حسنات وسيئاتي يازوب ايكي دفتري تطبيق
ايتدكلرنده حرف بحرف موافق بولورلر (انا كنا نستنسخ ما كنتم تعملون) آيتنك معناسي بودر موكل
اولدقلري كمسنه نك وفاتي كوني دفتر ايستدكلرنده خدام لوحه باقوب موكل اولديغكز كشينك ايده جك هيچ
عملي قالمدي آنجق ديوب نسنه يازمزلر * تفسير قرطبيده كعبدن مرويدركه قيامت اولدقده لوح محفوظ
رفع اولنور * علامه صاحب الافاده مولانا كمال پاشازاده رساله جبر وقدرده عالم كونده ظهور ايدن جميع
اشيادن هر برينك لوح محفوظده بر صورت اجماليه سي واردركه زمانه منسوب اولمقدن منزه اولوب قضاي ازلي يه
موافقدر * اشبو صورتلر اجماليه اولمغين قرآنده لوحه ام الكتاب ديوب زماندن منزه اولديغنه (وعنده
ام الكتاب) آيتنده عنده كلمه سيله اشارت بيورلمشدر بعده لوح محفوظده صور اجماليه سي اولان اشيانك
لوح محو واثباتده صور تفصيليه لري واردر * قرآنده اشبو لوح سماء دنيا ايله تعبير بيوريلوب اشبو ايكي درلو لوحه
(يمحو الله ما يشاء ويثبت وعنده ام الكتاب) آيتي اشارت ايتمشدر لوح محفوظه لوح قضا لوح محو واثباته
لوح رضا ديرلر پس ايكنجيده اولان زماني اولوب اولكيده اولان زماندن منزهدر كائنات ايچون لوح رضاده
تبديل وتغيير عارض اوله جق تقدير ثاني اولديغنه حضرت عمر اللهم ان كنت كتبت اسمي في ديوان
الاشقياء فامحه من ديوان الاشقياء واثبته في ديوان السعداء فانك قلت وقولك الحق (يمحو الله ما يشاء ويثبت
وعنده ام الكتاب) ديو بو دعايه معتاد ايدكاري دلالت ايدر بو تحقيقله (خذوا حذركم) آيتنده حذر ايله امر
اولنديغينك ودخي (ولا تلقوا بايديكم الى التهلكة) آيتنده نفسي مهلكه يه القادن نهي اولنديغينك سري ظاهر
اولدي ديو تحقيق حقيق بالتصديق ايتمشدر * تفسير مولانا ابو السعودده (يمحو الله ما يشاء ويثبت) يعني الله
تعالى احكامدن ديلديكني نسخ ايدوب انك يرينه حكم ومصالحي متضمن حكم آخر اثبات ايدر ياخود حالي
اوزره غير منسوخ قور ياخود مطلقا اثباتن ديلديكني اثبات ايدر كه ذكر اولنان وابتدا انشا اولنانه شاملدر
ياخود دفتر اعمال عباددن جزا تعلق ايتمينلري محو وباقيسني اثبات ايدر ياخود سيئات عبد تائبي محو ويرينه
حسنات اثبات ايدر ياخود بر زمان معين خلقني محو وافنا ايدوب يرلرينه زمان آخر اهلني اثبات وايجاد
ايدر ياخود عالم جسمانيدن فاسداتي محو وكائناتي اثبات ايدر ياخود رزقي محو وزياده ايدر ياخود اجل
وسعادت وشقاوتي محو ايدركه صحابه دن ابن عمر وابن مسعود مذهبي بودر * بوكا ذاهب اولنلر يارب بزي
سعدادن ايله ديو تضرع ودعا ايدرلر بو معنايي جابر بن عبد الله حضرت رسولدن روايت ايتمشدر انسب واصوب
محو واثباتدن هر بري تعميم اولنمقدر تا كه ذكر اولنان امورك جمله سنه بر وجه كامل شامل اوله ديو تفصيل
جليل اولنمقدر (قلم) كتب معتبراتده نوردن ياشل زمرددن ياردلوب طول وعرضي بشيوز ياخود طولي
بشيوز عرضي قرق ييللق يولدر مركبي نوردن اولوب ينه كندو ايچندن ظاهر اولوردوب قلمك بعض احوالي
دخي باب اولده ذكر اولنمشدر * ابن عباسدن مرويدركه الله تعالى قلمي براتدقده اكتب ديو امر ايدوب
هيبت نداء خدادن لرزان وهراسان اولوب صداي رعد كبي صوت عظيمله لوح اوستنه جاري اولوب امور
اولديغي اموري سطورا يتدي كتاب العظمه ده (ان الله تعالى اول ما خلق خلق القلم وهو من نور مسيرة
خمسمائة عام فامره الله ان يجري بما هو كائن الى يوم القيامة فصدقوا كل ما بلغتم عن الله من قدرته) ديو بر حديث
شريف مذكوردر (كرسي) تفسير ثعلبيده سديدن مرويدركه كرسي بردانه انجودن يرادلوب سموات وارضيندن
اعظمدر * كنز الاسرارده حضرت رسولدن مرويدركه سموات سبع كرسي يه نسبت بر صحراده براغلمش بر حلقه يه
بكزر كرسي دخي وسعت وعظمت عرشه نسبت اول مشابه ده در * وهبدن دخي مرويدركه كرسي عرشك
نوردن برادلوب كرسي ايچنده بر دريا واردركه يل اوزرنده در سموات وارضين ودنيا وآخرت وجنت وجهنم
كرسينك ايچنده در كرسي كندو نورتابانندن درت پايه سي واردركه هر بري سموات وارضيندن اعظم اولوب
سموات وارضين دنيا وآخرت كرسي يه نسبت آوج ايچنده دانه خردل كبيدر * معارج النبوه ده كرسينك

اطرافنده آية الكرسی يازلمش اولوب صاغنده وصولنده اونر بيك كرسی واردركه هر برنده بر ملك اوتوروب
آية الكرسی اوقيوب ثوابنی امت محمددن بو آيت شريفه‌يی اوقويانه باغشلردر ديو مذكوردر كرسينك ملائكه‌سی
چوقلغی اشاغه‌ده باب ملائكه‌ده بيان اولنور بعض معتبراتده حسن بصری عرش ايله كرسی شیء واحددر ديوب
لكن جمهور علما اخبار صحيحه مقتضاسنجه كرسی عرشك غيريدر ديو تحقيق ايتمشلر (عليون) بعض معتبراتده
زبرجددن بر لوحدركه عرشك آلتنده اولوب اعمال حسان زمرهٔ انسان آنده يازيلور (كلا ان كتاب الابرار لفی
عليين) آيتنك معناسی بودر ديميشلر * كنز الاسرارده ابن عباس قولنجه يشل زبرجددن بر لوحدركه تحت عرشده
معلق اولوب اعمال ابرار آنده يازيلور بر روايتده عليوندن مراد جنتدر ضحاك قولنجه سدرة المنتهی در كعب
وقتاده قولنجه عرشك صاغ طرفنده‌كی پايه‌سيدر مقاتل قولنجه ساق عرشدر * تفسير واحديده
عليون سماء سابعه‌ده اولوب عرش آلتنده‌در ديو بر حديث شريف واردر لكن مفسرين قولنجه سماء
سابعه‌نك كندوسيدر ديمشلر نيجه تفاسيرده بر قولده جميع انس وجن مؤمنلرينك اعمال خيريی جامع اولان
كتابك اسميدر بر قولده دخی يدنجی كوكده بر مكانك اسميدر سبب عزورفعت انام يا خود غايت شريف
وعالی مقام اولمغين عليون ديو نام قونلدی ديمشلر * كشافده مذكوردركه حفظه يعنی كراما كاتبين بر كشينك
عملی دفتريله كوكه چيقوب مقام عرض ومناجات قاضی الحاجاته واردقلرنده سز قوللرومك اوزرينه حفظه سز
قلبنه مطلع اولان بنم عملی خالص ايتمكين دفترينی عليونه قولك كا مغفرت ايتمشمدر ديو وحی خدا
ايريشور بر كشينك حفظه‌سی دخی عملی دفترينی عرض ايتدكلرنده سز قولومك اوزرينه حفظه سز قلبنه مطلع
اولان بنم عملنده اخلاص ايتمامكين دفترينی سجينه قولك ديو فرمان رحمان ايريشور * اصلح الله قلوبنا وغفر
بفضله ذنوبنا (صور) تفسير ثعلبيده حضرت رسول عليه السلامدن مرويدركه صور سموات وارضيندن صكره
يارادلوب امر الهيله اسرافيل آنی آغزينه قويوب نفخ ايتمك ايچون امر خدايه منتظر وعرشه ناظردر دوره
عظماسی طبقات سموات وارض عرضی قدردر * كنز الاسرارده انس وجن وحيوانات عددلرنجه دلكلری
اولوب هر بری بر روحه مقر اولمسی مقرردر ديمشلر * بعض معتبراتده صورك درت شعبه‌سی اولوب
بری مشرقده بری مغربده بری يرآلتنده بری يوقارسنده در التی عدد دلكلری اولوب هر برندن صدا چقار
برندن انبيانك برندن ملائكه‌نك برندن خواص وعوام بنی آدمك برندن طائفهٔ جنك برندن شياطينك برندن
حيواناتك روحلری طورسه كركدر * صورك اون درت دائره‌سی واردركه هر بری سموات وارض دائره‌سی
كبيدر صورك كندوسی نوردن بوينوزدر جميع مخلوقات عددنجه دلكلری واردر ديمشلر * تفاسير وغيريده
مذكوردركه قيامت قويمق ايچون صور ايكی دفعه چالنوب اولكينك اسمی نفخهٔ فزع ونفخهٔ صعق ايكنجينك
نفخهٔ بعث ونفخهٔ قيامدركه اوّلكه چالنشده طاغلر ازيلوب هبا اولور يرلر كوكلر يارلوب جمله يلدزلر دوشوب
صيحهٔ اسرافيل ممتد وطويل اولمغين اواخرنده جميع مخلوقات وفات ايدوب همان درت ملك قالوردر لكن ايكيسی
اولان ميكائيل واسرافيل دخی وفات ايدوب بعده جبرائيل ايله عزرائيلك بری مقدم بری دخی در عقب وفات
ايدوب بعده مخلوقاتده حی ديه جك برشی قالميوب فرق يل دن صكره امر حق‌له اسرافيل حياته كلوب قدسده
صخرهٔ مباركه اوزرينه چيقوب * ايتها العظام البالية والاوصال المتقطعة واللحوم المتمزقة ان الله يأمركن
ان تجتمعن لفصل القضاء * ديونداايدوب ايكنجی دفعه چالدقده مقدما وفات ايدن انس وجن وسائر مخلوقات
اوّل‌كی كبی حيات بولوب بعده احوال پر اهوال حشر ونشر وعرصات پر وافعات مفصلا صدور وظهور ايدر
* رسالهٔ حشر كمال پاشا زاده‌ده نفخهٔ صور اوچدر بری نفخهٔ صعق وموت وبری نفخهٔ بعث وقيام بری نفخهٔ
فزع يعنی صعق وغشيدركه بعد الحشر ظهور ايدر نتكيم (الناس يصعقون يوم القيامة فاكون اوّل من يفيق
فاذا انا بموسی آخذ بقائمة من قوائم العرش فلا ادری أأفاق قبلی ام جوزی بصعقة الطور) حديثی دلالت ايدر
ديمشلر لكن سبب صعق وغشی اولان اهوال قيامت بيحد وغايت اولمغين حديث مزبورده مذكور اولان
صعقه نفخهٔ بعث وقيامدن صكره نفخهٔ اخری ايله اولمغه اصلا دلالت يوقدر * تفسير كوراتيده ونيجه
معتبراتده نفخهٔ صور اوچ دفعه اولوركه بری نفخهٔ فزع ودهشه ايكنجی نفخهٔ صعق وموت اوچنجی نفخهٔ بعث
وقيامدر ديمشلر لكن (ونفخ فی الصور فصعق من فی السموات ومن فی الارض الا من شاء الله ثم نفخ فيه اخری

فاذاهم قيام ينظرون) آيتی واكثر معتبراتده ذكر اولنان (ما بين النفختين اربعون عاما) حديثی نفخهٔ صورجمله
ايكی دفعه اولمغه دلالت ايدر اگرچه تفسير مكيده نفخه اوچدر ديو بر حديث مفصل مرويدر لكن احاديث
صحيحه‌دن ايدوكی مقطوع دكلدر والعلم عندالله لا يعلم الغيب احد سواه (بحر مسجور) بعض معتبراتده
مذكوردركه سابقا عرشی كوتورن دريا ايكی بولنوب نصفی يرآلتنه قونوب نصفی بودركه عرش آلتنه قونمشدی
قيامتده جمله ذی الارواح وفات ايتديكلرنده يريوزينه بو دريادن قرق كون يغمور ياغوب جميع موتی انكله احيا
اولمغين براسمی بحر الحياة اولوب جمله صوی منی كبی قويودر اشبو دريايه ملكلر مأمور اولوب اللرنده اوزونلوغی
يشيوز ييللق حربه لر دوتوب رئيسلری برملكدركه اغزين آچسه سموات وارضينی برلقمه ايدردی (بحر نور)
تفسير ابو السعودده (ويخلق ما لا تعلمون) آيتنده ابن عباسدن مرويدركه يمين عرشده نوردن بر نهر واردركه
سموات وارضين وبحار سبعه قدردر هر سحر اندن جبرائيل عليه السلام غسل ايدوب حسن وجمالی زياده
اولور قنادلرين سلكدكده هر قطره‌دن نيجه بيك ملك يارادلوب يتمش بيكی كوكده بيت المعموری يتمش بيكی يرده
كعبهٔ معظمه‌يی برنوری طواف ايدوب بركون زيارت ايدنلره تا روز قيامت اصلا نوبت دكمز * تفسير واحديده
مذكور بر حديثده جبرائيل دردنجی قات كوكده نهر حيواندن چيقوب سلكندكده يتمش بيك قطره دوشوب
هر بر قطره‌سندن بر ملك يارادلوب امر حقله بيت المعموره واروب نماز قيلار انلره بردخی نوبت دكمزديو
بيوريلوب * كتاب زين المجالسده مذكوردركه جبرائيل عليه السلام بحر نوره هركون اوچ يوز آلتمش كره كيروب
هر چيقدقده قنادلری قطره‌لرينك هر برندن كندو صورتنده بر ملك يارادلوب تسبيح حقه مشغول اولوب
بونلره روحانيون دير لر (انواع حجب) بعض معتبراتده وهبدن مرويدركه اگرچه حضرت باری جسم ورسم
وزمان ومكاندن منزه وبريدر لكن اطراف عرشده اولان ملائكه جمال بيمثال رب متعاله ناظر اولمغه قادر
اولمامغين آتش وظلمت ونور ودريا وياقوت وزمرد وقار وصو وطولو جنسندن يتمش قات حجاب يعنی پرده
يارادوب اولنجه حجابلر قومشدركه همان حضرت الله عز وعلاه وجل عن الاشباه آگاهدر * كتاب العظمه‌ده
عكرمه‌دن مرويدركه كونش كرسی نورينك يتمش بولكندن كرسی عرش برينك يتمش بولكندن عرش حجاب
نورينك يتمش بولكندن بربولكدر * مجاهددن دخی مرويدركه عرش ايله ملائكه اراسنده يتمش بيك حجاب واردركه
بری آتشدن بری ظلمتدندر حضرت رسول عليه السلامدن مرويدركه يتمش بيك حجاب واردر نوردن وظلمتدن
واول حجابلرك صداسنی بر كيمسنه ايشتمزايدی الا كه هلاك اولوردی * بعض معتبراتده عرشك آلتنده
التيوز بيك قات حجاب واردر هر برينك يوكسكلكی يرلر ايله كوكلردن زياده اولوب ملائكه عبادته اشتغال ايله
مالامالدر * السن الجليلده وهبدن مرويدركه سماء رابعه يوقروسنده حجاب كثير وهر برنده ملائكه‌دن
جم غفير واردركه كمال كثرتدن بری بريلرين بلميوب لغات مختلفه ايله تسبيح وتحميد حقه اشتغال ايدرلر شدّت
صوتلری رعد مثاليدر ينه سماء سابعه اوستنده بحر قمقام اندن بحر حيوان انك اوستنده بحر قمقام اندن انعام اندن بحر حجب
اندن رق منشور اندن كتاب مسطور اندن بحر مسجور اولوب انك اوستنده نوردن انك اوستنده ظلمتدن انك
اوستندن رعددن انك اوستنده برقدن انك اوستنده ضوء شمس كبی ضيادن انك اوستنده دريادن انك اوستنده
عنبردن يتمش بيك قات حجابلر اولوب انلرك اوستنده يتمش بيك طاغ هر برنده يتمش بيك سنجاق هر برينك آلتنده
يتمش بيك صف هر برنده بشيوز بيك ملك واردر بونلرك اوستنده كومشدن يتمش بيك حجاب انلرك اوستنده
جنت عدن وسدرة المنتهی انك اوستنده قلة الحمد انك اوستنده مسكدن انك اوستنده عنبردن حجابلر آنك
اوستنده كرسی حجابلری واردر * كتاب كشف علوم آخرنده امام غزالی عرش اوستنده قوربلان حجابلر سكسان
سرادق يعنی سراپرده‌دركه هر برينك شرفه‌سی واردر هر شرفه‌ده بر آی واردركه بريسی دنيا يوزينه
طوغيدی كمال حسن وجمالندن بعض خلق آكا طاپاردی ونوردن دنيايی ياقاردی ديوب كتاب العظمه‌ده حجابلره
موكل بر ملك واردركه آدی ميططروشدر ديو مذكوردر * مطولات كتب سيرده قصهٔ معراج سيد البشرده
بيحد ولا يعد حجب مختلفه وهر بيتك سكانی اولان طائفه‌نك عبادت عاكفه‌سی خصوصنده اولقدر عظيم
تفصيللر واردركه عقل انسان مبهوت وحيران قالور (نظم) سبحان من تحير فی صنعه سواه * عقل وخرد بعز
وجلالش نبرده راه (بهشت) عنبر سرشت جميع معتبراتده محل جنان هفت آسمان ايله عرش رحمان ميانده

ایدوکی بیان وعیان اولنمشدر ومشاهیر وتفاسیرده ابن عباس قولنجه جنت یدیدرکه اسملری (فردوس)(عدن)
(جنت نعیم)(دار الخلد)(جنت المأوی)(دار السلام)(علیوندر) دینوب وجمیع کتب تواریخده سکزدر
دار الجلالدرکه آق انجودن دار السلامدرکه قزل یاقوتدن جنت المأوی در یشل زبرجددن جنت الخلددرکه
صاری مرجاندن جنت نعیمدرکه آق انجودن جنت فردوسدرکه آلتوندن دار القراردرکه مسك اذفردن جنت
عدندرکه جمله سندن اشرف والطف اولوب آق انجودندر دیمشلر * صحیح امام مسلمده حضرت رسول علیه
السلامدن مرویدرکه ایکی جنت واردرکه بنالری وایچنده اولان جمله آلتوندندر ایکی جنت دخی واردرکه
بنالری وایچنده نه وارایسه کومشدندر دیو بیورمشلر * معلوم اولاکه محض قدرت رحمان ایله طبقات جنان
ایچنده اولان منازل وقصور ییقصور وزمرهٔ غلمان وحور وآلات تنعم وحضور واسباب فرح وسرور والاء
ونعماء بی شکور واصناف والطاف رب غفور تفاصیلن شرح ومدح ایتمك بی ریب واشتباه مقدور ماسوی
الله دکلدر لکن اول بابده کمال اجمال بومنوال اوزره درکه صحیح مسلمده مروی ایکی حدیث شریفك مضمون
همایون بشارتمقرونی بودرکه اهل جنتك ادناسی سکسان بیك خدمتکاری و یتمش ایکی خاتونی اولاندرکه
اکا انجودن وزبرجددن ویاقوتدن چادرلر قوریلوب یوکلکی شامله یمن آراسی قدردر بونده دخی
اهل جنتك ادناسی کندو باغچه لرینه وخاتونلرینه واسباب تنعم وسرورینه وخدمتکارلرینه بیك ییللق یولدن
نظر ایدن کیمسنه دردیو بیورلمشدر * تفاسیرده (للذین احسنوا الحسنی وزیادة) آیتنده زیاده نك معناسنده
قول کثیر اولوب جمله دن کشافده مذکوردرکه اهل جنت اوزرندن بولوتلر کچوب نه دیلرسکز یاغدره لم دیو
سویلرلر اهل جنتك هر بری هر نه درلو نسنه دیلرسه محض قدرت حق وفضل عظیم جواد مطلق ایله بولوتدن
نازل وواصل اولور * سنن ترمذیده جنتده یوز درجه واردرکه هر ایکیسنك ماببنی یر ایله کوك آراسی قدردر
فردوس جنتك اعلاسی یعنی یوقاروسیدر جنتك درت عددایرمقلری فردوسدن چیقوب آقر فردوسك
یوقاروسی عرشدر الله تعالیدن دیلدیککزده فردوسی دیله کز دیو بر حدیث شریف و تفاسیرده عدن
الله تعالی نك رحمتی اویدرکه کوزلر کورمیوب خاطرلره کلمامشدر پیغمبرلر وصدیقلر وشهیدلردن غیری کیمسنه
اکا کیرمز دیو بر حدیث وبعض تفاسیرده الله تعالی جنات عدنی یراتدقده ایچنده کوزلر کورمدك قولاقلر
ایشتمدك خاطرلره کلمدك نسنه لر یرادوب بعده اکا سویله دیو امر ایدوب اول دخی اوچ کره (قد افلح المؤمنون) یعنی
تحقیق مؤمنلر نجات وسعادت بولدیلر دیوب بعده بن هر بخیله وهر مرائی یه حرام دیو سویلدی دیو بر حدیث
شریف مذکوردر جنته متعلق دخی بعض امور عن قریب سدرة المنتهی ده مذکور اولور * معارج النبوه ده
خازن جنان اولان حضرت رضوان عالیشانك سکزنفر خلیفه سی اولوب هر برینك سکسانر بیك اعوان
وانصاری وتوابع وخدمتکاری واردر دیو مسطوردر * رزقنا الله تعالی دخول الجنه بحرمة حبیبه المرسل
الی الانس والجنه وجعل لنا رحمته من النار جنه انه ولی الفضل والمنه (سدرة المنتهی) بونك بر اسمی دخی
شجرهٔ طوبی در معارج النبوه ده مذکوردرکه اول شجرهٔ عالی کهرك ساقی آلتوندن شاخلری در ویاقوت
وزمرددن اولوب اصلندن شاخلرینه دك اللی بیك ییللق یولدر هر یپراغنده نجوم عددنجه وقومسلر ذراتی
صاغنجه آلتوندن پروانه لر صورتنده ملکلر واردر شاخلرینك بربیکه زمرددن اولوب یوزبیلق اوزونلغی
واردر اوزرنده اولان یپراقلردن سموات وارضینی احاطه ایده جك قدر بر دانه ورق اوستنده امر حقله نوردن
بر عالی قالی دوشنوب اوزرنده یاقوت احمردن بر محراب که ارتفاعی سکسان بیك ییللق یولدر وضع اولنوب
حضرت جبریل امین انده مقیم وممکن اولوب عبادت رب العالمین ایدر * تفسیر واحدیده (اذ یغشی السدرة
ما یغشی) آیتنده حسن بصری ومقاتل اغاج اوستنه قرغالر اوشر کبی سدره اوستنه دخی ملائکه اوشر دیمش
ابن مسعود وغیریلر سدره یی بوروین آلتوندن پروانه لردر دیمشلردینوب تفسیر قاضی وکشافده بعضیلر سدره یه
ملائکه دن جم غفیر وجمع کثیر اوشوب سدره قاتنده حقه عبادت ایدرلر * حضرت رسول علیه السلام
سدره یپراقلرندن هر ورق اوستنده بر ملك طورر کوردمکه الله تعالی یه تسبیح ایدرلر دیو بیوروب * بر حدیثده
دخی سدره یی بوروین یشل قوشلردن رفرفدر یعنی قنادی آچیجیلردر دیو بیوروب * تفسیر سمرقندیده سدره یی
بوروین نور رب العالمین یا آلتوندن چکرکه لر مثالنده نوردر دیو مذکوردر * تفاسیر وسیرده محرردرکه سدره

اغاجنك کوکی جنتده حضرت رسولك مقام شریفنده اولوب باشی اشاغه ینوب سایر جنتلرده اولان مسلمانلرك
مقاملرینه برر نهال کثیر النوالی واصلدر حضرت رب ودود هر نه درلو میوه یراتمش ایسه انك اوستنده
موجوددر * تفسیر ثعلبیده حضرت رسول علیه السلامدن مرویدرکه روز جزاده هر مؤمن ایچون (تفتق
لعبدی عماشاء) دیو شجرهٔ طوبایه نداء خدا جل وعلا ایردکده افراد عباددن مراد فؤاد صفا معتادنه کوره آت
وطون وحله وتاج وطعام وشراب وحور وغلمان وسایر اسباب تنعم وابتهاج طوبی اغاجنك بوداقلریله یپراقلری
اراسنده محض قدرت خدا ایله بیداء عدمدن پیدا وهویدا اولور * مستدرك حاکمده دخی مرویدرکه پیغمبرمز
بیوررلردیکه بکا سدرة المنتهی کوسترلدی صاقندن ایکی نهر ظاهر وایکی نهر باطن آقر یا جبرائیل بونلر ندر
دیدم دیدیکه باطن آقنلر جنتده در ظاهر آقنلر نیل وفرات ایرمقلریدر * صحیح مسلمده دخی مرویدرکه سیحان
وجیحان وفرات ونیل جمله سی انهار جنتدندر (هفت آسمان) معتبراتده طبقات ارضین وسموات یدیشرقات
اولوب هر طبقه نك قالنلغی وایکیسنك مابینی بشریوز ییللق یولدر دینوب * تفسیر ابو السعودده کوك یوزی حکما
زعم ایتدوکلری کبی کروی اولیوب یعنی طوب کبی مدور اولیوب مبسوط یعنی دوشنمش ویایلمش ایدوکی متفق
علیه جمهوردر * معتبرات متفرقه ده اولان اختلاف اقوال اوزره مذکوردرکه (سماء دنیا) اسمی
رقیعا اولوب موج مکفوفدن یاخود صو ایله توتوندن یا زبرجددن یرادلوب ملائکه سی اوکوز صورتنده در
یرادلدن برو تسبیح وتقدیس ایله قیام اوزره بردوام اولوب رئیسلرینك اسمی اسماعیل یا اسرافیلدر (سماء ثانیه)
اسمی قیدزم یاخود برازنکون یاخود ازقلول اولوب آق مرمردن یا آق کومشدن یا قیزل یاقوتدن یا آلتوندن
یا آق زمرددن یرادیلوب ملائکه سی عنقا یا ارسلان صورتنده جمله تهلیل ایله قیامده یاخشوع علهٔ رکوعده
اولوب رئیسلری اسمی میخائیل یا اسرافیلدر (سماء ثالثه) اسمی ماعون یاخود زیلون یاخود قیدوم یاخود عینا
اولوب دموردن یا آق انجودن یا صاری یا قزل یاقوتدندر ملائکه سی قوش کبی اولوب جمله سی خشوع ایله
رکوعده ورئیسلری اسمی عدیائیل یاخود صوائیلدر * مواهب لدنیه ده بو ملکلرك نیجه قنادلری ونیجه
یوزلری واردر جمله سی صفوف کثیره اولوب رفع صوتله تسبیح ایدوب قیامده درلر دینوب بعض کتبده
جمله سی سجودده درلر دیو مذکوردر (سماء رابعه) اسمی ارفلون یاخود ازیلون یاخود عزرا یاخود ماعونا
اولوب یاقردن یا آق کومشدن یا انجودن یا قیزل یاقوتدن یا توجدندر * ملائکه سی آت صورتنده اولوب
جمله سی سجودده درلر رئیسلرینك اسمی صلصائیل یاخود موصائیل یاخود عزرائیل یاخود مومیائیلدر
* اشبو ملکلرك رنکلری آتش رنکنده اولوب سائر خلقلری قارکبیدر دیمشلر * بعض معتبراتده جمله سی
قعودده در دینوب مواهب لدنیه ده کیمی رکوعده کیمی سجودده کیمی قیامده کیمی قعود اوزره انواع عبادات
ایدرلر ایچلرندن بربینی حق برخدمته کوندردکده یاننده طورن ملك عبادتنه کمال اشتغالندن یولداشی کندوکنی
بیلمزدیو مذکوردر (سماء خامسه) اسمی رتقا یاخود ربعا یاخود سحیقا یاخود البیانیقون اولوب کومشدن
یا آلتوندندر ملائکه سی حور عین صورتنده در * بعض معتبراتده اشبو ملکلر بدیع عدد لون لطیف
غیر قابل التعریف ملون ومزین اولوب جمله سی خوف خدا ایله دائما بکا ایدرلر دینوب بعضنده دخی یوزلری
اوزره یاتوب ناله وافغان ایله کریانلردر دیو بیان اولنمشدر رئیسلری اسمی کلکائیل یاخود کلکائیل یاخود
سقطائیلدر * بعض معتبراتده جمله سی خشوع وتسبیح له قیامده درلر * بعضنده دخی کیمی رکوع وکیمی
سجودده اولوب قیامته دکین باشلرین قالدرمزلر روز حشرده (ربنا ما عبدناك حق عبادتك) دیرلر دینوب
لکن نیجه معتبراتده بوکلامی قیامتده جمیع ملائکه دیسه لرکرکدر دیو مذکوردر (سماء سادسه) اسمی رقیا
یاخود رقعا یاخود عاروس یاخود عدزبدن اولوب آلتوندن یا صاری یاقوتدن یا آق انجودندر ملائکه سی
ولدان صورتنده اولوب باشلرنده دردر یوزلری واردر جمله سی دیرنجوکوب خوف رب رحماندن مانند برك
خزان لرزان صوت اعلا ایله تسبیح مولی جل وعلایه مداوم وملازملردر رئیسلری اسمی شمخائیل یاخود
روعائیلدر * مواهب لدنیه ده آلتنجی کوك ملکلرینه کروبیون دیرلر عددلرینی همان رب احد بیلور رئیسلری
بر ملکدرکه یتمش بیك ملکه انلرك هر بری دخی یتمش بیك ملکه حاکم اولوب دنیا امورینه حق تعالی بونلری
کوندرر دینوب * بعض کتبده بو کوکك ملکلری دائما قائم اولوب تسبیح ایدرلر دیو مذکوردر (سماء سابعه)

اسمی عریبا یاخود معمون یاخود اسعا قابیل یاخود صراح اولوب یاقوت احمر درخشان یا نور باهر تابان ندر
ملائکه سی انسان صورتنده اولوب جمله سی پرادلالی تعظیم حضرت پروردکارله برایاغ اوزره برقرار اولوب
تسبیح وتهلیل رب متعال جل عن الامثاله علی الاتصال اشتغال ادرلر * مواهب لدنیه ده یدنجی کوک
ملکلرینک رئیسی حکمنده یوز بیک سردار واردر که هر بری قطرات بحار وامطار عددنجه ملائکه یه
حاکملردر دیو مذکوردر * سماواتدن هر طبقه ملائکه سینک بردرلو تسبیحلری اولوب اکثر معتبراتده اختلاف
اوزره یازیلوب جمله سین استیعاب باعث اطناب واجب الاجتناب اولمغین ذکریله مقید اولنمدی ملائکهٔ هفت
اسمانک کثرت اعدادی وهر طبقه ملکلرینک اشاغیده کیلردن ازدیادی باب ثالث آخرنده کثرت ملائکه ده
بیان اولنور * کنز الاسرارده ابن عباسدن مرویدر که جمیع یرلر کوکلر یدنجی کوکدن یوقارو اولان فضا
وسعتنه نسبت بر صحرای بی پایانده قورلمش چادر کبیدر * کتاب العظمه ده کعبدن مرویدر که یدنجی قات یرک
التندن عرشه دک اللی بیک یللق یولدر (تعرج الملائکة والروح الیه فی یوم کان مقداره خمسین الف سنة) آیتندن
مراد بودر ابن عباسدن دخی سند ضعیف ایله مرویدر که یدنجی کوکدن عرشه دک اوتوز آلتی بیک ییللق یولدر
کتاب مسند بزارده حضرت رسول علیه السلامدن مروی بر حدیثده یدنجی قات یرالتندن یدنجی قات
کوکک یوقاروسنه دک هر قاتک قالنلغی وهر ایکی قاتک آراسی بشر یوز ییللق یولدر یدنجی قات کوکدن
عرشه دک بو جمله نک مثلی قدردر دیوب بو تقدیرجه جمله سی یکرمی یدی بیک بشیوز ییللق یول اولور * تفسیر
واحدیده (واوحی فی کل سماء امرها) آیتنده ابن عباسدن مرویدر که الله تعالی هر بر قات کوکده ملکلر وطولولر
وقارلر وتفصیلنی انجق کندو بلدوکی نسنه لر یاراتمشدر * کنز الاسرارده سدی وقتاده دن مرویدر که شمس
وقمر ونجومدن ماعدا هر کوکده ملائکه ونیجه مخلوقات وبعض دریالر وطولودن طاغلر ونیجه نسنه لر
یارادلمشدر که تفصیلنی همان الله تعالی بیلور (غمام) تفسیر کوراینده (ویوم تشقق السماء بالغمام) آیتنده
دیمشلردر که غمام مذکور یدی قات کوکلر اوستنده اولوب قالنلغی وآغرلغی جمله کوکلرک قالنلغی وآغرلغی
قدر اولوب قیامت قوبدقده حق تعالی انی کوکلر اوستنه قویوب انک اغرلغندن کوکلر یاریلوردیوب
کشافده غمام طومان کبی آق وبوقه اولوب اومقوله غمام دنیاده همان انجق بنی اسرائیل طائفه سنه تیه
صحراسنده واقع اولمشدر (بیت المعمور) اصلنده اسمی صراح اولوب علی الدوام آنده ملائکهٔ کرام اولمغین بیت
المعمور دیو نام قوندی خزینه داری اسمی رزیندر دیو تعیین اولنمشدر * تفسیر قاضی وکشافده دردنجی کوکده
تفسیر کواشیده اوچنجی یا التنجی یا یدنجی کوکده در دینوب لکن صحیح بخاری ومسلمده مروی حدیث معراجده
یدنجی کوکده در دیو بیورلمشدر * تفسیر سمرقندیده بیت معموری آدم علیه السلام یارادلمزدن مقدم ملکلر
یریوزنده بنا ایدوب یاخود آدم کندوسی یاپوب یاخود حضرت آدمه دفع وحشت فراق جنت ایچون ینه
جنتدن بر پاره قیزل یاقوتدن حالا کعبه نک یرینه نازل اولوب طوفان نوحده کوکه چکلوب طولی یعنی
ارتفاعی ارض وسما اراسی قدردر * تفسیر لبابده حق تعالی دیوارلری یاقوت احمردن وشرقی وغربی
ایکی قاپوسی زمرددن اولان بیت المعمور لامع النوری وآق یاقوتدن اولان حجر شریفی که بعد زمان مس زنان
حائضان کفار قریش بدکیشدن حکمت الله ایله سیاه اولوب حجر الاسود دیمکله مسمی اولمشدر کوکدن ایندروب
ایکی بیک ییل دنصکره آدم علیه السلام جنتدن چقدقده امر حقله انی طواف ایدوب هندستاندن مکه یه
قرق کره پیاده حج ایتدی طوفان نوحده بیت المعمور کوکه چکلوب جبرائیل علیه السلام حجر الاسودی مکه ده
ابوقبیس طاغینک ایچنده صاقلدی بعضیلر دیدیکه بیت المعمور کوکده بنا اولنوب یریوزنده انک حذاسنده
انک مقدارنجه کعبه یاپمق امر اولندقده ملائکهٔ کرام امر ملک علام ایله ایجاد وبنیاد ایتدیلر * تفسیر
واحدیده ایکی حدیث مروی اولوب بری بودر که بیت المعمور سماء دنیاده ور ابعه ده اولان نهر حیوانه هر کون
جبرائیل کیروب چقدقده سلکنوب یتمش بیک قطره دوشوب هر برندن بر ملک یارادیلوب بیت المعموره
وارمغله مأمور اولوب وارد قلرنده نماز قیلوب انلره بر کره دخی نوبت دکمز * بر حدیث دخی بودر که سماده اولان
اولک آدی صراحدر کعبه نک حذاسنده اولوب فرضا یره دوشسه کعبه نک اوستنه دوشردی اکا هر کون یتمش
بیک ملک داخل اولوب برکلانه بر دخی نوبت دکمز * تفسیر بحر العلومده مرقومدر که حق تعالی جنت

چادرلرندن بربنی بیریوزینه ایندروب دخی کعبه یوغ ایکن مکه شهرنده کعبه نک یرینه قویدیکه جنت
یاقوتلرندن بر پاره قیزل یاقوت اولوب ایچنده التوندن اوچ قندیل وار ایدی جنت انجولریله مرصع بری شرقی
بری غربی ایکی قپوسی اولوب خیمه ایچنده نور جنت لمعان ایدوب حالا حجر الاسود دیدکاری مبارک جنتدن
بردانه آق یاقوت ایکن انکله بیله ایندرلمشدر حضرت آدمه کرسی اولوب انک اوستنده اوتوروردی * مواهب
لدنیه ده بیت المعمور قتنده ملائکهٔ مسبحین واردر که هر برینک هر بر تسبیحندن بر ملک یارادیلوردیو مذکوردر
معارج النبوه ده حضرت رسول علیه السلامدن مرویدر که بیت المعمور بر پاره قیزل یاقوتدن اولوب
ایکی طرفندن زمرددن قنادلو بر قاپوسی واردر وایچنده التون ویاقوت وبعض جواهردن اون بیک عدد قنادیل
آفتاب عدیل اولوب قاپوسی اوکنده التوندن بر منبر وکومشدن طولی بشیوز ییللق بر مناره واردر * هر کون
یتمش بیک ملک عرش التنده بحر نورده غسل ایدوب نوردن احرام کیوب لبیک اللهم لبیک دیو طواف ایدوب
بر دفعه کلنلره قیامته دک نوبت دکمز * ینه معارجده بعض کتبدن منقولدر که هر جمعه کونی ملائکه بیت
المعمورده جمع اولوب جبرائیل علیه السلام منارهٔ مزبوره ده اذان اوقور اسرافیل علیه السلام خطبه
اوقور میکائیل علیه السلام امامت ایدر ملائکه جماعت اولوب جمعه نمازی قلندقده جبرائیل اذانی ثوابنی
امت محمد مؤذنلرینه اسرافیل خطبه ثوابنی خطیبلره میکائیل امامت ثوابنی امامله ملائکه نماز ثوابنی
نماز قیلان مؤمنلره باغشلر * سخائی بن براغمشیکن بکا سخامی کوسترر سز جمله کز شاهد اولوکزکه
امت محمدی عفو ورحمته قرین وعذاب آخرتدن امین ایتدم دیو ندا حضرت رب العالمین کاور (شمس وقمر
ونجوم) اولا بالکز شمس احوالی بودر که کتاب العظمه ده سلمان فارسیدن مرویدر که الله تعالی کونشی
نور عرشدن یارادوب یوزینه بونی یازدیکه (انی انا الله لا اله الا انا وضعت الشمس بقدرتی واجریتها بامری)
قارننه بونی یازدیکه (انا الله لا اله الا انا رضائی کلام وغضبی کلام ورحمتی کلام وعذابی کلام) ابن عباسدن
دخی مرویدر که شمسک طولی وعرضی طقوز یوز فرسخدر قتاده دن دخی مرویدر که طولی وعرضی سکسانر
فرسخدر عکرمه دن دخی مرویدر که شمس بر دنیا قدر وثلث دنیا قدردر * تفسیر لبابده ابن عباسدن
مرویدر که شمسک مطالع ومغاربی اوچیوز التمش برجدر هر کون بر برجدن طلوع برندن غروب ایدر سنه
آخرنده تمام اولوب سال جدیده اسلوب سابقدن باشلر (ورب المشارق) آیتی بو معنایه شاهد وناطقدر
هر سحر یا رب بنی قوللرک اوزرینه طلوع ایتدرمه که انلر سکا عاصیلر دیو حقه مناجات ایدوب امر
پروردکار ایله ناچار تکرار طوغار * ینه لبابده مذکوردر که اهل هندسه جرم شمس یوز التمش یا ایکیوز دنیا
قدردر دیوب اهل تعدیل همان بر دنیا قدردر دیمشلر * معارج النبوه ده ابن عباسدن مرویدر که عرصهٔ شمس
سکسان بیک ییللق یولدر یارادلدقده التوندن بر زورق ایچنه قویدیکه زورقک اوچیوز التمش پایه سی واردر
هر برینی کونده بیکر ملک طوتوب فلک رابع التنده اولان دریادن ظهور ایدوب کیجه مغربده طولوندروب
ایرتسی بو ملکلر عبادته کیروب غیری ملکلر کلورلر * کتاب العظمه ده سدیدن مرویدر که کونش سکسان
فرسخ بوکسک بر طاغ اوستندن طوغار * حضرت رسول علیه السلامدن مرویدر که کونشه یدی ملک مؤکل
قلنمشدر که هر کون اکا قار آتارلر اکر اویله ایتمه لر هر نه دوقنسه شدت حرارتله یاقرایدی * ابن عباسدن دخی
مرویدر که کونش ابواب سمایی چیقرق اوقی کبی دوران ایدر * ینه اندن مرویدر که کونش عربه اوزرنده
طوروب حق تعالی نه مقدار کسوف دیلرسه عربه دن اول قدر آریلوب کسوف کلی دیلدکده بالکلیه آریلوب
صویه دوشوب مؤکل اولان ملکلرک کیمی عربه یی کونشه کتوروب کیمی کونشی عربه یه ایلتوب اولکی حالنه
وارر غروب ایتدکده یدنجی کوکه ملکلر اوچوب کتوروب اولکی کوکه کلدکده فجر وصبح وقتی اولوب کوکدن
اشاغه ایندکده کوندز اولور * عکرمه دن دخی مرویدر که کونش طوغمغه یاقلشدقده یتمش بیک ملک
طوغ دیو چاغروب اولدخی نیجه طوغایم که الله تعالی یی قویوب بکا طاپارلر دیدکده ایکی ملک کوجله ایتی ویروب
طوغار * اکر کوکده اولان صونک برودتی اولماسیدی یریوزی خلقنی کونشک حرارتی یاقردی اکر بونلرک
صداسی اولماسیدی کونشک طوغدوغی صداسنی خلق عالم ایشدرلردی * ینه اندن مرویدر که کونش
طولوندقده عرش التنده بر دریایه کیروب حقه تسبیح ایدر صباح اولدقده طوغمق ایستیوب حق تعالی

اكا سبب امتناعنی صوروب اولدخی یارب بن طوغدقده بعض قوللرك بكا طپارلر دیدكده چوق سكا اندن
نسنه بو قدر انلره جهنم یتر دیو نداء خدا كلدكده طوغار * بعض سلفدن دخی مرویدركه كونشك اون ایكی
برجی واردركه هر برنده برآی طوروب هر برنده اوتوز مطلع واردركه هر كون برندن طوغوب برندن طولانور
هر ایكی مطلع اراسی اربه قدردر * ابن عباسدن دخی مرویدركه كونش طوغمق ایستدكده برشیطان كلوب
مانع اولور كونش ایكی بوینوزی اراسندن طوغوب شیطان كونش التنده یاتر كونش طولوغمق
ایستدكده حق تعالی یه سجده ایتمون دیو برشیطان دخی مانع اولور انك دخی بوینوزلری اراسندن
طولوغمغین شیطان یانوب (ماطلعت الابین قرنی شیطان وماغربت الابین قرنی شیطان) حدیث شریفی
بو معنایه اشارتدر * صحیح بخاریده هركیجه كونش عرش التنده سجده ایدوب مغربدن طوغماغه
اجازت دیلر بوحدیث صحیح مسلمده دخی اول علامت قرب قیامت طلوع شمس من المغرب ایله خروج دابة
الارض دركه ایكیسندن قنغیسی مقدم اولورسه اوبری دخی اكا قریب زمانده ظهور ایدر دیو برحدیث
وجمیع كتب حدیثده بعد طلوع الشمس من المغرب توبه قبولی منسد وبعده واقع اولان ایمان وتوبه
عندالله رد اولنور دیو برحدیث ذكر اولنور * لكن مستدرك حاكمده مروی برحدیث مفصل محصلی
بودركه نزول عیسی وقتل دجالدنصكره یأجوج ومأجوج خروج ایدوب انلر هلاك اولدقده كونش
مغربدن طوغر * نیجه معتبراتده تعدد رواة ایله حضرت ابن عمردن مروی ومحرردركه شمس مغربدن طوغوب
یكرمی ییل یجدكده جمیع دنیاده مسلمانلر وفات ایدوب بعده تمام یوز ییل كافرلر ایله طوروب بعده قیامت كافرلر
اوستنه قوپار * خریدة العجایبده حضرت علیدن مرویدركه بعد خروج یأجوج شمس مغربدن طوغوب بعده
قیامت قوپنجه یوز یكرمی ییله دك اولكی كبی مشرقدن طوغوب لكن كونلر غایت قصه لوب ییل برآی قدر
آی هفته قدر هفته بركون قدر كون برساعت قدر اولوب خروج دابه بعد طلوع الشمس من المغرب واقع اولور
فوایح مسكیه ده منقولدن مرویدركه اول علامت قیامت خروج دجال آخری طلوع الشمس در * قتاده دن
دخی مرویدركه قتل دجالدنصكره یأجوج چیقوب انلر هلاك اولدقدنصكره عیسی علیه السلام وفات
ایدوب بعد النزول دنیاده جمله قرق ییل طورمش اولوب بعده حبش كافرلری كعبه یی یقوب بعده كونش
مغربدن طوغوب یوز یكرمی ییلدن صكره قیامت قوپار * كنز الاسرارده ابن عباس قولنجه یوم قیامتده
كونش عرشه داخل ومتصل اولوب بعضیلر قولنجه حق تعالی نك دیلدوكی یره كیدر نیجه لر قولنجه جهنمه
آتلور عطا قولنجه دریایه آتلور ثانیا یالكز قمر احوالی بودركه شمس كبی قمر دخی نور عرشدن یرادلدیغی
حدیثده مصرح اولوب كتاب العظمه ده سلمان فارسیدن مرویدركه الله تعالی قمری نور حجابدن یرادوب
یوزینه بونی یازدی (انی انا الله لا اله الا انا وضعت الشمس وخلقت الظلمات والنور فالظلمة ضلالة والنور هدی
اضل من شئت واهدی من شئت) قارننه دخی بونی یازدی (انی انا الله لا اله الا انا خلقت الخیر والشر بقدرتی
وعزتی ابتلی بهما من شئت من خلقی) عكرمه دن دخی مرویدركه جرم قمر تمام دنیا قدردر * كتاب المسالكده
مذكوردركه جرم قمر تقریبا جرم ارضك اوتوز طقوز وربع اجزاسندن برجزوی قدردر * كتاب العظمه ده حسن
بصریدن مرویدركه قمر یارب كونشی بندن افضل ایدوب بنی ناقص وعیبلو ایلدك * ایدی انی بنم عیبمه مطلع ایتمه
دیو مناجات ایتمكین قمرك نورلو طرفنی كونشك نورسز طرفنه یعنی كونشك خلافی طرفنه دوشورمشدر
(ثالثا) شمس ایله قمر حقنده مشترك اولان اخبارك بعضی بودركه * تفسیر ثعلبیده مذكور برحدیث
مفصل محصلی بودركه الله تعالی ادمدن غیری جمله اشیایی یراتدقده نور عرشدن بری دنیا قدر بری دخی كوچك
ایكی كونش یرادوب منافع خلق ایچون لیل ونهار فرق اولمغه جبرائیله امر ایدوب قمری قنادیله اوچ كره
صیغایوب ضیاسی كیدوب نوری قالوب حالا وجه قمرده كورنان سواد آندندر (فمحونا آیة اللیل وجعلنا آیة
النهار مبصرة) آیتندن مراد بودر * تفسیر لبابده ابن عباسدن مرویدركه نور شمس وقمر یتمش جزء اولوب قمردن
التمش طقوزی شمسه قالوب قمرده همان برجزء قالدی * كشافده دخی ابن عباسدن مرویدركه شمس وقمرك
یوزلری كوكلردن طرفه اولوب ارقه لری دنیا جانبنه در * تاریخ بخاریده حضرت رسولدن مرویدركه شمس
وقمردن بری الله تعالینك عظمتندن برنسنه كوردكده مجراسندن آیریلوب كسوف واقع اولور كنز الاسرارده

دخی مرویدركه یورمشلر الله حقیچون اكر اول بحر ایچندن ظاهر اولیدی حرارتندن یریوزی یناردی
اكر قمر ظاهر اولیدی حسن وجمالنه خلق مفتون اولوب اكا طپرلردی حضرت علی وابن عباسدن دخی
مرویدركه شمس وقمر قیامتده حجابلر نورلرینه قاتلورلر * كشافده قیامت قوپدقده شمس وقمردن نور كیدوب
سیاه اولدقلرنده بریره جمع اولوب (انكم وماتعبدون من دون الله حصب جهنم) آیتی فحواسنجه جهنمه
آتلورلر دیو مذكوردر (رابعا) یالكز نجوم احوالی بودركه جمله سی نور عرشدن یرادلدیغی مقرر اولوب
كتاب العظمه ده ابن عباسدن مرویدركه نجومدن هر برینك طولی وعرضی اون ایكیشر فرسخدر * احیاء
العلومده اصغر نجوم اوچ كره یریوزی قدردر اكبری یوز یكرمی دنیا قدردر دیو غالبا اكبرندن مراد شمس
والقمر * تفسیر مكیده مذكوردركه جمیع نجومك هر برینه قندیل كبی نوردن بر زنجیر طاقلوب هر زنجیر
برنورانی ملك الندهدر یریوزینه ضیا اولسون دیو كوك آلتنده هواده طوتوب دورر لر نفخ صورده ملائكه
وفات ایتدكلرنده اللرندن بوشانوب جمله سی زنجیرلر ایله یریوزینه دوشرلر * تفسیر واحدیده امام كلبی وعطادن
مرویدركه هر یلدز آلتندن زنجیر ایله قندیل ایچنده و زنجیرلر ملكلر النده اولوب قیامتده انلر وفات
ایتدكده جمله سی یریوزینه دوشر * كتاب العظمه ده حضرت علیدن مرویدركه (فلا اقسم بالخنس الجوار
الكنس) آیتندن مراد یلدزلردركه كهكشانی آت سكردركبی مرعتله كیجه لر سهیل یلدزی سابقا یمن شهرنده
عشر جمع ایدر برظالم كسنه اولمغین مسخ اولوب یلدز اولدی * ابن عباسدن دخی مرویدركه حق تعالی یلدزلره
بعض نسنه سهیله دخی برنسنه امر ایدوب سهیل مخالفت ایتدكده حق تعالی انی دخی مخالف ایتدی یعنی
مسخ ایتدی * بعض سلفدن مرویدركه سهیل یلدزی ممسوخدر زمان اسلامده طوغمغه باشلدی * حضرت
رسولدن مرویدركه ثریا یلدزی طوغدقده شهردن آفت رفع اولور بعض سلفدن دخی الله حقیچون هیچ
بركسنه نك كوكده یلدزی یوقدر لكن كاهنلره یعنی بافیجیلره تابع اولوب نجومی علت طوترلر دیو مرویدر
هاروت وماروت ایله زهره یلدزی قصه سی ادریس پیغمبر زماننده واقع اولمشدر دیو تواریخده تفصیل اولنوب
لكن مشاهیر تفاسیرده روایت یهوددر دیو مردوددر (خامسا) شمس وقمر ونجومده مشترك ذكر اولنان اخبار
بودركه * كتاب العظمه ده شمس وقمر ونجوم نور عرشدن یرادلمشلردر دیو برحدیث مرویدر * ابن عباسدن دخی
مرویدركه الله تعالی كوكدن اوچ فرسخ اشاغه ده بردریا یراتمشدركه موج مكفوف اولوب هواده قدرت
حق ایله معلق طوروب یریوزینه برقطره سی دوكلمز اوق كبی مرعتله آقوب شمس وقمر ونجوم انك ایچندن سیر
ایدرلر (وكل فی فلك یسبحون) آیتندن مراد بودردیمش * معلوم اوله كه حكما وعلماء هیئت ونجوم سبعه
سیاره نك هر بری بشقه برر قات كوكده یالكز حركت ایدوب سائر یلدزلرك جمله سی علماء شریعت كرسی
دیدكاری فلك ثامنده مجلو اولوب فلك ایله بیله دوراید كلریچون انلره ثوابت كرسیه وفلك ثوابت وعرش
عالی نجومدن خالی اولمغین اكا فلك اطلس دیوب نجومك اولكی كوكده كورندكاری سما وانك كثافتی
اولمیوب اجسام لطیفه نورانیه اولدقلریچوندر بللور كبی كه برطرفنده اولان نسنه بعینه اوبرطرفده
كورینوردیوب بعض علماء سیارات مذكوره نی افلاكی ترتیبی اوزره نظم ایدوب دیمشلركه (قطعه) سبع
سیاره از نجوم سما * باوفاق منجمین ملل * قمراست وعطارد وزهره * شمس ومریخ ومشتری وزحل *
لكن بهجة النفوسده وهبدن مرویدركه شمس وقمر ونجومدن هیچ بری سمایه متصل اولمیوب فلكلری ایله
سماء دنیا آلتنده اولان دریاده سیرایدرلر نورلری حرارتندن یریوزنده اولان اشیا یانمسون دیو یوزلری كوكه
طرفنه ارقه لری یرطرفنه دوندرلمشدر * تفسیر واحدیده وغیریده ابن عباسدن مرویدركه شمس وقمر ونجوم
قیامتده دریایه آتلوب بعده بریل اسوب حكمت رحمان ایله جمله سی آتش سوزان اولور (والله اعلم بما ظهر
وابهم) كهكشان) عربجه اسمی مجره تركجه صمان اوغریسیدر * كتاب العظمه ده مرویدركه حضرت رسول
علیه السلام كوكده اولان مجره عرش آلتنده اولان اژدهانك عرقی یعنی دریدر دیوب صحابه دن معاذ
ابن جبلی یمن شهرینه قاضی كوندردكده یامعاذ بنی اهل كتاب اولان قومه كوندردم كوكده مجره ندر دیو
صوردقلرنده عرش آلتنده كی ییلانك لعابی یعنی اغزی یاریدر دیو جواب ویردیو بیوردی * حضرت
علیدن دخی مرویدركه مجره ابواب سمادر كه الله تعالی اندن قوم نوح اوزرینه ماء منهمر یاغدرمشدر

ابن عباسدن دخی مرویدرکه مجره باب سمادر وطرفیدر اندن دوربلی اسوب صاغ وصوله طاغیلور والله اعلم (لیل ونهار) کتاب العظمه‌ده سلمان فارسیدن مرویدرکه کیجه‌یه مؤکل برملك واردرکه آدی شراهیلدر اخشام یاقلاشدقده مغرب طرفندن برسیاه بونجق چقاروب کونش انی کوردکده کوزیوموب اجحه‌شرعتله طولنوب آنی کورمینجه طولنمامغله مأموردر صباحه دك اول بونجق معلق طوروب صباح یاقلشدقده هراهیل آدلو برملك مشرق طرفندن برآق بونجق چقاروب آصوب شراهیل انی کوردکده کیجه بونجوغی صاقلیوب کونش اول بونجوغی کوردکده طوغوب انی کورمینجه طوغمامغه مأموردر ابن عباسدن دخی مرویدرکه الله تعالی مشرقده ظلمتدن برحجاب یارادوب انی بحرسابع اوزرینه قومشدر قیامته دك قاچ کیجه اوله جق ایسه اکا کفایت ایده جك قدر ظلمات قویوب کونش طولندقده کیجه‌یه مؤکل اولان ملك کلوب اول ظلمتدن برقبضه آلوب بعده مغربه قارشو طوروب بارمقلری آراسندن تدریجله قویویرر شفق غایب اولدقده النده اولان ظلمتی دنیا یوزینه دفعة صالی ویرر بعده ایکی قنادیله جمله عالمه یایوب کیجه قرا کولغنده قنادی نوری آیدنلغی اولوب صباح یاقلشدقده قنادلرین کندویه دوشروب ظلماتی بریره کتوروب الیله مشرقدن آلوب مغرب طرفنه بحرسابع اوزرینه قور والله تعالی کیجه‌یی کوندوزدن اقل یراتمشدر والله اعلم بالصواب

باب ثالث درذکر ملائکهٔ کرام علیهم الصلاة والسلام

اشبو طریق عبادت عزا کفك جمیع انواع واقسامی بلکه ایجلرندن افراد عظامی غایت کثرت ونهایت وفرت اوزره اولمغین جمله‌سی ذکروتفصیل ممتنع ومستحیلدر لکن اسامی واحوالی معلوم اولان بعض اشراف افراد واصنافك ذکری نوعا آسان وداخل دایرهٔ امکان اولمغین مناسبت کلیه اقتضاسیله اکثرینك اجمالا بیانی جابجا باب ثانیده کیچوب وینه تقریب تام ایله باب رابعده ذکر اولنه جقلرك ماعدالری بونلردرکه حالا بیانلرینه علی الوجه المطبوع شروع اولنور وبالله التوفیق (جبرائیل علیه السلام) معلوم اوله که جبرائیل ومیکائیل واسرافیل وعزرائیل علیهم السلام بالاتفاق ملائکه ایچنده الله تعالینك رسوللریدرلر سائر ملائکه حقنده دخی اکرچه کتب معتبره‌ده جمله‌سی رسولدر دیو تصریح اولندی لکن (الله یصطفی من الملائکة رسلا ومن الناس) آیتی قطعا دلالت ایدرکه بنی آدمك جمله‌سی رسول اولمدیغی کبی ملائکه‌نك دخی جمله‌سی رسول اولمیه‌لر زیرا کلمهٔ من تبعیضیه ایدوکی مقرردر حتی تفسیروا حدیده بو آیهٔ کریمه معناسنده بجبرائیل ومیکائیل واسرافیل وعزائیل دینوب* امام غزالی رحمه الله کتاب کشف العلوم الآخره‌ده آیت مزبوره‌یی ذکر ایدوب رسل ملائکهٔ کروبیون وحملهٔ عرش واصحاب سرادقات جلالدر دیمشدر* زین المجالسده مذکوردرکه جبرائیلك بیك آلتیوز قنادی اولوب بدن حسننده سرتاپا زعفراندن قیللر اولوب هر برینك اوستنده برآی ونیجه یلدزلر وایکی کوزلری آراسنده برکونش واردر اکثر معتبراتده مسطوردرکه حضرت رسول علیه السلام جبرائیلی ملکیتی صورتنده کوردکده دروياقوت ایله مرصع آلتیوز قنادایله کورمشدرکه هربری آفاقی سدایده جك قدرایدی کشافده مرویدرکه حضرت رسولدن غیری برفرده جبرائیلی ملکیتی صورتنده کورمك میسر اولمیوب انلره دخی ایکی کره واقع اولمشدر بری اول نبوتلرنده یریوزنده بری معراجده کوك یوزنده در* کنزالاسرارده وهبدن مرویدرکه (جبرائیل کریم المقربون علی خطر عظیم) خواسنجه خشیت رب عزتدن وهیبت عظمت الوهیتدن مانند برك خزان هرزمان هرنفس لرزان اولوب هررعشه سندن یوزبیك برروایتده همان بیکر ملك یرادلوب انلردخی خشوع ایله کف برکف صف اولوب تکلمه اذن آله اولدقده (لااله الاالله) دیرلر جبرائیلك خدمت معینه‌سی انبیایه تبلیغ امر الهی اولوب ریاح وجنوده مؤکلدر* تفسیرکبیرده بعض صحابه دن مرویدرکه میزان اعمال قیامتده عرش مقابله سنده قوریلوب برکفه‌سی جهنم اوستنده درکال وسعتندن ایچنه یرلروکوکلر صغار جبرائیل علیه السلام میزانك عمودین طوتوب لسان میزانه نظرایدر* کشف علوم الاخره‌ده میزانك برکفه‌سی آق انجودن اولوب عرشك صاغ یاننده برکفه‌سی ظلمتدن اولوب عرشك صول طرفنده‌در دینوب* کنزالاسرارده حضرت حذیفه‌دن مرویدرکه قیامتده اعمال انسانی جبرائیل وزن ایدوب عمود میزانی دست حق پرست باطل شناسنده طوتوب طوردر

رسالهٔ سیوطیده ارواح مؤمنین قبض اولندقده جبرائیله تسلیم اولنوردیو برروایت اولوب تفصیلی عزرائیل علیه السلام احوالنده کاسه کرکدر* تاریخ امام ابن حنبلده جبرئیل امین واسطهٔ وحی رب العالمین اولمغین قیامتده جمیع مخلوقاتدن اول سؤال وحساب اکا اولوردینوب کشف علوم آخره‌ده خصوصا محمدیه آدلو ترکی منظومه‌ده بوخصوصك تفصیلی مرقومدر جبرائیله متعلق دخی بعض امور مناسبت کلیه ایله بحر نور وسدره وبیت معمور احوالنده مذکور اولمشدر (اسرافیل) علیه السلام عرشی کوتورن درت ملکك بریدرکه اشاغیده حملهٔ عرش احوالنده تفصیل اولنورلر بوقاروده ذکر اولنان صوری دخی قیامتده چلاجق بودر شمدیدن اغزینه آلوب اجازته منتظردر* کنزالاسرارده امام اوزاعیدن مرویدرکه اسرافیل علیه السلام انسان صورتنده اولوب جمیع مخلوقاتده بوندن خوب نفسلو یرادلمیوب شروع سماع ایتدکده اهل سموات بی اختیار عباداتی استماع ایدرلر اکثر علما تبلیغ وحی وواسطت امر ونهی جبرئیل امینه تعیین اولمغین افضل جمیع ملائکه اوردیوب کبار علمادن نیجه‌لر جبرائیله وغیریه وحی الهی‌یی وجمیع اوامر ونواهی‌یی لوح محفوظدن اعلام ایدوب تقسیم احکام ایدن اسرافیل علیه السلام اولوب افضل ملائکه بودر دیو حکم ورسم ایدوب* کتاب شعب الایمانده دخی لوح محفوظ اسرافیل یاننده طوروب ایچنده اولان امور عوالم علویه وسفلیه‌دن برنسنه‌نك صدورینه ارادهٔ الهیه اولدقده لوح یرندن قالقوب اسرافیلك آلنه طوقنور امر مقدر جبرائیل ومیکائیل وعزرائیل وسائر ملائکه‌دن قنغیسنك خدمتنه متعلق ایسه اسرافیل اکا اعلام ایدردیو اسرافیلك جمله ملائکه‌دن افضلیتنه مشعر برمفصل حدیث شریف مرویدر زین المجالسده وغیریده مذکوردرکه اسرافیل علیه السلام جسامتده اعظم ملائکه اولوب عرشك درت کوشه سندن بریسی بونك یاغرنی اوستنده در قنادلری بیحد وپایان وبدنی سرتاپا پرموی ودهان اولوب هر برلسان بدیع البیانی بیك کره بیك لغتله تسبیح رب رحمان ایدوب هر برنفسندن کندویه بکزر برملك یرادلوب انلردخی تسبیحه مشغول اولوب بونلره مقربون دیرلر هرکون اسرافیل اوچ کره جهنمه نظر ایدوب بی شك وکمان مانند کمان ایکی قات بوکلوب کریان اولور جمیع بحار وانهار سرشرف افسرنه دوکلسه غایت بیوکلوکندن برقطره‌سی اشاغه اینمزدی جبرائیل علیه السلام هر برینك اوزونلغی بشیوز ییللق یولدر آلتیوز عدد قنادیله اوچیوز ییل متصل اولان اسرافیلك اغزیله بورنی اراسنده اوچوب بورننك اوجنه وصول حصول بولمدی* کنزالاسرارده ابن الجوزیدن مرویدرکه جبرائیل علیه السلام مشرقله مغرب اراسنی برقنادیله طوتمشکن بن اسرافیلك قنادی ایچنده اوچسم وکیچوب کتسم اصلا خبردار اولمزدی دیمش کشافده اسرافیل علیه السلام جسامت وضخامتده حدونهایتده ایکن هرکاه کمال هیبت عظمة الله عزعلاه وجل عن الاشباه سببیله صغیر وحقیر اولوب برسرچه قوشی قدر اولور دیو برحدیث شریف مسطوردر* کتاب الاوائلده سجده‌ده ابتدا سبحان ربی الاعلی دیین وامرحقله حضرت اللهه ابتدا سجده ایدن اسرافیلدر* تفسیرده وهب قولنجه آدمه ابتدا سجده ایدن جبرائیل بعده میکائیل بعده اسرافیل بعده عزرائیلدر دینوب* کشافده ابتدا سبحان ربی الاعلی دیین میکائیلدر میکائیل علیه السلام زین المجالسده اسرافیلدن بشیوزییل صکره جبرائیلدن بشیوزییل مقدم یرادلمشدر قنادلری زمرددن اولوب بدنی سرتاپا زعفراندن قیللرله مجلادر هرقیل اوزرنده بیك کره بیك یوز هر یوزده بیك کره بیك اغز هر آغزده بیك کره بیك دیلی اولوب جسم نورانی رسمنده بیك کره بیك کوزی واردر عصاة امت محمد ایچون دائما بکا ایدوب هرکوزندن یتمش بیك قطره دوکلوب هرقطره قدرت خالق فلك ایله میکائیل صورتنده برملك اولور بونلره کروبیون دیرلر جمله‌سی میکائیلك اعوان وانصاری در تعیین حضرت باری ایله بحار وامطار ونباتاته جمیع لوازم ارزاق مخلوقاته موکللردر آدمدن انتهاء عالمه دك یغان یغمورلرك ودریالرده اولان صولرك هربرقطره‌لرینه وجمیع نباتات دنیانك هر بروق ودانه‌سنه بونلردن برملك موکلدر دیو مذکوردر ملائکه‌نك وهرییل یاغه جق یغمورلرك عددنی ومقدارنی بیلور ایدکاری اشاغیده ابروباران احوالنده بیان اولنور نظر اولنه* معراج النبوه‌ده معراج حدیثنده میکائیل آلتنجی کوکده برکرسی عظیم اوزرنده مقیم اولوب اوکنده بیحد وپایان طومارلر اولوب بربیوك ترازودخی واردر کفه‌سی یرلرایله کوکلردن بیوکدر تحت حکمنده یوزبیك سردار واردرکه هربری بشر یوزبیك ملکله صف بغلیوب میکائیلك امرینه

منتظر درلر خلق آدمدن یکرمی بش بیك ییل مقدم روح فخر عالم صلی الله علیه وسلم ایچون صلواته مشغول اولوب قیامته دك باغه جق قار ویغمور وطولو قطره لرینی ایندرمكه ویبرده بتن اشجار واوراق وثمرات وکیاه وسائر سبزوات وحبوبات دانه لرینك ویپراقلرینك وهر برینی بتورمكه اشبو ملكلردن بر ملك موكل اولوب اداء خدمت ایدرلر دیو مذکوردر ولله در من قال موافقا لحسن الحال (نظم) ابر وباد ومه وخورشید وفلك در کارند تا تونانی بکف آری وبغفلت نخوری * همه از بهر تو سرکشته وفرمان بردار * شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری (عزرائیل) علیه السلام زین المجالسده مذکوردر که وجوه والسنه واجنحه جهتندن اسرافیل علیه السلام صورتنده در * مقاتل بن سلیمان ایدر آکتنجی کوکده یتمش بیك پایه لو نوردن بر سریر برینه نظیر اوزرنده درت قنادی اولوب بدنی سرتاپاده شان وچشم اولوب ذوی الارواحدن هر برفرده جسمنده کی کوزلرندن برری ایله نظر ایدوب برذی روح وفات ایتدکده اول کوز قپانور برایاغی جنت برایاغی جهنم اوستنده در انبیادن غیر بلرك روحنی قبضه کندو بالذات وارمز تحت حکمنده بیحد وپایان انصار واعوانی واردر که قبض ارواحه انلرك بعضن کوندرر جسمنده اولان کوزلردن غیری نیجه کوزلری دخی واردر که کندوسی وفات ایده جك زمانه قریب جمله سی قپانوب همان سکزدانه قالدقده جمله مخلوقات وفات ایتدوکی معلومی اولور کنز الاسرارده (الله یتوفی الانفس حین موتها) ایله (قل یتوفاکم ملك الموت الذی وکل بکم) ایله (توفته رسلنا وهم لا یفرطون) آیتلری توفیق بو وجهله تحقیق اولنمشدر که ملك الموتك توفیسی اعوانی توفیسی ارواحی نزع وقبض ایتدکلریدر حضرت حقك توفیسی محتضردن حیاتی ازاله ایدوب موت یراتدیغیدر قول اصح اوزره طائفه جنك وجمیع حیواناتك دخی ارواحنی عزرائیل قبض ایدر * معارج النبوه ده حدیث معراجده مذکوردر که عزرائیلك تختی دوردنجی کوکده در تختنك درت یاننده یدیشر یوز بیك پایه اولوب صاغنده خوب صورت ونورانی صولنده مهیب خلقت وظلمانی ملائکه اولوب تسبیح ایدکلرنده صنف ثانینك آغزلرندن آتشلر چیقوب واللرنده آتشدن حربه لر وعمودلر طوتوب عزرائیلك کندو اوکنده برلکن وبرجریدهٔ عظیمه طورر که دفتر اجل مخلوقاتدر النده دخی برلوح طوتوب دائما اکا باقوب انده هر جانلونك اجلی یازلشدر اوکنده بر بیوك اغاج واردر که هر یپراغینك برطرفنده برجانلونك اسمی اردنده سعید یاخود شقی ایدوکی یازلشدر ایچلرندن بری صحتدن بری اولوب وزجاج مزاجی شکسته اولدقده یپراغی صارروب وفاتی قربنده قوروب لوحده کی اسمی اوستنه دوشر انك اجلی کلدیکن عزرائیل اندن بیلور باشنده اولان ملائکهٔ رحمت وعذابدن یتمش سردار که هر برینك تحت حکمنده یتمش بیك ملك وارد رقبض روحه بونلرك بعضنی کوندروب بونلردخی خسته نك روحنی اعضاسندن بوغازینه کتورد کلرنده عزرائیل علیه السلام تختی اوستنده النی لکنه صوقوب روحن بالذات قبض ایدوب سعدادن ایسه صاغ طرفنده طوران آلتیوز بیك ملکه ویروب علیینه اشقیادن ایسه صولنده طوران آلتیوز بیك ملکه ویروب سجینه ایلتورلر علیین نه ایدوکی یوقاروده ذکر اولنوب سجین نه ایدوکی اشاغیده کلور (فائده) شیخ جلال الدین سیوطی رسالهٔ بشری الکئیب بلقاء الحبیب ده کیفیت قبض روحده نیجه احادیث شریفهٔ لطیفه یازوب هر برینك اجمالی بودر که برمؤمن محتضر اولدقده کوکدن نورانی ملکلر جنتدن آق کفنلر وبخورلر ایله کلوب خسته نك کوزی ایردوکی یرده وعزرائیل علیه السلام دخی کلوب باشی اوجنده اوتوروب (یا ایتها النفس المطمئنة اخرجی الی مغفرة من الله ورضوان) دیدکلرندن چقوب عزرائیل الی الینه آلوب بعده فی الحال ملکلر آلوب کفن جنته صاروب مسکدن الطف واعلا رایحه ایله کوکاره چکلوب هر طبقه نك ملکلرندن نیجه لر تعظیما بیله کیدر یدنجی کوکه واردقلرنده قولمك کتابن علیونده یازوب یریوزینه ایندرك دیو نداء خدا کلمکین بدننه اعاده اولنور بعده نکیر ومنکر کلوب سؤال ایدوب جواب صواب ویردکده جانب سمادن صدق عبدی (فافرشوا له فی الجنة والبسوا من الجنة وافتحوا له بابا الی الجنة) دیو نداء کلوب بعده آثار رحمت رب کریم وغفور صدور وظهور ایدر برحدیثك دخی اجمالی بودر که مؤمن محتضر اولدقده ملائکهٔ رحمت آق حریر کتوروب (اخرجی راضیة مرضیة عنك الی روح الله وریحان ورب غیر غضبان) دیدکلرنده مسك کبی خوب رایحه ایله روحی چقوب ملکلر اللرنده قوقلیوب سموانه واردقلرنده ارواح مؤمنین

استقبال ودنیاده اولان اقربا واحبالردن مفصل سؤال ایدرلر * برحدیثك دخی اجمالی بودر که مؤمن محتضره ملکلر مسك ورياحين ایله حریر جنت کتوروب یاغدن قیل چکلور کبی روحی چکلوب (یا ایتها النفس المطمئنة اخرجی راضیة مرضیا عنك الی روح الله وکرامته) دیو خطاب اولنوب بعده اوزرلرینه مسك وریاحین قویوب حریره صاروب علیونه ایلتورلر * برحدیثك دخی اجمالی بودر که الله تعالی عزرائیلی عصاة مؤمنیندن برینك روحنی قبضه کوندردکده شو مقدار عذاب ناردن صکره دخول جنت ایله بشارت ایله دیو بیورمغین اول مرده دل برمژده یه بو وجهله تخویف ومژده ایدر * رسالهٔ مزبوره ده نیجه احادیث شریفه واخبار لطیفه دخی اولوب لکن حذرا عن کمال التطویل تفصیل اولنمدی * تفاسیرده (الذین تتوفاهم الملائکة طیبین یقولون سلام علیکم ادخلوا الجنة بما کنتم تعملون) آیتنده بعض تابعیندن مرویدر که مؤمن محتضره عزرائیل علیه السلام کلدکده السلام علیك یا ولی الله الله یقرأ علیك السلام دیوب جنت ایله مژده ایدر (جعلنا الله من المبشرین بحرمة رسله المبشرین) تفسیر واحدیده حضرت رسول علیه السلامدن مرویدر که امراض واوجاع موتك ایلچیسیدر برکشینك اجلی کلدکده ملك الموت بالذات کلوب ای تکری قولی سکا نیجه برخبرلر ورسوللر کلوب اشته بن خبر ورسولکه بندن صکره آیرق خبر ورسول کلمز کرك رضا کرك کراهت ایله ربکك دعوتنه اجابت ایله دیو روحنی قبض ایدوب اقربا وخلالی فریاد وفغان ایتدکلرنده کیمك اوستنه کریان اولورسز والله بن انك اجلی خصوصنده ورزق مقدر ومنصوصنده اصلا ظلم ایتمدم بلکه حضرت رب العزة دعوت ایتمشدر انی قولك کندو نفسکز ایچون اننن وحنین ایلکز که ایچلریکزده برفرد قالمینجه دك بنم سزه مرة بعد اولی کرة بعد اخری نیجه نیجه کلملرم واردر دیو خطاب مشعر العتاب ایدر * کشف علوم الآخره ده مذکوردر که اجلی کلان کشی یه درت ملك کلوب روحنی بریسی صاغ آیاغندن بری صول آیاغندن بری صاغ الندن بری صول الندن چکر * مواهب لدنیه ده مروی ایکی حدیث همایون مضمونی بودر که لیلهٔ معراجده قدسه واروب انده کی مصلحتدن فارغ اولدیغمده بر نردبان کتوردیلر که ارواح بنی آدم قبض اولندقده کوکه اندن عروج ایدر برکسنه حالت نزعده کوزینی یوقارو دیکوب باقدیغی اول سببدندر که آنی کوردکده کمال حسنته حیران اولوب باقوب قالور * کتاب سیرابن هشامده مؤمنك روح روانی اول نردبان عظمت نشانی کوردکده صبر وقراری قالمیوب بی اختیار خروج واول نردباندن آسمانه عروج وولوج ایدر دینوب بعض معتبراتده اول نردبانك برطرفی یاقوت احمر برطرفی زبرجد اخضر اولوب یردن کوکه دك قدملرینك بری التون بری کوشدن اولوب درّ ویاقوت وزمرد ایله مرصع وملمع ومصعدر دیو مذکوردر (فائده) مقر ارواح حقنده اقوال کثیره اولوب کنز الاسرارده ارواح انبیا وشهدا جنتده در اما ارواح سائر مؤمنین سماء دنیاده در بعضلر هر روح کندو قبری اطرافنده اولوب استدیکی یره سیر ایدر بعضلر جمله ارواح صور اسرافیل ایچنده در دیمشلر * بحر الکلام صاحبی امام نسفی ذکر ایدر که ارواح درت قسمدر (بری) ارواح انبیادر که قبض اولندقده مسك وکافوردن اولکی صورتلرینه کیروب جنتده تنعم ایدوب هر کیجه عرشده معلق قنادیل ایچنه کیررلر (ایکنجی) ارواح شهدادر که یشل قوشلر قورصغنده اولوب جنتده ییوب ایچوب تنعم ایدوب بونلر دخی قنادیل عرشه کیررلر (اوچنجی) ارواح مطیعیندر که ریاض جنتده اولوب لکن ییوب ایچمیوب مجرد جنته نظر ایله کیجنورلر (دردنجی) ارواح عصاة مؤمنیندر که یر ایله کوك اراسنده هواده طوررلر ارواح کفره ایسه ارض سابعه آلتنده سجینده سیاه قوشلر قورصغنده اولوب بدنلرینه اتصاللری اولمغین روحلری معذب اولدقجه بدنلری دخی متألم اولور اما ارواح مؤمنون علیونده اولوب نورلری بدنلرینه متصلدر کونش کبی که کندو کوکده اولوب نوری یریوزینه واصلدر * رسالهٔ بشری الکئیبده ارواح شهدا یشل قوشلر قورصغنده درکه جنتده کزوب ییوب ایچوب بعده قنادیل عرشه کیررلر ارواح سائر مؤمنین یشل قوشلر صورتنده درکه جنتده کزوب اغاجلره قونارلر یا آق قوشلر صورتنده اولوب ظل عرشده اولورلر یاخود یدنجی کوکده اولوب جنتده کی مقاملرینه بقارلر یاخود یدنجی کوکده دار البیضا آدلو اوده اولورلر یاخود یر ایله کوك اراسنده محدود اولان سبب آدلو نسنه ده اولورلر یاخود بعد الموت بر آیه دك اوی اطرافنده بر ییله دك قبری اطرافنده کزوب بعده ذکر اولنان سببه رفع اولنور یاخود صالحیر بیلوب

دیادوکی یره وارمغه قادر اولور یاخود مکه ده زمزم قیوسی ایچنده درلر یاخود هر روح کندو قبرینك
اطرافنده دردیو احادیث کثیره واخبار شهیره ذکر اولنوب * بعده بعض محققیندن منقولدرکه حق بودرکه مقر
ارواح حقنده اولان اقوالده تعارض وتمانع تناقض وتدافع اولوب اتقیا واشقیا ارواحنه معین مقر مقرر
دکلدر هر طائفه نك عندالله مرتبه لرینه کوره درلکن سلام وخطاب ولطف وعتابی ومتعلقات ثواب وعقابی
قبرده هر بدن میت حس ایتمك ایچون روح هر انسان اینما کان قبرولحدده اولان جسدنه فی الجمله متصل
ومتعلق ایدوکی محققدر علامهٔ عالی کهر شیخ ابن حجردن دخی منقول ومعتبردرکه ارواح مؤمنین علییننده ارواح
مشرکین سجینده اولوب هر روحك بدننه اتصال معنویسی واردرکه روح نائمك جسدنه اتصالدن افزون اولور
بدننه تصرفه بعده مقامنه رجوعه مأذونلردر کتاب افصاحدن دخی منقولدرکه اهل نعیم ارواحی احوال
مختلفه اوزره درکیمی صورت طیورده اولوب اشجار جنت اوزره درکیمی یشل قوشلر قورصغنده درکیمی عرشه
معلق قنادیله کیررلر کیمی جنتده بعض صورتلره کیررلر کیمی عملارینه کوره یرادیلان صورتلرده اولورلر کیمی
استدیکه کزوب بعده جنتده کی مقامنه وارر کیمی ارواح موتایی استقبال ایدر کیمی کفالت میکائیلده کیمی کفالت
حضرت آدمده کیمی کفالت حضرت ابراهیمده در امام قرطبی اشبو قول اخبار مختلفه ما بین توفیق ایدر
دیو قبول واستحسان ایتمشدر * وهب بن منبهدن دخی مرویدرکه ارواح مؤمنین قبض اولندقده رتاییل آدلو
ملکه تسلیم اولنورکه خازن ارواح مؤمنین اودر * ابن عباسدن دخی مرویدرکه ارواح مؤمنین جبرائیله تسلیم
اولنوب یوم قیامته دك بونك والیسی سنسن دیرلر بعض علماء اهل کتابدن دخی مرویدرکه ضابط ارواح کفار دومه
آدلو بر ملکدر * ینه رسالهٔ بشراده مروی حدیث شریف مفصلده مؤمنك روحی ملائکه کوکاره چیقاروب
مقام عرضده الله تعالی یه ملکلر سجده ایدوب بعده اول روح دخی سجده ایدوب بعده میکائیلی چاغروب بو روحی
مؤمنین ارواحی یاننه قوکه یوم قیامتده سندن صورسم کرکدر دیو الله تعالی خطاب ایدر دیو بیورمشدر
* کشف علوم الآخره ده مذکوردرکه اهل قبور درت حال اوزره درکیمنك بدنی چوریوب طپراق اولنجیه دك
روحی امورلری اوستنده اوتوروب بعده کوکدن اشاغیده عالم ملکوتده کزر کیمنه دخی حق تعالی اویخویه
بکزر بر نسنه حواله ایدوب کندویه نه اولدیغی بلمیوب چاق قیامتده ابتدا صور چالندقده اویانور کیمنك دخی
روحی ایکی اوچ آی قبری اوستنده طوروب بعده بر قوش اوزرینه بنوب جنته کیدر حدیث شریفده (نسمة
المؤمن طائر یعلق فی شجر الجنة) بر حدیثده دخی (ارواح الشهداء فی حواصل طیور خضر تعلق
فی شجر الجنة) بیورلدیغی بودر * کیمنك دخی روحی قبض اولندقده صور اسرافیل یاننه چیقاریلوب صور
چالنجیه انده طورور (دردنجی) قسم انبیا واولیادرکه اختیارلری کندولره تفویض اولنمغین کیمی یریوزنده
طورمغی اختیار ایدوب قیامته دك یریوزنده کزوب اکثریا بعض کسنه لر انلری واقعه لرنده کوررلر * مذکور
کشفك مؤلفی امام غزالی دیرکه بن ظن ایدرمکه حضرت ابوبکر وعمر انلردن اوله لر حضرت رسول علیه
السلام دیلدوکی یرده اولمغه مخیر اولوب عوالم ملك وملکوت وبرزخك هرقنغیسنده دیلرلرسه اولورلر وفات
ایتدکلرندنصکره روح شریفلری اوتوز ییله دك یریوزنده کزوب اوتوز ییل تمامنده حضرت حسین شهید
اولدقده غضبه کلوب کوکه یوزینه کتدیلر انبیانك بعضی کوکلردن بریی اختیار ایدوب انبیا ومرسلیندن
اختیارلری اللرنده اولان همان حضرت رسول علیه السلام وابراهیم وموسی وعیسی وآدم علیهم الصلاة
والسلامدرکه جمیع عالملردن هرنه یره وارمق دیلرلرسه واررلر جمیع ارواح اهلی قبرلرنده رحمت وعذاب ورعایت
وعقاب اولنملری اشبو درت طبقه لری حالنه کوره در دیو تحقیق ایتمشدر والله اعلم (فائده) روحك حقیقتی
وماهیتی حقنده کتب معتبره ده حکما وعلمادن اون بش قول نقل اولنوب ایچلرنده جلائل دلائل حسبیله اولی
واصوب وصحته اقرب اولنلری همان اوچدر بریسی (قل الروح من امر ربی) آیتی دلالتی اوزره معلوم دکلدر
دیو توقف ایدوب علم رب متعاله حواله ایتمکدر * ایکنجی امام رازی واکثر علما اختیاری اوزره برجسم لطیف
نورانیدرکه هر عضو انسانی یه دخول وحلول ایدوب کل ایچنده آب کور ایچنده آتش پر التهاب اولدیغی کبی
هر بر عضوده مندرج ومختلط ومندمج ومرتبطدر * اوچنجی امام غزالی ونیجه علماء وحکما روح فی ذاته
جوهر مجرددرکه بدن انسانده وآخر یرده اصلا مکانی اولیوب لکن بدننه تعلق تدبیر وتصرف ایله متعلق اولوب

موت دیدکلری انقطاع تصرفیدر بدنده ابتدا متعلق روح حیوانی وروح قلبی دیدکلریدرکه قلبك صول
طرفنده اولوب طمارلردن جمیع اعضایه سرایت ایدر غدانك بخار لطیفندن حاصل اولور دیو اختیار ایتمشلردر
آنچنین کفتند ولی الله اعلم بالصواب (فائده) روح وروان ونفس وعقلك تعریف وتوصیفنده اسلاف واخلاف
اختلاف ایدوب کنز الاسرارده اکثر علماء روح ایله نفس شیء واحددر دیوب بعض علماء شیئین متغایریندر
دیمشلر * مواهب لدنیه ده قاضی ابوبکر بن العربی حق بودرکه روح ایله نفس امرین متغایریندر دیمش
* فواتح آدلو کتابده رسالهٔ معراجیهٔ ابن سیناده رواندن مراد نفس ناطقه در جاندن مراد روح حیوانیدر
دیمش کتاب تلخیص الادلهٔ امام صفارده عامهٔ علماء قولنجه نوم ضد یقظه در ضد حیات دکلدر لکن
ابن جبیر وعکرمه وبعضلر نائمدن روح حیاة اخراج اولنور زیرا حضرت علیدن اویخویه واران کسنه نك
روحی نه یره کیدر دیو صورلدقده صاحبی حرکت ایدنجیه دك هواده معلق طورر اجازت اولورسه بدننه
کیروب انده ساکن اولور اجازت اولمزسه وفات ایتمش اولور دیوب لکن خروج روحدن مراد روحك شعاعیدرکه
اکا روان دیرلر روحك کندوسی دکلدرکه اکا روح حیات دیرلر بو تأویله سبب حضرت علینك کرم الله وجهه
الی ان یتحرك صاحبه دیدیکیدر زیرا روحك کندوسی چیقسه نائم نیجه حرکت ایده بیلوردی ابن جبیر ایله
عکرمه نك کلامنی بو معنایه حمل ایتمك لازمدر دیو تفصیل اولنمشدر تفاسیرده (الله یتوفی الانفس حین
موتها) آیتنده ابن جبیردن مرویدرکه حالت نومده الله تعالی هر کسنه نك نفسنی قبض ایدوب اول حالده وفاتن
تقدیر ایتدیکنك نفسن آلیقویوب حیاتنی تقدیر ایتدیکنك نفسنی ینه بدننه کوندرر * ابن عباسدن دخی
مرویدرکه افراد انساندن هر بر شخصده بر نفس وبر روح واردرکه ایکیسینك اراسنده شعاع شمس کبی
بر نسنه ایله اتصال واردر نفس اودرکه تعقل وتمییز انکله در روح اودرکه تنفس وحرکت انکله در بر کسنه
اویودغی زمانده الله تعالی آنك نفسنی قبض ایدوب لکن روحی بدننده طورر * محرر سطور اولان اشبو عبد
پرقصور ایدرکه فضل ربانی اولان عقل انسانیکه اول مخلوقاتدر دیدکلری عقلك غیری ایدوکی محقق
ومتفقدر بر شیء نورانی وامر روحانیدرکه تعریفات سید شریف جرجانیده مجرد غیر جسمانی اولوب هر کسنك
بن دیو اشارت ایتدوکی ماهیت متحققه سیدرکه نفس ناطقه دیدکلریدر دینوب * بعض معتبراتده امام غزالی
حقیقت انسانیه ده اولان قوت مدرکه معقولاتده تعلقی حیثیتندن عقل تسمیه اولنوب بدنده تدبیر وتصرفی
حیثیتندن روح تسمیه اولنوب لذات وشهواته میلی حیثیتندن نفس تسمیه اولنوب حقیقتده اوچیده دخی
شیء واحد اولوب حیثیات مختلفه در وصف ومدح وذم وقدح اولندیغی اول حیثیات مختلفه اعتباریله در
دیمش * کتاب الانس الجلیلده مذهب حنفیه وقول مشهور اوزره عقلك محلی دماغدر لکن شافعیه وحنبلیه
واطبا قوللرنجه محلی قلب اولوب دماغه اتصالی واردر دینوب * بخاری شرحی کرمانیده شافعیه ومتکلمین
وفلاسفه مذهبلرنجه محلی قلبدر حنفیه واطبا قولنجه محلی دماغدر دینوب * کتب اصولده ذکر اولنان کلام
مفصل محصلی بودرکه عقل دیدکلری نفس انسانیه ده لطف مولی ایله بر ملکه وقوت واستعداد ونور معنویدرکه
انك سببیله حقایق اشیایی مدرکه وامور حسنه وقبیحه یی تمییزه مالکه اولوب * کتاب مختارات النوازلده روح ایله
عقلك بدنده محل معلوملری اولیوب جمیع اعضایه تعلقلری واردر دینوب * مجمع ابن ملك شرحنده مذکوردرکه
العقل نور فی الصدور یبصر به عواقب الامور * کلامنك معناسی بودرکه محل عقل عالی قدر سینه وصدر
اولوب سر هر بشر حواس خمس باطنه یه مقر اولمغله صاغ اولان دماغ عالم معنی وتمثیلده اول نورك کویا مشعل
وقندیلی اولمغین انك اشراق واشتعالی وتفکرات وتصرفاته اشتغالی انجق سرده میسر اولور بو سببدندرکه
دماغده ضعف وخلل حاصل اولسه عقله دخی ضعف ونقصان واصل اولور * اشبو تاریخ معتبره مؤلفی اولان
عبد احقر ایدرکه عقل ونفس وروح حقنده کتب شهیره ده اقوال کثیر اولوب لکن (قل الروح من امر ربی
وما اوتیتم من العلم الا قلیلا) آیتی دلالتی اوزره روح ونفس وعقل اسرار بهیهٔ الهیه دن اولمغین حقیقتده امور
خفیهٔ غیبیه دندر (من عرف نفسه فقد عرف ربه) کلامی بو معنای رعنای حکمت مبنایه ایما ایدر
(والله تعالی اعلم بجمیع ما ظهر وابهم) (حملهٔ عرش) بونلرك بریسی بالاتفاق حضرت اسرافیلدرکه
یوقاروده ذکر اولندی سائرلرینك اسامیلری نامعلوم اولوب کشافده (ویحمل عرش ربك فوقهم یومئذ

ثمانية) آیتنده عرشی کوتورن ملائکه حالا درتدر قیامتده سکز اولسه لر کرکدر تابعیندن شهر بن حوشب قولی
اوزره حالا سکزدر لرکه دردی (سبحانك اللهم وبحمدك لك الحمد علی عفوك بعد قدرتك) دیو تسبیح ایدر دردی دخی
(سبحانك اللهم وبحمدك لك الحمد علی حلمك بعد علمك) دیو تسبیحه مشغوللردر حسن بصری قیامتده عرشی
کوتوره جك ملائکه سکز میدر سکز بیك میدر الله بیلور دیوب ضحاك دخی سکز صف اولسه لر کرکدر که
عددلرینی الله بیلور دیوب طائفهٔ روحدن یا آخردن اولق دخی جائزدر دینوب ＊ کتب سننده مذکور
بر حدیث مفصلده بیدنجی کوکدن یوقرو عمیق بشیوز بیللق بر دریا اولوب انك یوقروسنده طاغ کچیسی شکلنده
سکز ملك واردر که ایاقلری ایله دیزلری کوزینك اراسی بشیوز بیللق یول اولوب عرش انلرك اوستنده در دیو
بیورلمشدر تاریخ عینیده کعبدن مرویدر که حملهٔ عرش درت ملکدر که بری انسان صورتنده اولوب بنی آدم
رزقنه بری اوکوز صورتنده اولوب بهایم رزقنه بری ارسلان صورتنده اولوب ییرتجی جانورلر رزقنه بری
کرکس صورتنده اولوب قوشلر رزقنه شفاعت ایدوب جناب خدایه دعا ایدرلر ＊ کنز الاسرارده وغیریده
اشبو اوصاف واحوالی حملهٔ کرسی به اسناد ایتمشلردر ＊ تاریخ عینیده ابن عباسدن مرویدر که عرش
یارادلدقده نوروناروآب رحمتدن بر ملك یارادلوب هر برینه جمیع مخلوقات قوتی قدر قوت ویریلوب عرشی
کوتورمك امر اولندی قادر اولمدقلرنده جناب حقدن سبحان الله ندایی کلوب بونلر دخی سبحان الله
دیدکلرنده عرشی دیزلرینه دك قالدره بیلوب بعده سبحان الله دیکز دیوندا کلوب دیدکلرنده بللرینه دك
قالدردیلر لا اله الا الله دیکزد یوندا کلوب دیدکلرنده اوموزلرینه دك قالدردیلر الله اکبر دیکز دیوندا
کلوب دیدکلرنده باشلرینه چیقاروب حالا باشلری اوستنده طوروب اللری یدی قات یرك اوستنده در ＊ کنز
الاسرارده دخی ابن عباسدن مرویدر که حملهٔ عرش یارادلوب عرشی کوتورك دیو امر اولنوب قادر
اولمدقلرنده هر برینه جمیع مخلوقات عددنجه معینلر یارادلوب کوتورمك امر اولنوب عاجز اولدقلرنده
لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم دیکز دیو امر حق اولوب دیدکلرنده کوتوردیلر لکن اياقلری یدنجی قات
یرده ثری اوستنده طوره میوب حق تعالی کندی واسماء شریفه سندن بر اسمی بونلرك اياقلری آلتنده یازمغین
قوت اسم پروردکار ایله کوه وار برقرار واستوار اولدیلر ＊ سنن ابی داودده حضرت رسول علیه السلامدن
مرویدر که بکا اذن اولدیکه حملهٔ عرشك برندن سزه خبر ویرم قولاغی اوجی ایله اوموزی اراسی یدی یوز بیللق
یولدر ＊ تفسیر ثعلبیلده ابن عباسدن مرویدر که حملهٔ عرشك اوکچه لری ایله کعبلری یعنی طوپوقلری اراسی
بشیوز بیللق یولدر ＊ کشافده وغیریده حملهٔ عرشك اياقلری یدنجی قات یرده اولوب باشلری عرشی خرق ایتمشدر
یعنی کچمشدردینوب ＊ تفسیر ابن عطیه ده حملهٔ عرش وساکنان اطراف عرش سائر ملائکه دن افضلدر دیو
مذکوردر کشافده خبرده وارد اولمشدر که حق تعالی جمیع ملائکه یه امر ایتمشدر که الی یوم القیام هر صبح
وشام حملهٔ عرشه تعظیم واکرام ایله سلام ویرمك ایچون واروب زیارت ایتمکه بر دوام اولهلر ＊ مواهب اللدنیه ده
حملهٔ عرشك نیجه یوزلری وبدنلرنده نیجه کوزلری واردر که بری برینه بکزه مز عرشه باقوب صوت اعلا
ایله تسبیح مولی ایدوب قنادلرین کشاد ایتسهلر تویلرینك برقیلی دنیایی احاطه ایدردی ＊ معتبرات
متفرقه ده مذکوردر که حملهٔ عرشك وملائکهٔ اطراف عرشك دردر یوزلری واردر که بری ارسلان کبی بری
کرکس بری انسان صورتنده در دردر قنادلری واردر که عرش پرنوره باقوب کمال عظمت ونور ایتندن
بونلره غشی وضعف عارض اولماق ایچون ایکیشر قنادلرین یوزلرینه اورترلر بدنلرینك دخی نور موفور باهر
الاشراقلری کرسی ملکارینی احراق ایتمامك ایچون ارالرینه ظلمات ونوردن یتمش حجاب چکلمشدر که هر پرده نك
قالنلغی بشیوز بیللق یولدر (خروس عرش) معارج النبوه ده مذکوردر که رسول علیه السلام لیلهٔ معراجده
سدره یاننده آق خروس صورتنده بر ملك کوردیلر که ایکی طرفندن یدیشر یوز بیك قنادی اولوب هر برنده
در ویاقوت وسیم وزر وکافور وزعفران ومسك وعنبردن یدیشر یوز بیك پر اولوب باشی عرشده اياقلری یدنجی
قات ییر آلتنده در بر قنادی اوزرنده قدرت پروردکار ایله (بسم الله الرحمن الرحیم لا اله الا الله محمد رسول الله
کل شیء هالك الا الله الواحد القهار) دیو یازلمشدر اول خروس باخروش حکمت نقوش اوقات صلواتده
سر سعادت افسرین قالدروب بسم الله العظیم وبحمده دیوب جمله قنادلرین کشاد ایدوب بری برینه اوردقده

ایشیدنلر

ایشیدنلر حیران اولیجق نغمات والحان پیدا اولوب صیت وصداسی وخوب نداسی اشجار جنانی لرزان
ایتدکده سکان جنان دنیاده وقت عبادت اهل ایمان کلدی دیو شادمان اولوب عرش عظیم الرتبه وانك آلتنده
نوردن عمود اوستنده یاقوتدن بر قبه صارصلوب حضرت رب العزة جل اشیا معلومی ایکن محض حکمت ایله
ملکه من بوردن سبب حرکت ندر دیو صوردقده امت محمدك نماز ونیازلری وقتی کلدی دیو جواب ویرمکین
(وجبت لهم رحمتی اشهدوا الیهم انی قد ترحمت علیهم ونظرت الیهم بالمرحمة) دیو خطاب رب الارباب ایریشور
رسالهٔ فضل دیکده اولان احادیث شریفه نك بری بودر که بر آق خروس واردر که دریاقوت وزبرجد ایله مرصع
ایکی قنادی اولوب بری مشرقده بری مغربده در باشی عرش آلتنده اياقلری یدنجی قات یرده اولوب هر سحر
قنادلرین چاربوب (سبوح قدوس ربنا الله لا اله غیره) دیوب صیحه سن انس وجندن غیری جمیع اهل سموات
وارضین ایشیدوب ییریوزنده اولان خروسلر اکا متابعت ایله اوتمکه باشلرلر قیامت یاقلاشدقده امر حقله قنادلرین
بوکوب اوازین کسوب زمین وآسمان خلق قیامت یاقلاشدیغنی اندن بیلورلر ＊ بر حدیثده دخی من بور خروس
(سبحان الملك القدوس ربنا الرحمن الملك لا اله غیره) بر حدیثده دخی (سبحانك ما اعظم شأنك) بر حدیثده دخی
(سبوح قدوس) دیردیو بیوریلوب ＊ بعض کتبده (سبحان القدوس الملك الدیان لا اله غیره) دیر دینوب ＊
بعض کتبده دخی ابن عمردن مرویدر که اول خروس صفامأنوس (سبحوا القدوس) دیوب قوشلر ایشتدکده
قنادلرین تحریك ایدرلر احیاء العلومده بعض سلفدن مرویدر که عرش آلتنده خروس شکلنده بر ملك واردر که
اياقلری آق انجودن سینه سی یشل زبرجددن اولوب کیجه دن ثلث اول کچدکده قنادلرین چاربوب (لیقم
القائمون) یعنی کیجه یی احیا ایدیجیلر قالقسونلر دیوب نصف اللیل کچدکده تکرار چاربوب (لیقم المتهجدون)
یعنی تهجد ایدیجیلر قالقسونلر دیوب کیجه نك ثلثانی کچدکده تکرار چاربوب (لیقم المصلون) یعنی نماز قیلجیلر
قالقسونلر دیوب فجر طلوع ایتدکده تکرار چاربوب (لیقم الغافلون وعلیهم اوزارهم) یعنی غافلر قالقسونلر
بار اوزارلری اوزرلرنده اولدیغی حالده دیو ادا ایدر (ملك صیام) معارج النبوه ده وزین المجالسده حضرت
رسول علیه السلامدن مرویدر که سدره یاننده بر ملك کوردم طول وعرضده انك کبی نسنه کورمدم طولی
بیك کره بیك بیللق یول اولوب یتمش بیك باشی هر باشنده یتمش بیك یوزی هر یوزنده یتمش بیك آغزی واردر
هر باشنده یتمش بیك کیسوی مشکبوی واردر که هر برنده بیك کره بیك دانه شاهانه انجو قدرت حق ایله معلق
اولوب هر بر انجو ایچنده نوردن بر در یاهر دریاده طولی ایکیشر یوز بیللق یول عظیم وجسیم بالقلر اولوب
هر برینك ارقه سنده قدرت اله عز علاه ایله (لا اله الا الله محمد رسول الله) یازلمشدر من بور ملك برالنی باشنه
برالنی ارقه سنه قویوب تسبیح ایتدکده حسن صوت والحاندن عرش رحمان لرزان اولوب جبرائیلدن بو ملکی
صوردم آدم یارادلمزدن ایکی بیك یل اول یارادلوب شمدیه دك مکانی یمین عرشده یوکا ایکی درت بیك کره یوز بیك
فرسخ بر صحرا اولوب امر حقله سنك امتك ایچون تسبیحه متصل مشتغل ایدی بوکا سلام ویردیکمی تسبیحه
کمال اشتغالندن ایشتمیوب جبرائیل اکا خبر ویردکده (وعلیك السلام ورحمة الله وبرکاته) دیو سلامم الدی بعده
ایکی یشل قنادین آچوب سموات وارضینی طولدروب بنی قوچوب ایکی کوزم اراسنی اوپوب یا محمد سکا بشارت
اولسونکه الله تعالی رمضان حرمتنه امتکی یارلغادی دیدی ＊ ایکی صندوق کوردم هر برینك اوستنده
نوردن یوز بیك کلیدی واراصلنی صوردیغمده امتکدن صائم اولنلرك جهنمدن آزادلقلری براتی بونلرك ایچنده
طورور اکا شاهدم زهی سعادت سکا وامت شرف اتما که دیدی (نوع دیکر از ملائك شرف محضر) تفسیر
ثعلبیده بعض سلفدن مرویدر که عرش اطرافنده حق تعالینك ملائکه سی واردر که انلره مخلجین دیرلر خوف
حقدن اشك کوثر شکاری قیامته دك لیل ونهار مانند انهار طورمیوب آقر حقدن ندا کلور که ای بنم ملکلرم
سزه خوف ویرن ندر بونلر دخی دیرلر که یاربنا اکر دنیا اهلی بزسنك عزت وعظمتکدن مطلع اولدیغمزه مطلع
اولهلردی اکل وشربدن وراحتدن بالکلیه پرهیز وکریز ایدوب صحرالره چیقوب واله وحیران کشت دشت
وبیابان ایدوب ناله وافغان له کریان اولورلردی (نوع دیکر) (تعرج الملائکة والروح الیه فی یوم کان مقداره خمسین
الف سنة) آیتنده تفسیر قاضیده روح یا جبرائیلدر یا ملائکه دن اعظم بر مخلوق روحانیدر دینوب کشافده دخی
جبرائیلدر یا بر طائفه درکه ملائکه بنی آدمی حفظه موکل اولدقلری کبی انلر دخی ملائکه یه حفظه درلر دینوب

تفسیر واحدیده (یوم یقوم الروح والملائکة صفا) اینده مجاهد وقتاده قوللرنجه روحدن مراد انسان صورتنده
بردرلو طائفه درکه محشرده جمیع ملائکه برصف اولوب بونلر دخی بشقه برصف اولسه لرکرکدر ابن عباس
قوللرنجه همان برملکدرکه مخلوقاتده اندن بیوك نسنه یراتلمیوب عرصاتده جمله ملائکه برصف روح بشقه برصف
طوروب ملائکه صفی ایله برابر اولسه کرکدر دینوب * تفسیر قاضیده دخی آیت مزبوره ده ارواح اوزرینه موکل
برملکدر یاخود ارواحك جنسیدر دیو ایکی قول دخی مذکور اولوب کشافده (تنزل الملائکة والروح) آیتنده
بر طائفه درکه لیلة قدردن غیری زمانده ملائکه انلری کورمزلر دیو برقول دخی ذکر اولنور * کنز الاسرارده
ابن مسعود روح برملکدرکه سموات وجبال وملائکه دن اعظم اولوب دردنجی کوکده هرکون اون ایکی کره
تسبیح ایدوب هر تسبیحندن برملك یرادلوب جمله سی محشرده برصف اولسه کرکدر دیوب برروایتده ابن عباس
انسان صورتنده بر طائفه درکه کوکدن اینن هر برملك ایله بونلرك برری دخی ییلدا ینمك مقرردر دیوب مجاهد
دخی روح انسان صورتنده بر طائفه درکه اللری وایاقلری اولوب ییوب ایچوب ملائکه دن اولمیوب انلردن
ضعیفلردر دیمش دیو مذکوردر * تفسیر کبیرده حضرت علیدن مرویدرکه روح برملکدرکه یتمش بیك یوزی
هر یوزنده یتمش بیك دیلی اولوب هر دیلی بردرلو لغت ایله تسبیح رب العزة ایدر هر تسبیحندن برملك یرادلوب
سائر ملائکه ایله اوچارلر عرشدن صکره بوندن اعظم برنسنه یرادلمامشدر سموات وارضینك جمله سنی براقمه کبی
بولقمه قادردر یوزی انسانه سائر اعضاسی ملائکه یه بکزیوب اقرب خلق الی الله یعنی اشرف مقربین
درکاه الله جل عن الاشباه درحال الحجب سبعین قربنده مکین اولور قیامتده عرشك صاغ یانده طوروب مؤمنینه
شفاعت ایدر ملائکه ایله آرالرنده نوردن برحجاب اولمیدی جمله ملائکه انك نورندن یناردی (ملك رؤیا) کتاب
فوایح مسکیه ده روح ادلو برملك رؤیایه مؤکل اولوب بیرایله کوك آراسنده طوروب واقعه ده کورینن انواع
اجسامك صورتلرین وانلردن عالمده حادث اوله جق امورك صورتلرین الی ایچنده طوتوب طوردر * شیخ محی
الدین عربی دیمشدرکه محل رؤیا نشئهٔ عنصریهٔ حیوانیه درکه مکانی فلك قمر آلتنده دردینوب * کنز الاسرارده
کتاب الکبیر کرمانیدن منقولدرکه رؤیا سکز قسمدر دردی اخلاط اربعه دن بریننك غلبه سندن ناشی اولوب
اول خلطه مناسب الوان واشکال کورینور بشنجی حدیث نفسدرکه شخص نائم اویانق ایکن ملحوظی نه ایسه
یاخود نیه مشغول ایسه اکا مناسب نسنه لر کورر * التنجی وساوس شیطاندرکه شرعه مخالف اشیا کورینور
یدنجی احتلام واقع اوله جق نسنه لر کورینور بوجمله نك اصلا تعبیری جائز اولمیوب * سکزنجی بودرکه
حق تعالی لوح محفوظه برملك مؤکل ایتمشدرکه هر شخص نائمك دنیاسنه یا آخرتنه متعلق امور خیر وشری
واحوال نفع وضری لوحدن نقل ایدوب اکا کوسترر خلقك کیمی تذکر ایدوب کیمی اونودر تعبیری جائز اولان
همان اشبو سکزنجی قسمدر * مواهب لدنیه ده دخی مذکوردرکه حکیم دیمشدرکه حق تعالی رؤیایه برملك مؤکل
ایتمشدرکه لوح محفوظدن احوال انسانه مطلع اولوب لوحدن یازوب هرکسنه یه حالنه کوره بعض نسنه یی
حکمت اوزره ضرب مثل طریقیله کوسترر تاکه بعضیلره بشارت وتلطیف وبعضیلره نذارت وتخویف وبعضیلره
معاتبت وتعنیف حاصل وواصل اوله شیطان ایسه انسانه مسلط اولوب شدت عداوتندن غم والم چکسون
دیو مخالف نسنه لر کوسترر * مزبور مواهبك موافق ایدرجه رؤیا ایکی قسمدر بری اضغاث احلامدرکه
برقاچ نوعدر بری واقعه کورن کسنه یه حضور اولسون دیو شیطان کوستردیکی شیلردر * بریدخی محرماتدن
یا محالاتدن بعض نسنه یی واقعه ده ملائکه امر ایدر کورندیکیدر بریدخی اویانق ایکن خاطرنده نه وار ایسه
یاخود اویانقلقده عادتی نه مقوله فعل ایسه یاخود مزاجنه غالب اولان نه ایسه اکا کوره نسنه لر کوره
قسم ثانی رؤیای صادقه درکه رؤیای انبیا وصلحا بو قسمدندر غیر صلحایه آز واقع اولور تعبیری خارجده ظهور
ایدن بو قسمدر * نوع دیکر زین المجالسده وهبدن مرویدرکه هرکون یتمش بیك ملك مدینه ده تربهٔ عرش رتبهٔ
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم زیارتنه کلوب اخشامه دك صلاة وصلواته مشغول اولوب برکون کلنلره
قیامته دك بردخی نوبت دکمز (ملائکهٔ صلوات) زین المجالسده حضرت رسولدن مرویدرکه برملك وارددکه
مشرقده ومغربده برر قنادی اولوب باشی عرش آلتنده ایاقلری یدنجی قات یرك آلتنده اولوب اوزرنده مخلوقات
عددنجه تویلر واردر برمؤمن رسوله صلوات ویرسه اشبو ملك عرش آلتنده بحر نوره کیروب چیقوب تویلری

قطره لرندن برملك یرادلوب اول کسنه ایچون قیامته دك استغفار ایدرلر صاحب قاموس ك الصلات والبشر
فی الصلوة علی سید البشر آدلو کتاب معتبرنده اولان احادیثدن برینك محصلی بودرکه جبرائیل بکا کلمدی دیدیکه
یا محمد امتکدن بری سکا برکره صلوة ویرسه الله تعالی اون حسنه یازوب اون سیئه سنی محو ایدوب اون درجه سن
زیاده ایدوب اول ملك دخی اکا دعا واستغفار ایدر * بن دیدمکه یا جبرائیل اول ملك کیمدر دیدیکه سن یرادلالدنبرو
قیامته دك الله تعالی سکا برملك مؤکل ایتمشدرکه امتکدن هرکیم سکا صلوات ویرسه اول ملك (وانت صلی الله
علیك) دیو جواب ویرر * کتاب مزبورده بو حدیث بووجهله دخی مرویدرکه زیاده سی بودرکه صلوات ویرن
کسنه نك صلواتی عرشدن غیری یرده قرار بولمیوب بولده اوغرادیغی ملکلر بری برینه بو صلواتی ویرنه سزدخی
صلوات ویرك دیوب الله تعالی اول کسنه یه اول وجهله صلوات یعنی رحمت ومغفرت ایدوب قیامتده بکا
عرض اولنور * کتاب مزبورده مروی اولان احادیثك بریدخی بودرکه الله قوللرندن برقول بوقدرکه بنم حقمی
تعظیما بکا صلوات ویره الا الله تعالی انك کلامندن برملك یرادرکه مشرقده ومغربده برر قنادی اولوب بنم
قولمه صلوات ویرنکیم اولدخی بنم پیغمبرمه صلوات ویرمشدر دیو الله تعالی امر ایدوب ملك دخی اول کسنه یه
قیامته دك دعا واستغفار ایدر * بریدخی بودرکه هر خمیس کونی الله تعالی ملکلر کوندررکوشدن صحیفه لر آلتوندن
قلملر ایله کلوب خمیس کونی وجمعه کیجه سی پیغمبره چوق صلوات ویرنلری یازرلر * بریدخی بودرکه قیامتده
هرموقفده یعنی هر طوران یرلرنده بکا یقین اولانلر یکز بکا چوق صلوات ویرنلریکزدر جمعه کونی جمعه
کیجه سی بکا بوز صلوات ویرنك الله تعالی اخروی یتمش حاجتن دنیوی اوتوز حاجتن یتوروب بعده ملك مؤکله امر
ایدرکه اول صلواتی بنم قبرمه قویوب سزلك بریکزه هدایا ایلچه کاورسه بکادخی انی هدیه کتوره وصلوات ویرنك سمی
نسبنی بکا خبر ویروب بندخی یانمده اولان برآق صحیفه یه دیدوکی تفصیلی یازرم * بریدخی بودرکه ذکر مجلسنك
اونادی واردرکه غایب اولدقلرنده ملکلر انلری بولقلیوب مریض اولسه لر عیادت ایدرلر انلری کوردکلرنده
مرحبا دیوب تعظیم ایدرلر برحاجت دیلسه لر معاونت ایدرلر اوتوردقلرنده ملکلر انلری کوکه چیقنجه طبقه
طبقه احاطه ایدوب اللرنده کوشدن کاغد آلتوندن قلملر طوتوب پیغمبره صلوات ویرنك صلواتن یازرلر (اذکروا
رحمکم الله زید وازادکم الله) دیرلر اول کیمسنه لر ذکره باشلدقده کوك قاپولری آچلوب دعالری قبول اولوب
حورعین انلره باقوب غیری کلامه باشلاینجه یاخود مجلسدن طاغلنجه برقرار اولوب بعده ملائکه دخی
طاغلوب برمجلس ذکر یدخی ارامغه کیدرلر * بریدخی بودرکه ملکلردن برینه الله تعالی جمله خلقك سمعی قدر
قوت سامعه ویروب برروایتده جمله خلقك اسملرین اکا معلوم ایدوب قیامته دك قبرم اوزرنده طوروب امتمدن
هرکیم بکا صلوات ویرسه یا احمد فلان اوغلی فلان سکا شو دکلو صلوات ویردی دیو اعلام ایدر بکا برصلوات
ویرنه الله تعالی اون صلوات ویرر زیاده ایدنه زیاده اولور * بریدخی بودرکه الله تعالینك بعض ملکلری
واردرکه یریوزنده سیاح اولوب امتمدن بکا صلوات وسلام ایرشدررلر * ینه کتاب مزبورده برحدیث مفصل
محصلی بودرکه الله تعالی بنم قبرمه صلصائیل آدلو برملك مؤکل ایتمشدرکه خروس شکلنده اولوب باشی عرش
آلتنده ایاقلری یدنجی قات یرك آلتنده دراوج قنادی اولوب بری مشرقده بری مغربده در بریدخی قبرم
اوستنده در برکسنه (اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد وبارك علی محمد وعلی آل محمد وارحم محمدا وآل محمد کما
صلیت وبارکت وترحمت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم انك حمید مجید) دیسه اول ملك بو صلواتی آلوب یا محمد
فلان بن فلان سکا صلاة وسلام ایتدی دیوب اول صلواتی نوردن برورق اوستنه مسك اذفر ایله یازوب اول
کسنه یه یکرمی بیك حسنه یازیلوب یکرمی بیك کناهی عفو اولنوب انکیچون یکرمی بیك طوبی اغاجی دیکلور
یوم قیامتده علی طارتیلوب میزانی خفیف کلدکده میزانی طوتنه صبر ایله بونك بنم یانمده امانتی واردر دیرن
اولدخی یا حبیب الله بو کون سن مطاعسن دیوب بندخی یانمده طوران صلوات کاغدنی اچوب میزانه قویوب
میزانی آغر اولمغله الله تعالی یه دعا ایدرم * نوع دیکر زین المجالسده مذکوردرکه برکون جبرائیل
علیه السلام کلوب دیدیکه یا رسول الله برعجب نسنه کوردم سابقا کوکده تخت اوستنده برملك کوردمکه
اطرافنده یتمش بیك ملك صف طوروب هرنفسندن برملك یرادلوردی حالا انی کوه قافده کوردم قنادلری
قیریلوب کریه وزاری ایدر بندن شفاعت دیلیوب صوچنی صوردم وکمده حضرت محمد معراجده یانمدن

کیجه‌کده سر برمدن قیام واکرام واعظام ایتدیکم ایچون بوعقوبته مبتلا اولدم دیوب بندخی حقه تضرع
وشفاعت ایتدیکمده اول ملکه دیدکه محمده صلوات ویرسون دیوندا کلوب بندخی ملکه خبرویروب اولدخی
صلوات ویردکده قنادلری بتوب مرادی حاصل واولکی مقامنه واصل اولدی* نوع دیکر بنه زین المجالسده
مفصلا مذکوردرکه ملائکه ایچنده الی ملک واردرکه برینک نصفی یعنی باشندن بلنه دک صو نصفی یعنی بلندن
اشاغیسی کریجدر برینک نصفی یل نصفی طپراق برینک نصفی ضیا نصفی ظلمت برینک نصفی باقر نصفی آتش
برینک نصفی آتش نصفی قار برینک نصفی التون نصفی کومشدر اوچ ملک دخی واردر برینک درت یوزی اولوب
برینک دخی مشرقده مغربده یدنجی کوکده یدنجی یرده بر قنادی اولوب برینک دخی بیک کره بیک باشی اولوب
هر باشنده بیک کره بیک یوزی واردر اشبو طقوز ملک امت محمد عاصیلری ایچون دائما آغلشورلر انلر ایچون
نه آغلشورسز شومقوله کناهلر ایشلمزلرمی دیوندا ایریشوب بونلر دخی محمد انلرک ایچلرنده دکلمیدر دیدکارنده
کرچک دیرسز بن انلره شهر رمضان دخی ویرمشمدرکه اول زمان مورث الامانده معشر بشر اوزره رحمتم
بشر کره دردیوندا کرم ادا پیدا اولور* برملک دخی واردرکه درت یوزی اولوب هر بری دردر بیک یلاق بولدر
بری دائما سجده ده اولوب (سبحانک ما اعظم حلمک) بری جهنمه باقوب (الویل لمن دخله) بری عرشه باقوب (رب
اغفر وارحم) دیوب بری جنته باقوب (طوبی لمن دخلها اللهم اغفر لصائمی شهر رمضان وارزقهم دخول
الجنة) دیمکه مشغولدر* نوع دیکر معارج النبوه ده حضرت علیه السلامدن مرویدرکه رعد اولکی آسمانده
صورت انسانده باشندن بلنه دک قاردن اشاغیسی آتشدن یرادلمش برملکدرکه (سبحان الذی الف بین الثلج
والنار والف بین قلوب عبادک الصالحین) دیو تسبیح ایدر بو اثناده موکل اولدیغی انلری جمع ایدرکن سویلدکده
صدا پیدا اولوب غضب ایتدکده برق ظاهر اولور* مواهب لدنیه ده اولکی کوکده ملائکه دن بر طائفه واردرکه
حضرت رب العباد انلری آبله بادن ایجاد ایدوب رئیسلری رعد آدلو برملکدرکه یغمورله بولتلره موکل
اولوب (سبحان ذی العزة والجبروت) دیو تسبیح ایدرلر دیوب قارایله آتشدن یرادیلان ملک رعدک غیری
اولوب اولدخی اولکی قات کوک ملائکه سندن اولق اوزره مذکوردر* تفسیر لبابده (ویسبح الرعد بحمده
والملائکة من خیفته) آیتنده اشبو ملائکه دن مراد رعدک اعوانی وانصاریدرکه رعددن خائف ومطیعلردر
دیو بر روایت مذکور اولوب کشافده حسن بصری رعد الله تعالینک مخلوقاتندن بر مخلوق اولوب ملک دکلدر
دیمش دیو مذکوردر* کتاب العظمه ده بعض سلفدن مرویدرکه برق برملکدرکه درت یوزی اولوب بری انسان
بری صغر بری کرکس قوشی بری ارسلان صورتنده در قوریغنی حرکت ایتدردکده برق ظاهر اولور رعد وبرق
وصاعقه نه ایدوکی باب خامسده کمال مرتبه تفصیل اولنوب اقوال علماء شریعت وحکمائیان اولنسه کرکدر
* نوع دیکر تفسیر کبیرده مذکوردرکه حضرت رسول علیه السلام کوکلرده کوردی ملائکه ابراردن
بر طائفه مهار وار قطار اولوب کیدرلر بونلره یره کیدرلر دیو جبرائیلدن صوروب والله بیلم لکن یرادلالی بونلری
بویله کوردم بزندن صورلدیوب رسول علیه السلام انلرک بزندن سز یرادلالی نقدر زمان اولدیکده بلمزم لکن
الله تعالی هر درت یوز بیک یلده بریلدز یرادوب بز یرادلالی انک کبی درت یوز بیک یلدز یراتمشدر دیو جواب
ویرمش (فسبحان من قدرته صالحة لکل شئ)* نوع دیکر صحیح بخاریده حضرت رسول علیه السلامدن
مرویدرکه انسان یرادلاجق نطفه والده سی رحمنه دوشدکده قرق کوندنصکره علقه یعنی اویوشمش قان
اولوب قرق کون دخی کیجدکده مضغه یعنی بر پاره قزلات اولوب اوچنجی قرقدنصکره الله تعالی برملک
کوندروب بونک جسمنه نفخ روح ایدوب درت نسنه یازمق امر ایدرکه بری جمله رزقی بری مدت عمری بری جمیع
عملاری بر بدخی سعادن یعنی اهل جنتدن یاخود اشقیادن یعنی اهل جهنمدن اوله جغیدر (السعید سعید
فی بطن امه والشقی شقی فی بطن امه) حدیثنک ودخی (کل میسر لما خلق له) حدیثنک معناسی بودر دیمشلر*
مشارقل ابن ملک شرحنده مذکوردرکه حدیث مزبورک راویسی ابن مسعود دیمشدرکه نطفه دوشوب اندن
اوغلان یرادلمق مقدار بنه والده سنک جمیع اعضاسنه حتی طرنقلرنه وقیللرنه یایلوب قرق کوندنصکره
قان اولوب رحمده جمع اولوب قرار ایدر* ودخی مذکوردرکه صحیح مسلمده نطفه رحمده قرق کون طوردقدنصکره
موکل اولان ملک کیروب یارب سعیدمی اولسون شقیمی دیو مروی اولان حدیث شریف صراحت ایله دلالت

ایدرکه رزق وسعادت وشقاوت اربعین ثانی ایچنده کتابت اوله* ودخی بنه صحیح مسلمده مذکوردرکه نطفه یه
قرق کون کچدکده الله تعالی برملک کوندروب اولدخی تصویر ایدوب سمع وبصر وجلد ولحم واعضاسن امر
حقله یرادوب بعده یارب ارککمی دیشیمی دیر الله تعالی نیجه دیلرسه قضا ایدوب ملک یازر* بعده یارب
مدت عمری نقدر دیوب الله تعالی دیلدیکی قدر بیوروب بعده رزقی نقدر دیوب اولدخی تقدیر اولدقده ملک
یازر صحیفه ایله چیقوب بعد زمان امر اولندیغندن ذره قدر زیاده ونقصان اولمز دیو مروی اولان حدیثده
قرق کوندنصکره تصویر اولنور دیمک اوزماندنصکره تصویری تقدیر وتقریر اولنور دیمکدر زیرا مضغه
اولمزدن اول تصویر یر ممکن دکلدر خصوصا صحیحینده (ان احدکم یجمع خلقه فی بطن امه اربعین یوما ثم یکون
علقة مثل ذلک ثم یکون مضغة مثل ذلک ثم یرسل الله الیه الملک فینفخ فیه الروح) دیو مذکور اولان حدیث
قطعا دلالت ایدرکه تصویر اربعین ثالث ایچنده اوله زیرا نفخ روح بعد التصویر اولدیغی ظاهردر دیو
مذکوردر* کنز الاسرارده (منها خلقناکم وفیها نعیدکم) آیتنک معناسنده عطاء خراسانی دیمشدرکه هرکسنه
والده سی رحمنده نطفه ایکن موکل اولان ملک انک قبری اوله جق یردن برمقدار طپراق الوب نطفه نک اوستنه
صاچوب کیدرک انکله قاریشور* تفسیر واحدیده ابن مسعوددن مرویدرکه رحمده قرار ایتدکده ملک
موکل انی آوجی ایچنه آلوب یارب مخلقه‌می غیر مخلقه‌می دیوب غیر مخلقه اولسون دیورایسه زمان معینده
اویوشمش قان کبی دوشر عربجه اکا سقط دیرلر مخلقه اولسون دیورسه یارب ارککمی دیشیمی سعیدمی
شقیمی مدت عمری ومقدار رزقی واحوال واعمالی ندر نه یرده وفات ایدر دیو یر بر مفصلا سؤال ایتدکده
لوح محفوظه وار آنده مقدر ومحرر اولان تفاصیل احوالنک صورتن آل دیو بیورلوب ملک دخی واروب
یازوب اول کسنه نک وفاتنه دک هرنه حالی وار ایسه صورت دفتره مطابق کاور* بنه تفسیر واحدیده
(فی ای صورة ماشاء رکبک) آیتی معناسنده حضرت رسول علیه السلامدن مرویدرکه الله تعالی بر قول
یراتمق دیلدکده نطفه سی صلب پدردن رحم مادره دوشر فی الحال خاتونک جمیع عروق واعضاسنه
یایلوب یدنجی کون بریره جمع اولوب الله تعالی اول ولدک آدم پیغمبردن بروجمیع عرقنی یعنی اجداد وآباسن
وسائر اقرباسن جمع واحضار ایدوب ایچلرندن برینک صورتی اوزرینه خلق ایدر* مصابیحک زین العرب
شرحنده مجاهددن ملک رحم حدیثنده مذکور اولان کلمات اربعه‌یی بر کاغده یازوب طوغیجق اوغلانجغک
بوینه آصوب لکن حکمت حقله اصلا کمسنه کورمز دیوب ابو العالیه زوجی وفات ایدن عورتک عدتنده
درت آیه اون کون ضم اولنمغه حکمت ندر دیو صورلدقده رحمده ولده نفخ روح اول اون کون ایچنده
اولدیغیچوندر دیمش دینوب تفاسیرده (مخلقة) معناسنده اختلاف اولنوب مصوره ومشکله یا عیبسز
اعضاسی مکمله یا تامه غیر ساقطه یا نفخ روحله کامل الخلقه وتام الرابطه دیمکدر دیمشلر (نوع دیکر کرام کاتبین)
وحفظه دیمکله معروف وموصوف اولان ملائکه‌در* تفسیر واحدیده بر حدیث مرویدرکه برکشی
خیر عمل ایشلدکده صاغنده‌کی ملک بریکی اون یازر شر عمل ایشلیوب صولنده ملک یازمق دیلدکده صاغده‌کی
اکا حاکم تعیین اولنمغین یدی ساعت توقف ایتدروب اوکسنه استغفار ایدرسه یازمیوب ایتمزسه برکناه یازر*
کنز الاسرارده سدیدن مرویدرکه هرکسنه‌یی حفظ ایدوب اعمالن یازمق ایچون هروقت فجرده ایکی ملک کلوب
وقت عصرده انلر کیدوب یرلرینه ایکی دخی کلوب برکون کلان قیامته دک بردخی کلمز (اذ یتلقی المتلقیان
عن الیمین وعن الشمال قعید) آیتنده متلقیاندن مراد اشبو ایکیشر ملکدر* مجاهددن دخی مرویدرکه ملکین
مزبورین هرکسک جمیع اقوال وافعالن حتی خسته لکنده اینکلدوکنی دخی یازر* حسن بصریدن دخی
مرویدرکه اشبو ایکی ملک موکل اولدقلری کمسنه دن بر لحظه آیریلوب خلایه کیردکده وجماع ایتدکده باشندن
کیدوب بعده بنه کاورلر* تفاسیرده (یمحو الله ما یشاء ویثبت) آیتنک معناسنده ذکر اولنان وجوهک بری
بودرکه حفظه هرکشینک جمیع اقوال وافعالن یازوب جناب حقه عرض ایتدکارنده حسنات وسیئاتدن
اولمیان حرکات وسکناتی وکلماتی ثواب وعقابدن بریسیله جزا اولنه جق نسنه اولمامغین حضرت رب واحد
بی شک محو وحک یعنی دفتردن مخرج ومزال ومنفک ایدر* مواهب لدنیه ده مذکوردرکه (ما یلفظ
من قول الا لدیه رقیب عتید) آیتنک معناسنده ابن عباس دیمشدرکه هرکسک خیر وشردن هر سویلدیکی

سوزی حتی یدم ایجدم کتدم کلدم ایتدم قیلدم دیدوکنی یازوب خمیس کونلرنده قول وعملی عرض اولنوب
خیر وشره متعلق اولان الیقونوب هیچ برینه علاقه سی اولمیانلر براغیلور ✱ تفسیر ابن عطیه ده (فاحبط
اعمالهم) آیتنده مذکوردرکه هر کافرك سیئاتنی یازمغه ملك مؤكل اولدیغی مقرردر لکن ثوابلری
یازلقده اختلاف اولنوب بعضلر یازلیوب همان نعم دنیویه ایله مکافات اولنورلر دیوب بعضلر دخی ثوابلرینك
عوضی دنیاده ویرلك ایچون حفظه لری اولان ملکلر ثوابلرین دخی یازوب بعضلری ایمانه کلدکدنصکره
صدور ایده جك ثوابلره ضم اولنور دیمشلردر ✱ تفسیر واحدیده (یوم نطوی السماء کطی السجل للکتب)
آیتی معناسنده ابن عباس وابن عمردن مرویدرکه بنی آدمدن بری وفات ایتدکده صحیفه لر ضبطنه مؤکل
اولان سجل آدلو ملکه انك عمللری دفتری ویرلوب اولدخی آلوب طی ایدر یعنی دیروب دوشروب صاقلر
حضرت رسول علیه السلامدن دخی مرویدرکه برکسنه وفات ایتدکده اعمالنی یازان ایکی ملك یارب فلان
قولوکی سن قبض ایتدك شمدنکرو بزه نه بیوردرسن نه یره وارهلم دیدکلرنده کوکلرم بیرلرم بکا عبادت ایدر قوللرمله
طولودر وفات ایدن قولومك قبرینه واروب قیامته دك بکا تسبیح وتکبیر وتهلیل ایدوب ثوابن انك حسناتنه
یازك دیو فرمان رب رحمان منان ایریشور کشافده (ویدخلهم الجنة عرفها لهم) آیتنده مجاهد
دیمشدرکه اهل جنتك هر بری جنتده کی مقاملرینه بی دلیل ورهنما توجه ایدوب اصلا منزللرین یا کاوب
شاشورمزلر کویا یرادلدنبر ومسکن ووطنلری ایدی ✱ مقاتل دخی دیمشدرکه هر کسك عمللرین یازان
ملکلر اوکلرینه دوشوب جنتده اکا ویریلان مقام اعلایی وانواع عطای مولایی وجمیع اشیایی تعریف
وتوصیف ایدرلر دینوب ✱ تفسیر کورانیده دخی مقاتلدن مرویدرکه هر اهل جنتك دنیاده عمللرینه مؤکل
اولان ملك اوکنه دوشوب جنته واصل وداخل ایدر ✱ تفسیر تیسیرده حضرت عائشه رضی الله عنها (اذا خرج
اول الآیات طرحت الاقلام وحبست الحفظة وشهدت الاجساد علی الاعمال) دیمش دینوب یعنی اول
علامت قیامت ظهور ایتدکدنصکره انسانك عمللرین یازمغه اصلا ملکلر کوندرلمز (نوع دیکر) تاریخ عینیده
(له معقبات من بین یدیه ومن خلفه یحفظونه من امر الله) آیتی دلالتی اوزره هر شخصی ایکیشر ملك ضبط
ایدرکه بری اوکنده بری اردنده طورر ایکیشر ملك دخی اعمالنی یازوب بری صاغده بری صولنده طوررد دینوب
خلاصة الفتاویده نمازقیلان کسنه سلام ویردکده کرام کاتبینی نیت ایلیه بعضلر دیدیلرکه جمله کندو یاننده
اولان ملکلری نیت ایلیه که بش ملکدر ✱ کنز الاسرارده هر مؤمنی حفظ ایچون کیجه ده بشقه کوندزده
بشقه ملکلر کاوب کیدرلر دیو برحدیث وهر مؤمنی یوز التمش ملك حفظ ایدرکه ایچلرندن بری ملك بال
جناغندن سکك قوارکبی حراست وحمایت ایدرلر شویله که ماییننده طرفة العینده حفظ اولنمسه شیطانلر انی
قاپیق محقق ایدی دیو برحدیث شریف مرویدر ✱ کشافده (ان کل نفس لما علیها حافظ) آیتنده کنز الاسرارده کی
حدیث ثانی مروی اولوب لکن سکك قوارکبی حفظ ایتمك یوز التمش ملکك جمله سنه اسناد اولنوب ایچلرندن
بدیسنه تخصیص اولنمامشدر ✱ تفسیر لبابده کوندزملکلری وقت فجرده کلوب کیجه ملکلری کیدر و کیجه
ملکلری دخی وقت عصرده کلوب کوندزملکلری کیدر دیو برحدیث مرویدر (نوع دیکر) ملائکهٔ کرام علیهم
السلامدن برنوع دخی منکر ونکیر آدلو ایکی ملك شهیردرکه قبرده میته کیفیت سؤاللری وهیبت وقوت
وجسامت وسائر احواللری مشهور وجهان اولمغین اطنابدن اجتنابا بیان اولنمدی ✱ کتاب مسایرهٔ ابن الهمامده
اصح بودرکه انبیایه واطفال مؤمنینه سؤال منکر ونکیر اولمز اطفال مشرکینه سؤالده اختلاف اولنمشدر تنکیم
جنته دخوللرنده دخی اختلاف اولنمشدر دینوب ✱ تفسیر ثعلبیده (یثبت الله الذین امنوا بالقول الثابت
فی الحیاة الدنیا وفی الاخرة) آیتی معناسنده مقاتلدن مرویدرکه برمؤمن وفات ایتدکده اصحقله رومان
آدلو برملك انك قبرینه کلوب سکانمدی ایکی سیاه ملك کلوب ربکی وپیغمبرکی دینکی سؤال ایتسه کرك
حیاتکده کی حال اوزره جواب ویردیوب چیقدقده منکر ونکیر کلوردیو تحریر اولنمشدر (نوع دیکر) زین
المجالسده مذکور ایکی حدیثك مضمون همایونی بودرکه بعض ملائکه جمعه کونلرنده جامع قاپولرنده طوروب
نمازه کلانلری اسملریله وکلدکلری زمانله برر برر یازوب خطیب منبره چیقدقده دفترلرین قپایوب ذکر اللهی
استماع ایدرلر جمعه نمازینه معتاد ایکن کلمیانلری صوروب فلان نیچه اولدی نیچون کلمدی یارب اکر مریض

اولدیسه شفا ویر فقیر اولدیسه غنا ویر ضلالته دوشدیسه هدایت ایله وفات ایتدیسه مغفرت ایله دیو دعا
ایدرلر (نوع دیکر) برنوع دخی شونلردرکه اقطار وامصارده لیل ونهار کشت وکذار ایدوب مجالس ذکر وعلم
وعبادته حاضر وناظر اولورلر ✱ صحیح بخاری ومسلمده برحدیث شریف معناسنك اجمالی بودرکه ملائکه دن
برطائفه یوللرده کزوب اهل ذکر آرایوب برقومی ذکر ایدر بولسه لر حاجتکزه کلکز دیو بری برلرین چاغروب
جمع اولدقلرنده چاق کوکه دك اول مجلسی قنادلریله قوشادوب طاغلدقلرنده جمله سی کوکه چیقوب حضرت
حق علام الغیوب ایکن محض حکمت ایله نه یردن کلورسز دیو صوروب یر یوزنده اولان قوللرکدن کلورز
دیدکلرنده قوللرم نه دیرلر دیوب سنی تسبیح وتکبیر وتحمید وتهلیل وتعظیم وتمجید ایدرلر دیدکلرنده بنی
کوردیلرمی دیوب یوق والله کورمدیلر دیدکلرنده پس کورسه لردی حاللری نه اولوردی دیوب ذکر وتسبیحلری
اشد وطاعت وعبادتلری مؤکد اولوردی دیدکلرنده بندن رجالری ندر دیوب جنت ایسترلر دیدکلرنده
انی کورمشلرمیدر یوق والله کورمشلر دیدکلرنده کورسه لردی حاللری نه اولوردی دیوب حرص ومحبتلری
زیاده اولوردی دیدکلرنده نندن استعاذه ایدرلر دیوب جهنمدن دیدکلرنده انی کورمشلرمیدر دیوب یوق والله
کورمشلردر دیدکلرنده کورسه لردی حاللری نه اولوردی دیوب اندن فرار واجتنابلری وخوف واضطرابلری
زیاده اولوردی یارب جناب عزتکدن طلب مغفرت ایدرلر دیدکلرنده حضرت رب رحمان اول ملائکهٔ عالی
شانه سز شاهد اولوك که بن انلره رحمت وغفران ومرادلرین احسان وخوف ایتدکلرندن نجات وامان
ویردم دیو بیوروب اشبو ملکلرك بریسی برروایتده جمیعسی اول مجلسه فلان کسنه ذکر ایچون حاضر اولمیوب
غیرکی حاجت ایچون کلمشدی دیدکده اکا دخی مغفرت ایتدم (هم القوم لایشقی جلیسهم) بیورر یعنی مجالس
ذکره حاضر اولانلر برطائفهٔ سعادتلزومدرلرکه انلر ایله جلیس وانیس اولانلر محروم قالمیوب مرحوم اولمق
الیق اولمغین رحمت اولندقده انلره ملحق اولمسی مقرر ومحققدر ✱ کما قال الشاعر اللبیب (مصراع) وللارض من
کأس الکرام نصیب ✱ قاضی عیاض مشارق شرحنده دیمشدرکه اشبو حدیثده ذکر اولنان ذکردن
مراد رضاء اللهی مشتمل اولان کلامدر تسبیح وتهلیل وقراءت قرآن ودعاء مؤمنین وتدریس علوم دینیه کبی
ودخی بونلره مشابه هرنه وارایسه (انواع مختلفه) معتبراتده مذکوردرکه ملائکه دن برنوع دخی امر رب
رحمان ایله قلب انسانه خاطری القا وبعض نسنه لر اعلام والهام ایدن ملکلردر برنوع دخی شونلردرکه
نمازده قرآن اوقیان بعض مؤمنلرك قراءتی حالنده آمین دیرلر بعضلر دخی (ربنا ولك الحمد) دیرلر بعضلر دخی نمازه
انتظار اوزره اولان مؤمن ایچون دعا واستغفار ایدرلر ✱ فوائح مسکیه ده حضرت رسول علیه السلامدن
مرویدرکه بنی آدمدن هر برشخصك یورکنده ایکی خانه وار در برنده ملك وبرنده شیطان اولوب اول کسنه الله
تعالی یی ذکر ایتسه شیطان قاچوب ذکر ایتمدکده شیطان بورنی انك قلبنه صوقوب وسوسه ایدر ودخی
مرویدرکه الله تعالینك (یا ارحم الراحمین) دیین کسنه لره مؤکل برملکی واردر برکسنه اوچ کره (یا ارحم
الراحمین) دیدکده اول ملك ارحم الراحمین سکا اقبال ایلدی همان حاجتك عرض وسؤال ایله دیو جواب
مقال ویرر (کثرت ملائکه) معلوم اوله که باب احوال ملائکه دن بومحله کلنجه ذکر اولنان ملائکه دن
غیری انواع خدمانه تعیین اولنان اصناف ملائکهٔ ارضین خصوصا ملاء اعلا اولان ملائکهٔ بالا بحد ولا بعد
اولوب ✱ تفسیر ثعلبیده مذکوردرکه برکون جبرائیل علیه السلام حضرت رسولك یاننده ایکن برملك کلوب
یا جبرائیل بو کیدر دیو صوردقده ربکك هر ملکنی بن بلمزم دیمش ✱ تفسیر واحدیده ابن عباسدن مرویدرکه
دنیاده یغان یغمورلرك هر برقطره سیله برر ملك نازل اولور ✱ مشاهیر تفاسیرده حضرت رسول علیه السلامدن
مرویدرکه کوکك یوزی ایکلدی نیجه ایکلمسونکه ساجد وراکع وقائم ملائکه ایله شویله طولودرکه ارالرنده
آیاق بصاجق یر یوقدر ✱ تفاسیر وتواریخده وهبدن مرویدرکه عرش اطرافن بری بری اردندن یتمش
بیك صف ملائکهٔ اشراف تکبیر وتهلیله طواف ایدوب بونلرك اردنده یتمش بیك صف اللرین اوموزلرینه
قویوب (سبحانك وبحمدك ما اعظمك واجلك انت الله الذی لا اله الا انت الکبیر الاکبر الخلق کلهم راجون
رحمتك) دیوب بونلرك اردنده یوز بیك یاخود یتمش بیك صف دخی واردرکه اللرین بغلیوب هربری بردرلو تسبیح
ایدر ایکی قنادلری اراسی اوچیوز ییللق یولدر ✱ تاریخ عینیده ابن عباسدن مرویدرکه عرش اوچیوز التمش

بورجدرکه هر برنده اوجیوز بیك طائفهٔ عبادت عاکفه واردرکه هر طائفه نك عددنی همان احد صمد
بیلور هر بری برلغتله تسبیح ایدرکه سائرلرینك معلومی دکلدر * تفسیر ثعلبیده امام اوزاعیدن مرویدرکه موسی
علیه السلام یارب کوکارده ملائکه نك عددی نقدردردیدکده اون ایکی سبطدر هر سبط مانند ذرات تراب
بیحد وعدوحسابدر دیو نداء خدای جل وعلا کلمش * کنز الاسرارده مذکوردرکه موسی علیه السلام یارب
آدمدن مقدم سکا کیملر عبادت ایتمشلردردیدکده ملائکه دیو بیوربلوب یارب انلرنه مقداردردیدکده اون ایکی
بیك سبطدرکه هر برسبط اون ایکی بیك کره انس وجن وطیور وبهایم قدردر دیو خطاب رب الارباب ایرشمش
تفسیر کبیرده وتفسیر لبابده مفصلا مذکوردرکه زمرهٔ انسان عشر جن وجن عشر حیوانات بریه بوجمله
عشر طیور بوجمله عشر حیوانات بحریه بوجمله عشر ملائکهٔ ارض بوجمله عشر ملائکهٔ سماء دنیا اولوب سماء
سابعه یه دك اسلوب مذکور اوزره مضاعفدر جمیع انس وجن وطیور وحیوانات بر وبحر وملائکهٔ ارض
وملائکهٔ سبع سموات ملائکهٔ کرسی عددینه نسبت کمال قلت اوزره اولوب ملائکهٔ سموات وارض وکرسی وسائر
مخلوقات عرش عظیمك ملائکهٔ عبادت اشتغال ایله مالامال اولان التیوز بیك سرادقلرندن هر برنده اولان
ملائکه نك عشر بدر * هر برسرادقك طول وعرض وارتفاعنه نسبت طبقات ارضین وسموات برجسم صغیر
وشیء حقیردرکه ذکراولنان سرادقاتك یعنی پایه لرك هر بری عباد عباد له غایت ممتلی اولوب برقارش یر خالی
یوقدر بومحله دك تفصیل اولنان اجناس مخلوقات رب الکائنات عرش اطرافنده عبادت وطواف ایدن ملائکهٔ
اشراف کثرتنه نسبت بحردن برقطره شمسدن برذره اولوب انلرك عددلرینی همان الله عز علاه بیلور * انلردن
ماعدا اعوان حضرت جبرائیل اولان خدام لوح محفوظ اولوب اعوان اسرافیل اولان اجنادملائکهٔ عبادت
معتادلك مقدار کثرتنه وعمرلری مدتنه وعبادتلری کیفیتنه (ومایعلم جنود ربك الاهو) دلالتی اوزره ماسوی
الله خبیروآکاه دکلدردیو مذکورومسطوردر (نظم) سبحان من تحیرفی صنعه سواه * عقل وخرد بعزوجلالش
نبرد راه (احوال ملائکه) تفاسیرده تحریر اولنمشدرکه ملکه ملك دینلدوکی قوت وشدتلری یا جناب
حقله خلق ارا سنده وساطت ورسالتلری جهتندندر (شرح) مقاصدده مفصلا مذکوردرکه ظاهر کتاب
وسنت مدلولنجه واکثر امتك قول مقبولنجه ملائکه اجسام لطیفهٔ نورانیه درکه برساعتده اشکال مختلفه ایله
تشکله قادردرلر وافعال شاقه یه قدرتده ماهرلردر * شانلری طاعات مسکنلری سموات در انبیایه حق تعالینك
رسلی اولوب امناء حضرت خدادرلر (یسبحون اللیل والنهار لایفترون لایعصون الله ماامرهم ویفعلون
مایؤمرون) آیتلری فحواسنجه تسبیح وعبادات خلاق الکائناته علی الدوام قیام تام ومزید اهتمام اوزره درلر
بعضلر دیمشلردرکه هر برملك عناصر اربعه دن مترکب لکن عنصر هواسی سائر اجزاسنه غالبدر هوانك کمال
لطافت وشفافیتی جهتندن منافذ ومضایقه حتی جوف انسانه وصلابت اوزره اولان بنیانه دخول وحلول
ایدرلر غلبهٔ اعدا وطیران فی الهواء ومشی علی الماء ومهالکدن تخلیص وانجا مقوله سی اشیاده اکثریا انسانه
معاونت ومظاهرت ایدرلر * عناصردن مرکب ایدکاری مذهب اوزره اکثر ابصاردن احتجاب واستتار اوزره
اولملرینه وبعض عوارض ایله ترکیبلری منحل اولیوب دیلدکلری صورتده مصور ومتشکل اولملرینه سبب
بودرکه حق تعالی بعض ابصارده وبعض احوالده انلرك رؤیتلرین یرادوب بعض ابصار وبعض احوالده
راغیوب محض قدرت وارادتیله وحکمت ومشیتیله ترکیبلرین صاقلیوب اشکال مختلفه یه تبدیل وتحویل
ایدر (شرح عقایدده) دخی مذکوردرکه بی شبهه وشك هر ملك نه دیشی نه ارکك اولوب عباد الله درلرکه بردم
عبادتدن منفك اولمازلر اکل وشرب ونوم وکسلدن معرالر ومعاصی وسیئاتدن معصوم ومبرالردر نیجه اسرار
واحوالده فضل حقله عارفلر * لکن (قل لایعلم من فی السموات والارض الغیب الاالله) آیتی مفهومنجه امور
غیبیه یه بی اعلام ملك علام واقف دکللردر * تفسیر ابوالسعودده مذکوردرکه جمیع ملائکه ایکی قسمدر
برقسمی معرفت حضرت حق وفیاض مطلقده مستغرق اولوب علی الاتصال عباداته اشتغال اوزره اولوب
بونلره کروبیون ومقربون وعلیون دیرلر برقسمی دخی حکمت ربانیه وتقدیرات سبحانیه اوزره امور کائناتی
تدبیر ایدوب (فالمدبرات امرا) آیتنده مدبراتدن مراد رب العباد اشبو ایکنجی قسم ذوی الانقیاددر (فائده)
کتاب الاصول امام زاهد صفارده قیامتده ملائکه جنته کیروب (والملائکة یدخلون علیهم من کل باب سلام

علیکم بماصبرتم فنعم عقبی الدار) دلالتی اوزره سلام انلره سلام کتورورلر لکن جمیع ملائکه دن حق تعالینك جمال
بیمثالن کورمك همان جبرائیله میسر اولوب اکا دخی انجق برکره واقع اولسه کرکدر زیرا رؤیت خصوصی محض
فضل خدادر (والله یؤتی فضله من یشاء) دیو تحریر وارد اولنمشدر (والله اعلم بما اخفی واعلن) (ترتیب ملائکه)
معتبراتده اصناف ملائکه ارا سنده معلوم انسان اولان ترتیب فضیلت ورجحان بو وجهله بیان اولنمشدرکه
ایچلرنده اشرف کل رسل اولانلردر * کشف علوم الاخره ده رسل ملائکه کروبیون وحملهٔ عرش واصحاب
سرادقات جلالدر دیو مذکوردر بعدهم ترتیبله ملائکهٔ جنان وملائکهٔ هفت آسمان بعدهم ملائکهٔ ارضیه
وخزنهٔ ناردر والحاصل هرقنقی طائفه نك که مقاملری عرش برینه یقین اولا برطبقه اشاغه ده واراق اولاندن
افضل واکمل اولوب هیبت الوهیت رب العزتدن کمال دهشت وخشیتلری دخی بوترتیب اوزره در عرشه قریب
اولانلر (المقربون علی خطر عظیم) مفهومنجه مجرد آثار عظمت جل وعلایی مشاهده ایتمکله کمال دهشتلرندن
بی اختیار بادوزان ایله برك خزان کبی لرزان اولوب شدت حیرتلرندن بری برلرین بلمیوب حتی نیجه لری کندو
وجودلرینه دخی خبیردکلدر دیو تحریر اولنمشدر * تفسیر قاضیده (الذین یحملون العرش ومن حوله) آیتندن
مراد طبقهٔ کروبیوندرکه ملائکه طبقاتنك اعلالری وافضل واشرف واولیلری ویرادلقده دخی طبقهٔ اولیلریدر
دینوب * کتاب الصلات البشر فی الصلوة علی سید البشرده ابن عباس ملائکه دن مقربون حملهٔ عرشدر
دیوب بعضلر دخی اطراف عرشده ساکن اولان کروبیوندرکه جبرائیل ومیکائیل وانلرك طبقه سنده اولانلر کبی
دیوب بعضلر دخی مقربون اجرام سموات تدبیرنده اولانلردر وبعضلر دخی مقربون یدی نفردرکه اسرافیل
ومیکائیل وجبرائیل ورضوان ومالك وروح القدس وملك الموتدر دیمشلر دیو مذکوردر (افضلیت انسان)
معشر بشر ایله متکئین علی الارائك اولان جمیع اصناف ملائکه میاننده اولان ترتیب فضیلت خصوصنده
بین الاسلاف بعض اختلاف اولوب عامهٔ حکما وفلاسفه ومعتزله وعلماء اهل سنتدن قاضی چلبی وقاضی
ابوبکر باقلانی ملائکه انساندن افضلدر دیوب امام اعظم حضرتلری هیچ برطرفی قطع ایتمیوب توقف ایتمشدر
شرح مقاصدده افضلیت انسانه (ولقد کرمنا بنی آدم) آیتی ایله استدلال ضعیفدر زیرا تکریم تفضیلی
مستلزم دکلدر خصوصا (وفضلناهم علی کثیر ممن خلقنا) بیورلدیغی انسانك بعض مخلوقاتدن افضل اولدیغنه
دلیلدر اول ایسه ملائکه دن غیری طائفه دکل ایدوکی مقرردر خصوصا ملائکه حقنده دخی قرآنده (بل عباد
مکرمون) بیورلمشدر لکن (ان الله اصطفی آدم ونوحا وآل ابراهیم وآل عمران علی العالمین) ایتی انبیاء بشرك
جمیع ملائکه دن افضلیتلرینه دلیل جلیلدر زیرا عالمینده ملائکه دخی داخللردر اکرچه آل ابراهیم
وآل عمراندن انبیا اولمیانلر بالاجماع تخصیص واخراج اولنمشلردر لکن ملائکه یی تخصیصه اصلا دلیل یوقدر
* تفسیر لبابده برطائفه دیدیلرکه نوع انسان جمیع مخلوقاتدن افضلدر لکن ملائکه دن افضل دکلدر اشبو قول
ابن عباس قولی وزجاج مختاریدر امام کلبی دیدیکه انسان ملائکه دن جبرائیل ومیکائیل واسرافیل وعزرائیل
وبونلرك مانندی اولانلرك غیریلرندن افضلدر برطائفه دخی انسان جمیع ملائکه دن افضلدر زیرا کاه اولورکه
اکثر لفظی جمله معناسنده استعمال اولنور نتکیم قرآنده شیاطین حقنده (واکثرهم کاذبون) بیوریلوب
معناسی وجمیعهم کاذبون دیمکدر حضرت رسول علیه السلام (لما خلق الله عز وجل آدم وذریته قالت
الملائکة یارب خلقتهم یأکلون ویشربون وینکحون فاجعل لهم الدنیا ولنا الآخرة فقال الله تعالی لااجعل من
خلقته بیدی ونفخت من روحی کمن قلت له کن فکان) دیو بیورمشدر رمز بورلبابك مؤلفی اولان ابن عادل اولی
بودرکه عوام ملائکه عوام مؤمنیندن خواص مؤمنین خواص ملائکه دن افضلدر دیه وزیرا قرآنده (ان الذین
آمنوا وعملوا الصالحات اولئك هم خیر البریة) دیو بیوریلوب (المؤمن اکرم علی الله من الملائکة الذین عنده)
حدیثنی واحدی وبغوی روایت ایتمشلردر دیوب * صاحب الهدایه مختارات النوازل آدلو کتابنده جامع
الصغیرده مجموع ملائکه مجموع بنی آدمدن افضلدر دینوب بعض اهل سنت امر برعکسدر دیوب مذهب مختار
بودرکه خواص بنی آدم اولان انبیا جمیع ملائکه دن وعوام بنی آدم اولان اتقیا عوام ملائکه دن وخواص
ملائکه اولان مقربون عوام بنی آدمدن افضلدر دیوب * مواهب لدنیه ده خواص ملائکه جبرائیل
ومیکائیل واسرافیل وعزرائیل وحملهٔ عرش ومقربون وکروبیون وروحانیوندر دیو مذکوردر والله اعلم

(باب رابع در احوال کوه قاف وماوراء او)

كتاب العظمه ده كعبدن مرويدركه حتى توارت بالحجابدن مراد يشل ياقوتدن برطاغدركه دنيايى
احاطه ايدوب كوك يوزينك يشل كورنديكی انك رنكندندر اول سببدن كوك يوزينه خضرا ديمشلردر دريانك
دخی يشل كورنديكی كوكدندر اكا دخی بحر اخضر ديرلر معتبراتده مذكوردركه يدنجی قات يرلك
بالواسطه بالذات التنده اولان صخرهٔ عظمت بهره نك شعبهٔ عزت رتبه لرندن اولان كوه باشكوه قاف اصلی
كبی زمرد اخضر صاف اولوب سماء رفعت انتما شرف مقر ايله همسر وبرابردر جميع ديارلرده اولان طاغلردن
بر طمر اكا واصل ومتصلدر * بر روايتده زلزله اولمق اولسه قافه موكل اولان ملك امر حقله اول طمری
تحريك ايدوب زلزله ظهور ايدر * تفسير ابن ابی حاتمده كتب قديمه دن مفصلا منقولدركه دنياده اولان دريالر
بحر بنطسدن بر خليج يعنی ديلدركه بنطس بر يوزينی احاطه ايدوب جمله دريالر بنطسه كوره بر پيكار كبيدر
بنطس اردنده قيدس انك اردنده اصم انك اردنده مظلم انك اردنده الماسدن برطاغ انك اردنده باكی واردركه
بوجمله يرلری براربن احاطه ايدوب هر بری محيطه نسبت محاط دريالره كوره پيكار كبيدر مزبور باكی طاتلو
صودركه نصفی حق تعالی عرش التنه قويوب انی جمع ايتمك ديلدكه آغليوب استغفار ايدر انك ايچون باكی
ديرلر باكی اردنده عرشدركه جملهسی انك يانندهلاشی مقولهسيدر (بحار سبعه) بعض تواريخ معتبرهده
مذكوردركه ماوراء جبل قافده يدی دريا واردركه بری برينك اردندن قافی احاطه ايتمشلردر هر برينك ايچنده
اولان مخلوقات عددنی كمال كثرتندن حضرت رب العزتدن غيری بر فرد بيلمز (عوالم متعدده) كنز الاسرارده
حضرت رسول عليه السلامدن مرويدركه ماوراء قافده اوتوز دنيا قدر براق وبراق بر برادلمشدركه ايچی دائما
عبادت خدا ايدنلر ايله مملودر جملهسی معاصيدن مبرا ومعصوم اولوب آدم وابليس كيملر ايديكی اصلا انلره معلوم
دكلدر بعض معتبراتده دخی مرويدركه قاف اردنده مسكدن انك اردنده كافوردن انك اردنده عنبردن انك
اردنده التوندن انك اردندن كومشدن انك اردنده دموردن يتمش عدد يربرادلوب انك اردنده يتمش بيك عالم
برادلمشدركه ملائكه طاعت اندس ايله مملو اولوب آدم وابليس نه ايدوكنی بيلمزلر همان الله بر محمد رسولی وحبيبی
ديو شهادت ايدوب عبادت ايدرلر * بعض علما اشبو عالملرنه حسيه نه عقليه اولوب ايكيسی ماييننده اولمغين
ارباب كشف وحال بونلره عوالم مثال ديو تسميه ايتمشلردر * كتاب خريدة العجايبده بعض مفسرين ديمشدركه
ماوراء قافده سيم مجلی كبی بر ارض بيضا واردركه طولی يكرمی بيك ييللق يولدر ايچنده اولان جمله
ملائكه عرشه باقوب هيبت قدرت رب العزتده غايت حيرت اوزره اولمغين هر بريسی يانده طوران يولداشنی
وآدم وابليس برادلديغنی بلميوب تا روز قيامت بو حالت اوزره طورور * بعضلر ديديلركه (يوم تبدل الارض
غير الارض) آيتی مفهومنجه قيامتده بريوزی تبديل اولندقده انك يرينه اشبو ارض بيضا دوشورديلوب
* زين المجالسده حضرت رسول عليه السلامدن مرويدركه جبل قاف اردنده آق كومشدن دوممدوز بر ير
واردركه يوكلكی يدی كره دنيا قدردر ملائكه ايله طولو اولوب ايكنه براغلسه اوزرلرينه دوشمز هر ملك التنده طولی
قرق فرسخ بر علم واردركه اوستنده لا اله الا الله محمد رسول الله يازلمشدر هر جمعه كيجهسی اطراف جبل قافده
جمع اولوب (يا ربنا ارحم امة محمد صلی الله عليه وسلم ولا تعذبهم بنارك) ديو مناجات قاضی الحاجات ايدوب
صباح اولدقده (اللهم اغفر لمن اغتسل وحضر الجمعة واعطه سؤله) ديو اغلاشوب دعا ايدكارنده نه ديلرسز
ديو ندا اكلوب بونلر دخی يارب ديلرزكه امت محمده مغفرت ايدهسن ديدكلرنده (انی قد غفرت لهم) ديو جواب رب
الارباب كلور * كنز الاسرارده وهبدن مرويدركه اسكندر ذو القرنين قافه واروب اطرافنده كوچك طاغلر
كوروب بونلر ندر ديو قافدن صوروب اولدخی طمرمدركه هر بری برشهره متصلدر حق تعالی برشهره زلزله
ديلدكده بكا امر ايدر انك طمرنی تحريك ايدرم ديوب اسكندر دخی يا قاف قدرت حقدن بكا خبر وير ديوب
اولدخی ربمزك شانی عظيمدر وبنم ارامده طول وعرضی بشيوز ييللق بر صحرا واردركه انك ايچنده صافی قاردن
عظيم طاغلر واردركه انلر اولماسيدی جهنم آتشينك حرارتندن يناراييدم ديمش (جابلقا وجابلصا)
كتاب مسالك الممالكده مذكوردركه ماوراء قافده مشرق وغرب طرفلرنده بر شهر واردركه شرقيسنك اسمی جابلقا
غربيسنك جابلصادر اوزنلقلری اون ايكيشر بيك فرسخ اولوب اونر بيك قپولری اولوب هر قپولرينی هر كيجه اونر

بيك آدم بكليوب بر كيجه نكبتجيلرينه قيامته دك بردخی نوبت دكمز ايچلرنده التی بيك ييل يشار كمسنه لر
واردر جملهسی اكل وشرب ونكاح ايدوب نيجه حاللری دخی واردر آدم وابليس برادلديغنی بلميوب اوزرلرينه
شمس وقمر طوغميوب كندولرينك نورلری ضياسی كفايت ايدر دائما عبادت حقه چالشورلر رسول عليه السلام
بيورمشلركه معراجده جبرائيل بنی انلره اوغرادوب دعوت ايتديكمده جملهسی بكا ايمان كتوروب مطيعلری
متمردلك مطيعلر ايله عاصيلری عاصيلر ايله در * تفسير كبيرده مذكوردركه مغربده اولان شهرلك ايكيوز يكرمی
بيك قپوسی واردر اكرانده اولانلرك صداسی مانع اولماسيدی كونشك غروبی حالنده صوت عظيمنی خلق
ايشيدرلردی * معارج النبوهده وتفسير تيسيرده بو ايكی شهرلك خلقی انساندن اولوب بقايای قوم هود وقوم
صالح عليهما السلامدر ديوب دنيانك ايچنده اولمغه دلالت ايدر بعض تفصيل دخی ذكر اولنمشدركه مناسبت
كليه ايله اشاغهده باب صالحده بيان اولنور (هلوع) تواريخ طبريده مذكوردركه ماوراء قافده هلوع اسملو
بر حيوان عظيم الجسم واردركه هر كون درت صحرا اوتلايوب يدی دريا صوينی بالتمام ايچوب بر روايتده هر بری
دنيا قدر اوچ چاير اوتلايوب بيجك قالمدی حالم نيجه اولور ديو غمناك اولور بو ايله حريص وسفيه اولمغين قرآنده
(خلق الانسان هلوعا) ديو بنی آدم اكا تشبيه اولنمشدر (فائده) زين المجالسده مذكوردركه هر كون مشرق
طرفندن بر ملك ای بنی آدم بر غفلت الله تعاليدن سزه مهلت حضرت رب علام قهار ذو انتقامدر سطوات
ونقماتندن خوف ايدرسه كز ترك معاصی وملاحظهٔ (يوم يؤخذ فيه بالاقدام والنواصی) ايلك اكر
ايچكزده عباد عباد واطفال مهاد وبهايم چرا معتاد اولماسه اوستكزه عذاب حق نازل اولمق محقق
ايدی وارك سزه مهلت مهلت ديو ادا اوندا ايدر (عدد عوالم مخلوقه) ماوراء كوه قافده مسكدن بعده كافوردن
بعده عنبردن بعده التوندن بعده كومشدن بعده دموردن يتمش عدد يربرادلوب بوجمله نك آردنده يتمش بيك
عالم واردركه بو محلدن بر ورق يوقاروده تفصيل اولنمشدر اكا نظر اولنه * خريدة العجايبده ابن عباسدن مرويدركه
انس وجن بر عالم ملائكه وكروبيون دخی بر عالم اولوب يتمش بيك عالم دخی واردركه جملهسی ماسوی اللهدر معلومی
دكلدر * صحابه دن ابو سعيد خدريدن دخی مرويدركه عالم قرق بيك عدد اولوب جمله دنيا انلرك بريسيدر
ابی بن كعبدن دخی مرويدركه عالملر اون سكز بيك ملكدركه دردر بيك بشيوزی دنيانك شرق وغرب وجنوب
وشمالدن بر ركوشه سنده اولوب هر بر ملكك اولقدر اعوان وانصاری واردركه عددلرينی همان حضرت
پروردكار بيلور اشبو درت كوشهدن هر برينك آردنده آق كومش كبی بر ير واردركه عرضی يكرمی بيك
ييللق يول اولوب طولنی همان الله تعالی بيلور ملائكهٔ روحانيون ايله مملو ومشحون اولوب تسبيح رب متعال علی
الاتصال اشتغال ايدرلر اكر برينك صداسی دنيا خلقی ايشتسهلر جملهسنك زهرهلری چاك ودهشتلرندن
هلاك اولورلردی بونلرك ماورالری عرش اعلادر * تابعيندن سعيد بن المسيبدن دخی مرويدركه عالم بيك
عدددر التيوزی درياده درتيوزی قرادهدر * ضحاكدن دخی مرويدركه عالم اوز بيكرمی سكز عدد اولوب التمشی
لباس كيين اجناس وماعدالری لباسدن عاری اولوب خالق وباريلرين دخی بيلمزلر * مقاتل بن حباندن
مرويدركه عالم سكسان بيكدر نصفی قرادهنصفی درياده * مقاتل بن سليماندن مرويدركه اكر عوالم احوالنی
تفسير وتحرير ايلسم بيكر ورقلو بيك جلد كتاب اولوردی * كعب الاحباردن مرويدركه عدد عوالم حضرت
حقدن غيرك معلومی دكلدر * وهب بن منبهدن دخی مرويدركه عالم اون سكز بيكدر جمله دنيا ايچلرنده بريسيدر
ارضك معموری خرابنه نسبت بر صحرای بی پايانده قورلمش چادر كبيدر * كنز الاسرارده اشبو روايت حديث
شريفدر ديوب * ضحاكدن دخی مرويدركه عالم درتيوز يكرمی عدددركه اوچيوز التمشی دائما چبلاق ويالن
اياق مانند بهايم احمق وهايم اولوب خالقلرينی عالم دكلردر التمشی دخی عقلا اولوب لباس كيرلر * فتوحات
مكيهده مذكوردركه خمير آدم عليه السلامدن قلان باجقدن خرما اغاجی برادلوب خرمادن دخی بردانه
خردل قدر باقی قالوب حق تعالی انی محض قدرتيله بيودوب سموات وعرشی ارفعدن اكبر وواسع ايدوب
عجايب وغرايبله متحلی واول عالم دخی عوالم شريفهٔ متنوعه ايله مملو اولوب جملهسی نزهتگاه اولياء اللهدركه
اكا عالم حقيقت ديوب مشايخك انده وقايع عجيبه وحكايات غريبهلری ذكر وتفصيل وبسط وتطويل
اولنمشدركه مطلع ومستمع اولان ارباب خرد خرده دان مبهوت وحيران قالور فسبحان القادر علی خلق جميع

مايشاء وهو المنزه عن النقائص والفحشاء

باب خامس در احوال عوالم سفليه

سماء دنيا ايله تحت الثرى آراسنده متعلق اولان احوال بعد اولغين بجو وغنك بياني محالدر لكن ايجلرندن
بلغمسى لازم اولان امور بونلردركه اشبو بابده مذكور اولور (موج مكفوف) كتاب العظمه ده ابن عباسدن
مرويدركه بردريا اسميدركه سماء دنيانك همان اوچ فرسخ اشاغه سنده قدرت حق ايله هواده معلق طوروب
بر قطره سى اشاغه طامله مز جبل محدود كبى مشرقدن غربه اوزانمش اولوب جميع ازمانده آتلمش اوق كبى
سرعتله جريانده در شمس وقمر ونجوم انك ايچنده دورايدوب بعضيلر (وكل فى فلك يسبحون) آيتنك معناسى
بودر ديمشلر * سلمان فارسيدن دخى مرويدركه سماء دنيا آلتنده بردريا واردركه يريوزنده كى دريالر حيواناتى كبى
حيوانلرى واردر طوفان نوح اندن ياغوب الله تعالى انى عذاب ايچون قويوب قيامتده انى يره ايندروب
انكله ديلدوكنى عذاب ايدر (عناصر اربعه) طائفهٔ حكما ومتكلمين ديدكارى علما سماء دنيا آلتنده عناصر
اربعه دن كرهٔ نارانك آلتنده كرهٔ هوا واردر كرهٔ آب ايله كرهٔ تراب يريوزنده در ديو قال وقيل ونيجه
تفصيلر ايتمشلردر * تفسير ابابده (والجان خلقناه من نار السموم) آيتنده ابن عباس نار سموم آتش لى دخاندر
ديوب بعض سلف صاعقه لر مزبور آتشدن اولوب اول آتش سماء ايله حجاب آراسنده در الله تعالى برامر احداث
ايتمك ديلدكده اول آتش حجابى ييرتوب امر اولنديغى يره اينوب ايشيديلان صدا اول حجابك يرتلديغى آوازيدر
ديمش ديو مذكوردر (مدينة الهوا) زين المجالسك برمحلنده خبرده كلمشدركه الله تعالى هوا يوزنده برشهر
ياراتمشدر حصارى ديوارى يورطه قابوغى كبى اولوب يتمش بيك قابوسى وهر برنده بيك كره بيك بنى آدم قدر
ملائكه اولوب جمعه كونى كلدكده جمعه ايچون غسل ايدنلره دعا ايدرلر ديوب برمحلنده دخى بعض كتبده
مرويدركه حضرت موسايه قومندن برطائفه توراتده خاتم الانبياء محمد المصطفى صلى الله عليه وسلمك
اوصافن كوروب اكا ايمان كتورمك ايچون آخر زمانه دك ياشامغه دعا ايتدرمشلر اول وقتدنبرو قدرت حق ايله
هواده معلق برشهرلرى اولوب حضرت رسول عليه السلام معراجده انلره اوغرايوب شرف ملاقات سيد
كائنات ايله مقضى المراد ومسرور الفؤاد اولديلر ديو مذكور ومسطوردر (رعد وبرق وصاعقه) سنن ترمذى
ونسائيده حضرت رسول عليه السلامدن مرويدركه رعددن سؤال اولندقده برملكدركه بولتلره موكل
اولوب النده اولان آتشدن قامچيلر ايله بولتلرى الله تعالى ديلدوكى يره سورر رعدك صوتى ندر ديو صورلوب
بولتلره امر اولنان يره جمع اولسونلر ديو قاقيديغيدر ديو بيورمشلر * كتاب العظمه ده ابن عباسدن مرويدركه
رعد برملكدركه سحابى تسبيح ايتدكده سورر تكبير عربلر دوه يى حدا يعنى تغنى وصدا ايله سوررلر ديوب
برروايتده دخى برملكدركه بولتلره تسبيح وتكبير ايتدكده غضب ايدر * بعض تابعيندن دخى مرويدركه بولت
رعدك امرينه مخالفت ايتسه چاغروب غضبى آرتسه اغزندن آتشلر صاچلوب صاعقه يعنى يلدرم اول آتشدر
حضرت عليدن مرويدركه برق آتشدن قامچيلردركه بولت ملكلرينك اللرنده اولوب انكله بولتلره قاقيروب
سوررلر * رسول عليه السلامدن دخى مرويدركه عند الله بولتك ادى عناندر رعد سحابى زجر ايدر برملك
اسميدر برق روفيل آدلو برملك طره سيدر دخى مرويدركه سحابه موكل برملك واردركه النده قامچى طوتر
قامچى يى قالدردقده برق قاقيدقده رعد ضرب ايتدكده صاعقه پيدا اولور * بعض سلفدن دخى مرويدركه
برق برملكدركه درت يوزى اولوب برى انسان برى صغر برى كركس قوشى برى ارسلان صورتنده در قوريغنى
تحريك ايتدكده برق ظهور ايدر * بعضندن دخى مرويدركه عرشدن اشاغه ده آتشدن دريالر واردركه صاعقه لر
اندن دوشر * تفسير ثعلبيده ابن عباسدن مرويدركه رعد برملكدركه سحابى مأمور اولديغى يره سورر
صو دريالرى انك باش پارمغنده در الله تعالى يه تسبيح ايتدكجه كوكده جميع ملائكه تسبيحه رفع صوت ايدوب
اول حالده يغمور يغار * تفسير ابن عطيه ده حكما وابن عباس رعد بولت ايچنده محتبس اولان يل فرجه بولوب
زور ايله چيقديغى صدانك اسميدر ديمشلر ديوب * قانون ابن العرفيده مشهور بودركه رعد ييل اسوب
بولتلر جمع اولدقده برى برلرينه دوقوشدقلرنده پيدا اولان صدا اسميدر لكن بو قول مذهب طائفهٔ فلاسفه
اولوب دليلدن دخى خالى اولمغين معتبر دكلدر ديو محرردر * كتب كلامده حكما قولنجه مذكوردركه دريالردن

وياش

وياش يرلردن هوايه چيقان بخارلر طبقهٔ زمهريره ديدكارى هواء بارده واصل اولدقده منعقد ومنجمد اولان
بولتلر حاصل اولور كاهى توتن ايله مخلوط چيقوب بخارلر بولت اولدقده ايچنده توتن قالوب بولتى زور ايله
يروب چقمق ايستدكده برصدا پيدا اولوب رعد انك اسميدر چقمق ايستين توتن بولتلر ايله برمقدار
طوقوشورسه قليل وخفيف برشعله پيدا اولوركه اكا برق ديرلر محكم طوقوشورسه كثير وكثيف محكم
علو ظهور ايدركه اكا صاعقه ديوب يريوزينه اينوب طوقنديغى نسنه يى ويران وسوزان ايدر * كشافده
مذكوردركه صاعقه بولتلرك چقمق طاشى كبى دوقوشدقلرنده چقان آتشدركه غايت حدتلو اولمغين
اوغراديغى هلاك ونابود ايدر لكن لطيف وسريع الخمود اولمغين فى الحال منطفى ومنتفى اولور (باد) تفسير
ثعلبيده حضرت رسول عليه السلامدن مرويدركه الله تعالى ريحدن برنسنه وصودن برقطره كوندرمدى
الا اولچى وحساب ايله كوندردى الا قوم هود وقوم نوح هلاكارى كونلرنده دكلكه ريح ايله ماء خزينه دارلرينه
سركشلك ايدوب اللرندن بوشانوب بحساب چقديلر * بعض سلفدن دخى مرويدركه مساكن رياح حملهٔ عرش
اولان ملائكهٔ كروبيونك جناحلرى اراسيدركه اندن اسوب سرچشمه اندن يريوزنده طاغلره اوغرايوب اندن
صحرايه دوشر اما باد شمال جنت عدنه اوغرايوب انك روايح طيبه سندن حصه آلوب بعده شمال ودبور وجنوب
وصبا هر برى معين اسمه جك يرلرندن اسوب بر برلرينه قارشمزلر ديو زياده اولنوب * تفسير كبيرده كعبدن
مرويدركه الله تعالى قوللرندن ريحى اوچ كون حبس ايدوب اسديرمسه جمله دنيا يوزى يرامز قوقاردى
كتب كلامده سبب ريح خصوصى حكما قولنجه مذكوردركه آسمانه صعود ايدن بخار ودود كرهٔ زمهريرده
حرارتى كيدوب برد ايله كثيف وسرد اولوب برمقتضاى طبع جانب سفلى يه عود ورجع ايتدكده ميان ارض
وسماده اولان هواء ساكن متحرك اولوب ريح بارد حادث اولمغه باعث اولور * كتاب العظمه ده
ابن عمردن مرويدركه رياح سكزدر دردى رحمت دردى عذابدر رحمت اولانلر ناشرات مبشرات
مرسلات ذاريا تدر عذاب اولانلر عقيم وصرصردركه قره ده عاصف وقاصفدركه درياده اولور * بعض سلفدن
دخى مرويدركه رياح يديدركه صبا دبور جنوب شمال نكبا خروق ريح قائمدر صبا مشرقدن دبور
مغربدن جنوب كعبه نك صولندن شمال قبله نك صاغندن نكبا صبا ايله جنوب آراسندن خروق شمال ايله
دبور آراسندن اسوب ريح قائم خلقك دائم اغزلرندن ويروب الدقلرى نفسلريدر * حسن بصريدن دخى
مرويدركه كعبه قابوسنه آرقه ويرسك شمال صولكدن جنوب صاغكدن صبا قرشوكدن دبور آردكدن
اسر * بعض سلفدن دخى مرويدركه دبور غربدن قبول شرقدن شمال جنوبدن يمان قبله دن اسن نكبا درت
طرفدن اسندر * حضرت رسولدن دخى مرويدركه جنوب ريح جنتدندر لواقحدندر آنده خلقه منافع
واردر شمال ناردندر آندن چيقوب جنته اوغرايوب جنتك نفحه سى اكا طوقنوب برودتى اندندر دخى
مرويدركه الله تعالى جنتدن ريحدن يدى يل صكره بر ريح دخى يراتديكه اندن برو برباغلو قپو واردر اول
ريح سزه اول باغلو قپو اراسندن اسر اكر قپو آچلسه ايدى كوك ارايله يرآراسنده اولانى يل صاووردى الله
تعالينك قتنده انك آدى ازيب سزلك قاتكزده جنوبدر * ابن عباسدن مرويدركه اصلا جنوب اسمز
الا يغمور ياغوب سيل اولور كرلسز كورلك كرلك كورمك * بعض سلفدن دخى مرويدركه شمال ملح ارضدر
شمال اولمسه يريوزى قوقارايدى باده متعلق بعض كلام بوقاروده باب ترتيب خلق اشياده روايت رابعه ده
ذكر اولنمشدر اكا نظر اولنه (ابر وباران) تفسير كبيرده طوفان نوحده غضب حضرت رب ايله باران ملائكهٔ
موكلين اللرندن چيقوب طغيان ايدوب بحد وپايان ياغمغله بسيط خاك چالاك اولدقده روى زمين انين وحنين ايله
شكايت رب العالمين ايتمكين يغموره غربال ايتسم كركدر ديو وحى الهى ايرشوب اول زماندنبرو رب رحمان
بولتلرى يغموره غربال وميزان ايتدى ديو بيان اولنمشدر * طائفهٔ حكما ونيجه علما بولتلر ويغمورلر دريالردن
وياش يرلردن صعود ايدن بخاردن حاصل اولور ديوب * تفسير قاضيده مشهور بودركه هوايه صعود ايدن
بخارلرى حرارت هواء تحليل ايتمدين هواء بارد طبقه سنه ايرشوب اول محلده برودتى محكم اولورسه جمع اولان
بخارلر بولت اولور برودتده قوت اولمزسه يغمور اولور اكر برودت محكم اولوب اجزاء بخاريه نك اجتماعندن مقدم
واصل اولورسه قار اولور اجزانك اجتماعندن صكره واصل اولورسه طولو اولور * بعضلر ديمشلردركه هوا افراطله

باردا اولدقده منعقد و منجمد اولوب یغمور و قاردن نازل اولور دیو مذکوردر * لکن تفسیر لباب و کشافده
(او کصیب من السماء) آیتنده مذکوردر که بولتلردن یاغان یغمور یر یوزندن هوایه چیقان بخارلردن
حاصل اولور دینلرک مذهبنی حق تعالی اشبو آیه کریمه ایله ودخی (وانزلنا من السماء ماء طهورا) آیتیله ودخی
نیجه آیتله رد و صد و اول بابی سد ایتمشدر دینوب * تفسیر واحدیده (وننزل من السماء من جبال فیها من برد)
آیتنده یر یوزینه یاغان طولو اولکی قات کوکده قدرت حقله صافی طولودن اولان طاغلردن نزول ایدر
دیو مذکوردر * و تفسیر لبابده ابن مسعوددن کشافده حسن بصریدن مرویدر که حق تعالی ریحی کوندروب
یغموری کوکدن الوب بولتلره کتوروب بعده سودلو دوه صاغیلور کبی نازل اولوب اول حالده یل اطرافه
طاغیدر * کتاب العظمه ده عطادن مرویدر که بولت یردن چیقر (یرسل الریاح فتثیر سحابا) آیتندن مراد بودر
کعبدن دخی مرویدر که بولت یغمورک غربالیدر سحاب اولمسه یغمور بر اوغوردن یاغوب یریوزینی افساد
ایدردی تخم یغمور ایله بیله یاغر * ودخی مرویدر که اکر بو دردنجی قات کوکدن اینمسه ایدی هر اوغرادیغی
نسنه یی هلاک ایدردی * بعض سلفدن مرویدر که یغمور عرش التندن کوکاره انلردن دنیا کوکنه اینوب اندن
ابرم آدلو محلده جمع اولوب سیاه بولتلر کاوب سونکر صو ایچر کبی ایچوب الله تعالی انلری دیلدیکی یره سورر
عکرمه دن دخی مرویدر که یغمور یدنجی قات کوکدن بولتلر اوزرینه هر قطره سی دوه یوکلکی قدر اینر * ودخی
مرویدر که الله تعالی بر قطره یغمور یاغدرمز الا دریاده انجو و یا صحراده سبزه بیتر * ابن عباسدن دخی مرویدر که
یغمورک مزاجی جنتدندر یغمور آز اولورسه مزاج چوق اولیجق برکت چوق اولور یغمور چوق اولورسه ده
مزاج آز اولورسه برکت دخی آز اولور ودخی مرویدر که کوکدن بر قطره یغمور اینمز الا انکله تخم اینر اکر
سز یغمور التنه بر نسنه دوشه سکز تخملری کورر ایدیکز * بعض سلفدن دخی مرویدر که یغمورک کیمی
کوکدن کیمی دخی بولت دریادن آلوب رعد و برقی انی لذیذ ایدر کوکدن اولاندن نباتات بتوب دکزدن اولاندن
نسنه بتمز دنیاده هیچ بر یکار یوقدر که الا انک اصلی قاردندر * حسن بصریدن دخی مرویدر که هر یغمورله
بعدد ملائکه اینوب نه یره یاغر کیملرک رزقی اولور و انلردن نلر بیتر و کیملرک رزقی اولور جمله سنی تفصیل اوزره
یازرلر اشبو ملائکه اعوان و خدام میکائیل ایدوکی بو قاروده باب ملائکه ده بیان اولنمشدر * تفسیر واحدیده ابن
عباسدن مرویدر که هیچ بر ییلک یغموری بر ییلدن زیاده و ناقص دکلدر لکن الله تعالی یغموری دیلدوکی یره
کوندررنکیم قرآنده (وانزلنا من السماء ماء طهورا لنحیی به بلدة میتا ونسقیه مما خلقنا انعاما واناسی کثیرا
ولقد صرفناه بینهم لیذکروا) بیورلشدر * حضرت رسول علیه السلامدن مرویدر که هیچ بر ییل بر ییلدن
یغمورلو دکلدر لکن بر قوم معاصی ایشلدکلرنده الله تعالی یغموری انلردن تحویل ایدوب دیلدکی یره نقل
ایدر جمله خلق عاصی اولدقلرنده صحرالره و دریالره صرف ایدر * کشافده مرویدر که ملائکه بر ییلدن بر ییله دک
یاغه جق یغمورلرک عددنی و مقدارنی بالتمام بیلورلر زیرا هر بر ییلده یاغه جق عادت مقرره اوزره اولوب اختلاف
احتمالی یوقدر نهایت کاه بعض مملکتده یاغوب بعضنده یاغمز کاه امر بر عکس اولور * جامع الصغیر سیوطیده
حضرت رسولدن مرویدر که هیچ بر کون یوقدر که الا انده یغمور یاغوب الله تعالی دیلدیکی یره کوندررر
(قوس الله) کتاب العظمه ده حضرت رسول علیه السلامدن مرویدر که یریوزی اهلنک غرقدن امانلری
قوسدر * ودخی مرویدر که قوس قزح دیمکز زیرا قزح اسم شیطاندر قوس الله دیکو که اول اهل ارضه اماندر
ابن عباسدن دخی طوفان نوحده (یا ارض ابلعی ماءک ویا سماء اقلعی) بیورلدقده ارض کند وصوینی یودوب
کوکک یوزینک صوبی کوکه کتمک دیلدکده دونکیت سن رجس و غضب سن دیو امر الهی اولنمغین صو یریوزینه
دونوب طوزلو اولوب قینایوب چالقنوب خلقه اندن اذا ایرشدکده امر حقله یل انی جمع ایدوب دریالره قاتدی
نوح پیغمبر کورنشی طوغمش کوروب اکا کوکدندر یعنی برال ظاهر اولوب الله ایله کندو مابیننده غرقدن
امانه بر علامت اولدی اول ید قوس قزح دیدکاریدر قزح شیطان اسمی اولمغین قوس قزح دیمک نهی اولنمشدر
قوس الله دیمک کرکدر شویله زعم اولنور که اول زمانده کوک یوزنده انک کریشی و اوقی دخی وار ایدی اهل
ارضه امان قیلندیغندنصکره کریشی و اوقی الله تعالی قالدردی دیو مرویدر (ارض دنیا) معتبراتده یازلدیغی
اوزره طبقات ارض سما کبی یدی قات اولوب هر برینک قالنلغی و هر ایکی طبقه نک اراسی بشیوز ییللق

بولدر

بولدر * کنز الاسرارده ابن عباس ایله نیجه علماء کزین قولنجه روی زمین پر تمکین (والارض مددناها) آیتی ودخی
نیجه آیتلر دلالتی اوزره مبسوط و مسطح و حکما و متکلمین قاتنده بعض دلائل عقلیه ایله کری یعنی طوپ کبی
مدور ایدوکی مصرحدر ایکی فرقه نک دلیللری و نیجه قال و قیللری کتب مطوله ده تفصیل اولنمشدر * تفسیر
لبابک بر محلنده کریت ارض دلیله ثابت اولمشدر دینوب بر محلده دخی امام قرطبی دیمشدر که (وهو الذی
مد الارض) آیتنده کریت ارض زعم ایدنلره رد واردر زیرا مد بیورلشدر مد ایسه سطحیت اقتضا ایدر دینوب
نیجه معتبراتده ابن عباس و ابن عمر رضی الله عنهمادن مرویدر که دنیا یرادلمزدن ایکی بیک ییل اول کعبه
معظمه نک زمینی یرادلوب درت رکن اوزره صو اوزرینه قونوب بعده جمله ارض بالطول والعرض بیت الله
معظمک برینک التندن بسط و مد اولنمشدر * تفسیر کبیرده دنیانک ربعی قره ما باقیسی دریادر دینوب * مسالک
الممالکده دنیا بش یوز ییللق یولدر که ثلثی معمور و مسکون و ثلثی شدت حرارت و برودت سببیله خالی
صحرا و ثلثی دخی دریالردر اقالیم سبعه دن هر برینک طول و عرضی طقوز یوز فرسخ اولوب دنیانک معمور
و مسکوننک طولی اون اوچ بیک بشیوز میلدر دیو محقق و متفقدر * کنز الاسرارده علماء هیئت دائره ارضی ایکی
قسم ایدوب معمور و مسکون اولان نصف شمالی و نصف جنوبی کمال شدت حرارت شمس سببیله بالکلیه خالیدر
دیمشلردر (اقالیم سبعه نک اولی) بابل و خراسان و فارس و اهواز و موصل و ارض جبل (ایکنجی) سند و هند
و زنکی عربلر ولایتی (اوچنجی) مکه و مدینه و یمن و حجازدر (دردنجی) مصر و افریقیه و بربر و اندلس (بشنجی)
شام و روم و جزیره که دیار بکر قرینه ده در (التنجی) ترک و خزر و دیلم و صقالیه (یدنجی) دیبل و چین ولایتلریدر علماء
هیئت و غیری آراسنده تعیین اقالیمده بعض اختلافات دخی واردر دینوب * فوائح مسکیه ده اقالیم سبعه نک
(اولی) هندستان (ایکنجی) مکه و ارض حجاز و یمن (اوچنجی) دیار مصر (دردنجی) ولایت عراقدر که مقدما
ارض بابل دیمکله مسمی اولوب هوا خوبلغی جهتندن احسن و اعدل اقالیمدر (بشنجی) دیار روم و شام (التنجی)
ولایت ترک و یأجوج و مأجوج (یدنجی) ولایت چین و ماچیندر دائره دنیانک ربع مسکونی حکما دلائل
عقلیه هندسیه ایله یدی قسم ایدوب هر برینه اقلیم دیوب هر اقلیمک طولی شرقدن غربه عرضی جنوبدن
شماله در سلاطین متقدمیندن فریدون نبطی و اسکندر ذوالقرنین یونانی و حضرت سلیمان نبی علیه السلام
و اردشیر بن بابک فارسی و تبع حمیری یعنی ربع مسکونی کزوب ممالک و مسالک احوالنی بیلمک ایچون بو تقسیمی
انلر ایتمشلردر * دنیانک درت بلوکنک اوچی عظیم طاغلر و دریالر و مخالف یوللر و مخالف هوالر مانع اولمغین سیر
و سلوک ایتمک ممتنع اولمشدر * مسکون اولان اشبو ربع شمالیده یدی دریا واردر که جمله دنیایی احاطه ایدوب
بحر محیطه واصل و متصلدر که بحر روم بحر صقالیه بحر جرجان بحر قلزم بحر فارس بحر چین بحر هنددر
دیو مذکوردر * کتاب العظمه ده بعض سلفدن مرویدر که دنیا یوزی بشیوز ییللق یولدر اوچیوزی دریالر
یوزی خراب و خالی یوزی دخی معمور اولان یرلردر * کتاب بهجة النفوسده قتاده قولنجه دنیا یوزی یکرمی درت
بیک فرسخدر اون ایکی بیکی هند و سند سکز بیکی یأجوج و مأجوج اوچ بیکی روم بیکی عرب ولایتلریدر دینوب
* خریدة العجائبده قتاده قولنجه اون ایکی بیکی زنکی عربلر سکز بیکی روم اوچ بیکی عجم و اتراک و چین بیکی جمیع
قبائل عرب ولایتلریدر دینوب * امام مکحولدن مرویدر که دنیانک ایکی یوز ییللغی دریالر ایکی یوز ییللغی خالی
صحرالر سکسان ییللغی یأجوج و مأجوج ولایتی اولوب جمیع طوائف انسان همان یکرمی ییللق ایچنده درلر
* فوائح مسکیه ده بطلیموس حکیم ردوس شهرنده رصد ایدوب جمیع ربع مسکونده یکرمی بر بیک التیوز
یکرمی بر شهر واردر دیمشدر انک زماننده التیوز طقسان ییل صکره خلفاء عباسیه دن مأمون خلیفه زماننده
واقع اولان رصددن معلوم اولان اوزره مأمون زماننده دنیاده بیوک شهرلر اون یدی بیک عدد اولوب بو جمله نک
حاکملری بیک نفر پادشاه ایدی دیو مذکوردر * کنز الاسرارده طول و عرض و دوار ارضده فلاسفه
و مهندسیندن روایت کثیره مزبوره اولوب لکن اصحاب عقول ساهیه دن صدور ایتمش اقوال و ظنون واهیه
اولمغین اشبو کتاب صحت نصابده مسطور اولمادی * کتاب العظمه ده ابن عباسدن مرویدر که بر ملک قاموس
بحره یعنی دریا اورتاسنه موکل اولوب ایاغنی دریانک اورتاسنه صوقدقده دریا طاشوب ایاغنی طشره چکدکده
دریا چکاور * ابن عمردن دخی مرویدر که دریا بر ظرف ایله بر ملکک الی ایچنده طورور اکر ملک غفلت ایتسه یریوزینی

دریا غرق ایدردی (کعبهٔ معظمه شرفها الله تعالی) تفاسیرده بو اسمله مسمی اولدیغی مکعب یعنی چار کوشه اولدیغیچون یاخود اسمی کعب اولان اوکجه کبی یریوزندن مرتفع اولدیغنه مبنیدر دینوب * کشافده کعبه یه بیت عتیق دیو تسمیه اولندیغی حسن بصری قولنجه انسان ایچون ابتدا بنا اولنان بیت اولدیغیچوندر وقتاده قولنجه آنی ییقمق ایستین جبابره دن الله تعالی انی حفظ وآزاد ایتدیکیچون * مجاهد قولنجه طوفان نوحده غرقدن آزاد اولدیغیچوندر * بعضیلر قولنجه معظم ومکرم اولدیغیچوندر دینوب * تفسیر واحدیده قتاده قولنه موافق برحدیث شریف مرویدر * معارج النبوه ده ابن عباسدن مرویدرکه عرش برین قبل از خلق آسمان وزمین (وکان عرشه علی الماء) آیتی فحواسنجه صاد آدلو بر دریا اوستنده ایدیکه (ص والقرآن ذی الذکر) آیتنده صاددن مراد بودر بعده عرش اعلا بالایه رفع اولندقده صاد تموج ایدوب بخارندن کوکار کوبوک کندن کعبه یری پیدا اولوب ایکی بیلدنصکره یریوزی کعبه یرندن چکلوب یایلوب انکیچون مکه نک برنه ام القری دیو بیورلدی اول زمانده کعبه نک یری قزل طپراقلو بر اوبولک اولوب ملائکه آنی زیارت ایدوب آدم علیه السلام دخی طواف ایتدکده توبه سی قبول واصناف الطاف خدایه وصول بولدی * بعده آدم علیه السلام زیارت اتمکله دفع وحشت دنیا ایتمک ایچون اول اوبولک اوستنه کوکدن بیت المعمور بر نور اینوب آدم علیه السلام وفات ایتدکده کوکه چکلوب اولاد آدم اومحلده صافی بالچقدن کعبه یی یاپوب طوفانده منهدم ومنعدم اولمغین بعد زمان حضرت ابراهیم علیه السلام بنا ایتدی * کتب مزبورده کعبه یی ابتدا ملائکه معاونتلریله آدم علیه السلام ایله اوغلی شیث بنا ایتمشلردر دیو بر روایت حکایت اولنوب * تاریخ میرخوانده ابتدا آدم علیه السلام یاپوب وفات ایتدکده شیث علیه السلام انی تعمیر ایدوب طوفانده ملائکه کعبه نک بناسن سوکوب حجرالاسود ایله جمله طاشلرین طاغلر ایچنده امانت قودیلر دینوب * تفسیر ابوالسعودک برمحلنده تاریخ مکه ده جمله اون کره بنا اولنمشدر (اولا) ملائکه (ثانیا) آدم وحوا (ثالثا) آدم وفاتنده انی عزا ایچون کوکدن اینن خیمه ینه کوکه چکلدکده اولاد آدم طاشله وبالچقله یاپوب طوفاندنصکره یری خالی قالمشدی (رابعا) ابراهیم علیه السلام بنا ایدوب (خامسا) طائفهٔ عمالقه (سادسا) طائفهٔ جرهم (سابعا) اجداد حضرت رسولدن قصی که رئیس قوم قریش ایدی (ثامنا) حضرت رسول علیه السلام یکرمی بش یاشنده ایکن طائفهٔ قریش بنا ایدوب حجرالاسودی یرینه قومقده قبائل عرب نزاع ایتدکلرنده رسول علیه السلام کندو مبارک اللریله قودیلر (تاسعا) صحابه دن ابن الزبیر (عاشر) حجاج ظالم بنا ایدوب الی هذا الان غیری کمسنه بنا ایتمشدر حجاجک بناسی کعبه نک جمله سنه اولیوب همان التون اولوق دیوارین بنا ایدوب حطیم ایچروده ایکن طشره ده قومشدر دینوب بعضنک قولنجه جمله بش کره یاپلمشدرکه * بناء شیث * وبناء ابراهیم * وبناء قریش * وبناء ابن الزبیر * وبناء حجاجدر دینوب * تفسیر مزبورک برمحلنده دخی جمله بش کره بنا اولنمشدر بری بناء ملائکه درکه یاقوت احمردن اولوب طوفانده کوکه چکلمشدی باقیسی بناء ابراهیم علیه السلام بناء قریش بناء ابن الزبیر وبناء حجاجدر دیو مذکوردر * تفسیر قاضی وکشافده کعبه یی ابتدا ابراهیم علیه السلام یاپوب یقلدقده قوم جرهم تکرار یقلدقده قوم عمالقه تکرار یقلدقده قوم قریش بنا ایلدی دینوب * بحر عمیق آدلو کتاب مناسک الجده کعبه یدی کره بنا اولنمشدر بری بناء ملائکه یا بناء آدم علیه السلام (ایکنجی) بناء ابراهیم (اوچنجی) بناء عمالقه (دوردنجی) بناء جرهم (بشنجی) بناء قریش (التنجی) بناء ابن الزبیر (یدنجی) بناء حجاجدر دینوب کعبه نک بعض احوالی آشاغیده باب ابراهیم علیه السلامده ذکر اولنسه کرکدر باقی احوالی تفصیل عظیم اقتضا ایدوب مستقل مکه تاریخلرنده بیان اولنمشدر * کتاب العظمه ده عطادن مرویدرکه دنیا یوزنده ابتدا وضع اولنان طاغ مکه ده جبل ابی قبیس دیدکلری طاغدر (احوال ارضین) کنز الاسرارده ابن عباسدن مرویدرکه (الذی خلق سبع سموات ومن الارض مثلهن) آیتی دلالت ایدرکه طبقات ارضک هر برنده بعض خلق اولوب انلره قضایای الهیه دن نیجه امور تعلق وظهور ایده * معتبرات متفرقه ده مذکوردرکه (اولکی یرلک آدی) رمکادر التنده ریح عقیم اولوب دموردن یتمش بیک زنجیرله باغلودر هر برینی یتمش بیک ملک طوترکه اندن بریوزک حلقه سی ایچندن کچن مقدارله عاد قومی هلاک اولوب قیامتده دخی طاغلری شبوریحله زیروزبر خاک برابر اوله جقدر بر آلتنده بوشم آدلو بر طائفه واردرکه

عذاب حقه مظهر اولورلر (ایکنجی) یرک آدی خامنقو طه ایله خالده یاخود جبله جلده در قومنک آدی طمس اولوب بری برلرین یرلر بوبرده اهل نار ایچون انواع عذاب واردر (اوچنجیسنک) آدی عرقه قومنک آدی قبسدر بوبرده اهل نار ایچون بیوک عقربلر واردرکه حربه وار اوزون قویروقلری اولوب هر برینک بدنی اوچریوز اتمش قله اولوب هر قله آغو ایله طولودر (دردنجینک) آدی جربا یاخود جربار قومنک آدی جلهامدر بو طائفه چوق یشایوب کوزلری اللری ایاقلری اولیوب ایکیشر قناد ایله اوچرلر بوبرده عذاب اهل جحیم ایچون عظیم وجسیم یبلانلر واردر (بشنجینک) آدی ملثا یاخود ملثا قومنک آدی محطاط در بری برلرین ییکه معتاد اولوب اکثر یازدلری اودر بوبرده کفار بوینه بغلنه جق کبریتدن طاغلر وبیوک طاشلر واردر (التنجینک) آدی سجین قومنک آدی قطاطه درکه قوش صورتنده اولوب حق تعالی یه عبادت ایدرلر دفتر اعمال کفار بوبرده قرار ایدوب (کلا ان کتاب الفجار لفی سجین) آیتنک معناسی بودر دیمشلر (یدنجینک) آدی عجبا یاخود عجیبا قومنک آدی جثوم اولوب بدنلری سیاهدر یأجوج ومأجوج بونلر هلاک ایتسه لر کرکدر دیو بر روایت واردر * کنز الاسرارده حضرت عیسی علیه السلامدن مرویدرکه شیطان لعین بوبرده مکین اولوب رحمت حقدن مأیوس وقید وبندله محبوس ومنحوس اولمشدر ارواح بی ارتیاح کفار فجار خد ابدی الرد ابلیس پرتلبیس قتنده طوروب انکله جلیسلردر اشبو زمین شامت قرین اوزرتاسنده ظلمتدن بر دیوار چکلمشدرکه برطرفنده جهنم آچلمش برطرفنده زمهریره آچلمش بر قاپو اولوب عرش ابلیس انده در * تفسیر مکیده ابلیس یدنجی قات یرده دمور زنجیر وپیوند ایله محکم بند اولنمشدر دینوب ابلیسک مقری دنیا یوزنده بحر محیطده بر جزیره در دیو بر روایت اولنوب ابلیس احوالنده حکایت اولنه جقدر * تفسیر واحدیده سجین ارض سابعه دردیو برحدیث وردخی فلق ایله سجین جهنمده آغزلری اورتلمش بر قیو اسمیدر دیو برحدیث وکعبدن سجین یدی قات یرک التنده موضع خد ابلیسدرکه ابلیس ایله جمله ذریتی انده ساکنلردر دیو بر روایت * ومجاهددن دخی سجین ارض سابعه آلتنده بر صخره درکه کفارک دفتر اعماللری انک التنه قونوردیو بر روایت اولوب * کنز الاسرارده ابی بن کعبدن مرویدرکه سجین ارض سابعه التنده براغاجدرکه اوستنده هر برشیطانک آدی یازلمشدر هر بر کافرک روحی قبض اولندقده ملکلر کوکه ایلتوب جناب حقه عرض ایتدکلرنده رد اولنمغین انده براغلور * کلبی ومجاهددن دخی مرویدرکه سجین ارض سابعه التنده بریشل اغاجدرکه کوک یوزی انک رنکندن یشل کورینور کفارک دفتر اعمالی انک التنده قونور * وهبدن دخی مرویدرکه ابلیسک تصرفی اومحله منتهی اولور ابن عباسدن دخی مرویدرکه کافرک روحی قبض اولندقده کوک ویرقبول ایتمیوب یدنجی قات یره ایلدلدکده سجیندن یعنی تحت خد ابلیس لعیندن بر ورق چیقوب رقم وختم اولنوب اول مکان منفور الطبعده وضع اولنور * مستدرک حاکمده ارض ثانیه ده ریح حبس اولنوب ثالثه ده جهنم طاشلری رابعه ده جهنم کبریتی خامسه ده جهنم یلانلری سادسه ده جهنم عقربلری سابعه ده سقر واردرکه ابلیس بونده در دمور زنجیر ایله برالی اوکنه برالی اردنه باغلو طوروب الله تعالی دیلدوکی نسنه ایچون کاهی انی قویوویرر دیو برحدیث شریف مرویدر * کتاب العظمه ده بعض سلفدن مرویدرکه آلاکی یر التنده حجارهٔ جهنم ایکنجیده ریح عقیم * اوچنجیده عقارب جهنم * دردنجیده حیات جهنم * بشنجیده ابلیس واردر * بعضندن دخی مرویدرکه رابعه ده عقارب خامسه ده حیات سادسه ده کبریت جهنم واردر * بعض کتبده ثانیه ده عقارب ثالثه ده انواع عذاب اهل نار بعضنده دخی سادسه ده حجارهٔ اهل نار واردینوب بعضنده ثانیه ده کفار ایچون سلاسل واغلال ثالثه ده قطران لولباسلر رابعه ده کفارک بوینلرینه باغلانه جق طاغلر قدر طاشلر خامسه ده یلانلر عقربلر سابعه ده آتشدن دریالر واردر دینوب * ینه کتاب العظمه ده ابن عمردن مرویدرکه ارض سابعه اوستنده اولاقدر طائفهٔ جن واردرکه دنیایه چیقسه لر کونشک نوری کورنمز اولوردی اول یرلک هر کوشه سنده الله تعالی نک مهرلرندن بر مهر واردرکه هر برینک اوزرنده بر ملک طوروب هر کون الله تعالی اول ملکاره بر ملک کوندررکه سنک یانکده اولانی محکم حفظ ایله دیو امر ایلر * وهبدن دخی مرویدرکه یدنجی قات یردن عرشه دک الی بیک ییللق یولدر (ثم یعرج الیه فی یوم کان مقداره خمسین الف سنة) آیتی بوکا اشارت ایدر * فوائح مسکیه ده اولکی یر سیاه ایکنجی غبرا یعنی توز رنکنده اوچنجی قیزل دردنجی صاری بشنجی آق التنجی کوک یدنجی یشلدر

دینوب * زین المجالسده مذکور بر حدیث شریفك مضمونی بودرکه کوکلر و یرلرك هر طبقه سنده کعبه برابرنده
بر بیت یعنی کعبه کبی زیارتکاه واردرکه هر برینك بشقه حرمی وزیارت وتعمیر ایدیجیلری واردر بریسی دوشسه
التنده کینك چاتی اوستنه دوشردی کعبه اون بشنجی بیتدر (احوال جهنم) بونك مكاننده اختلاف اولنوب
قول اصح اوزره یدنجی قات یرك بالواسطه التنده در * تاریخ ابن شحنه ده حضرت ابن عباسدن یدی قات یری
کوتورن ملكك التنده صخره انك التنده اوکوز انك التنده بالق انك التنده دریا انك التنده جهنمدر دیو
مرویدر دوزخ دائم الاحراق یدی طبقه ایدوکنده اتفاق واردر لکن ترتیبنده اختلاف اولنوب * تفسیر امام
رازی وقاضیده جهنم لظی حطمه سعیر سقر جحیم هاویه دینوب احیاء العلومده جهنم لظی
حطمه سعیر هاویه جحیم دینوب کشافده وغیریده ابن عباسدن مرویدرکه جهنم الوهیت دعواسن ایدنلره
لظی آتش پرستلره حطمه بت پرستلره سقر یهوده سعیر نصارایه جحیم صابئیه طائفه سنه هاویه عصاة
مؤمنینه مخصوصدر اشبو اسامی طبقات اشاغیدن ابتدا طریقیله ذکر اولنوب جهنم اشاغه طبقه نك اسمی
ایدوکنده اتفاق واردر * ینه کشافده طبقهٔ اولی عصاة مؤمنینه ثانیه یهوده ثالثه نصارایه رابعه صابئیه یه
خامسه مجوسه سادسه مشرکینه سابعه منافقینه دینوب * تفسیر لبابده ثانیه نصارایه ثالثه یهوده دیو
مذکوردر مشاهیر تفاسیرده (علیها تسعة عشر) آیتنده خزینه دار درکات نار اولان ملائکه مالك ایله بیله اون
طقوز عدد اولوب توراة وانجیلده مصرحدر بعضیلر اون طقوز نفر رئیس ونقیب واردرکه هر برینك زبانیلردن
تبعه اعوانی واردر دیوب بعضیلر اون طقوز صنف یا اون طقوز صف دیمکدر دیمشلر * تفسیر ثعلبیده (خذوه
فغلوه ثم الجحیم صلوه) آیتنده اهل ناردن هر شخصه یوز بیك زبانی یاپشوب اول کمسنه اللرنده پاره لنوب ینه
فی الحال حیاة بولوردیو مذکوردر * صحیح مسلمده جهنمده هر بر کافرك هر بر دیشی مدینه ده احد طاغی قدر بیوك
اولوب کوده سنك دریسی قالنلغی اوچ کونلك یولدر دیو احادیث شریفه مذکوردر واقعا بو تقدیرجه زبانیلر
چوق اولدیغنك حکمتی ظاهر اولمش اولور والله اعلم * جهنمك وزبانیلرك احوال واهواللری ووحشت مورثه
الدهشتلری کماینبغی قابل بیان اولمیوب خصوصا اکثری معلوم اکثر خلق جهان اولمغین اول امور موحشة
مدهشة العقول ذکرندن عدول اولندی لکن کبار علماء سلاطیندن چراکسه دن شیخ عبد الباسط بلقینی خطیله
محشی بر کتابده مسطور اولوب بو حقیر پرقصورك منظوری اولمشدرکه اوزنلغی اوتوز بیك ییللق اولوب
قیامتده قوریلاجق صراط کوپریسی دار البوار نار خزینه داری اولان حضرت مالك عبرت آثارك کوزلری
کریوکندن بردانه قیلدر دیو قال وقیل اولنمشدر (نعوذ بعفو الله ورحمته ونلوذ بفضله ورأفته من خذلانه
وعقابه ونیرانه وعذابه) (تبدل ارض) تفاسیر معتبره ده (یوم تبدل الارض غیر الارض والسموات وبرزوا لله
الواحد القهار) آیتنده حضرت علیدن مرویدرکه قیامتده کوکلر برینه آلتوندن بر کوك یرلر برینه کومشدن
بر یر دوشنور * ابن مسعوددن مرویدرکه یرینه کومش کبی آق بر یر دوشنورکه اوزرنده عصیان اولنمامشدر * ابن
عباسدن مرویدرکه ارض وسموات تبدیلنك معناسی یریوزی دومدوز اولوب وسعتی شمدیکی حالندن اضعاف
مضاعف زیاده اولوب کوکده دخی یلدزلر دوشوب قپولر آچلمغله ارض وسمانك اوصاف سابقه لری تغییر
اولنسیدر * تفسیر ابو السعودده (فاذاهم بالساهرة) آیتنده ابن عباسدن مرویدرکه ساهره کومشدن بر یردرکه
الله تعالی انی حشر زمانده یرادر بعضلر دیدیلرکه ساهره یدنجی قات یرك اسمیدرکه الله تعالی انی قیامتده
کتوروب مخلوقاتنه انك اوستنده حساب ایدر * تفسیر لبابده حضرت رسول علیه السلامدن مرویدرکه ارض
تبدیل اولنوب سختیان کبی چکلوب دومدوز اولور سما دخی تبدیل اولور یلدزلری دوکلك ایله ویارلق ایله
وشمسی تکوروقمری منخسف اولمغله * صحیح مسلمده دخی مرویدرکه قیامتده خلق بر ارض بیضا اوزرنده حشر
اولورلر * ودخی مرویدرکه تبدیل ارض زمانده بنی آدم نه یرده اولورلر دیو حضرت رسوله سؤال اولندقده
صراط اوستنده اولورلر دیو بیورمشلر * لکن کنز الاسرارده تبدیل ارض زماننده اختلاف اولنوب ابن مسعود
قبل الحساب اولور دیوب حدیث صحیح فحواسنجه خلق صراط اوستنده ایکن اولور دینوب * تفسیر ثعلبیده
مذکور بر حدیثده تبدیل ارض ایکی نفخهٔ صور آراسنده جمله ذوی الارواح میتلر ایکن اولور دیو بیوریلوب
ینه صحیح مسلمده قیامتده ارض بردانه اتمك اولوب حضرت جبار انی ید قدرتیله دوندرر اهل جنته

نزل

نزل اولمغیچون دیو بر حدیث شریف مرویدر عربجه نزل ضم نون وزاء منقوطه ایله ضیافت ایچون احضار
اولان نسنه در * تفسیر معالم التنزیلده تبدیل ارضده اولان اقوالك بری بودرکه یریوزی قیامتده کیدوب
یرینه قدرت حقله بردانه بیوك آق اتمك قونوب سؤال وحساب تمامنه دك مؤمنلر ایاقلری التندن قوپاروب
اکل ایدرلر مشارقك امام توربشتی شرحنده (یکون الارض یوم القیامة خبزة واحدة یکفأها الجبار بیده
کما یکفأ احدکم خبزته فی السفر نزلا لاهل الجنة) حدیثی ظاهری اوزره دکلدر زیرا آثارده کلمشدرکه جمله دنیا
یوزی اکر بردر اکر بحردر آتشله طولوب جهنمه قاتلسه کرکدر * پس بو حدیثك معناسی وجه ارض قیامتده
مجرد صورتده اتمك کبی اولوب اهل جنتك یدکاری اتمك اول شکلده اولور دیمکدر دیو مذکوردر لکن حدیثده
(نزلا لاهل الجنة) عبارتی دلالت ایدرکه یریوزینك عینی نزل اولوب اهل جنته مأکول اوله قلب حقایقه
قادر اولان رب مجید قدرتندن ایسه بدیع وبعید دکلدر * کتاب کشف علوم الآخرده قیامتده حشر
مخلوقات ارض ثانیه اوزرنده اولورکه اسمی ساهره در دینوب بعض معتبراتده قیامتده اشبو ارض یرینه
ساهره آدلو بر غیر ارض یرادیلورکه زجاج یعنی سرچه کبیدر دیو مذکوردر (اوقات خلق اشیا) یوقاروده انواع
مختلفهٔ ملائکه ده * تفسیر کبیردن منقولدرکه معراجده حضرت رسول علیه السلام ملائکه دن بر طائفه یه
راست کلوب نه زمانده یرادلدکز دیو برینه صوروب اولدخی الله تعالی هر درت یوز بیك ییلده بر یلدز یرادربنی
یراده لی انك کبی درت یوز بیك یلدز یراتمشدر دیمش تفصیلی یوقاروده نظر اولنه * خریدة العجایبده ابن عباسدن
مرویدرکه قوم بنی اسرائیل حضرت موسی علیه السلام حضرتلرینه دنیا یرادلالی نه دکلو زمان کچمشدر
ربکزدن سؤال ایله دیوب اولدخی مناجات ایتدکده یا موسی کومشدن اون درت بیك شهر یرادوب ایچنی
خردل ایله طولدردم دخی بر قوش یرادوب هر کون بردانه خردلی اکا رزق تعیین ایتدم بو اسلوبله جمله سنی
ییوب تمام ایتدکده وفات ایدوب دنیایی اندنصکره یراتدم دیو بیورلمش * بو کلامی ابن عباسدن ایشیدنلر اول
زمانده عرش نه یرده ایدی دیو صوروب صو اوزرنده صو دخی ریح اوزرنده ایدی دیو جواب ویرمش * مشاهیر
تفاسیرده تحریر اولنمشدرکه الله تعالی ارضی یوم احد واثنینده جمیع مافی الارضی ثلثا واربعاده سمواتی
وانلرده کی جمیع مخلوقاتی خمیس وجمعه ده یرادوب * تفسیر کورانی وبعض معتبراتده مذکوردرکه ارض
احد واثنینده طاغلر ثلثاده بیکارلر وایرمقلر واغاجلر اربعاده کوکلر خمیسده شمس وقمر ونجوم وملائکه
جمعه ده اوچ ساعتده یرادلوب آخر ساعتده آدم علیه السلام یرادلدیکه قیامت اول ساعتك آخرنده قوپار
دیمشلر * کشافده (الذی خلق السموات والارض فی ستة ایام) آیتنده اشبو التی کوندن مراد یا آخرت
کونلریدرکه دنیا حسابنجه هر بری بیك ییلدر یاخود احتمال اظهر اوزره دنیا کونلری مقداریدر * ابن جبیر
الله تعالی جمیع اشیایی بر لحظه ده یراتمغه قادر ایکن التی کونده یراتدیغنده حکمت قوللرینه تأنی تعلیمی
ایچوندر دیمش دیو مذکوردر غالبا (العجلة من الشیطان والتأنی من الرحمن) بو معنای رعنای حکمت
مبنایه ایما ایدر * صحیح مسلمده حضرت رسولدن مرویدرکه الله تعالی یریوزنی سبت کوننده طاغلری احدده
اکثر نسخه ده شجری بعض نسخه ده خیری اثنینده مکروهی ثلثاده نوری اربعاده دواب ارضی خمیسده
آدمی جمعه ده بعد العصر جمیع مخلوقاتنك آخرنده یراتدی * تاریخ ابن شحنه ده دخی مرویدرکه الله
تعالی ارضی احد واثنینده طاغلر وانلرده اولان منافعی ثلثاده اشجار ونباتاتی اربعاده کوکی خمیسده شمس
وقمر ونجوم وملائکه یی جمعه کوننده یرادوب بعده کوکلر یدی طبقه سن بری برندن آیروب بری بری
اوزرینه ایلدی * تاریخ مزبورده مذکوردرکه جمیع مخلوقاتك یرادلوب جمع اولملری جمعه کوننده اولمغین
اول کونه جمعه دیو آد قوندی * کنز الاسرارده حضرت رسولدن مرویدرکه الله تعالی ارضی احد واثنینده
جبالی ثلثاده مداین وانهاری واقواتی اربعاده سموات وملائکه یی خمیسده ویوم جمعه نك اوچ ساعتنه دك
یرادوب اوچنجی ساعتك اوائلنده اجلی ایکنجیده امتی اوچنجیده آدمی یراتدی کتب تواریخده قیامت
اشبو جمعه کوننك آخرنده قوپاردیو ذکر اولنان کونلرك هر بری دنیا ییللری حسابنجه اللیشر بیك ییلدر دیو
مذکوردر * کتاب العظمه ده ابن عباسدن مرویدرکه کیجه کوندزدن اول یرادلوب الله تعالی بر کون یرادوب
آدینی احد قودی ایکنجی یرادوب اثنین اوچنجی یرادوب ثلاثا دردنجی یرادوب اربعا بشنجی یرادوب

خميس قوبوب بريوزنی احد واثنینده طاغلری ثلثاده برادوب انك ایچون صالی كونی ثقیل كوندر دیرلر انهار واشجاری اربعاده وحوش وطیور وسباع وهوام وآفتی خمیسده انسانی جمعه ده براتمشدر (فائده) فوایح مسكیه ده مذكوردر كه قیامت دنیا كونلرندن جمعه كوننده قوپچق مقرر اولمغین حیوانات هر جمعه كونی كلدكده قیامت شمدی قوپرمی اولادیو قولاق دوتوب طوررلر ودخی مذكوردر كه عالم آخرت عالم دنیادن طقوزبیك ییل صكره براداوب مخلوقیتده اندن موءخر اولمغین آخرت دیو تسمیه اولندی (مدت عمر دنیا) تاریخ ابن شحنه ده كعبدن مرویدر كه طائفه جن بریوزنده یدییوزبیك ییل ساكن اولوب قتل نفس وانواع فساده معتاد اولدقلرنده حق تعالی انلری هلاك ایدوب برلرینه ملكلر ساكن اولوب ایكی بیك ییلدنصكره آدمی یراتدی فوایح مسكیه نك بر محلنده دنیانك عمرندن یدی بیك ییل كچدكده خاك آدم تخمیرینه شروع اولندی دینوب بر محلنده دخی خلق آدم طائفه جاندن التمش بیك ییلدنصكره ایدی دینوب خریدة العجائبده عكرمه ومجاهددن دنیانك اولندن آخرینه دك اللی بیك بلدر قاچی كچدی قاچی قالدی كسنه بلمزدیوب خبرده كلمشدر كه مدت عمر دنیا یوزاللی بیك ییلدر رئیس علماء مجوسدن منقولدر كه كندو ایچلرنده مقبول بر تاریخ كتابنده یازلمش كه دنیانك مدت عمری درت بلوكدر (اولكیسی) ایام سنه عددنجه اوچیوز التمش بیك ییلدر كه كچمشدر (ایكنجی) ایام شهور عددنجه اوتوزبیك ییلدر كه كچمشدر (اوچنجی) نفس شهور عددنجه اون ایكی بیك ییلدر كه كچمشدر (دردنجی) هفته ایامی عددنجه یدی بیك ییلدر كه جمله انسان بو مدتك ایچنده در حضرت رسولدن مرویدر كه دنیا یرادلالی نه كچمشدر دیو صورلدقده ربم بكا خبرویرمشدر كه دنیایی یراتدیغی زماندن بنی پیغمبر ایتدیكی كونه دك یدییوزبیك ییل كچمشدر دیو بیورمشلر* بعضلردن مرویدر كه آدم علیه السلام یرادلدقده زمین دائم التمكین ای آدم مبارك دم بنم شباب وطراوتم واسباب حسن ولطافتم زوال بولوب بیرزال كهنه سال اولدیغم زمانه راست كالدك دیو اوادوندا ایتمش دیو مذكوردر* بعض معتبراتده مذكوردر كه اهل تواریخ نیجه انبیادن روایت ایتمشلردر كه دنیانك اولندن آخرینه دك یتمش بیك ییلدر التمش ایكی بیك طقوزیوز التمش كچدكده حضرت آدم علیه السلام یرادلوب دنیاده بنی آدمك قراری دخی تمام یدی بیك ییل اولوب بعده قیامت قوپوب ایكی نفخه صور اراسنده دنیا قرق ییل خالی طورر بعده وفات ایدن جمله مخلوقات حیات بولوب حشر ونشر ظهور ایدوب دنیانك عمری اولان یتمش بیك ییل اوزماننده نهایت بولور* شیخ جلال الدین سیوطینك الكشف فی مجاوزة هذه الامة عن الالف آدلو كتابنده حضرت رسولدن مرویدر كه بر كسنه بر مسلمك رضاء الله حاجتنی بتوره الله تعالی اكا دنیانك مدت عمری اولان یدی بیك ییل قدر زمانده كوندز صائم كیجه قائم اولمش قدر ثواب یازر بر حدیث مفصل دخی مرویدر كه ایچنده بیورلمشكه عصاة موءمنینك جهنمده چوق طورانلری دنیانك یرادلمسی ایله فانی اولمسی اراسنده كی زمان قدر طوررلركه یدی بیك ییلدر* بر حدیث دخی مرویدر كه دنیانك عمری آخرت كونلرندن یدی كوندر هر بری بیك ییلدر* بنه كتاب مزبورده حضرت رسولدن وهب قولنجه بش بیك التمیوز ایچنده پیغمبر اولمشدر نیجه احادیث وآثار مدت امت محمدك بیك ییلدن زیاده اولمغه دلالت ایدوب لكن بیكدنصكره بشیوز ییله وارمغه اصلا مجال اولمیوب بشیوز تمام اولمزدن اول قیامت قوپر بیكدنصكره دخی تخمینا درتیوز انجق طورر دینوب اگرچه آیات واحادیث وغیریدن بو معنایه قطعیت اوزره دلالت وشهادت ایدر بر دلیل قوی ذكر اولنمامشدر لكن بعض اخبار وآثار ظنیه یازلوب جملهنك حسابندن بیكدنصكره درتیوزه قریب مدت منفهم اولور* تكمیل اشاغیده باب احوال حضرت عیساده نزول عیسا در آخر زمان سرسخننده معلوم اولورا كانظر اولنه* كذا الاسرار ده فلاسفه وبعض طائفه دن عمر دنیا حقنده ایكی قول نقل اولندقدنصكره ایكیسی دخی دلائل شرعیه وبراهین سمعیه دن خالی اولمغین لدی الفحول نامقبولدر* بو خصوصده آیات واحادیثدن بعض خصوص نصوص وارد اولمامغین علم خدای متعال عمیم النواله حواله اولنمق اولی دردین علما قولی احق وادق وقوانین دین مبینه اوفقدر دیو تحقیق حقیق بالتصدیق اولنمشدر والله تعالی اعلم بجمیع ماظهر وابهم

باب سادس در بیان ام عالم

قبل ازخلق حضرت آدم كتب معتبره ده روایت كثیرۀ متخالفه محرره اولوب بللو بر ینك صحتی بر وجه معین مبین

اولمغین بو خصوصده اولان بر قاچ روایات اشبو كتاب كثیر المنفعتده حكایت اولندی (روایت اولی) نیجه كتاب مقبولده وهبدن منقولدر كه الله تعالی نار سموم آدلو حرارتسز وتوتنسز بر آتش واول آتشدن مارج آدلو بر عظیم الجسم اركان مارجه آدلو بر دیشی یرادوب بونلردن طوغان اوغلانك آدینی جان قوپوب جانك دخی جن آدلو اوغلی اولوب جمیع طوائف جن ومقدما اسمی عزازیل اولان ابلیس لعین ذلیل من بور جنك نسلیدر جان ایله جنك خاتونلرندن هر بر بطنده بر ارکك بر قیز ایكز طوغوب مرور زمان ایله فراوان اولوب عدد ذات رمل وحصی بی عدد واحصا اولدیلر عزازیل قوم جاندن لهیا آدلو خاتون آلوب بعده اولادی دخی انلرك ایچلرندن تاهل ایدوب بو جمله نك ذریتلری چوغالوب صحرا وجبال مالامال اولدقده فرمان رحمان ایله ابلیس واولادی اولكی قات كوكه رفع اولنوب طائفه جان بر ایله كوك آراسنده طوروب بعض عبادته مأمور اولدیلر* بعده قوم جان جناب حقه التجا ویره یوزنده ساكن اولمغه رجا ایتدكلرنده اصلا كناه ایشلامك عهدی اوزره یره اینوب امد مدید وعهد بعید عبادته مداومت ایدوب بعد زمان قتل نفس وبعض معاصی یه مباشرت ایتدكلرنده ایچلرنده عامر بن عمیر بن جان جناب حقدن نبوت ایله بونلره ارسال اولنوب بونلر كمال ضلال سببیله آنی شهید ایدوب بعده صاعق بن ناعق بن ماردبن جان پیغمبر اولدقده انی قتل ایدوب بعده سكزیوز ییله دك هر ییلده بر پیغمبر كلوب هر برینی قتل ایتدكلرنده كوكده اولان عزازیل طائفه جن ایله یریوزینه اینوب قوم جانك كیمنی قیروب فرار ایدنلر جمع اولدقلرنده كوكدن آتش اینوب جمله سن سوزان وپریشان ایلدی بعده قوم جن بریوزنده ساكن اولوب غایت عبادت ایدوب رئیسلری اولان ابلیس جملهدن اعبد وازهد اولمغین تدریج ایله یدنجی قات كوكه چقاریلوب هر كوكده نیجه بیك ییللر عبادت ایدوب (متكئین علی الارائك) اولان ملائك اراسنده مكرم ومحترم اولوب عابد اسمیله مذكور ومشهور اولدی وبعض روایتده یدنجی كوكه چقدقده یدییوزبیك ییل كچمش اولوب انده دخی یتمش بیك ییل عبادت ایدوب بعده جنته كیروب مانند حضرت رضوان خازن جنان اولدی (روایت اخری) معارج النبوه ده مفصلا مذكوردر نار سمومك نورندن ملائكه ظلمت ودودندن شیاطین علوندن بعضلر قولنجه اسمی طارنوس ابن عباس قولنجه اوسوما ولقبی جان اولان شخص یرادیلوب اولادی چوغالوب بعض اوامر بهیۀ الهیه ایله مكلف اولدقلرنده قبول ایدوب حضور وحورله یكرمی بش بیك یاخود اوتوزالتی بیك ییل مرور ایتدكدنصكره معاصی یه ارتكاب ایتدكلرنده حق تعالی انلری راه سدادو رشاده دعوت وارشاد ایتدكدنصكره اهل شقاوعناد انلری انواع عقوبتله هلاك ایدوب صالحلرینه ایچلرندن حلیانیس نام شخصی والی ایدوب شرع جدید تعیین بیوردی اولكی قدر زماندنصكره بونلر دخی آزدقده عاصیلری هلاك اولوب صالحلرینه ملقیانام شخص حاكم اولوب دورۀ ثالثه مرور ایتدكدنصكره بونلر دخی آزمغین هلاك اولوب ایچلرندن آز كسنه سبب صلاح ایله نجات وفلاح بولدی اشبو صالحلرك نسللری چوغالدقده صاموس نام شخص والی اولوب امر معروف ونهی منكر ایدوب وفات ایتدكده بو طائفۀ ناخائفه نامشروع افعاله شروع ایتمكین جناب حقدن بونلری اصلاحه نیجه پیغمبرلر كلوب قول هر رسولی قبول ایتمدكلرنده دورۀ رابعه تمامنده امر حق ایله ملائكه دن بر طائفه كوكدن اینوب بونلرك اكثرینی قیروب بقیة السیوف اولان اولوف مذات مألوف جزایر بحاره وخرابات اقطاره فرار واندہ قرار ایتدیلر ایچلرندن اسیر اولان صبیاندن بری دخی اسمی عزازیل اولان شیطان ایدیكه آسمانه رفع بعده انده تربیت اولنوب تدریجله استاد ملائكه اولدی* بنه معارجده روایت ثانیه بودر كه اولاد جان فساد وعصیان اوزره اولمغین عزازیل املردن عزات ومغارهلرده تنها عبادت ایتدكده قوم جان اوزرینه غزایه كلان ملائكه بوكا محبت ایدوب جناب حقدن انلرك رجالریله كوكه چقاریلوب هفت آسمانده وهشت جنانده زمان دور ودراز انواع طاعت ونیاز خدای بی انبازه باجان ودل متصل غایت مشتغل اولوب بر مرتبه یه واصل اولدیكه عرش انور آلتنده یاقوتدن بر منبر اوستنده وعظه چیقوب بجمیع ملائكه مجتمع اولوب وعظنی مستمع اولورلردی* محصل ایكی روایت اوزره دخی مقدما جزایر وخرابات سوریلان عصاة قوم جان بعد زمان اطراف عالمه یایلوب عصیان وطغیان ایدر اولدقده امر رب جلیل ایله عزازیل بعض ملائكه ایله یریوزینه اینوب صلحاء قوم جاندن سلوط بن بلاهق وبر قاچ شخصی عاصیلره نصیحت ایچون سیاب

کوندروب عزازیل یادن کیدن هر رسول قوم جان النده مقتول اولوب خبرلر عزازیله وصول بولمامغین یوسف
ابن یاسنی کوندروب وارد قده برطریقله ممانتدن نجات بولوب عزازیله اعلام حال ایتدکده ملائکه ایله
واروب اکثر عصاتی قیروب باقیلری اطرافه طاغلدقده ارض وسما خلافتی وجنت خزینه دارلغی عزازیله
تفویض اولنوب عالم زیروبالاده انواع طاعات خدا اجل وعلایه مشغول اولوب اول بدنهاد کندوبی افضل
اعتقاد ایتمکین خلافت دنیا کندودن النوب غیره ویریلورسه اکا رضادن ابا ایتمکه عزم وجزم
ایلدی (روایت اخری) تفسیر بحر العلومده مرقومدرکه حق تعالی جن طائفه سن ارضده ساکن ایدوب
وآنلرده شهوت قویوب عبادت تکلیف ایتدکده مرورزمانله نسللری چوغالوب انواع معاصی یه ارتکاب
وقتل نفس وسائر محرماتدن عدم اجتناب ایدر اولدقلرنده جناب حقدن بونلره رسول کلوب اطاعت
ایتمدکلرنده ایچلرنده عزت عبادت سببیله اسمی عزازیل اولان عابد وزاهد عذاب حقه طاقت کتورلمز
دیوب عاصیلر ایچندن آیریلوب طاغ باشنده مغاره ده عبادت ایدوب بعدزمان ملائکه کزین
بونك عبادتن تحسین ایدوب مشاهده وجالیله مشرف اوله لم دیو کوکه چقارلمه سن حقدن رجا ایتدکلرنده
چقاریلوب بعده هر برکوکك ملکلری رجاسیله اول کوکه چقاریلوب هر کوکده زمان کثیر عظیم عبادتلر
ایدوب هر بوقار وطبقه ده اشاغیدن زیاده مجاهده ایدوب بعده خازن جنت وعرش اعلا اولوب جمله نك
مفتاحلرین طوتوب اطراف عرشده اولان اشرف ملائکه ایچنده معزز ومکرم اولدی ویدی
قات کوکده کزوب جمیع اصناف ملائکه بوکا تعظیم ایدوب دیرلرایدیکه ای خازن جنت ومقدم اهل عبادت
کثرت طاعتنه فائز اولان عباداتکه اعتماد وغرور جائزدکلدر زیرا هر بر برو خیر تحتنده برشر مقرردر
وهر طاعت ضمننده برضرر مضمردر (روایت اخری) علم سیرده خمیس آدلو کتاب معتبرده ابی بن کعبدن
مرویدرکه توراتده کوردم که جن بن جان ملائکه دن برقبیله ایدیلرکه الله تعالی انلری یریوزینه ایندروب
انلرده شهوت قودقده نسللری چوغالوب یتمش بیك قبیله هر قبیله یتمش بیك کردوس یعنی بولوك هر کردوس
یتمش بیك کسنه اولوب جمله سی صلحا ایدیلر مرورزمان ایله ایچلرنده شرب خمر ظهور ایتمکله زنا ولواطه
وقتل نفس وسائر محرمات شایع اولوب اوسببله جمله سی ایماندن نافر کافر اولوب ابتدا اسمی حارث یا عزازیل
اولان ابلیس بیك نفر صلحا واتقیا ایله اشقیا ایچلرندن چیقوب اتفاقله بریرده عبادت ایدوب اشقیانك
عصیانلری ممتد ومشتد اولدقده یریوزی حضرت حقه شکایت ایدوب بونلرك هلاکن رجا ایتدکده
بن حلیم حجت ودلیل الزام ایتمدین تعجیل عقوبت ایتمزم دیو بیورلوب امر حقله عزازیل یانده اولان صلحادن
سلهوت بن بلاهقی انلری دینه دعوت ایچون کوندروب وارد قده قتل اولنوب بواسلوبله بیك نفر صلحایی
بیابی کوندروب هر وارنی کافرلر شهید ایدوب اخرنده یوسف بن یاسنی کوندروب نیجه مدت ایمانه
دعوت ایدوب انلر بوکا اجتنابلر ایدوب عاقبت آتشده اریش اسمی باغ ایچنه آتوب شهید اولدقده یریوزی
جناب حقه تکرار شکایت ایتمکین ملائکه دن برکردوس کوندروب هر برملك النده برقلج یاخود حربه اولوب
آغزلرندن آتشلر صاچلوب عزازیلی انلره سردار ایدوب وارد قلرنده طائفهٔ جن غایت قوتلو اولوب حرب ممتد
وضرب مشتد اولوب عاقبت ملائکه انلری صندیروب مغربه قاچروب الله تعالی انلره آتش کوندروب جمله یانوب
کالمرینی بل دریایه صاوردی (روایت اخری) خریدة العجایبده * بعض تابعیندن مرویدرکه الله تعالی
برطائفه برادوب یریوزنده ساکن ایدوب بعد زمان یریوزینه خلیفه براتسم کرکدر سزنه ایلرسز دیو خبر
کوندردکده بزاکا مطیع اولازدیدکاریچون کوکدن آتش کلوب جمله سن یاقوب بعده جن برادیلوب عمارت
دنیا وعبادت خدا ایله امر اولندقلرنده امتثال وبعد زمان عصیان ایدوب یوسف آدلو پیغمبرلرینی قتل ایتدکلرنده
حق تعالی ملائکه دن برعسکره عزازیلی رئیس ایدوب یریوزینه کوندروب جنلری جزیره لره سوروب
انلرك یرلرنده بونلر ساکن اولدیلر الله تعالی دنیایه خلیفه براتسم کرکدر دیو بیوردقده بونلر خلافت ارضدن
عزله الم چکوب (قالوا اتجعل فیها من یفسد فیها ویسفك الدماء) دیو مناجات خدا ایتدیلر * تفسیر لبابده اشبو
روایت حضرت ابوهریره دن بویله مرویدرکه الله تعالی ملائکه دن برطائفه برادوب بعده طیراقدن بشر براتسم
کرکدر وجوده کلوب نفخ روح اولدقده اکا سجده ایلك دیو بیوردقده ابا ایتمزدیو اظهار عصیان ایتدکلرنده

کوکدن آتش کلوب جمله سن یاقدی ابلیس دخی اول طائفهٔ خائنه دن ایدی (روایت اخری) ینه تفسیر لبابده
ابن عباسدن مرویدرکه الله تعالی طائفهٔ جنی برادوب دنیاده ساکن ایتدکده فتنه وفساددن عدم پرهیز
واحتما ومعاصی وسفك دماء ایتدکلرنده ابلیسی ملائکه دن عسکرایله کوندرمکین کلوب جنلرك کیمی
قیروب کیمی جزیره لره ومغاره لره سوروب ملائکه ایله ابلیس امین روی زمین اولوب حق تعالی بونلره عبادتی
تخفیف ایدوب ابلیسه ملك ارض وسماء دنیا وجنت خزینه دارلغی تفویض اولندقده کاه ارضده کاه سماده
کاه جنتده عبادت ایدوب بومرتبه عزته سرور وغرور وانانیت کلوب کندوبی اشرف مخلوقات اکلایوب
بعدزمان جناب حقدن (انی جاعل فی الارض خلیفة) خطابی اکاوبولداشلرینه اولمشدر * تفسیر ثعلبیده
اشبو روایت مفسرین قولیدر دینوب لکن ابلیس وبولداشلری اولان ملائکه خزینه دار جنت اولمغین
جن دیمکله مسمی ایدیلر دیومذکوردر (روایت اخری) خریدة العجایبده * ابن عباسدن مرویدرکه
قوم جانك کفاری دینه دعوت ایچون نبوتله برملك کلدکده مؤمنین جن معاونتلریله کفاری صیوب
قیروب اسمی حارث لقبی ابومره اولان ابلیسکه اوزمانده صبی صبیح الوجه ایدی بی کناه وصغیر اولمغین
قتل ایتمیوب اسیر ایدوب ملائکه انی کوکه ایلتوب سماده نشو ونما بولوب دائما عبادت خدا ایدردی * بعده
یریوزنده برطائفه برادلوب عصیان ایتدکلرندن عسکر ملائکه ابلیس ایله اینوب انلری جزایر وجباله سوروب
دنیاده کندولر ساکن اولوب بعده آدم علیه السلام برادیلوب بونلر معزول ومخذول اولدیلر (روایت اخری)
زین المجالسده مذکوردرکه تحت سماء دنیاده اولان کرهٔ ناردن قوم جان برادلوب طبیعتلرنده شهوت قونوب
بعض آوامر ونواهی الهی تعیین اولنوب یریوزنده ساکن اولدیلر قتل نفس وبعض معاصی ایشلدکلرنده
کوکدن آتش کلوب وجود خباثت نموده ضرت آلودلرین نابود ایتدکده بعض ملائکه شفاعتلریله ایچلرندن
ابلیس قورتلوب بعده انلر کبی یریوزنده ایکی طائفه دخی برادلوب مرورزمانله عصیان ایتمکین بونلر دخی
هلاك اولدقده حق تعالی یکرمی درت بیك ملك ایله ابلیسی دنیایه خلیفه واوامر ونواهی ایله مکلف ایدوب
طاعات وعباداته بروجه جازم عازم وملازم اولدیلر (احوال ابلیس) تفسیر لبابك برمحلنده ابن عباس
واکثر سلف ابلیس ملائکه دن اولمیوب آدم ابو البشر اولدیغی کبی بودخی ابو الجن اولوب اسمی حارث ردیوب
ابن مسعود وبعض علما یریوزنده اولان جندن اولوب صغیر ایکن ملائکه بونی اسیر ایدوب کوکه چقارمشلردی
دیدیلر برروایتده ابن عباس وابن مسعود وبعض تابعین وعلما (فسجد الملائکة کلهم اجمعون الا ابلیس) آیتنك
ظاهریله استدلال ایدوب ملائکه دن ایدی واشبو روایت اوزره اسمی عزازیل اولوب درت قنادلو
ملائکه نك اشرافندن ایدی لکن غضب حقله ابلیس اولدی دینوب * ابن جبیردن مرویدرکه ملائکه دن
برطائفه آتشدن برادلوب اسمی جن اولوب ابلیس انلردندر * قتاده دن مرویدرکه ملائکه ایچنده جنه
دیمکله مسمی افضل صنفدن ایدی برمحلده دخی بعض اقوال ذکرندنصکره ابن جبیر ابلیس ملائکه دن
جنانین آدلو طائفه دن ایدیکه اول عمرلرندن دائما جنتده قویجیلق ایدوب اهل جنت ایچون حلی ایشلرلر
دیوب لکن ملائکه دن اولمدیغنه (افتتخذونه وذریته اولیاء) آیتی دلالت ایدر زیرا ملائکه نك نسل
وذریتلری اولمدیغی مقرردر دیومذکوردر * امام ثعلبی دخی ابن عباسدن روایت ایتمشدرکه ملائکه دن
جن دیمکله مسمی برطائفه دن ایدیکه سائر ملائکه نوردن بونلر سمومدن برادلمشلردر ابلیسك اسمی سریانجه
عزازیل عربجه حارث اولوب جنت خزینه دارلرندن ایدی سماء دنیا ملائکه سنك رئیسی وروی زمینك
خلیفه سی اولوب علم وعبادتی موفور اولمغین مغرور اولوب فرمان رحمانه عصیان ایتدکده مسخ اولوب
شیطان اولدی * تفسیر قاضیده ابن عباسدن مرویدرکه ملائکه دن برجنس واردرکه توالد وتناسل اوزره
اولوب انلره جن دیرلر ابلیس انلردن ایدی * تفسیر واحدیده دخی ابن عباسدن دنیا ملائکه سنك اسمی
جن اولوب ابلیس انلردن ایدی دیو مرویدر اشبو تاریخ معتبر مؤلفی اولان عبد احقر وذرهٔ کمتر ایدر (الا ابلیس
کان من الجن ففسق عن امر ربه) آیتنده جمیع مفسرین (ففسق) کلمه سنده حرف فا سببیه اولوب معناسی
جندن اولمغین فسق ایتدی یعنی امر الهه مخالفت ایتدی دیمکدر دیو اتفاق ایتمکین ابلیس ملائکه دن جن
یا جنه یا جنان دیدکاری طائفه لردن اولمیوب بلکه یریوزنده اکثر خبث وفساد وفسق وعناد اوزره اولان

جن بدنم اد طائفه سندن اولمسی دلیل قاطع وبرهان ساطعدر * کتاب خمیسده مذکوردرکه حق تعالی ابلیسه لعنت ایتدکده صورتنی ممسوخ ومغیر وغایتده قبیح المنظر ایلدی مقدما جواهرله مرصع التیوزیبك قنادی اولوب نوردن لباسی وارایدی ابتدا یرادلدقده حق تعالی انی ثری اوزرینه قویوب انده بیك ییل عبادت ایدوب بعده بدیشرقات یرلرایله کوکلرك هر برقاتنده اشاغیده اولاندن اوستنده کیده بیك ییل زیاده طوروب دائما عبادت اوزره بوجمله یوزیکرمی بیك ییل اولوب بودکاوزمان دخی عرش اوکنده عبادت ایدرك فرشدن عرشه دك عبادت ایتمدك برقارش خالی برقومدقده یاالهی بنم سجده ایتمدیکم برقالمدی دیوب یرپوزنده قالدی واراشاغه این دیو بیورلدی یرپوزینه ایندکده یاربنه یرد ردیدکده ادمدر دیو بیورلوب اندن غیری برقالمدیمی دیوب یوق دینلدکده بکا اکا سجده ایتمك ایله امر ایدوب انی بندن افضل می ایدرسن دیمکین کافر اولدی معارج النبوه ده مذکوردرکه ابلیس مردود مطرود اولدقده زمردویاقوت ونوردن اولان قنادلری کیدوب مسخ اولوب جبرائیل ومیکائیل واسرافیل وعزرائیل وملائکهٔ مقربین وملائکهٔ سموات ترتیب اوزره طاشلیوب یرپوزینه اینوب یرد ریابه دوشوب یوزییل یاتوب بعده غایت قبیح ومهیب صورتله دریادن چیقوب انسانی اضلال وتضلیل ایچون حقدن عمر طویل ایستیوب دعاسی استدراجا قبوله موصول اولدی * تفسیر لبابده ادم وحوی وابلیس ویلان یرپوزینه برابر اینددریلوب آدم هندده حوا مکه قربنده جده یه ابلیس بصره شهرینك یاننده ایله یه ییلان نیستانه یاسجستانه وکعب قولنجه ییلان اصفهانه ابلیس جده یه حوا عرفاته اینددی دینوب * معتبراتده بعض روایات واردرکه مسالك الممالكده بحر محیطده ابلیس تخشا افشا حاشا فاشا عرش حضرت رب قدیره نظیره اولسون دیو مرده وعفاریت اوموزلری اوستنده برشربرسریری اولوب اطرافنده جن وشیاطین ودیوان دیوان قوروب کیمی افساد عالمه واضلال اولاد آدمه کوندروب کیمی دخی حضور ضلالت موفورندن اصلادورایتیوب خدامندن کندویه منقاد اولمیانلری جزیره ده حبس ایتمك معتادیدر دینوب لکن کنزالاسرارده جمیع ذریتلریله یدنجی قات یرده اولوب کندوسی سلاسل واغلال ایله مقید ومحبوسدر دونیجه احادیث واخبار صحیحه اولدیغی بوقاروده احوال ارضینده ذکر اولنمشدر * تفسیر لبابده (ان عبادی لیس لك علیهم سلطان) آیتنده علما دیمشلردرکه یعنی سنك بنم قوللریمك قلبلرینه تسلطك یوقدر (انما استزلهم الشیطان) آیتنك تأویلی بودرکه شیاطینك بنی ادم قلبلرینه وموضع ایمانلرینه تسلطه اصلا قدرتلری یوقدر وبنی آدمی قابل توبه وعفو اولیه جق کناهلره القا ایده مزلر بلکه هرنه درلو معصیت القا ایدرلرسه انی توبه ازاله ایتمك ممکندر حضرت آدمك جنتدن چقمسی ایسه عقوبت دکلدر دیو مذکوردر (جن وشیاطین) معتبراتده طائفهٔ جن وجان انسانه کورنمدکلری ایچون اول اسمله مسمی اولدیلر دینوب * تفسیر لبابده عربجه شیطان بعید دیمکدر ابلیس وتوابعی دخی درکاه قرب الهیدن طرید ورحمت حقدن بعید اولدقلری ایچون انکله مسمی اولدیلر شیطان طائفهٔ جنك معاند ومتمردلریدر بعضلر دیمشلرکه شیاطین جندن مرده وشیاطیندن عفاریت مرده دن اقوی واشد والخبث والددر * تفسیر کبیرك برمحلنده بعضیلر جن برجنسدر شیاطین غیری جنسدر بعضیلر ایکیسی برجنسدرلکن جنك اخیارنه جن اشرارنه شیاطین دیرلر دینوب برمحلنده دخی جان ابوالجن اولوب ابن عباس وقتاده ومقاتل قولنجه جاندن مراد ابلیسدر دینوب برمحلنده دخی قول اصح اوزره جن وشیاطین جنس واحد اولوب مؤمنلرینه جن وکافرلرینه شیطان ومارد دخی دیرلر * تفسیر لبابده حضرت رسولدن مرویدرکه ملائکه نوردن قوم جان توتنسز آتش علوندن یرادلمشلردر * فواتح مسکیه ده قوم جان هوا ایله ناردن یرادلمشلردر دینوب * تفسیر قاضیده انسان صافی طپراقدن یرادلدیغی کبی جن دخی صافی آتشدن یرادلمشدر انکیچون آتش آنلری یاقمزدینوب * زین المجالسده وهبدن مرویدرکه جن خالص یلدن یرادلمغین اکل وشرب وتوالد وتناسلدن مبرالردر سائرلرینك بعضیلری دخی بوصفتده در * تفسیر کبیرده جن وشیاطین اکل وشرب ونکاح اوزره اولدقلری محققدر اکل وشربلرینه (لاتستنجوا بالعظم فانه زاد اخوانکم الجن) حدیثی ایله (اذا اکل احدکم فلیأکل بیمینه واذا شرب فلیشرب بیمینه فان الشیطان یأکل بشماله ویشرب بشماله) حدیثی ودخی مجامعت وتوالدلرینه (افتتخذونه وذریته اولیاء) آیتی دلیلدر دینوب * تفسیر بحر العلومده ابن عباسدن مرویدرکه الله تعالی فلك التنده توتنسز آتشدن بردریا یرادوب انك علوندن ملائکه یی

قزل قورندن جان قومنی یراتدی * تفسیر لبابده جان حقنده اولان اقواللك بری دخی بودرکه جان ابوالجن ابلیس ابوالشیاطیندر * جندن کفره ومسلمین اولوب موت وحیات ایله متصفلردر اما شیاطین اصلا مسلمان اولمیوب چاق ابلیس لعین وفاتنه دك یشایوب انکله بیله وفات ایدرلر * شرح مقاصدده جن اجسام لطیفهٔ هوائیه درکه برساعتده اشکال مختلفه ایله متشکل اولمغه هربری قادر وانلردن نیجه افعال عجیبه صادر اولوب ایچلرنده مطیع وعاصی ومؤمن وکافر واردر * شیاطین ملاعین اجسام ناریه درکه عادتلری انسانی اهلاك وانوا ایچون اضلال واغوا اولوب منافع طاعاتی اونتدیروب اسباب معاصی ولذاتی ترویج ایله میل نفسانی یی تهییج ایدرلر بعضلر جن وشیطان دخی عناصر اربعه دن مترکب لکن جنده عنصر هوا شیطانده عنصر نار سائر اجزالرینه غالبدر دیمشلر * هوا ونار کمال لطافت وشفافیت اوزره اولمغین اشبو ایکی فرقه منافذ ضیقه ایچنه کیروب حتی جوف انسانه ومحکم بنیانه دخول وحلول ایدوب عیوندن مستور اولوب بنی آدمه منظور اولمازلر مکرکه عنصر آب یا عنصر تراب غالب اولان قوالبده کورینه لر * بو ایکی فرقه بعض ناسله اختلاط واستیناس ایدوب سحر وطلسمات ونارنجات وبعض حالات تعلیم وتفهیم ایدرلر عناصردن مرکب ایدوکاری مذهب اوزره اکثر ابصاردن استتارایتملرینه وبعض عوارض ایله ترکیبلری منحل اولمیوب استدکاری هیئت وصورت ایله فی الحال مصور ومشکل اولملرینه سبب بودرکه * حق تعالی بعض ابصارده بعض احوالده انلرك رؤیتنی یرادوب بعضنده یراتمیوب محض قدرتیله ترکیبلرین حفظ ایدوب ارادتی تعلق ایتدیکی صورتده فی الحال تصویر ایدر (والله علی کل شیء قدیر) دیو تحریر اولنمشدر (فائده) کتاب مستطرفده شیاطین قوشلر کبی یومرطلیوب هربیضه دن بیك شیطان چقاردینوب * تفسیر ابوالسعودده قتاده قولنجه توالد وتناسللری بنی آدم کبی اولوب بعضلر قولنجه قویروغنی مقعدینه صوقوب یومرطلیوب هربر یومرطه دن وافر شیطان چقاردینوب * بحر الکلام نسفیده خبرده کلمشدرکه هر شیطان عصیان انسانه شادمان اولدقده ایکیشربیرده یومرطلیوب یومرطه ایچندن اولادی یاوریلر کبی چقار * ینه خبرده کلمشدرکه هر برینك بربوطلرنده بر فرج بر بوطلرنده برذکر اولوب کندو کندولرینه جماع ایدوب ولد حاصل اولور * ودخی هربری ذکرنی کندو دبرینه ادخال ایتمکله ولد حاصل اولوردیو وارد اولوب لکن صحیح اولان اولکی قولدر دیو مذکوردر * فتوحات مکیه ده قوم جانك توالدلری ارککاری دیشیلرینك رحمنه هوا القا ایتمکله در * طائفهٔ جنك توالدی دود کثیر الصعود کبی ارکك ایله دیشی بری برلرینه مختلط وممتزج ومرتبط ومندمج اولوب ایکی طرفه دخی لذت حاصل اولمغله در * بعض علما دیمشدرکه طائفهٔ جاندن ابتدا یرادیلان شخص خنثی ایدی نفسنه جماع ایدوب ارکك دیشی نیجه اولادی اولوب توالد وتناسل ایله طوائف کثیره اولدیلر دیو مذکوردر (فائده) جامع الصغیر سیوطیده ایکی حدیثك مضمونی بودرکه جن اوچ صنفدر برینك قنادلری اولوب هوایه اوچرلر بریسی ییلان وعقرب وسائر حشرات ارض صورتنده کورینورلردر بری دخی قونوب کوچوب قیامتده حساب وعقاب اولنورلر * فتوحاتده مذکوردرکه اصول طوائف جن جمله اون ایکی قبیله اولوب هر قبیله دخی نیجه فرقه در * جندن شیطان تسمیه اولنان حارثدرکه سائر شیاطین اندن متفرع اولمشلردر شیاطیندن هامة بن الهام لاقس بن ابلیس کبی ایمانه کلانلر طائفهٔ جنه ملحق اولوب کفر اوزره باقی قلانلره شیطان دیرلر * تاریخ عینیده مذکوردرکه جمیع شیاطین ذریت ابلیسدر زیرا اوتوز یومرده یومرطلر اونی مشرقده اونی مغربده اونی دنیانك اورتاسنده یومرطلیوب هر یومرطه دن شیاطیندن برجنس چقمشدر عفریتلر وغوللر وسعالی وجنان کبی * مجاهد دیمشدرکه ابلیسك اکبر اولادی بشدر * بری بثردرکه مصیبتلره حواله دربری زلنبوردرکه خلق اراسنه عداوت وفتنه براغیجیدر بری داسمدرکه انسانه وسوسه ویریجیدر * برینك آدی اعوردرکه زنا ایتمکی القا ایدر * بری مسوطدرکه یرسنجاغی اولوب چارسولر اورتاسنده یره دیکوب خلق اراسنه غوغا وغلبه ونزاع وخصومت براغور کنزالاسرارده نیجه سلفدن مرویدرکه الله تعالی جانی نارسمومدن یرادوب بعده جاندن خاتوننی یرادوب بعدالازدواج حامل اولوب اوتوز بریومرده طوغوروب برندن طورسنورده طائفهٔ قطاربه برندن ابالسه طائفه لری چقدیکه ابالسه نك رئیسلری حارث ابن مره اولوب بونلرك مسکنلری دریادر بریومرده دن دخی مرده طائفه سی چیقوب مسکنلری جزیره لردر برندن دخی غوللر چیقوب مسکنلری صحرا وبیابانلردر برندن دخی سعالی طائفه سی چیقوب مسکنلری

طاغلردن برندن دخی نهارش چیقوب مسکنلری حاملردر برندن دخی هوام چیقوب ییلان شکلنده اولوب
قنادلری اولغین مسکنلری هواده در (فائده) تاریخ عینیده جمیع امم بنی آدم عشر طوایف جن بو ایکیسی
عشر شیاطین بو اوجی عشر ملائکه دردینوب * کتب حدیثده هر کیشینک کفار جندن بر یولداشی اولوب
رسول علیه السلام کند و جنلرین دوتوب مسجد شریف دیرکنه باغلیوب ایمانه کلدکده قویوردی بعده دائما
حضرت رسوله خبر صاتوب خیرلو نسنه لره قولاغوزلردی دیو بر حدیث مرویدر (فائده) کنز الاسرارده سلیمان
پیغمبر علیه السلام جن طائفه سنک انواع فسادنه واقف اولدقده انلرک هر قبیله لرینه بر ملک مؤکل اولوب
بونلره فتنه و فساددن منع ایده دیو جناب حقه دعا ایتدکده رجاء رسول قبول اولوب اول زماندن قیامته دک
جندن هر قبیله یه بر ملک مؤکل و مسلطدر دینوب * حضرت سلیمانه ابتدا جن و شیاطین نه طریقله
مسخر اولدقلری باب احوال سلیمان علیه السلامده بیان اولنور (فائده) تفسیر ابابده (الا من استرق السمع
فاتبعه شهاب مبین) آیتنده ابن عباسدن مرویدر که شیاطین بری برلرینک اوستنه بینوب اولکی کوکه واروب
ملائکه نک سویلشدکلرینه قولاق اوردقلرنده اوزرلرینه کوکب آتوب البته طوقونوب کیمنی قتل ایدوب
کیمنک بعض اعضاسن یاقوب کیمنی دخی دیوانه ایتمکین غول اولوب صحرالرده بوجیلره کورینوب یوللرین
آزدروب هلاکلرینه سبب اولورلر زمان سابقده کوکلرک هر برینه شیاطین چیقوب ملائکه دن ایشتدکلرینی
کاهنلره خبر وروب حضرت عیسی طوغدقده کوکلرک اوچ طبقه سندن منع اولنوب حضرت رسول علیه
السلام طوغدقده جمیع کوکلردن منع اولندیلر * امام زهریدن مرویدر که نبوت رسولدن دخی اول شیاطین
کوکلرده رجم اولنوب احیانا بعض اخبار ایشیدوب کاهنلره خبر ویررلردی لکن بعد النبوه رجم خصوصنده
اهتمام ملائکه زیاده اولوب شیاطین استماعدن بالکلیه محروم اولدیلر * قرطبیدن دخی مرویدر که رجوم اولان
نجوم ابن عباس قولنجه شیاطینی قتل ایتمیوب همان بعض اعضاسن یاقوب مجروح ایدر * حسن بصری
و بعض علما قتل ایدر دیوب لکن قول اول اصحدر بعضیلر دخی دیدیلر که یلدزلر شیطانه آتلوب بعده دونوب اسکی
مکانه کلوردینلدی * کشافده قول زهری ایچون صحیح بودر دینلدی * کنز الاسرارده مذکوردر که رجم
شیاطین خصوصنده اولان احادیثک مضمونی بودر که سابقا بری برلرینه بینوب کوکه چیقوب جمله نک
اوستندکی دنیاده واقع اولاجق بعض اخباری ملائکه دن ایشیدوب آلتنده اولانه خبر وروب فی الحال
اوزرینه یلدز آتیلوب یوقی یاقوب آلتنده کیلر دخی بر برلرینه خبر وروب چاق آلتنده کی بر صحیح خبره یوز یلان
قاتوب کاهنلره کلوب قلبلرینه اعلام ایدرلردی * نبوت رسول علیه السلامده سماوات مأنوسه امر حقله غایت
اهتمامله محروسه اولوب استماع ایدن شیاطین البته قورتلیوب احراق اولنورلردی * کتاب خمسه ده حضرت
رسولدن مرویدر که ملائکه بولتلر اوستنه اینوب کوکده تقدیر اولنان امر حقی سویلشوب شیاطین انی
ایشیدوب کافرلره خبر ویروب هر خبر یانجه یانلرندن یوز دانه یلان قتارلردی (فائده) اصول امام زاهد
صفارده آخرتده کفار جن جهنمده اولوب مؤمنلری امام اعظم قولنجه نه جنتده نه جهنمده اولورلر الله تعالی
دیلدکی یرده اولورلر * ابو یوسف و محمد قولنجه جنتده اولورلر لکن الله تعالی بی کورمزلر نتکیم ملائکه دخی
کورمزلر دینوب * کتاب اشباه و نظائرده بالاتفاق جنلر مکلف اولورلر و مؤمنلری جنته کافرلری جهنمه در لکن
مؤمنلرینک ثوابنده اختلاف اولندی * کتاب الاجناسده امام اعظم جنک ثوابی یوقدر دیمش و تفاسیرده
امام اعظم ثواب جنده توقف ایتمشدر دینوب توقفدن مرادی عجبا جن دخی انسان کبی ثواب ایچون تمتع
ایدرمی دیمکدر یوخسه مجرد جنته دخوللرنده توقف دکلدر * تفسیر معالمده مذکوردر که جنلرک مؤمنلری
حالنده اختلاف اولنوب ابو حنیفه و نیجه علما انلرک ثوابلری همان ناردن امان اولمقدر دیوب بعضلر بعد النجاة
بهایم کبی طوپراق اولورلر دینوب طپراق اولورلر دیمشلر * امام مالک و نیجه علما عقاب ایتدکلری کبی ثوابلری
دخی واردر دیدیلر * امام ضحاک بونلره تسبیح و ذکرا تمتع الهام اولنوب انسان جنتده تمتع ایتدکلری کبی بونلر
دخی تسبیحله لذت و صفا اولنورلر * خلاده عمر بن عبد العزیز جنک مؤمنلری آخرتده جنتک طشره سنک
اطرافنده چارده اولوب اولورلر دیوب حارث محاسبی جنته کیرن جنلر بز دنیاده انلری
کورمیوب انلر بزی کوردکلری کبی جنتده بز انلری کوروب انلر بزی کورمسه لر کرکدر دیمش دیو مذکوردر

(فائده) بنه اشباهده مذکوردر که جمهور علما قتنده طائفه جندن هیچ بر زمانده اصلا پیغمبر اولوب
(یا معشر الجن والانس الم یأتکم رسل منکم) آیتنده رسل جندن مراد رسول انسانک رسولی اولان
جنلردر دیوب * بعض علما جن ایچنده دخی کندولردن پیغمبر کلمشدر دیدی * امام مقاتل حضرت رسولدن
اول اصلا پیغمبر انس و جنک ایکیسنه دخی مرسل اولمامشدی دیمشدر (امم سابقه) کتاب مستطرفده ثقات
روایتدن منقول مقبولدر حضرت آدمدن مقدم اشبو عالمده یکرمی سکز جنس طائفه خلافه وار اولوب برینک
قنادلری اولوب کلاملری بارق چتردیسی کبی بر صدا ایدی * بری دخی بدنلری ارسلانه باشلری قوشه بکزیوب
قویرقلری و بدنلری قیللی اولوب کلاملری قوان ایچنده بال آریلری صداسی کبی ایدی * برینک اوکلرنده کی کبی
آردلرنده دخی بر یوزلری اولوب وافر آیاقلری وار ایدی * برینک دخی اللری و ایاقلری برر دانه اولوب انسانک
نصفنه بکزیوب کلاملری سیاه صو قوشلری صداسی کبی ایدی * برینک دخی یوزلری انسانه ارقه لری قابلوبغه یه
بکزیوب باشلرنده بوینوزلری اولوب کلاملری قورد اولوماسی کبی ایدی * برینک دخی آق قیللری اولوب
صغر کبی قویرقلری وار ایدی * برینک دخی خنزیر کبی آزو دیشلری و اوزون قولاقلری وار ایدی * ذکر اولنان
امم مختلفه متوالد و متناسل و بری برلرینه مختلط و متداخل اولمغله یکرمی درلو طائفه حاصل اولوب انسانلرین
اجمل و احسن و اکمل و ازین بر امت پیدا اولمشدر (فالحمد لله الذی کرم نوع الانسان بحسن الصورة والسيرة
والعرفان) حضرت عمردن مرویدر که الله تعالی بیک یکرمی امت یاراتمشدر التی یوزی دریاده باقیسی قراده
ساکن و متمکنلردر * تم القسم الاول وبالله استعین وعلیه اتوکل

قسم ثانی

(بسم الله الرحمن الرحيم) الحمد لله الذی جعل الانسان بدیع فطرته وافضل خلیقته واوجدهم لاظهار
اسرار قدرته وحکمته * والصلاة والسلام علی انبیائه الکرام ورسله العظام وعلی آلهم واتباعهم
الی یوم القیام (اما بعد) قسم ثانی کتاب مرآت الکائنات اولان اشبو اوراق محت سمات اوتوز ایکی باب رفیع
القبابه توزیع و نیجه سی بعض فصول فوائد محصول ایله تفریع اولنمشدر

(باب اول در احوال حضرت آدم و حوا صلوات الله علیهما)

کیفیت خلقت و فطرت آدم مکرم مبارک دم خصوصنده تفاسیر و تواریخ عوالی شمارده
الفاظ مختلفه و معانی متفقه و مؤتلفه ایله مبین و مفصل اولان آیاتک مجمل و محصلی بودر که * حضرت رب عالم
خلق آدم دیلدکده * ابن مسعود قولنجه اولا جبرائیلی بعده میکائیلی بعده اسرافیلی بعضلر قولنجه دردائیل
آدلو ملکی دنیانک درت کوشه سندن و جمله طپراقلرینک انواعندن بر قبضه خاک آلمغه کوندردکده سابقا بونلره
سندن بر طائفه یارادوب مطیعلرینی جنته عاصیلرینی جهنمه قویسم کرک دیو وحی خدا اولمغین اشبو
ملکلرک هر بری وارد قده الله حقیچون بندن طپراق آلمه دیو یالواروب تعظیما لاسم الله هیچ بری اقدام ایتمیوب
جناب حقه واروب اعتذار ایتدکلرنده حق تعالی عزرائیلی کوندروب روی زمین اکا دخی آند ویردکده
سکا حقدن امر الله ایله اطاعت اولی در دیوب دنیانک درت طرفی ترابنک الوان و انواعندن جمله قرق ذراع
قدر بر قبضه خاک آلوب محل مأموره کتوردکده چونکه انی زمینه ترحم ایتمدکلرندن یارادیلان مخلوقاتک
قابض ارواحی اول دیو بیوریلوب * بعده اول خاک مختلف الطعم صولر ایله یوغرلدی افراد انسان اشکال
و صورده اخلاق و سیرده مختلف اولدقلرینک سری بودر دیمشلر (کتاب مصابیحده) (ان الله خلق آدم من قبضة
قبضها عزرائیل من جمیع الارض فجاء بنو آدم علی قدر الارض منهم الاحمر والابیض والاسود والاصفر وبین
ذلک والحزن والخبیث والطیب) دیو بر حدیث شریف مرویدر * جبرائیل امین ملائکه مقربین ایله بامر خدا
سلطان الانبیا زاری اوله جق یردن بر قبضه خاک پاک آلوب ماء تسنیم ایله یوغروب سائر انهار جنته باتروب انجو کبی
آق و براق اولدقده اهل زمین و آسمانه شرف فخر جهان عیان اولمق ایچون عوالم ملک و ملکوتی سیران ایتدردوب
خمیر آدم ایچنه ضم ایدوب بعده (خمرت طينة آدم بيدی اربعين صباحا) حدیث قدسیسی مفهومنجه
بی وساطت ماسوی محض قدرت خدا اجل و علا ایله هر کونی بیک یل حسابنجه قرق کون تخمیر ایدوب شکل

زیاده‌دار بالا ایله تصویر اولندی ٭ بعده قالب مصوری بنی آدم قرق ییل یاتوب صلصال کالفخار اولدی یعنی آتشده پشمش کرپیچ کبی محکم قورویدی ٭ اشبو حال عبرتمآلده کمال رجال خلوت وعمار بعینلرندن صکره اولمغه اشارت واردر دیمشلر ٭ نیجه معتبراتده خبر آدمی حضرت حق کمال قدرتنه دلیل جلیل اولمغیچون قوریوب پشدکدنصکره تصویر ایتدی دیو تسطیر اولنمشدر (والله علی ما یشاء قدیر) بعده جسد آدم مبارکی قدم ابن عباس قولنجه مکه ایله طائف آراسنده قونوب قرق ییل دخی آنده طوروب صفوف صنوف ملائکه کذر ایدوب جمال برکمالنه عبرت وحیرت ایله نظر ایدرلردی ٭ بعض معتبراتده آدمک باشی کعبه طپراغندن کردنی قدسدن سینه‌سی دهنادن شکمی هنددن اللری مشرقدن اباقلری مغربدن سائر اعضاسی جمیع روی زمیندن یارادلمشدر دینوب ٭ بعضنده مذکور بر حدیث شریف مضمونجه الی کعبه طپراغندن کوکسی وارقه‌سی قدسدن صاقلری مصردن آیقلری حجازدن صاغ الی مشرقدن صول الی مغربدن یارادلوب ٭ بحر العلومده بر حدیث شریف مضمونجه جمعه کوننده جمیع طپراقلر انواعندن یارادوب باشی قدسدن کوکسی عراقدن مقعدی بابلدن صاغ الی کعبه‌دن صولی فارسدن آیاقلری وقدمی هنددن ودیار یأجوج ومأجوجدن یارادلمشدر انکیچون بنی آدمک الوانی مختلف اولدی ٭ ابن عباس قولنجه آیقلری هنددن بودلری یمندن فرجی بابلدن بطنی مکه قربنده طائفدن ارقه‌سی شامدن اللری کعبه‌دن کوکاری طاغلردن معده‌دن اشاغه اولان باغرسقلری جزیره‌لردن جکری موصلدن طلاغی حجازدن کلیه‌لری یعنی بوش بوکره متصل اولان ات پاره‌لری قدسده‌کی ارض صخره‌دن یوزی جنتدن کوزلری ارض کوثردن قلبی عرش نورندن یارادلدی دیو مذکوردر (روایت ثانیه) نیجه معتبراتده خلق آدمده تفاصیل سابقه‌یه مغایر والردن زیاده یازیلان روایات بونلردرکه حالا اجمالی بیان اولنور ٭ پس مرویدرکه عزرائیل خاک آدمی یریوزندن کتوردکده بر پاره بوات کاوب عرش آلتنده اولان بحر الاحزاندن اوتوز طقوز کون باران بلا یاغدیروب قرقنجی کون بحر فرحدن بر لحظه یغمور یاغدی ٭ بهجة الانوارده اوتوز طقوز ییل مطر غم بر ییل مطر فرح یاغدی دینوب ٭ عرایس ثعلبیده‌بدن آدم جنتده قرق ییل طوروب متصل اوستنه غم یغموری یاغوب بعده بر ییل مطر فرح یاغدی دیو مذکوردر (نظم) خاک آدم را بآب غم مخمر ساختند ٭ پس درود درد وبلا را جامقرر ساختند (نثر) بو حال حیرتمآلده آلام واحزان انسان سروردن فراوان اولوب لکن خاتمهٔ عسر وترح یسر وفرح ایدوکنه اشارت وبشارت واردر دیمشلر ٭ بر روایتده امر حضرت رب ایله تمش بیک ملک مقرب جنتده رحیق وسلسبیل انهارندن صو کتوروب خاک آدمی اصلادوب بعده آب حیات ایله یوغروب قرق ییل بحر الاحزاندن یغمور یاغمشدر جسد آدم عناصر اربعه‌دن مرکب اولمق ایچون امر حقله اسرافیل بحر قدرتدن بر قاج قطره صو دوکوب جبرائیل باد حکمتدن نفخ ایدوب میکائیل بر پاره آتش حکمتدن قاتوب خاکدن بدنی وعقلی آبدن قلبی باددن روح حیوانیسی آتشدن نفسی یارادلدی ٭ محصل مادهٔ خلقت آدم تراب وخمیر وحماء مسنون وصلصال‌لق مرتبه‌لرنده قرق ییل طوروب بعده تصویر اولندقده سر عزت افسرندن ابتدا اولندی ٭ ابلیس حسود جسد آدم مسعوده کیروب تحت حکمنده اولان ملائکهٔ ارضه خبر وبردیکه اشبو شهر فرید الدهره هر زمان کیرمک آسان لکن قلب آدلو بر خزینهٔ حصینه‌سی واردرکه آکا کیرمکه قادر اولمدم نه وار ایسه انده اولمقدر دیو ترسان وهر آسان اولدم بندن افضل اولورسه اطاعت ایتمیوب افضل اولمز ایسه انی قتل ایدرم دیو جزم وعزم ایتدی ٭ مرویدرکه جبرائیل امر رب جلیل ایله ساق عرشده معلق اولان نور حبیب حقی انهار جنتده یاتوروب آدمک آلتنده برجوقور جق ایچنه قویوب بعده جسمنه روح کادی ٭ بحر العلومده عزرائیل یردن الدیغی بر قبضه خاکی کوکه چقاروب امر حقله یاجق ایدوب طین لازب اولنجه دک قرق ییل طوروب بعده قوریوب صلصال کالفخار اولدقده قرق ییل دخی طوروب یریوزنده مکه شهرینک بولنده دخی قرق ییل طوردی دینوب ٭ معالم التنزیلده (ءاسجد لمن خلقت طینا) آیتنده یعنی بن کتوردوکم طپراقدن یراتدوغک نیجه سجده ایده‌یم دیمکدر ٭ زیرا ابن عباسدن مرویدرکه امر حقله ابلیس یریوزینک طاتلو وطوزلوسندن جمله بر قبضه خاک آلوب کتوردی الله تعالی آدمی اندن یرادوب اول طپراغک طاتلوسندن یرادیلان سعید طوزلوسندن یرادیلان شقی اولدی دینوب ٭ اشبو روایت مخالف قول جمهور اولمغین غیر معتبر ایدوکی مقرردر غالبا منشأ غلط لفظ ٭

عزرائیل لفظ عزازیله نوعا مشابه اولدیغیدر ٭ زیرا خاک آدمی کتورن ملک الموت اولان عزرائیل ایدوکنه مورخین اتفاق ایتمشلردر (نفخ روح) معتبراتده مذکوردرکه روح بر فتوح آدم مکرم اوج کره دخول بدن ایله مأمور اولوب هر برنده یارب مدخل کریه وقعر بعید ونفس منازعة دیوب جناب حقه التجا وکیرمک رجا ایتدکده ٭ ادخل کرها واخرج کرها دیوندا کلمکین ناچار سر آدم عبرت اثره کیروب دماغ حکمت طورنده ایکیوز ییل دوراتدی ٭ بعده کوزینه یورتنه دیلنه آغزینه کلدکده آقسروب الحمد لله رب العالمین دیوسویلدی یرحمک ربک یا آدم وللرحمة خلقتک دیو نداء خدا کلوب آقسرن کسنه‌لره الحمد لله دیمک سنت وعادت موروثة السعادت اولوب ایشیدنلره یرحمک الله دیمک بر وجه لازم ولازب شرعا واجب اولدی ٭ بعض معتبراتده تحمید آدمدن بر علم یرادیلوب آدی لواء الحمد قوندی دینوب غالبا قیامتده علم فخر عالم صلی الله علیه وسلم بو اولمقدر والله اعلم ٭ بعده بدن حسن آدمه روح جاری اولدقده اعضاسنده لحم ودم وعظام وعروق واعصاب پیدا اولدی ٭ بعده جمله تننه قدرت حقله دری یرینه ابن عباس قولنجه طرنق جنسندن براق وبراق لباس لطافت استیناس کیدیرلوب بعد زمان قصهٔ اکل ثمره صدورنده اول جلد لطیف کیدوب یرینه ات جنسندن دری بتوب مذکر حال ماضیه اولمغیچون بارمقلری اوجنده طرنق اندن علامت باقیه قالدی برکسنه مسرور ایکن طرنقلرینه نظر ایتسه بی سبب نوعا منقبض اولدیغنک سری بو دردیمشلر ٭ بعده جبرائیل علیه السلام عقل وایمان وحیایی کتوروب اوچندن برینی آلمق امر اولنمشدردیوب آدم دخی عقلی الدقده ایمان وحیایه یلدوار کز عقل قنده ایسه سزده انده سزدیوب اوچی دخی آدم نهادنده جمع اولدی ٭ مواهب لدنیه‌ده جعفر صادقدن مرویدرکه روح آدم یوز ییل یورینه باشنده یوز ییل کوکسنده یوز ییل اباقلرینده طوروب بعده تعلیم اسماء اولدی ٭ بعض معتبراتده مرویدرکه روح آدم ابتدا باشنه بعده کوزلرینه کلدکده فتح بصر وساق عرشه نظر ایدوب (لا اله الا الله محمد رسول الله امة مذنبة ورب غفور) یازلمش کوردی جناب حقله آکا متعلق بعض مکالمه ایتدی ٭ تفسیر لبابده آدم علیه السلام یریوزنده یارادلدیغنده نزاع یوقدر دینوب ٭ لکن کنز الاسرارده سدی قولنجه اولکی کوکده ٭ بعض علما قولنجه دنیانک جانب غربیسنده بر باغچه‌ده ٭ بهجة النفوسده جمهور علمایه اسناد اولدیغی اوزره جنت عدن ایچنده یرادیلوب بعد زمان خروجی دخی اندن واقع اولدی ٭ ابتدا آقامتلری بشیوز ذراع اولوب اول خلقدن نفخ روحنه دک هر کونی بیک ییل حسابنجه درت هفته کچمشدی دینوب ٭ بو قاروده اوقات خلق اشیاده جمعه کونی بعد العصر یارادلدی دیو بر حدیث شریف یازیلوب تاریخ میرخوانده نفخ روح دخی بین قولنجه ماه محرمده عاشورا کوننده ایدی دینوب ٭ شرح مشکاتده ابن عباس رضی الله عنه قالب آدم قبل نفخ روح مکه ایله طائف اراسنده طوردی دیوب حضرت رسول علیه السلام جسد آدم جنت ایچنده تصویر اولندی دیو بیورمشدر ٭ اشبو ایکی کلامک توفیقی شو وجهله درکه جائزکه قالب آدم تصویر اولنجه‌دک یریوزنده طوروب بعده جنته ایلتلوب انده تصویر اولنمش اوله دیو تحریر اولنمشدر والله اعلم بالخفی واعلم (تعلیم اسماء وسجدهٔ ملائکهٔ ارض وسماء وکیفیت دخول بجنت بانواع عز ورفعت) تفسیر ابو السعودده ابن عباس رضی الله عنه ونیجه تابعین قولنجه الله تعالی آدمه جمیع اشیاء اسماسن وهر جنسک منافعن ٭ بعضلر قولنجه اسماء ما کان وما سیکون ٭ بعضلر قولنجه جمیع اشیانک ذواتنی واسماء وخواصنی واصول علمی وقوانین صناعاتی وتفاصیل آلاتی وکیفیات استعمالاتی تعظیم وتکریم ایله تعلیم وتفهیم ایتدی دینوب ٭ کشافده همان قول اول تفسیر قاضیده همان ثالث مذکوردر ٭ تفسیر کبیرده مشهور بودرکه اسامی جمیع مخلوقاتی انواع السنه ولغات اوزره تعلیم ایدوب وفات ایتدکدنصکره اولادی هر فرقه بر لغتی مخصوص ایدنوب اطراف عالمه کتدکارنده مرور زمانله سائر لغتلری اونتدیلر ٭ تفسیر لبابده اشبو کلام قول اهل تأویل یعنی مختار مفسرین ذوی القدر الجلیلدر دیو تحریر وتسطیر اولنمشدر ٭ معارج النبوه‌ده مذکوردرکه بعد تعلیم الاسماء امر خدا ایله جمیع ملائکه زیر وبالا یکرمی بیک صف اولوب یدی یا خود یدییوز بیک اباقلو بر منبر معتبر عالی کهر قوندقده آدم صفینک جبیننده نور محمدی تابان ودرخشان ایکن باشنده تاج مجوهر ارقه‌سنده اطرافی (لا اله الا الله محمد رسول الله) یازلمش لباس سندس اخضر پارمغنده خاتم منور وکردننک ایکی طرفنده جواهر ایله مرصع

وملعون ورکیسوی عنبر بوبی اولوب بو زینت وعزتله منبره چیقوب ملائکهٔ کرام زمرهلرینه سلام ویروب
تحمید وتمجید رب مجیدد نصکره علوم اولین وآخرینی بیان وعیان ایتدکده کتب تفسیر وحدیثده حسن
یوسف نصف حسن آدمدردیو مذکوراولان حدیث شریف مفهوم ومنجه حسن وجمال وآیتنه فضل وکمال
وشانته صفوف صفوف ملائکهٔ عالیشان حیران اولوب آدمه سجده ایلک دیو فرمان رحمان صادر اولدقده
برقاچی توقف ایتمکسزین یاتوب کول اولوب سائر ملائکه سجده ایدوب یوز ییل یاتیوب یوز ییل طوروب باشلرین
قالدردقلرنده ابلیس سجده ایتمامکین صورتی قبیح اولمش کوردکلرنده شکرا لله جمله ملائکه تکرار سجده
ایتدیلر انما زده سجده ایکی اولدیغنک سری بودردیشلر * بعض معتبراتده ابلیس آدمه سجده ایتمیوب
آرد ینه دونمش کوردیلر دیو مذکوردر * بعض معتبراتده ملائکه سجدهده بشیوز ییل طوروب باشلرین
قالدروب آدمی جنته کیرمش کورده کلرنده تعجبا تکرارحقه سجده ایدوب ینه بشیوز ییل طوروب باشلرین
قالدیروب آدمی یرماپوب نیجه زمان طوروب وفات ایدوب دفن اولنمش کورد کلرندهای بزم معبودمز
آدم قوللک بوقدر عزتله وفات ایتدیکی دیدکلرنده (کل نفس ذائقة الموت) دیوجواب کلدی اول دمدن
الی هذا الحین ملائکه کزین کریان وحزین لردر * حتی معراجده رسول علیه السلام انلری کریان
کوردی دیو مذکوردر * اشراف اسلافک نیجه سی سجده ایله مأمور اولانلر همان خلفای ارض اولان
ملائکه ایدی دیوب لکن اکثر سلف وجمیع خلف (فسجد الملائکة کلهم اجمعون) آیتی دلالتی اوزره عامهٔ
ملائکهٔ ارض وسموات ایدی دیو تصریح وتصحیح ایتمشلردر * جعفر صادق ایله وهب قولنجه ابتدا آدمه
سجده ایدن جبرائیل بعده میکائیل بعده اسرافیل بعده عزرائیل بعده ملائکهٔ مقربین اولوب خلفادن عمر
ابن عبد العزیز قولنجه ابتدا اسرافیل ایدیکه انکیچون ضبط لوح محفوظ شرفی ایله مکرم ومحفوظ اولمشدر
بعض کتبده اوسیله اسرافیلک آلنته قرآن عظیم یازلدی دینوب * بعض علما آدمه سجدهٔ ملائکه
ارضده بعضلر سماده اولدی دیوب بعضلر نفخ روح عقبنده اولدی دیدی لکن اکثر علما بعد تعلیم الاسماء
اولدی دیمشلر * بعض معتبراتده مذکوردرکه آدم منبردن ایندکده جنتدن برصالقم اوزم کتوریلوب
عزنده ابتدا آنی اکل ایتدی * بعده آدم مکرمی برتخت عالی بخت ایله بعض ملائکه اموزلرنده کوتوروب
یمین ویسار وقفاسنده یدیشر یوز بیک ملک خلیفهٔ خدایه یول ویرک دیو ندا ایدرک سماوات وعرش اراولرنده
عزوفازایله متصل یوز ییل سیر ایتدریلوب اطوار عالم ملکوته آثار قدرت وجبروته واقف وعارف اولدی * بعده
بدنی مسک اذفردن قنادلری دروم جاندن موزون یاخود میمون آدلو برفرس شرف هوس براولدقده
الکانوب لجام میمنت فرجامن جبرائیل طوتوب صاغنده میکائیل صولنده اسرافیل یوریوب
ملائکه یه سلام ویرهرک واصل وداخل دار السلام اولدی * بعض کتبده جنتده بغدای بیرامکه ومکر وتلبیس
ابلیسدن حذرایتمکه حق تعالی اکا عهد ایتدروب اشبو شرطله جنته کیردی دینلدی * بعض معتبراتده
مذکوردرکه آدم براولدقده جبرائیل ومیکائیل واسرافیل وعزرائیل ونیجه ملائکه امرحقله التوندن
بالزل یاقوتدن یدیبوز یاقلی برسریر عدیم النظیر ایله اموزلرنده کوتوروب عجایبه واقف اولمغیچون سمواتی سیر
ایتدروب بعده ملائکه بوذلرینی عرشدن دوندروب آدمه سجده ایتمک امر اولنمغین سجده ایتدیلر آدم سریر ایله
کوتورلدکیچون اولاد آدمدن هروفات ایدنک میتن تابوت ایله دوت کمسنه کوتورمک سنت وعادت اولدی
* کعب دیمشدرکه آدم سمواتی اوچ کره سیر ایتدی بری سریر کرم اوستنده بری ملائکه اموزنده بری میمون
آدلو فرس اوزرنده نیجه معتبراتده سیر سموات دوکوب فرس نفخ روح عقبنده اولوب تعلیم وسجدهٔ ملائکه
انلردنصکره اولمشدر دیو مذکوردر (فائده) تفسیر لبابده ابی بن کعب ووهب بن منبه ونیجهلر بعض روایتده
ابو حنیفه دخی درت یرنی دلیل مقتضاسنجه آدم کیردیکی جنت قیامتده کیریله جک اولیوب بریوزنده
فلسطین شهرنده یاخود عجم وفارس ایله کرمان اراسنده برلطیف باغچه ایدیکه آدم ایچون براداشدی باغچه یه
مربجه جنت دیرلردیوب رئیس معتزله اولان جبائی یدنجی کوکده برباغچه ایدی دیمشدر لکن علماء آفاق
(یا آدم اسکن انت وزوجک الجنة) آیتنده الف لام عهد ایچون اولمغین مشهور اولان جنتدر دیو اتفاق
ایدوب * بعضلر اقوال ثلثهٔ هر بری ممکن اولوب دلائلده تعارض اولمغین بلاو برینی قطع ایتمیوب توقف اولی دیر

دیمشلر دیو مذکوردر (خلق حوا رضی الله عنها) وهب ایله نیجه علما (یا آدم اسکن انت وزوجک الجنة)
آیتنک ظاهرینجه حوا آدم جنته کیرمزدن اول کندی ایله طائف اراسنده ایکن براداولوب جنته بیله
کیردیلردیوب بعضلر آدم تختله جنت قپوسنه واردقده اویقویه واروب صول ایکوسندن حوا براداولوب
جنته بیله کیردیلر دیدیلر * تفسیر لبابده بر روایتده ابن عباس قولنجه حق تعالی ملائکه دن برعسکر
کوندروب آدم وحوایی مرصع تخت اوستنه قویوب ایکیسنک دخی لباسلری نوردن اولوب تخی ملائکه
کوتوروب جنته قودیلر * لکن ابن عباس وابن مسعود ونیجه صحابه دن مرویدرکه آدم مکرم داخل
جنت بهشت عنبر سرشت اولوب نعم خدا ایله ذوق وصفاده ایکن دیدهٔ عجایب دیده سی خواب آلوده وغنوده
اولوب بین النوم والیقظه صول ایکوسی کوکارندن برینی حق تعالی چقاروب برینه ات قویوب اول
استخوان کجدن محض قدرت رب دافع الحرج ایله وجود زیبای حوا پیدا اولوب حیدن براولمغین اول اسمله
مسمی اولدی (نکاح حوا) معارج النبوهده مذکوردرکه حوا براولدقده حق تعالی انی ملائکه حضورنده
آدمه بووجهله بالذات نکاح بیوردیکه (بسم الله الرحمن الرحیم الحمد ثنائی والکبریاء ردائی والعظمة
ازاری والخلق کلهم عبیدی وامائی ومحمد حبیبی ورسولی انی قد زوجت الاشیاء لیستدلوا بها علی وحدانیتی
اشهدوا یاملائکتی وسکان سمواتی وحملة عرشی انی زوجت امتی حوا ابدیع فطرتی وصنیع قدرتی آدم علیه
السلام بصداق تسبیحی وتهلیلی وتنزیهی وتقدیسی وهی شهادة ان لا اله الا الله وحده لا شریک له یا آدم وحوا
اسکنا جنتی وکلامن ثمرتی ولا تقربا شجرتی والسلام علیکما ورحمتی) کتاب مزبورده کیفیت خلقت آدم وحوا
وسائر احواللرینه متعلق تفصیل عظیم اولوب اجتنابا عن الاطناب نیجه سی بوکتابده ذکر اولنمدی
(قصهٔ شجره) مرویدرکه آدم وحوا اقتضای راحت اقتضای جنت المأواده ساکن ومتمکن ایکن ثمرهٔ شجرهٔ
معینه دن اجتناب ایچون (لا تقربا هذه الشجرة) ایله خطاب اولندقلرنده غایت عزت وحضور ونهایت
بهجت وسرورندن (ولقد عهدنا الی آدم من قبل فنسی ولم نجد له عزما) آیتی مفهومنجه نواهی جناب
الهیدن غافل وذاهل اولوب وتلبیس ابلیس ایله ثمرهٔ شجرهٔ منهیه یی اول حوا صکره آدم علیه السلام
متناول واکل اولدیلر بوقصهٔ غرابت حصه نک اجمالی بین الجمهور امر مشهور اولوب تفصیلی کمالی تطویل
اقتضا ایتمکین بومحلده اختصار اختیار اولندی (تأویلات) بعض علما آدم علیه السلامه تعلیم اسماء
اولندقده پیغمبر اولمشدی دیوب لکن اکثر علما نبوتی جنتدن چیقوب توبه سی قبول اولدقدنصکره ایدی
دیمشدر شرح مقاصدده ذات آدم نبوتدن مقدم ایدی زیرا ذات جنتده واقع اولوب آنده ایسه امتی یوغیدی
پس کیچه پیغمبر اولور یاخود (فنسی ولم نجد له عزما) آیتی مفهومنجه نسیان ایله اولمشدی یاخود زلت وهم
ایدی شویلکه جمهور نکه (لا تقربا هذه الشجرة) مفهومنجه نهی اولنان برشجرهٔ مخصوصه صانوب انک جنسندن
برغیری شجره یه یاقلاشمشیدی * لکن بوتقدیرجه معاتب اولدیغی اصابت مراد خصوصنده ترک تیقظ وتنبه
ایتدیکیچون اولمش اولور * اعتذاریابنده ظاهر بودرکه اکرچه اکل ثمره یی سهوا ایتمیوب عمدا ایتمشدی لکن
اول زلت کبیره اولیوب صغیره ایدی دینیله دیو مذکور اولوب * مشاهیر تفاسیرده (ولقد عهدنا الی آدم
من قبل) آیتنده مذکوردرکه حضرت آدمه مکر ابلیس کارکر اولدیغی خیر وشر ونفع وضر بردوحرکمیوب
دل بیغل عالیسی عالمده مکر وحیله اولمق احتمالندن خالی اولمغین ایدی بوخسه حضرت رسول علیه السلام
آدمک عقلی ایله اولادی عقلی وزن اولنسه آدمک عقلی زیاده کاوردی بیورمشلردینوب * علامهٔ صاحب
الافاده مولانا کمال پاشازاده رسالهٔ جبر وقدرده زلت آدم دار الخلودده طریق بقایه ارشاد امرینه مخالفت اولوب
تکلیف امرینه مخالفت دکلدی زیرا جنت دار تکلیف دکلدر لغتده عصیان مطلق مخالفتهدرلر امر تکلیفیه
مخالفته مخصوص دکلدر * پس حق تعالی آدم وحوایه (الم انهکما عن تلکما الشجرة) دیو عتابی عتاب تلطیف
قبیلندندر عتاب تعنیف وتعذیب دکلدر * ودخی (اهبطا منها جمیعا) خطابیله جنتدن بریوزینه تنزیلی تکمیل
اولوب تبعید تقریبدر دیو تحقیق حقیق بالتصدیق ایتمشدر (فائده) اکثر تفاسیرده شجرهٔ منهیه بجلمامش تازه
بغدای یا اوزم اصلاسی یاانجیر اغاجی ایدی دینوب * بعضنده اوچ درلو روایت دخی حکایت اولنمشدر اما قول
اکثر واشهر اوزره بغدای ایدوکی مقرردر (قصهٔ خروج آدم وحوا از فردوس اعلا) پس اول حال حیرتمال آدم

وحوادن صادر اولجق جنته كيردكاري جمعه كوننك عصر ومغرب اراسنده يريوزينه ايندريلوب باغ جنانده
طاوس كبي جولانده ايكن دنياى سريع الفناء ذريع العنا كه دامگاه دانه نماى وقفس تنگناى رشبالك
مورث الم لا كنه گرفتاروبي قرار اولديلر (نظم) كسى زچون وچرادم نمى تواند زدكه * نقش بند حوادث
وراى چون وچراست (نثر) ابن عباس ونيجه سلف قولنجه آدم جنته وقت ضحاده كيروب بين الصلوتينده
چيقوب جمله مدت قرارى دنيا حسابنجه بشيوز ييل اولوب حسن بصرى قولنجه آخرت حسابنجه برساعت
اما دنيا حسابنجه يوز اوتوز ييل ايدى * وهب قولنجه التى كون بعضلر قولنجه بش ساعت يااوچ ساعت طبرى
قولنجه قرق اوچ ييل درت آى بعض كتبده حسن بصرى قولنجه يديوز ييل ايدى ديو مذكوردر (فائده)
فرمان رحمان ايله آدم هنده حوا مكه يه ايكى قوناق يرده جده يه ياخود هندن اوتجاق ولايت سنده
ايندرلدكده ايكيسنك دخى ديده بلاديده لرى قطرات حسراتي صفحات وجنات اوزره باران نيسان كبي
ياغديروب خصوصا آدم برغم ابن عباس رضى الله عنه قولنجه ايكيوز وهب قولنجه اوچيوز مجاهد قولنجه
يوز ييل متصل كريان ونالان اولوب اشك كوثر رشكارن افواج مرغان ايچوب متلذذ وريان اولورلردى *
كتب حديثده (لوان بكاء داود وبكاء جميع اهل الارض يعدل بكاء آدم ماعدله) ديو برحديث شريف مرويدر
(فائده) نيجه معتبراتده حالا هندستانده بيتن عود وصندل وقرنفل وزنجبيل ودارچين وفلفل ونيجه ادويه
نافعه بعضلر قولنجه درياده انجو دخى اول ماشرف اشمادن پيدا اولنشو ونما بولدى ديوب * مجاهد قولنجه
عود وزنجبيل وساير خوب رايحه لو نسنه لر دموع آدمدن قرنفل وساير افاوى وادويه دموع حوادن
پيدا اولمشدر بحر العلومده وهبدن مرويدركه آدم جنتده عريان قالدقده انجير يبراغيله ستر عورت ايدوب اول
حالله چقدقده يل ايله كونشدن يبراق قوريوب يل انى هندستانده اطرافه طاغيدوب جنت بركاتندن روايح
طيبه هندستانده ظهور ايتدى * بر روايتده اندن كيكلر وصغيرلر ييوب اولكيدن مسك ايكنجيدن عنبر
پيدا اولدى حوا اورتنديكى يبراقدن قوردجقلر وآر يلر يبيوب اولكيدن ابريشم ايكنجيدن بال پيدا اولدى
* ابن عباسدن مرويدركه آدم جنتدن چيقدقده كونشدن كولكه اولمغه باشنه ريحاندن تاج قويوب انجير
يبراغيله ستر عورت ايدوب دنياده كونشدن ايكيسى دخى قوريوب هندستانده طپراغه قارشدقده انواع
طيب ظهور ايتدى ودخى مرويدركه آدمك اوستنده اولان رايحه جنت اطرافه يايلوب انواع طيب اول رايحه
فايحه دن حاصل اولدى (حج آدم) مرويدركه آدم عليه السلام كعبه نك يرنده اولان بيت المعمور پرنوره
امر حقله هندستاندن تنها پياده حج ايتدكده جبل عرفات فايض البركاتده حوايه ملاقات ايدوب ايكيسى
دخى جناب بارى يه تضرع وزارى ايتدكلرنده توبه لرى مقبول واصناف الطاف بهيه الهيه يه موصول اولديلر
* تفاسيرده مرويدركه الله تعالى يا آدم سنك ايچون عرش طواف اولنديغى كبي طواف اولنه جق برنسنه ايندردم
ديو وحى ايتمكين هندن مكه يه واردقده ملكلر قارشو كلوب (بر حجك) يعنى حجك قبول اولدى ياخود قبول
اولسون سندن ايكى بيك ييل اول بز بوكا حج ايده كلمشزدر ديوب آدم هندن مكه يه قرق كره پياده حج ايتمشدر
ديوب زين المجالسده آدم عليه السلام قبول توبه ايچون اوچيوز كره پياده حج ويدى كره عمره ايتمشدر
ديو مذكوردر (بناء كعبه) تاريخ مكه ده ابن عباسدن مرويدركه الله تعالى آدمه يريوزنده عرشم مقابله سنده
بنم برحرم واردر انده بنم ايچون براو ياپ كوكده ملكلر عرشمى نيجه طواف ايدرلرسه سن دخى انى اويله
طواف ايله اول مكانده سنك واولادكدن بنم طاعتم اوزره اولانلرك دعالريكزى قبول ايدرم ديو وحى ايدوب
آدم دخى يارب بن انى نيجه بوله يم كه ياپمغه قادر اوله يم ديدكده امر حقله برملك دليل اولوب مكه يه واردقده
كعبه نك اساسنى مكه ده جبل حرادن چاردوارلرين مصرده طور سينا قدسده طور زيتا ولايت شامده لبنان
موصلده جودى نام طاغلردن وهب قولنجه لبنان وجودى يرينه مكه ده ثبير ايله مدينه ده احددن بناء ايدوب
تمام اولدقده اول ملك آدمى عرفاته ايلتوب مناسك حجى بالتمام اعلام ايتدى تاريخ ميرخوانده مذكوردركه
آدم بعد قبول التوبه كعبه بناسيله مأمور اولغين هندده جبل سرنديبدن مكه يه كلوب يولده هر يره كه قدم
باصردى بعد زمان اومحله بر شهر بنا اولندى * پس آدم عليه السلام ملائكه معاونتلريله كعبه يى ياپوب
حجار ديني حجر الاسود مباركى جنتدن بيله كعبه نك كوشه سنده قودى بعده ارشاد جبرائيل ايله حج ايدوب بعده

حواى

حوايى اراپوب اول دخى جده دن كلوب آدمى اراپوب عرفاتده بولشوب اتفاقله هنده كيدوب معدنلر
چقاروب زراعته چالشوب كاه هندده كاه عربستانده اولوب بعده اولادلرى ظهور ايتدى (اخذ ميثاق)
معتبراتده اقوال مختلفه اوزره مذكوردركه آدم يريوزينه ايندكدنصكره هر ييل حج ايدوب اتفاق برحج زماننده
عرفات قربنده ياجبل حراده ياهندده ارض دهناده يامكه ايله طائف اراسنده ياجنتدن چقدقده اسماءنده ياقبل
الدخول جنت قپوسنده عرضى اوتوز بيك ييللق برصحراده حالت نومده يايقظه ده قيامته دك طوغاجق
افراد بشر امر حقله ظهر آدمدن ذره لر قدر چقدى صاغنده انبياء ومؤمنينى نورانى صولنده كفره ومشركينى
ظلمانى كوروب جبرائيلدن بونلرى صوردقده (هؤلاء فى الجنة ولا ابالى وهؤلاء فى النار ولا ابالى) ديو ندا
جناب متعال كلوب معشر بشره (الست بربكم) ديو خطاب رب الارباب كلدكده جمله سى (بلى) ديو جواب
ويروب بونلره بعده تكليف اولنمغين اصحاب يمين سر برزمين ايدوب حكمت حق ايله اصحاب شمال باشلرين
اككه قدرت ومجال اولوب بنه جمله سى صلب آدمه ارجاع وادخال اولنديلر * بو بابده نيجه معتبر كتابده
تفصيل عظيم اولنوب اهل خبرت اولنلره مورث حيرت وعبرت اوله جق امور مذكوردر * تفسير
ابو السعودده (واذ اخذ ربك من بنى آدم من ظهورهم ذريتهم واشهدهم على انفسهم الست بربكم قالوا بلى)
آيتنده ظهر آدمدن همان كندو صلبى اولادى چيقوب ساير ناس قيامته دك تناسل ايتدكارى ترتيب اوزره
هر ولد كندو پدرى صلبندن چقمشدر (ان الله خلق آدم ثم مسح ظهره بيمينه فاستخرج منه ذرية فقال خلقت
هؤلاء اهل الجنة وبعمل اهل الجنة يعملون ثم مسح ظهره فاستخرج منه ذرية فقال خلقت هؤلاء اهل النار
وبعمل اهل النار يعملون) حديثنده اخراج جميع ناس ظهر آدمه اسناد اولنمق وسايط ذكرنه غرض مفيد
متعلق اولميوب بلكه همان مراد رسول عليه السلام مجرد اهل نعيم وجحيم حاللرينى اجمالا اعلام ايدى ديوب
* تاريخ ميرخوانده اخذ ميثاق شهادت هابيلدنصكره يازلمشدر (ظهور اولاد وانساب صدور واحفاد
واعقاب) معتبراتده مرويدركه آدم وحوانك جمله يكرمى دفعه ايكز اولادى اولمشدركه هر بطنده برى اركك
برى قيز اولوب قول مشهور اوزره همان شيث پيغمبر يالكز طوغمشدر بطن اولده اولان دختر بطن ثانيده
اولان برادره نكاح اولنمق امر حق اولمغين بو وجهله على التواصل تناسل اولوب نوح پيغمبر شريعتنده
بو خصوص حرام اولدى * ابن عباس قولنجه آدمك حياتنده اولادى واولادلرى نسلى قرق بيك عدده يتشدى
ديوب * تواريخ طبريده جمله درتيوز بيك عدده يتشدى ديو برروايت واردر * كتاب مبهمات القرآنده
مذكوردركه آدمك صلبى اوغوللرندن اسمى معلوم اولان بونلردر قابيل * هابيل * اباذ * شبوبه * هند
* مرايس * فخور * سند * بارق * شيث عليه السلام * عبد المغيث * عبد الحارث * هيا * ود * سواع *
يغوث * يعوق * نسر * شيثدن غيريلرينك نسللرى طوفان نوحده منقرض اولمشدر * كتاب الاوائلده
آدمك * عبد الرحمن * صالح * عربان * آدلو اوچ اوغلى بحر العلومده حارث اسوت حنان كرس هرن
لخود سندل آدلو يدى اوغلى قاموس اللغتده قاين آدلو بر اوغلى دخى مذكوردر بعض معتبراتده ابن عباسدن
مرويدركه آدم دنيايه چقدقده كمال غم والمدن يوز ييله دك جماع ايتمدى * معالم التنزيلده آدمك اول
اولادى قابيل ايله همشيره سى اقليميا آخر اولادى عبد المغيث ايله همشيره سى امة المغيث ايدى * ادم دنيايه
چقدقدن يوز ييل صكره قابيل طوغوب اون ايكى ييل صكره هابيل طوغمشدر بعضلر قابيل ايله اقليميا آدم
جنتده بغداى يمزدن اول طوغمشلردر ديوب * جعفر الصادق قولنجه آدمك دنياده ابتدا عناق آدلو قيزى
طوغمشدركه نصف صحيفه اشاغيده احوالى بيان اولنور صكره قابيل صكره هابيل طوغمشدر *
بحر العلومده آدمك ابتدا اولادى حارثدركه يالكز طوغوب بعده قابيل ايله اقليميا بعده هابيل ايله لبودا
بعده اسوت ايله اسمى نامعلوم برقيز بعده شيث عليه السلام يالكز طوغوب بعده حزوه آدلو برقيز دخى يالكز
طوغوب انى شيثه نكاح ايدوب صكره اباذ ايله بعده كرس ايله بعده هرت ايله بعده لخود ايله بعده سندل
ايله بعده بارق ايله برر قيز دخى طوغوب * ابن اسحق قولنجه قرق بطن ايكز اولادى اولوب برى اركك برى
قيز ايديلر * وهب قولنجه يوز يكرمى اولادى اولوب بعضلر قولنجه بشيوز بطنده ايكيشردن بيك نفر
اركك وقيز اولوب كندو اولادى واولادلرى نسل وذريتلرى عربى عبرانى سريانى فارسى تركى رومى هندى

سفدی خوار زمی وسائر اسانلردن بیك درلولغت ایله سویلشورلردی دیومذکوراولوب * معالم التنزیلده
حق تعالی آدمه جمیع دیللری بیلدیرب اولادندن هر بری برلغت سو یلشوب اطراف عالمه طاغلدقلرنده
هر فرقه برلغتی کندولره مخصوص ایدینوب مرورزمانله سایرلغتلرا ونودلدی دیومسطوردر نیجه معتبراتده
حضرت آدمك قیزلرندن عنق یاعناق غایت جسیمه اولوب پارمقلرینك طولی اوچرعرضی ایکیشر ذراع اولوب
وهر پارمغنك اوجنده اوراق کبی اکری وکسکین ایکیشر چنال عظیم طرناقلری اولوب دنیاده ابتدا
زنا اندن صادر اولمغین امر حقله عظیم جانورلر اوشوب عنقی هلاك ایتدیلردینوب مرویدرکه عنقك سابق عوج
آدلو براوغلی طوغمشدرکه بیودکده قامتی مشهوراوزره اوچ بیك اوچیوز اوتوز اوچ ابن عمر قولنجه ایکی بیك
اوچیوز اوتوز اوچ ذراع اولوب باشی بوانلردن یوقارو ایدی اوچ بیك ییل یاشیوب کیفیت هلاکی اشاغیده
باب موسی علیه السلامده بیان اولنور (قصهٔ قابیل وهابیل) بوخصوصك کمال اجمالی بودرکه حوادن
ابتدا قابیل واقلیما ثانیا هابیل ولبودا آدلو بر پسر ودختر وجوده کلوب اقلیمایی هابیله لبودایی قابیله
نکاح امر حق اولدقده قابیل ذلیل اقلیما حسنا اولمغین امر خدایه رضا ویرمیوب صدق فرمان رحمان
قربان ایله امتحان بیورلدقده هابیل چوبان وکریم اولمغین براعلا قوچ کتوروب قابیل اهل زراعت ولئیم
اولمغین بردسته بچلمش بغدای کتوروب او زمانده کی عادت اوزره کوکدن آتش کلوب قوچی قابوب بغدای
برنده طوروب هابیلك قربانی مقبول اولوب کندونك کی مردود اولدیغنه قابیلك حسدی آرتوب
آدم علیه السلام حجده ایکن برکون هابیلی قابیل طوتوب صورت حیوانده تعلیم شیطانله باشنی ایکی طاش
اراسنه قویوب هابیل سلیم نفسن تسلیم ایتمکین باشن ازوب برروایتده بوحالی هابیل اویورکن ایدوب
دنیاده ابتدا امیت بواولمغین دفن ایتمك نه ایدوکنی بیلمیوب اول بی رحم وهوش هابیلی قرق کون یا بریبل
متصل بردوش وآغوش کزدیروب عاقبت تعلیم غراب ایله مدفون تراب ایتدی * عرایس ثعلبیده
هابیل ابن عباس قولنجه هندوستانده ولایت سرندیبده مهبط آدم اولان جبل بوزده * جعفر صادق قولنجه
بصره شهرنده مسجد اعظم برنده بعضلر قولنجه عقبهٔ حراده واقع اولمشدردینوب * جمله معتبراتده هابیل
مظلوم شهید اولدقده همان یکرمی یاشنده ایدی دیومرقومدر (نظم) ازان سرد آمد این کاخ دلاویز *
که چون جاکرم کردی کویدت خیز * مرویدرکه آدم علیه السلام حجدن کلوب هابیلی ارایوب خبر واثرن
بولمیوب بلیوب بر یله دلداغلایوب بعده واقعه ده خبردار اولدقده قابیله بد دعا ایتمکین جسد پر حسد قابیل
ذلیل غضب آله ایله نا کاه سیاه اولوب مردود ومطرود اولدقده همشیره سی اقلیما ایله ولایت یمنه فرار وآنده
ارض عدنده قرار ایدوب تعلیم ابلیس ایله آتش پرست اولدی واقلیما ایله زنادن اولادی چوغالدی * تاریخ
میرخوانده هابیلك قاتلی ایچون قابیلی قصاصا قتله حکم الهی کلدکده قابیل راضی اولمیوب یمنه کتدی
دیمشدر * بعض معتبراتده آدمك بد دعاسیله یره کچیور کن جانب حقه تضرع ایله قورتلوب لکن برملك
کلوب اللرنی وایاقلرینی قیروب بوینی زنجیره صاروب یرایوزنده سوروب دنیایی یدی کره طولاشدیروب
بوحال ایله قیشده قاردن یازده آتشدن طاغلرده عذاب اولنوب بعده کندونك اولادندن بری بوینی طاشله هلاك
ایتدی * حضرت عابدن مرویدرکه قتل هابیلی انکار ایتدکده کندونك جمله اعضاسی شهادت ایدوب
بعده برملك بوینی یازده کونشه قیشده زمهریره قارشو طوتوب سکسان ییل بوعذابی چکوب بعده براغوب
یره کچدی دینلدی * تفسیر تیسیرده الله تعالی قابیله خوف مسلط ایدوب هر کوردیکی کسنه دن قورقوب
قاچوب وهر کورن کشی آنی طاشلیوب عاقبت کندو اولادندن براعمی کسنه قابیلی بیلوب قصد ایله طاش
آتوب هلاك ایتدی * برروایتده امر حقله یل قابیلی دنیانك غایت اسی برینه آتوب یاز کونلرنده آنده طوروب
قیش کلدکده غایت صوق یره آتوب قیامته دك هرصیف وشتا بوبلاده دردیومذکوردر (فساد دنیا)
معتبراتده مرویدرکه هابیل سعید شهید اولدقده دنیا زلزله اولوب آغاجلر دیکنلنوب بعض صولر طوزلی
اولوب میوه لر اکشیوب عالم قرا کولق اولوب ذکر اولنان امور دنیاده ابتدا اول زمانده ظهور ایتدی حضرت
آدم سریانیجه مرثیه دیوب ملوك یمندن یعرب بن قحطان عربیجه ترجمه ونظم ایدوب دیمشکه (نظم) تغیرت
البلاد ومن علیها * فوجه الارض مغبر قبیح * تغیر کل ذی طعم ولون * وقل بشاشة الوجه الصبیح * فوا اسفا

علی

علی هابیل ابنی * قتیلا قد تضمنه الضریح * وقابیل اذاق الموت هابیل * فوا حزنی لقد فقد الملیح * وجاورنا
عدوا لیس یفنی * لعین لا یموت فنستریح (نثر) تفاسیرده حضرت آدم مکرم بوقصهٔ غم حصه موروثة الغصه دن
غایت پریشان اولوب یوز ییل یاقرق ییل بردم خندان اولمدی دیو بیان اولنمشدر (رسالت آدم ونزول صحف
وتعیین شرع انور معظم وبعض احوال آن جناب مکرم) معتبراتده مرویدرکه ادم علیه السلام دنیایه کلوب
اولادی اولدقده جناب رب العزتدن نبوت ورسالت ویریلوب اون صحیفهٔ شریفه نازل اولدی مدت نبوتلرنده
کوکدن جبرائیل علیه السلام وحی ایله اون کره نزول ایتدی دیمشلر * معارج النبوه ده وهبدن مرویدرکه آدم
علیه السلام بشیوز یاشنده ایکن اولاد وانسابنه جناب حقدن نبی مرسل اولوب کیجه کیله هر کونده اللی
وقت نماز وزمان معینده صوم وجنابتدن غسل برروایتده زکوة فرض اولوب میته ودم وخنزیر وبعض
مستکرهات یعنی حرام اولمشدی صحف شریفه سی اسرار حکمت طبیعیه ومعرفت منافع ومضار ادویه
وکیفیت تسخیر انس وجن وشیاطین وعلم هندسه وحساب وبعض علوم بیانندهایدی * فوایح مسکیه نك
بر محلنده آدمه اوستنده حروف معجم وبیك درلو لغت یازلمش یکرمی بر ورق نازل اولوب بیك درلو صنعت تعلیم
اولنمشیدی دیو بر حدیث شریف ذکر اولنوب بر محلنده دخی آدمه جنت مرسیننددن وزیتوندن اوزرنده
اسرار ودقایق وحکم وحقایق ایله حروف معجم وبیك درلو لغت وعلم اسرار حروف یازلمش یکرمی بر ورق نازل
اولوب بیك صنعت تعلیم اولنمشدی حسن بصری قولنجه بیك درلو علم بیلوردی دینوب * بر محلنده دخی
مفسرین الله تعالی آدمه علومدن یتمش بیك باب وبیك درلو صنعت اوکرتمشدی دیمشلر دینوب * بر محلنده
دخی انواع لغات اوزره حروف تهجی وقت کتابنده اشکال وقوالب نورانیه ده متشکله ومتمثله اولمغین اول
صورت اوزره یازوب بو معجزه وکرامت اکا مخصوص برحالت ایدی دیومذکوردر * کتاب الاوایلده آدمه
ابتدا ابجد هوز حروفلری نزول ایدوب وفاتندن اوچیوز ییل اقدم یاش کرپیچ اوستنه سریانی وعبرانی وعربی
وجمیع السنه ده انواع اقلامله کتابلر یازوب آتشده پشروب مرور ایامله ضایع اولمیوب بردوام اولمسنی مرام
ایتدی دینوب * کتاب فقه اللغه ده اشبو قصه دن صکره طوفان نوحده ذکر اولنان کتابلر صو ایچنده قالوب
طوفان کتدکده هر برینی بر درلو طائفه بولوب عربی اولان کتابلری ورزمانله حضرت اسماعیله واصل اولدی
* تفسیر لبابده جمیع لغاتی ابتدا تکلم ایدن وهر لسان اوزره کتابلر وضع ایدن آدمدر دیو تصریح وتصحیح
اولنمشدر (دعوت ومعجزات) تاریخ میرخوانده مذکوردر آدم علیه السلام قصهٔ اخذ میثاقدن صکره
وطنلرینه کیدر کن امر حقله یمن ولایتنه واروب قابیلی واولادنی دینه دعوت وآتش پرست وزانی
وشارب الخمر اولدقلری ایچون نصیحت ایدوب معجزه لر کوستردکده بعضلر ایمانه کلوب اکثری کافر قالدیلر
* مرویدرکه قابیل سابقا یمنه واردقده تعلیم شیطان ایله آتشخانه لر یاپوب آتشه طاپوب انواع ضلالت
وفساد ایتمکه مداومت ایتدیلر آدم انلره واردقده کفره معجزه دیلکین طاشدن صو آقیدوب وبراغاجی
چاغردقده یری یاروب کلدی ودخی مبارك اللرنده چاقل طاشی سویلیوب نبوتلرینه شهادت ایلدی
کفاری دعوتدن اول ظهور ایدن معجزه لرندن بری بوایدیکه جانورلر بنی آدمه نیجه ضررلر ایدوب
اذاری ممتد جفالری مشتد اولدقده آدم علیه السلام جانورلر ایچنه واروب انلره نصیحت ایتدکده
موذیلکدن فراغت ایتدیلر * بری دخی بوایدیکه برکون اولادنی ضیافت ایدوب اودن یتشمدکده مبارك
اللرینی آتشه صوقوب اودن کلنجه آتش شعله اتوب اللرینه اصلا ضرر ایرشمدی * دریا اوستنده ایاق ایله یوریمك
وطی مکان وبره تخم صاچوب فی الحال بتمك وبونلرك امثالی نیجه معجزه لری دخی صدور ایتمشدی
* علم هندسه وعلم طب وعلم موسیقی وبرقاچ صنعت آدم مکرم زمانده ظهور ایتمشدر (حلیهٔ آدم)
معتبراتده مذکوردرکه آدم علیه السلام مقدما جنتده ساکن ایکن امرداولوب دنیاده دخی اصلا صقالی
بتیوب حسن وجمال بدیع المثالی متجاوز حد کمال ایدی اولادلرندن ابتدا صقالی بتن شیث علیه السلامدر
دیمشلر * بحر العلومده (سید الصور صورة آدم) دیو بر فصل حدیث وکتاب منتقیده (اهل الجنة
جرد مرد علی صورة آدم) دیو بر حدیث ذکر اولنوب * تفسیر لبابده رسول علیه السلام (مررت بیوسف
واذا هو قد اعطی شطر الحسن) بیوردیغنك معناسی حسن یوسف حسن آدمك نصفیدر دیمکدر دینوب

*میر خوانده مروید رکه ادم علیه السلام سیاه صاچلو کندم کون واحسن الناس اولوب حوادخی صورتده اکا بکزردی * عرایس ثعلبیده ابن عباسدن مرویدرکه آدم علیه السلام سرندیب طاغنه ایندرلدکده باشی بولتلره دکراولمغین باشنده صاچ بتمیوب ملائکه نك تسبیحن ایشتدکجه نالان وکریان اولمغین ملائکه رجاسیله الله تعالی انی کوته قدایدوب قامتی همان التمش ذراع قالدی *تفسیر لبابده قامت آدم بلند اولوب باشی بولتلره طوقنوردی دیمشلر لکن صحیح بخاریده حضرت رسول علیه السلام الله تعالی آدمی براتدقده قامتی التمش ذراع ایدی بیورمشلر دیو منذکوردر (وفات آدم وحوا) صلوات الله علیهما (نظم) جان در بدن ودیعت پرورد کارماست* میخواهد از تو باز ودیعت چه ماجراست (نثر) بحکمة الله وتقدیره عامه موجوداته خصا واجباتدن کافه مخلوقاته بقا ممتنعاتدندر * پس هر زنده میرنده هر نوکم نه پذیرنده اولق مقتضی وحضرت آدملك دخی عمری منقضی اولمغین اون برکون خسته اولوب بعده روح پرفتوحلری دعوت حضرت رب العزته اجابت ایدوب یوم جمعه ده بوجهان فانیدن عالم جاودانی یه عز وجلال ایله انتقال وارتحال ایلدی * جنازه رحمت اندازه لری وهب قولنجه مکه ده جبل ابی قبیسده* ابن اسحق قولنجه دنیاده ابتدا بنا اولنان مشارق الفردوس قریه سنده *کشافده تصحیح اولنان ابن عباس قولنجه هندستانده سابقا کوکدن آکا نازل اولدیغی سرندیب ولایتنده بوز آدلو طاغده *ابن عمر قولنجه قدسده صخره شریفه ایله مسجد خلیل الله اراسنده دفن اولندی ونمازین قیلمغه اوغلی شیث علیه السلام امام وملائکه ایله بنی آدم جماعت اولدیلر* طوفاندنصکره نوح علیه السلام تابوتن چیقاروب کمی یه یله قویوب ینه قبر شریفلرنده وابن عباس قولنجه قدسده وصحابه دن عروه بن الزبیر قولنجه مکه ده عرفاتده مسجد خیفده دفن ایتدی* کشافده مرویدرکه آدم علیه السلام محتضر اولدقده اطرافلرین ملائکه قوشادوب حوا حلقه یه کیرمك ایچون طولاشدقده آدم یا حوا ربمك ملکلرین ایچتیوب ارامزه کیرمه که هرنه اوغرادمسه سندن اوغرادم دیوب بعد الوفات غسل وتکفین ودفنن ملائکه خدا اداایدوب اولاد امجاد سعادتنهادلرینه شمدنکرو ایچکزده وفات ایدنلره سنت وعادت بویله ایتمکدر دیو تعلیم وتفهیم ایتدیلر* عرایسده ابن عباسدن مرویدرکه وفات آدمده دنیا یوزنده یدی کون یدی کیجه متصل کسوف اولدی *معتبراتده منذکوردرکه آدمدن بر ییل یابدی ییل یابدی آی یاخود همان اوچ کون صکره حوادخی دار العقبایه کیدوب ادم مزاری جوارنده یاخود مکه قربنده جده ده دفن اولندی (نظم) هرکه آمد بجهان اهل فنا خواهد بود* آنکه پاینده وباقیست خدا خواهد بود * مدت عمر آدم علیه السلام ابن عباس وهب قولنجه بیك ییل اهل توراة قولنجه طقوز یوز قرق ییلدر* مدت عمر حوا یقینا نقدر ایدوکی نامعلوم مدرز براجنده آدمك صول ایکوسندن یرادیلوب لکن مدت عمر آدمدن قاچ ییل کچدکدنصکره ایدوکی معلوم دکلدر (فائده) کتاب اوایلده (اول من نبی وسجد آدم علیه السلام لما وهب داود من عمره اربعین سنة ثم امر بالکتاب والشهود) دیو برحدیث شریف ذکر اولنوب * تفسیر ثعلبیده سدیدن مرویدرکه روز میثاقده آدم علیه السلام انبیایی بربر کوروب تفصیل حاللرین جبرائیلدن صوروب حضرت داودك عمری همان التمش ییل اوله جغن ایشیدوب امر کیوب کندونك عمرین جبرائیلدن صوروب بیك ییلدر دیدکده داود عمری یوز اولمق ایچون کندو عمرندن اکا قرق ییل باغشلیوب بعده عمرندن طقوز یوز التمش ییل کچوب قبض روحه حضرت عزرائیل علیه السلام کلدکده آدم علیه السلام بنم عمرم تمام بیکدر دیو محادثه ومباحثه ایدوب مقدما داوده باغشلدیغی عمرین اونودوب انکار ایتدکده فائده سی اولیوب روحی قبض اولندی دینوب لکن *بعض معتبراتده ظهور انکارده حضرت رب جلیل محض لطفندن ایکیسنك دخی عمرینی تکمیل ایتدی دیو برحدیث شریف طویل مرویدر حضرت آدمك بوخصوصده واکل ثمره شجره منهیه خصوصنده حکمت رحمانله واقع اولان نسیانلرینه اشارت وشهادت ایدن (مصراع) اول الناس اول الناسی *کلامیکه ابن عباسدن مرویدر بین العلماء الکمل ضرب المثل اولمشدر (فائده) کتاب اوایلده حسن بصریدن (اول من مات آدم) دیو مرویدر صحیح ایسه غالبا معناسی زمره انساندن اجل طبیعیسیله وفات ایدنلرك اولی آدمدر دیمکدر یوخسه هابیلك قتل طریقیله آدمدن اول وفات ایتدیکی محقق ومتقرردر

(باب ثانی در احوال شیث بن آدم صلی الله علیهما وسلم)

اسملری سریانی اولوب معناسی هبة الله دیمکدرهابیل شهادتندن بش ییل یا اوتوز ییل صکره ادم علیه السلام یوز اوتوز یا ایکیوز اوتوز یا یوز یکرمی یا یوز اوتوز بش یاشنده ایکن وجوده کلمشدر هابیل جنت محله نم البدل اولوب نور سلطان انبیا بونك جبین شرف قرینه منتقل وبرضیا اولمغین آدم علیه السلام جمیع نسل وذریتی اوزرینه بونی صاحب ریاست ومرض موتنده دخی خلافت جمیع دنیایی بوکا وصیت ایدوب اسرار الهی وعلوم نامتناهی تعلیم وتفهیم ایتمشدر* جمله اولادندن احسن واجمل واکمل وافضل اولوب صورت وسیرتده کندویه تمام مشابهت اوزره اولمغین سائر اولادندن زیاده محبت ایتمشدی* معتبراتده منذکوردرکه شیث علیه السلام نبی مرسل اولوب شریعتی آدم شریعتنه موافق ایدی بوکا کوکدن اللی صحیفه شریفه نازل اولوب علوم حکمیه وریاضیه یی مشتمله اولوب کیمیا وسیمیا وبعض اشیا وصنایع مشکله دخی منذکور ایدی * مرویدرکه ولایتیمنده اولاد قابیل ضلالت اسلوب هدایت مسلوب چون غالب کفار اشرار وعبده نار اولدقلرنده شیث علیه السلام اکثریا ولایت شامده ساکن اولوب اول طائفه ناخائفه یه جانب حقدن غزا جنت جزا ایله مأمور اولمغین دنیاده ابتدا قلج ایله جنك ایدوب کیمنی اسیر وکیمنی طعمه شمشیر ایدن بونلردر باباسی آدم علیه السلام ایله یاخود اندنصکره کندو برادرلریله کعبه معظمه یی طاش وبالچقله بنا ایتمشدر *فوایح مسکیه ده شیث علیه السلام بیك عدد شهر یاپوب علم اسرار حروفده بر کتاب تألیف ایتمشدر صابیه طائفه سی ایچنده شیثك اسمی اغاثادیمون یونان قومی ایچنده اسمی اورانی ایدی دینوب* نیجه معتبراتده منذکوردرکه طوفان نوحده اولاد قابیل وغیری جمله غرق اولوب همان شیث علیه السلام نسلندن اولنلر قورتلمغین اندنصکره کلان جمیع بنی آدم شیث نسلندن ایدوکی مقرردر* خاتونی شریعت آدم علیه السلام اوزره همشیره سی محوائیله یضا ایدیکه والده سی حواکبی غایت حسنا اولوب آدم علیه السلام بالذات نکاح ایدیویروب خطبه نکاحی* جبرائیل علیه السلام اوقیوب ملائکه شاهد اولمشلردی هبوط آدمدن بیك یوز قرق ایکی ییل کچدکده سعادتله دار آخرته رحلت ایدوب آدم مزاری یاننده دفن اولنمشلردر (نظم) زین دنیا چو آخر کوچ باید* نهادن دل درین منزل نشاید (نثر) مدت عمر شریفلری قول مشهور اوزره طقوز یوز اون ایکی نیجه لر قولی اوزره طقوز یوز اللی یا تمام طقوز یوز ییل اولوب مدت نبوت وخلافتلری ایکیوز سکسان ایکی یا ایکیوز اون ایکی یا همان قرق ایکی ییل ایدی والله اعلم (فصل در احوال انوش بن شیث) معتبراتده منذکوردرکه قامت موزون حسنی حددن افزون ایدی پدرینك یار مختاری ومظهر علوم واسراری اولمغین انك یرینه خلیفه روی زمین ومقتدای جمیع مؤمنین اولوب دائما اولاد قابیله غزا ایدردی * انوشك معناسی سریانیجه صادق دیمکدر * تاریخ میر خوانده مورخلر انوشك والده سی انسان یاخود جن ایدوکنده اختلاف ایدوب * کتاب عرایسده اهل بیت رسول علیه السلامدن مرویدرکه بونك والده سی بر حوری قیزی ایدی که الله تعالی انی شیث علیه السلام ایچون یراتمشدی * بعض معتبراتده انوشك خاتونی شریعت آدم اوزره همشیره سی نعمت بنت شیث ایدی دینوب* تاریخ کاملده انوش بن شیث علیه السلام التیوز بش یاشنده ایکن عربی توراة ترجمه سنده یوز بش یاشنده ایکن وجوده کلمشدر دینوب انوشك ذکور واناثدن اولادی وار ایدی مدت عمر انوش طقوز یوز اون ایکی یا طقوز یوز اللی یا طقوز یوز التمش بش ییل ایدی مدت خلافتلری بعضلر قولنجه اوتوز ییل * نظام التواریخ قولنجه التیوز ییل ایدی (فصل در احوال صابی بن شیث علیه السلام) بعض معتبراتده منذکوردرکه مصرده اهرام طاغلری دیدکلری عظیم بنالرك اوچنجیسنده مدفوندر صابیه دیمکله مسمی اولان طائفه بونك نسلندن اولمغین اول اسمله مشهور ومذکور ایدیلر* بعض معتبراتده دخی منذکوردرکه ادریس پیغمبرك اوغلی متوشلخك صابی آدلو بر اوغلی وار ایدیکه طائفه صابیه اکا منسوب ایدیلر (فائده) توراتده حضرت شیثك ذکور واناثدن اولادی وار ایدی دینوب * تاریخ میرخوانده منذکوردرکه اکثر اولاد شیث جنت اوصافن اوقیوب ایشتمکین شیث حیاتنده خلقدن عزلت ومغاره لرده وصحرالرده اقامت ایدوب ترك لذات دنیای فنا نهادوانواع عباداته سعی واجتهاد ایدرلردی (فصل در احوال قینان بن انوش) وصیت ایله خلافت دنیا بوکا مقرر اولدی باباسی طقسان یاشنده ایکن

وجوده كلوب بونك دخی چوق اولادی اولوب اسمنك معناسی سربانجه مستولی دیمكدر دیمشلر مدت عمری
طقوز یوز اون ایكی یاطقوز یوز یكرمی یاطقوز یوز آلتمش ایكی یاطقوز یوز بش یاسكز یوز قرق ییل اولوب مدت
خلافتی طقسان بش ییل ایدی (فصل در احوال مهلائیل بن قینان) اسمنك معناسی ممدوح دیمكدر پدری
یتمش یاشنده ایكن طوغمشدر بونك دخی اركك ودیشی اولادی واراپدی بعضلر طائفهٔ عجم هوشنك شاه
دیدكلری اشبو مهلائیلدر دیوب هوشنكك احوالی جلد ثانیده ملوك عجمده بیان اولنور * نیجه معتبراتده بونك
زماننده بنی آدم غایت چوغالمغین اطراف عالمه یایلوب دنیاده اصلا شهر وبنا اولمامغین طاغلرده ومغاره لرده
ساكن اولورلردی ابتدا مهلائیل اولاد شیث علیه السلام ایله ابتدا بابل وسوس شهرلرین بنا ایدوب زمانی
اهلنه مسجدلر یاپوق بیوردی دینوب لكن * فوایح مسكیه ده حضرت شیث بیك عدد شهر یاپمشدر
دیو مذكوردر * تاریخ كامله معدنلری دخی مهلائیل چقاردی دینوب لكن * كتاب الاوایلده آلتون
اقچه ضرب اتمك حضرت آدم ایجادیدر دینوب بونقدیرجه ابتدا معادن چقاردن آدم اولمش اولور * مدت
عمر مهلائیل سكز یوز طقسان بش یاسكز یوز طقوز یاطقوز یوز یكرمی التی یاطقوز یوز اون یاسكز یوز
قرق ییل اولوب مدت خلافتی همان قرق ییل ایدی (فصل در احوال یرد بن مهلائیل) بعضلر حرف باء
موحده ایله برد دیوب اسمنك معناسی ضابط دیمكدر دیمشلر * بونك پدری واجدادی حضرت آدمك
حیاتنده طوغوب اما مهلائیل انك وفاتندنصكره پدری یتمش بش یا التمش بش یاشنده ایكن طوغمشدر *
بونك دخی اولاد ذكور واناثی وارایدی اكل لحم سمك وطیور ابتدا بوندن صدور ایتدی بونك زماننده خلق
آزوب اكثر ناس بی خوف وهراس كفر ایله استیناس ایدوب (نظم) صنملر دوزوب بت پرست اولدیلر * شراب
ضلالتله مست اولدیلر (ظهور اصنام) سبب بو ایدیكه حضرت آدمك ود سواع یغوث یعوق نسر آدلو
اوغللری غایتله عابد وصالح وزاهد اولوب وفات ایتدكلرنده بیله عبادت ایدن یاروهمنشینلری حزین وغمكین
اولدقلرنده شیطان لعین متوفانك صورتلرین عبادتخانه لری ایچنده آصدی تاكه بو اشكال وصورت ایله
دفع اشكال غربت وكربت ایده لر * اول عابدلر دخی وفات ایدوب اوغللری فالدقده انسان صورتنده شیطان
كلوب پدرلریكز اشبو صورتلره تعظیم واجلال ایدوب سجده ایدرلردی دیو اضلال ایدوب هر طائفه یی
بر صورته طاپدردی وبو مكر ایله نقد ایمانی قاپدردی * تفاسیرده سورهٔ نوحده بو قصه نك اجمالی مذكوردر *
مدت عمر یرد طقوز یوز آلتمش ایكی ییل ایدی یرد بشیوز یكرمی یاشنده ایكن اوغلی ادریس پیغمبر علیه السلام
آسمانه رفع اولندی

(باب ثالث در احوال ادریس نبی علیه السلام)

ابن یرد بن مهلائیل بن شیث علیه السلام وفاتنده یكرمی یاشنده ایدی اصلنده اسمی حنوح یونانجه ارمش
یا ادمیس عربجه اخنوخ وهرمس وادریس ایدوكی مقرر لكن چوق درس دیمكین ادریس دیدكلری قول
مردود وغیر معتبر ایدوكی تفاسیرده محرردر هرمسك معناسی عطارد دیمكدر دیمشلر * معتبراتده مذكوردركه
وفات آدمدن ایكیوز یا ایكیوز التمش یاشنده نبی مرسل اولوب فضل رب العزة ایله نبوت وحكمت
وخلافت جمع اتمكین بونلره مثلث بالنعمه دیرلر * خلقی اوچ قسم ایدوب بری ملوك وامرا بری كهان وعلما
بری عوام ورعایا اولمق اوزره ترتیب ایدوب آیین سلطنت وریاست باشنده ابتدا تدبیر ایدن حضرت ادریس
خبیردر * تاریخ الحكماده خلقی یتمش ایكی لغت ایله دعوت ایدوب یوز شهر بنا اتمشدر كه غایت كوچكی دیار بكر
قرننده رهاشهریدر * هر اقلیم اهلنه اول ولایتك حالنه مناسب عادتلر وضع ایدوب جمله اهل دنیا كندویه
مطیع اولمغین درت كسنه یه دنیانك ربع مسكون حكومتین ویرمشدیكه بری ایلاوس بری اوغلی لاوس بری
اسقلینوس بری امون ایدی * معتبراتده مذكوردركه حضرت ادریس علیه السلامه اوتوز صحیفه نازل
اولوب شریعتلری آدم شریعتنه موافق ایدی * قبله لری خط نصف النهار اوستندن جهت جنوب اولوب
امتلری عدل وتقوی وغزا ومعین نمازلر وزكوة وهر آیده بر قاچ كون صوم وجنابت وحیض ومس موتی
سببلریله غسل واوقات معینه ده بر قاچ بیرام ایدوب كونش هر برجدن بر برجه حلول ایتدكده وهر یكی آی
كوروندكده وسبعهٔ سیاره نك هر بری بر برج شرفه واردقده قربان بوغازلق ایله مأمور اولوب لحم خنزیر

واشتر وحمار وكلب وانواع مسكرات ومضرات دماغ ومخدرات بدن اكل وشربندن وبعض امورردیله
نامطبوعدن ممنوع اولمشدی * معجزه لری علم رمل اولوب هیئت ونجوم وحساب وطب واسرار نباتات ونیجه
علوم عجیبه وصنایع غریبه خصوصا كتابت وخیاطت وكیل ومیزان جمله بونلردن ظاهر ونمایان اولمشدر صحف
شریفه لری اسرار سماویه وتسخیر روحانیات وعلوم عجیبه وطبایع موجودات وانواع غرایبی جامع ایدی
علم خواص حروفده بر كتاب تألیف ایدوب حكیم ارسطاطالیس ونیجه علما كاثر حلریازمشلردی دخی نیجه
كتابلر تألیف ایدوب بعده شاكردی وارایدی زماننده یوز سكسان شهر بنا اولنمشدركه اصغری رها شهریدر *
سابقا جمله خلق دریلركیرلرایدی بعض نسنه لردن لباس دیكوب كیمك بونلرك ایجادیدر مولد ومسكنلری
ولایت مصرده منف شهری ایدی ربع مسكونی كزوب كوروب ینه مصره كلمشدر * بعض معتبراتده
مذكوردركه منبع واستاد علوم حكمیه ونظریه اولوب بونلره اوتوز صحیفه وعلم نجوم نازل اولمشدی عدد
سنین وحسابی خلقه تفهیم وجمیع لسانلری تعلیم ایدوب زماننده یتمش ایكی دیل سویلنوردی * بونلرك دخی
استادی اهل مصر ویونانه نبی مرسل اولوب ینه مصرده اولان غاذیمون یاخود غوثادیمون یاخود
دراغثادیمون پیغمبر اولوب معناسی نیك بخت دیمكدر * بعضلر غوثادیمون شیث پیغمبردر دیمشلر * حضرت
ادریس پیغمبر زمانی خلقنه جمله كله جك پیغمبرلردن وظهور طوفاندن خبر ویروب خاتم الانبیاء محمد مصطفی
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك اوصاف شریفه سن بیان اتمشدی * مرویدركه ادریس علیه السلام كندم
كون تمام قامت خوب صورت خوش سیرت متناسب الاعضاء قباصقاللو یاصی یاغرنلو ایری كمو كلو آز اتلو
قدرتدن سورمه لو كوزلو كثیر السكوت دائم الفكر اولوب سوز سویلدكجه تدریجله سویلیوب واكثریا
شهادت بارمغنی تحریك ایدردی ابتدا هیكللر یاپوب ایچنده عبادت خدا ایدن وقصاید واشعار تألیف
وییدا ایدن بونلردر خلق ظهور طوفاندن قورقدوب مصرده اهرام طاغلرین یاپوب ایچنده جمیع علوم وصنایع
وآلاتی تصویر ایتدیكه طوفانده اسم ورسملری ضایع اولمیه دیو * كتاب الاوایلده مذكوردركه مصرده اهرام
نام ابنیهٔ غرابت انتسامكه كمال متانت وعظمده اعجوبهٔ جمیع عالمدر بونلر یاپوب ایچنده صفات عجایب علوم
وآلات غرایب رسوم ونیجه صنایع بدایع اشكالن مصور ومرقوم ایدوب آخر زمانه دك كله جك خلق
كوروب تعلیم واستفاده اتملرین اراده اتمشدی * معتبراتده مذكوردركه اولاد قابیل هدایت مسلوب
ضلالت اسلوب ترك طاعت خدا ایلكه بت پرست واهل زنا اولوب انواع قبایحه بی اجتناب ارتكاب ایدر اولمغین
انلری امر حقله دینه دعوت وقبول اتمیان اهالیٔ ضلال ایله دائما قتاله مبادرت ایدوب كیمنی اسیر كیمنی
طعمهٔ شیر شمشیر ایدردی آلات حرب دوزوب جنك اتمك بونلرك ایجادیدر لكن قلج ایله ابتدا جنك ایدن شیث
پیغمبر ایدوكی بو قاروده كچمشدر * فوایح مسكیه ده (طبق ادریس وجه الارض بالدعوة) دینوب لكن مجموع
اهل دنیایی امر حقله دینه دعوت اتمك حضرت محمد المصطفی یه مخصوص ایدوكی مقرر اولمغین * مكر كه
سیاحتده اوغرادیغی ولایت خلقنی مجرد كندودن دعوت ایتدی دیمك مراد اوله * ینه فوایحده جبرائیل علیه
السلام بركون بونلره انسان صورتنده كلوب كندویی بلدرمیوب حالا جبرائیل كوكده میدر یرده میدر
دیدكده یرده در دیدی قنغی طرفده در دیوب جنوب طرفنده در دیدی قنغی شهرده در دیدكده یزم
شهرمزده در دیوب قنغی اوده در دیوب بو اوده در بونده ایسه سنكله بندن غیری كمسنه یوقدر امدی جبرائیل
سنسن دیدكده نعم یا نبی الله جبرائیل بنم دیوب حضرت ادریسك مؤلفاتندن بر قبضه كتابلر آلوب دریایه
براقدی دیو مذكوردر * اكر بو روایت صحیح ایسه دریایه آتدیغنك سببی غالبا ایچنده اولان نیجه اسرار خفیه نك
خلق آراسنده ظهور وشیوعنه رضاء الله تعلق اتمدیكیچون اوله والا مؤلفی عالم ربانی خصوصا نبی جناب
رحمانی اولمغین ایچنده شرعه مخالف نسنه اولمدیغی هر اهل خبرت واتباه قاتنده جای شك واشتباه دكلدر
* مرویدركه حضرت ادریس طاعت انیس هر كون ایكی بیك كره حضرت رب العزته تسبیح وتقدیس اتمكی
كندویه ورد نفیس ایدوب ملكلرله یریوزنده مؤانست ومصاحبت ومعیت ایله عبادت ایدرلردی اكثر زمانده
آسمانه چیقوب عجایب عالم ملكوتی وغرایب احوال جبروتی اول نبی صفی صاحب مجاهده مشاهده ایدردی
* فوایح مسكیه ده فلك زحله چیقوب اوتوز ییل بیله سیر ایدوب جمیع احوال افلاكه مطلع اولدقدنصكره

بر يوز يتمايندكده علم نجومى خلقه تعليم ايتدى ديومذكوردر* ذكرو بيانى تفصيل عظيمه محتاج اولوب
اجمالى معلوم جهان اولان هاروت وماروت آدلو ايكى ملك ايله زهره خاتونك حكايتى تواريخده ادريس
عليه السلام زماننده اولدى دينوب لكن اكثر تفاسيرده روايت يهوددن ديو مردوددر (رفع باسمان) تفسير
مدارك ولبابده كعبدن مرويدركه بركون ادريس عليه السلام حرارت شمسدن انجنوب الهى حامل شمسدن
الم حرارتى دفع ايله ديو ترحما دعا ايدوب مذكور ملك خفت بولوب جناب حقه سببن صوروب بلدكده باذن الله
تعالى ادريس ايله آخرت قرنداشى اولوب احيانا كلوب بولشورلردى بركون ادريس اكا سنك عزرائيل
ايله كمال محبتك اولمغين ديلرمكه اجلى تأخيرا تمكه اكا منت ايده سن تاكه جميع عمرمى عبادتلرده كچورم ديوب
ملك تأخير اجل مقدور ماسوى الله عزوجل دكاد يكنى بلازميسن ديوب بيلورم لكن هله سن بو مرادى عزرائيله
عرض ايله ديمكين ملك حقه مناجات ايندكده ادريسى عزرائيل يانته ايلت كندوسى بالذات اعلام مرام ايتسون
ديو بيولمغين دردنجى كوكه ايلتوب كونش يانندهقويوب كندوسى واروب اى برادربنى آدمدن ادريس
ادلو بردوستم واردر سندن رجا ايدرمكه اجلنى تأخير ايده سن ديوب اولدخى قادردكلم ديوب اجل دفترينه
باقدى سبحان الله اوكشى كيمدركه كونش يانندهوفاتى مقدردر ديوب احوال واوصافن استكشاف ايدوب
بالتمام اعلام اولنسدقده واردوستك بوقله غالبا وفات ايتمش بولورسن زيرا مدت حياتى غايت
آزقالمشدر ديمكين ملك عجله ايله واروب وفات ايتمش بولوب جميع ملائكه سموات نمازين قيلوب دردنجى كوكده
بيت المعموره دفن ايتديلر* معارج النبوه ده اشبو روايت حكايت اولنوب وهبدن دخى تفصيل عظيم ايله
مروى اولانك كمال اجمالى بودركه* ادريس عزرائيل ايله عقد اخوت ايدوب بركون اجازت رب العزة ايله
روحنى اكا قبض ايتدروب ينه فى الحال جسمنه ايصال اولندقده عزرائيل ايله كوكه چقوب طبقات آسمانى
بعده دركات نيرانى صكره درجات جنانى بالتمام سيرايدوب اوچقدن چقمقده عزرائيل ايله مفصلا بحث ونزاع
ايدوب آخر كار امر پروردكار حكمت كار ايله جنتده قرار ايتدى* احيانا جنتدن دردنجى يا التنجى كوكه كلوب
ملائكه كرام ايله عبادته اهتمام ايدرلرديدينوب* فوايح مسكيه ده انبيادن درت كمسنه حالا حياتده درلر
ايكيسى بريوزنده خضر والياسدر ايكيسى كوكده ادريس وعيسى دردر بو حضرت عليدن روايت اولنان كلام
وهب قولنى مرجح بلكه مصحح اولور* تفاسيرده آيت شرف غايت (واذكر فى الكتاب ادريس انه كان صديقا نبيا
ورفعناه مكانا عليا) آيتنده علماء اسلاف اختلاف ايدوب بعضلر مكان عاليدن مراد رب العباد جنتدر ديوب
نيجه علما احاديث معراج مقتضاسنجه دردنجى ويا التنجى ويا يدنجى سمادر ديمشلر ديو مذكوردر* كشافده
ادريس عليه السلام سمايه رفع اولنجه بيك بيل ياشه يوب بيك كمسنه ايمانه كلوب امتى اولديلر ديلدى*
تاريخ الحكماده سكسان ايكى بعضلر اوچيوز يكرمى بش بعضلر درتيوز بش ياشنده
ايدى ديديلر دينوب لكن عربى يه ترجمه اولنمش توراتده اوچيوز التمش بش ياشنده ايدى ودخى پدرى يرداول
زماننده بشيوز يكرمى يدى ياشنده اولوب بعده يرد درتيوز اوتوز بش ييل دخى ياشه دى ديو مذكوردر والله اعلم
(فصل در احوال متوشلخ بن ادريس عليه السلام) پدرى التمش بش ياشنده ايكن طوغمشدر مرويدركه
متوشلخك صلبى اولادى چوغالوب يوز سكسان يدى يا ايكيوز يكرمى يدى يا خود طقوز يوز ياشنه كيردكده
اوغلى لمك طوغمشدركه حضرت نوحك پدريدر* فوايح مسكيه ده ابتداء ويه يمك بوندن صادر اولدى دينوب
* تاريخ كامله ابتدا قيله يه بنى بودر زيرا پدرى كبى غزايه مشغول ايدى دينوب* مدت عمرى طقوز يوز
التمش طقوز يا طقوز يوز يتمش طقوز يا طقوز يوز يا ايكيوز طقسان يا طقوز يوز يكرمى يدى ييل اولوب بونك
وفاتنده اوغلونك اوغلى نوح عليه السلام التيوز ياشنده ايدى ديمشلر* عربى توراتده حضرت ادريسك
متوشلخدن غيرى اولادى وار ايدى ديو مذكوردر (فصل در احوال لمك بن متوشلخ) بعضلر اسمنى لامك
بعضلر لامخ ديمشلردر* مرويدركه قوتلو وشجاعتلو اولوب اشقر يعنى صاروشن كمسنه ايدى يوز سكسان
ايكى يا يوز سكسان يدى ياشنده ايدى شمخا بنت انوشى نكاحلنوب اندن نوح نبى عليه السلام وجوده
كلدى* معتبراتده مذكوردركه لمك صالح ومفلح كمسنه اولوب چوق كافرى ايمانه كتورمشدى دنياده ابتدا
توبه لر ايدوب ايچنده ساكن اولان بودر نوحدن غيرى اركك ودشى نيچه اولادى دخى وار ايدى مدت عمرى

يديوز يتمش يدى يا طقوز يوز التمش بيل ايدى

باب رابع در احوال نوح نبى عليه السلام

ابن لمك بن متوشلخ شيخ الانبيا* قدوة الاصفياء* ملاح سفينه هدايت* ونجات سباح بحار توحيد ذات
وصفات* سبب صلاح عالم* واسطه بقاء نسل آدم* رابع انبياء ومرسلين* واول اولوالعزم كزين*
كوفه ده يا ولايت شامده بعلبك قربنده عين الود نام يرده يا ديار بكرده يا هندستانده ساكن اولوب والده لرى
شمخا بنت انوش ايدى* مرويدركه هبوط حضرت آدمدن بيك التيوز قرق ايكى ييل ورفع حضرت
ادريسدن يوز يتمش ييل صكره طوغوب* ابن عباس قولنجه همان قرق نيجه لر قوللرنجه درتيوز سكسان
يا درتيوز يتمش بش ييل يا همان اللى يا ايكيوز اللى يا يوز اللى يا اوچيوز اللى ياشنده نبى مرسل اولوب كندولره
كوكدن كتاب مستقل نازل اولميوب صحف سابقه ايله عامل ايديلر* حضرت شيث وادريس شريعت آدم
اوزره اولوب لكن حضرت نوحه جناب حقدن شريعت آدم احكامنك بعضيسنى ناسخ شرايع واحكام
كلوب شرع سابقى نسخ ايدن انبيانك اولى بونلردر حضرت جبريل امين وحى رب العالمين ايچون بونلره اللى كره
نازل اولمشدر* بشيوز ياشنده ايكن سام آدلو صكره حام ويافث آدلو اوچ اوغلى طوغوب بشيوز
طقسان بش يا التيوز ياشنده يا خود وجوده كلدكدن همان قرق كون صكره پدرى لمك وفات ايتدى
دينوب* مرويدركه عربيجه لقبى نجى الله ودخى شيخ الانبياء سريانيجه يشكر يا عبد الغفار يا عبد الجبار اولوب
نوح تسميه اولنديغنه درت وجه مفصل ذكر اولنوب برى بودركه اوغلى كنعان طوفانده غرق اولور كن
نوح عليه السلام (ان ابنى من اهلى) ديو مناجات ايدوب (انه ليس من اهلك انه عمل غير صالح فلا تسألن
ماليس لك به علم انى اعظك ان تكون من الجاهلين) ديو جواب الهى كلدككده دعاسنه پشيمان نادم
اولوب اوچيوز ييل متصل اغلايوب نوحه ايتديكيچوندر ديمشلر (دعوت ومحنت) تاريخ كامله ده آدم
ونوح عليهما السلام اراسنده اون قرن يعنى اون دور كيچوب جمله نك اهلى مؤمنين اولوب كفر وضلالت قوم
نوحده ظاهر اولدى دينوب* سائر كتبده مذكوردركه رفع ادريسدن صكره اولاد قابيل معموره ارضى
قابلايوب جمله دنياده شعائر شرايع منعدم واساس دين بالكليه منهدم اولمغين امر حقله نوح كفار
اشرارى فتوحى طقوز يوز اللى ييل يا اكسك يا يوز يكرمى ييل يا دخى آرتق متصل دين خدايه وراه هدايه سعى
ودقت ايله دعوت ايدوب كفار فجار پادشاهلرى اولان درمسيل بن محويل بن لامك بن ضبيح بن قابيل بد نهاد
ايله عنا دايدوب بت پرستلك اوزره مصر وحضرت نوحك نبوتنه غيره قرار اولوب (مجرره) ناقص اولان كاملى
ناقص صانور* طبعى معوج عين قلبى كج اولور* مفهوم منجه اول رسول صادق رهنمونه حاشا نسبت جنون
ايدوب هر كون جسم نورانى رسملرين كفره بى فتوح ضرب شديد ايله بى روح ايتمكه ترب مجروح ايدوب
هر كيجه جبرائيل عليه السلام قنادايله صغايوب تمام شفا بولمغين ايرتسى ينه دعوت ووعظ ونصيحت ايدردى
* تفاسيرده مذكوردركه كفار خاكسار عناد واستكبار وحضرت نوحه جفا واضراره اصرار ايتدكارينك
اواخرنده قرق يا التمش ييل يغمور ياغميوب وكفره نك خاتونلرى دخى اصلا حامل اولمز اولوب بعده طوفان بيان
وعيان اولدى (احوال الطوفان) مرويدركه حضرت نوح طاعت مأنوس ايمان كفار منحوسدن مأيوس
اولدقده (رب لا تذر على الارض من الكافرين ديارا) ديو ترك مدارا وبددعا آشكار ايتدككده
اثر اجابت دعا ظهور ايدوب بناء سفينه ايله مأمور اولمغين* هندستانده بتن ساج اغاجندن همان ايكى
يا قرق يا اوتوز يا يوز يا ايكيوز يا سكسان يا درتيوز ييلده طولى بيك ايكيوز يا همان اوچيوز
يا التيوز آلتمش يا بيك يا اوچيوز التمش يا همان سكسان ذراع* وعرضى دخى التيوز يا همان اللى
يا اوچيوز اوتوز يا بشيوز يا درتيوز ذراع* ارتفاعى دخى اوتوز يا التيوز يا اوچيوز اوتوز اوج
ذراع بر سفينه حكمت دفينه يى تعليم جبرائيل ايله ياپوب ايچنده حضرت آدمك بدن لطيفى ايله تابوت شريفن
وجميع حيوانات پرو بحردن بررار كلك ودشى قويوب مزبوركى اوچ طبقه ايديكه اشاغيسنه وحوش وسباع
وهوام اورتاسنه دواب وانعام اوستنه بنى آدم كرام ايله مورحقه ضعيف اندام قونوب* يا خود اشاغيده
وحوش وسباع قونوب طيور ايله انساندن برى اورتايه برى بوقاروية قونوب تابوت شريف آدم رجال ايله نسا

ارا سنه فاصله قونمشدی ✱ تفاسیرده مؤمنین داخلین سفینه حضرت نوح واوچ اوغلی واجانبدن اوتوزالی نفرار
بررخاتونلریله جمله سکسان کسنه ایدیلر ✱ یاخود جمله سکز یااون یایکرمی یایتمش سکز شخص ایدیلرکه هرصورتده
نصفی ارونصفی عورت ایدی دینوب ✱ درت روایت دخی حکایت اولنمشدر مرویدرکه عاشر ماه رجبده فرمان
رحمان ایله باران قیامت نشان عیان اولوب همان او کون مسلمانلرکمی یه کیروب قرق کون علی التوالی چشمه
مثالی یغمورلریاغوب کمی صویوزینه قالقوب مافی وجه الارض بالطول والعرض ازیاتا بقرق صویه غرق
اولوب اول آب دائم الاضطراب دنیاده ارفع جمیع مواضعدن قرق یااون بش ذراع مرتفع اولدی تواریخده
روی زمینده اولان جمیع کافرین غرق اولوب ایچلرنده همان عوج بن عنق که نیجه بیک ذراع قامتی اولوب طوفان
طبوغنه چقمشدی ✱ کمی یاپمقده حضرت نوحه معین اولمغین غرقدن خلاص اولدی دینوب ✱ لکن قرآنده
(رب لاتذر علی الارض من الکافرین دیارا) آیتنک ظاهرنه نوعا مخالف کورینور ✱ مرویدرکه اول سکینهٔ
روح اولان سفینهٔ نوح بحر عمان طوفان اوستنده التی آی جمله امصار واقطاری کشت وکذار ایدوب عاشر ماه
محرم الحرامده شهر موصلده یادیار بکرده یاشامده جودی نام بر پشته اوستنده قرار وآرام ایتمکین اول
روز پیروز ظفر اتماعاشورا دیمکله مسما اولوب حضرت نوح وسایر مسلمانلرحتی بیله اولان حیوانلرشکرا لله
اول کونده صایم اولوب صوم یوم عاشورا اول نبی صاحب السعادتدن سنت وعادت قالدی ✱ قتاده قولنجه
بش آی صوده کزوب بر آی جودی اوزرنده طوروب عاشوراده دریادن قره یه چقدیلر ظهور طوفان
وفات آدمدن برروایتده هبوط آدمدن ایکی بیک ایکیوز قرق ایکی ییل صکره اولوب توراة عربیده اوزمانده
نوح علیه السلام التیوز یاشنده ایدی دینوب ✱ ابن عباس قولنجه طقوزیوز طقسان یاشنده اولوب (ولقد
ارسلنا نوحا الی قومه فلبث فیهم الف سنة الا خمسین عاما فاخذهم الطوفان وهم ظالمون) آیتی ابن عباس
قولنه دلیل قاطعدر ✱ مرویدرکه سفینهٔ نوح جمله دنیایی کزوب هرا وغرادیغی شهراوزرنده بو محل فلان شهرک
یریدر بعد زمان بوراده فلان آدلو شهر اولسه کرکدر دیو قدرت حقله سویلیوب مکه یه وارد قده کوکه چیکیلان
کعبه نک یرنی صو اوزرنده یدی کره یا یتمش کره طولاشوب طواف ایتدی ✱ کیفیت بناء سفینه ده وسایر
احوال نوح علیه السلامده تواریخ مطوله ده غایت تفصیل اولوب حذرا عن کمال الاطناب بو کتابده جمله سن
ذکرا یتمکدن اجتناب اولندی (بناء قریه) مرویدرکه سفینه ده مکینه اولان سکسان نفر اصحاب سکینه طشره
چقد قلرنده ابتدا برقریه بنا ایدوب اسمنی مدینة الثمانین دیو تعیین ایتدیلر ✱ ابن عباسدن مرویدرکه اشبو
سکسان کسنه نک هر بری کندو ایچون برر او یاپمغین اول قریه نک آدنی سوق الثمانین قویوب بعده چوغالدقده
ارض بابله واروب آنده شهر یاپوب مرور زمانله یوزبیک نفر اولوب جمله سی مسلمان ایدیلر بعد زمان نمرود بن
کوش بن کنعان بن حام ابن نوح نبی علیه السلام بونلره پادشاه اولدقده بونلری عبادت اصنامه دعوت
ایدوب جمله سی اکا مطیع وکافر اولدیلر ✱ کتاب الوفاده ابن عباسدن اولان روایت سفینه دن چقان سکسان
کسنه طولی اون کونلک اولوب اون ایکی فرسخ اولان ارض بابلده ساکن اولدیلر اول مکانه سوق الثمانین
دیو آد ویردیلر ✱ بعده بونلر چوغالوب مرور زمانله نمرود بن کنعان بن حام پادشاه اولوب جمله سی کافر اولد قلرنده
دیللری مختلف ویتمش ایکی لغت پیدا اولوب حق تعالی عربی لسانی بونلرک ایچلرندن نود بن سام اوغللری
عملیق ایله طسم عوض ابن ارم بن سام اوغللری عاد ایله عبیله جاثر بن ارم بن سام اوغللری ثمود ایله جدیس
عامر بن شالخ بن ارفخشد ابن سام اوغلی قحطوره تفهیم ایتدی دیو حکایت اولنوب ✱ اختلاف السنه ظهوری
بو کتابک جلد ثانیسی آخرنده تفصیل اولنور (امور متفرقه که حضرت نوحه متعلقه در) مرویدرکه کندم
کون وغایله جسیم وعریض وایری کوزلو بلند قامت اوزون صقاللو قوللری وبالدرلری اینجه شدید الغضب
مع ذلک کریم وصبور وحمول وشکور وعابد وزاهد ومجاهد ومجد اولوب کیجه وکوندز دمید یوز کعتدن
زیاده نماز قیلردی ✱ کشافده (ذریة من حملنا مع نوح انه کان عبدا شکورا) آیتنده مرویدرکه نوح علیه
السلام طعام یدکده (الحمد لله الذی اطعمنی ولوشاء اجاعنی) دیمکله صو ایچدکده (الحمد لله الذی سقانی ولوشاء
اظمأنی) دیمکله قفتان کیدکده (الحمد لله الذی کسانی ولوشاء اعرانی) دیمکله پشماق کیدکده (الحمد لله الذی
حذانی ولوشاء احفانی) دیمکله قضاء حاجت ایتدکده (الحمد لله الذی اخرج عنی اذاه ولوشاء احبسه) دیمکله معتاد

اولوب ✱ بعضلر دیمشلرکه افطارا یتمک دیلدکده طعامنی مؤمنلره عرض ایدوب محتاج ایسه لرانلره ویروب
کندوسی جوعه صبر ایدردی ✱ بعض معتبراتده بیک درتیوز ییل عمرنی قاره چولدن چادر ایچنده کچوروب
یا رسول الله نیچون کرپجدن او یاپمزسن دیدکلرنجه بن یارین وفات ایدوب انی ترک ایده جکم دیو جواب ویردی
✱ اکثر معتبراتده مذکوردرکه کمیده اولانلر نوح ایله اولادندن غیریلری طاعوندن وفات ایدوب نسللری دخی
منقرض اولوب بعده قیامته دک جمیع طوائف وامم عالم (وجعلنا ذریته هم الباقین) آیتی مفهومنجه سام وحام
ویافث نسلندن ایدوکی متفق ومسلم اولمغین حضرت نوحه آدم ثانی دیرلر ✱ مرویدرکه نوح علیه السلام
خواص حروفده برکتاب تألیف ایدوب کونی اون ایکی ساعته تقسیم انک ایجادیدر زیرا کمیده هوانک ظلمتندن
کونی کیجه دن فرق اولنمامغین نماز وقتلرین بلمک ایچون ایتمشدر ✱ معارج النبوه ده دعاء نوح ایله کمی یه شمس
وقمر یرینه جنتدن ایکی جوهر کلوب برینک نوری آرتمغه باشلامق صباح علامتی اوبرینک نوری آرتمغه
باشلامق کیجه علامتی اولوب اوقات صلواتی آنکله بیلورلردی دینوب ✱ روضة الاحبابده ابن عباسدن
مرویدرکه کمینک ایکی کوشه سنده حق تعالی ایکی بونجق براتمشدیکه برینک نوری شمس بری قمر کبی اولوب
لیل ونهار واوقات صلوات انلرک حرکاتندن بیلنوردی ✱ بعض معتبراتده مذکوردرکه حضرت نوحه ابتدا
ایمان کتورن عموره خاتونی نکاحلنوب اندن سام وحام ویام ادلو اوغللری اولوب حصوره نصوره محبوره نام
قیزلری دخی اولوب بعده رجال ونسادن اهل بیتلری اولان یتمش کسنه بعدهم والعه خاتون ایمانه کلوب
والعه یی دخی نکاحلنوب اندن یافث وکنعان آدلو اوغللری اولوب بعده والعه منافقه ومرتده اولوب کفار ایله
غرق اولدی (معجزات) مرویدرکه سفینه تمام اولدقده کافرلر انی آتشله یاقمغه چالشوب عاجز اولدقلرنده
(لا اله الا الله اله الاولین والاخرین) بن شول سفینه یم کیم بکا کیرن قورتلوب کیرمین هلاک اولور بکا کیرمز
الا اهل اخلاص کیرر دیو قدرت وحکمت حقله ندا ایدوب ✱ نوح علیه السلام کفاره نه دیرسز شمدی بکا
ایمان کتورور میسز دیدکده کفار اشرارکمی یی یاقمغه اطرافنده عظیم آتشلر یاقوب اصلا تأثیر ایتمدکده
حیران اولوب نیجه هذیان سویلدیلر ✱ بعده نوح علیه السلام بجه کیدوب سفینه امر حقله هواده معلق
طوروب بجه دن کلدکده بریوزینه اینوب طوفان نمایان اولدی ✱ مرویدرکه سفینه دن چقدقلرنده
مسلمانلر آج اولوب ییجک دخی قالمدقده نوح علیه السلام یردن برمقدار قوم آلوب دعا ایدوب خلقه ویردی
قدرت حقله پشمش بغدای اولمغین یدیلر ✱ ودخی سابقا کمی یه قودقلری بعض میوه اغاجلری یره دیکوب
فی الحال بیراقلنوب میوه لری ظهور ایتدی ذکر اولنانلردن غیری دخی نیجه معجزه لری ظهور ایدوب کیفیت
دعوت کفاره وسفینهٔ عجیبة الاثاره وکمی یه انسان وحیوانی قویارکن وکمی ایچنده ایکن ظهور ایدن اطوار
واحواله متعلق اولان حکایات وروایات حددن بیرون تفصیله موقوف اولمغین عنان قلم موجز رقم سمت
اختصاره مصروف ومعطوف قیلندی (مصراع) مثلدر عارفه تکفی الاشارة (وفات نوح علیه السلام)
ظهور طوفاندن ابن عباس قولنجه همان التمش اقوال مختلفه اوزره اوچیوز اللی یا ایکی یوز اللی یاهمان
اللی یا اوچیوز یا التیوز ییل یکدکده یاخود همان طوفاندن بجا انلری بیلنده (نظم) دار عقبایه باغلیوب
محمل ✱ جنت عدن ایلدی منزل (نثر) مزار شریفلری قوسده یا شامده کرک نوح قصبه سنده در دینوب ✱
لکن فوایح مکیه ده قبر نوح وهود وصالح وشعیب مکه ده زمزم ایله مقام ارا سنده در دیو بر حدیث شریف
مذکوردر ✱ مدت عمر شریفلری دخی ابن عباس قولنجه بیک اللی اقوال مختلفه اوزره طقوزیوز اللی یابیک
اوچیوز یابیک درتیوز اللی یابیک درتیوز یابیک یدییوز یکرمی یابیک درتیوز قرق یابیک یدییوز
یابیک بشیوز یابیک التیوز اللی یاتمام بیک ییل ایدی (لمحرره) اکر عمر انسان بود صد هزار ✱ شود عاقبت
زیر خاک کش قرار (فصل در احوال سام بن نوح علیهما السلام) بعضیلر پدری بشیوز یاشنده ایکن
طوغدی دیوب بعضلر ظهور طوفاندن طقسان سکز یاقرق سکز ییل مقدم طوغدی دیمشلر ✱ مرویدرکه
عقل وفضل وصلاحده برادرلرندن زیاده اولوب پدرینک مجمع اسراری ومنبع انواری اولمغین انک یرینه خلیفه
اهل اسلام اولوب خیردعاسن دخی آلمغین جمیع انبیا واشراف اصناف انام وقبائل روم وعجم وعرب هپ بونک
نسلندن کلمشلردر ✱ حضرت نوحک اکبر وابر اولادی اولوب بعضیلریافثدن صکره طوغوب لکن اندن

اعقل واکمل اولمغین خلافت بوکا تعیین اولندی دیمشلر * مرویدرکه نوح علیه السلام کیدن چیقدقدنصکره
ربع مسکونی اولادنه تقسیم ایدوب ممالک صقالبه وشرق وچین وترکستانی یافثه بلاد زنج وحبش ومغرب
وسند وهندستانی حامه ویروب دنیانک اورتاسی اولمغین افضل واعدل ممالک اولان یمن وحجاز وشام
ودیاربکر وعراق وفارس وخراسانی سامه ویردی بعض معتبراتده سام کبار انبیا ومرسلیندن ایدی دینوب
تفسیر ابابده کعب الاحبار سام قدرتدن سنتلو طوغان اون اوچ نفر انبیادن ایدی دیمش دینوب * اشبو پیغمبرلر
کیملر ایدوکی اشاغیده جمیع انبیایه متعلق اولان احوال مشترکه بابنده بیان اولنور * تاریخ قدسده سام سامی
مکان بر پادشاه نام وشهنشاه ذوی الاحترام ایدیکه ارض قدس قدیمدن خالیه ایکن شهرنا سیله معموره ایدوب
غایت صالح اولمغین اطرافنده اون ایکی پادشاه مشهوره فرمان فرما اولوب صادق ومحقق اولمغین عبرانیجه
ملکیصادق دیمکله مسمی ایدی دیو مذکوردر (اولاد سام) نیجه معتبراتده مذکوردرکه طقوز اولادی
وار ایدی ١ ارفخشد دیدر انبیا وطائفهٔ عربکه طوفاندن اکمش ییل صکره طوغمشدر بعضیلر طائفهٔ عجم
هوشنک شاه دیدکاری بودر دیمشلر ٢ کیومرث بدر ملوک ٣ ارم پدر قوم عاد وثمود ٤ اسود ٥
تورج یاخود ایرج یاخود بورخ ٦ لاود پدر طائفهٔ عمالقه ٧ عیلم یاخود عالم یاخود عویلم ٨ یورد ٩
سوس که عجمده تستر شهرینک حصارین یاپوب بعد الطوفان دنیاده اول بنا بودر دینوب * قاموسده سامک
لاود بن لاد قلوج آدلو اوغللری اولوب وطائفهٔ بنی کنعان دیدکلری کنعان بن سام بن نوح علیه السلام نسلیدر
دیوب براوغلی دخی مذکوردر * تاریخ ابن شحنه ده فارس وعملیق برادرلری اولوب ارد بن سام نسلندن
ایدیلر دیو مذکوردر بر محلنده دخی طائفهٔ عجم فارس بن ارم بن سام نسلندن طائفهٔ عمالقه عملیق بن لاود بن سام
نسلندندر * تفاسیرده عمالقه عملیق بن سام نسلندندر دینوب * بعض کتبده قوم عاد دیدکلری عاد بن ارم بن
شالخ بن ارفخشد بن سام نسلندندر دیو مذکوردر * تاریخ میرخوانده سام طقوز اولادنک هر برینی بر طرفه
کوندردی بعض تواریخده اون طقوزدر لو لغت ظهور ایدوب بری برلرینک دیللرینی آکلامامغین هر بری
بر طرفه کیدوب بنا وزراعته چالشدیلر و جمله سام اولادنه کیومرث پادشاه اولوب آیین وقوانین وضع ایتدی
بابل ویمن وحضرموت وعمان وعراق عرب وعراق عجم وفارس ولایتنده سامک اولادی چوغالدقده کیمی
شرقه کیمی غربه طاغلوب یافث وحام اولادلریله قارشوب کویلر وشهرلر یاپدیلر دیو مذکوردر (فائده)
تاریخ مختصر جامعده کمال تفصیله مذکوردرکه نوح علیه السلام وفاتندن نیجه زمان صکره موصل وبابل
ولایتلرنده حضرت نوح اولادنک نسلی چوغالوب جمله سنک دیللری سریانی ایکن حکمت حقله برکیجه قلبلرینه
ودیللرینه اختلاف دوشوب ایرتسی بری برلرینک سوزلرین آکلامیوب هر طائفه بشقه بر لغت سویلکین
بر یرده طوره میوب بابلدن چیقوب اطراف عالمه طاغلوب کویلر شهرلر یاپوب کندو اسملریله مشهور اولدی *
ابتدا یافث ابن نوح اولادی مشرقه بعده حام اولادی مغربه کیدوب سام بن نوح کندو اولادیله بابلده
قالوب مال وجمال اصحابی اولادی وار ایدیکه حسن وعقل وکمالده افضللری عالم بن سام ایدی * براوغلی دخی
نضر ایدیکه عملده جمله دن زیاده مجد ایدی * براوغلی دخی اسود ایدیکه جمله دن عزیز النفس ایدی بو جمله نک
وافر اولادی وار ایدیکه جمله دن عراق بن عالم کرمان بن ایرج بن سام خراسان بن عالم فارس بن اسود روم
بن اسود ارمن بن یودج بن سام هیطل بن عالم ایدی که اشبو نسل سام دخی حالا نسللری اولدیغی یرلره طاغلوب
بابلده همان ارفخشد بن سام نسلی باقی قالدی * اما ارم بن سام اولادی اختلاف السنه ظهورنده جناب
حقدن قوت وشجاعت ولسان عربی ایله مشرف اولمغین سایر ناسی احتقار ایدوب یدی نفر برادر ایدیلر
١ عاد ایدیکه جمله دن عظیم وقوتلو ایدی ٢ ثمود ٣ صحار ٤ طسم ٥ جدیس ٦ حاسم
٧ اوبار ایدی اشبونلر کندو وله شدید بن عملیق بن عادی وانک برادری شدادی پادشاه ایتدیلر * اختلاف
السنه ظهورنده بابلدن ابتدا کوچوب کیدن عاد بن ارمدرکه کندونک مال ومنال واولاد ونسل واهل
وعیاللریله مشرق طرفنه توجه ایتدکده (یا عاد خذ یمنة) یعنی صاغ طرفه کیت دیو هاتفدن ندا ایشتدکده
یمنه واروب اوولایته انک ایچون یمن دیدیلر * بعده اولادنی اودیارده پراکنده ایدوب انده ساکن اولدیلر *
عاددنصکره ثمود دخی اموال واولاد وعیاللریله کوچوب شام وحجاز آراسنده قرار ایدوب اول یرلرصوبی

واغا جلری وار ایدی * بعده طسم دخی اووجمله کوچوب بصره ایله هند آراسنده عمان وبحرین بیننه
واروب اوتلو صولو واسع مملکت اولمغین قرار ایدوب اولادنی انده پراکنده ایتدی * بعده جدیس دخی اووجمله
کوچوب یمن قربنده یمامه ولایتنه واروب خاکی خوب صویی یقین واسع مملکت اولمغین قرار ایدوب بعض
اولادنی هجر ولایتنه کوندروب انده ساکن اولدی * بعده صحار دخی اووجمله کوچوب عادک تدیکی
یوله کیدوب مکه شهری اطرافنده تهامه وحجاز ولایتنه واروب ساکن اولدی اولادنی طائف ایله جبال طی
آراسنده پراکنده ایتدی * بعده جمله برادرلرندن خوب صورت اولان حاسم دخی اووجمله چیقوب
صحارک تدیکی یره کیدوب تهامه وحجازده بیله ساکن اولوب صحارک اولادی حرمدن سفوان حدنه دک پراکنده
اولدیلر * بعده جمله برادرلرندن یاشده کوچک اولان اوبار دخی اووجمله کوچوب رمل عالج ماوراسنده
بحر قلزم کنارنه واروب قرار ایتدی * اشبوذکر اولنان قبائل عربک جمله سی حضرت رسول علیه السلام
زمانندن مقدم منقرض اولمشلردر (فصل در احوال یافث بن نوح نبی علیه السلام) معتبراتده مذکوردرکه
ترک وخزر وصقالبه ویأجوج ومأجوج ویونان طائفه لری بعضیلر قولنجه طائفهٔ بربر واهل ولایت چین واهل
ولایت ماوراء النهر دخی هپ بونک نسلندندرلر بونلرک جمله سی کفار اشرار اولوب بعضی صنمه بعضی شمس
بعضی قمره بعضی نجومه بعضی شجره طاپارلردی * بعض تواریخده طائفهٔ عجم برروایتده یافث نسلندن ایدی
دینوب * بعض معتبراتده مذکوردرکه یافثک ترک و خزر صقلاب روس منسک چین کیال تارج
آدلو سکز نفر اوغلی برروایتده خلج سدسان غز آدلو اوچ نفر اوغلی دخی وار ایدی کندو وفات ایتدکده
بیوک اوغلی ترک قائم مقام اولوب چیقدن وسازدن آولر یاپوب بعده فارسیجه اسمی خرکاه وترکیجه دریم
اوی اولان کیجه دن اولر وچادرلر احداث ایتدی حیوانات دریسندن جامه وکلاه دخی ترکک ایجادی اولوب
ملوک ترک وترکمانک ابتداسی بودر یافثک مدت عمری بشیوز اللی ییل اولوب عاقبت دریایه غرق اولدی *
تاریخ مختصر جامعده اولاد نوح علیه السلام عالمه طاغلدقده بابلدن ابتدا کوچوب کیدن ترک خزر صقالبه
تاریس منسک کماری چین آدلو یدی نفر یافث اوغللری ایدیلر که شرق طرفنه کیدوب بلاد شماله دک یایلوب
هر فرقه شمدی اولادلری ایچنده مشهور اولان دیلی سویلرلردی دینلوب * تاریخ میرخوانده غایت تفصیل
ایله مذکوردرکه بعضیلر دیمشدرکه یافث انبیا ومرسلیندن ایدی پدری نوح علیه السلام انی جانب شماله
کوندردکده یافثک رجاسیله اسماء اللهدن بر یی یافثه تعلیم ایدوب اول اسمی طاش اوزرینه قازوب ویردیکه
یغمور مراد ایتدکده اول اسمی یاد ایده اول طاشه مریانجه جر المطر دیرلردی * بعد زمان یافث اولادی
دیار شمالده چوغالدقده کندو وفات ایدوب چین صقلاب منسج کماری ترک خلج خزر روس سدسان غز تارج
آدلو اون بر نفر اوغلی قالوب یافث بونلره کندو اقربالرندن برخاتون آلیویروب تعمیر بلاد ایتمکه وصیت
ایلدی * بونلرک جمله سندن اعقل وارشد وانجع واشد اولان ترک که اکا یافث اوغلان دخی دیرلردی اونواحیده
سیر ایدرکن بر مختصر دیار واقرصو لروم غزار کوروب بکنوب اتباعیله انده آغاجدن وسازدن اولر یاپوب
قرار ایدوب بعده خرکاه دیدکلری قیلدن کوچک چادر دوزوب حیوانات دریسندن قفتان وطاقیه دیکوب
حسن تدبیر وعدالت اوزره پادشاهلق سوروب عاقل وکامل اوغللری وجوده کلدی برینک آدی فودلک
ایدیکه شکاره مایل اولوب برکون برلقمه کباب الندن دوشوب اول یر طوزلو اولمغین فودلک اول لقمه دن
حظ ایدوب طعامه طوز قومغی ایجاد ایتدی اصلده ترک بونک ذریتنه دیرلر * مرویدرکه خزر دخی بعد السیاحه
طرف شمالده دریای اتل کنارنه کاوب اوییتی بکنوب برشهر یاپوب اولادی تلکی شکار ایتمکی ایجاد
ایدوب خزرک تعلیمی ایله تلکی دریسندن لباس پیدا ایتدیلر خزر آخر عمرنده وفات ایتدکده میت دفن ایتمک
احوالن بلمدکلرندن متحیر اولوب پدری یافث صویه غرق اولمغین آتش صوبک ضدی دیو آتش یاقوب قومنی
جمع ایدوب سازوطنبور چالوب میتی آتشه آتدیلر بوعادت قبیحه بلاد شمالده الی الآن باقی وجاریدر خزرک
اولادی بال آرولرین مغاره لرده وافر بال ایتمش کوروب بالنی آلدی دنیاده ابتدا حلوایی بونلر پیدا ایتدیلر *
مرویدرکه روس دخی خزرک بلادی اطرافنه کاوب ایلچی کوندروب انده ساکن اولمغه طانشوب خزر اجازت
ویروب آب وهواسی خوب بر جزیره تعیین ایتمکین روس تواب عیله انده ساکن اولدی * مرویدرکه غز دخی

سرحد ولایت بلغاره واردی بنالر یاپوب ساکن اولدی یافث غرق اولدقده سابقا ذکر اولنان حجر المطر غزلك
النه کیروب برادرلری ایستدکلرنده اکا بکزر بر طاش بولوب اسم شریفنی قازوب حجر المطر بودر دیدی برادرلری
حیله یی طویمیوب تجربه آلمغه قرعه آتدیلر ترکك آدینه چقمغین آلوب بعده امتحان ایتدکده اثری ظهور
ایتمیوب حیله اولدیغنی بیلوب غز ایله غزایه عظیم عسکر چکوب غز دخی اوغلی یغوری سائر اولادندن کبیر
ودلیر اولمغین عسکر کثیر ایله کوندروب یغور جنکده قتل اولنوب ترك وطننه کندی ترك ایله غز اولادی
اراسنده الی الآن عداوت باقیه در دیمشلر * مرویدرکه صقلاب اولادو اتباعی چوغالدقده برادری
روس ولایتنه واروب توطنه یر ایستدی اولدخی بزم یریمز تنکدر بزه دخی وفا ایتمز دیدکده صقلاب
برادری کماری ایله خزره واروب انلردن دخی مسکن ایستدی ویرمدکلرنده ارالرنده جنك اولوب صقلاب
صنوب اقلیم سابع آردنده قیشی محکم بر یره دوشوب زیر زمینده اولر یاپوب ساکن اولدیلر * مرویدرکه
کماری مرد عیاش ومائل شکار اولوب ولایت بلغار حدودنده خوب هوا بر جای صفا بولوب انده توطن
ایتدی بلغار برطانوس آدلو ایکی اوغلی اولوب بعد زمان هر بری بر یر بکنوب شنلندوب تلکی وسمور
وقاقم وسنجاب دریلرندن قفتانلر دیکوب کیوب حالا او دیار خلقی انلرك نسلندندر * مرویدرکه یافثك بیوك
اوغلی چین عاقل وکامل اولمغین بونکچون پدری دیار چینده بر شهر یاپوب آدنی چین قویوب عاقل وذکی
اولمغین نقاشلق صنعتنی ورنکارنك جامه لر طوقیوب کیمکی ودیار چینده مشهور اولان صنایعك اکثرنی
بو ایجاد واولادینه تعلیم ایتدی * چینك ماچین آدلو بر اوغلی اولوب بعد زمان ماچینك اولادی غایت
چوغالوب دیار چینده بر شهر یاپوب آدنی ماچین قودی اولادیله آنده ساکن اولوب نسلی غایت چوغالدی
بعده قیون یوکنی بولوب طوقیوب قفتان ایتدی اولادینه دخی تعلیم ایتدی آهوی مسکی شکارده طوتوب
نافه سنده خوب رایحه کورمکین راست کلدکجه طوتوب نافه سن آلوب مسك نه ایدوکی ابتدا اوزمانده بیلندی
(فائده) مرویدرکه مرور زمانله اولاد یافث بن نوح علیه السلام حددن بیرون وعددن افزون اولوب بری
برلرینه مختلط وممتزج ومرتبط اولمغله لغتلری دخی قارشوب ایچلرنده اوتز اوچ درلو دیل سویلنوب بر فرقه نك
دیلنی بری دخی بلمز اولدی ایچلرندن هر طائفه دنیانك جانب شمالنده یایلوب بعضلری شهرلر یاپوب بعضلر
صحرانشین کیبی قونار کوچر اولوب حالا دنیاده موجود اولان مغول وتاتار وقپچاق وسائر اصناف اتراك
وجمیع اهل دیار ترکستان وچین ماچین یافث نسلندندر * مرحوم میرخواند ظفرنامه آدلو کتابده اولاد یافث
احوالنی بو تفصیله مخالف اولوب لکن او کتاب منظورم اولمامغین اندن نسخه نقل ایده مدم دیمش والله اعلم
(فصل در احوال حام بن نوح نبی علیه السلام) نیجه معتبراتده مذکوردرکه اولا آق بکزلو کوزل یوزلو کسنه
ایکن حضرت نوحه کمی ایچنده اویورکن کشف عورت واقع اولدقجه حام اورتمیوب ضحك ایدوب نوح علیه
السلام اویاندقده یاخود کمی ایچنده هیچ بر ارکك دیشی سیله جماع ایتمسون دیو نهی اولمشکن حام جماع ایدوب
نوح علیه السلام بددعا ایتدکده یوزی قاره اولدی هند سند حبش نوبه زنج کنعان بربر قبط فرنك
طائفه لری حام نسلندندر * مرویدرکه طقوز اولادی وار ایدی اسملری بودر ١ هند ٢ سند ٣ زنج ٤
نوبه ٥ کنعان ٦ کوش ٧ قبط ٨ بربر ٩ حبش حالا بو اسملرله مسمی اولان دیارلرده بونلرك
نسللری قرار ایتمکین مواضع مزبوره بونلرك اسملریله مشهور اولدی * زنج ونوبه وحبشدن غیریلری غالبا حامك
یوزی آق ایکن طوغمشلردر * تاریخ مختصر جامعده مذکوردرکه دیار بابلدن اولاد یافث کوچدکدنصکره
اولاد حام دخی کوچوب یدی کسنه ایدیلر بش نفرینك اسملری که سند هند حبش قبط زنج ایدی مشرقدن
مغربه صاغ طرفلرینه کیدوب حالا نسللری اولدیغی ولایتلره واروب ساکن اولدیلر شمدی ایچلرنده سویلنن
دیللر ایله سویلشورلردی * تاریخ ابن شحنه ده طائفه بنی کنعان کنعان بن ماریع بن حام نسلندندر طائفه
فرنك وقبط قوط بن حام نسلندندر دینوب * بعض کتبده نمرود اکبر آدلو بر اوغلی دخی ذکر اولنوب بعضلر
نمرود اکبر حامك کوش آدلو اوغلی اوغلیدر دیمشلر * تاریخ میرخوانده بعض تواریخده انبیا ومرسلیندن
ایدی دینوب * بعض علمانك نوح علیه السلامك کمی ایچنده جماعدن نهی ایدوب حام مخالفت ایتدکده جمله جسمی
سیاه اولدی دیدوکی خصوصا حضرت نوحه کشف عورت واقع اولدقده حام اورتمیوب ضحك ایتدیکیچون

قاره

قاره اولدی دیدکاری بعض مورخین قول ضعیفدر دیمشلر علی کل حال حام منزل نوح علیه السلامدن سفر
ایدوب جنوب طرفنده بحر محیط کنارنده مقیم اولوب اولادی اراسنده اون سکز درلو لغت پیدا اولدی نسلندن
هر طائفه بررینی سویلیوب مرور زمانله بری برلرینك دیللرینی اکلامغین طاغلوب هر فرقه بر یرده شهر یاپوب
مستقلا ساکن اولدیلر * حامك مدت عمری بشیوز التمش ییل ایدی دیو مذکوردر * تفاسیرده حام بن نوحی
عیسی پیغمبر علیه السلام سفینه نوحی صورمغیچون بنی اسرائیل رجاسیله احیا ایدوب تمام خبر ویردکده
دوشوب طبراق اولدی دینوب * بعض معتبراتده احیا ایتدوکی سام بن نوحدر دیو مذکوردر والله اعلم
بالصواب (فصل در احوال کنعان بن نوح نبی علیه السلام) بدنهاد وفاسد الاعتقاد اولمغین طوفانده کمی یه
بنمکه عناد ایدوب فریق ضلالات رفیق کفار بی توفیق ایله غریق اولمشدر (ونادی نوح ابنه وکان فی معزل یا بنی
ارکب معنا ولا تکن من الکافرین قال ساوی الی جبل یعصمنی من الماء قال لا عاصم الیوم من امر الله الا من
رحم وحال بینهما الموج فکان من المغرقین) آیتنده دخی (ونادی نوح ربه فقال رب ان ابنی من اهلی وان وعدك
الحق وانت ارحم الراحمین قال یا نوح انه لیس من اهلك انه عمل غیر صالح) آیتنده مفسرین بویله تبیین ایدوب *
بعض مؤرخین غرق اولانك اسمی یام بعضلر یلیطون بعضلر رایغ در دیمشلر * علی کل حال والده سی واعله یا واغله
مرتده ومنافقه اولمغین کفار ایله بیله غرق اولوب انبیا خاتونلرنده بونکله لوط پیغمبر خاتونندن غیری کافره یوق
ایدی دیو اتفاق اولنمشدر * بعض معتبراتده عکرمه قولنجه کنعان توجدن بر قبه یاپدروب ایچنه وافر یمك
وایچه جك قویوب عذابی رد ایچون قاپوسن محکم سد ایدوب عالمی طوفان بوریدکده حق تعالی کنعانی
بول دائمه مبتلا ایتمکین قبه سی طولوب کندو بولی ایچنده غرق اولدی دینوب * لکن (وحال بینهما الموج
فکان من المغرقین) آیتنه مخالف ایدوکی معلوم هر ذکی وعارفدر

(باب خامس در احوال هود نبی علیه السلام)

نظام التواریخده هود بن خالد بن عیص بن عملیق بن عاد کشافده هود ابن شالخ بن ارفخشد بن سام * تفسیر
قاضیده واکثر معتبراتده هود بن عبد الله بن رباح بن خلود بن عاد بن عوص بن ارم بن سام دینوب نیجه
مورخین اصلده اسمی عابر بن شالخ بن ارفخشد بن سامدر دیوب لکن اکثر محققین عابر غیری کسنه دردیو تصریح
وتصحیح ایتمشلردر * تفاسیر وتواریخده مفصلا مذکوردرکه ولایت یمنده عمان ایله حضرموت اراسنده دریایه
مشرف احقاف دیمکله اتصاف بولان قوم صال ولایتنده ساکن اولوب طائفه عربدن عاد بن عوص
ابن ارم بن سام بن نوح علیه السلام نسلندن قوم عاد جهنم معاد اوچیوز ییلدن بیکر ییله دك یاشیوب غایت
شجیع واهل قوت وکوته قدلرینك التمش یا اون ایکیشر یا تمش یا سکسانر یا یوزر بالا قدلرینك یوزر یا دردر یوز
ذراع قامتلری اولوب بعضلرینك باشلری قبه کبی بیوك وبعضلرینك کوزلری وبورنلری ایچنه جانورلر کیروب
باوریله مق واقع اولوردی * جمله سی صدا صمود هبا آدلو اوچ صنمه طپار کفار اشرار اولوب وطن ونسبده
ایچلرندن اولان حضرت هود مسعود فرق باشنده نبی مرسل اولوب یوم عید وزینتده وکمال جمعیتده کفاری
دینه دعوت ایدوب (لا اله الا الله) دیو نعره اوردقده بیجد جانورلر (لبیك لبیك یا هود بلغ ولا تخف) دیه رك
صحرا وکوهدن کروه کروه اول قوم مکروه اوزرلرینه کلوب بو معجزه عظیمه ظهورنده همان قرق نفر کسنه
ایمانه کلدی * کافرلرك سائرلرینی اللی ییل متصل دینه دعوت ایتدکلرنده اکثری انقیاد ایتمیوب کفر
وعناد اوزره قالمغین اول لعینلرك اوچ ییل یا یدی ییل متصل خاتونلری حملدن قالوب عقیم اولدی مدت
مزبوره ده اصلا یغمور یاغمیوب قحط وغلا پیدا اولدقده استسقا ایچون کنعاردن تمش ایکی نفر مکه یه
واروب اهل مکه اولان ابن عمالقه نك قوم عاد ایله قرابت نسبلری اولمغین بر آیه دك بونلری ضیافت ایدوب
عیش ونوشدن استسقایه کلدکلرینی فراموش ایتدیلر بعده رئیسلرینك خاطرینه کلوب حرم شریفه واروب
عربجه دعا ایتدکده ناکاه آق وقزل وسیاه بولتلر ظاهر اولوب برینی اختیار ایله دیو هاتفدن ندا کلوب یغمورلو
اولمغین سیاهی قبول ایتدم دیدکده * قومكك هلاکنی آلدك دیو بر صدا ایشتدی پس امر الله ایله اول ابر سیاه
بلاد عاده ایرشدکده اول قوم مقهور آنی کوروب یغمورلو بولوت کلدی دیو مسرور ایکن فی الحال غضب
رب متعال ظهور ایدوب سکز کون یدی کیجه متصل ریح عقیم دینلان باد صرصر اسوب اشجار واحجار ودار

ودبا روهرنه كه وار بادوزان ايله هميچو برك خزان هوايه قالقوب بعده زير وزبر وخاكه برابر اولدى كفرهٔ ناپاك وبى باك مدت مزبوره ده انواع مختلفه ايله جملهسى هلاك اولوب زير زمين ومغاره يه كيرنلر دخى چاره بولمديلر * بو علامت قيامت نشان نمايان اولدقده حضرت هود درت بيك نفر ياخود همان تمش عدد مؤمنله مكه يه يا ولايت يمنده حضرموت شهرينه واروب وفاتنه دك انده ساكن ومتمكن اولديلر مدت عمر شريفلرى درت يوز التمش درت يا درت يوز اللى يا اوچيوز قرق اوچ يا اوچيوز قرق ييل ايدى * بعض معتبراتده حضرت على قبر هود عليه السلام ولايت يمنده حضرموت شهرنده قزل قوملى بر دبه جك اوستنده در ديمش ديوب * لكن فوايح مسكيه ده قبر نوح وهود وصالح وشعيب عليهم السلام مكه ده زمزم ايله مقام آراسنده در ديو بر حديث شريف مرويدر (فوائد متفرقه) تفسير لبابده قوم عاد اون اوچ قبيله اولوب قوم صال برده ايديلر ولايتلرنده باغ وباغچه لر ومعمور قريه لر واعلامز رعه لر اولوب آباداني ونعم ايله مشهور عالم ايكن عبادت اوثان ايتدكلريچون غضب رحمان ايله باغ وبستان صحرا وبيابانه مبدل ومحول اولوب هود عليه السلام قومى هلاك كنده مؤمنلر ايله مكه يه واروب جملهسى انده مجاور ايكن وفات ايتديلر ديوب * سائر تفاسيرده مرويدر كه كفارى ريح عقيم هلاك ايدركن هود عليه السلام بر بيكار يانده دائره چيزوب مؤمنلر ايله ايچنه كيروب كفره كلماتك ايچون امر حقله ييلانلر وعقربلر كلوب طوروب باد صرصر مسلمانلره اصلا ضرر ايتميوب نهايت ملايمت ايله طوقنوردى باد صبا كبى راحت بخشا اولمغين كسب صفا ايدرلردى كفار اشرار خاكسار طرفلرنده ايسه انسان وحيواندن طشره ده بولنانلرى بادوزان يردن قالدوب برآنده هوايه پران ايتديكنى كوردكلرنده خشيت ودهشتلرندن نيجه لر خوف وار داركفر مدارلرينه فرار وقرار ايدوب عذابى رد ايچون قپولرين سد ايتدكلرنده باد شدت معتاد قپولرين ويا پولرين وايچروده كندولرين زير وزبر ايدوب هلاك ايتدى نيجه لرى دخى چقورلر قازوب ديرلرينه دك ايچنه كيروب وبرى برلرينك اللرينه ياپشوب كف بركف صف دوروب اوا ثناده باد صرصر كيمنك باشين قوپاروب كيمسنى چقوردن زور ايله چقاروب يره چالوب بوينونى اوزوب كيمنى دخى كيزلنديكى مغاره دن واودن زور ايله طشره يه قاپوب طاشلره چالوب بعضلرين براوغردن ايكيشر اوچر ودخى آرتق يردن قالدروب برى برينه خردمرد ايتدى بعده جمله كفره اوستنه باد صرصر قوم صاوروب جملهسن باصدروب يدى كيجه سكز كون قوم ايچنده دفين اولان قوم ملاعين طپراق آلتنده ناله وانين ايدوب بعده باد صرصر ياخود بيولك سياه قوشلر قومى اوزرلرندن صاوروب كفره نك جيفهٔ كثيفه لرين قالدروب دريايه آتدى وبازار فناده هيچه صاتدى * كشافده (سخرها عليهم سبع ليال وثمانية ايام حسوما) آيتنده اشبو سكز كونك اسمنه بعضلر ايام عجوز ديرلر زيرا كفره هلاك اولديكن ايچلرندن بر عجوز يعنى ياشلو عورت زير زمينده كيزلنوب سكزنجى كون ريح عقيم انى طشره چقاروب هلاك ايتدى * بعضيلر دخى قيش آخرى اولمغين ايام عجوز ديرلر فتح عين وضم جيم ايله زيرا هر سنه نك آخرنه عجز ديرلر منجمينك برد عجوز ديدكلرى وملاحلرك ايام حسوم ديدكلرى اشبو سكز كوندر * تاريخ ميرخوانده بو قصه ده اولان زياده بودر كه قوم عاد كندو بويلرى قدر طاشدن ديركلر كسوب اوستنده بنالر ياپوب ايچنده ساكن اولورلردى غضب ايتدكلرى كمسنه يى اندن اشاغه آتوب هلاك ايدرلردى * فسق وفسادلرى حد معتاددن مستزاد اولدقده هود عليه السلام مرسل اولدى كفره هلاك كندن مقدمجه هود عليه السلام درت بيك مسلمانلر ايله مدينهٔ منوره يه ايكى منزله قريب عين ينبع طرفنه كيدوب مسلمانلرك اطرافنه دايره چيزوب باد صرصر انلره حرير كبى طوقنوردى * مرويدركه هود عليه السلام خوب روى بسيار موى اولوب حضرت آدمه بكزردى غايت عابد وزاهد ومشفق وكريم وسخى ومنفق اولوب كسب حلال ايچون احيانا تجارت ايتمكى عادت ايتمشدى * جمله معجزاتندن برى بودركه شهرلرى قربنده صافى طاشدن بر طاغ اولوب عاد قومى آنى طوارلرينه مرعى ايتمكه دعا رجا ايدوب آنلر دخى دعا ايتدكده امر حق ايله اول سنكستان صافى طپراقدن طاغ واوستنده چمنزار اولوب ايچنده آقرصولر پيدا اولدى بو معجزه يى كافرلر كوروب كفرده مقيم ودل پرغللرى دخى بدتر سقيم اولدى (والله يهدى من يشاء الى صراط مستقيم) برى دخى بودركه بعض نفر ايله بريره سفر ايدوب يولده بر صحراده شحكم قار ويغمور ياغوب كتمكه وطورمغه مجال اولمدقده هود عليه السلام دعا ايدوب امر رب

العباد ايله بادوافر كرپچلر كتوروب بونلر دخى كرپچلرى بر برينه چالوب ايچنه كيروب هوا آچلدقده چيقوب كتديلر (قصهٔ شداد) خريدة العجايبده ريح عقيم ايله هلاك اولان طائفه دن مقدم هود عليه السلام عاد اولى ديدكلرى مسمى بر قوم كفرا نعمايه دخى مرسل اولمشديكه انلرك پادشاهلرى اولان شداد ضلالت معتاد جمله دنيايه حكم ايدوب محض جهل وسفاهت ايله حاشا دعواى الوهيت ايدوب جنته نظيره اولسون ديو ديار يمنده ارض عدنده بر فضاى خوب هواده مشهور عالم اولان ارم شهرنى سيم وزر ومسك وعنبر وانواع جواهر ايله مرصع وملمع مكلف ومصنع ياپدروب هزار اقدام واهتمام ايله اوچيوز ييلده تمام ايدوب نيجه يوز بيك عسكر ايله مغرور ومسرور متوجه اولوب واصل اولمغه بر منزل قالدقده امر حقله كوكدن صيحهٔ غضب كلوب هب هلاك وآغشتهٔ خاك اولديلر ديوب تفاسيرده (وانه اهلك عاد الاولى) آيتنده عاد ايكى طائفه ايديلر برى عاد اولى دركه هود عليه السلام انلره مرسل اولوب ريح عقيم ايله هلاك اولديلر برى عاد ثانيه دركه عاد ارم ديدكله مشهور ايديلر ديوب (الم تر كيف فعل ربك بعاد ارم ذات العماد) آيتنده دخى قوم عادك قديملرينه عاد اولى ديوب ارم دخى دينور صكره كلنلره عاد آخره دينوردى ديوب * نظام التواريخده مذكوردركه هود عليه السلام شداد وانك قومنه مرسل اولوب ايمانه كلمدكلرنده ريح عقيم ايله هلاك اولوب مرثد بن شداد پادشاه اولوب حضرت هودك النده ايمانه كلوب انلر ايله حضرموت شهرنده ساكن اولديلر * تفسير ابو السعودده (فاخذتهم الصيحة بالحق) آيتنده مذكوردركه قوم عادى ريح عقيم هلاك ايتديكى اثناده تغليظ عذاب ايچون حضرت جبريل دخى صيحه ايتمشدى ياخود قوم عاددن صيحه ايله هلاك اولان شداد ايله قومى دردينوب شديد وشداد ومرثدك احوالى اشبو كتابك جلد ثانيسنده ملوك قحطان بابنده مفصلا بيان اولنور * حضرت هودك كيفيت ولادتى واحوال نبوتى وقومنى دعوتى وكفارك كيفيت هلاك ونكبتى تواريخده غايت تفصيل اولنوب اشبو مختصر معتبرده طريق اختصار اختيار اولنوب ذكر اهم مهمانه اقتصار اولنمشدر

باب سادس در احوال صالح نبى عليه السلام

* تفسير قاضى وكشافده صالح بن عبيد بن آسف بن ماشح بن عبيد بن حاذر بن ثمود بن عابر بن ارم بن سام بن نوح بعض معتبراتده كعب الاحبار قولنجه صالح بن كانون بن عبيد ديوب * مشاهير تفاسيرده تحرير اولنمشدركه مزبور ثمودك نسلندن اولان قوم ثمود خباثت ثمود كه عرب عرباى قوم عاده اقربا اولوب انلرى غضب رب العباد ايله هلاك ايتدكدنصكره بونلر انلرك داروديارلرنده قرار ايتمشلردى عمر فراوان ونعم بى پايان ايله حضور وحبورده اولوب نعمت حضرت رب العزته كفران ايدوب عبادت اوثان ايدرلردى قوم عاد كبى اوچيوز ييلدن زيكر ييله دك معمر اولدقلرينه بناء سكنى ايچون بنا ايتدكلرى هر خانه يقلوب ويران اولوردى آخركار مدينهٔ منوره ايله دمشق شام اراسنده كسر حا ايله حجر نام بر وادى عظيم الاحجار اختيار ايدوب فرهادوار كوهكنلك ايدوب بكپاره ياالن قيالردن بيك بشيوز يا بيك يديوز عدد ايولك اولر قازوب هر برسى متعلقاتيله برينك ايچنده ساكن ومتمكن اولورلردى حالا شامدن مكه يه كيدن حجاج هدايت منهاج اول ديار عبرت آثاره اوغرايوب اراسنده قونوب اول طاش اولرى كوروب قپولرندن دوه لر صوارورلر (اموردعوت) مرويدركه ثمود ضلالت قرينى دعوت دين مبين ايچون نسب ووطنده ايچلرندن اولان حضرت صالح مفلح فرق ياشنده مرسل اولوب اول قوم بى ادراك وتميز تصديق ايتميوب فلان ياالن قيانك ايچندن شو صفتلر ايله متصف بر ناقه چقسون ديوب زعملرنجه قصد تعجيز ايتديلر صالح عليه السلام يوم موعود ومكان معهودده كفره قارشوسنده دعا ايتدكده امر خدا ايله اول خلقه بر عظيم الخلقه ناقه چيقوب جسم ورسمده كندويه ماتند بر ناقهٔ بلند طوغوردقده امير جنود ثمود اولان جندع بن عمرو بو زنهار انسانله ايمانه كلوب باقى قلان شقيلر طوارلرى اندن اوركديكيچون بعد زمان ناقه يى بوغازلايوب كوچكى فرياد ايدرك اول قيايه كيروب نابديد اولدى صالح عليه السلام قومنه لوم ايدوب يارين قدرت بارى ايله جمله كزك يوزى صارى اولوب ايكنجى كون قزل اوچنجى كون سياه اولدقده غضب الله جل وعلا واصل اولور ديوب همان دردنيوز يا اون يا يوز سكسان يا همان تمش نفر مؤمن ايله قدس شريف قربنده شهر فلسطينه كيدوب انده ممكن اولديلر بعد زمان مكه يه واروب انده مجاور ايكن وفات ايتديلر * تفاسيرده ابن عباسدن مرويدركه صالح عليه السلام قومنى انذار ونزول عذابى اخبار ايتدكده

قومنك كازندن طقوز نفر اشرار اوكيجه على الغفله صالح عليه السلامی سعادتخانه سنده قتل ايتمكه يالن
قليجلرله كلدكلرنده امر حقله خانهٔ صالحی حفظه كلان ملائكه بونلره كورونمدن اوايچنده بونلری طاشليوب
جمله سی هلاك اولديلر* قتاده دن دخی مرويدركه حضرت صالح جوارلرنده برطاغده مغاره ايچنده عبادته
معتاد اولمغين اشبو طقوز طكوزه قدماكا كيروب صالح نمازه كلدكده قتل ايده لم ديرايكن طاغك
يوقاروسندن برعظيم طاش دوشوب مغاره قپوسن قپايوب ايچنده قالمغين هلاك اولديلر (هلاك كفار) تفاسيرده
مذكوردركه ابتدا آثار غضب پروردكار صغار وكباره آشكاره اولدقده قوم ثمود خباثت ثمود حضرت صالحی
قتل ايتمكه جست وجوونك ويوايدوب بولمدقلرنده هر مرد وزن كفن بربدن ايدوب موته حاضر وخوف عظيمله
عذاب اليمه منتظر اولوب سبت كونی وقت ضحوهٔ كبراده يردن زلزله ايله جانب افلاكدن برصيحهٔ هوالناك
كلدكده زهره لری چاك وجمله سی هلاك اولديلر تفسير قاضينك برمحلنده دخی اشبو صيحه جانب زميندن كلدی
ديو تعيين اولنمشدر (احوال مؤمنين) كشافك برمحلنده صالح عليه السلام بعد هلاك الكفار اسكی ديارلرنه
مسلمانلر ايله واروب قرار ايتديلر ديو برمحلنده دخی قبل العذاب درت بيك نفر مسلمانلرله كافرلر ايچندن
چيقوب ولايت يمنده بريره واروب انده وفات ايتدكاريچون اوشهرك آدنی حضرموت قوديلر ديو
*تفسير بحر ابی حيانده ولايت شامده عكا شهرنده وفات ايتدی ديو *فوايح مسكيه ده قبر نوح وهود
وصالح وشعيب مكه ده زمزم ايله مقام اراسنده در ديو برحديث شريف مذكوردر (فوايد متفرقه) اولا بعض
معتبرانده حضرت صالح طوغمزدن اول باباسی اشراف قوم ثموددن اولوب حافظ بيت الاصنام ايكن
برعلامت ظهوريله صنملر سرنكون اولدقده كفره انی نامبارك دردو قتل ايتمك ديلكين برملك آنی قاپوب
بروادی كثير الاشجارده تنها قويوب انلر دخی آنده برمغاره ده اويخويه واروب يوز ييل ياتوب بعده سابقا دفن
هابيله دلالت ايدن غراب شكل لطيف وعجيب ايله حضرت صالحك والده سنه كلوب سويليوب زوجنه
ايلتوب نداء غراب ايله حياته كلوب خاتونيله مجامعت ايتدكده فی الحال وفات ايدوب خاتون يالكزجه منزلنه
كلوب وضع حمل زماننده انبيا ولادتنده ظهور ايدن ارهاصات وكرامات قسمندن بعض علامات صدور
ايدوب صالح عليه السلام اون ياشنه كيردكده ولايت ثمودی ييلده بركره غارت ايتمكه معتاد اولان عدو كلوب
حضرت صالح نعره سيله عدو عسكری صنوب نيجه سنك زهره سی چاك وهلاك اولوب ملك ثمود صالحه
حسد ايدوب خفيه قتل ايتمكه آدملر كوندروب كلنلرك اللری قوروب بعده شفاعت ملك ثمود ايله حضرت صالح
دعا ايدوب صحت بولدقلرنده صالحه جمله قومی محبت وتعظيم ورعايت ايدوب قرق ياشنه وارد قده كفاری دينه
دعوته جناب حقدن مرسل اولدی ديو *ذكر اولنان امورك هربرنده خصوصا كيفيت دعوتده وبعده
سبب قتل ناقه ده وكفار ايله اولان ماجرالرنده عظيم تفصيللر اولنمشدر *ثانيا تاريخ ميرخوانده قصهٔ صالح
عليه السلامده اولان زياده لر بونلردركه مفصلا بيانته شروع اولندی *بعضلر ناقه نك بر پهلوسنك برطرفندن
برطرفنه دك يوز بكرمی ذراع ايدی ديو امام كسائی ناقه نك طولی وعرضی يوزوايا قلرينك يوكسكلكی
يوزاللی ذراع ايدی ديو *مرويدركه ناقه ايله كوچكی قوم ثمود اراسنده اوتوز ييل طورمشدی صالح
عليه السلام قومنه ناقه يی بوغزليه جق كمسنه بو ای ايچنده طوغردوب اول ايده همان اون اوغلان طوغوب
طقوزنی دخی بابالری ناقه يی بوغزليه جق بو اولمسون ديو قتل ايدوب اونجينك مدت عمرنده ابتدا اولادی
اولمغين قتله قيامميوب آدنی قدار قويوب *بعده اول طقوز نفر بد رسقرمقر اولادمز قتلنه سبب اولدی ديو
حضرت صالحه عداوت ايدوب سفر بهانه سيله شهردن چقوب كيجه دونوب صالحی قتل قصديله برمغاره يه
كيروب كيزلندكلرنده مغاره يقلوب هلاك اولدقلرينی كفره طويوب ناقه يی بوغزلغه عزم ايدوب ايچلرندن
ايكی مالدار خاتونك سوريله قيونلری اولوب ناقه دن اوركوب مرعی لرده مرادجه كزمز اولمغين
انلرك تحريكيله قدار بن سالف ومصدع بن مهرج ويدی نفر دخی اتفاقله ناقه يی بوغازليوب ساير كفره ناقه نك
اتنی اوليشوب يشروب ييوب صالح عليه السلام طويوب قاقيوب كافرلر انكار ايدوب دفع بلايه
دعا رجا ايتدكلرنده دوه نك كوچكنی طوتوب آليقويه بيلورسكز قورتلور سزديمكين سكرديشوب كوچك
قاچدی سابقا والده سی چقديغی طاغك اوستنه چقدی قدرت حقله طاغ هوايه اوزانوب يوكسك اولوب

كوچك صالحی كوردكده اوچ كره چاغروب غائب اولدی *صالح عليه السلام قومنه يارين يوزيكز صاری
اوبركون قزل اوچنجی كون سياه اولوب اوستكزه عذاب كلور ديو اول طقوز كافر نادر قتل صالح ايچون
صالحك اونده كيزلنوب ملائكه انلرك باشلرين ازوب كافرلر اشيدوب بروجه عموم قتل صالحه هجوم ايدوب
صالحك دخی اقربا وعشيرتی سلاحلنوب علامت عذاب ايمزسه قتل ايده مزديو فتنه يی باصوب كمان كمانلرنی
ياصوب ابرتسی علاماتك بری بلوردكده كفره تكرار هجوم ايدوب ينه كفره دن برمشهور كمسنه صالحی اله
ويرميوب كفار ناچار طاغلوب اوچنجی كيجه صالح عليه السلام قومی ايچنه كيزلو واروب مؤمنلری جمع
ايدوب فلسطين شهرنه كيدوب ابرتسی جمله كفره صيحهٔ اسمانی ايله هلاك اولديلر ايچلرندن همان ايكی كمسنه
قورتلدی بری كوترم برعورت ايديكه قدرت حقله فی الحال يوريوب وادی القرايه واروب خبرويروب صو
ايچدكده وفات ايتدی بری دخی ابورغال ايديكه مكه ده بولنوب طشره چقدقده هلاك اولوب يانده صافی
التوندن برچبوق اولوب انكله بيله دفن اولندی *خاتم الانبيا محمد مصطفی صلی الله عليه وسلم ماسعی ساع
بين المروة والصفا حضرتلری بركون اورادن كيچركن ابورغالك قبری بودرديمكين اصحاب كرام قبری آچوب
التون شاخی چقاروب آلديلر مرويدركه صالح عليه السلام بعد هلاك الكفار وطنلرينی كورمكه واروب تأسف
وتلهف ايله دونوب بعد زمان مكه يه واروب انده مجاور ايكن وفات ايتديلر *ابن عباسدن مرويدركه صالح
عليه السلام قوم ثمودك ايمانه كلمرندن مأيوس اولدقده اذن حقله برمقدار سياحت ايدوب يولده برشهرده
عجايبه واقف اولوب وطنلرينه كلدكده ذبح ناقه وهلاك قوم ظهور ايتدی مرويدركه صالح عليه السلام آق
بكزلو قرمزی بكاكلو خوب صورت بلند قامت يصی كوكسلو اوزون صقاللو يوك كوده لو فصيح اللسان
مليح البيان ايدی مدت عمرنده مسكن بناسنه مقيد اولميوب دائما يالين اياق يوريوب وافر نصيحتلری واردركه
كتاب نوادر الاخبارده يازلمشدر قول مشهور اوزره كنج ياشنده نبی مرسل اولمشدر شريعتی نوح عليه السلام
شريعتنه بالتمام موافق ايدی صنعتی تجارت اولوب بعد اداء عبادت مهمات دنيويه لرينه مشغول اولوردی
مدت عمری ايكيوز سكسان يا ايكيوز اللی سكز يا همان ايكيوز سكز يا ايكيوز ييل اولوب مدت دعوتی ايكيوز
آلتمش ييل اولوب ايكيوز قرق ايكيسی هلاك قومندن اول اون سكزی انلردن صكره ايدی مزار شريفی مكه ده
دار الندوه ده يا ركن ايله مقام اراسنده در بوجمله تاريخ ميرخونددن نقل اولنوب عرايس ثعلبيده مدت
عمری همان اللی سكز ايدی ديو مذكوردر (فائده) نسخه سی هجرتك بشيوز اللی يديسنده يازلمش
برتاريخ عربی قديم مفصل مجهول الاسم والمؤلفده صالح عليه السلام قومی ثمودی يوز ييلدن زياده
دينه دعوت ايدوب همان درت ييكدن زياده جه كمسنه لر ايمانه كلوب باقيلری عناد اوزره مصر اولدقلرنده
صالح عليه السلام طاريلوب برتنها يره كيدوب برطاغده پرزينت وپرعجايب برمغاره يه كيروب اصحاب كهف
كبی اويقويه واروب قرق ييل ياتوب بعده اويانوب امر حقله قوم ثمودی تكرار دعوته وارد قده كافرلرسن
ييلدوكمز صالح دكلسن وپيغمبر دخی دكلسن ديو بريالن قيادن ايستدكاری وصف اوزره برناقه ظهور ويرن معجزه
طلب ايتدكلرنده ناقه يی معجزه كتوروب بعد زمان كافرلر ناقه يی بوغازليوب هلاك اولديلر ديو *بش اون
ورق مقداری عظيم تفصيل اولنمشدر لكن صالح عليه السلام قومنه ايكی كره مرسل اولدی ديمك بو قدر
خصوصا برزمان اويخوده قالدی ديمك عامهٔ تواريخ وتفاسير مشهوره يه مخالف اولمغين نقل اولنميوب لكن كمال
غرابتی متضمن اولمغين رمز واشارتله اكتفا اولندی والله اعلم بما ظهر وابهم (جابلقا وجابلسا) معارج النبوه ده
حضرت رسول عليه السلامدن مرويدركه معراجدن كليوركن جبرائيل بنی يأجوج ومأجوج طائفه لرينه
اوغراتدی دينه دعوت ايتدم قبول ايتمديلر جمله سی حشو جهنمدر بعده ايكی شهره اوغراتديكه بری مشرقده
اولوب آدی سريانيجه برقيسا عبرانيجه جابلقا وخلقی بقيهٔ قوم عاد نسليدر بری دخی مغربده اولوب آدی
سريانيجه برجيسا وعبرانيجه جابلسا وخلقی بقيهٔ قوم صالح نسليدر وايكی شهرك هربرينك اون ايكيشر بيك
قپوسی واردركه هرايكی قاپوسی اراسی برفرسخدر وهرقپويی هركون بونلردن اوتر بيك سلاحلو كمسنه
بكليوب بركونك بكجيلرينه قيامته دك دخی نوبت دكمز *اشبو طائفه لری ايمانه دعوت ايتدكده قبول ايدوب
انلر بزم قرنداشلرمزدر ومطيعلری مطيعلرمزله عاصيلری عاصيلرمز ايله حشر اولورلر بونلردن صكره منسك

تاویل تاریس آدلو اوچ طائفه یه دخی اوغره دمکه عددلرینی همان الله تعالی بیلور انلری دخی ایمانه دعوت ایدم قبول ایتمامکین کفار ایله حشر اولورلر ✻ تفسیر تبسیرده مقاتلدن مرویدرکه هود وصالح کنددوقوملرندن ایمان کتورنلر نمش کسنه اولوب پیغمبرلری وفات ایتدکدنصکره قوم هود مشرقده جابلسا شهرینه قوم صالح مغربده جابلقا شهرینه وارمشلردر یأجوج ومأجوج که جمله بنی آدم طائفه لرینك طقوزی قدردر بو ایکی طائفه غایت چوغالوب طقوزی یأجوج ومأجوج قدر اولمشلردر بو ایکی شهرلك هر برنده بیکر قپو واردرکه هر ایکیسی اراسی بر فرسخ اولوب هر کیجه هر برینی نمشر بیك کسنه بکلیوب بر کیجه بکلینلره قیامته دك دخی نوبت دکز بونلردن اوته تاریس منسك ادلو ایکی طائفه واردرکه یافث بن نوح نسلندن اولوب جابلقا وجابلسا خلقنك طقوزی قدردر جابلقا وجابلسا خلقی مؤمنلر اولوب یأجوج ومأجوج وتاریس ومنسك کافرلردر اکر مؤمنلر اولمسه الله تعالی اول کافرلری جمله هلاك ایدرایدی اشبو ایکی شهر دنیانك آردنده اولوب وخلقلری ظن غالب اوزره انساندن اولمدقلری بو قاروده احوال ماوراء جبل قافده مذکور اولوب بقیهٔ قوم صالحه متعلق بعض امور آخر انبیاده ذکر اولنه جق حنظله نبی علیه السلام امتندن اولملری مناسبتیله انك بابنده مذکور اولسه کرکدر ایکی محله دخی نظر اولنه

باب سابع در احوال ابراهیم نبی علیه السلام

معارج النبوه ده ابراهیم بن تارخ بن ناحور بن ارغو بن اسروع بن فالع بن شالخ بن عابرکه هود پیغمبردر دینوب ✻ تفسیر تبسیرده ونیجه معتبرانده ابراهیم بن تارخ بن ناخور بن شاروع بن ارغو بن فالع بن عابر بن شالخ بن ارفخشد بن سام بن نوح علیه السلام دینوب ✻ عرایس ثعلبیده شالخ حقنده شالخ ابن قینان بن ارفخشد دینوب حضرت ابراهیمك پدرلرینك اسمی تارخ لقبی آزر ایدوکی مقرر وتفاسیر وغیریده محرردر (زمان ولادت) تاریخ میرخوانده نوح علیه السلام ایله ابراهیم اراسنده جمهور مؤرخین قولنجه بیك ایکیوز ییل کیچوب ارالرنده هود ایله صالحدن غیری پیغمبر کلمامشدر دینوب ✻ تاریخ ابن شحنه ولسان یونانه ترجمه اولنان نسخهٔ توریهٔ صحیحه ده ارغو ولادتنده تبلبل السنه ظهور ایدوب اولاد نوح اطراف عالمه طاغلوب لغات مختلفه پیدا اولدی ابراهیم علیه السلام طوفان نوحدن بیك سکسان بر ییل صکره وجوده کلدی دیو مذکوردر (امور ولادت) جمیع احوال حضرت خلیل جلیل حقیقتده امر طویل اولمغین تواریخده غایت تفصیل اولنمشدر ✻ پس کیفیت ولادت ووقایع مابعد ولادتلرینك کمال اجمالی بو منوال اوزره درکه اسمی بابل اولان ارض عراقده بصره قربنده کوثی نام شهرده اولوب ربع مسکونه حاکم اولان نمرود ظالم که ابن کنعان بن حام بن نوح یا ابن کنعان بن سام بن نوح یا ابن کنعان بن سنحاریب بن نمرود اکبر بن حام بن نوح یا ابن کنعان بن سنحاریب ابن کوش بن عاد بن عوص بن ارم بن سام یا ابن کنعان بن کوش بن ارم بن سام یا ابن کنعان بن سنحاریب بن کوش بن سامدر ✻ اول کبر کبر مزاج جنس انسده ابتدا تاج کیوب کمال غرور ونخوت وفرط جهل وسفاهت ایله حاشا دعوای الوهیت ایتدکده دنیاده اولان جمیع انام عبدهٔ کواکب واصنام اولمغین انقیاد واعتقاد ایتمشلردی تفسیر تبسیرده تحریر اولنمشدرکه نمرود ضلالت میل وخباثت نیل برلیل مورث الویلده واقعهٔ فاجعه کوروب شهرنده ساکن اولان کاهنلره بلدیروب دین جدید وبأس شدیدله بنیان سلطنتك ویران ونابدید ایده جك ولید رشید طوغردیو تعبیر وتخویف وتحذیر ایتدکارنده تیقظ وهراس وتحفظ واحتراس اوزره اولوب جمله رجال خاتونلر ایله اجتماع واستماعدن بالکلیه امتناع ایتمك ایچون هر اون نفر انسانه بر رنکهبان قویوب بر فحوای عبرت احتوای (لا یغنی حذر من قدر) حکمت خالق قضا وقدر ایله نمرودك جاق باشی اوجنده صلب پدردن واصل رحم مادر اولدقده نمرود جباره کاهنلر اجالا اخبار ایتمکین اولییلده طوغان یوزبیك یا نمش بیك باهمان بیدی بیك اوغلانی قتل ایتدیردی او والده واوحادثه بتقدیر الله المتعال حضرت ابراهیم حلیم وجوده کلمکین والده لری خارج شهرده برمغاره ده یا خانه سنده زیر زمینده مقیم وممکن واول جای حصینی اکا کهف ایتدی ✻ مرویدرکه رنك رویلری سرخ وسفید اولوب بلند قامت اشهل العینین عظیم الصدر ضخم السره ایدیلر برباشنه کیردکده اوچ یاشنده قدر جسیم اولوب یدی یا اون بش یا اون اوچ یا اون یدی یا اون الی یاشنده دك یاهمان اون بش آیه دك دنیا یوزین کورمیوب مغاره ده اوتوروب بعده طشره چیقوب (وکذلك نری ابراهیم ملكوت

السموات والارض) آیتنده مجاهد وضحاك وابن جبیر قوللرنجه امر خدا ایله طبقات ارض وسموات یاریلوب تحت الثری ایله عرش اعلا آراسنده اولان جمیع علویات وسفلیاته نظر عبرت اثر ایدوب بعده پدر ومادر وسائر کفار ذوی المکابره ایله مرار اوکرار امر اوجهار انواع مباحثه ومناظره ایدوب بعد زمان یوم عید کفار بی توفیقده تفصیل وتطویله محتاج بر طریق دقیق ظرافت رفیق ایله کلیسالرنده بت پرستلرك نمش عدد صنملرین شکست ایتدی (قصهٔ آتش) بو خصوصك کمال اجمالی بودرکه نمرود مردود حضرت ابراهیم مسعودی کسر اصنام خصوصی استفسار ایچون حاضر ایتدیروب ✻ خلیل اکرم نیجه وجه وجیه ایله نمرودی شرمنده وملزم ایتمکین شرف ایمان حقدن نافر وافر کافره ظافر اولدقده نمرود احمق قاقیوب قاوجاقلی اولوب ابراهیمی آتشه آتمق دیلمکین حبس ایدوب بر طاغ اتکنده عرضی یکرمی ارتفاعی اوتوز یا التمش یا طولی التمش عرضی قرق ارتفاعی یکرمی ذراع یا طولی وعرضی دردر فرسخ یا طولی اون فرسخ بر حظیرهٔ کبیره یاپدروب ایچنی اودون ایله طولدورمغه صغیر وکبیر غنی وفقیر قرق کون یا اوتوز کون یا بر ییل یا یدی ییل مانندزن ابی لهب حمالة الحطب اولوب یدی کون متصل آتش یاقدیلر (ع) آتش سوزان جهنم نشان ✻ بصره قربنده کوثی شهرنده ایکن دود شرر آلودی شام خلقنه عیان ونمایان اولوردی تعلیم شیطان رجیم ایله حضرت ابراهیم حلیم وسلیم منجنیقه قوندقده اهل سموات وارضین ناله وانین ایله درکاه خلایقپناه رب العالمینه تضرع لرا ایتمکین اول بندن غیریدن طلب سلب خیر ورجاء جلب خیرا ایتمزهله واروب امتحان ایتمش اولورلردیو فرمان حضرت رحمان ایریشوب ملائکهٔ کزیندن مؤکلان باد وآب زمین تخلیصنه علی التعاقب کلوب عرض خدمات ایتدکارنده ✻ لا حاجة لی الیکم حسبی الله ونعم الوکیل دیوب ✻ یا خود ✻ خلوا بینی وبین خلیلی حتی یفعل بی ما یشاء دیوب ✻ هیچ برینه التفات ایتمدی منجنیقدن آتلوب آتشه دوشمکه یقین اولمغین جبرئیل امین کلوب مرادك وارمی دیدکده (اما الیك فلا) یعنی سندن مرادم یوقدر دیوب امادر کاه خدادن اولمغی ایما ایتمکین پس نیچون جناب عزته عرض حاجت ایتمزسك دیدکده خالق جزء وکل رحمت بی نهایتنه غایت توکل اوزره اولمغین (علمه بحالی حسبی عن سؤالی) دیو جواب صواب انتساب ویرمکین اول آن رحمت اقترانده نیران سوزانه (یا نار کونی بردا وسلاما علی ابراهیم) دیو امر رب رحیم ایریشمکین دوشدیکی یرلك درت طرفنك هر برنده قرقر یا سکسانر یا یکرمیشر ذراع بوستان پر شکوفه وریحان اولدی ✻ قرق یا اللی اوچ یا یدی کون بعض اشراف ملائکه هم افقیله اوجای فرحفزا وترحزداده مقیم وساکن واصناف الطاف بهیهٔ الهیه یه مقارن اولوب ✻ اول زمانده اون التی یا اوتوز یا یکرمی یدی یاشنده ایدی ✻ مرویدرکه اوتنده اولان قید وبندی کفار باغلامغین آتش یاقوب لکن جسم نورانی رسمنه نار پرشرر وشرراصلا حرارت وضرر ویرمدی ✻ بونلرك ناردن سلامتن ونیجه فضیلت وکرامتن مشاهده ایدن نیجه کفار ذوی المعانده صفاء جنان ورجاء جنان ایله ایمان کتوردیلر ✻ بریسی نمرودك رعضه آدلو قیزیدرکه نمرود ایشتدکده دینکدن دون دیو قیزینه ابرام ایدوب تأثیر ایتمدکده دموردن اکسر لرله بدنی میخلدوب حضرت ابراهیم هجرت ایتدکده امر حقله جبرائیل علیه السلام آنی قابوب ابراهیمه کتوردی اودخی مدین آدلو اوغلنه نکاح ایدوب یکرمی نفر پیغمبر والده سی اولدی ✻ تفاسیرده بر روایتده حضرت ابراهیمی آتشه آتمغی ومنجنیق دوزمکی اکراد عجمدن هیون آدلو بر ملعون تعلیم ایتمکین غضب حضرت رب ایله خسف اولوب قیامته دك یره کچمك اوزره در نمرود ظالم حضرت ابراهیمی آتشده صاغ وسالم کوردکده طشره یه چاغروب واردقده یانکده کیم ایدی دیوب مؤانست ومصاحبت ایچون ربم رب العزة کوندردیکی ملکدر دیدکده ربك نه عجب قادر عظیم ولطیف وکریم ایمش آنك رضاسیچون قربان ایده یم دیوب ابراهیم علیه السلام سن ایمانه کلمینجه قربانك قبول اولمز دیدکده سلطنتمی ترك ایده مزم لکن بهر حال قربان ایدرم دیو درت بیك صغر بوغازلدوب حضرت ابراهیمه جفادن فراغت ایتدی (هلاك نمرود) تاریخ میرخوانده حضرت ابراهیم علیه السلام آتشدن چقدقده نمرود بونلری جنکه اوقیوب زمان تعیین اولندقده بودخی یارب نمرودی احقر حیوانات ایله هلاك ایله دیو دعا ایدوب یوم موعودده نمرود شقا نمود بیحد جنود ایله بر صحراده صفلر باغلیوب ابراهیم علیه السلام تك وتنها مردانه میدانه کلوب نمرود ایله سویلشوب اول حینده سوری سنكك آلایی هوایی قابلیوب کفره نك اولا سلاحلرین بعده اعضالرین یوب هلاك

ایتدیلر * تاریخ طبریده حضرت ابراهیمک آتشدن خلاصنی نمرود کوردکده کوکه چقمق ایچون نیجه ییللرده
برمیل یاپدروب اوزرینه چقدقده کوکک یوزی یرده کوردیکی کبی کورنمکین خلقدن اوتانوب اینوب ایرتسی
میل ییقلوب آنک صداسی هیبتندن خلق مدهوش وبیهوش اولوب عقللری کیتدکده یتمش ایکی دیل پیدا اولدی
تکرار کوکه چقمق دیلیوب درت کرکس قوشی یاوریلرین ایکی ییله دلدات وشراب ایله بسلدوب غایت قوتلو
اولدقلرنده ایکی کوزلو برصندوقه ایکی کسنه ایله کیروب قوشلری صندوقه باغلیوب ات کوستروب قوشلر قناد
آچوب ایکی کون ایکی کیجه هوایه اوچوب یره باقدقده دنیا کورنمز اولدی کوکه باقدقده انجق ظلمات کورنمکین
خوفندن قوشلری آشاغی دوندروب قنادلری صداسندن عالمه ولوله وطاغلره زلزله دوشوب (وان کان مکرهم
لتزول منه الجبال) آیتنک معناسی بودر دیمشلر * اشاغه ایندکده ایتدیکی ایشه غایت محزون وشرمسار
اولدی ابتداء اطغیانندن درت یوز ییل کچدکده انسان صورتنده برملک کلوب اسلامه دعوت ونیجه نصیحت
ایدوب مفید اولمدقده * کوکک تکریسنک عسکری چوغسه کوندرسون جنک ایدهلم دیوب تعیین ایتدیکی
کونده عسکرین دیزوب حضرت ابراهیم تنها قارشو طوروب نمرودله شو یلشورکن سیوری سنک عسکری
هوایی بوریوب کونش کورونمز اولوب کفاری ییمکه باشلامغین جمله قاچوب نمرود حیرتله سراینه کیردی
سابقا کلن ملک ینه کلوب نصیحت ایدوب قبول ایتمدکده برسنک کلوب آلت دوداغنی اصروب محکم شیشوب
ایرتسی کلوب اوست دوداغنی اصیروب شیشوب بعده بورننه کیردی دماغنی ییمکه باشلامغین چوماقلرله
دوکدروب بو عذابله قرق ییلدنصکره هلاک اولدی دیو تفصیل اولنمشدر * بحر العلومده مرقومدرکه
نمرود کوکه چقمغه برصرح یاپدروب اوستنه چقوب کوکک اهلیله جنک ایچون اوق آتدقده امر حقله
جبرائیل علیه السلام کلوب یا ابراهیم نمرودله جنککه نه مقوله عسکر ایسترسک تعیین ایدهیم دیوب ابراهیم علیه
السلام سیوری سنک غایت حقیردر دیو انی ایستدکده اکرانی استمهسک نمرودی برنسنه ایله هلاک ایدیدم که
یتمش دانهسی برسیوری سنک قنادی قدر اولمایه ایدی دیو وحی الهی کلوب بعده نمرود عسکر جمع ایدوب
طول وعرضی دردر فرسخ اولدقده امر حقله سیوری سنک عسکری بکلریله کلوب هوایی بوریوب کافرلرک
جبه وجبهلرین وآت واتلرین وسکیرو کوکلرین ییوب نمرود قاچوب سراینه کیروب بر دانه یارم سیوری
سنک بیله کیروب یدی کون نمرودک یوزی اوستنده اوچوب نمرود انی طوتمغه چالشدقده دوداغنی اصروب
شیشوب بعده بورننه کیروب بجد جهادنصکره هلاک اولدی دینوب * بعض معتبراتده دماغنی یینشهدن
غایت انجنوب برکون اضطرابندن سرکبرافسرین دیواره چالوب باشی خرد وکندی مرد اولدقده جبرائیل
علیه السلام سراینی جمله اهلیله یره کچروب قیامته دکن اتمک اوزره دردینوب * تفسیر لباب برمحلنده نمرود
طولی بشبیک عرضی اوچبیک ذراع یاخود طولی ایکی فرسخ برمیل یاپدروب کوکه چیقوب جنک ایتمک
دیلدکده بر یل اسوب میلک باشن دریایه آتوب باقیسی کافرلر اوستنه دوشوب هلاک ایدوب خلقه خوف کلی
مستولی اولمغین دیللری دولاشوب یتمش اوچ درلو لغت پیدا اولدی دینوب * برمحلنده دخی بعضیلر کوکه
چقمغه درت ایاقلو برصندوقه برکسنه ایله بیله کیروب صندوقک ایاقلرینه بررکرکس قوشین وبراغاجه ات
بغلیوب قوشلر انه یتشمکیچون قناد صالدقده صندوق هوایه چیقوب بو حالله اوچ کون کیدوب دنیا کورنمز
اولدقده اغاجلری اشاغه دوندروب ینه قوشلر صندوقله اینوب بو وجهله یره ایندی دینوب * لکن قاضی
رحمه الله بو قصه غایت بعیددر * زیرا بونده خطر عظیم اولمغین عاقل اولان بوکا اقدام ایدهمز خصوصا خبر
واثرده کلیوب صحتنه دلیل دخی یوقدر دیوب * بعض سلف ابن عباسدن روایت ایتمشدرکه نمرود سواد کوفهده
قریه رسده طولی بشبیک ویکرمی بش ذراع برمیل یاپدروب انک اوستندن کرکس قوشلریله هوایه چقوب
آسمانه وصولدن یأسله یره ایندکده خوفندن برقلعه یاپدروب انده تحصن ایچون مال وعیالیله کیروب بعده
امر حقله اول قلعه اساسندن ییقلوب جملهسی هلاک اولدیلر دیو مذکوردر * تفسیر واحدیده دخی ابن عباسدن
مرویدرکه حق تعالی نمرودله عسکرینه سیوری سنک کوندروب اتلرین ییوب قانلرین ایچوب برسی
نمرودک بورننه کیروب هلاک ایتدی * تاریخ قدسیده مذکوردرکه نمرود احمق مناظرهٔ حضرت ابراهیمده
کوکه چقمق دیلیوب ارتفاعده بشبیک ذراع برمیل عریض وطویل یاپدروب برصندوقه درت کرکس قوشی

باغلیوب آسمانه پران اولوب بعد زمان شدت هبوب ریح صعوده مانع اولمغین اول سفیه طامع کوکه اوق آتوب
استدراجا قانه بولشمش کلوب یره ایندکده کوکک اهلنی قتل ایتدم دیو کمال حماقتندن مغرور ومسرور اولدقده
بر یل اسوب اول میلی ییقوب شهرلرک اکثری یرنی باصدی * ودخی مذکوردرکه حضرت خالق فلک وفلک مالک
ملک وملک نمرودک جنودینه سیوری سنک کوندروب جمیع عسکرینک اتلرین ییوب صافی کمک قویوب برپشه
حقیر نمرود باغیننک بورنندن دماغنه کیروب درت یوز ییل مرمنحوس شقاماتوسن دبوس ایله اوردروب
بو عذابله هلاک اولدقده شهر یدخی زلزله ایله خراب اولدی * ابن الجوزی مؤلفاتنک برنده وهبدن مرویدرکه
پشهلر کلدکده هر آتلو کافرک کندویه وآتنه نیجه بیک سیوری سنک اوشوب نیجه یوز بیک مرد اول محنت
ودرد ایله هلاک اولوب فرار ایدن کفار اولرینه کیروب ایقادنار ایدوب دردارین ورخنهای جداری سد ایتمکله
پشه جفا پیشهیی رد وصد ایدهمیوب جملهسی کعصف مأکول مقتول اولدیلر * نمرود خلاص امل (ومن نجا
برأسه فقد ربح) مضمونیله عامل اولمغیچون تنها قاچوب سرای لاوأماواسنه کیروب مهما امکن تیقظ
وتحفظده ایکن با امر حق برپشه بورننه کیروب دماغن ییوب قرق کون کیجه کوندز سروب غایت ییومکین
نمرودک کلهسن شق ایدوب (کذلک یسلط الله رسله علی من یشاء) دیوندایدرلک پران اولوب نمرود بی ایمان
برآنده جان ویردی * مرویدرکه نمرود مردود قاره یاغزشاشی کوزلو بورنی افطس یعنی یاپاج ویصی ایدی
(قصهٔ هجرت) معتبراتده مذکوردرکه حضرت ابراهیم علیه السلام نمروددن مأیوس اولدقده نبوتلرین ابتدا
تصدیق ایدن برادرزادهلری حضرت لوط ایله ونمرودک وزیری اولان عمیلرینک یا برادرلرینک قیزی ساره ایله که
غایت حسنا اولوب حتی حسن یوسف علیه السلام انک حسننک ثلثی ایدی دیمشلر ولادت بابلدن هجرت
ورحلت ایدوب دیار بکرده شهر حرانه واروب برقاچ کون طوروب سارهیی انده نکاحلنوب برروایتده ساره
حران پادشاهنک قیزی اولوب حرانده نکاحلنمشلردر نیجه کتابده باباری آزر دخی بیله هجرت ایدوب شهر حرانده
کفر سابق اوزره وفات ایتدی دینوب بعده مصره یاخود دیاربکرده رها شهرینه اندن بعلبک شهرینه اندن شامه
واروب اندن مصره کیدرکن برروایتده مقدما تولده حضرت لوط حمص شهری قرینده مؤتفکات شهرلری خلقنه
پیغمبر اولمغین قالوب ابراهیم علیه السلام خاتونیله مصره واروب پادشاهی اولان کافر ظالمدن تفصیله محتاج
برخصوصده متألم اولوب دونوب قدسله رمله اراسنده وادی السبع دیدکلری یره قونوب او حالده تازهوبی مال
ایسکن مرور زمانله پیر ومواشی وحواشیسی غایت کثیر اولدقده اودیار اهلی اولان طائفهٔ بنی کنعاندن
متأذی اولمغین اندن کوچوب مغاره ادلوپره اندن الجونه واروب بعد زمان امر حقله قدس شریفه بر قوناق
برده عمری نام مکانه واروب انده متوطن اولدی مرقد منور ومشهد معطرلری انده در * کشافده هجرت
ایتدکلرنده یتمش بش یاشنده ایدیلر دینوب رسالهٔ سیوطیده * اوتوزیدی یاشنده بابلدن حرانه بعده اردن
ولایتنه بعده مصره واروب هر برنده بررمقدار طوروب بعده قدس ایله فلسطین اراسنده ارض سبعهده
طوردی بعده انک خلقندن انجنوب رمله ایله قدس اراسنده توطن ایتدیلر دینلدی * تاریخ میرخوندده
آتشدن خلاص اولدقلرنده نیجه کسنهلر ایمانه کلمکین نمرود رجاسیله یاخود خفیه امر حقله یاخود نمرود
هلاکندنصکره ساره ولوط وبعض کسنهلر ایله حرانه واروب انده سارهیی نکاحلنوب حراندن همان
ساره ایله مصره لوط ایسه نبوتله مؤتفکات ولایتنه کیدوب ابراهیم علیه السلام مصردن فلسطینه کلوب
برخالی یرده قیو قازدی صویی یربوزینه چیقوب آقمغین اطرافنه طائفهٔ عرب قونوب بعده انلرک جفاسندن
کوچوب اکایقین بریره قوندی وفاتلرینه دک انده طوردیلر * کتاب معارف قتیبیده توابعلریله بابلدن
هجرت ایتدکده قدس قرینده اردن ولایتنه اوغرهیوب پادشاهی کافر اولمغین مصره کیدوب انده دخی حظ
ایدهممکین ینه اردنه کلوب برطریقله اردن پادشاهی معزول اولدقده ابراهیم علیه السلام اودیاره حاکم اولوب
مالی چوغالدی نصفنی برادرزادهسی حضرت لوطه باغشلیوب اومحلده لوط مؤتفکات خلقنه پیغمبر
اولمغین انده کیدوب ابراهیم علیه السلام مکانلرنده قالدیلر دیو مذکوردر * زمان توطنلرنده واقع اولان
احوال شریفهلری کمال تفصیله محتاج اولوب اجمالی بودرکه * هر بری بشقه بشقه سرمخن ایله ذکر اولنور
(احیاء طیور) اکرچه میرخوندده بو قصه وفاتلری سنهسنده واقع اولدی دیمشلردر * لکن تفسیر لبابده

مشاهدهٔ احیاء موتی رجا ایتدوکنك سببنده ابن عباس وغیریدن مرویدرکه طرف حقدن معشر بشردن
بر بنی خلیل ایتسم کرکدردیو وحی اولدقده بودخی یارب علامتی ندردیوب انك دعاسیله الله تعالی میتی احیا
ایدردیو بیورلدی * بعد زمان فضل حقه اعتمادا کندویه نصیب اولق احتمالن ویروب حضرت حقدن مشاهدهٔ
احیاء موتی طلب ایتدی * حسن بصریدن دخی مرویدرکه اب دریاده بر حیوان جیفه‌سن کوروب دریا
هجوم ایتدکجه حیوانات بحر اوشوب چکلدکده حیوانات بر ایله طیور اوشوب بو حالده ابراهیم علیه السلام
قیامتده بطون حیواناتدن اجزاءٔ ماکوله نیجه مجتمعه وموصوله اوله جغنی کورمك دیلدی * ابن اسحقدن
دخی مرویدرکه نمرود له مناظره‌ده بنم ربم احیا واماته ایدر دیوب نمرود ایکی محبوس کتوردی برینی قتل وبرینی
آزاد ایلدی اشته بن دخی احیا واماته ایلدم دیدی ابراهیم علیه السلام بویله اولمز بنم ربم بر جسم بی جانه روح
روان ویرمکله احیا ایدر دیدکده سن کوزکله کوردکمی دیوب بو دخی عیانا کورمامکین کذبدن قاچوب
کورمدم دیمك دخی مناسب اولمامغین سمت آخره سلوك ایدوب بنم ربم کونشی مشرقدن طوغدررسن
مغربدن طوغدر دیوب نمرود لعین مبهوت وحیران ومسکوت اولمشدی * اتفاقا بر کون کیفیت احیاء موتی
مشاهده‌سن خدادن رجا ایتدیکه بردفعه دخی بعض انسان صورتنده کوردم دیو جواب ویرمك آسان
اوله * بعض تفاسیرده دخی مرویدرکه حق تعالی بونلری خلیل ایتدکده عزرائیل علیه السلام جناب
حقدن اجازتله صورت انسانده بشارته کلوب ابراهیم علیه السلام طشره‌دن کلدی اوقاپوسین قپایوب
کتمشکن حرم محترملرنده خلاف معتاد بر یاد کمسنه کورمکین قاقیوب کیمك اذنیله کیردك دیوب
اولصاحبی اذنیله دیدکده فراست نبوتله ملك ایدوکنی بیلوب کرچك دیدك سن کیمسن دیوب
عزرائیلم اجازتله سکا خلت مژده‌سیله کلدم که الله تعالی سنی خلیل ایدندی دیوب حضرت ابراهیم دخی
کمال سرور ایله شکر موفور ایدوب اکا علامت ندر دیدکده الله تعالی دعاکی قبول ایده ودخی دعاك ایله
احیاء موتی ایده دیمکین یارب احیاء موتی ایتدیککی بکا کوستر تاکه شرف خلته واصل اولدیغمه ظهور
علامتله عین یقین حاصل اوله دیو دعا ایتدی * مشاهیر تفاسیرده منذکوردرکه ابراهیم علیه السلام دعا
ایتدکده تصدیق ایتمش دکلمیسن دیو بیورلوب تصدیق ایتمشمدر لکن کیفیت مشاهده ایله قلبمه
ایقان واطمینان کلسون دیرم دیمکین اکثر مفسرین قولنجه مفصلا امر حقله بر طاووس بر خروس
بر کوکرجن بر قارغه آلوب ابن عباس قولنجه کوکرجن یرینه کرکس قوشنی آلوب بعضیلر قولنجه بر یشل
قاز بر سیاه قارغه بر آق کوکرجن بر قیزل خروس آلوب علی کل حال باشلرین کسوب تویلرین یولوب جمله سنك
بدنلرینی دوکوب ازدی بربره محکم قارشدوروب مجموعنی درت یایدی بولوب هر بلوکی اطرافنده اولان درت
یایدی طاغك بردی اوزرینه قودی باذن الله کلکز دیوندا ایتدکده هر بر قوشك قطره قطره قانلری وذره ذره
اجزا واعضالری آیریلوب هوایه اوچوب بری برینه یتشوب جمله سنك بدنلری تمام یرلرینه کلدکده هر بری
باشسز اوچوب یاخود یریوزنده یوریوب ابراهیم علیه السلامك النده طوران باشلرینه یتشمکه کلوب باشلری
بربرد طوتوب هر کلان قوش طوتلان باش کندونك دکاسه کیرویه چکلوب کندونك ایسه واروب یتشوب
بو وجهله جمله‌سی تمام حیاة بولدیلر (قصهٔ خلت) تفسیرلبابده (واتخذ الله ابراهیم خلیلا) آیتنده ابن عباسدن
مرویدرکه ابراهیم علیه السلام غایتده سخی ومهمان دوست اولمغین دار شرف مداری هر روز شنا وصیفده
مجمع ضیف اولوب اتفاق بر ییل قحط اولمغین مصرده بر دوستلرندن ذخیره طلبنه خدمتکارلر کوندروب
واردقلرنده بزده دخی قحط وار در مجرد کندی ایچون اولیدی دریغ ایتمزدم لکن مسافرلرینه کفایت مقداری
ذخیره‌یه قادر دکلم دیو عذر دیلیوب بابی بتدوکانلری صفر الید کوندردکده خدمتکاران پرهوش شهرلری
خلقندن اوتانوب ظاهر اولمش کلامك ایچون کوتوردکلری جواللری قوم ایله طولدروب اون کتوردك
دیو کلوب حضرت ابراهیمه تنهاده حکایت ودوست مصریدن شکایت ایتدکلرنده مهمانلر ایچون غم
واضطرابدن خوابه واروب خاتونلری سارهٔ مختاره واقعه‌یی بیلیوب اتمك پشورمك ایچون جواللری آچوب
طوپطولو لطیف آق اون کوردی ایچندن آلوب اتمك پشوردی ابراهیم علیه السلام اویانوب اسی اتمك
رایحه‌سن آلوب بونه یردن کلدی دیوب صوردی ساره دخی مصرده‌کی دوستکدن کلدی دیدکده حضرت

ابراهیم اشبو امر عظیم محض لطف رب کریم ایدوکنی نور فراستله علیم اولدقده مصرده‌کی دوستمدن دکل دوستم
الله حضرتندن انجق دیمکین حق تعالی بونی خلیل یعنی دوست ایدندی * تفسیر مزبورده ابن عباسدن بروجهله
دخی مرویدرکه حضرت ابراهیمه پیرلکده اوغلی اوله جغنه بشارت ایدوب قوم لوطك هلاکنه کتمك ایچون
شکل انسان وصور حسان وهیئت جوانانده جبرائیل وبعض ملائکه کلوب ابراهیم علیه السلام انلری یولجیلر
صانوب بر سمیز بوزاغی بریان ایدوب سفرهٔ برکت بهره ایله کتوروب شول شرطله اکل ایلاك که اوائلده بسم الله
آخرنده الحمد لله دیه‌سز دیدکده * جبرائیل علیه السلام کندوبی بلدروب الله تعالینك خلیلیسین دیدی
نه ایچون کلدکارین دخی بلدروب خلیل اسمی اوزمانده تعیین اولندی * تابعیندن دخی مرویدرکه برکون
بعض شکل انسانده بر ملك کلوب نام کزین حضرت رب العالمینی بر صوت خوب وحزین ایله یاد ایتدکده قلب
خلیل جمیلده عمان عشق رحمان جوشان اولوب بردخی یاد ایله دیوب ملك دخی مفت ایتمزم دیدکده جمله مالم
سنك اولسون دیدی اولکیدن زیاده محرق صوت ایله یاد ایتمکین خلیل مختار لذت محبت اللهله بیقرار اولوب *
بردخی یاد ایله جمله اولادم سنك اولسون دیدکده او ملك یا ابراهیم مشتاق سکا بن ملائکه‌دنم مال واولادکه
احتیاجم یوقدر مرادم همان اللهه محبتکی امتحان ایدی دیوب جمله مال واولادن نام حضرت خدایه
فدا ایتمکین حق تعالی انی خلیل ایدوب تعظیم وتبجیل ایتدی صلی الله علیه وسلم وشرف وکرم (بناء کعبه)
اکرچه حضرت اسماعیلك ولادتی وبعده ذبحی فرمان اولندیغی بناء کعبه‌دن مقدمدر لکن اول ایکی قصه
باب احوال اسماعیل علیه السلامده ذکر اولنمق انسب واصوب اولمغین تأخیر اولنمشدر * پس بناء کعبه
خصوصنده تفاسیر وتوار یخده اولان تفاصیلك اجمالی بودرکه طوفان نوحده کوکه چکیلان بیت المعمورك
یاخود آدم یا شیث بناسی اولوب طوفانده منهدم ومنعدم اولان بیت شریفك یری خالی طوروب ابراهیم علیه
السلام بوزمانده ایکن بناء کعبه ایله مأمور اولدقده وطنندن مکه‌یه واروب نه یرده یاپاجغنی بلمیوب متحیر
ومتفکر طوررکن حضرت علی قولنجه محکم یل آسوب بناء قدیم اطرافن سوپوروب اساسنی ظاهر ایتدی
* ابن عباس قولنجه بر بولت کلوب هواده طوروب ایچندن بر باش چیقوب یا ابراهیم بنم کولکم دوشدیکی
یره یاپ دیوسویلدی * مرویدرکه مکه‌ده حبیب خدا محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم عبادتکاهی اولان
حرا طاغندن وموصلده مقر سفینهٔ نوح اولان جودی طاغندن ودیار مصرده موسی علیه السلام مناجات
ایتدیکی جبل طور سینادن وقدسده عیسی علیه السلام کوکه چکلدوکی جبل طور زیتادن ودیار شامده
معبد زهاد اولان جبل لبناندن اسماعیل علیه السلام یاخود ملکلر ایله طاش کسوب کتوروب ابراهیم علیه
السلام اساس شرف مساس کعبهٔ عرش رتبه‌یی چهار حرادن وچاردیوارلرین ذکر اولنان درت طاغدن
یاپوب اوغلی اسماعیل اوتوز یایکرمی یایکرمی التی یاشنده ایکن طاشله یالجق ویروب بونلر یاپوب یاخود کندو
وپسری هر بری بر برطرفدن مستقلا یاپارلردی * کتاب الاکتفاده همان ایکیسی یاپاردی دیوب * کتاب
العمده‌ده ملائکه‌دن یدی نفر ملك یاردم ایدردی دینوب * فواتح مسکیه‌ده ابراهیم علیه السلام اوغاقلر
آراسنده مشهور اولان وفق مربع صداند رصدی یازوب کعبه‌نك تملی آلتنه قودی دیو منذکوردر * معتبراتده
مرویدرکه حجر الاسود مبارکی جبرائیل علیه السلام کوکدن کتوروب یاخود بیت المعمور رفع اولندقده
مکه‌ده جبل ابی قبیس ایچنده صاقلیوب بو محلده کتوردی ابراهیم علیه السلام انی کعبه‌نك بر کوشه‌سنه
یاپدی کتب حدیثده بر قاچ حدیث شریفك مضمونی بودرکه حجر الاسود جنت یاقوتلرندن آق یاقوت اولوب
مکه کافرلری یاپشمق ایله قرارمشدر انلر یاپشمش اولمسیدی هر یاپشان خسته شفا بولوردی دنیاده جنت
یادکارلرندن اندن غیری نسنه یوقدر یوم قیامتده احد طاغی قدر اولوب دنیاده کندوبی حق وصدق ایله اوپنلر
حقنده شهادت ایدر * امام باقر رضی الله عنهدن مرویدرکه روز (الست بربکم) ده جمله مخلوقات بلی دیو اقرار
ایتدکارنده الله تعالی بال ایله قیمقدن الذ بر ایرماق آقیدوب قلمه امر ایدوب اندن مرکب آلوب خلقك اقرارلرین
وقیامته دك ظهور ایده جك جمیع امورین یازوب حجر الاسوده یوطدروب خلق انی اوپدکاری قیامتده
هر کشینك اقرارنه شهادت ایده جك اولدیغیچوندر * مزبور حضرت باقر حجر الاسودی اوپدکجه (اللهم امانتی
ادیتها ومیثاقی وفیت به لیشهد لی عندك بالوفاء) دیرایدی مرویدرکه حضرت رسول علیه السلام حجر الاسودله

مقام ابراهیم جنت یاقوتلرندن ایکی یاقوتدرکه الله تعالی انلرك نورینی سیلوب محو ایتدی اکر اویله ایتمسه ایکیسنك نورندن مشرقله مغرب اراسی پرضیا اولوردی دیو یوروب * بحر العلومده حجر الاسود جنتده آق وبیاض یاقوت اولوب سابقا یریوزینه بیت المعمور ایله بیله اینوب حضرت آدمه کرسی اولدی آنك اوستنده اوتورر ایدی دینوب * معتبراتده مذکوردرکه بنای زیبای کعبهٔ علیا تمام اولدقده امر خدا ایله ابراهیم علیه السلام مکه ده جبل ابی قبیسه چیقوب (یا ایها الناس کتب علیکم الحج الی البیت العتیق فاجیبوا ربکم) دیو ندا ایتدکده قیامته دك من کل فج کلوب حج ایده جك رجال ونساء لبیك اللهم لبیك دیو جواب خایلی ادا ایتدیلر * حج مکرر ایتمك مقدر اولان عورت وار ایده جکلری حج عددنجه جواب ویردیلر حضرت ابراهیم واسماعیل بتعلیم جبرائیل جمیع مناسك حجی ادا ایدوب ابراهیم علیه السلام وطننه کیدوب کعبه نك خدمتن ومکه شهرینك حکومتن اسماعیله اصمرلدی * ابن عباسدن مرویدرکه نداء خلیله ابتدا یمن خلقی لبیك دیوب آنکیچون سائر طائفه دن حجی انلر زیاده ایدرلر بعض معتبراتده مذکوردرکه ابراهیم علیه السلام بر ییلدنصکره خاتونلری ساره وایکنجی اوغللری حضرت اسحاق ایله حج ایدوب جمله سنی اسماعیل علیه السلام غایت رعایت ایدوب بعده اوچی دخی وطنلرینه کتدیلر * اسماعیل علیه السلام مکه ده قالوب بعده اسحاق علیه السلام هر ییل حجه واروب برادری ایله بولشوب بعده وطننه کلوب مقولهٔ دین اولان خدمت والدین ماجدین ایله مقید اولوردی * کتاب اکتفاده ابراهیم علیه السلام وطننه کلدکدنصکره هر ییل حجه واروب انلردنصکره کلان جمله انبیا دخی حجه وارمشلردر دیو مذکوردر * کعبه نك جمله قاچ کره بنا اولندیغی یوقاروده باب احوال امور سفلیه ده تفصیل اولنمشدر انده نظر اولنه (فائده) تفسیر ابو السعودده مذکوردرکه ابراهیم علیه السلام (رب اجعل هذا البلد آمنا وارزق اهله من الثمرات) دیو مکه نك معمورلغنه دعا ایتدکده ارض فلسطیندن برقریه یی حق تعالی مکه یه ایکی منزل یره نقل ووضع ایتدی تا که اهل مکه انك نعمتلریله تنعم ایدهلر * تفسیر لبابده دخی مذکوردرکه دعاء مزبور صدورنده جبرائیل علیه السلام ارض طائفی ولایت شامدن قوپاروب کعبه یی یدی کره طولاشدیروب طواف ایتدیرمکین اسمی طائف قویوب مکه شهری واطرافی میوه ونعمدن خالی ومعرا وخلقی دخی فقرا اولمغین انلره سبب نعمت ورفاهیت اولمغیچون مکه قربنده شمدیکی مکاننه وضع ایتدی * مواهب لدنیه ده ارض طائف ولایت شامدن کتیروب قرآنده مذکور اولان اصحاب عرم صریم باغچه سیدرکه جبرائیل علیه السلام ارض یمندن قوپاروب کوتورمشدر دیو مذکوردر والله اعلم (فائده) تاریخ مکه ده حجر الاسودله مقام ابراهیم وچاه زمزم آراسنده طقسان طقوز پیغمبر قبری واردرکه هر بری حجه کلدکلرنده وفات ایدوب انده دفن اولنمشدر دینوب * فوایح مسکیه ده قبر نوح وهود وصالح وشعیب مکه ده زمزمله مقام آراسنده در * ودخی کعبه نك اطرافنده اوچیوز پیغمبر مدفوندرکه تمشی حجر الاسودله رکن یمانی آراسنده در هر پیغمبر که قومی انی تکذیب ایتمشلردر ایچلرندن چیقوب مکه یه واروب عبادت حقه چالشوب انده وفات ایدردی دیو برحدیث شریف مرویدر * حضرت اسماعیل والده سی هاجر دخی حرم کعبه ده مدفون اولمشلردر * بعض معتبراتده مذکوردرکه حضرت رسول علیه السلام الله تعالی بو بیته یعنی کعبه یه وعده ایتدیکه هر ییل اکا التیوز بیك کمسنه حج ایده اکسك اولورسه ملائکه دن تکمیل ایدر تحقیق بیت شریف زینت ایله عروس یعنی کلین کلورکبی محشره کلوب هرکیم اکا حج ایتمش ایسه اورتوسنه یاپشمش کلور جنته بیله کیررلر دیو بیورمشدر * اخر زمانده دجال قتلی ایچون حضرت عیسی کوکدن اینوب قرق ییل یریوزنده طوروب وفاتنه قریب اوچیوز بیك عدد حبش کافرلری حکمت خدا ایله کلوب کعبه یی یقاجقلری وانلرك قدیمدن سبب عداوتلری ویوم قیامتده امر حقله جانب عرشدن یدییوز بیك ملك کلوب کعبه یی تزیین ایدوب التون زنجیرلر طاقوب محشره دعوت ایتدکلرنده کتیروب حقدن امید اعزاز ایله اظهار ناز ایدوب عاقبت لطف الهی وفضل نامتناهی ظهورنده جمله حجاجی ایله لبیك اللهم لبیك دیو ندا ایدرلر دار نعمته یعنی جنته کیده جکلری مطول کتابلرده مفصل یازلمشدر (ع) مثلدر عارفه تکفی الاشاره (نزول صحف) حق تعالی حضرت ابراهیمه قول مشهور اوزره اون صحیفه * بحر العلومده وغیریده یازلدیغی اوزره یکرمی صحیفه انزال ایدوب جمله سی نصایح وضروب امثال ایدی بعضیلرینی قدماء علماء عربی یه ترجمه ایتمکین ایچلرندن برقاچی تیمنا

ذکر

ذکر اولندیکه بری بودر (مهلا مهلا یا ابن آدم فان الرزق مقسوم والحریص محروم والبخیل مذموم والحسود مغموم والدنیا لا تدوم والرازق هو الحی القیوم) بری دخی بودر (یا ابن آدم الرحیل الرحیل تزودوا فان السفر بعید وخففوا فان العقبة کؤد واخلص العمل فان الدیان بصیر) وبری دخی بودرکه (یا ایها الملك المبتلی المغرور انی لم ابعثك لتجمع الدنیا بعضها الی بعض ولکن بعثتك لترد عنی دعوة المظلوم فانی لا اردها وان کانت من کافر) بری دخی بودرکه (وعلی العاقل مالم یکن مغلوبا علی عقله ان یکون له ساعات ساعة یناجی فیها ربه ویتفکر فی صنع الله وساعة یحاسب نفسه فیما قدم واخر وساعة یخلو فیها بحاجته من الحلال والحرام من المطعم والمشرب وغیرهما بری دخی بودر (وعلی العاقل ان یکون بصیرا بزمانه مقبلا علی شأنه حافظا للسانه ومن علم ان کلامه من عمله قل کلامه فیما لا یعنیه (قصهٔ ضیافت) تاریخ قدسده ابن عباسدن مرویدرکه حق تعالی حضرت ابراهیمه کمال غنا ویروب مسافرین وغربایه آشیانه اولمغیچون ایکی قاپولو برمسافرخانه یاپمشدیکه ایچنده قیشده قیش لباسلرین یازده یاز لباسلرین قویوب ودائما طعامله طولو برسفره طوروب برقپودن کیرن غریب قارنن طویروب استدیکی لباسی آلوب کیوب اوبرقاپودن چیقوب کیدوب مسافرخانه ده لباس وطعام اکسلدکجه ابراهیم علیه السلام اکسك اولانی فی الحال اکمال واتمام ایدردی * نیجه معتبراتده مذکوردرکه حضرت خلیل ممتاز مهمان دوست وغریب نواز اولوب آینده ورونده یه سفرهٔ برکت بهره سی صبح وشامده آماده وکشاده ایدی اول جواد سخانهاد ثنا وصیفده بی ضیف طعام یمامکه معتاد اولمغین هر بام وشامده یعنی صباح واخشامده بالذات کندولری پای فلکفرسایلریله جوانب اربعه دن برقاچ میل صحرا اودشتی کشت ایدوب مسافر آرایوب بولدیغی کتوروب عزیز وحقیر غنی وفقیر صغیر وکبیر هرکیم ایسه جمله سنه کندوسی بالذات انواع خدمات ایدوب عادتنجه آرایوب کمسنه بولمدقده اول صفی وفی قانع نیجه کون صایم وجایع طوروردی * کشافده (شاکرا لانعمه) آیتنده مرویدرکه برکون مسافر آرارکن ملائکه دن برفوج انسان صورتنده کلوب ابراهیم علیه السلام بونلری بلیوب طعامه دعوت ایدوب ملائکهٔ ابرار مجرد امتحان ایچون کندولرین جذام ایدکلرینه دلالت ایدر بعض علامت اشعار ایتدکلرنده پس حکمت باری ایله سز مریض وبن سالم وبری اولمغین شکرا لله سزکله طعام یمك بکا غایت واجب ولازم ولازب اولمشدر دیمشلر * تفاسیرده قتاده قولنجه جمیع مالی صغر ایدیکه سوریلر ایله کزردی دینوب * تاریخ میرخوانده سوریلر ایله قیونلری اولوب شویله چوغالمشدیکه چوبانلرینك درت بیك عدد کلبلری وار ایدی دینوب * معارج النبوه ده مذکوردرکه اون ایکی بیك سوری قیونلری اولوب اشبو بهایم وانعامی محض انعام واطعام خاص وعام ایچون بسلدوب هر سوریده بر زرکاب وار ایدیکه هربرینك بوینده بیکر مثقال التوندن خلخال وار ایدی بعض کمسنه کلاب ایله زرلرینه مناسبتی واردر دیو استفسار ایتدکده دنیای غدار جیفهٔ مرداردر جیفهٔ کثیفه ایله کلاب اراسنده کمال مناسبت واردر دیو جواب صواب حکمت نصاب بیورمشلر * ضیافت خصوصنده معجزات عظیمه لرندن بری بودرکه زمان شرف عنوانلرندن الی هذا الآن نیجه بیك ییلدرکه مزار باهر الانوارلری فی الایام واللیالی اصلا مسافر ومجاوردن خالی اولمیوب روح پرفتوحلری ایچون وجوه شتا ایله تعیین اولنان محصولات قرادن هرکون نیجه یوز نان ایله طعام فراوان پشوب جمله آینده ورونده یه نعمت بی منت خلیل جلیل کشیده ورسیده اولور * حتی اهل قدس آراسنده مشهور ومذکوردرکه برکیجه توزیع طعامدنصکره برمسافر عمارته حاضر اولوب غلبهٔ جوع مانع صبر وهجوع اولمغین یا خلیل الله آجم محتاجم ضیافتکدن بکا دخی برحصه دیو عرض حاجت وغصه ایتدکده قدرت ولطف حق ایله مزار شریفلری دیواری شق اولوب ایچندن بردانه امی تازه اتمك چقوب اول سائله ارسال سائل اولوب مرادینه نائل اولدی * زین المجالسده مذکوردرکه ابراهیم علیه السلام امت محمد عالیشانی ویوم قیامته دك جمیع طوایف انسانی ضیافت ایچون جناب حقه عرض حاجت ایتدکده جبرائیل لامع النور جنتدن برقبضه کافور کتوروب انك تعلیمیله ابراهیم علیه السلام مکه ده جبل ابی قبیسه چیقوب اوفوردکده قدرت حقله اطراف عالمه یایلوب هر دوشدیکی ولایتده برملحه پیدا اولدی * پس طعام خواص وعوامدن بی شك منفك اولمیان تملك که محتاج الیه جمیع انامدر ضیافت خلیل علیه السلامدر (اولیات) زمرهٔ انسانده ابتدا ختان اولنان بونلردر حدیث شریف

مفهومنجه سكسان باشنده ایكن امر اولنمغین كندواللریله كندولرینی سنت ایدوب صكره بونلردن عادت قالدی
* مرویدركه عمالقه طائفه‌سنه غزا امر اولنمغین جنكده ایكی طرفدن وافر كسنه قیریلوب ابراهیم علیه السلام
شهیدلری دفن ایچون كافرلردن فرق ایده‌مدكده مسلمانلره علامت اولمغیچون جناب حقدن سنت امر اولندی
* معتبرات متفرقه‌ده مذكوردركه ابتدا طرنق كسمك مسواك طوتمق منبره چیقوب خطبه اوقومق فقرا
ومسافرینه ضیافت ایتمك صوایله مضمضه واستنجا ایتمك قولتق قیللرین یولمق قاصق وباش تراش ایتمك
اباغه باشمق وغیری نسنه كیمك وطون كیمك واوق ویای دوزمك علاج ایچون حقنه ایجاد ایتمك كوزه سورمه
چكمك معانقه یعنی آشنالرایله قوجوشمق مصافحه یعنی مرحبالشمك طعامده ثرید ایتمك غزا مالنی تقسیم
ایتمك تعبیر رؤیا ایتمك وراه حقده هجرت یعنی ترك وطن واختیار غربت ایتمك برروایتده قلج ایله غزا ایتمك
جمله اول ذات شریفك ایجاد لطیفیدر * تفسیر لبابده ابن عباسدن مرویدركه مضمضه واستنشاق ایتمك
وباش تراش ایتمك بیق قرقق مسواك طوتمق سنت اولق قاصق تراش ایتمك قولتق قیللرین یولمق طرنق
كسمك صوایله استنجا ایتمك اشبو اون نسنه شریعت حضرت ابرهیمده مسلمانلره فرض ایدی * كتاب الاوائلده
مذكوردركه جنكده عسكری میمنه ومیسره وقلب طریقیله ترتیب ایدن وابتدا فی سبیل الله غزا ایدن
وجنكه سنجاق كوتوروب واران ابراهیم علیه السلامدركه برادرزاده‌سی لوط پیغمبری روم كافرلری
غارت واسیر ایتدكلرینی ایشتدكده كندوقوللری وتوابعلریله واروب كافرلرله جنك ایدوب حضرت
لوطی قورتارمشلردر * جمیع انسانده صاچ وصقال آغرمق دخی ابتدا بونلره واقع اولدی اوغللری
حضرت اسحاق ایله كندولرینی بلمین كسنه فرق ایده‌مز اولمغین فرق ایچون برعلامت ظهورینه دعا ایتدكده
برصباح اویخودن اویانوب صقاللرینك برمقدارنی آغارمش كوروب نه علامتدر دیو قورقوب
نوروز ینتدردیوحی اولدقده حظ ایدوب (رب زدنی نورا) دیدی بعده مبارك صقاللری جمله آغردی احیانا
حنا ایله دخی بویارلردی * تاریخ میرخوانده صقاللری آغارمق یوزاللی یاشنده ایكن واقع اولدی دیو
مذكوردر خلیل جلیل علیه الصلوة والسلام كل غداة واصیل حضرتلرینك مناقب رفیعة
المراتبلری وخصال واحواللری كتاب مستقل اولمغه محتاجلردر * اشبو كتابده ذكر اولنان شمس تاباندن برذره
بحر عماندن برقطره مقوله‌سیدر (فضائل خلیل) معتبرانده مذكوردركه ثانی اولی العزم كزین خلیل الله
اولمغین حبیب اللهدنصكره افضل جمیع انبیاومرسلیندر كندولردنصكره كلان جمیع انبیا بالاتفاق بونلرك
نسلندن اولمغین ابو الانبیاء دیمكله مسمی ایدیلر قرءآن عظیمده بونلره حلیم ورشید واواه ومنیب وقانت وحنیف
وشاكر وصدیق وصالح دینوب اجتبا واصطفا ایله وذمت همتنه التزام ایتدیكی اداء عبادتی وتحمل بلیاتی
بالتمام ایفا ایله مدح وثنا بیوریلوب انبیاء ذوی العقول حدن هیچ بریسی قرآنده چاق بومرتبه ممدوح اولمامشدر
تفاسیرده (واذابتلی ابراهیم ربه بكلمات فاتمهن قال انی جاعلك للناس اماما) آیتنده امامت ابراهیم عامه
ومؤبده‌درز یراصكره كلان انبیانك جمله‌سی بونلك نسلندندر * اصول شرایع سنیه وجمیع كمالات انسانیه‌ده
بوكا اقتدا واثره مأمون الاصرلرینه اقتفا ایله مأمور ایدیلردیو مسطوردر (ثم اوحینا الیك ان اتبع ملة ابراهیم
حنیفا) آیتی بومعنایه دلیل جلیلدر * تفسیر لبابده حق تعالی ابراهیمی امام الانام ایتمكین تاروز قیام جمیع
اهالی ادیان مختلفه وطوائف متفرقهٔ غیر مؤتلفه‌نك بعضلری دین ومذهبده بعضلری حسب ونسبده
بوكا منسوب كیچنوب جمیع امم عالم بوكا غایت محبت وتعظیم ورعایت ایتمك اوزره‌درلر (واجعل لی لسان صدق
فی الاخرین) دیو دعا ایتدكلری قبول اولمغین قیامته دك بین الناس محبوب القلوب ومعززومرغوب اولمشدر
امام انام اولمغین امت محمد تحیات دعاسنده (كما صلیت ورحمت وباركت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم) دیرلرینه
تفاسیرده (ان ابراهیم كان امة قانتا لله حنیفا) آیتنده مذكوردركه بوكا امت بیورلدیغی امم كثیره جمع
ایده‌مدكلری فضائل علیه وكمالات بشریه‌یی جمع ایتدیكیچوندر یاخود زماننده جمله خلق كافر اولوب دنیاده
بوندن غیری مؤمن اولمدیغیچوندر * حضرت رسول علیه السلامدن مرویدركه آتشه عریان آتلدیغیچوندر
قیامتده جمله خلق قبرلرندن قالقوب ملائكه جنتدن كتوردكلری حله‌لردن ابتدا ابراهیمه كیدررلر * فواتح
مسكیه‌ده مذكوردركه علم اسرار حروفده بركتاب تألیف ایدوب اشبو علمده انبیا تألیف ایتدیكی كتابلرك

بشتهجیسیدر * بعض مشایخ علم حروف بونك معجزاتندندردیوب علم وفقده ابتدا تكلم ایدن بودر علم عدده
ابتدا تكلم ایدن حضرت موسی دردیمشلر (قصهٔ معراج) تفسیرنیسیرده ابن عباسدن مرویدركه ابراهیم
علیه السلام برزمانده امر حقله سماء ذات البروجه عروج وولوج ایدوب ایكی كسنه‌نك مثالن علی التعاقب بر
معصیت اوزره كوروب انلره بددعا ایتمكین هلاك اولدقلرنده یاابراهیم قوللرمه بددعا ایتمه اوچ سببدن اوتری
زیرا یااندن صالح ذریت كتورم یاتوبه ایده مغفرت ایدم یاخود عاقبتی جهنم اوله بیلمز میسنكه حكیم بنم
اسملرمدندر دیونداء خدا ایرشوب * معارج النبوه‌ده اشبو معراجده درت كسنه‌یی برر كناه ایشلركن كوروب
اوچنه بددعا ایتمكین هلاك اولوب دردنجیه بددعا ایتمك دیلدكده نداء من بوردایرشدی دینوب بومحاده
جبرائیله خلیلی یرویزینه ایندرقوللرمی هلاك ایتمزدن اول دیوندا اولنمغین حضرت ابراهیم منزل شریفنه
نازل ومقیم اولدی (احوال اولاد) تفاسیرده مذكوردركه جمله درت نفر اوغللری وارایدیكه اسملری اسماعیل
اسحاق مدین مدان ایدی مزبور مدین شعیب پیغمبرك جدیدر بعضلرسكز بعضلر اون درت ایدی دیمشلر
بیوك اوغلی اسماعیل علیه السلام طوغدقده سكسان التی یاطقسان طقوز یاالتمش درت یاطقسان یاشنده
وایكنجی اوغلی اسحاق علیه السلام طوغدقده یوز اون یدی یایوز اون ایكی یایوز یكرمی یایوز طقسان یایوز
تمش یاشنده ایدی * معالم التنزیلده ابراهیم علیه السلام جاریه‌لری هاجرایله خاتونلری ساره وفاتلرندنصكره
اسملری اولان قوم كنعاندن قنطورا بنت یقطن آدلو خاتون الوب اندن زمران یقشان مدان مدین یشبق
شوح آدلو التی نفر اوغللری اولوب صكره طائفهٔ عربدن حجوربنت اهیب آدلو خاتون الوب اندن دخی كیشان
سروح امیم لوط یاسن آدلو بش نفر اوغللری اولوب اسماعیلی مكه‌ده وحجازده اسحاقی ولایت شامده ساكن
ایدوب سائر اولادلری چوغالمغین ممالك عالمه متفرق ایتدی دینوب * بعض كتبده مذكوردركه اسماعیل
واسحاقدنصكره قنطورا آدلو خاتونلرندن ماذی زمران شرج سبق آدلو درت اوغللری حجوی آدلو خاتونلرندن
نافس مدین كیشان شروح امیم لوط یقشار آدلو یدی اوغللری اولدی * قاموسده مذكوردركه طائفهٔ تركك
حضرت ابراهیمك قنطورادن اولان اوغللرندن بربسنك نسلی اولمغین طائفهٔ عرب رومیلره بنو قنطورا دیرلر
* تاریخ میرخوانده مذكوردركه اولاد ابراهیمدن نبوت همان اسماعیل واسحاق علیهما السلامه نصیب
اولمشدر * بعض تواریخده مذكوردركه حضرت ابراهیمك حیاتنده برادرزاده‌سی لوط علیه السلام مؤتفكات
اهلنه اسماعیل علیه السلام مكه‌ده وعنده اولان جرهم وعمالقه طائفه‌لرینه وسائر قبائل یمنه اسحاق علیه
السلام ولایت شام خلقنه برقول ضعیفده یعقوب بن اسحاق علیه السلام دخی طائفهٔ بنی كنعانه مرسل
اولدیلر یعقوب ایله عیص كه ایكز طوغمشلردر جدا مجدلری ابراهیم علیه السلام حیاتنده وجوده كلدكلری
مقرردر (امور متفرقه كه حضرت ابراهیمه متعلقه‌در) مرویدركه سویلدیكی لغت عبرانی اولوب عربی‌یه بكزردی
جمله‌دن بری ابراهیم لفظی عبرانی اولوب معناسی اب رحیم دیمكدر بودخی ابو الانبیاء اولوب عامهٔ خلقه مرحمت
اوزره اولمغین اول اسمله مسمی اولدی * عرایس ثعلبیده مذكوردركه كعبه‌یی اوغلی اسماعیل ایله بیناركن
عبرانیجه هب لی كیباعربجه هات لی حجرا یعنی بكا طاش ویر دیمكدر اسماعیل علیه السلام دخی قالدروب
ویروب عربجه هاك خذه یعنی اشته آل دیرایدی * معتبراتده مذكوردركه حضرت ابراهیم علیه السلام انواع
طاعت وعبادتدن وخلقی دینه دعوتدن ماعدا صنعتلری زراعت اولوب ضیافت مسافرین ایچون نیچه یوز
چفتلری یوررایدی سوریلرایله قیونلری وصغرلری بیحد اولوب تفصیلی ضیافتلری احوالنده ذكر اولنمشدر
قصبات وقری تعمیرینه سعی كثیر ایدوب زمانلرنده اولاد امجادلری نیچه شهرلر بنیاد ایتمشلردر * كیفیت
وفاتلرنده اولان اقوالك بری بودركه عزرائیل علیه السلام قبض روح ایچون كلوب سنی دوستك الله تعالی
ایستر ودعوت ایدر دیوب بونلر دخی لطیفه طریقیله دوست دوستك روحنی قبض ایدرمی دیوب عزرائیل
دخی مقامنه واروب یارب خلیلك بویله دیردیدكده سن دخی اكا دیكه دوست دوسته بولشمقدن قاچرمی
دیو بیورلدی اودخی كلوب دیدكده امدی روحمی عجله ایله قبض ایت دیوب برروایتده قنغی حال اوزره
روحكی قبض ایده‌یم دیوب ابراهیم علیه السلام سجده ایدركن دیمكین اول حال اوزره قبض ایتدی * انبیادن
اوچ كسنه نجاة وفات ایتدیلركه بری ابراهیم بری داود بری سلیمان علیهم السلامدردینوب لكن كتاب جامع

اعظمده یکرمی بش کون خسته یاتوب ماه محرمك طقوزنجی کونی روح روانلری عزم جنان ایتدی دیو بیان
اولنمشدر * مدت عمر شریفلری اهل کتاب قولنجه یوز یتمش بش اکثر علما قولنجه ایکیوز بعضلر قولنجه یوز
یکرمی اوچ یا یوز یکرمی طقوز * تاریخ میرخوانده اصح روایات اوزره یوز طقسان بشدر وبو تقدیرجه مدت
دعوتلری یوز سکسان ییلدر دینوب * مدت عمر ساره خاتون یوز یکرمی یدی یا یوز اون یدی یا یوز اوتوز یا یوز
اوتوز یدی یا یوز یتمش ایکی ییل ایدی بعض معتبراتده اولا هاجر صکره ساره وفات ایلدکدنصکره ابراهیم
علیه السلام وفات ایتدی * مرویدر که حضرت ابراهیم چادر ایله ساکن اولوب اول محلده بنا اولنیوب وفات
ایتدکده تابوت شریفی مقدما خاتونلری ساره نك جنازه سی قوندیغی مغاره مثالی زیر زمینه قونوب بعده
اسحاق ویعقوب ویوسف علیهم السلام وانلرك خاتونلری دخی وفات ایتدکلرنجه انده قونوب بعد زمان
مزار شریفلری اوستنه سلیمان پیغمبر علیه السلام چندره قاپوسز ودلکسز بر محکم حصار یاپدوروب
بعد زمان روم طائفه سی دیوار حصار استواری اتشله سرکه ایله دلوب قاپو آچوب بعده بنی اسرائیلدن
اولوب حضرت عیسی یه یتشوب ایمان کتورن یوسف نام کمسنه اول قبور باهر النور انبیای کرام ایله تبرك
مرام ایدینوب حصار یانده اولر یاپدی بعده مرور زمان ایله بر شهر آبادان اولدی دیو مذکوردر

باب ثامن در احوال لوط نبی علیه السلام ابن هارن ابن آزر

مرویدر که ابراهیم پیغمبرك برادر زاده سی اولوب انلر آتشدن چقدقده بونلرین بونلر ابتدا تصدیق ایدوب
ولایت نمروددن ابراهیم پیغمبرله شهر حرانه بعده مصره بیله کیدوب رجوعلرنده آنلر ولایت فلسطینده
قالوب لوط علیه السلام حمص شهری جوارنده ارض اردنده سدوم صوائم ذاذوما عامورا زغر آدلو بش
پاره شهر خلقینی که هر برنده یوز بیك یا خود اون کره یوز بیك کمسنه وار ایدی جمله سی بت پرست اولمغین دینه
دعوت ایچون جناب حقدن مرسل اولوب سدومده ساکن اولدی * مذکور شهرلر قری ومزارع ومیوه
وحبوبات وسائر منافع ایله معمور اولوب اطراف واکنافده مشهور وروم دخی جمهور اولمغین اول قوم مستحق
اللوم مسافرین ومتعدیلری دفع ایچون جفا لازم کلوب بعض وجهله اذایه عازم اولدقلرنده تعلیم ابلیس رجیم
ایله اول فعل معلوم مذموم واجب الاجتنابه دنیاده ابتدا بونلر ارتکاب ایدوب ولایتلرینه کلدرایدن غربا
ومسافرینه آنی ایدر اولدیلر * بر روایتده شیطان رجیم بر کمسنه یه کندونی وطی ایتدیرمك طریقیله تعلیم
ایتمشدر * مرویدر که اول قوم بی شرم وهراس علی ملاء الناس ضراط ولواط وحل ازار ورجم مسافرین دیار
وکبوتربازلق وسنك اندازلق وفرقعهٔ اصابع وتصفیق بالید ورمی بنادق ومضغ علك ومهارشهٔ کلاب ومناقرهٔ
دیوك ومناطحهٔ کباش وقطع طریق ونیجه کارنا صواب بین اهل الدنیا اشبو اشقیایه مخصوص اولوب اهل بیت
نمروددن مسدم بن هارق آدلو بر پادشاهلری وار ایدی * جامع الصغیر سیوطیده حضرت رسولدن مرویدر که
عشر خصال عملها قوم لوط بها اهلکوا وتزیدها امتی بخلة واحدة اتیان الرجال بعضهم بعضا ورمیهم بالجلاهق
والخذف ولعبهم بالحمام وضرب الدفوف وشرب الخمور وقص اللحیه وطول الشارب والصفیر والتصفیق ولباس
الحریر وتزیدها امتی بخلة اتیان النساء بعضهن بعضا * معتبراتده مذکوردر که لوط علیه السلام کفاری دینه
دعوت وترك افعال شنیعه ایچون نصیحت ایدوب زغر شهرینك خلقی ایمانه کلوب درت پاره شهر خلقی عناد
واستکباره ونهی اولنان معاصیه بر آزاره یکرمی ییل یا اوتوزیدی ییل اصرار ایتمکین لوط علیه السلام (رب
انصرنی علی القوم المفسدین) دیو مناجات رب العالمین ایتدکده جبرائیل ومیکائیل واسرافیل یاخود جمله
طقوز یا اون بر یا سکز ملك بافرمان خالق فلك وفلك شکل انسان وصورت جوانده کلوب حضرت لوط علیه
السلامه مهمان اولدیلر کفار اشرار خبردار اولدقلرنده اول دار شرف مداره هجوم ایدوب لوط علیه السلام
ملائکه ایدکلرینی بلمیوب مسافرلرمه تعرض ایتمالدیو کافرلره کاه منت کاه لوم وافر ایدوب ملائکه حضرت
لوطدن کمال غم والم ومجاهده مشاهده ایتدکلرنده عذابه کلمش ملائکه ایدکلرین بلدرمکین لوط علیه السلام
بی خوف واجتناب فتح باب ایدوب بعض کفار کلاب وار کیردکده جبرائیل علیه السلام قنادیله یوزلرینه
چالوب اعمی وروسیاه اولدقده یالوط یارین وقتکه حاضر اولدیوب خاسر وخائب مسکنلرینه ذاهب اولدیلر
(قصهٔ عذاب) اول کیجه لوط علیه السلام امر حقله مال ومنال وجمله عیالی شهردن چقاروب اون

ایکی یا همان ایکی قیزلری واون نفر اتباع واشیاعلریله قول اصح اوزره ابراهیم علیه السلام یانته بعضلر قولنجه
زغر شهرینه یا مصره کیدوب بعده ابراهیم علیه السلام اشبو کریمه لرك هر برین سابقا آتشدن چقدقده
کندویه ایمان کتورنلردن برر کمسنه یه تزویج ایتدی * حضرت لوطك خاتونی واهله که سدوم اهلندن اولوب
منافقه ایدی لوطله بیله چیقوب یولده اوستنه کوکدن طاش اینوب هلاك اولدی یاخود شهرده قالوب
کفار ایله بیله هلاك اولدی یاخود مسخ اولوب طاش اولدقده یکرمی ییل طوروب بعده یره کچدی *
مرویدر که لوط علیه السلام چقدیغی کیجه نك صباحنده کون طوغدقده جبرائیل علیه السلام اول درت
پاره شهر مستحق القهری مفسرین قولنجه بش شهری قنادیله قالدیروب خروسلری آوازین ملائکه ایشده جك
قدر کوکه یقلاشدقده کافرلر اویورلرکن باش اشاغه دوندروب اوزرلرینه کوکدن طاش یا کبریتله آتش
یاغوب جمله سی هلاك اولدیلر بعده اول مکان ویران غضب نشاندن بدرایحه لو سیاه صو چیقوب کول اولوب
(وترکنا فیها آیة للذین یخافون العذاب الالیم) آیتندن مراد بودر دیمشلر مزبور شهرلر باش اشاغه دوندرلمکین
قرآنده مؤتفکات دیو تسمیه اولنمشدر * تفاسیرده کافرلر اولا رجم بعده خسف اولندیلر دیو * ودخی قوم لوط
مکه ومدینه یا شام ومدینه اراسنده درت بیك نفر کمسنه ایدیلر اوزرلرینه کبریتله آتش یاغمشدر دیو روایت
اولنوب لکن ایکیسی دخی (وجعلنا عالیها سافلها وامطرنا علیها حجارة) آیتنك مفهوم ومنه منافی ایدوکی
اهل فهم صافیه خافی دکلدر * تفاسیرده بر روایتده شهرلرده اولنلر خسف اولنوب سفرده وشهرلردن
طشره بولنانلره طاش یاغوب بر کافر مکه ده تجارتده بولنمغین کوکدن بر طاش اینوب قرق کون هواده
طوروب حریف ضلالت الیف حرم شریفدن چقدقده اول طاش باشین دلوب هلاك ایتدی * بعض کتبده
مذکوردر که جمیع قوم لوط ایچنده اول فعل مذموم معلومی ایشلین همان قرق نفر مقداری کمسنه اولوب
سائرلر کفر وشقاده برابر اولمغین جمله سی غضب حقه مظهر اولدیلر (امور متفرقه) مرویدر که حضرت لوطك
حلیهٔ شریفه لری میانه قد سیاه چشم ضخیم البدن طویل الساقین طویل الساعدین اولوب صنعتلری
زراعت وحراثت ایدی سخی ومتحمل ومهمان دوست اولوب شریعتده وسائر احوالده عمسی حضرت ابراهیمه
اقتدا ایدردی * معجزاتلرندن بعضی بونلر ایدیکه بر دفعه هواده اصلا بولت یوغیکن امر حقله یغمور
یاغدردی بر دفعه دخی بر طاش اوستنده اویودقده مبارك باشی طاشه تأثیر ایدوب یری چقور قالوب بو حالی
کورنلرك بعضیلری ایمانه کلدیلر * روم کافرلری ولایت غارتنه کلدکلرنده بونلری طوتوب اسیر ایدوب
ابراهیم علیه السلام ایشتدکده عسکر چکوب واروب قورتاردیغی یوقاروده احوال حضرت ابراهیمده
ذکر اولنمشدر مدت دعوتلری یکرمی یا اوتوزیدی ییل اولوب هلاك کفاردن یدی ییل صکره سکسان یاشنده
حضرت ابراهیم حیاتنده وفات ایدوب حضرت ابراهیم مزاری اوله جق مغاره ده دفن اولندی دینوب بعض
کتبده مکه ده حطیمده مدفوندر دیو بر حدیث شریف مرویدر والله اعلم

باب تاسع در احوال اسماعیل بن ابراهیم الخلیل علیهما الصلاة والسلام فی کل غداة واصیل

والدهٔ ماجده لری پدرلرینه مصر پادشاهی باغشلادیغی هاجر نام جاریهٔ شرف ساریه در پدرلری سکسان
التی یا طقسان طقوز یا التمش درت یا طقسان یاشنده ایکن طوغوب منکوحه لری حضرت ساره دن اصلا
اولاد کلمامکین بر مقتضای بشریت ومبتغای غیرت زوجیت غبطه وحمیت چکدکده امر حقله ابراهیم
علیه السلام هاجر واسماعیلی براق شرف نطاق ایله مکه یه ایلتوب بر جراب خرما وبر قربه ما ایله انده براغوب
(ربنا انی اسکنت من ذریتی بواد غیر ذی زرع عند بیتك المحرم ربنا لیقیموا الصلاة فاجعل افئدة من الناس
تهوی الیهم وارزقهم من الثمرات لعلهم یشکرون) دیو دعا ایدوب فی الحال وطننه رجوع ایتدی * اول زمانده
اسماعیل علیه السلام ایکی یاشنده اولوب یاخود ممه امردی بعده هر آیده یا ییلده برکره براقله مکه یه صباح
کیدوب وقت ضحی ده واروب براقدن اینمیوب حاللرین صوروب ینه فی الحال دوندی بر روایتده بو دعانی
کعبه بناسندنصکره اسماعیل علیه السلام شکارده ایکن کلوب اوغللری خاتوندن اتمك ایله خرما
استیوب اول دخی بودید کاربکزی بزیلزدید کده ابراهیم علیه السلام کمال مرحمت ورقت ایله بکا ایتدیکی
محلده ادا ایتمشدر * مرویدر که هاجر واسماعیل ابتدا مکه ده قالدقده اول مملکت بالکلیه ارض خالیه اولوب

جنس انسدن برفرداننده مکین اولمامغین حضرت هاجر وحشت وحیرت وغربت وکربت سببیله
صفا ایله مروه اراسنده ادم ارایوب جست وجو تك وپو ایدوب عاقبت جبرائیل علیه السلام کلوب قومی
اشوب عطشدن دفع آشوب ایچون آب زمزم کوثر سیما پیدا اولدی بعد زمان دیار یمندن طائفهٔ عربدن قبیلهٔ
جرهم کلوب زمزم اطرافنده قونوب تدریجله ارض مکه آبادان اولدی اشبو قبیله احوالی جلد ثانی اواخرنده
باب ملوك جرهمده بیان اولنور * کتاب الاکتفاده مذکوردرکه مکه شهرینك یری اسی اولوب صویی دخی
غایتله آز اولمغین میشه زار اولوب انده اصلا دار و دیار اولمیوب عربدن طائفهٔ عمالقه عرفات قربنده اولوب
اسماعیل ایچون آب زمزم ظهور ایتدکده عمالقه دن ایکی کشی دوه لرین یاوی قیلوب آره یه رق عرفاتدن
مکه یه کلوب برلطیف پیکار آشکار اولدیغنی کوروب قبیله سنه خبر ویردکده جمله سی اول ماء لطافت انتما
ایچون کوچوب مکه ده توطن ایتدیلر (قصهٔ ذبح) مرویدرکه اسماعیل علیه السلام اون اوچ یاشنده یا درت
یاشنده ایکن برکیجه پدرلری ارض فلسطینده خانهٔ جنت نشانه لرنده اویورکن جناب رب صمددن ذبح
ولده امر اولمغین براق برق رفتارله مکه یه واردقده اسماعیلی هاجر یانندن آلوب ایپ وبچاق کتوروب عرفات
یانندن مناطاغلرندن برینه واردقده (یا بنی انی اری فی المنام انی اذبحك فانظر ماذا تری) دیو عرض ماجری
ایتدکده اسماعیل توکل آیین (یا ابت افعل ما تؤمر ستجدنی ان شاء الله من الصابرین) دیو امر خدایه کمال تسلیم
ورضا کوستروب نیجه وصیت وقیل وقال ووداع وبعض احوال صدور ایتدکدنصکره طرفیندن امر رب العباده
کمال انقیاد اوزره ابراهیم علیه السلام اسماعیلی یانی یاتوروب بوغازینه بچاق چالدقده (نظم) اکر تیغ عالم
بجنبد زجای * نبرد رکی تا نخواهد خدای * فی الحال جناب رب متعالدن (یا ابراهیم
قد صدقت الرؤیا) دیوندا کلوب جبرائیل علیه السلام اظهر اقوال اوزره سابقا هابیل بن حضرت آدمك
قربانی اولوب جنتده طورن قوچی فدا کتوروب مطیعان امر ملك اکبر اولان پدر وپسر غایت شادمان اولوب
انی قربان ایتدیلر اول قوچك بوینوزلری کعبه نك میزابنه آصلوب نیجه ییل بیلد نصکره حجاج ظالم مکه ده
ابن الزبیری محاصره ایدوب حرم شریفه منجنیقله آتش آتدقده کعبه نك اورتوسی یانوب بوینوزدخی بیله یاندی
* معتبرات مطوله ده قصهٔ ذبحده روایات عجیبه وحکایات غریبه یازلمشدرکه نظر ایدنلره مورث حیرت وباعث
عبرت اولور (امور متفرقه که احوال حضرت اسماعیله متعلقه در) لسان عبرانیده اسمی اشمویل اولوب عربلر
اسماعیل دیدیلر معناسی مطیع الله دیمك ایمش * مرویدرکه باباری بونلری اون اوچ یاشنده سنت ایدوب اون
بش یاشنده بالغ ایکن والده لری هاجر آخرته سفر ایدوب کعبه نك دیواری دیبنده حطیمده دفن اولندی
اندنصکره قوم جرهم بونلری اولندیروب یدی دانه قیون باغشلایوب برکت خدا ایله اوره یوب آز زمانده
چوغالدی برروایتده اسماعیلی اولندیرن قوم عمالقه اولوب بعده قوم جرهمدن کلوب مکه ده ساکن اولدیلر
اسماعیل علیه السلام اوتوز یا یکرمی التی یاشنده باباسی حضرت ابراهیم ایله کعبه یی بنا ایدوب بعده
اسماعیلك مکه ده قوت وقدرت ومال ومنالی کثرت بولوب مواشی وحواشیسی اولکیدن زیاده اولدی
عمالقه دن برقز نکاح ایدوب جمع اولدی بعد زمان اشارت حضرت ابراهیم ایله بوشایوب قوم جرهم
پادشاهنك قیزنی نکاحلندی حضرت اسماعیلك عالم صباده کیفیت نشو ونماسی بعده کیفیت تأهلی
وبعض احوالی ونسللرینك کثرتی اشاغیده ملوك جرهم بابنده تفصیل اولنور * ابراهیم علیه السلام حیاتنده
یا انك وفاتندنصکره حق تعالی اسماعیلی مکه ده ویمنده عمالقه وجرهم وبعض طائفه لره نبی مرسل ایدوب
یمنده مأرب وحضرموت شهرلرینه واروب اللی ییل ایمانه دعوت ایتدیده آز کمسنه ایمانه کلدی بشقه
شریعت وکتابی اولمیوب شریعت حضرت ابراهیمله عمل ایدرلردی * بعضیلر ابتداء عربجه سویلیان وعربی آنه
بتن بونلردر دیوب بعضیلر ابتداء عربجه سویلین یعرب بن قحطاندرکه اسماعیلدن اول کلمشدر دیوب * تفسیر
لبابده عربی وسائر لغاتی ابتدا سویلیوب کتابت ایدن ادم علیه السلام ایدوکی اصحدر دیو مذکوردر *
مرویدرکه اوق یونقده واوق آتمقده غایت ماهر اولوب قبل النبوه هرکون مکه شهرینك اطرافنده شکار
ایتمکله معتاد ایدیلر صورت وسیرتده پدرلرینه بکزیوب کریم وحمول وصبور واهل سعد وامین وشفیق
وصادق القول والوعد ایدی * قرآن عظیمده صادق الوعد اولوب اهلنه صلوة وزکوة امر ایدردی

دیو بیوریلوب ینه قرآنده (وکان عند ربه مرضیا) دیو مدح وثنا اولنمشدر کشافده برکسنه ایله بریرده بولشمغه
قوللشوب زمان موعود ومکان معهودده بعضیلر قولنجه اوچ کون ابن عباس قولنجه تمام برییل طوروب
خلف وعد اولماسون دیو توقف ایتدیکیچون قرآنده صدق وعدله مدح اولندی دیو مذکوردر * مرویدرکه
وافر معجزه لری اولوب بریسی بوایدیکه نیجه ییلدنبرو سودی کسلمش برقیون کتوریلوب مبارك اللریله
ممه سین صغادقده فی الحال سودلو اولدی ودخی برکون منزل شریفلرینه برجماعت کلوب ضیافتلرینه
حاضر ینه جك بولنمامغین برقاب ایله آب زمزم کتوروب اوستنی اورتوب دعا ایدوب آچدقده بقدرة الله
ذی الانعام نیجه درلو طعام ظهور ایتدی * مرویدرکه جمله اون ایکی نفر اوغللری اولدیکه تواریخده اسملری
بودر نابت قیذر اذبل منشی مسمع ماشی دما اذرطیما ایطور نبش قیذما بعضیلر نابت برینه حرف
ثاء مثلثه ایله ثابت دیوب بعضیلر نابتله قیذر برکسنه نك اسمیدر دیوب بعضلر نابت برینه نیاود یازوب بعضلر
اسماعیلك اوغللری تمام اون نفرایدی دیمشلر عربی یه ترجمه اولنان توراة شریفه ده نبیوث قیذار ازبوئیل
میسم مشمع دوما مشا خداد تیما یطور نفاش قدام دیو مذکوردر * مرویدرکه حضرت اسماعیل
پیر اولدقده قیذاری وصی وولی عهد ایدینوب آز زماندنصکره وفاتلری قریب اولمغین برادرلری حضرت
اسحاقی چاغروب کندونك نسبه آد لوقیزن آنك اوغلی عیصه نکاح ایتمکی وبعض اموری وصیت ایدوب
یوز اوتوز یدی یا یوز اوتوز اوچ یاشنده ایکن وفات ایدوب والده لری هاجر یاننده حطیمده یارکن ایله
مقام اراسنده دفن اولندی پدری وفاتنده سکسان طقوز یاشنده اولوب بعده قرق یدی یا تمام اللی ییل
یشادی دیمشلر * مرویدرکه وفاتندنصکره اوغلی قیذر بر موجب وصیت پدر کندو برادرلرینك پیشواسی
وجمیع قبائل عربك رئیس ومقتداسی اولوب حضرت حبیب خدا محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم ابدا
سرمدا منبور قیذر نسلندن اولوب یمنده دخی بنی قحطان قبیله لرندن غیری جمیع قبائل عرب اسمعیل
علیه السلام نسلندن ایدکاری محقق ومتقرر * مرویدرکه نابت ایله قیذر مکه ده مقیم اولوب باقی
اون نفر برادرلری اطراف واکنافده اولان قبائل عربه طاغلوب نسللری چوغالدقده اعدالرینه غلبه اوزره
بولنورلردی * تاریخ میرخوانده نسل اسمعیل چوغالوب مکه شهرینه صغمیوب اطرافه طاغلدقلرنده
هرکیدن طائفه تبرکا حرم شریفدن برر طاش کوتوروب کعبه ارزوسنه آنی طواف ایدوب بعد زمان
هر بکندکاری طاشه طواف ایدوب عاقبت صحف حضرت ابراهیمی اوقومغی ومضموننیله عمل ایتمکی ترك
ایدوب اغوای شیطانله عبدهٔ اوثان اولوب اماج ایتمکی وتعظیم کعبه یی وبعض احکام شریعتی ترك ایتدیلر
دینوب * بعض معتبراتده (واجنبنی وبنی ان نعبد الاصنام) آیتی دلالتی بودرکه جمیع نسل حضرت
ابراهیم عبادت صنمدن معصوم اولمش اوله لر دینوب حضرت اسماعیلك وذریتلرینك نیجه احوالی مناسبت
کلیه اقتضاسیله اشاغیده ملوك قوم جرهم بابنده بیان اولنه جقدر آنده نظر اولنه

(باب عاشر در احوال اسحق نبی علیه السلام)

ابن حضرت ابراهیم علیهما السلام من الملك الرحیم * پدرلری یوز اون یدی یا یوز اون ایکی یا یوز یکرمی یا یوز
طقسان یا یوز یتمش یاشنده ایکن طوغوب والده لری حضرت ساره طقسان یا طقسان طقوز یا یتمش سکز یاشنده
ایکن قوم لوط هلاك اولدقلری کیجه ده حامل اولوب ملکلر بشارت ایتدکاری بونلردر قرآنده (وبشرناه بغلام
حلیم) ودخی (وبشرناه باسحق نبیا من الصالحین) دیو بیوریلوب کبار انبیا ومرسلیندندر برادری اسمعیل
علیه السلامدن اوتوز یا اون درت یاهمان بش ییل صکره طوغوب پدری بونی همان یدنجی کونی سنت ایدوب
حتی اوسببدن یدنجی کونی سنت طائفهٔ بنی اسرائیله عادت اولمشدی * مرویدرکه بیودکده پدر ومادرله
حجه واروب وطنه کلدکلرنده هر ییل حجه واروب بیوك برادری اسماعیلی کوروب ینه وطننه کلوب خدمت
والدین ماجدین ایله مقید اولوردی بعده عمزاده سی حضرت لوطك برقیزنی نکاحلنوب پدری حیاتنده
ولایت شام اهلنه نبی مرسل اولوب ارض فلسطینده مقیم ومکین اولدیلر * مرویدرکه صورت وهیئتده
واخلاق وسیرتده پدر عالی کهرینه غایت بکزردی حتی صقالی کلدکده کمسنه ایکیسین فرق ایتمامکین
قدرت حقله برکیجه پدرلرینك صقالی آغردی کبار صحابه وتابعیندن نیجه لر حضرت ابراهیمك امر حقله

ذبح ایتمك دیلدیكی اوغلو بودر مباشرت ذبح ونزول فدا قدس شهرنه ایكی میل یرده ایدی دیوب سنن دار
قطنیده (الذبیح اسحق) دیو بر حدیث شریف ذكر اولنوب لكن اكثر سلف وخلف قاتنده ذبیح اسمعیل اولوب
تفسیر قاضیده بش دلیل جلیل ایله اثبات وتفصیل اولنمشدر نیجه تواریخده اسحق وشعیب علیهما السلام
پیرلكده اعمی اولدیلر دینوب لكن مواهب لدنیه ده اصلا بر پیغمبر اعمی اولمامشدر زیرا اعمالق نقیصه
اولمغین جمله انبیا اومقوله دن مبرا لردر دیو مذكوردر * مرویدركه التمش یاشنده عیص ویعقوب آدلو ایكیز
اوغللری طوغوب بیودكلرنده عیصی زیاده جه سومكین بكا بر بریان كتورسكا پیغمبرلك ایچون دعا ایده یم
دیوب عیص شكاره كیدوب خاتونلری یعقوبی زیاده سومكین آنی خبردار اودخی عیصدن اول بریان احضار
ایدوب اسحق علیه السلام ییوب حظ ایدوب پیرلكدن اولان ضعف بصر سببیله كتورنی عیص صانوب الهی
براوغلومه رسالت ویرمكه وعد بیورمش ایدك اشبو بریان كتورنه اونبوت ورسالتی اعطا ایله دیو دعا ایتدكده
فی الحال عیص نبوت حریص دخی بریان كتوروب واقع حال معلوم اولدقده بالكلیه محروم اولمامق ایچون
وفرت رزق وكثرت اولاد ایچون دعا ایتدیلر جمیع دعاء رسول مقبول اولوب بعد زمان یعقوب علیه السلام
طائفهٔ بنی كنعانه مرسل اولوب عیصك دخی عمیسی اسماعیل علیه السلام قیزندن روم آدلو اوغلو
اولوب دنیاده طوائف روم ویونان آنك نسلی اولوب عیصك دخی ارمن آدلو بر اوغلو اولوب طائفهٔ ارمن آنك
نسلیدر * بعض معتبراتده عیصك ولایت رومده اصفر آدلو براوغلو اولوب طائفهٔ روم آنك نسلی اولمغین
جمله سنه بنی الاصفر دیرلر دیو مذكوردر * مرویدركه اسحق علیه السلام یوز سكسان یا یوز التمش یا یوز یكرمی
یاشنده وفات ایدوب پدر ومادرلری دفن اولندیغی مغاره ده دفن اولندی اوسنه ده یوسف علیه السلام
مصرده عزیز اولمشدی دیو بر روایت حكایت اولنوب لكن صحیح ایدوكی غیر مسلمدر والله اعلم

(باب حادی عشر در احوال یعقوب نبی علیه السلام)

ابن اسحق بن ابراهیم علیهم السلام لقبی اسرائیل اولوب معناسی صفوة الله یاخود عبدالله دیمك ایمش *
مرویدركه جدا مجدی حیاتنده پدری التمش یاشنده ایكن عیص ایله ایكیز طوغوب پدری حیاتنده یاخود
وفاتندنصكره برقول ضعیفده چاق ددهسی حیاتنده قدس له شام اراسنده اولان طائفهٔ بنی كنعانه نبی مرسل
اولوب آنده توطن ایتدیلر حلیهٔ شریفه لری كندم كون طویل القامه نحیف البدن اولوب پدرلری كبی حلیم
وسلیم وحمول وصدوق وكریم ایدی پدرلری وفاتندنصكره یاخود آنك حیاتنده طایلرینك یا دیزه لرینك
راحیل آدلو غایت حسنا قیزینی یدی ییل چوبانلق شرطیله استیوب وعده تمامنده لیا آدلو بیوك قیزنی ویروب
بعده راحیل ایچون یدی ییل دخی چوبانلق ایتدیروب بعده شریعت حضرت ابراهیمده نكاحده جمع اختین
حلال اولمغین راحیلی دخی ویروب یاخود لیا وفات ایتدكده ویروب اولالیادن روبیل شمعون لاوی یهودا
ایساخا ربالون ادلو اوغللری دینه آدلو برقیزی صكره ایكی جاریه دن دان نفتال جاد آشیر آدلو اوغللری بعده
كندیسی یتمش اوچ یاشنده ایكن راحیلدن یوسف ایكی ییلدنصكره بنیامین آدلو اوغللری اولوب بعض علما
اسامی اخوهٔ یوسفی نظم ایدوب دیمشدركه (نظم) ایوسف اخوة اصحاب مجد * اسامیهم اذا احصیت فاذبر *
یهوذا ثم روبیل ولاوی ربالون وشمعون ویشجر ودان ثم نفتالی وجاد وبنیامین عاشرهم واشر (نثر)
مرویدركه اولاد یعقوب حضرت ابراهیم واسحاقك اوغلی اوغللری اولمغین عربجه بونلرك جمله سنه اسباط دیرلر
باشده جمله نك بیوكی قول بعض اوزره یهوذا قول اكثر اوزره روبیل اولوب لكن حضرت یوسفدن غیریسنك
اعلم واعقل واكمل وافضلی یهوذا اولوب بعضیلر قولنجه سردارلری شمعون ایدی بونلرك نبوتلرنده اختلاف
اولنوب تفصیلی اشاغیده باب انبیاء مشتبهة الاحوالده بیان اولنور * تاریخ میرخوانده حضرت یعقوب
نسلندن یتمش بیك پیغمبر كلمشدر دینوب نیجه معتبراتده اسباطدنصكره كلان جمیع انبیا ومرسلین اسباط
نسلندندر الا ایوب وشعیب ویونس وحضرت محمد علیهم الصلوة والسلام دیو مذكوردر (احوال قصهٔ
فراق) تفصیلی ایله مشهور آفاق ومحتاج تكثیر اوراق اولوب استماعی قلبی احراق ایتمكله مما لا یطاق اولمغین
اول بابده كمال ایجاز واختصار وذكر اهم مهمات ونوادر روایاته اقتصار اختیار اولنمشدر * پس حضرت
یعقوب محنت رفیق فراق یوسف صدیق ایله بیت الاحزانده نیجه ییللر كریان ونالان اولوب بعده بنیامینی

حضرت

حضرت یوسف مصرده بر بهانه ایله الیقودقده تضاعف اسباب فرقت وهجران وترادف انواع كربت واحزان
سببیله دائما كثرت بكادن التی ییل مبارك بصرلری بی نور وفر اولمشدی شدت ضجرت حسرت ایله اول نبی
صفی آگاه (انما اشكو بثی وحزنی الی الله) دیوب منتظر لطف اله عز علاه اولمشدی جمیع مدت فراق اكثر علما
قولنجه خصوصا عربی یه ترجمه اولنمش توراة شریفه دن مستفاد اولان اوزره قرق نیجه لر قولنجه اوتوز
التی یا اوتوز یا سكسان یا اوتوز درت یا یكرمی ایكی یا یكرمی درت یا یتمش یا یتمش یدی یا یكرمی بر یا اون
سكز ییل اولوب بعده خبر بشارت اثر ایله مصردن پیرهن پسر عالی گهر كلدكده یوزلرینه سوروب كوزلری
پرنور وقلب مكسوری مسرور اولدی پیرهن كلمزدن اول سكز یا اوچ كونلك یولدن رایحهٔ فایحه سن اول
نبی همام استشمام ایدوب یوسفك قوقوسی كلیوردیو اداء كلام ایتمشدی مزبور پیرهنی ابراهیم علیه السلام
آتشه عریان اتلدقده جبرائیل علیه السلام جنتدن كتوروب انلردن اسحاقه اندن یعقوبه قالوب یوسفدن
آیریلوركن برهیكل ایچنه قویوب سائر اوغللرندن كیزلو یوسفك بازوسنه باغلامشدی بعد وصول
الخبر ذكوروانائدن یتمش نفر اولاد یله ونسللریله مصره سفر ایدوب اعظم مرادات اولان ملاقات فرح آیات
علی احسن الحالات حاصل وانواع اسباب سرور وصفایه واصل اولدیلر * بعده یعقوب علیه السلام مصرده
اون یدی یا اون التی یا یكرمی درت یا یكرمی یدی یا یكرمی اوچ ییل یشایوب مدت عمر شریفی یوز قرق یدی
یا یوز قرق بش ییل اولدقده مصرده وفات ایدوب یوسف علیه السلام جنازهٔ رحمت اندازهٔ پدر فردوس مقری
بر موجب وصیت قدسه یقین مزار باهر الانوار جد بزركواره ایلتوب بعده یوسف علیه السلام مصره عودت
ایدوب مشتغل امر حكومت اولدی (متفرقات) مرویدركه تابوت یعقوب علیه السلام قدسه كلدكده
برادری عیص كه ایكیز طوغمشلردی بحكمة الله اول كون وفات ایتمش اولمغین ایكیسی دخی قبر واحدده
دفن اولندیلر * كشافده حضرت رسول علیه السلام یعقوب علیه السلامك فراق یوسفده اضطرابی
نه مرتبه ده ایدی دیو جبرائیله صوروب یتمش ماتمزده خاتون اضطرابی قدر ایدی دیوب پس آنك مقابله سنده
نه مقدار ثواب ویرلدی دیدكده یوز شهید ثوابی قدر ثواب ویرلدی جمیع مدت فراقده الله تعالی یه حسن ظنی
بوزلمدی دیو جواب ویرمش دیو مذكوردر حضرت یعقوبك یوسفدن غیری اوغللرینك احوالی اشاغیده
باب انبیاء مشتبهة الاحوالده ذكر اولنوب انلرك نسللری اولان بنی اسرائیل احوالی جلد ثانی آخرنده باب
احوال ائمه ده مفصلا بیان اولنور حضرت یعقوبه علاقه سی اولمغین انده نظر اولنه

(باب ثانی عشر در احوال یوسف نبی علیه السلام)

حضرت حبیب خدا محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم ماسعی ساع بین المروة والصفا بونلری مدح وتعظیم
ایدوب الكریم بن الكریم بن الكریم یوسف بن یعقوب بن اسحاق بن ابراهیم دیمشلردر احسن
القصص وعبرت حصص اولان سركذشت مورث الغصصلری محتاج تطویل كلام ومعلوم اكثر انام اولمغین
اشبو تاریخ مفید ومختصرده كه اهم مهمات وبعض نوادر ذكرینه مقتصر در بیانی لازم اولان مرتبه ده كمال
اجمال حسب حاللری بومنوال اوزره دركه ایكی یاشنده پدرلری ایله دیار كنعانه سفر ایدركن قدسه بر قوناق
یرده والده لری راحیل بنیامین آدلو اوغلی طوغوركن اصح قول اوزره وفات ایدوب ایكسنی دخی عمه لری
یعنی خاله لری بسلیوب اون یدی یا اون ایكی یا همان یدی یاشنده واقعه سنده شمس وقمر ایله اون بر اختر كندویه
سجده ایدر كورمكین خصوصا پدرینك احب اولادی اولمغین اون نفر برادر پر آزری بوكا حسد وباب شفقی
سد ایدوب اون یدی یا اون ایكی یا اون سكز یا همان التی یا یدی یاشنده بالغ یا نابالغ ایكن سیر بهانه سیله پدرلری
اجازتیله صحرایه ایلتوب اوچ فرسخ كتدكلرنده آبی شور وسیاه بر چاه وحشتناه ایچنه آتوب جبرائیل
علیه السلام قنادیله طوتوب انواع بشارتله تسلیت ایتدی بعده سبب فرج وفرح ودافع غم وترح اولان
دعاء مأثور مشهوری تعلیم وتفهیم ایدوب بازوبندنده اولان پیرهن جنتی الباس ودفع وحشت ایچون انكله
استیناس ایدوب اول حالده لطف رب العزة ایله نبوت دخی ویریلوب یاخود نبوت ویریله جكنه بشارت
اولندی اوچنجی یا دردنجی كون شهر مدیندن قافله ایله راه مصره تجارت ایچون سالك وساعی اولان مالك بن
دعر الخزاعی چاهدن چقاروب برادرلری بوقلمغه كلدكلرنده یكرمی یا قرق اقچه یه انلردن صاتون آلوب قدیمدن

تختگاه ملوك مصر اولان منف شهرینه ایلتوب بولده واننده غرایب امور صدور ایدوب عزیز مصر یعنی وزیر
اعظم اولان قطفیر* ابن عباس قولنجه یکرمی التونه وبرجفت پشماغه وایکی قفتانه صاتون آلوب وهب
قولنجه سیم وزر وحریرله هر برندن یوسف آغرنجه ویردیکی درتیوز بطمان ایدی تفاسیرده ذکر اولنان (یوسف
اعطی شطر الحسن) حدیثی مفهومنجه روی بشاشت خوی یوسف عنبربویده نور نبوت وحسن وآن ماتند
خورشید درخشان لمعان ایدوب حتی طاق ورواق وجدران اوزره منعکس وتابان وجمال باکمالنه ناظر اولان
جمیع انسان واله وحیران اولمغین اسمی راعیل لقبی زلیخا اولوب اون بش یاشنده تازه وحسنا اولان
خاتونی بی اختیار عاشق زار وصلوبة الصبر والقرار اولوب وصلته دعوت ایتدکده صدیق صاحب صداقت
مشتمل صد آفت اولان مرادنه مخالفت ایتمکین زلیخا اکا اسناد تهمت ایدوب زلیخانک اقرباسندن یدی
آیلق بر اوغلانجق قدرت رب العزة ایله براءت وصداقت یوسف باعصمته شهادت ایدوب بعد زمان مکر
زنان ایله شهردن برقاج منزل دور اولان محبس منفورده ظلما بش ییل حبس اولوب بعده پادشاهک خواصندن
اولوب بر خصوص ایچون سابقدن محبوس اولان ایکی کمسنه نک بر رواقعه لرین برینه نجات وعزت وبرینه
صلب وسیاست ایله تعبیر ایدوب امور آتیه یه متعلق بی شك وریب نیجه احوال غیبدن خبر ویردی* تفسیر
ابابده زندانده ایکن محبوسلره دعوای نبوت ودین ابراهیمه دعوت ایدوب تعبیر وعلم غیب اولان معجزه لرین
اظهار ونیجه اسرار آشکار ایدردی دیو مذکوردر بعده زندانده یدی ییل دخی آرام ایدوب اون ایکی ییل
تمام اولدقده مصرك فرعونی یعنی پادشاهی اولان ریان بن ولید عملیقی قرآنده بیان اولندیغی اوزره بر واقعهٔ
غریبه کوروب یوسفدن غیری کمسنه تعبیر ایده مامکین انواع تعظیم وتوقیر ایله چقاردوب کمال زینت وشوکت
ایله کتوردوب یتمش ایکی درلو لغت ایله سویلشوب* کشافده مذکوردر حدیث شریف مفهومنجه ریان
یانده بر ییل طوردی بعده قطفیر وزارتدن عزل اولنوب یاخود وفات ایتمکین آنك برینه عزیز یعنی وزیر
اعظم حتی صاحب تخت وتاج وخاتم ایدوب جمیع امورین یوسفه مفوض ومسلم ایتدی* بعده شاه وبعض اهل
شهر وسپاه ایمانه کلوب بعد زمان ریان وفات ایدوب برینه فرعون اولان قابوس بن مصعب ایمانه کلیوب
لکن حضرت یوسفه غایت تعظیم ورعایت ایدردی* تفسیر ابابده اون یدی یاشنده قیویه آتلوب اکثر محققین
قولنجه (واوحینا الیه) آیتی دلالتی اوزره او حالده پیغمبرلك ویریلوب ابن عباس قولنجه مصرده اون یدی
یاشنده صاتلوب اون اوچ ییل دخی عزیزك یانده اولوب بعضیلرك برعکس دیوب اوتوز یاشنده وزیر اولوب
اوتوز اوچنده جناب حقدن علم وحکمت ویریلوب (ولما بلغ اشده آتیناه حکما وعلما) آیتنده ضم شدله
اشددن مراد ابن عباس قولنجه اوتوز اوچ سندی قولنجه اوتوز ضحاك قولنجه یکرمی کلبی قولنجه اون سکز
مابینی مالك قولنجه وقت بلوغدر حکمدن مراد نبوت علمدن مراد تفقه فی الدین در بعضلر حکمدن مراد
اصابة فی القول علمدن مراد تعبیر رؤیادر دیدیلر بعضلر عالم اشیایی بیلاندر حکیم مقتضای علمله عمل ایدندر
دیمشلر دیو مذکوردر* مرویدر که حضرت جبرائیل علیه السلام بونلره کوکدن درت کره نازل اولمشدر
وحی الهی ایله علم بعض مغیباتدن وتعبیر رؤیادن غیری وافر معجزه لری اولوب جمله دن بری بودرکه فرعون
اولان ریان زمان قحطده بحد طعام بیوب طویمیوب آجلقدن شکایت ایدوب یوسف علیه السلام مبارك
الیله کوکسنی صغادقده آجلق المی دفع اولوب بوسببدن ریان ایمانه کلدی بری دخی ریان برینه فرعون
اولان قابوس کافر اولمغین ایمانه دعوت ایدوب معجزه دیلدکده یوسف علیه السلام دعا ایدوب قابوسك تختی
یانده یتمش بشل بیراقلو براغاج قدرت حقله صافی ابریشیم اولوب اکن قابوس ایمانه کلمدی بری دخی
براعمی اوغلانجق کتوریلوب یوسف علیه السلام مبارك یوزندن نقابن قالدیروب باقدقده فی الحال
اعمی نك کوزی آچلدی بری دخی قطفیر وفاتندنصکره زلیخا قرق یاشنه واروب محنت ودرد والم وشدت
عشقدن غم مدغم ایله ماتند پیرزال کهنه سال اولدقده خیر دعالریله فی الحال اون سکز یاشنده تازه
وتر بردخترینك اختر اولدی بعده امر حقله زلیخایی نکاحلنوب افرائیم ومیشا آدلو ایکی اوغوللاری اولمشدرکه
یوشع پیغمبر افرائیمك اوغلو اوغلیدر بر روایتده رحمه آدلو برقیزی دخی اولوب ایوب پیغمبرك خاتونی اولمشدر
کشافده (ولقد جاءکم یوسف من قبل بالبینات) آیتنده بر روایتده اشبو یوسفدن مراد حضرت یوسفك اوغلو

افرائیمك اوغلی یوسفدرکه مصرده قبط طائفه سنه یکرمی ییل پیغمبر اولدی دینوب نسل اولاد حضرت یوسف
چوغالوب عددی مقداری اشاغیده باب انبیاء مشتبهة الاحوالده اخوهٔ یوسف فصلنده بیان اولنور
(ظهور قحط وقصهٔ ملاقات) مرویدرکه یوسف علیه السلام اول وزارتده عدل وبذل وتدبیرله قلوب
اهل مصری جذب وجلب وتسخیر وممالك ومسالکی تعمیر وتنویر ایدوب برمقتضای رؤیای ریان یدی ییل
غایت اوچوزلق عیان اولدقده مصرده عظیم انبارلر بنیاد ایتمکی ایجاد ایدوب بی نهایه ذخیره وزاد ایله
طولدیروب بعده جمیع اقالیم دنیاده یدی ییل دخی قحط عظیم اولوب اشتراء زاد ایچون اهالیٔ قری وبلاد
کلوب جمیع اهل ولایت مصر حضرت یوسفدن ذخیره المق ایچون بش ییله دك تدریجله جمله مال ومناللرین
آلتنجیده اولاد وعیاللرین ویروب یدنجیده ناچار نفسلرین ذخیره یه صاتوب یوسف کرم معتاد شرط اسلامله
جمله سنی آزاد وبازاد ایدوب مال وعیاللرین دخی باغشلامغین نیجه لری ایمانه کلوب شهرده مساجد ومعابد
بنا اولندی* مرویدرکه زمان قحطك ایکنجی یا اوچنجی ییلنده حضرت یوسفك برادرلری دخی دیار کنعاندن بعض
متاعله رجاء انتفاعله آچ ومحتاج مصره اوچ کره واروب کلوب یوسف علیه السلام ایله مابینلرنده قرآنده
مذکور اولدیغی اوزره نیجه امور صدور ایدوب آخر کار کندولی انلره بلدرمکله جمله سی شرمسار ایدوب
اعتذار واستغفار دنصکره یوسف علیه السلام حسن بصری قولنجه پدر ومادرنی اکثر مفسرین قولنجه مادری
مقدما وفات ایتمکین پدریله دیزه سی اولوب پدرینك خاتونی اولان لیایی وجمله اقربا واحبابی بر قول اوزره
ضعیف والده سنی ملاقات ایچون حق تعالی احیا ایتمکین پدر ومادرنی مصره دعوت ایدوب اعظم مرادات
اولان ملاقات فی ایمن الاوقات علی احسن الحالات حصوله موصول اولدی سبب حسد برادران اولان
رؤیاسندن اشبو ملاقات زمانته دك توراة عربیدن منفهم اولان اوزره اکثر علما قولنجه قرق ییل نیجه لر
قوللرنجه اوتوز التی یا اوتوز یا سکسان یا اوتوز درت یا یکرمی ایکی یا یکرمی درت یا یتمش یدی یا یکرمی
بر یا اون سکز ییل کچمشدر* مرویدرکه بعد الملاقات اون یدی یا اون التی یا یکرمی درت یا یکرمی یدی یا یکرمی
اوچ ییلدنصکره حضرت یعقوب مصرده وفات ایدوب یوسف علیه السلام جنازهٔ رحمت اندازهٔ پدر
فردوس مقری قدسه ایلتوب دفن ایدوب ینه مصره کلدی (فائده) مرویدرکه دنیاده ابتدا کاغد یاپمق
حضرت یوسفك ایجادیدر بونلردن اول جمله خلق عالم دری وکمك وبعض نسنه لر اوزرینه یازرلردی* تفاسیرده
بعد الملاقات پدرلرینه خزینه لرین کوستروب یعقوب علیه السلام کاغدله طولو براوطه کوروب
ای پسر باجان برابر بوقدر کاغدلرك وار ایکن سکز قوناق یره بر پارمق کاغد ایله بنی یاد وقلب حزینمی شاد ایتمك
اولمزمیدی دیدکده جبریل مبلغ الوحی بنی اول امردن نهی ایدردی دیوب ایکیسیدخی اتفاقله جبرائیله
سبب منعی صوروب یوسفی قورد ییردیو قورقوب اللهه اسمرلدیغکز ایچون حضرت رب خلاق سزی
مبتلای فراق ایتدی دیمش دینوب* لکن تفسیر ابابده امام نخعیدن مرویدرکه حضرت یعقوب مصر
پادشاهی اولان اوغلی یوسف ایدیکنی بیلوب لکن اول سر نهان عیان اولمغه اذن رحمان اولمامغین روح روان
کبی پنهان ایدوب اولاد امجادنی مصره کوندردکده جمله کز برقپودن کیرمکز دیو اسمرلدیغندن مرادی اوغلو
بنیامین یوسفه تنها بولشسون دیمك ایدی والله اعلم (قصهٔ وفات) مرویدرکه یوسف علیه السلام پدری
وفاتندن یکرمی اوچ یا یکرمی یا التمش ییلدنصکره قول مشهور اوزره یوز یکرمی بعضلر قولنجه یوز یدی
لکن ترجمهٔ توراة قولنجه یوز اون یاشنده ایکن عز وسعادتله دار آخرته رحلت ایدوب اهل ولایت مصردن
هر طائفه تبرکا کندو محللرنده دفن ایتمك ایچون مجادله ایدوب مقاتله یه عزم ایتدکلرنده مرمردن تابوته
قونوب یمین وبرکتلری نهر نیل سلسبیل عدیل جاری یه مؤثر وساری اولوب جمله اهل دیار مصر اول ماء صفا انتماء
متبرکده هر وجهله مشترك اولمغیچون تابوتی نیل ایرماغنك ایچنه قودیلر درت یوز ییلدنصکره حضرت
موسی بنی اسرائیل ایله مصردن کتدکلرنده چقاروب ییله کوتورمکه امر الهی اولدقده تابوتك محلنی
کمسه بیلمیوب عاقبت برقوجه قاری دخول جنت وعده سیله خبر ویردکده چقاریلوب قدسده مغارهٔ
حضرت ابراهیمده آبا واقربالری یاننده دفن ایتدیلر (فائده) عرایس ثعلبیده یوسفك وفاتی یقلاشدقده برادری
یهوذایی جمیع بنی اسرائیله حاکم وخلیفه دیکوب ودخی جمله اقربالرینی کتوردوب سکسان نفر آدم اولوب

یا نبی الله سن قصکره حالمزنه اوله جقدر خبر ویردیدکارنده دینلکزده بر دوام اولدقجه احوالکز انتظامده اولورتا اول زمانه دلک که اوستکزه قوم قبطدن دعوای الوهیت ایله بر جبار کمسنه مسلط وسزی بلالره مورط ایدوب اوغللر بکزی بوغازلیوب قیزلریکزی انجیتیوب سزه انواع عذاب ایدوب مدتی اوزانوب بعده برادرم لاوی نسلندن سیاه صاچلو قاره یاغز موسی بن عمران آدلو پیغمبر ظهور ایدوب الله تعالی آنک سببیله قبط الندن سزی خلاص ایدر دیو بیوردیلر* بعده بنی اسرائیل اورجا ایله اوغللری آدین عمران قورا اولدیلر ودخی حضرت یوسفک بر خروسی اولوب بنه اقربا سنه سزک احوالکز انتظام اوزره طورر مادامکه بو خروس ایچکزده اوله اول جبار کمسنه طوغدقده بو خروس اوتمکدن قالوب آنک مدت حکومتنده اصلا اوتمیوب او پیغمبر طوغدقده اوتمکه باشلسه کرکدر دیوب واقعا جمله دیدکاری امور مرورد هورله ظهوره کلوب بو خروس من بور جمله بشیوز یاشنده وفات ایتدی دیو مذکوردر

(باب ثالث عشر در احوال ایوب نبی علیه السلام)

ابن اموص بن رباح بن عیص بن اسحق یا خود ابن اموص بن رازح بن روم بن عیص بن اسحق علیه السلام یا خود ابن اموص بن رعویل بن عیص بن اسحق علیه السلامدر* والده لری حضرت لوطک قیزی اولوب خاتونلری رحمه بنت افرائیم بن یوسف یا خود رحمه بنت میشا بن یوسف یا خود ماخیر بنت میشا بن یوسف یا خود رحمه بنت یوسف یا خود لیا بنت یعقوب علیه السلام ایدی* بعض معتبراتده موصل شهرنده بعد زمان یونس پیغمبرک قومی اولان طائفه یه یوسف پیغمبر وفاتندنصکره یا خود چاق یعقوب پیغمبر حیاتنده نبی مرسل اولوب آنده ساکن ایدیلر دینوب* نیجه معتبراتده مذکوردرکه شامده حوران ولایتنده بثنیه آدلو شهر معمورده ساکن اولوب صحتلری ایچون یردن چقان ایکی چشمه الان طوروب اطرافدن نیجه مریضلر کلوب آنده صحت بولورلر حضرت ایوبه همان اوچ کمسنه ایمان کتوروب بونلر مرضه مبتلا اولدقلرنده آنلر دخی مرتد اولدیلر* بعض معتبراتده حضرت ایوب زماننده نیجه پیغمبرلر دخی وار ایدی دینوب بعض کتبده حضرت یوسفدنصکره ایوبدن غیری پیغمبر کلمامشدر دیو وهبه کعبدن* مرویدر معتبراتده مذکوردرکه ایوب علیه السلام کثرت خدم وحواشی ووفرت غنم وسائر مواشی ایله فرید دهر ووحید عصر ایدی یدی اوغلو یدی قیزی یا اوچ اوغلو یدی قیزی وسوریلر ایله بیحد طوارلری ووافر مزرعه لری وبشیوز نفر متأهل قوللری اولوب برروایتده اوچ بیک دوه یدی بیک قیون اوچیوز صغر درتیوز آت بیک قول بیک جاریه لری اولوب برروایتده متعدد چفتلکلرنده قرق بیک نفر آدملری وار ایدی مرویدرکه کندم کون بلند قامت سیاه چشم سیاه موی کوتاه کردن بزرک سر غلیظ الساقین والساعدین ایدی مسافرین ومجاورینی ضیافت وفقرا وضعفایه رعایت ومرحمت اوزره اولوب ایام وایالیده عبادتدن برآن خالی اولمازدی وافر مجزاتی اولوب جمله دن بری ظهور دعوتلرنده جمیع کفره نک شرابلری صو اولسون دیمکین جمله سی صو اولدی (قصه مرض) سبب مرضلرنده اولان روایاتک بری بودرکه برکون بشریت مقتضاسنجه قلبلرنده اقبال لا بقاء دنیایه نوعا سرور پیدا اولدقده (اشد البلاء علی الانبیاء) فحواسنجه انواع بلایه مبتلا اولدیلر اولا جمله مال ومنالی نیجه بلای ناکهانی ایله برقاچ کونده هلاک اولوب هر برینی اشتدکده (الحمد لله الذی رزقنی ثم اخذ وله الحمد علی ذلک) دیو سمت شکره سالک اولمغین توکل عظیملرینه ابلیس رجیم حسد ایدوب مبارک بورنلرندن یا آیاقلرندن اوفلدکده فی الحال باشلرندن آتش چیقوب جمله بدنی پریرقباروب دنباده ابتدا بچک مرضی بونلرده ظهور ایتدی اوچ کونده یاره لری پردود اولوب تدریجله بدنندن سکیز ایله کوکدن غیری برنسنه موجود قالمدی قوم مستحق اللوملری سرایت مرض خوفیله بونلری شهردن چقاروب خاتونلری برخالی یرده قویوب اول نبی صفی صاحب روزه ایچون اهل شهر وقرادن نان پاره دریوزه ایدردی* تاریخ میرخوانده بنی اسرائیل مزبلهلرندن برینک اوزرنده یدی یل یاتوب حاللرینه برکمسنه رحم ایتمیوب عاقبت کندی خاتونی شهر خاتونلرینه اجرتله ایپلک اکیروب اول اقچه ایله سازدن براوچاتوب ایچنه قویوب هر کون اجرتدن نه تحصیل ایدرسه نصفنی حصول صحت نیتیله صدقه ایدوب نصفیله یه جک الوب کتوردی دینوب* کتب معتبرهده مذکوردرکه ایوب علیه السلام اون اوچ یل یا یدی یل

ویدی آی ویدی ساعت یاهمان اوچ یل الکن حدیث شریفه مدلولنجه تمام اون سکز یل بو مرض عظیمی وعرض الیمی چکوب کمال صبردن برلحظه وآن نالان اولمیوب علی الاتصال فکر وذکر وشکر رب متعال ایدردی حتی بدنندن قورد چغزلر دوشدکده دست حق پرستیله یردن قالدیروب رزقکزی یک دیوب دوشدیکی یاره نک اوستنه قورایدی* تفاسیرده مذکوردرکه برکون خاتونی جناب حقدن نیچون شفا رجا ایتمزسن دیدکده صحت ونعمتمز وکمال رفاهیتمز مدتی نمقدار ایدی دیوب سکسان یل ایدی دیدکده پس زمان شدت وبلا آوان صحت وصفا قدر اولمدین جناب مولایه عرض بلوی وبث شکوی ایتمکه استحیا ایدرم دیو بیورمش جاننه بویله جبر وطوق بشردن خارج توکل وصبرا تمکین قرآن عظیمده حضرت رب تواب (انا وجدناه صابرا نعم العبد انه اواب) دیو مدح وثنا وقدرنی رفع واعلا بیوردی* کتب حدیثده دخی کان ایوب احلم الناس واصبر الناس واکظمهم للغیظ دیو برحدیث شریف مرویدر (قصه صحت) معتبراتده مذکوردرکه بدن شریفنده اون ایکی بیک قورد جمع اولوب درون وبیرونده اولان جمله اتنی ییوب همان سکیز ایله کوکلری قالوب بعده قوردلر بری برلرین ییوب برداننه بیوک قورد قالوب مبارک قلبنه یالسایله قلبنه هجوم ایتدکده ذکر وفکر حقدن محروم قالامق ایچون (رب انی مسنی الضر وانت ارحم الراحمین) دیو مناجات رب العالمین ایتدکده جبرائیل کلوب ایاغکی یره اوردیوب اوردقده بر صوغق پیکار آشکار اولوب آندن شرب واغتسال ایتمکله فی الحال صحت برکمال وشباب وحسن وجمال باامر خدا پیدا اولوب* برروایتده جبرائیل علیه السلام جنتدن برحله کتوروب کیدردی* کشافده بعد زوال المرض سابقا وفات ایدن اولادی حیاته کلوب آنلر قدر اولادی واولادینک دخی اولادلری اولدی دینوب* تفسیر کواشیده بعضلر همان وفات ایدن اولادی قدر اولادی اولدی دیمشلر دینوب* تفسیر واحدیده ابن مسعوددن مرویدرکه هلاک اولان اولادی حیاته کلوب برآنلر قدر اولادی دخی اولدی دیمشلر* ابن عباسدن دخی مرویدرکه حضرت رسوله (ووهبنا له اهله ومثلهم معهم) آیتنک معناسن صوردم دیدیکه یا ابن عباس الله تعالی ایوبه خاتونی رد ایدوب وخاتوننک تازه لکنی زیاده ایدوب بعده یکرمی ارکک اولاد طوغردی الله تعالی ایوبه برملک کوندروب یا ایوب بلایه صبر ایتدیکک ایچون الله تعالی سکا سلام ایدر بغدای خرمننه چیق دیوب اودخی کندی خرمننه واردقده الله تعالی برقزل بولت کوندروب صافی التوندن چکرکه لر یاغوب بعضیسی اطرافه طاغلدقجه ایوب آنلری سوروب کتوروب اوملک یا ایوب خرمن ایچنده اولنلرله اکتفا ایتمزمیسن دیو لطیفه ایتدکده بو حالت ربمک برکاتندن بر برکتدرکه اکا قناعت ایتمزم دیمش دیو مذکوردر یعنی اشبو حال عبرتمال خاصة بکا عنایت اولنمش برکرامتدرکه اکا طویمق اولماز وقناعت کلمز زیرا دنیا مالندن دکلدرکه آنک محبتی انبیایه لایق اولمیه بلکه عالم ملکوت مالندن اولمغین مقوله نعمت جنتدرکه اکا محبت وطلب کثرت موافق رضای رب العزتدر* تاریخ میرخوانده ایکندیدن اخشامه دک بونلره التوندن چکرکه لر یاغدی آخر عمرلرنده حومل آدلو اوغللرینی که ارشد اولادلری ایدی وصی وولی عهد ایدوب تجهیز وتکفینلری خصوصنی اکا اصمرلدی دیو مذکوردر مدت عمر شریفلری ایکیوز یکرمی یا ایکیوز یا یوز قرق یا همان طقسان طقوز یا طقسان اوچ یا طقسان ییل ایدی بشر آدلو اوغللریکه ذو الکفل دیمکله ملقب ایدی نبوتنده اختلاف اولمغین اشاغیده باب انبیاء مشتبهة الاحوال بابنده ذکر اولنور

(باب رابع عشر در احوال شعیب نبی علیه السلام)

تاریخ میرخوانده حضرت ابراهیم یا حضرت صالح نسلندن ایدوکنده اختلاف وار در دینوب بخاری شرحلرنده شعیب بن میکائیل بن لاوی بن یعقوب علیه السلام دینوب* تفسیر ابو السعودده ابن میکائیل ابن یشجر بن مدین بن ابراهیم علیه السلام یا خود بن یوبب بن مدین یا خود بن یثرون بن مدین دینوب* بعض معتبراتده ابن صعیون بن عنقا بن یافث بن مدین* بعض کتبده ابن یثروب بن یوبب بن مدین دینوب* معتبراتده مذکوردرکه والده لری حضرت لوطک میکا آدلو قیزی اولوب شعیبه ایوب دیرزه اوغللری ایدیلر خوب صورت کندم کون وسط القامه قلیل اللحم نحیف البدن اولوب پیر اولدقده کمال ضعفدن بصر عارض اولمشدی عالم وحلیم واهل حکمت وصاحب فصاحت وبلاغت اولوب لسان شریفلری کمال طلاقت اوزره

ایدی مباحثه ومناظره‌ده بی نظیر اولوب دائما دعوت وعبادته اشتغال وسعی کثیر ایدردی عربجه اسمی
شعیب مریانجه یثروب ایدی دیمشلر* مرویدر که کبار انبیا مرسلیندن اولوب قومنی نیجه مفصل ولطیف
موعظه ونصیحت ایله دین حق وشریعت حضرت ابراهیم علیه السلامه دعوت ایتمکین حبیب خدا محمد
مصطفی صلی الله علیه وسلم دائما بونلره خطیب الانبیا دیو مدح وثنا ایتمشلردر* تفاسیرده مذکوردر که مدین بن
ابراهیم علیه السلام بر شهر بنا ایتمکین مدین اسمیله مسمی اولوب مصر شهرینه سکز قوناق یرده شهرده ساکن
اولان طائفهٔ عربکه بنه مدین نسلندن عبدهٔ اوثان وعنده واصحاب طغیان وهر متاعی صاتون الدقلری
کیل ومیزاندن بخس ونقصان ایله بیع ایدر تجار فجار واهل احتکار وسرقه وقطع طریق ونهب وغارت وقص
دراهم ومعاملات وغیریدن اخذ مکس وعشور وانواع مظالم ایتمکه معتاد بدنهادلر اولوب خصوصا یوللرده
طوروب ایمانه کلمک استینلری منع ایچون حاشا شعیب کذابدن اجتناب ایلک دیو خطاب بلکه تخویف وعذاب
ایدرلر ایچون حضرت شعیب قومنه هر بر فعل ایچون شو عیبدر مؤمن صاف اولوب عدل وانصاف ایله
انصاف ایلک دیو دینه دعوت وهر کون کوناکون نصیحت ایدوب اول بداختره اصلا کارکر اولمدقده تابع
اولان مسلمانلرله بر طرفه کیدوب باقی قلان شقیلره یردن زلزله ایله کوکدن صیحهٔ هولناک کلوب جمله‌سن
هلاک ایتدی* تفاسیرده (وعادا وثمود واصحاب الرس) آیتنده اولان روایتلرک بری بودر که رس بر قیو اسمیدر که
آنک خلق عبدهٔ اصنام واصحاب مواشی واغنام اولوب ولایتلرنده طنلوصو لونیجه قیولر دخی وار ایدی بونلری
دینه دعوته حضرت شعیب مرسل اولدقده کافرلر عناد وعدم انقیادلرندن ماعدا اذی وتعدی‌یه تصدی
ایتدکلرنده رس کنارنده جمع اولمشلر کن یره چوکوب جمله کفار دار ودیارلریله منخسف وشمس وجودلری بالکلیه
منکسف وغیر منکشف اولدی* مرویدر که حضرت شعیب قومنی دینه دعوت ایتدیکنی ولایت شام خلق
ایشیدوب بعضیلری کلوب مسلمان اولوب توجه نامی کفار اهل مدین بلدکده یوللرده طوروب متابعت
ایتیله کانلری انواع اضلال ایله منع ودفع ایدرلردی حضرت شعیبک عشیرتی درت بیک یاخود درت بیک کره
بیک کسنه اولمغین کافرلر شعیبه جفا وضرره قادر اولمیوب (ولولا رهطک لرجمناک) دیرلر ایدی (اصحاب ایکه)
مشاهیر تفاسیر قولنجه قوم مدین مغرورین هالکین ومقهورین اولدقلرنده بنه مدین شهری جوارنده
فتح الف وسکون یاء مثنات ایله ایکه نام بر دیار کثیر الاشجارده بر طائفهٔ کفار توطن وقرار ایدوب تفسیر کورانی
قولنجه مقدما اهل مدین چوغالوب شهرلرینه صغمز اولدقلرنده ایچلرندن وافر کافر شهره قریب ایکه
نام مکانی شنلدیروب مقام ایدنمشلردی علی کلا التقدیرین بونلر دخی اوصاف فرقهٔ سابقهٔ هالکه‌یه مالک اولمغین
شعیب علیه السلام بونلره دخی مرسل اولوب اشبو طائفهٔ ناخائفه برحیل کالقوم الاول عناد واستکبارده
برقرار اولوب کمال انکارلرندن یا شعیب کرچک رسول رب الافلاک ایسک کوک یوزینک بر قطعه‌سن اوستمزه
ایندیروب بزی هلاک ایله دیوب اول ناباکار بی باک اولدقلرنده ناکاه بامر الله یدی کون یدی کیجه هواده محکم
حرارت اولوب هر آب روان حمام صویی کبی غلیان ایتمکین اهل کفر وطغیان حیران وسرکردان اولوب طلب
درمان ایچون بیابانلره چیقدقلرنده بر پاره بولت کلوب طورمغین اصحاب بغی ورعونت مشاهدهٔ برودت
ایدوب دفع الم واضطراب ودفع تف وتاب ایچون سایهٔ سحابه جمع اولدقلرنده آتش یاغوب جمله اهل عصیان
سوزان وبریان اولدیلر قرآن عظیمده عذاب ظله دن مراد بودر (روایت اخری) تفسیر ابابده ومعالم التنزیلده
اوزرلرینه آتش یغان اهل مدیندر که اول حالده زلزلهٔ عظیمه دخی اولدی دیو ابن عباسدن مفصلا مروی
اولوب لکن شعیب علیه السلام اصحاب ایکه واهل مدینه مرسل اولوب طائفهٔ اولی عذاب ظله ایله طائفهٔ ثانیه
صیحهٔ جبرائیل ایله هلاک اولمشلردر دیو قتاده‌دن دخی مروی اولوب بعض سلفدن دخی مرویدر که عذاب
ظله دن مراد بودر که یدی کون کفره هوانک عظیم حرارتنه مبتلا اولوب قارشولرنده بر طاغ هوایه قالدریلوب
التنده ایرمقلر وبیکارلر ظهورنی ایچلرندن بری کوروب سائرلرینه خبر ویردکده جمله‌سی آنده جمع اولمغین
امر حقله هواده طوران طاغ اوزرلرینه دوشوب جمله‌سنی یاصوب هلاک ایتدی* تاریخ میرخوانده دخی
ابن عباسدن مرویدر که حق تعالی کفره‌یه جهنمدن بادسموم اسدروب حرارت عظیمه ظهور ایدوب صولری
قینایوب شهردن طشره چیقدقلرنده حرارت ارضدن ایاقلرینک التلری دوکلوب کوده‌لری پیشوب ناکاه

بربوات

بر بولت کلدکده تحصیل برودت ایچون التنه جمع اولدقلرنده آتش یاغوب جمله‌سی یانوب شهرده قلان ضعفاء
کفره صیحهٔ جبرائیل ایله هلاک اولدیلر (روایت اخری) بعض تواریخده کعب الاحباردن مروی اولان
تفصیلک اجمالی بودر که مدین بن حضرت ابراهیم چوق یشایوب نسل وذریتی دخی غایت چوغالدقده بونلره
نیجه دمورقپولو بر عظیم شهر یاپدیروب کندی آدنی آدقویوب مدین وفاتنده طائفهٔ عمالقه اولاد مدین ایله
قارشوب شهر طولدی بعده عمالقه آیریلوب ایکه دیدکاری یرده شهر یاپدی اهل مدین مسلمانلر اهل ایکه
کافرلر اولوب بو ایکی طائفه‌یه عمالقه‌دن ابوجاد عمرو بن صعب پادشاه اولوب هوز برادری حطی کلمن سعفص
قریشات عم زاده‌لری اولوب بونلرک اوتوز عدد صنملری وار ایدی اکا طابوب اهل مدین ما کولات قسمن آلوب
زیر زمینلره طولدیروب مضایقه زماننده ناقص کیل ومیزانله بهالو صاتارلردی* ایچلرنده شعیب طوغوب
بیودکده بونلره نصیحت ایدوب جمیع اموردهٔ قارشیوب پدرندن میراث قلان قیونجقلر ایله کچنوردی
بعده اهل مدین واهل ایکه‌یه جناب حقدن مرسل اولدقده دینه دعوت ومتصل نصیحت ایدوب بر جمعیت
کوننده معجزه طلب اولندقده کفره‌نک صنملرینه ربکز کیمدر بن کیم سویلک دیدکده* الله ربنا وخالقنا وهو
رب کل شیء وانت یا شعیب نبی الله ورسوله* دیوب بعده صنملر کرسیلردن یره دوشوب پاره پاره اولدیلر* وهبدن
مرویدر که اوحالده امر حقله غایت محکم یل اسمکین کافرلر قاچوب اولرینه کیروب بو معجزه‌لری کورنلردن
وافر ادعورت ایمانه کلدی بعد زمان کافرلرک مسلمانلره جفاسی زیاده اولدقده حضرت شعیب
(ربنا افتح بیننا وبین قومنا بالحق وانت خیر الفاتحین) دیو دعا ایتمکین نیجه ییللر بادسموم اسوب کافرلر عاجز
قالوب بعده شهرلرینه کوک سکک اوشوب کافرلری صوقوب ایچدی بعض اوغلانجقلرن هلاک ایدوب
حرارت هوا ممتد ومشتد اولدقده ایکه شهری باغلو باغچه لو اقار صولو اولمغین کافرلر اکا کوچوب حرارت
هوادن آشدقده آقار صولو قویو کولکه لو صحرالره چیقوب لکن چاره بولمیوب بادسمومدن یوزلری
قراروب هلاکه یقلاشوب لکن کفر وعنادده مصر اولدقلرنده امر حقله شعیب علیه السلام مسلمانلرله آیریلوب
ایرته‌سی چهارشنبه کونی جبرائیل علیه السلام مدینله ایکه اوزرینه بر بولت کتوروب هواده طوتوب کفره
اوستنه قغلجملرصا اچوب (یا اهل مدین ویا اصحاب الایکه ذوقوا الیم عذاب ربکم کما کذبتم رسوله وقولوا
لاصنامکم ان کانت الهکم حتی تنجیکم) دیوندا کلوب کافرلرک باشلرینه طوقنمغه همان ایکی کوندر بوبی
مقداری قالدقده رعد وبرق وصاعقه‌لر پیدا اولوب حضرت جبرائیل دخی صیحه ایدوب جمله کافرلر بریان
ویریوزنده طاش واغاج سوزان اولوب مدین وایکه شهرلرینک التی دخی یانوب کول اولوب حرارتی چاق
یدنجی قات یره واصل اولدی* حضرت شعیبله مسلمانلر کافرلره ایراقدن باقوب اصلا حرارت طویمزلردی
بعده کلوب هلاک اولنلری سیر ایدوب اغلاشوب هلاک اولان کلنک ایمانه کلان همشیره‌سی بو مرثیه‌یی
دیدیکه (نظم) حل بالقوم عذاب* اهلک السادات جمله* کلمن هدم رکنی* هلکه وسط المحله* سید القوم اتاه
الحتف نارا وسط ظله* ظلة جاءت برعد* وببرق مشعله* سخطه لم یبق منهم* غیر دار مضمحله* ونجا منهم
شعیب* فی حصارات وقلة (نثر) بعده شعیب علیه السلام کفره‌نکماللرین یاننده اولان مسلمانلره تقسیم ایدوب
مسلمانلردن برینک قیزنی نکاحلنوب مدین شهرنده مقیم اولوب بعد زمان حضرت موسی کلوب شعیب
اکا قیزن ویردی تنکیم اشاغیده بیان اولنور (متفرقات) نیجه کتبده شعیب علیه السلام عذابدن
اول مسلمانلرله مکه‌یه کیدوب آنده وفات ایتدیلر دینوب بر روایتده قدسه قریب صفد شهرنده وفات ایتدی
دینوب لکن فوائح مسکیه‌ده قبر نوح وهود وصالح وشعیب مکه‌ده زمزم ایله مقام اراسنده‌در دیو بر حدیث
شریف مرویدر معجزات شریفه‌لری وافر اولوب جمله‌دن بری بوایدیکه زمان دعوتلرنده اطرافلرنده اولان
بر طاش دعالریله صافی یاقوت اولدی حضرت شعیبک اولاد قسمندن همان ایکی قیزی اولوب برینی حضرت
موسایه ویردیکی وپیرلکدن اعمی شکللو اولوب موسی ایله دعا ایتدکلرنده آچلوب حتی ذهاب ایدن قوت
وشبابی دخی رجوع وایاب ایتدیکی عن قریب بیان اولنور* مدت عمر شریفلری ایکیوز یکرمی یاخود قرق
ییل مدت دعوتی اللی سکز ییل ایدی دینوب* زین المجالسده شعیب اوّاه خوفا من الله وطلبا
لرضاه اوچیوز ییل اغلامشدر دینوب صحیح ایسه عمرلری دخی زیاده اولمش اولور* تاریخ میرخوانده

هلاك كفاردنصكره سابقا اعيانه كلان يتمش كسنه ايله يينه مدينده ساكن اولوب بعده موسى عليه السلام مصردن كلوب بواشوب بونلرك قيزين نكاحلنوب اون ييل بيله طوروب موسى عليه السلام خاتونيله مصره كتدكدن بدى ييل قدرت آى صكره شعيب عليه السلام وفات ايدوب بعضلرقولنجه موسى كتدكده بونلردخى مكه يه كيدوب آنده متوطن ايكن وفات ايتدى ديثوب لكن ينه تاريخ ميرخوانده قصهٔ موساده هلاك فرعوندنصكره موسى ايله شعيب عليهما السلام بولشديلر ديومرويدر ٭عربجه ترجمهٔ توراتده صحراى تيهده شعيب كلوب موسايه بواشديغى اون عددورق مقدارى اشاغيده بريه سيناسر سخننده تفسيرا ولنور نظراولنه

(باب خامس عشردراحوال موسى نبى عليه السلام)

تفاسيرك بررمحلنده موسى بن عمران بن قاهث بن لاوى بن يعقوب عليه السلام بررمحلنده دخى ابن عمران ابن يصهر بن قاهث ديثوب تاريخ كاملده ابن عمران بن يصهر بن لاوى ديومذكوردر (فضائل) مرويدركه كندم كون بلند قامت سياه موى اولوب مبارك يوزنده برخال مشكين حال وارايدى ثالث اولى العزم كزين اولوب حضرت حبيب الله وحضرت خليل اللهدنصكره افضل جميع انبياء ومرسليندر تبليغ وحى رب العالمين ايچون جبريل امين بونلره درت يوز كره نازل بررواينده كتاب توراتدن مقدم جناب حقدن اون لوح شريف دخى واصل اولمشدر حضرت عيسايه دلك كلان نيجه بيك انبيا امتلرن بونلرك شريعتنه دعوت ايدوب تفسيرلباينده حضرت موسى كندى حياتنده اولان انبيايه دخى مرسل اولوب جمله سى بونك شريعتى اوزره ايديلر ديثوب قوابح مسكيه ده موسى عليه السلام علم وفقده اعلم انبيا ايدى تابوت يوسفى نهرنيلدن وفق مقدس ايله چقاردى ديومذكوردر تفاصيل احوال كليم رب كريم امر عظيم اولوب نيجه مجلدمستقل اولمغه متحمل اولمغين اول بابده نيجه مطول كتابده اولان حكايات وروايتدن اللى عدد قصهٔ عبرت حصه انتخاب اولندىكه هربرى بين التفصيل والاجمال مقال بااعتدال ايله حالا بيان وعيان اولنور (قصهٔ ولادت) مرويدركه يوسف عليه السلام زماننده فرعون مصرا ولان ريان بن الوليد مؤمنا وفات ايتدكده بنى اعماميندن قابوس بن مصعب يرينه كچوب عادات فراعنهٔ سابقه يى احيا ونيجه مظالم دخى پيدا ايدوب بنى اسرائيلى استخدام وبعض وجهله اذا وايلام ايدردى كفرا اوزره وفات ايتدكده يرينه برادرى وليد بن مصعب كچوب ظلمهٔ سابقيندن اشد ومؤمنينه خصم الد اولوب جلوسندن اللى ييلهدك خلقى صمنلره طاپديروب بعده حاشا دعواى الوهيتله كندويه وكندونك صورتلرينه طاپديروب بنى اسرائيلى چالشوب اضلال ايده ممكن خارج عن الطاقه اعمال شاقه ايله اوچيوز ييلدن زياده مبتلا ويراذا ايتمشدى عاقبت فرعون بى عون سدى قولنجه تختكاهى اولان منف شهرنده مجاهد قولنجه اسكندريه شهرنده بركيجه برواقعهٔ فاجعه كوروب كاهنلرينه تعبير ايتديروب بنى اسرائيلده براوغلان چقوب طوغوب سبب هلاكك اوله جقدر ديو تخويف وتحذير ايتدكلرنده تحت يدنده مستخدم وذليل اولان طائفهٔ بنى اسرائيلك طوغان اركك اوغلانجقلرين بش ييل متصل قتل ايتديروب بعده بنى اسرائيلدن بجد كسنه طاعوندن وفات ايتمكين خدمته لازملردرمنقرض اولمسونلر ديو بر ييل طوغانلرى قتل بر ييل طوغانلرى عفو ايتدى جمله طقسان بيك يااون ايكى بيك ياطقوز يوز بيك اوغلان هلاك ايتديروب سنهٔ عفوده هارون عليه السلام اوچنجى ييلده سنهٔ قتلده موسى عليه السلام وجوده كلديلر (قصهٔ تنور) والده سى ناجيه ياخود يوخابد بركون بريره كيدوب فرعون خوفندن موسايى قونداق ايله اولرنده بوش تنور ايچنه قويوب قپايوب خاتونك همشيره سى خبردار اولمغين اتمك بشورمك ايچون ايقاد نار ايدوب اوحالده فرعونك وزيرى هامان اوغلان يوقلمغه على الغفله بودار شرف مداره كيروب اهتمام تمام ايله اراييوب تنورده نار ينار كورمكين خاسر وخائب ذاهب اولدقده ناجيه كلوب آتشى كوروب اوغلوم بريان اولدى ديو كريان اولدقده اى والده قورقمه الله بنى صاقلامشدر ديو موسادن صدا اشتدكده ولدارجمندن سرور وابتهاج ايله آتشدن سلامتله اخراج ايتدى (قصهٔ تابوت وقصهٔ رضاع) مرويدركه موسى عليه السلام قرق كونلك يااوچ آيلق ايكن پدرى عمران وفات ايدوب والده سى ناجيه رويا ايله يابر ملك واسطه سيله ياالهامله يازماننده برپيغمبر اخباريله تابوت كبى كوچك صندوق ياپديروب موسايى ايچنه قويوب اطرافن زفتليوب كيجه ايله

نيل ايرماغنه صالوب ايرته سى وياا اوچ كون وياقرق كوندنصكره فرعونك قصرينه وارمغين فرعون چقاروب آچوب خوبروى ومشك بوى برطفل سعادت كفل كورمكين بى اختيار محبت ايتدى ٭تفاسيرده (والقيت عليك محبة منى) آيتنك معناسى بودرديثوب (وقالت امرأة فرعون قرة عين لى ولك لاتقتلوه) آيتنده دخى مذكوردركه فرعونك برص مرضنه مبتلا برقيزى وارايديكه علاجنده اطبا عاجز قالوب دريادن انسان كبى برنسنه بولنسه كركدر بونك علاجى آنك اغزى ياريد رديمشلردى صندوقله موسى كلوب اغزى يارنى قيزه سوردكلرنده شفا بولمغين خصوصا موسانك يوزى پرنور اولوب يارمغنى اموب سودچيقوب بودكلو كرامات وعلامات كورلمكين فرعون ايله توابعى موسايه محبت ايدوب بعده قورقديغمز اوغلان بودرديو بعض اشقيا اغواسيله قتل ايتمك ايستيوب خاتونى آسيه اوغل ايدينه لم ديومنع ايتدى ٭بعض معتبراتده فرعونك انواع مرضه مبتلا طقوز ياخود يدى قيزى اولوب صندوقى اچوب موسايه ياپشدقلرنده جمله سى صغالوب فرعون كوردكده موسايى قتل ايتمك ديليوب بعده قيزلرى خاطرى ايچون فراغت ايدوب سابقا غايت حسنا اولمغين جبرله تزوج ايتديكى آسيه خاتونكه حضرت موسانك عمه سى قيزى اولوب بتقدير الله فرعون آنك تصرفندن معقود اولوب غيرى خاتوندن دخى اركك اوغلى اولمامغين آسيه رجاسيله اوغل ايدندى ٭تفاسيرده مرويدركه بحكمة الله موسى عليه السلام سكز كون مرضعه لرممه سنى امميوب همشيره سى مريم ياكلثوم بطريق التجاهل والده سنى قولاغزليوب كتوردكده ممه سن اصروب والده سنك يوزينه باقوب كولدى برييل فرعونك سراينده امزروب بعده اجازتله اوينه ايلتدى (قصهٔ لحيه) معتبراتده مذكوردركه اوچ ياشنه يابرياشنه كيردكده فرعون كتوردوب دزنده اوطورركن موسى دست حق پرست باطل شكسيله فرعونك جواهرله مرصع وملمع اولان اوزون صقالين يولوب ياخود برايله صقالين طوتوب برايله يوزينه سيله چالوب يابرعصا ايله باشنه اوردقده زوالمه سبب اولمسندن قورقديغم بواوغلانجقدرديو غضب ايتدكده خاتونى آسيه خفية دين حضرت ابراهيم اوزره اولمغين موسى ايچون اوغلانجقدر بلمزديو فرعونى تسليه ايدوب موسايى امتحان ايچون برتبسى ايچنه آتشله ياقوت ياانجو ياالتون قويوب صوندقده موسى عليه السلام جوهرى ياالتونى المغه الين اوزاتمشكن جبرائيل عليه السلام آتش طرفنه دوندرمكين آنى آلوب اغزينه قويوب مبارك ديللرينك اوجى يانوب محكم آغليوب براقدقده فرعون صاحب حماقت ظاهر حاله ايناتوب فراغت ايتدى بوقصه ده مبارك ديلنه لكنت كلوب بيودكده حرف سيندن غيرى جميع حروفى مخارجندن اوقيوب حرف سينده اولان لكنتى پيغمبر اولنجيه دك طورردى (واحلل عقدة من لسانى) بوكا اشارتدر رسل اولدقده بعضلر قولنجه لكنتك برمقدارى اكثر مفسرين قولنجه جمله سى كيدوب كمال فصاحتله تكلم ايدر اولمشلردى اكثر تفاسيرده مذكوردركه مبارك اللرى آتشه ياپشدقده يانوب يارة اولوب فرعون چالشوب علاج بولنميوب رسول اولوب دعوته كلدكده فرعون لعين بنى نه اصل تكريمك عبادتنه دعوت ايدرسن ديدكده سنك عجز وقصورك ظهوربندنصكره اليمك يارهسنه قدرتيله چاره ايدن پروردكاره عبادت ايتمكه دعوت ايدرم ديمشلر (قتل قبطى) تفسير كوراننده موسى عليه السلام بيوبوب علم وحكمت وذكا وفطانتده مهارت بولدقده شهردن غيبت ومواضع خاليه ده عبادته مداومت ايدوب اقتضاء ضرورت ايله احيانا شهره خفية كيروب ينه كيدردى بركون دخى على الغفله منف شهرينه كيروب قصهٔ قتل قبطى صدور ايتدى ديثوب اكثر معتبراتده مذكوردركه فرعونك اوكى اوغليدر ديو عزوناز واكرام واعزاز ايله بسلنوب بفضل الله المتعال بعداز حصول علم وكمال بعض اموردهفرعونه نصيحت وامر دينده عداوت اوزره اولوب اوتوز يااون سكز يااون ايكى ياقرق ياشنه كيردكده فرعونك اتمكجى باشيسى قابون ياقانون بنى اسرائيلدن سامرى يى مطبخ فرعونه اودن طاشيق ايچون كوجله طوتوب چكشوردركن موسى سامرى يى قورتارمق ايچون قبطى يى اينديروب بلاقصد كوكسنه راست كلمكين جان ويروب ايرته سى ينه سامرى يى برقبطى دخى رنجيده ايدوب آنك دخى اللندن قورتارمغه قصد ايتدكده قبطى موسادن قورقوب فرعونه خبر اولدقده قاقيوب موسايى قتل ايلك ديو اصرلدى ٭تاريخ ميرخوانده موسايى اوكى آناسى وعمه سى قيزى آسيه اجازت فرعونله اون ياشنه دك موسانك والده سنى اونده بسلدوب بعده كتوردوب موسانك

خدمتنه فاخر لباسلرله درتیوز قول تعیین ایدیروب بوقدر خدم وحشم ایله سوار اولدقلرنده جمله خلق
فرعونك صلبی اوغلی صانوب انواع اعظام واکرام ایدرلردی اوتوز یاشنه کیردکده آسیه اعیان قوم
قبطدن برینك قیزنی نكاح ایتدیروب عظیم دوكون اولوب اوخاتوندن ایکی اوغلی وجوده کلدی موسی
علیه السلام بنی اسرائیلك قوم قبط اراسنده کمال ذلتلرین کوروب داغما ترحم وبوسببدن عظیم تألمده ایدی
برکون تنها جه سیر شهر ایدرکن قصهٔ قتل قبطی ظهور ایتدی دینوب تفصیل اولنمشدر والله اعلم (سفر بمدین)
حضرت موسی کندونك قتلی فرمان اولندیغندن خبردار اولدقده ناچار ترك دیار ایدوب خوف وعطش
وجوع وترك راحت وهجوع ایله طاغلرده اوت اوتلیه یه رق برهفته کیدوب ناگاه مدین شهرینه واروب
تفصیله محتاج طریق ایله حضرت شعیبه بولشوب صفرا یاخود صفورا نام قیزنی قیونلرینه سکز ییل چوبانلق
ایتمك شرطیله نكاح ایدوب انبیا عصالرندن بتمش عصا ایچندن موسی بونجه طولی اون یا اوتوز یاقرق ذراع
اولوب باشی ایکی چتال وایاغی اوجنده دمورنیزه سی اولوب جنت مرسیننندن آدم علیه السلام چقاردیغی
عصای شریفله نیجه سوری قیون باغشلیوب موسی علیه السلام قاین اتاسنه تمام اون ییل چوبانلق
ایتدکده زیارت مادر وبرادر ایچون مصره کتمکه اجازت دیلیوب شعیب علیه السلام بیرلکدن وقومنك
هلاکنه کثرت بکادن نیجه زماندنبرو بصر شریفلری مؤوف بلکه بالکلیه مکفوف اولوب موسی علیه
السلام مزبور عصایی بوقدر عصالر ایچندن الدقده ظهور ایدن تفصیله محتاج علامات عظیمه دن شعیب
علیه السلام بونك کلیم الله اوله جق موسی ایدوکین تمام بلمکین کندویه رد بصر وقوت ایچون کند ودعا
موسی آمین دیدکده جبرائیل علیه السلام شراب جنت کتوروب شعیب علیه السلام ایچدکده قدرت
رب ذی المنن ایله بصیر وقوی البدن اولدی بعده وداعلشوب موسی علیه السلام یالکز خاتونیله وقیونلریله
یاخود برروایتده سابقا مزبوره خاتوندن طوغان ایکی اوغللریله دخی یاهمان خاتونیله وبرخدمتکاریله متوکلا
علی الله عزم راه ایتدی * کشافده وهب قولنجه مدینده یکرمی سکز ییل اوتوردی دینوب بعض معتبراتده
وهب قولنجه مصردن اون ایکی یاشنده چیقمشدی دینوب جمیع مفسرین قولنجه مدینده همان اون ییل
اوتورمشدی (قصهٔ رسالت) التنجی کیجه جمعه کیجه سی طور طاغنه قریب وادیٔ طوی یه کلدکلرنده قار
ویغمور یاغمغین یول یاکلوب قیونلری طاغلوب خاتونلری دخی وضع حمل صددنده اولوب موسی علیه السلام
موم یاقمغه آتش ارامقده ایکن قارشو طاغده آتش کوریننوب واردقده برتازه یشل عناب اغاجی سرتاپا آق
وبراق مهیب ونورانی برعجب آتش قبلایوب اکا یقلاشدقده آتش اوزایوب موسی خوفندن چکلدکده
آتش اکا یقلاشوب موسی آنك تسبیحین دخی اشیدوب بواحوال پراهوال سعادت مآلده (یاموسی انی
انا الله رب العالمین) دیوودخی (یاموسی انی انا ربك فاخلع نعلیك انك بالواد المقدس طوی وانا اخترتك
فاستمع لما یوحی) دیوجانب شجردن ندا آمد حکمت ادا کلمکین حضرت موسی میت آسا مدهوش ومبهوت
وملازم سکوت اولوب تقویت واهدا درب العباد له قوت ومکالمه یه قدرت کلدکده سورهٔ طه وسورهٔ قصصده
ذکر اولندیغی اوزره جناب حقله مفصلا سویلشوب جمیع اعضاسیله کلام رب الانامی بی حرف وصوت
وبی جهت وکیفیت اشیدوب واصل مرتبهٔ نبوت ورسالت اولوب عصا وید بیضا معجزه لریله فرعونی وقومنی
ایمانه دعوته امر اولنوب بونك رجاسیله بیوك برادری هارونه دخی نبوت ورسالت ویریلوب بونلره وزیر ومعین
اولمق تعیین بیورلدی * نیجه مؤرخین قولنجه موسی علیه السلام محل مناجاتدن اهل وعیالنه واروب
یالکزجه همان طوردن مصره کیدوب بوجانبده خاتونی مسلمان جن خاتونلری خدمتیله براوغلان چوق
طوغروب برچوبان دلالتیله دونوب حضرت شعیب یاننه واردی چاق هلاك فرعوندن صکره صحرای تیهده
حضرت شعیب وقیزی وحضرت موسی علیه السلام بولشدیلر * مفسرین قولنجه مصره اهل وعیالیله کتدی
(خصائص عصا) مشاهیر تفاسیرده عصای موساده حضرت رب العزت نیجه معجزه وخاصیت قومشدیکه
اژدرها اولمق وفرعون ساحرلرینك اژدرها کوستردکاری بیوك اغاجلرله اورغانلرك جمله سن یوطوب
محو ایتمك وبحر قلزمدن بنی اسرائیل کچمك ایچون دریایه اوردقده دریاشق اولمق وصحرای تیهده برطاشه
اوردقده طاشدن اون ایکی چشمه اقمق وموسایی اویورکن حفظ ایدوب بعض اعدا قصد ایتدکده موسی

اویانق ایکن عدوسیله جنك ایتمك دیلدکده اژدرها اولوب اوزرلرینه هجوم ایتمك وقرانکو کیجه لرده شمع
پرضیا اولمق وحین حاجتده یره صاپلندقده فی الحال یاش اغاج اولوب یپراقلنوب تازه میوه بیتورمك وقیولردن
صوچقارمق دیلدکده هم ایپ هم قوغا اولمق ودخی نیجه درلو کرامت وخاصیتی وار ایدی دینوب * بعض
کتبده تنها زمانلرده حضرت موسی ایله سویلشوب جلیس انیس منزله سنده ایدی دینوب * تاریخ میرخواندك
برمحلنده خواص عصادن بری دخی بو ایدیکه موسی علیه السلام آچ اولدقده عصا ایله یره اوروب قدرت
حقله یرایچندن برکونلك نفقه لری چقاردی بری دخی بولدقده یورکن جمله اسبابنی اکا یوکلدوب عصا دخی چارپا
حیوانلرکبی کوتوروب یانلرنجه بیله یوروردی * برمحلنده دخی موسی علیه السلام یولده یوریکدن
یورلدقده عصایه بنوب التنده آت کبی سرعتله یوروردی ورایحهٔ طیبه مراد ایتدکده عصانك ایچندن
روایح طیبه چقار ایدی دیومذکوردر (دخول بمصر ودعوت فرعون کثیر الاصرار) تفاسیرده مذکوردرکه
طورده امور وحی تمام اولدقده موسی علیه السلام خاتونلرینه کلوب معیتله مصره کیدوب اوجانبده برادرلری
هارونکه فرعونك وزراسندن اولوب لکن دین اسلام اوزره اولمغین مقدما حضرت جبرائیل اکا دخی
نبوت ورسالت ودعوت فرعونده شرکت خبرین کتوروب برادری موسایه وزیر تعیین اولنوب وموسانك
مصره توجهین بلدرمکین قارشولیوب موسی ایله بولشوب کیجه شهره کیروب والده لری وهمشیره لریله
بولشوب بوایکی نبی صفی ملاقات فرعونشقی یه بر ییل یابرهفته یاایکی ییل چالشوب اول لعین بی دین بدآیین
ضلالات قرینك کمال تکبر وتجبرندن قاپوجیلر کیرمکه قومیوب بعده اذن ایله کیروب بولشوب قرآنده حکایت
اولندیغی اوزره مفصلا دعوت ایتدیلر * عرایس ثعلبیده مذکوردرکه فرعون شهرینك کرداکرد بتمش قات
حصاری اولوب هرایکیسنك اراسنده قری ومزارع وانهار و بتمش بیك نفر مردنبرد سوار وار ایدی قصر
فرعون اطرافنده صولر وعظیم آغاجلر اولوب میشه زار ایدیکه ایچنده وافر ارسلانلر بسلنوب جمله خلق
کیروب چقمغه همان بریول قونمشدیکه اوبولدن تجاوز ایدنی جانورلر هلاك ایدرلردی * القصه موسی وهارون
قوت عصای عبرتنمون ایله قصره واروب برهفته یابرییل ملازمتله فرعونه بولشدیلر (معجزهٔ عصا وید بیضا)
تفاسیرده مذکوردرکه بعد المناظره فرعون معجزه طلب ایتمکین حضرت موسی عصاسین یره براقدقده باشی
قالدیروب مناره آسا برعظیم اژدرها اولوب اغزندن بورنندن کوزلرندن آتشلر صاچلوب اوغرادیغی طاش
واغاجی یقوب یاقوب سکسان ذراع آغزین آچوب قصری یوتمغه هجوم ایتدکده فرعون محروم تختندن
دوشوب درتیوز ییلدن برو اصلا برمرض وبلا وغم وعنا کورمامشکن صداعه ومحکم اسهاله مبتلا اولوب
جمع اولان شهر خلقی قاچوب ازدحام انام ایله یکرمی بش بیك کفار لئام هلاك اولوب تضرع فرعونله اژدرها
ینه عصا اولدی * مرویدرکه موسی علیه السلام مبارك الینی اژدرك اغزینه صوقوب دیلنی طوتوب صقدقده
عصا اولوردی * فرعون بی عون برمعجزه دخی دیلمکین موسی علیه السلام مبارك صاغ الینی قوینینه صوقوب
چقاردقده نورندن کوزلر قماشوب ماننده خورشید درخشان شعشعه ولمعانی طاق ورواقه بلکه آفاقه
تابان اولوب تکرار قوینینه صوقدقده اولکی حالنه رجوع ایتدی بومعجزات باهراتی فرعون عدیم العقل
کمال عناد وجهل ایله حاشا سحره حمل ایدوب قومی ایله مشاوره ایتدکده موسی ایله مناظره ایچون وافر سحرهٔ
مهره جمع ایده جك اولدیلر * حسن بصریدن مرویدرکه بوحالده موسی علیه السلام فرعونه ایمانه کلورسك
فضل خدا ایله سکا درت نسنه عطا ایده یم که شباب بی هرم صحت بی سقم آخر عمرکه دك سلطنت وملك مسلم بعد
الوفات جنت دار النعم دیدکده فرعون خاتونی آسیه یه طانشوب آسیهٔ هدایت نصیب محل تردد دکادر
دیوایمانه عظیم ترغیب ایدوب وزیری هامان شیطانه دخی طانشدقده دعوای الوهیت ایدرکن اقرار عبودیتی
ایدرسن دیوب فرعون دخی عودت شبابه اظهار میل کلی ایتدکده بن سنی تازه ایده یم دیو نسلی ایدوب
قاره بویا ایله صقال بویامغی ایجاد ایدوب فرعون احمق طامع مجرد اوحال ایله قانع اولوب ایمانه کلمکه هامان
لعین مانع اولدی بعض علما (فقولا له قولا لینا) آیتنده قول لیندن مراد ذکر اولنان درت نسنه یه
وعده ایتمکدر دیمشلر (قصهٔ سحره) تفاسیرده اولانك اجمالی بودرکه فرعون لعین ولایت مصردن بتمش بیك
یا اون بش بیك یا یکرمی بش بیك یا سکسان بیك یا اوتوز طقوز بیك یا اون ایکی بیك یا عجم وروم واسکندریه دن

اوجر یوز قول اصح اوزره همان قوم قبطدن ایکی بنی اسرائیلدن یتمش نفر ساحر ماهر جمع ایدیروب منفده
یا اسکندریه‌ده عاشوراده یا نوروزده یا یوم عید قوم قبطده یا یوم کسر نیلده بر صحراده جمعیت اولوب ساحرلر
عظیم اورغانلره زیوه سوروب ومجوف بیوك اغاجلره زیوه طولدیروب کونش قیزدقده حرکته کلوب خلقك
کوزلری سحرله باغلواولمغین صحرایی اژدرهالرله مملو صاندقده موسی علیه السلام عصاسن براغوب طول
وعرض وارتفاعده نیجه یوز ذراع براژدر کوه پیکر عجیب ومهیب اولوب کوردیکی اژدرلر جمعنی بالتمام بلع ایدوب
خلقه هجوم ایتدکده یتمش بیك یا یکرمی بش بیك یا التیوز بیك مردنا بالغ مرده وهلاك اولوب فرعون ذمیم
الصفات کوجله نجات بولدی ساحرلر بو معجزهٔ عظیمه‌یی کوروب ایمانه کلوب جناب حقه سجده ایتدکلرنده
جنتده ویریله‌جك مقاملرین کوردیلر * فرعون قاقیوب جمله سنك اللرین ایاقلرین کسوب بدنلرین نهر نیل
کنارنده خرما اغاجلرینه آصدی دنیاده ابتدا آدم صلب ایدن فرعوندر دیشلر علمادن نیجه‌لر (انتما ومن
اتبعکما الغالبون) آیتنك ظاهریله استدلال ایدوب فرعون سحره‌یی قطع وصلبله قوره‌مدوب لکن ظهوره
کتورمدی دیشلر والله اعلم (ایمان کفره) تفاسیرده (وما آمن لموسی الا ذریة من قومه علی خوف من
فرعون وملائه) آیتنده مذکوردر که حضرت موسایه قوم فرعوندن همان آسیه خاتون وآنك ماشطه‌سی
وفرعونك خزینه داری وآنك خاتونی وفرعونك عمیسی اوغلی حزقیل یا سمعان یا حبیب وتابوت یوسفی
کوسترن بیرزال که نه‌سال ایمان کتورمشدر * ودخی مذکوردر که سحره ایمانه کلدکلرنده بنی اسرائیلدن
التیوز بیك کمسنه ایمانه کلمکین فرعون ازدیاد اهل ایماندن هراسان اولوب اول بی رحم واجوف بنی اسرائیله
تکلیف خدمت وانواع جفایی مضاعف ایتدکده حضرت موسی آنلره هلاك اعدا ایله بشارت وتکلیف
صبر وتسلیت ایتدی * تاریخ میرخوانده سحره مغلوب اولدقلرنده حضرت موسی جمله خلقی شریعت
حضرت ابراهیمه دعوت ایدوب قبائل قوم قبطدن یتمش قبیله ایمانه کلدیلر دیو مذکوردر (قتل اولاد)
تفاسیرده (قالوا اقتلوا ابناء الذین آمنوا معه واستحیوا نساءهم) آیتنده دعوت موسادنصکره فرعون غضب
واضطرابندن موسی طوغدقده ایتدیکی کبی بنی اسرائیلك هر طوغان ارکك اوغلانجقلرین قتل ایدراولدی
تا که خوفلرندن موسایه تابع اولمیه‌لر دیو مذکوردر * سبحان الله فرعون خر اهل شر لا یغنی حذر من قدر
مفهومندن نه عجب بی خبر ایشکه ایمانه کلمیجك سحرلا مع بخت وطالعی مغرب زوالده بهر حال غارب
وآفل اوله جغندن غافل اولمش نعوذ بعصمة الرحمن من مکر الشیطان ومن الضلالة والخذلان (عجز فرعون
وظهور قحط) تفاسیرده مذکوردر که موسی علیه السلام محل جمعیتدن منصور ومسرور اژدرها ایله دونوب
مستقل اردو وآلای ایله منفصل طورن قومنه کیدوب فرعون هامانی کوندروب جنك ایچون عسکر
جمعنه قرق کون وعده آلوب مدت مزبوره‌ده چالشوب بحکمة الله موانع صدوریله وعده مرور ایدوب
کفره‌نك عجزی ظهور ایتدکده نیجه مدت نیل طاشمیوب قحط اولدی * تاریخ میرخوانده اوج ییل
قحط اولدی دینوب تفسیر تیسیرده مذکوردر که فرعون بی عون غرق اولنجیه دك اوتوز یا قرق ییل دك هر قرق
کونه وعده آلوب تمام اولدقده عذر وبهانه بولوب بر قرق کونه دخی مهلت آلوب کمال حیرت وعناد وطغیاندن
شاشوب جان کزدیردی (قتل ماشطه) قیزینك ماشطه‌سی کیزلو مسلمان اولوب فرعون طویدقده بر روایتده
اوخاتونك اولادنی قیزمش فرنه بربر آتوب ممه امر اوغلانجغی قدرت حقله سویلیوب انا جغم صبر ایله سن
حق اوزره‌سن دیوب والده‌سیله فرنه آتدیلر بر روایتده خاتونی ارقه‌سی اوزره یاتوردوب درت طرفنه دمور
قازق قاقلوب اللرین ایاقلرین قازوغه باغلیوب اوج اوغلنی بر بر کوکسی اوستنده بوغازلدوب اوجنجی ممه
امر اوغلانجق ایکن انا جغم دین موسادن صاقن دونمه زیرا فرعونك عذابی تیز کچر اما عذاب الله ابدیدر دیو
سویلدی فرعون لعین دموردن بر بیوك اوکوز یاپدروب غضب ایتدیکی کمسنه‌یی آنی آتشده قیزدروب
ایچنه آتاردی بو خاتونی دخی بوغازلنمش اولادیله آنك ایچنه آتوب یانوب کل اولدیلر بر روایتده خاتونك اللرین
آیاقلرین دمور میخله میخلدوب باشنه لکن ایله آتش قودروب اوخاتونك اوج آیلق اوغلانجغنی قیزمش
فرنه آتوب اوغلانجق انا جغم صبر ایله همان طوغرو جنته کیدرسن دیو سویلدکده بو معجزه‌یی مشاهده ایدن
اهل کفر ومعانده‌دن نیجه‌لری ایمانه کلدی (قتل آسیه وظهور ظلمات) مرویدر که قتل ماشطه‌یی فرعونك

خاتونی ومقبوله‌سی اکن قلبنده ایمانی مانند جبال راسیه اولان حضرت آسیه کوروب بی اختیار فرعونه
سوکوب فرعون بونك ایمانینه قاقیوب هامان مشاوره‌سیله یره درت قازق قاقلوب آسیه‌نك اللرین
وایاقلرین باغلدوب بر روایتده کوکسنه ایکی دمور قازق قاقلوب اوجی ارقه‌سنه چیقوب اوحالده جبرائیل
علیه السلام جنتدن شربت کتوروب اشکنجه المن طویمدین روحی قبض اولندی مصر شهرینی اوج کون
اوج کیجه ظلمات قاپلیوب کوندز ایله کیجه فرق اولنمدی بر روایتده آسیه‌یه اشکنجه اولورکن حضرت موسی
اورادن کچوب کوروب آسیه حالنی بارمغیله اشارت ایدوب الم عذابی طویمسون دیو موسی علیه السلام
دعا ایتدکده جنتده‌کی مقامنه باقوب تبسم ایدرکن لذت وصفا ایله جان ویردی * تفاسیرده آسیه خاتون غلبهٔ
موسی علیه السلامده ایمانه کلوب فرعون طویدقده کونشه قارشو یاتردوب اوزرینه قوانجه الارنی
آیاقلرینی میخلدوب کوکسی اوستنده بیوك دکرمن طاشی قونوب بکچیلر مصلحته کیتدکده ملکلر کولکه
ایدوب (رب ابن لی عندك بیتا فی الجنة ونجنی من فرعون وعمله ونجنی من القوم الظالمین) دیو مناجات رب
العالمین ایتدکده جنتده ویریله‌جك مقاملری کوسترلکین سرور فراوان ایله جان ویردی بر روایتده طاش قونمزدن
اول روحی قبض اولنوب بر روایتده یاتردیلوب یره بغلنوب اوزرینه ییلانلر صالیویرلوب بو عذابله وفات
ایتدی * کشافده حسن بصری قوانجه اثناء عذابده الله تعالی انی جسم وروحله کوکه چکوب حالا جنتده‌در
دیو مذکوردر مزبوره خاتون حق یولنده بوقدر بلالره تحمل ایتمکین فضیلتی حقنده (خیر نساء العالمین اربع
مریم بنت عمران وخدیجه بنت خویلد وفاطمه بنت محمد وآسیه امرأة فرعون) دیو بر حدیث شریف اولوب
جنتده حضرت محمد مصطفا علیه الصلاة والسلامك خاتونلرندن اولسه کرکدر دیو نیجه خبر واثر واردر
فرعون لعین جانب حقدن آسیه‌یه بغلواولوب بکر ایکن شهید اولدیغی دخی مقرردر رضی الله عنها (قصهٔ صرح)
کشافده (یا هامان ابن لی صرحا) آیتنده ایمان سحره دنصکره فرعون ارغادلردن ماعدا اللی بیك معمار ونجار
جمع ایدوب کوکه چقمق امیدیله بشمش کرپیجدن غایت یوکسك بر قصر یاپدیروب تمام اولدقده غروب وقتنده
جبرائیل علیه السلام قنادیله اوروب یقلدقده اوج قطعه اولوب بری دریایه بری مغرب طرفنه بری عسکر
اوزرینه دوشمکین اون کره یوز بیك کافر هلاك ایتدی * بر روایتده نمرود کبی هوایه صعود ایدوب اوق آتوب
ایتدکده یقلدی دینوب معالم التنزیلده آنی بنا ایدنلر ومباشرت ایدنلر بنا التنده جمله هلاك اولدیلر دیو مذکوردر
عرائس ثعلبیده مزبور صرح یدی ییلده بنا اولنمشدی دینوب * تاریخ میرخوانده بنانك یوقاروسنه
بر بچق ییلده چیقلوردی دیو بر عجب روایت وحکایت اولنمشدر (قصهٔ طوفان) تفاسیرده مذکوردر که بعد
زمان سکز کون آی وکونش کورنمیوب عالمی ظلمت بوروب متصل یاغمور یاغوب جمله کفره اولرنده
اوتوره‌میوب ایاغ اوزره طوروب بر هفته حرکتدن واکثر تصرفاتدن قالمغین حضرت موسایه وعدهٔ ایمان
وتضرع فراوان ایتدکلرنده یغمور منقطع وظلمت منقلع اولوب بعد القحط غایت برکت ورخا پیدا اولدی
طوفاندن مراد چیچك مرضی ایدیکه جمله کافرلر مبتلا اولوب دنیاده ابتدا اوزمانده ظهور ایتدی دیو
تفاسیرده مرویدر (قصهٔ جراد) کفار ذوی الجفا وعده‌یه وفا ایتمدکلرنده ظهور طوفاندن بر آی صکره جمله
ولایته چکرکه اوشوب هوایی قاپلیوب اوراق وثمراتی ومزارعده حبوباتی بعده شهرده کفار اولرینك سقف
وبابن وایچنده اولان اسبابن ییوب بر هفته دنصکره ینه دعاء موسی علیه السلام ایله مندفع ومنقمع اولدقده
ساحرسن دیو ایمانه کلمدیلر (نظم) قد تنکر العین ضوء الشمس من رمد * وینکر الفم طعم الماء من سقم
(قصهٔ قمل) بر آی دنصکره بغدای که‌له‌سی اوشوب کبی بقیهٔ جراد اولان زاد وزوادلری ییوب کبی کفره‌نك
مأکولات ومشروباتلرینه کیروب کبی دخی پیرهنلرینه کیروب قانلرین ایچوب کوزلری قپاقلرین ییوب
بدن نایاکلرین چالشچالك ایدوب دفع بلایی رجا ایله موسایه محکم التجا ایله بر هفته دنصکره دفع اولوب ینه
کافرلر ایمانه کلمدیلر (قصهٔ ضفادع) ینه بر آی دنصکره نهر نیلدن بحد قوربغه‌لر چیقوب سوقاقلرده
بر ذراع یغلوب طوروب کفره‌نك مجالس ومناملری وجمیع اوانی طعاملری طولوب حتی آتشده قینیان
قزغانلرینه وسو باشدکلری وقتده دهانلرینه کیروب بر هفته حیران وسرکردان اولوب ینه موسایه
بعد تضرعله دعا ایتدکلرنده صاغ اولان قوربغه‌لر نیله کیدوب قیرلنلری یریل اسوب قالدیروب شهری

بالآ ایدکده ینه کافرلر ایمانه کلدیلر (قصهٔ دم) ینه برآیدنصکره نیل ایرماغی وجمله قیولرك صویی صافی قزل
قان اولوب یاش آغاجلری صقوب اندن دخی قان چقوب برهفته بوحال ایله فرعون ایله قومی صوسزلقدن هلاکه
یقلاشوب وعدهٔ اسلام وتضرع والتیام ایتدکلرنده* حضرت موسی علیه السلام دعا ایدوب بلادن
رها بولوب جمله صولر اقاکلی حالنه واردقده کفرهٔ بی سعد خلاف وعدایتدیلر* بعض سلفدن مرویدرکه
دمدن مراد رعافدرکه جمیع کفره نك بورونلری قنایوب هلاکه اوله یازمشلردی* تفاسیرده مذکوردرکه
ذکر اولنان جمیع علامتده بنی اسرائیل حضورله سالم طوروب کفارله اولری مشتبك ایکن بحکمة الله
طوفاندن برقطره صوو بردانه چکرکه وقوربغه وکهله کیرمیوب نیل ایرماغی قان ایکن مسلمانلر الدقده صافی
صو اولوب بعض کفره بونلردن بربله برچناقدن صو ایچدکده مؤمن طرفی صو کافر طرفی قان اولوب کاسه یی
دوندردکده صو دخی دونوب حتی برمؤمن اغزندن برکافر صو آلدقده فی الحال قان اولوب باعث عبرت
مورث حیرت اوله جق اشبو احوال پرا هوالی کفار ذوی الضلال کوروب کفره اصرارده برقرار اولدیلر
علامات مزبوره یکرمی یله دك تدریجله ظهور ایتمشدر دیو تفاسیر وتواریخده برروایت واردر (قصهٔ طاعون)
تاریخ میرخوانده قصهٔ دمدنصکره یدنجی دفعه ده موسی علیه السلام کفره یه بددعا ایتدکده صحرادن
جانورلر هجوم ایدوب کافرلری برهفته انجیدوب بعده طوارلرینه طاعون کیروب بعده اوچ کون اوچ کیجه
هوا قراروب مخالف یللر اسوب کفره یه غایت خوف دوشدی دینوب* تفسیر تیسیرده وهبدن مرویدرکه
اهل یمن طاعونه طوفان دیمکین طوفاندن مراد طاعون عظیمدرکه کفره ایچنه دوشوب برکیجه ده
سائرلرندن ماعدا سکسان بیك بکرخاتون هلاك اولدی* ابن جبیردن دخی مرویدرکه طاعون طوفانك
غیری اولوب التنجی عذاب ایدیکه برکیجه ده یتمش بیك کافر هلاك اولوب کثرت موتادن نیجه لری مقبور
اولمیوب طعمهٔ مار ومور اولدیلر* کتاب الاوائلده دنیاده طاعون ابتدا بوزمانده ظهور ایتدی دینوب
تفسیر لبابده (ولقد آتینا موسی تسع آیات بینات) آیتنده آیات تسعه نك یدیسی عصا وید بیضا وطوفان وجراد
وقمل وضفادع ودم ایدیکی متفق علیهدر ایکیسنده مفسرین اختلاف ایدوب یازدقلری احوالك دلیل ظنیسی
دخی یوقدر دیو مذکوردر (قصهٔ طمس) یعنی مسخ بعض تفاسیرده مذکوردرکه حضرت موسی
(ربنا اطمس علی اموالهم واشدد علی قلوبهم فلا یؤمنوا حتی یروا العذاب الالیم) دیو بددعا ایدوب برادری
هارون علیه السلام آمین دیمکین کفره نك مال ومناللری مسخ اولوب طاش اولدی آخر آیات طمسدر دیو
ابن عباسدن مرویدر* معالم التنزیلده سدیدن مرویدرکه قوم قبطك مالری واغاجلری ومیوه وحبوبات
ومأکولاتلری طاش اولوب آیات تسعه نك بری بودر* تفسیر لبابده التونلری واقچه لری دخی طاش اولدی
دینوب وبعض تواریخده قصهٔ دمدنصکره حضرت موسی کفاره بددعا ایتمکین رجال ونسا واطفالدن وافر
طاش اولدی دینوب* تاریخ میرخوانده مرویدرکه فرعون اغوای هامانله قتل موسایه قصد ایتدکده
موسی علیه السلام بددعا ایتمکین کفره نك مالری ومأکولاتلری طاش اولوب کفار ناساز موسایه نیاز
ایتدکلرنده دعا ایدوب مسخ اولان جمیع اشیا اولکی صورتلرینه کیردی فرعون بی عون هر علامت کوردکجه
ایمانه کلمك ایستیوب لکن هامان انواع اضلال ایله مانع اولوردی دینوب تفاسیر مشهوره نك بر محلنده موسی
علیه السلام بوبددعادنصکره مصرده کفار ایچنده کندی قومیله قرق ییل طوردی* بر محلنده دخی
بعد النبوه مصرده جمله اوتوز ییل طورمشدر دینوب* تاریخ میرخوانده ایمان سحره دنصکره کفره ایچنده
یکرمی ییل طوروب آیات تسع مدت مزبوره ده تدریجله اولدی اهل کتاب قولنجه ظهور آیات جمله اون برآیده
اولوب اوزمانده موسی علیه السلام سکسان یاشنده اولوب قول اشهر اوزره ظهور آیات اوچ ییل واون برآی
ایچنده ایدی دیو مذکوردر والله اعلم (قصهٔ غرق) مرویدرکه هلاك فرعون یقلاشدقده موسی علیه
السلام تابوت یوسفی چقاروب بنی اسرائیل ایله شام ولایتلرینه کتمکه وحی الهی کلدکده تابوتك محلنی بلمیوب
عاقبت نیجه یوز ییل یشامش برخاتون ایمانه کلوب وعدهٔ جنت ایله خبرویردکده چقاریلوب برکیجه جمیع بنی
اسرائیل ایله که یکرمی ایله التمش یاش ارالرنده جنکه یارارلری التیوز یتمش بیك یا التیوز یکرمی بیك یا التیوز بیك
یابشیوز یتمش طقوزیا بشیوز بیك واوچ بیك بشیوز* ترجمهٔ توراة قولنجه تمام التیوز بیك کسنه اولوب مفسرین

قولنجه بوجمله نك اون ایکی کره یوز بیك ذریتلری دخی وار ایدی بوجمله یوله روانه اولوب اوکیجه بحکمة الله
کفره اولرینك هربرنده بربکر قیز وفات ایدوب صباح انلرك دفننه چالشوب ایرته سی علی السحر فرعون بدکهر
اون یدی کره یوز بیك یا یتمش کره یوز بیك عسکر بی ظفر ایله این المفر دیو آردلرنجه کیدوب مسلمانلر ساحل بحر
قلزمده سویسه یادیار مصر ارنده بحر اسافه یا نهر نیله طیانوب صباحدن التنجی ساعتده فرعونیلر کورینوب
یاقلاشمغین زمرهٔ مؤمنان حیران وسرکردان ایکن وحی خدا ایله حضرت موسی علیه السلام دریایه عصا اوروب
اسباط عددنجه اون ایکی یول آچلوب امرحقله فی الحال قوریوب دریانك هرقطعه سی طاغ کبی طوروب
مسلمانلر بری برلرین کورمك ایچون مشبك اولوب دریانك عرضی درت فرسخ اولمغین درت ساعتده کناره
چقدقلرنده فرعون دخی یتشوب کیردکده متردد ایکن التنده کی آیغر آت جبرائیل علیه السلام بندیکی
قصراغی کوروب هجوم ایتدکده فرعون ضبط ایده میوب بالضروره دریایه صالوب عسکری دخی کیروب
اوکجه اولنلر چقمغه یاقلاشوب صورت انسانده میکائیل علیه السلام آردسوریجیلك ایتمکین کیروده کسنه
قالمدقده دریانك شکافلری قپانوب اول فریق ضلالت رفیق (اغرقوا فادخلوا نارا) فحواسنجه جمله سی اول
بحر عظیمده غریق ودرعقب نار جحیمده حریق اولدیلر اشبو قصهٔ عظمی یوم عاشوراده اولمغین اول یومك
صومی بنی اسرائیل قومنه شکرا لله واجب اولدی* مرویدرکه مصردن چقدقلرنده بنی اسرائیلك
چاق اوکلرنجه هارون علیه السلام چاق اردلرنجه موسی علیه السلام یوریوب دریایه کیردکلرنده امر برعکس
اولدی زیرا خوف کلی نه طرفده ایسه مسلمانلره قوت قلب ایچون موسی علیه السلام اول طرفده اولمق لازم ایدی
(ضبط مصر) عرایسده وتفسیر تیسیرده مذکوردرکه موسی علیه السلام یوشعله کالب بن یوقنایی
اون ایکیشر بیك عسکر ایله مصری ضبطه کوندروب واردقلرنده غرق اولنلرك جمله خزینه لرین ومال
ومناللرین آلوب برروایتده عقارلرین دخی صاتوب ولایت مصرده کافرلردن همان پیرلر خسته لر عورتلر
اوغلانجقلر قالمشلردی آنلرك اوزرینه ینه آنلردن برکسنه یی حاکم دیکوب کوتورمکه امکان اولان قدر مال
ومنال ایله حضرت موسی علیه السلامه کلدیلر بعده لب دریادن کوچلوب یوله روانه اولدیلر (امر بغزا)
تاریخ میرخوانده مذکوردرکه کوندز مسلمانلر اوستنه بربولوت سایبان اولوب کیجه مشعله یرینه اوکلرنجه
نوردن برعمود ظاهر اولوب یله یوریوب کفره دن برطائفه یه اوغرادقلرنده بنی اسرائیل سفهاسی یا موسی بزه ده
بونلر کبی صورتلره طاپمغه اجازت ویر دیو عرض رجا ایتدکلرنده موسی علیه السلام محکم قاقیوب بونلر دخی
استغفار واعتذار ایدوب چونکه حق تعالی بوکناهمزی عفو ایتدی برنسنه امر ایتسون کما کاجان ودل ایله
سعی ایده لم دیدکلرنده قتال جبابره وفتح بلاد شام امر اولنمغین یوله روانه اولدیلر (قصهٔ تجلی) تاریخ
میرخوانده بنی اسرائیل موسادن مرارا شرع جدید استدکلرین امرحقله اشراف بنی اسرائیلدن
یتمش کسنه ایله طوره کیدوب سائر خلقی امرشریفله طورسینا بریه سنه کیدوب آنده توقف ایدوب هارون
علیه السلام قائممقام اولوب موسی علیه السلام یولداشلریله طورده قرق کون صائم ومعتکف اولوب
قرق برنجی کون که مصردن خروج بنی اسرائیلك بشنجی آینك اولی ایدی محل مناجاته تنهاجه واروب
جناب حقله سویلشوب بعده شرع جدیدی مشتمل اون لوح شریف نازل اولدی دینوب* لکن تفاسیرده
مذکوردرکه غرق فرعونده موسی علیه السلام قومیله مصره کلوب برادرنی قائممقام ایدوب اوتوز
کوندنصکره سزه کتاب وشرع جدید کتورییم کرکدر دیوب جبرائیل ایله کیدوب طوره واردقده قرق کون
صائم اولوب اطرافنده یدی فرسخ یردن جن وشیاطین وجمیع حیوانات طرد اولنوب عملری کاتبی اولان
ملکلر دخی کیدوب کوکلر آچلوب ملائکهٔ سموات وعرش عالی درجاتی کوروب حضرت حق سوزین
جبرائیل علیه السلام ایشتمکسزین جناب رب العزة ایله وجه خاص اوزره سویلشوب* ابن عباس قولنجه
یتمش نفر نقبا ایله کلمش اولوب آنلر طاغ اتکنده طوروب موسی طاغ اوستنده تنها اولوب حضرت حقله بی
واسطه سویلشمکین مشاهدهٔ جمال بیمثال حضرت رب متعاله غلبهٔ شوق ایله صبر وقراری خارج طوق
اولوب (رب ارنی انظر الیك) دیو رجا ولطف حقه التجا ایتدکده (ان ترانی ولکن انظر الی الجبل فان استقر
مکانه فسوف ترانی) دیو بیوریلوب یاننده اولان برجبل کبیرکه اسمی زبیر ایدی اوزرینه نور جبدن یانور

عرشدن برذره تابان ودرخشان اولدقده یاخود طاغه حیات وادراك كلوب دیدار پروردكاری حقیقة
كوردكده پاره لنوب یاخود ازیلوب برایله برابر اولوب یاالتی پاره اولوب اوچی چاق مكه یه دوشوب نور ثبیر
حرا اوچی دخی مدینه یه دوشوب احد ورقان رضوی دیو مسمی اولدیلر* یاخود اوچ بلوكی بری یره چوكوب بری
اوچوب دریایه بری مكه ده عرفاته دوشدی یاخود جمله طاغ ذره ذره اولوب حالا كونشده كوردیكن ذرات
آنك نشانیدر* والحاصل بو حال حیرت مآلده موسی علیه السلام كمال دهشت وهولدن بی طاقت وحول
اولمغین غشی اولوب یاوفات ایدوب ایرته سی جمعه وعید اضحی كوننده افاقت یاحیات بولدقده كتاب توراة نازل
اولدی* معالم التنزیلده كوكلر یاریلوب هر برینك ملائكه سی صاعقه مانند صوت مهیب وبلند آوازایله
تسبیح ایدرك نزول ایدوب لمعان انواردن واشكال واصوات عجیبهٔ ملائكه ابراردن حضرت موسایه عظیم
وحشت ودهشت كلوب سؤال رؤیته ندامت چكوب هر طبقه نك ملائكه سی یاعمران اوغلی نه قورقارسن
صبر ایله دخی نلر كوره سن رؤیت حضرت رحمن آسانمیدر دیو عتاب وخطاب ایدوب یدنجی كوك ملكلری
دخی وحی ایندكده امر حقله ملكلر عرش عظیمی كوتوروب نوری طاغه طوقنوب جمله ملكلر سجده
ایتدكارنده طاغ صارصلوب مندك یعنی ازیلوب اجزاسی بری برندن منفك اولدقده موسی علیه السلام
مصعوق بی روح اولوب عرش نورندن یانمسون دیو امر حقله روح نام ملك موسانك ایاغی التنده اولان طاشی
اوزرینه قپاوب بعد زمان فالقدقده دنیاده طلب رؤیت ایتدیكنه استغفار واعتذار ایتدی دیو تفصیل
اولندی* تفسیر تیسیرده بو روایت صحت اوزره مروی دكلدر خصوصا انبیاء عظام شانته لایق اولمامغین
قبولی جائز دكلدر دیو تضعیف وتزییف اولنمشدر* تاریخ میرخوانده طلب رؤیت ونزول توراة طورده
مرارا واروب شرف مكالمه ونزول الواح حصولندنصكره اولوب بعد النبوه طوره اوچ كره واردی ابتدا
شرع جدید كتورمك ایچون تمش كسنه ایله واروب اون لوح نازل اولدی بو كاره بعین میقات دیرلر زیرا قرق
كون بر یرده متصل اوتوروب اصلا یرندن آیریلوب صوم وعبادت ایتمشدی ایكنجیده اعتذار جرم
بنی اسرائیل ایچون وارمش ایدیكه بو كاره بعین شفاعت دیرلر زیرا قرق كون متصل سجده ده طورمشدی
اوچنجیده الواح عشره دن منكسر اولان ایكی لوح بدلنی رجا ایچون واروب بو كاره بعین تضرع دیرلر زیرا قرق
كون متصل اپاق اوزره طوروب لذت مكالمهٔ حضرت حقدن طلب رؤیت ایدوب بعده قرق جلد لو توراة نزول
ایتدی دیو مذكوردر* فواتح مسكیه ده الله تعالی موسایه یوز یكرمی بیك اوچیوز اون اوچ كلمه سویلدی
دیو بر حدیث شریف مروی اولوب علماء اهل سنت قتنده كلام حضرت حق ذات قدیمی ایله قائم معنای
واحد قدیم اولمغله اصوات وحروفدن منزه اولوب متجزی ومتبعض اولمدیغی محقق ومتفق اولمغین* كتب
كلامیه ده اولان تحقیق جلیل اوزره حدیث مذكورك تأویلی بودركه حق تعالی موسایی كلیم ایدنمكله
تكریم دیلدكده اصوات وحروف یرادوب كلام نفسی قدیمی كه معانی قبیلندندر انكله اسماع وتفهیم ایتدی
پس تعدد كلمات واسطهٔ استماع وفهم اولان حروف واصواتده اولوب كلام حضرت باری آنلردن منزه
وبریدر* نیجه معتبراتده موسی علیه السلام بعد التجلی كیجه قرا كولغنده اون فرسخ یرده قرنجه یورودیكنی
كوردی دیو بر حدیث شریف مروی اولوب بعضنده دخی مذكوردركه بعد التجلی مبارك یوزلری شمس
رخشان كبی تابان اولمغین بركسنه باقمغه قادر اولمیوب* بعض روایتده هر نظر ایدن تحمل ایده میوب وفات
ایتمكین آخر عمرلرینه دك روی عنبر بوی عبادت خویلری نقاب ایله استتار واحتجاب اوزره ایدی
(نداء امت محمد) مواهب لدنیه ده ابن عباسدن مرویدركه موسی علیه السلام مناجاتده یارب بنم امتمدن
افضل امت وارمیدركه من وسلوی انزال ودخی نیجه وجهله اكرام وافضال ایلدك دیدكده یاموسی
بیلمزمیسن كه امت محمدك سائر امتلر اوستنه فضیلتی جمیع مخلوقاتم اوستنه بنم فضیلتم كبیدر دیو بیوریلوب یارب
بكا آنلری كوستردیوب كوره مزسن لكن صدالرین اشتدیره یم بیوریلوب جناب حقدن ندا اولندقده امت
محمددن قیامته دك وجوده كله جك جمیع مردان وزنان صوت واحد ایله لبیك اللهم لبیك دیو نعره زنان
اولدقلرنده (صلوتی علیكم ورحمتی سبقت علی غضبی وعفوی سبق عذابی استجبت لكم قبل ان تسألونی فمن
لقینی منكم یشهدان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله غفرت له ذنوبه) دیو خطاب مستطاب رب الارباب

كادی موسی علیه السلام اشبو امت عالی همت بسیار نیاز آوازلرین اشتدكده ای رب عزیز بو صدانه عجب
لذیذدر بردخی اشتسم دیو رجا واستدعا ایتمش (وما كنت بجانب الطور اذ نادینا) آیتی بو قصه یه ایما ایدر
دیو بر حدیث شریف مرویدر (نزول توراة) تفسیر تیسیرده حسن بصری قولنجه امر حقله جبرائیل علیه
السلام جنت عدنده بر آغاجدن طقوز عدد لوح كسوب كتوروب هر برینك طولی وعرضی موسی
ذراعیله اون ذراع اولوب بعده جبرائیل اول لوحلرك اوستنه توراتی یازوب موسی علیه السلام قلم آوازنی
اشیدوب مجاهد قولنجه الواح زمرددن ابن جبیر قولنجه یاقوتدن ابو العالیه قولنجه زبرجددن اولوب
وهب قولنجه موسی طوردیغی طاغدن كسلوب حق تعالی آنی یومشادوب دوزایدوب اون عدد ایدیكه
هر بریسی موسی علیه السلام قامتی قدر ایدی* تفسیر ابو السعودده الواح توراتی جبرائیل كوكدن
ایندیروب زمرددن یاز برجددن یاقزل یاقوتدن اون یدی یا اون ایكی لوح اولوب یاخود موسایه امر حقله
طاش یومشامغین كسوب پارمقلریله تشقیق ایتدی* حسن بصری قولنجه جنت اغاجندن اون ذراع
بر لوح ایدی دینوب مشاهیر تفاسیرده موسی علیه السلام مناجاتدن كلوب بنی اسرائیلك اكثرنی سامرینك
بوزاغوسنه طاپر كوردكده كمال اضطرابندن النده اولان یدی لوح توراتی یره بوراقدقده پاره لنوب ایچنده
امور غیبیه واسرار خفیه اولان التی بلوكی كوكه چكلوب مواعظ واحكام شرعیه اولان بر بلوكی قالدی
دینوب* تفسیر لبابك بر محلنده ابن عباس قولنجه الواح توراة پاره لندكده موسی علیه السلام قرق كون
صائم اولوب بعده الله تعالی اول لوحلر عددنجه لوحلر كوندروب آنلرك اوستنده نه یازلمش ایسه بالتمام بونلرك
اوستنده یازلمش ایدی دینوب بر محلنده دخی قرآنده (والقی الالواح) بیورلدیغی انكساره مؤدی اوله جق
وجهله القایه دلالت یوقدر متبادر اولان مجرد بر یوزینه قومسیدر خصوصا كه براغمله كلام اللهی
تخفیفه جرأت عظیمه واردركه انبیایه لایق دكلدر مع هذا (ولما سكت عن موسی الغضب اخذ الالواح) آیتی
صریحا دلالت ایدركه مقدما یره قودیغی الواحی بعد الغضب عینی ایله النه الوب ایچندن هیچ بریسی
پاره لنمش اولمیه دیو مذكوردر* تاریخ میرخوانده بعضلر الواح توراتدن عبارتدر دیوب قول اصح اوزره
توراة الواحك غیریدر الواح اون عدد ایدیكه اوزرنده كلمات عشره یازلمشدی بعضیلر قولنجه موسی علیه السلام
قصهٔ سامریده قاقیوب حدتله ایكیسن دخی یره چالوب پاره لنوب دعاء موسی ایله او كلمات شریفه مضمونی
مشتمل ایكی لوح دخی نازل اولدی الواح ایچون بعضلر زمرددندر دیوب بعضلر زبرجددن اولوب هر بر لوحك
طولی اون ایكی ذراع ایدی دیوب بعضلر دخی اكسك دیوب بعضلر الواح طاشدن ایدیكه الله تعالی یومشادوب
جبرائیل علیه السلام لوحلر كسوب مهره لو كبی دوزایدوب فرقان یازدیغی قلم ایله بحر نوردن مركب الوب
كلمات عشره یی یازوب موسی قلم آوازین اشیدردی طائفهٔ یهود دیرلر كه الواح طقوز لوح اولوب هر بری
اون ذراع ایدی* ربیع بن انس دیمشدركه توراة قرق دفتر اولمق اوزره اینوب تمش دوه یوكی ایدی بر جزئی بر ییلده
اوقنوردی ایچنده بیك سوره اولوب هر سوره بیك آیت ایدی انبیادن موسی وهارون ویوشع وعزیر وعیسی
علیهم السلامدن غیری هیچ بر فرد بتون توراتی حفظ ایتمامشدی بعضلر دانیال وارمیا علیهما السلام دخی
ازبرلمشلردی امت محمددن حضرت علی ایله جعفر صادق دخی حفظ ایتمشلردر دیمشلر دیو مذكوردر (قصهٔ
سامری) معتبراتده مرویدركه حضرت موسایی مناجاته ایلتمكه یاخود مقدما غرق فرعونده جبرائیل
علیه السلام كلوب آتنك ایاغی باصدیغی یرده فی الحال سبزه بتدیكنی اكمنده ودیارنده اختلاف اولنان
سامری منافق كوروب اول خاكی یا كدن بر قبضه آلوب صقلایوب موسی علیه السلام مناجاتده اوتوز كون
وعده دن اون كون زیاده اكلنمكین اوتوز برنجی كون سامری لعین بنی اسرائیله مصرده قوم فرعوندن
دوكون بهانه سیله الدقلری امتعهٔ كثیره یی بر روایتده قوم فرعون غرق اولدقده لب دریایه چقان اموال
عظیمه لرندن الدقلری سیم وزر وسائرلر ایچون بو مالار سزه حرام اولمغین موسی سزه كوسترد یكین آلدردخی
عظیم آتش یاقوب جمله سنی ایچنه آتوب التونلر ارید كده مقدما بوزاغو یه طبانلردن اولوب استادقو یجی
اولمغین ارین التونلردن اوچ كونده بر بوزاغو دوزوب صقلادیغی طپراقدن اغزینه صاچدقده ایچندن
بوزاغو آوازی كبی داتماصدا چقمغین ابن عباس ونیجه لر قولنجه بقدرة الله اتلو قانلو جانلو بوزاغو اولدقده

اطرافنده رقص وسماع ایتمکی ایجاد ایدوب ادراکاری قلیل اولان بنی اسرائیله ربکز بودر دیوب غرق
فرعوندنصکره بوزاغویه طپارکناره اوغرادقلرنده یاموسی بزده بونلر کبی عبادت اشکاله اجازت ویردیوب
اول فکر باطل قلب ضلالت جبلترندن بالکلیه زائل اولمامغین التیوز بیك کسنه نك ایچنده نسل یوسف
وبنیامیندن اون ایکی بیك کسنه دن غیریلری شور وشغب ولهو وطرب ایله یدی کون اول بوزاغویه طاپوب
خلیفهٔ موسی اولان هارون پیغمبر چالشوب منعه قادر اولمامغین اسلامده برقرار اولان مؤمنین ابرار ایله
کفار اشرار مستحقة التبارزدن منفصل ومعتزل اولدیلر (قصهٔ توبه) تفاسیرده مذکوردر که موسی علیه السلام
مناجاتدن کلوب طورده حق تعالی اعلام ایتدیکی اوزره قومنی ضلالتده کوردکده محکم غضبه کلوب بنی
اسرائیل ذلیل توبه واستغفار ایتدکلرنده عفو اولنمق دیلرلرسه طپمیانلر طپانلری قتل ایتسونلر دیو امر الهی
اولدقده بری برینی کوروب ترحم ایتمامکیچون هوایی ظلمت بورویوب اقارب واجانب بری برلرین قیروب
اختتامه یقین دعا وبکاء موسی وهارونله ظلمت کیدوب خبر عفو کلوب بوقلاندقده یتمش بیك ترجمهٔ توراة
قولنجه همان اوچ بیك کسنه قتل اولنمش بولنوب باقیلرینك توبه لری قبول اولدی * سدی قولنجه موسی
علیه السلام بوزاغویی بوغزلیوب آتشه یاقوب کلنی صاورردی * تاریخ میرخوندده مذکوردر که قبول
توبه ایچون قتل امر اولندقده نیجه لری بوزاغویه طاپدقلرینی انکار ایتمکین موسی علیه السلام امر حقله
بوزاغویی یاقوب کلنی دریایه صاوروب بنی اسرائیله ایچك دیوب ایچدکلرنده طپانلرك دیللری اوستنده بر
صاری نقطه پیدا اولوب کاذب وصادق بو وجهله متمیز ومفترق اولدیلر بعده ظلمت باصوب بری برلرین قیروب
یتمش بیك یا اوچیوز بیك کسنه قتل اولندقده خبر عفو الهی کلوب ظلمت کتدی * تفاسیرده سامری سخی
اولمغین امر حقله قتل اولنمیوب بعده (فاذهب فان لك فی الحیوة ان تقول لا مساس) آیتی مفهومنجه کندویه
برکسنه وکندی برکسنه یه یاپشسه ایکیسنی دخی اسیمه طوترا اولمغین خلق اندن اودخی خلقدن قاچوب یاغمه
کلمك دیو فریاد ایدوب اکا ملاقات ایتمك وانکله سویلشمك ومبایعه وسائر معامله ایتمك خلقه حرام قیلنمشدی
عاقبت بر صحراده هلاك اولوب بعضلر قولنجه اشبو حال حالا انك قومنده باقیدر دیو مذکوردر * معلوم اوله که
بوزاغویه طاپوب سامری طائفه سندن اولنلر قدس شریفه بر منزل یرده نابلس شهرنده حالا موجود اولوب
حقیقتده قدس بودر دیو اعتقاد باطل ایدوب انی مسکن ووطن ایتمشلردر * تفاسیرده مزبور سامری
سامره قبیله سندن اولمغین سامری دیدیلر بعضیلر قولنجه سامره یهودیلردن بر قومدر که بعض دینلری
انلره مخالفدر بعضلر ماجرما ولایتندن بعضلر کرمان شهرندن بر علج اولوب اسمی موسی بن ظفر ایدی اصلده
صغر طپان طائفه دن اولوب لکن ظاهرا مسلمان کچوب کافر ومنافق ایدی بعضلر اسمی میخا بعضلر
هارون دیمشلردر دیوب ترجمهٔ توراتده اسمی هارون دیو یازلمشدر (رفع طور) (ورفعنا فوقکم الطور خذوا
ما آتیناکم بقوة) آیتنده تفاسیرده مذکوردر که موسی علیه السلام توراتی کتوردکده ایچنده کی نیجه امر
شاق ایچون بنی اسرائیل بی اتفاق وذوی النفاق تکلیف ما لایطاقدر دیوب قبول واقبالده وفرمان رحمانه
امتثالده تردد وعناد ایتدکلرنده جبرائیل علیه السلام طور طاغنی قوپاروب طول وعرضی بر فرسخ اولان
بنی اسرائیل اردوسی اوستنده هواده طوطوب موسی علیه السلام کتاب الهی قبول ایتمزسکز اوزریکزه
طاغ دوشوب هلاك اولورسز دیدکده خوفلرندن قبول ایدوب جمله سی صول یکاقلری اوستنه سجده ایدوب
صاغ کوزلریله طاغ دوشرمی دیو یوقارو باقوب طائفهٔ یهود ایچنده بو وجهله سجده عادت قالدی * تاریخ
میرخوندده مذکوردر که طور طاغی اوزرلرندن کتدکده احکام شاقهٔ توراة تخفیفنه حضرت موسایه
یلواروب اودخی دعا ایتمکین احکام مشکله یی حق تعالی آسان ایدوب جمیع احکام توراة اوچیوز اون
اوچ حکم اولمق اوزره قرار بولدی بعده موسی علیه السلام بنی اسرائیلی اطراف ولایت مصره ایلتوب
مصرك جانب شرقیسندنکه ولایت شامدر جانب غربیسنه دك که ولایت اندلسدر بنی اسرائیله مسلم
ومفوض اولدی نتکیم قرآنده (واورثنا القوم الذین کانوا یستضعفون مشارق الارض ومغاربها التی بارکنا فیها)
دیو بیورلمشدر (قصهٔ میقات) واختار موسی قومه سبعین رجلا لمیقاتنا) آیتنده مشاهیر تفاسیرده
عظماء قدماء علمادن ایکی درلو روایت حکایت اولنوب بری بودر که موسی علیه السلام قومنك بوزاغویه

طاپدقلرنه حضرت پروردکاره مغفرت کاره اعتذار یاخود قومنه طلب توبه واستغفار ایچون اشراف
بنی اسرائیلدن یتمش رجل مختار ایله طوره واروب کندیسی یوقاروچقوب بونلر طاغ اتکنده طوردی
اوزرلرینه غمام یعنی طومان کبی یوفقه آق بولت اینوب طاغی بوریدی موسی علیه السلام نوره غرق اولوب
رب العزتله سویلشوب اول یتمش کسنه ایشتدی غمام کتدکده یاموسی چاق بزه بزی آشکاره کورمینجه
سکا اینانمزز دیدکلرنده کوکدن آتش کلوب جمله سنی یاقوب یاخود برهیبتلو آواز کلدی یاغیبدن بر عسکر
عظیم حرکتنی ایشیدوب خوفلرندن زهره لری چاك وهلاك اولدقلرنده موسی علیه السلام یارب بنی قوم یانده
شاهدمز قومه دیو حیاتلرینه دعا ایتدکده ایرته سی جمله صغالوب موسی ایله بیله کلوب جمله وقایعی اهل
اسلامه اعلام ایتدیلر * ینه تفاسیرده مذکوردر بر روایتده طلب رؤیت ایتمکین هلاك اولوب ینه حیات
بولنلر بنی اسرائیلدن اون بیك نفر کسنه ایدی ایکنجی روایت بودر که موسی علیه السلام نقبایی نزول توراة
ایچون طوره کتدکده صدور ایده جك جمله اموره شهادت ایتسونلر دیو ایلتوب کندیسی مقدمجه واروب
طاغه چقوب اثناء مکالمه ده نقبا دخی کلوب طاغ اتکنده طوروب قصهٔ غمام واستماع کلام وطلب رؤیت
واحیا بعد ازاماته بر اسلوب سابق واقع ومتحقق اولدی دینوب * بعض تفاسیرده روایت اولی بعضنده ثانیه
اختیار اولندی (وما اعجلك عن قومك یاموسی قال هم اولاء علی اثری وعجلت الیك رب لترضی قال فانا قد
فتنا قومك من بعدك واضلهم السامری) آیتی جمیع مفسرین قولنجه آیت مزبورده اولکی قومدن مراد
موسی ایله طلب نزول توراته کیدن نقبا اولمق اوزره روایت ثانیه یه دلالت ایدوب (ولما سکت عن موسی
الغضب اخذ الالواح وفی نسختها هدی ورحمة للذین هم لربهم یرهبون واختار موسی قومه سبعین رجلا
لمیقاتنا) آیتی روایت اولی یه دلالت ایتمکین روایتین بیننده ظاهرا تعارض وتناقض کورینور * تفسیر
جلالینده ابن عباسدن تفسیر تیسیرده وهبدن مرویدر که موسی علیه السلام مناجاته وطلب توراته یتمش
کسنه ایله کیدوب (ارنا الله جهرة) دیدکلرنده صاعقه اینوب جمله سنی یاقوب بعده حیات بولدیلر دفعهٔ ثانیه ده
اعتذار جرم بنی اسرائیل ایچون یتمش کسنه ایله دخی کیدوب محل مناجاتده کوردکلری احوال پراهوالدن
موته قریب رعشه ودهشه حاصل اولدقده دعاء موسی علیه السلام ایله زائل اولوب خطاب رب الاربابی
جمله سی ایشیدوب موسایه بنی اسرائیل قاتنده شهود عدول اولدیلر * پس بو روایت اوزره مقدما ذکر اولنان
ایکی روایت آراسنده توفیق وتلفیق حاصل وهر وجهله سؤال واشکال زائل اولور * اکثر تفاسیرده کلام
رب الانامی صحت شهادت ایچون جمیع نقبا ایشتمشلردر دینوب تفسیر تیسیرده (یاموسی انی اصطفیتك علی
الناس برسالاتی وبکلامی) آیتی مفهومنجه موسادن غیریلری اشتمدی زیرا آیتده تخصیصه تنصیص واردر
دیو تصریح وتصحیح اولنوب تفسیر لبابده دخی امام قرطبی دیمشدر که کلام خدایی نقبا دخی بالذات ایشتدیلر
دینلر خطا ایتمشلردر زیرا اوتقدیرجه کلیم الله اولان یالکز موسی اولمامق لازم کلوردی دینوب لکن حضرت حق
کلمات شریفه سن یالکز موسایه خطاب ایدوب نقبایه خطاب اولنمیوب انلر همان مجرد سامعین اولمغین موسادن
غیریلره کلیم الله دیمکه وجه اولمامغله اکثر تفاسیر کلامی صحیح اولوب موسایه شهادتده قوت اولمق ایچون
اهتماما حق تعالی کلام شریفنی بونلره اسماع ایتدیکی اصح وارجح اولمق اکلانور والله اعلم (قصهٔ خضر) تاریخ
میرخوندده بو قصه قول اصح اوزره موسی نبی علیه السلام بنی اسرائیل ایله صحرای تیهده ایکن واقع اولدی
دینوب * تفسیر لبابده دخی نزول توراتدنصکره اولمق اشعار اولنوب لکن بعض تفاسیرده مذکوردر که
هلاك فرعوندنصکره دونوب مصره کلدکلرنده برکون وعظ ایدرکن سزدن اعلم وارمیدر دیو صورلوب
یوقدر دیدکده اشهر اقوال اوزره بحر روم وبحر فارس جمع اولمغین مجمع البحرین دیدکلری یرده اولان
خضر سندن اعلمدر دیو وحی الهی اولوب موسی علیه السلام آنی بولمغه مناجات ایتدکده بر زنبیله پشمش بالق
قونه یرده غائب اولورسه آنده بولورسن دیو بیورلمغین * شاکردی یوشع ایله اوچ کون کیدوب محل موعوده
وارد قلرنده موسی علیه السلام اویویوب آب حیات کنارنده اولمغین بالق جانلنوب دریایه آتلوب یوشع خبر
ویرمکی اونودوب ایرته سی وقت ظهرده یولده کیدرکن موسی علیه السلام آجقوب یوریلوب اوتوردی بالغی
یوقلیوب یوشع اعلام ایتدکده کیرویه دونوب بالق قاچدیغی صخره یه واروب آنده خضری بولدی واقع اوله جق

امور خفیه سرنی بن سکا اعلام ایتمه‌ینجه سؤال واستفهام ایتمه دیو عهدلشوب موسی علیه السلام یوشعی
بنی اسرائیله کوندردی موسی ایله خضر اب دریایه کادیلر آدمله اسبابله طولمش برکمی یه بنوب کیدرکن
صویه قریب بریا ایکی یاوج تخته قوپاروب برشهره واردقلرنده کناره چیقوب اویون اویناراوغلانجقلرک
ایچندن برخوب صورتلی دوتوب باشن قوپاردی یابوغوب یاباشنی دیواره اوردی یاطاشله ازوب یاپچاغله
بوغازلدی* بعده اشهر اقوال اوزره ولایت شامده انطاکیه شهرنه واروب خلقی بونلره یه جک ویرمیوب
اوحالده خضر علیه السلام مفسرین قولنجه ارتفاعی یوز ذراع مؤرخین قولنجه ارتفاعی ایکیوز طولی یوز
اللی عرضی اللی ذراع اولوب ییقلمغه متوجه بر دیواری حدیث شریف مفهومنجه الیله طوغرلدوب ابن
عباس قولنجه ییقوب یاپدی بعضلر قولنجه دیرلطیادی* بو قصه‌لرک هربرنده موسی علیه السلام نیچون بویله
ایدرسین دیو غضبله صوروب خضر دخی بن سکا دیمدمی سن بنم ایشلریمه صبر ایده مزسین دیدکجه موسی علیه
السلام سهو ایتدم ارتق صورمیم دیو عذر اتوب اوچنجیده خضر علیه السلام یاموسی سنکله افتراقمز زمانیدر
صبر ایده مدیکک امورک حکمتی بودرکه* بند یکمزکی صاحبی اون نفر یتیم قرندشلر اولوب بشی مریض بشی
دخی کمسیلک ایدردی واره جغمز ولایتک پادشاهی هر صاغ کمی‌یی جبرله المغه معتاد اولمغین بونی عیبلو ایتدم
تاکه بکنیوب آلمیه* قتل ایتدیکم اوغلان ایسه بیوسه کافر اوله جغی مقرر اولوب پدر ومادری مسلمانلر اولمغین
اوغلان یشاسه آنلری اضلال ایده جک ایدی الله تعالی آنلره مقتولک عوضی بر ولد صالح ویره‌جکدر*
طوغرلتدیغم دیوار ایسه اوشهرده ایکی یتیمکدرکه یدنجی اتالری صلحادن اولوب نسلنه قالمق ایچون آنک التنده
دفینه قومشدی اوغلانجقلر بیومدین ییقلوب ضایع اولمسون دیو طوغرلتدم* بو جمله‌یی بن الهام رب الانام‌له
ایتمشمدر دیوب آیریلوب موسی علیه السلام بنی اسرائیل یاننه کلدی* تفاسیرده مذکوردرکه صبی مقتولک
والدینه حق تعالی برقیز ویردیکه بر پیغمبر خاتونی اولوب بر پیغمبر والده‌سی اولدیکه حق تعالی آنک سببیله
برقومی هدایت ایتدی برروایتده مقتول عوضی برصالح اوغلاری اولدی* تاریخ میرخوانده روایت
ثانیه جعفر صادق قولیدر دیو مذکوردر تفسیر واحدیده مذکور برحدیث اوزره دفینهٔ مذکوره التون
واقچه ایدی ینه آنده مذکور برحدیث اوزره که قول اکثر مفسرین ومؤرخیندر برالتون لوح اولوب
اوزرنده بو کلام مرغوب نصیحت اسلوب مکتوب ایدیکه (عجبت لمن یؤمن بالقدر کیف یحزن وعجبت
لمن یؤمن بالرزق کیف یتعب وعجبت لمن یؤمن بالموت کیف یفرح وعجبت لمن یؤمن بالحساب کیف یغفل
وعجبت لمن یعرف الدنیا وتقلبها باهلها کیف یطمئن الیها لا اله الا الله محمد رسول الله) تفسیر لبابده اول ایکی
یتیمک آدی اصرم ایله صریم ایدی بعضلر دیدیلرکه جد اعلالرینک اسمی کاشح اولوب پیغمبر ایدی* تفسیر
قاضیده مزبور کاشح سیاح ایدی دیو مذکوردر* تاریخ میرخوانده حضرت علیدن مرویدرکه حین
وداعده موسی علیه السلام خضردن نصیحت ایستیوب اودخی دیمشکه (استودعک الله یا ابن عمران کن نفاعا
ولاتکن ضارا وارجع عن اللجاجة ولاتمش فی غیر حاجة ولاتضحک من غیر عجب ولاتعیر الخاطئین بخطایاهم
وانت علی خطیئتک ولاتؤخر العمل الیوم الی الغد) دیو مرویدرکه خضرله موسی علیه السلام جمله اون
سکز کون یولداش اولدیلر شیخ محی الدین عربی کتاب فتوحاتنده ایدر برصحراده خضره بولشدم اثنای
مصاحبتده قصهٔ موسی ذکر اولندقده دیدیکه عمران اوغلنه بیک مسئله حاضرلمشدم آنک ایچندن اوچ
مسئله‌یه تحمل ایده مامکین باقیسن کشف ایتمدم* تفسیر کورانیده حضرت رسولدن مرویدرکه نولیدی
موسی علیه السلام صبر ایتمش اولایدی تاکه دخی واقع اوله جق امور غریبه‌یی الله تعالی بزه خبر ویریدی* تفسیر
ابوالسعودده وقت وداعده موسی علیه السلام نصیحت استدکده (لاتطلب العلم لتحدث به واطلبه لتعمل به)
دیمش (احداث قبة الزمان) تاریخ میرخوانده موسی علیه السلام سکسان بریاشنده اولوب بنی اسرائیل ایله
بریهٔ طورسیناده ایکن امر حقله مفصلا صافی التوندن برصندوق ویدی رنکلو اطلسدن طولی اوچ عرضی
وارتفاعی اونز ذراع قبه لو برچادر وقبه‌نک اطرافنه طولی یوز عرضی اللی ارتفاعی بش ذراع سراپرده
یاپدیروب بونلرک آلات واوانی وفرش وسائر لوازمنی جواهر زواهرله مرصع وملمع ایتدیروب صندوق
ایچنه کوکدن اینن الواح شریفه‌یی قویوب صندوقه تابوت الشهاده قبه‌یه هیکل سراپرده‌یه قبة الزمان

وقبة

وقبة الامد وبیت المقدس دیو آد قویوب قبه‌نک ایچنده بخور یقاجق واطرافنده قربان ایده جک یرلر تعیین
اولنوب بر موجب وحی تمام اولدقده کوکدن نور اینوب قبه‌یی بوریدی اطرافنی طومان شکلنده تمام
دیدکلری خفیفجه بولت قابلیوب نورتابانک لمعاتندن موسی وهارون علیهما السلامدن غیری کمسنه قبه‌یه
کیره میوب نیجه کونه دلک قربانلر اولوب بعده موسی علیه السلام خلافت وامامتلرین وقبه‌ده بخور وقنادیل
یاقمغی وقوربانلر اوزرینه طورمغی واهل مناصب وغیره الباسلر کیدرمکی حضرت هارونله آنک اولادنه ونسل
وذریتنه تعیین ایلدی بنی اسرائیلک آنلره مخالفتلرین حق تعالی حرام ومخالفت ایدنلرک قتلن حلال ایدوب
بو خصوصلرک صحتنه علامت اولمق ایچون قربان اولندقده دور آدمدنبرو عادت الله اولدیغی اوزره کوکدن
آتش کلوب قربانی کوکه کوتوروب علامت قبول حصول بولمغین خصوصا زیارت قبهٔ شریفه‌یه خلق جمع
اولمغین اول یوم سعیدی عید ایدندیلر* اتفاق حضرت هارونک ناداب ابیهو آدلو ایکی اوغلو قبه‌ده بخور یاقق
دیلیوب قبه‌ده‌کی خدایی آتشی قویوب آخر یردن آتش آلوب یاقمغین بخوردن آچی تتون چیقوب
ایکیسنک دخی بورکلرین یاقوب وفات ایتدیلر بعد الدفن جمله خلق ملول اولوب ایرتسی هارون علیه السلام
کندینک بعازار ایشامار آدلو ایکی اوغلانی ولی عهد ایدوب بو کونده سبب قصهٔ بقره اولان عامیل نام کمسنه
مقتول بولندی* ترجمهٔ توراتده موسی علیه السلام امر حقله صندوق وقبه ومذبح ومناره وسفرهٔ طعام
وغایت وافر عجیب وغریب نسنه‌لری سیم وزر وانواع جواهر ایله یاپدیروب مصردن چقدقلرینک ایکنجی
ییلی ابتداسنده تمام اولدی هر کون اخشامه دک قبه‌یی کوکدن بولت بوریوب کیجه تتونسز خدایی آتش
قابلیوب بنی اسرائیل اردوسی پرضیا اولوردی مزبور بولت قبه‌دن کیدرسه بنی اسرائیل کوچوب
قوندقلرنده ینه بولت بورردی کاه اولوردیکه بولت برنیجه کون کاه برآی کاه بریل قبه اوزرنده طوروب بنی
اسرائیل دخی بالضروره اوتوراق اولورلردی دینوب یاپیلان نسنه‌لرک عددنده وکیفیت اوصافنده اولقدر
تفصیل لطیف مذکوردرکه عقل انسان حیران اولور (قصهٔ بقره) تفاسیرده مذکوردرکه بنی اسرائیلده
بریا خود ایکی کمسنه اقرباسندن برنی میراث ایچون یا خاتوننی یا قیزنی نکاحلمق ایچون قتل ایدوب میتی
برقریه‌یه براغوب اهالیسندن دیت ایستدکده برصغر بوغازلنوب اتندن میت اوزرینه اورمغه امر الهی
کلدکده خلق تعجب ایدوب یاموسی نیکه صورنه اصل صغر بوغازلیه‌لم دیوب اول دخی صوردقده اورته یاشلو
بیوریلوب لونی نه‌قوله اوله‌ون صوردیدکلرنده صوروب لطیف وفرح بخش التون کبی صافی صاری بیوریلوب
اومقوله چوق بولنور تکرار صوردیلرکه کارنده استخدام اولنمیوب جمیع عیوبدن مبرا اولا خود ایستدیکی برده
اوتلامسون دیو صالیویرلمش وجمله اعضاسی حتی بوینوزلری وطرناقلری دریسی رنکنده اوله دیو بیورلدقده
بوقلنوب کشافده مذکور برروایتده قرق ییل ارانوب عاقبت قصه‌سی عظیم تفصیله محتاج اولوب پدری
وفات ایتمش ووالده‌سنه مطیع برصالح ومفلح تازه یکنده بولنوب انسان صورتنده برملک تعلیمیله صاتمقد
طیانوب اقدام وابرام ایله دریسی طلوسی التونه صاتدقده بوغازلنوب دیلی یا دیلی ایله یورکنی یا صاغ بودونی
یاقولاغنی یاقویروغی صوقومنی یاقولاق توزنده‌کی کموکی یا ایکی کورکی اراسنی مزبوره بینه اوردقلرنده قانی
آقارق قالقوب بنی اقربامدن فلان اولدردی دیوب دوشدکده موسی علیه السلام قاتلی طوتدیروب
قصاص ایتدردی اوزمانه دکین وارث قاتل میراث مقتولدن شرعا محروم اولدی بقره‌نک بهاسنی موسی علیه
السلام جمیع بنی اسرائیله صالوب هرنفره حصه دوشدی دیو تفسیر لبابده مرویدر* تفسیر قاضی وغیریده
اول امرده بنی اسرائیل نه اصل صغر بوغازلسه‌لر مراد حاصل اولوردی لکن کندیلره کوچ کوستروب
اوصافن استکشاف ایتمکین حضرت رب مجید زجر الهم آنلره تشدید ایتدی دیو برحدیث شریف مرویدر*
تاریخ میرخوانده مذکوردرکه طائفهٔ یهود دیرلرکه مزبور صغری آتشه یاقوب کولنی موسی علیه السلام
ائمه وخلفا اولان اولاد حضرت هارونه تسلیم ایدوب بعده هر قاتلی نامعلوم مقتول بولندقجه میت اوزرینه
اول کولدن برمقدار صاچلوب باذن الله جانلنوب قاتلنی دیوب ینه دوشوب امد مدید وعهد بعید بو معجزه وامر
غریب بنی اسرائیل ایچنده بحکمة الباری باقی وجاری ایدی (قصهٔ صخره) تاریخ میرخوانده
مذکوردرکه حضرت موسی علیه السلام غایت وقور وغیور واهل حیا اولمغین بدنن کمسنه کورمامکیچون

تنهاده غسل ایدوب بنی اسرائیل بی ادبلکلرندن بری برلرینه قارشو غسل وکشف عورت ایتمکه معتاد
اولمغین موسانک جسمنده برمرض اولمسیدی بزم یانمزده غسلدن قاچمزدی دیو کفت وکو ایتدکلرنده
برکون تنهاده غسل ایدوب قفتانلرین برطاش اوستنه قویمشکن حکمة الله ایله طاش یوریوب کیدوب
موسی علیه السلام دخی طاش اسبابنی کتوردیوار دیجه کیدوب اوحالده بنی اسرائیلک نیجه لری موسانی
عریان کوروب بدن حسنی عیوبدن مبرا ایدیکی ظاهر وهویدا اولدقده طاش طوروب قفتانلرین الوب
کیوب بنی اسرائیل حضرت موسایه سوء ظن ایتدکلرینه توبه واستغفار اظهار ایتدیلر (یا ایها الذین آمنوا
لا تکونوا کالذین آذوا موسی فبرأه الله مما قالوا وکان عند الله وجیها) آیتی احد اقوال اوزره بو قصه یه
اشارت ایدر دیمشلر بعده موسی علیه السلام امر حقله او طاشی صقلایوب درت کوشه لو اولغین بعد زمان
صحرای تیهده بنی اسرائیل صویه محتاج اولدقده موسی علیه السلام عصا ایله اوروب هر کوشه سندن
اوچر چشمه اقردی * تفسیر قاضیده (واذ استسقی موسی لقومه فقلنا اضرب بعصاک الحجر) آیتنده مسطوردرکه
مزبور حجر طور طاغندن قوپارلمش درت کوشه لو ایدی بیله کتوروب عصا ایله اوردقده هر کوشه سندن
اوچر عدد کوچک ایرمقلر آقوب هر برندن اسباط بنی اسرائیلدن بر سبط صو آلورلردی بنی اسرائیل
اردوسنک طولی اون ایکی میل ایدی یاخود مذکور حجر جنتدن چقوب عصا ایله بیله شعیب پیغمبره ویرمشدی
یاخود حضرت موسی غسل ایدرکن قفتانیله بجان طاش ایدیکه جبرائیل اشارتیله بیله کتورمشدی
یاخود بر غیرمعین طاش ایدیکه مرمردن اولوب طول وعرضی برر ذراع ایدی (بریهٔ سینا وفاران) ترجمهٔ
توراتده موسی علیه السلام غرق فرعوندن صکره لب دریادن کچوب بعض قریه لره وصحرالره قونوب کوچوب
مصردن چقدقلرندن برنجی آی بجدکده بریهٔ سینیه قوندیلر دینوب * تاریخ میرخوانده مصردن چیقه لی
ایکنجی ییلک اولنده ماه نیسانده بریهٔ سیناده عید قربان فصح فرض اولوب ماه ایارده بنی اسرائیلک جنکه
یارارلری دفتر اولنمق امر اولندقده یاشی یکرمی ایله اللی اراسنده اولنلر التیوز بیک واوچ بیک بشیوز اللی کمسنه
بولنوب بعده مصردن چقالدنبرو بنی اسرائیله سایبان اولان بولت که خلق آنک حرکت وسکونته
تابع ایدیلر یوریوب بریهٔ فاران اوزرنده طورمغین جمله خلق آنده قوندیلر مصردن چیقه لی ایکنجی ییلک ایکنجی
آیی ایدی اول اثناده شهر مدیندن حضرت موسانک قاین اتاسی شعیب علیه السلام کلوب کلی رعایته
مظهر دوشوب حضرت موسانک جمله خلقک دعاوی وسائر احواللرینه بالذات تقید ایله کلی زحمتلرین
شعیب علیه السلام کوردکده هر سبطه ایچلرندن بر عاقل وکاملی نقیب یعنی رئیس وضابط نصب ایدوب
زحمتکی تخفیف ایله دیدکده موسی علیه السلام آنی مناسب کوروب نصب وتعیین ایتدی دیو تفصیل اولنوب
بنه ترجمهٔ توراتده شعیب علیه السلام کندینک قیزی وموسانک خاتونی صفرایی وموسانک ایکی اوغلنی بیله
کتوروب افراد ناس مصالحیله لیل ونهار بالذات تقیدنی کوردکده اون ایکی سبطک هر برینه بر نقیب
وبونلردن ماعدا هر بیک نفره ویوز نفره واللی نفره واون نفره برر بلوک باشلری وضابطلر وجمله مسلمانلره قاضیلر
نصب ایتدیروب بعده شعیب علیه السلام وطننه کتدی دیو مذکوردر (عتاب وخطاب) تاریخ میرخوانده
مذکوردرکه اومدتده موسی علیه السلام حقنده برادرلری هارون علیه السلام ایله همشیره لری مریم
خاتون بعض خصوصده بری برلریله تنهاده تو عاشکایت ایتدکلرنده ارتهسی عسکره سایبان اولان بولت
ایچندن یا بنی اسرائیل اکرچه بنم عنایتم ومغفرتم ایله مخصوصسز لیکن سز قانده موسی قانده کابجه
اویکونه بیلورسزکه اکا میسر اولان شرف مکالمهٔ خدا انبیادن برینه میسر اولمدی نیچون حدیکزی بیلمزسز
دیو خطاب وعتاب کلوب بعده بنی اسرائیلک اوزرلرندن یوریوب کیدوب کونش آچلغله حرارت هوا
مشاهده اولندقده حضرت هارون علیه السلام توبه ایدوب مریم خاتونده برص مرضی ظهور ایدوب
دعاء موسی ایله بر هفته دنصکره مرضی کیدوب بوحال ظهوردنصکره حضرت موسانک بین الناس عزت
وحرمتی وکمال علو رتبتی ظاهر وباهر اولوب برکسنه قیل وقال ایتمکه قادر اولمدی (قصهٔ قارون) تفاسیرده
وتواریخده مرویدرکه حضرت موسی علیه السلامک عمیسنک یا دیزه سنک یا برادرینک یا همشیره سنک اوغلو
یا بالذات عمیسی ایدی حضرت موسی وحضرت هارون دنصکره اعلم واجمل بنی اسرائیل اولوب موسادن علوم

کثیره اوکرنوردی قبل الایمان فرعون طرفندن بنی اسرائیل ضابطی ایکن ظالم اولوب موسی زماننده نصبی
اولمامغین موسی وهارونه دائما بغض وحسد وجفا ایدوب آنلر ایسه کمال لطفلرندن قرابته بناء تحمل ایدرلردی
حق تعالی صنعت کیمیایی بناء قبة الزمان ایچون موسایه بلدردکده موسی قارونه اوکردوب قارون دخی
کیمیا ایله یا تجارتده مهارتله یا یوسف علیه السلام زماندن دفینه لر بولمغله حد وصفدن خارج مالدار اولوب
یالکز خزینه لری مفتاحلرین قرق یا التمش عدد قاطر طاشرایدی هر مفتاح دریدن اولوب بر پارمق قدر ایدی
سیره چقدقده التون اکرلو درت بیک خدم وحشم ایله مسرور ومغرور چیقوب اشقیایی ضیافت ایدردی
ترک غروره نصیحت اولندقده اول غنی غبی طامع سامع اولمزدی * بریهٔ فارانده هر غنی کسنه ربع مالنی
زکاة ویرمک فرض اولدقده قارون ویرمیوب موسی علیه السلام باری بیک التوندن بر التون ویردیوب
قارون عناد ایتدی * بعده اشقیا اتفاقیله بر فاحشه خاتونه موسایه بین الناس بی شرم وهراس زنا افتراسن
ایدرسک سکا بیک التون ویره یم دیوب بر یوم عیدده یا هفته ده بر اولان یوم وعظ وذکر وعد ووعیدده اول نبیٔ
صفی سعید اثناء کلامده زانیٔ متأهله رجم فرضدر دیدکده قارون قالقوب زانی سن اوالسک رجم اولورمی
دیوب بلی اولور دیدکده پس قومک سنی فلان خاتونله زنا ایتدی بیلورلر دیوب احضار اولندقده واقع حالی دیمکه
موسی علیه السلام خاتونه یمین ویروب حضرت کلیم اللهه افترا ایتمکه اجترا ایده میوب سزه بهتان ایچون
قارون بکا شو قدر مال ویروب شو قدر دخی وعده ایتدی دیدکده * یاخود افترا ایتمک ایسترکن حق تعالی دیلنی
دوندیروب قارونله اخفا واسرار ایتدکلری اسراری اظهار ایدوب قارون بدرأی رسوای اولدقده موسی
علیه السلام طپراق اوزرنده سجده ایدوب بکا ایله تضرع خدا ایتدکده امر حقله یر مسخر اولوب موسی علیه
السلام خبر ویردکده قارونک یاننده اولنلر قاچوب ایکی مخصوص کمسنه سیله یره کچوب اوحالده موسایه
قارون ملعون یتمش کره تضرع شدید ایدوب کمال غضبلرندن مفید اولمیوب منخسف وناپدید اولدی * بعض
اشقیا موسی قارونک مالنه طمع ایچون خسف ایتدردی دیدکلرنده اوچ کوندنصکره مسکن وداری ومال
وطواری وجمله واری دخی بالتمام یره کچدی * تفاسیرده مذکوردرکه جناب حقدن وحی ایرشدیکه یا موسی
نه عجب بی رحم ایمشسن که خسف اولنلرک بوقدر تضرع وانینی شدتک تلیین وحدتک تسکینی ایتمدی عزتم
حقیچون بکا برکره ندا والتجا ایده لردی نجات نصیب ایدوب بنی سمیع وقریب ومجیب بوله لردی * ترجمهٔ
توراتده اولانک اجمالی بودرکه موسانک عمیسی اوغلی قورح ایله داتن وابیروم آدلو ایکی نفر کسنه وایکیوز
اللی نفر اشقیا که بنی اسرائیلک اشرافندن ایدیلر یا موسی برادرک هارونله ایکیکز بزه نه تکبر ایدرسز
سزدخی بزم کبی بنی اسرائیلدن دکلمیسز دیدکلرنده موسی علیه السلام سجده یه واروب بعده بنی اسرائیله
قورح وداتن وابیرومک چادرلری یانندن کیدک دیوب خلق طاغلدقده اوچی دخی چادرلریله وتوابعلریله ومال
وطوارلریله یره کچوب بعده کوکدن آتش کلوب اول ایکیوز اللی نفر اشقیایی یاقوب هلاک ایتدی * بعده
بنی اسرائیلک بعضلری موسی وهارونه بوقدر کمسنه لری حظ نفسکز ایچون هلاک ایتدیکز دیدکلرنده غضب
حق اولوب اشقیایه طاعون کبی فجأة موت مسلط اولوب بعده دعاء موسی وهارونله رفع اولوب اون درت
بیک یدی یوز کمسنه هلاک اولمش بولندی (نظم) ببین قارون چه برداز کنج دنیا * نیرزد کنج دنیا رنج دنیا
(قصهٔ تیه وظهور معجزات کثیره) ترجمهٔ توراتده بریهٔ فارانده واقع اولمشدر دینوب تاریخ میرخوانده
موسی علیه السلام بریهٔ فارانده یتمش طقوز کون اوتوروب بعده امر حقله اراضیٔ مقدسه یی جبارین
دیدکلری عمالقهٔ کفار الندن فتحه عزیمتله کوچوب بریهٔ فاران نشه کلوب تجسس احوال جبابره ایچون
نقباء بنی اسرائیل اولان ایکی کسنه یی صالحجه کوندروب نواحی وولایت اردنه یا قدسه یا فلسطینه کلدکلرنده
عمالقه دن عوج بن عنق بونلری طوتوب یکی ایچنه قویوب پادشاهلرینه ایلتدکده قوت وصلابتمزی
بنی اسرائیله خبر ویرسونلر دیو آزاد ایدوب کلدکلرنده یوشع وکالب سرکذشتلرین صقلایوب باقی نقبا خلقی
تخویف ایتدکلرنده بنی اسرائیل قورقولرندن کتمکده عناد ایدوب موسی علیه السلام مناجات ایتدکده هوایه
بر بولت کلوب بنی اسرائیله نیجه خطاب وعتاب ایدوب بعده تخویف ایدن اون نفرلک کوده لری صو کبی
اریوب آقوب دفعةً هلاک اولدیلر * بعده موسی وهارون ویوشع وکالب علیهم السلام قتال عمالقه یه کیدوب

بنی اسرائیل ایله کتمکه عناد ایتمکین مصره متوجه اولدقلرنده صباح یوریوب اخشام قونوب قالقدقلری
یره قونمشلر کوریتوب بو حالله فلسطین وایله واردن ومصر اراسنده اون ایکی فرسخ اولان صحرای تیهده واله
وحیران تایه وسرکردان کزوب طشره یه چقمغه قادر اولهمدیلر لکن موسی وهارون ویوشع وکالب یوللری
باغلو اولمغین استدکلری یره واروب کلوب بو حالده موسی علیه السلام یولده اشلریله عمالقه دیارینه واروب
عوج قارشو کلوب موسی علیه السلام صچرایوب عصا ایله اینجکنه چالوب هلاک اولدقده بنی اسرائیله کلوب
عمالقک کفارینی سز سز فتح ایتمیم دیدم کلوکز بیله کیده لم دیوب بنی اسرائیلک یوللری باغلندیغن بیلدکده
ملول اولدی (فلا تأس علی القوم الفاسقین) دیو جناب حقدن تسلیت اولندی * بعده بنی اسرائیل بد نهاد
عناد اعتیاد شکایت نفاد زاد ایتمکین موسی علیه السلام دعا ایدوب لطف حقله هر کون اغاچ یرینه
عربجه من دیدکلری ترنجبین یاغوب سلوی دیدکلری بلدرجین قوشلری کلوب هر کس هوس ایتدیکی قدر
الوب کباب ایدوب صولری دخی دوکندکده موسی علیه السلام ایله کتوردیکی طاشی قبة الزمانه قویوب
عصا ایله اوروب اون ایکی چشمه اقوب کوچدکجه صو کسلوب قوندقجه آقاردی * بعضلر حرص وطمعلرندن
من وسلوادن بر کونلکدن زیاده جمع ایتدکده کلمز اولوب دعا موسی علیه السلام ایله ینه کلدکده بر کسنه یی
خلقه ناظر دیکوب انک معرفتیله هر کس بر کونلک آلوب زیاده آلدرمزدی دین موساده سبت کونی دنیا
مصالحیله تقید حرام اولمغین جمعه کونی عادتدن زیاده کلوب هر کس ایکیشر کونلکی بردن آلورلردی
بو اسلوب ایله هر کون یکوب بر ایکی فرسخ یریوب قوندقلرنده قالقدقلری یره قونمشلر کورورلردی بو اثناده
بنی اسرائیلک لباسلری اسکیوب حضرت موسایه شکایت ایتدکلرنده دعا ایدوب طاشدن اقان چشمه لره
یاتوروسونلر یکی اوله و کیرلندکده آتشه براقسونلر که کیرنی آتش یاقوب لباسه ضرر کلمیه دیو وحی کلوب * بعده
هر طوغان اوغلانجق قدرت حقدن قفتانیله بیله طوغوب بیودکجه قفتانی دخی بیله بیوردی * بعده
بنی اسرائیل بر نیجه بر من وسلوی ایله قناعت ایده لم سبزه وات وحبوبات ایسترز دیدکلرنده نعمت حقه قانع
اولمدقلرینه موسی علیه السلام قاقیوب وارک مصره کیدک دیوب حق تعالی دخی غضب ایدوب بریه
قاریشه کیردکلرنده یاشی یکرمی ایله اللی اراسنده اولنلرک یوشع وکالبدن غیرلری قرق ییل ایچنده جمله تدریجله
وفات ایدوب برلرینه اوغللری یتشوب قرق ییل تمام اولدقده تازه یتشنلر هلاک اولنلر عددنجه اولوب یوللری
آچلوب یوشع علیه السلام ایله اریحا شهرنی فتح ایتدیلر دیو تفصیل اولنوب * ترجمۀ توراتده نزول من وحصول
بعض علامات وکرامات چاق بریه سینینده اولوب تیهدن چقنجه اراسی کسلدی نزول سلوی ایسه ابتدا بریه
فاراندده واقع اولدی دینلدی * بعض تفاسیرده صحرای تیهک طولی طقسان فرسخ ایدی اکن بنی اسرائیل
آنک ایچنده التی یا طقوز فرسخ یرده قونوب کوچوب طشره یه چقمغه قادر اوله مدیلر دینلدی کشافده تیهک
طولی اون ایکی عرضی سکز فرسخ اولوب حلب یانده قنسرین ایله قدس اراسنده ایدی دینلدی * تفاسیرده
مذکوردرکه صحرای تیهده بنی اسرائیلک لباسلری کیرلنمیوب واسکیموب طرنقلری دخی اوزانمیوب
اوغلانجقلری طوغدقجه قدرتدن طرنق کبی لباسله طوغوب بیودکجه لباسلری دخی بیله بیوردی
(قصۀ عوج) نیجه معتبراتده مذکوردرکه حق تعالی بنی اسرائیله اریحا شهرنی فتح ایدوب آنی وطن
ایدنمکه امر ایتمشدیکه بیک عدد قریه سی وهر قریه ده بیکر نفر کسنه وبیکر عدد باغچه اولوب اوزملرینک
بر صالقمنی کوچلک آدملردن بش کشی کوتوروب بردانه انار قابوغنک ایچنه اون آدم کیرردی اشبو ولایتک
خلقنه عمالقه دینوب بقایای قوم عاد اولان کنعانیین جبارین اولوب سکسانر یا یوزر یادردر یوز یا سکز یوز ذراع
قامتلری اولوب بت پرست کافرلر ایدیلر خفیة بونلرک احوالن بوقلمغه کوندریلان اون ایکی نفر نقبا اریحایه
واردقلرنده آدم پیغمبرک فاجره اولوب بد دعاسیله جانورلر اوشوب هلاک ایتدکلری عنق آدلو قیزینک
اوغلو عوج که اوچ بیک یا اوچ بیک التیوز بیک ییل یشایوب واوچ بیک اوچیوز اوتوز اوچ وحضرت ابن عمر
قولنجه یکرمی اوچ بیک اوچیوز اوتوز اوچ ذراع قامتی اولوب طوفان نوح طبوغنه چیقوب صو صادقده
اموزندن یا بلندن کچن بولتلرک برینی صقوب صوینی ایچوب قارنی آجقدقده دریادن عظیم بالقلر چقاروب
کونشه قارشو طوتوب برمقدار پشدکده یوب بر روایتده هر کون اون ایکی بیک اتمک یوب قارنی طویمزدی

نقبانی کوردکده اونه ایلتمکیچون باشنده اولان اودون باغینک ایچنه قویوب کوتوردکده اباغیله ازمک
ایستیوب خاتونی قومیوب قوملرینه برزم احوالمزی خبر ویرسونلر دیو آزاد ایتدیروب حضرت موسایه
کلدکلرنده عرض حال ایدوب بنی اسرائیله کشف ایتمکز دیو بیورمش ایکن ایکیسی سکوت اونی افشا
ایتدکده بنی اسرائیل قورقوب مصره دونمک دیلیوب بز بویله عظیم الجثه کسنه لر ایله جنکه کیرمزدیو عناد اوزره
ایکن عوج کلوب بنی اسرائیل اردوسن کوروب اومقدارده طول وعرضی بر فرسخ بر طاغ قوپاروب
باشنده کوتوروب اوزرلرینه آتمق دیلدکده امر حقله بر هدهد قوشی طاشی دلوب عوجک بوغازینه کچوب موسی
علیه السلام خبر آلدقده واروب صچرایوب عصا ایله طبوغنه اوروب یقلدقده خلق اوشوب باشنی کوچله
کسدیلر ایاغنده اینجوک کموکی بر بیولک ابرماغه کوپری اولوب بر ییل طوردی دیمشلر والله اعلم (قصۀ بلعام
تواریخ وبعض تفاسیرده ابتلاء قصۀ تیه طائفۀ جبارین ایچنده بلعم بن باعورا نام کسنه اسم اعظم بیلوب
ولایتلرینه عسکر موسی کلمامک ایچون قومنک ابرامیله دعا ایتمکین واقع اولوب بو دعاسیله بلعامک کفر اوزره
وفاتی وآنک کیفیت دعاسی وبعض حالاتی تفصیل اولنوب تفسیر ابو السعودده قصۀ تیه بنی اسرائیل جنکه
کتمکه عناد ایتدکلرنده (رب انی لا املک الا نفسی واخی فافرق بیننا وبین القوم الفاسقین قال فانها محرمة علیهم
اربعین سنة یتیهون فی الارض) آیتی دلالتی اوزره موسی علیه السلام بد دعاسیله اولدیغی مقرر اولمغین روایت
مزبوره صحیحه دکلدر دیو رد اولنمشدر لکن بعض تواریخده مذکوردرکه بلعام موسی وبنی اسرائیله دعا
ایتمک جائز دکلدر اللهدن قورقرم دیوب لکن کندی ولایتنک پادشاهی اولان بالاق حددن بیرون ابرام ایتمکین
بنی اسرائیل سزه کلدکده شهردن بعض حسنا عورتلری اردولرینه کوندریکز اکر بریسی زنا ایدرسه جمله سی
هلاک اولورلر قورتلورسز دیوب سوزنی طوتدقلرنده بنی اسرائیلدن بریسی بر کافره ایله زنا ایتدکده شأمت
معصیت سرایت ایتمکین بنی اسرائیله طاعون کیروب فنحاص بن عیزار بن هارون دانا وتوانا اولمغین چادره
واروب زانی ایله زانیه دوشکده ایکن حربه یه صاپلایوب اموزنده کوتوروب الله تعالی امرینه مخالفت ایدنک حالی
بودر دیو بنی اسرائیل ایچنده کزدردکده طاعون رفع اولوب میتلر بوقلاندقده بر ساعت ایچنده یکرمی درت
بیک یا یتمش بیک کسنه وفات ایتمش بولندی بعده امر موسی ایله بنی اسرائیل کافرلره هجوم وغلبه ایدوب بالاق
وجمله عسکری وبلعام دخی قتل اولندی (فتح اریحا) تفسیر قاضیده صحرای تیهده اولا هارون علیه السلام
بر ییلدن صکره موسی دخی قول اکثرین اوزره صحرای تیهده وفات ایتدی دینوب ترجمۀ توراتده دخی موسی
علیه السلام وفات ایدوب اریحایی یوشع فتح ایتدی دینوب لکن تفسیر لبابده وتفسیر ابو السعودده ونیجه
معتبراتده تصحیح وترجیح اولندیغی روایت اوزره صحرای تیهده قرق ییل تمام اولدقده موسی علیه السلام
بنی اسرائیلک تازه لریله اریحایه توجه ایدوب یوشع مقدمۀ عسکر اوزرینه اولمغین مقدم واروب کفارله جنک
ایدوب موسی علیه السلام صکره واروب اوولایتی فتح وضبط ایتدیلر بعض تواریخده موسی علیه السلام اریحا
شهرینه غلبه ایتدکده ایچنده اولان کفرۀ جبابره آخر ولایتلره قاچوب طاغلدیلر موسی علیه السلام
وفاتندنصکره کلوب ضبط ایتدیلر بعده یوشع واروب تکرار فتح ایتدی دیو مذکوردر والله اعلم (قصۀ حطه)
روایت ثانیه اوزره موسی علیه السلام اریحایه واروب بنی اسرائیله اوشهرک قپوسندن حطه دیو توبه
واستغفار ووجده کلوب شکرا لله سجده ایدرک کیرمکه فرمان رحمان اولدقده زمرۀ اشقیا کلام رسولی
استهزا ایدوب حطه نک لفظی یا معناسی یرینه بعض ترزیقات سویلیورک قیچین قیچین کیرمکین یکرمی بش
بیک کسنه طاعوندن دفعة هلاک اولوب تفسیر تیسیرده صکره تدریجله وفات ایدنلر ایله جمله یتمش بیک اولدی
دینوب تفسیر کورانیده بنی اسرائیله حطه دیو کیرمکله امر ایتمک وفات موسی دنصکره یوشع لسانیله اولوب
سجده ایله کیریلجک قدسده مسجد اقصی قپوسیدر دینوب * فواتح مسکیه ده یوشع علیه السلام قومنه
غضب حق ایله ظلمات وطاعون مسلط اولوب بر ساعتده یتمش بیک کسنه هلاک اولدی دینوب لکن صحیح
بخاریده (قیل لبنی اسرائیل علی لسان موسی ادخلوا الباب سجدا وقولوا حطة نغفر لکم فبدلوا فدخلوا
الباب یزحفون علی استاههم وقالوا حبة فی شعرة) حدیثی دلالت ایدرکه اریحایی فتح ایدن وشهره کیدرکن
حطه دیو کیرلک دیو امر ایدن یوشع اولیوب موسی اوله والله اعلم (تابوت سکینه) تاریخ میرخوانده حضرت

موسى عليه السلامك وفاتى ياقلاشدقده مناجات ايدوب كنديدنصكره بنى اسرائيله سبب نصرت اوله جق
برنسنه رجا ايتدكده امر حقله سيم وزر وتوج ودموردن وغيريدن برصندوق يابديروب التوندن حلقه لر
ايتديروب ضرب عصا ايله منبع ماء اولان صخرهٔ صمايى ورضاضهٔ الواح منكسره يى وانكسار الواحدنصكره نازل
اولان ايكى لوح وقلوب انبيا يونس النون لكنى وكندى خط شريفيله اولان اسفار توراتى اوصندوقه قويوب
وفاتندنصكره كنديلك لباسلرين وپاشمقلرين وحضرت هارونك لباسلرين دخى قويوب آغزينى محكم بندايتمكه
وصيت ايتدى ديوب اشاغيده باب شمويل نبيده تابوت سكينه يه متعلق عظيم تفصيللر ذكر اولنور
اكانظر اولنه كه آنك كى زياده سى واردر ياخود هر برى بشقه صندوق ايدى والله اعلم (وفات موسى نبى
عليه السلام) فتح اريحادن مقدم صحراى تيهده ياخود قصدن نيجه زمان صكره واقع اولمشدر * تاريخ
ميرخوانده بوخصوصك اقوالى چوق در انبيا حالنه مناسب اولانى بودركه وفاتلرى ياقلاشدقده بنى اسرائيلى
بوقليوب مصردن بيله چقانلرده يوشع وكالبدن غيرى حياتده كمسنه بولنميوب متوفالرك اولادلرين جمع ايلدى
واحكام شرعيه يى بيان ايدوب توراة شريفه نسخه لرين تكثير ايچون كاتبلر تعيين ايلدى قراءتنه ومضمونيله
عمله وصيت ايدوب كندى خط شريفيله بر توراة يازدى جبرائيل عليه السلام ايله مقابله ايلدى اولاد
هارون اولان ائمه واحبار قبة الزمانه ويروب درت بش ورق مقدم ذكر اولنان صندوق الشهاده ايچنه
قوديروب كاتبلر يازديغى نسخه لر تمام اولدقده بعد المقابله هر سبطه بر نسخه ويردى بردفعه دخى خلقى
جمع ايدوب يوشعى كندى يرينه خليفه ديكوب خلقه عظيم نصيحتلر ايلدى يوشعه وائمهٔ هارونى يه رعايت
ومتابعت ايتمكى خلقه محكم امرلدى * بعده يوشعك النه ياپشوب اردودن طشره كيتدكده برملايم
يل اسوب موسى يوشعله قوجشوب وداعلشوب پيرهن مباركى ايچندن غايب اولوب پيرهن يوشعك
قوجاغنده قالدى حزن وغم وحيرت والم ايله كلدكده موسايى سن قتل ايتدك ديو بنى اسرائيل يوشعه تهمت
وحبس ايدوب بكچى اولنلر يوشع موسايى قتل ايتمامشدر ديو واقعه كورمكين ايرته سى انواع اعتذارله
قويوويرديلر * بعده موسى ايچون بنى اسرائيل برآى يا بر يل ياس طوتديلر ديتوب * صحيح مسلمده مذكور
برحديث شريفك محصلى بودركه موسايه قبض روح ايچون ملك الموت كلدكده موسى آنك يوزينه برسله
اوروب كوزنديكى صورت انسانيه ده اولان كوزلرينك برى چقدقده مقامنه كيدوب جناب حقه عرض
حال ايتدكده كوزى يرينه كلوب وارقولومه ديكه اكر حيات ايسترسه براوكوز اوزرينه اليني قوسون بورود يكى
قيللر عددنجه عمر ويره يم ديو بيورلغين كلوب خبر ويردكده آنك دخى عاقبتى ندر ديوب موتدر ديدكده
(بيت) اولومدن كمسه قورتلمز جهانده * بوردى چكمز اولمز انس وجانده * مفهومى معلومى اولدقده پس
امدى همان شمدى اولسون ديو قضايه رضا ويروب يارب بنى ارض مقدسه يه برطاش آتمى قدر ياقلاشدر ديوب
قدسه برمنزل يرده خالى وتنها بر صحراده روح پرفتوحلرى عزم دار عقبا ايتدى كيفيت وفاتلرنده نيجه معتبراتده
برقاچ روايات اولوب لكن جملهسى حديث صحيحه مخالفدر * تواريخ قدسده مدفنلرى مكان معروف
وآبادان اولمق ديله مدكارى خلق بونلره كمال تعظيم ومحبتلرندن ضلالته دوشوب اغواى شيطانله سجده وعبادت
ايتمامك ايچون ايدى قبر شريفلرى قتنده نيجه معجزات وخوارق عادات ظهور ايده كلوب جملهنك اعجبى
واغربى بودركه تربهٔ جنت رتبه لرى اوزرينه هجرتك التيوز التمش سكزنده مصر پادشاهى سلطان بيبرس
ياپديغى قبه نك ايچ يوزنده سقفنده برمثال ظل خيال صورت انسانده يباق وآنلوقلجلو جدالو محصل هيئت
وكيفيتده تفاوت واختلاف اوزره بيحد اشباح واشكال كلوب كتمكده ودائما حركت ايتمكده اولوب
زيارتنه وارنلرده نابالغ اولمين رجال ونساوصبياندن جم غفير وجمع كثير كوروب خاموش ومدهوش اولورلر
ديو مذكوردر مسطوردر غالبا مزار شريفلرى خالى صحراده اولمغين ملائكه ويا آخر طائفه امر حق ايله
دمادم زيارتنه كلوب فضيلت كليم رب رحمانى بيان ايچون زمرهٔ انسانه كورينورلر والله اعلم (عمر موسى
عليه السلام) تفاسير متفرقه ده مذكوردركه مصردن مدينه كتدكلرنده اون يدى يا اون سكز يا اون ايكى
ياشنده اولوب مدينده حضرت شعيب يانده اقامتلرى مفسرين اتفاقى اوزره اون بعضلر قولنجه يكرمى
سكز يل اولوب مصرده دعوت فرعون ايچون اقامتلرى اوتوز يا قرق يل اولوب فرعون غرقندنصكره اللى

يل ياشايوب اكثر تواريخده مدت عمرلرى جمله يوز يكرمى بعض كتبده يوز التمش يل ايدى ديو مذكوردر
(فائده) ترجمهٔ توراتده غرق فرعوندن وفات موسايه دك واقع اولان معظمات امورك بعضلرى تواريخده
يازلميوب بعضلرى دخى تواريخده اولانه موافق اولامغين حالا اجمالا آندن نقل اولنور * پس فرعون
غرق اولديغى بحر سويس كنارندن حضرت موسى عليه السلام بنى اسرائيله مصردن چقدقلرينك قرق بشنجى
كونى كوچوب التنجى منزلده بريهٔ سينيه كلديلرانده اتمك يرينه غدا اولمق ايچون من ياغمغه باشليوب بعده
رفيديمه واروب آنده كفار عمالقه كلديلرجنك اولدقده كفره صنوب قلجدن كچوب قيرلدى بعده يثرون يعنى
شعيب عليه السلام حضرت موسانك خاتونيله وايكى اوغلو جرشون وبعازار ايله كلوب موسى شعيبه
رعايتلر ايدوب شعيب موسايه زحمتنى تخفيف ايچون بنى اسرائيل اسباطنه نقبا وحكام وبلوك باشيلرى تعيين
ايتديروب بعده شعيب كندى ولايتنه كيدوب موسى وبنى اسرائيل مصردن چقدقلرينك اوچنجى آينده
بريهٔ سينايه واروب آنده ايكن طور طاغنه بر كون صباح قرا كولغنده موسى مناجاته چيقوب بعض صلحا
طاغ اتكنده طوروب قدرتدن مشعله لر وبورى وطوربا آوازلرين وطاغى غمام يعنى خفيفجه طومان
بوريديكنى وبعض علاماتى كوروب ايشتديلر موسى ايله حق تعالى سويلشوب نيجه احكام شرع امر ايلدى
كلمات عشره يى ويروب عسكره كلدكده بردفعه دخى برادرى هارون ويتمش ايكى كمسنه ايله واروب التى كون
موسايى بولت بوريدى يدنجى كون حق تعالى سويلويوب طاغ باشنده اوتوز كون تعسز وتتونسز قدرتدن آتش يانوب
قرق كون موسى طوروب مناجات ايلدى حق تعالى قبة الزمان ياپمق وبنى اسرائيلدن زكاة آلمق ودخى نيجه
نسنه امر ايدوب لوح الشهاده ديد كلرى طاشدن ايكى لوح شريفى ويروب اوزرنده قلم قدرت ايله احكام
شريعت يازلمشدى حضرت موسى عليه السلام كلزدن اول سامرى قصه سى ظهور ايدوب موسى عليه السلام
قومنك كناهلرينى عذر ايچون تكرار مناجاته واروب كلوب ينه تكرار واروب سامرى يه غضبندن پره چالوب
قيرلان ايكى لوحك بدلى ايكى لوح دخى ويرلوب كلدكده يوزينك نورينه باقمغه كوزلر قادر اولمغين يوزينه نقاب
آصوب بعده مفصلا امر اولنديغى اوزره قبة الزمان ياپلوب آنك ايچنده حضرت موسايه نيجه احكام شريعت
وحى اولوب بعده هارونك ايكى اوغلو قبه نك خداى آتشى طور ركن يابانجى آتش الوب قبه ده بخور يافدقده
كوكدن آتش كلوب ايكيسى دخى هلاك اولديلر مصردن چقدقلرينك ايكنجى يلنك ايكنجى آينده بريهٔ سينادن
كوچلوب بنى اسرائيل بزمتصل من يمكدن اوصاندق ات وحبوبات ايسترز ديدكلرنده حضرت موسى
عليه السلام قاقيوب بعده امر حقله دريا طرفندن سلوى كلوب بركوناك يولى يوريوب بنى اسرائيل طوتوب
بشوروب يديلر اريحا فتحنه دك هر كون كلوردى اوچنجى منزلده بريهٔ فارانه كلديلر بعده تجسس احوال
جبارين ايچون نقبايى كوندروب قرق كوندنصكره كلوب اكثرى بنى اسرائيله خوف ويروب آنلر دخى
برجنكه كيمزز مصره دونرز ديدكلرنده قرق يل سركردانلق ظهور ايتدى * بو اثناده بعض كفار عمالقه كلوب
بنى اسرائيلك برمقدارين قيروب وقاچروب حضرت موسى عليه السلام اكثر بنى اسرائيله بشقه طوررلردى
بعده قصهٔ هلاك قارون ظهور ايدوب بعده نيجه اشقيا قارونى نيچون هلاك ايتدكز ديو موسايه عتاب ايتدكلرنده
اون يدى بيك يديوز كمسنه فجأة هلاك اولديلر بعده رقيم آدلو قريه يه كوچوب انده موسانك همشيره سى
مريم وفات ايدوب بعده ايچه جك صو يوقدر ديو خلق شكايت ايتدكده امر حقله موسى عصاسيله صخره يه
اوروب چشمه آقدى بعده هور ديدكلرى طاغ يانته قونلوب مصردن چقدقلرينك قرقنجى يلنك بشنجى آينده
هارون عليه السلام وفات ايدوب بعده ملوك كنعاندن بريسى كلوب جنك ايدوب بنى اسرائيلك
بعضيلرين اسير ايتدى بعده هوردن كوچلوب بنى اسرائيل يا موسى بزه قرق يلدركه سركردانلق چكدررسن
ديو عتاب ايتدكلرنده امر حقله يلانلر كلوب بونلردن وافر كمسنه يى هلاك ايتدى بعده يدى سكز منزله قونوب
كوچوب اموراني ون پادشاهى سيحون عسكريله جنكده جمله سى قيرلوب بنى اسرائيل بونلرك ولايتلرين
ضبط ايدوب قريه لرنده ساكن اولديلر بعد بثينه ديدكلرى حوران ولايتنه واريلوب پادشاهى عوج عسكريله
كلوب شام يانده جمله سى قتل اولندى بعده مواب طائفه سنه واريلوب پادشاهى بالاق بلعام آدلو عالمه
بنى اسرائيله بددعا ايتمكه ابرام ايدوب اولدخى ايتميوب عاقبت بنى اسرائيلك بعضيلرى شهردن بعض عورتلره

زنا ایدوب بعضیلری دخی بتمه طاپدقده غضب حقله بنی اسرائیلدن فجاة یکرمی بش بیك کمسنه هلاك اولوب فنحاص بن یعازار برزانی وزانیه قتل ایتدکده موت فجاة دفع اولدی بعده موسی علیه السلام اون بیك عسکر کوندروب ولایت مدینده بش پادشاهله عسکرنی وبلعامی قتل ایدوب التیوز بیك و یتمش بش بیك قیون یتمش ایکی بیك صغر التمش بر بیك حمار او توز ایکی بیك بکر قیز کتوردیلر بونده بر یتی حضرت موسی علیه السلام قبة الزمانه خدمت ایدن احباره عشر دیو ویروب باقیسن عسکره اولشدردی مصردن چقدقلرینك قرقنجی ییلینك اون برنجی آینك اولنده حضرت موسی علیه السلام بنی اسرائیله مفصلا وعظ ونصیحت وبیان احکام شریعت ایدوب وفاتی یاقلشوب اریحایی یوشع فتح ایده جکن وبنی اسرائیلك دائما عصیاندن خالی اولمیه جقلرین ونیجه اموری خبر ویروب توراتی ونیجه نصایح مهماتی کندو الیله یازوب تابوت الشهادهیه قودیروب یوشعه وصیت ایدوب اریحایه ناظر بر طاغه چقوب آنده وفات ایلدی محل وفاتنی کمسنه بلمدی بو جمله ترجمهٔ توراتك بعض یرلرندن انتخاب اولنمشدر (فائده) عرایس ثعلبیده وهبدن مرویدر که طائفهٔ بنی اسرائیل قیل وقالی وبحث وجدالی ورجا وسؤالی چوغالتدقلرنده حضرت موسی علیه السلام رنجیده اولمغین حضرت موسایه معاونت ایچون حق تعالی یدی نفر کمسنهیه نبوت ویردی بعده بنی اسرائیل اشبو پیغمبرلره توجه واقبال ایتدکلرنده حضرت موسی علیه السلام غیرت چکمکین حضرت موسانك خاطری ایچون حق تعالی مذکور یدی کمسنهنك روحلرینی برکونده قبض ایتدی دینوب لکن بو روایت سائر کتبده مسطور ومذکور دکلدر والله اعلم بالصواب

(باب سادس عشر در احوال هارون نبی علیه السلام)

حضرت موسانك اخ شقیق شفیق ووعد النبوة وزیر ومشیر ورفیقی ایدی حضرت موسادن اوچ یاش بیوك اولوب ینه حضرت موسادن اون بر آی یا اوچ ییل مقدم وفات ایتمشدر قامتده حضرت موسادن بلند ورنك رویی غایتده سفید اولوب ضخیم البدن عظیم الجثه حلیم وسلیم وخمول ایدی * معتبراتده مرویدر که سابقا فرعونك وزراسندن اولوب اکن دین حضرت ابراهیم علیه السلام اوزره ایدی باب موساده تفصیل اولندیغی اوزره حضرت موسا یارمدیندن کلیورکن طور طاغنده فرعونی دینه دعوت ایچون رسول اولدقده حضرت موسی علیه السلام رجاسیله هارون دخی رسول وحضرت موسایه معین ووزیر تعیین اولنوب هارون مصرده اولمغین حضرت جبرائیل علیه السلام واروب خبر ویروب بعده حضرت موسی مصره واردقده بولشوب اتفاق اوزره فرعونی دینه دعوت ایدوب اوتوز یا قرق ییل حضرت موسی ایله بیله اولوب بعده اتفاقله بنی اسرائیله مصردن چقوب وفات ایدنجیه دك حضرت موسی علیه السلامدن ایرلمدی حضرت موسی مناجاته وبعض یرلره کتدکجه بنی اسرائیل اوزرینه کندی یرینه هارونی خلیفه نصب ایدوب حضرت موسی علیه السلام بنی اسرائیل ایچنده اولدقجه وزیر ومشیری ورفیق وظهیری اولوب خلافت وامامت وریاست احبار وفتح توراة شریفه وانواع خدمات قبة الزمان مثللو معظم امورین هارونه وآنك اولادینه مفوض ومسلم ایتمشدی حتی موسی علیه السلام وفات ایتدکده بو خدمتلر اولاد ونسل هارونه بروجه تأبید مخصوص اولسون دیو وصیت ایتمکین نیجه بیك ییل بنی اسرائیل آنك موجبیله عمل ایتمشلردر (قصهٔ وفات) * معتبراتده کعبدن مرویدر که صحرای تیهده هارون علیه السلام برکون حضرت موسی علیه السلام ایله وکندی اولادی ایله کشت وکذار ایدرلرکن بر جبل سبزه زار کثیر الانواره واروب نوری لامع بر غار واسع ایچنه کیروب مزین ومرتب بر تخت مذهب کوروب اشبو سریرك نظیری کم و کاست قامتنه راست کلان کمسنه نکدر دیو اطرافنده مکتوب اولمغین حضرت موسی علیه السلام اوزرینه چیقوب یاتدقده ایاقلری طشره قالمغین اینوب هارون دخی چیقوب اوزاندقده برابر کلمکین بنم آنجق دیوب ایتمك دیلدکده تازه جوان صورتنده حضرت عزرائیل کلوب قبض روح هارون ایچون کلدم دیدکده هارون دخی موسی ایله وکندی اولادیله اغلاشوب اولادی خوش طوتهسن دیو حضرت موسایه اصمرلیوب والدهلری حیاتده اولمغین اکا وبنی اسرائیله سلام کوندروب آنلر طشره چقدقلرنده روح شریفی عزم دار السلام ایتدی حضرت موسی علیه السلام اولاد هارونله مغارهیه کیروب جنازه نمازین قیلوب ملکلر قبوبی سد ایتدیلر بنی اسرائیل خبردار

اولدقلرنده حضرت موسی علیه السلام ابتغاء رضاء حضرت رب ایچون باب غضبده مانند سیف صارم ومسلول هارون ایسه صاحب شرع اولمامغین کمال رفق وحلم اوزره مجبول اولمغله اکثر بنی اسرائیلك محبتی هارونه زیاده اولمغین یا موسی برادرکی حسداسن قتل ایتدك دیو بی شك ومرا کذب وهرا وبهتان وافترا ایتدکلرنده دعاء موسی ایله ملکلر سریر هارونی کتوروب هواده طوتوب یا بنی اسرائیل موسایه تهمت ایتمك هارون کندی اجلیله وفات ایتمشدر دیوندا ایدوب بر روایتده هارون حیاتنه کلوب دفع سوء ظن ایچون کندیسی بالذات سویلیوب کیفیت وفاتلرنده بر قاچ روایت دخی واردر * مرویدر که بو نلرك فراقنه جمله ناس اوتوز کون ماتم ویاس طوتدیلر * تاریخ میرخوانده وفات هارون قصهٔ تیهك اوتوزنجی ییلنده اولدی دینوب بعض تواریخده قرقنجی ییلنده اولدی دینوب اهل کتاب قولنجه قبر شریفی بریهٔ صیناده جبل شو بکده در دیمشلر * ترجمهٔ توراتده مصردن چقدقلرینك قرقنجی ییلینك بشنجی آینده وفات ایتدی دینوب * اکتفا آدلو کتابده صحابهدن اولان جابر بن عبد الله دن مرویدر که هارون علیه السلام مکهیه واروب حج ایدوب دونوب شامه کلورکن مدینهیه اوغرایوب آنده خسته اولوب طائفهٔ یهودك بونلره غایت محبتلری اولمغین قبر شریفلرین آچوب ونلردیو احد طاغنك اتککنده دفن اولنمغه وصیت ایتمکین آنده دفن اولندیلر مدت عمرلری یوز یکرمی ایکی یا یوز یکرمی اوچ یا یوز اون سکز یا یوز اون یدی یا یوز اون طقوز ایدی دیمشلر اولادلرندن اسمی معلوم اولان ناذاب ابیهو عیزار ایثامار در که بعض احوالری باب موساده قبة الزمانده ذکر اولنمشدر مرویدر که عیزار علم وصلاح واخلاق حمیده ایله خلقك مقبول وپسندیدهسی اولوب پیغمبرلکدن غیری سائر امورده قائم مقام پدر اولوب نسلندن بعض انبیا کلمشدر

(باب سابع عشر در احوال خضر نبی علیه السلام)

حضرت موسادن اول کلوب اکن زمان نبوتی معین اولمامغله حضرت موسادن مقدم یازیلان انبیانك بللو برندن تقدیمنه مرجح اولمامغین حضرت موسی ایله ملاقاتی مناسبتیله آنك وبرادرینك عقبنده ذکر اولنمق صوابه اقرب واوفق کورندی * پس معلوم اوله که خضرك اسمنده ونسبنده اوقدر کلو روایت اولوب جملهسی ضعیف اولمغین حکایت اولنمیوب تفسیر ابابده حضرت رسول صلی الله علیه وسلم حضرت موسانك بولشدیغی خضر اولوب اسمی بلیا بن ملکان دردیو بیوروب بعضیلر بنی اسرائیل نسلندن ایدی دیوب بعضیلر پادشاهزاده اولوب ترك دنیا ایتمشدی دیدیلر * صحیح مسلمك امام نووی شرحنده خضر علیه السلام ابراهیم پیغمبر زماننده یا آز صکره یا چوق صکره کلوب اسمی بلیا بن ملکان بن فالغ بن عابر بن شالح بن ارفخشد ابن سام بن نوح علیه السلامدر بوکا خضر دیدکلری اوتوردیغی یری طپراقده فی الحال سبزه بتدیکیچوندر دیو صحیح بخاریده بر حدیث شریف مرویدر علمانك بعضندن غیری جمیع علما وصلحا اتفاق ایتمشلردر که حالا حیاتده اولوب اکثر ناسه کورنمیوب آخر زمانده وفات ایدر مشایخ کرام ایله بلکه بعض صلحاء عوام ایله یقظه ومنامده ملاقاتلری وانواع حالات ومعاملاتلری واماکن شریفه ومواطن منیفهده کورنمسی خصوصا دریاده نجات ایچون فریاده ایرشمسی بین الجمهور متفق ومشهور ورد دیومذکوردر مشاهیر تفاسیرده خضر علیه السلام عجم پادشاهلرندن فریدون زماننده اولوب ذو القرنین اکبرك میر عسکری ایدی دینوب بعض شروح بخاریده بعضیلر ابراهیم پیغمبردن اول طوغوب اکن یوسف پیغمبر ایله برادرلرندن صکره پیغمبر اولدی دیوب امام طبری عجم پادشاهلرندن فریدون زماننده اولوب ذو القرنین اکبرك سر عسکری ایدیکه نیجهلر قولنجه ذو القرنین دیدکلری مزبور فریدون ایدی اهل کتاب قولنجه خضر ذو القرنینك دیرهسی اوغلو ووزیری اولوب آب حیات ایچمشدی * مرویدر که خضر علیه السلام قیامته قریب قرآن عظیم دنیادن رفع اولندقده وفات ایدر دجال لعین خروج ایتدکده بر کمسنهیی قتل ایدوب صکره احیا ایدوب بر دخی قتل ایتمك ایستدکده قادر اولمیه جغی کمسنه خضردر دیمشلر ابن اسحاق قولنجه الیاس علیه السلام بنی اسرائیلدن خضر علیه السلام عجم طائفهسندن ایدی دینوب * جامع الصغیر سیوطیده خضر دریاده الیاس قرهده در سد یأجوج قتنده هر کیجه بو ایکیسی بولشوب هر ییل حج وعمره ایدوب زمزمدن ایچوب کله جك ییله دك اصلا یمك وایچمك واقع اولمز دیو بر حدیث * ودخی الخضر والیاس دیو بر حدیث دخی مرویدر

ربیع الابرارده خضرله الیاس هر کیجه سدّ یأجوجده بولشوب حفظ وحراست ایدوب بو ایکیسینك یدکاری کرفس ایله متردر دینوب بعض معتبراتده خضر علیه السلام مجمع البحر ینده نوردن برمنبر اوستنده اولوب امر حق ایله جمیع حیوانات اکا مسخردر هر صباح واخشام اکا ارواح دخی عرض اولنوردیو کعبدن مرویدر (قصهٔ فرار) عرایس ثعلبیده مذکوردرکه حضرت رسول علیه السلام معراجه کیدرکن یولده بر لطیف رایحه قوقوب سببی ندر دیو جبرائیله صوردقده دیدیکه خضرك پدری عظیم الشان بر کافر پادشاهی اولوب غیری اولادی اولمیوب خضری خواجه یه ویردکده واروب کادبجه یولده بر کیزلو یرده بر صالح عابد کمسنه نك صومعه سنه اوغرایوب بیله عبادت ایدوب پدری خواجه ده اوقورصانوب خضر بیودکده باباسی آنی اولندیروب خضر عورتنه یقلاشمدی * لکن پدری بیلمیوب بعد زمان پدری ابرامله آنی بوشاندیروب بردخی اولندیروب بعد زمان خضرك اولاد استمدیکنی پدری طویوب قاقیمغین قاچوب غائب اولدقده پدری نادم اولوب اطرافی ارادوب دریاده برجزیره ده بولنوب بعضیلری پدرینه خبر ویروب اودخی آدم کوندرنجه بری دخی کیدوب کانلر بولمیوب بوش وارد قلرنده قتل ایدوب بعده بنم اوغلومك قاچمسنه سبب اولدك دیو خضرك ایکنجی خاتوننی دخی قتل ایلدی اولکی خاتون ایله خضری کورن برمسلمان دخی قاچوب بر کافر کوینه کاوب آنده اولادلری اولوب بعده اوآدم وفات ایتدی عورتی خضرك پدری اشیدوب دینکدن دونمدی یوق دیدکده قزغان ایله صوقیناد وب خاتونك ایکی اوغلنی صویه براغوب وفات ایتدکارنده اللّه اولوب همه امر کوچك اوغلنی دخی آتمق دیلدکده اوغلنجق سویلیوب اناجغم صبر ایله جمله مز جنتده یوزدیوب خاتون انی دخی آتوب وفات ایتدکارنده خاتونك وصیتیله کوکارین کویده اولان سازدن یاپلمش صومعه لرینه کوموب صومعه یی اوزرلرینه یقوب بو رایحهٔ طیبه انلرك مزارلرندن کلور بعده کفره دن کمی یه بنوب تجارته کیدنلرك کمیلری پاره لنوب غرقدن قورتلان ایکی کمسنه برجزیره ده خضری آق قفتان کیوب نماز قیلار کوروب خضر بونلره کندوینی نه یرده ایدیکنی دیو ویرمکه آندویروب هوادن بحر کن بربلوده کل بو ایکی کمسنه یی کوتوروب شهرمز ده اولر ینك طامی اوستنده قودیوب بوات بونلری ایلندکده بریسی طتمیوب بریسی پادشاهه واروب اوغلك خضری کوردم دیو تفصیل ایدوب اودخی بیله آدم قوشوب وارد قلرنده خضری بولمیوب کلدکلرنده نمازناسازی آصوب بعد زمان اوپادشاهك وشهر خلقنك کفر وعصیانلری مشتد وممتد اولدقده امر حق ایله بن اوشهری دیار قوم لوط کبی کول یوزینه قالدروب باش آشغه براقدم دیدی (قصهٔ ینبع) زین المجالسده وهبدن مرویدرکه برکون لب دریاده اوتورورکن بر دلنجی کلوب اللّه حقیچون بکا برنسنه ویر دیدکده خضر علیه السلام نام رب الانامی غایت تعظیما غشی اولوب عقلی کلدکده نفسمدن غیری نسنه یه مالك دکلم سن ایسك بکا آندویردك ایمدی نفسم سکا بذل ایتدم بنی صاتوب بهاسیله منتفع اول دیدکده اول سائل نائل مائل خضر علیه السلام ایدیکنی بلمیوب بازاره ایلتوب ساجم بن ارقم آدلو کمسنه صاتوب آلوب اوینه ایلتوب اوینك برطرفنده برکوجك باغچه سی اولوب باغچه نك برطرفنده بریوك طاغ اولمغین حضرك الینه برکولنك ویروب بوطاغدن طاش کسوب باغچه یه دولك دیوب برمصلحتنه کتدکده خضر کسمکه باشلایوب ساجم برمقدار زماندنصکره کاوب اوغلانك قارنی آجدردیو طعامله واروب خضری نماز قیلر کوروب طاغی جمله کسلمش کورمکین عقلی شاشوب حیران اولوب سن کیمسن دیوب خضر دخی اللّه قوللرندن وآدم اولادندن اولوب سنك قولکم دیدکده اللّه حقیچون سن کیمسن دیو ویردیدکده خضر علیه السلام نام باك رب الافلاکی ایشتدکده غشی اولوب عقلی کلدکده احوالنی خبر ویرمکین ساجم هاجم کمال ندم والمندن غشی اولوب عقلی کلدکده خضری اعتاق واعتذار وجناب حقه توبه واستغفار ایدوب خضر دخی شکرا للّه سجده یه واروب الهی سنك حقکیچون قول سنك حقکیچون آزاد اولدم پس بن قوالکه منت وعنایت ایدوب نار جحیم دائم الاحراقدن اعتاق ایله دیو مناجات وعرض حاجات ایتدی (ملاقات پاشادون) بعده ساجمدن اجازت الوب لب دریاده کی مقامنه واردقده برکیمسنه کوردیکه صو یوزنده اباغ اوزره طوروب یارب خضره مغفرت ایدوب قوللقدن آزاد وتوبه سن قبول ایلدیو دعا ایدر * سن کیمسن دیو صوروب بن شادونم دیوب بودخی بن خضرم دیوب شادون علیه السلام یا خضر بنم یانمه کلمه ای کنهکار آخرت نعمتلرین اونتدکیکه

غراره میل ایدوب حق تعالی سنی آنك ایچون قوللغه کرفتار ایتدی دیدکده خضر علیه السلام بو کلام ملام انجامی سامع اولدقده فی الحال جناب حقه ساجد وخاشع اولوب اثناء انین وحنینده (یا خضر طلبت الدنیا واتخذتها مسکنا لنفسك حیث غرست یا خضر آثرت الدنیا علی الاخرة واشغلت قلبك بحبها ولو کان لی فی حبها رضی لخصصت بها اولیائی ولکن ازویها عنهم لهوانها علی وکرامتهم عندی) دیو سرینه ندا آخدا کلمکین خضر شادونه بنم ایچون دعا ایله دیوب دعا ایتدکده توبه سی قبوله موصول اولدی * مرویدرکه جناب حقدن خضره بویله خطاب مشعر العتابه سبب بو ایدیکه اب دریاده برصومعه سی اولوب کاهانده کاه صحرالرده عبادت ایدوب صحراده کونشدن سایه اولمغیچون براغاج دیکوب بیودکده آنك کولکه سنده عبادت ایدوب کونشدن قاچوب نوعا حضور اختیار ایتدیکی ایدی (فائده) بعض کتبده ابن عباسدن مرویدرکه خضرله الیاس هرییل حج زماننده عرفاتده جمع اولوب بری برلرینك باشلرین تراش ایدوب آیریلشه جق زمانده بودعایی اوقورلرکه (بسم اللّه ماشاء اللّه لا یسوق الخیر الا اللّه ماشاء اللّه لا یصرف السوء الا اللّه ماشاء اللّه ما کان من نعمة فمن اللّه ماشاء اللّه لا حول ولا قوة الا باللّه) ابن عباس ایدر هر کیم بودعایی صباحده واخشامده اوچ کره اوقورسه غرقدن سرقدن حرقدن سلطاندن شیطاندن عقرب ویلاندن محفوظ اوله

(باب ثامن عشرده احوال یوشع نبی علیه السلام)

ابن نون بن افرائیم بن یوسف بن یعقوب علیهما السلام اصلده اسمی یشوع اولوب عربلر یوشع دیدیلر * معتبراتده مذکوردرکه حضرت موسانك همشیره زاده سی وتلمیذ خاصی وخادم ورفیق باخلاصی اولوب کبار انبیادن ومرسلین اصفیادن ایدی بنی اسرائیلدن یوسف علیه السلام نسلی اولان سبطه رئیس ونقیب وجمیع عساکر نصرت مأثرك مقدمه سنه سردار ذو رأی مصیب اولوب خضره ملاقاتده واکثر اوقات وحالاتده حضرت موسانك رفیق ویار شفیقی ایدی تیهدن اریحایه تجسس اخبار واطوار کفار ایچون اون برنقیبله بیله کیدوب کلدکلرنده کفارك جسامت ومهابتنی بنی اسرائیله دیمیوب بعده بنی اسرائیل خبردار اولوب قورقدقلرنده کالب ایله بونلرك ایکیسی تسلیت وانواع نصیحت ایتمشلردر قرآنده (وقال رجلان من الذین یخافون انعم اللّه علیهما ادخلوا علیهم الباب فاذا دخلتموه فانکم غالبون) آیتنده رجلاندن مراد یوشعله کالبدر دیمشلر (اجمال فتوحات) بنی اسرائیل سفیه داخل صحرای تیه اولدقلرنده یاشی یکرمیدن زیاده بولنانلرده یوشعله کالبدن غیریلرینك جمعیسی تدریجله ینه تیهده وفات ایدوب یرلرینه اوغللری ویکرمی یاشنده ودخی اکسك اولنلر یتشوب بعده هارون علیه السلام دخی وفات ایدوب * تفسیر قاضیده قول اکثر بندر دیدیکی روایت اوزره حضرت موسی علیه السلام دخی تیهده وفات ایدوب آنك عقبنده یوشع پیغمبر اولوب وفات موسادن اوچ آی صکره بنی اسرائیلك تیهدن یوللری آچلوب یوشع علیه السلام ایله اریحایه واروب برروایتده بنی اسرائیل ایله اریحایی سابقا موسی علیه السلام فتح ایدوب بعده کافرلر الدقده حضرت موسی علیه السلام وفاتندنصکره تکرار یوشع واروب علی کلا التقدیرین یوشع اریحا حصارین التی آی محاصره ایدوب یدنجیده برجمعه کونی یوروبش ایتدکلرنده قدرت حقله حصاردیواری ییقلوب کیرلدکده هجوم واقدام اهل اسلامله قتام کفار اثام تمام انهزام بولدیلر اثناء محاربه ده اخشام یاقلاشوب کون طولینورکن دین موساده یوم سبتی تعظیما مقاتله حرام اولمغین یوشع علیه السلام دعاسیله کونش برساعت طوروب کفارك جمله سی مقتول اولدقده کونش طولندی * مرویدرکه اطرافده بش کافر پادشاهی اریحا فتحن اشیدوب بنی اسرائیلله جنکه اتفاقله کلدکلرنده محاربهٔ مؤمنین ابرار ایله کفار اشرار تارمار اولوب فرار ایدنلر بر یره جمع اولدقلرنده طولو یاغوب اول ناپاکاری هلاك وآغشتهٔ خون وخاك ایتدی پادشاهلری برمغاره یه کیردکده بشی دخی طوتلوب قتل وصلب ودار دنیادن سلب اولندیلر * بعده یوشع علیه السلام تدریجله اطراف واکنافده اولان ملوك قبائلدن اوتوز برکسنه یه قتل ایدوب جمیع ممالك وولایت شام مضبوط ومحکوم اهل اسلام اولدی (روایت اخری) تاریخ میرخوانده مفصلا مذکوردرکه وفات حضرت موسایه بنی اسرائیل بر ییل یاس طوتوب مدت مزبوره ایچنده امر حقله یوشع علیه السلام صحرای تیهدن بنی اسرائیله یوریوب نهر اردنی یاریلوب ایچندن کچیلوب بعده نهر اولکی کبی اولوب یوشع علیه السلام

اثرباقی اولمق ایچون اون ایکی عظیم طاشی بری برى اوستنه قودیروب مناره کبی یوکسك اولدی بعده اریحایی
محاصره ایدوب قلعه سی غایت حصین ورصین اولمغله مسلمانلر غمکین اولدقده یدنجی کونده یوشع علیه السلام
اشراف بنی اسرائیلله صندوق الشهاده یی قلعه مستحق اولان قلعه اطرافنه یدی کره طولاشدیروب بردعا
اوقویوب اوفلدکده فی الحال بفضل الملك المتعال قلعه نك باروسی بلاسبب یقلوب ایچنه کیریلوب کفره نك
کیمی مقتول کیمی اسیر ومغلول ایدوب خاتم الانبیا حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم دن اول زمانه دك
مال غنیمت خلقه حرام اولمغین جمع اولنان اموال عظیمه یی آتش یاقوب ایچنه براقدقلرنده یانمیوب کیزلنمش
مال غنیمت قالدیغی معلوم اولمغله بدنة الحکم دیدکلری نسنه یه مراجعت اولندقده خائنك اسمی ظاهر اولمغین
کیزلدیکی کتوردیلوب جمله مال ایله اول خائن دخی بیله یانوب بعده جمله مسلمانلر شهر قپوسندن کیررلرایکن حطه
دیو جناب حقه خضوع وخشوع ایله رکوع ایدرك کیرمکه امر الهی اولوب ایچلرندن یتمش بیك کمسنه
مسخره لق طریقیله قصدا غلط سویلیه رك کیردکلرنده کوکدن یلدرم اینوب دفعة هلاك اولدیلر بعده یوشع
علیه السلام بنی اسرائیلله قدس شریفه کیدوب آنده اولان کفره عمالقه نك اکثرینی قتل ایدوب غایت
جسیملر اولمغین بر بینك باشنی اوتوز مسلمان اوشوب کوچله کسرلردی بعده بلقا شهرینه واروب بالق آدلو
پادشاهی خوفندن قلعه یه کیروب اسم اعظم بیلوب مؤمن وصالح اولان بلعم بن باعوردن بنی اسرائیله بددعا
رجا ایدوب اودخی طیانوب عاقبت برطریقله راضی اولوب بددعا ایتدکده بنی اسرائیل صیدوب یوشع علیه
السلام دعا ایدوب سبب انهزام معلوم اولدقده یارب اسم اعظمکی بلعامه اویتدر زیرا محلنه صرف ایتمدی
دیدکده بلعامك خاطرندن کیدوب مسلمانلر قلعه محاصره سنده مبالغه ایتدکلرنده بالق تکرار ابرام
ایتمکین بلعام دعا ایدوب لکن مقبول اولمامغین شمدیدنصکره حیله دن غیری چاره قالمدی بنی اسرائیل
ایچنه زانیه عورتلر کوندرلك ایچندن بریسی زنا ایدرسه جمله سی فتح ونصرتدن محروم اولورلر دیوب واقعا
کوندردکلرنده نقیب سبط شمعون اولان زمری نام ملعون برعورته یاپشوب یوشعه واروب بونکله زنا یکا
حرام ایدردیوب حرامدر دیدکده بن سنك سوزیکی طوتمزم دیوب عورتی کندی چادرنه ایلتوب زنا ایتمکین
فی الحال بنی اسرائیله طاعون کیروب کبار احباردن فنحاص بن عیزار بن هارون علیه السلام ایکیسنی
برحربه یه صاپلیوب زنا ایدنك حالی بودردیو کزدیروب سائر فاحشه لری مسلمانلر قووب طاعون دخی
رفع اولوب سبب فساد اولمغین حق تعالی بلعامك ایمانن آلوب ایرته سی جمعه کونی مسلمانلر طبل وتای
چلارق یورویش ایدوب اختشامه قریب حصارلك برمقداری زلزله ایله یقلوب عظیم جنك اولوب سبت کونی
محاربه جائز اولمامغین وقوف شمس ایچون یوشع علیه السلام دعا ایتمکین کونش برساعت طوروب
مسلمانلر جمیع کفاری قتل ایتدکده طولندی اول اثناده بالق ایله بلعام دخی قتل اولندی * مشهوردرکه کونش
طولنورکن طورمق دنیاده اوچ کمسنه ایچون میسر اولدی بری یوشع بری سلیمان پیغمبر بری حضرت
علی ایدی * ایرتسی اموال غنیمتی آتشه یاقوب بعده اراضئ مقدسه اطرافنده خاتی کفره اولان عالی نام شهره
واروب پادشاهی ایله اون ایکی بیك کمسنه قتل اولنوب ینه آنك قربنده اعما وجیعون آدلو ایکی طاغ صحرالرنده
وافر کافر متوطن اولوب یوشع علیه السلام آنلری دعوت ایتدکده جمله سی امانله ایمانه کلوب بعده اول طاغلر
قربنده سلم نام برطاغده محکم قلعه وایچنده وافر کافر واطرافنده وافر قریه لر اولوب بارق آدلو پادشاهلری
اولوب یوشع علیه السلام آنده دخی واردقده جمله سی ایمانه کلوب اشبو فتوحات عظیمه دنصکره یوشع علیه
السلام اقصای مغربده بش پاره شهر اولان ارمانیان ولایتنه کیدوب بشینك دخی بش پادشاهی جمع اولوب
مسلمانلرله جنك ایدوب کافرلر صینوب پادشاهلری برعظیم مغاره یه کیروب یوشع علیه السلام مغاره قپوسنه
بکجیلر قویوب کندوسی مسلمانلرله فرار ایدن کفاری قووب نیجه سن قیروب اکثرنی طوتوب یاغوب هلاك ایتدی
بعده مغاره دکی بش پادشاه طوتلوب قتل اولندیلر بعده یوشع علیه السلام دیار شامه کلوب آنده اوتوز
بر پادشاهلق مملکتلر فتح وضبط ایدوب هر برینك پادشاهی کافر اولمغین قتل ایدوب مملکتلرین بنی اسرائیله
تقسیم ایلدی اشبو غزوات وفتوحاتك جمله سی یدی ییلده واقع اولدی بعده تدبیر احوال بنی اسرائیله وتعلیم
توراة وبیان شرع جلیله مقید اولوب بعد زمان وفاتلری قربنده خسته اولدقده سلم پادشاهی بارق جمله

ولایتی خلقیله مرتد اولدقلری ایشیدلمکین کندولر جنکه بالذات کیده میوب لکن مرتدلره بددعا ایدوب
کالب بن یوقنایی کندی یرلرینه خلیفه دیکوب روح پرفتوحلری آشیان جنانه طیران ایتدی * مرویدرکه
قره یاغز معتدل قامتلو ایری کوزلو یمی کوکسلو غازی ومجاهد وبهادر وامور حرب تدبیرنده ماهر ایدی
معجزاتلری چوق اولوب ایچلرندن بری انشقاق نهراردن بری دخی وقوف شمس ایدیکه مقدما ذکر اولندی
اهل کتاب قولنجه مدت دعوتی وحکومتی یکرمی بر ییل مدت عمری یوز اون ییل ایدی عرایسده دعوتی یکرمی
یدی عمری یوز یکرمی التی دینوب * تاریخ منتظمده حضرت موسایه مقارن اولدقده قرق ایکی یاشنده
موسی وفاتنده یوز یاشنده اولوب بعده یکرمی یدی ییل خلافت سوردی دینوب بوتقدیرجه عمری یوز یکرمی
یدی ییل اولور قبر شریفی جدی افرائیم بن یوسف علیه السلام قبرینه قریبدر بعض کتبده مدت خلافتی یکرمی
سکز عمری یوز یکرمی ییل ایدی قرآنده مذکور اولان ذوا الکفل نبی برقول اوزره بودر دیمشلر بعض کتبده
قدسه قریب نابلس شهری قراسندن برقریه ده یاخود حلب قربنده معره شهرنده وفات ایتمشدی
دیو مذکوردر * مرویدرکه یوشع وفاتنك عقبنده کالب مسلمانلرله سابقا مرتد اولان بارق اوزرینه یوریوب
سلم ناحیه لرین فتح وضبط ایدوب اون بیك مقداری کافری کوهستانده قیروب بارقی واعیان کفاری طوتوب
بقیة السیوف مذات مألوف طاغلره قاچوب سابقا یوشع علیه السلام بددعا ایتمکین بقیه عمرلری
ذلتله کچدی * مرویدرکه بارق منافق سابقا یتمش پادشاه حبس ایتمشدیکه هر برینك پارمقلرین کسوب
طعام وقتنده تحقیرایچون اوکلرینه اتمك پاره لری آتوب یاپشمغه قادر اولمامغین یوزلری اوزره دوشوب
کلب کبی قاپشوب یرلردی کالب بوحالی اشتدکده بارقك دخی اللرین کسوب ایللره ایتدیکی کندی باشنه
کلدی اشبو فتوحاتدنصکره کالب مصره کیدوب جمیع ممالك مصر وشام بنی اسرائیل ضبطنده اولوب نیجه
ییللر امن وامان ایله کامرانلقلر ایتدیلر بعد زمان کالب وفات ایتدکده اوغلی یوسافوس خلیفه اولدی

(باب تاسع عشردر احوال حزقیل نبی علیه السلام)

ابن بورا یاخود بوذی لاوی بن یعقوب علیه السلام نسلندن ایدی بعض کتبده یوشع علیه السلام وفاتنده
کالب بن یوقنا خلیفه اولوب کالب وفاتنده اوغلی یوسافوس خلیفه اولدیکه خوب جمال ویوسف مثال
ایدی دینوب * بعض معتبراتده یوشع وفاتنده فنحاص بن عیزار بن هارون علیه السلام خلیفه اولدی دینوب
تفسیر ابلیده کالب یرینه حزقیل علیه السلام خلیفه اولدی دینوب * تاریخ میرخوانده مذکوردرکه
حزقیل علیه السلام حضرت موسادنصکره اوچنجی خلیفه واوچنجی پیغمبردر بدر ینك ایکی خاتونی اولوب
برندن اون نفر اوغلی اولوب بونك والده سندن اولادی اولمیوب مسنه ایکن جناب رحمانه دعاء فراوان ایله
تازه جوان اولوب بعد زمان حزقیل وجوده کلمکین خلقه عجب کلوب ابن العجوز دیولقب قودیلر * عرایس
ثعلبیده یوشع یرینه کالب آنك یرینه اوغلی خلیفه اولوب اووفات ایتدکده حزقیل بنی اسرائیله پیغمبر اولدی
دیو مذکوردر (احیاء موتی) تفاسیرده (الم تر الی الذین خرجوا من دیارهم وهم الوف حذر الموت
فقال لهم الله موتوا ثم احیاهم) آیتنده مذکوردرکه دیار عراقده واسط شهری قربنده داوردان نام شهرده
طاعون اولمغین اون بیك یا اوتوز بیك یا یتمش بیك کمسنه شهردن قاچدقلرنده بی مرض وسبب محض غضب
رب ایله جمله سی دفعة وفات ایدوب کموکلری اتله دریدن عری وبری اولدی بعد اززمان طویل حضرت حزقیل
مرور ایدوب بوحال حیرتمآل منظوری اولوب کمال تعجبندن متغیر ومتحیر اولدقده (قوموا باذن الله)
دیو ندا ایتمکه وحی اولنوب امری ادا ایتدکده جمله سی دیریلوب (سبحانك اللهم وبحمدك لا اله الا انت)
دیو تسبیح رب الانام ایله قیام تام ایتدیلر * ینه تفاسیرده برروایتده عددمز بور اوزره اولوب دفعة وفات ایدن
طائفه نا خائفه بنی اسرائیلدن اولوب پادشاهلری غزایه کیده لم دیدکده عناد وابا ایدوب فرار اختیار
ایتدکلرنده وفات ایدوب سکز کوندنصکره ینه حیات بولدیلر دینوب تفسیر جلالینده طاعوندن قاچوب
وفات ایدنلر سکز کون یادخی زیاده یاتوب بعده حیات بولوب نیجه زمان یشایوب لکن اوزرلرنده اثر موت
مشاهده اولنوب هر کیدکلری لباس کفنه بکزیوب بونلرك اولاد ونسللرنده بوحال مستقر ومستمر اولدی
دینوب * بعض معتبراتده مذکوردرکه طاعوندن شهر خلقنك بعضلری قاچوب وفات ایدوب بعضلری

قاچيوب قاچنلری بوقلاده قلرنده كوروب دفنه مجال اولمامغین حیوانات يسون دیو بردیوار چكوب بدنلری
چوروبوب بعده حزقيل عليه السلام اوغرايوب باقوب دعا ایتدكده حیاته كلهكين شهرلو ينه كاوب نيجه
زمان يشايوب بعضلر ينك اولادی دخی اولدی * فوايح مسكيه ده طاعوندن فرار ايدوب وفات ایدنلره عطاء
خراسانی قولنجه اوج بيك * ابن عباس ايله وهب قولنجه درت بيك مقاتل وكلبی قولنجه سكز بيك ابوروق
قولنجه اون بيك ابومالك قولنجه اوتوز بيك سدی قولنجه اوتوزيدی بيك عطاء بن ابی رباح قولنجه يتمش بيك
ايدیلردینوب * كتاب مبهمات اقرانده قرق بيك ايدیلردیوا ابن عباسدن برروايت دخی مذكوردر * تفسير تيسيرده
حسن بصريدن مرويدركه ذوالكفل نبی حزقيل عليه السلامدركه يتمش پيغمبره كفيل اولوب يعنی تعدی
يهود اهل جحوددن عون وصون خالق الكون ايله ملجأ ومناص اولوب جملهسن قتلدن خلاص ايتمكين
ذوالكفل ديمكله ملقب ومسمی ومشهور دنيا اولدی (روايت مفصله) تاريخ ميرخوانده حزقيل
پيغمبر اولدقده بنی اسرائيلی فی الصبح والمسا متابعت شرع موسايه ترغيب ومخالفتدن انذار وترهيب ايدردی
بعد زمان جناب حقدن ايليا شهرينه نيجهلر قولنجه داوردان شهرينه مرسل اولوب شهر خلقنی كفاره
غزايه تحضيض وتحريض ايدوب آنلر اهمال ايتدكلرنده طاعون مسلط اولوب خلق قاچوب شهردن
برميل قدر كيتدكلرنده برصدای عجيب وندای مهيب ايشيدوب جملهسی وفات ايتديلر عددلرنده اختلاف
اولنوب ابن عباس قولنجه درت بيك حسن بصری قولنجه سكز بيك وهب قولنجه سكسان بيك كمسنه ايديلر
ابن عباس قولنجه يدی كون كچدكده جيفهٔ كثيفهلری شيشوب قوقوب حزقيل عليه السلام اعتكافدن
چيقوب اوغرادقده كوروب اسركيوب حياتلرينه دعا ايتدكده جملهسی قالقوب لكن آنلرك وصكره دن متولد
اولان اولاد ونسللرينك بدنلرندن رايحهٔ كريهه اصلا كتمدی وهب قولنجه زمان وفاتلری اوزانوب اتلری
چوروبوب دوكاوب كموكلری دخی پوسيده اولمشدی * والحاصل مردهلر زنده اولدقلری حالده (سبحانك اللهم
وبحمدك لا اله الا انت) ديوسويليهرك قالقوب شهرلرينه كيروب بقيهٔ عمرلرين شرع موسی ايله عمله صرف
ايتديلر حزقيل عليه السلام بونلرك اولادی اراسنده نيجه زمان طوروب اول قوم مستحق اللوم كاه متابعت
كاه مخالفت اوزره اولمغين حزقيل عليه السلام انجنوب ديار بابله كيدوب آنده وفات ايتديلر قبر شريفلری
حله ايله كوفه شهرلری اراسنده اولوب طائفهٔ يهوده زيارتكاه اولمشدر دیشلر حليهٔ شريفهلرينه ومدت عمر
ومقدار دعوتلرينه اطلاع ميسر اولمامغين تعرضه مجال اولمادی ديو مذكوردر

(باب عشرون در احوال الياس نبی عليه السلام)

ابن ياسين بن فنحاص بن عيزار بن هارون نبی عليه السلام انبياء كزيدهدن وكبارمرسليندن اولوب خلقی شريعت
حضرت موسايه دعوت ايدردی عرايس امام ثعلبيده مفصلا مذكوردركه حزقيل عليه السلام وفاتندن صكره
اراضیٔ مصر وشامده متفرق اولان ملوك واسباط بنی اسرائيل احكام توراة شريفه ايله عملده اهمال وكسل
ايدوب ايچلرنده عبادت اصنام ونيجه قبايح وآثام ظهور ايدوب شامده بعلبك شهرينك احب آدلو پادشاهی
بعل آدلو غايت حسنا برعورت صورتنده ينه بعل آدلو برصنمه طپاردیكه صافی التوندن يكرمی ذراع درت
كوشهلو اولوب هر كوشهده بريوزی اولوب طورديغی كنيسهٔ كفرانيسهده درتيوز نفر خدمتكاری
واراديكه اول صنمك ايچنه شيطان كيروب حق دين بودر ديو كفر وضلالات اوزرهدين وايين تعيين ايدوب
بونلره سويلمكين كفار حماقت نهاد وضلالات اعتياد حاشا صنمی اله اعتقاد ايتمشلردی زمرهٔ
اصحاب ضلالتی دينه دعوت ايچون جناب حقدن الياس مرسل اولوب دعوته اقدام واهتمام ايتدكده
پادشاهك وزيرندن غيری بركمسنه ايمانه كلمدی بعضلر ديديلركه پادشاه اولا ايمانه كلوب امر الياس ايله عمل ايدوب
لكن ازبيل آدلو خاتونيكه چوق يشايوب ملوك بنی اسرائيلدن يدی كمسنهنك خاتونی اولوب هر برينی بربرطريقله
هلاك ايدوب يتمش نفر اوغلی اولمشدی انبيايه عداوت اوزره اولمغين احبی اضلال وافساد وخلقی دخی عبادت
بعله معتاد ايتمشدی حضرت الياسه ايصال ضرر قصد ايتدكده الياس عبادت استيناس خوف شرار الناسدن
طاغلرده برمغارهده يدی يل عبادت ايدوب متصل كافرلر بونی ارايوب قدرت حقله بولميوب بعده احبك
ولدی احبی خسته اولوب اطبا عاجز اولدقده بعلك خدام لشامی الياسی بولدیروب قتل ايتمد يكنكه بعل سكا

انجنمشدر الياس عليه السلام حياتنده ايكن بعل سكا سويلمز ديدكلرنده بلاد شامده اولان اصنامه تضرع ايچون
درتيوز كمسنه كوندروب بولده الياس عليه السلام مغارهسی یاننده ن كچوب الياس عليه السلام امر حقله
بونلره بولشوب ديديكه پادشاهه ديكوز كه حق تعالی بيوردیكه ای احب سن بيلورسنكه بندن غيری تكری
يوقدر جمله عالملری بن براتدم رزقلرين ويروب اولدورن ديركورن بنم لكن كمال حماقت وضلالتكدن بنم غيريمه
طاپوب اوغلوكك شفاسنی خير وشره نفع وضره قادر اولميان صنملردن طلب ايدرسن عزوجلالم حقيچون
سكا اوغلوك سببيله خشم ايدوب يقينده اوغلوكی هلاك ايدرم ديدكده كفره بوخطاب پرعتابی ايشيدوب كمال
خوفله واروب احبه خبر ويردكلرنده قاقيوب الياسی كتورمكه اللی نفر كمسنه كوندروب واردقلرنده دعاء
الياسله كوكدن آتش اينوب جملهسن ياقوب بعده بربلوك دخی كوندروب انلر دخی واردقلرنده آتشله يانوب
اوچنجيده مابقا مسلمان اولان وزيری ايله وافر آدم كوندروب امر حقله الياس عليه السلام بونلرله بيله
شهره كلوب اتفاق اول كون احبك اوغلی وفات ايدوب احبه باشی قايسی اولمغين الياس عليه السلام ينه
طاغه كيدوب نيجه زمان طاغده طوروب بعده عزلتدن اوصانوب شهره كلدكده يونس پيغمبرك والدهسی
اوينه كيروب التی آی انده طوروب يونس عمه امر اوغلانجق اولوب والدهسی الياسه كالی خدمتلر ايدوب بعده
الياس ينه طاغلره كيدوب يونس وفات ايتمكين والدهسی الياسه واروب شهره كلمكه يلوارمغين يدنجی كون
شهره كلوب خاتونك تضرعيله دعا ايتدكده جمله اوندرت كون كچمشكن يونس حياته كلوب الياس
تكرار طاغه كيدوب كفرهنك اصرار وعنادی متمادی اولدقده الياس عليه السلام يدی يل قحط اولمغه
دعا ايدوب بوقدر نفوس كثيره هلاك اولمسونلر ديو اوچ يل يتردبو وحی الهی اولوب بعده اوچ يله دك اصلا
يغمور ياغميوب الياس عليه السلام شهرده بعض فقرا اوينه واروب نعمت وبركت ظهور ايدوب
بومعجزاتی كورن كفار مستحق الرجوم الياسه هجوم ايتدكلرنده براوه دخی كيدوب اتفاق بركيجه اليسع
والدهسنك اوينه واروب اليسع تازه يكت اولوب خسته بولنوب الياس دعاسيله صغالوب الياسه ايمان
كتوردی سفر وحضرده آنا خدمتكاری اولدی بعده ايكيسی خلق اراسنه واروب الياس عليه السلام
ايمانه كلورسكز قحط كيدر ديوب كفره به تأثير ايتمدكده صنملر يكزی صحرايه چقاروب آنلردن يغمور
ايستمك مراد حاصل اولورسه بن سزی دعوتدن فراغت ايدهيم حاصل اولمازسه ايمانه كليكز تا كه جناب حقدن
نه احسانلر كورهسز ديوب كافرلر صنملرينه يالواروب مأيوس اولدقلرنده الياس عليه السلام دعاسيله عظيم
يغمور ياغوب لكن كمال قحطدن زراعت ايده جك تخم قالمدی ديدكلرنده الياس عليه السلام تخم يرينه
طوزا كگزديوب اكدكلرنده قدرت حقله نخود بيتوب كفره بومعجزاتی كوروب عنادده مصر والياسه غير مقر
اولدقلرنده الياس عليه السلام كفارك آزاردن بيزار اولوب اول منفورلردن دور اولمغه دعا موفور ايتمكين
فلان كون فلان يره واروب نه كوررسك اوستنه بينوب قورقمه ديو وحی كلوب يوم موعودده مكان معهوده
اليسع ايله بيله واروب جبرائيل عليه السلام جمله جسمی ورختی صافی اتشدن برآت كتوروب الياس
صيچرايوب بينوب هوايه چقوب اليسع يا الياس ديو چاغردقده اباسن اشاغه آتوب الياس يرينه پيغمبر وخليفه
اولمغه اشارت اولدی الياسدن شهوات نفسانيه واغراض انسانيه كتمكين قنادلنوب انسی ملكی ارضی
وسماوی اولوب خلق كوزندن محجوب اولدی بعده حق تعالی بعلبك پادشاهی اولان احبه وقومنه برعدو
مسلط ايتمكين كلوب جملهسن قتل ايدوب بعده اليسع عليه السلام بنی اسرائيله نبی مرسل اولدی
(روايت اخری) اسمی ومؤلفی مجهول عربی برقديم تواريخ كتابنده مفصلا مذكوردركه الياس عليه السلام
يدی ياشنده ايكن خواجهدن اوقومدين جمله توراتی ازبرايوب بركون بنی اسرائيله سزه تماشا كوسترهيم ديوب
تواله ديدكلرنده برنعره اوردقده جمله خلق دوشوب وفات ايده يازدقلرنده پادشاهلری ايشيدوب الياسی ساحردر
ديو قتل ايتمك ايستيوب بودخی قاچوب برطاغه واردقده طاغ يارلوب يا الياس بن مسكنك
ومأواك اولورم ديوب بعده طاغده برتيجی جانورلرله كزوب قرق ياشنده اولدقده خلق عالم غايت آزمش
اولمغين دينه دعوت ايچون جبرائيل عليه السلام بوكا نبوت ورسالت خبرين كتوروب حق تعالی طاغلری
وارسلانلری وآتشی سكا مسخر ايدوب يتمش پيغمبر قوتن ويردی وار كفاری دينه دعوت ايدوب

بنی اسرائیلی سکاو برسونلردیو سویله دیوب تمش قریه خلقی که هر بری برشهر قدر اولوب هر برینک بشقه حاکمی
اولوب جمله سی بعل آدلو صنمه طپارلردی ایچلرندن ابتدا احاب آدلو بکه واروب ایمانه دعوت ایدوب معجزه
دیلدکده یانمش آتشی کل دیو چاغروب آتش الیاس یاننه واروب الله بردرسن حق پیغمبرسن دیو سویلمکین
احابله خاتونی ایمانه کلوب بعده الیاس جمله کفره نک جمعیتلری کوتنده واروب ایمانه دعوت ایتدکده کافرلر
الیاسی طاشلیوب جمله بکارلک باشی اولان عامیل برقزغان ایچنده یاغ قینادوب یا الیاس دعوتدن فراغت
ایتمزسک سنی ایچنه آتارم دیوب الیاس علیه السلام دخی بره آتش سوبون دیوب قدرت حقله سو بوندکده
خلق حیران قالوب الیاسی قو یو ویردیلر ایرتسی ینه واروب کفره ایله وافر بحث ایدوب بکلر دخی علماء بنی
اسرائیلی چاغروب نه دیرسز دیوب آنلر دخی حق پیغمبردر توراتده بونک صفتلرینه اشارت واردر دیوب
علمادن بعض منافقلر ساحردر کذابدر دیدکین کافرلر بنی اسرائیلی زنجیره طاقوب الیاس ایشیدوب غم چکوب
کیجه اولدقده یانجه آنشلرله بکار مرادینه واروب طشره دن وافر نصیحتلر ایدوب ایرتسی عامیلله تکرار
سویلشوب عامیل مهلت ایستیوب بعده الیاس احابه واروب خبرویردکده احاب ایماندن مرتد اولوب
خاتونی الیاسه تابع اولوب کیجه کوندز بیله عبادت ایدوب کیجه اولدقجه جانورلر کلوب الیاسله بیله
اغلاشوب الیاسک ازدن اوده سی اوستنده یردن کوکه دک نوردن دیرک طوروب عامیلک خاتونی بو حاللری
کوروب ایمانه کلوب الیاسه واروب بیله عبادت ایدردی بعده الیاس عامیله واروب خسته اولان اوغلونک
شمدی وفات ایدردیوب واقعا وفات ایتدکده عامیلک عقلی شاشوب یا عامیل صنمکز بعل دیدیککز کبی ایسه
دعا ایله اوغلوکی دیرکورسون دیوب اودخی دعا ایدوب مأیوس اولدقده الیاسه سن دعا ایله دیو منت ایدوب
الیاس دخی جمله ولایت خلقنی جمع ایله تا که ربمک عظمت قدرتنی کورسونلر دیوب جمع اولندقده الیاس نماز
قیلوب دعا ایتمکین میت جانلنوب ایاغ اوزره قالقوب (لا اله الا الله وحده لا شریک له یا الیاس ان الهک هو الحق
وانک علی الحق) دیو سویلیوب عامیل سروردن ایمانه کلوب بکلکنی براغوب عبا کیوب الیاسه تابع اولوب
سائر کافرلر الیاس ساحردر دیو عناد اوزره قالدیلر بعده الیاسک جمله یولداشلری وفات ایدوب یالکز قالوب
کفره دن مأیوس اولوب قحط اولمغیچون دعا ایدوب ایچلرندن کتدکده یغمور کسیلوب بکارلر واغاجلر قوروب
کافرلر تدریجله انسان وحیوان میتلرین ییوب جانلرینه کار ایتدکده یا الیاس یا الیاس دیو چاغرشوب امر حقله
الیاس کفره ایچنه واروب بر خاتونک الیسع آدلو اوغلی قدیمدن مسلمان اولمغین آجلقدن وفات ایدوب الیاس
دعاسیله جانلنوب خاتون فرحندن ایمانه کلوب الیاس دعاسیله اوی نعمتله طولوب خاتون کافرلره واروب الیاسک
شو قدر معجزاتن کوردم ایمانه کلکز دیدکده کافرلر اوشوب خاتونی بوغوب آجلقلرندن میتنی ییمک استدکلرنده
الیاس واروب نعره اوروب کافرلر طاغلوب بعده الیاسه یدی ییلدنبرو قحط بزی هلاک ایتدی دیو تضرع
ایتدکلرنده دعا ایتمکین یغمورلر یاغوب عظیم اوجوزلق اولوب هلاک اولان انسانلر وحیوانلر دخی حیاته کلوب
بو حاللردن صکره ینه کافرلر ایمانه کلمدکلرنده الیاس علیه السلام بیزار اولوب دعا ایتدکده امر حقله الیسعی
کندی یرینه بنی اسرائیله خلیفه دیکوب ولایتلرندن چقدقده صافی آتشدن نیجه قنادلو برآت کلوب اوزرینه
بنوب جبرائیل علیه السلام کلوب یا الیاس ملائکه ایله اوچ زیرا حق تعالی سکا قناد ویروب لذت اکل
وشربی سندن کسوب سنی آدمی ملکی ارضی وسماوی ایلدی دیوب حالا ملائکه ایله جمیع دنیاده وکوکلرده یوزنده
هراستدیکی یرده اوچوب کزر (نزول عذاب) مقدما مذکور اولان تاریخ نامعلومده وهبدن مرویدر که
امر حقله جبرائیل علیه السلام جهنمه واروب مالکه خبرویروب برقغلجم الوب بیلک زبانی آنی سوروب کافرلر
اوستنه کتوروب بنی اسرائیل بو حالی کوروب کافرلره ایمانه کلولک عذابدن قورتلولک دیوب کافرلر عناد ایتدکده
مسلمانلر الیسع علیه السلام یاننه جمع اولوب کفاردن آیریلوب یارب بزی کافرلرک کناهی سببیله هلاک ایتمه
دیو اغلاشوب بعده بولتدن طاش یاغوب جمله سنی یاقوب هلاک ایدوب مسلمانلر خلاص اولدیلر (متفرقات)
بعض معتبراتده بعلبک خلقی ایمانه کلوب تکرار کافر اولدقلرنده اوچ ییل یغمور یاغمیوب قحط وغلا پیدا اولمغین
تکرار ایمانه کلوب دعا رسول ایله رخایه وصول بولدقلرنده ینه کافر اولمغین حضرت الیاس بیزار اولوب کشت
صحرا ودشت ایتمکی اختیار ایتدی دینوب بعض تواریخده وفات ایدوب بعده حیاته کلوب فلکلرده ملکلرله

طیران

طیران وجولان ایدردینوب اکن قول صحیح اوزره قیامت قوپمغه قریب کونش مغربدن طوغمجه خضرله
ایکیسی حیاتده ثابتده اولوب بعده وفات ایدرلر * جامع الصغیر سیوطیده خضر دریاده الیاس قراده در سد
یأجوجده هر کیجه بولشوب وهر ییل حج وعمره ایدوب آب زمزمدن ایچون کله جک ییله دک آنلره کفایت
ایدردیو برحدیث شریف مذکوردر (حکایت) عرایسده مذکوردر که عسقلان یعنی غزه شهرندن برکسنه
دیمشدر که ارض اردنده وقت ظهرده برصحراده تنها یورر کن برکسنه کوروب یا عبدالله سن کیمسن دیدم
اودخی بن الیاسم دیدکین جمله اندامیمه لرزه دوشوب دعا ایله الله تعالی بندن بو حالی کیدرسن تا که سنکله
سویلشوب کلامکی فهم ایدم دیدم یارب یارحیم یاحنان یامنان یاحی یاقیوم دیوب سریانجه ایکی کلمه دخی
سویلیوب معناسنی اکلامدم پس اضطرابم کیدوب بعده الینی ارقه مه قویوب الینک برودت واطافتنی چاق
سینه مده طویدیم بعده حالا سکا وحی الهی اولورمی دیدم الله تعالی محمدی رسول ایده لی بکا وحی اولمزاولدی
دیوب حالا حیاتده قاچ پیغمبر واردر دیدم دردتدر عیسی ایله ادریس کوکده الیاسله خضر یرده دیوب ابدال
قاچدر دیدم التمش کسنه درکه اللیسی مصر سرحدی اولان عریشدن نهر فراته وارنجه بو آرالقده درلر ایکی
دخی مصیصه شهرنده بری دخی عسقلانده یدیسی سائر بلادده درلر الله تعالی بونلرک بریسی کیدردکده یعنی
وفات ایتدکده یرینه بریخی دخی کوروب خلقدن بلا بونلرله دفع اولوب یغمور بونلرله یغاردیدی خضر
نه یرده اولوردیدم دریا جزیره لرنده دیوب سن آنی بولورمیسن دیدم بولورم دیوب نه یرده بولورسن دیدم موسمده
یعنی حج زمانده عرفاتده دیوب یانه ایشلرمزدیدم بری بریمزک باشی صاچن قرقارزدیوب مروانک خروجی وشام
خاقیله جنکی زمانی اولمغین مروان حقنده نه دیرسن دیدم الله تعالی یه عاصی یعنی عاصی برکسنه یه نیلرسن
قاتل ومقتول شاهد ومشهود نارده دردیوب بندخی جنکده حاضر ایدم لکن جنک ایتمدم استغفر الله بردخی
اومقوله برلره حاضر اولمه دیدم ایوا تمشسن شمدنصکره دخی بویله اول دیوب بن انکله سویلشورکن قاردن
آق ایکی دانه اتمک الیاسک اوکنه قونوب ایکیمز بر بچق اتمک ییوب باقیسی چکاوب کیدوب نه قویانی ونه
کتورانی کورمدم بعده صحراده اوت اوتلر برناقه یی اولوب الیاس باشن قالدیروب باقدقده دخی چاغرمدین
ناقه کلوب اوکنه چوکوب الیاس اوستنه بندکده بن سنکله یولداش اولمق ایسترم دیدم سن قادر دکلسن دیوب
اهل وعیالم یوقدر دیدم تزوج ایله اما عورتلردن درت جنسدن حذر ایله ناشزه ومختلعه ومداهنه ومبارده در
بونلردن غیری هرنه اصل عورت اولورسه نکاحلان دیوب بن سنک ملاقاتکی سودم دیلرم دیدم (اذا رأیتنی
فقد رأیتنی) یعنی شمدی کوردلکه هر زمان کورمش کبیسن دیوب بعده بن قدسده رمضان آینده اعتکاف
ایتمک استرم دیوب ایکیمزک اراسنه براغاج حائل وکوزمدن غائب وزائل اولوب نیجه کتدیکی معلوم اولمدی
(فائده) تاریخ میرخوانده مذکوردر که حضرت الیاسک حلیه شریفه سی نحیف البدن طویل القامه
سیه موی اولوب کثرت عبادتدن مبارک کوده لری ینک دریسی قاولمش کبی قالین اولمشدی حالا محل
اقامتلری اکثریا صحرا وبیابانلردر عادت وخدمتی یول آزمشلری طوغری یوله قولاورلامقدر هر ییل حاجیلر
بیرامنده حضرت خضرله مدینه منوره ده مسجد قباده بولشورلر و بری برلرینک باشی صاچن قرقارلر
مدت دعوتی وزمان غیبتنه دک مدت عمری معلوم اولمامغین تعرضه مجال اولمدی (فائده) واسمعیل
وادریس وذا الکفل کل من الصابرین) آیتنده تفاسیرده مذکوردر که ذوالکفلدن مراد الیاس یا یوشع
یازکریا درکه انکله تسمیه اولندیغی کفل لفظنک معناسی کفالت وضعف نصیب اولوب بو دخی امتنه کفیل
یا عملی وثوابی زمانده اولان انبیانک عملی وثوابی ضعفی قدر یا خود اصناف الطاف خدایه مصیب اولدیغیچوندر
ذوالکفل حقنده تفاسیرده وغیریده نیجه تفصیل دخی واردرکه مناسبتله آخر باب انبیاده نبوتی مشکوک اولنلر
بابنده بیان اولنور * تفسیر قاضی وابو السعودده (وزکریا ویحیی والیاس کل من الصالحین) آیتنده برقولده
الیاسدن مراد جد نوح اولان ادریس علیه السلامدر برقولده دخی هارون علیه السلام نسلندن اولاندر
دینوب (وان الیاس لمن المرسلین) آیتنده الیاسدن مراد سبط هارون اولان الیاس بن یاسین دربو آیتده
(وان ادریس لمن المرسلین) قرائت اولنمغین بعضلر مراد ادریس علیه السلامدر دیمشلردینوب مشارقک
ابن ملک شرحنده اهل تواریخک ادریس علیه السلام نوح علیه السلامدن مقدمدر دیدککلری

ثابت دکلدر زیرا ادریس الیاسدرکه بنی اسرائیل زماننده کلمشدردینوب تفسیر لبابده قاضی عیاضله قاضی
ابوبکر بن العربی دن منقولدرکه ادریس نوحدن مقدم ایدی دینلر توهم ایتمشلردر زیرا مقدم اولوب آنك
جدی اولایدی لیلهٔ معراجده حضرت رسول الله کوکده بولشدقده آدم ونوح وابراهیم دیدکاری کبی اودخی
مرحبا بالابن الصالح دیوب هود ویوسف وموسی وعیسی کبی مرحبا بالاخ الصالح دیمزدی* اشبو تاریخ
معتبرمؤلفی اولان عبد احقر ایدرکه حدیث شریفده خضردرباده الیاس قراده یورلدیغی وعامهٔ
مفسرینك (ورفعناه مکانا علیا) آیتنده ادریس علیه السلام یاجنته یا کوکه رفع اولندی دیدکاری
والیاس علیه السلام ابراهیم علیه السلامدن مؤخر ایدیکی مقرر ایکن انزل الله تعالی مائة واربعة کتب
علی آدم عشر صحایف وعلی شیث خمسین وعلی ادریس ثلاثین وعلی ابراهیم عشر والتوراة والانجیل والزبور
والفرقان حدیثنده ادریس ابراهیمدن مقدم ذکر اولندیغی خصوصا حدیث مزبورمفهوم ومنجه ادریسه
صحف نزول ایدوب اما الیاسه کتب وصحفدن برنسنه نزول ایتدیکنه جمیع کتبده اصلا روایت اولمدیغی الیاس
ادریسك غیری ایدیکنه ادلهٔ قاطعه وبراهین ساطعه اولوب حدیث معراجده حضرت رسوله ادریس علیه
السلام مرحبا بالاخ الصالح دیدیکی بعض وجه وجیه ایله تأویل وتوجیه اولنمغه قابل ومتعلد راد ریسله الیاس
شخص واحد ایدیکی فرضا تسلیم اولنسه ذوالکفلدن مراد الیاس اولق روایتی که تفسیر قاضی وکشافك برر
محلنده سائر روایاتدن مقدم ذکر اولنوب باقیلری مؤخر وصیغهٔ تمریض ایله ذکر اولنمغین آنك رجحانی اشعار
اولنمشدر بالکلیه باطل وعاطل اولمش اولور زیرا عطف مغایرت اقتضا ایتمکین اسماعیل وادریس
وذا الکفل آیتنده ذوالکفل ادریسك غیری ایدیکی ظاهر وباهر اولور والله اعلم

(باب حادی وعشرون در احوال الیسع نبی علیه السلام)

تفاسیرده اسمی اصلده یسع اولوب عربجه الف لام داخل اولوب الیسع دیدیلر پدرینك اسمی اخطوب در الیاس
علیه السلام الیسعی بنی اسرائیله کندو یرینه خلیفه دیکوب بعده پیغمبر اولدی* فواتح مسکیه ده الیسع
ابن عدی بن شوتلخ بن افرائیم بن یوسف علیه السلامدر دینوب* بعض معتبراتده مذکوردرکه حضرت الیاسك
شاکردی اولوب آنك دعاسیله پیغمبر اولوب اندنصکره بنی اسرائیلی شریعت موسایه دعوت ایچون جناب
حقدن مرسل اولوب نیجه مدت اداء احکام نبوت ورسالت ایتدی مدت عمری یتمش بش ییلدر قرأنده مذکور
اولان ذوالکفل پیغمبر یونك عمیسی اوغلی ایدردیو تفاسیرده برروایت واردر لکن صحتی ظاهر اولمامغین باب انبیاء
مشتبهة الاحوالده بیان اولنور* تفصیل حال تاریخ میرخوانده مفصلا مذکوردرکه الیسع علیه السلام
خلیفه ووصی الیاس علیه السلام اولوب نبی عظیم القدر ایدی بنی اسرائیل ایچنده معزز ومکرم ومهاب
ومحتشم اولوب امرنه رام وانقیاد تمام ایدرلردی* مرویدرکه ابتدا اجتماعی اولوب حضرت الیاسه خلافتنکی
الیسعه تفویض ایله دیو وحی اولدقده الیسع زراعت ایدرکن الیاس علیه السلام اکا اوغرایوب ردا شریفن
اوزرینه آتدقده علی الفور برعجب حال کلمکین الیاسك اوکنه کلوب اجازت ویرسك والدینمله وداعلشوب
سنکله مرافقت ایدهیم دیوب الیاس علیه السلام بن سکانه ایلدمکه بویله دیرسن دیدکده الیسع قلبنده عمان
عشق رحمان جوشان اولوب آلان زرع وحرثی قیروب اوکوزلری قربان واتلرینی تصدق ایدوب داتما الیاس
علیه السلامه رفیق وصدیق شفیق اولدی بعدزمان الیاس علیه السلام نظرخلقدن غائب اولدقده الیسع
علیه السلام بنی اسرائیل ایچنده شریعت حضرت موسانی احیا واجرایه چالشوب ایچلرنده قراءت توراة
ایدوب کوندزلر صائم کیجه‌لر قائم اولوب وافر معجزات وخوارق عادات اظهار ایتدی (معجزات) جمله دن
بری بوایدیکه اریحا شهرینك خلقی صولرینك شوره لکندن شکایت ایتدکارنده الیسع علیه السلام صونك
ایچنه برپاره طوز براغوب طتلو اول دیدکده باذن الله لذیذ اولدی بری دخی مدیونه برطول خاتون فقردن
شکایت ایتدکده اویکده نه‌ك واردر دیوب همان برآوج طولوسی یاغ عزم واردر دیدکده کتوردوب برقاب
ایچنه قودیوب قودقده امرشریفی اوزره اول آزیاغدن قدرت حقله بی حد قابلر طولدیروب اول برکت عظیمه
ایله خاتون بورجن اودهیوب کمال غنا دخی تحصیل ایتدی بری* دخی خیردعالریله برکمسنه‌نك طوغرمز
قسر خاتوندن براوغلو اولوب نیجه زماندنصکره اوغلان وفات ایدوب والدینی تضرعیله دعا ایتدکده

جانلوب نیجه زمان حیاتده اولدی بری دخی برکون شاکردلری طعام پشوروب ایچلرندن بریسی خطا ایله
ایچنه حنظل دیدکاری غایت آجی نسنه قویوب فی الحال طعام ایچندن هرکیم بونی یرسه هلاك اولوردیو صدا
ایشیدیلوب الیسع علیه السلام خبردار اولدقده ایچنه برقاب ایله صو قویوب دعا ایتدکده ضرری دفع اولدی
بری دخی ملوك بنی اسرائیله دائما قصد اعدایی اخبار وتدبیر امور محاربه‌یی تعلیم ایدوب اعدادن برپادشاه
کندونك اسرارنی بنی اسرائیله خبرویرن بوایدوکنی طویوب غضبندن عظیم عسکرله کلوب علی الغفله
الیسعی طوتوب بودخی دعا ایتدکده اعدای بدرایك کوزلری کور اولمغین کفره‌نك اللرندن خلاص اولدی
بری دخی سعادتخانه سنه یوزنفرمسافر کلوب اوکلرینه یکرمی اتمك قودیروب جمله سی یوب طویوب
اصلا طعام اکسلمدی* بری دخی دمشق شام ولایتنك پادشاهی برص مرضنه مبتلا اولمغین برطبیب حاذق
استیوب خبرکوندردکده مرضی زائل اولمغیچون آقرصویه کیرسون دیوب کلان کمسنه ملول ومحزون
واروب خبرویردکده کلام شریفی تجربه لازمدردیو عقلا نصیحت ایتمکین پادشاه صویه کیردکده مرضی
بالکلیه کیتمکین کمال سروروندن البسهٔ فاخره وسکه‌هاء وافره کوندروب الیسع علیه السلام قبول
ایتمیوب کوتورن کمسنه دونوب کیدرکن بونلرك خدمتکاری طمعه دوشوب ایکی کیسه التونی آلوب بونلر
واقف اولدقده خدمتکاره بددعا ایتمکین پادشاهك مرضنه مبتلا اولدی* بری دخی برزمانده بنی اسرائیله
اعدا هجوم ایدوب محاصره ایتدکارنده محکم قحط اولوب الیسع علیه السلام یارین عظیم اوجوزلق اولوردیوب
پادشاهك بوابی تصدیقدن آبی اولوب کوکار قپوسی آچلوب برویزینه ذخیره یاغسه اوجوزلق احتمالی یوقدر
دیدکده دیدیکم اوجوزلغی سن کورورسن اما آندن یمك سکامیسراولمزدیوب ایرته سی عدوی کینه جو یلرجانب
غیبیدن عسکرعظیم صداسنی ایشیدوب ظاهر اسباب یوغیکن مجرد خوفلرندن قاچوب اردولرین
براغوب جمع اولنمش عظیم ذخیره‌لرین بنی اسرائیل بولوب اولشوب بوابی قتل ایتدیلر* بری دخی زمان وفاتلری
قریب اولدقده زمانه‌لری پادشاهنه سن مصرعسکرینه اوچ کره غالب اولسك کرکدر دیو بشارت ویروب
بعدزمان جمله سی واقع اولدی* بعض تواریخده بونلردن غیری معجزات کثیره‌لری دخی واردر دینوب لکن
جمله‌یی تفصیل موروث تطویل اولور (وفات) مرویدرکه بنی اسرائیل بونلره کاه متابعت کاه مخالفت
ایتمکین خاطر عاطرلری آنلردن بیزار اولوب آخرته رحلت ایچون دعا ایدوب قبولی معلوم اولدقده حضرت
ذوالکفلی طلب ایدوب خلافتلرین اکا تفویض ایدوب بعده مرغ روح روانلری آشیان جنانه طیران ایتدی
ذوالکفلك نبوتنده وکیم ایدیکنده اختلاف اولمغین اشاغیده باب انبیاء مشتبهة الاحوالده ذکر اولنمغه
تأخیر اولندی

(باب ثانی وعشرون در احوال اشمویل نبی علیه السلام)

ابن بال بن علقمه بن حام بن مهرصوف بن علقمه بن ماحب بن عموصا بن عزریا یاخود بن اشمویل بن هلقانا
یاخود اشمویل بن ملقا هارون پیغمبر نسلندن ایدی* معتبراتده مرویدرکه الیسع علیه السلام
پیغمبر وفاتندنصکره هیچ پیغمبر قالمیوب قبائل متخالفه‌دن نیجه طائفه بنی اسرائیلك کیمنی اسیر وکیمنی
طعمهٔ شیر شمشیر ایدوب نهب وغارت وانواع خسارت ایدرلردی اشمویل علیه السلام نبوتنه دك درتیوز
التمش ییل زمرهٔ بنی اسرائیل ذلیل انواع آلامدن آرام بولمیوب ایام وشهورلری کرب وحرب ایله مرور ایدردی
تاریخ ابن شحنه‌ده یوشع علیه السلام پیغمبردن اشمویل نبوتنه دك بکن درتیوز سکسان ییل ایچنده
بنی اسرائیل اوزرینه ایچلرندن پادشاه اولمیوب امور جمهوری قاضیلر کبی بعض حاکملر کوررردی دینوب*
تاریخ قدسده وفات موسادن نبوت اشمویله دك درتیوز سکسان ایکی ییل مرور ایتدی دیو مسطوردر
(ظهور جالوت) تفسیر لباب ونیجه معتبراتده مذکوردرکه الیسع علیه السلام وفاتندنصکره بنی اسرائیل
ایچنده نیجه امر نا مشروع شیوع بولوب نیجه زمان فرمان رحمانه عصیان وطغیان اوزره اولدقلرنده
برمقتضای عادت رب متعال کوشمال اهل ضلال ایچون کفار اشراردن مصرله قدس اراسنده ساحل
بحر رومده ساکن اولان طائفهٔ بلشاتا که براسملری دخی عمالقه ایدی پادشاهلری جالوت ایله که اسمی کلیاز ایدی
بنی اسرائیله عسکر چکوب کلوب جنکده غلبه ایدوب حتی دائما سبب نصرت بنی اسرائیل اولان تابوت

سكينه بى الوب اكثر مملكتلرين ضبط وتسخير وقتل اولنماندن غيرى يتمش بيك كمسنه يى كه درتيوز قرق نفرى
ابناء ملوكدن ايدى اسير ايدوب بنى اسرائيلك سائرلرين خراجه كسوب ايچلرنده اولان توراة شريفه
نسخه لرين جمع ايدوب ياقوب وقدسده مسجد اقصايى يقدى (المحرره) اهل اسلامه سل سيف ايتدى * نيجه
يل ظلم ونيجه حيف ايتدى (ولادت اشموئيل) عليه السلام مرويدركه اول زمان عديم الامان عميم العدوانده
برخاتوندن غيرى جميع نسل انبيا منقرض اولمشيكن مزبوره خاتون زوجندن حامل اولوب اشموئيل وجوده
كلوب قرق ياشنده پيغمبر اولوب اون بر يل تدبير امور جمهور ايتدى * عرايس ثعلبيده غلبه جالوت نبوت
اشموئيلدن چوق صكره اولدى دبو تفصيل اولنوب * حق وهبدن دخى مرويدركه نبوت اشموئيلدنصكره
قرق يله دك بنى اسرائيل حسن حال اوزره اولوب بعده قصه جالوت ظهور ايتدى والله اعلم (نصب طالوت)
مرويدركه حكومت اشموئيلدن اون بر يل كچدكده بنى اسرائيل محاربه كفار ايچون كنديلره بر پادشاه نصب
اولنمق استدكلرنده ايچلرندن طالوت بن قيس عاقل ودانا وبلند قامت وتوانا اولمغين جناب حقدن سلطنت
اكا تعيين اولندقده راعى يا دباغ يا سقا يا مكارى اولوب خصوصا نبوت وسلطنته مخصوص اولان ايكى
سبطدن اولمامغين بنى اسرائيل تعجب ايدوب فرمان رحمان الله اولديغنه حضرت اشموئيلدن دليل وبرهان
استدكلرنده جالوتك سزدن نهب وغارت ايتديكى تابوتك كلمسى علامت اولسون ديدى (قصه تابوت)
تفسير لبابده وغيريده (وقال لهم نبيهم ان آية ملكه ان يأتيكم التابوت فيه سكينة من ربكم وبقية مما ترك
آل موسى وآل هارون تحمله الملائكة) آيتنده ابن عباس قولنجه تابوتدن مراد شول صندوقدركه حضرت
موسى عليه السلام آنك ايچنه توراة شريفه قورايدى وفاتندنصكره بنى اسرائيل عصيان اوزره اولمغين حق
تعالى آنلره غضبا كوكه چكمشدى بعد زمان اشموئيل عليه السلام دعاسيله جمله خلق باقر ايكن كوكدن
يريوزينه اينوب طالوتك اوكنه قوندى * ودخى مفصلا مذكوردركه اصحاب اخبار اعلام واخبارا تمثيلدركه
حضرت آدمه شمشاد اغاجندن طولى اوچ عرضى ايكى ذراع التوندن تخته لر قبلانمش برصندوق كه
ايچنده جميع انبيانك صورتلرى وارايديكه كوكدن نازل اولوب آدمدن شيثه آندن اولادنه بعده نسلا
بعد نسل حضرت ابراهيمه آندن اسماعيله آندن اوغلو قيداره منتقل اولوب اسماعيل واسحاق عليهما السلام
اولادى تابوت مزبورده نزاع ايتمكين قيدار واقعه سنده كورديكى امر الهى اوزره مكه دن ديار كنعانه
واروب عيسى اوغلو حضرت يعقوبه تسليم ايدوب بعده بنى اسرائيل ايچنده طوروب بعد زمان حضرت
موسايه واصل اولدقده ايچنه توراة شريفى وبعض اسبابلرين قويوب سفره كتدكجه آنى عسكر اوكنجه
يوريدوب خلقه قوة قلب اولوردى وفاتلرندنصكره بنى اسرائيل آنك ايچنه ايكى لوح تورانى وساير قيريلان
الواح توراة پاره لرين وحضرت موسانك عصاسن وكيديكى لباسن وبشماقلرين وحضرت هارونك دلبندين
وعصاسن وصحراى تيهده كوكدن يغان مندن بر قفيز طولوسنى قويوب بعض دعوى ونزاع خصوصنده تابوته
مرافعه اولدقلرنده قدرت رب العزتله سو يايوب ما بينلرنده حكومت وفصل خصومت ايدردى جنكه
كتدكلرنجه ملائكه كرام هواده عسكر اسلام اوزره آنى طوتوب ايچندن كدى آوازى كبى صدا ايشيدلمك
علامت نصرت ايدى (فيه سكينة من ربكم) آيتنده سكينه دن مراد ابن عباس ومجاهد قولنجه تابوتك
ايچنده زبرجد ياخود ياقوتدن باشى وقويروغى مانند سنور ايكى قنادلو برصورت عجيب الطور ايديكه صدا
ايتدكده تابوت حركت ايدوب خلق اردنجه يورويوب تابوت طوردقده ظفر ميسر اولوردى * بعضلر قولنجه
اوصورتك ايكى كوزى اولوب كوزلرينك شعاعى وارايدى * تفسير لبابده ابن عباسدن برروايت اوزره
سكينه دن مراد تابوتك ايچنده طوران التون لكن ايديكه جنتدن چقوب پيغمبرلرك مبارك يوركلرى آنك
ايچنده يونمشدى * حضرت عليدن مرويدركه سكينه دن مراد غايت شدت وحدت ايله امر بريل ايديكه
ايكى باشى اولوب انسانه بكزر يوزى وارايدى * والحاصل بنى اسرائيل عمالقه مسلط اولدقده تابوتى كندو
ولايتلرينه ايلتوب مزبله يه براغوب نيجه يل طوروب آنك يانده بول ايدن هر كافر بواسير مرضنه مبتلا
اولوب ودخى ولايتلرنده بش پاره شهر خرابه يوز طوتوب بلايه علت تابوته اهانت ايدوكى معلوملرى اولمغين ايكى
اوكوزه يوكلدوب صالويروب امر حقله درت ملك سوروب طالوته واصل ايتديلر (قصه نهر) تفاسيرده

مذكوردركه بنى اسرائيل بوعلامتى يركرامتى كوروب طالوته تابع وطايع اولوب ايچلرندن سكسان بيك يا يتمش
بيك جنكه يارار سوار ايله عزم رزم ايدوب هواده حرارت شدت اوزره اولمغين بنى اسرائيل تضرع ايله يولده
برايرماغ آقوب هر كشينك كندويه وطوارينه قدرت حقله بر آوچ صو كفايت ايتسه كركدر آندن ارتوق
آلمسونلر دبو وحى الهى اولدقده اوچيوز اون اوچ نفردن غيريلرى اهل شك ونفاق اولمغين امره مخالفت
ايتدكلرنده دوداقلرى قراروب ايچدكجه عطشلرى آرتوب مجاللرى قالمامغين دونوب يرلرينه كتديلر
(قتل جالوت) تفاسير وغيريده مذكوردركه اشموئيل عليه السلام ايله طالوت همان اوچيوز اون اوچ
نفر ايله سفر ايدوب يوز بيك عدد اولان عدوى كفر خوى كينه جويه قارشو طوردقلرنده عمالقه نك پادشاهلرى
جالوت ممقوت ميدانه چيقوب جنكه آدم استيوب كوالكه سى بر ميل يره دوشوب باشنده كى طوغلغه اوچيوز
بطمان دمور دن اولمغين قارشوسنه كمسنه چيقمدى حضرت داودك پدرينك جمله اون اوچ ياخود همان
التى اوغلو اولوب داوددن غيرى بيله جنكده حاضر اولوب داود جمله برادرلرندن كوچك اولوب كندى
قيونلرينك راعيسى اولمغين بيله اولميوب اشموئيل عليه السلام بر موجب وحى آنى كتوردوب يولده كاوركن
اوچ طاش يا داود بزى آل سنك الكدن قتل جالوت بزم ايله تقدير اولمشدر ديو سويلدكده آلوب عسكره كلدكده
صپان ايله جالوته آتوب هلاك ايتدكده طالوت غايت شاد وبر مراد اولوب داودى داماد ايتدى * ابن عباس
قولنجه حضرت داود راعى اولوب برادرلرى جنكده اولمغين پدرى سائر اوغللرين يوقلمغه داودى كوندردكده
واروب طالوتى متغير ومتحير كوروب جالوتى قتل ايدنه نه ويرسين ديوب داماد ايدنوب نصف سلطنتم ويررم
ديدكده داود عليه السلام شهساعتنده نهايتده اولوب كرك وشير وساير سباعى تركه صپان ديدكارى مقلاع ايله
قتل ايتمكه معتاد اولمغين جالوته قارشو واروب يولده سو يليان اوچ طاشى صپانه قويوب آتدقده جالوتك
كوكسن دلوب ارقه سندن چقوب هلاك ايتدى مسلمانلر بو حالى كوروب داوده غايت محبت ايتديلر * عرايس
ثعلبيده اول اوچ طاش صپان ايچنده بر اولوب جالوتك باشنه طوقنوب طوغلغه سن دلوب قفاسندن چقوب
اوتوز كافر دخى قتل ايتدى بعضلر قولنجه جالوتك قفاسندن چقدقده بره دوشوب پاره لنوب قدرت حق ايله
هر بر پاره سى بر كافرى اعما ايدوب جمله سى منهزم اولديلر (وفات اشموئيل) مرويدركه قرق ياشنده پيغمبر
اولوب بنى اسرائيله اون بر يل حكومت ايدوب بعده طالوتى پادشاه نصب ايدوب بريلدنصكره اللى
ايكى ياشنده وفات ايتديلر طالوتك احوالى جلد ثانيده احوال ملوك بنى اسرائيلده بيان اولنور

(باب ثالث وعشرون در احوال داود نبى عليه السلام)

ابن ايشا ابن عويد بن سلمون بن باعر بن نحشون بن عميناداب بن رام بن حضروم بن فارض بن يهودا بن يعقوب عليه
السلام كوك كوزلو قرمزى بكزلو آق كوده لو اوزون وقومرال صقاللو نحيف البدن كوته قد ذات شريف ايدى
(كيفيت سلطنت) اوتوز ياشنده ايكن جالوتى قتل ايدوب بنى اسرائيل بونلره غايت محبت ايتدكده طالوت
حسد ايدوب جالوت قتلى ايچون داماد ايدنمكه ونصف سلطنتى ويرمكه وعده ايتمشيكن مفسرين قولنجه خلف
وعد ايدوب مملكتندن دخى اخراج ايدوب مورخين قولنجه مع الكراهه مجرد داماد ايدنوب لكن حيله ايله
نيجه كره قتل ايتمك استيوب عظيم تفصيله محتاج اولور وجهله نيجه ماجرالر اكوب حضرت داود عليه السلام
شهردن كيتدكده طالوت كندويه نصيحت ايدن علمايى دخى قتل ايدوب انلردن كمسنه قالمدقده نادم وتائب
وعيوب وذنوبندن راجع وآيب وداودى بولوب حلال شغه وسلطنتى ويرمكه طالب اولوب اثناء طلبده
قبول توبه ايچون اون نفر اوغلو ايله غزايه واروب شهيد اولدقلرنده قتل جالوتك يدنجى يلنده اسباط بنى
اسرائيلك اون برفرقه سنه طالوتك اليش يوش آدلو اوغلو پادشاه اولوب يهوذا بن يعقوب عليه السلام سبطى
حضرت داودى كنديلره پادشاه ديكوب اوچ يلدنصكره ساير اسباط دخى داوده تابع اولوب بلد خليل الله
اولان حبرون قصبه سندن قالقوب قدس شريف شهرينى تخت ايدينوب بلاد شاميه وغيريده نيجه شهرلر فتح
وضبط وممالك منيفه اسلاميه يه ضم وربط ايتديلر طالوت قيزندن اون يا اون سكز يا اون ايكى نفر اوغللرى
اولوب جمله سى كنديلردنصكره قالوب يالكز سليمان عليه السلام بركاغد اشاغيده حوبه وتوبه ده ذكر اولنه جق
اوريانام كسنه نك مطلقه سندن يا نامزدندن وجوده كلمشدر (خصايص وفضائل) معتبرات متفرقه ده مذكور

اولان تفاصیلك اجمالی بودرکه داود علیه السلام کریم الاخلاق طالب رضای رب خلاق کثیر العلوم زاهد ومجاهد عبادتلزوم ایدی حق تعالی اکا نبوت ورسالت وسلطنت ویروب بنی اسرائیلده نبوت وسلطنت اندن اول برکسنه‌ده جمع اولمیوب نبوت لاوی بن یعقوب علیه السلام نسلنه سلطنت یهوذا ابن یعقوب علیه السلام نسلنه مخصوص ایدی بونلره لسان عبرانی اوزره کتاب زبور نازل اولمشدرکه یوز اللی سوره اولوب اللیسنده بنی اسرائیله بخت نصردن واهل بابلدن ایریشه‌جك عذاب اللیسنده طائفهٔ رومدن ایریشه‌جك آلام بی حساب اللیسنده دخی مورث عبرت وباعث حیرت اوله‌جق انواع موعظه ونصیحت مسطور اولوب حلال وحرامدن وشریعته متعلق سائر احکامدن برنسنه مذکور دکلدی کشافك برمحلنده مجاهددن (اوحی الله الزبور الی داود فی صدره) دیو مروی اولمغین سائر کتب الهیه کبی کوکدن ملك واسطه‌سیله نزول ایتمیوب بلکه همان قلبنه وحی والهام الهی اولمق اشعار اولنوب لکن برمحلنده دخی زبور شهر رمضانك اون سکزنجی کیجه‌سنده نازل اولدی دیو برحدیث شریف مروی اولوب انسان کامل ادلو کتابده داوده زبور آیه آیه نزول ایدوب جمله‌سی تمام اولدیغنجه بنی اسرائیله چقاروب اظهار ایتدیلر دیو مذکوردر * مرویدرکه افراد انسانده داود کبی خوب نفس وخوش الحان یرادلمیوب مبارك بوغازندن یمش ایکی درلو صوت بی مثال استعمال ایدردی زبور شریفی صحراده وطاغده اوقودقده جمله قوشلر وطاغلر بونلره موافقت ایدوب تسبیح خدا ایله ندا وصدا ایدرلردی اوحالده اقارصولر اسیر یللر ساکن اولوب انس وجن وطیور ووحوش کاوب دیکلوب خاموش ومدهوش اولورلردی طاغلرده حین صیحه وندادده ظاهر اولان صدا اوزماندن پیدا اولدی دیمشلر مجالس وعظده اوقودقده آوازلرنده اولان سوز وکدازدن زمرهٔ سامعین آه وانین ایدوب کمال تأثیر واحراق وفرط تهییج اشواقدن نام خدایی یادله ناله وفریادله نیجه یوز کاه نیجه بیك انسان جان ویرردی انس وجن بونلرك الحانن استماع ایتدکلرینه ابلیس حسد ایدوب انواع ساز وآلات لهو پیدا ایدوب خلق انلرله اغوا واهل فسق وهوا ایتدی بعد صدور الحوبه وقبول التوبه حق تعالی داوده (یاداود انا جعلناك خلیفة فی الارض) دیو بیورمغین خلیفة الله دیمکله مشهور جهان ومقبول قلوب زمرهٔ انسان اولدی * تفاسیرده حق تعالی داوده منطق طیور ودوابی ونیجه امور خفیه‌یی تعلیم ایتمشدی دینوب کشافده مذکوردرکه داود علیه السلام قیامتده اعمال وزن اولنه‌جق میزان عالیشانی دنیاده کورمك ایچون دعا ایدوب کوسترلدکده میزانك هیبت وهیئتندن غشی اولوب عقلی کلدکده یارب بونك کفه‌سنی حسنات ایله طولدرمغه کیم قادر اوله بیلور دیدکده یاداود بن برقولمدن راضی اولدقده بردانه خورما ایله طولدوررم دیو وحی الهی کلمش * مرویدرکه کثیر البکا کثیر العبادة وایتام وفقرایه غایت شفقت اوزره ایدی اکثر اوقاتده تبدیل صورت ایله شهرده کزوب داودك حکومتندن خلق راضیلرمیدر دکللرمیدر دیرلردی خفیه صوروب اتفاق برکون برملك مسافر انسان صورتنده کورینوب داود کندویی صوردقده داود حالا یوزنده اولنلرك افضل واکملی ایدی اکر برخصلتی اولمسه دیوب بودخی صوردقده جهت معاشنه بیت المالدن خرج ایتدیکیدر دیمکین داود علیه السلام جناب حقدن برکسب حلال تعلیمن سؤال ایتدکده حدید شدیدی شمع کبی لین وهین ایتمکین بی استعمال آتش وآلت کمال سهولت ایله پارمقلری اراسنده یوموشادوب احیانا برکونده دموردن برجوشن دوزوب دردر بیك یا التیشر بیك اقچه‌یه صاتوب ثلثنی کندویه وعیالنه نفقه باقیسن فقرایه صدقه ایدردی دنیاده جبه جوشن دموردن تخته تخته اولوب مشبك دکلدی قفسی جبه ابتدا بونلرك ایجادی اولمغین درع داودی زره داودی دیرلر (کان داود اعبد البشر) حدیثی مفهومنجه عبادت وطاعتده حد نهایتده اولوب جمیع ایاملرین برکون افطار برکون صیام ایله وجمله کیجه‌لرك نصفن منام نصفن قیام ایله کچوروب بعد صدور الزله جمیع ایام ولیالیلرین صیام وقیام متوالیدن خالی ایتمزلردی * ابن عباس قولنجه برکون عبادته برکون قضا وحکومته برکون کندویه وعیالنه لازم اولان نیجه مصلحته برکون دخی خلقه وعظ ونصیحته وهب قولنجه برکون حکومت وقضایه برکون احوال عیال ونسایه برکون عبادت وسیاحته برکون بکا ونیاحته مشغول اولورلردی (قصهٔ سلسله) تفسیر ابابده ابن عباسدن مرویدرکه صومعهٔ داوده کوکدن برزنجیر بی نظیر آصلمش ایدیکه دمور قوتنده وآتش رنکنده اولوب مرصع ومجوهر

وحلقه‌لری مدور ایدی هواده برنسنه حادث اولماوالسه حرکته کاوب قبل الوقوع داود علیه السلام خبردار اولوردی ومن بعد سلسله‌یه اصحاب مرض والم یاپشسه صحت وشفا وارباب حزن وغم یاپشسه فرح وصفا بولوردی داود علیه السلامدن صکره ایکی دعواجی حین منازعه‌ده اکا مرافعه اولدقده صادق ومحق اولان یاپشوب کاذب ومنافق اولان چالشوب ایریشه بلمك محال ایدی * مرور زماندن صکره برکسنه‌یه برجوهر امانت ویروب بعده استدکده انکار ایدوب سلسله‌دن قورقدن جوهری برمجوف عصا ایچنه قویوب سلسله‌یه وارد قلرنده صاحب حق یاپشوب بعده صاحب باطل عصامی طوت بندخی یاپشه‌یم دیوب عصایی انه ویردکده یارب اکر امانت صاحبنه واصل اولدی ایسه زنجیره بنی ایرشدر دیدکده زنجیره اینوب یاپشوب سلسله عدالت محقی مبطلدن منفك ایتمدی دیو عوام انام تعجب وشك ایتدکده اصحاب شقا وحیله شامتی ایله اوکیجه سلسله غائب وآسمانه ذاهب اولدی * تاریخ میرخوانده سلسله‌نك یوقاروسی کوکك یوزنده کهکشانه متصل اولوب اشاغیسی صومعهٔ داوده ال ایریشه‌جك قدر یقین ایدی دینوب بعض معتبراتده قصهٔ حیلهٔ جوهر داود علیه السلام زماننده اولوب سلسله کوکه چکلدکده یاداود بعد صکره خلق اراسنده شاهد ویمین ایله حکم ایله دیو وحی کلدی دینوب * نه میرخوانده مذکوردرکه (وآتیناه الحکمة وفصل الخطاب) آیتنده فصل خطابدن مراد حضرت علی قولنجه شاهد ویمیندر بعضلر قصهٔ توبه‌دن صکره ظهور ایدوب داود علیه السلام سلسله‌یی قدس شریف طاغلرندن برنده برکیدوب انکله حکم ایدوب کوکه چکلدکده شاهد ویمینله عمله وحی الهی کلدی دیمشلر (تشدید ملك) معتبراتده مرویدرکه (وشددنا ملکه) آیتندن مراد بودرکه حشمت داود علیه السلام برمرتبه‌یه وارمشدیکه هرکیجه صومعه‌سن اوتوز اوچ بیك یا اوتوز بیك یا قرق بیك یا همان درت بیك کمسنه بکلیوب هیبت کلی جبللری خلقه شویله مستولی اولمشدیکه تنهالرنده بری برلریله شرع وعقله مخالف نسنه سویلشمکه خوف کلی ایدرلردی برروایتده مبنی بوایدیکه برفقیرا کابردن بریبی مجلس شرعه کتوروب بوکسنه بنم صغرمی غصبا آلدی دیوب اودخی انکار ایدوب مدعی شاهددن عاجز اولمغین داود علیه السلام سز واروب کیدك بن بوقصه‌ده تأمل ایده‌یم دیوب اوکیجه مدعی علیهی قتل ایله دیو اوج کره واقعه کورمکین ایرتسی کتوردوب قتل امر ایتدکده مدعی علیه جزع وفزع ایدوب داود علیه السلام واقعه‌سنده مأمور اولدیغن بلدردکده یانبی الله بن آنك صغرنی غصب ایتمدم لکن سابقا پدرنی قتل ایتمشدم اشبو قصاصه حکمت حق اوانجق دیوب قتل اولندقده اولوب ناسه حضرت داوددن هیبت ودهشت وخشیت دوشوب ظاهرا وباطنا برکسنه مخالفت ایتمز اولدی * عرایس ثعلبیده مرویدرکه داود علیه السلام مجلس قضایه اوتوردقده صاغ طرفنده انبیادن بیك نفر صول طرفنده علما واحباردن بیك نفر اوتورلردی (حوبه وتوبه) تفاسیرده مذکوردرکه مشاهیر غزاة بنی اسرائیلدن اوریا نام کسنه‌نك برحسنا خاتونی اولوب حضرت داودك طقسان طقوز خاتونی واوچیوز اوده‌لق جاریه‌سی وارایکن انی دخی نکاحلمق ایچون بوشاتمق دیلدکده اوریا داود خاطری ایچون حسن رضا ایله بوشایوب بونلر نکاحلندقده یاخود اوریانك نامزدی اولان قزی بونلر نکاحلندقده برکون یوم عبادتده صومعه ایچنده جبرائیل ومیکائیل انسان صورتنده کورنوب قپو قپانمشکن کلمکین داود قورقوب قورقمه بز دعواجیلرز یاداود بوقرنداشمك طقسان طقوز دیشی قیونی اولوب بنم بردانه جك ایکن آنی دخی بکا ویر دیو ادعا ایدوب خطاب وجوابده یاخود خطابه ونکاحده بکا غلبه ایتدی دیوب داود علیه السلام دخی بوقرنداشك سکا ظلم ایتمش دیوب مدعی علیهی سویلتمدین اظهار مرحمتده تفصیل ایتدکده ملکلر بری برلرینه باقوب کولوب بوکشی کندو علیهنه حکم ایتدی دیوب غائب اولدقلرنده اول نبی صفی عارف کندویه تعریض ایدوکنه جازم وواقف اولدقده (حسنات الابرار سیئات المقربین) مفهومنجه زللك اولی ایتمشم دیو خوف مولا ایله کمال رقت ووجد ایله سجده‌یه واروب قرق کون قرق کیجه نمازله تجدید وضودن غیری نسنه‌یه اصلا باش قالدرمیوب فریاد وفغانله نالان وکریان اولوب اشك کوزلرندن سبزه‌لر بتوب بعده توبه‌سی قبول اولوب (یاداود انا جعلناك خلیفة فی الارض فاحکم بین الناس بالحق) دیو وحی الهی وصول بولدی بوقصهٔ غرابت حصه وهب قولنجه یمش یاشنده بعضلر قولنده اللی سکزنده واقع اولوب علی کل حال آخر عمرینه دك ایام

ولياليده صيام وقيام بردوام ايله كريه وزاريدن خالى اولميوب (من تواضع لله رفعه الله) فحواسنجه هر كاه فقرا
ومساكينله جلوس ايدوب انلرله مأنوس اولوردى * جامع الصغيرسيوطيده (كان امته يعودون داود يظنون
الناس ان به مرضا وما به الا شدة الخوف من الله تعالى) ديو بر حديث شريف مرويدر (تنبيه) معلوم اولا كه
تفاسيرده مذكوردركه داود عليه السلام اوريانك خاتوننى كوروب عاشق اولمغين اوريايى شهيد اولسون ديو
خاتوننى آلهيم ديو ايى جنكه كوندروب واقعا شهيد اولدقده خاتوننى الدى ديدكلرى بى شك وامترا كذب وافترادر
حضرت على هر كيم قصهٔ داودى قصه خوانلرقولنجه نقل ايدرسه حد طريقيله يوز التمش عصا اوررم ديمشدر
(عصيان يسر) بعض معتبراتده مرويدركه داود عليه السلام قرق كون اغلايوب سجده ده طوردقده تدبير
امور جمهوره خلل كلدى ديو اون طقوز يا اون ايكى يا اون اوج نفر اوغوللرى بينك بيوكى شلوم كه طالوت قيزندن
طوغمشدى اغواء سفها واشقيا ايله خروج ايدوب تخته كچوب داود عليه السلام صومعه دن طشره چيقوب
ايستدكده عسكرله شهردن طشره چيقوب اوغليله جنكى مناسب كورمكين نصيحت ايچون
وزيرلرينى كوندروب واردقده نصيحت ايدوب داود عليه السلام دخى مقر سعادتنه كاوب شلوم پدرى
خوفندن قاچوب داود عليه السلام نواب آدلو برادرزاده لرينى شلومى استمالتله كتورمكه كوندروب
صقين اوغلومه ضرر كتورمه يوخسه سكا قصاص ايدرم ديوب اودخى در عقب يتشوب داودك وصيتنى
اونودوب غفلتله شلومى قتل ايدوب كلدكده داود عليه السلام بحضور اولوب لكن مزبور نواب عسكر اسلامه
سردار شجاعت شعار اولمغله نظم امور سلطنته لازم اولمغين قتلنى تأخير ايدوب بعد زمان مرض موتلرنده
انك قصاصنى حضرت سليمانه وصيت ايتمكين پدرلرينى دفن ايتدكده وصيتى اجرا وحكم اللهى امضا ايتدى *
عرايس ثعلبيده داود عليه السلام اغلامغه مشغول اولوب امور سلطنته اولكى كبى مقيد اولمامغين عسكر
بنى اسرائيل بيولك اوغلو ايشايى يا شالونى تخته كچوروب داود عليه السلام برادرزاده سى نواب ايله طاغلره
كيدوب شالون پدرينى قتل ايتمك استيوب داود عليه السلام نصيحت ايچون نوابى كوندردكده قتلدن فراغت
ايدوب ايكى ييله دك شالون پادشاهلق سوروب داوده وحى كلمز اولوب بعده توبه سى قبول اولدى وحى كاور
اولدقده عسكر داوده توجه ايتمكين شالونله جنك ايدوب شالون صينوب قاچوب اردنجه آدم كوندريلوب
شالونك اوزون صاچى اولوب بر اغاجه ايلشوب آصلش طوردقده كلان كسنه يتشوب قتل ايتدى ديوب
بعض تواريخده قصهٔ شالون غيرى وجهله حكايت اولنمشدر والله اعلم (قصهٔ سياحت) مرويدركه داود
عليه السلام يوم سياحتده عابد وزاهد درت بيك نفر راهب مجاهد جمع اولوب ابتغاء رضاء رب العالمين ايله
بكا وانين ايدوب كاه غشيه يقين اولورلردى كاهى سياحت ايچون سياحت ايتدكده كذر ايتدكلرى
نبات وشجر وتراب ومدر وحجر ودواب بحر وبر بكا وناله ده قالا وحالا داوده موافقت ايدرلردى * نيجه معتبراتده
مرويدركه كاهى كاهن اغلامق وخلقه دخى وعظ ونصيحت ايلمك ديلدكده بر هفته اكل وشرب وجماع ايتميوب
فلان كون داود نوحه يه چقار ديو شهرده وقريه ده ندا ايتدروب بعده صحراده كرسى قونوب اوستنه چقدى
اوغلو سليمان قفاسنده اياغ اوزره طوروب انس وجن ووحوش وطيور جمع اولوب صحرا ودريا طولدى داود
عليه السلام بعد از حمد وثناى پروردكار وذكر احوال قيامت وجنت ونار كندى نفسيچون بكا وافغان بعد
وبايان ايتدكده شدت تأثير نفس مقدسى سببيله انس وجن وحيوانده نيجه بيك ذى روح جان ويروب
بو حالده سليمان عليه السلام باباجغم بنى اسرائيل قيرلدى يتردوب اودخى دعايه باشليوب كندودخى
دوشوب غشى اولوب سريرى ايله كوتوروب شهره لايعقل كتوررلردى بعده مجلس داوده هر كيمك آدميسى
وارايسه يوقلاسون ديوندا اولنوب هر كشى واروب مجلسده نيجه يوز كاه نيجه بيك ميت بولورلردى ايرتسى
داودك عقلى باشنه كلوب عابدلر نيجه اولديلر ديو سليمانه صوروب اودخى فلان وفلان وفات ايتديلر ديدكده داود
عليه السلام صومعه سنه كيروب قپوسن قپايوب فريادله اغلايوب اى داودك ربى من داوده غضب اوميسن كه
سنك خوفكدن ياسكا شوقندن سائرلر كبى جان ويرمدى ديو مناجاتلر ايدوب بعده سليمان عليه السلام
اجازتله صومعه يه كيروب باباجغم اغلامغه وعبادته قوت اولمغيچون اكل ايله ديواريه اتمكنى كتوروب
بر مقدار ييوب بعده مصالح مسلمينى كورمكه طشره چقاردى * بعضلر ديديلر كه بر مجلسنده قرق بيك كسنه

جمع اولمشكن اوتوز بيكى وفات ايدوب اون بيكى شهره كلديلر مرويدركه داود عليه السلام بعض زمانده
شدت خوف وبكادن غشى اولدقده اعضاسى برى برندن آيرلسون ديو بر كسنه اياقلرى اوستنه بر كسنه
كوكسى اوستنه اوتوررردى (قصهٔ طاعون) تاريخ قدسده مذكوردركه اشقياء بنى اسرائيلك عصيانى
مشتد طغيانى ممتد اولدقده ايكى ييل قحطى يا ايكى عدو تسلطنى يا اوج كونه دك طاعونى اختيار ايتسونلر
ديو وحى كاوب داود عليه السلام خبر ويروب جمله خلق بنه داوده طانشوب طاعون اهون شروردر ناچار آنى
اختيار ايلك ديدكده مردوزن كفن بريدن ايدوب وقت سحرده قرب صخرهٔ عالى كهرده تضرع رب معبود ايله
سجوده واروب حين زوالده داود عليه السلام حرمتنه توبه لرى قبول اولوب باشلرين سجده دن قالدردقلرنده
يوز يتمش بيك كسنه طاعوندن وفات ايتمش بولنوب بعض اهل اسلام اللرى حربه لو ملائكهٔ كرام كورديلر
(اذا كثر الطاعون كثر الطاعون بين الجمهور مثل مجرب ومشهوردر (اصحاب سبت) تواريخ وتفاسيرده
مذكوردركه مصرله مدينهٔ منوره اراسنده ساحل بحر قلزمده عقبه ايله شهر ينك يا مدين يا طبريه شهرينك
خلقى كه يتمش بيك كسنه اولوب بنى اسرائيلدن ايديلر يوم سبتده بحكمة الخالق دريا يوزى بالق ايله طولوب
سائر كونلرده اصلا كلميوب سبتده ايسه شرع موسى اوزره عبادتدن غيرى عمل حرام اولمغين صيده كمكه كسنه
جراءت ايتميوب عاقبت بر قاچ اشقيا بعض حيله ايله صيده مباشرت ايدوب حقدن عذاب كلمدكده شهر خلقى ايكى
فرقه اولوب بر قسمى حرمت سبت رفع اولدى ديو قيد صيدده اولوب قسم آخر بونلره نصيحت ونهى منكر ايدوب
اصلا كار كر اولمدقده شهر اورتهسنه ايكى قپولو بر ديوار چكوب بر طرفنده اتقيا ومهتدين بر طرفنده اشقيا
ومعتدين اولوب برى برلرينه قارشميوب يادزلرى بارشميوب بونفرت ونفاق وعزلت وافتراق اوزره ايكى ييل
كچوب فتنام لئام معصيته مصر ومستحل ومجاهر اولمغله كافر اولمغين داود عليه السلام بونلره لعنت
ايتمشدى بر كيجه غضب رب عزتله جمله اعضا وصورتلرى ميمون هيئتنه يا خود تازه لرى ميمون پيرلرى خنزير
صورتنه مبدل ومحول اولوب فرقهٔ مؤمنين بونلرك قپولرين اچلمامش كوروب عدم حركتلرينه سبب نه اولدى
ديو نردبانله ديواره چقوب مسخ اولمشلر كوردكلرنده قپولرى آچوب مقهورلر ومغبونلر ونامباركلر ونا ميمونلر
اولان ميمونلر مؤمنلردن اقربا واحبالرين كوروب يلوب اغلاشوب ايكلشوب مؤمنلرك كلام وخطابلرينه
باشلريله جواب ويروب اوج كوندنصكره جمله سى وفات ايدوب مؤمنلر سلامت ونجات بولديلر مسلمانلردن
كفره يه نصيحتله كمال تقيد ايدنلر اون ايكى بيك كسنه ايدى ديمشلر * عرايس ثعلبيده كافر اولوب مسخ اولنلر
اون ايكى بيك كسنه اولوب شهردن چقوب صحراده حيران وسرگردان كزوب اوج كوندنصكره جمله سى
وفات ايدوب حق تعالى يل ايله يغمور كوندروب جيفه لرين دريايه براقدى ديوب * معالم التنزيلده
مرويدركه صيد ايتميوب لكن صيادلرى دخى نهى ومنع ايتميوب سكوت ايدنلر دخى بيله مسخ اولديلر *
تفاسيرده مجاهد صيادلرك بدنلرى مسخ اولميوب انجق قلبلرى مسخ اولدى ديمش ديوب بوقولك ضعفنه اصلا
اشارت اولنمامشدر (الكن فلما عتوا عن مانهوا عنه قلنا الهم كونوا قردة خاسئين) آيتنده قرده كلمه سنى معناى
حقيقيسنه حمل قابل ايكن بى ضرورت حمل على المجاز تكلف ايدوكى ظاهر وتعسف ايدوكى باهردر (شروع بنا)
تاريخ قدسده مذكوردركه سابقا طاعون واقع اولوب رفع اولدقده شكرا لله داود عليه السلام بنى اسرائيلله
صخرهٔ مباركه ميدانده خيمهٔ حضرت موسى مكاننده مسجد اقصى ديمكله مسمى بر مسجد اعلا بناسنه شروع
مطبوع ايدوب بالذات داود عليه السلام وجملهٔ علما واحبار باشوق وافتخار ارقه لريله نقل احجار ايدوب
اللريله بناء ايتمكه مداومت واعتنا ايدرلردى بر يوزندن آدم بويى قدر قالدقده بومراملك اتمامى اوغلوك سليمانه
مقدر وميسر اولمشدر ديو وحى الهى اولمغين بناء ايچون احضار ايتديكى يوز بيك بدره التونله اون كره يوز بيك
بدره اقچه يى ومسجدك ايچنى تطليه وتحليه ايچون تعبيه ايتديكى اوچيوز بيك سككى حضرت سليمانه تسليم
ايدوب تكميل بنا خصوصن وصيت ايتديلر (قصهٔ وفات) كنز الاسرارده حضرت رسولدن مروى بر حديثك
مضمونى بودركه داود غيور كسنه اولوب بر يره كيتدكجه اوارى قپوسن كليدليوب كيدردى اتفاق بر كون
عادتجه كيدوب كاوب اوقپوسن آچوب كيروب حرم محترمنده بر اجنبى كسنه كوروب سن كيمسن
ديو صوروب سلاطين روى زميندن خائف اولمين وكيرمك استديكى يردن بر نسنه آنى مانع وصارف اولمين

كسنه يم ديدكده داود عليه السلام والله سن ملك الموتسن انجق ديوب اوحالده روح پرفتوحى مقبوض ودركاه
قرب الاجل عن الاشباهه مرفوع ومعروض اولدى* فوايح مسكيه ده جنازهٔ رحمت اندازه لرينى قرق
بيك نفر راهب طاعت راغب كوتوردى ديوب* تاريخ ميرخوانده ده تشييع جنازه لرنده رجالدن غيرى
قرق بيك عورت بيله ايدى* وهبدن مرويدركه وفاتلرى كونى هواده حرارت شدت اوزره اولمغين حضرت
سليمانه مسلمانلر شكايت ايتدكارنده امر شريفلرى ايله جمله قوشلر قنادلرين كشاد ايدوب سايبان اولوب
لكن كمال كثرت وكثافتدن يل اسمكه مانع اولدقده تكرار شكايت اولنمغين قوشلر كولكه طرفن آچوق
قويوب هبوب ريح ايله خلق مستريح اولديلر ديو مذكوردر مدت عمر حضرت داود عليه السلام يوز يل
يا يوز يكرمى يل ياهمان يتمش يل اولوب مدت سلطنتى يتمش ياخود قرق يل ايدى

(باب رابع وعشرون در احوال سليمان نبى عليه السلام)

ابن داود نبى عليه السلام والده لرى يوقاروده ذكر اولنان اوريانك سابقا خاتونى ياخود نامزدى ايدى
ولادت باسعادتلرى قدس شريفه قريب غزه شهرنده واقع اولمشدى نبوت وسلطنتدن مقدم ومؤخر واقع
اولان احواللرى وانس وجن وطيور ووحوشله معاملات وحكايتلرى واطراف دنيايى وير له كولك اراسنى
كزوب كوردكارى عجايب وغرايبى كماينبغى شرح وتفصيل امر مستحيل اولوب مجموع تواريخده اولانك كمال
اجمالى بودركه ترتيب مطبوع اوزره حالا ذكرنه شروع اولنهدى (فضائل) تاريخ ميرخوانده ده
مذكوردركه صورتى خوب سيرتى مرغوب اولوب سفيد تن جسيم بدن خوبروى بسيار موى ايدى دخى طفل
ايكن غايتده عاقل وكامل اولمغين پدرلرى امور معظمه يى بونلرله مشاوره ايدردى ذكى وفطنتده فهم
وفراستده اجتهادده اصابتده حد غايتده اولمغين زمان طفوليتده امور غريبه لرى صدورا يتمشديكه اول
جمله دن برقطره وشمه دن برذره بودركه ايكى خاتونك برر اوغلانجقلرى اولوب صحراده بريسنى قورد قاپوب
قالان اوغلانجغى هر بريسى بونيمدر ديو حضرت داود عليه السلامه مرافعه اولوب شاهدلرى اولمامغين
ذواليدر ديو اوغلانجغى النده طوتوب كتورن خاتونه حكم ايدوب كتدكلرنده سليمان عليه السلام انلرى
كوروب بچاق كتوردوب بن بو اوغلانى اورته سندن بچوب هر بريكزه نصفنى ويررم ديوب النده اوغلان
طوتان خاتون رضا ويروب اوبريسى فرياد ايدوب بن حصه مى بوكا باغشلدم اوغلانجغه ضرر كلمسون ديمكين
سليمان عليه السلام مرحمت ايدن خاتونه حكم ايدوب اوغلو اولسه قانى قينايوب شفقت ايتمزدى ديوب داود
عليه السلام بو حكمى ايشيدوب اوغلنك فراست وذكاء موفورنه متعجب ومسرور اولدى بريدخى
تفاسيرده (وداود وسليمان اذ يحكمان فى الحرث اذ نفشت فيه غنم القوم وكنا لحكمهم شاهدين ففهمناها سليمان
وكلا آتينا حكما وعلما) آيتنده مذكور اولان بودركه بر كيجه بر كمسنه نك قيونلرى بر تارلايه كيروب اكينى تلف
ايتمكين ايكى خصم حضرت داوده مرافعه اولوب قيونلرى تارلا صاحبنه حكم ايدوب سليمان عليه السلام
اون بر ياشنده اولوب بو حكمى ايشتدكده بو دعواده بر درلو حكم دخى واردركه ايكى خصمك هر برينه انفع اودر
ديوب داود عليه السلام ايشتدكده صوروب حضرت سليمان ديمكه اوتانوب بعد الابرام بنم رأى واجتهادم
بودركه قيونلرى اكين صاحبنه ويره سزتا كه قوزيلرندن وسودلرندن ويپاغيلرندن منتفع اولوب تارلايى
دخى قيون صاحبنه ويره سزكه اكين اكوب اولكى حالنه واردقده هر برى كندوده اولانى آلوب اولكى صاحبنه
تسليم ايده ديدكده داود عليه السلام بو كلام حكمت انتمايى بالتمام بكنوب بووجهله حكم ايتدى* معتبراتده
مذكوردركه حضرت سليمان عليه السلام سلطان عاليشان ايكن زهد وتقوى وعبادت اوزره اولوب كسب
حلال ايله معيشت ايچون سازدن زنبيل اوروب صاتوب بهاسيله قناعت ايدردى آق عبالر كيوب كپكى
الثماش آرپه اتمكين ييوب مسجدده واكل طعامده فقرا ايله جلوس ايدوب مسكين مع المساكين ديوب كمال
تواضعه مأنوس اولمشدى قضا وحكمتده وحكومتده پدرندن زياده اولوب كثرت عبادتده پدرى بوندن
زياده ايدى* تاريخ ميرخوانده ده هر كون طلوع شمسدن وقت زواله دك مجلس حكومتده اوتوروب بعده
ايوانه كلوب بعض وقتلرين زنبيل اورمكه صرف ايدوب امر معاش تدارك كندنصكره اوقات مخصوصه ده
عبادت مفروضه يى ادا ايدوب كيجه نك اكثرنى تلاوت وتهجد له كچورردى غداسن يالكز ييوب البته

فقرادن بر كمسنه ايله بيله اوتوروب ارپه اتمكين يرلردى (قصهٔ امتحان) تفسير واحديده ابو هريره دن مرويدركه
حضرت داوده جناب حقدن اون سؤال تعليم اولنوب جوابلرى برنامه مرقوم ومختوم ايله نازل اولوب
اوغلوك سليمانه سؤال ايله بر وجه صواب جواب ويررسه بريكه خليفه اوله جق اودر ديو وحى اولندقده علماء
كبار وفضلاء احباردن يوز قرق نفر جمع ايدوب انلرك حضورنده سليمانه صوردقده بى توقف وتكلف ديديكه
١ اقرب اشيا آخرتدر ٢ ابعد اشيا امور دنيادن كشىيه ايرشميوب فوت اولان نسنه در ٣ احسن اشيا جسد
باروحدر ٤ اوحش اشيا جسد بى روحدر ٥ اقبح اشيا كفر بعد الايماندر ٦ قائمان ارض وسمادر ٧ مختلفان
ليل ايله نهاردر ٨ متباغضان موت وحياتدركه برى برلرين سومزلر ٩ شول شيئكه كشى اكا ارتكاب ايتدكده
آخرى ممدوح ومحمود اوله غضبدركه آخرنده حلم اوله ١٠ شول شيئكه اكا ارتكاب ايتدكده آخرى مذموم
ومردود اوله حدتدر ديوب جوابى ختم ايتدكده نامه دن رفع ختم اولنوب يازيلان جوابلر كلام سليمانه
مطابق چقدقده احبار بى انصاف بزده بر سؤال ايده لم بيلورسه خلافتنه اعتراف ايدرز ديوب شول شيئدركه
آنك صلاحى ساير اجزا اسنك صلاحنه فسادى دخى فسادنه سبب اوله ديدكارنده سليمان عليه السلام
اول شىء قلبدركه صلاحى ساير اعضانك صلاحنه فسادى دخى سايرينك فسادنه سببدر ديدكده جمله سى
تصديق وامر خلافتى تحقيق ايتمكين داود عليه السلام عصاى ملوكى تسليم ايدوب ايرته سى وفات ايتديلر
* عرايس ثعلبيده مذكوردركه احبار رضا ويردكارنده بنى اسرائيل سليمان اوغلانجقدر بزده آندن احق
كمسنه لر واردر ديدكارنده داود عليه السلام رؤساى اسباطى كتوردوب هر كيمك عصاسى يپراقلنورسه
خلافت انكدر ديوب جمله سى بررعصا كتوروب هر كشى كندى اسمنى اوستنه يازوب عصاى سليمانله جمله سن
بر اوطه يه قويوب كليدليوب قپويه وافر بكجيلر قويوب ايرتسى اتفاقله قپويى آچدقلرنده عصاى سليمان
يپراقلنوب تازه ميوه سى دخى بتمش بولنوب ساير عصالر اولكى كبى طورمغين جمله بنى اسرائيل حقه
راضى اولديلر (عظمت سلطنت) اون سكز يا اون بر يا اون ايكى برادرلرى اولوب جمله سندن كوچك ايكن اون
اوچ يا اون ايكى ياشنده يا يكرمى ايله اوتوز اراسنده ايكن پدرلرينه علم وسلطنت ونبوت ورسالتده فضل حق ايله
خليفه وقائم مقام مطلق اولدى* كتب معتبره ده مذكوردركه حق تعالى سليمانه انس وجن ووحش وطيرى
وباد سريع السيرى وبونلردن غيرى تسخير وضبط وربطك تيسير ولسان جميع مخلوقاتى تفهيم وتقدير ايدوب
بر مهر لمعان احسان ايتمشديكه قزل ياقوتدن كونش كبى تابان ودرخشان اولمغين روى بشاشت
خوينه برفرد ناظر اولمغه قادر اولميوب هيبت خاتم ايله عامهٔ مخلوقات مطيع فرمان اولوب مخالفتلرندن ترسان
وهراسان ايديلر خاتم مزبورك نقش فرح بخشى برروايتده (لا اله الا الله وحده لا شريك له محمد عبده ورسوله)
ايدى* برروايتده درت كوشه سنده بر قاشى اولوب هر برينك خطى بشقه سوزلر ايدى* عرائس ثعلبينك
بر محلنده مزبور خاتمى جبرائيل عليه السلام جنتدن كتوردى ديو تفصيل اولنوب بر محلنده دخى خلافت
تعيين اولندقده كسب حلال ايچون دريا كنارينه واروب بربالقجى يه معين اولوب ودخى اجرت ايچون ايكى
بالق ويروب برينك قارنندن خاتم مبارك چيقوب فى الحال يل وقوشلر مسخر اولوب پدرى دخى اكا نموب
وفات ايتدكده سلطنته كچدى ديو مذكوردر* تفاسيرده تحرير اولنمشدركه ديوانخانهٔ عظمت آشيانه لرينك
طول وعرضى يوزر فرسخ اولوب ربعنده انسان ربعنده طواف جن وشيطان ربعنده طيور پران ربعنده
انواع حيوانات طوروب برفرسخنده صافى آلتون وحريرله جنلر طوقومش چاركوشه ويكپاره بر عالى قالى
دوشه نوب اورتاسنده ناظر اولنلر متحير اوله جق انواع صنايع بدايع وجواهر زواهرله بنا اولنوب نردبانله
چقلور بر تخت شرف بخت قونوب اوزرنده سليمان عليه السلام عز واحتشام ايله جالس وذكر حق وتلاوت
توراة وزبورله مؤانس اولوب اطرافنده زر وسيمدن التيوز بيك كرسى اولوب آلتوندن اولنلره انبياء عظام
كوموشدن اولنلره علماء كرام اوتوروب آنلرك اطرافنده ساير ناس شرم وهراس ايله خاموش ومدهوش
دائم قائم اولوب آنلرك اردنده زمرهٔ جن وديوان اياغ اوزره طوروب بو جمله نك اوستنه طوايف مرغان
مانند سايبان قنادلرين كشاد ايدوب طورورلردى حق تعالى سليمانه بساط خصوصنده يوزادم قوتن ويرمكين
اول ساحهٔ فلك مساحه نك بر طرفنده تخته اوستنده جنلر وديولر مزين وبالا بيك صرچه سرا ياپوب ايچنده

اوچيوز منكوحه لرى ويديوز اوده لق جاريه لرى وارايدى ذكر اولنان ترتيب عجيب وغريبله ديوانخانه يى
امر خالق العباد ايله باد اكثر زمانده وقت سحرده شهر دمشقدن عجمده اصطخر شهرينه كوتوروب صباح
طعامن يمك ايچون آنده قرار ايدوب بعده هندستانده كابل شهرينه واروب اخشام آنده آرام ايدرلردى
هر ايكى شهرك اراسى برر آيلق يول ايدى * مرويدركه ديوانخانه يى غايت قوتلو اولان ريح عاصف يردن
قالديروب آندن ملايم اولان ريح رخا كوتورردى * بعض كتبده سكز درلو يل قات قات اولوب كوتورردى
ديمشلر * مرويدركه حق تعالى سليمانه كلمات جميع حيواناتى اذعان وافهام ايتديروب اوچ ميل قدر يردن
انواع مخلوقات كلامنى بادحركت معتاد بالتمام اسماع واعلام ايدردى * تاريخ ميرخوانده مطبخلرنده
هر كون يديوز عربه توكى اون ايله اتمك بشوب سائر طعام اكا كوره ايدى دينوب * فواتح مسكيه ده هر كون
يوزر بيك قيون اوتوزر بيك صغر بوغازلنوب بشوب اون ايكيشر بيك طباخ وخبازلرى والتيوز بيك
پاسبان ونكهبانلرى وارايدى دينوب * تفاسيرده مذكوردركه مطبخلر ايچون هر كون يكرمى بيك قيون بش
بيك صغر بش بيك دوه بوغازلنوب يكپاره صخرهٔ عظيمه لردن ديولر اويش بيوك قزغانلر اولوب آنلردن غيرى
ايچندن بيك نفر آدم يمك يه جك نيجه قطعه قصعه وارايدى يمن پادشاهى بلقيس خاتونك ايلچيلرى كلدكده
سليمان عليه السلام ديوانخانه لرينك طولايدى طقوز فرسخ يرينه جنلره سيم وزردن كرپچلر يابديروب
توغله يرينه دوشدوب واطراف ميدان ديوانه سيم وزردن كرپجله بر ديوار چكدروب ايچنى خوب صورت
حيوانات عجيبه واولاد جندن الوف الطاعت مألوف ايله پر صفوف ايتمشدى (كيفيت تسخير جن)
بعض معتبرانده مذكوردركه حق تعالى سليمانه تسخير جن وشياطين ايتمك ديلدكده جبريل امين
(ايها الجن والشياطين اجيبوا نبى الله سليمان باذن الله تعالى) ديوندا ايتمكين جزائر ومغارلردن واوديه
وجبال وفلوادن واطراف كائناتدن باهيبت وشكوه لبيك لبيك ديه رك كروه كروه كلوب ملائكهٔ كرام مانند
رعاة اغنام سعى وشوق ايله رعى وسوق ايدوب طوايف جن وديوان واصل ديوان اولدقلرنده صور حيواناتده
اشكال مختلفه وطبايع غير مؤتلفه اوزره جمله سى يكرمى درت يادرتيوز يكرمى فرقه وطائفه اولمغين
سليمان عليه السلام بونلرك مزاج ومشربلرين ومأكل ومشربلرين استفسار واستخبار ايدوب بعده كيمى
قطع احجار وانهاره كيمى غوص بحاره كيمى اخراج جواهر ومعادنه كيمى بناء قلاع ومدنه تعيين وخدمتلرين
تبيين ايتدى * مرويدركه سليمان عليه السلام اشقياى عفاريتك كيمى تأديب ايچون كيمى خلقه ضرر
ايتمامكيچون قيود وسلاسله بندو برى برلرينه پيوند ايدردى * تاريخ قدسده مهر شريفلرى دموره تأثير
ايتمكين مسافهٔ بعيده دن دعوت ايتدكارى جنلره باقره وعفريتلره دموره باصلمش نشان كوندردكده
شعشعه ولمعانده اولان كمال هيبتدن مخالفته قادر اولميوب فى الحال وصول بولوب خدمته مشغول
ايدردى * كشافده امرحقله برملك جنه مؤكل اولوب سليمانه مخالفت ايدنى كورمديكى يردن اتشدن قامچيله
اوروب احراق ايدردى دينوب * كنز الاسرارده سليمان عليه السلام جن وشياطينك انواع شر وفسادن
كوردكده حق تعاليدن تضرع ايتديكه آنلرك هر قبيله سنه برر ملك مؤكل ايدوب ير يوزنده فساددن منع
ايچون محكم ضبط ايده لر دعاء رسول مقبول اولوب الى يوم القيامة طائفهٔ جنك هر قبيله سنه برر ملك مسلط
اولمشدر ديو مذكوردر (ضيافت مخلوقات) تاريخ ميرخوانده وغيريده مذكوردركه سليمان
عليه السلام شكرا لله جميع مخلوقاتى ضيافت ايتمكه حقدن اجازتله لب دريده بر بيابان بى پايانده ديولره
ايكى بيك يديوز عظيم قزغان يابدرديكه هر برينك اغزينك عرضى بيك ذراع ايدى اون كره يوز بيك يوكدن
زياده حبوبات جمع ايتديروب بى حد طعام بشردوب اول صحرايه اجناس مخلوقاتدن بى حد نفوس جمع
اولوب طعاملر حاضر اولدقده دريادن برعظيم بالق چيقوب ياسليمان بنم بو كونكى رزقم سنك مطبخكدن
تعيين اولدى امر ايله ويرسونلر ديوب اودخى مطبخه واركفايت قدر ويرسونلر ديوب واردقده جمله احضار
اولنان طعاملرى يوب كلوب ياسليمان قارنم طويمدى دخى طعام ويردوب سليمان حيران اولدقده ياسليمان
بوكونكى رزقك ثلثى سندن واصل اولدى ثلثانى دخى استرم ديدكده سليمان عليه السلام سنك برلحظه ده
يدوككى بن نيجه زماندنبرو انواع زحمتله ضيافت مخلوقاته جمع ايتمشدم ديوب بالق دخى ياسليمان سنك

رجالك سبيله امر رحمان ايله سكاهمان اولدم بنى آچ كوندرمك روا ومحتاج دوندرمك سزا كلدرچونكه
برجانور طويورمغه قادر دكلسن نيچون پس ضيافت جميع مخلوقاتى هوس ايلدك ديوب كتدكده يارب
بوندن اعظم برنسنه براندكمى ديوب ياسليمان درياده نيجه بيك بالق واردركه هر بريسى كونده يتمش بيك بونك
كبى بالق يمكه معتاددر ديو وحى الهى كلكين حضرت سليمان رجاء ضيافته پشيمان اولوب جناب حقه تضرع
وطلب غفران ايتدى (بناء قدس وغيره) تاريخ قدسده وغيرده مذكوردركه سلاطينلرينك دردنجى يلنده
سابقا ايدرلرى باشلديغى بناء قدس تكميلنه وحى كلدكده بنى اسرائيلك اون ايكى سبطى ساكن اولمغه صافى
مرمردن اون ايكى ناحيه لو يا اون ايكى حصارلو برشهر فريد الدهر يابديروب بعد التمام طرز لطيف ومطبوع ايله
بناء مسجد شريفه شروع ايدوب جن وعفاريتك كيمى كاندن كيمى عماندن على التوالى ثمنى غالى وعالى
انواع جواهر ولآلئ متلالى طاشيوب كيمى دخى معادن رخامدن رنكارنك بى حد عمود واحجار عظام كسوب
مسجده دك صف اولوب كف بركف ارسال وايصال ايدوب كيمى بنايه بالذات مباشرت كيمى دخى بنالره
معاونت ايدرلردى سليمان عليه السلام مسجدك عرشنى وفرشنى درو ديوارينى وايچنده كى وارنى سيم وزر
وانواع جواهر ايله مرصع ومليع ومصنع ايتدروب رشك باغ ارم ومحير عقول امم عالم ايتدى اثناء بناده قرب
مسجده امر حقله ايكى شجر بيدا اولوب هر برنده ايكيشر يوز رطل سيم وزر قدرت رب اكبر ايله بيتوب
مسجدك درون وبيرونن بركرپچ آلتون بركرپچ كومش ايله دوشدوب قبله اولان صخرهٔ عزت بهرهٔ كريمه ارتفاعى
اون ايكى ذراع ايكن اوزرينه اون سكز ميل برقبهٔ عاليهٔ عظيمه يابديروب قبه اوستنه آلتوندن برمثال غزال
وضع اولنوب ايكى كوزى اراسنه بردر يتيم يابرياقوت احمر عظيم قونديكه ليله ظلماده ايكى قوناق يرده شهر
بلقاده بعض نسا آنك ضياسنده ايپلك اكيروب طلوع وغروب شمسدن قبه نك ظلى برمنزل يره واصل
اولوردى اشبو ابنيهٔ عظام جمله يدى يلده تمام اولدى * برروايتده همان فرق كونده تمام اولوب شكرا لله
درتيوز بيك قيون يكرمى بش بيك صغر ايكى بيك دوه قربان ايتدى بعده اون اوچ يلده دك قدسده كندولره
دار السلطنه وقدسه قريب حضرت ابراهيم مزارنده برشهر عظيم يابدردى ابنيهٔ قدسك ذكر اولنان زينتلرى
بخت نصر قدسه كلنجه طوروب اول اعزبى دين كلدكده جمله سن سوكوب كندو ولايتنه كوتوردى
* تفاسيرده (يعملون له ما يشاء من محاريب وتماثيل وجفان كالجواب وقدور راسيات) آيتنده جنلر سليمانه
ابنيهٔ رفيعه وقصور منيعه ونيجه جوامع وصوامع يابوب ايچلرنده باقر وتوج وصرچه ومرمردن ملائكه
وانبيا وصلحا صورتلرن حقه عبادتلرى هيئتى اوزره دوزوب نظر ايدنلرى عبادته تشويق ايچون جابجا نصب
وتعليق ايدوب اوشريعتده صورت يابمق ممنوع دكل ايدى ديار يمنده دخى صرواح مرواح فلتون بينون
هنده هنيده فلتوم همدان آدلو قلاع سپهر ارتفاع بنا ايتمشلردر دينوب * تاريخ ميرخوانده سليمان ايچون
جنلر ديار يمنده وبعض بقاعده نيجه قلاع يابوب اوزرلرنده سيم وزر وتوج وصرچه دن ملائكه وانبيا وصلحا
ومشهور حاكملر وقوشلر وجانور صورتلرن يابمشلردى ديومذكوردر (قصهٔ فتنه) تفاسيرده (ولقد فتنا
سليمان والقينا على كرسيه جسدا ثم اناب) آيتنده حضرت رسول عليه السلامدن مرويدركه بركون سليمان
بوكيجه يتمش خاتونه جماع ايدهيم هر برندن برولد كلسونكه فارس مجاهد فى سبيل الله اوله ديوب انشاء الله
ديمامكين بوقدر خاتوندن همان بريسى حامل اولوب اندن دخى بحكمة الله بدنك نصفى يوق براوغلان
طوغدى الله حقيچون اكر انشاء الله ديدى اوغللرى اولوب غازيلر اولورلردى * بنه تفاسيرده مذكوردركه
برروايتده سبب فتنه بودركه سليمانك جلوسندن يكرمى يل صكره براوغلو طوغوب پدرى يرينه خليفه
اولوب بزه مسلط اولمسون ديو عفريتلر انى قتل ايتمك ديلدكده حضرت سليمان تخليصه درمان بولميوب
عاقبت بولتلر اوستنده بسلدوب تاكه بحكمة الله تختى اوستنده اوغلنجغى ميت بولدقده انبيا حالنه لايق
اولان توكلده مقصر اولمشم ديو تائب ومستغفر اولدى * اكثر تفاسيرده وتواريخده اكرچه ابن عباسدن
مرويدر سليمان عليه السلام جزيرهٔ صيدونه سفر ايدوب پادشاهنى قتل ايدوب قزى حسنا اولمغين تزوج
ايتدكده اول دختر كمال محبت پدرسبيله آنك شكلن سليمان امر يله جنلره تصوير ايتديروب خلوتده اكا
سجده وعبادت ايدوب قرق كوندنصكره سليمان خبردار اولدقده غفلت حال اهل دار ايچون جناب حقه

اعتذار وتوبه واستغفار ایدوب بر کون غسل ایچون خاتملرین چیقاروب خدمت ایدن جاریه سنه شرف ساریه یه
ویردکده صخر جنی با حکمت رب غنی شکل سلیمانده متشکل ومتمثل کلوب خاتمی آلوب تخته چیقوب سلیمان
علیه السلام معتمدلردن چقدقده جاریه بونلری بلمیوب سلیمان دکلسن دیو ردّ وطرد ایدوب حکما وعقلا صخرلک
هر حکمنی شرعه مخالف کوروب لکن واقع حاله اصلا واقف اولمیوب عاقبت صخر هیبت خاتمه تحمل
ایده میوب قرق کوندنصکره دریایه اتوب قاچوب حضرت سلیمان حیران وسرکردان اولوب معاشیچون
صید سمک ایدرکن فضل رب فلک وفلک ایله خاتمی بر بالق قرننده بولوب ینه تخته چیقوب صخری طوتوب زنجیرلره
صاردیروب مرمردن تابوته محکم شد وسد ایدوب دریایه اندردی حالا دریاده اوحال ایله حیاتده در لکن
اشبو روایت مشتمل وجوه ضعف ورکاکت اولوب * تفسیر کبیر وکشافده عظیم رد وقبولدن منع وصد
اولنمشدر (قصهٔ بلقیس) تفاسیرده مفصلا مذکوردرکه سلیمان علیه السلام اتمام بناء قدسدنصکره
دیوانخانه سیله مکه یه واروب حج ایدوب آندن یمنه کیدوب ولایت صنعاده بر فضاء خوش هواده قرار اختیار
ایدوب اکثرا سفارده قنغی یرلک التنده صو وار ایدوکنی قوت باصره سنده اولان خاصیتله مرغ هدهد کوروب
خبر ویردکده دیولر قازوب چیقارمغین بو دفعه دخی وضوء ایچون صو لازم اولوب هدهدی اراده قلرنده
بولنمیوب بعد زمان کلدکده یمن پادشاهی اولوب نسب وشوکتی وعرش عبرت نقشنک زینت وکیفیتی
وحضرت سلیمانه کوندردیکی هدیه سنک صفتی جلد ثانیده باب ملوک قحطانده مفصلا بیان اولنه جق
بلقیس خاتونک احوالن اعلام ایتدکده سلیمان علیه السلام انی ایمانه دعوت ایچون نامه یازدیلرکه صورتی
بودر (من عبد الله سلیمان بن داود الی بلقیس ملکة سبأ بسم الله الرحمن الرحیم السلام علی من اتبع الهدی
اما بعد فلا تعلوا علیّ وأتونی مسلمین) نامهٔ کافوری جامهٔ شمع پرینه مسک ایله مهرلیوب هدهد ایله کوندروب
مکتوب رسول وصول بولدقده صحت نبوت سلیمانی امتحان ایچون بعض طریقله عظیم ارمغان کوندردکده
هدهد فی الحال کلوب خبر ویرمکین دیوان عظمت آشیانی مقدماذکر اولندیغی اوزره انواع زینتله آراسته
وپیراسته ایتمکین ایلچیلر کلوب کوردکلرنده حیران اولوب ارمغانلرین براغوب همان نامه لرین ویروب حضرت
سلیمان علیه السلام اعلام جبرائیله هدایایی کتوردوب حقه ده اولان دربیتیمی اغاج قوردنه دلدروب
اکری دلکلو اولان بونجوغی میوه قوردنه ایپلک کچوردوب غلمانی جواریدن یوزلرینی صو ایله یومه لرینک
کیفیتی ایله تمییز ایدوب بعده جمیع هدایایی رد ایدوب ایمانه کلمزسکز عسکر کثیر ایله واروب سزی حقیر
واسیر ایدرم دیوب ایلچیلر واروب بلقیسه خبر ویردکلرنده نبوت حضرت سلیمان شمس تاباندن عیان اولمغین
بلقیس شوکت انیس نیجه یوز بیک عسکر ایله یمندن چیقوب قدسه ابن عباس قولنجه کوفه ایله حیره شهرلرینک
آراسنده بر فرسخ یر قالدقده سلیمان علیه السلام عبرت ایچون عرش بلقیسی یمندن بکا کیم کتورر دیوب
بر عفریت وقت ظهره دک کتوره یم دیوب دخی تیز استرم دیدکده قول اصح اوزره صدیقیندن اولان
وزیرلری آصف بن برخیا اسم اعظمکه (یا حی یا قیوم) یاخود (یا الهنا واله کل شیء الها واحدا لا اله الا انت)
یاخود (یا ذا الجلال والاکرام) یاخود (یا الله یا رحمن) در اوقودقده طرفة العینده ایکی آیاقی بولدن یر التندن
ملکلر کتوروب یردن طشره چقدقده حضرت سلیمان معجزه ظهورنه حمد فراوان ایتدی بلقیسک والده سی
جندن اولمغین ساقلری پرموی ایدوکنی جنلر خبر ویردکده سلیمان علیه السلام کورمکیچون جنلر صرچه
یاپوب میدانه دوشیوب التنده صو الوب بالقلر قویوب بلقیس بواشغه کلیور کن صرچه یی صو صانوب
کشف ساق ایدوب سلیمان کوروب جنلر ازاله شعر ایچون رجاء سلیمانله نوره ایله حمام پیدا ایتدیلر بلقیس سلیمانه
بولشوب ایمانه کلوب حسنا اولمغین ابن عباس قولنجه نکاحلنوب عسکریله ینه کوندروب بونک ایچون یمنده
جنلره سحین غمدان آدلو ایکی شهر سالرلر قولنجه بینون سلحین غمدان آدلو اوچ شهر یاپدروب هر آیده برکره
قدسدن یمنه واروب بلقیس یانده اوچ کون اوتوروب ینه قدسه کاوردی بلقیسدن داود آدلو براوغلو اولوب
سلیمان علیه السلام حیاتده وفات ایتدی * کشافده قول ثانی اوزره بلقیسی کندو نکاحلنیوب بلکه
یمنده همدان پادشاهی ذو تبعه نکاح ایدوب ینه انی پادشاه ایدوب عن جنلرینک پادشاهی زوبعه یی آنک
خدمتنه تعیین ایتمکین جنلره بش پاره شهر یاپدروب سلیمان وفاتنه دک یمنده سلطنت سوردی * تاریخ

قدسده نکاح بلقیس سلیمانک تخته جلوسنک یکرمی بشنجی یا اون دردنجی یلنده واقع اولدی بلقیس سلیمان
یانده یدی یل ویدی ای طوروب بعده وفات ایتدکده سلیمان آنی ولایت شامده تدمر شهرینک حصاری
دیبنده دفن ایتدیروب طولی التمش عرضی قرق ذراع زعفران کبی لطیف صاری مرمر تابوته قوندی
دیو مذکوردر (قصهٔ عجیبه) عرایس ثعلبیده کعبدن مرویدرکه سلیمان علیه السلام دیوانخانه سیله
بر کون هواده کزرکن نسر دیدکلری کرکس قوشی کلوب یا نبی الله ملک وسلطانی سندن زیاده برکمسنه کوردم
دیوب سلیمان دخی بنی آدمدنمیدر دیدکده بلی یرایله کوک آراسنده اولان دریا کنارنده سندس اخضردن
یتمش قپولو برچادر ایچنده جناب حقه سجده ایدر برکمسنه کوردمکه چادرنی یل کوتوروب اطرافنی ملکلر
قوشاتمشلر سلیمان علیه السلام بونی ایشیدوب حیران اولوب کورمکه دعا ایتدکده حق تعالی اول دریایه
موکل ملکه امر ایتدیکه آنده اولان عجایب مخلوقاتی سلیمانه عرض ایله تا بلسونکه اکا مسخر اولنلر
مخلوقاتک غایت آزیدر * بعده امر حقله باد دیوانخانه یی هوایه قالدروب ملائکه هوایی سلیمان علیه السلام
رب علامدن دهشت وخوف تمام ایله رکوع وسجود وقیامده کوروب سجده ده (سبحانک سبحانک من قدوس
ما اعظم شانک واعز سلطانک) دیرلر ایدی سلیمان بونلره سلام ویروب بونلردخی سلامن آلوب یا داود اوغلو
دنیا سلطنتیله قناعت ایتمدکمی دیوب بو دخی بلی ایتدم لکن دریا کنارنده اولان عبد صالحی کورمک دیلدم
دیوب ملکلر دخی یا سلیمان هیهات او صالح متی بن حنوندرکه آنی الله تعالی کندی ذکریله دنیاده مشغول
ایتمشدر دیوب سلیمان علیه السلام ملائکهٔ هوانک تسبیحلری ودریا مخلوقاتنک قنادلری صدالرینک هیبتندن
قورقوب بو قاروبه کیتمک امیدندن وازکچدم عجایب قدرتکه باقمغه طاقتم قالمدی دیدکده برملک یا داود
اوغلو صبر ایله دخی نلر کوره سن دیوب بعده هواده الوان غریبه ایله واوزون کوندرلر کبی طرنقلر ایله اوچر
عظیم ارسلانلر کوروب رعد آوازی کبی صدالرندن حضرت سلیمان علیه السلام ودیوانخانه سنده یله
اولنلر غشی اولوب برملک کلوب کوکسنی صغایوب یا نبی الله حق تعالی سکا مخلوقات ارضی مسخر ایتمشیکن
بو قدر نسنه لردن نه قورقارسن صبر ایله ما مور اولدیغمی سکا عرض ایده یم دیوب عقلنی جمع ایتدکده یله
اولنلری لا یعقل کورمکین بونلری دیوانخانه ایله یله یر یوزینه ایندردیو باده امر ایدوب کندیسی یالکز
تخته یله قالوب بعده جمله اول دریانک عجایب مخلوقاتنی سیر ایدوب نیجه لرینک بعض اعضالری جواهردن
اولوب صوت اعلا ایله تسبیح مولا ایدرلردی آنلرله سو یلشوب بعده هوا قوشلرین اشکال عجیبه ایله کوروب
یورطه سن کبی یورتنده طوتوب کبی برقنادی اوزره قو یوب برقنادیله باصوب سلیمان علیه السلام
بونلرله دخی سو یلشوب * والحاصل انواع مخلوقات سیرندنصکره لب دریاده ما بقا کرکس دیدیکی چادره
واردقده کوردیکه نور وضیاسندن کوزلر قماشوب اطرافنده یاقوت وزمرددن اغاجلر اولوب بوداقلری قبه یه
صارقوب چادرک ایچنده پرنور زاهر برقندیل باهر یانوب چادر ایچنده متی بن حنونانام برمرد فرد عالی
مقام خوف حقدن قلبنده خفقان ایله سجده ده اولوب (جل جلالک وعظم عفوک فاسئلک اللهم ان تجمع بینی
وبین سلیمان کما جمعت بینی وبین آبائه من قبل بحق احمد المصطفی نبیک صلی الله علیه وسلم) دیو دعا ایدر سلیمان
علیه السلام بونی ایشیدوب مسرور اولوب سلام ویروب کندوبی بیلدیروب متی ایله قوجشوب طرفیندن
عرض شوقدنصکره متی یا نبی الله امت طاغیه پیغمبری اولان برادرک جرجیسی کورمک ایسترمیسن دیوب
بودخی استرم دیدکده * امدی بنم قبه مک صاغ طرفنده برقبه ده در دیوب سلیمان علیه السلام نه چاره ایده یمکه
بن یل اوستنده یم دیوب بعده امر حق ایله یله امر ایدوب ایلتدکده برآق قبه ایچنده نمازده آیاغ اوزره طوردر
کوردی مزبور جرجیس حضرت یعقوب علیه السلام نسلندن اولوب یوسف علیه السلامدنصکره مصر
خلقنه نبی مرسل اولوب آنلره ایمان تکلیف وعذاب حقدن تخویف ایدوب آنلرک عنادلری ازدیاد بولدقده
بد دعا ایتمکین زلزله ایله جمله سی هلاک اولوب حق تعالی جرجیسی عمل صالح سببیله هوایه رفع ایدوب سلیمان
علیه السلامی کورمینجه وفات ایتمامکه دعا ایتمشدی حالا کوردکده بنی تکذیب ایدن قومه اوغرادکمی
دیوب اوغرادم عذاب ایچنده کوردم یارب بزی دنیایه کوندر جیسه ایمان کتوره لم دیو تضرع
ایدرلر دیدکده ملک الموت کلوب یا جرجیس اشته دعاکی الله تعالی قبول ایتدی دیوب روحنی قبض ایتدی

حضرت سليمانه متى ميتنى غسل وتكفين وانده دفن ايدوب بعده سليمان عليه السلام يرپوزنه اينديدى (وفات سليمان عليه السلام) تفاسيرده مذكوردركه سليمان عليه السلام مسجد قدسده اكثر زمانده بركون بركيجه ودخى زياده عبادتده اياغ اوزره طورردى اتفاق باامر حق عزوجل اجل باعجل بروجل يقلاشدقده هرسحر محراب شريفلرنده بعض نباتات بيتوب بن فلان مرضه دوايم ديوسويلردى بركون عربجه اسمى خروب اولان بكى بو بتوزى بيتنك اغاجى بيتوب اشبو مسجدك خراب اولسيچون بتدم ديدكده سليمان عليه السلام عزرائيله اجلى حالن صوروب عمركدن همان برساعت قالدى ديدكده يارب بنم وفاتم زمانن جنلره بلدرمه تاكه انلر احوال غيبى بلمدكلرى بنى آدمك معلوملرى اولسون ديودعا ايدوب فى الحال جنلره كنديننك اوستنه صرچه دن قابوسز ودلكسز براوطه يابدروب ايچنده عصالرينه طيانوب وفات ايدوب صاغيكن ياننده كچن جن وديو نسار ايدى حالادخى انكيچون ياننده كچمزلردى بريلدنصكره برطريقله برجن اوغرايوب آواز اشتميوب بحكمة الله عصا ايله مينلرى يره دوشدكده قبه يى مسلمانلر بوزوب ايچنه كيروب عصايى اغاج قوردى اويوب يمك سببيله دوشدكلرى مقرر اولمغين قورده عصايى بركون يدروب اوحسابجه وفاتلرندن تخمينا بريل كچديكى معلوم اولدقده طوايف جن وديو كنديلره بويله رنك وريو اولديغنه متغير ومتحير اولوب طاغديلر (نظم) جهان اى پسر ملك جاويد نيست * زدنيا وفادارى اميد نيست * نه برباد رفتى سحرگاه وشام * سريرسليمان عليه السلام * بآخر شنيدى كه برباد رفت * خنك آنكه با دانش وداد رفت * بعض كتبده مذكوردركه بوقصه نك شكرانه سيچون جنلر اغاج قوردنه دا تماصو طاشورلر * تفسير قاضيده وفاتلرى برمقدار زمان جنه معلوم اولمامق ديلدكلرى بناء قدس اوزمانده ناتمام اولوب آنك تكميلى ايچون ايدى ديوب لكن بنه تفسير قاضيده قصه بلقيسده سليمان عليه السلام بناء قدس تمامندنصكره حجه اندن يمنه كتدى ديو مذكور اولان قول متفق عليه مخالف اوامش اولور مكركه شهر قدسده بناء سابقدنصكره برغيرى بنايه دخى شروع اولنمشدى اوله والله اعلم (نظم) پيش صاحب نظران ملك سليمان بادست * بلكه آنست سليمان كه زملك آزادست (امور متفرقه كه حضرت سليمانه متعلقه در) مرويدركه قول مشهور اوزره قدس شريفده برروايتده قدسه قريب بحيرهٔ طبريه كنارنده مدفون اولمشلردرمدت عمر شريفى جمله اللى اوچ ياشمش مدت سلطنتى قرق يل ايدى * تفسير واحديده مدت ملك سليمان يدى يوز يل والتى آى ايدى ديو برروايت غريبه واردر حضرت سليمانك يرينه رحبعم يار حبعم آدلو اوغللرى خليفه اولوب آنك احوالى جلد ثانيده ملوك بنى اسرائيل بابنده بيان اولنور * معتبرات متفرقه ده مذكوردركه صابونى ودكرمنى سليمان عليه السلام زماننده جنلر وحمام ونوره يى بلقيس ايچون آنلر ابداع واختراع ايتمشلردر ابتدا (بسم الله الرحمن الرحيم) يازان ومساكينه تشبه ايچون عبا كيين وانبيادن ابتدا اكابنات سويلين سليمان عليه السلامدر * تفاسير متفرقه ده مذكوردركه امر حقله سليمانه ولايت يمنده توج معدنى اوچ كون ياخود هرآيده اوچ كون آب روان كبى يرپوزينه جريان ايدوب الى هذا الآن خلقك ايشلدكلرى توجلر سليمانه اعطا اولنان ندرينه سليمانه يمنده باقر معدنى دخى اوچ كون ياهر آيده اوچ كون ايرمق كبى آقشدى تفسيرلبابده (واتبعوا ما تتلوا الشياطين على ملك سليمان وما كفر سليمان ولكن الشياطين كفروا يعلمون الناس السحر) آيتنده يازيلان اقوالك برى بودركه سليمان عليه السلام حق تعالى كنديه بلدرديكى علوم كثيره يى يازوب تختى التنده كومدروب وفاتمدنصكره اول علملر عالمدن كتمسون ديو قصدا ايتمشدى مرور زمانله بعض منافقلر اول كتابلر اراسنه آنلره نوعا مناسب كورينن سحردن بعض نسنه لردرج ايدوب سليمان عليه السلام اشبو سحرلر ايله انس وجنى تسخير ايتمشدى ديو حاشا افترا وسفهاى ناسى اضلال واغوا ايدرلردى ديو مذكوردر

(باب خامس وعشرون دراحوال يونس نبى عليه السلام)

ابن متى تشديد حرف تا ايله دربعضلر متى والده سى اسميدر انبيادن والده سى اسميله مذكور وشهور رهمان يونس ايله عيسى ابن مريمدر ديوب بعضلر يونسى داوددن مقدم يازوب بنى اسرائيلدن اولميوب سريانى ايدى ديمشلر لكن نسخه معتبرانده متى باباسى اسميدر بنى اسرائيلدن بنيامين بن يعقوب عليه السلام نسلندن

اولوب ابتداء نبوتى وفات سليماندن ايكيوز اوتوز يل مقدارى صكره ايدى ديو مذكوردر معه امر اوغلانجغيكن وفات ايدوب دعاء حضرت الياس ايله حياته كلديكى باب الياس عليه السلامده كچمشدر نظر اولنه صحيح ايسه داوددن مقدم اوامش اولور (قصهٔ ولادت) كعبله وهبدن مرويدركه متى اهل بيت نبوتدن برصالح ومفلح كسنه ايدى وفات ايتدكده خاتونى درت آيلق حامل اولوب مال ومنالدن همان برچناغى وارايديكه آل هاروندن منتقل اولوب طعام وشرابى فضل رب ايله روزوشب آنك ايچندن حاصل وواصل اولوردى يونس عليه السلام طوغدقده والدهٔ ماجده سى انبيا ولادتنده واقع اولان ارهاصات وكرامات جنسندن علامات كوروب يدى ياشنه واردقده والده سى اجازتيله عبادكيوب عبادحق زمره سنه ملحق اولوب يكرمى بش ياشنده برمقتضاى الهام در عالم منام قدسه قريب رمله شهرنه واروب اوليادن زكريا بن عبدان نام تاجرك قيزنى نكاحلنوب ايكى اوغلو اولدقده اول ولى على القدر وفات ايتمكين مال ومنال واهل وعيال ايله قدسه كلديلر (قصهٔ رسالت) تفاسير وغيرده مذكوردركه قرق ياشنه واردقده موصل شهرى ايله ما بينلرين نهر دجله فصل ايدن نينوى شهرينك خلقى كه يوز اوتوز بيك يا يوز قرق بيك يا يوز يتمش بيك حديث شريف اوزره يوز يكرمى بيك كسنه ايديلر عبدهٔ اوثان اولمغين آنلره تكاليف ايمان ايچون جناب حقدن نبوتله مرسل اولوب عيالله ارتحال ايدوب واردقده برروايتده براوغلى قورد قابوب برى دجله يه غرق اولوب خاتونى دخى ياوى قيلوب شهره يالكز واروب شاه وسپاهى راه الهه دعوت ايتدكده اول امت ضلالت همت مقر اولميوب كفره مصر اولوب نيجه جفا وتعدى يه تصدى ايتديلر يونس عليه السلام اوچ كونه دك برروايتده قرق كونه دك ايمانه كلمزسكز سزه عذاب حق كلمك محققدر ديو اخبار وانذار ايدوب بى اذن خدا شهردن جدا اولدى * تاريخ ميرخوانده وغيرده مؤرخيندن مرويدركه حضرت سليمان عليه السلام وفاتندنصكره سلطنت آنلرك اولادنه مقرر اولوب بعد زمان ايچلرنده نزاع واختلاف ظهور ايتدكده ملوك اطراف مملكت سليمانه طمع ايدوب جملهدن موصل جوارنده شهر نينوى پادشاهى كلوب بنى اسرائيله جنكده غلبه وا كثرنى اسير ايدوب ولايتنه كتورمشدى بعد زمان شعيا پيغمبره عليه السلام ياغيريسنه وحى اولديكه بنى اسرائيل پادشاهنه سويله كه اهل جرات وصلابت برپيغمبرى نينوى پادشاهنى دينه دعوت واسيرلرى اطلاقه نصيحت ايچون كوندرسون اودخى مشاوره ايدوب زماننده اولان بش يادخى زياده انبياء بنى اسرائيلدن يونسى اختيار ايتدكارنده يونس عليه السلام الله تعالى بنى اسمله تعيين ايتديمى ديوب يوق ديدكارنده بندن دخى جرى وقوى انبيا واردر آنلرك برينى كوندرك ديوب محكم ابرام اولندقده مع الكراهه كيدوب نينوايه واردقده شهر خلقنه دعوتى تأثير ايتميوب جفالرله شهردن چقاريلوب بعده يونس عليه السلام شهره كيروب تكرار دعوته مشغول اولوب كفار ضلالت اهل عمل ايتمدكارنده ايمانه كلمزسكز اوچ كونه دك برروايتده قرق كونه دك سزه عذاب كلور ديوب كندى اهل وعياليله شهردن چقوب يقين يرده برطاغده قرار ايتدى (قصهٔ عذاب) تفاسير متفرقه ده مذكوردركه ايرتسى يا اوتوز بشنجى كون پاره پاره قاره قاره بولتلر هوايى قاپليوب باامر الله ايچلرندن سياه تتونلر چقوب آشاغه اينوب شهرى قاپليوب اول حال حيرتماله جمله خلق يونسى ارايوب بولمامغين ذمتلرنده اولاندبون وحقوقى مهما امكن حقلشوب باحلاللشوب حتى بعضلرى ديوارنى يقوب طاشنى صاحبنه ويروب سپاه وامير صغير وكبير وغنى وفقير چوللر كيوب جميع انسان وحيوان شهردن طشره ده جمع اولوب اوغلانجقلرى وطوارلرينك ياوريلرين والده لرندن آيروب بر رفرقه ايدوب مردان وزنان جان ودلدن توبه وايمانله نعره زنان جناب رحمانه تضرع فراوانله زار وكريان اولوب بريكاده اطفال وصبيان واولاد زمرهٔ حيوان والده لرين ارايوب فرياد وفغان ايدرلردى توبه واستغفارلرى مع الاخلاص اولمغين اول علامات وامارات بالكليه رفع ودفع اولوب نزول عذاب وحلول عقابدن خلاص اولديلر * برروايتده شهردن منفصل بقيهٔ علمادن برشيخ كامل حضورنه واريلوب استرشاد واستمداد ايتدكارنده آنك تعليميله (ياحى حين لاحى وياحى محيى الموتى وياحى لا اله الا انت) دعاسنه فضيل بن عياض قولنجه (اللهم ان ذنوبنا اعظمت وجلت وانت اعظم منها واجل افعل بنا ما انت اهله ولا تفعل بنا ما نحن اهله) دعاسنه مشغول اولدقلريچون خلاص اولديلر ظهور علامات

وحصول نجات) عاشر ماه محرمده جمعه کوننده ایدی دیشلر قرآن عظیمده بیورلشدرکه قوم یونسدن غیری
برقومه ایمانلری مقبول اولوب عذابدن خلاص میسر اولمامشدر* تاریخ میرخوانده مذکوردرکه قبل نزول
العذاب امر حقله جبرائیل علیه السلام جهنمدن بر آربه قدر سموم الوب کتوروب اول سموم بر هجوم شهرلک
اطرافن بوریوب ظلمات باصدقده جمله خلق غم وندم ایله یونسی ارایوب بولمدقلرنده شهردن طشره بر پشته ده
اولوب اطفال انسان وبهایمی والده‌لرندن آیروب (مصراع) غریو وناله وفریاد وافغان* جهانی طولدروب
بوحالله قرق کون نالان وگریان اولدقلرنده شفاعت ملائکهٔ سموات ایله عذابدن نجات بولدیلر (قصهٔ حوت)
معتبرات متفرقه‌ده مذکوردرکه یونس علیه السلام عذابله موعود اولان یومدنصکره خیفة عن اللوم خفیه
تجسس احوال قوم ایدوب واقع حالی سؤال ایتمدین مجرد هلاک اولمدقلرینه یلانجی چقدم دیو غمناک اولوب*
بر روایتده اوزمانده یلان سویلیه‌نی قتل عادت اولمغین خوف وحجاب ووهم واضطرابله بی امر خدا
شهردن جدا اولوب بر روایتده عذاب کلدیکی دیو یوقلمغه واروب یولده برکسنه‌دن خبر آلوب اکر شهره
واررسم جائزکه خلق بنی تکذیب ایده‌لر دیو غضبله دونوب* ابن عباس قولنجه بحر روم کنارنده
بر یوکلو گمی‌یه بیندکده چالقانوب یوریموب کمیجیلر ایچمزده قاچقین قول وارانجق دیوب اوج کره قرعه
آتوب هر برنده یونس علیه السلام اسمنه چقمغین عبد آبق بنم دیوب کندیسن دریایه اتوب انده حاضر وامر
حقله یوتمغه آغزن اچوب منتظر بر بیوک بالق یونسی یودوب بنه ابن عباس قولنجه اوبالغی بر بالق دخی
یودوب مفسرین قولنجه یونسی یودان بالق کمی یانجه یله کیدوب حضرت یونس علیه السلام تنفس
ایتمکیچون دریادن طشره آغزنی آچوب کمی خلق قرایه چقدقلرنده بالق دخی یونسی قارندن چقاردی
* نیجه معتبراتده حضرت ابن مسعوددن مرویدرکه بالق یونده یدنجی قات یرک نهایتنه واروب یونس
علیه السلام بی عد واحصا اولان حصالرک تسبیحن ایشیدوب انلرله تسبیح وتقدیسه انیس اولوب ظلمات
متراکمه‌ده (لا اله الا انت سبحانك انی کنت من الظالمین) دیو تسبیح وتضرع رب العالمین ایدردی بودعاء
شریفه بعضلر اسم اعظمدر دیوب تفاسیرده (ما من مکروب یدعو بهذا الدعاء الا استجیب له) دیو بر حدیث
شریف مذکوردر بالق قارننده جمله اون اوچ یا قرق کون یا همان درت ساعت یا وقت ضحادن اخشامه دک
یا یدی کون یا یکرمی کون طورمشدر* ابن عباسدن مرویدرکه یونس الله تعالی‌یه انجنوب دوندی دیدن
نبی اللهه افترا ایدر زیرا آنک منشأ غضبی تصور تکذیب قوم ایدی (فظن ان لن نقدر علیه) آیتنک
معناسی بزدن اکا عقوبت وبلا اولمیه صاندی دیمکدر (روایت اخری) تاریخ میرخوانده اولانک
اجمالی بودرکه یونس علیه السلام کمال اضطرابندن اهل واولادیله اب دریایه کلوب برطولو گمی کوروب
متعلقاتلرندن برقاچنی کمیجیلره ابراملهکمی ایچنه قویوب کندوسی ایکی اوغلیله برکمی‌یه دخی منتظر طوروب
برلحظه دنصکره قارشوده برکیدرکمی کوروب اکا وارده براوغلینک ایاغی سورچوب دریایه غرق اولدی
بعده برقورد کلوب اوبراوغلنی قاپوب کیدوب یونس علیه السلام یالکز قالدی برطولو گمی‌یه بنوب
گمی یوریموب ایچنده اولنلر حیران اولدیلر یونس علیه السلام ایچکوزده قاچقین قول وار درانی دریایه آتمینجه
گمی یوریمز دیوب کیدرردیدکلرنده ایشته بنم دیوب سز پیغمبرسز حاشا که بز سزی اتایوزدیدکلرنده یونس علیه
السلام ابرامیله اوچ کره قرعه آتلوب هر برنده اسم شریفلری چقوب خلق بنه امتناع ایدوب بوحالده امر
الهی ایله برعظیم ماهی گمی‌یی احاطه ایدوب اغزین اچوب گمینک هر قنغی طرفنه که خلق قاچوب وارسه‌لر
اغزنی اوطرفه دوندرمکین ناچار اولوب یونسی دریایه آتدیلر بر روایتده کندی کندوسنی آتدی بالق قارننده
بصر بصیرتلرندن حق تعالی حجابلری رفع ایتمکین عجایب وغرایب دریایی مشاهده ایدوب تسبیح حقه
متصل مشتغل اولمغین ملائکهٔ کرام بونلرک تسبیحی صداسن ایشیدوب وحضرت رب العزته ضراعتله
شفاعت ایتدکلرنده جمله قرق کوندنصکره امر حقله اول بالق مقدما گمی‌یه بیندکلری یره واروب قارندن
کناره چقاردی (قصهٔ نجات) معتبراتده مرویدرکه موصل قریه‌لرینک برینه یقین دریا کنارینه
چقارلدقده شدت حرارت بطن حوتدن طفل مولود کبی بدنی محرا حتی لحیه وسائر شعراتدن معرا اولوب
ضعف ونحافتدن حرکته قدرتی اولمامغین اوستنه سیکک اوشمسون دیو لطف حق ایله تازه قباق بتوب

کعب قولنجه درت بیک بوداغی اولوب هر برینه برقوش قونوب تسبیح ایدرلردی بعضلر قولنجه اوچ
بوداغی اولوب بری شرقه بری غربه اوزانوب بری دخی یونسک اوستنه سایبان اولوب مسک وعنبر
وکافور نثار ایدردی* مرویدرکه جبرائیل علیه السلام کلوب بدنن صیغادقده کشف بصر ونبات لحیه وغیری
میسر اولوب فرمان رب لایزال ایله برغزال کلوب قومنک ایمانه کلدکلرین بلدیروب لیل ونهار امزروب
قرق کوندنصکره وقت صباحده اویخودن اویاندقده قباق اغاجن قوریمش کورمکین آجیوب بر اغاجک
قورومسنه آجیرسن یا نیچون یوز بیکدن زیاده کسنه‌نک هلاکلرین مراد ایدوب آجیمادک دیو وحی اولنوب
بعده برملک ایکی حله کتوروب اوّلکی قومنه تکرار وارمغه امر اولندیغن خبر ویردی* تفسیر کوراننده
یونسی امزرن غزاله حق تعالی خدمتی عوضی کوبکنده مسک یتوروب دنیاده ابتدا مسک اوزماننده
ظهور ایتدی دیو مرویدر (واقعات بعد النجات) اکثر معتبراتده اولان تفصیلک اجمالی بودرکه یونس
علیه السلام قومنه کیدرکن سابقا غائب اولان خاتونن وتلف اولان ایکی اوغلن تفصیله محتاج طریقله
یر بریولده بولوب بعده برغلام راعی‌یه صتاشوب یونسه بولشدم دیو قومکه خبر ویردیوب اودخی تهمت کذب
احتمالیله قتلدن قورقارم صدقنه علامت دیلرم دیوب یونس علیه السلام اشبو بقعه وشجر واغنام سکا شهادت
ایتسونلر دیوب کندیسی عبادت ایچون بروادیه کیدوب راعی کرامت واعی صداقت راعی بشارت ساعی
شهره واروب پادشاهه خبر ویروب مرعایه آدملر کتوروب حجر وشجر وغنم یونک صدقنه قدرت خالق ایله ناطق
اولدقلرنده پادشاه ایشیدوب سلطنتن راعی‌یه ویروب بعده غلام سعادت انجام قرق ییل تمام سلطنتده قیام
ایتدی* القصه تجسس یونس ایچون جمله شهر خلقی چیقوب غنم راعی یونس علیه السلام فلان یرده نماز
قیلاردیو سویلدکده واروب یونسی بولوب تضرع فراوانله کوشندن عربه‌یه بیندروب بعده ابنوب یانجه
شهره کیروب اهل وعیالیله آنده قرق کون اوتوروب خلقه تعلیم وتبیین احکام دین مبین ایدوب* برروایتده
اهل واولادی شهرده وفات ایدوب علی کل حال سیاحته جناب حقدن استیذان ایدوب اجازت اولدقده
عزل وعزلت اختیار ایدن پادشاهله مرافقت وموافقت اوزره سیاحت ایدوب عبادت رب العزت ایدرک
وفات ایتدیلر* تاریخ قدسده یونس علیه السلام بعد النجاة شهره کیدوب اهل وعیالیله ملاقات
اولدی ناکاه شهرخلقی آگاه اولوب شاه وسپاه اعزاز واجلالله استقبال ایدوب شهره کتوردیلر حضور
شریفنده تجدید ایمان وتأکید عهد وپیمان وایمان ایتدیلر* یونس علیه السلام نیجه مدت ایچلرنده طوروب
امر معروف ونهی منکر ایدوب اولا اوزمانک پادشاهی بعده یونسک خاتونی واولادی وفات ایتدکلرنده یونس
علیه السلام قدسه کلوب جلجون آدلو برقریه‌ده حضرت موسی وفاتنک سکز یوز اون بشنجی یلنده بونلر دخی
وفات ایتدیلر دینوب* تفسیر کوراننده قبر یونس علیه السلام موصل قارشوسنده نینوی شهرنده در
دیو مذکوردر* بعض معتبراتده اواخر عمرنده خلقدن عزلت ایتدکده عابدلرله انیس وراهبلرله جلیس اولوب
حالت نزعده شاکردی اولان شعیا پیغمبری بنی اسرائیله کوندردی دینوب لکن اکثر معتبراتده یونسی
نینوی شهرینک خلقنی دینه دعوته شعیا علیه السلام پیغمبر کوندردی دینوب مگرکه شعیا اسمنده ایکی
پیغمبر اوله والله اعلم (روایت اخری) تفسیر نیشابوریده ابن عباسدن مرویدرکه یونس علیه السلامی شعیا
پیغمبر بنی اسرائیلک نیجه‌لرینی کلوب اسیر ایدن نینوی پادشاهنی دینه دعوته واسیرلری تخلیصه غیری پیغمبرلر
وار ایکن کندوبی ابرامله کوندردیکنه انجنوب بحر رومه کلوب گمی‌یه بنوب قصهٔ حوت ونجات ظهور
ایدوب دعوت کفاره امر حقله بعده واروب اوچ کون دینه دعوت ایدوب بعده ایمانه کلمزسکز عذاب
کلوردیه سن دیو وحی اولمغین خبر ویردکده کفره عناد ایدوب یونس علیه السلام شهردن چیقوب اوکیجه
شهرخلقی آنی ارایوب بولمدقلرنده عذاب کلمک مقرر اولمسه ایچیمزدن چقمزدی دیوب شهری قپایوب
حیواناتی طشره‌ده قویوب اوغلانجقلری وحیوانات یاوریلرین والده‌لرندن آیروب صباح اولدقده کوکدن
اثر عذاب ابنوب خلق کوردکده فریاد وفغانله توبه وایمان کتورمکین عذاب کیدوب بعده یونسی ارایوب
بولوب جمله‌سی ایمان کتوروب جمیع بنی اسرائیل اسیرلرین یونسه ویروب یونسله جمله‌سی ولایتلرینه کتدیلر
(روایت اخری) عرایس ثعلبیده حضرت علیدن یونس علیه السلام قومنه اوتوز یاشنده مرسل اولوب

سکسان اوچ ییل انلری دینه دعوت ایدوب همان ایکی کسنه ایمانه کلدی دیو مرویدر اشبو روایت صحیحه ایسه
ظاهر مراد اولان قبل نزول العذاب بو قدر مدت دعوت ایدوب انجق ایکی کسنه ایمانه کلدی دیمکدر یوخسه بعد
نزول العذاب قومنک جملهسی ایمانه کلدکلری قرآن عظیمله ثابت اولمشدر یاخود بو روایت یونس علیه السلام
ایکی درلو قومه مرسل اولدیغی روایته کوره اوله تسکیم عن قریب ذکر اولنور والله اعلم (متفرقات)
کشافده (وارسلناه الی مائة الف او یزیدون) آیتنده مذکوردر که اشبو ارسالدن مراد ارسال سابقیدر بعضلر
دیدیلر که بعد النجاة تکرار قومنه یاخود غیری طائفهیه مرسل اولدی * بعضلر دیدیلر که قوم سابقی ایمانه کلوب
یونسی شهره دعوت ایتدکلرنده جمیع انبیا قوملرندن هجرت ورحلت ایتدکلرندنصکره من بعد انلرک ایچنده
اقامت ایتمزلر دیو اعتذار وحق تعالی سزه بر پیغمبر کوندرسه کرکدر دیو اخبار ایتدیلر * کتاب مهمات
القرآنده یونس علیه السلام بالغی قارنندن نهر دجله کنارنه برروایتده دیارینه چقارلمشدر دیوب اشبو روایت
کشافده بعد النجاة غیری طائفهیه مرسل اولدی دینلن روایته موافقدر * نیجه معتبراتده یونس علیه السلام
داود علیه السلام کبی خوش الحان اولمغین نفس خوب مقدسلرین زمرهٔ وحوش وسباع اجتماعله استماع
ایدرلردی دینوب * کشافده حضرت رسول علیه السلام (لا تفضلونی علی یونس بن متی فانه کان یرفع له کل
یوم مثل عمل اهل الارض) بیوروب علما بیورمشلردر که عمل مذکوردن مراد (لا عبادة مثل التفکر) حدیثی
مفهومنجه عمل قلبدر که تفکر فی امر الله در زیرا برکسنه جمله دنیا خلقی عملی قدر عمللری اعضاسیله
برکون ایچنده ایتمکه قادر اولمیزدیو مذکور اولوب لکن حضرت یونسک عباداتی کمال خضوع وخشوعله
اولوب کثرت ثواب جهتندن اوزمان خلقنک اعمالی معادلی اولمق ممکن اولمغین عمل مذکوردن مراد مجرد
عمل قلب اولمیوب عمل جوارح دخی ییله اولمق ظاهر وراجحدر تسکیم ارباب الباب ادنی تأمله واضحدر
بعض معتبراتده مذکوردر که بعد زمان ولایت بابل بکی بخت نصر ملعون خروج ایتدکده ابتدا موصله
کلوب قوم یونسک جملهسن قتل وولایتلرین ضبط ایدوب بعده قدس شریفه بنی اسرائیل اوزرینه کتدی

(باب سادس وعشرون در احوال شعیا نبی علیه السلام)

ابن امیصا یاخود ابن اقصیا یاخود ابن راموصا بنی اسرائیلدن اولوب خلقه کندودنصکره کله جک پیغمبرلردن
خبرویروب دائما وعظ ونصیحت ایدردی (قصهٔ سنجاریب) تاریخ میرخوانده وتفسیر معالم التنزیلده
ابن اسحاقدن مرویدر که بنی اسرائیلدن هر بر پادشاهی شرع حضرت موسی اوزره ارشاد وامداد ایچون
جناب حقدن بر پیغمبر مبعوث اولوب نسل حضرت سلیمان علیه السلامدن صدیقه آدلو بر صالح وعادل
کمسنه پادشاه اولدقده انی تأیید ایچون شعیا بن راموصا مبعوث اولوب بنی اسرائیلک فسق وعصیانی خارج
دائرهٔ بیان اولدقده حکمت حقله بابل پادشاهی سنجاریب التیوز بیک مرد نبرد ایله برروایتده التیوز بیک
براق ایله قدسه کلوب صدیقهنک طبوغنده بر پاره اولمغین شعیا علیه السلام حق تعالی سکا اجلک کلدی بریکه
بر خلیفه دیکوب اکا وصیت ایله دیو امر ایتدی دیوب اودخی امر الله ایله عمل ایتدوب بعده نصرت ونجات بنی
اسرائیله تضرع عظیمله دعا ایتدکده شعیا علیه السلام حق تعالی بنه حکایه بیوردیکه دعاکی مقبول
ودشمنلریکک جملهسن برکیجه دفعةً وفجأةً مقتول ایدوب عمرکی دخی اون بش ییل زیاده ایدوب یارهکه دخی
فلان نسنه ایله شفا میسر ایتدم دیدکده صدیقه شفا بولوب صباح اولدقده سنجاریب ایله ییله همان التی نفردن
غیری جمیع عسکر کفار بلا سبب وفات ایتمشلر بولنوب بنه ابن اسحاقک بعضلردن روایتی اوزره صدیقه
سنجاریبله جنک ایدوب بش نفر آدمیسیله بر پرده طوتوب اسیر ایدوب بریسی بخت نصر ملعون ایدی علی
کل حال صدیقه اشبو التی کسنهیی قید بند ایدوب کونده ایکیشر دانه آرپه اتمکین ویروب مجرد تحقیرا تمش
کونه دک بونلره شهری طولشدیروب سنجاریب بکا بو جفادن قتل اولی دردیورجا ایتمکین صدیقه قتل ایتمک
دیلدکده شعیا علیه السلام حق تعالی بیوردیکه سنجاریبی اولدرمیوب رعایتله ولایتنه کوندرسون تا که
واروب غضبی سائرلره خبر ویرسون دیدکده صدیقه قول رسولی قبول ایدوب سنجاریب بش آدمیسیله
شهرینه واروب یدی ییلدنصکره غم والم ایله خسته لکدن وفات ایدوب اوغلینک اوغلو بخت نصری یرینه
یکورمکه وصیت ایدوب اون یدی یا اون بش ییلدنصکره صدیقه دخی وفات ایدوب سلطنت بنی اسرائیل

جملهدر تیوز اللی اوچ ییله دک داود پیغمبر اولادی النده طورمش ایدی صدیقه وفاتنده بنی اسرائیل
ایچنده سلطنت نزاعیله سفک دما وانواع هرج ومرج پیدا اولمغین شعیا علیه السلام دائما نصیحت ایدوب
زمرهٔ اشقیا قبولدن ابا ایدرلردی برکون امر حقله جمله خلقی جمع ایدوب منبره چیقوب کمال تفصیلله خطبه
ونصیحت ایدوب آخر زمان پیغمبرینه دک کله جک انبیادن خبرویروب بنی اسرائیله قتل انبیا ومخالفت احکام
شریعت موسی ایتدیککز ایچون حق تعالینک سزه غضبی اولوب سزه شویله بیورر که دیو جناب حقدن بنی
اسرائیله کمال تفصیلله خطاب وعتاب خبرین نقل ایتدکده اول جماعت ذوی الضلالة شعیایی قتله
هجوم ایتدکلرنده قاچوب یولده بر اغاج یاریلوب شعیایی کندویه چاغرمغین واروب ایچنه کیروب آغاج
قپانوب شیطان لعین قفتانی اتکین چکوب طشره قویوب بو قلعه کالان کافرلره کوستروب تعلیم شیطانله
دستره ایله اغاجی یوقارودن اشاغه ایکی بیچوب بعض معتبراتده بچاغله اوروب شهید ایتدیلر دیو مذکوردر
(روایت اخری) تاریخ میرخوانده مذکوردر که نیجه مورخلر دیمشلردر که صدیقهنک اپاغنده یاره سندن
ضعفی سببیله ملوک اطراف سلطنت بنی اسرائیله طمع ایدوب جملهدن مقدم دیاربکر پادشاهی لنکن زهره
بلدزینه طپار کافر اولوب قدسه مستولی اولورسم زهره بوانه اوغلومی قربان ایدهیم دیو نذر ایدوب * برروایتده
بخت نصر بونک کاتبی ایدی عسکر عظیمله قدسه کلدکده امر حقله غایت محکم یل اسوب کفرهٔ نابالک جمله هلاک
اولوب لنکن بخت نصرله قورتلوب قاچوب شهرینه واردقده مقدما قتلنی نذر ایتدیکی اوغلو بوکا کین بجمش
اولوب حالا فرصتی غنیمت کوروب بونی قتل ایدوب تختنه کچدی بعده بخت نصر دخی بر حیله ایله اوغلانی قتل
ایدوب مستقل پادشاه اولدی بعده موصل ایله اذربایجان پادشاهلری بریرلرینک خبری یوغیکن ایکیسی
دخی قدسی فتح وضبطه عسکر چکوب قدس اطرافنده بولشوب صواشوب عاقبت ایکی عسکر اهل شر
جمله تلف وبری برلرینک شیر شمشیرلرینه علف اولمغین بنی اسرائیل اعدادن ناجی وسالم واموال عظیمهٔ
کفارله غانم اولدیلر بعده بنی اسرائیل عصیان وطغیانه باشلایوب نیجه انبیا قتل ایتدکلرنده بابل ولایتنک
پادشاهی سنجاریب عسکر عظیمله کلوب قدس شهرین جبر وقهرله آلوب انواع غارت وخسارت ایدوب
ولایتنه کتدکده بنی اسرائیل بنه انواع معصیتدن فراغت ایتمهمکین جناب حقدن ارمیا بونلری ارشاد
واسعاده مرسل اولوب اول طائفهٔ ناخائفه انی شتم وضرب ایله ایراث حزن وکرب ایدوب قید بندله حبس
ایتدکلرنده ولایت بابلدن بخت نصر قدسه کلوب شهری ییقوب یاقوب مستحق عذاب وتدمیر اولان زمرهٔ
بنی اسرائیلک اکثرین اسیر ایدوب ولایتنه ایلتدی والله اعلم

(باب سابع وعشرون در احوال ارمیا نبی علیه السلام)

ابن حلقیا هارون پیغمبر نسلندن ایدی شعیا علیه السلام زماننده اولوب برروایتده اندنصکره پیغمبر اولمشدر
وهب ایله ابن اسحاق ارمیا ایله خضر برکسنه اولوب ارمیا اسمی خضر لقبیدر هارون پیغمبر نسلندن ایدی
دیوب لکن موسی علیه السلام ایله خضر قصهسی ارمیا ظهورندن نیجه یوز ییل مقدم اولمغین خصوصا
هارون نسلندن اولمغین بی شک وشطط بو کلام غایت فاسد ومحض غلطدر (قصهٔ نبوت) تاریخ میرخوانده
مذکوردر که شعیا علیه السلام شهید اولدقدنصکره بنی اسرائیله ایچلرندن ناشیه بن اموص پادشاه اولوب انی
ارشاد واسعاد ایچون ارمیا پیغمبر ارسال اولندی بنی اسرائیلک فسق وعصیانی مشتد وبغی وطغیانی ممتد
اولوب ارمیا علیه السلام نصیحت ایتدیکجه عنادلری ازدیاد بولدقده عقل وایمانلری ضعیف وسخیف اولان
قوم مستحق اللومی جناب حقدن تسلیط بخت نصر ایله تخویف ایدردی (ظهور بخت نصر) تاریخ قدسده
مذکوردر که ارمیا علیه السلام بنی اسرائیل پادشاهی صدقیا زماننده ایدی اوعصرک اهلی نقض توبه
واحداث معاصی ایدوب ارمیا آنلری زجر وارشاد ایتدیکجه اشقیانک عنادلری اشتداد وامتداد بولوب حتی
بعض نفوس خباثت مأنوس ارمیایی رنجیده ومحبوس ایدوب بودخی نیجه زماندنبرو انلره مسلط اولان
بخت نصر پلید سزه تکرار کلسه کرکدر دیو تخویف وتهدید ایدردی * مرویدر که ارمیا علیه السلام سابقا
بخت نصر آدلو بر کل باشلو فقیر اوغلانی قضاء حاجته اوتوررکن طعام ییوب کوله قیرار کوروب بونه عجب حالدر
دیو صوردقده نه اولسه کرک ادخال نافع واخراج مضر وقتل عدو ایده یورم دیدکده ذکاسنه تعجب ایدوب نور

نبوت وفراستله صاحب ظهور اوله جغن اکلایوب بردری اوستنه اهل قدسه امان نامه سن الوب بحکمة الله
تعالی بعده زمان عسکر عظیمله قدسه کلدکده ارمیا آنک نامه سن کوستروب اودخی بیلوب اکن مأمورم
دیو عذرلنوب ارمیا دخی بنی اسرائیله خبر ویروب کندوسی عزلت وانزوا واشقیادن اختفا ایچون بریره
کندی * بعض معتبراتده صحرالره کیدوب وحوشله اختلاط ایتدی دینوب بعضنده دخی مصره کیدوب
بعد زمان ینه قدسه کلدی دینوب * فوایح مسکیه ده مذکوردرکه باب اشمویل علیه السلامده ذکر
اولنان تابوت توراتی ارمیا علیه السلام امریله بحیرهٔ طبریه ده دفن ایدوب قیامته قریب مهدی چقدقده
حق تعالی اوتابوتی وزبور داودی طبریه دن چقاروب مهدی یه ایصال ایتسه کرکدر (روایت اخری
در کیفیت ظهور بخت نصر) تاریخ میرخوانده مذکوردرکه بنی اسرائیلده دانیال اکبر آدلو
برکمسنه وارایدیکه تأیید ربانی ایله مؤید اولوب برکون توراة اوقورکن فلان زمانلرده قدسی برکمسنه خراب
ایتسه کرکدر دیو برآیت اوقویوب یارب اوکشی کیمدرکه بوایشی ایده دیو مناجات ایدوب غم واضطراب ایله
خوابه واردقده ولایت بابلده بخت نصر نام بریتیم غلامدر دیو واقعه سنده اعلام اولنمغین مالارین جمع ایدوب
بابله واروب نیچه زمان یتیملر یوقلایوب برکون برمزبله ده یاتور برعلیل وذلیل اوغلان کوروب احوالن
صوردقده بخت نصر آدلو بریتیم سقیم صاغکین والدەمله کندی معاشم ایچون ارقام ایله اودون طاشیوب
کتوردک دیمکین دانیال بونی منزلنه ایلتوب یویوب آریدوب والده سن کتوروب هر برینه رعایتلر ایلدی
بخت نصر صغالدقده دانیال اکا سن پادشاه اولوب بنی اسرائیله غزا ایتسک کرکدر اکا کرم بکا بر امان نامه
یازسکا شمدی یکرمی بیک اقچه ویره یم دیوب بخت نصر شاشوب والده سی امریله یازوب ویردی دانیال قدسه
کلوب بخت نصر اوماله مقدما اودونجیلقده یولداشی اولوب لطیفه ایله پادشاهلری چکندیکی اوغلانجقلره
آنلرالیویروب مابقابر خاندان قدیم نسلندن اولمغین یولداشلریله هرکون سنجاریبک دیوانه ملازمت ایدوب
اودخی بونده آثار دولت مشاهده ایتمکین نظر ایدوب تدریجله بکلک ویروب هر نه یره کوندرسه یوز اغاردوب
عاقبت کندیسی قدسه سفر ایدوب اسیر اولدقده بخت نصر یله اولوب بعد الخلاص مملکتلرینه کلوب بعد زمان
سنجاریب وفات ایتدکده بخت نصر آنک یرینه پادشاه اولدی * ابن اسحاق قولنجه بخت نصر سنجاریبک
اوغلینک اوغلو ایدیکی باب شعیا علیه السلامده مرور ایتمشدر والله اعلم (خروج بخت نصر) تاریخ
میرخوانده مذکوردرکه بخت نصر مجوسی ایکن بنی اسرائیلک انواع فساد اوزره ایدکلرین ایشیدوب انلره
سفر تدارککنده ایکن ارمیا علیه السلام قدسده صخرهٔ مبارکه اوستنه چیقوب یقاسن چاک وباشنه نثرخاک
ایدوب ای بنی اسرائیل حق تعالی سزه بیوررکه بکا عصیاندن فراغت ایدلک یوخسه سزه آتش پرستلردن
برطائفه مسلط ایدرمکه انلرده خوف عذاب وامید ثواب یوقدر سزدن انتقام الوب قدسی ویران ایدردیو
فریاد وفغان ایتدکده بنی اسرائیل ارمیانک تصدیق ایتمیوب قید بندایله حبس ایتدیلر اول اثناده بخت نصر
التیوز بیک سنجاق یعنی بیراق ایله کلوب قدسی محاصره ایدوب زمان کثیر مرور ایله خلق عاجز قالوب بالاضطرار
شهرک قپولری مفتاحلرین بخت نصره ویروب امرینه راضی اولدقلرنده اودخی شهره کیروب جنک اهلنی قیروب
خسته لره وخاتونلره امان ویروب بناء سلیمان اولان مسجد قدسی یقوب سیم وزر وجواهرنی آلوب جمله
شهری وتوراة شریفه نسخه لرینی آتشه یاقوب جمیع بلاد شامیه ده قتل ونهب وغارت وانواع ظلم وخسارت
ایدوب یانده محاسبلر عاجز وهائم اوله جق قدر اموال غنائم جمع ایدوب اولاد علما واحباردن یتمش بیک
کمسنه اسیر ایدوب بعده ارمیانک احوالن ایشیدوب بنم بونده کله جکمی ندن بیلدککه قومکه خبر ویردک
دیوب ربم اعلام ایتدی دیدکده بوقومنه عجب یرامز قوم اولورلرکه پیغمبرلرینی حبس ایده لر بنمله کیدرسک
رعایت ایده یم اکر بونده قالورسک امانله قال دیوب ارمیا علیه السلام بن همیشه ربمک امانته یم قومم بکا
تابع اولمش اوله لردی آنلر دخی امانده اولورلردی دیدکده بخت نصر ارمیایه قالمغه اجازت ویروب کندیسی
قدسدن کندی * بعض معتبراتده مذکوردرکه بخت نصر قدسدن واطرافندن بنی اسرائیلی جمع ایتدیروب
ایچلرندن یتمش بیک اوغلان اسیر ایدوب کندو بکلرینه اولشدروب بعده جمله بنی اسرائیلی اوچ قسم ایدوب
برینی قدس وشامده باقی قویوب برینی قتل برینی اسیر ایدوب ولایتنه کوتوردی * عمده آدلو کتابده جمله ایکیوز

بیک

بیک ویتمش بیک کمسنه قتل ایدوب براول قدر دخی اسیر ایتدی دیو مذکوردر والله اعلم (قصهٔ مصر)
تاریخ میرخوانده مذکوردرکه بخت نصر قدسدن کتدکده ارمیا علیه السلام شهرده تک وتنها وخراب
دار ودیاره ناله وبکا ایله کزوب بنی اسرائیلدن اطرافه قچانلر خبر آلوب ارمیایانته جمع اولوب طوره جق یرلری
قالمامغین اتفاقله مصره کیدوب مصر پادشاهنه التجا ایتدیلر بخت نصر دخی شامده اولمغین ولایتکه قچان
قوللارمی کوندر یوخسه قدسه ایتدیکمی مصره دخی ایدرم دیو مصر پادشاهی فرعون اعرجه نامه
کوندروب اودخی بونلر قول دکل حرلردر التجا ایدنی عدولرینه تسلیم ایتمک منافی مروت اهل طبع سلیمدر
دیو جواب کوندروب بواثناده ارمیا علیه السلام بقیهٔ بنی اسرائیله معاصی واوزاردن توبه واستغفار ایلک
یوخسه بخت نصر بونده دخی کلوب بلایه اوغرارسز دیوب انلر دخی مصر پادشاهنه کیم مقابل اوله بیلوردیو
مغرور اولوب عناد واستکبارلرنده برقرار اولدقلرنده ارمیا علیه السلام نیل کنارنه واروب بر یرده بری
برینه یقین درت طاش کوموب بخت نصر بوشهره کلوب تختی بونک اوستنه قونسه کرکدر دیوب واقعا بخت نصر
مصر پادشاهنه انجوب عسکر ایله کلوب جنکده غالب اولوب جمله قچان بنی اسرائیلی دخی اسیر ایلدی
حضرت ارمیایه بن سکا امان ویرمشیکن نیچون دشمنلریمه تابع اولدک دیوب بودخی بن بونلره نصیحت ایدوب
بخت نصر بونده کلسه کرکدر دیدم صدقمه شاهد اولمغیچون طاشلر کومش ایدم دیوب بخت نصره خبرجرائر
ایدوب تختنک تحتنی قازدردقده هر پایه سی التنده وصف اولنان برر طاش ظاهر وفاش اولدقده بو علامت
وکرامت حرمتنه ارمیایه استدیکی یره کتمکه اجازت ویردی (فائده) اکثر تواریخده ونیجه تفاسیرده وهب
قولنجه (او کالذی مر علی قریة وهی خاویة علی عروشها قال انی یحیی هذه الله بعد موتها فاماته الله مائة عام
ثم بعثه) آیتنده اشارت بیوریلان قصه صاحبی ارمیادرکه بخت نصر فتنه سنده بیابانه کیدوب بعده کلوب
قدس شهرنی خراب کوروب شمدنکیرو نیجه معمور اولور اوله دیو تعجبده ایکن اویویوب وفات ایدوب
یوز ییلدنصکره حیاته کلوب شهری معمور بعده قیامته دک معمر اولوب صحرالرده کورینن بودر دیو تصحیح
اولندی لکن مشاهیر تفاسیرده اکثر مفسرین ومؤرخین قولنجه صاحب قصه عزیر علیه السلامدر
دیو تصریح اولنمغین اول قصهٔ غرابت حصه عزیر احوالنده ذکر اولنمق صوابه اوفق کورلدی خصوصا
صحرالرده کورینن الیاس علیه السلام ایدوکنه بر حدیث شریف واردرکه باب الیاسده ذکر اولنمشدر

(باب ثامن وعشرون در احوال عزیر نبی علیه السلام)

ابن شرحیا خود ابن شرویق فنحاص بن عیزار ابن هارون علیه السلام نسلندن اولوب بخت نصر اهل شهر
بنی اسرائیلدن اسیر ایتدیکی یوزبیک نفر تازه یکتلر ایچنده عزیر دخی بیله ایدی (قصهٔ وفات) تفاسیر وغیریده
مرویدرکه قرق یاللی یاشنده اسیرلکدن قورتلوب قول اشهر اوزره قدسه کلوب (ع) جمله بناسی منهدم حسن
وبهاسی منعدم * اولمغین (نظم) پرده بازی میکند در قصر قیصر عنکبوت * بوم نوبت میزند در قلعهٔ
افراسیاب (نثر) مضمونن مشاهده ایدوب (نظم) کزدی شهرایچره کوردی اول مختار * لیس فی الدار
غیره دیار (نثر) لاجرم حب وطن مقتضاسنجه حزن والم کلوب عجبا بو حالدنصکره حق تعالی بوشهری نیجه تعمیر
واحیا ایدر اوله دیو قدرت مولاده تحیر وتفکر ایله اویویوب حالت نومده کندیسی وفات ایدوب ویانده اولان
حماری دخی هلاک اولمغله حق تعالی جمله مخلوقاتدن بونلری اخفا ایتدی * مرویدرکه شهره میوه زماننده
کلمکین تازه انجیرله اوزم قوپاروب یوب برمقدار شیره صیقوب ایچوب هر برندن ارتان یاننده طوردی
(تعمیر قدس) بعض معتبراتده وفات عزیردن یتمش ییل کچدکده عجمده یوشک نام پادشاهه جناب حقدن
برملک بونک تعمیر قدسله مأمور اولدیغنی بیلدردکده بیک قهرمانله وآنلرک هر بری دخی اوچر یوزبیک
نفر ایله قدسه واروب تعمیره چالشوب بواثناده بخت نصرک بورننه سیوری سیکک کیروب وفات ایتمکین
بنی اسرائیل اسیرلری قورتلوب قدسه کلوب اوتوز ییلده شهر ونواحی اواکی کبی معمور اولدی دینلدی *
تفسیر ابو السعودک برمحلنده بو روایت ذکر اولنوب برمحلنده دخی عجم شاهی بهمن بن اسفندیار تختنه چقدقده
بنی اسرائیل اسیرلرین امر ایدوب حضرت دانیالی اوزرلرینه حاکم دیکوب جمله سنی شام وقدسه کوندردی
دینوب بو روایت نظام التواریخده غیری وجهله یازلوب جلد ثانیده باب ملوک عجمده بهمن احوالنده بیان

اولنورآنده نظراولنه (قصهٔ حیاة) تفاسیرده مذکوردرکه وفاتندن یوز ییل کچدکده عزیر علیه
السلام حیاة بولوب یاعزیر اویخوده نه مقدار لبث وقرار ایلدک دیو هاتفدن ندا اولنوب برکون یادخی اکسک
دیدکده تمام یوز ییل کچمشدر حمارکه وطعام وشرابکه نظر ایله دینوب باقدقده سابقا یاننده اولان تازه انجیر
واوزم وشیره یه اصلا تغیر کلامش بولوب * حماره باقدقده چوریمش وکموکاری طاغلمش کوروب اوحالده حمارک
اعضاسی طاغلوب کتدیکی کوه وصحرادن برر برر کلوب هر بری برینه بتشوب جانلاندیغین آکروب
چاغروب عزیر بو احوال حیرتمآلی کوردکده ذکر وتسبیح خدایی تکثیر ایدوب (اعلم ان الله علی کل شیء قدیر)
دیدی * بعده حمارینه بنوب شهره کلوب موجود اولان خلق وشهرک بیوت ومحلاتن بیلمش چقمیوب لسان
حالله (نظم) وما الناس بالناس الذین عهدتهم * ولا الدار بالدار التی کنت اعلم (نثر) بیتنک مضمونن اداوندا
ایندی دقت وتخمینله کندی محله سنده براوکنده طوروب قپوده کوروکوتورم برخاتون کوروب عزیرک
اوی بومیدر دیوب بودربن آنک جاریه سی یم لکن اول یوز ییلدنبرو غائب اولمغین آندن مایوسزدیوب بی اختیار
زارزار اغلدقده ایشته بن عزیرم دیوب قصهٔ وفاتی بیلدیروب خاتون دخی عزیر مستجاب الدعوه ایدیکن
بیلوردی پس بکا ردّ بصر وشفایه دعا ایله دیوب بودخی دعا ایدوب کوزنی صغادقده آچلدی النه یاپشدقده
قالدیروب خاتون عزیرک یوز اون سکز یاشنده صلبی اوغلنه واولاد اولادنه خبر ویروب کلدکارنده پدرمک
ارقه سنده ماننده هلال برسیاه خال وارایدی دیوب آچوب کوردیلر تمام بیلشوب بعده شهر خلقی مسرور وموفورله
کلوب کورشدیلر (سبب کفر بعض) تفاسیرده مذکوردرکه بخت نصر قدسده علمادن وتوراة اوقویانلردن
قرق بیک کسنه قتل ایدوب توراة نسخه لرین یاقمغله بالکلیه ضایع اولمغین بودفعه خلقک تورانه کلی
احتیاجلری وارایکن فضل حقله عزیر علیه السلام ازبردن بالتمام اوقیوب بنی اسرائیل اسیرلری اولادندن
بری پدرم جدمدن روزفترتده فلان باغده بر توراة نسخه سن دفن ایتدیکن نقل ایدردی دیوب بولدروب
ظهور ایلدی عزیر علیه السلام ازبر اوقیوب حرف بحرف موافق ومطابق بولندقده اکثر ناس ضال وکمراه
اولوب عزیر ابن الله دیدیلر تعالی الله عما یقول الظالمون علوا کبیرا * تفاسیرده توراة یتمش دوه یوکی اولمغین
بتون اوقومق همان موسی ویوشع وعزیر وعیسی علیهم السلامه میسر اولمشدر دینوب * نیجه تفاسیرده کلبی
وسدی قولنجه مذکوردرکه بخت نصر قصه سنده قدسده توراة نسخه سی قالمیوب عزیر اغلیوب تحسر
وتحیرده ایکن برملک برکاسه صو کتوروب عزیر ایچدکده جمله توراة خاطرینه نقش اولوب بنی اسرائیله
پیغمبرلک ویرلمکین کلدکده خلق ایشانمیوب توراتی بزه تعلیم ایچون مرسل اولدم دیوب بالتمام اوقودقده
دنیادن بالکلیه کتمش ایکن برکسنه نک قلبنه حق تعالی الهام ایتمز الا مکرکه اوغلو اوله دیوب بوضلالته
سالک اولدیلر تعالی الله عن ذلک * تفسیر ابو السعودده ابن عباسدن مرویدرکه یهود مردود احکام توراته
عمل ایتمز اولدقلرنده حق تعالی قلبلرندن توراتک حفظی کیدروب تابوت توراتی کوکه چکوب عزیر حیوة
بولوب شهره کلوب توراة ایچون حقه مناجات ایتدکده قلبنه حفظی القا اولنوب بودخی قومنه اعلام واخبار
ومعصیتلر ایچون نصیحت وانذار ایدوب بعده تابوت نزول ایدوب ایچنده اولان توراتی عزیرک حفظنده اولانه
موافق بولدقلرنده یهود کمراه حاشا عزیر ابن الله دردیدیلر * اکثر تفاسیرده یوز ییل وفات ایدن عزیر اولمیوب
ارمیا علیه السلامدر دینلر قولنجه مذکوردرکه یهودیلر قتل انبیا وانواع عصیان ایدر اولدقلرنده حق تعالی
توراتک نسخه لرینی وحافظلر قلبلرندن حفظی کیدروب عزیر تازه ییکت اولوب سیاحته کیدرکن جبرائیل
علیه السلام کلوب نه یره کیدرسن دیوب تحصیل علم ایتمک دیلرم دیدکده توراتی اکا ازبرلدوب دونوب
قومنه کلوب بالتمام اوقودقده کمال تعجبلرندن عزیر ابن الله دیدیلر * لباب التأویلده مذکوردرکه عزیر علیه
السلام بنی اسرائیل اسیرلریله بابلدن شامه کلدکارنده توراة نسخه لری مقدما یانوب ضایع اولمغین خلقدن
آیریلوب آغلیوب کزرکن شکل انسانده برملک نه اغلارسن دیوب بودخی سبب صلاح دین ودنیامز اولان
کتاب اللهی ایچمزده قالمدی دیوب ملک دخی آنی استرسک وارلباسک پاک ایدوب صائم اول یارین بورایه کل
دیوب بودخی طهارت وصیامله ایرتسی کلدکده اوملک برکاسه صو ویروب عزیر ایچدکده جمله توراتک
حفظی قلبنه منتقش اولدی بعده یهودیلره کلوب آنلره توراتی تعلیم ایتدکده عزیره غایت محبت ایتدیلر

(متفرقات) تاریخ قدسده مذکوردرکه عزیر علیه السلام وفات ایدنجه دک قرق ییل بنی اسرائیل
ایچنده تدبیر امور جمهور ایتدی بنی اسرائیل بابلدن قدسه جمع اولدقلرندنصکره ایچلرنده کندیلردن حاکملر
اولوب لکن اوایکی حاللری کبی استقلاللری کیدوب اسکندر رومی ظهورینه دک سلاطین عجمک تحت حکمنده
ایدیلر عزیر وفاتندنصکره بنی اسرائیله هارون پیغمبر نسلندن شمعون صدیق حاکم اولدی * مرویدرکه
عزیر وفاتندنصکره بنی اسرائیلک عصیانی متزاید اولوب دائما جناب حقدن انلری نصیحته پیغمبرلر
کوندریلوب کیمی تکذیب کیمنی قتل ایدرلردی صکره زکریا ویحیی وعیسی علیهم السلام مرسل اولوب
هر برینک قصه لری ظهور ایتدی * مرویدرکه عزیر علیه السلام ایله برادری عزرا ایکز اولوب عزیر علیه
السلام اللی یاشنده وفات ایتدی یوز ییلدنصکره حیاته کلوب اللی ییل دخی یشایوب بعده عزرا ایله برکونده
وفات ایدوب ایکی برادر ولادت ووفات تاریخنده برابر ایکن بحکمة الله عزیرک عمری یوز عزرک ایکیوز ایدی
بوندن دخی اغرب بودرکه سابقا حیاة بولوب شهره کلدکده اللی یاشنده اولوب بونک صلبی اوغلو یوز اون سکز
یاشنده پیر ایدی * ان ربی لما یشاء قدیر (فائده) تاریخ میرخوانده مذکوردرکه قضا وقدردن
ابتدا بحث ایدن عزیر علیه السلامدرکه جناب حقله اول بابده نیجه سؤال وجواب ایدوب اوتفصیلک کمال اجمالی
بودرکه یارب مؤمنین وانبیازاده لر قوللریکی بلالره مورط وانلره کفره لری مسلط ایتمکده حکمت ندردیوب
یاعزیر ایچلرنده نیجه لر بکا عصیان ایتدیکیچون دیو بیوریلوب یارب سن خود عادلسن عصاة اراسنده
بیکناهلره نیچون غضب ایتدک دیدکده یاعزیر فلان یره وارجوابک الهسن دیو بیورلمغین واروب اسی کون
اولمغین براغاج کولکه سنده یاتوب اویوب قرنجه لر اینی اولمغین برقرنجه عزیری محکم اصردقده جان
آجیسیله اویانوب کمال غضبندن قرنجه لرک اینینه آتش یاقوب جمله سی هلاک اولدقده یاعزیر سنی اصران برقرنجه
ایکن نیچون جمله سنه غضب ایتدک دیو بیوردقده عزیر علیه السلام سؤالنه توبه واستغفار ایدوب بعده
یاعزیر صوچسزلری عاصیلرله بیله بلایه مبتلا ایتدمسه حقیقتده ظلم دکلدر زیرا انلره بلا مقابله سنده اول قدر
نعمت ورحمت ویریرم کرکدرکه تمام عوضی اولمش اولوردی بوندا کلوب بومرتبه دنصکره عزیرک قلبنده قضا
وقدر خصوصنده دخی نیجه شبهه لر قالوب لکن سابقا یاعزیر قضا وقدر بنم جمله اسرارمدر بر سیدر وای
اول کسنه یه کیم بنم سرمدن سؤال ایده جک اولورسک اسمکی انبیا دفترندن حک ایدرم
دیو بیورلمش اولمغین سؤالدن فراغت ایتدی

(باب تاسع وعشرون در احوال دانیال نبی علیه السلام)

ابن حزقیل انبیا بنی اسرائیلدن وعظماء حکماء ذوی القدر الجلیلدن ایدی ذات ستوده صفاتی فضل رب عزت
ایله نبوت ورسالت وحکمتی جامع اولوب علم رمل بونلردن شایع اولمشدر (قصهٔ حبس) تاریخ میرخوانده
مرویدرکه باب احوال ارمیا علیه السلامده تفصیل اولندیغی اوزره دانیال اکبر سابقا بخت نصردن امان
نامه آلوب بخت نصر قدسه کلدکده آنی بولدوب وفات ایتمش اولمغین علم حکمتده انک خلف برشرفی اولان
دانیال بن حزقیل که بعدزمان نبی جلیل اولمشدر دانیال اکبرک متعلقاتیله امان نامه یی بخت نصره ایلتوب
اول دخی کوردکده عهدنه وفاء بونلره امان ویروب ولایت شام ومصرده دیلدیکنی ایدوب ولایتنه دوندکده
بونلرک جمله سن بیله ایلتوب غایت رعایت ایتمکین ولایت خلقی بونلره حسد ایدوب مخالفت دیندن ماعدا
طعامن دخی یمز دیدکارنده بخت نصر طعامنه کتوردوب یمدکده انجنوب نیجه مدت حبس ایتدی
(قصهٔ واقعه) اواثناده بخت نصر برواقعهٔ فاجعه کوروب اویاندقده خوفندن اونودوب کندی کاهنلرینه
البته واقعه می هم بیلوب هم تعبیر ایدک یوخسه سزی قتل ایدرم دیوب انلردخی حیران اولدقلرنده دانیال
ایشیدوب بن بیلوب تعبیر ایده یم دیو زندانجیله خبر کوندرمکین کتوردکده دانیال دیدیکه واقعه ده برصنم
کوردک که بریوزنده طوروب باشی التوندن بوینی کومشدن میانی باقردن ساقلری دموردن ایاقلری
صرچه دن اولوب سن اکا بقرکن کوکدن برطاش کلوب صنمی قیروب ازوب هرپاره سنی ذره مثالی ایدوب
بعده بریل اسوب ذراتی اطرافه طاغدوب صنمی قیران طاش بیوبوب دنیایی طوتوب برایله کوکک ایله اوطاشدن
غیری برنسنه کورنمز اولدی * بخت نصر واقعه کوردیکم واقعه بعینه بودر تعبیرین ایله دیدکده کوردکک

صنم زمان سلطنتلرالتوندن باشی زینت وشوکتدر بوینی سنك سلطنتکه اورته سی سائر پادشاهلره اشارتدر
دمور ملوك عجمه دلالتدرکه اوائلده نیجه زمان دمور کبی قوت وشدت اوزره اولوب اواخر زمانده صرچه کبی
ضعف بولسه کرکدر صنمی شکست ایدن حجر آخر زمان پیغمبرینه اشارتدرکه مرسل اولدقده جمیع ملوك روی
زمینی مقهور وزائل وهر دین وآیینی منسوخ وباطل ایدوب شرع ودینی الی یوم القیام بردوام اولسه کرکدر
دیدکده * بخت نصر غایت حظ ایدوب بر روایتده سروردن دانیاله سجده ایتدی بعده دانیاله دیدیکه اوزریمه
رعایتی سندن زیاده واجب اولمش کسنه اکلامزم * امدی اوچ نسنه دن بریله مکافات ایتمك استرم دیلرایسك
سنی ولایتکه کوندروب خراب اولان یرلر تعمیر اولنه دیلرسك الیکه امان نامه ویره یمکه بنم ولایتلرمدن هرنه
یرده اولمق استرایسك آنك خلقی سکا تعظیم وتکریم ایده لر دیلر ایسك بنم یانمده طوره کی رعایتلر ایدرم
دیوب دانیال علیه السلام دخی بنم ولایتلر یمك خرابلغنه ربمك ارادتی متعلق ایکن کسنه تعمیر ایده من سنك
امان نامه که دخی احتیاجم یوقدر زیرا بن هرنه یرده اولسم ربمك امانتده یم بنم ویولداشلریمك حالنه موافق
اولان بودرکه سنك شهرکده ساکن اولم دیدی (قصهٔ وزارت) بعده بخت نصر اولاد وارکان واعیانن
کتوروب دانیال حکیم عظیم القدر وعالم مستحق الصدردر انك مبارك نفسی ایله واقعه اضطرابندن قورتلدم
پس تدبیرامور جمهوری بالکلیه اکا اصمرلدم آنك رأینه مخالف اولان رأیم ایله اصلا عمل ایتمیه سزدیو تنبیه
ایدوب بعدزمان ارکان واعیان حسدا تمکینی بعض وجهله غمز ایدوب تأثیر ایتدیره مدیلر (قصهٔ صنم) عاقبت
بخت نصره قومی دیدیلرکه دانیال ایدر بنم ربم واردرکه علام الغیوبدر کشاف الکروبدر بزدخی سکا برصنم
دوزه لم که انی معبود ایدنوب سکا امور غیبدن خبرویره * اجازتیله بر مرصع ومصنع صنم دوزوب عظیم
آتش یاقوب خلقی صنمه طاپمغه دعوت ایتدیلر طاپمیانی آتشه اتوب بووجهله بنی اسرائیل اسیرلرندن
دخی عدد کثیری آتشه آتدیلر (رمی دانیال باتش) سزاوار سیف ودبوس اولان مجوس منحوس شقاوتنوس
بیرامیلری کوننده بخت نصره طانشمدین حضرت دانیالی ودانیال اکبر توابعندن اوچ کسنه یی آتشه آتوب
بخت نصر قصرندن باقردی آتشده بش کسنه که برینك ایکی قنادی اولوب یولداشلرینه مروحه واریل صلار
کورمکین متغیر ومتحیر اولوب بکا کلکز دیوال صالدقده دردی کاوب بشنجی کیمدر دیوب دانیال برفرشته
اطافت سرشته دردیوب بخت نصر نیچون حالکز بکا اعلام ایتمدیکزکه خلقی سزی آتشه آتمقدن منع ایدیدم
دیوب دانیال دخی حق تعالی دوستلرینی دشمنلری شرندن نیجه صقلادیغنی بیلدرمکیچون دیمدم دیدی * بعض
معتبراتده دانیالی بخت نصر کندیسی حمام کلخانته آتدیروب آتش برشر وشرر اصلا ضرر ایتمدی دیو محرردر
(مسخ بخت نصر) بوقصه دن صکره بخت نصر بر واقعهٔ فاجعه دخی کوروب ینه اونودوب کاهنلرینه صوروب
آنلر بلیوب دانیالی کیجه یاتنده یاتوررسن اول ایسه ساحر ماهردر سکا مخالف دوشلر کوستردیدکارنده
بخت نصر جملهسن قووب دانیالی کتوردوب اعلام ایتدکده مهلت استیوب تنهاده نماز قیلوب مناجات
ایتدکده منامنده بالتمام الهام واعلام اولنغین بخت نصره واروب واقعه کی ربم بکا بیلدردی کورمشسن که
برعظیم یوکسك اغاج شاخلرینه قوشلر قونوب سایه سنده جانورلر طوروب سن حیرتله بقارکن النده بربالته ایله
برفرشته کاوب اغاجی کسمك استیوب برفرشته دخی کاوب الله بیوررکه بعضی کسوب بعضی حالی اوزره
قودیغکین شاخلرین کسوب قوشلر طاغلوب اغاجك حسنی بوزلدی دیدکده بخت نصر واقعه می بیلدك
تعبیرین ایله دیوب دانیال دخی اغاج سنسن قوشلر توابعکدر جانورلر رعایادرکه ظل حمایتکه التجا ایتمشلردر
صنم دوزوب خلقی اکا طاپدردیغك ایچون حق تعالی سکا غضب ایتمشدر انکیچون فرشته کوندرمشدرکه
سنی هلاك ایدوب نسلکدن بعضی برقاچ کون طورمغیچون آلیقویه حق تعالی سنی مسخ ایدوب یدی ییله دك
نیجه مخلوقات صورتنه قویوب صکره ینه انسان ایتسه کرکدر دیدکده بخت نصر توبه وصدقه ایله دفع
اولورمی دیوب اوازدیدکده سلطنتی اوغلنه ویروب حزن وغم والم وبکا ایله عزلت ایدوب برهفته دنصکره تنفس
ایچون بنجره کنارنده اوتوررکن ناکاه جسمنده قنادو بورنده منقار بیتوب حقدن غضب وعقاب ایله مرغ
عقاب صورتنه کیرمکین اوچوب کیدوب تفصیله محتاج وجوهله یدی ییله دك حیواناتدن صور واشکال
مختلفه یه کیروب ابناء جنسنه رسیده وآنلری رنجیده ایدوب هر برمسخ عقبنده انسان صورتنه دونوب

تکرار مسخ اولوردی (آمدن وهلاك شدن) بوجانبده دانیال علیه السلام بخت نصر اوغلینك دخی مدبر
اموری اولدی خلقی منکراتدن منع ایدوب یقیننده بخت نصر کاسه کرکدر دیوب وعده تمامنده برسیوری
سیکك صورتنده سراینه کلوب امرحقله انسان اولمغین غسل ایدوب یالین قلجله دیوانخانه سنه چیقوب
عسکرین کتوردوب برشمدیه دك صنمه طاپارایدك که نفع وضرره قادردکلدی حالا قدرة الهیه عالم وجازم
اولوب بنی اسرائیلك معبودنه دل وجاندن ایمان کتوردم سزه برکون مهلت ایکنجی کون هرکیم توابعیله
بکا کلوب ایمانه کلورسه دوستلرمدن اولوب مخالفت ایدنلری قتل ایدرم دیوب ایچروکیدوب اوکیجه وفات
ایتدی (روایت اخری) شمدیه دك ذکر اولنان تاریخ میرخوانده وهب قولی اولوب لکن لباب التأویلده
مذکوردرکه بخت نصر دخی نمرود کبی غرور وسفاهتدن کوکه چقمق استیوب البته بکا برچاره ایدك یوخسه
سزی قتل ایدرم دیو اسیر اولان بنی اسرائیل برمشافه تکلیف ما لایطاق ایدوب بونلر دخی جناب حقه تضرع
وبکا ایله دعا واشتکا واطفنه التکا ایتدکارنده او کافر باغینك بورندن دماغنه برسیوری سیکك کیرمکین
اول سفالك افالك نابالك انك المیله هلاك اولدی مدت سلطنتی اللی یدی یاکرمی اوچ ییل اولوب مدت عمری
اوچیوز ییل برحدیث شریفده یدیوز ییل ایدی دیو مصرح دروالله اعلم (قصهٔ بلتنصر) تاریخ میرخوانده
وهبدن مرویدرکه بخت نصرك اوغلی سلطنتده مستقل اولدقده تکبر وتجبر ایدوب حضرت سلیمان
علیه السلام ایچون جنلر یاپدیغی بعض اوانی اطیفه که بخت نصر انلری بابلیله کتورمشدی ایچلرندن شراب
ایچوب لحم خنزیر یبوب دانیال علیه السلام نصیحت ایتدکجه عمل ایتمیوب عاقبت دانیالی مجلسندن قووب
والده سی نصیحت ایتدکده دکلیوب بوانثاده شاه کمراه ارکان واعیانیله اوتوررکن ناکاه قولسز برال
ظاهر اولوب اوستنده اوچ سوز یازلمش اولوب ینه فی الحال غائب اولدی اهل مجلس اوخط نه ایدیکن بیلمیوب
شاه کمراه غایت وهم چکوب والده سی اشارتیله دانیالی کتوردوب کمال اعتذار واکرام ایتمشاردنصکره
کوردیکی خطی صوروب دانیال علیه السلام کوردیکك خط (وزن نخف ووعد فانجز وجمع فتفرق) در
معناسی بودرکه حق تعالی عملکی وزن ایدوب خفیف وضعیف کلدی وسکا سلطنت وعده ایدوب وعده سنه
وفا ایتدی واسباب سلطنت وشوکتی سکا جمع ایدوب ینه طاعتسه کرکدر اوچ کوندنصکره سن قتل
اولنوب سلطنت غیریلره منتقل اولهجقدر دیدکده پادشاه قصرینه کیروب غایت معتمدی اولان برآدمیسنی
قپوده بکجی قویوب طشره ده هرکیمی کوررسك البته قتل ایله دیوب دردنجی کیجه کندیسی طشره یی بوقلمغه
چیقوب بواب خوابدن اویانوب سرسامك ارانده پادشاهی اجنبی صانوب قلج حواله ایدوب بن سنك
پادشاهکم دیو فریاد ایتدکده یلان سویلرسن دیوب پاره پاره ایدوب دفع بلا ایچون ایتدیکی تدبیر کندویه
سبب هلاك وتدمیر اولدی (شعر) اذا کان عون الله للمرء مسعفا * تهیا اسبابا یحظی مراده *
وان لم یکن عون من الله للفتی * فاول ما یجنی علیه اجتهاده (نثر) بعض معتبراتده بوطریقله قتل
اولنان بخت نصردر اوغلو دکلدر دینوب بعض معتبراتده عجم پادشاهی بهمن بن اسفندیار بخت نصر اوغلو
بلتنصری معزول ایدوب بابل بکلکنی جاماسبك قزی اوغلو کیرسه ویردی دیو مذکوردر تتکیم
جلد ثانیده بهمن احوالنده ذکر اولنور (بقیهٔ حال دانیال) تاریخ میرخوانده بخت نصرك اوغلو یرینه
برکسنه پادشاه اولدقده بنی اسرائیل اسیرلری حقنده عقلا ایله طانشوب باشیزه کلان بلالره علت بوطائفه یه
ایتدیکمز اهانتدر حالا بونلره ولایتلرینه کتمکه اجازت ویرالوم دیدکارنده امیر جدید بورأیی سدید اوزره جمله
اسیرلری حضرت دانیال علیه السلام ایله آزاد وبازاد ایدوب سابقا بخت نصر مسجد قدسدن الوب کتوردیکی
جمیع اشیایی تسلیم ایدوب بونلر دخی سالمین وغانمین قدسه واصل وعمر وموفور حاصل ایتدیلر دینوب * تفسیر
ابوالسعودده مذکوردرکه عجمده بهمن بن اسفندیار تختنه کچدکده اسیر اولان بنی اسرائیلی حضرت
دانیالی اوزرلرینه پادشاه ایدوب جمله سنی قدسه کوندردی واصل اولدقلرنده بخت نصر توابعندن اولنلره
مستولی اولوب بنی اسرائیلك حالی اوکیدن دخی اطیف وعالی اولوب بالطف خدا اجل وعلا ایچلرنده جابجا
انبیا دخی پیدا اولدی * نظام التواریخده ملوك عجمدن بهمن بن اسفندیار بلتنصری بابل بکلکندن عزل
ویرینه کیرش نام کسنه یی امیر نصب ایدوب مزبور بهمنك والده سی بنی اسرائیلدن اولمغین حضرت دانیال

علیه السلام ایله بنی اسرائیلی قدسه اول کوندر مشدر دیو تفصیل اولنوب اشاغیده بهمن احوالنده بیان
اولنور بوقاروده باب عزیر علیه السلامده بنی اسرائیل آزاد اولوب قدسه کلدکده عزیر علیه السلام
حاکملری اولوب قرق ییل حکومت سوردی دیوکچمشدر والله اعلم (مدفن دانیال) تاریخ میرخوانده بعض
کتبدن منقولدرکه صحابه دن ابوموسی الاشعری حضرت عمر خلافتنده ولایت مغربده سوس شهرینی فتح
ایتدکده خزائن ملوکده برکلیدلو اوطه کوروب شهر خلقی آچلسون دیوب ابوموسی آچوب ایچنده غایت
طویل وعریض برمیت کوروب بورنی برقارش مقداری ایدی شهر خلقندن انی صوروب دانیال پیغمبردر
برزمانده بوشهرده عظیم قحط اولمغین بزم پادشاهمز بابل پادشاهندن دانیالی بوجانبه کوندرمک استدکده
کوندروب دعاء شریفلریله اوجوزلق اولدقده پادشاهمز انی الیقوروب وفات ایتدکده بونده دفن اولندی
اول زماندنبرو هر بچقان بربلا کلسه بوخانه یه کلوب دعا ایتدیککمزده قبول اولوب برمراد اولورز دیدیلر
ابوموسی بو خبری حضرت عمره کوندروب دانیالی اندن چقاروب کفنه صاروب شرع محمدی اوزره نمازین
قیلوب طپراغه دفن ایده سن دیو جواب کلمکین مضمونیله عمل ایتدی (فائده) هدایه شرحی نهایه ده
مذکوردرکه ابوموسی دانیالی دفن ایتدکده یارمغندن یوزکنی چقاروب حضرت عمره کوندردی ایچنده
برارکک بردیشی ارسلان اورته لرنده برکوچک اوغلانجق اولوب ایکیسی دخی اوغلانجغی دیللریله یلایوب
اوخشارلر حضرت عمر انی کوردکده کوزلری یاشله طولدی سببی بوایدیکه بخت نصر عالمه مسلط اولدقده
سنک زماننکده براوغلانجق طوغوب سنک هلاککه سبب اولور دیدکلرنده طوغان اوغلانجقلری قتل
ایدیروب دانیال طوغدقده والده سی قورقوسندن اوغلانی ارسلانلر میشه سنده کیرلدکده امر حقله
برارکک بردیشی ارسلان کلوب دیشیسی امزوروب ارککی بکجی اولوب ایکیسی دخی محبتلرندن بدنی
یلایوب اوخشارلردی دانیال بیودکده حق تعالینک لطف واحسانن دائما تذکرایتمک ایچون بوحالی
مهرینه نقش ایدوب دائما نظر وشکر وذکر رب بروقادرا کبرایدردی ابوموسی دانیالی سوس شهرنده دفن
ایتدکده شهرک ایرماغی تیمنا وتبرکا قبر شریفنک اوزرینه اقتدی مدت عمر دانیال علیه السلام نمقدار
ایدیکنه ظفر میسر اولمدی والله اعلم بما ظهر وابهم

(باب ثلاثون دراحوال زکریای علیه السلام)

ابن آزن یاخود ابن برخیا سلیمان علیه السلام نسلندن اولوب قدسده هارون علیه السلام پیغمبر نسلندن
اولان عظماء احباره یعنی علماء کباره رئیس مجل اولوب تأییددین موسی ایچون نبوتله بنی اسرائیله
مرسل ایدی قرآن عظیمده مذکور اولان ذوالکفل احداقوال اوزره بودر دیمشلر (ولادت پسر)
تفصیلی عیسی علیه السلام بابنده که جلک وجهله زکریا علیه السلام کندی خاتوننک همشیره سی قیزی
حضرت مریمی بسلمکه آلوب دخی اوغلانجق ایکن مریمک نیچه کراماتن کوروب زکریانک اولادی اولمامغین
مریمک نجابت وکرامتنه امرنوب حضرت رب صمددن برصالح ولد رجا ایدوب یحیی علیه السلام آدلو براوغلانک
اولوب پیغمبر اوله جقدر دیو جبرائیل علیه السلام تبشیر ایتدکده کندیسی وخاتونی پیر اولمغین قدرت حقه
تعجبدن وقت علوق ولده علامت دیلیوب کلامدن نیویدن اوج کون نطقک طوتلمسی علامت اولسون دیو وحی
اولنوب بعد زمان حمل واقع اولدقده اوج کون اوج کیجه متصل عباداته مشتغل اولوب اواثناده مسجد
شریفدن طشره چقدقده بشرهٔ منوره لری نوعا متغیر اولمغین حاضر اولنلر سببین صورد قلرنده تکلم ایده ممکین
همان تسبیح وعبادت ایدلک دیو رمز واشارت یاخود یراوزرینه نقش وکتابت ایتدی * تفسیر ابوالسعودده
بشارتله ولادت اراسی زمان مدید اولمق اختیار اولنوب آنده وتفسیر لبابده مذکوردرکه زمان بشارتده زکریا
علیه السلام ابن عباس قولنجه یوز یکرمی وسائراقوالده طقسان طقوز یا طقسان ایکی یا سکسان بش یا سکسان
یا یتمش بش یا یتمش یا التمش بش یا التمش یاشنده اولوب خاتونی دخی طقسان سکز یاشنده ایدی (قصهٔ شهادت)
معتبراتده مذکوردرکه تربیت وکفالتلرنده اولان حضرت مریمدن اون اوج یا اون یاشنده بکر ایکن محض
قدرت رب واحد ایله عیسی علیه السلام متولد اولدقده طائفهٔ یهود اهل جحود بابسز اوغلان طوغمغی
نکار واستبعاد وبهتان وافترا ایله حضرت زکریایه حاشا زنا اسناد ایدوب آنی قتل ایتمک مراد ایتدکلرنده

(الفرار مما لایطاق من سنن المرسلین) فحواسنجه ملاعین بی دین بدآیندن قاچوب بولده براغاج یانی الله
بکا کل دیو سو یلیوب یاریلوب ایچنه کیردکده قپانوب ابلیس پرتلبیس کفرانیس کوشهٔ دامانن زکریانک
چکوب طشره قویوب کافرلر کوردکلرنده بنه شیطان رجیم صورت انسانده کلوب دستره یاپمق تعلیم ایدوب
اشد البلایا علی الانبیاء * فحواسنجه باحکمت حیرت غایت حضرت حق اغاجله ییله بیچوب سرتاپا
ایکی شق اولدیلر * مرویدرکه زخم اره سر شریف مقره ایرشدکده اول رسول اله ومقبول درکاه آه ایتمک
دیلدکده جناب حقدن بی واسطه یا باواسطه یا زکریا ساکت وصامت اول یوخسه اسمکی دفتر انبیادن حک
ایدرم دیوندا ایرشمکین توکل وصبر وجانته جبرایتدی (نظم) سبحان من تحیر فی امره سواه * عقل
خرد بسر قضایش نبرد راه (نثر) بعض کتبده بوقصهٔ مورثهٔ الغصه یهودیلرحاکمی هردوس منحوس شقا
مأنوس حضرت یحیایی کندویه برخصوصده نصیحت ایتدیکیچون قتل ایتمک استدکده بعض اشقیا یحیایی
قتل ایدرسک باباسی زکریانک بد دعاسیله هلاک اولورسن اول پدری بعده پسری قتل ایله دیو اغوا واول کاب
کفر جلب مستحق الصلب اغرا ایتدکلرنده صدور ایتمشدر دیو مذکور اولوب * تاریخ میرخوانده وهب
ابن منبه اره ایله دونیم اولان نبی کریم شعیا علیه السلام اولوب زکریا علیه السلام بی واسطهٔ انام اجل طبیعی
ایله فراشنده وفات ایتمشدر * تفسیر معالم التنزیلده دخی ومات زکریا وقیل قتل دینوب لکن روایت
عدم شهادت خلاف مشهور ایدیکی کمال ظهورده در * بعض معتبراتده حین وفاتده یوز یاشنده ایدی
دینوب لکن زمان بشارت ولادت یحیاده اولان اقوال اکثر واشهرینه مخالفدر * تفسیر ابوالسعودده یحیی
علیه السلام قول مشهور اوزره زکریا علیه السلام حیاتنده بر روایتده آنلردن صکره قتل اولنمشدر
دیو مذکوردر والله اعلم

(باب حادی وثلاثون دراحوال یحیی نبی علیه السلام)

ابن حضرت زکریا پدر ومادرلری پیرایکن وجوده کلوب عیسی علیه السلام پیغمبر ایله دیزه اوغللری اولوب
کیفیتی باب عیساده بیان اولنور یحیی عیسادن ابن عباس قولنجه التی آی بعضلر قولنجه اوچ ییل بیوک اولوب
عیسایی نبوت ورسالتده ابتدا تصدیق ایدن یحیادر بنی اسرائیل ایچنده نهر شریعت دیمکله مشهور اولان
ارض اردنک نهر مبارکنه حضرت عیسایی ابتداء نبوتلرنده بونلر غمس وغسل ایدوب شهادتلری دخی عیسانک
کوکه چکلدیکندن آز صکره یاخود بریچوق ییل صکره ایدی * تفسیر ابوالسعودده شهادت یحیی علیه السلام
قول مشهور اوزره پدری حیاتنده اولوب برقولده پدری وفاتندن صکره اولمشدر دیو مذکوردر (فضائل
وشمائل) عرایسده کعبدن مرویدرکه یحیی علیه السلام خوب صورت قلیل الشعر قصه پارمقلو اوزون
بورنلو چاتق قاشلو اینجه آوازلو ایدی (لم نجعل له من قبل سمیا) آیتی دلالتی اوزره یحیی اسمیله دنیاده ابتدا بونلر
تسمیه اولنمشدر قرآن عظیمده بر آیتده (وسیدا وحصورا ونبیا من الصالحین) دیو بر آیتده دخی (وآتیناه الحکم
صبیا وحنانا من لدنا وزکاة وکان تقیا وبرا بوالدیه ولم یکن جبارا عصیا وسلام علیه یوم ولد ویوم یموت
ویوم یبعث حیا) دیو مدح وثنا اولنمشدر (نظم) زهی عزت زهی رفعت زهی جاه * زهی فضل
وکرامت بارک الله (نثر) تفاسیر وتواریخده مذکوردرکه ابن عباس قولنجه اوچ یاشنده بعضلر قولنجه یدی
یاشنده علم ونبوت ویرلمشدر * مرویدرکه کمال ورع وزهد وپرهیز ودنیای سریع الفنای ذریع العنادن
اجتناب وکریز ایله عالم صباده عبادته کیروب مسجد قدس پرانسده نیچه راهب عبادت راغب ایله رضای حق
دائما طالب ایدیلر نباتات صحرایی اکثریا زاد واحیانا اکل جراد ایدوب خلقی راه هدایه وامتثال
اوامر خدایه دعوت وارشاد ونیچه لری اصلاح واسعاد ایتمکه معتاد اولدیلر کثرت عبادت ووفرت ریاضتدن
ابدن حسن شریفلری غایت نحیف اولوب صحراده سبزوات یمکدن شکم پرحکملری پشل کبی کورینوردی
رخسار لامع الانوارلری فی الایام واللیالی بکاء عظیم متوالی سبیله جراحتدن خالی اولمامغین مجاری
اشک کورنورشکارینه والدهٔ ماجدهٔ ساجده لری پاره اوکتمغیچون کیجه پاره لرین طولدیرردی * تفسیر لبابده
مذکوردرکه بونلرک صلاحی سائر انبیاء ذوی العباده دن زیاده ایدی زیرا حضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم
بیورمشلردر (مامن نبی الا وقد عصی الله اوهم بمعصیة غیر یحیی بن زکریا فانه لم یعص ولم یهم بمعصیة)

نواربحنده مذكوردركه يحيى عليه السلام بى جرم وكناه مجرد هيبت حضرت اله عز وعلا ايله غايت خوف
وخشيت اوزره اولمغين باباری زكريا عليه السلام بونلر اولديغى مجلسده عذاب وعقابه متعلق كلام سويليوب
اتفاقا بركون اثناء وعظده يحيايى كورممكسين جهنمدن بعض احوال واهوال بيان ايتدكده مجلسده بردنبره
اردندن يحيى فرياد وفغان ايله عزم بيابان ايتمكين زكريا عليه السلام ندم والم وحزن وغم ايله اوچ كون كشت
كوه ودشت ايدوب عاقبت برچوباندن اوچ كوندنبرو فلان طاغدن دلدوز صدالر جكرسوز نالر ايشيدرم
ديمكين فراستله بولوب بولوب اصناف ابرام وآلاف اقدام ايله شهره كتوروب بعد الابرام جزئى طعام يدروب
كيجه دوشكه ياتوب بدن باجراحتلرى نوعا راحت اولمغله معتادلرى اولان عبادات واوراد فوت اولدقده
والده حكيم بنم لباس بلاسمى كتوركه سزك فراش نرم وكرمكزمن بعد بكا يرامز ديوب پدرى دخى اى خاتون
يحيايى كندى حالنه قونه استرسه ايتسون اومارمكه آخرتده مراد فؤادنه فائز وحائز اوله ديدى * مرويدركه
يحيانك بكاسى حددن بيرون اولدقده بركون پدرى اى بنم جكركوشه م بن اللهدن برولد ارشد ديلديكم
ديده مه نور سينه مه سرور اولمق ايچون ايدى سن خود كريه وفغانله قلبمى سوزان و پر احزان ايده يورسن ديدكده
اى پدر سز بكا ديمش ايديكز كه جنتله جهنم اراسنده بر وادئ پر آتش واردركه كوز ياشندن غيرى نسنه ايله
سونمز پس نيچون بنى آغلامقدن منع ايدرسز ديمكين زكريا عليه السلام اغلايوب (ابك فحق لك البكاء)
يعنى اغلا كه لايق اولان حزن وندم واغلايه جق دمدر ديدى * مرويدركه بركون حضرت عيسى عليه
السلام ايله يحيى بولشوب يا يحيى سنى دائما كريان كوردرم يوخسه رحمت حقدن مأيوس ميسن ديوب
بودخى يا عيسى بنده سنى دائما خندان كوردرم يوخسه غضب حقدن امين ميسن ديوب ما بينلرى فاصل وحى
الهى نازل اولمينجه آيريلشميه لم ديدكلرنده جبرائيل كلوب الله تعالى بيورديكه بكاقتى سوكلو اولانكز بكا
حسن ظنى زياده اولانكزدر ديدى برروايتده كشاده روى وخندان اولاندر ديدى (قصهٔ شهادت)
معتبراتده مذكوردركه بنى اسرائيل حاكمى هردوس كه ظهور اسكندر رومى يونانيدن صكره ملوك يونان
طرفندن انلره والى ومتسلط وامير وضابط اولان شقى وغبينك لقبى ايدى حضرت يحيايه غايت محبت
ورعايت اوزره اولوب كندى برادرى قيزينى يا خاتوننك زوج اولدن اولان قيزينى موسى عليه السلام
شريعتنجه نكاحلمق ديلدكده يحيى عليه السلام بوخصوص انجيل عيسى ده حرام اولمشدر ديمكين قيزك
والده سى اولان لعينهٔ ضلالت قرينه هردوس منحوس مستحق الصلبك قلبنى جذب وجلب ايچون قيزنى
تزيين ومجلسده ساقيلق ايتمكه ارسال وتعيين ايدوب هردوس شقا مأنوس طلب وصال ايتدكده دختر بد اختر
يحيى قتل اولنمينجه محالدر ديمكين اول لعين بى دين هوا پرست شوق خمر وخمر شوقله مست اولمغين بعد
التردد آدم كوندروب بوغازلدوب برطبق ايله مجلس اشراره احضار اولندقده سر سعادت افسر شهادت
اثرلرى بوقيزى نكاحلمق سكا حلال دكلدر ديو مرارا سويليوب محل ذبحده جريان ايدن قانلرى غليان
ايدوب طپراق اورتدكجه اوزرينه مرتفع وصاعد وجوش وخروشى متزايد اولوردى * مرويدركه تدريجله
شوقدر طپراق اورتديلركه شهرك حصارى باروسيله برابر اولوب مبارك قان آنك اوزرينه چيقوب قينارلدى
(قصهٔ انتقام) تاريخ ميرخوانده برروايتده قاتل اولان شاه كمراه واول دختر ضلالت بنياه غضب
حضرت اله ايله يره كچديلر * مرويدركه اشبو قصهٔ مورثهٔ الغصه وقوعندن صكره ملوك عجمدن شاه خردوس
انتقام دم زكريا ويحيى عليهما السلام ايچون بنى اسرائيل جهنم سزايه غزايه عسكر چكوب ممالك شاميه
شاميه يى خراب ويباب ايدوب بعده شهر قدسه قريب قونوب امراسندن اولان فيروزى شهره كوندروب
يهودى الجحوددن اوقدر كسنه قتل ايله كه قانلرى اردويه روان اوله ديوب اودخى واروب دم يحيايى قينار
كوروب خبردار اولدقده يهود مردوددن يتمش بش بيك كسنه قتل ايله قان ديكدكده فيروز خردوسه سكون
حركت خونى بلدروب اودخى امر سابقى اجرا ايله ديو خبر غضب اثر كوندردكده فيروز بر روز بقية السيوف
اولان الوف مذلت مألوفه ترحما بعد طوار بوغازلدوب قانلرى سيل روان كبى اردويه دوان اولدى ديوب
لكن تفسير معالم التنزيلده مذكوردركه ولايت بابل پادشاهى خردوس ولايت شامه كلوب كندو
امراسندن نيوزردان نام كسنه يى كوندروب اول قدر آدم قيركه قانلرى اردويه اقه ديوب اودخى كلوب دم

يحيايى قينار كوروب سببين صوردقده يهوديلر صحيح خبر ويرمدكلرنده اول نامدارك اوندن يدى يوز يتمش
نفر بعده تازه يكتلردن يدى يوز نفر بعده اسيرلردن وعورتلردن يدى بيك نفر كسنه بوغازلدوب دم يحيى
ديكلمدكده طوغروسنى ديمزسكز جمله كزى قيرارم ديمكين يهوديلر ناچار اخبار ايتدكلرنده نيوزردان
سجدهٔ شكر ايدوب خردوسك توابعى يانندن چقاروب تنها قالوب يا يحيى بن زكريا سنكيچون قومكه بلايه
اوغرادقلرى ربك معلوميدر جمله قومك قيرلدن اول ساكن اول ديدكده بحكمة الله ساكن اولوب
نيوزردان ايمانه كلوب يهوديلردن قتل عامى رفع ايچون بعد ولابعد طوارلر بوغازلدوب اوزرلرينه
يهوديلر موتاسن براغوب روان اولان خون جيحون مماثل اردويه واصل اولوب نيوزردان ايله اولان
خردوس توابعى خندقلرى قيربلان يهود قانيله مملو صانوب خردوس غضب مأنوس شمد نكير وقتلدن واز كل
ديو خبر كوندروب ديار بابله كتديلر * نيجه معتبراتده امام طبرى انتقام دم يحيى ايچون غزا ايدن
بخت نصردركه طيطوس دخى اكا موافقت ومرافقت ايتمشدى ديديكى محض اشتباه وخطادر زيرا بخت نصرك
غزاسى ولادت يحيادن درت يوز التمش بر ييل اول ايديكى مقبول ومعقول ومقطوع غير مأولدر بو تصريح
وتصحيح اولنوب لكن تاريخ ميرخوانده حضرت رسولدن مروى برحديث مفصل محصلى بودركه
بنى اسرائيل عاصى اولوب قتل انبيا ايدر اولدقلرنده آنلره الله تعالى بخت نصرى مسلط ايدوب قدسى فتح
وزكريا عليه السلام پيغمبرك قانى ايچون يتمش بيك كسنه قتل ايدوب انواع زينت بيت المقدسدن يتمش بيك
برروايتده يوز بيك يوك يوكلدوب الوب بنى اسرائيل يوز ييل آنك النده طوروب بعده كورش آدلو
پادشاه اسيرلرى جمله ماللرى ايله آزاد ايدوب قدسه كوندروب قدس معمور اولدقده يوز ييله دك بنى اسرائيل
اوامر خدايى اجرا ايدوب تكرار عصاة واشرار اولدقلرنده اوزرلرينه روم پادشاهى مسلط اولوب بيت
المقدسك زيب وزيورين آلوب رومه ايلتدى * معالم التنزيلده دخى حضرت رسولدن مرويدركه بنى اسرائيل
عصيان وقتل انبيا ايدر اولدقلرنده آنلرك اوزرينه الله تعالى عجم پادشاهى بخت نصرى كوندرديكه يدى يوز
ييل پادشاه اولمشدى كلوب قدسى محاصره ايله فتح ايدوب يحيى بن زكريا قانى ايچون يتمش بيك كسنه
قتل ايدوب اهل قدسى اسير ايلدى (متفرقات) مرويدركه يحيى عليه السلام شهادتنه كونش اغلايوب
قرق كون طلوع وغروبده قزل قانه بويانمش كبى طوغوب طولندى * مرويدركه حضرت يحيى عليه
السلام قيامتده سيد الشهدا اولوب شهيدلرك جنته قائدى اولور * فتوحات مكيه ده حضرت رسولدن
مرويدركه قيامتده موت قوچ صورتنده كتوريلوب جمله خلق آنى بيلوب يحيى عليه السلام جنتله جهنم
اراسنده آنى بوغازليوب خلق اكا ناظر ايدرلر * فوائح مسكيه ده يحيى عليه السلام دمشق شام شهرنده شهيد
اولوب انلرى قتل ايتديرن عورتك اسمى ازبيلدركه يتمش نفر پيغمبر قتل ايتديروب آخرى يحيى درديوب
قاموسده احديه وزنجه سبسطيه قدسده نابلس شهرينك قصباتندندركه زكريا ويحيى عليهما السلام آنده
مدفونلردر بومذكوردر مدت عمر حضرت يحيى عليه السلام اوتوز ايكى ياخود اوتوزدرت بحق يا اوتوز ييل ايدى
(فائده) معالم التنزيلده (وقضينا الى بنى اسرائيل فى الكتاب لتفسدن فى الارض مرتين) ايتنده
مذكوردركه وقعهٔ اولى بخت نصر قصه سيدر وقعهٔ ثانيه خردوس قصه سيدركه اعظم وقعتين ايدى بعده
بنى اسرائيل غايت قليل وذليل اولوب جميع ولايت شامدن ملك وسلطنت روم ويونان ديارنه منتقل اولوب
بعده بقاياى بنى اسرائيل چوغالوب قدسده واطرافنده سلطنتسز مجرد رياست ونعمت اوزره اولديلر
بعده ينه منكرات نفرت ايراث احداث ايدر اولدقلرنده حق تعالى بونلره رفع عيسادن قرق ييل صكره فرنك
پادشاهى طيطوس بن اسپيانوس رومى يى مسلط ايدوب كلوب مملكتلرين خراب ايدوب بونلرى ولايتلرندن
سوروب چقاروب بنى اسرائيل عقوبتسزا غضب خدا ايله سلطنت ورياستدن بالكليه محروم وجدا اولوب
جمله سى خراجه كسلوب جانب حقدن اوزرلرينه ذلت وقلت وحقارت قونوب عجز وانكساردن وخراج
كزاركدن على التوالى خالى اولميوب قدس شهرى دخى حضرت عمر فتحنه دك خراب طوروب بعده تعمير
ايتديلر * مشاهير تفاسيرده مذكوردركه يهوديلر احكام توراته مخالفت ايتدكلرنده اوزرلرينه بخت نصر *
تكرار فساد ايتدكلرنده فطرس رومى يا فيطوس رومى * تكرار فساد ايتدكلرنده مجوسيلر تكرار فساد ايتدكلرنده

مسلمانلره مسلط اولدیلر ادام الله عزة الاسلام والمسلمین واذل فئام اللئام الی یوم الدین

(باب ثانی وثلاثون در احوال عیسی نبی علیه السلام)

ابن مریم بنت عمران بن ماثان اون بش یا اون سکز درجه ده عمرانك نسبی سلیمان پیغمبره واصل اولوب سدی
قولنجه هارون پیغمبر نسلندن ایدی عیسی ایله موسی علیهما السلام اراسنده بیك بدیوز یا بیك التیوز اون
سکز یا ایکی بیك ییل کچوب مدت مزبوره ده بیك یا خود درت بیك یا تمش بیك پیغمبر کلوب عیسانك کوکه
رفعندن یا نبوتندن حضرت رسولك نبوتنه یا ولادتنه یا هجرتنه کلنجه التیوز یا التیوز یکرمی یا بشیوز التمش
یا بشیوز قرق التی یا بشیوز التمش طقوز یا بشیوز قرق یا بشیوز اللی یا بشیوز قرق بش یا بشیوز تمش سکز یا درتیو
التمشله تمش مابینی یا درتیوز اوتوز بدی یا طقوزیوز اوتوز اوچ یا اوچیوز یکرمی ییل کچوب مدت مزبوره ده
همان درت پیغمبر کلمشدر که اوچی بنی اسرائیلدن اولوب بری عربدن خالد بن سناندر دیمشلر بعضیلر مدت
مزبوره ده اصلا پیغمبر کلمدی دینوب صحیحنده (انا اولی الناس بعیسی ابن مریم فی الدنیا والاخرة لیس بینی
وبینه نبی) حدیثی اشبو قولی مؤید ومشید در والله اعلم (ولادت مریم) تفاسیرده مذکوردر که مریمك معناسی
عابده یا خود خادمة الرب دیمکدر عیسی ایله یحیی علیهما السلام لاب ایکی همشیره اوغللری اولمغین دیزه اوغللری
ایدیلر زیرا عمران بن ماثان برخاتون الوب آندن ایشاع آدلو قیزی طوغوب حضرت زکریانك خاتونی اولمشدر
بعده عمران کندی وخاتوننك زوج اولدن حنه آدلو قیزینی شرع موسی علیه السلام اوزره نکاحلنوب
آندن مریم طوغمشدر پس مزبوره حنه نیجه مدت طوغرمیوب بیرلکده حامل اولمغین قارننده اولانی
مسجد قدس خدمتکارلرندن ایتمکه نذر ایدوب اوزمانده ارکك اوغلانجقلری مسجده خدمتکار ایتمك
عادت ایدی * عمران وفات ایدوب مریم طوغوب قیز اولدیغنه حنه بحضور اولوب نذره وفاء فی الحال مسجده
کتوروب خدام کرامه تسلیم ایدوب زکریا علیه السلام بسلمکه المق دیلدکده عمرانك پدری ماثان اولادی
بنی اسرائیلك ملوك واشرافی اولمغین یا خود مریم وعیسانك اوصافی کتب الهیه ده اولمغین هارون پیغمبر
نسلندن مسجد شریف خدامی اولان یکرمی سکز نفر احبار اخیار رئیسلری اولان حضرت
زکریا ایله مریمی آلمقده نزاع ایدوب آخر کار قرعه اختیار ایدوب نهر اردنه واروب توراة یازدقلری قلملرین
صویه آتوب زکریانك قلمی صو یوزینه چقوب سائرلرینك باتمغین مریمی زکریا آلوب خاتوننه بسلدوب بالغه
اولدقده مسجدده نردبان قومغه محتاج بر یوکسك صومعه یاپدروب مریمی آنده تنها قویوب هر کون یمك
وصو ایلتوب چقدقده مریمك اوستنه یدی قات قاپو قپایوب کیدوب هر کیردکجه یانده قیشن یاز میوه لرین
یازن قیش میوه لرین کوروب یا مریم سکا بونلر قاندن کلور دیوب هو من عند الله دیر ایدی * حسن بصری
دیمشدر که مریم اصلا سود امیوب دائما رزقی جنتدن کلوب زکریا اکا صوردقده دخی سویلمزایکن بحکمة
الله سویلیوب (هو من عند الله ان الله یرزق من یشاء بغیر حساب) دیو جواب ویردی (ولادت عیسی)
تفاسیرده مذکوردر که مریم حیض کوردکجه دیزه سی وزکریانك خاتونی ایشاع یاننه کیدوب پاك اولدقده
مسجده کلوب دائما عبادتله چالشوردی پس بر کون دیزه سی اونده غسل ایدرکن جبرائیل علیه السلام
تازه کوزل یکت صورتنده کورینوب مریم آنی بیلمیوب سندن الله ه صغنورم دیوب جبرائیل کندوبی
بلدروب قرآنده حکایت اولندیغی اوزره سویلشوب بعده مریمك قفتانی یقاسنه یا یکی اچنه ویا اغزینه
یقیندن یا ایراقدن اوفوروب قدرت حقله فی الحال حامل اولوب ابن عباس قولنجه بر آنده سائرلر قولنجه
اوچ ساعتده یا یدی یا سکز یا التی یا طقوز آیدنصکره مریم اون اوچ یا اون یا اون التی یا یکرمی یاشنده ایکن عیسی
علیه السلام وجوده کلدی * مرویدر که اثر حملی طویدقده قدسدن چیقوب برقاج میل یرده قریهٔ بیت اللحمه
واروب علایم ظهور ولد آشکار اولدقده استناد واستتار ایچون برقوریمش درخت خرمایه التجا واتکا
ایدوب عیسی طوغدقده جبرائیل علیه السلام اایاغن یره اوروب بر طتلو صو آقوب خرما اغاجی فی الحال
بودا قلنوب خرما بتوروب حضرت مریم خلقك طعن وتشنیعی احتمالیله برغم اولوب (یا لیتنی مت قبل هذا
وکنت نسیا منسیا) دیدکده جبرائیل یا خود عیسی علیه السلام قرآنده بیورلدیغی اوزره تسلیت ایدوب
بعده مریم عیسایی کوتوروب شهره کلدکده مریمك قومی یا بابسز اوغلان می طوغرنه عجب ایش ایلدك دیو لوم

وانکار ایتدکلرنده زمان معینه دك سوز سویلمامکه نذر ایتدم اوغلانجغه سویلك دیو اشارت ایدوب آنلر
دخی بشکده کی اوغلانه نیجه سویلیه لم دیو غضبه کلدکده حضرت عیسی علیه السلام قرق کونلك اولوب ممه
امرکن براغوب (انی عبد الله آتانی الکتاب وجعلنی نبیا وجعلنی مبارکا اینما کنت واوصانی بالصلاة والزکوة
مادمت حیا وبرا بوالدتی ولم یجعلنی جبارا شقیا والسلام علی یوم ولدت ویوم اموت ویوم ابعث حیا) دیو
سویلیوب بعده عادتجه بیو نیجه ارتوق سویلمدی بنی اسرائیل بو علامت پر کرامتی کوردکلرنده عیسانك
پیغمبر اوله جغن بیلوب مریمه سوء ظنلری دفع اولدی * تاریخ میرخوانده مذکوردر که مریم حامل اولدقده
شهردن چقوب کیت زیرا قومك سنی بوحالده کوررلرسه اوغلانجغك قتل ایدرلر دیو هاتفدن ندا ایشتمکین
جبرائیل دلالتیله چقوب حکمادن عمه سی اوغلو اولان یوسف نجار ایله قریهٔ بیت اللحمه یه واروب یوری
طوتمغین مرکبدن اینوب قوریمش خرما اغاجنه طیانوب ملکلر کلوب امور ولادت مهماتن احضار و
مریمك اطرافن احاطه ایدوب قدرت حقله برچشمه چقوب عیسایی انده یودیلر * کشافده مذکوردر که
یوسف مریمله عیسایی برمغاره یه ایلتوب بولده قتل ایتمك فکر ایتدکده جبرائیل کلوب عیسی زنادن دکل
روح القدسدندر مریمی قتل ایتمه دیمکین فراغت ایدوب قرق کونه دك مغاره ده طوروب مدت نفاس
بتدکده شهره کیدوب یولده عیسی ای والده مژده سکا که بن الله تعالینك عبدی ومسیحی یم دیوب شهره
کیردکلرنده اقربا واحبابلری جمله صلحا اولمغین یا مریم بزی بدنام و پر غم والام ایتدك دیو اغلاشوب بعضلر قولنجه
رجم ایتمك استیوب حضرت عیسی بونلره سویلدکده فراغت ایتدیلر (قصهٔ هجرت) بعض معتبرانده
عیسی نبی ورسول وصاحب کتاب اوله جغن یهودیلر بلمکین ضرر ایرشدیره لر دیو مریم قورقوب عیسی
اوغلیله مصره کیدوب حضرت عیسی اون ایکی یاشنه کیردکده شامه یله کلوب ناصره آدلو قریه ده ساکن
اولوب اوتوز یاشنه واردقده نبی ومرسل اولدی دینوب * تاریخ میرخوانده مذ کوردر که بعضلر دیدیلر که
مریم وعیسی قدسده ساکن اولوب عیسادن بعض علامات وکرامات صدور ایتمکله اشقیای یهود بونلری
قتل ایتمك دیلدکلرنده مریم وعیسی امر حقله مصره یا دمشق شامه کتدیلر دینوب بعضیلر عیسی طوغدیغی
اثناده مریم عیسی اوغلیله دمشقه کیدوب عیسایه کوکدن کتاب انجیل نازل اولنجیه دك انده طوروب
اون اوچ یاشنه کیردکده اوچی دخی قدسه کلدیلر زمان نبوتلرنده بعض اقوال دخی اولوب برجزء مقداری
اشاغیده فضائل وخصایص سرچشمنده بیان اولنور نظر اولنه (ارهاصات) هر پیغمبرك ولادتندن
مقدم ولادتی زماننده وبعده پیغمبر اولنجیه دك اکا متعلق ظهور ایدن علامات وکرامانه ارهاصات دینوب
نبوتدنصکره اولنلره معجزات دیرلر پس حضرت عیسایه متعلق ارهاصات بی حد وغایات اولوب نیجه سی
ذکر اولنوب بعضلری دخی بودرکه حالا ذکر اولنور * تفسیر لبابده وغیریده مرویدرکه حضرت یحیی علیه
السلامك والده سی مریمله بولشوب اویحیی یه بو عیسایه حامل ایکن دیمش که یا مریم بنم حملم واریلورمیسن
او دخی بنده حملم وار دیدکده یحیی والده سی دیمشکه قارنمده کی سنك قارنکده کی یه تعظیما سجده ایدر مشاهده
ایدرم * قرطبی ایدر اوغلانجغی یاشی مریمك قارنی طرفنه دوندررحس ایدردی * بری دخی بودرکه حضرت
مریم دیمشدرکه عیسی قارنمده ایکن تنها اولدقجه بری بریمزله عادتجه سویلشوب یانمه بر کمسنه کلسه یا خود
تسبیحه مشغول اولسم قارنمده تسبیح ایدوب بن آنی بالتمام ایشیدر ایدم * بری دخی بودرکه عیسی بر کونلك
ایکن ایکی آیلق قدر کورینوب طقوز آیلق اولدقده مریم انی خواجه یه ویرمك استدکده ای والده الله
تعالی بنی خواجه دن مستغنی ایدوب دخی قارنکده ایکن بکا توراتی وانجیلی اوکرتمشدر دیوب بو دخی
کرچك دیرسن لکن اوغلانجقلر ایله طورمقدن خواجه یانده طورمق یکدر دیوب ایاتدکده خواجه عیسایه
کل برو دیوب بو دخی بهی خواجه تحقیق سن جاهل ایمشسن زیرا سکا براوغلانجق کتورلدکده اولا اسمی
صوروب صکره تعلیمه بشلامق کرکدر دیوب او دخی کرچك دیرسن اسمك ندر دیوب عیسی دردیدکده بسم الله
الرحمن الرحیم دی دیوب دیدکده ابجد دی دیوب عیسی باشن قالدروب ابجد نه ایدیکنی بیلورمیسن دیوب
خواجه عصایه یاپشدقده هی خواجه بیلورسك دی بلمزسك صورسکا جواب ویره یم دیوب او دخی دی کوره لم
دیدکده ابجدك (الفی) الاهه (بای) بهجة الاهه (جیمی) جلال الاهه (دالی) دین اللهه هوزك (هاسی) جهنمه

هاویه یه (واوی) ویل لاهل النار دیمکه (زاءی) زفیر جهنمه حاءی نك (حاسی) حطت الخطایا من المستغفرین
دیمکه (کلمن) کلام الله مخلوق دکلدر دیمکه (سعفص) صاع بصاع والجزاء بالجزاء دیمکه (قرشت) تقرشهم حین
تحشرهم یعنی قیامتده الله تعالی خلقی جمع ایدر دیمکه اشارتدر دیدکده * مسکین معلم حایر وهایم اولوب خاتون
اوغلکی آل کیت استاده احتیاجی یوق الحق کندو استاددان یکدر دیدی * عرایس ثعلبیده حضرت رسول
علیه السلامدن مرویدرکه عیسایی والده سی مکتبه تعلیم ایچون کوندردکده معلم بسم الله دی دیوب عیسی
بسم الله معناسی ندر دیو صوروب معلم بلم دیدکده (با) بهاء الله (سین) سناء الله (میم) مملکة الله دردیدی ایکیسی
دخی ینه عرایسده عیسی علیه السلام مکتبده اوغلانجقلره هر برینك اولرنده اهللری نه ایدرلرسه خبرویروب
ای فلان اویکه وارکه اهل بیتك فلان طعامی یبوب سکا حصه الیقودیلر دیوب اوغلانجقلر اولرینه کلوب بزه
عیسی خبرویرمشدر فلانی حصه مز دیوب الورلردی * پس یهود مردود اوغلانجقلرینه اشبو ساحر ایله اوینامالك
دیو اصمرلیوب بعده اوغلانجقلرین براوده یه قپایوب عیسی انلری بوقلدقده بونده یوقدر دینوب پس بو اوده ده
نه واردر دیوب خنزیرلر واردر دیدکلرنده عیسی علیه السلام ایله اولسونلر دیمکین یهودیلر قاپویی آچوب
اوغلانجقلری خنزیر صورتنه مسخ اولمش کوردیلر یهودی تحاشی ایچلرنده بو خبر منتشر وفاشی اولدقده
مریم عیسایه ضرر ایرشمکدن قورقوب بر حماره بینوب عیسی ایله مصره کندیلر * لکن تفسیر لبابده
عیسی خلقك یبوب ایرته یه صقلادقلرندن خبرویروب بددعا ایله خنزیر صورتنه مسخ اولدقلری قصهٔ مائده ده
ظهور ایتمشدر دیو مذکوردر * امام قرطبی عیسی پیغمبر اولوب احیاء موتی ایتدکده خلق بر معجزه دخی
استیوب اولرمزده نه ییرز نه صقلارز خبرویر دیدکلرنده یا فلان سن فلان درلو طعام یبوب فلان درلو وفلان
قدرینی صقلادك دیو هر برینه خبرویردی دیمش دیوب مکرکه بو معجزه لر مکرر واقع اولمش اوله * بری دخی
ینه لبابده مذکوردرکه عیسایی والده سی نیجه صنعتلره ویروب آخرنده بویاجیلغه ویروب بویاجی بر یره
کیدرکن شو مقوله رنکلره بویانه جق شودکاو اسباب واردرکه هر برینه علامت قومشدر بن کلنجه جمله سنی
بویه که حاضر بوله م دیوب عیسی همان بردرلو بویاقینه آدوب جمله اسبابلری آنك ایچنه قویوب الله امریله
بن استدیکم کبی اول دیوب بویاجی کلوب صوروب بیلوب قالقدقده عیسی مبارك الیله بر بر چقاروب
جمله سی برر رنك ایچنده ایکن بویاجی استدیکی رنکلرله چیقدقده او بویاجی واطرافنده سائر بویاجیلر حیران و
عیسایه خدمتکار اولدیلر بر روایتده حواریون دیدکلری بونلردر * بری دخی بودرکه عیسی علیه السلام
مصرده اوغلانجقلرله اوینارکن بریسی برینك اوزرینه دوشوب هلاك ایتدکده قاچوب خلق عیسایی
طوتوب قاضی یه ایلتوب سنی قتل ایتدك دیوب یوق اما قاتلی بیلورم دیوب جفا قصد ایتدکلرنده مقتولی
کتورك صوره یم دیوب خلق تعجب ایتدکده مقتولك اوزرینه واروب دعا ایتمکین جانلنوب سنی کیم قتل
ایتدی دیو عیسی صوروب فلان اوغلان دیوب فی الحال ینه میت اولدقده بنی اسرائیل تعجب ایدوب سن
کیمسن دیدیلر عیسی ابن مریم دیمکین یاننه وافر خلق اوشوب بو حال ایله مسکننه کلدکده والده سی بنی اوغل
بن سنی کرامات اظهارندن منع ایتدممی دیدکده ای والده نه بو قدر الله تعالی بزم حافظمزدر دیدی * بری
دخی بودرکه عیسی ومریم دمشق شامده بر دولتلونك جوارنده آرام ایدوب اول مرد غنی بونلرك رعایتنه مجد
ومعتنی اولوب اهل خیر وسخی اولمغین فقرا ومرضایی دخی ظل حمایتنده رعایت ایدردی اتفاق اول مرد نفاع
اوندن بر قیمتلو متاع اوغرلنوب سارق کیم ایدیکی متحقق اولمیوب عیسی علیه السلام فلان کور ایله
فلان کوترم اوغرلدیلر دیوب اول ایکی کشی کوز یمز وایاغمز یوغیکن نیجه ایده بیلورز بو ایشی دیوب عیسی
علیه السلام اعمی مقعدی کوتوروب پنجره یاننه ایلتوب مقعد کوروب الیله چکوب الدی دیمکین اشکنجه
اولنوب عیسی علیه السلام اخبار ایتدیکی اوزره اقرار والدقلرینی کتوروب اظهار ایتدیلر (نبوت ورسالت)
تاریخ میرخوانده مذکوردرکه عیسی علیه السلام مرسل اولدقده قدسه کلوب یهود مردود اهل جحودی
(واذ قال عیسی ابن مریم یا بنی اسرائیل انی رسول الله الیکم مصدقا لما بین یدی من التوراة ومبشرا برسول
یأتی من بعدی اسمه احمد) آیتی دلالتی اوزره راه الهه دعوت ایتدکده اول قوم مستحق التعذیب رسول
مقبول حقیقی بالتصدیق تکذیب ایدوب بعد انواع الشتم عناده اصرار وقصد اضراری جسم وحشم ودل

برغللرین مهر کفرله ختم ایتدیلر (خلق طیور) تفسیر لبابده مذکوردرکه دعوای نبوت واظهار معجزات
ایتدکده یهودیلر ترکجه یارسه عربجه خفاش دیدکلری قوش یاراتمق تکلیف ایتدکلرنده بالچقدن تصویر
ایدوب اوفله دکده جانلنوب هوایه اوچوب کیدوب تنها یرده دوشوب میت اولوردی تاکه الله تعالی بالذات
یاراتدیغیله مخلوق واسطه سیله یاراتیلانك فرقی ظاهر اوله * مرویدرکه یارسه تکلیفنه سبب اثر مخلوقاتدن
اغرب اولدیغیدر زیرا صافی اتله قان ایکن قنادسز اوچوب انسان کبی دیشلری وممه لری اولوب ایچندن سود
چیقوب وقهقهه ایله کولوب وعورت کبی حیض کوروب بعده بالك اولوب قوش ایکن یورطلیوب حیوانات
کبی طوغروب غروبدن طلوعه دك بر ساعتدن غیری زمانده کوزلری اصلا کورمیوب بعضلر عیسی علیه
السلام طیوردن همان یارسه یاراتدی دیوب بعضلر دخی نیجه درلو قوشلر یاراتمشدر دیمشلر (شفاء مرضی)
ینه لبابده (وابرئ الاکمه والابرص واحیی الموتی باذن الله) آیتنده مذکوردرکه والده سندن طوغدقده
کوزی اولمیوب یری دومدز اولانه یاخود همان اعمی طوغانه عربجه اکمه دیرلر کوده سی الاجه اولانه
عربجه ابرص ترکجه ابرش دیرلر اشبو ایکی مرضی تخصیصه سبب حضرت عیسی زماننده علم طب غایت
مقبول ومشهور وبعد اطبا وحکما طبده کمال حذاقتله مذکور اولوب لکن بو ایکی مرض که بری ذاتی بری
عرضیدر علاجنده عاجز اولمغین حق تعالی انلرك عجزینی اظهار وصدق نبوت عیسایی آشکار ایتمك ایچون
ایدی معجزات عیسی طب جنسندن اولدیغنه حکمت هر پیغمبرك معجزاتی کندی زماننده مقبول
ومشهور اولان امور جنسندن اولوب خالقك عجزینی واو پیغمبرك صدقنی انکله اظهار عادت حضرت
پروردکار ایدی * وهبدن مرویدرکه عیسی یاننه احیانا نیجه بیك مریض کلوب وکلمکه قادر اولمیانه عیسی
بالذات واروب ایمانه کلمك شرطیله دعا ایدوب شفا بولورلردی اتفاق برکون انواع امراضه مبتلا الی بیك
نفر مرضی جمع اولوب شرط ایمانله بعد الدعا جمله سی شفا بولدیلر * مرویدرکه برکون بر کدایه اوغرلیوب
ایچنده وافر اعمی لر کوروب بونلری صوردی بر طائفه درکه قاضیلق تکلیف اولندقده قصد ایله کندی کوزلرین
چقاره شلردر دیدکلرنده عیسی علیه السلام نیچون بویله ایتدیکز دیوب قضانك عاقبتندن قورقوب ایتدك
دیدکلرنده حکما واحبار علما واخیار سزایش سز * امدی بسم الله دیوب الاریکزله کوزلریکز سایکز دیوب
سیلدکلرنده جمله نك کوزلری آچلدی (احیاء عازر) تفسیر لبابده (واحیی الموتی باذن الله) آیتنده عیسی
علیه السلام موتایی یا حی یا قیوم دیمکله احیا ایدردی عازر آدلو بر دوستی وفات ایدوب برقاچ کوندنصکره
دعا ایله احیا ایدوب بعده نیجه زمان یشایوب اوغلانجغی دخی طوغدی * عرایس ثعلبیده مذکوردرکه عیسانك
دوستی عازر محتضر اولوب آنك همشیره سی بو جانبه کلوکز دیو عیسایه خبر کوندردکده اوچ قوناق یردن وارنجه
وفات ایدوب طاشدن تابوتله دفن اولنوب عیسی علیه السلام واروب (اللهم رب السموات السبع والارضین
السبع انك ارسلتنی الی بنی اسرائیل ادعوهم الی دینك واخبرهم انی احیی الموتی باذنك فاحی العازر)
دیو دعا ایتمکین عازر قالقوب نیجه زمان یشایوب اوغلانجغی دخی طوغدی * ینه عرایسده مذکوردرکه
عیسی علیه السلام ابراء مرضی واحیاء موتی ایچون ایتدوکی دعا بو ایدیکه (اللهم انت اله من فی السماء واله من
فی الارض لا اله فیهما غیرك وانت جبار من فی السموات وجبار من فی الارض لا جبار فیهما غیرك وانت ملك
من فی السموات وملك من فی الارض لا ملك فیهما غیرك وانت حکم من فی السموات وحکم من فی الارض
لا حکم فیهما غیرك قدرتك فی الارض کقدرتك فی السماء وسلطانك فی الارض کسلطانك فی السماء اسألك
باسمك الکریم انك علی کل شیء قدیر) (احیاء ابن العجوز) ینه لبابده عیسی علیه السلام بر خاتونك وفات
ایتمش اوغلنه تابوتله کوتوریلورکن اوغرایوب دعا ایتمکین جانلنوب قفشالرین کیوب تابوتی اموزینه اوروب
اوینه کلدی * عرایس ثعلبیده مذکوردرکه حوار یونله سیاحتده بر شهره اوغرایوب بونده بر کنز
واردر کیدرکه واروب آنی بزم ایچون چیقاره دیوب حوار یون دخی یا روح الله بو شهرك خلقی هر واران
غریبی قتل ایدرلر دیوب عیسی دخی سز طورك بن واروب ینه کلورم دیوب شهره کیردی بر قپوده طوروب
سلام ویروب ای او صاحبلری غریبم اطعام ایلك دیدکده بر قاری قپویه کلوب سنی طوتوب صوباشی یه
ایلتمدیکمز بزمی دخی نسنه می استرسن دیوب بو حالده اوغلو کلوب او دخی بویله دیوب عیسی علیه السلام

بنی قونقلغه الـه کز بادشاهك قیزینی سکا نکاحلندررم دیدکده اویکت سن بادیوانه یاعیسی سن دیوب
قوتنی ایدنوب صباح عیسی علیه السلام ای یکت بادشاهه واروب قیزکی کندومه دیلکه کلدم دی دیوب
واروب اویله دیدکده دوکاوب قوولوب محزون کلدکده یارین تکرار وار دیمه دیوب واردقده ینه دوکاوب
سوکاوب کلدکده ینه یارین وار اول سکا قیزنی شو شرطله ویررمکه بر سرای طولوسی سیله زر وانواع جوهر
ویره سن دیسه کر کدرسند نی نوله آدم کوندر تسلیم ایده یم دی دیدی واروب دیدکده عینیله پادشاه بویله دیوب
یکت دخی اویله دیدکده یانجه آدملر ایله کلدکارنده قدرت حقله جمله سن حاضر بولوب بادشاهه کوندردکده
قیزنی ویردی کویکو حیران اولوب یاروح الله سن بوم تبه یه قادر کن نه خوش فقرا ووزره سن دیدکده
بن محبت اللهی قلبمده برك واشبو فانی یی باقی ایچون ترك ایتمشمدر دیدکین اویکت والده سن وخاتونن
براغوب عیسایه قوشلوب حواریونه کادکلرنده عیسی علیه السلام سزه کنز دیدیکم بوایدی دیوب بعد زمان
اویکت وفات ایدوب تابوتله یجدکده حضرت عیسی علیه السلام کوروب دعا ایتمکین حیاته کلوب قفتانلرین
کیوب تابوتنی کوتوروب اوینه واروب نیچه زمان یشایوب اوغلانجغی دخی طوغدی (احیاء بنت) لبابده
مذکوردرکه رعایادن عشر جمع ایدیجی برکسنه نك قیزی وفات ایدوب برکیجه دنصکره عیسی علیه السلام
دعا ایتمکین حیاته کلوب یشایوب اره واروب اوغلانجغی دخی طوغدی (احیاء سام بن نوح نبی
علیه السلام) ینه لبابده مذکوردرکه عیسی علیه السلام برقاچ موتی احیا ایتدیکنی خلق کوروب یقینده
وفات ایدنلری احیا ایدیورسن جائزکه سکته مرضنه اوغرامش اوله لر قدماء موتادن سام بن نوحی احیا ایله
دیدکین اتفاقله قبرینه واروب دعا ایتمکین قبردن چیقوب باشی اغارمش کورلدکده ای سام باشك نیچه اغاردیکه
سزك زمانکزده صاچ صقال اغارمق یوغیدی دیوب اودخی سز بنی چاغردقده روح اللهه جواب
ویردیو برندا ایشتدم قیامت قوپدی صانوب قورقودن باشم اغاردی دیوب عیسی سامه حالت نزعدن
صوردقده وفاتندن اول زمانه دك درت بیك ییل کچمشیکن یاروح الله جان آجیسی المی حالا بوغازمده
باقیدر دیوب انده حاضر اولنلره ای قوم عیسایی تصدیق ایلك که صحیح پیغمبردر دیدکده خلقك کیمی ایمانه کلوب
کیمی دخی تکذیب ایدوب بو کوستردیکك سحردر دیو کافر وطریق حقدن نافر اولدیلر * تفسیر ابو السعودده
اشبو کلاب بو کوستردیکك سحردر بزه برمعجزه کوستر دیو خطاب ایتدکارنده یا فلان سن بوکون اویکده
شو مقوله طعام ییدك شو مقوله نسنه صقلادك دیو خبر ویردی * ینه لبابده قرطبیدن مرویدرکه عیسی احیاء
موتی ایتدکده خلق برمعجزه دخی استیوب اولرعزده نه ییوب نه الیقورز انلردن خبرویردیکین هر برینه
عینیله خبر ویردی (احیاء عزیر) تفسیر ابو السعودك برمحلنده عیسی علیه السلام عازری وابن العجوزی
وبنت العاشری وسام بن نوحی برمحلنده دخی سامی وایکی ارایله برخاتونی وبرقیزی احیا ایتمشدر دینوب
لبابده ابن العجوزله بنت العاشر اراسنده عزیر دخی ذکر اولنوب * عرایس ثعلبیده مذکوردرکه عیسایه
یهودیلر بزه عزیری احیا ایله یوخسه سنی آتشه یقارز دیوب زن ابی لهب کبی حمالة الحطب اولدقلرنده وارك
میتنی کتورك دیوب طاشدن تابوتی قپاغنی قالدرمقدن عجزله کلوب عیسی علیه السلام برکاسه صو ویروب
بونی تابوته صاچك دیدی اویله ایتدکارنده قپاق آچلوب انبیانك جسملری چورومامکین کتوریلوب عیسی
کفنلری چقاروب جنازده کی صودن مینه صاچوب احی یاعزیر باذن الله دیدکده فی الحال جانلنوب
قالقدی اوتوروب خلق کوردکارنده یاعزیر بوکسنه نك حقنده نه دیرسن دیوب اودخی اشهد انه عبد الله
ورسوله دیدکده ینه خلق یاعیسی دعا ایله که عزیر بزم ایچمزده حیاتده طورسون دیوب عیسی علیه السلام
یوق بونی همان قبرینه ایلتك دیدکده فی الحال وفات ایدوب قبرینه ایلتدیلر بومعجزه یی کورنلرك نیچه سی عیسایه
ایمان کتوردیلر (احیاء حام بن نوح نبی علیه السلام) کشافده مذکوردرکه برکون حواریون نوایدی
بزه سفینۀ نوحده حاضر اولنلردن برینی احیا ایدیدیکزکه سفینه احوالنی بزه خبرویریدی دیدکارنده عیسی علیه
السلام بونلرله بیله کیدوب براولوك یاننه واروب ایچندن برقبضه طپراق الوب ایشته بوکعب حام بن نوحدر
یعنی آنك طپوغیدر دیوب عصاسیله اوروکه چالوب قم باذن الله دیدکده فی الحال جانلنوب باشندن طپراق
صچه رق یردن چیقوب برصورتنده کوروندی وفات ایتدکده بویله میدك دیوب یوق یکت ایدم اکن

شمدی قیامت قوپدی صانوب خوفدن قوجالدم دیوب عیسی علیه السلام سفینۀ نوحدن بزه خبرویردیوب
حام دخی سفینه نك طولی بیك ایکیوز عرضی التیوز ذراع اولوب اوچ طبقه ایدیکه برنده وحوش ودواب
برنده انسان برنده طیور طوررایدی دیدکده عیسی علیه السلام عد باذن الله کما کنت دیمکین فی الحال بناء
جسمی خراب واولکی کبی تراب اولدی * عرایس ثعلبیده سؤال سفینه ایچون احیا ایتدیکی سام بن نوحدر
دیو ابن عباسدن منقولدر والله اعلم (احیاء مردوزن) ینه عرایسده مذکوردرکه عیسی علیه السلام
برمقبره یانندن کچدکده اوزرنده برکسنه کوروب صوردقده خاتونمدرکه حسنا وموافقه اولوب انده برامانتم
واردر حیاتنه سزدن دعا رجا ایدرم دیمکین عیسی علیه السلام آبدست آلوب ایکی رکعت نماز قیلوب دعا
ایتدکده قبردن یانمش اغاج کوتوکی کبی برسیاه آدم چیقوب سن کیمسن دیوب یارسول الله درت یوز ییلدن
برو عذابده یم حق تعالی بنی دنیایه رد ایدوب عمر ویررسه امرینه مخالفت ایتمامکه عهد ایده یم بنمچون دعا ایله
دیدکده عیسی بونی اسرکیوب دعا ایدوب واراماندی دیوب شاد وبرمراد کتدکده قبرنشین اولان مرد حزین
یارسول الله خاتونم قبرنی یا کلمشم دیوب برقبر دخی کوستروب عیسی آنده دعا ایتدکده حسنا ودیمنا برتازه
خاتون چیقوب زوجی رجاسیله دنیاده طورمسنه تکرار دعا ایدوب بعده زوجی الینه یاپشوب کیدوب
براغاج کولکه سنه واروب باشنی خاتوننك دیزینه قویوب اویویوب بوحالده شهزاده اورادن کچوب عورته باقوب
بری برینه تعشق وتعلق وتملق ایدوب کل دیو اشارت ایتدکده زوجنك باشنی براغاج اوستنه قویوب شهزاده یه
اویوب کیدوب حریف اویانوب خاتوننی اراوب صورمغله بولوب طلب ایتدکده شهزاده بونم جاریه مدر دیوب
عیسی علیه السلام آنلره اوغرایوب اول حریف غم الیف شکایت واحوالنی حکایت ایتدکده عیسی علیه
السلام عورته سن نه دیرسن دیوب بن بو کسنه یی بلمزم شهزاده نك جاریه سیم دیدکده عیسی علیه السلام
پس سکا ویردیکمزی ینه ویر دیوب نوله ویردم دیدکده دوشوب جان ویردی عیسی علیه السلام هیچ برآدم
کوردیکمز میکه کفرله وفات ایتمشیکن حیاته کلوب ایمان نصیب اوله برعورت کوردیکمز میکه ایمانله وفات
ایتمشیکن حیاته کلوب کفرله وفات ایده دیدی نعوذ بالله من الخذلان ومکر الشیطان وزوال الایمان
(قصۀ حواریون) تفاسیرده اون ایکی کمسنه ایدیلرکه عیسایه ابتدا بونلر ایمان کتوروب خواص واصحابی
اولدیلر دینوب لبابده اولان تفصیلك اجمالی بودرکه برکشینك خواصنه عربجه حواری دیرلر حواریون
آنك جمعیدر عیسانك اصحابنه حواریون دینلدیکنك سببنده اختلاف اولنوب بعضلر خلوص نیتلریچوندر
دیوب بعضلر اوزرلرنده آثار انوار عبادت اولدیغیچوندر دیوب بعضلر بونلر صیادلر اولوب آق قفتانلر
کیدکلریچوندر زیرا بیاض صحیحه عربجه حور دیرلر عیسی سیاحتنده بونلره اوغرایوب بالق آولرلر
کوروب سز شمدی بالقجیلرسز بکا تابع اولورسکز خلقی حیات ابدیه وسعادت سرمدیه ایله صید وقید ایدرسز
دیوب سن کیمسن دیدکارنده بن عیسی ابن مریم که اللهك قولی ورسولی یم دیوب معجزه استدکارنده رئیسلری
شمعون شبکه سی کمی کیجه دریایه صالمش اولوب بوش چیقوب عیسی علیه السلام تکرار صال دیوب
صالدقده ایکی صندل خلقی اوشوب کو جله چقاروب صندللری بالقله طولدردقلرنده جمله سی ایمان کتوردیلر
دینوب بعضلر بونلر کهجیلر ایدیلرکه عیسایه تابع اولوب یاروح الله آجقدق صو صادق دیدکارنده مبارك
اللریله یره اوروب قدرتندن هر بریچون ایکیشر اتمك چیقوب وایچه جك صو چقاردی بزدن افضل کیملردرکه
سکا ایمان کتوروب استدکجه شراب وطعام انعام ایدرسن دیدکارنده سزدن افضل اولان کندی
وعرق جبین ایله کچینانلردر دیمکین بونلر دخی اجرتله چربوجیلق ایدر اولوب بزلر اغارتدقلریچون حواریون تسمیه
اولندیلر دیوب بعضلر بونلر آق لباسلر کیر یکار ایدیلر زیرا برپادشاه خلقی ضیافت ایدوب عیسی علیه السلام بیله
اولوب یدکاری طعام اکسلمدکده پادشاهه خبرویرلمکین چاغردوب سن کیمسن دیوب عیسی ابن مریم دیدکده
سلطنتی براقوب اقرباسیله عیسایه اصحاب اولدیلر دیوب مشاهیر علمادن قفال ایدرکه جائزدرکه اشبو اون ایکی
کمسنه نك بعضی بالقجیلر بعضی بویاجیلر اولوب جمله سی اصحاب عیسی اولمغین حواریون دیمکله مسمی اوله لر *
لبابده برروایت دخی اولوب بوقارروده ارهاصاتده یازلمشدر * تاریخ میرخوانده نیچه مورخلر حواریون
چربوجیلر ایدیلرکه عیسی علیه السلام آنلره اوغرایوب نفسلریکزی کناهلردن یویوب اغارتسه کز بزه دخی انفع

ایدی دیدکده تابع اولمشلردر دیو نیجه‌لر دخی دیمشلردر که * بویاجیلر ایدیلر عیسی علیه السلام انلره اوغرایوب
دینه دعوت ایدوب معجزه استدکلرنده جمله اسبابلری بردرلو رنك طوران کوب ایچنه آتوب هر بری
بردرلو رنکه بویانمش چقدقده ایمانه کلدیلر دیو مذکوردر * والحاصل بونلرك حقنده هر وجهله اختلاف
اولنوب اسملرنده دخی درت بش درلو روایت ذکر اولنوب لکن رئیسلرینك اسمی شمعون الصفا ایدوکی متفق
علیهدر (مشی علی الماء) عرایس ثعلبیده عیسی علیه السلام سیاحت ایدرکن اصحابندن اکثریا منفك
اولمین قصیر نام کسنه ایله لب دریایه کلوب بسم الله بصحة ویقین دیوب صو یوزنده یوریوب قصیر کثیر التقصیر
دخی بسم الله بصحة ویقین دیوب یوریدکده بن عیسی ایله برابر اولدم دیو قلبنه غرور کلدکده صویه باتوب فریاد
ایتدکده عیسی آنك النه یاپشوب چقاروب ای قصیر نه ایلدك که بویله اولدك دیدکده عرض مافی الضمیر
ایتمکین عیسی علیه السلام نفسکی الله قودیغی یردن غیری یره قومشسن انکیچون سکا غضب ایتدی خطاکه
توبه ایله دیوب ایتدکده اولکی حالنه واردی * مرویدر که حضرت رسول علیه السلامه بعض اصحاب کرام
یا رسول الله ایشتدك که عیسی علیه السلام صو اوزرنده یوررایمش دیدکلرنده نعم اکر خوفی دخی زیاده اولیدی
هوا اوزرنده دخی یوریردی دیوب یا رسول الله بزا کلامز ایدلك که رسوللر مقصر اولهلر دیدکلرنده (ان الله
تعالی ابلغ شانا من ان یبلغ احد امره) بیورمشلر یعنی الله تعالینك جناب عزت وکبریاسی اول عظیمدر که
هیچ برفرد کما ینبغی آنك عبودیتی عهده‌سندن کله من (معجزه عجیبه) تاریخ میرخوانده مذکوردر که
برکون عیسی علیه السلام اصحابیله سیاحت ایدرکن حصادی یقلاشمش برتارلایه اوغرایوب یا روح الله
غایتده آجقدق اشبو اکیندن قوپاروب یمکه اجازت ویررمیسز دیدکلرنده اجازتدر دیو وجی اولغین اصحاب
قوپاروب اکین صاحبی طویوب بو تارلا اباعن جد میراثله ملکمدر بجه درکیمك اذنیله تصرف ایدرسز دیوب
عیسی علیه السلام دور آدمدنبرو مالك اولنلرك حیاتنه دعا ایتمکین هر بغدای صابی دیبندن کیمی ارکیمی
عورت بر آدم چیقوب هر بری صوت اعلا ایله بنم تارلامه کیمك اذنیله تصرف ایتدیکز دیو ندا ایتدکلرنده
صاحب مزرعه حیران اولوب بو معجزه عظیمه صاحبی کیمدر دیوب عیسی ابن مریمدر دیدکلرنده یا روح الله
سزی بلمدم معذور طوتك حالا جمله اکینی اصحابکزه حلال ایتدم دیوب عیسی علیه السلام بوکشی
حقیقتده نه مزرعه نه مزروعك مالکدر زیراسندن اول جم غفیر وجمع کثیر بو مزرعه‌یی رجاء منفعت ایله
مالکانه تصرف ایتدیلر عاقبت کورنه ایتدیلر حسرتله قویوب کتدیلر سکا دخی اویله اوله جقدر دیو بیوردی
(معجزات اخری) تفسیر لبابده مذکوردر که عیسی علیه السلام بنی اسرائیله مرسل اولوب دینه
دعوت ایدوب بعد زمان یهود ذوی الجحود قصد اضراره اصرار ایتدکلرنده رسول مصفی آنلردن اختفا
ایدوب یاخود اول مستحقین لعن ایدوب انلری نفی بلدا ایتمکین والده‌لریله سیاحت ایتدکده برقریه‌ده برمرد
سخی‌یه قونوب رعایت اولنوب برکون صاحب خانه محزون کلوب صورلدقده بو ناحیه‌لرك پادشاهی
توابعیله هر کون رعایادن برینه قونوب خمرلرین وسائر امرلرین اوکسنه تدارك ایدر بوکون نوبت بزه کلوب
قدرتمز ایسه بوقدر دیوب مریم عیسایه اوغل بوکا دعا ایله دیوب عیسی دخی اید رسم شر اولور دیوب مریم
ابرام ایتدکده صاحب خانه‌یه دیکه پادشاهك کله جکنه یقین جمله قابلرین صو ایله طولدیروب بکا خبر
ویرسون دیوب خبر ویرلدکده عیسی علیه السلام دعا ایتمکین تنجره‌لرده اولان صو طعاملر اولوب سائر
قابلرده اولان صو خمرلی نظیر اولوب پادشاه کلوب یوب ایچدکده اشبو شراب نه لطیفدر قنغی ولایتکدر
دیوب صاحب خانه خلط کلام ایتدکده سویلکه جبرا ایتمکین اوعده برمستجاب الدعوه یکت دعاسیله
اولمشدر دیدکده پادشاهك وفات ایتمش برسوکاو اوغلو اولوب آنك حیاتنه دعا ایچون عیسایی کتوردوب
دعا ایلدکده بوفکردن واز کل زیرا اوغلك صغ اولورسه شر واقع اولور دیوب پادشاه منت وابرام ایتدکده
عیسی علیه السلام اکر بن آنی احیا ایدرسم والده‌م ایله بنی استدیکمز یره کتمکه قومیسز دیوب نوله
دیدکده دعا ایدوب اوغلان صغ اولوب مملکت خلقی بونی کوردکده پادشاه پیر اولدی یقینده ظلمندن قورتلورز
دیرکن شمدی اوغلو یرینه کچوب باباسی کبی بزه مسلطمی اوله جقدر دیوب جمله‌سی سلاحلنوب جنك
اولوب پادشاه ایله اوغلونی قتل ایلدیلر قبل الفتنه عیسی علیه السلام والده‌سیله کیدوب یولده بالقجیلر

کوروب صوروب بالق اولارز دیدکلرنده انسان صیدا ایتمکه کلمز میسز دیوب سن کیمسن دیدکلرنده
بن عیسی ابن مریم دیمکین جمله‌سی ایمانه کلوب یولداش اولوب حواریون دیمکله مسمی اولدیلر بعده حضرت
عیسانك احوالی جمله خلق ایچنده شهرت بولوب یهودیلر عداوته وقصد اساءته بشلادیلر (معجزات غریبه)
عرایس ثعلبیده مذکوردر که عیسی ومریم اوقریه‌دن چیقوب سیاحته کتدکلرنده بر یهودی عیسایه
یولداش اولوب عیسی اکا طعامده سنکله مشترك اوله لم دیوب یهودی نوله دیوب یهودی یاننده ایکی اتمك وار ایدی
عیسانك یاننده بر دانه ایدیکنی بیلوب یهودی عهدنه نادم اولدی عیسی نماز قیلارکن یهودی کندی اتمکلرینك
برینی یوب نمازدنصکره عیسی سنك اتمکك ایکی ایدی دیوب یهودی برایدی دیوب عیسی طنیوب
کیدوب کیجه براغاج دیبنده یاتدی ایرتسی براعمایه صتاشوب کوزلك آچلمغه دعا ایدرسم الله‌ه شکر ایدرمیسن
دیوب ایدرم دیدکده کوزینه ال سوروب دعا ایتدکده آچلوب شول الله حقیچون که سکا بو اعمی‌یی بصیر
کوستردی اتمکك قاچ ایدی دیوب بردن ارتق دکلدی دیو یهودی یمین ایدوب کتدکلرنده بر کوتورم کوروب سکا
علاج ایدوب صغالورسك الله‌ه شکر ایدرمیسن دیوب ایدرم دیدکده دعا ایدوب کوتورم قالقدقده یهودی
تعجب ایدوب عیسی علیه السلام شول الله حقیچون که سکا اعمایی بصیر مقعدی قائم کوستردی اتمکك برینی
کیم یدی دیوب یهودی تکرار یمین ایتدکده عیسی طنیوب برعظیم ایرمغه کلدکلرنده انکومه یاپشوب اباغم
باصدیغی یره باص دیوب بو حاله صو اوستنده یوریدکلرنده عیسی علیه السلام شول الله حقیچون که سکا اعمی
ومقعد قصه‌لرین کوستروب صو اوزرنده یورتدی اتمکك برینی کیم یدی دیوب یهودی یمین ایتدکده عیسی
طنیوب کیدوب وافر جیرانلر کوروب عیسی برینی چاغروب کلدکده بوغازلیوب برمقدار ینی پیشوروب
ایکیسی یوب باقیسنه عصاسیله اوروب قم باذن الله دیدکده جیرانك کوده‌سی بوتون اولوب جانلنوب
سکردوب کتدی یهودی شاشوب عیسی علیه السلام شول الله حقیچون که سکا بو علامتی کوستردی اتمکك
برینی کیم یدی دیوب یهودی یمین ایتدکده عیسی علیه السلام طنیوب کیدوب برصغرجی‌یه صتاشوب
بزه بر بوزاغو ویردیوب ویردکده بوغازلیوب بشوروب کمکلرینی قیرمالك دیوب اتلرینی یدکلرندنصکره
کمکلرنی دریسی ایچنه قویوب عصا ایله اوروب قم باذن الله دیدکده جانلنوب چاغردی عیسی
علیه السلام ای صغر صاحبی بوزاغوکی آل دیوب اودخی هی کشی سن کیمسن دیو تعجب ایدوب عیسی علیه
السلام دخی بن عیسی ابن مریم دیوب بعده یهودی‌یه شول الله حقیچون که بوزاغویی احیا ایلدی قاچ اتمك
وار ایدی دیوب همان بردانه ایدی دیدکده عیسی علیه السلام طنیوب کیدوب برشهره واروب عیسی
اشاغیسنده طوروب یهودی بوقاروسنه کتدی عیسانك عصاسن الوب خسته‌لر صغالدوب میتلر
احیا ایدرم دیوسویلیوب شهرك پادشاهی چوقدن مریض اولمغین یهودی سرایه واروب حکیم کرکمی دیوب
قاپوجیلر پادشاهك وجعی اطبایی عاجز قومشدر علاج ایدنلرده نفعن کورمدیکنی صلب ایدردیدکلرنده
بن انی میت ایسه ده بر کورورم دیوب کیروب پادشاهه عصا ایله اوردقده وفات ایدوب قم باذن الله دیو اوردیغجه
فائده اولیوب خلق یهودی‌یی طوتوب آصمغه ایلتورکن عیسی علیه السلام طویوب واردی پادشاهکزی
دیرلدرسم یولداشمی آزاد ایدرمیسز دیوب ایدرز دیدکلرنده دعا ایدوب پادشاه جانلنوب یهودی داردن
ایندرلدکده یا عیسی بکا نه عجب احسان ایتدك والله اولنجیه دك یانکدن ایرلمیه‌یم دیوب عیسی علیه السلام
دخی شول الله حقیچون که سکا بونجه علامات کوستروب سنی آصلمقدن قورتاردی اتمکك قاچ ایدی دیوب
بردانه ایدی دیو یمین ایتدکده عیسی علیه السلام اینسه بوقدر دیوب کیدوب برخراب قریه‌یه اوغرایوب
اوج دانه صافی التون کرپچ کوردیلر که سابقا دفن اولنوب بعده حیوانات اشوب یوزینه چیقارمشلر
عیسی علیه السلام اشبو کرپچلرك بری بنم بری سنك بری دخی ضایع اولان اتمکی کیم یدیسه آنکدر
دیدکده مرتکب انواع منکر اولان یهودی منکر والله بن انی سز نماز قیلارکن یدم دیو مقر اولدقده عیسی
علیه السلام اوچی دخی سنك اولسون دیوب کیدرکن یهودی چاتشوب کرپچلری کوتوره میوب عیسی
علیه السلام واز کچ بونلرك اوستنه هلاك اوله جق آدملر واردر دیدکده ناچار براغوب عیسی ایله
کیدوب فی الحال اوچ کسنه کلوب کرپچلری کوروب ایکیسی برینی شهردن طعام المغه کوندروب

اوکندکده بولداشمز کادکده آنی قتل ایدوب بومالی ایکمز برابراولشه‌لم دیوب شهره کیدن دخی طعامه
زهرقنایم آنلرهلاك اولدقده جمله‌مالی بن آلهیم دیوب زهرقاتوب کلدیکی ساعت قتل اولنوب قاتللردخی
طعامی یدکارنده هلاك اولدیلر* عیسی علیه السلام اورایه تکرار اوغرایوب (هکذا تصنع الدنیا باهلها) دیوب
اوچنی دخی دعا ایله دیرلدوب قالقدقلرنده دنیاء پرمکروخدعه‌دن عبرت المغین مالدن ذره قدر آلمیوب
کتدکلرنده یهودی خردنیا پرست آرزوی زرهمچون حجرایله مست اولمغین عیسی علیه السلام
بونلری سن آل که دنیاوآخرتدن سکانصیب ونوال همان بومالدر دیدکده واروب آلوب کوتورمك دیلدکده
مالله بیله یره کچوب منخسف وشمس وجودی زیرزمینده منکسف اولوب عیسی علیه السلام بریره دخی
کندی وبوحالاره تعجب ایتدی (نزول مائده) معالم التنزیلده سلمان فارسیدن مرویدرکه حضرت
عیسی علیه السلامدن حواریون نزول مائده‌یه دعا رجا ایتدکارنده چول کیوب اایاغ اوزره ال باغلایوب
باشن اشاغه صالوب کثرت بکاواطف حقه اتکال ایله (اللهم ربنا انزل علینا مائدة من السماء تکون لنا
عیدا لاولنا وآخرنا وآیة منك وارزقنا وانت خیر الرازقین) دیو دعا وتضرع رب العالمین ایتدکده خلق
بقارلرایکن طومان کبی خفیفجه ایکی بولت اورتاسنده برقیزل سفره اینوب عیسی اغلایوب (اللهم اجعلنی
من الشاکرین اللهم اجعلها رحمة ولا تجعلها عقوبة) دیوب طائفهٔ یهود اهل جحود ناظر ومتحیر اولوب
سفرهٔ برکت بهره‌نك رایحهٔ فایحه‌سی مشام حضارانامی مسك وعود وعنبر کبی معطر ومجرا ایتدی بعده عیسی
علیه السلام آبدست آلوب خدای بنده نوازبی انبازه دور ودراز برنماز برنیاز قیلوب کریه وسوزوکدازدنصکره
مائده‌نك اوستنده قدرتدن اورتلمش اولان مندیل بی عدیلی آچوب بسم الله خیر الرازقین دیدکده کوردیلرکه
سفره‌نك اوزرنده غایت سموز برپشمش بالق طوررکه اوستنده پوللری وایچنده قیلجقلری اولمیوب باشی
اوجنده طوز اایاغی اوجنده سرکه اطرافنده کرات دیدکاری پراسه‌دن غیری جمیع سبزوات موجود اولوب
بش دانه اتمك دخی وارکه برینك اوستنده زیتون برینك بال برینك یاغ برینك پنیر برینك پاصدرمه طوردر
بونلر دنیا طعاملرندن یا آخرت طعاملرندنمیدر دیو شمعون صوردقده هیچ برندن دکل بلکه حضرت
رب العباد محض قدرتیله شمدی ایجاد ایتمشدر اکل ایدوب شکر ایلك دیوب حواریون یاروح الله بومعجزه‌دن
برمعجزه دخی کوسترمیدکارنده ای سمك اذن رب الفلك ایله حی اول دیدکده اول بالق بامر الخالق جانلنوب
اوزرنده پوللر بیتوب حرکت ایتدکده حواریون قورقوب عیسی علیه السلام استدیککز نسنه‌یه وصولده
نیچون ابا وعدم قبول کوسترمزسز سزه عذاب اوله دیو عجب قورقارم دیوب بعده یاسمکه باذن الله اسکی حالکه
رجوع ایله دیدکده ینه پشمشلکی حالنه واردی یاروح الله ابتدا سز اکل ایلك دیدکارنده معاذ الله طالب
ایدنلر یسونلر دیمکین حواریون قورقوب عیسی علیه السلام فقیر ومریض وابرص وجذام وکوتورم اولانلری
چاغردوب (کلوا من رزق الله ولکم الهناء ولغیرکم البلاء) دیدکده فقرا ومرضادن بیك اوچیوز نفر عورت
وار ییوب جمله‌سی طویوب بالق ینه حالی اوزره طوروب بعده خلق بقارلرکن مائدهٔ پرعائدهٔ کثیر الفائده
کوکه چکلوب اکل ایدن مریضلر شفا وفقیرلر اغنیا اولوب آخر عمرلرینه دك مرض وفقر کورمدیلر* مائده عیانلر
بوحالی کوروب نادم ومتألم اولدیلر بعده قرق کونه دك کون آشری قوشلق زماننده اینوب فقرا واغنیا
رجال ونسا صغار وکبار عبید واحرار اوشوب ییوب وقت زوالده کوکه چکلوب خلق باقوب یره دوشن
کولکه‌سی کورنوردی بعده مائده‌یی ورزقی فقرا ومرضایه مخصوص ایدوب اصحاب واغنیا ییمسونلر دیو وحی
خدا کلدکده نیجه غنیلر وتندرستلر الم چکوب بری برلرینه مائده‌یی صحیح کوکدن اینرحق نسنه‌می صانورسز
دیدکارنده جاحدین ملاعین مسلوب الدیندن اوچیوز اوتوز یا اوتوز اوچ کمسنه برکیجه خنزیره صورتنه
مسخ اولوب صباح هربری مزبله‌لرده مهملات ییوب خلق بونلری کوروب قورقوب عیسایه التجا ایدوب
ممسوخلر دخی عیسایی کوردکارنده اغلاشوب اطرافنه چکزنوب درمان دیلیوب عیسی بونلری اسملریله
چاغروب بونلر دخی باشلریله اشارت ایدوب اغلایوب سویلمکه قادر اولمیوب اوچ کوندنصکره جمله‌سی
هلاك اولدیلر* تفسیر تیسیرده قول سلمان اسلوب آخر ایله بیان اولنوب مقدما ذکر اولنانه مخالف یرلری
بودرکه مائده‌ده کی بالغك باشی اوجنده سرکه اایاغی اوجنده طوز اولوب بش دانه اتمك واراید یکه هر برینك

اوزرنده

اوزرنده زیتون وبشیردانه آنار وبررقاچ خرما وارایدی اول کیکی کون فقرا ومرضا ییوب آثار عظیمه ومنافع
جسیمه مشاهده اولندقده بعده خواص وعوام ازدحام ایتمکین عیسی علیه السلام دفع منازعه ومغالبه
ایچون خلق اراسنده مناوبه ایتدیرردی وبعد الانکار مسخ اولنلر اوتوز اوج یا اوچیوز اوتوز کمسنه ایدی
عیسی علیه السلام آنلری کوروب وفات ایتملرینه دعا ایتمکین اوج کوندنصکره وفات ایدوب هیچ برکسنه
آنلرك جیفه‌لرین یرپوزنده کورمدی ینه تیسیرده مذکوردرکه مائده طعامنك نوعنده ومقدارنده اختلاف
اولنوب حدیث شریفده بالقلر ایله اتمکار وارایدی دینوب ابن عباس قولنجه اتمکله بالق وهب قولنجه اربه
اتمکاریله بالقلر ایدی کعب قولنجه جنت میوه‌لری وارایدی عطیه قولنجه بربالق ایدیکه اوزرنده هرنسنه‌نك
لذتی وارایدی بعضلر قولنجه مائده‌ده اتدن غیری هرنسنه وارایدی اکل ایدنلر برروایتده بیك برروایتده
بش بیك اولوب برروایتده برکون برروایتده اوج کون برروایتده یدی کون نازل اولدی* تفسیر ابو السعودده
ابتدا احد کونی نازل اولمغین نصاری اوکونی بیرام ایدینوب بعده اوکونی تعظیمه معتاد اولدقلرینك سببی
بودر* ابن عباسدن مرویدرکه عیسی علیه السلام حوار یونه اوتوز کون صائم اولوب بعده اللهدن نه دیلرسکز
دیلك که سزه عطا ایدردیوب صومی تمام ایتدکارنده نزول مائده دیلدکارنده ملکلر کوتوروب کلوب اوزرنده
یدی اتمك ویدی بالق اولوب خلقك آخری اولی کبی ییوب یعنی جمله‌سی تمام طویدیلر* کعب دیمشدرکه مائده
باش اشاغه اینوب ملائکه آنی برایله کولك اراسنده اوچوروب آنده اتدن غیری جمیع طعاملر وارایدی قتاده
دیمشدرکه جنت میوه‌لرندن برمیوه ایدی مشاهیر تفاسیرده مذکوردرکه بعض اصحاب مائده کافر
اولدقلرنده حضرت عیسی علیه السلام (اللهم عذب من کفر بعدما اکل من المائدة عذابا لم تعذبه احدا
من العالمین والعنهم کما لعنت اصحاب السبت) دیو بددعا ایتمکین جمله‌سی برصباح خنزیر صورتنه مسخ اولمش
بولنوب بش بیك نفر بیوك ارآدم ایدیلرکه ایچلرنده بردانه عورت واوغلانجق یوغیدی دینوب* تفسیر
جلالینده حضرت رسول علیه السلامدن مرویدرکه مائده کوکدن اینوب ایچنده اتله اتمك اولوب
خیانت اولنمیوب ایرته‌یه نسنه الیقونمامغه امر اولندقده عمل ایتمیانلر قرده وخنازیر صورتلرینه مسخ
اولدیلر* تاریخ میرخوانده مائده‌نك سفره‌سی صافی آلتوندن طولی وعرضی قرقر ذراع اولوب درت
پایه‌سی وارایدی دیو مذکوردر والله اعلم (معجزات متنوعه) تاریخ میرخوانده سلمان فارسیدن
مرویدرکه عیسی علیه السلام نصیبین شهرنده متکبر وجبار برپادشاه ستمکار دعوتنه مأمور اولدقده
واروب حوار یونه سزدن کیمدرکه بوشهره واروب الله تعالینك قولی ورسولی وکلمه‌سی عیسی علیه السلام
سزه متوجه اولدی دیو ندا ایده دیدکده ایچلرندن یعقوب بن کیده‌یم دیوب حضرت عیسی علیه السلام
نوله کیت لکن بندن تبرا کوسترن ابتدا سن اوله‌جقسن دیوب بعده ینه ایچلرندن تومان اجازتله بیله
کیدوب حضرت عیسی علیه السلام یا تومان تقدیرده بویله درکه عن قریب سن بربلایه اوغرایه‌سن دیوب
شمعون دخی یاروح الله اجازت ویررسك بنده کیده‌یم شوشرطله که وقت اضطرارده سزی چاغردیغمده
نظر کز دریغ ایتمیه‌سز دیوب بعد الاذن اوچی دخی شهره واروب شمعون طشره‌ده طوروب یولداشلری ینه سز
کیروب ندا ایلك ضرر ایریشورسه بن سزی تخلیصه چاره ایدم دیوب یعقوب ایله تومان شهره کیروب یعقوب
ندا ایتدکده خلق اوشوب منادی قنغکز دردیوب یعقوب انکار تومان اقرار ایتدکده تکذیب اولنوب
اول قوم مقدما عیسی علیه السلام ایله مریمی خلاف واقع اوصافله ایشیدوب سوء ظن ایتمکین حاشا طعن
ولعن ایدوب تومان محنت تو أمان مسلوب الامانی پادشاهلرینه ایلتوب شاه کمراه بونك الارین ایاقلرین
کسدروب کوزلرینه قزمش میل چکدروب مزبله‌یه براغوب شمعون هدایت نمون ایشیدوب شهره کیروب
اخفاء حال وحسن تدبیر وآل ایله پادشاهه ملازمت وواصل درجهٔ منادمت ومصاحبت اولدقده برکون
ایتدیکه لطفکزدن رجا ایدرمکه اشبو کسنه‌دن برقاچ نسنه صورمغه اجازت ویره‌سز دیوب پادشاه نوله دیدکده
واروب ای کشی سنك سوزك ندردیوب عیسی علیه السلام اللهك قولی ورسولیدر دیرم دیوب صدق کلامکه
دلیل ندردیوب جمیع مرضایه علاج ایتمك دیدکده طبیبلرده بوکا قادرلردر غیری علامت وارمی دیوب خلق
اولرنده نه ییوب نه صقلارلرسه خبر ویرمك دیدکده کاهنلرده بوکا قادرلردر دخی علامت وارمی دیوب

بالجقدن قوشلر صورتن دوزوب اوفوردکده جانلنوب اوچوق دیدکده ساحرلرده بوکا قادرلردر دخی علامت وارمی دیوب مبتلا احیا ایدردیدکده شمعون پادشاهه باقوب بومسکین عظیم دعوا ایدیور میت احیاسی الله تعالی یه ومعجزه طریقیله انبیایه مخصوصدر ساحرلر کذابلر ایشی دکلدر اکر صادق ایسه عیسایی چاغردوب صورهلم انکار ایدرسه بوکشی یه انواع عذاب ایدهلم واقعا میت احیا ایدرسه او خود امر بعیددر اکا ایمان کتورهلم دیوب بوسوزلر پادشاهه خوش کلوب عیسایی کتوردوب شمعون مفصلا صوروب حضرت عیسی علیه السلام اقرار ایتدکده ✻ امدی صادق ایسک شفای مرضایی ابتدا بوکوندردیکک آدمکده تجربه ایدهلم دیمکین عیسی علیه السلام تومانک کسلن اللرین ایاقلرین یرینه قویوب اوزرینه الیله سوردکده یتشوب کوزلرین دخی الیله سیلدکده روشن اولغین شمعون پادشاهه باقوب بوعلامت نبوته دلیلدر دیوب بعده یا عیسی مجلسمزده اولنلر بوکیجه اولرنده نه یدیلرنه صقلادیلر خبر ویردیوب جملهسندن خبر ویردکده بالجقدن پرنده تکلیف ایدوب ظهوره کتوردکده شفاء مرضی تکلیف ایدوب جمیع خستهلر صحت بولدقده احیاء میت دخی تکلیف ایدوب ✻ سام بن نوحی تعیین ایتدکده بوقارووده تفصیل اولندیغی اوزره احیا ایدوب حقیقت رسالت عیسایه شهادت ایدوب فی الحال وفات ایتدکده شاه وسپاه بومعجزاتی کوروب عیسانک مرسل من عندالله ایدیکنه صدق وایقانله ایمان کتوردیلر (قصهٔ حبیب نجار) تفاسیرده (واضرب لهم مثلا اصحاب القریة اذ جاءها المرسلون اذ ارسلنا الیهم اثنین فکذبوهما فعززنا بثالث) آیتنده مذکوردرکه ولایت شامده انطاکیه شهرینک خلقی عبدهٔ اصنام اولغین انلری ایمانه دعوته حضرت عیسی علیه السلام حواریوندن یحیی ایله یونسی یا بولسی یا بودمی یا غیری اسملو ایکی کمسنهیی کوندروب شهره یقلاشدقلرنده حبیب نجار آدلو پیری کندونک قیونجقلرین کودر کوروب حبیب بونلری صوروب خبر الدقده صداقتکزه علامتکز وارمی دیوب شفاء مرضی وابراء اکمه وابرص دیدکلرنده حبیبک ایکی ییلدنبرو برمرضه مبتلا اوغلونی رسوللر مسح ایدوب صغالدقده حبیب لبیب ایمانه کلوب خلق ایشیدوب رسوللر الندن نیجه خستهلر صغالوب کیدرلر پادشاه ایشیدوب بزم صنملریمزدن غیری تکریلرکزمی واردیوب رسوللر بلی واردرسنی وصنملرکی یرادن الله منزه عن الاشباهدر دیدکلرنده شاه کمراه منزلکزه حالکزده تفکر وتدبر ایدهیم دیوب بونلر کتدکلرنده آردلرینه خلق اوشوب بونلری دوکوب یاخود حبس ایدوب بعده عیسی علیه السلام شمعونی کوندروب تبدیل صورتله کلوب پادشاهک توابعیله آشوب بعده پادشاهه مصاحب اولوب برکون شمعون پادشاهه ایشتدمکه ایکی کمسنهیی حبس ایتمشسن دیدکلرینی اکلادیکمی دیوب یوق غضبم مانع اولدی دیدکده شمعون انلری کتوردوب سزی کیم کوندردی دیوب شول الله که شریکی اولمیوب جمیع اشیانک خالقیدر دیدکلرنده مختصرجه وصف ایلک دیوب (یفعل مایشاء ویحکم مایرید) دیدکلرنده مرسل ایدوککزه علامتندر دیوب پادشاه نه استردیدکلرنده والدهسندن کورطوغمش براوغلان کتوریلوب دعا ایتدکلرنده کوزلری یری یاریلوب بعده فندق قدر ایکی نسنه آلوب کوزلری یرینه قوردقلرنده عادتجه کوزاولوب شمعون پادشاهه دونوب سن دخی معبودلرکدن بویله علامت ظهورین رجا ایله تا که انلره وسکا کلی شرف حاصل اوله دیوب مقدما شمعون پادشاهک قلبنی تسخیر ایدوب تدریجله ایمانه کتورمکیچون حسن تدبیرله کلیسایه بیله کیروب انلر انواع کفریات ایدرکن شمعون نماز قیلوب قلبندن تضرع خالق کائنات ایدوب کافرلر انی صنملره عبادت ایدر صاندقلرینه بناء حالا پادشاه شمعونه بنم سندن کیزلو مرتم یوقدر بزم معبودلریمز کورمز ایشتمز نفع وضره متعلق ایش ایتمز دیدکده شمعون رسوللره دونوب سزلک ربکز میت احیاسنه قادرایسه اکا ایمان کتورهلم دیوب یدی کوندنبرو وفات ایتمش براوغلان کتوردوب رسوللر دعا ایتدکلرنده جانلنوب قالقوب شاه وسپاهه بنی جهنمدن یدی درهیه قودیلردین واینکزدن سزی تحذیر ایدرم لطف حقله ایمانه کلک ایچون ایمانه کاوکزدیوب بعده کوکلر قپوسی آچلوب خوب روی وفرخنده خوی برتازه یکت کوردمکه بواوچ کمسنهیه شفاعت ایدر دیوب اول کمسنهلر کیملردر دیو پادشاه صوروب شمعونله اشبو رسوللردر دیدکده پادشاه تعجب ایدوب اوغلانک سوزی تأثیر ایتدیکنی شمعون اکلادیوب پادشاهه نصیحتلر ایدوب پادشاهله نیجه کمسنه ایمانه کلدیلر نیجه معتبراتده

وهبله کعب قولنجه پادشاه ایمانه کلمیوب قومی اتفاقیله رسوللرک اوچنی دخی قتله عازم اولدقلرنده حبیب نجار کلوب کفاره نصیحت ایتمکین حبیبی شهید ایتدیلر دینوب علی کل حال کفارلک اکثریا جملهسی کفره مصر وایمانه غیرمقر اولمغین صیحهٔ جبرائیل ایله جملهسی هلاک اولدیلر ✻ تفسیر ابوالسعودده کفاردن اکر پادشاه اکر غیری برفرد ایمانه کلدیکی احتمال اظهردر زیرا ایمانه کلهلردی قرآنده نوعا اشارت اولنوردی مکرکه پادشاه ایمانه کلوب قومی خوفندن اظهارا ایتمامش اوله ✻ تاریخ میرخوانده‌ده رسوللرک احیا ایتدیکی میت حبیب نجارک اوغلو ایدی دینوب تفاسیرده (وجاء من اقصی المدینة رجل یسعی) آیتنده رجلدن مراد حبیب ابن اسرائیلدرکه اغاجدن صنملری یاپمغین حبیب نجار دیمکله اشتهار بولمشدر آخر زمان پیغمبری ایله ارالرنده التیوز ییل وار ایکن اکا دخی ایمان کتورمشدر بعضلر دیدیلرکه بر مغارهده عبادت ایدرکن عیسانک رسوللرینی ایشیدوب کلوب دین حق اظهار ایتدکده کفار اشرارسن بزم دینمزه مخالفتمی ایدرسن دیو حبیبی ایاقلریله چکنیوب باغرسقلری مقعدندن چیقوب یاخود طاشلیوب یاخود بوغوب علی کل حال شهید ایتدیلر بعضلر قولنجه کافرلر حبیبه هجوم ایتدکلرنده حق تعالی انی کوکه چکوب جنته قودی ✻ مرویدرکه کافرلر بونی هلاک ایده یورکن بددعا ایدهجک یرده یارب قومیمه هدایت ایله دیو خیر دعا ایدردی مقبرهسی انطاکیه بازارنده در قتل اولندقده حق تعالی کفاره غضب ایدوب صیحهٔ جبرائیل ایله جملهسی هلاک اولدیلر حضرت رسول علیه السلام بیورمشدرکه جمیع امتلرک ایمانده سابق اولوب برلحظه کافر اولمیانلری اوچ کمسنهدرکه علی بن ابی طالب وصاحب یسین ومؤمن آل فرعوندر صاحب یاسیندن مراد حبیب نجاردر دیو مذکوردر ✻ نیجه معتبراتده مقدما ارسال اولنان ایکی کمسنهنک اسملری یحیا ایله یونس یا بورس بعضلر قولنجه تاروص ایله ماروص یا باروص ایله ماروص بعضلر قولنجه تومان ایله مالوس در ✻ مبهمات القرآنده شمعونله یوحنادر ثالثدن مراد بولس درکعب ایله وهب قولنجه رسل ثلاثه صادق وصدوق وشلوم در ✻ ابن عباس قولنجه اوچنجی شمعوندر (وجاء من اقصی المدینة رجل یسعی) دن مراد حبیب نجاردر بعضلر قولنجه اسکیجی یا حریجی بر کمسنه دردیو مذکوردر (روایت اخری) تفاسیرده وتواریخده یازیلاندن قصهٔ حبیب نجار عیسی علیه السلام کوکه چکلمزدن اول اولمق فهم اولنور لکن تاریخ میرخوانده وهبدن مروی اولان کلام مفصل محصلی بودرکه عیسی کوکه چکلهجکنی بیلوب شمعونی خلیفه دیکوب حواریوندن هربرینی خلقی ایمانه دعوته برر ولایته کوندرمکه وصیت ایتمکین بعدازرفع عیسی علیه السلام حواریون یهودیلردن انواع عذابه مبتلا اولوب خلاص اولدقلرنده یحیی ایله تومانی انطاکیه شهرینه کوندروب واردقلرنده پادشاهی شکارده بولوب ایمانه دعوت ایتدکلرنده یوزردکنک اوردیروب حبس اولندقلرنده وحی الهی ایله شمعون طویوب واروب پادشاهک خواصنه مصاحب اولوب خفیة زندانه واروب کیرمکه چاره بولمدقده امر حقله برملک قاپولری آچوب زندانجیلره اویخو حواله اولوب شمعون محبوسلر ایله بولشوب چیقوب پادشاهه تربیت اولندقده مصاحب ایدینوب بعده محبوسلری کتوردوب بوقارووده ذکر اولندیغی احوال مفصلا ظهور ایتدی دینوب بعده مذکوردرکه پادشاهله برقاچ کمسنه ایمانه کلمکین حبیب شهادتندنصکره شمعونه مسلمانلری شهردن چقارکه کفاری هلاک ایتمیم کرکدر دیو وحی الهی کلمکین مسلمانلر ایله کیجه شهردن چیقوب کیدوب صباح اولدقده جبرائیل علیه السلام شهرک دروازهسنه کلوب ویا حصار قپوسینک قنادلرینه یاپشوب برنعره اوردقده کفارناپاکک زهرهلری چاک وجمله هلاک اولدیلر (رفع عیسی علیه السلام) بوقصهنک سببنده خصوصا کیفیتنده تفاسیر وتواریخده اقوال کثیره اولوب ✻ ابن عباسدن مرویدرکه یهودیلردن برجماعت عیسایه ووالدهسنه سوکدکلرنده عیسی علیه السلام انلره بددعا ایتمکین جمله خنزیر صورتنه مسخ اولدقلرنده یهودیلر حاکمی یهوذا بوحالدن قورقوب جمله یهودیلرله قتل عیسایه عزم ایدوب برکون اتفاقله واروب بعض نسنهلر صوروب اثناء کلامده کافرلر غضبه کلوب قتل ایتمکه هجوم ایتدکلرنده امرحقله جبرائیل علیه السلام حضرت عیسایی براودهیه ایلتوب قویوب اودهنک باجهسندن کوکه چکوب یهوذا ملعون فلتیانوس آدلو آدمیسنه عیسایی قتله کیردیوب باجهدن کیردکده ایچروده اراییوب بوله میوب بعدزمان طشره چیقدقده بوادم دیوب لکن قدرت حقله عیسی صورتنه دونمکین

عبث نه ویلمه سن عیسانی دیو طوتلوب فریادنه عمل اولنمیوب قتل وصلب اولندی * ضحاکدن مرویدرکه
یهودیلر قتل عیسایه عزم ایتدکلرنده حواریون برچارطاقده جمع اولوب عیسی علیه السلام پنجره دن
ایچرو کیروب شیطان لعین یهودی بی دینه خبر ویرمکین درت نفر یهودی خربد اختر قپویه کلوب عیسی علیه
السلام حواریونه کیدرکه چیقوب قتل اولنوب جنتده بکا رفیق اوله دیدکده بریسی اشته بن یا نبی الله
دیمکین ققتان ودلبند وعصاسن اکا ویروب قدرت حقله عیسی صورتنه دونمکین طشره چیقدقده طوتلوب
قتل وصلب اولندی بوطرفده عیسی حکمت خدا ایله قنادلنوب نور مطلقه مستغرق وکندیدن اکل وشرب
لذتی کیدوب ملائکه ایله کوکه اوچدی برروایتده اول کمسنه عیسایه فدا اوغلی قبول ایتدکده عیسی کوکه
چکلوب کافرلر ایچرو کیروب اول کمسنه یی عیسی صورتنده کورمکین عیسی علیه السلام صانوب طشره
چقاروب قتل وصلب ایتدیلر * بعضلر قولنجه عیسی برکون حواریونی جمع ایدوب نصایح ووصایا ذکر ایتدکدنصکره
بوکیجه خروس اوتمزدن اول بریکز بکا منکر اولوب بنی برقاج اقچه یه صاتسه کرکدر دیوب حواریون
طاغلدقده یهودیلر عیسایی کیجه آررکن حواریونک ایماندن بری اولاندن بری سزه قولاغوزلق ایدهیم بکا
نه ویررسز دیوب همان اوتوز اقچه ویردکلرنده آلوب قولاغوزلقده عیسی کوکه چکلوب دلیل ذلیل علیه
لعنة الجلیل انتقام خدا ایله شکل عیسایه دوندرلمکین طوتلوب بن قولاغوزیکزم دیدیکجه دکلمیوب صلب
اولنوب بعده بونک یوزی عیسایه کوده سی قولاغوزه بکزر عیسی علیه السلام ایسه قانی قولاغوز قولاغوز
ایسه قانی عیسی دیو خلق نزاعه دوشوب بینلرنده جدال الیم وقتال عظیم اولدی * بعضلر قولنجه یهودیلر
عیسایه ظفر بولدقلرنده برمغاره یه قویوب قدرت حقله بربوات کلوب مغاره نک سقفنی یاروب عیسایی کوکه
چکوب بعده بوقلعه کیرن یهودی شکل عیسایه دوندرلمکین طوتلوب صلب اولندی * نیجه تواریخده
عیسایی یهودیلره حواریوندن یوذا یاخود یهوذا اوتوز اقچه مقابله سنده قولاغوزلقده یهودیلر عیسایی
کوندز اوایچنده حواریونله یا کیجه قریه بیت اللحمده برمغاره ده حواریونله طوتوب چقاروب حواریون
انکارله قورتلوب عیسایی یهودیلر ایپله باغلیوب سن احیاء موتی وابراء مرضی ایدرایدک کندوکی نیچون
قورتارمزسن دیوب اوزرینه دکنلر آتوب یاخود مشت ایله اوکندن واردندن اوروب قوشلق وقتنده صلب
ایتدکده اراغاجنه کتوردکلرنده ناکاه بامر الله عالم قرا کولق اولوب کوز کوزی کورمیوب ملکلر کلوب
عیسانک باغلرین چوزوب کوکه چکلوب قولاغوز عیسی علیه السلام صورتنه دونمکین قراکولقده عیسی
صانلوب بن قولاغوزم دیو چاغردقجه دکلمیوب قتل وصلب ایتدیلر * لکن تاریخ قدسده یهودیلر عیسایه
ضرر قصد ایتدکلرنده دنیا یوزی کیجه کبی قرا کولق اولوب یلدزلر کورینوب طاشلر یاریلوب عیسی
کوکه چکلوب قولاغوز عیسی علیه السلام صورتنه دوندرلمکین طوتلوب ایپ طاقلوب چکلوب اکر احیاء
موتایه قادرایسک نیچون کندیکی قورتارمزسن دیو یوزینه توکریلوب اوستنه دکنلر وچالیلر آتلوب بن
قولاغوزم دیدکجه عمل اولنمیوب آصلدی التی ساعتدنصکره حضرت مریمک عمیسی اوغلو یوسف نجار
یهودیلر پادشاهندن جسد مصلوبی عیسی اولمق ظنیله ایستیوب الوب کندی نفسیچون یاپدردیغی مقبره یه
دفن ایتدی (متفرقات) تفسیرلرده نیجه علما قولنجه عیسی علیه السلام کوکه چکلورکن وفات ایدوب
وهب قولنجه اوچ ساعتدن ابن اسحاق قولنجه یدی ساعتدنصکره حیاته کلوب بعده کوکه چکلوب ربیع
قولنجه وفات ایتمیوب بلکه اویورکن چکلوب لکن ابن عباسدن روایت صحیحه اوزره وفات ایتمیوب
واویومیوب اویانق ایکن چکلمشدر دیو معارف قتیبه ده صباحدن اوچ ساعت کچدکده چکلمشدر
دیو تفسیر جلالینده مذکوردرکه قصه رفع ماه رمضانده لیلة قدرده قدس شریفده واقع اولوب عیسی
علیه السلام اوتوز اوچ یاشنده ایدی * مرویدرکه بربوات کلوب کوکه چکیلورکن والده سی مریم کوزم نوری
قنده کیدرسن دیو اغلیه رق صارلدقده ای والده قیامتده بولشورز دیوب چکلدی (فضائل وخصایص)
نیجه معتبراتده مراجعه کندیکم کیجه اولکی کوکده عیسایی اورته بویلو حامدن هنوز چیقمش کبی
قرمزی بکزلو کوردم دیو حضرت رسولدن مروی اولوب مؤرخین دیمشلردرکه عیسی علیه السلام اعاظم
انبیا مرسلیندن واولوا العزم کزیندن اولوب اکثر علما تصریح وتصحیح ایتمشلردرکه اشرف انبیاء کرام

حضرت محمد وابراهیم وموسی وعیسی ونوح علیهم الصلوة والسلامدر * حتی فواتح مشکیه ده حضرت
ابوهریره سید الانبیاء خمسه نوح وابراهیم وموسی وعیسی ومحمد دیمشدر دینوب * مرویدرکه عیسی علیه
السلام قدسده قریه بیت اللحمده اسکندر رومینک دارایه غلبه سندن التمش بش یل صکره وجوده کلوب
حسن بصری قولنجه اون اوچ بعضلر قولنجه اون یدی یا یکرمی یدی یاشنده پیغمبر اولوب اوتوز اوچ یاشنده
ماه رمضانده قدر کیجه سی کوکه چکلدی * معارف قتیبه ده اون ایکی یاشنده بلد خلیل قربنده ناصره شهرنده
کوکدن کتاب انجیل نازل اولوب بوسببدن امتنه نصاری دیرلر کوکه چکلدکده قرق ایکی یاشنده ایدی دینوب
تفسیر ابوالسعودده ابن عباس قولنجه اوتوز یاشنده پیغمبر اولوب زمان نبوتی جمله اوتوز آی اولوب بعده کوکه
چکلدی دینوب * کتاب ملل ونحلده مدت دعوتی اوچ یل اوچ آی اوچ کون ایدی دیو مذکوردر کشف
کشافده انجیل اوتوز بش سوره اولوب ایچلرندن بریسی سورة الامثال ایدی * شرح مقاصدده انجیل
لسان یونان اوزره ایدی دینوب شیخ اکملک وصایای امام اعظم شرحنده سریانی ایدی دینوب شهر رمضانک
اون اوچنجی کیجه سی نازل اولدی دیو کتب حدیثده برحدیث شریف واردر تفاسیرده * مذکوردرکه
حضرت عیسای مقرب محض امر رب ایله بلا اب طوغمغین کلمة الله دینوب برلقبی دخی مسیحدر عبرانیجه
شیخا دینوب معناسی مبارک دیمکدر عیسی علیه السلام ایسه ایشوع لفظندن معربدر برلقبی دخی روح الله
اولدیغی احیای موتی یا احیاء قلوب ایتدیکیچوندر بعضلر روحدن مراد ملک واسطه سیله ظهور عیسی ایله
بشارت اولنان وحی دردیوب بعضلر دیمشلردرکه برنسنه مدح اولندقده روحدر دیمک عادت اولوب عیسی
علیه السلام آدمک نطفه سز مجرد نفخ جبرائیل ایله پیدا اولمغین روح دیدیلر * تاریخ قدسده عیسی علیه السلام
مجبر وعبا کیوب یرده یتوب باتاقی یوب احیانا والده سی ایشلدیکی ایپلک بهاسن یرایدی دینوب کشافده
مذکوردرکه حق تعالی (یا عیسی ابن مریم اذکر نعمتی علیک وعلی والدتک اذ ایدتک بروح القدس)
دیو بیوردقدنصکره عیسی علیه السلام شکر نعم خدا ایچون دائما عبا کیوب اغاج یپراقلرندن غدا
ایدینوب برنسنه یی اصلا ایرته یه صقلامیوب کل یوم مع رزقه دیوب توکل رب فتاح ایله اراضی قدسده
اکثریا سیاح اولوب مال ومنالی واهل وعیالی ومنزل وداری واسباب وطواری اولمیوب کمال تزهد وتجرد
اوزره ایدی (ع) درویش هرکجا که شب آمد سرای اوست * مضمونجه طاغ وطاشده قوریده یاشده
سفر وحضرده هرنه یرده اخشام اولسه آنده آرام ایدوب بللو برمقامده اولمزدی بعض معتبراتده
مذکوردرکه برکون صحرا ده کزرکن عظیم یغمور طوتوب التجا ایده جک برشجر وبنا بولمیوب عاقبت برمغاره
کورینوب واروب کیرمک دیلدکده ایچندن برارسلان یا پیلان جمله ایدوب کیرمکه قومدقده یارب جمله
مخلوقاتک مسکن ومأواسی ومأمن وملتجاسی اولوب آواره بی مکان بیچاره محنت نشان عیسی قوالکمیدر
همان دیو مناجات رب العزة ایتدکده وحی الهی ایله انواع تسلیت اولندی * تفسیر کبیرده (اذ ایدتک
بروح القدس) آیتنک معناسی بودرکه جبرائیل علیه السلام عیسانک یانندن اکثر احوالده دور اولمغه
مامور اولمشدی دینوب * تاریخ میرخوانده مذکوردرکه بوکدن طاقیه وقفتان کیوب النده عصا ایله
دائما پیاده جه سیاحت ایدوب هرنه یرده کیجه اولسه قوری یرده وآچق یرده طاش یاصدانوب قلب
شریفنک کمال غناسندن ومحبت اللهه امتلاسندن جمیع دنیا ومافیهانک وجود وعدمی یانده علی السواء ایدی
اعلک یدکده طپراق اوستنه قویوب یردن الوب پیوب طعام ولباسدن اقل قلیل ایله اکتفا ایدوب (نظم)
دار دنیاده چون بقا یوقدر * اوله جک جانه بودخی چوقدر * دیو بیوردی برکون حواریون پیاده لک
الین چکمیوب بر مرکب آلسه کز دیدکلرنده بهاسنه قادر دکلم دیمکین حواریون برمرکب آلیوب اوزرینه
بینوب کیجه اولدقده قلب شریفنه انک یمی وصویی فکری کلمکین ینه حواریونه ویروب بن شول نسنه لردن
بیزارمکه قلبمی کندویه مقید ایده دیدی ینه برکون حواریون اجازت ویرکه سزه سکنی ایچون برخانه بنا ایدهلم
دیدکلرنده بن شول سرای بی وفایی نیلرمکه عمرم دراز اولورسه خراب وهلاک عمرم آز اولورسه ایلرا کاملک
اوله دیوب حواریون محبت نمون اوبابده ابرامی حددن بیرون ایتدکلرنده عیسی علیه السلام لب دریایه واروب
اشبو موج زاخر اوزره برخانه فاخر بنا ایلک دیوب موج اوستنده بنا بقا بولمز بلکه وجودده دخی کلمز دیدکلرنده

دنیا ایله آخرت حالی دخی بویله دردیو بیوردی * مرویدرکه برکون برطاش یاصدانمش ایکن شیطان کلوب
یا عیسی سن صاوررسنکه دنیادن برنسنه یه علاقه‌ک اولمیه بوطاش دخی دنیادندر دیدکده عیسی علیه السلام
قالقوب اول طاشی بی تردد وتحاشی شیطان کفرقاشی یه آتوب هذالک ولعمری ان الدنیالک واهلها
خدمک دیدی یعنی اشبو سنک بی قیمت ورنک سنک ایچون اولسون تحقیق دنیا سنک متاعکدر اهل دنیا ایسه
خدام واتباعکدر (نظم) غلام همت آنم که زیر چرخ کبود * زهرچه رنک تعلق پذیرد آزادست (نثر)
مرویدرکه برکون حواریون یاروح الله سن صواوزرنده یوررسن بزاندن عاجزز سبب ندر دیدکلرنده لیقینی
بالله دیوب بزدخی اهل یقینز دیدکلرنده یولده برجرله برکهر بولسه کز قنغیسن المغه مائل اولورایدیکز دیوب
کهره مائل اولوردق دیدکلرنده امدی سز اهل یقین دکلسز دیو بیوردی (ارسال رسل) تاریخ قدسده
عیسی علیه السلام بعد الرفع اینوب والده سنی اغلار کوردکده ای والده بنمچون آغلمه که الله تعالی
بنی کوکه چکوب بکا خیردن غیری نسنه اصابت ایتدیرمدی دیوب والده سنه حواریونی چاغردوب کلدکلرنده
کندی طرفندن رساله جمیع اوامر الهیه یی خلقه تبلیغ امر ایدوب ینه کوکه کتدکده حواریون برموجب
امر هدایت نمون اطراف عالمه پراکنده اولدیلر بعده ایچلرندن درت کسنه که برینک اسمی متی در بریره کلوب
هر بری برانجیل جمع ایدوب متی انجیلنک آخرنده یازلمشدرکه عیسی دیدیکه الله تعالی بنی سزه ارسال
ایتدیکی کبی بن دخی سزی امم عالمه ارسال ایلدم بنم نامم‌له واروب خلقی راه الهه دعوت ایلک دینوب * عرایس
ثعلبیده مذکوردرکه مریم ایله ینه مریم آدلو برخاتونکه سابقا دیوانه ایکن دعاء عیسی ایله شفا بولمشدی
مصلوبی عیسی اولمق ظنیله دار اغاجنه کلوب اغلاشدقلرنده عیسی اینوب نیچون اغلارسز الله تعالی بنی
کوکه چکوب بکا خیردن غیری نسنه اصابت ایتمامشدر بوکوردیککز بنم صورتمه تبدیل اولنمش برکسنه در
دیوب یدی کوندنصکره الله تعالی بیوردیکه یا عیسی عدولرک یهودیلرسنی حواریونه مراد اوزره وصیت ایتمکه
قومدیلر کوکدن اینوب انلره واروب بعض امور اصمارله فلان طاغده اولان مریم مجدلانیه نام خاتون یاننه
وارکه سکا اندن زیاده اغلامش کسنه یوقدر اکا خبرویرکه وفات ایدوب سکا ابتدا ملاقات ایده جک اودر انکله
حواریونی چاغردوب خلقی دین اسلامه دعوتیچون اطرافه کوندر * مزبوره خاتونک قصه سی بودرکه انطاکیه
شهرنده قریۀ مجدلانیدن برصالحه خاتون اولوب اشراف بنی اسرائیل یونی نکاحلنمق دیلدکلرنده مستحاضه
اولمغین حجابندن کسنه یه دیمیوب بهانه‌لر بولوردی عیسانک معجزاتن ایشیدوب واروب حجابندن کسنه یه
دیمیوب عیسی انک ارقه سنه الین سوروب قلبندن حقه تضرع ایتدکده شفا بولمشدی عیسی علیه السلام رفع
اولندقدن یدی کونصکره امر حقله کوکدن بوخاتونک طوردیغی طاغه اینکدکده قدرت حقله طاغ نوره
مستغرق اولوب اوخاتون حواریونی چاغروب عیسی برینی رومیه شهرنه برینی آدم یجیلرولایتنه برینی مشرقه
برینی مغربه برینی طرسوسه برینی قدسه برینی حجازولایتنه برینی بربرولایتنه خلقی دینه دعوت ایچون کمکه
تعیین ایدوب بعده کوکه چکاوب قنادلنوب پرنور اولوب لذت اکل وشربی کیدوب ملائکه ایله عرشی طواف
ایدوب انسی وملکی ارضی وسماوی اولدی (احوال مریم وحواریون) عرایس ثعلبیده وهبدن مرویدرکه
سابقا عیسی علیه السلام کوکه چکله جکنی بیلدکده حواریونی بری برلرینه آخرت قرنداشی وایچلرندن
شمعونله یحیایی والده سی مریمه یولداش ایدوب والده مک یانندن اصلا دورا ولمکز دیو امرلمغین بعدازرفع
عیسی مریم وشمعون ویحیا روم پادشاهی مارونه واروب مقدما مارونه الله تعالی بودوس آدلو بر پیغمبر
کوندرمش اولوب بونلر دخی واردقده مارون ضلالت نمون بودوسله شمعونی قتل وباش اشاغه صلب ایدوب
مریمله یحیی قاچوب اردلرندن کافرلر یتشوب بونلره خوف کلی مستولی اولدقده قدرت حقله یرشق اولوب
مریمله یحیی غائب ونا پیدا اولدی مارون عسکریله کلوب اویری محکم قازدیروب اثرظاهر اولمدقده طپراغی
اورتوب الله امریله اولدیغنی بیلوب عیسانک احوالن صوروب خبرویردکلرنده ایمانه کلدی * تفاسیرده مریم رفع
عیسادن التی ییل صکره وفات ایتدی دینوب * تاریخ قدسده مریم قدسده جبل طورزیتاده دفن اولنمشدر
دینوب * تفسیرابابده مذکوردرکه رفع عیسادنصکره حواریونه یهودیلر بعض وجهله عذاب وعقاب ایدوب
کارجانه کارداستخوانه ایرشدکده اول ظلم عظیم وجور الیم وطور سقیمی روم پادشاهی طیباریش مرحمت

اندیش

اندیش ایشیدوب سنک تحت امرکده برکسنه یهودیلره بن حمزه اللهک رسولیم دیو دعوت ایدوب اشبو مقوله
معجزات کوستردکده یاصوب آصوب حالا یولداشلرینه دخی انواع جفا ایده یورلر دیدکلرنده بن عیسانک
احوالن ایشتمش اولایدم یهودیلره برایش ایتمش اولایدمکه تاریخ اولوب عیسایه ضرر ایرکوردمکه قومازدم
دیوب نیچه زماندنبرو یهودیلر پادشاهلرینک تحت حکمنده اولمغین طیباریش حواریونی
کتوردوب عیسانک احوالن صوروب بلدکده دین عیسی اوزره حواریوندن بیعت آلوب ایمانه کلدیکنی
روم خلقندن صقلایوب عیسی اولمق اعتقادیله صلب اولنانی داردن ایندروب دار اغاجنی تعظیما صقلایوب
بنی اسرائیل عقوبتسزاو جهنم جزایه غزا ایدوب ایچلرندن وافر کافر قیروب نصاری دینی دیار رومده ابتدا
بوزمانده ظاهر ومعلوم اولدی نصرانیت دینینک اصلی دخی دیاررومده اولدیغنک سببی بودر * رفع عیسادن
قرق ییل صکره ینه روم پادشاهی ططیوس بن اسپیانوس تختکاهی اولان ولایت فرنکدن کلوب
بنی اسرائیلک کیمی مقتول کیمی اسیرو مغلول وحقیر ومخذول ایدوب قدس شهرین غایت ویران وطاش
اوستنده طاشدن نشان قومدی * بعض معتبراتده یهودیلرک حواریونه عذابلری غایت ایی کونشه قویوب
بدنلری سوزان وبریان اوله جق مرتبه الم رسیده اولوب غایت رنجیده اولملری ایدی دینوب * تاریخ
میرخوانده ابن عباسدن مرویدرکه عیسی کوکه چکله جکنی بلدکده حواریونی جمع ایدوب نیچه مواعظ
ونصایح ووصایا بیانیله تشریف وآخر زمان پیغمبری کله جکدر دیو مفصلا تعریف وتوصیف ایدوب بعده
امرحقله شمعونی سزه خلیفه ایتدم دیوب انلر دخی قبول ایتدکلرنده بندنصکره ملائکۀ کرام نورله طولو
بعض قابلر کتوره جکلردر اونور قلبکزه کیردکده هر بریکز بردرلو قومک لغتنی بلسه کرکدرکه انلری دینه
دعوت ایده جکدر دیوب وصایا تمام اولدقده حواریوندن بری یهودیلره نفاق ایدوب قصۀ رفع ظهور ایتدی *
مرویدرکه حواریون یهودیلر جفاسندن خلاص اولدقلرنده رئیسلری شمعون الصفا برموجب وصیت عیسی
هر برینی بردرلو قومی دینه دعوته کوندروب برینی رومه برینی مغربه برینی ولایت حجازه بعضلرینی دخی
بعض ممالکه کوندروب عیسی خبرویردیکی اوزره ملائکه نورله طولو ظرفلر کتوروب حواریونه ویردکلرنده
هربری دعوتنه مأمور اولدیغی ولایت خلقنک لغتنی بیلوب ممتلو ممتنه کتدیلر (ضلالات نصاری) تاریخ
میرخوانده ابن عباس قولی اوزره عیسی کوکه چکلدکده امتی اولان نصاری شرع قویم وطریق مستقیم
اوزره سکسان ییل ثابت ومقیم اولوب بعده بولس آدلو بر یهودی انلری کمراه وضلالتله حاللرین تباه ایتدی
شو وجهله که برراهب عبادت راغب صورتنده نصارایه کلوب درت آیه دلک اعتکاف ایدوب کسنه یه
کورونمیوب کثرت عبادتله نصارایه اعتقاد ویردکده کبار علماکزدن اوچ کسنه‌یی بر بر بکا کوندرک تاکه
اسرار الهیه‌دن هربرینه بعض نسنه تعلیم ایده‌یم دیوب نسطور اومار یعقوب وملکایی کوندردکلرنده
بونلرک برینه تنهاده بنی عیسی امتنه کوندرمشدر بیلورسنکه عیسی بمقوله نسنه‌لره قادر ایدی دیوب
اودخی بلی دیدکده بویله ایشلره اللهدن غیری کسنه قادرمیدر دیوب یوق دیدکده * امدی بلمش اول که عیسی
تنکریدرکه کوکدن یره اینوب عالمی اصلاح ایدوب ینه کوکه کتدی * ایکنجیسنه دخی بویله دیوب لکن
بلمش اول که الله تعالی حرکتدن منزهدر اماکه عیسی اللهک اوغلیدرکه آنی یریوزینه کوندروب ینه کوکه
چکدی * اوچنجیسنه دخی بویله دیوب لکن عیسی یریوزینک تنکریسیدرکه خلق آنی قتل ایتمک دیلدکلرنده
کیزلنوب یقینده قومی ایچنه کلسه کرکدر بنی سزه بوخبرلری اعلام ایچون کوندردی دیوب بومقوله
هرزه وات وکفریات سویلیوب بعده صومعه قاپوسنی قپایوب ایچروده کندوینی بوغازلیوب ایرتسی طائفۀ
نصاری اول اوچ کسنه‌یه بولس سزه نه دیدی دیو صوروب دیو ویردکلرنده برینک سوزی برینه اویمامغین
خلق اینانمیوب بولسدن بالذات ایشیدهلم دیو واروب صومعه‌یی آچوب بوغازلنمش کوردکلرنده جمله
نصاری اوچ فرقه اولوب هربری بولس لعین تلقین ایتدیکی اوچ مذهب باطل کفر شعاردن برینی
اختیار ایتدیلر (فاختلف الاحزاب من بینهم) آیتندن مراد بودر * بعض معتبراتده ستدیدن مرویدرکه
بعدازرفع عیسی نصاری سکسان بر ییل دین اسلام اوزره طوروب قبله یه قارشو نماز قیلوب رمضان ایتده
اوروج طوتوب یهودیلرله ما بینلرنده جنک اولنجه بویله طوروب بعده یهودیلردن بولس آدلو بر بهادر

كافر نصارا يه حيله ومكر فكر ايتمكين بندوكی آتنی سكيرليوب باشنه طپراق صاچوب كورصانسونلر
ديو بر كوزنی قپايوب نصارايه كلوب بنی ياورميسز ديوب بلی بزدن شو قدر كسنه قتل ايدن سنسن ديدكلرنده
كرچك ايتمشدم لكن دوشمده عيسی كوكدن اينوب بنم قومكدن نه ايسترسن ديو بكا بر طپانجه اوروب
بر كوزمی چقاردی بكا توبه ويروب مسلمان ايتمكين دوشمده بكا تعليم ايتديكی اموردينی سزه ديمك ايچون
كلدم ديدكده نصاری اينانوب كليساده بوكا بر اوده ياپدروب بولس كفر مونس صومعه ده بر ييل صورتا
عبادت ايدوب احيانا نصارا يه پنجره دن بعض نسنه سويليوب قلوب ناسی كندويه جذب ايدوب مدت
مزبوره ده انجيلی اوكرنوب بركون سزه امراردن بر ديه جكم واردر ديو خلقی جمع ايدوب حق تعالی جميع
اشيايی يراتديغی انسان انتفاعيچون دكلميدر ديوب بلی ديدكلرنده پس نيچون شرب خمر واكل لحم خنزيری
كندوكزه حرام ايدرسز ديدكده خلقه خوش كلوب سوزيله عمل ايلديلر برزمانده دخی جمع ايدوب وشمس
وقمر ونجوم نه طرفدن طوغارلر ديوب مشرقدن ديدكلرنده او طرفدن آنلری كوندرن كيدر ديوب الله تعالی در
ديدكلرنده * امدی الله مشرقده در نمازی مشرقه قارشو قيلك ديوب قبله لرين دوندردوب برزمانده دخی جمع
ايدوب الله تعالی سنك توبه كی قبول ايتدی ديو بكا برندا كلدی ديدكده خلق اينانوب بوكا محبت ايتدكلرنده
بولس لعين قدسه كيدوب نسطور آدلو كسنه يی نصارايی صورتا تعليم وارشاد حقيقة اضلال وافساد
ايتمكه خليفه ديكوب حاشا عيسی ومريم ايله الله اوچ تكريلردر ديو بيلديروب بعده ولايت رومه
كيدوب انده دخی حاشا عيسی اللهك اوغليدر ديو روميلردن يعقوب آدلو كسنه يه تعليم ايدوب بعده ملكا
آدلو كسنه يه حاشا عيسی اللهك كندوسيدر ديو تلقين ايدوب جميع نصارا يه كندويه حسن اعتقاد
ويردكده نيجه زماندنبرو قصدله قپاديغی بر كوزنی آچوب نسطور ويعقوب وملكايی بر بر تنها چاغردوب
بو كيجه عيسايی دوشمده كوردم سندن راضی اولدم ديوب كوزمی سيلوب كوزم آچلدی پس يارين
بن كندومی آنك يولنه قربان ايدرم * امدی بن سكا تعليم ايتديكم دين وآيينه خلقی دعوت ايده سن ديو
اصمرليوب ايرتسی كندوبی بوغازليوب اوچ كوندنصكره نسطور ويعقوب وملكانك هر بری خلقی
كندی مذهب باطلنه دعوت ايتدكده هر برينه بر طائفه اويوب ارالرنده جنك وجدال وحرب وقتال اولوب
هر طرفدن وافر كافر قيريلوب قيامته دك بو عداوت ايچلرنده باقيدر * پس نصاری اوچ فرقه اولوب بری
نسطوريه دركه عيسی ابن الله ديرلر بری يعقوبيه دركه عيسی هو الله ديرلر بری ملكائيه دركه الله له عيسی
ومريم اوچ تكريلردر ديرلر اشبو اوچ طائفه دخی كافر اولديلر * مشاهير تفاسيرده (فاختلف الاحزاب
من بينهم) آيتنده مذكوردركه نسطوريه عيسی ابن الله درديوب يعقوبيه عيسی هو الله درديوب اشبو ايكی
فرقه كافر اولديلر لكن ملكائيه عيسی اللهك قولی ورسولی وجاريه سی مريمك اوغليدر ديمكين مسلمان
اولوب اول ايكی كافر فرقه لری بو مسلمان فرقه سنه غلبه ايتمكله حضرت رسول عليه السلام ظهورنه دك
عالمده بناء دين اسلام انهدام وانعدام اوزره ايدی ديوب (ان الذين فرقوا دينهم وكانوا شيعا) آيتنده حضرت
رسولدن مرويدركه طائفهٔ يهود يتمش بر فرقه اولوب جمله سی نارده يعنی جهنمده در الا بر فرقه دكل نصاری
يتمش ايكی فرقه اولوب جمله سی نارده در الا بر فرقه دكل بنم امتم يتمش اوچ فرقه اولسه لر كركدركه جمله سی
نارده در الا بر فرقه دكل ديوب اول بر فرقه كيملردر ديو صورلدقده بن ودخی اصحابم نه نك اوزرنده ايسك انلر
اوزرنده اولنلردر ديو بيورمشلر (قصهٔ اصحاب كهف) تاريخ ميرخوانده مذكوردركه بونلر ولايت
يونانده حالا طرسوس ديدكلری افسوس شهرندن ايديلر بعضيلر انده ساكن اولان جالينوس حكيم حضرت
عيسانك ابراء مرضی واحياء موتی ايدر ايديكنی ايشيدوب صحيح ايسه پيغمبر اولمغين تصديق واجبدر
ديوب نيجه شاكردلريله عيسايه بولشمغيچون دريادن كيدوب كمی ايچنده زحير مرضندن وفات ايدوب
شاكردلری انك وصيتی اوزره عيسايه واروب مسلمان اولوب وطنلرينه كلوب خبر ويردكلرنده اهل افسوس
كفرله كچن زمانمزه افسوس ديوب جمله سی ايمانه كلديلر * لكن تاريخ الحكماده جالينوس نبوت
عيسادن ايكيوز ييل اول وفات ايتمشدر ديو بنلان كلامه مخالفدر بعضيلر ديمشلردركه اصحاب كهفله افسوس
شهرينك سائر خلقی ايمانه كلدكلری شمعون الصفا حواريوندن بريی دعوت دينی ايچون اول شهره

كوندردكده واقع اولمشدر حواريوننك اطراف عالمده خلقی دينه دعوت ايدركن كفاردن دقيانوس
شقاموس ديار رومدن يابابلدن ظهور ايدوب هر اوغراديغی شهر خلقنی عبادت اصنامه جبر وترغيب
وابا ايدنلری قتل وتعذيب ايدوب افسوس شهرينه كلدكده خلقك بعضی انقياد ايدوب عناد ايدنلر كيمی ترك
وطن كيمی اختفا ايدوب كيزلنانلرك بعضی بولدروب سياست ايدردی بيرام كوننده شهردن طشره ده صنملره
قربانلر ايدوب شهرده كمسنه قالمسون ديو ندا ايتديروب اولاد اعيان شهردن يدی كمسنه اولرنده قپانوب
عبادت حقه مشغول ايكن ايشيدوب كتوردوب رئيسلری مكسلمينا ايله قيل وقال وبحث وجدالدنصكره
قتل امر ايتدكده مهلت ايستيوب حبس ايتدكده كيجه قاچوب بر مغاره يه وارديلر * بعضيلر دخی ديمشلردركه
افسوس شهرنده دقيانوس پادشاه اولدقده حاشا دعوای الوهيت وخلقی كندويه طاپنغه دعوت ايدوب
بعد زمان عظيم عدو ظهور ايدوب انلری دفع تدبيرنده بحضور اولدقده اولاد اعياندن ومقربين سلطاندن
التی كمسنه تنهاده جمع اولوب دقيانوس ده مخلوق اولمسيدی عدودن قورقزدی پس شمدنكيرو حضرت
خداوند بی شريك وماننده طپالم ديوب دقيانوس لعيندن امين اولمق ايچون بر مغاره يه كيتمكه جزم وعزم
ايتدكلرنده خفية بابالری اولرندن كوتوره كه قابل بعض نسنه چكلرا آلوب تنها يوله كيدوب بر چوبانه
صتاشوب اودخی ايمانه كلوب قيونلری صاحبلرينه ايلتوب بعده بونلرله بيله كيدوب چوبانك كلبی قطمير بيله
كلوب بونلر طاش ايتدكلرنده بن اللهی سزدن اول بيلمشيكن عجبدركه بنی قوارسز قولك بنی سزه پاسبان اوله يم
ديمكين بونلر تعجب ايدوب طنيوب كيدوب چوبانك دلالتيله بر مغاره يه كيروب بعده جمله دن تازه وچابك
اولان يمليخايی شهردن خبر المغه كوندردكلرنده واروب دقيانوس دخی عدوسيله جنكدنصكره كلوب بونلرك
يدلرينه اوغلنلر بكزی كتورك ديو جبر ايدوب نه يره كتديلر بلمزديوب بعده قنغی مغاره يه كتدكلرين بيلوب
شهر خلقی بيله كلسونلر ديو چاغردوب يمليخا بو خبری بولداشلرينه ايلتدكده (حسبنا الله ونعم الوكيل) ديوب
عبادت ايدكلرنده ياتوب اويويوب دقيانوس مغاره يه كلوب خزينه داری مارنوسه غارده كمسنه وارمی كورديدكده
كيروب بونلری اويور كوروب چاغروب اويانمدقلرنده سابقا مسلمان اولوب خوفندن ايمانن صاقلامغين
چيقوب اجلقدن وفات ايتمشلرديمكين دقيانوس سويتوب مغاره قپوسن ياپدروب كيدوب مارنوس بو حالده
سرب متعال وارددروب صكره كلنلره باعث عبرت وموروث خبرت اولمق ايچون باقردن بر لوح اوستنه
بونلرك احواللرين قازدروب بنا ايچنه قويوب دقيانوس وفات ايدوب مرور زمان وكرور اوان ايله سلطنت
بر مؤمن وعادله منتقل اولدقده بر چوبان قيونلرينه اغيل ايتمك ايچون مغاره نك قپوسن ييقوب لكن
دهشتندن كيره ميوب كتدی مزبور اصحاب كهف جمله اوچيوز طقوز ييل متصل اويويوب طپراقده
چوريمسونلر ديو امر حقله جبرائيل عليه السلام ييلده ايكی كره بونلری بر يانلرينه دوندروب كوزلری دخی
چوريمامك ايچون قدرت حقله اچق طوروب بعده اويانوب عجبا بر كونمی يادخی اكسكمی اويودق ديوب
نمازقيلوب يمليخايی خفية طعام كتورمك ايچون شهره كوندروب دقيانوس طويمسون ديو تنبيه ايتديلر
يمليخا مغاره قپوسن ياپيلوب ييقلمش كوردكده تعجبله شهره كيدوب اثنا كيده شهری اطرافنده بر بتخانه
برنده دين عيسی اوزره كليسا كوردكده تعجبی ارتوب افسوسه كيردكده انشخاص ناسی وآيين ولباسی اسلوب
سابقه مغاير كوردكده (نظم) وما الناس بالناس الذين عهدتهم * ولا الدار بالدار التی كنت اعرف
(نثر) ديو هائم وحائر اولوب اتمك المق ايچون براقچه ويردكده دقيانوس سكه سی اولمغين اتمكجی بوكاسن
دفينه می بولدك ديوب يمليخا شاشوب خلق اوشوب قاضی يه ايلتوب اودخی بعد السؤال پادشاهه
كوندروب يمليخا بنی دقيانوسه ايلتمك ديو يلواروب خلق حيران اولوب ديوان سلطانه واردقلرنده سن
كيمسن ديو صوروب بودخی فلان محله ده فلانك اوغلويم ديدكده هی كشی سن يا ديوانه سن يا حيله بازسن
البته طوغروسن سويله ديوب اودخی ماجرا كذشتنی بالتمام اعلام ايتدكده ايشيدنلر حيران اولوب شاه وسپاه يمليخا ايله
مغاره يه كيدوب براوغردن خوف ايتمسونلر ديو يمليخا اجازتله مقدمجه واروب بولداشلرينه مفصلا خبر
ويردكده جمله سی حضرت حقه سجدهٔ شكر ايدوب پادشاه كلدكده سابقا مارنوسك قوديغی باقرلوحی بولوب
اوقويوب تعجب ايدوب اصحاب كهفك اسملريله چاغردقده باشلرين سجده دن قالدروب پادشاه بونلرك اللرين

ايا قلرين اويوب طعاملر احضار ايتديروب تواضعيله ييوب ايچوب بعده اصحاب كهف پادشاهه دعا ايدوب
بزى كندى حالمزه قوديوب اجازت اولدقده ياتوب وفات ايتديلر پادشاه بونلرى اطلسدن كفنلره صاردروب
صافى آلتوندن بر تابوته قودقلرنده بزى كفنلر كدن وتابوتلر كدن چقاركه بز جنت كفنلرى ايچنده يوزديو
واقعه سنده سويلدكلرنده چقاردوب اولكى لباسلريله قودى مغاره قپوسنده بر مسجد ياپدروب بواشديني
كونى بيرام ايدينوب هر ييل اول كونده شهر خلقيله مغاره قپوسنه جمع اولورلردى * بنه مير خوانده
مذكوردركه تمديه دلذ ذكراولنان قصهٔ احوال اصحاب كهف بعد از رفع عيسى عليه السلام واقع اولمشدر
ديلرقوايدر برروايتده بونلر قبل از نبوت عيسى عليه السلام دقيانوس خوفندن مغاره يه كيروب اوچيوز
طقوز ييل اويودقدنصكره اويانوب يمليخا شهره كيدوب مسلمان پادشاهه ايلتلوب سويلدكده علماسى
كتوردوب صوردقده اصحاب كهف انجيلده بيان اولنوب عيسى عليه السلام بن كوكه چكلدكدنصكره
آنلر اويانوب نبوتمى تصديق ايتسلر كركدر ديمشدر ديدكلرنده شاه وسپاه مغاره يه كيدوب يمليخا مقدمجه
واروب پادشاه كليور ديدكده دقيانوسى صانوب قورقدقلرنده بر شوقدر زمان اويومشوزدركه بو اثناده عيسى
آدلو پيغمبر كلوب آنك دينى شايع اولمش ديوب ماجرايى حكايت ايتدكده جملهسى عيسايه ايمان كتوروب
اولكى حاللرينه وارمغه دعا ايتدكلرنده ينه ياتوب اويويوب پادشاه كلدكده بونلرى اويور كورمكين
چيقوب مغاره قپوسن ياپدروب بر مسجد بنا ايتدردى ودخى مذكوردركه بو روايت ابن عباس قولى اولوب
ابن اسحاقدن دخى مرويدركه دقيانوس وفاتندنصكره زمان كچوب بر مسلم وعادل وصالح وصافى دل
پادشاه اولدقده بونك زماننده افسوس شهرى خلقنك بعضى حشر اجساد وارواحى وبعضى همان حشر
اجسادى انكار ايدوب مسلمانلر ارواحيله اجساد معا حشر اولورلر ديوب بر كون شاه آگاه بلا سلر كيوب
كول دوشيوب اوتوروب قوللر يكه دين حق اظهار وحقيقت قيامته بر علامت آشكار ايله ديو جناب
بارى يه تضرع وزارى ايتمكين تير دعاسى هدف اجابته اصابت ايدوب يوقاروده ذكراولنان وجهله مغاره
قپوسى آچلوب اصحاب كهف اويانوب يمليخا طعام ايچون شهره كلدكده رئيس شهره بعده قاضى يه ايلتلوب
سويلدكده رئيس وقاضى وجماعت مغاره يه واروب قپوسى يانده قپانمش بر اوكوروب قپوسن يقدقلرنده
بونلرك مفصلا قصهلرى نقش اولنمش باقردن ايكى لوح بولنوب اوقونوب مغارهده اونلرله سويلشدكلرنده
صحت حشر ونشره بر علامت عظيمه ظهور ايتدى استعجالله كلوب كوره سزديو پادشاهه خبر بشارت
اثر كوندرلمكين كلوب سرورندن اغلايوب سجدهٔ شكر ايدوب اصحاب كهف الهام رب الانام ايله ينه ياتوب
نيام اولوب روايت مشهوره اوزره وفات ايدوب پادشاه بونلرى اطلسدن كفنلره والتوندن تابوتلره قويوب
واقعه سنده بز التوندن يرادلميوب طپراقدن يرادلمشوزدر بزى طپراغه دفن ايله ديدكلرنده تابوتدن چقاروب
طپراغه دفن ايتديروب بعده حضرت علام الغيوب اول غارله اصحابنى عيون خلقدن مخفى ومحجوب ايتدى
(روايت اخرى) تفاسير متفرقهده اولانك محصلى بودركه رفع عيسى عليه السلامدنصكره اهل انجيل آزوب
عبدهٔ اوثان وعندهٔ ذوى الطغيان اولدقلرنده دقيانوس جملهدن اشد ومسلمانلره خصم الد اولوب اطرافدن
كتوردوب ياخود كندى اطرافى كزوب مسلمانلرى كفره جبر ايدوب مرتد اولميانلرى پارهليوب حصار قپوسنه
وديوارلر ينه اصاردى طرسوس شهر ينك اعيانى ياخود دقيانوسك وزراسى ياخود شهرده صراف اولان
التى نفر كسنه تنهاده عبادت ايدر ايدكارين ايشيدوب كتوردوب ايماندن دونمدكلرنده بونلرى صويوب
قووب موصل قارشوسنده نينوى شهر ينه كيدرم كلدكده امرمه تابع اولمز سكز قتل ايدرم ديوب كتدكده
بونلرك هر برى پدرلرى اولرندن بر مقدار نسنه آلوب بعضى صدقه ايدوب بعضى آزق ايدينوب ياخود التى
كسنه بى اتفاق برر برر شهردن چيقوب طشرهده بولشوب ايچلرندن يوكارى بن قلبمده بر نسنه بولورمكه
ربمز يرلرك وكوكلرك ربيدر ديوب انلر دخى بزده بويله مشاهده ايدرز امدى چونكه مسلمان اولدق
مغاره يه التجا ايدوب على كل حال بولده كيدركن برچوبان بونلره اويوب كلبنى نيجه كره قووب كتمدكده بندن
قورقمكز بن الله تعالى يى سورم سزياتوب اويوك بن سزى بكلهيم ديوب بعده بر مغاره يه كيرديلر ايل
ونهار عبادت ايدوب ايچلرندن يمليخا هر صباح لباسلرين چقاروب فقرا لباسن كيوب شهره واروب

مهماتلرين آليويروب شهردن تجسس اخبارله كلوب دقيانوس سفردن كلدكده بونلرك پدرلرندن اوغللرين
استيوب اسبابمزى آلوب قاچديلر بلمزديوب يمليخا بوخبرى كتوردكده بولداشلرى اغلاشوب دعا وتضرع
خدا ايتدكلرنده اويخويه واروب كوزلرى آچق طورردى دقيانوس مغاره يه كلوب حكمت حقله ايچرويه
كيرمكه كمسنه قادر اولمدقده آجلقدن وفات ايتسونلرديو قپوسنه ديوار ياپدروب كندى دقيانوس وفات
ايدوب بعد زمان تندوسيس آدلو بر مؤمن وعادل وصالح وصافى دل كمسنه پادشاه اولوب زماننده كى ولايت
خلقنك كيمى حشر اجسادى كيمى حشر اجساد مع الارواحى منكر اولغين سلطنتندن التمش سكز ياهمان
سكز ييل كچدكده بر كون چول كيوب كول دوشنوب حقيقت قيامته علامت ايچون دعا ايتدكده
برچوبان قيونلر ينه اغيل ايتمك ايچون مغاره يى اچوب بعده اصحاب كهف اويانوب يمليخا شهره طعام
المغه كلدكده دقيانوس سكهسيله دفينه بولدى ديو پادشاهه كتوريلوب سويلدكده بعض كمسنهلر بزم بابالر يمز
بر قاچ يكتلر ايله دقيانوس خوفندن قاچديلردى ديو خبر ويرمشلردر بونلر آنلر اولمقدر ديوب پادشاه ومسلمانلر
وكافرلر يمليخا ايله مغاره يه واروب اصحاب كهف پادشاهله سويلشوب بعده اى پادشاه سنى الله اصمرلدق
انس وجن شرندن سنى صقلاسون ديوب ياتوب وفات ايتديلر پادشاه آنلره قفتانلرين اورتوب هر برينى
التوندن تابوته قويوب واقعهسنده بز بونى استمزديدكلرنده ساج اغاجندن تابوتلره قويوب مغاره قپوسنده
مسجد بنا ايتدردى بعضلر ديديلركه يمليخا ايله شهر خلقى مغاره يه كلدكلرنده سز بونده طوريكز بن مقدما
واروب خبر ويره يم دقيانوس كلدى صانوب قورقمسونلر ديوب واردقده خبر ويروب مغاره قپوسن حق
تعالى كمسنه يه كوسترميوب وارانلر اراتوب بولميوب اومحلده بر مسجد ياپديلر بعضلر قوانجه مسجد ياپلوب
پادشاه انده شنلك ايدوب هر ييل ولايت خلقى انده واروب بيرام ايتمك امر ايلدى (روايت اخرى)
عرايس ثعلبيده حضرت عليدن مرويدركه افسوس ديدكلرى طرسوس شهر ينك مسلم وصالح پادشاهى
وفات ايدوب ولايت احوالنه خلل كلديكنى عجم پادشاهلرندن دقيانوس آدلو كافر جبار ايشيدوب عسكر يله
كلوب افسوسى تخت ايدينوب مرمردن طول وعرضى بر فرسخ بر عظيم سراى ياپدروب ايچنده التوندن
درت بيك ديرك ديكدروب كومش زنجيرلر ايله بيك التون قنديل اصدروب هر كيجه قنديللرده لطيف ياغلر
ياتوب ديوانخانهده شرقى وغربى ايكيشر يوز باجه اولوب ايچندن كونش ضياسى كلوب ودخى طولى
سكسان عرضى قرق ذراع التوندن وجواهرله مرصع بر تخت وتختك ايكى يانته سكسانر التون كرسى
ياپدروب كندوسى تختده اوتوردقده اكابر واعيان كرسيلره چقوب كندوسنه درت كوشهلو بر مرصع تاج
يلپدروب هر كوشهسنده بر دريتيم قونوب واللى نفر تازه يكتلره فاخر لباسلر والتون تاجلر كوبهلر وبلازكلر
وخلخاللر كيدروب وطاقوب اللرينه التوندن عمودلر ويروب كندو قفاسنده طورديروب علما اولادندن يمليخا
ومكشلمينا ومشخميلانى صاغ وزيرلرى مطروش وكشطونش وشادينوشى صول وزيرلرى ايدينوب
جمله امورين بونلرله مشاوره ايدرلردى هر كون تختنه چيقوب ديوانته خلق جمع اولدقده اوچ اوغلان كلوب
بربينك النده مسك ايله طولو التوندن جام بربينك النده كلابله طولو كومشدن جام بربينك النده بر قوش اولوب
هر برى انى چاغردقده اولا كلابه بعده مسكه باتوب دقيانوسك تاجنه قونوب اوزرينه كلابله مسك صاچوب
بوحال ايله اوتوز ييل كچدى باشى ديشى وسائر اعضاسى اغريميوب بورنندن سمولك واغزندن توكرك دخى
كلميوب كمال صحت وحضور ايله غرور كلمكين حاشا دعواى الوهيت وخلق كندويه طاپمغه دعوت ايدوب
اطاعت ايدنلره خلعت ورعايت ايتمينلره قتل وعقوبت ايدردى بيراملرى كوننده تختده اوتورركن عجم
طرفندن عسكر كليوردى يو فريادجى كلدكده كمال الم وخوفندن تاجى دوشوب تخت اوزرينه يقلوب وزراسى
بوحالى كوروب هر كون بر بينك اوندهكرك صحبتى ايتمك عادتلرى اولمغين يمليخاده جمع اولدقلرنده آنلر ييوب
ايچوب يمليخا تفكر وتحيرده اولمغين بولداشلرى صوروب دقيانوس تنكرى اولىيدى عدودن قورقمزدى
وعلت ييوب تبول ايدوب اويومزدى * وآفاق وانفسه نظر عبرت اثر ايدوب صانع مدبر وصاحب فضل
وبر برر بزوار ايديكنه بكا علم كامل حاصل اولدى ديدكده بولداشلرى يمليخانك اياغن اوپوب بزدخى
بومعنالرى فكرا تمشزدر ديوب دقيانوسدن قاچمغه عزم ايتديلر يمليخا كندى باغچهسندن اوچ اقچهلق ميوه

صاتوب اتمجه لری یاننه آلوب بولداشلری ایله آتلرینه بینوب شهردن اوج میل کیتدکده آتلرین براغوب بیدی
فرسخ پیاده یورویوب ایاقلرندن قانلر اقوب بولده برچوبانه صتاشدیلر قیونلری صاحبلرینه ویروب بونلره یتشدی
چوبانک قطمیر آدلو کلبی طاشله قودقلرنده بنی نیچون قوارسز بن لا اله الا الله وحده لا شریک له دیو شهادت
ایدرم قولنی بن سزه بکجی اولوب نوابه کیره یم دیو سویلدکده انجه یوب ینجلوس آدلو طاغده وصید یا حیزم
آدلو مغاره یه واروب آنده اولان میوه اغاجلرندن میوه قوپاروب یروب پیکاردن صو ایجوب کیجه مغاره یه
کیردیلر قطمیر قپوده طوروب جمله سنک روحی امر حق ایله قبض اولندی هر برینی ایکیشر ملک صاغدن صوله
صولدن صاغه دوندروب کونش طوغوب طولونجه مغاره یه اصلا کیرمیوب کاه صاغه کاه صوله دونردی
دقیانوس سفردن کلدکده بونلری صوروب مسلمان اولوب قاچدقلرین ایشتدکده مکسلمینا نفر آتلو ایله مغاره یه
واروب ایچروده بونلری کوروب اویورلر صانمغین آجلقدن هلاک اولسونلر دیو قپوبی دیوار یاپدروب کندی
اوچیوز طقوز یلدنصکره بونلر اویانوب بوکیجه چوق اویویوب نماز قلمامشز دیو آبدست المغه پیکاره
واردقلرنده پیکاری یاتمش میوه اغاجلرین قورمش کوردکلرنده بر کیجه ده نه عجب ایش اولمش دیوب قارنلری
آجقدقده کیمدرکه بزم ایچون شهره واروب یه جک کتوره اما که خنزیر یاغیله پشمش اولمیه دیوب یملیخا
بن کتورهیم دیو چوبانک لباسن کیوب کتدکده یولده کورمدیکی یرلر کوروب شهره واردقده لا اله الا الله
عیسی رسول الله دیو یازلمش بر پیشل علم کوروب تعجب ایدوب بو حال دوشمیدر دیو کوزلرین سیلوب شهرده
انجیل اوقنور کوروب شهر خلقنی بلیوب برانکجی یه بو شهرک و پادشاهنک آدی ندر دیوب شهرک آدی
فسوس پادشاهنک آدی عبدالرحمن دردیدکده تعجب ایدوب اتمک المغه براقچه ویروب دقیانوس سکه سی
وبدی مثقال قدر اولمغین اتمکجی یملیخا یه سن مال بولمشسن انجق دیوب نزاع ایدرکن خلق اوشوب
پادشاهه ایلتدکلرنده صالح وعادل اولمغین کشی پیغمبریز عیسی علیه السلام امر ایلدیکی اوزره بولدیغمز
دفینه دن خمسدن زیاده آلمیه وز خمسنی بیت الماله ویردرت بلوککی سنک اولسون دیوب یملیخا شاشوب
بن مال بولمدم بو شهردن دون چیقدم دیدکده سن بو شهردن هیچ کمسنه یی بیلورمیسن دیوب اسکی آشنالرندن
بیلک کمسنه نک اسمنی سویلدی دیدیکک آدملر بو زمان اهلندن دکللر انجق بو شهرده سنک اولک وارمی دیوب
واردر دیدکده بیله ادم قوشوب بر عظیم سرایه واروب بو بنم اومدر دیوب ایچرودن بر پیر فانی چیقوب بو اولک
صاحبی بوقدر سن کیمسن دیوب بن یملیخا بن قسطینم دیدکده پیر یملیخانک اباغنه دوشوب الله حقیچون بو کندی
بنم جدم یملیخادرکه یولداشلریله دقیانوس شرندن قاچمشلردر بونلرک حیاته کله جکلرین عیسی پیغمبر
خبر ویرمشدر دیوب پادشاه ایشتدکده خلق یملیخانک الارین اباقلرین اوپوب قصه سن حکایت ایتدردکلرنده
شهرک بر مسلمان بر کافر پادشاهی اولوب ایکیسی دخی توابعیله مغاره یه کیدوب یاقلاشدقلرنده یملیخا
بن یولداشلریمه مقدمجه واروب خبر ویره یم دقیانوس کلدی صانوب قورقمسونلر دیوب واردقده الحمد لله که
دقیانوسک الندن قورتلدک دیو قارشو کلوب قوجشدقلرنده یملیخا قصه یی خبر ویروب بونلر حیران قالدیلر
یا یملیخا بزی عالمه عبرت ایتمه ال قالدروب دعا ایده لم دیوب یارب بزه بنه بزده کوستردیکک عجایب حرمتیچون
روحلریمزی قبض ایله بزی کمسنه کورمسون دیو دعا ایتدکلرنده روحلری قبض اولنوب ولایت
خلقی کلدکلرنده مغاره اطرافنده یدی کون کزوب قپوسن بولمدقلرنده حیران قالدیلر مسلمانلر بزم دینمز اوزره
وفات ایتدیلر دیو مغاره یاننده مسجد یاپتق استیوب کافرلر یوق بزم دینمز اوزره وفات ایتدیلر دیو کلیسا یاپمق
استیوب جنک ایتدکلرنده مسلمانلر غلبه ایتمکین مسجد بنا ایتدیلر (فوائد متفرقه) اولا تفسیرلر باینده
اصحاب کهفک زمان ومکانلرنده اختلاف اولنوب بعضلر موسی علیه السلامدن مقدم کلوب قصه لرینی
موسی علیه السلام توراتده ذکر ایتمشدی انکیچون مدینه ده یهودیلر حضرت رسولدن بونلری سؤال
ایتدیلر دیوب بعضلر بونلر مغاره یه عیسی زماننده اول کیروب عیسی بونلرک قصه سندن خبر ویروب عیسی
کوکه چکلدکدنصکره اویاندیلر دیوب بعضلر مغاره یه دخولری عیسی رفعندنصکره ایدی دیوب بعضلر بونلر
وفات ایتمدیلر قیامته دک دخی وفات ایتمزلر دیوب علماء سلفدن قفال دیمشدرکه بزم قاتمزده مقطوع
ومحسوسدرکه بونلرک مکانلری معلوم دکلدر یرلری بللودر دینه اهل روم سوزلرینه اعتماد یوقدر ابو علی

ابن

ابن سینا ایدر ارسطالیس حکیم مبالغه سندن برقومه اصحاب کهف حالنه بکزر بر حال عارض اولمشدر دیوب
تاریخ دلالت ایدرکه انلر اصحاب کهفدن مقدم کلمش اوللر دیمش ✻ ثانیا اصحاب کهفک اسملرنده دخی
اختلاف اولنوب تفاسیرده حضرت علی قولنجه اوچی یملیخا مکسلمینا مشلینیا ایدیلرکه دقیانوسک
صاغ وزیرلری اوچی دخی مرنوش دبرنوش شاذنوش ایدیلرکه صول وزیرلری ایدیلر چوبانک دخی
اسمی کیشیططیوش کلبلرینک اسمی ریان ایدی ✻ ابن عباس قولنجه اسملری مکسلمینا یملیخا
مرطونس نینونس ساریونس دوانوانس کیشطیونس کلبلری اسمی قطمیر ایدی دینوب ✻ عرایس
ثعلبیده حضرت علی قولنجه اسملری یملیخا مکسلمینا مشلمینا که دقیانوسک صاغ وزیرلری مطرونس
کشطونس شاذنوش که صول وزیرلری ایدی دینوب ✻ قاموسده مکسلمینا املیخا مرطوکش بوانس
سانیوس بطنیوس کفشططط بعضلر قولنجه ملیخا مکسلمینا مرطوس نوانس اریطانس اونوس
کندسلططیوس بعضلر قولنجه مکسلمینا ملیخا مرطونس ساریونس نیونس کفشططیوش
ذونواس بعضلر قولنجه مکسلمینا املیخا مرطونس بونس سارینوس بطنیوس کشفوطط در
دینوب بعده بو قاروده کی ابن عباس قولی ذکر اولنوب عجب بودرکه حضرت علی نک ایکی قولی اصلا ذکر
اولنمامشدر ✻ ثالثا تفاسیرده مذکوردرکه حضرت معاویه خلیفه ایکن دیار رومه غزا ایتدکده اشبو مغاره
یانندن کچوب اصحاب کهفی کورمک دیلدکده حضرت ابن عباس بیله اولمغین سن انلری کورمکه قادر کاسن
زیرا الله تعالی سندن افضل اولان رسولنی (لو اطلعت علیهم لولیت منهم فرارا ولملئت منهم رعبا) دیو منع
ایتمشدر دیدکده بونلرک حاللرینی بلمینجه کتمزم دیوب واروب کورمکه آدملر کوندردکده وارانلر مغاره یه
کیرمک دیلدکلرنده ایچرودن بر یل اسوب اکثر تفاسیرده فاحرقتهم دینوب یعنی اول یل بونلری یاقوب
بعض تفاسیرده فاخرجتهم دینوب یعنی سوروب طشره چقاردی ✻ رابعا تفاسیرده اصحاب کهف اویانوب
ینه یاتدقلرنده بعضلر وفات ایتدیلر دیوب بعضلر اولکی کبی اویخویه واردیلر دیمشلر ✻ تفسیر کوراننده
وفات ایتمیوب حالا اویخوده اولملری صوابدر زیرا قرآنده (وتحسبهم ایقاظا وهم رقود ونقلبهم ذات الیمین
وذات الشمال) بیورلمشدر دینوب واقعا حالا حیاتده اولوب اویخوده اولملری صوابدر زیرا تذکرهٔ امام
قرطبیده عیسی علیه السلام آخر زمانده کوکدن اندکده الله تعالی اصحاب کهفی عیسایه اصحاب واعوان
اولمغیچون اویخودن اویاندروب عیسی ایله بیله حجه کیده لر کرکدر دیو حدیث شریف مرویدر والله اعلم
(نزول عیسی علیه السلام در آخر زمان وظهور بعض اشراط ساعت) تفسیر ابابده حضرت رسول
علیه السلامدن مرویدرکه عیسی ابن مریم سزه کوکدن اینوب حاکم عادل اولوب صلیبی کسر وخنزیری
قتل وکفره دن خراجی رفع ایدوب یعنی ایمانه کلمینلری البته قیروب خراج المیوب مالی شوقدر اظهار روا کثار
ایدرکه بر فرد قبول ایتمز اولور زماننده دین اسلامدن غیری جمیع ادیان وملل اهلی هلاک یعنی بالکلیه رفع
اولوب دجالی قتل ایدوب یر یوزنده قرق یل طوروب بعده وفات ایدوب مسلمانلر نک اوستنه نماز قیلرلر صحیح
مسلمده دخی مروی بر حدیثک مضمونی بودرکه دمشق شام شهرینک جانب شرقیسنده منارهٔ بیضا اوستنه
عیسی علیه السلام کوکدن ایکی الارینی ایکی ملک اوستنه قودیغی حالده اینوب نفسنی ایشیدن کافر وفات
ایدوب نفسی ایسه کوزایردیکی یره ایریشوب دجالی شهر قپوسنده قتل ایدر بعده یأجوج ومأجوج چیقوب
یا عیسی قوللرمدن بر طائفه چقاردمکه کمسنه انلر ایله مقابله یه طاقت کتوره من مسلمانلری طور طاغنه
ایلتوب انده تحصن ایتسونلر دیو امر الهی کلدکده یأجوج ومأجوج اطرافدن سرعتله جمع اولوب ممالک
اسلامیه یه هجوم ایدرلر اوللری بحیرهٔ طبریه یی ایچوب آخرلری زمانله بونده صو وار ایمش دیه لر قدسده
خمر آدلو بر طاغه کلدکلرنده یریوزی خلقنی جمله قیردق کلوکز کوک یوزی خلقنی دخی قیرالم دیوب کوکه اوقلر
آتوب قانه بولاشمش کلور عیسی ایله مسلمانلر طورده محصور اولوب ذخیره یه غایت مضایقه چکوب بر صغر
باشی یوز التوندن زیاده مقبول اولوب عیسی مسلمانلر ایله الله تعالی یه تضرع ودعا ایتمکله الله تعالی یأجوج
ومأجوج طائفه لرندن هر برینک بوینینه صاقرغه دیدکلری بوجکی مسلط ایدوب صباح اولدقده جمله سی
هلاک اولمش بولنور بعده عیسی ایله مؤمنلر طوردن اطرافه اینوب یأجوج جیفه لرینک بدرایحه سی عالمی

طوتمغین عیسی ایله مسلمانلر تکرار دعا ایتدکلرنده غایت بیوك قوشلر کلوب جیفه‌لری قابوب کیدروب بعده غایت عظیم یغمور یاغوب یریوزی پاك اولوب عالمده عظیم برکت ظهور ایدر حتی بر دانه ناری بر جماعت ییوب قابوغی کولکه‌لك ایدینورلر خلق بو حالده ایکن امر حق ایله بر لطیف یل اسوب مسلمانلرك قولتقلری صانجوب جمله‌سی وفات ایدر دنیاده همان کافرلر قالوب قیامت انلرك اوزرلرینه قوپار* ینه صحیح مسلمده حضرت رسولدن مرویدرکه آخر زمانده قسطنطینیه‌یی مسلمانلر کافرلردن فتح ایتدکلرنده ولایتکزده دجال چیقدی دیو شیطان چاغروب لکن یلان سویلیوب مسلمانلر عجله ایله شامه واردقلرندنصکره دجال ظهور ایدوب انکله جنکه حاضرلنوب صفلر دوزلوب بعده نمازه اقامت اولندقده عیسی کوکدن اینوب امامه اویوب نماز قیلر دجال عیسایی کوردکده صوده طوز کبی اریمکه باشلیوب عیسی انی حالنه قوسه اریوب صو اولوردی لکن حربه ایله اوروب قتل ایدر قانی حربه اوجنده خلقه کوسترر* ودخی مرویدرکه دجال چیقوب دنیاده کزدکده الله تعالی عیسی ابن مریمی کوندروب دجالی هلاك ایدر بعده یدی ییله دك ایکی کمسنه اراسنده عداوت اولمامق اوزره خلق طوروب بعده شام طرفندن الله تعالی بر صوغوق یل اسدروب جمیع مؤمنلرك روحنی قبض ایدر* کتاب الوفاده دخی حضرت رسولدن مرویدرکه عیسی ابن مریم یریوزینه اینوب تزوج ایدوب ولدی طوغوب قرق بش ییل طورر بعده بنم قبرمده دفن اولنوب قیامتده قالقدیغمزده بن وعیسی ابن مریم وابو بکر وعمر ایله بر یردن قالقارز* خریدة العجایبده دخی حضرت رسولدن مرویدرکه عیسی سزه اینوب اوستکزه بنم خلیفه‌م اولسه کرکدر هر کیم اکا ایرشورسه بندن سلام ایتسون زیرا او خنزیری قتل وصلیبی کسر ایدوب التمش بیك کمسنه ایله حج ایتسه کرکدر که اصحاب کهف انلرك ایچنده ییله در عمر بدن ازد طائفه‌سندن بر خاتون نکاحلنوب عالمدن بغض وحسد وعداوت کیدوب آدم پیغمبر زماننده‌کی برکت ظاهر اولسه کرکدر ودخی مذکوردرکه دیمشلردر عیسی علیه السلام دجالی قتل ایتدکده انك توابعنه مسلمانلر قلیچ قویوب طاشلر واغاجلر اشته بنم اردمده بر یهودی کیزلندی کل قتل ایله دیو مسلمانلره سویلیوب الا شجر الیهود دیدکلری غرقد اغاجی سویلیه عیسی یریوزنده بعضلر قولنجه قرق بعضلر قولنجه اوتوز اوچ ییل طوروب مهدینك اردنده نماز قیلر بعده یأجوج ومأجوج خروج ایدر تاریخ ابن شحنه‌ده دخی مذکوردرکه اشراط ساعت حقنده مؤرخین اقوال کثیرهٔ مختلفه ذکر ایدوب جمله‌نك ایچنده صحته اقرب اولانی امام کسائینك مکنونات آدلو کتابنده یازدیغیدرکه مهدی دجالله عظیم جنك ایدوب عسکرندن اوتوز بیك کمسنه قیرر بعده بر یل اسوب ینه عسکر دجالدن قرق بیك کمسنه هلاك ایدوب بعده مهدی دجال توابعندن یوز بیك نفر کمسنه‌یه یجی خبیثلر بو یلانجی کور ملعونك کذب ایلدکنده دخی شبهه‌می ایدرسز دیوب انلر دخی کذب ایلدکنده شبهه‌مز یوقدر لکن دولتنده ییوب ایچوب صفا سوره یورز دیدکلرنده یوز بیکی دخی دفعة میمون وخنزیر صورتنه مسخ اولور بعده مهدی قدسده دجال طرفندن محاصره اولنوب عظیم اضطراب ایده ایکن یا معشر المسلمین قد جاءکم الغوث دیو بر نداء بشارت ادا ایشیدیلوب عیسی علیه السلام اوچنجی کوکدن التمش بیك ملك ایله اینوب باشنده یشل دلبند یاننده قلیچ النده حربه وآت اوزرینه بنمش اولوب مهدی مسلمانلره صباح نمازینه امامته باشلمق اوزره ایکن عیسی علیه السلام مسجده کیروب مهدی امامتی عیسایه تکلیف ایدر عیسی علیه السلام مهدی‌یه امامته سن اولیسن دیوب مهدی امام اولوب عیسی اکا اویوب نمازدنصکره دجالله مسلمانلر اراسنده‌کی قپویی آچدروب دجالك یاننده التمش بیك یهودی اولور شره عجال اولان دجال عیسایی کوردکده آتشده قورشون اریدکبی اریيوب عسکری طاغلوب عالمی امن وامان واسلام وایمان بوریيوب دوه ایله ارسلان صغر ایله قپلان ییلان ایله انسان قورد ایله قیون وبعض حیوانات اوینایوب یرالتنده‌کی جمله دفینه‌لر چیقار عیسی علیه السلام شرع محمدی اوزره مسلمانلره حاکم اولور عربده غسان طائفه‌سندن بر خاتون نکاحلنوب دنیاده قرق ییل طورر بو اثناده یأجوج ومأجوج خروج ایدوب قتل عباد وتخریب بلاد وانواع فساد دنصکره جمله‌سی هلاك اولور بعده عالم ینه امن وامان وبرکت فراوان ایله طورر بعده کعبهٔ مکرمه‌یی یقماغه حبش کافرلری کلوب عیسی علیه السلام آنلری دفعه مکه‌یه ایکی دفعه عسکر کوندرر هر بری صنوب ایکنجی عسکر دونوب

قدسه یقلاشدقده عیسانك علیه السلام وفاتی ایشیدیلوب بعضلر قولنجه قدسده دفن اولنور بعضلر قولنجه مدینه‌ده حجرهٔ حضرت رسولده دفن اولنور حبشیلر کعبه‌یی ییقوب طاشلرین دریایه آتوب بعده کونش مغربدن طوغر (فائدهٔ مهمه) اشراط ساعت یعنی علایم قرب قیامت حقنده اقوال کثیرهٔ نادره وغیره اولوب بو خصوصلری تفصیل اوزره یازن کتبك اکثرین بو عبد حقیر تتبع کثیر وتطبیق اقوال مختلفه‌ده تأمل کامل بی تقصیر ایدوب ظن غالبم بوکا منجر اولدیکه* العلم عند الله الملك الاکبر اولا ولایت شام وغیرده نیجه فتن ومسلمینه اصابت بلایا ومحن واحن ظهور ایتدکده الآیات بعد المائتین حدیثنه موافق امام جعفر صادق قولنجه ایکیوز سنه‌سنده یعنی هجرتك بیك ایکیوزنده ولایت خراساندن حضرت مهدی زمان ظهور ایدوب ایکیوز درت سنه‌سنده مسلمانلر آنك یاننه جمع اولوب وفات ایدنجیه دك دنیاده جمله سلطنتی بر حدیث شریف مفهومنجه یدی یا سکز یا طقوز ییل بعضلر قولنجه یکرمی یا قرق یا التمش ییل اولوب مدت مزبوره‌ده بعض خارجیلر وکافرلر ایله جنك ایدوب قسطنطینیه ورومیهٔ کبرایی یعنی قزل المایی وممالك دنیایی فتح ایدوب عالمی عدل ایله معمور وپرنور ایدوب مهدی ظهورندن قول اصح اوزره یدنجی ییلده دجال خروج ایدوب مهدی انکله مرارا جنك ایدر عاقبت حضرت عیسی کوکدن اینوب دجالی قتل ایتدکده قول اظهر اوزره مهدی وفات ایدوب امت محمده حضرت عیسی علیه السلام حاکم اولوب نزولندن الله اعلم تخمینا اون اوچ ییل مقداری صکره یأجوج ومأجوج خروج ایدوب یدی ییله دك دنیایی خراب ایدوب عاقبت هلاك اولدقلرنده یکرمی ییله دك مسلمانلر حج ایدوب صفا ونعمتده حضور وراحتده اولوب بعده اوچیوز بیك عدد حبش کافرلری کلوب کعبه‌یی ییقوب عیسی علیه السلام وفات ایدوب دنیاده جمله طورمسی تمام قرق یا قرق بش یا اوتوز اوچ ییل اولمش اولور بعده مسلمانلر جمع اولوب حبشیلرك کیمنی قیروب کیمنی اسیر ایدرلر بو حالده کونش مغربدن طوغوب بعده اخبار صحیحه موجبنجه قیامته یوز یکرمی ییل قالوب لکن هر ییل بر آی قدر آی هفته قدر هفته کون قدر کون بر ساعت قدر اوله‌شو مدتك یکرمی ییلی مسلمانلر اوزرینه کچوب بو مدت ایچنده دابة الارض چیقوب بر یوزندن قرآن رفع اولوب حضرت خضر علیه السلام وفات ایدر یکرمی ییل تمام اولدقده بر لطیف یل اسوب مسلمانلرك روحلرین قبض ایدر جمیع دنیاده لا اله الا الله دیر بر کمسنه قالمیوب دنیا خلقی همان کفار طائفه‌لری اولوب یوز ییله دك دخی دنیا کافرلر ایله طوروب یوز تمام اولدقده ماه رمضانده بر جمعه کونی اختشام زماننده مغرب طرفندن یشل ایله سیاه رنکنده بولتلر قوپوب خلق آنی یغمورلی بولت صانورلر اوزرلرینه یاقلاشدقده دنیایی ظلمات قابلایوب بادصرصر اسوب زلزله‌لر ایله جمیع دنیا چالقنور طاغلر بری برلرینه طوقنشوب اون کبی ازیلوب کوکلر دخی یاریلوب ازیلوب یلدزلر دوکلور صور اسرافیل چالنور جمیع مخلوقات وفات ایدوب قیامت قوپار والعلم عند الله لا یعلم الغیب احد سواه

(باب ثالث وثلاثون در احوال ذکر انبیاء مشتبهة الاحوال)

بعضلر قولنجه انبیادن معدود اولوب بعضلر قولنجه یاخود اکثرین قولنجه اولمینلرك واسمی یاذاتی یا نبوتی یا احوال وصفاتی فی الجمله معلوم اولوب لکن بر وجه مقطوع ومجسوم معلوم اولمینلرك یا اسمی یاذاتی یا احوالی فی الحقیقه مشتبه ومشکوك اولانلرك واسم ونبوت واحوالی بعض کتبده اجمالا بیان اولنوب لکن جمیع تواریخده اتفاقله مذکور اولمینلرك والحاصل بای وجه کان بعض حالی نوعا شبهه‌دن خالی اولمینلرك هر بری بر باب مستقلده یازلمقدن جمله‌سی باب واحدده فصول متفرقه ایله یازلمق وابواب سابقه مرتبه‌دن تأخیر اولنمق نیجه وجهله انسب واحق وصوابه اقرب واوفق ایدوکی مقرر ومحقق اولمغین بر حسب ظن غالب وتخمین ترتیب زمانلری اوزره تبیین اولنمق ایچون حالا حاللری بیانه علی الوجه المطبوع شروع اولندی* مقدما معلوم اوله که اشبو کمسنه‌لرك نیجه‌سی کتب تواریخده اصلا ذکر اولنمیوب نیجه‌سی دخی مناسبتله بعض حکایات واحوال انبیا ضمننده ذکر اولنمشدر بو تفصیل وترتیب وجمعیت واستقلال ایله بیان اشبو کتاب صحت عنوان لطافت نشان خصایصندن ایدوکی اصحاب تتبع وعرفانه عیاندر (فصل در احوال سام بن نوح علیه السلام) بعض معتبرلرده سام مرسلین عظامدن ایدی دینوب تفصیل احوالی باباسی حضرت نوح علیه السلام یاننده

مستقل فصلده بیان اولنوب تکرار واعاده بین اهل الافاده مهجور ومذموم ایدوکی مشهور ومعلوم اولمغین
بو محلده اشارت ایله قناعت اولندی (فصل در احوال یافث بن نوح علیه السلام) تاریخ میرخوانده
بعضلر بونی دخی نبی مرسل ایدی دیمشلر دینوب احوالی باب نوح علیه السلامده مفصلا کچمشدر (فصل
در احوال ذوالقرنین الاکبر) قرآنده مذکور وقصه‌سی مشهور اولان ذوالقرنینک اسمنده ورسمنده حسبنده
نسبنده وزماننده ومکاننده عمرنده ونیجه امرنده عظماء علماء اسلاف واخلاف کلی اختلاف ایدوب مشاهیر
فضلاء اکمل بالکه جماهیر علماء ملل بو محلده اولان اشکالاتی بالتمام حل ایده میوب هر بری ارباب روایات
واصحاب حکایاتدن بعض ادلهٔ مشتمل العلل ایله بر قول اختیار واظهار ایدوب لکن مدعالرینی مثبت ومصحح
وفی الحقیقه مؤید ومرجح بر دلیل بی انتقاض وسالم عن الاعتراض بیان وعیان ایده‌مامشلردر لاجرم اشبو
امر اهم ومبهمده احد اقاویله عدم اعتماد وتعویل اولی وانسب احرا واصوب اولمغین مشاهیر تواریخده
وتفاسیرده یازیلان روایات اشبو کتاب صحت سماتنده بالتمام نقل واعلام بر وجه جازم مهم ولازم اولمغین
خصوص منصوصده اولان اصول وفروع ذکرنه حالا شروع اولندی (اقوال در اسم او) اخبار الزمان
مسعودیده اسمی هرمس اولوب شرقله غربی کزمکین ذوالقرنین دیمکله ملقب اولدی دینوب * تفسیر امام
رازی وقاضی وکشافده ونصیحت الملوک امام غزالی ونیجه کتاب صحت انتسابده ذوالقرنین قاتل دارا اولان
اسکندر رومیدر دینوب * تفسیر معالم التنزیلده بر روایتده مرزبان بن مرزبهٔ یونانیدر که یونان بن یافث
ابن نوح علیه السلام اولادندندر دینوب کتاب عمده‌ده اسمی اسکندردر که یونان بن تارخ بن یافث بن نوح
علیه السلام اولادندندر دینوب * تاریخ مختصر جامعه‌ده اسکندر ایکیدر قرآنده مذکور اولان اسکندر
اکبر سام بن نوح علیه السلام نسلندن اولوب حضرت ابراهیم علیه السلام زماننده ایدی دینوب * تفسیر
بوالسعودده قرآنده مذکور اولان ذوالقرنین الاکبردر که اسمی اسکندر بن فیلسوف یونانیدر * ابن اسحق
قولنجه اسمی مرزبان بن مرزبه‌در که عبدالله بن قینان بن منصور بن عبدالله بن ازد بن عون بن زید بن کهلان
ابن سبا بن یعرب بن قحطان اولادندندر سهیلی قولنجه مرزبان بن مدرکه‌در که ملوک یمنده تبع لقبیله ملقب
اولنلرک اولی بودر بعضلر قولنجه ذوالقرنین ملوک عجمدن ضحاکی قتل ایدن فریدوندر * کتاب الاثار الباقیه
فی القرون الخالیه صاحبی ذوالقرنین ابو کرب شمس بن عمیر بن افریقس الحمیریدر که شرق وغربه حاکم اولوب
بونک اولادندن اولان تبع یمنی بونکله افتخار ایدوب دیمشدر که (نظم) قد کان ذوالقرنین جدی مسلما *
ملکا علا فی الارض غیر مفند * بلغ المشارق والمغارب یبتغی * اسباب امر من حکیم مرشد * پس بو قول
صحته اقربدر زیرا اذواولایت یمندن ایدیلر ذوالمنار وذونواس وذوالنون وذواعین وذویزن وذوجدن کبی دیمشدر *
لکن صحیح بودرکه سدی بانی اسکندر یونانیدرکه صلحا واهل اسلامدن ونسل یافث بن نوح علیه السلامدن
اولوب حضرت خضرانک سرعسکر ظفر رهبری ایدی اسکندر ثانی قاتل دارا اولاندرکه اسکندر بن فیلقس
ابن مصریم بن هرمس بن میطون بن رومی بن لیطن بن یونان بن یافث بن یونه بن شرخوب بن رومیه بن نوبطر
ابن نوفیل بن رومی بن اصفر بن غز بن عیص بن اسحاق بن ابراهیم الخلیل علیه السلامدرکه اسکندریه شهرین
بنا ایدوب حضرت عیسادن اوچیوز ییل مقدم وذوالقرنین الاکبردن ایکی بیک ییل مؤخر کلوب ارسطالیس
حکیمک شاکردی اولوب کفاردن ایدی یونان دیدکلری روم ایلنده سیروز قصبه‌سنه قریب ماقدونیه شهری
مولد ومسکنی ایدی دینوب * تفسیر لبابده اولان زیاده‌لر بودرکه ذوالقرنینک اسمی ابن عباس قولنجه
عبدالله بن الضحاک ایدی بعضلر مرزبان بن مرزبه‌در که یافث بن نوح علیه السلام نسلندن اولوب سیاه کسنه
ایدی * بعضلر قولنجه مصعب بن عبدالله بن قینان بن منصور بن عبدالله بن ازد بن عون بن نبت بن مالک
ابن زید بن کهلان بن سبا بن قحطاندر * مرویدرکه ذوالقرنین یمنده حمیر طائفه‌سندن ووالده‌سی رومدن
ایدی غایتده عاقل اولمغین ابن الفیلسوف دیرلردی قدماء فصحاء عربدن قس بن ساعدة الایادی خطبه‌لرینک
برنده یا معشر ایاد بن الصعب ذوالقرنین ملک الثقلین دیوب بعض بلغاء شعراء عرب (نظم) والصعب
ذوالقرنین اصبح ثاویا * بالحنو فی جدث اصیم مقیم * دیمشدر لکن صحیح بودر که ذوالقرنین اسکندر
ابن فیلقوس یونانیدر اگرچه اسکندر ثانی دخی یونانیدر لکن ذوالقرنین پیغمبر یاخود ولی الله اولوب

اسکندر ثانی کافر اولوب ذوالقرنیندن ایکی بیک ییل مقداری صکره کلمشدر دیو مذکوردر * تفسیر
واحدیده (انه کان غلاما من الروم اعطی ملکا) دیو بر حدیث اولوب لکن تاریخ شیخ جزریده حضرت رسولدن
یهودیلر ذوالقرنینی صوردقلرنده هو شاب من الروم بنی الاسکندر دیو یوردیلر دیدکاری حدیث منکردر
یعنی صحیح دکلدر دینوب * تاریخ ابن شحنه‌ده بعضلر ذوالقرنین ملوک یمندن مصعب بن الرایش الحمیریدر
دیوب * ابن عباسدن صورلدقده هو من حمیر دیدیکی ودخی ذوالقرنین لقبنک اوائلده ذو لفظی بو قولی
ترجیح ایدردیو مذکوردر * اشبو کتاب مرآت الکائنات مؤلفی اولان عبد احقر وذرهٔ کمتر ایدرکه واقعا
ذوالقرنینک ولایت یمندن اولمسی بر حسب ظن اغلب اولی واصوب وصحته اقرب ایدوکنه نیجه دلیل جلیل
وارد رکه بعضلری بو قاروده ذکر اولنوب بعضلری محتاج تفصیلدر جمله‌دن بر دلیل قوی بودرکه سلاطین
جمیع امده ملوک یمندن اقوی واعظم بر طائفه کلمامشدر زیرا بانی ارم ذات العماد اولان شداد بن عاد
و برادری شدید ولقمان الاکبر ملوک یمندن اولوب قوت وقدرتلری وعسکرلرینک وفرت وکثرتلری حد
نهایتده اولوب مزبور لقمان یاخود بلقیس خاتون ولایت یمنه سیل کلامکیچون طاشله باقردن طول وعرضی
بر فرسخ بر سد مشید ومسدد یاپدروب مزبوره بلقیسک تحت حکمنده اون ایکی بیک قاید وار ایدیکه هر بری
یوز بیک یاخود بیکر نفر عسکرک ضابطی ایدی بر قولده اوچیوز اون اوچ بکی وار ایدیکه هر بری اون بیک
عسکرک ضابطی ایدی دینوب اشبو اوچ قولک اقلی اوزره واوتوز برکره یوز بیک اوتوز بیک نفر عسکر اولور
بنه ملوک یمندن ذوالمنارک خصوصا تبع اصغرک ممالک دنیانک اکثرنی کزوب جهانبانلقلر وکامرانلقلر
ایتدکلری تواریخده مذکور وجلد ثانیده ملوک یمنده مسطوردر بو حقیر بر تقصیرک کلام سدیدنی تأیید
ایدر بعض فضلاء دیار رومک بر قصیدهٔ مفیده‌ده مرقوم ایتدیکی ابیات لطافت سمات که بودر (نظم) دکلدر
سد یأجوجی یاپان اسکندر رومی * یاخود یونانی بولاف وکزاف قصه خواناندر * ولی اول بر عظیم الشان ملکدر
عالم وعادل * ملوک قوم حمیردن اولارک جدی قحطاندر * تواریخ ایچره ونسابه‌لر قاتنده ذوالقرنین * ادی
صعب واتاسی ذومراثد مرزباناندر * دیدی والصعب ذوالقرنین اعشی کندو شعرنده * دیمشلردر که اشعار
عرب موثوق دیواندر * انی یاد ایلدی قس ایادی خطبه‌ده ایدوب * ایکی بیک ییل ایدی عمری چوکجدی صانکه
بر آندر * بتون دنیایه حکم ایدن ایکی مؤمن که دیمشدر * بریسی بودر اول بری رسول حق سلیماندر * بونک
دوروندن اسکندر زماننه دکین مدت * ایکی بیک ییل دیدی شونلرکه اولار حساب ازماندر * بوکا کیملر نبی کیملر
ولی دیرلر ولی اغلب * ولایتدر بل اسکندر بزرک کبر کیشاندر * مقرردر عرب لفظیدر انی رومی پس بلمز * دیین
اسکندر رومی‌یه ذوالقرنین غلطاندر * بونی بو وجهله ایتدم آنکیچون شرح کیم کوردم * بونک تحریری
باینده نیجه نحریر حیراندر (اقوال در لقب او) تفاسیر متفرقه‌ده رسول علیه السلام بوکا ذوالقرنین
دیدکاری دنیانک ایکی قارنی طواف ایتدیکیچوندر دینوب یعنی دنیانک ایکی طرفی اولان شرق وغربی کزدیکی
ایچوندر اقوال مختلفه اوزره باشنده بوینوزه بکزر ایکی نسنه بتدیکیچوندرکه دلبند کیدیکجه کورنمزدی
یاخود باشنده کی تاجک ایکی چتالی اولدیغیچوندر یاخود ایکی یانده باشندن اورلمش ایکی صاچی اولدیغی
ایچوندر یاخود نورله ظلمت بوکا مسخر اولوب هر نه یره کتسه اوکنجه نور ارد نجه ظلمت یورودیکی ایچوندر یاخود
واقعه‌سنده کندوبی کوکه چیقوب کونشک ایکی جانبنه یاپشمش کوردیکیچوندر یاخود بونک زماننده
خلقدن ایکی قرن منقرض اولدقلری ایچوندر یاخود مجرد شجاعتی ایچوندر یاخود روم وترک یاروم‌له
فارس ولایتلرینه مالک اولدیغیچوندر دینوب * تاریخ میرخوانده حضرت علی قولنجه بر قومه مرسل
اولدقده تکذیب ایدوب باشنک صاغ طرفنه اوردقلرنده وفات ایدوب دیرلد کده صول طرفنه اوروب
ینه وفات ایدوب بعده حیات بولدیغیچوندر نیجه‌لر قولنجه بر قرن وزمان خلقنه پیغمبر اولوب تکذیب
ایتدکلرنده حق تعالی آنلری هلاک ایدوب بونی بر غیری قومه دخی پیغمبر کوندردیکیچوندر یاخود باشنک
ایکی طرفی توجدن یا باقردن یا دموردن یا التوندن اولدیغیچوندر یاخود باشنک ایکی طرفنده التوندن
کیک کبی ایکی بوینوزی اولدیغیچوندر یاخود ایکی قواقلری اوزون اولدیغیچوندر دینوب کتاب الاوائلده
وهبدن مرویدرکه دنیاده ابتدا باشنه دلبند کین ذوالقرنیندر زیرا باشنده حرکت ایدر ایکی چتال برنسنه

مستقل فصلده بيان اولنوب تكرر بروا عادة بين اهل الافاده مهجور ومذموم ايدوكى مشهور ومعلوم اولمغين
بو محلده اشارت ايله قناعت اولندى (فصل در احوال يافث بن نوح عليه السلام) تاريخ ميرخوانده
بعضلر بونى دخى نبى مرسل ايدى ديمشلر ديو احوالى باب نوح عليه السلامده مفصلا كچمشدر (فصل
در احوال ذو القرنين الاكبر) قرأنده مذكور وقصه سى مشهور اولان ذو القرنينك اسمنده رسمنده حسبنده
نسبنده زماننده مكاننده عمرنده ونيجه امرنده عظماء علماء اسلاف واخلاف كلى اختلاف ايدوب مشاهير
فضلاء كمل بالكه جماهير علماء ملل بو محلده اولان اشكالاتى بالتمام حل ايده ميوب هر برى ارباب روايات
واصحاب حكاياتدن بعض ادلهء مشتمل العلة ايله بر قول اختيار واظهار ايدوب لكن مدعالرينى مثبت ومصحح
وفى الحقيقه مؤيد ومرجح بر دليل بى انتقاض وسالم عن الاعتراض بيان وعيان ايده مامشلردر لاجرم اشبو
امر اهم ومبهمده احد اقاويله عدم اعتماد وتعويل اولى وانسب احرا واصوب اولمغين مشاهير تواريخده
وتفاسيرده يازيلان روايات اشبو كتاب صحت سماتده بالتمام نقل واعلام بر وجه جازم مهم ولازم اولمغين
خصوص منصوصده اولان اصول وفروع ذكرينه حالا شروع اولندى (اقوال در اسم او) اخبار الزمان
مسعوديده اسمى هرمس اولوب شرقله غربى كزمكين ذو القرنين ديمكله ملقب اولدى ديو * تفسير امام
رازى وقاضى وكشافده ونصيحت الملوك امام غزالى ونيجه كتاب صحت انصافده ذو القرنين قاتل دارا اولان
اسكندر روميدر ديو * تفسير معالم التنزيلده بر روايتده مرزبان بن مرزبهء يونانيدر كه يونان بن يافث
ابن نوح عليه السلام اولادندندر ديو كتاب عمده ده اسمى اسكندر دركه يونان بن تارخ بن يافث بن نوح
عليه السلام اولادندندر ديو * تاريخ مختصر جامعده اسكندر ايكيدر قرأنده مذكور اولان اسكندر
اكبر سام بن نوح عليه السلام نسلندن اولوب حضرت ابراهيم عليه السلام زماننده ايدى ديو * تفسير
ابو السعودده قرأنده مذكور اولان ذو القرنين الاكبردركه اسمى اسكندر بن فيلسوف يونانيدر * ابن اسحق
قولنجه اسمى مرزبان بن مرزبه دركه عبد الله بن قينان بن منصور بن عبد الله بن ازد بن عون بن زيد بن كهلان
ابن سبا بن يعرب بن قحطان اولادندندر سهيلى قولنجه مرزبان بن مدركه دركه ملوك يمنده تبع لقبيله ملقب
اولانلرك اولى بودر بعضلر قولنجه ذو القرنين ملوك عجمدن ضحاكى قتل ايدن فريدوندر * كتاب الاثار الباقيه
فى القرون الخاليه صاحبى ذو القرنين ابو كرب شمس بن عمير بن افريقيس الحميريدركه شرق وغربه حاكم اولوب
بونك اولادندن اولان تبع يمنى بونكله افتخار ايدوب ديمشدركه (نظم) قد كان ذو القرنين جدى مسلما *
ملكا علا فى الارض غير مفند * بلغ المشارق والمغارب يبتغى * اسباب امر من حكيم مرشد * پس بو قول
صحته اقربدر زيرا اذواء ولايت يمندن ايديلر ذو المنار ذو نواس ذو النون ذو واعين ذو يزن ذو جدن كبى ديمشدر *
لكن صحيح بودركه سدى بانى اسكندر يونانيدركه صلحا واهل اسلامدن ونسل يافث بن نوح عليه السلامدن
اولوب حضرت خضرانك سر عسكر ظفر رهبرى ايدى اسكندر ثانى قاتل دارا اولاندركه اسكندر بن فيلفس
ابن مصريم بن هرمس بن ميطون بن رومى بن ليطن بن يونان بن يافث بن يونه بن شرخوب بن روميه بن نونطر
ابن نوفيل بن رومى بن اصفر بن غز بن عيص بن اسحاق بن ابراهيم الخليل عليه السلامدركه اسكندريه شهرين
بنا ايدوب حضرت عيسادن اوچيوز يل مقدم وذو القرنين الاكبردن ايكى بيك يل مؤخر كلوب ارسطاليس
حكيمك شاكردى اولوب كفاردن ايدى يونان ديدكلرى روم ايلنده سيروز قصبه سنه قريب ماقدونه شهرى
مولد ومسكنى ايدى ديو * تفسير لبابده اولان زياده لر بودركه ذو القرنينك اسمى ابن عباس قولنجه
عبد الله بن الضحاك ايدى بعضلر مرزبان بن مرزبه دركه يافث بن نوح عليه السلام نسلندن اولوب سياه كسنه
ايدى * بعضلر قولنجه مصعب بن عبد الله بن قينان بن منصور بن عبد الله بن ازد بن عون بن نبت بن مالك
ابن زيد بن كهلان بن سبا بن قحطاندر * مرويدركه ذو القرنين يمنده حمير طائفه سندن ووالده سى رومدن
ايدى غايتده عاقل اولمغين ابن الفيلسوف ديرلردى قدماء فصحاء عربدن قس بن ساعدة الايادى خطبه لرينك
برنده يا معشر اياد بن الصعب ذو القرنين ملك الثقلين ديوب بعض بلغاء شعراء عرب (نظم) والصعب
ذو القرنين اصبح ثاويا * بالحنو فى جدث اصيم مقيم * ديمشدر لكن صحيح بودركه ذو القرنين اسكندر
ابن فيلقوس يونانيدر اگرچه اسكندر ثانى دخى يونانيدر لكن ذو القرنين پيغمبر ياخود ولى الله اولوب

اسكندر ثانى كافر اولوب ذو القرنيندن ايكى بيك يل مقدارى صكره كلمشدر ديو مذكوردر * تفسير
واحديده (انه كان غلاما من الروم اعطى ملكا) ديو بر حديث اولوب لكن تاريخ شيخ جزريده حضرت رسولدن
يهوديلر ذو القرنينى صوردقلرنده هو شاب من الروم بنى الاسكندر ديو بيورديلر ديدكلرى حديث منكردر
يعنى صحيح دكلدر ديو * تاريخ ابن شحنه ده بعضلر ذو القرنين ملوك يمندن مصعب بن الرايش الحميريدر
ديو * ابن عباسدن صورلدقده هو من حمير ديديكى ودخى ذو القرنين لقبنك اوائلده ذو لفظى بو قولى
ترجيح ايدر ديو مذكوردر * اشبو كتاب مرأت الكائناتك مؤلفى اولان عبد احقر وذرهء كمتر ايدركه واقعا
ذو القرنينك ولايت يمندن اولمسى بر حسب ظن اغلب اولى واصوب وصحته اقرب ايدوكنه نيجه دليل جليل
واردركه بعضلرى يوقاروده ذكر اولنوب بعضلرى محتاج تفصيلدر جمله دن بر دليل قوى بودركه سلاطين
جميع امده ملوك يمندن اقوى واعظم بر طائفه كلمامشدر زيرا بانىء ارم ذات العماد اولان شداد بن عاد
وبرادرى شديد ولقمان الاكبر ملوك يمندن اولوب قوت وقدرتلرى وعسكرلرينك وفرت وكثرتلرى حد
نهايتده اولوب مزبور لقمان ياخود بلقيس خاتون ولايت يمنه سيل كلمامكيچون طاشله باقردن طول وعرضى
بر فرسخ بر سد مشيد ومسدد بنا ايدروب مزبوره بلقيسك تحت حكمنده اون ايكى بيك قايد وار ايديكه هر برى
يوز بيك ياخود بيكر نفر عسكرك ضابطى ايدى بر قولده اوچيوز اون اوچ بكى وار ايديكه هر برى اون بيك
عسكرك ضابطى ايدى ديو اشبو اوچ قولك اقلى اوزره واوتوز بركره يوز بيك اوتوز بيك نفر عسكر اولور
بنه ملوك يمندن ذو المنارك خصوصا تبع اصغرك ممالك دنيانك اكثرنى كزوب جهانبانلقلر وكامرانلقلر
ايتدكلرى تواريخده مذكور وجلد ثانيده ملوك يمنده مسطوردر بو حقير پر تقصيرك كلام سديدنى تأييد
ايدر بعض فضلاء ديار رومك بر قصيدهء مفيده ده مرقوم ايتديكى ابيات لطافت سمات كه بودر (نظم) دكلدر
سد ياجوجى بيان اسكندر رومى * ياخود يونانى بولاف وكزاف قصه خوانلاندر * ولى اول بر عظيم الشان ملكدر
عالم وعادل * ملوك قوم حميردن اولارك جدى قحطاندر * تواريخ ايچره ونسابه لر قاتنده ذو القرنين * ادى
صعب واتاسى ذو مرائد مرزباناندر * ديدى والصعب ذو القرنين اعشى كندو شعرنده * ديمشلردركه اشعار
عرب موثوق ديواندر * انى ياد ايلدى قس ايادى خطبه ده ايدوب * ايكى بيك يل ايدى عمرى چوكچدى صانكه
بر آندر * بتون دنيايه حكم ايدن ايكى مؤمن كه ديمشدر * برسى بودر اول برى رسول حق سليماندر * بونك
دوروندن اسكندر زمانه دكين مدت * ايكى بيك يل ديدى شونلر كه اولار حساب ازماندر * بوكا كيملر نبى كيملر
ولى ديرلر ولى اغلب * ولايتدر بل اسكندر بزرك كبر كيشاندر * مقرردر عرب لفظيدر انى رومى پس بلمز * دين
اسكندر رومى يه ذو القرنين غلطاندر * بونى بو وجهله ايتدم آنكيچون شرح كيم كوردم * بونك تحريرى
بابنده نيجه نحرير حيراندر (اقوال در لقب او) تفاسير متفرقه ده رسول عليه السلام بوكا ذو القرنين
ديدكلرى دنيانك ايكى قارنى طواف ايتديكيچوندر ديو يعنى دنيانك ايكى طرفى اولان شرق وغربى كزديكى
ايچوندر اقوال مختلفه اوزره باشنده بو بوزه بكزر ايكى نسنه بتديكيچوندر كه دلبند كيدكچه كورنمزدى
ياخود باشنده كى تاجك ايكى چتالى اولديغيچوندر ياخود ايكى يانده باشندن اورلمش ايكى صاچى اولديغى
ايچوندر ياخود نورله ظلمت بوكا مسخر اولوب هر نه يره كتسه او كيجه نورا ردنجه ظلمت بورودكى ايچوندر ياخود
واقعه سنده كندوينى كوكه چيقوب كونشك ايكى جانبنه يابشمش كورديكيچوندر ياخود بونك زماننده
خلقدن ايكى قرن منقرض اولدقلرى ايچوندر ياخود مجرد شجاعتى ايچوندر ياخود روم وترك يا روم له
فارس ولايتلرينه مالك اولديغيچوندر ديو * تاريخ ميرخوانده حضرت على قولنجه بر قومه مرسل
اولدقده تكذيب ايدوب باشنك صاغ طرفنه اوردقلرنده وفات ايدوب ديرلدكده صول طرفنه اوروب
ينه وفات ايدوب بعده حيات بولديغيچوندر نيجه لر قولنجه بر قرن وزمان خلقنه پيغمبر اولوب تكذيب
ايتدكلرنده حق تعالى آنلرى هلاك ايدوب بونى بر غيرى قومه دخى پيغمبر كوندر ديكيچوندر ياخود باشنك
ايكى طرفى توجدن يا باقردن يا دموردن يا التوندن اولديغيچوندر ياخود باشنك ايكى طرفنده التوندن
كيك كبى ايكى بوينوزى اولديغيچوندر ياخود ايكى قولاقلرى اوزون اولديغيچوندر ديو * كتاب الاوائلده
وهبدن مرويدركه دنياده ابتدا باشنه دلبند كين ذو القرنيندر زيرا باشنده حركت ايدر ايكى چتال برنسنه

بتوب آنی اورتمکیچون کیشدر بعده کاتب السری ایله حمامه کیروب سندن غیری بنم سرمی اصلا برفرد بلز اکر غیریلردن ایشیدرسم سنی قتل ایدرم دیدکده کاتب اخفارا غب حمامدن چیقدقده کندویه ناکاه باحکمت اله موت کبی برعجب حال کلمکین ناچار صحرایه چیقوب اغزنی بره طوتوب بلمش اولکز که پادشاهك ایکی بوینوزی واردر دیدکده اومحلده قدرت حق ایله ایکی دانه قامش بتوب برچوبان انی کسوب دودك ایدوب اوفوردکده قامشلرك ایچندن (الاان للملك قرنین) دیو برندا وصدا چیقوب شهرده شایع اولدقده ذوالقرنین سامع اولوب بوسرمی رب العباد مشهور ایتمککی مراد ایتمش انجق دیو اعتقاد ایتدی (اقوال دراحوال او) تاریخ میرخوانده ابن عمر ومجاهد ذوالقرنین اکبر نبی مرسل ایدی زیرا قرآنده (قلنا یاذا القرنین) بیورلمشدر دیمشلر* مستقصی الامثالده دیار عجمده مروشهرنی قرندانشم ذوالقرنین بنا ایتمشدر دیو برحدیث اولوب تفسیر ابابك برمحلنده بعض علما پیغمبردر دیوب اکثر علما دکادر همان برصالح کسنه ایدی دیمشلر دیو برمحلنده دخی پیغمبر ایدی دینلر (وآتیناه من کل شیء سببا) آیتنك عمومیله استدلال ایدوب دکلدی دینلر (من کل شیء یحتاج الی ملکه) دیمکدر دیوب لکن تخصیص خلاف ظاهر اولوب دلیل یوغیکن تخصیص اولنمز دیوب* تفسیر کوراینده (قلنا یاذا القرنین) بیورلدیغی بلاواسطه ایسه تکلیم ظاهر اولان اودرنبی اولمش اولوب یا الهام یاواسطه ایله ایسه نبی اولمش اولمزدیوب* تفسیر ابو السعودده ابن کثیر ایدرصحیح بودرکه نبی اولیوب برصالح وعادل ومفلح وپاك دل پادشاه ظفر پناه ایدیکه جهانبانلقده وصاحب قرانلقده حسن تدبیر ایله ملوك وامم عالمی قهر وتسخیر ایدوب داعی الی الله وخلقه ملاذ وپناه ایدی سلطانی مؤیدومنصور یعنی عزوشانی مشید وموفور برشاه عالیجاه عظمت دستکاه اولوب خضر علیه السلام وزیر ومشیری ومیرعسکر ظفر تأثیری ایدی* تاریخ مکه موافق ایدرذوالقرنین حضرت ابراهیم علیه السلام النده ایمانه کلوب کعبه یی ابراهیم واسمعیل ایله طواف ایتدیلر* مرویدرکه پیاده حج ایدوب ابراهیم علیه السلام بونك کلدیکین ایشتدکده قارشو چیقوب بوکا خیر دعا وبعض نصایح ووصایا ایتمشدرکه مکه یه کلدکده بنمکیچون آت کتوریلوب خلیل الله اولدیغی شهرده بن آته بنمزم دیوب حضرت ابراهیمی قصد تعظیم ایتمکین حق تعالی بوکا تسخیر سحاب وتیسیر اسباب ایتدکده ابراهیم علیه السلام بوکا تبشیر واعلام ایدوب بعده دائما عزم رزم ایتدکجه بوانلر بونی عسکر بی حسابله وجمله سنك آت وآلات واسبابیله کوتوروب اشبو شوکت ایله غزایه عزیمت ایدردی حضرت علی یه ذوالقرنین پیغمبرمیدی ملکمیدی دیو صورلدقده (لم یکن نبیا ولاملکا لکن کان عبدا احب الله فاحبه وناصح الله فناصحه سخرله السحاب ومدله الاسباب) دیمشدر دیوب* تفسیرلبابده (سخرله السحاب فحمله علیها ومدله فی الاسباب وبسط له النور فکان اللیل والنهار علیه سواء وهذا معنی تمکینه فی الارض وهو انه سهل علیه المسیر فیها وذلل له طرقها وحزونها حتی تمکن منها این شاء) دیمشدر دیوب تفسیر بنابیعده مذکوردرکه برآق برسیاه علمی وار ایدیکه حق تعالی بونك معجزه سی اتلرده قومشدی قرا کواق کیجه یی روشن ایتمك دیلدکده آق علمی آچوب کوندز کبی عالم منور وخرم اولوب کوندز جنك ایتدکده عدو عسکرینه ظلمات دوشورمك دیلدکجه سیاه علمی اچوب عدو طرفنده هوا قراروب کیجه کبی اولمغین عدولر مغلوب ومکسور وکندی عسکری طرفی کماکان روشن وپرنور طوردر اولمغین غالب ومنصور اولوردی بوحال ایله هرسفرده اوکیجه نورموفور پرضیا دلیل ورهنما اولوب عسکرینك اردنی ظلمات برشدت احاطه وحمایت ایدردی* فواتح مسکیه ده حضرت علی دیمشدرکه ذوالقرنین برصالح کسنه اولوب خضر انك وزیری ودیره سی اوغلی ایدی وفتی صداندرصد بونك لوآء ظفر التوآء مطبوعنه موضوع اولمغین فتح ممالك وضبط مسالکی آنك برکت وخاصیتی ایله ایتمشدی دیوب* بعض معتبراتده بونك زماننده اختلاف اولنوب قوم ثمود زماننده کلوب بیك التیوز ییل یشامشدر دیوب* مجاهد قولنجه نمروددنصکره کلمشدر دیو مذکوردر (سیر بلاد دنیا) کتاب تاریخ جامعه ذوالقرنین علیه السلام صالح پیغمبردنصکره مرسل اولوب محل اقامتی فرنك ولایتی ایدی سلطنتی عظیم ورفیع مملکتی عمیم ووسیع اولوب دائما کفاره غزا ایدوب دنیای فنانهادی سیر ایتمك مرادی اولدقده ابتدا مغربه واروب انده اصناف کفاری دینه دعوت ایدوب قبول ایتمدکلرنده بریله دك جنك ایدوب اکثرنی قیروب بیله اولان مسلمانلردن

برطائفه انده قالوب کندوسی دونوب قدسه کلوب نیجه زماندنصکره قدسدن اقصای دیار شرقه کیدوب یأجوج ومأجوجه یقلاشدقده خالق طائفهٔ کثیره برشهر عظیم وشهیره واروب پادشاهلری اولان خوب صورت مرغوب سیرت کسنه تعظیم واجلال الله استقبال وطرف تحف وهدایا عرض وایصال ایدوب دین اسلامی قبول ایتمکین جمله قومیله نظر التفات ذوالقرنینله مشمول اولدیلر* طوائف یأجوج ومأجوج قدیمدن بونلرك دیارنه خروج وولوج ایدوب وقت فرصتده قتل وغارت انلره عادت ایدوکندن شکایت ایدوب مابینلرینه بناء سد ایچون رجاء بیحد ایتدکلرنده جمع مهماته وترتیب مقدماته بشلدی* معالم التنزیلده مذکوردرکه ممالك دنیایی طولاشمغه فرمان رحمانله یوریوب مغربده منتهای معمورهٔ ارضه واردقده ناسك آدلو برطائفه کوردیکه غایت کثرتلرندن عددلرینی همان الله بیلور انلری ظلمتله جمع ایدوب ایمانه دعوت ایتدکده کیمی ایمانه کلوب عناد ایدنلره ظلمات حواله ایدوب اولری حتی اغزلری ایچنه دخی کیرمکین بالضروره مطیع اولدقلرنده اهل مغربدن عسکر عظیم جمع ایدوب ظلمات بونلری اردلرندن سوروب بوحالله یوریوب دنیانك طرف جنوبیسنه واروب آنده هاویل طائفه سنه دخی اویله ایدوب بعده مشرق طرفنده منتهای معموره یه واروب انده منسك طائفه سنه دخی اویله ایدوب بونلردن دخی عسکر جمع ایدوب یانیجه اویدروب بعده جانب شمالك دخی منتهای معمورنه واروب انده تاویل طائفه سنه دخی اویله ایدوب بعده دنیانك اورتالرنده اولان امم کثیرهٔ مختلفه یه واروب بعده مشرق طرفنده ترك طائفه لرینك ولایتلری نهایتنه واردقده انده اولان برصالح طائفه اشبو طاغ اراسنده یأجوج ومأجوج آدلو حیوانات کبی طوائف کثیره واردرکه آزودیشلری قوشلر کبی طرناقلری اولوب عقارب وحیات وبنی آدم وحیوانات ییوب متصل غایت چوغالمقده اولدقلری ایچون عن قریب جمله دنیایی ضبط وانواع فساد وخبط ایده جکلری مقرردر دیدکلرنده ذوالقرنین یأجوج ولایتنك اورتاسنه واروب انلری کوروب کلوب اول ایکی عظیم طاغك اراسنی صویه وارنجه قازدروب برکرپیچ طاش برکرپیچ اریمش باقر ایله یاپدروب اول سد مسدد برالتندن چقمش یکپاره طاغ کبی اولدی* بعض معتبراتده ذوالقرنین کلمزدن ایکی ای مقدم یأجوج ومأجوج اول ولایت خلقنه غارت ایدوب بعض مسلمانلری قتل ایدوب مأکولات وغیریدن بولدقلرینی یغما ایدوب کتمشلردی* تفاسیرده مذکوردرکه ذوالقرنین اقصای مغربده بحر محیط کنارنه واروب برطائفه کوردیکه لباسلری حیوانات دریسندن طعاملری دریا اتدیغی نسنه لر اولوب جمله سی کفار اولمغین بالذات وحی ایله یا الهام ویا واسطهٔ نبی ایله بوطائفه یی دیلرسك قتل دیلرسك ایمانه دعوت ایله دیو بیورلدقده دعوت ایدوب قبول ایدنلره قفتانلر کیدروب انعاملر ایدوب قبول ایتمینلری قتل ایلدی* قتاده قولنجه تنجره لره قویوب آتشده پشورردی بعده اون ایکی ییلده بعضلر قولنجه بولتلر ایله سفر ایتمك او زره آز زمانده منتهای مشرقده بحر محیط کنارنه واروب آنده زنج دیدکاری سیاه عربلر کوردیکه جمله سی مانند حیوان عریان کزوب یرلری اوستنده بنا طورمامغین زیر زمینلری اولوب کونش طوغدقده طاغدن وبنادن اصلا حائل اولمامغین برالتنه یادریایه کیروب وقت زواله قریب طشره چیقوب زراعت وحراثته وسائر مصلحته برروایتده حیوانات کبی اوت اوتلامغه طاغیلورلر امت محمددن برکسنه دیمشکه سیاحته چیقوب ولایت چینی کچوب اشبو طائفه یی صوردیغمده برکون برکیجه دنصکره انلره واررسن دیدکلرنده واروب کوردمکه برقوللقلرین دوشنوب برینی اورتنورلر دیدیلر بن بیلور بر بولداشم انلره سویلشورکن چالك آوازی کبی برصوت عجیب وصدای مهیب ایشتدیکمزده بن غشی اولوب عقلم کلدکده اوکسنه لرك بریسی بکا یاغ سورر کوردم بوحالده کونش طوغوب دریا یوزی زیت یاغی دوکلمش کبی کورینوب بنی زیرزمینه ایلتوب کون تمام قالقدقده جمله سی طشره چیقوب اب دریاده بالق اولایوب بریوزینه قویوب کونش حرارتندن پشدکده الوب یدیلر مجاهد ایدر کونش طوغدیغی یرده اولان سیاه عربلردن قفتان کیینلر جمله دنیاده اولان انساندن زیاده درلر* بعض تابعیندن مرویدرکه ذوالقرنین اقصای مغربده برشهر کوردیکه اون ایکی بیك قپوسی اولوب آنك خلقنك صداسی مانع اولمسه کونش طولینورکن اولان صدای عظیمی دنیا خلقی ایشیدیرلردی (بناء سد) تفسیر ابو السعودده مذکوردرکه ذوالقرنین مغربله مشرقه واردقدنصکره

جنوبدن شماله کیدوب شمالك مشرقه قریب طرفنده ولایت ترك منتهاسنده ترکدن برطائفه‌یه
واروب یأجوج ومأجوج بزم ولایتمزه کلوب قتل وتخریب وغارت مزارع ایدرلر سکا وافر مال ویره‌لم
بزمله انلرك ماییننه برسد یاپ دیو رجا ایتدکلرنده بم بنی اوقدر ملك ومال وخدم وعز وجاه ونعم ایله مخصوص
ومکرم ایتمشدرکه مالکزه احتیاجم یوقدر بکا همان بنا ایچون استادلر وارغادلر و بنایه لازم امور احضار
ایلك دیو اخبارا تمکین اسباب وآلات بنا جمع ومهیا اولدی * تفسیر بنا بعده بنایه مباشرت ایدنلر قرق
بیك نفر کسنه ایدیلر دینوب * کشافده مذکوردرکه منتهای ولایت ترکده ایکی عظیم طاغ اورتاسنی صویه
وارنجه قازدیروب اساسنی برکریچ طاشله برکریچ اریمش باقر ایله یاپدیروب بنا یوزینه چیقدقده طاغلرك
دیه‌سیله برابر اولنجه‌یه دك برکریچ دمور براودن دوشدوب بعده آتش اوریلوب کورکلرله اوفوردکلرنده
اودن یانوب دمورلر آتش کبی قیزاردقده صافی باقر اریدوب اودن طوردیغی ارالقلره آقیدوب دمورکریچلر
اراسی طولوب حرارتلری کندکده الاجه قماش کبی بریول سیاه دمور بریول قزل باقر اولوب یکپاره
دموردن طاغ کبی اولدی سدك ایکی اوجنك اراسی یوزفرسخدر دیمشلر * تفسیر لبابده عرضی اللی ارتفاعی
ایکیوز ذراع اولوب طولی برفرسخ ایدی دیمشلر دینوب تفسیر ابو السعودده برروایتده سدك تملی ودیواری
صافی طاش کریچله یاپیلوب هر ایکی کریچ دموردن کند ایله کندلنوب اراسنه اریمش باقر دوکیلوب آجق
دلك قالمامشدر لکن قرآنده (آتونی زبر الحدید) آیتی سد مزبور دمورکریچله یاپلدیغنه دلیل
اولمغین روایت مزبوره غلط وخطا ایدیکی محتاج اثبات کلدر * تفاسیرده سد تمام اولدقده ذو القرنین شکر
ایدوب الله تعالینك بو برعظیم احسانیدر لکن قیامت یقلاشدقده زیر وزبر وخاکه برابر ایده‌جکدر دیو خبر
ویردی دینوب یأجوج ومأجوجك هرکون سدی یقمق نیتیله قازدقلرینه متعلق برحدیث اولوب اشاغیده
یأجوج ومأجوج احوالنده بیان اولنور * تفسیر لبابده مذکوردرکه کیفیت بنا سد معجزۀ عظیمه دردزیرا
بوقدر دمورکریچلر آتشله قزدقده یاننه جانلو قسمی یقلاشمق محال اولور آتشه بعض نسنه ایله اوفلمك ایسه
یقلاشمق اقتضا ایدر پس ظن اولنورکه الله تعالی اول آتش عظیمك حرارتنی سد بناسنه آتش اوفلینلردن دفع
ورفع ایتمشدی * اولا تفسیر ابو السعودده امام سدیدن مرویدرکه طائفۀ ترك یأجوج ومأجوجدن بربلوك
عسکر ایدیلرکه ذو القرنین انده واردقده ولایت غارتنه چقمش بولندقلریچون سد بنا اولندقده بونلر طشره‌ده
قالوب جمیع اصناف اتراك بونلرك نسلیدر * قتاده‌دن دخی مرویدرکه یأجوج ومأجوج یکرمی ایکی
قبیله اولوب ذو القرنین انلرك برقبیله‌سن سددن طشره قومغین ترك دینوب یعنی ترك اولندیلر دیمکدر
مؤرخلر دیمشلردرکه ترك وخزر وصقالبه ویأجوج ومأجوج طائفه‌لرینك جمله‌سی یافث بن نوح
علیه السلام نسلیدر دیو مذکوردر (قصۀ عجیبه) تاریخ میرخوانده مذکوردرکه سد تمام اولدقده
ذو القرنین اقصای بلاد شماله کیدوب انده برشهره اوغرادیکه جمله حصاری صافی تو جله باقردن اولوب شویله
شفاف وبراقدرکه کونش طوقندقده باقمغه کوزلر قماشور قپوسی ودلوکی اولمامغله کیرلمامکین برصنعتله
یوقاروسنه آدم چیقاردوب اوکسنه شهرك ایچنه باقوب بعده عسکردن طرفه باقوب قهقهه ایله کولوب
کندوبی حصارك ایچروسنه آتوب خبر واثری بلنمدکده نیجه کسنه دخی چقاردوب جمله‌سی اوو جهله هلاك
اولدقلرنده تعجب وفراغت ایتدی دینوب لکن بو قصه قاتل دارا اولان اسکندره واقع اولمق ظن اولنور زیرا
ذو القرنین اکبره بونلر مسخر اولمغین اکا واقع اولمش اولیدی بولت ایله هوادن آدم کوندروب بلکه کندی
واروب کورردی والله اعلم (بناء بلدۀ اسکندریه) تاریخ میرخوانده ذو القرنین ربع مسکونی تمام
کزدکده اراضی اسکندریه‌ده ماقدونیا شهرین بنا ایدوب یوز اللی یلده تمام ایتدیروب لوکدن یاخود یاتمش
آلتیدن یاقوملو کرجدن برحصار یاپدیروب شویله شفاف وبراق ایتدردیکه انده ساکن اولانلر نیجه زمانه دك
باقمغه کوزلری قماشمغین یوزلرینه نقاب اورترلردی شهر مزبورك برکوشه‌سنده ارتفاعی اوچیوز ذراع
برمناره یاپدیروب ایچنده دریایه باقمغه جابجا پنجره‌لر قویوب چاق اوستنده طلسملو برمرآت حکمت آیات
وضع ایتدردیکه اطراف عالمدن اصناف امحدن هرچندکه برجند برکز نداول شهر فرید الدهره غارت ایچون
عزیمت ایدرلر اهل شهره اول آیینۀ عالم نما اعلام وانبا ایدوب انلر دخی تیقظ وتحفظ اوزره اولوب ادعدونك

همتنه وحالنه کوره دفعنه مباشرت ومبادرت ایدرلردی * مرویدرکه شهر مزبور بیك بشیوز یل معمور
طوروب بعده بیك یل ویرانه وبوم آشیانه اولوب حالا ایکی بیك یل مقداری بچمشدرکه اسکندر ثانی رومی
دخی اومحلده کندی نامنه برشهر یاپوب الان انك آثاری باقیه‌در دینوب لکن مرآت جهان نمایی وضع
ایدن ذو القرنین اولمیوب اسکندر ثانی رومی اولقدر زیرا بعض معتبراتده مذکوردرکه اسکندرك جمله آثارندن
اسکندریه شهریدرکه عجایب بلداندندر انده درت دیرك اوستنده طولی اوچیوز ذراع برمناره یاپدیروب
ارسطالیس حکیمك شاکردی بلیناس حکیم بر بیوك آیینه دوزوب انك اوستنه قومشدیکه قسطنطینیه
وروم وفرنك ولایتلرینه اندن نظر اولنوردی اول مناره‌ده بردیرك وارایدیکه لیل ونهار طورمیوب دائما قرار
ایدی (بناء بلدان) فوایح مسکیه‌ده اسکندر ذو القرنین مغربده اسکندریه وخراسان علیاده سمرقند
وخراسان سفلیده مرو ایله هراة شهرلرین یاپوب جمله دنیایی کزوب مداینده‌ن غیری برجای قرار اختیار ایتمامکین
انده برعظیم شهر یاپمشدر دینوب تفسیر لبابده ذو القرنین نیجه شهرلر بنا ایدوب جمله‌دن دبوسیه حمدان
برج الحجاره شهرلریدر هندستانه واردقده سرندیب شهرنی دخی بنا ایتمشدر دینوب * بعض معتبراتده
اسکندرك جمله آثارندن مغرب ایله مصر اراسنده اسکندریه شامده دمشق هراتده خراسان ماوراء النهرده
سمرقند اذربایجانده بردع شهرلریدر * کتاب مختصر جامعده اون ایکی شهر یاپوب هر برینه اسکندریه دیو آد
قویوب ناحیۀ سوادده شهرزور آدلو محلده وفات ایتدی میتنی التون تابوتله اسکندریه شهرنده والده‌سنه
کتوردیلر دینوب لکن شهرزورده وفات ایدن اسکندر ثانی اولمغین اشبو شهرلری دخی بنا ایدن بو اولوب
ذو القرنین اکبر اولمامق لازم کلور غالبا منشأ غلط عالمه ذو القرنین لقبلو ایکی سلطان عظیم الشان
وصاحب قران وسیاح جمیع ممالك جهان کلدیکیدر یاخود حقیقتده ایکیسنك دخی اسمی اسکندر اولمغله
التباس ایکی جهتدن اولدیغیدر والله تعالی اعلم (طلب آب حیات) تفسیر مدارکده حضرت رسولدن
مرویدرکه ذو القرنینك ابتداء امری بوایدیکه کتابلرده کورمش ایدیکه اولاد سامدن بری آب حیات
ایچمکدن ایچوب قیامته دك معمر اوله * پس اول هوس ایله آنی ارامغه کیدوب خضرانك وزیری
ودیزه‌سی اوغلی اولوب مقدمۀ عسکرده اولمغین بولوب ایچوب ذو القرنینه اکاراست کلدی * تفسیر بنا بعده
مذکوردرکه ذو القرنینه بر پیر بن شیث بن آدم وصیتنامه‌سنده اوقومشدرکه مغرب طرفنده برقرا کوانق
برده آب حیات بکاری واردر دیدکده ذو القرنین اول آرزو ایله مغرب طرفنه عزیمت ایلدی * بعض معتبراتده
مذکوردرکه ذو القرنین ظلماتك قطب شمالیسی طرفنه قریب اولان یاننده‌ن کیروب عین الحیاتی ارایوب
ظلماتده جمله اون سکز کون کزوب بعده طشره چیقوب ولایت عراقه کلدی * تفسیر لبابده مذکوردرکه
حضرت خضر علیه السلامك معمر اولمسنه سبب بودرکه ذو القرنین آب حیاته ارشمك ایچون ظلماته
کیروب خضر علیه السلام سرعسکری اولمغین راست کلوب آندن ایچوب اول صودن شرب وغسل ووضوء
ایدوب خدای بی انبازه نماز قیلوب بوطرفده ذو القرنین حکمت خالق الکونین ایله یول آزوب اول مطلب
اعلایه ومقصد اقصایه وصول حصول بولمامغین خاسر وخائب راجع وآیب اولدی (نظم) دورایدلدنبرو بو
چرخ فلك * کیسینه امك کینه یمك (قصۀ وفات) تفسیر ابو السعودده مرویدرکه ذو القرنینه
دائما منجملرسنك وفاتك دموردن براوستنده اغاجدن کولك التنده اوله‌جقدر دیو خبر تعجب اثر ویروب
هرفتح ایتدیکی شهرك مالنی بنه آنده دفن ایدوب محلنی واوصافنی یازوب دفتر ایدردی بابل شهرینه کلدکده
بورنی قنایوب مزاجنه غایت ضعف کلوب آتدن دوشمکین التنه دموردن جبه‌لر دوشنوب برمقدار
اویخویه واروب کونش انجتدکده کوالکه لك اوماق ایچون اوزرینه قلقان طوتدقلرنده باقوب کوروب
اشته دموردن یر ایله اغاجدن کولك بودردیوب وصیتلر ایدوب وفات ایتدی اوحالده بیك التیوز یاشنده
ایدی بعضلر اوچ بیك یاشنده ایدی دیوب لکن حافظ ابن کثیر قول ثانی غریبدر وآندن اغرب اوتوز التی
یا اوتوز ایکی یاشنده وفات ایدوب سلیمان پیغمبردنصکره کلمشدر دیدیلرك کلامیدر زیرا بودیدکاری
ذو القرنین اول دکلدر بلکه ذو القرنین ثانیدر دیوب * اشبو تاریخ مرآت الکائنات مؤلفی اولان عبد
احقر وذره کمتر ایدر ذو القرنینه اسناد واثبات اولنان کیفیت وفات دخی غرایب روایاتدندر زیرا ذکر اولنان

تفصيل اوزره يورتى قنايوب وفات ايدن اسكندر ثانى ايديكى تواريخده مقرر ومحرردر پس كيفيت وفات
ذوالقرنين اكبر الله اعلم تاريخ ميرخوانده مسطر اولاندر كه تأييد خالق كونين ايله ذوالقرنين ضبط
وتسخير ممالك دنيا واحكام صاحب قرانلغى اجرا وامضا ايدوب اشغال امور سلطنت ودين اسلام على
وجه الكمال والتمام انتظام بولدقده سپاه ظفر پناهه من بعد قرار وحضور ايچون دستور ويروب كندوسى
ديار عربده مدينه ايله شام اراسنده دمشق شام شهرينه بش كونلك يرده دومة الجندل نام محله واروب
خلقدن عزلت وفراغت وطاعت وعبادت حقه مداومت ايدوب زمان يسير واوان قصير چكدكده كاربان
روح روانى جانب جنانه روان اولوب (محرره) راه عقبايه باغليوب محمل * جنت عدنى ايلدى منزل
(نثر) بنه تاريخ ميرخوانده بعضلر قولنجه مكهٔ مكرمه اطرافنده تهامه ولايتنك طاغلرنده بعضلر
قولنجه مكه شهرينك كندوسنده مدفوندر دیو مذكوردر والله اعلم (امور متفرقه) تاريخ ميرخوانده
مذكوردر كه حضرت ذوالقرنين آق وقرمزى بكزلو اورته بويلو بيوك باشلو ايرى كوزلو اولوب ايكى كيسوى
خوش بويى وار ايدى خلوق وصدوق حقه خاشع خلقه متواضع اصناف الطاف بهيهٔ الهيه يه نائل وغزا
وجهاد وعدل عباد وتعمير بلاده مائل ايدى مال بى مآل دنياى سريع الفنادن ربع العنادن اجتناب وكريز
ايدوب اهل زهد وتقوى وپرهيز اولمغين كد يمين وعرق جبين ايله چكمك مراد ايدينمكين دست حق پرست
باطل شكستى ايله فى الغداة والاصيل زنبيل اوروب نفسنه وعيالنه بهاسندن خرج ايدوب معاشندن
ارتانجه سن اصحاب فقر واستحقاقه تصدق وانفاق ايدردى * كتاب الاوائلده دنياده ابتدا مصافحه ايتمكى
پيدا ايدن ذوالقرنيندر ديوب كشافده جميع ممالك دنيايى كندويه مسخر ايتمك بنى آدمدن همان درت
كمسنه يه ميسر اولمشدر برى اسكندر برى سليمان پيغمبر ايكيسى دخى نمرود لعين ايله بخت نصردر ديوب
تفسير لبابده بخت نصر يرينه ضحاك ذكر اولنوب كشافده بخت نصرك ذكر اولنديغى سهودر زيرا بخت نصر
مستقل پادشاه اولميوب عجم پادشاهى كشتاسب طرفندن بابل بككى ايدى ديوب بعض معتبراتده
ابن اسحاق بتون دنيايه همان اوچ كمسنه مالك اولمشدر كه نمرود وذوالقرنين وسليمان پيغمبر ديوب تفسير
مدارككده شداد بن عاد دخى جمله دنيايه مالك وحاكم اولمشدى ديو مذكوردر والله اعلم (فصل در احوال
شادون عليه السلام) بوقاروده باب خضر عليه السلامده تفصيل اولنديغى اوزره خضر برسببله كندويى
قول ايدوب صاتلمغه راضى اولوب بعده آزاد اولدقده سابقا مقامى اولان لب دريايه واردقده شادون پيغمبرى
صواوستنده اياغ اوزره طوروب خضرك آزاد اولمسنه دعا ايدر كوروب بو اشدقلرنده ارالرنده نيجه كلمات
اولوب خضره نصيحتلر ايتمشدر تفصيلى بوقاروده نظر اولنه (فصل در احوال اخوهٔ يوسف عليه السلام)
كه اسحق بن ابراهيم عليهما السلام اوغلو يعقوب عليه السلام اولادى اولمغين بونلره اسباط ديرلر زيرا اوغل
اوغلنه قيز اوغلنه عربجه سبط ديرلر تفاسيرده وتواريخده مذكوردر كه يعقوب عليه السلام دينه سينك
ياخود طايسنك قيزى ليايى نكاحلنوب اول شريعتده نكاحده جمع اختين جائز اولمغين ليانك همشيره سى
راحيلى دخى نكاحلنوب ياخود راحيلى ليا وفات ايتدكدنصكره الوب على كل حال ليادن روبيل شمعون لاوى
يهودا ايساخار زابلون آدلو اوغللرى دينه آدلو بر قيزى اولوب راحيلدن اولاد كلمدكده كندو رضاسيله ايكى
جاريه ويروب انلردن دان نفتالى جاد اشير آدلو اوغللرى اولوب يعقوب عليه السلام التمش اوچ ياشنه واردقده
راحيلدن يوسف وايكى ييلدنصكره بنيامين آدلو اوغللرى اولوب بو جمله نك بيوكرى بعضلر قولنجه يهودا
ابن عباس واكثر علما قولنجه روبيل اولوب يوسفدن غيريسنك اعقل واكملى يهودا مجاهد قولنجه سردارلرى
شمعون ايدى تفسير لبابك بر محلنده علمادن بر طائفه اولاد يعقوب عليه السلامده حضرت يوسفدن غيريلرى
پيغمبر اولمامشدر ديوب اولمشلردر دينلر (قولوا آمنا بالله وما انزل الينا وما انزل الى ابراهيم واسمعيل واسحق
ويعقوب والاسباط) آيتيله استدلال ايدوب لكن بو استدلال ضعيفدر زيرا اولا اسباطدن مراد قبائل
بنى اسرائيلدر كه ايچلرنده پيغمبرلر وار ايدى ثانيا اسباطدن نبوتله مخصوص اولان يوسفدر برادرلرينك
نبوتنه نص يوقدر ديوب بر محلنده دخى صحيح بودر كه اخوهٔ يوسف انبيا دكللردى انبيا اولدقلرسه يوسفه
ايتدكارى جفالر نبوتلرندن مقدم اولمش اولور ديوب كشاف وغيريده نبوت اسباطده اختلاف واردر

مرويدركه (يا ابانا استغفر لنا ذنوبنا انا كنا خاطئين) ديدكلرنده يعقوب عليه السلام قبله يه قارشو اياغ اوزره
دعا ايدوب يوسف عليه السلام پدرلرى اردنده آمين ديوب بونلرك اردنده جمله برادرلر خضوع وخشوع ايله
طوروب بعده يكرمى ييلدك هر جمعه كيجه سى اوغللرينك عفو سيئاتلرى ايچون دعا وتضرعات ايدوب
اثر اجابت ظاهر اولمغين عاجز ديكر كون اولدى ديو غايت محزون اولدقلرنده جبرائيل عليه السلام كلوب
الله تعالى اوغللرك حقنده كى دعاكى قبول ايدوب سندنصكره جملهسنى پيغمبر ايتمكى مقدر ومقرر ايتدى
ديو جملهسنى مبشر ايتدى ديو محرردر يوسفدن غيريسنك مستقلا حاللرى نامضبوط اولوب تواريخده
مشروح ومبسوط اولمامشدر بعض كتبده بونلرك جملهسى مصرده وفات ايتديلر ديوب * نيجه معتبراتده
مذكوردر كه اسباطدنصكره كلان جميع انبيا ومرسلين بونلرك نسلندندر الا ايوب وشعيب ويونس ومحمد
عليهم الصلاة والسلام * مرويدركه حق تعالى ذريت يعقوبه غايت كثرت وبركت ويروب يعقوب ايله مصره
كيردكلرنده ذكور واناث جمله يتمش ايكى كمسنه ايكن بونلرك نسلى اولان بنى اسرائيل طائفهسى درتيوز
ييلدنصكره حضرت موسى ايله مصردن چقدقلرنده شيوخ ومرضى ونسادن ماعدا ايچلرنده التى كره
يوز بيك بشيوز يتمش يدى نفر جنكه يرارار واون ايكى كره يوز بيك ذريتلرى وار ايدى ديوب * تاريخ
ميرخوانده اخوهٔ يوسف عليه السلام جملهسى خوبروى سياه موى زيبا صورت سرو قامت مهيب خلقت
اهل شجاعت ايديلر يوسف عليه السلام وفات ايدركن برادرى يهودايى بنى اسرائيله ضابط وحاكم ديكوب
قصهٔ موسى وفرعونى تفصيليله خبر ويروب مصردن چقدقلرنده ولايت شامه بنى تابوتمله بيله ايلتسون
ديو وصيت ايلدى اكثر مؤرخين اولاد يعقوب عليه السلام مرسليندن اولوب هر برى كندى اولاد
واحفادين هدايت وارشاد ايله مأمور اولمشلردر ديوب بعده بحكمة الله بنى اسرائيلده نبوت نسل لاوى يه
سلطنت نسل يهودايه مخصوص اولدى مؤرخيندن هيچ بر كمسنه اسباطك احوالن بيان ايتميوب همان
بو مقدار ديمشلردر كه روبيلك ايساخارك دردر نفر دانك ايكى زابلونك اوچ يا درت اشيرك درت جادك التى
حضرت يوسفك ايكى بنيامينك اون اوچ يهودانك بش نفر صلبى اوغللرى اولوب موسى عليه السلام بونلرك
اولادندن يشده يكرمى ايله اللى ماببننده اولنلرى جنكه يرار ديو مصردن چقدقلرنده دفتره الدقده
روبيلك اولادى قرق التى بيك ايساخارك قرق بر بيك بشيوز دانك التمش ايكى بيك سكز يوز زابلونك اللى بش
بيك درتيوز ياخود اللى اوچ بيك درتيوز اشيرك قرق بر بيك اوچيوز اللى شمعونك اللى طقوز بيك اوچيوز
حضرت يوسفك يتمش بيك بشيوز بنيامينك اوتوز بش بيك درتيوز يهودانك يتمش درت بيك درتيوز
لاوى نك برآيلقدن يوقاروسى يكرمى ايكى بيك نفر موجود بولنديكه بو جمله بشيوز بيك واللى بيك يوز اللى
عدد اولوردى ديوب لكن عربى يه ترجمه اولنمش توراتده اولان تفصيلك اجمالى بودر كه مصردن بنى اسرائيله
موسى عليه السلام چيقوب فرعون غرق اولدقده بريه سيناده امر حقله بوقلمه ايتدكده يكرمى ياشندن
يوقاروده اولنلرك جنكه يرارلرى التيوز بيك واوچ بيك بشيوز اللى كمسنه بولنوب قرق التى بيك
بشيوزى روبيلك اللى طقوز بيك اوچيوزى شمعونك قرق بش بيك التيوزى جادك يتمش درت بيك
التيوزى يهودانك اللى درت بيك درتيوزى ايساخارك اللى يدى بيك درتيوزى زابلونك قرق بيك
بشيوزى افرائيم بن يوسفك اوتوز ايكى بيك ايكيوزى ميشا بن يوسفك اوتوز بش بيك درتيوزى بنيامينك
التمش ايكى بيك يديوزى دانك قرق بر بيك بشيوزى اشيرك اللى اوچ بيك درتيوزى نفتالينك اولادى ايدى
لاوى بن يعقوب عليه السلام سبطى كه حضرت موسى عليه السلام انلردن ايدى مهبط وحى الهى ومحط
انوار واسرار نامتناهى اولان قبة الزمان جليل يعنى مسجد شريف بنى اسرائيلك خدمت وحفظنه تعيين
اولنوب عددلرى يكرمى ايكى بيك كمسنه ايديلر كه بونلر سائر عسكر ايله عدد وضبط اولنمامغه امر الهى اولوب
بعده عدد اولنمغه امر اولندقده برآيلقدن يوقاروسى جمله يكرمى ايكى بيك كمسنه بولنوب بونلر خدام كرام
مسجد عالى مقام اولمغين سائر عسا كردن ممتاز وسرفراز ايديلر نسل اسباط اولان بنى اسرائيلك اكثر احوالى
يوقاروده انبيا احوالنده بيان اولنوب اجمال احوال كليهلرى جلد ثانى اواخرنده باب امم عالمده مستقلا
بيان اولنور (فصل در احوال يوسف ثانى) كشاف وغيريده (ولقد جاءكم يوسف من قبل بالبينات

نمازلتم فی شك مما جاءكم به حتی اذا هلك قلتم لن یبعث الله من بعده رسولا) آیتنده یوسف مذكوردن مراد
یوسف بن یعقوب علیه السلامدر بعضلر دیدیلر كه یوسف بن ابراهیم بن یوسف بن یعقوب علیه السلامدر كه
اهل مصره پیغمبر اولوب یكرمی یل ایچلرنده پیغمبرلك ایله طوروب بعده وفات ایتدی دیو مذكوردر
(فصل در احوال موسی بن میشا بن یوسف علیه السلام) عرایس ثعلبیده مذكوردر كه مؤرخلر دیدیلر كه
یوسف بن یعقوب علیه السلام وفاتندنصكره مصرده نسل اولاد یعقوب علیه السلام چوغالوب ایچلرنده
بكار ظهور ایدوب اكثر خلق فسق وفساد وظلم عباد وسحر وكهانته میله معتاد اولدقلرنده حضرت یوسف
ابن یعقوبك اوغلو میشانك اوغلی موسی بنی اسرائیلی شرع خدایه وراه هدایه دعوت ایچون جناب حقدن
نبی مرسل اولوب فرعونه مرسل اولان حضرت موسی علیه السلام ابن عمران ولادتندن ایكیوز یل
مقدم ایدی پس بوكا بعض قوم اطاعت بعض قوم مخالفت ایتدیلر * وهبدن مرویدر كه موسی بن میشایه
وحی اولندی كه قومكه دیكه سحر وكهانت وتطیر ایدندن واینديرندن بن بری یم بكا صدقله ایمان كتورن
بكا توكل ایلسون كه بن اكا معینم بندن غیره توكل ایدنی اوغیره محتاج ایدرم غیره محتاج ایتدیكم بلااره
حاضر اولسون بكا یقین اولانه بن دخی یقین اولورم بندن ایراغ اولاندن بن دخی ایراغ اولورم قوللریمه دیكه
بنی ذكر ایتمكدن غافل اولسونلر هر شهوت وآرزو زماننده موتی ذكر وفكر ایتسونلر كه موتك ذكری
هر شهوت ولذتی طاغیدر * بعض تواریخده عاصیلره شویله دی صالح ومتقیلره شویله دی بكا وه پادشاهلره
شویله دی دیو وافر نصیحتلر بیوریلوب موسی بن میشا علیه السلام حق تعالینك جمله بیوردقلرینی تفصیل
اوزره بنی اسرائیله خبر ویردكده جملهسی نصایح الهیهیی قبول ایدوب بو حال ایله موسی علیه السلام ایچلرنده
نیجه یللر پیغمبرلك سوروب بعده وفات ایتدی دیو زیاده اولنمشدر * تفسیر كوراینده عنده حاضورا شهرینك
خلقنه موسی بن میشا پیغمبر مرسل اولوب اول قوم آنی قتل ایتمكین حق تعالی آنلره بخت نصری حواله
ایتدی دیو تفصیل اولنوب لكن بخت نصر زمانی غایتده مؤخر اولمغین اشبو شهید اولان پیغمبر حنظله اولمق
اصح اولمغین اول قصه عن قریب فصل حنظلهده بیان اولنور والله اعلم (فصل در احوال جرجیس اول
علیه السلام) عرایس ثعلبیده مذكوردركه یعقوب علیه السلام نسلندن اولوب حضرت یوسفدنصكره مصر
خلقنه نبی مرسل اولوب انلره ایمان تكلیف وعذاب حقدن تخویف ایدوب عنادلری ازدیاد بولدقده جرجیس
جفا اندیش انلره بددعا ایتدكده زلزله ایله جملهسی هلاك اولوب حق تعالی جرجیسی هوایه رفع ایدوب بر ایله كوك
اراسنده دریا كنارنده قدرتدن قورلمش بر نورانی آق چادر ایچنده عبادته مشغول اولوب سلیمان پیغمبری
كورمینجه وفات ایتمكدعا ایتمكین چوق یشایوب بعده سلیمان ایله هواده بولشدقده وفات ایدوب بو قصهنك
تفصیلی سلیمان پیغمبر احوالنده كچمشدر اكا نظر اولنه (فصل در احوال بشر بن ایوب علیه السلام)
بعض تواریخده مذكوردركه باباسی ایوب پیغمبر وفاتندنصكره حق تعالی بونی دیار شامده بنی اسرائیله
نبی مرسل ایدوب بر روایتده یوز پیغمبری یهودیلر قتل ایتمك دیلدكلرنده جملهسی قاچوب انلری حفظ
ایتدیكیچون ذوالكفل دیمكله ملقب اولان بشر علیه السلام درقدسده نابلس قصبهسنك قریهلرندن
كفرحارس آدلو قریهده وفات ایتمشدر مدت عمری یتمش یل ایدی قرآنده مذكور اولان ذوالكفل بر روایتده
بشر اولوب قول اصح اوزره غیری كمسنه ایدیكی عن قریب ذوالكفل فصلنده بیان اولنور لكن تواریخدن
منهم اولان بودركه بشره دخی بعض سببله ذوالكفل دیرلر ایدی زیرا عرایس ثعلبیده مذكوردركه ایوب
علیه السلام وفات ایتدكدنصكره اوغلو بشری الله تعالی روم طائفهسنه نبی مرسل ایتدكده انلر بوكا ایمان
كتوروب بعده كفاره غزا فرمان اولدقده عجز وضعف بیان ایدوب یا نبی الله بز بر طائفهیز كه ممات سومیوب
حیاتده ثبات ایسترز الله ورسولنه عصیاندن دخی خائف وهراسانز بزم ایچون دعا ایله كه الله تعالی
عمرلریمزی اوزون وقدر معتاددن افزون ایلیوب چاق بز موت استمینجه روحمزی قبض ایتمیه تا كه رضاسیچون
غزا ایدوب اداء عبادات نوافل وفرض ایدهیوز دیدكلرنده بشر علیه السلام بكا امر عظیم وثقیل تكلیف
وتحمیل ایتدیكز دیوب جناب خدای بی انبازه نماز ونیاز ایتمكین یا بشر قومكك سوزلرین ایشیدوب مرادلرین
ویروب عمرلرین اوزون ایتدم چاق كندیلر موت استمینجه وفات ایتمسونلر سن بنمچون انلره كفیل اول

دیو وحی الهی كلدكده قومنه خبر ویروب امر الهی اوزره كفیل اولمغین ذوالكفل دیو آد قونوب بعده قومی
اولان طائفهٔ روم عمرلری اوزانوب اولادلری چوغالوب ولایتلرینه صغماز اولوب كمال كثرتلرندن امر معاش
وغیریده مضایقه چكر اولدقلرنده حضرت بشره بزم ایچون تكرار دعا ایله كه اولكی كبی عمرلریمز قصه اولوب
طول عمرلرمزدن قورتلالم دیو ابرام ایتدكلرنده یا بشر قومكه دیكه بنم انلره خیر صاندیغم انلرك كندولره خیر
صاندقلرندن یكدر دیو وحی كلوب بعده اولكی كبی عمرلری قصه اولدی بو سببدندركه روم طائفهسی غایت
چوغالوب حتی زمرهٔ انسان التی بولك اولوب بشی رومدر دیمشلر وهبدن مرویدركه بشر علیه السلام مدت
عمرنده ولایت شامده مقیم ایدی (روایت اخری) بعض تواریخده كعبدن مرویدركه ایوب علیه السلام وفات
ایتدكده التمش بیك دوه وصغری وقری كره یوز بیك قیون وبكیسی وبش بیك قولی وجاریهسی وبیحد چفتلكلری
اولوب حومل مقبل رشید رشد بشیر آدلو بش نفر اوغللرینه بن فقرایه مالم نیجه بذل وانفاق ایدر ایدم سز
دخی اویله ایده سز دیو وصیت ایدوب بعده ولایت شام پادشاهلرندن لام بن دعام بلاد شامه واولادینه تغلب
ایدوب عمالك شامی طوارلری بكزله طوتدیكز البته بكا جمله مالكزك نصفنی ویروب همشیره كز فلانهیی بكا نكاح
ایدهسز یوخسه اوستكزه عسكر چكوب جمله مالكزی آلورم دیو خبر كوندروب ایوبك بیوك اوغلی حومل
برادرلر ایله طانشوب بشیر لام جبار عنیددر دفع شری ایچون بر مقدار مال كوندرهلم دیدكده حومل عناد
ایدوب عسكر جمع ایدوب جنك اولدقده لام حوملی قاچروب بشیری وجم غفیری اسیر ایدوب مالارین غصب
وغارت ونهب ایدوب بشیری حبس ایتدكده حومل برادرین تخلیص ایچون لامه وافر مال ایلتمك اوزره ایكن
ایلتمه و برادرك ایچون قورقمه كه لام ایمانه كلوب برادركی آزاد ایتسه كركدر دیو واقعهده كوروب لام حومله
البته بكا مال كوندر یوخسه بشیری آتشه یقارم دیو خبر كوندروب حومل دخی بن دوشمده نهی اولندم
دیو جواب كوندردكده لام بشیره قاقیوب سن مال كلسنه كفیل اولمش ایدك اگر كوندرمزلر ایسه سنی
آتشه یقارم دیوب بشیر دخی حومله خبر كوندروب اودخی واقعهسی خبرنی كوندردكده بشیر سوینوب
بعده لام بی آرامه شدت غضبندن صحرای صبرودرنك حلقهٔ میم كبی تنك اولمغین بر خندق قازدروب آتش
یاقدروب بشیری ایچنه آتدقده یانمیوب لام حیران اولوب ای اولاد اسحق سز اسحر سحرهٔ آفاقسز دیدكده
بشیر حكمت سمیر بز سحره دكلز لكن بزم جد اعلامز خلیل اللهی نمرود آتشه اتدقده الله تعالی اكا آتشی
برد وسلام ایدوب آنك اولادنه دخی بویله احسان وانعام ایدر دیو كلام ایتدكده لام قبول ایمان واسلام ایتمكین
دختر حضرت ایوبی شرع ایله نكاح ایلیوب اولاد ایوب ایله بارشوب قارشوب سابقا ماله كفیل اولدیغیچون بشیره
ذوالكفل دینوب ولایت شام اهلنه حق تعالی انی رسول ایدوب بعده عسكر اسلام ایله لام داءما كفاره
غزا ایدوب بعده حومل ایله بشیر علیه السلام بعده لام دخی وفات ایدوب بعده اهل شام اوزرینه كفار اولان
عمالقه غلبه ایدوب بعد زمان حضرت شعیب علیه السلام پیغمبر اولدی (فصل در احوال كالخ)
تفسیر ابابده قصهٔ خضر وموسی علیهما السلامده (واما الجدار فكان لغلامین یتیمین فی المدینة وكان تحته
كنز لهما وكان ابوهما صالحا) آیتنده بو ایكی یتیمك اسمی اصرم ایله صریم ایدی بعضلر قولنجه كنزی دفن ایدن
ددهلرینك اسمی كالخ اولوب پیغمبر ایدی دینوب * كشافده حضرت جعفر صادق كنزی دفن ایدن رجل صالح
ایله او یتیملر ماییننده یدی اتا وار ایدی دیمشدر دینوب * تفسیر قاضیده مزبور كالخ سیاح ایدی دینوب
آیت مزبورهده اشارت اولنان قصهٔ كنز وجدار بو فاروده باب موسی علیه السلامده وقصهٔ خضرده تفصیل
اولنمشدر (فصل در احوال كالب بن یوقنا) یهودا بن یعقوب علیه السلام نسلندن ایدی بعض معتبراتده
كالوب دیو یازلمشدر * فواتح مسكیهده بونكچون بعضلرنی بعضلر ولی ایدی دیمشلردر دینوب * تاریخ
میرخوانده مفصلا مذكوردركه اكثر علما یوشعك خلیفهسی اولان كالب بن یوقنا نبی مرسل ایدی دیوب
صحت نبوتنه نص توراتده دلائل كثیره واردر حضرت موسی علیه السلام حیاتنده بنی اسرائیلك اون ایكی
فرقهسندن نسل یهودا سبطنه كالوب نقیب وضابط اولوب حضرت موسانك كندیدن بیوك اولان
همشیرهسی مریمك زوجی اولمغین موسانك انشتهسی وهارون ویوشعدنصكره موسانك وجمله بنی اسرائیلك
مقبولی ایدی صحرای تیهده موسی علیه السلام تجسس احوال قوم جبارین ایچون یوشع وكالوبی واون نفر

سائر نقباسی کوندروب واردقلرنده جبارینی غایت مهیب وبلند قامت کورمکین موسایه کلوب
خبرویردکارنده بنی اسرائیل طویمسونلر دیو تنبیه ایدوب یوشعله کالوبدن غیریلری خلقی تخویف ایدوب
بوایکیسی قورقه کز جسامتلری وارایسه ضعف قلبلری دخی واردر فرصت ونصرت بزمدر دیو تسلیت
ویروب (قال رجلان من الذین یخافون انعم الله علیهما ادخلوا علیهم الباب فاذا دخلتموه فانکم غالبون)
آیتنده رجلاندن مراد یوشعله کالبدر یوقاروده تفصیل اولندیغی اوزره موسی وفاتندنصکره یوشع خلیفه
وپیغمبر اولوب بنی اسرائیلله اریحایی بعده نیجه ولایتلری فتح ایدوب بعدزمان یوشع وفات ایده یورکن
کالوبی خلیفه دیکوب اودخی یوشعدنصکره کفاراطرافله بعض محاربه لر ایدوب بعده مصره کیدوب
ممالک مصر وشام بنی اسرائیل ضبطنده اولوب کالوب سلطنت ونبوت اوزره نیجه زمان طوروب وفات ایدرکن
شاقوس آدلو صلبی اوغلی یرینه خلیفه دیکدی تواریخده کالوبک حلیه واوصاف ومدت عمری ودعوتی ومحل
وفات ودفنی مذکور اولمامشدر (فصل دراحوال اغاثادیمون حکیم) علماء آل عثماندن وعظماء ذوی
العرفاندن خطیب قاسم زاده مرحومک روض الاخبار آدلو کتابنده اسقلنینوس حکیم بلاد روم وعمده
علم طبده تکلم ایدنلرک ابتداسیدر حضرت موسادنصکره اولوب اغاثادیمون مصرینک شاکردلرندن اولوب
اسقلنینوس وفات ایتدکده اون ایکی بیک شاکردی وارایدی اغاثادیمون ایچون دیمشلردرکه مصر خلقنه اهل
یوناندن پیغمبر اولنلرک بریسیدر اغاثادیمونک معناسی سعید الجد دیمکدر دینوب بعض معتبراتده ادریس
علیه السلام پیغمبرک استادی اهل مصردن بنه مصر خلقنه نبی مرسل اولان غاذیمون یاخود اغثادیمون
یاغوثادیمون اولوب معناسی سعید الجد دیمکدر بعضلر غوثادیمون شیث پیغمبردر دیمشلر دینوب * فوایح
مسکیه ده شیث پیغمبرک اسمی صابئه طائفه سی ایچنده اغاثادیمون ایدی دیو مذکوردر والله اعلم
(فصل دراحوال ذوالکفل علیه السلام) تفسیر قاضیده (واذکر اسمعیل والیسع وذا الکفل) آیتنده ذوالکفل
الیسع پیغمبرک عمیسی اوغلیدر یاخود بشر بن ایوب علیه السلامدر نبوتنده ولقبنده اختلاف اولنوب
یوزنفر پیغمبر قتلدن قاچوب بوکا صغنوب جمله سنی حفظ ایتمکین * بعضلر قولنجه هرکون یوز رکعت نماز
قیلر برصالح کمسنه نک عملنی کندی دخی ایتمکه تکفل یعنی تعهد ایتمکین ذوالکفل دیو ملقب اولدی *
تفسیر کورانینک برمحلنده ذوالکفل ایله الیسع پیغمبر عمی اوغللریدر دینوب برمحلنده دخی ذوالکفل الیاس
یا یوشعدرکه لطف الهیدن حصه دار یاخود زمانی پیغمبرلرینک عمللری ضعفی قدر عمللری وارایدی انکیچون
بو اسم اشرف واسمی ایله مسمی اولدی * بعضلر دیدیلرکه ذوالکفل زکریادر حضرت عیسی علیه السلامک
والده سی مریمک تربیتنه متکفل اولدیغیچون یاخود پیرایکن اوغلو یحیی وجوده کلدیکیچون ذوالکفل
دیدیلر * تفسیر تبصیرده حسن بصری قولنجه ذوالکفل حزقیل علیه السلامدرکه یتمش پیغمبری قتلدن
قورتاروب حفظ ایتدیکیچون دیدیلر دینوب * تفسیر واحدیده عطادن مرویدرکه انبیاء بنی اسرائیلدن
برینه الله تعالی وحی ایتدیکه روحکی قبض ایتمک دیلرم سلطنت وریاستکی بنی اسرائیله عرض ایله ایچلرندن
هرکیم که جمیع ایامن صیامله ولیالیسن صلوة وقیامله کچوروب برمقتضای شرع وادب بی تهور وغضب
خلق اراسنده حکومت وقضا ایتمکه تعهد وتکفل ورضا کوسترسه ملکی اول مرده سلیم تسلیم ایله دیو
وحی الهی اولدقده بودخی امر رب الانامی خلقه عرض واعلام ایتدکده برتازه یکت قالقوب دیدیکه
جمله سنی تعهد ایدرم دیو واقعا طیب خاطر وصفا ایله جمله وعده لرینه وفا ایتدکده عندالله مشکور ومأجور
اولوب شرف نبوته واصل وذوالکفل لقبیله تلقب حاصل اولدی دیو مذکوردر * ذوالکفلدن مراد زکریا اولمق
احتمالیکه تفاسیرده احداقوالدر دینمشدر آنده عدم صحت ظاهر ایکن عجبدرکه مفسرین عدم تعرضله
غفلت ایتمشلردر زیرا سورۀ انبیاده (واسمعیل وادریس وذوالکفل) دیو بیوریلوب برآیت اشاغیده (وزکریا
اذنادی ربه) دیو بیوریلوب عطف ایدسه مغایرت اقتضا ایتمکین زکریا ذوالکفلک غیری ایدوکی یا مقرریا احتمال
اظهردر ما بیننده فاصلۀ کثیره یوغیکن شخص واحدهم لقبیله هم اسمیله ذکر اولنمق نوعا بعید ایدوکی معلوم
اهل طبع سدیددر * فوایح مسکیه ده صحابه دن ابوموسی الاشعری ذوالکفل نبی دکل ایدی برصالح کمسنه ایدی
دیمش دینوب لکن قرآنده انبیا اراسنده ذکر اولنوب آنلرک اوصافیله توصیف اولنمش ایکن پیغمبردکلدر دینلک

خلاف

خلاف ظاهر ایدوکی باهردر (اصح اقوال) تاریخ میرخوانده کمال تفصیله مذکوردرکه ذوالکفل پیغمبر
کیم ایدوکنده اختلاف اولنوب بعضلر حزقیل علیه السلامدر بعضلر بشر علیه السلامدر دیوب اصح اقوال
بودرکه الیسع پیغمبرک وصیسی یعنی خلیفه سی اولوب حزقیل ایله بشر دخی ذوالکفل ایله ملقب اولوب انلر
بوندن مقدم ایدیلر بعضلر اشبو لقبله ملقب اولمسی الیسعک علیه السلام امورینه متعلق وصایاونصایحن
بنی اسرائیله تبلیغ وایفا به وانلری راه هدایه ورضاء خدایه رهنما ومرشد اولمغه متکفل ومتعهد اولدیغیچوندر
دیوب بعضلر دیدیلرکه قبل النبوه ملوک شامدن برینک مقرب ومقبولی ایدیکه بنی اسرائیله عدو اولوب
داغما جنکه عسکر کوندرردی بردفعه دخی کوندروب علما وصلحادن یوزنفر کمسنه اسیر کتوردکده
پادشاه انلره سیاست ایتمک دیلیوب ذوالکفل اخشام قریبدر بونلری بوکیجه بکا امانت ویر صباح کتورمکه
تکفل ایدرم دیوب عدولری کثیر وقلبلری کسیر اولان اسیرلری کندی خانۀ شرف آشیانه سنه ایلتوب
زنجیرلرین چقاروب اطعام وانعامدنصکره جمله سن بازاد وازاد ایدوب بعده شاه کمر اهلک غضب وعتابندن
وعنفله خطابندن نیتنده اخلاص ایله احسن وجهله خلاص بولمغین بنی اسرائیل ایچنده ذوالکفل لقبیله
اشتهار حاصل ایدوب بعد زمان نبوت ورسالت سعادتنه واصل اولدی * بعضلر دیدیلرکه عمالقه دن کنعان
آدلو پادشاهه جناب حقدن مرسل اولدقده مزبور کنعان بندن عظیم کناهلر صدور ایتمشیکن ایمانک
قبولنه سندن برعلامت صحیحه استرمکه وفات ایتدیکمده قبرمه بیله دفن اولنوب اهل جنتدن اولهیم یوخسه
ایمانمک قبوان ایتدن بیلهیم دیدکده بودخی نوله دیوب کفالتنامه یازوب کنعان سعادتنشان نامۀ بشارت
عنوانی رجاء جنان ایله حرزجان وقوت جنان ایدینوب سلطنتندن فراغت واختیار کوشۀ قناعت ایدوب
خلقدن عزلت وحقه عبادت اوزره وفات ایتدکده کفالتنامۀ همایون بیله مدفون اولمغین الله تعالی
انی اهل جنت ایدوب حقیقت حاله وحقیقت مقاله علامت اولمغیچون ایرتسی ملائکه دن بریسی اول
تذکرۀ مورثة التبصره یی کتوروب خلق آنی کوردکارنده ذوالکفلی تصدیق ایدوب ایمانه کلدیلر ذوالکفل
علیه السلام بوجمله نک دخی اهل جنت اولمرینه کفیل اولوب مرورشهور ودهورله ذوالکفل لقبیله مذکور
ومشهور اولدی بلاد شامیۀ شامیه نک برنده وفات ایتمشدر دیرلر والله اعلم (فصل دراحوال مخلیقای عابد)
زین المجالسده وهبدن مرویدرکه بنی اسرائیلده مخلیقا نام برکمسنه وارایدی اوزمانده اوچیوز ییل عبادت
ایدنه جناب حقدن وحی کلوردی مخلیقا دخی سیاحته چیقوب برطاغده مغاره یه کیروب قدیمدن اومحلده
اولان خرما اغاجندن هرکون خرمابتمکین انکله کچنوردی اوچیوز ییل عبادت ایدوب بوکا وحی اولمدقده
بنی اسرائیل پیغمبرلرندن برینه واروب دفع ملال ایچون عرض حال ایتدکده دنیادن برنسنه یه قلبی متعلق
ومطمئن اولانه وحی ایتمزم دیه سن دیو بیوریلوب اول نبی دخی خبرویردکده مخلیقای عابد ای رب واحد دنیانک
نسنه قلبم مطمئن اولدی اوله دیو مناجات وعرض حاجات ایدوب مغاره یاننده کی خرما اغاجنه مطمئن ایدیکه
بونک میوه سی بنمچون بیتردیرایدک پس قلبک بالکلیه بکا متوجه دکلدی دیو بیوریلدقده مخلیقای طالب
اللقاء راغب البقا خرمایی کسوب یارب وفاتمه دک بکا رزق ویرمه تاکه سندن غیریه قلبم مطمئن اولمیه
دیوب اوچ کون کیجه سیله متصل باجان ودل عباداته مشتغل ونار محبت الهیه قلبنده مشتعل اولدقده
هرکون طاغ اتکندن قدرتدن بردانه انار کلوب انی غدا ایدینوب دردنجی کون نبوت ایله واصل مراد
ومنشرح الفؤاد اولوب ای عابد اوچیوز ییلق عبادتنکاه اشبو اوچ کونلک عبادتنکی وزن ایلدک بوانلردن
اثقل وافضل کلمکین سکا وحی ایتدم دیو وحی الهی واثر فضل نامتناهی کلدی (فصل دراحوال طالوت)
مرویدرکه طائفۀ بنی اسرائیل پیغمبرلری حضرت اشمویلدن کفارله محاربه یه اوستمزه بر پادشاه نصب ایله
دیدکارنده امر حقله طالوتی نصب ایدوب (قال ان الله اصطفاه علیکم وزاده بسطة فی العلم والجسم) آیتنده
تفاسیرده مذکوردرکه طالوته ویریلان علم یا علم امور سلطنت یاخود انکله بیله علم دیانت وشریعت بعضلر
قولنجه نبوتدر جسمدن مراد طول قامتدرکه زماننده اولان خلقک جمله سندن دراز اولوب خلقک باشلری
بونک اموزینه کلوب برکمسنه الینی یوقارو قالدرسه بونک باشنه کوجله ایریشوردی بعضلر جسمدن
مراد قوتدر بعضلر حسن وجمال صورتدر دیمشلر طالوتک اکثر احوالی یوقاروده باب اشمویل علیه السلامده

ذکر اولنوب بعض احوالی دخی اشاغیده جلد ثانیده ملوك بنی اسرائیلده ذکر اولنور (فصل در احوال لقمان حکیم) تفسیر قاضیده (ولقد آتینا لقمان الحکمة ان اشکر لله) آیتنده لقمان حکمادن اولوب انبیادن اولمدیغی مذهب جمهوردر * علوم نظریه اقتباسیله و علی قدر الطاقة افعال فاضله اوزرینه ملکهٔ تامه اکتسابیله استکمال نفس انسانیه یه حکمت دیرلر * تفسیر کوراتیده حکمت علم مع العملدر که استکمال النفس بحسب القوة النظریة والعملیة دیدکلرینك معناسی و محصلیدر دینوب * تاریخ عمده‌ده لقمان بن باعور ابن ناحور بن آزردر که مزبور آزر پدر ابراهیم علیه السلامدر دینوب عرایس ثعلبیده ابن اسحق قولنجه لقمان ابن باعور ابن آزردر دینوب کشافده مفصلا مذکوردر که حکمت ویریلان لقمان ابن باعوردر که ایوب پیغمبرك همشیره سنك یا دیزه سنك اوغلی ایدی بعضلر آزر قرنلندن ایدی دیمشلر بیك ییل یشایوب داود علیه السلام نبوتدن مقدم مفتی اولوب داود پیغمبر اولدقده لقمان فتوی ویرمکی ترك ایدوب سببی صورلدقده بکا حاجت قالمدقده فراغت ایتمیمی دیوب داوددن علم اوکرنور اولدی بعضلر قولنجه بنی اسرائیل ایچنده قاضی ایدی تابعیندن عکرمه و شعبی لقمان نبی ایدی دینوب اکثر اقوال بودر که نبی اولمیوب حکمادن ایدی ابن عباس قولنجه نبی اولمیوب بر سیاه عرب قول اولوب چوبان ایدی یکه الله تعالی اکا آزادلك میسر ایتدکده کلمات ونصایحندن راضی اولمغین قرأنده حکایت ایلدی تا که ایشیدنلر انکله عمل ایده‌لر سعید بن المسیب قولنجه مصرده بر سیاه عرب ایدی یکه خیاط یعنی درزی ایدی مجاهد قولنجه طوداقلری قالن ایاقلری یارق بر سیاه عرب ایدی بعضلر چوبان بعضلر نجار بعضلر افندیسنه هر کون ارقه‌سیله بر یوك اودن طاشور خدمتکار ایدی دیمشلر * تاریخ الحکماده مذکوردر که داخل ولایت حبش اولان نوبه ولایتندن اولوب دیار شامده مقیم اولان عرب طائفه‌لرندن بر بنك قولی ایدی بعده لقمان ولایت شامده تعلیم علوم و تهذیب اخلاقه مشغول اولوب قدسه قریب رمله شهرنده وفات ایتدی بر روایتده دخی بنی اسرائیلدن بریسی لقمانی اوتوز مثقال آلتونه صاتون آلوب افندیسنه اودن طاشوردی * مرویدر که کندوبی آزاد ایدن افندیسنك انعام واحساندن مالی فراوان اولوب انکله تجارت ایدوب خلقه بی رهن و بی کفیل قرض حسن ویروب اوغللرندن بری ذمم نامه‌ده اولان ماللری جمعه تعیین ایتمشدی * تفسیر کوراتیده لقمان حکیم عبد حبشی ایدی بعضلر نوبی یعنی زنکی عرب ایدی دیمشلر سابقا چوبان اولوب حق تعالی اکا حکمت ویردکده حضرت داود علیه السلام زماننده دلك بنی اسرائیل ایچنده قاضی ایدی بعضلر قول اولیوب آزر اولادندن ایدی دیوب عکرمه و مجاهددن غیری صحابه و تابعیندن جمیع مفسرین لقمان نبی اولمدیغنه اتفاق ایتدیلر قتاده ایدر نبوت ایله حکمتدن برینی اختیار ایتمکه جناب حقدن تخییر اولندقده حکمتی اختیار ایدوب سببندن استفسار اولندقده نبوت بر امر عظیمدر حقنی ادا ایده‌میم دیو قورقدم دیمش بعض کتبده بر بازرگانك قولی اولوب بر حبشی کیشی ایدی بعض کتبده دخی حضرت داودك اوتوز ییل شاکردی اولدی * فوایح مسکیه‌ده لقمان علم و حکمتی بیك پیغمبردن المشدر یعنی بیك پیغمبره یولاشوب هر برندن مستفید اولدی * کتاب عمده‌ده بیك پیغمبره شاکرد اولوب بیك پیغمبر دخی لقمانه شاکرد اولمشلردی دینوب ظاهری لقمانه شاکرد اولدقلری نبوتلرندن مقدم ایدی دیمکدر مستدرك حاکمده خیر السودان ثلاثة لقمان و بلال و مهجع دیو بر حدیث مرویدر اولوب عرایس ثعلبیده دخی مروی بر حدیثك محصلی بودر که لقمان پیغمبر دکلدی بلکه عمیلغنده دیلی چالر بر قول ایدی کثیر الفکر حسن الیقین اولوب اللهی سومکین الله دخی انی سوب اکا حکمت ویردی بر کون نصف نهارده اویورکن اویانوب خلق اراسنده حقله حکم ایتمکه الله تعالی سنی یر یوزینه خلیفه ایتسونمی نه دیرسن دیو هاتفدن بر ندا ایشیدوب اکر ربم بنی مخیر ایدرسه عافیت ایستیوب بلایی قبول ایتمزم اکر البته قبول ایتمك تکلیف ایدرسه امرنه انقیادا قبول ایدرم زیرا بیلورمکه اکا کوره بکا یاردم ایدوب بنی خطا ایتمکدن صقلاردیوب لقمان ملکلری کورمیوب لکن آوازلرین ایشیدوب یا لقمان نیچون خلافتی قبول ایتمزسن دیدکلرنده خلافت و حکومت بر راه پر صعوبت و آفت و مخافت اولوب حاکم ظاهر الشرف تیر محن و احنه هدفدر زیرا ظالم اولورسه مذنب و آثم عادل اولورسه خلقدن رنجیده و متألم اولاسی مقطوع و متحقق ردیمکین بو جواب صواب انتسابی ملائکه‌لر تعجب و تحسین ایدوب بعده لقمان

یاوب اویویوب قلبنه علم حکمت فیض اولمغین اویاندقده حکمت سویلمکه باشلدی لقمانه ندا اولندیغی کبی داوده ندا اولندقده بی شرط و تردد قبول ایدوب بعده داود یا لقمان سعادت سکا که حکمته مظهر اولدك خلافت بلاسندن قورتاریلوب داوده خلافت ویریلوب بلا و فتنه‌یه مبتلا قلندی دیدی (کلمات حکمت) تاریخ میرخوانده مرویدر که لقمان اودن طاشور بر خدمتکار اولوب بر کون افندیسی بر کسنه ایله نرد اوینایوب هر کیم مغلوب اولورسه ایرماغك جمله صوینی ایچوب یا خود جمله مالنك نصفنی غالب اولانه ویرمکه بحث ایتدکده اوینایوب یکلمکین مهلت ایستیوب غم و الم و بحثه ندم ایله اوینه کلوب لقمان خبر الوب افندیسنه تسلی ویروب ارتسی افندیسیله وانك خصمیله ایرماق کنارنه واروب افندیمه اکر بو ایرماقدن دون نرد اوینارکن آقان صوینی ایچمك تکلیف ایدرسك انی حاضر ایله کتور ایچسون اکر شمدی آقان صوینی تکلیف ایدرسك انی طوت تا که آقوب کتمسون اکر ایرماغك بو محلندن یوقاروسنده‌کی صوینی ایچسون دیرسك انی دخی طوت که اشاغیسنه قارشمسون یوخسه مقرردر که بنم افندم دنیانك اولندن آخرنه دك بو ایرماقدن آقان جمله صولری ایچمکه شرط ایتمدی دیدکده حریف ملزم اولوب مالدن فراغت ایلدی لقمانی افندیسی حظندن آزاد ایدوب حکمتلرندن ابتدا ظهور ایدن بو قصه‌در دیمشلر * بعضلر ایدر بر کون افندیسی وار تارلا مزرعه سوسام تخمن الك دیوب بودخی آرپه اکوب بیتدکده افندیسی واروب کوروب نیچون سوسام برینه آرپه اکدك دیوب بودخی آرپه‌دن سوسام بیترصاندم دیدی اودخی بو ظن فاسده سبب ندر دیدکده سنی کوردم مزرعهٔ آخرت اولان دنیاده دائما کناهلر تخمن اکوب رحمت و جنت رجا ایدرسن اکر اعمال سیئه مراتب حسنه‌یی مثمر و محصل و جنت دار النعمته موصل اولورسه آرپه تخمی دخی سوسام بیتورور دیو فکر ایتدم دیدکده بو کفتار عبرت آثار خواجه‌یی خواب غفلتدن بیدار ایتمکین لقمان سعادت نهاد حکمت اعتیادی آزاد ایتدی * مرویدر که لقمان چوبان ایکن یولداش اولان کسنه بعد زمان لقمانك یاننه خلق اوشوب نصایحنی استماع ایدرلر کوروب سن بو حاله نه سبیله واصل اولدك دیدکده صدق کلام و اداء امانت واجتناب کفتن سخن بی منفعت ایله دیدی * کشافده مذکوردر که بر کون بر کسنه لقمانك یوزینه باقدقده حقارتله نظر ایدردیکنی مقرر بیلمکین بو زومه‌نه باقرسن دوداغم کثیف ایسه ایچندن چیقان سوزلر لطیفدر رنك رویم سیاه ایسه قلبم آقدر بحمد الله دیو جواب صواب ویردی ینه بر کون داود پیغمبر دمورتلدن جبه اورر کن لقمان واروب یاپدیغکز ندر دیو صورمق ایستیوب لکن بی فائده خطابدن اجتناب ایچون ساکت و صامت طوروب داود علیه السلام جبه‌یی بتوروب کیوب عجب لطیف جنك اباسی سن دیدکده لقمان حکمت انتساب صبرله جواب آلمغین کلی حظ ایدوب سکوت حکمتدر اما که کندی ایشی دکلدر دیدکده حضرت داود علیه السلام فراستله بیلوب حکیم دیو مسمی اولدیغك اکا استحقاقك اولدیغیچوندر دیو بیوردی تفاسیرده لقمانه افندیسی یا خود داود علیه السلام بر قیون بوغازلیوب جمله اعضاسنك اطیب واحسنی اولان ایکی پاره‌ات کتور دیوب دیلله یورك کتوروب بر دفعه دخی اخبث اعضاسنی کتور دیدکده ینه دیلله یورك کتوروب سببنی صوردقده دیلله یورك ایو اولیجق جمله ایولرك ایوسی اولورکم اولیجق جمله کملرك کمی اولور دیوب انسانك ایولکی و کملکی همان لسان و قلبنه تابع ایدیکنه رمز ایتدی دینوب * تاریخ میرخوانده آزاد اکنه سبب خصوصنده اوج روایت یازیلوب بری بودر دینوب تفسیر قاضیده مذکوردر که بر کون داود علیه السلام یا لقمان کیف اصبحت دیو خطاب ایدوب اودخی اصبحت فی ید غیری دیو خطاب حکمت نصاب ویردکده غیردن مقصود رب ودود و ملك معبود اولمغین حضرت داود علیه السلام بو قالدن حال الماغله غشی اولوب بر زمان بیخود اولدی تفسیر جلالینده لقمانه اعطا اولنان حکمتك بعضی علم دیانت و کلامده اصابت ایدی حکمته متعلق نصایح و کلمات لطیفه‌سی موفور و نامحصور اولوب اکثری مأثور و مشهوردر بر کون اکا خلقك اذلی وارذلی کیدر دیو صورلدقده خلق اراسنده فضاحتدن اکا اخجالت کلیوب ارذل حالات اوزره کورنمکدن مبالات ایتمیاندر دیدی تفاسیرده (واذ قال لقمان لابنه وهو یعظه یا بنی لا تشرك بالله ان الشرك لظلم عظیم) آیتنده خاتونی ایله انعم یا اشکم یا ماثان آدلو اوغلو ایماندن نافر کافر ایکن نصیحت و وعظ وافر ایله ایکیسی دخی ایمانه ظافر ایتدی لقمانك کتب معتبره‌ده ذکر اولنان مواعظ

وكلماتى وتفصيل مناقب وحالاتى خصوصا كندى اوغلنه ايتديكى نصيحتلردن قرآنده حكايت اولنان
كلمات بر حكمت التون حل ايله لوح ياقوت وبللور اوستنه مسطور اولوب خلق عالمه معلوم ومحفوظ وزمرهٔ
عقلا انلرله متنصح ومحظوظ اولمغه لايق ومستحقدر* مرويدركه اوغللرندن بريني ذمهده اولان قرض اقچه لرين
جمع ايتمكه برشهره كوندردكده يولده واقع اولان شو مقوله امور ظهور ايتسه كركدر احترازا وزره اوله سن ديوب
احوال غريبه غيبيه دن اوچ درت نسنه دن خبر ويروب اشبو قصهٔ عجيبه تاريخ ميرخوانده كمال تفصيل ايله
مذكوردر (متفرقات) نيجه معتبراتده لقمان حكيم قدسه قريب رمله شهرنك ايچنده مدفوندر
اومحلده يتمش پيغمبر مزارى واردركه كفرهٔ بنى اسرائيل انلرى قدسدن رمله شهرينك برينه ظلما سوركون
ايتمكين جمله سى آجلقدن بركونده وفات ايتمشلردر ديوب* تاريخ ميرخوانده بعضلر ديمشلردركه لقمان
اواخر عمرنده خلقدن عزلت ايدوب رمله ايله قدس اراسنده ساكن اولوب آنده وفات ايتدى ديوب
معتبراتده مدت عمر لقمان بيك يا ايكى بيك اوچيوز ياخود بيك بشيوز ييل ايدى ديو مذكوردر والله اعلم
(نظم) بو دنيا حالى بودر ابروكر كيچ* كسنه بونده باقى قالمدى هيچ* جهانده كمسه قالسيدى مخلد*
قالوردى عالمك فخرى محمد (فصل در احوال اسا ابن ابا بن رجيعم بن سليمان عليه السلام) عرايس
ثعلبيده سليمان عليه السلام پيغمبر وفات ايتدكده اوغلو رجيعك اوغلو ابا دده سى يرينه اوچ ييل خليفه
اولوب بعده اباناك اوغلو اسا خليفه اولدى حز بو اسا عرق النسا مرضنه مبتلا اولمغين اعرج اولمغله
سلطنتنه ضعف كلوب ملوك اطراف باش قالدروب بنى اسرائيله تفرقه دوشوب بو اثناده هند پادشاهلرندن
روح آدلو كسنه عسكر عظيمله كيملرله كلدكلرنده ملائكه بونلرى صيوب قاچروب كلدكلرى كيملره بندكلرنده
امر حقله عظيم فورتنه اولوب كيملر برى برلرينه طوقنشوب پاره لنوب جمله هنديلر غرق اولوب جميعماللرين
دريا كنارينه آتوب بنى اسرائيل اشته سزه غنيمت آلوب ربكزه شكر ايدك ديو هاتفدن ندا كلدى ديوب بعض
تواريخده كعب الاحباردن مرويدركه سليمان عليه السلام يرينه اوغلو رجيعم رجيعمك يرينه
اوغلو ابا اباناك يرينه اوغلو اسا خليفه اولوب بعده اسا جناب حقدن نبى ورسول اولوب بنى اسرائيل عبادت
اصنام ايدر اولمغين انلرى دينه دعوت ايتدكده اكثرى تصديق ومتابعت ووالده سيله بعضلرى تردد ومخالفت
ايدوب اوچ كوند نصكره انلر دخى مطيع اولوب بو اثناده يوز بيك آتلو عسكر ايله واون عدد فيل ايله هند
پادشاهلرندن دزح بن نقطش كيملر ايله هنددن ولايت شام قصديله كلوب بنى اسرائيل حيرت وايه دفع بلوايه رفع
يأسا يه سايهٔ اما يه التجا ونصرت ايچون دعا رجا ايتديلر اما دعا ايدوب يا اسا عدوكزى هلاك ايدوب ماللرين
سزه غنيمت ايتسم كركدر ديو وحى اولنوب اسا خلقه بشارت ايلدى* بعده عسكر هند كيملردن چيقوب
آتلنوب قدسه يقلاشوب دزح اسايه سن قومكى براله قوى عبادتنه دعوت ايدوب عسكر عظيمى واردر
ديرايمش سن بن سزه يقلاشدم دخى ديكك عسكرندن نشان بلورمدى يا قومكله بكا مطيع اولكز ياخود ديكك
عسكر يله بنم جنكمه حاضر اولكز ديو خبر كفر اثر كوندروب بنى اسرائيل قورقوب اغلاشوب مطيع اولمق
ديلدكلرنده اسا انلره تسليت ووعدهٔ نصرت ايدوب هلاك كفاره دعا ايتدكده مؤمنينله چيقوب كافره قارشو
واريكوز كورك كه بن آنلره نه ايدرم ديو وحى كلمكين اسا ايله درت بيك نفر مسلمان عسكر هندستانه
قارشو واروب مقابل اولدقلرنده هنديلر بونلره اوق آتوب امر حقله هر آتلان اوق دونوب صاحبنه طوقنوب
وافر كافر قيرلدقده دزح كوركه باقوب وافر ملائكه يى آتلان اوقلرى كافر طرفلرينه دوندررلر كورمكين بزه
اوق خصوصنده سحر ايتديلر يالان قلجلرله جنك ايلك ديو عسكرينه ندا ايتمكين براوغردن قلجلرله
حمله ايتدكلرنده ملكلر دخى كافرلره حمله ايتمكين صيوب كافرلر قاچوب صوسزلقدن هر برى يقلوب
جان ويروب دزح ملعون برمقدار عسكر يله قاچوب دريا كنارنه كلوب كيملرينه بينوب امر حقله فورتنه
اولمغين كيملرى پاره لنوب جمله سى غرق اولمغين جميع ماللرى كناره چيقوب بنى اسرائيله غنيمت اولدى بعده اسا
وفات ايدنجيه دك بنى اسرائيل ايچنده امر معروف ونهى منكر ايدردى وفات ايتدكده حضرت شعيا
پيغمبر اولدى بعض تواريخده اسانك مدت سلطنتى قرق بر ييل ايدى ديو مذكوردر (فصل در احوال حبقوق
عليه السلام) فواتح مسكيه ده اشمويل وحزقال وشمعون وحبقوق انبياء بنى اسرائيلدن ايديلر ديوب تفسير

ابوالسعودده (ولو انهم اقاموا التوراة والانجيل وما انزل اليهم من ربهم لاكلوا من فوقهم ومن تحت
ارجلهم) آيتنده مذكوردركه وما انزل اليهم دن مراد قرآن عظيمدر بعضلر ديديلركه اندن مراد كتاب انبياء
بنى اسرائيلدر شعيا كبى وكتاب حبقوق وكتاب دانيال كبى كه بونلرك جمله سى سلطان انبيا محمد المصطفى صلى الله
عليه وسلم حضرتلرينك نبوتى ظهورينه اشارت وبشارتله مملو يعنى طوبطلودر ديوب كتاب شواهد النبوه ده
حضرت رسول عليه السلام حقنده اولان بشارات كتب سابقه دن برى حبقون عليه السلام ديدوكيدركه
(جاء الله بالبيان عن جبل فاران وامتلأت السموات من تسبيح احمد وامته يحمل خيله فى البحر كما يحمل
فى البر يأتينا بكتاب جديد نعرف بعد خراب بيت المقدس) ديو مذكور اولوب حبقون عليه السلام دينديكى
برغيرى پيغمبر اولمق احتمال اولوب لكن ظاهر بودركه حقيقتده عبارت صحيحه حبقوق اولوب تصحيف
كاتب ايله حبقون يازلمش اوله والله اعلم (فصل در احوال حزقال عليه السلام) فواتح مسكيه ده حزقال
انبياء بنى اسرائيلدندر بخت نصر قدسى خراب وبنى اسرائيلدن يتمش بيك كمسنه قتل ويتمش بيك تازه يكت
اسير ايدوب عددلرى كثير وقيلبلرى كسير اولان اسيرلر زمره سنده دانيال عليه السلام ايله حزقال عليه السلام
وحضرت داود نسلندن دخى يدى كمسنه بيله ايدى ديو مذكوردر (فصل در احوال زرداشت حكيم)
علامهٔ كامل الافاده مولانا كمال پاشا زاده رسالهٔ عقل آخرنده كتاب ملل ونحلده مذكوردركه حكيم زرداشت
اذربايجانى ملوك عجمدن كشتاسب زماننده ظهور ايدوب شاه وسپاهى كندى دينه دعوت ايدوب دينى ايسه
عبادت رحمان ومخالفت شيطان وامر معروف ونهى منكر وترك انواع شر اولوب نورله ظلمت اصلين
متضادين دريزدان اهرمن دخى اوله اولوب بو ايكيسى مبدأ موجودات عالم اولوب تراكيب اشيا بونلرك
امتزاجندن پيدا وصورتلر تراكيب مختلفه دن هويدا اولوب حضرت بارى نورله ظلمتك خالق ومبدعى
وموجد وصانعيدركه واحد بى شريك وضدّ صمد بى معارض وندردر ديو ادا وندا ايدردى شاتنه حسن ظن
اوتنانلردن برى زرداشت دن برنسنه نقل ايتدكده قال زرداشت الاذربايجانى صاحب كتاب الزند النبى
الكامل والحكيم الفاضل ديمشدر* اكر حضرت رسولك عليه السلام مجوسيلر حقنده (سنوا بهم سنة اهل
الكتاب غير ناكحى نسائهم وآكلى ذبائحهم) قولنده وقرآنده (ان تقولوا انما انزل الكتاب على طائفتين
من قبلنا) آيتنده زرداشتك عدم نبوتنه ودينك بطلاننه دلالت يوقيدر تفسير تيسيرده اشبو آيت مجوسيلر
اهل كتابدن اولمدقلرينه دليلدر زيرا انلردن اولهلردى اهل كتاب اوچ طائفه اولمش اولورلردى بو ايسه آيته
مخالفدر ديمشدر ديوب ده* ديرزكه دلالت مذكوره نك مبناسى زرداشتك دينى دين مجوس اولمغه كوره
ياخود اكا كوكدن كتاب اينمشدر ديو ادعا اولنمغه كوره در اولكيسى باطلدر زيرا ملل ونحلده زرداشت دينيله
مجوس دينى فرق اولنمشدر ايكنجيسى ايسه ثابت دكلدر ملل ونحل صاحبى زرداشتك زند وستا آدلو بركتابى
وار ايديكه انى كندى تأليف ايدوب بعضلر زرداشته كوكدن اينمشدى ديمشلر ديمشدر والله اعلم بحقيقة الحال
ديو تفصيل مقال اولنوب لكن قدماء علماء آل عثماندن وعظماء فضلاء ذوى العرفاندن عالم وفاق ومشهود
آفاق اولان شيخ عبدالرحمن بسطامى قدس الله سره السامى فنون عجيبه يى جامع فواتح مسكيه آدلو كتاب
نافعه ده زرداشت فارسى ايچون بعضلر نبى ايدى ديوب بعضلر ولى اولوب آتشه عبادت ايدنلرك اولى بودر زيرا
نارى عين نور صانوب سببى بو ايديكه آتش ايچندن بو كا ابليس پرتلبيس سو يليوب اول كلمات ضلالت سماتى
وحى الهى وكندويى پيغمبر اولدى صانوب خلقى آتشه عبادته دعوت ايتدى ديمشلر ديوب بنه كتاب مزبورده
حكمادن برى زرداشت فارسيدركه علم حروفى حضرت موسى عليه السلام اصحابندن اخذ ايدوب انك سببيله
آتشه كيروب يانمدى جاماسب حكيم بونك شاكردلرينك اولولرندن ايدى ديوب نظام التواريخ قاضى
بيضاويده كشتاسب زماننده زرداشت عليه اللعنه ظهور ايدوب خلقى دين مجوسه دعوت ايدوب ادريس
پيغمبر دينى اولان دين صابئيه دن چيقاروب كندويه اويدروب كشتاسب دخى اكا اويوب بعده اصطخر شهرينه
واروب اوطاغده ساكن اولوب زند آدلو كتابنى اوقومغه مشغول اولوب او محلده آتشكده لر ديدكلرى عظيم آتش
خانه لر ايدوب آنده دائما آتشلر ياقدردى ديوب روضهٔ مولانا ابن خطيب قاعده كشتاسب زماننده مخترع
دين مجوس اولان زرداشت ظهور ايدوب اندن اول عجم خلقى صابئيه دينى اوزره ايديلر مزبور زرداشت عزير

پیغمبرڭ شاگردلرندن اولوب اکا مخالفت ایتدکده حضرت عزیر بددعا ایتمکین بدنی ابرش اولوب طائفهٔ
بنی اسرائیل انی قدسدن سوروب چیقاردقلرنده دیار عجمه واروب علوم فلاسفه‌ده مهارت وامور خفیه
معرفتنه اهل قدرت اولمغین عجمده دعوای نبوّت وخلقی عبادت ناره دعوت ایتدی بعضلر قولنجه ملوك
عجمدن منوچهر نسلندن ایدی دینوب بعض معتبراتده مذکوردرکه زرداشت ولایت شامده فلسطین
شهرندن اولوب ارمیا پیغمبرڭ شاگردلرندن برینه خدمت ایدوب اکا افترا وخیانت ایتدکده بددعا ایتمکین
ابرش اولوب آذربایجان ولایتنه کیدوب انده دین مجوس احداث ایدوب دعوای نبوّت ایتمکین خلقی کندویه
اویدیروب برروایتده اصلده عجم طائفه‌سندن اولوب برکتاب تألیف ایدوب سوزلرینڭ معناسی فهم اولنمدقده
کوکدن اینمش براغندرکه کندویه خطاب اولنمشدر دیو دعوی ایدوب کتابڭ اسمنی است قویوب بعده
آذربایجانه اندن فارسه اندن هنده اندن چینه اندن ترکستانه واروب ملوك وامم عالمی کزوب کتاب ضلالات
انتسابنڭ ایچنده اولانی کسنه فهم وقبول ایتیوب هر ولایت خلقی زرداشتی شهرلرندن سوروب چیقاروب
بعده فرغانه پادشاهی انی قتل ایتمك دیلدکده قاچوب عجم پادشاهی کشتاسبه کلدکده اودخی بونی نیجه مدت
حبس ایدوب زرداشت کندی کتابنه شرح یازوب آدنی زند قویوب ایچنده طب ونجوم وریاضیات واخبار امم
ماضیه وکتب انبیا وعلوم مختلفه یازوب کتابنده بونی دخی یازدیکه بن سزه جانب حقدن نه کتوردمسه انکله عمل
ایلك چاق سزه بیلك بیل باشنده صاحب الجمل الاحمر کلنجه دیوب صاحب جملدن مرادی آخر زمان پیغمبری
حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمدر* مرویدرکه بوسببدن طائفهٔ عرب ایله مجوسیلر اراسنده بغض
وعداوت واقع اولدی دینوب یدی ییلدنصکره کشتاسب زرداشتی برخصوص ایچون حبسدن چقاروب
بلخ شهرنه کتوردوب دیننه کیروب عظیم رعایتلر ایدوب خلقی اول دین باطله جبر ایدوب عناد ایدنلردن بیك آدم
قتل ایدوب عاقبت زرداشتی دخی خلق قتل ایتدیلر زرداشتڭ ظهوری کشتاسب سلطنتنڭ اوتوزنجی ییلنده
ایدی تاریخ میرخوانده‌ده دخی زرداشت ارمیا پیغمبر شاگردلرندن برینڭ شاگردی اولوب علوم عجیبه اوکروب
اثناء ریاضتده ناکاه برشعلهٔ آتش کورنوب ایچندن شیطان سویلیوب زرداشت احمق انی حاشا حضرت حق
صانوب شیطانڭ کلمات قبیحه‌سن یازوب اول کتاب کفر انتسابڭ آدنی زند قویوب کندوبی پیغمبر اولدی
صانوب آذربایجانه کندی دینوب بعده تفصیل اولنمشدر* اشبو کتاب مرآت الکائنات مؤلفی اولان بندهٔ
حقیر وافکندهٔ پرتقصیر دیرکه زرداشتڭ منشأ غلطی غالبا بودرکه موسی علیه السلام طور طاغنده ایراقدن
آتش کوروب موم یاقمغیچون طاغه واروب براغاجی قدرتندن تتونسز وحرارتسز آتش قپلامش کوروب
یاننه واردقده آتش قاچوب موسی علیه السلام چکلدکده آتش برینه کلوب موسی حیران اولدقده آتش
ایچندن (انی انا الله رب العالمین) دیو نداء خدا جل وعلا کلوب فرعونی دعوته نبوّت ورسالت ویردی زرداشت
دخی غالبا ظن ایتمشدرکه هر آتشدن کلان ندا رحمانی وآنی ایشیدن نبی ربانی اوله اومناسبتله محل خطاب
اولان عین ناری حاشا حضرت باری صانوب محض جهالت وفرط ضلالتندن کندینڭ وسائر ناسڭ
اعتقادلرین مفسد ومخل اولوب مکر ابلیس ایله ضال ومضل اولدی (نعوذ بالله من الخذلان وشرور النفس
ومکاید الشیطان (فصل در احوال تبع اوسط) که اسمی سعد یا اسعد باکسر حاء وسکون میمله حمیر اولوب
پدری اسمی کریب یا کلیکرب یا کلکی کرب یا وردع ایدی دیار یمنده ملوك قحطاندن برسلطان عظیم الشان
اولوب اکثر ممالك عالمی کشت وکذار ونیجه پادشاه عالی جاهی کندویه خراجکذار ایتمشدی حضرت رسول
علیه السلامدن یدییوز ییل اول کلوب اوصاف شریفه‌لرین ایشتدکده برمحبتنامه یازوب مدینه اهالینه
امانت ویرمشدیکه زمان نبوتلرنده تسلیم ایده‌لر بونڭ تفصیل احوالی جلد ثانیده ملوك قحطان بابنده بیان
اولنور* حالا اجمالا معلوم اوله‌که اکرچه کشافده ابن عباس قولنجه تبع نبی ایدی دینوب لکن ینه کشافده
وغیریده (لا تسبوا تبعا فانه کان قد اسلم) دیو ودخی (ما ادری اکان تبع نبیا او غیر نبی) دیو وتفسیر کورانیده
(لا تسبو تبعا فانه کان مسلما ولا ادری اکان نبیا ام لا) دیو اوچ حدیث شریف مرویدر خصوصا اولکی
حدیثده (کان قد اسلم) عبارتی ظاهرا دلالت ایدرکه مزبور تبع سابقا کافر اولوب بعده اسلامه کلمش اوله
بوتقدیرجه پیغمبر اولماسی نص حدیثله ثابت اولمش اولور زیرا انبیاده عدم سبق کفر شرائط نبوتدن ایدیکنه

علماء

علماء آفاق اطباق واتفاق ایتمشلردر والله اعلم (فصل در احوال بودس علیه السلام) عرایس ثعلبیده
مرویدرکه حضرت عیسی کوکه چکلدکده حواریوندن شمعون ویحیی ایله حضرت عیسانڭ والده‌سی مریم
ولایت روم پادشاهی مارونه کیدوب ایمانه دعوت ایتدکلرنده مقدما مارونه حق تعالی بودس آدلو برپیغمبر
کوندرمش اولمغین مارون ملعون بودس ایله شمعونی طوتوب باشلری اشاغه آصوب وفات ایتدکلرنده مریم ایله
یحیی قاچوب بوقصه‌نڭ اشاغیسی باب عیسی علیه السلام آخرنده یازلمشدر اکا نظر اولنه (فصل در احوال
رسل عیسی علیه السلام) فواتح مسکیه‌ده حضرت عیسی ایله حضرت رسول علیه السلام هجرتی اراسنده
التیوز اوتوز برییل یکوب اشبو مدتڭ اوائلنده اوچ مرسل کلمشدرکه کریم قرآنده (اذ ارسلنا الیهم اثنین
فکذبوهما فعززنا بثالث فقالوا انا الیکم مرسلون) بیورلمشدر کعب قولنجه عیسی علیه السلام ایکی کمسنه‌یی
انطاکیه شهرینڭ خلقنی دینه دعوته کوندروب حبیب نجار ثالث رسل ایدی بعضلر ثالث شمعون ایدی
دیمشلر دینوب لکن تفاسیرده مذکوردرکه اثنیندن مراد حواریوندن ایکی کمسنه‌درکه حضرت عیسی
کوندرمشدر لکن رسول رسولی بالذات رسول کبی اولمغین قرآنده (اذ ارسلنا) بیورلمشدر رسل عیسی اسملریله
وقصه‌لری تفصیلیله باب عیساده کچمشدر انده نظر اولنه (فصل در احوال فولوس حکیم) فواتح مسکیه‌ده
علماء وقدماء حکماء بابنده فولوس حکیم مشهور عالم اولان جالینوس حکمت مأنوس همشیره‌زاده‌سی اولوب
جالینوس انی حضرت عیسایی کوروب احوالی خبرین کتورمکه کوندرمشدی طائفهٔ نصاری رئیس
حواریون اولان شمعون صفادنصکره مزبور فولوس پیغمبر اولمشدی دیو دعوی ایدرلر دیو مذکوردر والله اعلم
(فصل در احوال جرجیس علیه السلام) عرایس ثعلبیده وهبدن کمال تفصیله مرویدرکه حواریون
شاگردلرندن اولوب قدسه قریب رمله دیدکلری شهر فلسطینده مقیم وممکن ایدی نصاریدن نیجه اهل صفا
اکا تابع اولوب اونواحی‌یه کفار استیلاسیله ایمانلرین اخفا ایدرلردی (هجرت ونصیحت) اوزمانده
دیار شامده دخی مالك اولان موصل شهرینڭ دادویه آدلو پادشاهی برکافر جبار ونافرستمکار اولوب افلون
آدلو برصنمه طاپوب خلقی اکا عبادته دعوت ایدوب مخالفت ایدنلره انواع عقوبت ایدردی اواثناده جرجیس
انڭ سایهٔ حمایتنده راحت اولماق ایچون هدیه‌لرله موصله واصل ومجلس شاهه داخل اولدقده انده عظیم آتش
کوردیکه افلونه طاپنانلری اکا آتوب هلاك ایدرلر پس جرجیس صائب سکوتی غیرمناسب کورمکین صوت
اعلا ایله شاهه ندا ایدوب قیل وقال وبحث وجدالدنصکره شاه ناپاکڭ محکم غضبناك اولدی (بلایا وکرامات)
پس داراغاجی دیکدروب دمور طراقلرله چلادوب جرجیسی اکا اوروب بدننی طرادوب اوزرینه سرکه
وطوز ولوصو دوکدروب اعضا واجزاسی متفرق اولدی لکن قدرت حقله وفات ایتیوب اصلا وجع والم کلمدکده
شاه کمراه علیه لعنة الله تعجب ایدوب جرجیس محنت ایتسك باشنی یاخود باشنی وکوزلرینی وقولقلرینی قیزمش
مسمارله چلادوب دماغنه یتشمکین بینیسی آتوب لکن وفات ایتیوب وجع دخی طویمامغین برحوض
ایچنه باقر طولدروب آتشله اریدوب جرجیسی ایچنه آتوب اوستنی اورتوب بعدزمان یوقلادقده صاغ بولوب
بوعذابلردن سالم کلدیکی دیو صوردقده جمله اشیایه قادر اولان ربم سنی الزام ایچون بنی بلالردن قورتارر
دیمکین غضبه کلدی (نبوت ومعجزات) پس جرجیسی زندانده یوزی اوستنه یاتوروب اللرین آیاقلرین
قازقلره باغلادوب ارقه‌سنه برمرمر دیرك قودروب اوکیجه جرجیسه برملك کلوب بندلرین چوزوب
الله تعالی اکا نبوت ویروب یدی ییل دلك دست کفارده بلالره کرفتار اولوب انلر آنی درت کره قتل ایدوب
هربرنده بن دیرلدوب بشنجیده مرغ روح روانی آشیان جنانه طیران ایده جکدر همان جانڭه جبر وبلالره
صبر ایتسون بیوردی دیو ایرتسی جرجیس پادشاهه واروب سنی زنداندن کیم چیقاردی دیدکده جمله عالمڭ
الهی ودستکیر وپناهی وپادشاهلر پادشاهی دیمکین شاه لعین بی دین جرجیس اهل حقی دستره ایله ایکی شق
ایتدیروب هرپاره‌سن ینه اره ایله نیجه کره بیچدروب خلقه اشکنجه ایچون برقویی ایچنده بسلندردیکی یدی عدد
یاوز ارسلانلره براقدروب شیران دلیران اجزاء شریفه واعضاء منیفه‌لرین الهام رب الانام ایله یره دوشورمیوب
ارقالرینه الوب یاخود اکا یوزلرین سوروب تعظیما قارشو طوروب اوکیجه حق تعالی جرجیسی احیا ایدوب
برفرشته کوندروب بعض نسنه سویلیوب ایرتسی پادشاه صاحب مهر سرورندن بیرام ایتدیروب توابعیله

عشرت واهوا ایدرکن اقلون ضلالت مقرون نجاست مشحونی مدح ایدوب آندن عظیم وقوی برمعبود
موجود دکلدر جرجیس قانده درکه بزی معبودیله تخویف وانی دائما مدح وتعریف ایدردی دیدکده فی الحال
جرجیس علیه السلام مجلس اورته سنده کورنمکین حاضر وناظر اولنلر هائم وحائر اولوب بوکشی جرجیسه
تعجب بکزردیوب بودخی بن جرجیسم که ربم بنی احیا ایتدی عقلکز اولایدی بومقوله اشیایه قادر اولان
خدای بی همتایه ایمان کتورردیکز دیدکده مشرکین ملاعین جرجیس ساحر ماهردر کسنه آنی قتل
ایتدین کندیسنی هم مرده هم زنده کوستررد یوب ولا یتلرنده اولان جمله ساحرلری کتوردوب رئیسلرینی
تجربه ایلدکلرنده ایکی ییلان کتوروب خلقه اوکوز کوربنوب یاخود برصغر کتوردوب قولاغنه توکردکده
ایکی شق اولوب اوبر قولاغنه دخی توکردکده ایکی اوکوز اولوب اوکوزله ییلانله برسوروب بغدای اکوب
فی الحال تازه بغدای بیتوب صرارمغین بچوب دوکوب صاوروب دکرمنه چکوب اون ایدوب خمیر یوغروب
اتمک ایشوردکده زمرهٔ ملاعین تحسین ایدوب شاه شقی بی سعد اکا کلی احسانلر وعد ایدوب جرجیسی کاب
صورتنه دوندردیومنلرا تمکین برکاسه صویه افسون اوقویوب وبردکده جرجیس الوب ایچوب کندوکی
نیجه کوررسن دیدکده نسنه م یوق صوسزایدم غایت حظ ایتدم دیدکده ساحر حیران اولوب پادشاهم اکرسن
برمخلوق ایله معارضه ایدیدک اکا غلبه ایدردم اماسن خدای ارض وسما ایله معارضه ایتمک دیلرسن
بزا کا قادردکلز دیوب مجلسده حاضر برکسنه دخی سز جرجیسی ساحر صانمازکه دفع موته ساحر قادردکلدر
بن شام ولایتنده ایکن آنده برخاتونک برصغری وفات ایدوب خاتون بونده کلوب صغرینک حیاتنه
دعا رجا ایتدکده جرجیس اکا عصاسن ویروب وارقده میته بونکله اور حیاته کلوردیوب خاتون بن آنده
وارنجه اعضاسی طاغلور دیدکده بردانه استخوانی طوررسه یتردیوب خاتون واروب عصا ایله اورد قده
صغر حیاته کلدی پس احیاء موتی یه ساحرلر قادرلرمیدر دیدکده رئیس سحره یوق والله دیوب ایمانه کلدی
(شهادت مسلمین) پادشاه قاقیوب رئیس ایمان ایتسک دیلن کسدروب هلاک ایتدکده بوخبر عبرت اثر شهرده
شایع اولدقده درت بیک نفر کمسنه جرجیسه ایمان کتوروب تابع اولمغین پادشاه ایشیدوب جمله سنی
طوتدروب اشکنجه ایله شهید ایتدروب یا جرجیس توابعکی بنم الدن قورتارمغی نیچون ربکدن ایستمدک
دیدکده حضرت رب رحیم مؤمنین قوللارینی دنیای غدارک بلاسندن وسنک کبی ستمکارک جفاسندن
قورتاروب جنت نعیمده مقیم ایتمک دیلدی دیوجواب باصواب ویردی (معجزات وبلایا) برکون مقربان
سلطان کفرنشاندن بری ای جرجیس ربم هرنه دیلرسه ایتمکه قادردر دیرسن بواوتور دیغمز کرسیلری
اولکی کبی اشجار میوه دار ایدرسه اکا ایمان کتوره لم دیوب بودخی ربم آنی دیلرسه قادردر دیلمزسه کسنه نک
اکا حکمی یکمز منزه عن الفحشاء فعال لما یشاء در دیدکده فی الحال برفرشته سعادت سرشته کلوب
الله تعالینک سکا اول قدر لطف وعنایتی واردرکه هرنه مراد ایتسک حاصل وآشکار اولوردیو اخبار ایتدکده
جرجیس دعا ایتمکین کرسیلرک قوسی حرکته کلوب یپراقلنوب میوه دار اولدقلرنده کفار اشرار عناده
اصرار ایدوب شاه کمراه باقردن برصغر یاپدروب ایچنه نفط وباروت وکبریت وباقرایله جرجیسی قویوب آلتنه
آتش یاقدروب صغر قزدقده جرجیس وفات ایدوب امر حق له عظیم یل اسوب قاروبغمور یاغدی (نظم)
طولدی بردم ایچنده التی جهات ✻ رعدو برق وصواعق وظلمات (نثر) نیجه کونه دلک شدت ظلمتدن
کفار مستحق الحرق کوندزی کیجه دن فرق ایده میوب اوانناده برملک کلوب باقردن صغری حدت
وشدت ایله یره چالوب آنک صداسی هیبتندن خلق یوزلری اوستنه یقلوب صغر پاره لنوب ایچندن جرجیس
صحت وسلامتله ظهور ایدوب عالم پرنور اولدقده جرجیس ینه پادشاهه واروب اصحاب کفر وطغیان بوحاله
حیران اولدیلر (احیاء موتی) پس مقربان شاه پرخطا زمره سندن طورقلیطا ای جرجیس اشبو نواحیده
برمغاره واردرکه ایچنده حوضلر واردر وهر برنده ملوک ماضیه دن برمیت طورر اکر بنو تکده صادق
ایسک دعا ایله انلری احیا ایله تاکه بزم ایله سویلشه لر دیدکده مؤمنین ومشرکین مغاره یه واروب جرجیس
علیه السلام نماز قیلوب حوضلردن موتی اعضالرین چیقاروب هرمیتک کوکلرین بشقه بشقه قودروب
دعا ایتدکده جمله سی که طقوز اربش عورت اوچ اوغلانجق ایدیلر حیاته کلوب ایچلرندن بری پیر اولوب

ایمانک ومذهبک ندردیدکده توفیل دربت پرستلک اوزره وفات ایده لی درتیوز ییلدرکه مرارت حالت نزع حالا
بوغازمدن کیتمامشدر بعد الموت بنی برحاکم عادل حضورنه ایلتوب مذهبم صوروب بنی ویولداشلریمی کفاردن
بولدقلریچون اجسامزه قوردلر ارواحمزه خوف وغم وحزنلر مسلط ایدوب تلافی مافات ایچون دنیایه
رجوعه تضرعات ایتدیکمزده قبوله موصول اولمیوب بوانه دلک عذاب ایچنده بزای رجل صالح وبندهٔ
مفلح سن کیسن که بن نفس مقدسک ایله حضرت خدا بزی احیا ایلدی دیوادا ایتدکده ✻ بن جرجیس
پیغمبرم دیمکین توفیل پیرا کادامنکیر اولوب ای اهل شرف وسعادت لطفکدن بزم ایچون شفاعت ایله که
رب کریم وقدیر اشبو برقبضه خاک حقیر توبه لرین قبول وبز بیچاره وآواره وبیچاره لری رحمت بی غایتنه
موصول ایده دیو تضرع وتوقع ایتدکده طورقلیطای ذلیل ای توفیل دین اجداد وآبادن رجوع وابا ایدوب
جرجیس اهل ضلالته متابعت ایتمکه استحیا ایتزمیسن دیدکده توفیل اوکافردن یوزین چویروب وتذکره
(ع) بربن ییلوردم چکدیکمی بردخی الله ✻ دیدکده جرجیس ایاغیله یره دپوب برپیکار آشکار اولوب حیاته کلنلر
امر شریفیله غسل ووضوء ایدوب ایمانه کلدکلرنده ینه ایاقلرین یره اوروب حیاته کلنلر اسلام وایمان وامان
رجاله وفات ایتدیلر (معجزات عظیمه) بوحاللری مشاهده ایدن کفار ذوی المعانده ای جرجیس عرمزده
سنک کبی ساحر ماهر کورمدک که نیجه ییللق مرده یی بزه زنده کوستردک دیوب بعده جرجیسی مذهب
ومشربندن رجوع ایتدرمکه تعذیب باجوعدن غیری چاره یوقدر دیو مشاوره اولمغین برفقیره خاتونک اوینه
قویوب محکم باغلادیلرکه حرکته مجال محال اوله خاتون جرا ایتمکه کیدوب جرجیس علیه السلام آج اولدقده
اوده اغاجدن بردیرک کوروب دعا ایتدکده یپراقلنوب میوه بیتورمکین ییوب بعده اغاج اوزانوب بوکسک
اولوب خاتون کلدکده تعجبندن ایمانه کلوب کور وکوترم وصاغر ودلسز برمریض اوغلو اولوب آنک شفاسن
رجا ایتدکده مبارک اغزی یارین اوغلانک کوزینه قولاغنه سورمکین سمع وبصر میسر اولوب زن پارسای
اوغلو ایچون زبان وپای صحتنه دخی پای ایستدکده جرجیس علیه السلام آنک زمانی واردر صبر ایله دیوب
برکون شاه کمراه بوخاتونک اوی یانندن کچوب انواع میوه ایله مزین برشجر حسن کوردکده تعجب ایدوب صوروب
بلدکده اوی یقدروب اغاجی کسمک دیلدکده فی الحال قوریوب دیرک اولوب یاخود قوریموب کوکندن
چقاریلوب بعده علی کل حال دعاء جرجیسله بیتوب اولکی کبی میوه دار اولدی (معجزات وبلا) بعده شاه کمراه
جرجیسی یاتردوب اللرین اباقلرین بغلادوب برعربه یه مرمر دیرک قویوب عربه التنه کسکین دمورلر
میخلادوب فرق اوکوز قوشوب جرجیسک اوستنه یورتدکلرنده جسم شریفی اوچ پاره اولوب آتشه یاقوب
اول جواد سعادت نهادک رمادینی دریایه یاخود اوچ بولوب برینی دریایه برینی صحرایه برینی طاغه صاچه اغه
کوندروب وارنلر کولی صاوردقلرنده ای بحر وبر وجبل قولم جرجیسک اجزاسن صاقلایوب بریره جمع ایلک دیو
برندا حکمت ادا ایشیدیلوب بواثناده اوچ طرفدن یل اسوب توز قوبوب باقدرت حیرت غایت پروردکار
غبار منار اراسندن جرجیس مختار آشکار اولوب خدمته کیدنلرله پادشاهه بیله کلدی (معجزات متعدده)
شاه ضلالت پناه بونی کوردکده متغیر ومتحیر اولوب اکر خلق بنی سکا مغلوب اولدی دیوتعییب ایتمسه لر ایمانه
کلوردم لکن سندن برمرادم واردر آنی ادا ایدرسک سنی دائما محصل المرام ایدوب صبح وشام امر کهرام
اولام دیوب ندردیدکده اقلونه برکره سجده ایده سن دیوب اودخی کلیسایه بیله واروب کوره لم دیمکین پادشاه
سوینوب بوکون وبوکیجه بنمله بیله اول دیوب غایت رعایت ایدوب کیجه جرجیس پادشاه سراینده نماز قیلوب
خوب آواز اولمغین صدای پرسوز وکدازله زبور پرنوری تلاوت وقرآءت ایتدکده شاهک خاتونی ایشیدوب ایمانه
کلوب جرجیس اکا ایمانن اخفا اصمرلیوب ایرتسی شاه وسپاه کلیسایه واروب سابقا ذکر اولنان فقیره خاتون
جرجیسک کلیسایه واردیغنی ایشیدوب مریض اولان اوغلنی کوتوروب واروب ای جرجیس سنی پیغمبر
ایدن ربکی قویوب غیریلره می طپارسن دیدکده اوغلنی یره قویکه بوبابده ربمک حکمتی واردر کوره سن دیوب
قودقده ای اوغلانجق وارشو اتلون کرسیلر اوستنده طوران یتمش عدد صنملره سزی جرجیس ایسترد یوسویله
دیوب دلسز وکوترم ایکن یوریوب واروب دیدکده جمله صنملر کلدی جرجیس اباغن یره دپدکده صنملر
یره کچوب اقلونک ایچندن شیطان لعین چیقوب جرجیس علیه السلام ای ملعون خلقی آزدروب جهنمه

کوندرمکدن مرادک ندردوب برآدم آزدرمق برلر کوکار سلطنتندن بکا اعز واذلدر زیرا زمرۂ انسان بنم
عدولرمدر پس انلری اضلال بنم خولرمدر دیوب شاه کمراه ای جرجیس بنی الداد دوب معبودلریمی هلاک ایتدک
دیوب بو دخی پس کندولردن ضرر دفعنه قادر اولمیان جماداتی نیچون معبود ایدنورسن مکرکه عقلک
موجود دکلدر دیدی (قتل زن) بو اثناده پادشاهک خاتونی جمله کافرلره قاقیوب نصیحت ایتدکده
پادشاه المخذول اول رشیدۂ سعیده یی شهیده ایتدردی (شهادت جرجیس وهلاک قوم ضلالت انیس)
مرویدرکه خاتون قتل اولندقده جرجیس علیه السلام الهی بنی یدی ییل متصل انواع شداید ومحنه مبتلا
ایتدک حالا زمان موعود تمام اولدی الطاف عمیمه واعطاف عظیمه که التجا ایله تضرع ورجا ایدرمکه
شهدنکیر وبنی جوار رحمتکه ودیار جنتکه ارسال وایصال ایده سن لکن قبل الوفاة کفار عصات عذابن
کورمکی میسر ایله دیو دعا مکرر ایتدکده فی الحال غضب وقهر رب الدهر ایله بر سحاب مشتمل العذاب کلوب
آتش یاغدروب مشرکین ملاعین بو احوال پرا هوالی کوروب کمال یأس ایله وشدت وبأس ایله سل سیوف ایدوب
حضرت جرجیس علیه السلام محنت مألوفنی پاره پاره ایدوب بعده جمله کفار ودار ودیار سوزان ومحترق
وزمرۂ مؤمنین بونلرک ایچلرندن معتزل ومفترق اولوب عذاب مولمدن ناجی وسالم اولدیلر (عدد مؤمنین)
حضرت جرجیسه ایمان کتورنلر جمله اوتوز اوچ بیک نفر ایدیلر دینوب لکن عرائس ثعلبیده کوکدن یغان
آتش ایله شهر وکفار یانوب بعده شهر باش اشاغه دوندریلوب نیجه زمانه دک شهر التندن غایت بد رایحه لو تتونلر
چیقوب هر کیمک بورننه کیرسه عظیم مرضه مبتلا اولوردی جرجیسه جمله ایمان کتوروب قتل اولنانلر اوتوز
درت بیک نفر کسنه ایله پادشاهک خاتونی ایدی دینوب جرجیس شهادتندنصکره مؤمنلرک نجاتی یازلمامشدر
والله اعلم (روایت اخری) کشافک طیبی حاشیه سنده جرجیس علیه السلام نیجه بلالردن قورتلدقده
معجزه طریقیله احیاء موتی ایدوب کافرلر ایمانه کلمدکلرنده ایچلرندن چیقوب کیدوب حق تعالی اول شهری
خلقیله برابر باش اشاغه دوندیروب زیر وزبر وخاکه برابر ایتدی دینوب فوایح مسکیه ده جرجیس علیه السلام
مرسلیندن اولوب یتمش کره قتل اولنوب هربرنده فی الحال حیات بولمشدر دیو مذکوردر (فائده) بو فارده
باب عیسی علیه السلامده ذکر اولنان (انا اولی الناس بعیسی ابن مریم فی الدنیا والاخرة لیس بینی وبینه
نبی) حدیثی جرجیس یا عیسادن مقدم اولمق یاخود پیغمبر اولمیوب اهل کرامات اولان اولیادن اولمق اقتضا
ایدر بعض تواریخده کعب الاحبار جرجیس پیغمبر دکلدی صلحادن ایدی دینوب حکایتی ذکر اولنان
تفصیله یازلدیغی احتمال ثانییی مؤیددر والله اعلم (فصل در احوال شمسون عابد) فوایح مسکیه ده
اشمویل وحزقال وشمسون وجیقوق انبیاء بنی اسرائیلدن ایدیلر دینوب زین المجالسده مذکوردرکه بعض
مفسرین دیمشلردرکه حضرت رسول صلی الله علیه وسلم زمان سابقده شمسون آدلو بر پیغمبر وار ایدیکه رضای
حق ایچون بیک آی متصل غزا ایدوب ارقاسندن سلاحنی چقارمدی دیو بیوروب صحابۂ کرام بو کلامی
ایشیدوب بولایدی بزم دخی عمرلریمز اوزون اولایدی تا که راه دینده جهاد وسعی واجتهاد ایدیلک دیدکلرنده
سورۂ (انا انزلناه) نزول ایدوب سزه ویریلان قدر کیجه سی ثوابی حددن بیرون وبیک آی غزا ثوابندن
افزوندر دیو بیورلدی * تفسیر قاضیده (یثبت الله الذین آمنوا بالقول الثابت فی الحیاة الدنیا وفی الاخرة)
آیتنده مذکوردرکه مفتون اولدقلرنده یعنی کفار اللرندن فتنه وبلالره کرفتار اولدقلرنده دینلرندن زائل
اولمزلر زکریا ویحیی وجرجیس وشمسون واصحاب اخدود کبی آتشه آتدقلری کسنه لر کبی دینوب کشافده دخی
زکریا ویحیی وشونلر کبی که دستره ایله بچلوب بدنلری دمور طراقلرله طرانمشدر تمکین جرجیس وشمسون
وغیریلر ثابت اولمشلردر دینوب * تاریخ میرخوانده مفصلا مذکوردرکه بین عیسی ومحمد علیهما الصلاة
والسلام بعض بلاد عربده شمسون آدلو بر عابد وزاهد وغازی ومجاهد وار ایدیکه غایتده بهادر وهرنه بند ایله
الی باغلسه لر زورله قیرماغه قادر ایدی دائما غزا جنت جزا ایتمکین کفار خاکسار عاجز وبیقرار اولوب اول
شهرلک حاکمی شمسونک خاتوننه اکر زوجکی قتل ایتمکده بزه معاونت ایدرسک بن سنی نکاح ایدوب مقرر
ومحقق مال فراوانه مستغرق ایدهیم دیو خبر مکرر کوندروب اول ملعونۂ مغبونه دخی (ع) سک وفادارد
ندارد زن وفا * فحواسنجه ترک حقوق متقادمه ایدوب قتل شوهر عالی کوهره جازمه وعازمه اولدقده

شاه

شاه کفاره امر یکز ندر دیو خبر کوندروب اودخی شمسون اویورکن دفع شر وکزند ایچون رسن ایله محکم بند
ایدوب بزه خبر کوندرسون دیوب زن قصیرة العقل طویلة الامل موجب امر ایله عمل ایتدکده شمسون
مغبون اویانوب زور ایله بندنی قیروب خاتونه نیچون بویله ایتدک دیدکده سنک قوتک تجربه ایلدم دیوب
حسب حالی پادشاهه بیلدردی او دخی دمور زنجیر کوندروب ینه شمسون اویانوب کندوینی مربوط
ومضبوط کوردکده زور ایله قیروب نیچون بویله ایتدک دیوب خاتون دخی شمسون هرنه بند ایله باغلانورسه
قیرار دیدکلرینی تجربه دیلدم دیدکده اول غافل صاف دل اوسوز کرچکدر امابنی کندو صاچم قیللریله باغلاسه لر
قیرماغه قادر اولمازدم دیوب بعده اویودقده اول مکارۂ غداره شمسون بیچاره نک صاچلرندن برقاچ قیل
قوپاروب اللرینک باش برمقلرین انکله بربره باغلیوب کفاری خبردار ایتدکده کلوب شمسونی طوتوب
پادشاهه ایلتوب شهر خلقنی جمع ایتدیروب شاه ضلالت پناه درت دیرک اوستنده یاپلمش بر قصر فرید العصر
ایچنده اوتوروب قارشوسنده دار اغاجی دیکدیروب شمسون قوی القلبی صلب امر ایتدکده جناب حقه
مناجات وعرض حاجات ایدوب الهی اکر دنیاده معمر اولمغی کفاره غزا ایچون رجا ایتدیکم بی غش وغل
وجان ودلدن ایسه بو ورطۂ پر آفاتدن بکا نجات ویر دیدکده بر فرشتۂ لطافت سرشته کلوب شمسونک
بندلرینی چوزوب پادشاهک قصری التنده کی دیرکلری چکوب کوشکی زیر وزبر وخاکه برابر ایله دیو امر اولندقده
شمسون نجات امل امرله عامل اولمغین قصر ییقلوب شاه ایله سائر نابکار هلاک وآغشتۂ خون وخاک اولوب
خلق مبتلر اخراجنه مشغول ایکن شمسون مقبول صومعۂ شرف منیعه کیدوب زن بی وفایه طلاق ویردی
مرویدرکه شمسون کرامتمون خانۂ شرف آشیانه سنده بیک آی کیجه لر قیام کوندزلر صیام اوزره اولوب
بعض مفسرین (لیلة القدر خیر من الف شهر) آیتنده کی بیک آیدن مراد شمسونک عبادت ایتدیکی بیک آیدر
دیمشلر دیو مذکوردر (فصل در احوال خالد بن سنان العبسی) که نسب عالی حسبی خاتم انبیا
محمد مجتبی مصطفی صلی الله علیه وسلم ابدا و سرمدا حضرتلرینک یکرمی برنجی اتادن جد امجدلری اولان عدنان
عالیشانه واصل ومتصل اولور * معتبرات متفرقه ده مرویدرکه خالدک دختر سعادت اختری حضرت
رسالت علیه افضل الصلاة والتحیة زمانلرینه یتشوب جناب شرف انتسابلرینه یوزسوروب سورۂ اخلاصی
دهان نور افشانلرندن استماع ایدوب پدرم دخی بو سورۂ عزتی اوقور ایدی دیدکده رسول علیه السلام
هذه ابنة نبی ضیعه قومه بیورمشلر یعنی بو بر پیغمبرک قیزیدرکه قومی انی ضایع ایتمشلردر (قصۂ نبوت)
تفصیل قصۂ عبرت حصه لری بودرکه حضرت عیسادن اوچیوز ییل صکره کلوب عجم پادشاهی نوشروان
عادل زماننده ولایت حجازده ظاهر وسرافراز اولوب مکه ایله مدینه اراسنده قبائل عرب ذوی الاربدن
کندو قبیلۂ نبیله سی اولان عبس طائفه سنه پیغمبر اولوب خلقی دین حضرت عیسایه دعوت ایدوب جهنمک
خزینه داری مالک بکا کلوب دار نعیمک احوالن نار جحیمک اهوالن خبر ویرردی دیر ایدی * مرویدرکه یغمور
یاغماغه استسقا ایتدکجه باشنی خرقه سنه چکدکده یغمور یاغوب دیکمیوب باشن خرقه دن چقاردقده
یغمور دیکردی (ظهور نار) ذکر اولنان ولایت عبسده بر قیو یاخود بر مغاره ایچندن یا بر طاغ اراسندن
حکمت حقله بر عظیم آتش چیقوب کیجه لرده طاشلو یرلردن آشکار اولوب علوی بر یوزنده برمیل قدر
یریوروب اوغرادیغی یاقوب ینه یرینه دونردی سکز کونلک یولده مرعالرده وصحرالرده طوارلرک کوزلری
تماشوب فرار وعدم قرار اظهار ایدرلردی کوندزلرده غائب اولوب همان دخان نمایان اولوردی اشبو حالت
نیجه مدت طوروب طائفۂ عرب بو آتشه نار الحدثان دیو آد قودیلر (ظهور معجزات) پس عربلردن نیجه
ولد ووالدای خالد دعوای نبوتنده صادق ومحق ایسک ناری سوندر خلق سوندردیدکلرنده عصا ایله
آتشی قوالیوب چیقدیغی مغاره یا خود قیویه کیردکده یا نیجه حاضر وناظر اولنلره صاقنک بنم اسممی
ذکر ایلمک یوخسه هلاک اولورم دیوب آتشک آردنجه کیروب بر مقدار اکلندکده طشره ده طورانلر حزین
وغمکین اولوب حیف خالده دیدکلرنده فی الحال چیقوب یلان سویلرسز امابن فلان زمانده وفات ایدرم
اوچ کوندنصکره مزارم اوستنه بر اعمی حمار کلوب چاغرسه کرکدر طوتوب بوغازلیوب انی قبریمه
اوره سز که باذن الله بن قالقوب قیامته دک ظهور ایده جک احوال واسراری سزه اخبار واظهار ایدرم دیوب

بر روایتده مغاره‌دن باشن النه‌الوب چیقوب بنی هلاك ایدیکزبنی کوتوروب دفن ایلك اوچ کوندنصکره
قبرمه براعمی حمار کاوب آنی قبرم اوستنه بوغازلیوب بعده قبرمی آچه‌سز که قالقوب سزه قیامتده دك واقع
اوله‌جق اموردن خبر ویرم دیدی (قصهٔ وفات) بیوردقلری امور بالتمام ظهور ایتدکده اول قوم
ذی الثمرد تذبذب وتردد ایدوب جائز که مفید اولمیوب ام عالمدن حجاب چکمك لازم کاه دیوترك ایتمکه
جازم اولدیلر بو قاروده ذکر اولنان حدیثده قومی آنی ضایع ایتدیلر بیوردیغی غالبا بو حاله اشارتدر*
تاریخ میرخوانده قصهٔ مزبوره اسلوب مذکورله مسطوره اولوب بعض زیاده‌لری بودرکه خالدك
ذکر اولنان وصیتیله عمله مانع اولنلر عربده بنی مخزوم طائفه‌سندن کندینك اقرباسی ایدیلر که تخلف
احتمالیله لحوق عاردن خوف وفرار ایتدیلر خالد ماجدك بیره‌زال کهنه‌سال اولان کریمه‌سی حضرت
رسوله کلدکده تعظیما مبارك ردالرینی آنك آلتنه دوشدیلر ومقدما ظهور ایدن آتش اوچ کونلك یولدن
کورینوب کیجه ایله عربلر آنك ضیاسنده دوه‌لرینی اوتلادرلردی ومزار شریفلرینه کلان حمار اعمی
اوچ کره چاغردی وحضرت خالده کلان خازن نار ایدیکه انلره جنت وجهنم وحشر ونشر وصراط ومیزان
وسائر احوال قیامتی اعلام وبیان ایدردی (قصهٔ عنقا) روضهٔ ابن خطیب قاسمده حضرت ابن عباس
حق تعالی موسی علیه السلام زماننده عنقا آدلو ارقه‌سی ملوّن ومنقوش بردیشی قوش یاراتمشدیکه درت
طرفندن بر قنادی اولوب یوزی انسان صورتنده بکزرو اعضاسنده هرخوب نسنه‌دن حصه ونمونه
اولوب اکابکزر برارکك دخی یاردوب موسی‌یه بن ایکی عجیب قوش یاردوب رزقنی بیت المقدس اطرافنده کی
وحوشدن ایتدم سنی انلرله مأنوس ایدوب بنی اسرائیله ویردیکم کرامات مخصوصه‌نك بری دخی بودر
دیووحی اولنوب اول ایکی طیر سریع السیر متوالد ومتناسل ونیجه اولادلری حاصل اولوب موسی
علیه السلام وفاتندنصکره دیار عربده نجد وحجازه کیدوب آنده حیوان وصبیان قاپمغه معتاد اولوب
بین عیسی ومحمد علیهما السلام خالد بن سنان العبسی پیغمبر اولدقده عربلر شکایت ایدوب خالد دعا ایتدکده
حق تعالی اول قوشلرك نسلن قطع ایدوب مفقود وبالکلیه نابود اولدیلر دیمشدر دینوب* لکن تفاسیرده
بو قصه حنظله نبی زماننده اولمشدر دینوب عن قریب بیان اولنور (فائده) اکرچه کیم نیجه معتبراتده
خالد بن سنان عیسی ایله محمد علیهما السلام اراسنده کلمشدر دینوب لکن باب عیسی اولنده ذکر اولنان
(انا اولی الناس بعیسی ابن مریم فی الدنیا والاخرة لیس بینی وبینه نبی) حدیثی عیسی ایله محمد اراسنده اصلا
پیغمبر کلمدیکنه دلالت ایتمکین مزبور خالد یا پیغمبر اولمیوب اولیادن اولوب یاخود عیسادن مقدم کلمش
اولمقدر واللّه اعلم (فصل در احوال حنظله بن صفوان علیه السلام) بونك زماننده وبعض حالنده وامی
کیلرایدیکنده اختلاف وتشیم اولوب تفاسیرده وتواریخده بونلره متعلق اولان روایتلر بونلردرکه حالا ذکر
اولنور (روایت اولی) تفاسیرده (وبئر معطلة وقصر مشید) آیتنده قوم ثمود قهر ودود ایله نابود اولدقلرنده
صالح پیغمبر درت بیك نفر اهل ایمانله ولایت یمنده حضرموت شهرینك برنده بر طاغ اتکنده برقیو یاننه
واروب قونوب آنده اخرته رحلت ایتدکلرنده امت عالی همتلری اومحلده حاضورا آدلو برشهر یاپوب
ایچلرندن جهاس بن حلاسی پادشاه ایدوب نیجه زمان امان وایمان اوزره اولوب بعده اغوای شیطانله عبدهٔ
اوثان اولدقلرنده حنظله علیه السلام جناب حقدن رسالتله بونلری دینه دعوت ووعظ ونصیحت ایتدکده
کفار اشرار بی عقل انی قتل ایتمکین حق تعالی جمله‌سن هلاك ایدوب بئر معطله‌دن مراد اول قیو وقصر
مشیددن مراد آنك اوزرینه ناظر اولان قصر عالیدر دینوب (وعادا وثمود واصحاب الرس) آیتنده دخی
مذکوردرکه مزبور اصحاب رس بر روایتده قوم حنظله علیه السلامدرکه مشهور دنیا اولان مرغ عنقا که
بوینی غایت درازو بالا اولمغین انکله مسمی اولوب اوستی نقش ارژنك کبی رنکارنك اولمغله غرائب اشیادن
ایدی انلرك شهرلرنده برعظیم طاغده پیدا اولوب بعض اوغلانجقلری قاپوب شکار ایتدیکی اشکار اولدقده
حنظله‌دن رفع بلا رجا اولنوب اودخی دعا ایتدکده عنقایه یلدرم اینوب هلاك ایتدی بعدزمان اول قوم
عنید حنظلهٔ سعیدی شهید ایتمکین جمله‌سی غضب رب الممالك ایله هالك اولوب شهرلری دخی مرور زمانله
ویران اولدی (روایت ثانیه) بعض تواریخده مذکوردرکه حنظله علیه السلام طائفهٔ عربدن قهر

ابن

ابن قحطان نسلندن صفوان اوغلیدر بقیهٔ قوم ثموددن دیار مغربده رس قومنه مرسل ایدی رس کندوسی
برسلطان واهل ایمان ایکن کفرله تابع شیطان اولوب تحت حکمنده اولان اصحاب ضلالت لواطه وحیواناته
مجامعت وعورتلری دخی دریدن آلت ایله بری برلرینه بعض حالت ایدوب بو بلادن زن حیا بری‌یه سعتری
دیرلردی حنظله علیه السلام بونلری دینه دعوت وترك افعال قبیحه ایچون نصیحت ایتدکده ذره قدر کارکر
اولمدقده حضرت خالق آب وآتش بونلری مبتلای عطش ایدوب نیجه اهل طغیان صوبولمجان ویروب
بعضلری حنظله ایله جنك ایدوب هر برینك آندیغی تیر بحکمة الملك القدیر کندوبی هلاك وآغشتهٔ خون
وخاك ایدوب حنظلهٔ عالی درجات نجات بولدی (روایت ثالثه) تاریخ میرخوانده بعدازرفع عیسی
علیه السلام حنظلهٔ صادق یمنده حاضورا شهرینك خلقنی دعوته مرسل اولوب بعضلری ایمان بعضلری
تکذیب وعصیانی عیان ایدوب عاقبت حنظله‌یی قتل ایدوب مؤمنلر کافرلرله جنك ایدوب مؤمنینی عیوب
باحکمت علام الغیوب مغلوب اولدیلر بعده حق تعالی دیار بابل پادشاهلرندن برینی حنظله‌نك انتقامی ایچون
کفاره مسلط ایتمکین عسکر عظیمله حاضورا نواحیسنه کلدکده کفار پرضلال احضار اسباب حرب
وقتال ایدوب عاقبت منهزم اولدقلرنده غموم وهموم ومحن ایله جلای وطن ایچون آخر یره کیتمك اوزره ایکن
اثنای قصد سفر اولان نفر مسلوب الظفرلره ابن المفرد یوملائکهٔ کرام یالن قلجلرله کاوب نه یره کیدرسز
(ارجعوا الی ما اترفتم فیه ومساکنکم لعلکم تسألون) دیدکلرنده کفار ضلالتمون (یاویلنا انا کنا ظالمین)
دیوب ندم والم اظهاریله حزین وپرانین اولوب اول احوال پراهوال خلالنده جمله‌سی هالکین وراه عدمه
سالکین اولوب قرآن عظیمده بونلرك حقنده (فمازالت تلك دعواهم حتی جعلناهم حصیدا خامدین) بیورلمشدر
دینوب* تاریخ مختصر جامعده حنظله علیه السلام عیسی علیه السلامدن اوچیوز ییلدنصکره کلان
خالد علیه السلامدن یوز ییل صکره پیغمبر اولمشدر اسماعیل علیه السلام اولادندن اولان قبائل عربدن
قدمان رعوبل آدلو ایکی قبیله‌یه نبی مرسل اولوب اشبو ایکی طائفه اکا عاصی اولوب آنی قتل ایتدکلرنده
آنلر دخی هلاك اولدیلر (فلما احسوا بأسنا اذاهم منها یرکضون لاترکضوا وارجعوا الی ما اترفتم فیه
ومساکنکم) آیتی آخرنه وارنجه بونلرك هلاکنه اشارت ایدردینوب اکرچه تفاسیرده بو آیتلر معناسنده
ابن عباس قولنجه بونلردن مراد یمنده حاضورا شهرینك خلقیدرکه حق تعالی آنلره بر پیغمبر کوندردکده
قتل ایتدکلری ایچون انلره غضبا بخت نصری مسلط ایدوب عسکرله اوزرلرینه کلدکده جمله‌سن قیروب کوکارین
کسدی وباد فنا بونلرك قنالرینه اسدی* مرویدرکه بونلره قلیج کیردکده یالثارات الانبیاء دیو یعنی اهانت
وقتل انبیا ایدنلره جزا بودر دیو کوکدن ندا ایردکده کفار اشرار کفر وعصیان وقتل وطغیانلرینه غایت پشیمان
اولوب جریمهٔ عظیمه‌یه اقتراف ایتدکلرینه اعتراف ایدوب (یاویلنا انا کنا ظالمین) دیو ناله وانین ایدوب نجات
وحیاتدن یأس حالنده اولان ایمان یأس مقبول اولمامغین بریسی قورتلمیوب جمله‌سی مقتول اولدیلر دینوب*
تفسیر کوراننده اشبو شهید اولان پیغمبرامی موسی بن میشادر دینوب لکن مشار الیه موسی حضرت یوسفك
اوغلو میشانك اوغلو اولوب مصر خلقنه مرسل ایدوکی یوقاروده بیان اولنوب بخت نصر ایسه غایت چوق
زمان صکره عزیر ودانیال علیه السلام زماننده کلمکین کورانی کلامنك صحتنده نظر واردر سائر تفاسیر
کلامنده دخی حاضورا خلقنه مرسل اولان حنظله علیه السلام ایسه برقوی اشکال واردرکه تواریخده
حنظله علیه السلام عیسی علیه السلامدن درتیوز ییل صکره کلدی دینوب بخت نصر ایسه عیسادن
بشیوز ییل مقداری مقدم کلمشدر مکرکه حقیقتده حنظله دخی عیسادن چوق اول کلمش اولوب یاخود
طبری قولنجه انتقام دم یحیی ایچون خروج ایدن بخت نصر اولوب برحدیث مفهومنجه یدی یوز ییل پادشاه
اولمغین عیسادن نیجه یوز ییل صکره دخی حیاتده اولمش اوله واللّه اعلم (روایت رابعه) تاریخ میرخوانده
مذکوردرکه (وبئر معطلة) حقنده نیجه مفسرین دیمشلردرکه دیار یمن قربنده ولایت عامه‌ده بر طائفه‌یه حنظله
یاخود یاسین آدلو بر پیغمبر مرسل اولوب اول قوم آنی تکذیب ایدوب طوتوب برقیویه اتوب اوزرینه برعظیم
طاش قپایوب اول پیغمبره ایمان کتورن برسیاه عرب طاغدن اودون طاشیوب صاتوب بهاسیله ییجك
آلوب کاوب قیونك اغزندن طاشی ابرغلایوب اراقدن طعامی اشاغه‌یه صالی ویروب ایکی کیجه‌یه دك پیغمبری

بو حال ایله بسلیوب بعده امر حقله کافرلر جمله هلاك اولوب برملك كلوب طاشی قالدروب پیغمبری چیقاروب
اول سیاه عرب جنتده سنك رفیقك اوله دیو کرکدر دیو وحی الهی کلدی (روایت خامسه) تفاسیر و تواریخده
اصحاب رس حقنده اولان اقوال بونلردرکه بعضلر قولنجه حنظله علیه السلام قومیدر و قتاده قولنجه رس
یمنده فلج یمامه ایرماغی قاتنده برعظیم شهردرکه وافر قیولری اولوب خلق بقیهٔ قوم ثمود در رسوللرینی
قتل ایتدکلرنده هلاك اولدیلر بعضلر قولنجه رس برقومدرکه پیغمبرلرینی تکذیب ایدوب برقیویه
براغوب اوزرینی باصدرمشلردی بعضلر قولنجه برروایتده برقومدرکه رسوللرینی قتل ایدوب کوکلرنی
برقیویه کومشلردی اشبو درت قول مابیننده توفیق وتطبیق ممکن اولوب جمله سی حنظله علیه السلام ایله
قومی احوالی اولمق جائزدر لکن وهب قولنجه اصحاب رس قوم شعیبدرکه ایمانه غیر مقر و کفر و عصیانه مصر
اولدقلرنده رس آدلو قیولری کنارنده اوتوررلرکن داروده یارلریله جمله سی یره کچدیلر بعضلر قولنجه اصحاب
اخدوددرکه قصه لری جلد ثانیده ملوك یمن بابنده ذونواس فصلنده بیان اولنور ابن عباس و کعب و سدّی
قوللرنجه رس انطاکیه ده برقیودرکه کافرلر حبیب نجاری قتل ایدوب اکا براقمشلردر بعضلر قولنجه رس
ولایت عجمده اذربایجانده برقیونك اسمیدر دیوب بونك قصه سی ایکی ورق اشاغیده عرایس ثعلبیدن نقل
اولنان روایت ثانیه و روایت ثالثه حکایتلرندن بریدر نظر اولنه والله اعلم (روایت سادسه) مظنهٔ صحت
اولان برتاریخ عربی غیر معلوم الاسمده کعبدن مرویدرکه بئر معطله ولایت یمنده ارض عدنده ایدی انك
اصحابی مؤمنین وصلحا ایدیلر یغمور صویینه محتاج اولمغین یغمور یاغمدقجه اوزاق یرلردن زحمتله
صو کتوررلردی حق تعالی بونلره ایمان و صلاح و عبادتده ثبات عهدیله صویی اطیف برقیو عیان و امتنان
ایتمدی خلق اندن حظ ایدوب احجار ملونه ایله انی یاپوب اطرافنده قبیله لری عددنجه صو الاجق یرلر یاپوب
هر قبیله نك بشقه ایبی وقوغه سی وار ایدی بو جمله نك عاص بن جهلس آدلو پادشاهلری اولوب وفات ایتدکده
خلق آنك فراقنه ماتم و غایت حزن و غم چکمکین شیطان لعین انك صورتنه دوزوب لباسلرین کیدروب
تختنه کچوروب پادشاهکز وفات ایتمدی درت یوز ییل پادشاهلری اولدم قوم برکون بکا سجده ایتدیلر
دیو بزه کوسوب کزلنمشدی حالا کلدی دیمدنصکره انی معبود ایدینوب اکا طبارسزدیوب بونلردخی واروب
کوردکلرنده تمام بکزدوب صورتنك ایچندن شیطان بونلره آدم کبی سویلدکده خلق اینانوب طاپوب یملك یمز
صو ایچمز یاتوب اویومز کوردکلرنده اکثری کافر اولوب بعضلری طاپایوب حیران اولمشلردی صلحادن
حنظله نام کسنه ضلالت اشرارى کوروب ترك دیار ومکه ده مجاورت اختیار ایدوب نیجه زماندنصکره
مکه دن امر حقله بونلری دینه دعوته مرسل اولدقده کلوب مفصلا دعوت وانواع نصیحت ایتدکده انلر قبول
ایتیوب رسول سعادت محصولی مقتول ایتمکین حق تعالی قیولرینك صوینی کسوب قورودوب صولری
سویلمز اولوب بو اثناده کوکدن برصیحهٔ هولناك کلوب جمله نابکار هلاك اولدی (روایت سابعه)
تاریخ مزبورده ینه کعبدن مرویدرکه اصحاب رس یمنده حضرموتده جم غفیر وجمع کثیر ایدیلر انده برعظیم
شهر بنا ایدیلر که طول و عرضی قرقر میل اولوب یرالتندن وافر صو یوللری یاپوب ایچنه صولر آقیدوب انکله
مسرور اولوب پادشاهلرینك اسمی رس اولمغین صو یوللرینك آدنی دخی رس قویوب ایمان وامان وعبادت
حقه سعی فراوان اوزره وافر زمان کچوب بعده کفر وعبادت اصنام وفسق وبعض آثام ایدوب خباثتی افراطه
ایلتوب رجاله ونسایه لواطه ایدر اولدیلر بعده بری برلرینه مبادله طریقیله عورتلرین کوندروب زنایه اجازت
ویرر اولدقلرنده زمرهٔ نسایه بو معنی الم ویرمکین تعلیم ابلیس رجیم ایله زمرهٔ نسوانده صنعت سحق عیان اولوب
ارلرینه رغبتلری برلرینه عاشقه وبری برلریله دائما زنایه متوافقه اولدقلرنده حنظله بن صفوان بونلره مرسل
اولوب نیجه مدت دینه دعوت وانواع نصیحت ایدوب عنادلری ازدیاد بولوب آشکاره زنا ایتمکه اشتغال
واعتنا ایدر اولدقلرنده غضب حقله قحط اولوب صولری دخی طوزلو اولوب حنظله نصیحت ایتدکجه
تأثیر ایتمیوب عاقبت انی قتل ایدوب آتشه یاقدقلرنده امر رب ایله صیحهٔ غضب کلمکین جمیع کافرلر مسخ اولوب
سیاه طاشدن بوتلمش انسان صورتنده اولدیلر * مرویدرکه ذوالقرنین عالمی کزرکن بو شهره اوغرادقده
کوردیکه جمله شهر زفته باتمش کبی سیاه اولوب عظیم سرایلر التون قبولر مرصع تختلر جواهر ومال ایله طولو

خزینه لر تختلر اوستنده بکار قارشولرنده التون بوزدغانلرله وقلجلرله خدمتکارلر ودکانلرده خلقك کبی
اسباب صتارکبی اقچه صیارلر بقاللر وصرافلر اللرنده میزان طوتار اتمکجی اتمك یوغورر آشجی آش بشوررلر یه
وبغدای صاتن کیلله حبوبات اولچر اهل فسق مجلس هواده نیجه رجال ونسالری برلریله زناده * والحاصل
علی الغفله دفعة مسخ اولدقلرنده نه حالده بولندیلرسه اویله کورنوب شهرلك اورتاسنده برعظیم طاش اوستنده
کوردیلر بونی قازمشلرکه بز اصحاب رس اولوب قوم ثمود بقیه سیوز رخاونعمت وحضور ورفاهیت ایله
ملوك صفاسلوك ایدك کفر وعصیان وپیغمبریز حنظله بن صفوانی قتل واحراقله طغیان ایتدیکمزده غضب
حق قاش اولوب بزی طاش ایتدی ذوالقرنین اوقویوب اغلایوب ای شهر فرید الدهر سنی کیم بنا ایتدی دیو نداء
ایتدکده برصدا ایشتدیکه ای عبد صالح بونی ابتدا وضع ایدن حوار بن فارغ بن شدید بن عاد در بو شهره نیجه
پادشاهلر حکم ایدوب هر بری یوز ییلدن زیاده یشایوب جمله سی کفار ایدی (محرره) عاقبت هپ هلاك
اولدیلر * جمله سی زیرخاك اولدیلر (نثر) ذوالقرنینك کوردیکی واقع ایسه حنظله علیه السلام عیسادن
مؤخر اولمیوب بلکه چاق صالح ایله ابراهیم علیهما السلام اراسنده کلمش اولوب یاخود کورن ذوالقرنین
اکبر اولمیوب عیسادنصکره اولان اسکندر رومی اولمقدرز برا دنیایی کزدیکیچون بوکا دخی ذوالقرنین دیرلردی
والله اعلم (وصل) تواریخده بئر معطله وقصر مشید وصاحبلریله اصحاب رس قوم حنظله اولمق اوزره یازیلان
روایتلر بونلردرکه انبیایه متعلق احوال اولمغین بیانته شروع اولندی * اولا بئر معطله دن مراد بر روایتده
یاسین ادلو پیغمبری قومی ایچنه آتدقلری قیو اولدیغی برورق یوقاروده روایت رابعه ده کچمشدر نظر اولنه
(قصر مشید) بعض تواریخده کعبدن مرویدرکه صالح پیغمبر ارض فلسطینده وفات ایتدکده قوم ثموددن
باقیده اولان مسلمانلر ولایت یمنه کیدوب ایکی فرقه اولوب بری حضرموته کتدیلرکه بونلر اصحاب قصر
مشید اولوب بری ارض عدنه کتدیلرکه اصحاب بئر معطله اولوب قوم حنظله اولدیلر قصر مشید
بئر معطله دن مقدم واقع اولوب کیفیتی بودرکه قوم عاد باد شدت معتاد له هلاك اولدقلرنده نسل عاددن
برپادشاه که غایت قوتلو اولوب بیوك اغاجلری چکوب یردن کوکله چیقارردی یدی یوز عورتی وهر برندن
اولادی اولوب باد صرصر خوفندن برمحکم سرای یاپدیروب عسکریله ایچنه کوچوب کندوسی سراینك
یوقاروسنده توابعیله اوتوروب اشاغیدن هرکیم کچرسه کمال غرورندن قتل ایتمکه معتاد اولوب کافر اولمغین
بونی دینه دعوته ونصیحته جناب حقدن برپیغمبر کلدکده اشبو کافر انی قتل ایدوب بعد زمان صیحهٔ جبرائیل
ایله جمله کفار هلاك اولوب قصر دخی خراب اولوب ایچنده برعظیم ییلان اولوب کسنه کیره میوب اهل قصر
قیامته دك انده معذبلر اولمغین قصر ایچندن دائما خسته لر آوازی کبی ناله وانین ایشیدیلور دیمشلر (اصحاب
رس) اولا بونلر حقنده تفاسیرده ونیجه تواریخده اولان اقوالك اکثری مناسبتیله برورق یوقاروده روایت
خامسه ده یازلمشدر نظر اولنه * ثانیا عرایس ثعلبیده مذکوردرکه بعض علما دیدیلرکه بونلر ایکی جنس طائفه
ایدیلر بریسی دریایه یقین بر یرده چادرلر ایله ساکن اولوب قیونلری وسائر طوارلری وار ایدی کفاردن اولوب
هر آیده برکره دریادن بالق صورتنده اوزون بویلو باشنده تاج کبی برنسنه لو برشیطان درت بالق اوزرینه
بینمش چیقوب بونلر اکا طاپوب قربانلر بوغازلیوب بیرام ایدرلردی حق تعالی بونلره بر رسول کوندروب بونلر
انی قتل ایتدکلرنده بر رسول دخی کوندروب بر ولی یی اکا معین قوشوب اشبو رسولی دخی قتل ایتدکلرنده
یولداشی اولان ولی کفارله بحث وجدال ایدوب طاپدیغکز معبودکز دریادن چیقدقده بکا مطیع اولورسه
ایمانه کلورمیسز دیوب کلورز دیدکلرنده وقتنده دریایه واروب شیطان چیقدقده ولی اکا اسم الله کریم
حرمتیچون طوعا یا کرها بکا کل دیدکده شیطان بندوکی بالقلردن اینوب یوق یاقلرله یله کل دیمکین ینوب
صحرایه کلوب کافرلر کوردکلرنده ولی یی تکذیب ایدوب عهدلرندن دوندکلرنده حق تعالی انلره برعظیم یل
اسدروب جمله مال ومنال وطوارلریله سوروب دریایه غرق ایدوب مزبور ولی دریا کنارنه کلوب کفارك
التون وکومش اوانیسن وسائر مالللرین چیقاروب مؤمنین اولان یولداشلری ینه برابرجه تقسیم ایدوب غرق
اولانلرك نسللری منقطع اولدی (روایت ثانیه) ایکنجی رس اصحابی اذربایجانده ارمنیه ولایتلرینك سنورنده
اولوب اطرافلرنده اولان اهل ارمنیه صنملره طاپوب اذربایجان خلقی آتشه طاپوب بونلر کنج یاشلو بکر قیزلره

طاپوب تمام اوتوز یاشنه کیردکده اوقیزی قتل ایدوب بر تازه بکر قیزه دخی طپارلردی بونلرک بیوک کول شکلنده رس آدلو بر عظیم ایرمقلری وار ایدیکه عرضی اوچ فرسخ اولوب هر کون طاشوب اطرافنده کی طاغلرک نصفنه چیقوب اشبو ایرماغک اباغی بونلرک ولایتلری سنورندن چقدقده طولاشوب کاوب اوبر اژدرجنه دوکلوب بیانه کمزدی حق تعالی بونلری دینه دعوته بر آیه دک اوتوز پیغمبر کوندردی هر کون بر نبی قتل ایندکلرنده آی آخرنده بر پیغمبر دخی کوندروب برولینی اکا معین قوشوب دینه دعوت ایدوب کافرلر تکذیب وانکاره وعناد واستکباره اصرار ایندکلرنده امر حقله ملکلر ایرمقلرین ویکارلرین قوریدوب محکم یل دخی اسوب بعض مالارین طاغلره اوچروب جمله طوارلری دفعة وفات ایدوب شهرده قلان مالاری بره یکوب ایرتسی صوو ییجک بولمیوب هدایت حقله یکرمی برار آدم درت عورت ایکی اوغلانجق بر مغاره یه کیدوب باقی قلان التیوز بیک نفر رجال ونسا وصبیان آچ وصوسز جان ویروب شهرلری دخی باش اشاغه دوندرلدی مغاره ده اولنلر کاوب احوالی کوروب یارب بزه اکین وطوار ویروب اکن چوق ویرمه تا که بزه دخی غرور وطغیان کلمیه دیو صدق نیتله دعا ایدوب بزه والطر افزه پیغمبر کوندر یلورسه متابعت ومعاونت ایده لم دیو عهد ایتدکلرنده حق تعالی بونلره ایرمقلرین اولکی کبی اقیدوب ایستدکلرندن زیاده مال وحسن حال ویروب بونلر دخی عبادات حقه اشتغال ایدوب وفات ایتدکلرنده بونلرک نسلندن بر طائفه ظهور ایدوب صورتا صلاح وسداد باطنا خبث وفساد واولیاء اللهه مخالفت وعناد ایدر اولدقلرنده حق تعالی بونلره عدولرین مسلط ایتمکین اکثرنی قیروب باقی قلانلرک جمله سی هلاک اولوب شهرلری وایرمقلری ایکیوز ییله دک بالکلیه خالی قالوب بعده حق تعالی بر صالح طائفه کوندروب کاوب بونلرک ولایتلرین معمور ایدوب نیجه ییللردنصکره بونلر دخی فسق وفساد وانواع خباثته معتاد اولوب حتی خاطرایچون یاخود حاشا ثواب اعتقادیله کیمی قیزنی کیمی خاتوننی کیمی همشیره سنی زنا اولنمغیچون بر دوستنه کوندروب بو طائفه نبی عار وحیالرک نسالری دخی تعلیم شیطان ایله بری برلریله عمل سحق ایله زنا ایدر اولدقلرنده بر کیجه کوکدن صاعقه اینوب کیجه آخرنده خسف اولنوب کونش طوغارکن صیحهٔ عذاب کاوب جمله کفار مسلوب الظفر دیار عدمه سفر ایتدیلر (روایت ثالثه) ینه عرایس ثعلبیده مذکوردر که اشراف بنی تمیمدن بر کسنه حضرت علی یه اصحاب رس نه زمانده نه مکانده ایدیلر پادشاهلری کیم ایدی انلره پیغمبر کوندرلشمیدی نه سبیله هلاک اولدیلر قرآنده مذکور اولوب لکن قصه لرین ایشتمدم دیو صوردقده بیوردیکه بر نسنه صوردک که بکا آنی شمدیه دک کسنه صورمدی وشمدنصکره دخی کسنه صورمز بلش اولکه انلر سلیمان پیغمبردن اول بر قوم ایدیلر بر صنوبر اغاجنه طپارلردیکه آدی شاه درخت اولوب آنی نوح پیغمبرک اوغلو یافث روشان آدلو بر بیکار کنارنه دیکمشدی بونلره انلکیچون اصحاب رس دیرلر که پیغمبرلرین صاغ ایکن یره کومشلردر ودخی ولایتلرنده رس ادلو ایرماق کنارنده اون ایکی شهرلری وار ایدیکه اوزمانده دنیاده انلردن زیاده معمور وخلق چوق شهرلر یوغیدی نهرلری دخی الذوا عظم انهار ایدی بیوک شهرلرینک آدی اسفندیار اولوب ایچنده اوتوران پادشاهلرینک اسمی برکون بن عابور بن یاوش بن شارن بن نمرود بن کنعان که نمرود ابراهیم علیه السلام ایدی شاه درخت ایله بیکار بو شهرده اولوب سائر شهرلرنده اندن تخم دیکوب بیوک اغاجلر اولوب اول اغاجلر کنارنده اولان صولری کندیلره وطوارلرینه اغاجلری تعظیما حرام ایدوب انلردن ایچن کسنه یی قتل ایدوب کندیلر رس ایرماغندن ایچرلردی بیلده اون ایکی آیک هر برآینده اول اون ایکی شهرلک برنده اول اغاج یاننه اطیف چادرلر قوروب بیرام جمعیتی ایدوب صنوبره پروانه قربان دیو وافر طوارلر بوغازلیوب عظیم آتش یاقوب قربانلری اکا آتوب هوایی تتون قاپلایوب کوک یوزی کورنمز اولدقده جمله کافرلر صنوبره سجده ایدوب اغلاشوب تضرع ایدوب اول اثناده اغاجه شیطان کیروب بوداقلرین تحریک ایدوب اغاجک کوکی ایچندن اوغلانجق آوازی کبی چاغروب قوللرم سزدن راضی اولدم خاطر یکز خوش طوتک کوز یکز آیدین اولسون دیو سویلدکده کافرلر باشلرین قالدیروب بر کون بر کیجه متصل شرب خمره وساز وسوزه وبعض امره مشتغل اولورلردی نوبت شاه درخته کلدکده غایت بیوک بیراملری اولمغین اون ایکی پاره شهر خلقی جمع اولوب زینتلر ایدوب اون ایکی قاپولی مصوّر ومرصّع بر عظیم وواسع اطلس اوتاق قوردیلوب بعده قربانلر

اولنوب شاه درخته جمله خلق سجده ایتدکلرنده ابلیس لعین بوکا کندوسی کیروب اوبر اغاجلرده کی شیطانلردن زیاده سویلیوب کافرلر غایت سرورله قالقوب اون ایکی کون کیجه لرایله فسق وغوایه ومتابعت ابلیس اهل اغوایه اشتغال ایدوب سالک راه ضلال اولورلردی اشبو وادیده کفر وعصیانلری متمادی اولدقده حق تعالی بونلره بنی اسرائیلدن یهوذا بن یعقوب علیه السلام نسلندن بر رسول کوندرمکین کاوب خیلی زمان تکلیف ایمان ونصیحت فراوان ایدوب ذره قدر کارکر اولمدقده بر جمعیت عظمی کوننده جناب حقه تضرع ایدوب یارب اشبو اغاجلرده قدرتک کوستر دیو دعا ایتمکین طاپدقلری اغاجلرک جمله سی قوریمغین کافرلر صنوبر بزه انجندی دیو پیغمبری دوتوب صنوبرک بیکارنی بر صنعتله بوشالدوب ایچنده غایت طاروریک بر قویو قازوب پیغمبری ایچنه آتوب اوستنه بر عظیم طاش قپایوب قویو ایچنده پیغمبر ایکلیوب کافرلر انی دیکلیوب بعده رسول جفا محصول رب متعال شدت کرب ووجع حالم امرکیوب فضل شاملک تکمیل والطف کاملکله قبض روحم تعجیل ایله دیو مناجات قاضی الحاجات ایتدکده وفات ایدوب فی الحال امر حقله جبرائیل علیه السلام کاوب جمله کافرلر دخی بیرام جمعیتنده ایکن قوتلو وحرارتلو قزل یل اسوب کافرلر شاشوب بری برلرینه صارمشوب بعده التلرنده بر کبریت طاشی اولوب طوتوشوب کوکدن بر سیاه بولت کاوب اوزرلرینه قبه کبی بر بیوک طاش بوراغوب کافرلر طوتشوب آتشده یافرار برکبی بدن خبائث معدنلری اریدی ووجود ضلالت نمودلری مفقود اولمغله اول ولایت چرک شرکدن آریدی نعوذ بالله من سخطه وخذلانه وجحیمه ونیرانه (فصل در احوال یاسین علیه السلام) تاریخ میرخوانده مفسرلردن بر زمره دیدیلر که دیار یمن قربنده ولایت یمامه ده بر طائفه یه حنظله یاخود یاسین آدلو بر پیغمبر مرسل اولوب اول قوم انی تکذیب ایدوب لاجل التعذیب بر قویو یه براغوب اوزرینه بر عظیم طاش قپایوب اول پیغمبره ایمان کتورن بر سیاه عرب طاغدن اودن کسوب شهرده صاتوب بها سیله ییجک آلوب کتوروب طاشی ارغلایوب طعامی اشاغه صالوب ایکی کیجه یه دک پیغمبری بو حالله بسلیوب بعده امر حقله جمله کافرلر هلاک اولوب برملک کاوب طاشی قالدروب پیغمبری چیقاروب بو سیاه عرب جنتده سنک رفیقک اولسه کرکدر دیو وحی الهی کلدی (فصل در احوال ذوالنا حکیم) فوایح مسکیه ده عظماء قدماء حکما باینده ذوالنای نبی روحانیت شمسی ابتدا تسخیر ایدن اودر مذکوردر ذوالنا عالم قطبینده صورغربیه واشکال عجیبه کوردمکه عالم مرکزده اکا مثال بو قدر دیمش دیو مذکوردر بونک زمانی نامعلوم اولمغین بو محله تأخیر اولندی (فصل در احوال نبی اسود) کشافده (ولقد ارسلنا رسلا من قبلک منهم من قصصنا علیک ومنهم من لم نقصص علیک) آیتنده دیمشلردر که حق تعالی سکز بیک پیغمبر کوندرمشدر که درت بیکی بنی اسرائیلدن درت بیکی سائر طائفه لردن ایدی حضرت علی دیمشدر که حق تعالی بر نبی اسود بعث ایدوب حضرت رسوله قصه اولنمیان انبیانک بری دخی اودر دیو مذکوردر والله اعلم بکل ما اخفی واعلم

(باب رابع وثلاثون در احوال مشترکهٔ جمیع انبیا)

اشبو باب شرف انتسابده ذکر اولنه جق فوائد کثیرة العوائد انبیاء کرام ومرسلین عظام جمله سنه وایچلرندن بلا تعیین بعض افراد سعادتنهاده ومع التعیین بعض نفوس شرفا نوسه متعلقه اولان امور متفرقه درکه انلری بیان اشبو کتاب عالیشان صحت نشانک خصائص جلائلندن وجمله فضائلندن اولوب جمیع کتب تواریخک هیچ برنده اشبو فوائد بو جمعیت وکلیت اوزره مذکور اولمدیغی تتبع تواریخ ایدنلره خفی ومستور دکلدر (شرائط نبوت) کتب کلامده اولان کلام مفصل محصلی بودر که شرائط نبوتک بریسی قول مختار اوزره ذکورت اولوب دنیایه اصلا عورت پیغمبر کلمامشدر زیرا انوثت صفت نقصاندر بعضلر عورت مرسل اولمامشدر امانبی اولمشدر دیوب بعض فرق بیان ایتمشلردر بریسی دخی اکملیت وافضلیتدر که بر کسنه پیغمبر اولدقده زماننده اولان سائر ناسک جمله سندن حسن صورت وسیرتده وکمال عقل وذکاوفطنتده وقوت رأی وتدبیرده افضل واکمل اولمسیدر حتی مرویدر که انبیانک هر بری قبل النبوه دخی بالک وتقی وزکی ومتقی وامین ومشهور النسب صادق ومحق وکامل الادب ایدی وجمیع انبیاء فصحا وبلغا اولوب یازدقلری مکتوبلر دخی ایجاز واختصار اوزره اولوب همان بر قاچ کلمهٔ مفیده ایدی بریسی دخی غلاظت وفظاظت

وقسوت قلبدن وجنون وبرص وجذام کبی عیوب منفره دن وبول اوزرنده یملك کبی وا کابکزرنسنه لر
کبی قلت مروتدن یعنی دنائت ورذالتدن وحجامت وسائر صنایع رذیله دن ودنائت آبا وامهاتدن سلامت
ونزاهت اولوب محصل تبلیغ رسالته واداء شریعته وبیان طریقته وقبول امته فی الجمله خلل وزلل ویرن
جمیع اشیادن معرا ومبرا اولمقدر بریسی دخی کفر ومعاصیدن عصمتدرکه مسایرهٔ ابن همامده مذهب
مختار بودرکه انبیا قبل النبوة وبعدها کفردن وبعد النبوة جمیع کبائردن ومثلا بردانه بغدای سرقه
ایتمك کبی صغائر موجبة النفرتدن وصغائر غیر منفره دن اجنبیه عورته قصدا نظر ایتمك کبی صغیره لردن
بالکلیه معصوملردر اما صغائر غیر منفره نك بعضیلری سهوله یاتاویلده خطا ایله صدور ایتمکدن معصوم
دکللردر لکن سهوا یاخطأ برصغیره صدور ایتسه یاامور دینه متعلق برفعلده سهو ونسیان واقع اولسه اوسهو
یاخطا ویانسیانه تنبیه الهی ایله البته واقف وعارف اولملری مقرردر واما قولا یافعلا ابلاغ شریعته یاتعلیم امته
متعلق اولان اموردده سهو وغلط وخطادن البته معصوملر اولوب امور دین وشریعته تعلقی اولمیان احوالده
جواز سهو وغلط ونسیانده سائر ناس کبیلردر دیوب شرح عقائدده انبیا معصوملردر عمدا کذبدن
بالاتفاق خصوصا امر شرایع وتبلیغه متعلق اولان اموردده وسهوا کذبدن دخی اکثرین قاتنده وقبل
الوحی وبعده کفردن وبعد الوحی عمدا کبائردن دخی بالاتفاق معصوملردر اما سهوا کبائر صدورینی اکثر علماء
تجویز ایتمشلردر صغائرك دخی عمدا صدورینی معتزله دن غیری جمهور علماء تجویز ایدوب سهوا صدوری
ایسه بالاتفاق جائزدر الا اشول صغائر که رذالت ودنائته دلالت ایده سرقهٔ لقمه وتطفیف حبه کبی لکن
سهوا اولنلرده تنبیه اولنملری وانلر دخی متنبه اولملری شرطدر قبل الوحی یعنی قبل النبوه صدور کبیره
امتناعنه دلیل یوقدر طائفهٔ معتزله ممتنعدر دیمشلر حق بودرکه قبل الوحی دخی نفرت ایجاب ایدن امور
ممتنعدر عهر امهات کبی یعنی حاشا والده لری زانیه اولمق کبی وفجور کبی یعنی کندیلر فاسق وفاجر اولمق کبی
ودخی رذالت ودنائته دلالت ایدن صغائر کبی * امدی معلوم اوله که انبیادن منقول اولان اموردن کذب
ومعصیتی مشعر اولنلر اگر خبر واحد ایسه مردوددر اگر متواتر ایسه ممکن اولدقجه ظاهرندن مصروفدر
یعنی تاویلی واردر اگر صرفه مجال یوغیسه ترك اولی اولمغه یاقبل النبوه اولمغه محمولدر دیوب لکن بعد
النبوه سهوا کبائر وعمدا صغائر صدوری جائزدر دیدیکی سهو وخطادر زیرا بنه شرح مقاصدده مذهبز
بودرکه قبل النبوة وبعدها کفردن وبعد النبوة مطلقا کبائردن عمدا صغائردن معصوملردر دیوب جمیع
کتب کلامده دخی بویله دیمشلردر (فائده) تلویحده مذکوردرکه زلتده عین فعله قصد یوقدر بلکه اصل فعله
قصد واردر زیرا بالجمله ایاق سورجدکده طائفهٔ عرب زل الرجل فی الطین دیرلر چونکه دوشمکه ودوشمکدن نصکره
ثابت اولمغه قصد بولنمدقده لکن اوزمانده بولندیغی یره قصد بولنمشدر پس انبیانك زلته عتاب اولندقلری
انکیچوندرکه نوع تقصیردن خالی دکلدر زیرا مکلف اولانه عند التثبت یعنی عند التیقظ والتحفظ الدن احتراز
ممکندر اما معصیت حقیقه برفعلدرکه حرام ایدیکی معلوم ایکن نفسنه وذاتنه قصد اولنور (خصائص انبیا)
بوخصوص تفصیل عظیمه محتاج اولوب وجمله سنی احاطه ممکن اولمیوب بعض مشهور ومختصرلری بودرکه
کتب تفسیر وحدیث وسیر وکلام وتواریخدن برابکیشر جمع ایدوب حالا ذکر اولنور * ١ اولکی هر پیغمبره
والده سی حامل اولدقده وبعده وحین وضع حملده وپیغمبر اولنجیه دك احیانا نیجه کرامات وعلامات
ظهور ایدر ایدیکه نبوتدن مقدم اولمغین انکا ارهاص دیرلر نبوتدن نصکره اولانه معجزه دیرلر ٢ بعض کتبده
الله تعالی بر رسول گوندرمدی الا خوب صورت خوب اسم خوب آواز ایدی دیو برحدیث شریف مرویدر ٣
معتبراتده مذکوردرکه جمیع انبیادنی قبل النبوه بلا کسب ولا تحصیل محض لطف رب جلیل ایله اخلاق
حمیده وآداب شریفه غیر عدیده اوزرینه مجبوللر وخلق اراسنده محبوب القلوب ومقبوللر ایدیلر ٤ مستدرك
حاکمده وهبدن مرویدرکه الله تعالی بر پیغمبر گوندرمدی الا انك صاغ النده شامهٔ نبوت یعنی اتدن بك
شکلنده مهر نبوت اولیه الا حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمکه انك شامهٔ نبوتی ارقه سنده
ایکی یاغرنی اورته سنده ایدی ٥ کتب سیرده مذکوردرکه جمیع انبیانك عرقلری یعنی بدن خستلرندن چیقن در
مانند مسك وعنبر غایتده لطیف رایحهٔ فایحه لو ایدی ٦ تفاسیرده بر پیغمبرنی اولمامشدر الا که فرق باشنك

اولنده اولمامشدر دیوب لکن یحیی علیه السلام اوچ یاشنده عیسی علیه السلام بشکده ممه امرکن
یااوتوز یااون ایکی یااون اوچ یااون یدی یایکرمی یدی یاشنده پیغمبر اولدقلری مقرر اولمغین اکثر انبیا قرقده
پیغمبر اولدیلر دیمکدر ٧ کشافده ضحاکدن مرویدرکه الله تعالی بر پیغمبر گوندرمدی الا انك یانجه نیجه
ملکلر اولوب انی حفظ ایدرلردیکه شیطانلر ملائکه صورتنده گورینوب اول پیغمبری حیله ایله الدامیه لر ٨
(انا معاشر الانبیاء تنام اعیننا ولا تنام قلوبنا) حدیثی اوزره جمیع انبیا اویودقلرنده گوزلری اویویوب قلبلری
اویانق اولورلردی علما دیمشلردرکه واقعه ده اولان وحی الهی یی بالتمام حفظ وضبط ایچون قلبلری اویانق
طورردی ٩ انبیادن هیچ بریسی شعر سویلیوب جمله سی شعردن نهی اولنمشلر ایدی ١٠ هیچ بریسی مدت
عمرنده احتلام اولمق واقع اولمامشدر زیرا دوش آزدیران شیطاندر انلره ایسه شیطان اوغرامز ایدی ١١ هیچ
بریسی مدت عمرنده تثاوب ایتمك یعنی اسنمك واقع اولمامشدر زیرا اسنمك کثرت اکلدن یا کثرت شربدن ناشیدر
انبیا ایسه عباداته مانعدر دیو طعامده وصوایچمکده غایت آز ایله قناعت ایدرلردی ١٢ هر پیغمبرك
معجزه سی کندی قومی ایچنده مشهور ومقبول اولان نسنه جنسندن اولوردی تاکه اول قوم آنده ماهرلر
ایکن انکا معارضه یه قادر اولمامغله انلرك عجزی وپیغمبرك صدقی ظاهر اوله مثلا موسی علیه السلام
زماننده علم سحر مشهور اولمغین آنك معجزه سی اژدها اولان عصا وید بیضا اولوب عیسی علیه السلام زماننده
علم طب مشهور اولمغین آنك معجزه سی ابراء مرضی واحیاء موتی اولوب سلطان انبیا زماننده عربده مشهور
اولان فصاحت وبلاغت اولمغین اعظم معجزاتی قرآن عظیم الشان اولدی سائر انبیانك معجزاتی دخی اکثریا
بوکا گوره ایدی ١٣ جمیع انبیا تبول وقضاء حاجت ایتدکلرنده البته بریاریلوب نه واقع اولورسه خلق گورمك
ایچون یریوطوب نه قیاتوب اومحلدن مسك کبی لطیف رایحه پیدا اولوردی حتی حضرت رسول علیه السلام
سیدکلری حلال ایدی دیوب صحابه دن ایکی کمسنه ایچمشلردر ١٤ نیجه سلفدن مرویدرکه اصلا برجنك
ایچنده بر پیغمبر قتل اولنمق واقع اولمامشدر ١٥ انبیا یوزینه طوقنان برنسنه یی آتش یاقمیوب اعضالرندن
برینه طوقنانی قیامتده جهنم دخی یقمازدیمشلر ١٦ بر پیغمبر نماز قیلان برکمسنه یی چاغرسه اوکمسنه نمازین
بوزوب واروب جواب ویرمك واجب اولمغین شرعا نمازی بوزلمیوب اعاده لازم اولمیوب تکمیل ایدردی
١٧ هر پیغمبر جمله مالنی فی سبیل الله بذل ایتمکله اعدادا یتمکین انلره مالرندن زکوة ویرمك واجب دکلدی
خصوصا زکوة تطهیر ایچوندر انلرك کندولری ومالری طیب وطاهر ایدکلری ظاهردر دیمشلر ١٨ انکیچون
انلره غیریلرك زکوتی المق حرام ایدی انبیادن برینی سب ایدن مرتد اولمغین قتل اولنوب حنفیه وشافعیه دن
غیری مذهبلرده تجدید ایمانله قتلدن خلاص اولمیوب البته حدا قتل اولنور ١٩ انبیادن نوح ایله لوطك
خاتونلری کافره اولوب لکن جمیع علماء امت محمد وسائر امم اتفاق ایتمشلردرکه دنیاده هیچ بر پیغمبرك منکوحه سی
ووالده سی وهمشیره سی وقیزی وسائر اقرباسی زنا ایتمك واقع اولمامشدر وجمیع انبیا نکاح صحیح ایله وجوده
کلمشلردر ٢٠ امام محیی السنه قضا وقدر حق تعالینك اسرارندن بر سردرکه ملائکه وانبیادن برفرد اکا مطلع
اولمامشدر دیوب جبر وقدر رساله لرینك برنده پیغمبر اولانه سر قدر مستور اولمق لطف حقله نبوت
لوازمندندرکه تبلیغی امر اولنان اموری ابلاغدن همتنه فتور گلمیه زیرا بعض مأمور بهك عدم وقوعن
بیلسیدی سعی بی طائل وبی حاصل اولوردی پس سر قدری بیلمامك مرتبهٔ نبوتی نقص واخلال ایتمزدیوب
شرح مشارقده سر قضا وقدر جانب حقدن انبیایه کشف اولنمیوب بعض اولیایه کشف اولنمق جائزدر دیو
مذکوردر ٢١ مسایرهٔ ابن همامده مذکوردرکه قاضی باقلانی انبیادن هربری کندیدن مقدم گلان پیغمبرلرك
شریعتلرینی وکندی امتلری علماسی تفریع ایتدکلری مسائلك عدم علمی ومعرفت توحیده خلل ویرمیه جك
وکندی قومندن غیری دعوتنه مبعوث اولدیغی طائفه لرك لغتلرینی وجمیع منافع ومضار امور دنیایی وجمیع
حرف وصنایعی بیلمامك جائز اولوب علو شانلرینه ضرر ونقصان ویرمز دیوب لکن بعض مسائلی بیلمامکلری
خاطرلرینه خطور ایتمدیکیچوندر دیمکدر زیرا خطور ایدیجك البته انك احکامنی بیلمکلری وانده اجتهاد
ایدرلرسه اصابتلری مقرردر زیرا برخصوصده اولا نزول وحیه منتظر اولوب مدت انتظارده وحی گلمزسه اجتهاد
ایتمکله مأمورلر واجتهادلرنده یاابتدا وانتها ویاهمان انتها اصابتلری مقرر اولوب اجتهادده خطا ایدرلرسه

تنبيه اولنوب انلر دخی متنبه اولوب صوابه رجوعلری مقرردر ٢٢ (ماقبض الله تعالی نبيا الا فی الموضع
الذی يجب ان يدفن فيه) حديثی مفهومنجه هر پيغمبر هر نه يرده دفن اولنمق ايسترسه آنده وفات ايدردی
٢٣ هر پيغمبر نه يرده ياتوب وفات ايدرسه همان او محلده دفن اولنوب غيری يرده دفن اولنمزلردی ٢٤ كتب
سيرده محرردر كه انبيا وفات ايتدكلری ساعت فی الحال ينه روح شريفلری بدنلرينه اعاده اولنوب بعده
دنياده بقا ايله رجوع الی العقبی اراسنده تخيير اولنورلر انلر دخی عاقبت هر كار اولان رجوع الی اللهی
اختيار ايدرلر ٢٥ ضغطهٔ قبردن يعنی مقبره نك صقمه سندن همان انبيا قورتلوب سائر مؤمنينك حاللرينه
كوره شدتله يا خفتله بركره ياخود مرارا صقمق مقرردر ٢٦ انبيايه و اطفال مؤمنينه سؤال قبر اولمقده
اختلاف اولنوب قول اصح اوزره اولماز ديمشلر * بحر الكلام امام نسفيده انبيايه سؤال قبر و عذاب قبر و قيامتده
حساب دخی اولمز اطفال مؤمنينه دخی عذاب قبر و حساب اولماز عشرهٔ مبشره يه دخی حساب مناقشه اولمز
يعنی نيچون بويله ايلدك ديو عتاب اولمز اما حساب عرض كه بويله ايلدك اما عفو ايتدم ديمك انبيايه دخی اولور
ديو مذكوردر ٢٧ جميع انبيا حالا قبرلرنده بدن شريفلريله حياتده اولوب انواع عبادات مولی جل وعلا
ايدرلر (الانبياء احياء فی قبورهم يصلون) ديو و دخی (الانبياء لا يتركون فی قبورهم بعد اربعين ليلة ولكن
يصلون بين يدی الله عز وجل حتی ينفخ فی الصور) ديو ايكی حديث شريف مرويدر انكچوندر كه ماللری
وارثلرينه ميراث دكلوب بيت الماله قونوردی ٢٨ فوائح مسكيه ده حضرت رسولدن مرويدر كه نوح
وهود و صالح و شعيبك قبرلری مكه ده زمزم ايله مقام ابراهيم اراسنده در كعبه نك حرمنده اوچيوز پيغمبر قبری
و ركن يمانی ايله حجر الاسود اراسنده يتمش پيغمبر قبری واردر انبيادن هر بر پيغمبری قومی تكذيب ايتدكلرنده
ايچلرندن چيقوب مكه يه واروب وفات ايدنجه يه دك عبادت اوزره اولوب مكه ده وفات ايدردی دينوب
تفسير لبابده بعض سلفدن مرويدر كه حرم كعبه ده ركن ايله مقام اراسنده زمزمه وارنجه طقسان طقوز
پيغمبر قبری واردر كه حجه كلمشلردی دينوب * نيجه معتبراتده قبور جميع انبياده كمال صحتله معلوم اولان همان
قدسده قبر حضرت ابراهيمله مدينه ده قبر رسول عليه السلامدر ديو مذكوردر (عدد انبيا) كشافده
ديمشلردر كه حق تعالی سكز بيك پيغمبر كوندرمشدر كه درت بيكی بنی اسرائيلدن درت بيكی سائر ناسدن
ايديلر * دينوب تفسير ثعلبيده سلمان فارسی حضرت رسولدن روايت ايتمشدر كه الله تعالی درت بيك پيغمبر
كوندرمشدر مشاهير تفاسيرك بر محلنده كعب الاحبار انبيا بن بلديكم اوزره يوز يكرمی درت بيكدر كه
اوچيوز اون اوچی مرسلدر قرآنده اسميله مذكور اولنلری همان يكرمی سكز كسنه در ديمش دينوب برد
محلنده دخی ابوذر غفاری حضرت رسوله انبيا عددين صوردقده يوز يكرمی درت بيك ايديلر ديو بيورمشلردر
دينوب * فوائح مسكيه ده ابوذر غفاری حضرت رسول عليه السلام انبيا يوز يكرمی بيك ايديلر ديوب
بر روايتده ايكيوز يكرمی درت بيك ايديلر ديو بيورمشلر كعب الاحبار انبيا يكرمی ايكی كره يوز بيك ايديلر
ديوب مقاتل اون درت كره يوز بيك و يكرمی درت بيك ايديلر ديوب انس بن مالكدن مرويدر كه حضرت رسول
عليه السلام بن سكز بيك پيغمبر آخرنده مبعوث اولمشمدر كه درت بيكی بنی اسرائيلدن ايديلر بيورمشدر
دينوب * تفسير ينابيعده كعب الاحبار انبيا يكرمی ايكی كره يوز بيك و يكرمی بش بيك اولوب مرسللری
اوچيوز اون اوچدر ديمشدر دينوب تفسير كورانيده ابوذر غفاری حضرت رسوله انبيا قاچدر ديو صوردقده
يوز يكرمی بيك ايديلر اوچيوز اونی يا اوچيوز اون بشی مرسل ايديلر بيوردیلر لكن بو حديثك صحتنده كلام
واردر دينوب * شرح مقاصدده بعض علما ديمشلردر كه اولی وانسب احری واصوب بودر كه انبيانك عددلری
قصر وحصر اولنميوب علی وجه اليقين عدد معلوم تعيين اولنميه زيرا بو بابده اولان حديث خبر واحددر كه
انجق ظن افاده ايدوب عملياتده معتبر ايسه اعتقادياتده معتبر دكلدر خصوصا (منهم من قصصنا عليك
ومنهم من لم نقصص عليك) آيتنك ظاهرينه بلكه واقع حاله دخی مخالفدر زيرا احتمالدر كه انبيادن اولميانلر
انبيا عددينه ادخال يا انبيادن اولانلر عددندن اخراج اولنمش اوله ديو مذكوردر * تفاسيرده موسی ايله عيسی
اراسنده بيك پيغمبر كلدی عيسی ايله حضرت محمد عليه السلام اراسنده درت پيغمبر كلدی اوچی بنی
اسرائيلدن بری عربدن ايديكه خالد بن سنان ايدی دينوب * نيجه تواريخده خالددنصكره عربدن حنظله دخی

پيغمبر اولدی دينوب كشافك سعد الدين حاشيه سنده (وآتينا موسی الكتاب وقفينا من بعده بالرسل)
آيتنده بعد از موسی عليه السلام مرسل اولنلر بعضلر قولنجه يتمش بيك ايدی ديو مذكوردر والله اعلم
(فرق نبی و رسول) كتاب عروهٔ وثقی ده مذكور اولديغی اوزره لفظ نبی انساندن غيره اطلاق اولنميوب لفظ
رسول ملائكه يه دخی اطلاق اولنديغی مقرر اولدقدنصكره معلوم اوله كه رسول الله نبی تعريفنده بين
الاشراف كلی اختلاف اولنوب تفاسير و تواريخده بر ايكيسنك نهايت اوچر ردر فرق يازيلوب لكن صحت
وفسادلرينه اكثريا تعرض اولنميوب اشبو امر اهم مبهم قالمغين بو عبد حقير بعد التتبع الكثير نيجه كتاب
معتبرده اون بش قوله ظفر بولوب مجموعنك كلام مفصلی محصلی بودر كه نيجه محققين رسول الله نبينك فرقی
بوقدر ايكيسيده كندويه وحی اولنان اموری خلقه تبليغله مبعوث و مأمور اولانه ديور ديوب زمرهٔ
مدققين انبيا يوز يكرمی درت بيكدر مرسللری اوچيوز اون اوچدر بيوريلان حديث خصوصا (وما ارسلنا
من قبلك من رسول ولا نبی الا اذا تمنی) آيتی رسول الله نبی فرقنه دليلدر ديو قول مزبوری رد و اول بابی سد
ايدوب لكن كيفيت فرقده اختلاف ايدوب بعضلر رسول اكا وحی ايچون ملك كلاندر نبی غير رسول ملك
كلميوب عالم رؤياده وحی اولنانلردر ديوب * تفسير كورانيده بو قول اختيار اولنوب بعضلر رسول ملك ايله وحی
اولانلردر و نبی غير رسول قوم وامتنه رب العزتدن يا كتاب يا الهام يا تنبيه فی المنام ايله اخبار و اعلام ايدندر
دينوب بعضلر رسول اولدر كه آنك خلقه رسالتنی جبريل مختارا كا با او اجهه اخبار ايده نبی غير رسول نبوتی
الهامله يا مناملة اوله ديوب تفسير واحديده همان بو قول ذكر اولنوب اشبو اوچ قول متحد المبنی و متقارب المعنی
مام نوو بنك رسول اولميان انبيادن نيجه سنك نبوتلری ملك واسطه سيله اولمشدر ديديكيله منتقض و مندفع
مرتفض و مرتفع اولور بعضلر رسول صاحب شريعت و كتاب اولاندر نبی غير رسول ايله اوليا اندر ديوب بعضلر
رسول همان صاحب معجزه و كتاب و ناسخ شرع سابق اولاندر نبی غير رسول اويله اولميانلردر ديوب بعضلر رسول
همان صاحب معجزه و كتاب منزل عليه اولاندر نبی غير رسول كتابسز شريعت سابقه يه دعوتله مأمور اولاندر
ديوب كشافده همان بو قول ذكر اولنوب اكرچه اشبو اوچ قول الی الآن صحت و فسادينه تعرض اولنمامشدر
لكن اخبار و آثار مشهوره اوزره مرسلين اوچيوز اون اوچ عدد اولوب كتب و صحف منزله ايسه احاديث
موجبنجه جمله يوز درت يا يوز اون درت عدد اولمغين خصوصا اسمعيل و يونس و بعض انبيا اصحاب كتاب
دكللر ايكن قرآنده هر برينه مرسل ايدی ديمكين ايكی وجه لطيف ايله هر بری قابل تزييف ايدكی اظهر
من الصباح و انور من المصباحدر بعضلر رسول خلقی اكا دعوت ايچون شرع جديدله مبعوث اولاندر نبی غير
رسول شرع سابقی تقرير و تأكيد و تأييد و تشييد ايچون مبعوث اولاندر كه بين موسی و عيسی كلان انبياء
بنی اسرائيل كبی ديوب اشبو قول غرائب شعار تفسير قاضی و ابو السعودده مختار اولمق اشعار اولنوب بعضلر
قول مزبور اوزره زياده ايدوب شرع جديد ايله مبعوث اولميان ابلاغ و انذارله ده مأمور اولديسه ده نبی
اولوب رسول دكلدر ديوب اشبو ايكی قوله دخی الی الآن كمسنه تعرض ايتميوب لكن هر عالم نبيه نادر الشبيه
قبول ايده جك وجه وجيهله بر قوی اعتراض سالم عن الانتقاض واردر كه رسالتلری نصله ثابت اولنلرك
نيجه لری صاحب شرع جديد دكل ايدكلری محقق و متفقدر خصوصا ابلاغ و انذارله مأمور اولان رسول
دكلدر ديمك كلام واضح البطلان ايديكی غنی عن البياندر بعضلر رسول اولدر كه يا صاحب كتاب اوله يا شرع
سابق احكامندن بعضی نسخله مأمور اوله ديوب بعضلر رسول صاحب شريعت و كتاب يا ناسخ بعض احكام
شرع سابق اولوب نبی غير رسول اويله اولميانلردر ديوب بو ايكی قوله دخی الی الآن تعرض اولنميوب لكن بی شرع
و كتاب و نسخ مجرد دعوت و تبليغ ايله مبعوث اولانلره مرسل دينميوب مثلا حضرت موسی عليه السلام
دعوت فرعونه مرسل اولديغی حالده بی شرع و كتاب و نسخ اولمغين مرسل دكلدی ديمك لازم كلمكين
ايكيسينك دخی فسادی اظهر من الشمس كسادی ابين من الامس در * فتوحات مكيه ده نبی اولدر كه اكا وحی
ايله ملك كلوب اول دخی بر شريعت متضمن اوله كه آنك عملی انجق اونبينك كندی نفسنه مخصوص اوله اكر
انكله عمله غيرلری دخی دعوتله مأمور و مبعوث اولورسه اكا رسول دخی ديرلر دينوب تفسير لبابده دخی
نبی اولان كندی نفسنه معين بر شريعتله مخصوص اولمق البته لازمدر دينوب لكن اشبو قوللر متحد المعنی

بعض انبيانك نبوتى ملك كليوب همان الهام ايله اولديغنده اتفاق اولمغين خصوصاتى اولانه كندى نفسنه
معين بر مخصوص شريعت كركدر ديمك خلاف ظاهر اولمغين ايكيسى دخى عليل وكلام بى دليل ايديكى
معلوم اهل فهم جليلدر * صاحب قاموس الصلوة والبشر فى الصلوة على سيد البشر آدلو رساله سنده تحقيق
بودركه نبى اولدركه جبرائيل عليه السلام اكا القاء وحى ايتدكده كندى نفسنه محصور ومقصور حكم معين
ومنصوص ايله مخصوص اوله بومقوله كمسنه لره كنديلردن غيريلره متابعت ايتمك وغيريلردخى بونك حكم
مخصوصيله عمل ايتمك حرام ايدى وحى اولنان امورك بعضى خلقه تبليغه مأمور اولوب بعضى كندويه
مخصوص قالورسه نبى ورسول اولوب جمله وحى اولنانلرى تبليغله مأمور اولوب كندويه مخصوص حكم قالمزسه
اكا رسول دينوب نبى ديمز پس هر رسول نبى دكلدر وهر نبى رسول دكلدر ديوب قول مزبورك اصلى فتوحاتده
اولانك عينى ايكن زاد فى الطنبور نغمة اخرى مثلى نحواسنجه نبى اولمدق رسول واردر ديو بلا دليل قسم
ثالث زياده ايتديكى مخالف عقل ونقل اولمغين باطل وفاسد وصوب صوابدن غايت متباعددر * فرائض مولانا
كمال پاشازاده ده رسول شول نبى دركه انكله بيله كندويه يا آخره نازل اولمش كتاب اللهى اولديغندن ماعدا موسى
وعيسى كبى شريعت جديده يه ياخود آخرك شريعتنه داود كبى مستقلا ياهارون كبى تبعية صاحب
دعوت اوله ديمك اشعار اولنوب لكن بين موسى وعيسى كلان بيك يادرت بيك يا يتمش بيك انبياء بنى اسرائيلك
هر بريسى كندوسيله كتاب توراة اولوب شريعت موسايه دخى دعوت ايتمشلر ايكن جملهسى مرسلين ايدكارى
خلاف ظاهر وخلاف مشهور ايديكى مقرر اولمغين تعريف مزبورك صحتى محل نظردر مسايرة ابن همام
شرحنده نبى ايله رسول فرقنده قول مشهور بعض محدثين ديدكلريدركه نبى رسول شول كمسنه دركه كندويه
وحى اولنان امورك تبليغيله وقوم مخصوصى دعوتله مأمور اوله نبى غير رسول تبليغ ودعوتله مأمور
اولمياندر ديوب اشبو مذهبه مطابقت اوزره بعض كتبده قاضى عياض دخى رسولله نبى غيبه اطلاعدن
وخواص نبوتله اعلامدن عبارت اولان نبوتده مشترك اولوب رسولك زيادهسى من عند الله عز وجل اخبار
وانذار ايله مأمور ومرسل اولماق ايله در ديمش دينوب مذهب محدثين اولان قول اخير صحت پذير برحسب ظن
غالب ووهم سالب حكم جانب اصوب وارجح اقوال اصح واوضح جميع احتمالدر والله اعلم بحقيقة الحال
(اولو العزم) (فاصبر كما صبر اولوا العزم من الرسل) آيتنده تفسير مداركده اولوا العزمدن مراد (واذ اخذنا
من النبيين ميثاقهم ومنك ومن نوح وابراهيم وموسى وعيسى ابن مريم) آيتنده ذكر اولنان بش نفر رسوللردر
دينوب بعض كتبده اولوا العزم عددى خصوصنده امام شافعى يه منسوب بر رباعى مذكوردركه
بودر (نظم) اولوا العزم خمس كلهوا بمحمد * عليهم اله العرش صلى وسلما * فنوح بن لمك والخليل ابن آذر *
وموسى بن عمران وعيسى ابن مريما (نثر) بعض معتبراتده اولوا العزم سورهٔ انعامده محل واحدده
ذكر اولنان نوح وابراهيم ولوط واسمعيل واسحاق ويعقوب ويوسف وايوب وموسى وهارون والياس
واليسع وداود وسليمان ويونس وزكريا ويحيى وعيسادركه حضرت محمد عليه الصلوة والسلام ايله ختم
اولنمشلردر دينوب تفسير كورانيده (فاصبر كما صبر اولوا العزم من الرسل) آيتنده اولوا العزمدن مراد اصحاب
جد وسعى وثباتدر من الرسلده اولان من بيانيه اولوب جميع رسله شاملدر ياخود آدم ويونس مرسليندن
ايدكارى مقرر ايكن قرآنده آدم حقنده (فنسى ولم نجد له عزما) ديو يونس حقنده (ولا تكن كصاحب الحوت)
ديو بيورلمغين من تبعيضيه اولوب بو تقديرجه اولوا العزم اصحاب شرايعدركه تقرير شرايعده جد وسعى ايدوب
موذيلر جفاسنه صبر ايتمشلردى مشهورلرى نوح وابراهيم وموسى وعيسى ومحمد عليهم السلامدر بعضلر
ديديلركه بلايه صبر ايدنلردركه برى نوحدركه دائما غشى اولنجه ضرب اولنوب برى ابراهيمدركه آتشه آتلوب
وذبح ولديله امر اولنوب برى اسمعيلدركه ذبح اولنمغه برى يعقوبدركه فراق ولده برى يوسفدركه بلاى چاه
وزندانه برى ايوبدركه مرض عظيمه برى موسادركه طغيان فرعونه وجفاى قوم بى عونه صبر ايتديلر دينوب
كشافده اسمعيل يرينه اسحق ذكر اولنوب موسادنصكره برى داوددركه صدور ايدن زلتنه قرق ييل اغلدى
برى عيسادركه دنياى بدمعاشده طاشى طاش اوستنه قومييوب (الدنيا قنطرة فاعبروها ولا تعمروها) ديمشدر
دينوب تفسير واحديده اولوا العزمدن مراد ابن عباس قولنجه نوح وابراهيم وموسى وعيسادر مقاتل

قولنجه

قولنجه نوحدركه جفاى قومه ابراهيمدركه آتشه اسحقدركه ذبحه يعقوبدركه فراق ولده يوسفدركه چاه وزندانه
ايوبدركه مرضه صبر ايتمشلردر كلبى وسدى قولنجه مرسليندن قتال وجهادله مأمور اولنانلردركه آلام ومحن
مشاهده وامر دينده كمال سعى ومجاهده ايتمشلردر اهل تحقيق جميع مرسلين اولوا العزم اولوب حق تعالى
بر رسول كوندرمامشدركه صاحب عزم وجزم اولوب ذو رأى وكمال عقل وجرائت وحزم اولميه پس
من الرسلده كى من بيانيه اولوب تبعيضيه دكلدر ديمشلردر بومذكور ومسطوردر والله اعلم (سادات انبيا)
متن عقائد سيوطيده افضل انبيا محمد حبيب اللهدر بعده ابراهيم خليل اللهدر بعده موسى وعيسى ونوح
اولوب بواوچينك على وجه اليقين ترتيبلرى نا معلومدر دينوب شرح مقاصدده حضرت رسول عليه
السلامدنصكره افضل انبيا حقنده بعضلر آدمدر ابو البشر اولديغيچون بعضلر نوحدر طول عبادت
ومجاهدهسيچون بعضلر ابراهيمدر كمال توكل واطمينانيچون بعضلر موسادر كليم الله ونجى الله اولديغيچون
بعضلر عيسادر روح الله اولديغيچون ديمشلر دينوب فوائح مسكيهده حضرت ابوهريره سيد الانبياء خمسة
نوح وابراهيم وموسى وعيسى ومحمد عليهم السلام ديمشدر دينوب نيجه محققين ومدققين آثار كثيره واخبار
شهيره مقتضاسنجه ديمشلردركه افضل انبيا بعد از حبيب خدا ابراهيم بعده موسى بعده عيسى بعده نوح عليهم
السلامدر دينوب سائر انبيا ورسل ترتيبنه تعرض ايتمامشلردر والله اعلم (احوال كتب منزله) تفاسيرده
حضرت رسول عليه السلام الله تعالى كوكدن قاچ كتاب انزال ايتمشدر ديو سؤال اولندقده يوز درت كتاب
انزال ايتمشدركه ايچلرندن اون صحيفهسى آدمه اللى صحيفهسى شيثه اوتوز صحيفهسى ادريسه اون صحيفهسى
ابراهيمه نازل اولوب دردى دخى توراة وزبور وانجيل وفرقاندر ديو بيورمشلر * فوائح مسكيهده مذكور
بر حديثده يوز اون دردر دينوب لكن صحف آدم يرينه موسايه قبل التوراة اون صحيفه نازل اولمشدر
دينوب كنز الاسرارده اشبو كلام قول محدثين ومورخيندر دينوب حديث ايديكى تصريح اولنميوب بعض
كتبده كتب منزله يوز اون دردر دينوب صحف آدم وصحف موسى دخى ذكر اولنوب بعض كتبده صحف
موسى ذكر اولنميوب لكن صحف ابراهيم يكرمى ايدى ديو مذكوردر تفاسيرده (شهر رمضان الذى
انزل فيه القرآن) آيتنده حضرت رسوله قرآن عظيم ابتدا شهر رمضانده قدر كيجه سنده نزول ايتمكه
باشليوب ياخود جمله قرآن قدر كيجه سنده لوح محفوظدن اولكى قات كوكه اينوب بعده تدريجله نازل اولدى
رسول عليه السلام صحف ابراهيم رمضانك اول كيجهسنده توراة رمضانك التى كيجهسى كچدكده انجيل اون
اوچ كيجهسى كچدكده قرآن يكرمى درت كيجهسى كچدكده نازل اولدى ديمشلردر دينوب * تفسير ابن كثيرده
زبور دخى رمضانك اون ايكى كيجهسى كچدكده ديو جامع الصغير سيوطيده اون سكز كيجهسى كچدكده نازل
اولدى ديو بر حديث شريف مذكوردر كشافده (انا انزلناه فى ليلة القدر) آيتنده مرويدركه قرآنك جملهسى
قدر كيجهسنده لوح محفوظدن دنيا كوكنه ايندريلوب جبرائيل عليه السلام فتحسين وفا ايله سفره ديدكارى
يازيجى ملكاره املا ايدوب بعده حضرت رسوله يكرمى اوچ ييلده لك آية آية سوره سوره نازل اولوب
اشبو آيتك معناسى انزال قرآن ليلة القدرده ابتدا اولندى ديمكدر تفسير كورانيده اتفاق اولنمشدركه قرآنى
جبرائيل عليه السلام سماء دنيادن بيت العزته ليلة القدرده ايندريوب سفره انى يازوب بعده يكرمى اوچ
ييلده لك تدريجله نازل اولدى دينوب تفسير واحديده ابن عباس ليلهٔ قدرده قرآن جمله بر اوغوردن سماى دنيايه
ايندرلدى ديوب مقاتل جبرائيل عليه السلام حضرت رسوله بر ييلده لك نقدر آيت وسوره ايندريرسه اولكى
كوكده اولان سفره يه دخى لوح محفوظدن اوقدر ايندردى ديمشدر ديو مذكوردر * شرح مقاصدده توراة عبرانى
زبور سريانى انجيل يونانى قرآن عربيدر دينوب شيخ اكملك وصاياى امام اعظم شرحنده انجيل سريانى ايدى
دينوب صحيح بخاريده حديث بدء وحيده قصهٔ ورقة بن نوفلدن انجيل عبرانى اولمق اكلاشيلوب بعض كتبده
زبور دخى عبرانيدر دينوب بعض كتبده صحف آدم وشيث وادريس سريانى صحف ابراهيم عبرانى ايدى
ديو مذكوردر نيجه معتبراتده صحف ادم اون عدد اولوب اسرار حكمت طبيعيه ومعرفت منافع ومضار ادويه
وكيفيت تسخير انس وجن وشياطين وعلم هندسه وحساب وبعض علوم نايابى بياننده ايدى صحف شيث
عليه السلام اللى عدد اولوب علوم حكميه ورياضيه يى جامعه اولوب كيميا وسيميا وصنايع مشكله وبعض

اشیادخی مذکورایدی صحف ادریس علیه السلام اوتوزعدد اولوب اسرار سماویه وتسخیرروحانیات وعلوم
عجیبه وطبایع موجودات وانواع غرائبی جامع ایدی صحف ابراهیم علیه السلام اون یاپکرمی عدد اولوب
جمله سی نصایح لطیفه ومواعظ شریفه ایدی کتاب توراة زمرددن لوحلر اوزره یازلمش ایدوب بیك سوره ایدیكه
هرسوره بیكر آیت ایدی توراتك تفصیلی احوالی باب موساده ذكراولنمشدر زبور داود علیه السلام یوزاللی
سوره اولوب اللیسنده بنی اسرائیله بخت نصردن ایریشه جك عذاب وعقاب اللیسنده دخی طائفهٔ رومدن
ایریشه جك آلام بیحساب اللیسنده دخی باعث عبرت وموروث حیرت اوله جق انواع نصیحت ومواعظ وحكم
وتحمید وتمجید رب عالم مسطور اولوب حلال وحرامدن وشریعته متعلق احكامدن برنسنه مذكورد كلدی
كشف كشافده انجیل اوتوزبش سوره ایدیكه ایچندن بری سورة الامثال ایدی دینوب * فواتح مسكیه ده
كتاب انجیل نسخه لری درت درلودركه انجیل متی انجیل مرقس انجیل یوقا انجیل یوحنادر دینوب
قرآن عظیمك اوصاف واحوالی معجزات رسول علیه الصلوة والسلام بابنده ذكراولنور (قبائل انبیا)
فواتح مسكیه ده ابن عباسدن مرویدركه انبیادن بش كمسنه عبرانی ایدیلركه آدم وشیث وادریس ونوح
وابراهیم بش نفردخی عربی ایدیلركه هود وصالح واسماعیل وشعیب ومحمد مصطفی علیهم السلامدر تفاسیرده
موسی وعیسی اراسنده بیك نفر پیغمبر كلوب جمله بنی اسرائیلدن ایدی وحضرت ابراهیمدنصكره كلان
جمیع انبیا نسل ابراهیمدن اولوب جمله سی اكا متابعت ایله مأمور ایدیلر دینوب كشافك منلا سعدالدین
حاشیه سنده (وقفینا من بعده بالرسل) آیتنده موسادنصكره مرسل یعنی پیغمبراولنلر بعضلر قولنجه درت
بیك بعضلر قولنجه یتمش بیك ایدی لكن جمله سی شرع موسی اوزره ایدیلر بعده عیسی رسول اولوب شرع
موسی منسوخ اولدی دینوب یعنی بعض احكامی منسوخ اولدی دیمكدر زیرا اكثری منسوخ اولمیوب
باقی طوردی * معتبرات متفرقه ده مذكوردركه جمیع انبیا ابراهیم علیه السلام نسلندن ایدیلر الا آدم وشیث
وادریس ونوح وهود وصالح ولوط بعضلر قولنجه یونس دخی سریانی اولوب نسل ابراهیمدن دكلدی
وجمله انبیا بنی اسرائیلدن یعنی یعقوب بن اسحق بن ابراهیم نسلندن ایدیلر الا آدم شیث ادریس نوح
هود صالح ابراهیم لوط اسماعیل اسحق یعقوب شعیب یونس خالد حنظله محمد علیهم السلام وجمله انبیانك
لسانلری اوچ درلو لغت ایدی سریانی عبرانی عربی سریانی اولنلر آدم شیث ادریس نوح ابراهیم لوطدر بعضلر
قولنجه یونس دخی سریانیدر عبرانی اولنلر جمیع انبیاء بنی اسرائیلدر عربی اولنلر هود صالح اسماعیل شعیب
خالد حنظله محمد علیهم الصلوة والسلامدر (صنایع انبیا) معتبرات متفرقه ده مذكوردركه آدم
علیه السلام صنعت زراعتی یعنی چفتچیلكی تعلیم جبرائیل ایله دنیاده ابتدا ایتدی * زین المجالسده ابتدا
جلاهلك ایدن ودرزیلك وقصابلق وچفتچیلك ودمورجیلك ایدن آدم علیه السلامدر دینوب شیث
علیه السلام خلیفه وحاكم مثابه اولوب اكثریا غزایه مشغول ایدی ادریس علیه السلام اكثریا سیاح اولوب
چوق درس دیوب یازیجیلق ودرزیلك صنعتن ابتدا ایجاد ایتدیكی تواریخده مذكور اولوب (اول من خط
وخاط ادریس) كلامی بیناجه ورمشهوردر نوح علیه السلام نجار اولوب ملاحلق یعنی كمیجیلك صنعتن
وحی خدا ایله ابتدا پیدا ایدوب طوفانده كمی یاپوب بش آی دریا یوزنده كزمشلردر هود علیه السلام
تاجر اولوب بعض كتبده صنعت تجارتی ابتدا هود ایجاد ایتدی دینوب لكن بعض معتبراتده نوح علیه
السلام قبل النبوه چوبانلق وتجارت ایدردی دینوب * زین المجالسده هود ولقمان حكیم درزی ایدیلر دیو
مذكوردر صالح علیه السلام دخی تجارت ایدوب * متن شرعه ده صالح علیه السلام بعض لباسلر طوقوردی
دیو مذكوردر ابراهیم علیه السلام اكنجیلك ایدروب اطعام انام وضیافت خواص وعوام ایچون نیجه
یوزجفتلری یوریوب ودخی نیجه بیك قیونلرین چوبانلر كودردی متن شرعه ده ابراهیم علیه السلام كندیسی
وخدمتكارلری زراعت وحراثت ایدوب كندیسی بالذات بزاز ایدی یعنی اسباب وقماش الوب صاتردی
دیو مذكوردر لوط علیه السلام دخی اكنجیلك ایدردی اسماعیل علیه السلام قناص یعنی صیاد اولوب
اكثریا شكاره مشغول ایدی اسحاق علیه السلام برزمان چوبانلق ایدوب بعده اوخدمتی اولادی ایدرلردی
یعقوب علیه السلام دخی سابقا چوبانلق ایدوب بعده اولادی ایدرلردی یوسف علیه السلام عزیز مصر یعنی

وزیر اعظم ونبوت ورسالت وحكومتله مدبرامور جمهور رام ایدی ایوب علیه السلام قبل المرض وبعده غایت
مالدار ایدیكه تفصیلی یوقاروده بحث اولنمشدر شعیب علیه السلام دخی كندی قیونلرینه چوبانلق ایدوب بیر
اولادقده ایكی قیزی چوبانلق ایدردی موسی علیه السلام اوتوز یاشنده دك فرعون یاننده اوغل كبی عزوناز
واكرام واعزازله بسلنوب اون ییل دخی مدین شهرنده قاین اتاسی شعیبه داماد وچوبان اولوب بعده فرعونی
دعوته كلوب بنی اسرائیله حاكم اولدی هارون علیه السلام مقدما تاجر بعده فرعونه وزیر بعده فرعونه
موسی ایله بیله مرسل وبرادری موسایه وزیر اولدی الیاس علیه السلام نساجلك یعنی جلاهلك ایتمشدر داود
علیه السلام نبوت ورسالتله بنی اسرائیله خلیفة الله اولوب كسب حلال ایچون موم كبی دمور مسخر اولمغین
جبه جوشن دوزردی سلیمان علیه السلام انس وجن واكثر مخلوقات ارضه حاكم اولوب كسب حلال ایچون
مبارك الیله زنبیل اوروب یگنوردی زكریا علیه السلام نجارلك ایدوب بنی اسرائیل ایچنده نبی ورسول
ورئیس الاحبار یعنی سردار علماء كبار ایدی یحیی علیه السلام تارك دنیا اولوب تفصیل حالی سابقا ذكر
اولنمشدر عیسی علیه السلام دخی تارك دنیا وسیاح اولوب تفصیل حالی سابقا ذكر اولنمشدر خاتم انبیا
حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم ابداسرمدا اوغلانجق ایكن قیون كودوب بیودكده عمیلری
ابوطالب یونلری بسلیوب بعده خاتونلری خدیجه جمله مالارین یوللرینه بذل ایدوب بعد النبوه لیل ونهارده
سروجهارده ارشاد قوم ضلالت بناه ایدوب مدینه یه هجرتدنصكره دائما مجاهد فی سبیل الله ایدیلر اوقات
بابركاتلرین غزای عزت سزای جنت جزایه وتقویت دین هدایه وتمشیت اوامر خدایه صرف ایدرلردی
صحیح بخاریده كندیلردن مرویدركه الله تعالی بر پیغمبر كوندرمامشدر الا كه چوبانلق ایدوب قیون
كودمشدر بندخی اهل مكه یه اجرت ایله قیون كودمشمدر دیو بیورمشلردر علما دیمشلردركه انبیا قیون
كودتكلرینه حكمت تحصیل تواضع ومسكنت وضعفا ایله الفت ومؤانست وكندی قلبلرینی خلوت ایله تصفیه
وحایهٔ عزلتله تحلیه درحتی بعض عارفین بوسری تبیین ایدوب دیمشدركه (نظم) انبیا راعیان امتدر *
پس چوبانلق بولاره صنعتدر (ازمنهٔ انبیا) تفاسیرك مواضع متفرقه سنده آدم ایله شیث شیث ایله ادریس
ادریس ایله نوح ارالرنده اصلا پیغمبر كلیوب نوح ایله ابراهیم اراسنده همان هود ایله صالح كلمشدر ودخی اول انبیاء
بنی اسرائیل یوسف آخری عیسادر * بعضلر قولنجه اولی موسی در ودخی موسا ایله عیسی اراسنده بیك
پیغمبر كلمشدركه جمله سی بنی اسرائیلدن ایدیلر ودخی عیسی ایله حضرت رسول اراسنده همان درت پیغمبر
كلوب اوچی بنی اسرائیلدن بری عربدركه خالد بن سنان العبسیدر دینوب * لكن باب موسی علیه السلام
آخرنده یازلدیغی اوزره بعض معتبراتده حضرت موسایه معاونت ایچون حق تعالی بیك نفر كسنه یی پیغمبر
ایدوب بنی اسرائیل انلره توجه ایتدكلرنده موسایه غیرت كلمكین انك خاطری ایچون حق تعالی او پیغمبرلرك
جمله سنك روحلرین قبض ایتدی دینوب ودخی باب داودده یازلدیغی اوزره بعض معتبراتده داود علیه السلام
بعض مجلس قضا وحكومته اوتوردقجه ایكی یاننده بیك نفر پیغمبر اوتورردی دینوب اشبو ایكی روایتی مؤید
كشافك منلا سعدالدین حاشیه سنده مذكوردركه موسی ایله عیسی اراسنده بعضلر قولنجه درت بیك بعضلر
قولنجه یتمش بیك پیغمبر كلوب جمله سی دین موسی اوزره اولوب انك شریعتنی خلقه عمل ایتدرمكله مأمور
ایدیلر * تفسیر ابوالسعودده (یا اهل الكتاب قد جاءكم رسولنا یبین لكم علی فترة من الرسل) آیتنده بعضلرین
عیسی ومحمد درت پیغمبر كلدی دیوب بعضلر ایكیسی اراسنده اصلا پیغمبر كلمدی دیوب قول ثانی آیت كریمه ده
فترة كلمه سنده كی تنوینده اولان تفخیمه كه امتداد زمان فترتده ارسال رسوله كمال احتیاج اولمغله اهل كتابه
جناب حقدن اولان امتنان مقامنه لایق اودرغایت مناسبدر دینوب فی الحقیقة صحیحینده (انا اولی الناس
بعیسی ابن مریم فی الدنیا والاخرة لیس بینی وبینه نبی) حدیثی ایله قول ثانی رجحانی اظهر من الشمس وابین
من الامس در والله اعلم (مدت ما بین انبیا) كتاب منتقی ده مذكوردركه آدم زمانیله فخر عالم ولادتی
ماییننك مقدارنده اختلاف اولنوب واقدی قولنجه درت بیك التیوز ییل نیجه لر قولنجه التی بیك یوزاون ییل
ابن عباسدن روایتده بش بیك بشیوز ییل بعضلر قولنجه التی بیك قرق ییل ایدی معارف ابن قتیبه ده
مذكوردركه مدت عمر حضرت آدم سنه ۱۰۰۰ وفات آدمدن طوفان نوحه دك سنه ۲۲٤۲ طوفاندن

وفات نوحه‌دك سنه ٢٥٠ نوحدن ابراهيمه‌دك سنه ٢٠٤٠ ابراهيمدن موسايه‌دك سنه ٩٠٠ موسادن
داووده‌دك سنه ٥٠٠ داووددن عيسايه‌دك سنه ١٢٠٠ عيسادن حضرت رسوله‌دك سنه ٦٢٠ بوجمله
سكز يك سكز يوز اللى ايكى يل اولور شواهد النبوه‌ده مذكوردركه ولادت حضرت رسولدن زمان
عيسايه‌دك ٧٢٠ عيسادن داووده‌دك ١٢٠٠ داووددن موسايه‌دك ٥٠٠ موسادن ابراهيمه‌دك ٧٧٠
ابراهيمدن نوحه‌دك ١٤٢٠ طوفاندن آدمه‌دك ١٢٤٠ بوجمله التى يك يدى يوز التمش بش يل اولور
صحيح بخاريده سلمان فارسيدن مرويدركه عيسى ايله محمد عليهما السلام اراسنده‌كى فترت يعنى زمان انقطاع
نبوت ٦٠٠ عيسادن موسايه‌دك ٢٠٠٠ موسادن ابراهيمه‌دك ١٠٠٠ ابراهيمدن نوحه‌دك ٢٦٤٠
نوحدن آدمه‌دك ١٠٠٠ بعضيلر قولنجه ٢٠٠٠ يلدر پس بوجمله يدى يك ايكيوز قرق يا سكز يك
ايكيوز قرق يل اولور بعض معتبراتده ابن عباس ايله ابن اسحاقدن مرويدركه نبوت عيسادن ولادت حضرت
رسوله‌دك ٦٠٠ اسكندر رومى وفاتندن زمان ولادته‌دك ٨٨٢ داووددن زمان ولادته‌دك ١٦٠٠
موسادن زمان ولادته‌دك ٢٣٠٠ ابراهيمدن زمان ولادته‌دك ٣٠٧٠ نوحدن زمان ولادته‌دك ٤٤٩٠
آدمدن زمان ولادته‌دك ٦٧٥٠ بوجمله التى يك يدى يوز اللى يل اولور * فواتح مسكيه‌ده ابن عباسدن
مرويدركه آدمدن نوحه‌دك ٢٢٠٠ نوحدن ابراهيمه‌دك ١١٤٣ ابراهيمدن موسايه‌دك ٥٧٥ موسادن
داووده‌دك ٥٦٥ داووددن عيسايه‌دك ١٠٥٣ عيسادن هجرت حضرت رسوله‌دك ٦٠٠ بوجمله التى يك
يوز اوتوز التى يل اولور بونه كتاب مذكورده مسطوردركه كبار احبار بنى اسرائيلدن يتمش ايكى فاضل كامل
اتفاقيله عبرانيدن يونانى‌يه ترجمه اولنان توراة شريفده مذكوردركه نزول آدمدن طوفانه‌دك ٢٢٤٢
طوفاندن ولادت ابراهيمه‌دك ١٠٨١ ولادت ابراهيمدن وفات موسايه‌دك ٥٤٥ اندن صكره‌سى توراتده
اوليوب لكن كتاب مجسطيده بووجهله مذكوردركه وفات موسادن بخت نصر سلطنتنك ابتداسنه‌دك
٩٧٨ شهر ٨ يوم ٨ بخت نصر سلطنتنك ابتداسندن هجرت حضرت رسوله‌دك ١٣٦٩ شهر ٤ * پس
بو حسابجه نزول آدمدن هجرته‌دك سنه ٦٢١٦ تاريخ ابن شحنه‌ده نزول آدمدن هجرته‌دك قول اصح
اوزره التى يك ايكيوز اون التى يل كچمشدر ديوب اوتقديرجه ترجمۀ توراة ايله مجسطيدن نقل اولنان
روايت مأثر رواياتدن اصح وارجح اولمش اولور لكن بوقاروده مدت عمر دنياده تفصيل اولنديغى اوزره مدت
عمر دنيا يدى يك يلدر ديو برحديث شريف اولوب وهب بن منبه قولنجه رسول عليه السلام پيغمبر
اولدقلرى تخمينا بش يك التيوز ايچنده اولديغى برصحيفه بوقاروده زمان آدمدن ولادت حضرت رسوله‌دك
بش يك بشيوز يل كچدى ديو ابن عباسدن برروايت اصح جميع روايات اولدقى كورينور والله اعلم
(فائده) عيسى ايله حضرت رسول عليهما الصلوة والسلام اراسنده كچن زمانده بين الاسلاف كلى
اختلاف اولوب تفسير تيسيرده ابن عباس وقتاده رفع عيسى ايله نبوت رسول عليه السلام اراسى بشيوز
التمش ضحاك ومقاتل التيوز كلبى ومجاهد بشيوز قرق سنه مزبور كلبى بين مولد عيسى ومولد محمد
عليه السلام بشيوز التمش طقوز يل ايدى ديمشلردر ديوب تفسير لبابده زمان فترت وحى يعنى رفع عيسادن
نبوت رسوله‌دك معمر وكلبى قولنجه بشيوز قرق التى يلدر ديوب تفسير قاضيده التيوز يا بشيوز التمش طقوز
كشافده بشيوز التمش يا التيوز يا درتيوز التمش ايله يتمش اراسيدر ديوب تلقيح ابن الجوزيده ابن عباس
وابن اسحاق قولنجه رفع عيسادن ولادت حضرت رسوله‌دك التيوز يل برروايتده بشيوز يتمش سكز يل
كچمشدر ديوب مواهب لدنيه‌ده رفع عيسادن نبوت حضرت رسوله‌دك سلمان فارسى وقتاده قولنجه
التيوز قتاده‌دن برروايتده بشيوز التمش ضحاك قولنجه درتيوز اوتوزله قرق مابينى شعبى قولنجه طقوز يوز
اوتوز اوچ يل كچوب حافظ ابن كثير مشهور بودركه تمام التيوز يلدر ديمش ديو مذكوردر (فائده)
تفسير لبابده جبرائيل عليه السلام انبيايه وحى ايچون نازل اولديغنك عددلرندن معلوم اولان مرتبه بودركه
آدمه اون ايكى ادريسه درت نوحه اللى ابراهيمه قرق ايكى يوسفه درت موسايه درتيوز عيسايه اون حبيب
اللهه يكرمى درت يك كره نازل اولدى ديوب تفسير كبيرده (اذ ايدتك بروح القدس) آيتنده جبرائيل
عليه السلام عيسانك يانندن اكثر زمانده دور اولمامغه مأمور ايدى ديو مذكوردر كشافده جبرائيلى ملكيتى

صورتنده

صورتنده حضرت رسولدن غيرى انبيادن هيچ بريسى كورمك ميسر اولمدى حضرت رسوله دخى ايكى كره
واقع اولديكه برى ابتداء نبوتده برى معراجده كوكده ديوب واقعا حضرت رسوله سائر زمانده
خصوصا جمله انبيايه انسان صورتنده كلوب حضرت رسوله كلدكجه صحابه ايچنده غايت خوبروى اولان
دحية كلبى ديدكلرى كمسنه‌نك صورتنده كلوب كاه جمله صحابه‌يه كاه بعضنه كورينوب كاه كمسنه‌يه
كورنميوب همان حضرت رسول ايله سويلشوب كاه آوازنى كاه بعض علامتنى صحابه‌نك بعضلرى ايشدرلردى
(فوائد متفرقه) كه بعض وجهله بعض انبيايه ونبوته متعلقدر معتبراتده مذكوردركه رمله شهرينك محلنده
يتمش پيغمبر مزارى واردركه كفار بنى اسرائيل انلرى ظلما قدس شهرندن سوركون ايدوب جمله‌سى
بركون ايچنده آجلقدن وفات ايتمشلردى زين المجالسده مرويدركه رسول عليه السلام بركمسنه برمؤمنه
برايچم صو ويرسه يتمش پيغمبره صو ويرمش كبى اولور ديوب ايشيدنلر سببن صوردقلرنده زيرا انبياء
بنى اسرائيلدن يتمش پيغمبر برقربه صو ايله بيابانه چيقوب انده جمله‌سى اويودقلرنده برفاره كلوب قربه‌يى
دلوب جمله صو آقوب كيدوب اويانديقلرنده جمله‌سى صوسز وفات ايتديلر ديو بيورديلر * تفسير لبابده حضرت
رسولدن مرويدركه بنى اسرائيل اول نهارده يعنى صباحده يا قوشلق زمانده برساعت ايچنده قرق اوچ نفر
پيغمبرى قتل ايدوب عباد وزهاد بنى اسرائيلدن يوز اون ايكى نفر كمسنه قالقوب اوقاتلره امر معروف ونهى
منكر ايتدكلرنده آخر نهارده يعنى اخشام زمانده بونلر دخى قتل اولنديلر * تفسير ابو السعودده سلفدن نيجه
علما ديمشلردركه انبيادن بركمسنه جنك ايچنده قتل اولنمق اصلا واقع اولمامشدر * زين المجالسده بنى اسرائيل
ايچنده برزمانده اوچيوز يل عبادت ايدن پيغمبر اولوردى ديوب بونك تفصيلى نبوتى مشكوك اولنلر بابنده
مخليقا عليه السلام قصه‌سنده مذكوردر * نه باب مزبورده ذو الكفل عليه السلام انبيادن يوز نفر كمسنه‌يى
مجلس واحده قتلدن خلاص ايتديكى دخى مذكوردر * معالم التنزيلده مجاهد حق تعالى طائفۀ بدودن
وطائفۀ نسادن اصلا پيغمبر كوندرمامشدر ديوب بدودن يعنى صحرا اوقرى خلقندن پيغمبر
كوندرلمديكنك حكمتى غلاظتلرى وجفالرى يعنى ظلم وتعدى وشدت ونساء ازلكلريدر ديمشلر ديوب تفاسيرده
(وما ارسلنا من قبلك الا رجالا نوحى اليهم) آيتنده اشبو آيت دلالت ايدركه حق تعالى دعوت عامه ايچون نسا
وصبيان وملائكه‌دن اصلا برپيغمبر كوندرمامش اوله حضرت عيسانك بشيك ايچنده نبوتى بوكا منافى
دكلدر زيرا نبوت رسالتدن اعمدر ديوب * بعض معتبراتده ابن عباس طائفۀ عجمدن اصلا برپيغمبر كلمامشدر
ديمش ديوب علم عقائده يقول العبد ديمكله مشهور اولان قصيدۀ برفوائده مذكوردركه (نظم)
وما كانت نبيا قط انثى * ولا عبد وشخص ذو افتعال * يعنى عورتلردن وقول جنسندن وحاشا شخص
مفعولدن اصلا بركمسنه پيغمبر اولمامشدر كشافده (يا معشر الجن والانس الم يأتكم رسل منكم) آيتنده طائفۀ
جنه بنه كندو ايچلرندن پيغمبر كوندرلديكنده اختلاف اولنوب بعضلر اشبو آيتك ظاهريله استدلال ايدوب
انس وجن طائفه‌لرى مكلفلكده برابر اولمغين هر برينه كندى جنسلرندن پيغمبرلر كوندرلدى ديديلر
جنسلرندن اولمغه سبب وايچلرندن اولمقده الفت ومناسبت زياده‌در ديوب بعضلر دخى نبوت انسانه مخصوصدر
جندن اصلا پيغمبر كلمامشدر قرآنده (رسل منكم) بيورلديغى انس ايله جن خطابده جمع اولمق سببيله‌در نتكيم
انجو ومرجان آجى درياره مخصوص اولوب طاتلو درياده اولمزكن قرآنده (يخرج منهما اللؤلؤ والمرجان)
بيورلمشدر ديوب بعضلر دخى قرآنده رسل جندن مراد طائفۀ جنه انبيا طرفندن مرسل اولان جنلردركه
كندى طائفه‌لرينى دعوتله مأمور اولمشلردى نتكيم حضرت رسوله بولوشان جنلر حقنده قرآنده
(ولوا الى قومهم منذرين) بيورلمشدر ديمشلر ديو مذكوردر * فواتح مسكيه‌ده مذكوردركه حق تعالى
هر بيك يلده برنصرت دين قويم وتقويت صراط مستقيم ايچون معجزات باهرات ودلالات ظاهرات ايله برنبى
شريف الخصال لطيف الفعال ارسال ايتمشدركه اولكى بيكده آدم عليه السلام مرسل اولوب اوبيكك كوكبى
زحل ايدى ايكنجى بيكده ادريس عليه السلام مرسل اولوب اوبيكك كوكبى مشترى ايدى اوچنجى بيكده نوح
عليه السلام مرسل اولوب اوبيكك كوكبى مريخ ايدى دردنجى بيكده ابراهيم عليه السلام مرسل اولوب
اوبيكك كوكبى شمس ايدى بشنجى بيكده موسى عليه السلام مرسل اولوب اوبيكك كوكبى زهره ايدى التنجى

يكده عيسى عليه السلام مرسل اولوب اوبيك كوكبى عطارد ايدى بدنجى يكده سلطان انبيا محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم مرسل اولوب اوبيك كوكبى قمردر حق جل وعلا نبوت ورسالتى حبيبنده ختم ايدوب دنيانك يكر يللرى دخى نهايت بولدى ديو مذكوردر * حالا معلوم اوله كه احوال انبياء كزين متقدمين بومقامده اختتام بولوب شمدنكيرو عنان يكران قلم بدايع رقم سيد المرسلين وخاتم النبيين حضرتلرينك احوال سعادتمآللرى بيانته منعطف وجل همت وسعى ودقت اكا منصرف قيلندى والمسئول من الله الملك القدير العون والصون والتيسير انه حسبنا ونعم النصير

(بسم الله الرحمن الرحيم)

الحمد لله الذى جعل محمدا افضل مخلوقاته ومرآة اسرار ذاته ومشكاة انوار صفاته وبعثه رحمة للعالمين اظهارا لسنيات عطياته على جميع برياته صلى الله عليه وسلم وعلى آله واصحابه هداة الدين وحماة المتقين من الله حق تقاته (امابعد) قسم ثالث كتاب صحت نصاب اولان اشبو اوراق فوائد انتساب مهتر وبهتر عالم سيد وسند بنى آدم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك وآل واصحاب كزين رضوان الله تعالى عليهم اجمعين زمرهلرينك احواللرى بيانندهاولوب يكرمى درت بابه توزيع وبعض بابلرى نيجه فصل شريف الاصل ايله تفريع اولنمشدر * اولا معلوم اوله كه حبيب خدا طبيب اهل هدا محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم ابدا سرمدا حضرتلرينك احوال سعادتمآللرى واصحاب واللرى بيانندهده علماء عرب وعجم وروم السنۀ ثلاثهدهده منثور ومنظوم مكمل ومعتبر مطوّل ومختصر اولقدر كتب جليله تأليف وتركيب وتصنيف وترتيب ايتمشلردركه جملهسنك مشتمل اولديغى تفصيلا جمع وبيان خارج دائرۀ امكان اولمغين محرر سطور اولان بندۀ افكندۀ پرقصور مرأت الكائنات ديكله مسمى اولان اشبو كتاب صحت سماتنده كه بعون الله الملك الاكبر زبدۀ جملۀ كتب تواريخ وسير اولمق مقرردر خصوص منصوصده مطوّلات ومختصراتده ذكر اولنان روايات وحكاياتك جميع مهماتن مهما امكن ذكر واعلام ايتمكى تعهد والتزام ايدوب محبة لرسول المكى المدنى وابتغاء لرضاء الرب الغنى مجموع كتب سيردن مغنى اولمق ايچون كيمى تفصيلا وتصريحا كيمى ايجاز واتماما جمله درج وتركيب وترتيبنده سعى بليغ وجهد بى دريغ خرج ايتديكه اشبو ادعا اولنان معناى رعناى جامعيت واغنا صاحب ذهن صاف انصافه انصافه بعد التتبع الكلى واضح وجلى اولور وما توفيقى الا بالله (مصراع) هو حسبى ولا اله سواه (مدح وثنا بحضرت سلطان انبيا) اللهم صل على طبيب قلوبنا وشفيع جميع ذنوبنا محمد عبدك الاكرم وحبيبك الافخم وعلى آله الابرار واصحابه الاخيار كلما ذكرك الذاكرون وغفل عن ذكرك الغافلون وسلم تسليما دائما كثيرا وزده كرامة وشرفا وتعظيما وتوقيرا (نظم) آن شهنشاه كشور معنى * تاج فرق پيمبران يعنى * احمد مرسل افتخار بشر * شافع المذنبين فى المحشر * قائد الناس بالهدى والعون * شاه لولاك ما خلقت الكون * فخر يثرب سلالۀ بطحا * امى لوح خوان ما اوحى (المحرره) جملۀ خلق را ملاذ وپناه * نور چشم جهان حبيب الله (نثر) نفحات عنبر نسيم صلوات ونسمات عبير شميم تسليمات كه مهب رياض قدس ومصب حياض پرانسدن مشام دل وجانى معطر ودماغ روح روانى معنبر ايده اول خاتم الانبياء والمرسلين سيد الاولين والآخرين محمد نام احمد پيام محمود مقام عالى حسب عربى نسب فلك سرير ملك وزير حقانى خصال سبحانى وصال ماه مكه ويثرب شاه مشرق ومغرب مهتر خورشيد منظر سرور جمشيد چاكر عنوان ديوان نبوت سلطان ايوان فتوت طبيب لبيب جانهاى خسته ربيع منبع دلهاى شكسته سيد معشر بشر وسائر مخلوقات شفيع جميع عصاة در عرصۀ عرصات (نظم) سپهسالار نزديكان دركاه * چراغ بزمگاه لى مع الله * شه نه منظر وانجم مواكب * غبار مركبش كحل الكواكب * حضرتلرينك روح پرفتوح وسينۀ رحمت دفينۀ مشروحلرينه مانند اداء فرض رجا جنان وصفاى جنان ايله عرض اولنور * فضل خدا وكرم رسولدن متضرع ومسئولدركه اشبو عبد احقر منكسر الضميردن موصول (مصراع) بعده لطف حقله اوله قبول (نظم) بمحمد وضحت لنا الانوار * فبنوره ليل الزمان نهار * النور منه مفرق اجزاؤه * فيه الشموس تضىء والاقمار * هو صورة نورية بشرية *

لله

لله فى تصويرها اسرار * شمس تجلت لا افول لنورها * بدر بدا لا يعترية سرار * انه ارسله الينا رحمة ووسيلة قلنا به استبشار (المحرره) صلى عليه بفضله رب الورى مادامت الادوار والاطوار (نثر) وصد هزار درر غرر تحيات صافيات وجواهر تسليمات وافيات نثار ارواح آل ابرار واصحاب اخيار قيلنور كه هر برى ممهد قواعد بنيه مرشد عقايد يقينيه ناصر دين اسلام ناشر شرع سيد الانام رافع اعلام ايمان دافع قتام ذوى الطغيان ايديلر (المحرره) اولديلر چون دعاة راه هدا رضى الله عنهم ابدا (نثر) اللهم اجعلنا متمسكين بسنتهم متنسكين بطريقتهم وتوفنا على محبتهم واحشرنا فى زمرتهم انك سامع النداء ومجيب الدعاء فى السراء والضراء (نظم) ليس لى تحفة تليق اليه * يا مفيض الوجود صل عليه * (ديكر) ما ان مدحت محمدا بمقالتى * لكن مدحت مقالتى بمحمد

(باب اول در احوال نسب رسول صلى الله عليه وسلم)

بو باب شرف انتسابده فوائد سمع مقبولة الطبع واردركه جميع كتب سيردن منتخب ومختصر واهم مهماتدن اولمغين محرر اولمق مقرر اولوب اشبو فوائد كثيرة العوائد بو جمعيت وترتيبله ذكر اولنمق بو كتاب مستطابك خصائص وفضائلندن وبفضل الله تعالى اجمع وانفع كتب تواريخ وسير اولمسنك جلائل ودلائلندندر ومن الله مَدَد الكون اسأل العون والصون (فائده در اسامى آباء واجداد رسول عليه السلام) هو محمد ابن عبد الله بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصى بن كلاب بن مرة بن كعب ابن لوى بن غالب بن فهر بن مالك بن النضر بن كنانة بن خزيمة بن مدركة بن الياس بن مضر ابن نزار بن معد بن عدنان * كتب سيرده عدناندن يوقاروده اختلافلر اولوب بعضنده عدنان بن يسع ابن هميسع بن نبت بن قيذار بن اسماعيل عليه السلام ابن ابراهيم الخليل عليه السلام * ديوب معارج النبوهده عدنان بن اد بن ادد بن هميسع بن نبت بن حمل بن قيذر بن اسماعيل عليه السلام ديوب بعض كتبده شهير آفاق محمد بن اسحاق قولنجه عدنان بن ادد بن مقوم بن ناحور بن تيرح بن يعرب ابن يشجب بن ثابت بن اسماعيل عليه السلام ديوب كتاب الصفوهده عدنان بن ادد بن هميسع بن حمل ابن نبت بن قيذر بن اسماعيل عليه السلام ديوب * كتاب الانس الجليلده بعضلر عدنانله اسماعيل اراسنده قرق بعضلر همان يدى نفر كسنه عد ايدوب لكن مختار بودركه عدنان بن ادد بن اليسع بن هميسع ابن سلامان بن نبت بن حمل بن قيذار بن اسماعيل عليه السلامدر ديوب دلائل النبوهده حضرت رسول عليه السلام عدنان بن ادد بن زيد بن يرى بن اعراق الثرى ديوب زيد مز بور هميسع ديرى نبت در اعراق الثرى اسماعيلدر ديمشلردر ديو مذكوردر (فائده) مواهب لدنيهده كبار علمادن ابن دحيه علما اتفاق ايتمشلردركه رسول عليه السلام نسب شريفلرينى بيان ايتدكجه عدنانه دك ذكر ايدوب يوقاروسنه تجاوز ايتمزلردى ديوب * ابن عباسدن مرويدركه رسول عليه السلام نسبلرين ذكر ايتدكجه معد بن عدنانى كچميوب انده طوروب ايكى كره يا اوچ كره كذب النسابون دير ايدى لكن سهيلى بو كلام حديث اولميوب ابن مسعود كلاميدر ديوب غيرلر ديمشلردركه ابن مسعود (الم يأتكم نبأ الذين من قبلكم قوم نوح وعاد وثمود والذين من بعدهم لا يعلمهم الا الله) آيتنى اوقودقجه كذب النسابون دير ايدى يعنى نسابلر خلقك نسبى احوالنى بيلمك دعوى ايدرلر حق تعالى ايسه علم انسابى عبادندن نفى ايتدى مرويدركه حضرت عمر نسبت نسب انجق عدنانه دك اولورانك يوقاروسنى بلمزز ديوب ابن عباس دخى عدنانله اسماعيل اراسنده اوتوز آتا واردركه بيلر ايدوكى بلنمش دكلدر * ديوب مسالك الحنفا فى والدى المصطفى آدلو كتابده كبار تابعيندن عطا حضرت رسول الله آدم عليهما السلام اراسنده طقسان طقوز آتا واردر ديمش ديو مذكوردر والله اعلم (فائده) رسول عليه السلام اجدادنك اكثرى عادت طائفۀ عرب اوزره بر لقب ايله مذكور ومشهور اولوب اسملرينه مغلوب قلنمشدى كتب سيرده عبد المطلبك قول اصح اوزره اسمى شيبة الحمد هاشمك اسمى عمرو وعبد منافك اسمى مغيره قصى اسمى زيد كلاب اسمى حكيم يا خود عروة الياس اسمى حبيب ايدى ديوب اسمى ذكر اولنانلرك ومجرد لقبلريله مذكور اولنلرك سبب لقبلرى وسائر حاللرى مطوّلاتده تفصيل اولنوب خوفا من الاكثار اشبو تاريخ مختصرده تركى اختيار وذكر اهم مهمات ونوادره اقتصار اولندى بعض معتبراتده قول اكثر اوزره فهر

ابن مالك اتى قريش اولوب انك نسلندن اولنلره قريشى ديرلر دينوب اندن يوقاروك نسلندن اولنلره
كنانى ديرلر دينوب لكن اكثر كتب سيرده وجميع تفاسيرده قول جمهور اوزره قريش نضر بن كنانه نك لقبى اولوب
انك نسلندن اولنلره قريش انك نسلندن اولميوب كنانه بن خزيمه نسلندن اولنلره كنانى ديرلر ابن عباس بونلره
قريش ديمك درياده قرش آدلو بر جانوره تشبيهادر كه غايت باوز اولوب جميع حيوانات بحراندن خوف
اوزره دردمشلر دينوب وجه تسميه ده برقاج درلو سبب دخى مذكوردر (فائده) كتب معتبره ده عدنانك
والده سى بلهابنت يعرب بن قحطاندر دنياده جميع قبائل عرب ايكى قسمدر كه برى قحطان نسلندن اولمغين انلره
بنى قحطان ديرلر برقسمى دخى نسل حضرت اسماعيلدن اولان عدنان ذريتندن اولمغين انلره بنى اسماعيل دينوب
بنى عدنان دخى ديرلر بو مذكوردر اشبو ايكى فرقه نك هر برى بعدد ولا يعد قبيله لر اولمشلردر اشبو كتابك جلد
ثانيسنك چاق آخرنده باب قبائل عربده اجمالا بيان اولنور (فائده) نيجه معتبراتده مذكوردر كه
ازدور آدم اجداد فخر عالم صلى الله عليه وسلم الطاف خالق النفوس ايله مأنوس واطفاء نور خدا ايتمك ايستين
اعداء بد اشرارندن محروس ايديلر جمله دن برى مرويدر كه عدنانك اسمى عدنان اولديغى نبى آخر زمان بونك
نسلندن اوله جقدر ديو انس وجان بونى اهلاكه قاصد ومترصد اولدقلريچوندر بر كون عدنان آنه بندكده
سكسان كمسنه انى قتله قصدله آتلنوب ايكى طاغ اراسنده يتشوب آتنى زخملد كارنده آتدن اينوب طاغه
يوروبوب عدولر بد خولرسيه رولرانك عقبنجه كندكارنده قدرت حقله طاغك يوقاروسندن برال اوزانوب
كلوب عدنانى طاغك ديبسنه قالديروب بعده برصدا پيدا اولوب (ع) جمله ناپاكار هلاك اولدى * برى دخى
مسالك الحنفاده مذكوردر كه انبياء بنى اسرائيلدن حضرت ارميايه يا ارميا بخت نصره وار وب اعلام ايله كه
بن انى عرب طائفه سنه مسلط ايلدم ودخى يا ارميا معد بن عدنانى براق اوستنه سنكله بندر تا كه اكا ضرر
ايرشميه زيرا بن آنك نسلندن بر نبى كريم يعنى رسول صاحب قدر عظيم چيقارسم كركدر ديو وحى اولنمغين
ارميا دخى امر حقله عمل ايدوب معدى براقه بندروب ولايت شامه كتوروب انده بنى اسرائيل ايچنده
نشو ونما بولوب بخت نصر فتنه سى دفع اولدقده معد صاحب سعدينه عربستانه كندى (فائده) جميع
معتبراتده مذكوردر كه حضرت رسولك آدم پيغمبره دك اولان آباء كرام واجداد عظامى (مصراع) جمله
اصحاب عقل وحسن وجمال * وارباب شجاعت وسخاوت وانواع كمال واهالى اعالى حسن خصال وحسن فعال
اولوب (مصراع) نور موفور فخر هر دو جهان * جبين مبينلرنده مانند مهر پرلمعان تابان ودرخشان ايدى
هر برينك خاتونى حامل اولدقده نور محمدى انك آلننه منتقل اولوب جبين شوهردن نور عالى كوهر كمكله
رنك رويى نوعا متغير اولوب مولود مسعود وجوده كلدكده نور انك آلننده ظهور ايدردى بعده هر پدر مظهر نور
اولان پسر عالى كهره اشبوا مانت بهيه الهيه بى عفت وامانت ايله رعايت وحمايتده جد بليغ وجهد بى دريغ
ايده سن ديو محكم سپارش واولاد امجاد دخى سعى وكوشش ايدوب مهما امكن سداد وصلاح ورشاد وفلاح
اوزره اولورلردى حضرت اسماعيلدن صكره اكثر قبائل عرب ايچنده فهم وكياست ايله حكومت ورياست بونلره
مخصوص وبنيان شوكت وسلطانلرى مشيد ومرصوص اولوب دين قويم حضرت ابراهيمى افشا وآثار جود
وسخادن نيجه امور انشا ايدرلردى * معارج النبوه ده مذكوردر كه مضرك اسمى مضر اولديغى انى هر كورن
جمال با كمالنه عاشق اولديغيچوندر اهل اسلامدن اولمغين راه خداده وملت حضرت ابراهيمى اجراده سعى
ودقت واوغلو الياسه لطيف نصيحتلر ايتمشدر * نيجه معتبراتده مذكوردر كه الياس بن مضر صلاحده
پيرو پدر اولوب قبائل بنى اسماعيله امر معروف ونهى منكر ايدوب علم حكمتده اقران وار طوائف عربده
اشتها روكمال رغبت واعتبار بولدى * مرويدر كه حج زمانلرنده حضرت رسولك نور فريد الدهرى الياس كندى
ظهرنده حجاج مانند صوت بانداله تلبيه ايتديكنى يعنى رضاء حق جويان اولوب لبيك اللهم لبيك كلامن
كويا ناولديغى قولاغيله ايشيدرردى * تفاسيرده مذكوردر كه كعب بن لوى قديمدن جمعه كونك اسمى
عروبه ايكن اوكونده يانه خلق جمع اولمغين اسمنى جمعه قويوب اوجمعيتلرده دائما وعظ ونصيحت ايدوب
كندى نسلندن آخر زمان پيغمبرى كله جكنى خبر ويروب اكا ايمان كتوروب تابع اوله سز ديو امر ايليوب اول
بابده ديديكى شعرلردن بربيت بودر كه (نظم) ياليتنى شاهد فحواء دعوته * اذا قريش تبغى الحق

خذلانا (نثر) يعنى نوليدى بن محمدك خلقى دينه دعوت ايدوب طائفهٔ قريش دخى عصيانا وطغيانا حقه
راضى اولميه جقلرى زمانه يتشوب محمده نصرت ومعاونت ايديدم ديمكدر * مسالك الحنفاده مزبور كعب
زمانيله حضرت رسولك نبوتى اراسنده بشيوز التمش ييل كچمشدر دينوب جلد ثانيده باب ملوك جرهمده
ذكر اولنه جق تفصيلك كمال اجمالى بودر كه طائفهٔ عرب ايچنده عبادت اصنام ظهور ايدوب مكه
شهرينك حكومتى اجداد رسول عليه السلام الندن غصب اولندقده مسلمانلر اطرافه طاغلوب اوچيوز
ييلدن صكره ينه اجداد رسولدن قصى سابقا طاغلان قبائل قريشله مكه شهرينك حكومتنى ينه قبائل عربدن
كفار اشرار اولان خزاعه طائفه سنك الندن الوب برمقتضاى نحواى كما تدين تدان ماتندددان اولان زمرهٔ
بدان ذوى الطغيان مغموم ومحزون مكه دن بيرون اولديلر بعده مزبور قصى سابقا بناء كعبهٔ معظمه نك
سقفى اولمامغله ايچنه سيل كيرمكدن يقلمغين قريشله ياپوب مسقف واولوجهله كندى قدرلرين مشرف
ايتديلر * تفسير واحديده (لايلاف قريش ايلافهم رحلة الشتاء والصيف) آيتنده ابن عباسدن مرويدر كه
مكه شهرى وادى بى زرع اولمغين اهل مكه نك دائما معاشده مضايقه لرى اولمغله شتاده يمنه صيفده شامه
تجارت ايچون سفرا يتمكى هاشم بن عبد مناف قريشه اوكردوب بو اسلوبله تجارتدن حاصل اولان ربحى
فقرا واغنيايه برابر تقسيم ايتمكله قريشده اصلا فقير قالميوب جميع قبائل عربده قريش كبى غنى طائفه
اولمغين بعض شعرا بونلرى مدح ايدوب ديمشكه (نظم) قل للذى طلب السماحة والندى * هلا مررت بآل
عبد مناف * المنفقين وليس يوجد منفق * والقائلين هلم للاضياف * والخالطين فقيرهم بغنيهم * حتى يكون
فقيرهم كالكافى * والمجزين بكل وعد صادق * والراحلين برحلة الايلاف (نثر) معتبراتده عبد المطلب بن
هاشمك رياستنه وسخاوتنه سركذشتنه خصوصا زماننده ظهور ايدن قصهٔ اصحاب فيله متعلق عظيم تفصيللر
اولوب قصهٔ فيل جلد ثانيده ملوك يمن بابنده تفصيل اولنوب عبد المطلبك باقى احوالندن ذكرى مهم اولان
بودر كه هاشمك بوندن غيرى نسلى قالمامغين آل هاشمك شرفى بونك نسلنه منحصر اولمشدر * مرويدر كه عبد
المطلب غايت عاقل واديب ذكى ولبيب سخى وشجيع ومهيب مدبر ذو رأى مصيب اولوب * ابن اثير ايدر
مكه ده جبل حراده ابتدا تحنث ايدن يعنى برمقدار زمان عزلتله عبادت ايدن بودر ابن قتيبه ايدر عبد المطلبك
سفرهٔ بركت بهره سندن طاغ باشلرنده وحوش وطيوره مائدهٔ پرفائده قونوب لاجل كمال السخا فياض اسميله
ودخى مطعم طير السماء اسميله ملقب ومسمى اولوب مستجاب الدعا ايدى كتاب مال ونحلده مذكوردر كه نور
محمدى بركتيله عبد المطلب كندى اولادنه ترك بغى وظلم وشقاق وتحصيل مكارم اخلاق امر ايدوب مرد ظالم
جزاسن كورمينجه وفات ايتمز ديو متكلم اولوب اتفاق برظالم كمسنه دنياده بلا اصابة البلا متوفى اولدقده
عبد المطلب خوش خصالة انكله سؤال اولنمغين برزمان متحير ومتفكر اولوب بعده والله وراء هذه الدار دار
يجزى فيها المحسن باحسانه ويعاقب المسئ باساءته ديو جواب باصواب ويردى يعنى والله اشبو دار فنا مدار
دنياى غدار عاقبتنده برجاى قرار واردر كه انده اهل حسنات وسيئات عمللرينه كوره مجازات اولنورلر
(فائده) حضرت رسولك پدر ومادرلرى ايماننده اختلاف اولنوب كتاب مسالك الحنفا فى والدى المصطفى ده
ونيجه كتاب معتبرده برقاج روايت حكايت اولنوب برى بودر كه انلر قبل بعثة الرسول زمان جاهليتده وفات
ايتمشلردر جميع شافعيه واكثر حنفيه قولنجه هيچ هر بر پيغمبر امتنه دعوت دين ايرشمدين نه كفر حرامدر
نه ايمان واجبدر زيرا قول اصح اوزره ايمان عقلا واجب اولميوب شرعا وسمعا واجبدر جاهليتده ايسه اديان
انبياء مرور زمانله وغلبهٔ كفار ذوى الطغيانله هرشهرده خفيه برر ايكيشر كمسنه دن غيريلرده بالكليه
معدوم ونامعلوم اولمشدى ايكنجى بودر كه انلر وزمان فترتده سائر وفات ايدنلر يوم قيامتده امتحان اولنوب
مطيعلر جنته مخالفلر جهنمه قونورلر زيرا نيجه احاديث صحيحه نك مضمونى بودر كه صاغر ودلسز واهل فترت
ومعتوه وپير فانى وكوچك ايكن وفات ايدنلر قيامتده هر برى حالنه موافق اعتذار ايتدكده سزه رسول
كوندرر سم مطيع اولورميسز ديو الله تعالى انلردن عهد آلوب بعده امدى جهنمه كيريكز ديو رسول
كوندروب بعض حديثلرده بلا واسطه الله تعالى بالذات خطاب ايدر دينوب ازلده سعيد يازيلان اطاعت
ايدوب كيروب جهنم اكا برد وسلام اولوب جنته قونوب جهنمه نيجه كيره لم ديو تردد ايدنلر بامر الله خواه وناخواه

جهنمه سوریلوب ایچنه قونور* علامهٔ عالی کهر شیخ ابن حجر دیرکه حضرت رسولك اجداد وآباء وسائر اقرباسندن قبل النبوه وفات ایدنلره ظفر بودرکه حبیب الله حرمتنه زمان امتحانده حضرت رب رحمان اول فرمان بی درمان واجب الاذعانه عصیان ایتدرمیه اوچنجی بودرکه کفر اوزره وفات ایتدیلر لکن حق تعالی رسولی حرمتنه ایکیسنی دخی رسولنه احیا ایدوب انلردخی ایمان کتوروب ینه فی الحال وفات ایتدیلر مسالك الحنفا مؤلفی شیخ سیوطی بوبابده برحدیث ضعیف ذکر ایدوب بعده حدیث ضعیف کثرت طرق روایتله قوت بولدیغندن ماعدا نیجه علما بونك ضعفنه باقدیلر زیرا فضائل اعمال ومناقب حقنده حدیث ضعیفله عمل اولنور بومسئله ایسه مناقبندندر دیمشلر* محرر سطور اولان عبد پرقصور ایدرکه واقعا اشبو کلام خوب نظام حنفیه قواننه موافق اولمغین حق صریح ومحض صحیح ایدیکی متحققدر زیرا بحر ابن الهمامده (الحدیث الضعیف للفسق لایرتقی بتعدد الطرق الی الحجیة ولغیره مع العدالة یرتقی) دیو مذکوردر دردنجی بودرکه امام رازی ونیجه علما حق تعالی مشرکینه نجسدر دیوب رسول علیه السلام ایسه (لم ازل انقل من اصلاب الطاهرین الی ارحام الطاهرات) دیمشدر ودخی (بعثت من خیر قرون بنی آدم قرنا فقرنا حتی بعثت من القرن الذی کنت فیه) دیوب کفاره ایسه خیر دینمك جائز دکلدر خصوصا قرآنده حضرت رسوله (الذی یراك حین تقوم وتقلبك فی الساجدین) بیورلوب احد قواینده ساجدیندن مراد آباء وامهاتدر دیوب آدمه دك جمیع آباء وامهات رسول علیه السلام مؤمنین ایدیلر اگرچه حضرت ابراهیمك پدری نامنه اولان آزر کفر اوزره وفات ایتدیکی قرآنده خبر ویرلمشدر لکن ابن عباس ومجاهد آزر ابراهیمك عمیسی ایدی (العم صنو الاب) مثلی مفهومنجه عمه دخی اب دینمك قاعدهٔ عربدر دیدی دیمشلر شیخ سیوطی مسالکك برمحلنده ایدر بومذهبی تقویت ایدر شول حدیثکه اهل نارك غایت خفیف عذابلوسی ابوطالبدر دیو بیورلمشدر وجه تقویت بودرکه ابوطالبك حالی بویله اولیجق رسولك والدینی نارده اولهلردی عذابی اخف اولان انلر اولورلردی پس بوحدیثك ایمان ابوینه دلالتنه علم اصولده دلالت اشارت دیرلر دیوب برمحلنده دخی دیمشدرکه (واذ قد صح فی ابی طالب انه اهون اهل النار عذابا بقرابة رسول الله صلی الله علیه وسلم فمعاذ الله ان نظن بوالدیه فی الجحیم وان یشدد علیهما العذاب الالیم هذا ما یفهمه من له ادنی فهم سلیم) بشنجی بودرکه علمادن نیجهلر بوبابده بروجه جازم مهم ولازم اولان خوفا من التعسف سکوت وتوقفدر دیوب سؤال اولندقده الله اعلم بالصواب دیو جواب ویررلردی* علامهٔ روم کمال پاشازاده مرحوم دخی رسالهٔ ابوین آخرنده بوقولك رجحاننه اشعار ایدوب دیمشدرکه کبار سلف وخلفدن نیجهلر (لاتؤذوا الاحیاء بسبب الاموات) حدیثیله (ان الذین یؤذون الله ورسوله لعنهم الله فی الدنیا والآخرة) آیتی موجبنجه آباء رسول نارده در دین کسنه ملعوندر زیرا حضرت رسولك جناب شریفنه بوندن اوزکه اذا اولور دیو فتوا ویرمشلردر (عصمنا الله تعالی من الزیغ والزلل فی القول والفعل والعمل

(باب ثانی در ذکر ارهاصات رسول علیه السلام)

فخر عالم صلی الله علیه وسلمك نبی آخر زمان وقدوم رحمت لزوملریله اهل زمین وآسمان شادمان اولملرینه متعلق بشارات وآفاق وانفسده دلالات واشارات خصوصا اچاق نور موفور باهر السروری پرادلدیغی زماندن نبوت ورسالت وعلو شاننه نشان ودلیل وبرهان اولان کرامات وعلامات ایله جمله کائنات مالامال اولمغین جملهسنی ذکر وبیان متعذر ومحال بعضلری دخی تفصیل عظیمه محتاج اولمغین متعسر وپراشکالدر زیرا سر خطاب (لولاك لما خلقت الافلاك) اصحاب فطنت وادراك قتنده صدق مقاله شاهد حالدر لکن مدت ولادتلری قریبه اولدقده ظهور ایدن بشارات غریبهدن (القطرة تدل علی الغدیر) مثل شهیری اوزره اشبو مختصر معتبر مؤلفی اولان عبد احقر وذرهٔ کمتر عارف اولانه براشارت کفایت ایدر دیوب الفاظی غایت بلاغت ونهایت حلاوت اوزره اولان بردانه بشارت حیرت غایتی بعبارة القائل بومحلده نقل اولندی* پس خمیس آدلو کتاب سیرده لهیب ابن مالك اللهبیدن مرویدرکه مجلس حضرت رسوله حاضر اولوب دیدمکه یارسول الله انام انام سکا فدا اولسونلر کوکك یوزی حراست اولنمغه باشلیوب جن وشیاطین قذف بالنجوم اولندقلرین ابتدا ابز طویدق آنی کوردیکمزده عزیز وپیر عز ومقتداء واجب التوقیرمز اولوب اوچیوز یاشنده

اولان خطر بن مالك آدلو کاهن حضورینه واروب ای خطر پرهنر بوحال حیرت مآلدن بزه خبر ویر دیدکمزده اغدوا علی فی السحر اخبرکم اما بخیر او ضر دیدی پس ایرتسی وقت سحرده یاننه واروب کوردککه اایاقی اوزره طوروب کوکك یوزینه بقار یا خطر دیوندا ایتدك سکوت ایدك دیو بزه اشارت ایدوب اوحالده کوکدن برعظیم یلدز دوشوب خطر انی کوروب دیدیکه (اصابه اصابه خامره عقابه عاجله عذابه احرقه شهابه زایله جوابه یاویله ماحاله بلبله بلباله عاوده خباله تقطعت حباله تغیرت احواله) بعده نیجه زمان ساکت وصامت طوروب بعده (یا لهف یا لهف بنی قحطان اخبرکم بالحق والبیان اقسمت بالکعبة والارکان والبلد الامین والسکان قد منع السمع عتاة الجان بثاقب فی کف ذی سلطان من اجل مبعوث عظیم الشان یبعث بالتنزیل والفرقان وبالهدی وفاصل القرآن تلغی به عبادة الاوثان) بوکلامی اندن ایشتدکده ای خطر بزه نه عجب امر عظیمدن خبر ویردك سن وبز بوسائره قومك نه اتمك کرك رأی وتدبیرك ندر دیدك ایتدیکه (اری لهم ما قداری لنفسی ان یتبعوا خیر قبیل الانس برهانه مثل شعاع الشمس یبعث من مکة دار الحمس بحکم التنزیل غیر لبس) بز ایتدك اول دیدیکك کمسنه کیمدر اسمی ندر نه زمانده ظهور ایدر ایتدیکه (والموت والحیاة ثم العیش ان محمدا لمن قریش حقا وما فی حلمه من طیش کلا ولا فی خلقه من هیش یکون فی جیش وای جیش من آل قحطان واهل الیش) بز ایتدك قنغی بطندن یعنی کیمك نسلندندر من ولد ابراهیم دیدی بز ایتدك قنغی قریشدندر ایتدیکه (والبیت ذی الدعایم والرکن والحطایم انه لفی نسل هاشم من معشر اکارم یبعث بالملاحم وقتل کل ظالم الله اکبر الله اکبر جاء الحق وظهر وانقطع عن الجن الخبر هذا هو البیان اخبرنی به رأس الجان) بوسوزی تمام ایتدکده ساکت اولوب بعده غشی اولوب اوچ کوندنصکره عقلی کلدکده ابتدا (لا اله الا الله محمد رسول الله) دیو سویلدی بوخبر عجیب ومقبول مسموع حضرت رسول اولدقده بر روایتده (سبحان الله لقد نطق بمثل النبوة وانه لیحشر یوم القیامة وحده) بر روایتده (سبحان الله قد نطق عن مثل النبوة فانه یبعث یوم القیامة امة وحده) بیورمشلر یعنی سبحان الله اول آدم مقام نبوت وحکمتدن دم اورمش تحقیق یوم قیامتده کندی باشیله یالکزجه حشر اولوب یعنی مجرد قبردن عرصهٔ عرصاته کلنجیه دك یاخود عرصاتده طورمقده دخی اول مرد کامل منفرد ومستقل اولوب ایمانده جملهدن اسبق اولمغین برفرقهیه ملحق اولمیه

(باب ثالث در احوال رسول علیه السلام تا بوقت نبوت)

زمان ولادتدن اوان نبوته دك قرق ییلده واقع اولان احوال شریفه واطوار منیفهلری خصوصا والدهٔ ماجدهلرینك حملی ظهورنده وولادت باسعادتی صدورنده مشارق ومغاربده بلکه هر یانده ظاهر وباهر اولان عظایم علایم کثیر وموفور بلکه نامحدود ونامحصور اولوب اکثری بین الجمهور مشهور اولمغین اشبو کتاب باهر الانوارده مهما امکن ایجاز واختصار وامهات مهمات بیاننه اقتصار اختیار اولندی

(فصل در وقایع مدت حمل) معتبراتده مذکوردرکه رسول علیه السلام صلب پدردن واصل رحم مادر اولدقده جمیع عوالم علویه وسفلیه وحیوانات بریه وبحریه نور وسرور ایله مالامال اولوب بلسان قال وحال بری برلرینه مژده رسان ومؤدی حمد وشکر فراوان اولدیلر مرویدرکه سریر ابلیس منحوس وسائر ملوك کفر مأنوس واصنام اهل شرك وناقوس جمله منکوس ومعکوس اولوب اول سنهٔ حسنهده تعظیما لرسول الله جمیع دنیاده حامل اولان خاتونلرك اوغلان تجقلری ذکور اولمغه امر الهی صدور ایتدی حضرت رسول علیه السلام مکهده قول اصح اوزره بطن مادرده ایکی یا سکز آیلق ایکن پدرلری عبد الله مدینهٔ منورهده یکرمی بش یاشنده وفات ایتدی

(فصل در وقایع زمان ولادت) مکهٔ مکرمهده قول اصح اوزره هلاك اصحاب فیل ماه محرمده اولوب ولادت رسول علیه السلام اوسنه ربیع الاولنك اون ایکنجی کونی یوم الاثنینده ایدی ابن عباسدن مرویدرکه حضرت رسولك ولادتی ونبوتی ومکهدن هجرتی ومدینهیه دخولی ومکهیی فتح ایتمسی وآخرته انتقالی جمله اثنین کونلرنده واقع اولمشدر وقایع لیلهٔ ولادت بی عد وحد وغایتدر لکن ایچلرندن غایت عجب اولوب تفصیله دخی محتاج اولمیانلری بونلردرکه اول لیلهٔ مبارکهده شیاطین ملاعین کوکه چقمقدن رجوم نجوم ایله بالکلیه ممنوع ومحروم قلنوب عجم سلطانی اولان نوشروانك ایوان عظیم البنیانی

ناکهانی محکم صارصلوب یکرمی ایکی شرفه سنڭ اون دردی صدای عظیمله ییقلوب مجوسیلرڭ چاکرینه
اودطیقلوب بیڭ ییلدن برولیل ونهار دائما یاندریلوب برآن سو یغیوب ماننده جحیم اولان آتش عظیملری
قدرت حضرت رب ایله بلاسبب منطفی ومنتفی اولوب اهل مکر وآشوب اولان مجوسیلر شاشوب بعده
چالشوب بی مانع وحاجز تکرار یاقمقدن عاجز اولدیلرینه بجمده همدان شهری قربنده طولی وعرضی التی
فرسخدن زیاده اولوب اوزرنده ییولڭ کمیلر یورین بحیرهٔ ساوه فجأة یره کچوب امصار واقطار کائناتده دخی
نیجه عظیم علامات ظهور ایتدی بوجانبده والدهٔ رسول علیه السلام حین وضع حملده کندونڭ وبعض اقربا
واحبابنڭ کوروب خبرویردکاری غرائب امور مولدنبی کتابلرنده مذکور وبین الناس مشهور اولمشدر

(فصل در احوال رسول علیه السلام) تا بو وقت نبوت اوان طفولیتدن زمان نبوته دڭ واقع اولان احوال

شریفه لرینڭ نیجه سی مشهور ومعروف نیجه سی دخی تفصیل عظیمه موقوف اولمغین اول رسول مقبول
صاحب اعجاز احوالی بیانده کمال ایجاز ایدوب معظمات واقعاتنه اشارت وایما ایله اکتفا اولندی پس کتب
سیرده محرردرکه اوچ کونه دڭ والده لری بعده درت آیه دڭ عمولری ابولهبڭ ثویبه آدلو معتقه سی امزروب
مبارڭ بشیکلرین ملکلر صالوب بشیڭ ایچنده آی ایله سویلشوردی بعده قبیلهٔ بنی سعددن حلیمه خاتون
اهل مکه عادتی اوزره تبدیل هوا ایچون امزرمکه الوب ولایتنه کیدوب بولده وآنده جنس ارهاصاتدن
تفصیله محتاج نیجه کرامات وعلامات کوروب جمله دن رسول علیه السلام التی آیلق اولدقده یوریوب
طقوزنجی آیده فصاحتله تمام سویلر اولوب اونجیده یای طوتوب اوق اتار اولدی حلیمه ایدر بر کیجه اویاندم
ایشتدم کاوغلم (محمد لا اله الا الله قدوسا قدوسا نامت العیون والرحمن لا تأخذه سنة ولا نوم) دیو سویلر ابتدا
سویلدیکی سوز بوایدی بعده سویلیجڭ زمانه وارد قده هر یاپشدیغی نسنه یه بسم الله دیو یاپشوب صول
الیله برنسنه یه یاپشمزدی ایکی یاشندنصکره هرکون کونش نوری کبی برنور کاوب محمدی بوریوب ینه
کیدردی صحرایه چقدقده برلوات باشی اوزرنده طوروب سایبان اولوب یوریدکجه بیله یوردی ینه
برروایتده ایدر محمدی ممه دن کسدیکمده ابتدا (الله اکبر کبیرا والحمد لله حمدا کثیرا وسبحان الله بکرة واصیلا)
دیو سویلدی مرویدرکه اوچ یاشنه ابتدا کیردکده ممه دن کسلوب برکون صحرایه چقدقده جبرائیل علیه
السلام انسان صورتنده کاوب حضرت رسولی چالقیون یاتروب مبارڭ بوغازی دیبنده اولان چقوردن
قاصوغنه دڭ یاروب یورکی ایچندن برسیاه اویوشمش قان طملاسنی چیقاروب شیطانڭ سندن نصیبی بوایدی
دیوب یانه آتوب قلب شریفنی جنتدن کتوردیکی التون لکن ایچنده کی قارلو صوایله یویوب ایچنی غایت ملایم
وخوب رایحه لو نورله طولدیروب بعده کوکسنی صغایوب بتون اولوب اولده وآخرده ذره قدر وجع وجفا
کورمیوب بلکه کمالی لذت وصفا اسوردی بعده ایکی یاغرنی اورته سنده صول کورکی یاننه مهر نبوت اوروب
مهرڭ وشق صدرڭ نشانلری وفاتلرینه دڭ باقی ایدی اسلوب مذکور اوزره شق صدر بالاتفاق ایکی کره دخی
اولمشدرکه بری ابتداء نبوتلرنده بری دخی معراجه کیدرکن برحدیث شریف مفهوم ومنجه اون یاشنده بر دخی
واقع اولمشدر اشبو سنهٔ ثالثه ده حضرت ابو بکر صدیق دنیایه کلدی مرویدرکه حلیمهٔ کریمه اول صاحبهٔ
رتبهٔ عظیمه حضرت رسولی بیلده برکره والده سنه وجدی عبد المطلبه کتوروب ینه برقاچ کوندنصکره برینه
کوتوروب بش یاشنه وارد قده مقدما نیجه کاهنلر بو اوغلانجق سزڭ دینکزی تغییر ایده جکدر دیو قریشه
خبرویرمکین حلیمه رسول عظیمه ضرر ایرشمکدن قورقدیغین کتوروب والده لرینه تسلیم ایتدی رسول علیه
السلام قول اصح اوزره التی یاشنده ایکن والده لری تخمینا یکرمی یاشنده ایکن مکه ایله مدینه اراسنده یاخود
مکه ده وفات ایدوب اشبو سنه ده حضرت عثمان دنیایه کلدی مرویدرکه اون سکز بیڭ عالم صدفنده اول
در یتیم وحر کریم اعنی حبیب رب عظیم پدر ومادردن یتیم قالدقده جدی عبد المطلب بونلری یاننه الوب عزوناز
واکرام واعزازله بسلیوب سکز یاشنه کیردکارنده اودخی وفات ایدوب انڭ وصیتی اوزره بیولڭ اوغلو
وحضرت رسولڭ عمیسی ابو طالب یاننه الوب غایت محبت ونهایت رعایت ایله بسلیوب اون ایکی یاشنده
ایکن ابو طالب شامه سفرا تمکین بیله کوتوروب یولده کیدرکن مولد کتابلرنده تفصیل اولندیغی اوزره
ملاقات حضرت رسوله منتظر وطالب ومتشوق وراغب اولان بحیراء راهب قصه سی ظهور ایدوب

حضرت

حضرت محمدڭ پیغمبر اوله جغنی ابو طالبه بولداشلرینه خبرویروب مکه یه کلدکارنده رسول علیه السلام اون
درت یاشنده ایکن عمیلرندن بریسی اولان زبیر یاخود عباس بیله تجارته کندکده حضرت رسولی تیمنا
وتبرکا بیله کوتوروب یکرمی یاشنه کیردکارنده ابو بکر بونلره مصاحب اولوب رسول علیه السلام عالم یقظه
ومنامده حضرت حقدن بعض علامات واشارات کوروب یکرمی بش یاشنده خدیجه خاتونڭ ولایت شامده
بصری دیدکاری حوران شهرنه تجارته کیدن خدمتکارلریله بیله کیدوب یولده بعض علامات وتجارتده
انواع برکات ظهور ایتمکین مکه یه کلدکارنده خدیجه ایشیدوب دل وجاندن محبت ایدوب ابو طالب دخی
خدیجه یی بونلره تزویج ملاحظه ایدوب بعد المشاوره والمحاوره عقد نکاح اولنوب بعده خدیجه جمله مالن
رسول علیه السلام یولنه بذل ایدوب حرورایامله اندن اولاد کراملری اولمشدرکه اشاغیده باب اولادده
تفصیل اولنور اوتوز یا اوتوز اوچ یا اوتوز بش یاشنده ایکن عمیلری ابو طالب اوغلی حضرت علی دنیایه کلوب
حضرت رسول علیه السلام اوتوز بش یا یکرمی بش یاشنده ایکن طائفهٔ قریش کعبه نڭ بناسی تعمیره محتاج
اولمغین کتب سیرده تفصیل اولندیغی اوزره اساس شریف مساسنه دڭ ییقوب تکرار یاپوب حجر الاسود
مبارکی یرینه قومقده قبائل عرب نزاع ایدوب قتاله یقلاشدقده رسول علیه السلام برفوطه یه قویوب
درت عظیم قبیله نڭ برر بکاری فوطه نڭ برر کوشه سنه یاپشوب کوتورسونلر دیوب دیوار یاننه کتوردکلرنده
کندو مبارڭ دست حق پرست باطل شکستی ایله قالدیروب یرینه قویوب جمله خلق راضی اولمغین نزاع
اندفاع بولدی

(باب رابع در ظهور نبوت رسول علیه السلام)

کیفیت نبوت رسول علیه السلام صاحب عزت احوالی تفصیل عظیمه محتاج اولوب کمال اجمالی بودرکه
حضرت حقڭ رسول ومحبوبی زمان طفولیتدنبرو دین خدا مطلوبی ومرغوبی وآیین اعدا مبغوض
ومغضوبی اولمغین اکثر زمانده خصوصا جمیع ایام شهر رمضانده مکه شهرینه اوچ میل یرده کعبه یه ناظر
اولان حرا طاغنده اقوال کثیرهٔ مختلفه اوزره قلبا وبدنا یا مجرد قلبا حکمة الالهیه موافق بروجه مخصوصله
نیجه کونلر عزلتله نهاده عبادت رب العباده معتاد اولوب اوتوز یاشندنصکره عالم غیب وشهادتدن نیجه
علامت طویار اولوب قرق برياشنه کیردکده ماه رمضانده یا رجبده یا سنه اوسنه نڭ ربیع الاولنده
حرا طاغنده انسان صورتنده جبرائیل علیه السلام کاوب حضرت رسولی اوچ کره قوچوب محکم صیقوب
قویویردکده (اقرأ) یعنی اوقو دیوب بونلر دخی (ما انا بقارئ) یعنی بن اوقومش دکلم دیوب اوچنجی دفعه
صیقوب قویویرشده جبرائیل علیه السلام (اقرأ باسم ربك الذی خلق خلق الانسان من علق اقرأ وربك
الاکرم الذی علم بالقلم علم الانسان ما لم یعلم) دیوب رسول اولدقلرین خبرویردی یوقاروده تفصیل اولندیغی
کیفیت اوزره شق صدر دخی واقع اولوب اشبو دفعه ده یا ایرتسی جبرائیل علیه السلام کاوب آبدست آلوب
نمازقلمق فرض اولدیغن دیوب نیجه اولدیغن کوستردی مواهب لدنیه ده مرویدرکه جبرائیل علیه السلام
حضرت رسوله صورت خوب ورایحهٔ طیبه ایله کاوب (یا محمد ان الله یقرئك السلام ویقول لك انت رسولی
الی الجن والانس فادعهم الی قول لا اله الا الله) دیوب بعده ایاغیله یره اوروب بریکار چیقوب جبرائیل علیه
السلام اندن آبدست آلوب رسوله دخی الدیروب بعده جبرائیل علیه السلام ایکی رکعت نمازه باشلیوب
سن دخی بنمله بیله قیل دیوب تمام اولدقده جبرائیل کوکه کیتدی رسول علیه السلام شهره کلیورکن یولده
هر حجر وشجر ومدر (السلام علیك یا رسول الله) دیو سویلیوب رسول علیه السلام کلدکده ابتدا خاتونلری
حضرت خدیجه ایمانه کلدی (فائده) مواهب لدنیه ده علامهٔ ابن حجر ایدر ابتدا نماز فرض اولدقده
(وسبح بحمد ربك قبل طلوع الشمس وقبل غروبها) آیتی مفهوم ومنجه کون طوغمزدن وطولنمزدن اول ایکیشر
رکعت فرض اولوب امام نووی ایدر ابتدا فرض اولان توحیده دعوت ودخی انذار یعنی کفر وعصیان حقدن
تخویف اولوب بعده سورهٔ مزمل اولنده بیوریلان عبادتله احیاء لیل فرض اولوب بعده ینه اشبو سوره
آخریله احیانڭ فرضیتی نسخ اولنوب بعد زمان لیلهٔ معراجده بش وقت نماز فرض اولدی دینوب تفسیر
کوراینده صحیح مسلمده حضرت عائشه قولنجه مذکوردرکه (یا ایها المزمل) سوره سنڭ اولی نزولیله

هر كيجه نك نصفى مقدارنى عبادتله احيا حضرت رسوله وامتنه فرض اولوب بر ييلدنصكره اوسوره نك آخرى نزوليله فرضيتى رفع اولنوب تطوع مرتبه سنده قالدى سعيد بن جبيره قولنجه انك فرضيتى چاق اون ييلدنصكره رفع اولندى بعضلر قولنجه امتدن رفع اولنوب لكن كنديلره فرضيت اوزره قالدى (فائده) حضرت رسوله ابتدا ايمان كتورن كيم ايدوكنده اقوال كثيره نك اصحى اوزره ابتدا خديجه خاتون بعدها ترتيبلرنده اختلاف اوزره خديجه نك عميسى اوغلو ورقة بن نوفل كه دين عيسى اوزره عابد وزاهد بر پير فانى ايديكه بعد النبوه ايكنجى يا اوچنجى يا دردنجى ييلده وفات ايتدى ودخى ابو بكر صديق ودخى على بن ابى طالب كه قول اكثر اوزره اون ياشنده اوغلانجق ايدى ودخى حضرت رسولك عبد معتقى واوغلغى زيد بن حارثه ايدى مواهب لدنيه ده مذكوردركه ابن الصلاح ديمشدركه اورع بويله ديمكدركه رجال احراردن اول ايمانه كلان ابو بكر صبياندن يا احداندن على بن ابى طالب در نسادن خديجه در مواليدن زيد در عبيددن بلال در طبرى ديمشدركه اولى اولان روايانى توفيق وتطبيق ايدوب ديمكدركه حضرت رسوله مطلقا اول ايمانه كلان خديجه خاتوندر واركك قسمندن اول ايمانه كلان حضرت عليدركه صبى نابالغ اولمغين ايمانن اخفا ايتمشدى واول رجل عربى بالغ كه ايمانه كلوب اسلامن اظهار ايتمشدى ابو بكر ايدى وموالى يعنى آزادلو قول جنسندن اول ايمانه كلان زيد در * محرر سطور اولان عبد پر قصور ايدر جميع روايانه نظر وتأملدنصكره طبع فاتره لايح اولان بودركه الله اعلم اول ايمانه كلان خديجه بعدها ورقة بن نوفل بعده على بعده زيد بعده ابو بكر اولمقدر وعلى كل حال كتب سيرده محرردركه ابو بكر ايمانه كلدكده انك دلالتيله بلا تعيين الترتيب عشرۀ مبشره دن عثمان وطلحه وزبير وسعد بن ابى وقاص وابى عبيدة وعبد الرحمن بن عوف وسعيد بن زيد وانك خاتونى فاطمه بنت خطاب وسائر ناسدن ابو سلمه عبد الله بن عبد الله وارقم بن ابى الارقم وعثمان بن مظعون وقدامة بن مظعون وعبد الله وعبيدة بن الحارث بن عبد المطلب بن عبد مناف ايمانه كلوب بعدهم احيانا رجال ونسادن نيجه لر برر ايكيشر ايمانه كلورلردى * كتاب صفوه ده ابتدا اظهار ايمان ايدنلر يدى كسنه در رسول الله صلى الله عليه وسلم وابو بكر وبلال وخباب وصهيب وعمار وسميه ديو مواهب لدنيه ده رسول عليه السلام وابو بكر وعمار وعمارك والده سى سميه خاتون وصهيب وبلال ومقداددر ديو مذكوردر

(باب خامس در رسالت ونبوت رسول عليه السلام)

اكثر كتب سيرده نيجه سلفدن مرويدركه (المحرره) مقتداى جميع اهل هدا * خاتم انبيا حبيب خدا * صلى الله عليه وسلم ابدا سرمدا * پيغمبر اولدقدنصكره وحى متوالى به قلب رسول عالى براغوردن متحمل اولمز ديو اوچ ييل دلك وحى كلمز اولمغين رسول عليه السلام غايت غمناك اولوب نيجه دفعه كنديوى طاغدن اشاغه اتغله قصد هلاك ايتدكجه جبرائيل كورينوب يا محمد سن رسول الله سن ديوب كيدوب رسول عليه السلام تسلى وآرام بولوردى * امام شعبيدن مرويدركه قرق ياشنده نبى اولوب اوچ ييل دلك نبوتلرينه اسرافيل عليه السلام مقارن قلنوب انك لسانندن قرآن نازل اولميوب لكن بعض كلمات وبعض اشيا تعليم ايدوب اوچ ييل تمام اولدقده نبوتنه جبرائيل عليه السلام مقارن قلنوب انك لساننده قرآن نزول ايدر اولدى * مواهب لدنيه ده پس سورۀ (اقرأ) اولى نزولنده نبوت سورۀ (مدثر) اولى نزولنده جميع خلقى دعوته رسالت ويريلوب نبوتلرى رسالتلرندن مقدم ايدى ديمشلر دينوب دخى نيجه معتبراتده مذكوردركه رسول عليه السلام دينه دعوتى اوچ ييلدلك اخفا اوزره ايدوب بعده بركون جبل حراده يا آخر يرده ايكن ناكاه كوكدن (يا محمد انك رسول الله) ديو ندا ايشيدوب صاغه صوله باقوب كوره ميوب يوقارو باقدقده حضرت جبرائيل مجوهر ومنور التيوز قنادا چوب هوايى قاپلايوب بر تخت اوزرنده اوتورر كوردكده كمال دهشتله سعادتخانه لرينه كلوب دثره مكين بورينوب ياتدقده جبرائيل عليه السلام صورت انسانده كلوب (يا ايها المدثر قم فانذر وربك فكبر وثيابك فطهر والرجز فاهجر) ايتى كتوروب بعده (فاصدع بما تؤمر واعرض عن المشركين) آيتى ودخى (وانذر عشيرتك الاقربين واخفض جناحك لمن اتبعك من المؤمنين) آيتى ودخى (قل يا ايها الناس انى رسول الله اليكم جميعا الذى له ملك السموات والارض لا اله الا هو يحيى ويميت فآمنوا بالله ورسوله النبى الامى الذى يؤمن بالله وكلماته واتبعوه لعلكم تهتدون) آيتى اوقات متفرقه ده نزول ايتمكين كمال تفصيله

محتاج طريقلرله رسول عليه السلام مجالس كثيره ده كفار متصفه بالفضيحه يى الفاظ بليغه وفصيحه وانواع موعظه ونصيحۀ صحيحه ايله دين مبينه دعوت ايدوب كفرۀ فجره دن انواع طعن واهانت چكمشلردر جيش قريش بدكيش نيجه معجزات باهرات كورمشلركن اصرار وعنادلرى دمادم ازدياد بولوردى معجزات رسولك نيجه لرى بعض وقايع اراسنده مناسبتله يازيلوب سائرلرى اشاغيده باب مستقلده تفصيل اولنور (فائده در كيفيت نزول وحى) كتب سيرده مذكوردركه حضرت رسوله نزول وحى اون درلو ايدى ١ رؤياى صادقه ايديكه قرق ياشنه كيردككده التى آيه دك واقعه لرنده هرنه كورسه لر عالم ظاهرده مانند مهر تابان عيان ونمايان اولوردى التى آى تمام اولدقده آشكاره وحى كلور اولدى ٢ جبرائيلى وحى ايچون كلدككده صورت ملكيتى اوزره كوردكلريدر مطلقا شكل ملك غايت عجيب ومهيب اولمغين خلاف معتاد نسنه يه نظر ايله دهشت ووحشت چكمسون ديو بالاتفاق همان ايكى كره واقع اولوب بريسى ذكر اولنديغى اوزره ابتداء نبوتده يا رسالتده برده ايكنجى ليلۀ معراجده كوكده ايدى سائر انبيادن هيچ بريسى جبرائيلى شكل ملكينده كورمشدر ديو اتفاق واردر ٣ حضرت رسوله نبوتدنصكره اوچ ييل دك اسرافيل عليه السلام نازل اولوب جناب حقدن بعض نسنه وحى ايدوب لكن قرآن كتورميوب سائر انبيادن هيچ برينه اسرافيل نازل اولميوب بو خصوص فضائل رسول عليه السلامدن ايدى ديمشلر ٤ جبرائيل عليه السلام انسان صورتنده خصوصا اصحابدن دحيۀ كلبى كه حضرت يوسف عليه السلام مثال صاحب حسن وجمال اولمغين اكثريا آنك صورتنده كاهى غيرى كسنه صورتنده كلوب وحى الهى نه ايسه ايصال ايدردى بويله كلدكده اكثريا مجلسده بولنانلر انى كوروب جبرائيل عليه السلام ايدوكنى بيلميوب كتدكدنصكره رسول عليه السلام ديو ويررسه بيلورلردى كاهى دخى حضرت رسوله كورينوب مجلسده اولنلر كورمزلردى كاهى سوزنى ايشيدرلردى كاهى جبرائيل عليه السلام حضرت رسوله دخى كورنميوب لكن قلب شريفلرينه بعض نسنه وحى والقا والهام ايدردى نتكيم رسول عليه السلام (ان روح القدس نفث فى روعى لن تموت نفس حتى تستكمل رزقها فاتقوا الله واجملوا فى الطلب) ديوب قرآنده دخى (نزل به الروح الامين على قلبك لتكون من المنذرين) بيورلمشدر ٦ اشد اقسام وحى اولاندركه احيانا جبرائيل عليه السلام چاك آوازى كبى صداى عجيب ومهيبله نزول ايدردى بوحال غايت صوغق كونلرده دخى ظهور ايتدكده رسول عليه السلام هيبت وحيدن درلر كبى درلر دوكوب طوار اوزره بولندقلرنده طوارك بلى قيرلمغه يقلاشوب ناچار ديزلرى اوستنه چوكردى * مشاهير سلفدن بريى ايدر مطلقا وحى الهى وعد وبشارته متعلق اولدقده ملك صورت انسانده كلوب رسولله زحمتسز سويلشوردى اما وعيد وانذاره متعلق اولدقده چاك آوازى كبى مهيب صدا ايله نزول ايدردى * كتب حديثده حضرت عمردن مرويدركه حضرت رسول عليه السلامه وحى كلدكجه يوزلرى قاتنده آرى آوازى كبى نسنه ايشيديلوردى * حضرت ابو هريره دن دخى مرويدركه حضرت رسوله وحى نازل اولدقجه صداع عارض اولمغين مبارك باشلرينه حنا يقارلردى ٧ حق تعالى رسولنه احيانا واسطه سز بالذات وحى ايدوب سويلشدوكيدركه حضرت موسايه جبل طورده حضرت رسوله سموات وعرش اعلاى پرنورده واقع اولمشدر ٨ نيجه صحابه وعلما قولنجه حق تعالى حبيبنه ذات بيچونن كفاحا يعنى باش كوزيله كوستروب بى واسطه وحجاب خطاب مستطاب بيورديغيدر بو خصوص ملائكه وانبيادن برفرده ميسر اولميوب حضرت رسول مقبولك اعظم خصايص وفضائلى واشرف احوال جلائلى ايدى (زاده الله كرامة لديه وضاعف فى كل آن عجائب فضله عليه) بعض علما قولنجه رسول عليه السلام عالم رؤياده حق تبارك وتعالى يى كوروب بالذات بعض نسنه وحى ايتدوكيدر ١٠ جناب حقدن فيض اولنان علمدركه بر مسئله دوشوب آنده حكم الهى معين اولمامغين اجتهاد لازم كلدكده حضرت رسولك قلبنه الله تعالى حق وصوابى القا ولساندن اجرا ايتديكيدر مواهب لدنيه ده مذكوردركه حليمى تفصيل ايتديكى اوزره حضرت رسوله وحى قرق التى طريقله كلوردى لكن جمله سنك مآل ومحصلى بزم ذكر ايتديكمز يدى سكز قسمدر ديو مذكوردر (فائده) تفسير لبابده مذكوردركه حضرت جبرائيل عليه السلام آدمه اون ايكى كره ادريسه درت كره حضرت نوحه اللى كره ابراهيمه قرق كره موسايه درتيوز كره عيسايه اون كره لكن

حضرت رسوله عليه وعليهم الصلوة والسلام يكرمى درت ييلده نازل اولمشدر بعض تواريخده يوسفه
دخى درت كره ديومذ كوردر

(باب سادس در بعض امور تا بوقت معراج)

ابتداء نبوتدن معراجه دك امور نامحصور ظهور ايدوب تفصيله محتاج اولميانلرك معظماتى بودركه بعض
فصول منفعت محصول ايله بيان اولنور (فصل در بعض وقايع سنهٔ رابعه از نبوت) كتب سيرده محرردركه
دعوت رسول عليه السلام كفار قريشه كوج كلوب لكن اوج ييله دك ظاهرا سكوت ايتديلردردنجى ييلده
حضرت رسول مختار امر حقله دعوت عامه سن اظهار وردخى (وانذر عشيرتك الاقربين) آيتى مفهومنجه
اقرباسن دخى انذار ايتدكده جمله كفاردن اول ايكى خبيث بى ادب ومستحق لعن وغضب حضرت رب
ابوجهل ايله ابولهب مانند حيه وعقرب اساءت وعداوته باشليوب ودرخت قلب مختلرينه شاخ ضلالت
اشلايوب (انكم وما تعبدون من دون الله حصب جهنم انتم لها واردون) آيتى نزول ايتدكده سائر كفار
اشرار محمدك تنكريسى صنملر يمزله بزى ذم ايتدى ديو عارچكوب حضرت رسول مصطفى يه انواع طعن واذا
ومسلمانلرك بى كس اولنلرينه شكنجه وجفا ايدرلردى بواثناده عميلرى ابوطالب وبنى هاشم وبنى عبد المطلب
كفاردن ايكن مجرد محبت وغيرت قرابت ايله رسولى حراست وحمايت ايتمكين كفار سقر مقر ضرر ايرشدرمكه
ظفر بوليمزلردى * ثقاتدن مرويدركه نيجه دفعه بعض ملكلر كلوب الله تعالى بزى سكا مطيع اولمغه كوندردى
جمله كفارى نيجه ديلرسك ييورهلاك ايدهلم ديدكلرنده رسول عليه السلام الله تعالى بنى رحمة للعالمين
كوندروب عذاب ايچون كوندرمامشدر جائزكه اشبو كافرلرك صلبلرندن مؤمن ذريتلر كله ديو بيورردى
اشبو سنه ده حضرت رسولك خاتونلرى عائشهٔ صديقه بنت ابى بكر الصديق دنيايه كلدى (فصل در بعض
وقايع سنهٔ خامسه) بريسى هجرت الى الحبشه دركه بعض اصحاب كرام جفاى كفار اشامه تحمل ايدهميوب
(الفرار مما لا يطاق من سنن المرسلين) مفهومنجه شدت اذاء مشركين بركيندن اذن رسول كزين ايله حضرت
عثمان وانك خاتونى رقيه بنت حضرت رسول عليه السلام وزبير بن العوام وعبد الرحمن بن عوف ودخى سكز
يا طقوز ار واوج يا درت يا بر عورت نبوتدن بشنجى ييلك رجبنده مكه دن كفاردن خفية كوچوب دين
حضرت عيسى اوزره اولان ولايت حبش پادشاهى نجاشى يانينه واروب انواع رعايته مظهر اولديلر ماه شوالده
رسول عليه السلام كفار ايله مصالحه ايتديلر ديو برخبر شايع اولمغين بنه مكه يه كلوب خلاف واقع چقدقده
كلدكلرينه نادم وكلى متألم اولديلر بعده كفار ذوى العنادك جفالرى اشتداد بولدقده عم زادهٔ رسول مختار
اولان جعفر طيار ايله سكسان اوچ ياسكسان ايكى ار اون سكز يا يكرمى بر عورت اذن رسول الله ايله حبشه
كيدوب وارد قلرنده تفصيله محتاج وجهله نجاشى ونيجه شخص حبشى حضرت رسوله ايمان كتوروب حتى
ايچلرندن يكرمى نفر مشهور راهبلرى مكه يه كلوب حضرت رسولدن قرآن عظيم اوكرنوب ينه حبشه كتديلر
بعد زمان حضرت رسول مدينه يه هجرت ايدوب حبشده اولان صحابه ايشتدكده ايچلرندن اوتوز اوچ
كسنه يوله چيقوب ايكيسى مكه ده قالوب يديسنى كفار قريش حبس ايدوب يكرمى دردى مدينه يه كلوب
بدر غزاسنه راست كلوب عورتلردن سكز خاتون مدينه يه كلديلر حبشده قلان صحابه دن التيسى مؤمنا
بريسى مرتدا وفات ايدوب جمله حبش مهاجرلرينك انده يدى اوغللرى بش قيزلرى طوغوب بعده جعفر
طيار ايله جمله اون اوچ ار التى عورت يدى نفر اولادلر ايله حبشدن كوچوب كلوب حضرت رسوله خيبر غزاسى
اوسننده ملاقات ايدوب مدينه يه ييله كلديلر سابقا مذكور اولان نجاشى هجرتك طقوزنجى ييلنده وفات
ايتدكده رسول عليه السلام صحابه ايله نمازين قيلوب دعا ايتديلر برروايتده چاق مدينه دن انك ميتنى رسول
عليه السلام باقوب كورديلر (فصل در بعض وقايع سنهٔ سادسه) بو سنه ده مشاهير صحابه دن اسامة
ابن زيد بن حارثه وانس بن مالك ومغيرة بن شعبه وابو موسى الاشعرى دنيايه كلديلر ينه بو سنه ابو جهل لعين
بى دين بد آيين شتركين صحابه دن عمار بن ياسرك غايت پير اولان والده سى سميه خاتونى مسلمه در ديو دوه يه
كروب حربه ايله حاشا فرجنه صانجه صانجه قتل ايدوب دين محمديده ابتداء شهيد اولان بوايدى مرويدركه
مشركين ملاعين رسول كزين ايله زمرهٔ مؤمنينه قولا وفعلا انواع جفا ايدراولدقلرنده رسول عليه السلام

مكه ده موجود اولان اوتوز سكز نفر اصحاب ايله ارقم بن ابى الارقم اوينه كيروب حالارنى كفره دن اخفا اوزره
بر آى انده ساكن اولوب بعض كفارى خفية ايمانه دعوت ايدرلردى (حمزه وعمر) حضرت رسولك عميسى
ورضاعدن برادرى حمزه اوج كوندنصكره عمر بن الخطاب عظيم تفصيلره محتاج وجهلر ايله ايمانه كلديلر
ولايت حبشه يه هجرت ايدوب انده ساكن اولنلردن غيرى مكه شهرنده موجود اولان اصحاب رسول عمر ايله
مواهب لدنيه قولنجه قرق ايله اللى مابيننده ار آدم واون عورت اولوب تفسير قاضى قولنجه عمر ايله اوتوز
درت ار والتى عورت اولوب لكن قول مشهور اوزره تمام قرق نفر ار آدم اولديلر مرويدركه اسلام عمردنصكره
دين محمدى روز بروز كمال قوتله ظهور وبروز ايدوب بعده جمله اهل اسلام چاق اولكى قدر محن والام چكمز
اولديلر بو خصوص تفاصيل عظيمه يه محتاج اولمغين رمز واشارت ايله قناعت اولندى (فصل در بعض وقايع
سنهٔ سابعه) بريسى تعاهد قريشدركه قول اصح اوزره سنهٔ سابعه ده كفار اشرار (نظم) دين مختار
انتشارندن * قورقوب اضراره ايتديلر اصرار (نثر) پس ابو طالب ايله اولاد هاشم واولاد عبد المطلب جمع
اولوب جمله سى كفاردن ايكن مجرد محبت قرابت سببيله حضرت رسول الله اصحابنى حفظ ايتدكلرنده طائفهٔ
قريش محكم كوسوب حتى انلرله بيع وشرا ونكاح خصوصلرنده معامله لرينى كسوب بو اسلوب ايله ماه محرمده
عهد نامه يازوب كبار كفاردن قرق نفر كسنه مهرليوب كعبه نك قپوسنه آصوب معجزة للرسول كاتبك
اللرى قورويوب بعده اعوان وانصار رسول مختار اهل وعيالر ايله سائر قريشدن آيريلوب بر مخصوص يرده
ساكن اولوب اعداء بد معاشره بونلرى محاصره ايدوب ايام حج وعمره دن غيرى زمانلرده امر معاش ايچون
سوردن طشره چقانلرى رنجيده ايدوب سنهٔ عاشره يه دك عظيم تضييق ايتديلر (فصل در وقايع سنهٔ
عاشره) ١ بريسى فسخ عهددركه كتب سيرده اولان تفصيل عظيمك اجمالى بودركه سنهٔ عاشره ده كفاردن بش
كسنه انصافه كلوب ابطال عهد نامهٔ پرضلال ايچون ساعى ومقدمات ومتمماتنى مراعى اولوب اول اثناده
اخبار جبرائيل ايله رسول عليه السلام عهد نامه ده اسم اللهدن غيرى هرنه وار ايسه كوه ديدكلرى بوجك
امر حقله جمله سن يمشدر كورسونلر ديو خبر كوندروب اعيان قريش ايچنده مهرى آچلوب باسمك اللهم
لفظندن غيرى جمله يازلمش خطى كوه ييوب محو ايتمش كوردكلرنده كفره نك نوعا اهل انصافلرى اوكاغدى
پاره ليوب اشقياى اعدايى محاصره وجفادن فراغت ايتدرديلر اشبو معجزهٔ عظيمه يى كورن وايشيدن كفار
بى شرم دين اسلامه قلب سنكينلرى نرم اولميوب (ومن لم يجعل الله له نورا فما له من نور) فحواسنجه ديدهٔ بصيرتلرى
كور قالدى (نظم) هزار معجزه كر پيش منكرى آيد * چو جاهلست بسحرش همى كند منسوب *
بنزد بى بصران خوب مى نمايد زشت * نه پيش معتقدان زشت مى نمايد خوب (نثر) احد قولين اوزره
معجزهٔ شق قمر سنهٔ عاشره ده اولوب اشاغيده باب معجزاتده بيان اولنور ٢ ينه سنهٔ عاشره ده ابو طالب وفات
ايدوب تفصيله محتاج قيل وقال ووصايا وبعض احوال اوزره وفات ايدوب حكمت حقله ايمانه كلمك ميسر
اولمدى ٣ وفات ابو طالبدن اوج كون يابش كون صكره ماه رمضانده خديجهٔ صديقهٔ كبرى رضى الله عنها وفات
ايتمكين زوجى حضرت رسول امين غايت حزين وغمكين اولوب بو سنه يه عام الحزن يعنى غم وغصه سنه سى
ديو آد قوديلر ٤ وفات خديجه دن برقاچ كون صكره رسول عليه السلام حضرت ابو بكرك قيزى عائشهٔ
صديقه يى التى يايدى ياشنده ويا اون ياشنده ايكن امر حقله نكاحلنوب لكن كوچك اولمغين جمع اوليوب
هجرى اونده طوردى ٥ سوده بنت زمعه آدلو خاتونى دخى نكاحلنوب بونكله جمع اولديلر ٦ رسول عليه
السلام وفات ابو طالب سببيله قريشدن غايت رنجيده اولدقلرنده مكه يه ايكى منزل يرده طائف ديدكلرى يرده
بنى ثقيف قبيله سنى ايمانه دعوت وانلردن استعانت ايچون زيد بن حارثه ايله ماه شوالده كيدوب بر آى يا همان اون
كون انلرى دينه دعوت ايتدكده قلبلرى كثيف وعقللرى سخيف اولان قوم ثقيف رسول شريفى شتم
وتكذيب ورمى بالاحجار ايله تعذيب ايتمكين دونوب كلديلر هجرتك طقوزنجى ييلنده جمله سى ايمانه كلوب
حضرت رسوله خبر كوندردكلرى اشاغيده فصل غزواتده بيان اولنور (معجزه) كتب سيرده محرردركه
رسول عليه السلام طائفدن مكه يه كلوركن باشى اوستنه بر بولت كلوب ايچندن جبرائيل عليه السلام
كورينوب الله تعالى قومكك سوزلرين وسنى رد ايتدكلرين ايشيدوب طاغلره موكل اولان ملكى سكا

كوندردی تا كه امرك نه ایسه اكا امر ایده سن دیوب بعده اول ملك سلام ویروب یا محمد ربك بنی سكا
كوندردی تا كه امرك نه ایسه بكا امر ایده سن پس دیلرسك ایكی طاغی بری برلرینه قاوشدیره یم تا كه اراسنده
كافرلر قالوب هلاك اوله لر دیدكده رسول علیه السلام دیدیكه یوق رجا ایدرم كه الله تعالی انلرك صلبلرندن
بالكز الله عبادت ایدوب شریك قوشمز اولاد كله (آمدن جن) كتب سیرده كی اقوالی تلفیق وتوفیقدن
حاصل اولان تحقیق بودركه طائفهٔ جن رسول مقبول شرف معدن حضورینه اوچ كره كلمش اوله لر ١ بودركه
ابتدا نبوتلرنده جن وشیاطین كوكه چقمقدن بالكلیه ممنوع اولدقلرنده سببی ندردر بومعرفت ابلیس له
جمله سی جمیع دنیایی كزوب ارارکن ولایت نصیبین جنلرندن یدی یا طقوز نفر جن كه بریسی جنلر بكی زوبعه
ایدی مكه اطرافنده وادی نخله ده حضرت رسولی اصحابیله صباح نمازنده كوروب قرآن عظیمی دكلیوب
كوكه چقمقدن منع اولدیغمزه سبب بو پیغمبرك ظهوری انجق دیوب ولایتلرینه واردقلرنده سائر جنلری
مفصل نصیحتله ایمانه دعوت ایتدیلر حق تعالی بو حالی رسولنه قل اوحی سوره سنك اوائلنده بالتمام حكایت
بیوردی ٢ بودركه رسول علیه السلام اوننجی سنه ده طائفدن مكه یه كاوركن ینه وادی نخله ده تهجد
نمازین قیلوب قل اوحی سوره سن جهرله اوقوركن ینه یدی نفر جن اوغرایوب قرآنی دكلیوب ولایتلرینه
واروب سائر جنلری متابعت رسوله دعوت ایدوب الله تعالی رسولنه سورهٔ احقافده برقاچ آیتده حكایت
بیوردیكه ابتداسی (واذ صرفنا الیك نفرا من الجن یستمعون القرآن فلما حضروه قالوا انصتوا فلما قضی ولوا
الی قومهم منذرین) آیتیدر ٣ بودركه بو قصه دن اوچ آی صكره رسول علیه السلام طائفهٔ جنی دینه دعوت
وقرآن اوكرتمك امر اولندقده بركون جبرائیل علیه السلام یاخود حرم مكه ده حكمت حقله براغاچ كلوب
سزه بولشمغیچون طائفهٔ جن مكه نك مقبره لكی یاننه قوندیلر دیو خبر ویردكده حضرت رسول علیه السلام
بن بو كیجه جنلری ایمانه دعوت وقرآن تعلیمنه مأمورم بنمله كیم كیدر دیوب صحابه طنیوب ابن مسعود
بن كیدرم دیوب واردقلرنده مبارك پارمغیله دائره چیزوب ابن مسعوده سن بونك ایچنه كیروب زنهار طشره
چقمه یوخسه بنی كورمزسن دیوب كندیلری بر پشته اوستنده نمازه باشلیوب سورهٔ طه اوقیوب طائفهٔ
جن كه اون ایكی بیك یاخود التیوز بیك یاخود قرق سنجاق كه هر برینك التنده بیجد كسنه ایدی حضرت
رسولی قوشادوب قرآنی دكلیوب نمازدنصكره بونلری دینه دعوت ایتدكده جمله سی قبول ایتدیلر بر روایتده
معجزه ایستدكلرنده یانلرینه یقین براغاجه باذن الله كل دیوب اودخی كوكلرین یرده سوروییه رك كلوب ای
شجر بنه شهادت ایدرسن دیوب اشهد انك رسول الله دیدكده ینه اجازتله یرینه كندی حضرت رسول
علیه السلام اعیان جندن اون ایكی كسنه یه احكام شریعت اوكردوب سز دخی سائر بولداشلریكزه اوكرده سز
دیوب بعده جنلر برلرینه كتدیلر ابن مسعود ایدر حضرت رسول علیه السلام یاننده كركس قوشلری
شكلنده نیجه اشباح ومهیب صدالر وعظیم ازدحام كوروب ایشتدیكمده حضرت رسوله ضرر ایرشمكدن
قورقدم بعد زمان بولت پاره لری كبی بلوك بلوك آچلوب كتدیلر صباح اولدقده رسول علیه السلام یاننه
كلوب نه كوردك دیوب آق قفتانلره بورونمش سیاه كسنه لر كوردم دیدكده انلر نصیبین شهرینك جنلریدركه
كندولره وطوارلرینه آزق تعیین اولنمق ایستدیلر بندخی انی یوب بیانه آتدیغمز كوكلر سزه وطوارلریمزك
ترسی طوارلریكزه غدا اولسون دیدم دیوب بندخی یا رسول الله كوكلر انلره نیجه غدا اولور دیدیكمده بیانه آتلان
كوكلر اوستنده الله تعالی قدرتیله اولكی قدرات بتوروب طوارلریمزك ترسی دخی چاق اصلنده ممقدار دانه دن
یرادلمش ایسه اوترس ایچنده اوقدر دانه بتورر كوكلرایله وترسكلرایله استنجا ایتمكز زیرا انلر جنلردن
قرنداشلریكزك آزوغیدر دیدی یا رسول الله عظیم صدالر ایشتدم سببی نه ایدی دیدم جنلر ایچنده بركسنه
قتل اولنمش انكیچون نزاع ایدوب بكا مرافعه اولدیلر مابینلرنده حق اوزره قضا ایتدم دیو بیوردی اشبو
قصهٔ مطوله بو یله كتاب مجمله مناسب اولمیوب لكن حضرت رسولك عموم رسالتنه وجوم جلالتنه دلالت
ایتمكین محبة للنبی المختار ذكر وتفصیلی اختیار اولندی (فصل در ابتدا اسلام انصار) مرویدركه رسول
علیه السلام هرییل موسم حجده حجاج عربی (من یؤوینی من ینصرنی حتی ابلغ رسالة ربی فله الجنة) دیو
قبیله قبیله كزوب ایمانه دعوت ایدوب (انك لا تهدی من احببت ولكن الله یهدی من یشاء) آیتی فحواسنجه

بحكمة الله كسنه ایمانه كلمیوب نبوتلرینك اون برنجی ییلنده زمان حجده حرم كعبه ده اهل مدینه دن قبیلهٔ
خزرجدن اسعد بن زراره عوف بن الحارث رافع بن مالك قطبة بن عامر بن حدیدة عقبة بن عامر بن نابی جابر بن
عبدالله بن رئاب یاخود جابر یرینه عبادة بن الصامت نام التی كسنه مقدما اهل مدینه آخر زمان پیغمبری
ظهور ایده جكنی یهودیلردن ایشتمكین دعوت رسول الله ایله ایمانه كلوب یا رسول الله شمدی قومزك ایچنده
برجنك خصوصنده نزاع واردر بزه كلورسك سنك یانكه چوق كسنه جمع اولمز اجازتكله كیده لم بولایكه
الله تعالی مابینمزی اصلاح ایدیدی بزدخی انلری سنك دینكه دعوت ایده لم تابع اولورلرسه هیچ بزه سندن
اعز كسنه اولمز اولورسنكه بولشمغه وعده مز كله جك ییل بو زمان اولسون دیوب كتدیلر بونلره سباق انصار
دیرلر اهل بیعت عقبهٔ اولی دخی دیرلر بونلر مدینه یه واردقلرنده اوشهرده براوقالمدیكه انده حضرت رسول
علیه السلام مذكور اولمیه

(باب رابع در بیان معراج رسول درة التاج صلی الله علیه وسلم)

اولا معلوم اوله كه معراج رسول اعظم مراتب قبول اولمغین اولقدر عجایب وغرایبله مشمولدركه محیر عقول
فحول اولوب بیانه قابل اولان نكات وحكایاتی یازلسه نیجه كتاب مستقل تألیفنه محتمل اولوب علم سیرده محرر
مطولاتك جمله سنه نظر اولنمیجه كما ینبغی اطلاع میسر اولمز لكن مالا یدرك كله لا یترك كله مفهومنجه
اشبو مختصر عالی فوائد معراجیه دن خالی اولمامغیچون كمال اختصار واهم مهمات ذكرینه اقتصار اولندی پس
معلوم ارباب فهوم اوله كه اسرا ومعراجك تعددنده ووحدتنده وجسمانیت وروحانیتنده وحالت یقظه ده
یا منامده اولمق كیفیتنده اختلافات كثیره اولوب فتاوای امام نوویده وشرح مشكوة طیبیده وتفسیر
ابو السعودده حق بودركه اسرا ایكی كره اولوب بری قبل النبوه منامده بری بعد النبوه یقظه ده ایدی دینوب
مواهب لدنیه ده بعض علما معراج حدیثلرینك بری برلرینه مخالفتی اولمغین درت دفعه واقع اولمشدركه
جمله سی جسمانی ایدی دیوب بعض عارفلر اسرا اوتوز اوچ كره اولمشدركه بری جسمانی قلانی روحانی ایدی دیوب
اما جمهور محدثین وفقها ومتكلمین مذهبی اولوب حق بودركه جمیع روایاتده ذكر اولنان همان بر اسرادركه
عالم یقظه ده جسمانی ایدی دینوب علم سیرده كتاب الخمیسده معراج بر كره دردینلردخی زمانده كلی اختلاف
ایدوب لكن قول اشهر واظهر اوزره بعد النبوه اون ایكنجی ییلك ربیع الاولینك یكرمی یدنجی كیجه سی اثنین
كیجه سی ایدی دیو مذكوردر (كیفیت ذهاب وایاب رسول عالی جناب) محتاج كمال تفصیل واطناب واكثری
معلوم ذوی الالبابدر بو مختصرده بیانی لازم اولان مرتبه بودركه اول لیل مباركده امر حق تعالی وتبارك
ایله جبرائیل علیه السلام كلوب صدر رسول عالی قدری علی ماسبق شق ایدوب بعده براقله مكه دن بر آنده
قدسه واروب مع ذلك قدرت حقله یولده نیجه عجائب وغرائب كوروب جمیع انبیانك ارواحنه یا اجسادیله
ارواحنه امامت ایدوب بعده براقله یاجنتدن كلمش مرصع نردبانله یا جبرائیل قنادیله كوكلره چیقوب
هر طبقه نك ملكلری انواع اكرام واجلالله استقبال ایدوب یدی قات كوكده سكز نفر مشهور پیغمبرایله
بولشوب بعده سدره یه بعده بیت المعموره بعده مستوی یه یعنی لوح محفوظدن احكام الهیه یی لوح محو
واثباته یازان سفره دیدكاری ملكلر مقامنه بعده رفرفله عرش اعلایه بعده بی مسافت وبی كیفیت قرب
مولایه یعنی تجلیات جلیات حضرت خدا جل وعلایه ایریشوب شیخ عطار حكمت آثار افاده ایتدیكی اسرار
آشكار اولدیكه (نظم) چو بكذشت از جهت ره كشت باریك * با خرشد برب العزه نزدیك * دران
حضرت چه كویم او كه چون بود * كه آن دم آز وجود خود برون بود * ز حس بكذشت واز جان هم كذر كرد
چو بیخود شد ز حق در حق نظر كرد * همی چندانكه چشمش كار میكرد * دلش در چشم او دیدار میكرد *
دران هیبت محمد ماند از كار * محمد از محمد كشت بیزار (نثر) وقال العارف الجامی قدس الله سره السامی (نظم)
كلی بر دند ازین دهلیزهٔ پست * بدان دركاه والا دست بردست * مكانی یافت خالی از مكان نیز * كه تن محرم
نبود آنجا وجان نیز * قدم زنك حدوث از جان اوشست * وجود آلایش امكان اوشست * یكی ماند آن هم
از نعت یكی پاك * ز بسیاری برون وز اندكی پاك * بدید آنچه از حد دیدن برون بود * مپرس اما ز كیفیت
كه چون بود * نه چندی كنجد آنجا ونه چونی * فرو بند از یكی لب وز فزونی * شنید آنكه كلامی

نه باواز * معانی در معانی راز در راز * ز گفتن برترست واز شنیدن * زبان زین گفت وگو باید بریدن * منه جامی
زحد خود برون پای * وزین دریای بی پایان برون آی * وزین وادی زگو یایی مزن دم * سخن را ختم کن
والله اعلم (نثر) حاصل کلام رسول علیه السلام مطوّلاتده غایت تفصیل اولندیغی اوزره عوالم ملکوتده
قلباً وقالباً بحد آثار غریبه لایعد اسرار عجیبه مشاهده ایدوب حضرت خلاق کائنات ایله بی حرف وصوت
نیجه مکالمات ایدنصکره کندویه وامتنه ایکیشر رکعت اولق اوزره کونده اللی وقت نماز فرض اولنوب اول
هدیهٔ بهیه ومغفرت امت خیریه وکثیر الامنیه ایله مناجات واحدیت مقامندن منفک اولدقده طبقات
جنانی ودرکات نیرانی تعلیم جلب خیر وسلب ضر ایچون مفصلا سیر ایتدیرلدی بعده یره اینمک اوزره ایکن
اثناء یولده التنجی قات کوکده حضرت موسایه بولشوب انک تلقیناتیله رجاء تخفیف ایچون مقام
مناجاته بش کره واروب کلوب دردنده اون وقت بشنجیده بش وقت باغشلانوب همان بش وقت قالوب
موسی علیه السلام تکرار تخفیف ایسته که امت ضعیفدر دیوب رسول علیه السلام کثرت سؤال ایله جناب
پروردکاردن غایت شرمسار اولدم حکم قضایه تمام رضا یردم دیدکده (امضیت فریضتی وخففت
عن عبادی هی خمس وهی خمسون ما یبدّل القول لدیّ) دیو نداء خدا کلدی بعده عالم بالادن ینه مسجد
اقصایه نزول ایدوب مؤرخ شهیر حافظ ابن کثیر جمیع انبیایه امامتله ایکی رکعت نمازی بو دفعه ده قیلدی
ایکی کره واقع اولمغه دخی مانع اولمیوب تعدده دلالت ایدر حدیث شریف دخی مرویدر دیمشدر بعده براقه
بینوب جبرائیل ایله مکه یه کاورکن یولده بعض عرب قافله سنه اوغرایوب بعده مکه یه کلدیلر (فائده)
مواهب لدنیه ده (ثم دنی فتدلی فکان قاب قوسین او ادنی) آیتنده کی دنودن یعنی قربدن مراد ابتداء نبوتده
بر یوزنده جبرائیلک حضرت رسوله قربیدر اما صحیح بخاریده مذکور بر حدیثده رسول علیه السلام
(عرج بی جبرائیل الی سدرة المنتهی ودنا الجبار رب العزة جل جلاله حتی کان منه قاب قوسین او ادنی فاوحی
الی عبده ما اوحی) دیوب اشبو حدیثدن مراد اولنان دنو وقرب رسول علیه السلام عرش اوستنده ایکن
حضرت رب العزة بی مسافت وبی جسم وبی کیفیت حبیبنه قریب اولدیغیدر که انک معناسی رسول
علیه السلام اصناف الطاف بهیه یه وتجلیات جلیات الهیه یه مظهر ونور فضل خدا ایله منوّر اولدی دیمکدر
رسول علیه السلام سدره یی یاخود نیجه حجابلری بچدکده جبرائیل قالوب بعده یالکزجه بعده رفرفله نیجه
حجابلردخی بچوب عرشه واردقده مبارک دیللری اوستنه عرشدن بر قطره غایت لذیذ صوطاملیوب علوم اولین
واخرینی حق تعالی فیض وکشف ایدوب رسول علیه السلام بیورمشلردر که او حالده عرشک نوری کوزمی
بورمکین هیچ نسنه کورمز اولوب اکن قلبمله وایکی یاغرنم ارتاسیله کورر اولدم دیوب کتاب خمیسده
مذکوردر که سدره یی بچدکدنصکره جناب حقدن رسوله (یا محمد ادن منی) یعنی بکا یقین کل دیو بیک کره
ندا کلدی (فائده) صحابه وتابعیندن وعلماء کزیندن نیجه کاملین رسول علیه السلام معراجده الله تعالی یی
همان قلب کوزیله کوردی دیوب مزبورلرک نیجه لری دخی باش کوزیله کوردی دیوب امام اشعری ونووی
واکثر اهل سیر قول ثانی یی اختیار ایدوب امام توربشتی معتمد آدلو کتابده اثبات رؤیت لیلهٔ معراجده نقل
معتمد علیه یوقدر حتی بعض أئمه بو مسئله ده توقف اولی در زیرا اعتقادیاتده دلیل ظنی ایله اکتفا جائز دکلدر
دیمشلر اما بنم میلم اثباته در زیرا بعض صحابه دن نفی بعضندن اثبات صادر اولمشدر اثبات ایسه نفیدن
اولی دردیوب مواهب لدنیه ده وغیریده بعد التفصیل فی الاقاویل قلب کوزیله کوردی دینلرک دخی مرادلری
مجرد اللهی بلمک معناسی دکلدر زیرا رسول آکاه هرکاه عالم وعارف بالله ایدی بلکه مرادلری الله تعالی
رسولنک قلبنده چاق عینیله رؤیت بصر کبی بر رؤیت یرادوب اول قوت مخصوصه ایله مشاهدهٔ دیدار
پروردکار ایتدی رؤیته ایسه عقلا قاتنده هیچ بر نسنه شرط دکلدر هر نسنه ایله اولمغی عقل تجویز ایدر اکرچه
کیم عادت الله رؤیت کوزده یراتمق اوزره دردیوب فضلاء عجمدن بعض عارفین بو معنایی تبیین ایتمشدرکه
(نظم) محمد درمکان بی مکانی * بدید آنجانشان بی نشانی * کلام سرمدی بی نقل بشنید *
خداوند جهان را بی جهت دید * بهر عضوی تنش رقصی در آورد * زهر مویی دلش چشمی بر آورد *
دران دیدن که حیرت حاصلش بود * دلش در چشم چشم اندر دلش بود (نثر) محررسطور اولان عبد

برقصور ایدر اشبو تحقیق حقیق بالتصدیق اوزره ذکر اولنان ایکی فرقه دخی رسول علیه السلام حق تعالی یی
جمیع مخلوقاتدن بر فرده میسر اولمدیغی طریق مخصوص اوزره کوردیکنده اتفاق ایتمش اولمغله حقیقتده
نزاعلری نفس رؤیتده اولمیوب آلت رؤیتده اولمغین نزاع لفظی کبی اولور رؤیت بصیرت رؤیت بصر کبی اولمق
ممکن ایدوکنه دلالت ایدرکه رسول علیه السلام محشره کلان جمله بنی آدم اوچ قسم اولوب بری سوار بری
پیاده وبری یوزلری اوستنه یورویه رک کله لر دیوب ایشیدنلر یا رسول الله یوزلری اوستنه نیجه یوریور دیدکلرنده
اباغ اوزره یورتمکه قادر اولان الله اکا دخی قادردر دیمشلر خصوصا جامع الصغیر سیوطیده (ان الله اعطی
موسی الکلام واعطانی الرؤیة) حدیثی رؤیة بالبصر اولدیغنه دلالت ایدر زیرا الرؤیة کلمه سی مطلق
ذکر اولنمغین کماله انصراف قاعده سنجه متبادر اولان رؤیت بالبصردر زیرا رؤیتک معنای حقیقیسی بصرله
اولاندر بصیرتله اولان مجازدر حقیقت ایسه مجازدن اولی ایدوکی معلوم علمادر (فائده) (فاوحی الی عبده
ما اوحی) آیتنده اکثر علما وحی ایدندن مراد جبرائیلدر دیوب لکن صحیح مسلمده بر مفصل حدیث معراجده
(فاوحی الله الیّ ما اوحی وفرض علیّ خمسین صلوة فی کل یوم ولیلة) بیوریلوب کتب سیرده بالذات وحی اولنان
نه ایدوکنده اختلاف اولنوب بعضیلر او خصوص اسرار خفیه دندر دیوب امام جعفر صادق دخی (ما قرب
الحبیب من الحبیب غایة القرب نالته غایة الهیبة فلاطفه الحق بغایة اللطف وذلک قوله عز وجل فاوحی
الی عبده ما اوحی ای کان ما کان وجری ما جری وقال الحبیب ما یقول للحبیب ولطف به الطاف الحبیب
للحبیب نخفی السر ولم یطلع علیه احد ولم یعلم احد ما اوحی الا الذی اوحی) دیوب حتی بعض علما بو معنادن
انبا ایتمشدر (نظم) بین المحبین سر لیس یفشیه * قول ولا قلم فی الکون یحکیه * سر یمازجه انس
یقابله * نور تحیر فی بحر من التیه (نثر) لکن نیجه علما بو بابده وارد اولان احادیث واخبارله
تفسیر ایدوب ایچلرندن بر قاچی بودرکه ذکر اولنور ١ بو حدیثده بیورلمشدرکه (یا محمد انا وانت وما سوی ذلک
خلقتها لاجلک) دیو بکا ندا کلدکده بن دخی (انا وانت وما سوی ذلک ترکتها لاجلک) دیدم ٢ حضرت فاطمه
رضی الله عنها ایدر الله تعالی رسولنه دیدیکه (نظرت فی ذنوب امتک فلم ار الوجه الا العفو) ٣ ینه فاطمه ایدر
رسول علیه السلام ایتدی الله تعالیدن جمله امتمی بکا باغشلامق رجا ایتدم بیوردیکه ثلثنی بوکیجه باغشلادم
ثلثانی دخی قیامتده باغشلامم کرکدر ٤ ینه فاطمه ایدر ما اوحی الله نه ایدی دیو صوردیغمده رسول
علیه السلام دیدیکه امتمدن طقوز نسنه دن شکایت ایدیکه الله تعالی دیدیکه یا محمد بن کفیل ارزاقم
امتک ایسه بنم کفالتمه اعتماد ایتمزلر وجنتلری سنک ایچون ودوستلر کچون یراتدم امتک ایسه اکا رغبت
ایتمزلر وجهنمی دشمنلر کچون یراتدم امتک ایسه اکا کیرمکه سعی ایدرلر ودخی بنمله خصومت ایدوب قوللرمله
مصالحه ایدرلر یعنی تنهاده کناه ایتمکه بندن اوتانمزلر خلق ایچنده ایتمکه اوتانورلر وبن آنلردن یارنکی کونک
عملنی بو کون ایستمم انلر بندن کله جک زمانلرک رزقن ایسترلر وبن آنلرک رزقنی غیرلره ویرمم آنلر ایسه بکا
اوله جق طاعتی بنم غیرمه ویررلر یعنی عبادتده ریا ایدرلر وبر نسنه یی عزیز ایتمک وذلیل ایتمک بکا مخصوص ایکن
آنلر رجاء عزتی وخوف ذلتی بنم غیرمدن ایدرلر وآنلره نعمت ویرن بن ایکن آنک شکرنی آنلر بنم غیرمه ایدرلر
وهر زمان ملکلرم آنلرک کناهلرین بکا عرض ایدوب بن اصلا بونلره آنلردن شکایت ایتمزم آنلر ایسه جزئی
بلا ایتشدکده دائما قوللرمه بندن شکایت ایدرلر ٥ ینه حضرت فاطمه نک جاریه سی فضه ایدر حضرت
رسوله بن دخی صوردم ایتدیکه الله تعالی دیدیکه (اطلب العلة کی اغفر الزلة) یعنی عاصیلرک کناهلرین عفو ایتمکه
بهانه آرارم یعنی جزئی بهانه ایله مغفرت ایدرم تکیم بو معنایی بعضیلر نظم ایدوب دیمشلردرکه (نظم) رحمتش را
بهانهٔ می جوید * بلکه اورا بهانه مىجوید * ٦ حضرت ابو بکر دخی ایدر یا رسول الله لیلهٔ معراجده سکا
وحی اولنلردن برینی بکا بویر دیدیکمده ایتدی الله تعالی دیدیکه اکر سنک امتکله سو یلشمکی سومیدم قلیل
وکثیرانلره صوری وحساب ایتمزدم ٧ ابن عباس ایدر الله تعالی یا محمد دیه بندن دیوب بودخی یا رب بنم مرادم
نه ایدوکنی بیلورسن دیمکله نه حاجت دیوب اودخی امتک تقصیراتی سنی محزون ایدرمی دیوب بلی ایدر دیدکده
(انت شفیعهم فیما یقصرون فی فرائضی وانا اکون شفیعهم فیما یقصرون فی سنتک) بیوردی یعنی سن انلرک
بنم امرلرمده ایتدکاری تقصیرلرینه شفیع سن بن دخی انلرک سنک سنتلرکده ایتدکاری تقصیرلرینه انلر ایچون

سكا شفاعت ایده رم ٨ مروید رکه رسول علیه السلام ایدر قیامتده امتمك حسابنی بن ایده یم دیو رجا ایندکده الله تعالی بكا یا محمد غرضك ندر دیوب یارب امتم رسوای اولمسونلر دیمکدر دید یکمده یا محمد بن انلری بر وجهله حساب ایتسم کرکدر که کناهلرینه سندخی مطلع اولمیه سن قنده قالدیکه غیریلر دیو بیوردی ٩ بعضیلر ایدر الله تعالی حبیبنه بیوردیکه (کن آیسا من الخلق فلیس بایدیهم شیء واجعل صحبتك معی فان مرجعك الی ولا تجعل قلبك معلقا بالدنیا وما خلقتك لها) یعنی خلقدن مأیوس اول که انلرك اللرنده هیچ برنسنه یوقدر صحبتك بنمله ایله یعنی قلبك دائما بكا متوجه ومشغول اولسون زیرا عاقبت بكا کلورسن ودخی قلبکی دنیایه متعلق ومائل ایتمه بن سنی انکیچون یراتمدم ١٠ ینه مروید رکه الله تعالی بیوردیکه یا محمد نماز قیلدقدنصکره بو دعانی اوقیه سن که (اللهم انی اسئلك الطیبات وترك المنکرات وحب المساکین وان تغفرلی خطیئتی وترحمنی وتتوب علی واذا اردت فتنة فی قوم فتوفنی غیر مفتون) ١١ معارج النبوه ده مذکوردرکه رسول علیه السلام تجلی خدایه مظهر اولدقده الله تعالی یا محمد طائفهٔ مشبهه بكا صورت اسناد ایدوب یهود بلرك بعضی ید الله مغلولة دیوب نصاری ثالث ثلاثة دیوب مجسمة بكا جسم اسناد ایتشلردر جمالمی مشاهده اوکانجه نظر ایله تا که انلرك کلاملری نه مرتبه باطل ایدیکنی بیله سن دیدکده (فرأه محمد من غیر ادراك ولا احاطة ولا حد ولا من شیء ولا فی شیء ولا علی شیء) یعنی محمد دخی الله تعالی یی جسم وصورت وکیفیت وحد وغایت وزمان ومکان وبونلره بکزرنشاندن بالکلیه منزه برذات پاك ومقدس عن کنه الادراك کوردی دیمشلر ١٢ مواهب لدنیه ده مذکوردرکه بعض اخبارده کلمشدرکه رسول ثقلین مناجات مقام قاب قوسینده یارب امم سابقه نك بعضنه طاش یاغدرمغله بعضی یره کچورمکله عذاب ایتدك بنم امتمه نه ایدرسن دیدکده الله تعالی (انزل علیهم الرحمة وابدل سیئاتهم حسنات ومن دعانی منهم لبیته ومن سألنی اعطیته ومن توکل علی کفیته وفی الدنیا استر علی العصاة وفی الاخرة اشفعك فیهم ولولا ان الحبیب یحب معاتبة حبیبه لما حاسبت امتك) دیوب حضرت رسول علیه السلام مقام مناجاتدن کیتمك اوزره ایکن یارب هر سفردن کلان کمسنه نك کند وقومنه بر دارمغانی اولور امتمه بنم ارمغانم ندر دیدکده حق تعالی بیوردیکه (انا لهم ما عاشوا وانا لهم اذا ماتوا وانا لهم فی القبور وانا لهم فی النشور) (فائده) معارج النبوه ده رسول علیه السلام معراجدن کاورکن جبرائیل علیه السلام انلری طائفهٔ یأجوج ومأجوج ولایتلرینه بعده مشرقده جابلقا ومغربده جابلسا شهرلرینه بعده منسك وتاویل وتاریس آدلو اوچ درلو طائفه یه اوغرادوب هر طائفه یی ایمانه دعوت ایدوب اول ایکی شهر خلقی ایمانه کلوب سائرلری عناد ایتدیلر بو قصه چاق بو قاروده باب احوال کوه قافده تفصیل اولنمشدر بعده امت حضرت موسادن تارك دنیا واهل صلاح وتقوی بر طائفهٔ عارفه یه دخی اوغرامشدرکه مناسبتله جلد ثانیده باب امم عالمده امت بنی اسرائیلده بیان اولنور (فائده) حضرت رسول علیه السلام مکه ده حرم کعبه دن یا منزل شریفلرندن کیجه ایچنده معراجه کیدوب کلنجه نمقدار زمان کچدیکنده اختلاف اولنوب تابعیندن وهب ابن منبه قولنجه جمله درت ساعت صحابه دن عمار بن یاسر قولنجه اوچ ساعت کچوب احادیث معراجدن برنده کوکدن اینرکن تکرار قدسه اوغرایوب ایکی رکعت تحیة المسجد قیلوب بعده بکا جبرائیل براقه بن دیوب بندیکمده کوزم یومزدن اول کندیمی مکه ده بولوب دوشکومی قویوب کند یکم کبی اسجاق بولدم دیو بیورمشلردر بو معنایی بیانده معارج النبوه ده مذکوردرکه (نظم) زکرمی که چون برق پیمود راه * نشد کرمی خوابش از جایگاه * چنان رفته وآمده باز پس * که نابد براندیشهٔ هیچ کس (معجزات) حقیقتده معراج نیجه بیك معجزه یی اشتمال ایتمشدرکه جمله سن بیان ایتمك محالدر لکن بعد النزول ظهور ایدن معجزه لرك بعضیلری بودرکه حضرت رسول علیه السلام لیلهٔ معراجك ایرتسی کفار قریشه خبر ویردکلرنده ابتدا ابوجهل لعین بعده سائرلری اینانمیوب سابقا ایمانه کلنلرك دخی برقاچی مرتد اولوب ابو بکر ایشتدکده کلوب ابتدا اوتصدیق ایتمکین جبرائیل علیه السلام اکا صدیق دیو لقب قودی مرویدرکه قدسی کورن کافرلر یا محمد مسجد قدسك اوصافی نیجه در دیوب رسول علیه السلام کیجه کورمکله چوقلق نشانلامغین تفصیلیله خبر ویرمکده مضطرب اولدقده جبرائیل علیه السلام امر حقله مسجد اقصایی یرندن قوباروب برآنده کتوروب مکه ده دار عقیل بن ابی طالب یاننده قویوب کافرلر کورمیوب اما رسول

علیه السلام بالتمام کوروب مفصلا خبر ویردکده والله اوصافنی بیلدك بولده کی قافله لریمزدن دخی خبر ویردیکلرنده اوچ قافله یه راست کلدم بری روحا آدلو یرده که یاوی قیلمش بر دوه یی ارامغه طاغلمشلردی بن انلرك قدحلرندن صو ایچدم بری دخی ذی مر آدلو یرده که ایکیسی بر دوه یه بنمش اولوب یانلرندن کچدیکمده دوه لری اورکوب بریسی یره دوشوب قولی قیرلدی اوچنجی منزلك قافله کزکه تنعیم آدلو یرده کوردم دیوب اوصافنی صوردقلرنده تمامجه نشانلمش اولمامغین بودخی قدرت حقله حضرت رسوله کوسترلدکده اوصافی شودر بودر ایچلرنده فلان وفلان کمسه لر واردر حتی قافله لرینك اوکنجه برقره یاغز دوه واردرکه یوکی شو صفتلو ایکی چوالدر کونش طوغرکن مکه شهرینه کیرسه لر کرکدر دیدکده (نظم) کفار کلاب شارب البول * تکذیب رسول صادق القول * رجا سیله علی السحر شهردن طشره چیقوب قافله لری کوزتدکلرنده ایماندن بری اولان ایچلرندن بری ایشته والله کونش طوغدی دیوب بری دخی ایشته والله قافله دخی کورندی دیوب اول ایکی قافله نك هر برینه حضرت رسولك خبر ویردکلرینی صوردقلرنده اولکی قافله واقعا فلان یرده دوه مزی یاوی قیلوب انی ارامغه طاغلمشدق کلدیکمزده صوایله طولو قویوب کندیکمز قدحی اکسلمش بولدق دیوب ایکنجی قافله دخی محمد کرچك سویلر واقعا بر صحراده یاتمزدن کچدکده بریمزدوه دن دوشوب قولی قیریلوب حتی بریمزك دخی یابی یره دوشدکده محمدانی بردن قالدیروب الیزه ویروب کچوب کندی دیدیلر اشبو معجزات باهره یی ایشیدن کفار ملاعین خود بین (ماهذا الا سحر مبین) دیوب عناد سابقلرنده مکین اولدیلر (نظم) قد تنکر العین ضوء الشمس من رمد * وینکر الفم طعم الماء من سقم * وینکر الانف ریح المسك من زکم * وتنکر الاذن صوت الرعد من صمم

(باب ثامن در وقایع مابعد معراج)

معراجله هجرت اراسنده حضرت رسوله متعلق اولان امور مطولات کتب سیرده مفصلا مسطور اولوب بو مختصرده بیانی لازم اولنلری بودرکه ذکر اولنور (فصل در بیعت انصار) بو کا بیعت عقبهٔ ثانیه دخی دیرلر کتب سیرده محرردرکه اهل مدینه دن سابقا ایمانه کلان التی نفر کمسنه مدینه یه واردقلرنده اندہ اولان خلقك نیجه لرینی ایمانه کتوروب عقیب معراجده کی موسم حجده که بعد النبوه اون ایکنجی یلدر اول التی کمسنه نك بشی ایله یدی کمسنه دخی مکه یه کلوب حضرت رسوله بیعت ایدوب کیدوب مدینه یه واردقلرنده سائر اهل مدینه کندولره قرآن عظیم ایله احکام اسلام تعلیم ایتمك ایچون بر کمسنه کوندرملك رجا ایتمکین حضرت رسول علیه السلام صحابه دن مصعب بن عمیری کوندروب واردقده اهل مدینه دن نیجه کمسنه لر ایمانه کلوب حضرت رسولدن استیذاندنصکره مدینه ده کی جمله قرق نفر مسلمانلر جماعتله جمعه نمازین قیلور اولوب بعده مصعب الندہ اهل مدینه دن جم غفیر ایمانه کلدیلر (فصل در بیعت کبری که) بیعت عقبهٔ ثالثه دیرلر نبوتك اون اوچنجی سنه سنده اهل مدینه نك مؤمنین وکفارندن بشیوز یا اوچیوز کمسنه حجه کلوب ایچلرندن برقاچی حضرت رسوله کلوب بولداشلریله کیجه کلمکه قوللشوب مکه ایله عرفات اراسنده منی ده ایکن برکیجه خفیة یتمش یا یتمش اوچ ار ایله ایکی عورت کلوب بولشوب رسول علیه السلام بونلره قرآن اوقویوب راه حقه دعوت ایدوب بونلر دخی یا رسول الله سکا نه نك اوزرینه بیعت ایده لم دیدکلرنده (بایعونی علی السمع والطاعة فی النشاط والکسل والنفقة فی العسر والیسر وعلی الامر بالمعروف والنهی عن المنکر وان تقولوا فی الله ولا تخافوا فی الله لومة لائم وعلی ان تنصرونی اذا قدمت علیکم یثرب فتمنعونی مما تمنعون منه انفسکم وازواجکم وابناءکم ولکم الجنة) دیو بیوروب اشبو شرطلر اوزره جمله سی بیعت ایدوب بعده یا رسول الله بزه عهده وفا ایدوب سنی الله تعالی تمام اظهار ایتدکده مدینه دن مکه یه قومکه کیدوب بزی براغورمیسن دیدکلرنده (المحیا محیاکم والممات مماتکم انتم منی وانا منکم احارب من حاربتم واسالم من سالمتم) دیو بیوروب حضرت رسولك نصرتنه عهد ایتدکلری ایچون بونلره وجمله اهل مدینه نك مسلمانلرینه انصار دیرلر نتکیم اهل مکه دن ایمانه کلوب مدینه یه وارنلره مهاجر دیرلر بعده ایچلرندن اون ایکی کمسنه یی بونلره نقیب دیکوب حواریون امت عیسانك کفلاسی اولدقلری کبی سزدخی قومکزك کفلاسی سز بن جمله امتمك کفیلیم دیو بیوردیلر بعده بیعت ایدنلر یتاقلرینه کیدوب ایرتسی ند اءشیطانله قریش طویوب قاقیوب لکن

قلبلرینه حق تعالی خوف براقغین طنیوب اهل مدینه یرلرینه کتدیلر (فصل درهجرت صحابه بمدینه)
مرویدرکه اشبو بیعتدن مقدمجه صحابه نك برقاچی اذن رسولله مدینه یه کوچمشدی بوقصه دنصکره
جفای قوم قریش ناقص واجوف اولکیدن مضاعف اولدقده مکه ده موجود اولان جمله صحابه اذن رسول ایله
تدریجله مدینه یه کوچوب همان ابو بکرله حضرت علی قالوب رسول علیه السلام کندولر دخی ابو بکرله
هجرته اذن حقه رجالری اولمغین ابو بکر بونیتله ایکی دوه بسله درایدی (فصل درمکر قریش) مرویدرکه
ایمان انصار وهجرت اصحاب ابرار وعزیمت رسول مختار سببیله کفار خاکسار قورقوب اجداد رسولدن
قصی لك منزلی اولوب قدیمدن مشورتخانه اولان دار الندوه ده کبار قریش بدکیش جمع اولوب هر بری بر رأی
وتدبیر ایدوب ابو جهل مخذول انلری رد ایدوب رأی معقول هر قبیله دن بر کمسنه معیتله قتل رسول ایتمکدر
دیدکده بربیریله بو تدبیر صورتنده انده بیله اولان ابلیس مستحق التدمیر بوفکر مکرقرینی تحسین ایتمکله
اهل کفر وشقاق بو کا اتفاق ایتدکلرنده جبریل امین مختار (واذ یمکر بك الذین کفروا لیثبتوك او یقتلوك
او یخرجوك ویمکرون ویمکر الله والله خیر الماکرین) آیتیله مکر قریشی اخبار ایدوب (وقل رب ادخلنی مدخل
صدق واخرجنی مخرج صدق واجعل لی من لدنك سلطانا نصیرا) آیتیله هجرت ایتمك امر اولندیکز بوکیجه یتاق
دکندروب فراشکزده حضرت علی یی یاتوروب ایرتسی ابو بکر ایله همان ایکیکز مدینه یه توجه ایلکز دیدی

(باب تاسع درهجرت رسول علیه السلام)

بو خصوص تفصیل عظیمه محتاج اولمغین اجمالی بودرکه ظهور بیعت کبرادن اوچ آی مقداری صکره نبوت
رسولك اون دردنجی ییلنك ابتداسنده غرهٔ ماه ربیع الاولده جمعه کیجه سی امر حقله رسول علیه السلام
کندو دوشکلرنده حضرت علی یی یاتوروب کندولری دخی قبل النبوه محمد امین دیمکله موصوف وکمال صدق
ودیانت وامانتله معروف اولمغله قریشدن سفره کیدنلر ماللرینی بونلره امانت ویرمکه معتاد اولمغین
حضرت رسول علی یه امانتلری صاحبلرینه تسلیم ایتمك امر لدیلر (معجزه) بعد العشا کندولری خانهٔ رحمت
آشیانه لرندن طشره چیقوب قاپوده کندولری قتلی ایچون بکلین کفار نجاری کوروب (فاغشیناهم فهم
لا یبصرون) دك سورهٔ یس اولنی ودخی (واذا قرأت القرآن جعلنا بینك وبین الذین لا یؤمنون بالاخرة حجابا
مستورا) آیتنی اوقیوب کافرلك سر کفر افسرلرینه برقبضه طپراق صاچدقده حق تعالی کوزلرینی معنی
اورتوب رسول علیه السلام انلرك یانلرندن آشکاره کچوب کیدوب کفارك کوزلری آچق ایکن حکمت حق ایله
هیچ بریسی کورمیوب هرکیمکه باشنه طپراق طوقندیسه بعد زمان بدر غزاسنده مسلمانلر النده مقتول
اولدی مرویدرکه کافرلك برقاچی اشبو بکجیلری کوروب نه بکلرسز دیوب محمدی چقدیغی کبی قتل ایتمکه
بکلرز دیوب یازق سزه کورمدیکز که باشکزه طپراق صاچوب یانکزدن کچوب کتدی کورمدیکز دیدکلرنده
بکجیلر اللریله باشلرین یوقلایوب طپراق بولدقلرنده غضب وحدت والم وغیرتدن چکوب سحر اولنمشز دیدیلر
(فصل درقصهٔ غار وصدور معجزات عبرت آثار) مرویدرکه حضرت رسول علیه السلام ابو بکرله چیقوب
برمقدار یوریوب مبارك ایاقلری قباردقده ابو بکر کوتوروب مکه یه اوچ میل یرده اولوب یوقاروسندن
دریا کورینن جبل ثورده برمغاره یه واروب ابو بکر مقدمجه کیروب طاش پارچلرندن بعض جانورلر رسوله
ضرر ایتمسون دیو قرا کولقده الیله یوقلایوب پارمقلرینی ویرایاغنی وبر اوکچه سنی دلکاره صوقوب رسول علیه
السلام کیردکده انك دیزینه یاتوب اویودقده ابو بکرك اوکچه سنی یلان صوقوب شیشوب کوزندن
یاش طملایوب حضرت رسول علیه السلام اویانوب نیچون بکا خبر ایتمدك دیوب سزی اویاندرمغه قیامدم
دیدکده (اللهم اجعل ابا بکر معی فی درجتی فی الجنة) دیو خیر دعا ایتمکین محل جراحته مبارك اغزی یارنی
قودقده فی الحال شفا بولدی (معجزه) مرویدرکه علی الفور مغاره قپوسنده برمغیلان اغاجی بیتوب
اورمجك دخی قات قات آغلر قوروب ایکی یبان کوکرجنی دخی کلوب یوا یاپوب یمرطه یمرتلیوب صباح اولدقده
کفار نابالك ذهاب رسولدن غمناك اولوب اطراف مکه یی یوقلایوب عربجه قیافه دیدکلری ایز علمنی بیلور
برقائف عارف ایله کزرلرکن ایز کوروب مغاره یه دك کلوب والله محمد بو مغاره یی کچمامشدر دیمکین نیجه لری
کیرمك دیلدکده مضاری اشبو اورمجك آغلری محمد دنیایه کلمزدن اول قورلمش انجق مغاره یه کیردی بونلر

بوزبلوردی

بوزبلوردی دیو امید کسوب کتدیلر نتکیم قصیدهٔ برده صاحبی دیمشدرکه (نظم) ظنوا الحمام وظنوا
العنکبوت علی * خیر البریة لم تنسج ولم تحم * وقایة الله اغنت عن مضاعفة * من الدروع وعن
عال من الاطم (نثر) مرویدرکه کافرلر کیرمك دیلدکلرنده ابو بکر مضطرب اولوب رسول علیه السلام
(لا تحزن ان الله معنا) دیوب اودخی یارسول الله کافرلر ایاقلری التنه باقسه لر بزی کورورلر بن کندم ایچون
خوف ایتمم زیرا بن قتل اولنورسم دنیادن برکشی کتمش اولور اما سز قتل اولنورسکز جمله امت هلاك اولمق
لازم کلور دیدکده (یا ابا بکر ما ظنك باثنین الله ثالثهما) دیدیلر یعنی نه صانورسك شو ایکی کمسنه حقنده که
عون وصون حق انلرك رفیقلری ایدوکی محقق اوله (لمحرره) خدا اصقلادیغنه ایرمیه شر * جهان خلقی
عدو اولسه سراسر (نثر) مرویدرکه حالا حرم کعبه ده سوری ایله کزوب قونوب کمسنه انلری رنجیده ایتمدیکی
کوکرجنلر او ایکی کوکرجن نسلندندر (معجزه) تفسیر کوراینده رسول علیه السلام ابو بکرك اضطرابن
کوردکده مغاره نك کوشه سنه باق دیوب باقدقده بر در یا کوردیکه کنارنده برکمی کافرلر مغاره یه هجوم
ایدرلرسه حضرت رسولله ابو بکری الوب قورتارمغیچون حاضر ومنتظر طورردینوب اشبو قصهٔ عجیبه
معارج النبوه ده تفصیل اولنوب ایچنده خلاف ظاهر بعض نسنه اولوب راویسی دخی نامعلوم اولمغین
اجمالا اکتفا اولندی (معجزه) کتاب الخمیسده ابن عباسدن مرویدرکه ابو بکر غایت صوصایوب حضرت رسوله
دیدکده صدر غاره یعنی مغاره اغزینه واروب ایچ دیوب واردقده عسلدن لذیذ سوددن آق مسکدن اطیب
صو ایچوب کلدکده یا ابا بکر سکا مژده ایلیم می دیوب ایله یارسول الله دیدکده تحقیق الله تبارك وتعالی انهار
جنته موکل اولان ملکه جنت فردوسدن صدر غاره بر ایرماق یاروب اقیت تا که ابا بکر اندن صو ایچه دیو امر
ایتدی دیوب بو دخی یارسول الله بنم الله قتنده چاق بویله مرتبه م وارمیدر دیدکده (نعم وافضل والذی بعثنی بالحق
نبیا لا یدخل مبغضك الجنة ولو کان له عمل سبعین نبیا) بیوردیلر یعنی بلی بوندن دخی زیاده مرتبه ك وار در رسول
الله حقیچون که نبی حق پیغمبر کوندردی سنی سومین جنته کیرمز اکر یتمش پیغمبر عملی قدر عملی دخی وار ایسه
(فصل درتوجه رسول صاحب سکینه بجانب مدینه) رسول علیه السلام مغاره ده برروایتده اون کون
قول اصح اوزره اوچ کون طوروب هر کیجه حضرت ابو بکرك اوغلو عبد الله بعض مأکولات کفره دن
خبر کتوروب اثنین کیجه سی مقدما قول ایتدکلری قولاغز واصمرلدقلری ایکی دوه یی کتوروب برینه
اول ایکی یار غار وبرینه دخی قولاغز ایله ابو بکرك خدمتکاری سوار اولوب شیخ ابن حجر اختیارنجه
مکه دن چیقوب مغاره یه کیردکلری ربیع الاولك اولکی کونی خمیس کوننك اخرنده جمعه کیجه سی
اولوب مغاره دن چیقدقلری اثنین کیجه سی ایدی محصل قولاغزله تنها یولدن مدینه یه کیدوب یولده بعض
واقعات ومعجزات ظهور ایتدیکه غایت اختصار ایله حالا اخبار اولنور (معجزات) کتب سیرده محرردرکه
رسول علیه السلام اولکی منزلده برچوبانك ایکنجی منزلده ام معبد آدلو خاتونك سودلری کسلمش برد وه ایله
برقیونلرینك ممه لرینی مبارك اللریله صغادقده فی الحال عظیم سود کلوب وافر قابلری طولدیروب چوبان
ایمانه کلوب خاتونله زوجی بعد زمان ایمانه کلوب خاتونك قیونی چاق حضرت عمر خلافتنه دك طوروب لیل
ونهار وافر سودی صاغیلوردی مرویدرکه قصهٔ ام معبد ظهورنده مکه ده هاتفدن بوندا ایشیدلدیکه (نظم)
جزی الله رب الناس خیر جزائه * رفیقین حلا خیمتی ام معبد * هما نزلا بالبر وارتحلا به *
فقد فاز من امسی رفیق محمد * سلوا اختکم عن شاتها وانائها * فانکم ان تسألوا الشاة تشهد *
(نثر) بعده یولده کیدرکن سراقه آدلو بر آتلو عرب کلوب سابقا قریش رسول علیه السلام نه یره کتدوکن
بیلوب محمدی قتل ایدنه یا طوتوب کتورنه یوز دوه ویره لم دیو ابو جهل لعین ندا ایتدرمکین سراقه اورجا ایله
کلوب یتشوب حضرت رسولله ارالرنده بر ایکی کوندر یولی قالدقده (اللهم اکفناه بما شئت) دیو دعا ایتدکلرنده
اهل برك طپراغی غایت پك ایکن قدرت حقله سراقه نك آتی قارنینه دك یره بچوب سزی کوردیکمی کمسنه یه
دیمه یم دیو یمین ایتمکین رسول علیه السلام (اللهم ان کان صادقا فاطلق فرسه) دیدکلرنده قورتلوب کیدوب
چاق غزوهٔ حنینده ایمانه کلدی مرویدرکه قبیلهٔ بنی سهمدن بریدة بن الحصیب کندی توابعندن یتمش کمسنه ایله
آتلنوب قصد ضرر رسول ایچون کلدکده رسول علیه السلام اکا (من انت) دیوب (بریدة بن الحصیب)

دیدکده (بردامرنا وصلح) دیوب بعده (ممن انت) دیوب (من قبیلة اسلم) دیدکده (سلمنا) دیوب بعده (ممن انت)
دیوب (من بنی سهم) دیدکده (خرج سهمك یا ابابکر) دیوب حلاوت وفصاحت رسوله بریده تعجب ایدوب
اباسن کیمسن دیدکده (انا محمد بن عبدالله رسول الله) دیدکده بریده جمله توابعیله ایمانه کلوب رسول
علیه السلام (الحمد لله اسلم بنو اسهم طائعین غیر مکرهین) دیو بیوردی مرویدرکه یولده عشرهٔ مبشره دن
زبیر یا طلحه مسلمانلردن برقاچ کسنه ایله ولایت شامدن تجارتدن دونوب مکه یه کیدر قافله ایچنده بیله اولمغین
حضرت رسوله وابو بکره بر آق قفتان هدیه ایدوب کچوب کیدوب بعده مکه دن مدینه یه کلدیلر (فصل
در نزول بقبا) مرویدرکه بریده ایمانه کلدیکنك ایرتسی یا رسول الله مدینه یه سنجاقسز کیرمیه لم دیوب کندی
دلبندینی جدا ایدوب اوجنه بغلیوب کوتوروب توابعیله حضرت رسولك اوکنه دوشوب اهل مدینه نك
مسلمانلرندن که انصار دیمکله اشتهار بولدیلر بشیوز نفر اخیار رسول رب متعاله استقباله چیقوب اقوال
کثیره دن امام نووی مختارنجه ربیع الاولك اون ایکنجی اثنین کونی ضحوهٔ کبری ده مدینه شهرینك صاغ
طرفنده شهر کورینور یرده قبا آدلو خرما باغچه لری اراسنده عمرو بن عوف قبیله سی ایچنه قوندیلر

(باب عاشر در احوال بدایع ووقایع بعد الهجرة)

مدینه دار السکینه یه حضرت رسول وصولندن کره کندیلره واصحابلرینه متعلق اولان واقعات امور موفور
ونامحصور اولوب جمله سی بو مختصر معتبره ادراج غایت تفصیله ونهایت تطویله محتاج اولمغین ایچلرندن
اعظم واهم اولان بونلردرکه فصول منفعت محصول ایله علی وجه المطبوع بیانلرینه شروع اولندی (فصل
در آمدن حضرت علی از مکه) مرویدرکه رسول عزت قبادا ایکن منزل قبا ایکن فخر آل عبا علی مرتضا ومجتبی
اون ایکنجی کونی مکه دن کلوب مقدما امر رسولله امانتلری صاحبلرینه ویروب حضرت رسولدن اوچ
کون صکره چیقوب لکن خوف کفاردن کیجه یوریوب کوندز صقلانمغین کیچ کلدی (معجزه) مرویدرکه
حضرت علی ولی الله یولده یایان یوریمکدن ایاقلری مجروح اولمغین رسول علیه السلام صغایوب دعا ایتدکده
فی الحال شفا بولوب اول کوندن صکره اصلا ایاقلرینه بر وجع والم عارض اولمدی (فصل در بناء مسجد قبا)
مرویدرکه رسول علیه السلام اصحابیله قباده بر مسجد شریف یاپوب قبله سی قدسه ایدوب دین محمدیده
ابتدا بنا اولنان مسجددر وحضرت رسول اصحابیله جماعتله ابتدا آشکاره نماز قلدقلری مسجد بو ایدیکی مقرردر
برقاچ یلدن صکره برمنار بنا قلندی قرآنده بو مسجد دوبونك اصحابی مدح اولنوب (لمسجد اسس علی التقوی
من اول یوم احق ان تقوم فیه فیه رجال یحبون ان یتطهروا والله یحب المتطهرین) دیو بیورلمشدر
(فصل در دخول بمدینه) رسول علیه السلام قباده قول اصح اوزره اون اوچ کون طوروب اون دردنجی جمعه
کونی ناقه لرینه بنوب مدینه شهرینه کیررکن یولده بنی سالم قبیله سندن بر صحراده یوز یا خود قرق نفر کسنه ایله
جمعه نمازی ایچون اینوب بر خطبهٔ بلیغه وفصیحه ونیجه نصایح جلیلهٔ صحیحه اوقیوب جماعتله جمعه نمازین
قیلوب بعده جم غفیر وجمع کثیر ایله شهره کیروب جمله اهل ایمان شادان وخندان وزمرهٔ نسوان وصبیان دفلر
چالوب بو شعر فرح مشعری کویان اولدیلرکه (نظم) طلع البدر علینا من ثنیات الوداع * وجب الشکر علینا
مادعی لله داع * ایها المبعوث فینا جئت بالامر المطاع (نثر) رسول علیه السلام سعادتله شهره کیررکن
انصاردن نیجه کسنه لرای رسول رب رحمان بزم بنده خانه مزه مهمان اول دیوب زمام ناقهٔ با احتراملرینه
یاپشوب رسول علیه السلام هر برینه تبسمله باقوب دعا ایدوب (خلوا سبیلها فانها مأمورة) یعنی دوه نك
یولونی آچوق قولك که اوجانب حقدن امر واشارت ایله وارهجق مکانی بیلوردیوب ناقهٔ عظیمة الطاقه ایکی یانینه
بقارق یوریوب بعده مسجد شریف بنا اولنان ارض خالیه یه کلدکده چوکوب قالقوب اصحابدن ابو ایوب
انصاری اوی اوکنه چوکوب قالقوب اولکی مقامنه چوکدکده رسول علیه السلام (ان شاء الله تعالی
هو المنزل) دیوب اسبابلرینی خانهٔ ابی ایوبه کوندروب مسجد شریف ومسکن منیف بناسنه دك یدی آی یا
برای آنده اولدیلر مرویدرکه ناقه چوکدکده نیجه قیزلر طشره چیقوب دفلر چالوب شوقله ترنم وبو بیتی تکلم
ایدرلردیکه (نظم) نحن جوار من بنی النجار * یا حبذا محمدا من جار (نثر) رسول علیه السلام انلره
بنی سورمیسز دیوب انلر دخی نعم یا رسول الله دیدکلرنده (والله یعلم ان قلبی یحبکم) بیوردیلر پس حاضر وناظر

اولان صبیان وخدام اهل مدینه (جاء محمد جاء رسول الله) دیو رقص کنان مژده رسان چارسوله طاغلدیلر
(فصل در بناء مسجد وخانهٔ رسول علیه السلام) مسجد یرینی اون التونه آلوب دیوارلری کرپجدن سقفی
وعمودلری خرما اغاجندن طول وعرضی یوز ذراع یا عرضی دخی اکسك یا طولی تمش عرضی التمش بر مسجد
شریف یاپوب قبله سی قدسه قارشو ایدوب صحابه ایله کندولریله طاشوب طاش طاشورلرکن (هذا الحمال
لا حمال خیبر * هذا ابر ربنا واطهر * لاهم ان الاجر اجر الاخره * فارحم الانصار والمهاجره *
دیو بیوردی مسجد تمام اولدقده اطرافنده کرپجله خرما اغاجندن ایکی خاتونلری ایچون بری برینه قریب ایکی
او یاپوب دارابی ایوبدن اکا کوچوب بعد زمان خاتونلری زیاده اولدقجه جوارلرنده بر او زیاده ایدوب
بعد زمان جمله طقوز خاتونلرینك مسکنلری بری برینه متصل طقوز حجره اولدی (فصل در زیادهٔ رکعات
بعض صلوات) کتب سیرده محرردرکه لیلهٔ معراجده بش وقت نماز فرض اولدقده اخشام نمازی اوچ رکعت
اولوب ماعداسی ایکیشر اولمق امر اولنمشدی مدینه یه کلدکدن بر آی بر روایتده بر ییل صکره جناب حقدن
مقیملره فرض صلاة ظهر وعصر وعشاء درد اولمق ومقیملره صلاة صبح ومغرب ومسافرلره بش وقتك جمله سی
اولکی حاللری اوزره قالمق فرض بیورلدی صحیح بخاریده حضرت عائشه دن مرویدرکه (فرضت الصلاة
رکعتین رکعتین ثم هاجر النبی علیه السلام الی المدینة ففرضت اربعا وترکت صلاة السفر علی الفریضة الاولی)
دیمشدر ابن عباس قولنجه لیلهٔ معراجده دخی مقیملره درد ومسافرلره ایکیشر فرض اولنمشدی (فصل
در عقد مواخات میان صحابهٔ رسول علیه السلام) هجرتدن بش یا سکز آی صکره کبار مهاجرین وانصاردن
طقسان یا یوز نفر کسنه جمله امور دنیویه وشرعیه ده مساوات ومواسات اوزره اولوب ودخی بری برلرینه
ذوی الارحاملرندن مقدم وارث اولمق اوزره بر مهاجر ایله بر انصاری یی آخرت قرنداشی ایدوب
بو اسلوبه اوزره عهدنامه یازیلوب شروط مزبوره نیجه مدت اجرا ورعایت اولنوب بدر غزاسندن رجوعده
(واولوا الارحام بعضهم اولی ببعض فی کتاب الله) آیتیله نسخ وفسخ اولندی * معتبراتده مرویدرکه عقد مواخاة
صحابه ابتدا واقع اولدقده زمرهٔ انصار مهاجرینی کمال محبتلرندن قرعه ایله آلوب جمیع ماللرنده شریك یعنی
نصفنی تملیك ایدوب حتی ایکی خاتونی اولان بری بوشایوب قرنداشلغنه نکاح ایدوب هجرتك دردنجی
یا اوچنجی یلنده ماه ربیع الاولده غزوهٔ بنی النضیرده رسول علیه السلام جمیع اموال غنیمتی صافی مهاجرینه
تقسیم ایتدکده مهاجرینه غنا کلوب انصاره احتیاجلری منقطع اولوب امور معاشده مستقل اولدیلر
(فصل در موادعه با یهود) کتاب خمیسده مذکوردرکه رسول علیه السلام مدینه یه کلدکدن بش آی
صکره مدینه ده جماعت کثیره اولان یهودیلردین وماللری اوزره ابقا وعدم تعرضه موادعه یعنی عقد عهد
ایتدیلر شو شرطله که اهل اسلام اوزرینه بر عدوبه معاونت ایتمیه لر وعدو هجوم ایدرسه مسلمانلره معاونت
ایده لر (فصل در آمدن اهل بیت) مرویدرکه رسول علیه السلام مکه ده قودقلری کریمه لری فاطمه ایله
ام کلثوم وخاتونلری سوده یی وسابقا آزاد ایلدکلری اولوب بعده زید بن حارثه نك خاتونی اولان ام ایمنی وزیدك اوغلو
اسامه یی کتورمکه مزبور زید ایله ابو رافع آدلو خدمتکارلرین ایکی دوه وبشیوز اقچه خرجلق ایله کوندروب
ابو بکر دخی مکه ده قودیغی خاتونی ام رومانی واوغللری عبد اللهی وعبد الرحمانی وقیزلری اسمایی وعائشهٔ
صدیقه یی کتورمکه آدم کوندروب مکه دن اتفاقله چیقوب مدینه یه کلدیلر (فصل در فرضیت غزا)
تفاسیرده (اذن للذین یقاتلون بانهم ظلموا وان الله علی نصرهم لقدیر) آیتنده صحابهٔ کرام مکه ده کفار قریشدن
انواع آلام چکوب حضرت رسوله کیمی مضروب کیمی مجروح کلوب تظلم ایتدکده صبر ایلك دخی غزا ایله
مأمور اولمدم دیو بیوروب عسکر اسلام آز اولمغین قرآن عظیمده یتمشدن زیاده آیت کریمه ایله کفارله مقاتله دن
نهی اولنمشلردی مدینه یه هجرت ایتدکلرندن صکره عسکر اسلام چوغالمغه باشلامغین بو آیت نزول ایدوب
فرضیت غزا حقنده اولان آیتلرك ابتدا نازل اولانی بو دردیلدی * کتب سیرده محرردرکه حضرت رسولك
بالذات وبالواسطه اولان غزوات وسرایا وبعوثلرینك ابتداسی سریهٔ حمزه درکه بعد الهجره یدنجی آیده ماه
رمضانده یا ایکنجی یلك ابتداسی اولان ماه ربیع الاولده غارت قافلهٔ قریش ایچون عمیلری حضرت حمزه یی
اوتوز نفر کسنه ایله کوندروب واردقلرنده بر طریقله مصالحه ایتمکین جنك اولمدی بعده شمس وشهور

متفرقده كاه كنديلرى كاه بعض صحابه دن متفرق سردارلرى كاه محاربه يه كاه غارت كفاره چيقوب كنديلر بالذات كفار ايله جنك ايتدكلرى طقوز عدد غزالرى عن قريب تفصيل اولنور (فصل در تعيين اذان) مرويدركه نمازوقتلرى اولدقده اذان وعلامت اولميوب همان مسلمانلر بلادعوت جمع اولوب قيلوب مدينه ده بلال حبشى نمازوقتلرنده (الصلوة جامعة) ديوندا ايدوب ايشيدنلر كلوب ايشتميينلر تخمينله قياسله كلوب هجرتك ايكنجى ييلنده رسول عليه السلام خلقى نمازه جمع ايتمكه برمناسب نسنه تداركيچون اصحابله طانشوب كيمى ناقوس ديدكلرى چاك چالمق كيمى بورى چالمق كيمى آتش ياقمق رأى ايدوب لكن اولكى عادت نصارى ايكنجى عادت يهود اوچنجى عادت مجوسدر ديو مناسب كورميوب صحابه دن برى يا برقاچى واقعه ده انسان صورتنده برملكدن كيفيت اذان واقامتى ايشيدوب اوكرنوب حضرت رسوله خبرويردكلرنده بووجهله دخى وحى كلمكين خوب آواز اولان بلال حبشى يى مؤذن تعيين ايتديلر بعده بركون بلال معاد تماثل صباح اذانى اوقيوب حجرهٔ حضرت رسوله خبرويرمكه كلوب رسول عليه السلام اويورديدكلرنده (الصلوة خيرمن النوم) ديوايكى كره ندا ايتدكده رسول عليه السلام اويانوب طشره چيقوب اول كلام نصيحت انجامدن حظ ايدوب (اجعله فى اذانك) ديديلر يعنى اشبوسوزى صباح اذانى ايچنه درج ايله (فصل در تحويل قبله) مرويدركه رسول عليه السلام هجرتدنصكره قول اصح اوزره اون التنجى آيده نصف شعبانده يوم ثلثاده مدينه دن طشره ده برمسجده قدس شريف قبله سنه قارشو جماعتله اويله يا ايكندو نمازى فرضنك اوچنجى ركعتنك ركوعنده ايكن جبرائيل عليه السلام (قدنرى تقلب وجهك فى السماء فلنولينك قبلة ترضاها فول وجهك شطر المسجد الحرام وحيث ما كنتم فولوا وجوهكم شطره) آيتن كتوروب شمدنكرو قبله كعبه اولمق امراولدى ديدكده رسول عليه السلام ركوع ايچنده كعبه طرفنه دونوب جمله اصحاب دخى نماز ايچنده بيله دونديلر تفاسيرده حضرت رسولك مكه ده كى قبله سنده اختلاف اولنوب بعضلر كعبه ايدى مدينه يه كلدكلرنده امرحقله قدسه بعده ينه كعبه يه اولدى دينوب ابن عباس مكه ده دخى قدس ايدى امارسول عليه السلام كعبه يه محبتندن بلاو برطرفده قليوب حقيقتده ايكيسنه دخى استقبال ايتمش اولمغيچون كعبه يى اوكنه دوشورردى ديمش دينوب * شرح بخاريده شيخ ابن حجر ابن عباسدن ايكى درلو روايت ايدوب ديمشدركه اگرچه ظاهرا اشبو ايكى روايت ارا سنده مخالفت كورينور لكن بويله توفيق اولنمق ممكندركه مدينه يه كلدكلرنده اولكى كبى قبله ينه قدسه اولمق ايله مأمور اولوب بعدزمان كعبه يه اولمق ايله مأمور اولديلر تابعيندن ابن جريج رسول عليه السلام مكه ده ابتدا كعبه يه قيلوب بعده اوچ ييل امرحقله قدسه قيلوب بعده مدينه يه كلدكده دخى اون التى آى ينه قدسه قيلوب بعده كعبه يه قيلمق فرض اولدى ديمشدر والله اعلم (فائده) تفاسيرده حضرت ابراهيم واسماعيلك قبله لرى كعبه ايدى دينوب كتاب الجنسده امام زهريدن مرويدركه دورآدمدن فخرعالمه دك جميع انبيانك قبله لرى قدسده صخرهٔ مباركه ايدى حتى بزم پيغمبريزدخى اون التى آى اكا استقبال ايتدى (فصل در فرضيت صوم) كتب سيرده محرردركه تحويل قبله دنصكره جمعه ماه شعبان من بورده صوم شهررمضان جانب حقدن فرض اولدى * تفسير لبابده بعض كبار سلف رمضان فرضندن اول ماه محرمده يوم عاشورا ايله هرآيده اوچركون صوم فرض ايدى رمضان امريله انلرك فرضيتلرى نسخ اولدى ديوب بعضلر دخى فرض دكلدى نافله ايدى ديوب جميع تفاسيرده صوم رمضان فرضى يهود ونصارايه دخى فرض اولمشدى دينوب كتب سيرده ابن عباسدن مرويدركه رسول عليه السلام مدينه يه كلوب يهوديلرى عاشورا كوننده صائم كوروب (ماهذا اليوم الذى تصومونه) ديو صوروب يوم نجات بنى اسرائيل وغرق فرعون اولمغين موسى پيغمبر شكرا لله بوكونده اوروج طوتمشدى ديدكلرنده (فنحن احق واولى باحياء سنة اخى موسى منكم) ديوب كنديلر دخى طوتوب مسلمانلره دخى امر ايتدى حضرت عائشه دن دخى مرويدركه صوم عاشورا زمان جاهليتده نيرو طائفهٔ قريشك دخى عادتلرى اولوب رسول عليه السلام مكه ده طوتارلردى مدينه يه كلوب رمضان فرض اولدقده عاشورايى ديلين طوتوب ديلين طوتمز اولدى جميع حنفيه وبعض شافعيه رمضان فرض اولمزدن اول صوم عاشورا جميع مسلمينه فرض ايدى ديوب اكثر شافعيه سنت ايدى ديمشلر (فصل در فرضيت زكوة) كتب سيرده محرردركه هجرتك ايكنجى ييلنك رمضاننده بيرامدن ايكى

كون

كون مقدم زكاة فطر واجب اولوب رسول عليه السلام خطبه اوقيوب خلقه بيلديروب قول اصح اوزره ينه اشبوسنه ده سائر اموالده هجرتك اوچنجى يادردنجى ياطقوزنجى ييلنده بعضلر قولنجه هجرتدن مقدم مكه ده كتب فقهده تفصيل اولنديغى اوزره انواع اموالك زكاتى فرض اولمغه (خذ من اموالهم صدقة تطهرهم وتزكيهم بها) آيتيله امر الهى نازل اولدى (فصل در فرضيت تيمم) هجرتك بشنجى يا التنجى ييلنك شعبانده غزوهٔ مريسيعده واقع اولمشدركه عن قريب تفصيل اولنور (فصل در تحريم خمر) بعضلر قولنجه هجرتك اوچنجى قول مشهور اوزره دردنجى قول راجح اوزره التنجى ييلنده واقع اولمشدر مرويدركه مدينه ده (ويسئلونك عن الخمر والميسر قل فيهما اثم كبير ومنافع للناس واثمهما اكبر من نفعهما) آيتى نزول ايتدكده قرآنده فيهما اثم كبير بيورلمغين ودخى رسول عليه السلام (ان الله يقدم فى تحريم الخمر) ديدكين صحابه نك اكثرى ايچمز اولوب بعضلر (ومنافع للناس) بيورلديغنه بناء سكرويرميه جك قدر ايچوب بركيمسنه اخشام نمازنده بعض صحابه يه امامت ايدوب نيم مست اولمغين سورهٔ (قل يا ايها الكافرون) غلط اوقودقده (يا ايها الذين آمنوا لا تقربوا الصلوة وانتم سكارى) آيتى نزول ايدوب بعض كمسنه لر نماز زمانلرينه يقين اولميان زمانلرده ايچر اولوب اتفاق برمجلسده بركمسنه برينك باشنى ياردقده حضرت عمر ايشيدوب بحضور اولوب (اللهم بين لنا فى الخمر بيانا شافيا) ديو دعا ايتدكده فى الحال (يا ايها الذين آمنوا انما الخمر والميسر والانصاب والازلام رجس من عمل الشيطان فاجتنبوه لعلكم تفلحون انما يريد الشيطان ان يوقع بينكم العداوة والبغضاء فى الخمر والميسر ويصدكم عن ذكر الله وعن الصلاة فهل انتم منتهون) آيتى نزول ايدوب رسول عليه السلام (الا ان الخمر قد حرمت) يعنى آگاه اولوك كه تحقيق خمر حرام اولدى ديو مدينه ده ندا ايتدردى

(باب حادى عشر در غزوات رسول عليه السلام)

علماء فن حديث وسير اصطلاحلرى بونك اوزرينه مقرردركه حضرت رسول شريف الصفات عليه افضل الصلوة والتحيات كندولرى بالذات كفار جهنم سزايه غزاى جنت جزا ايتديكنه غزوه ودخى غزا دينوب مهاجرين وانصاردن برينى عسكر ظفر شعاره سردار ديكوب كوندردكلرينه سريه ودخى بعث دينوب اكثر اهل سير بعثى سريه دن اقل اولانه اطلاق ايدوب لكن قاموسده سريه بش نفردن اوچيوزه ودرتيوزه وارنجه اولانه ديرلر * مواهب لدنيه ده يوزدن بشيوزه وارنجه اولانه دينور ديو مذكوردر پس رسول خدا كاه عسكر قليل وكاه كثير ايله بالذات يكرمى يدى يا يكرمى بش يا يكرمى درت يا يكرمى بر يا يكرمى التى يا اون طقوز غزا ايدوب عن قريب تفصيل اولنه جق طقوز غزاده كفارله جنك ايدوب باقيسنده عسكرله سفر ايدوب كيتدكده بعض شروط اوزره كفار قبائل عرب ايله صلح اولوب كيتدكده كفارى قاچروب مالارين آلوب كيتدكده جنك ايچون يا آخر مراد ايچون مدينه دن چيقوب قارشو طورر كمسنه بولنمامغين دونوب كلوب كيتدكده دخى جنكه امر الهى اولمامغين مجرد تخويف كفارله اكتفا ايدوب محصل طقوزندن غيريده قول صحيح اوزره اصلا جنك اولنمامشدر مرويدركه قبائل مختلفهٔ طوائف عرب ايله كاه محاربه يه كاه غارته كاه بعض نسنه لرى حمايت وحراسته كاه غيرى مصلحته صحابه دن برينى سردار ايدوب كوندردكلرى سريه وبعث عددنده اختلاف اولنوب مواهب لدنيه نك برمحلنده قرق يدى برمحلنده التمش مقدارى ايدى دينوب نيجه كتب سيرده اللى بش يا اوتوز سكز يا اوتوز بش ايدى دينلدى * مرويدركه بالذات وبالواسطه اولان جميع غزوات وسرايا وبعوثلرينك ابتداسى سريهٔ حمزه دركه هجرتك يدنجى آينده ماه رمضانده يا ايكنجى ييلنك ربيع الاولنده غارت قافلهٔ قريش ايچون عميلرى حضرت حمزه يى اوتوز نفره سردار ايدوب واردقده برطريقله مصالحه ايتمكين جنك ايتميوب كلمشلردى وبالذات وبالواسطه اولان جميع غزوات وسرايا وبعوثلرى كفار قبائل عرب اوزرينه اولوب همان هجرتك طقوزنده ماه رجبده آخر غزوات وسرايالرى اولان غزوهٔ تبوك ديار روم طرفنه ايديكه قيصر روم اولان هرقل بى عقل مدينه يه عسكر كوندرمك ايستردو ايشيدلدكده غايتله اسى زمان ومال وطوار وذخيره ده دخى كلى مضايقه اولوب لكن ناچار قبائل عرب مسلمانلرين دعوت ايدوب اوتوز بيك يا يتمش بيك يا قرق بيك عسكر ايله مدينه ايله شام اراسنه واريلوب برقاچ هفته طوريلوب كفار ضلالت فشاندن نشان اولمامغين اطرافده بعض قبائل عربدن بركافر بكنى غارت ايدروب سالم وغانم مدينه يه كلديلر هيچ برغزايه بو قدر

عسکر ایله کتمامشلردی پس کندیلر بالذات غزا ایتدکلری وغزا ایدوب اکن کفارله جنک ایتدین دونوب
کلدکلری ذکر ایتمک محتاج کمال تطویل وفائده سی دخی من وجه غایت قلیل اولدیغین آنلری ترک ایدوب همان
بالذات سفر ایدوب کفارله جنک ایتدکلری غزوات کثیرة المثوباتلری بودرکه حالا برر فصل مستقلده
بیان اولنور (فصل درذکر غزوهٔ بدر الکبری) بالاتفاق حضرت رسولک کفارله ابتدا مقاتله ایتدکلری
غزا اولدیغی کثرت ثواب جهتندن افضل غزالری اولا بو ثانیا غزوهٔ حدیبیه درکه آنده بیعت رضوان
واقع اولمشدر دیمشلر اشبو غزانک اعمالی جزا احوالی غایت تفصیله محتاج اولمغین کمال اجمالی بودرکه اوتوز یا قرق
نفر تجار کفار قریش شامدن دونوب مکه یه کیدرلرکن رسول علیه السلام آنلرک مالرین اغتنام ایچون
هجرتک ایکنجی یلنده ماه رمضانک اون ایکنجی کونی سبتده یا سکزنجی کونی اثنینده اوچیوز بش کسنه ایله
مدینه دن چیقوب تجار ایشتدکده مکه یه فریادجی کوندرمکین سرعتله طقوز یوز الی یاخود بیک
کافر کلوب یتشوب تجار آخر یولدن مکه یه کیدوب مسلمینه کفار مدینه ایله مکه اراسنده بدر صحراسنده
برقویو باشنده رمضانک اون یدنجی جمعه کونی غایت تفصیله محتاج عظیم جنک ایدوب مسلمیندن
اون درت کسنه شهید اولوب لکن کفره دن یتمش نفر قتل اولندیکه اکثری رؤساء قوم قریش اولوب
بریسی ابوجهل لعین ایدی یتمش کافر دخی اسیر اولدیکه بریسی حضرت رسولک عمیسی عباس ایدیکه
بعده کندویه متعلق برمعجزه کوردکده ایمانه کلوب یاخود مقدما ایمانه کلمش اولوب لکن کفار قریش
خوفندن ایمانن اخفا ایدوب اومعجزه ظهورنده ایمانن اظهار ایلدی اسیرلک بری دخی حضرت علینک
برادری عقیل ایدیکه اودخی ایمانه کلدی مرویدرکه عسکر اسلام دعاء رسول سببیله بوغزاده طویوم اولوب
بعده ایکی اسیر قتل اولنوب باقیلری مکه ده اولان اقربالری مال کوندروب آزاد ایتدیلر تفاسیرده مذکوردرکه
عسکر رسول علیه السلام مجرد غارت وغنیمته چیقمغین ایچلرنده همان بر یا ایکی آت سکز یا التی قلج التی
یا طقوز جبه اولوب باقیسی اوقلو یایلو پیاده اولوب یورلدقجه بنمکه ومهماتلرین کوتورمکه یتمش دوه اولوب
اوچ کشی بر دوه یه بنوب حتی رسول علیه السلام دخی علی وزید بن حارثه ایله بر دوه یه بنرلردی اما کافرلر
جنکه کلمکین ایچلرنده یوز آت یدی یوز دوه وافر جبه جوشن وآلات حرب وار ایدی کتب سیرده عسکر رسول
علیه السلام مرسلین عددنجه اوچیوز اون اوچ ایدی دیو مشهور اولدیغی رسول علیه السلام مدینه دن
چقارکن صحابه دن سکز کسنه یه بعض مهم مصلحتلر اصمرلیوب انلر غزاده یله دکل ایکن خدمت
رسولده اولمغین حاضر اولان اوچیوز بش کسنه ایله ثواب غزاده ومال غنیمتده مشترک اولدقلری ایچون ندر دینوب
اشبو غزاده معجزات کثیره ظهور ایتدیکی یازیلوب ایچلرندن عظیملری وتفصیله محتاج اولمیانلری بونلردر
(معجزه) مرویدرکه کافرلر قیوباشنده برمناسب یره قونمش اولمغین مسلمانلر قومسال وصوسز یرده قونوب
بحکمة الله اکثرینک کیجه دوشلری آزوب دخی تیمم ایتمک امر اولنمش اولمامغین خصوصا قلبلرینه شیطان
بعض وسوسه ایتمکین محزون ایکن محکم یغمور یاغمغین هر وجهله مسرور کفار ایسه اردولری یری بالچق
اولمغین بحضور اولدیلر (اذ یغشیکم النعاس امنة منه وینزل علیکم من السماء ماء لیطهرکم به ویذهب عنکم
رجز الشیطان ولیربط علی قلوبکم ویثبت به الاقدام) آیتی بو قصه یه اشارتدر (معجزه) مرویدرکه
ایرتسی جنک اوله جق کیجه رسول علیه السلام اصحابنه مبارک اللریله برقاچ یرده ایشته بو محل فلان اوغلو
فلانک قتل اولنه جق یریدر دیو کوستروب بحکمة الله دیدکلری کافرلر بعینه اومعین مکانلرده قتل اولندیلر
جمله دن بری اعداء دین ابوجهل لعین ایدی (معجزه) مرویدرکه حق تعالی رسولنه کفار قریشی واقعه سنده
آز کوستروب اودخی اصحابه خبر ویروب ایکی عسکر جمع اولدقده دخی مسلمانلر قورقمامغیچون آنلره کفاری
آز کوستروب حتی ابن مسعود یاننده طوران آدمه قارشومزده کافرلر یتمش نفر وارمی اوله دیوب اودخی
یوز نفر وار اوله دیوب کفار قچماملق ایچون مسلمانلری دخی آنلره آز کوستروب حتی ابوجهل محمد ایله اصحابی
بزه بر لقمه دردیو مغرور اولوب لکن محاربه اولدقده مسلمانلری کافرلره کندیلرک یا مسلمانلرک ایکی مثللری
قدر کوسترمکله خوف ایتدیردی نتکیم (واذ یریکموهم اذ التقیتم فی اعینکم قلیلا ویقللکم فی اعینهم لیقضی الله
امرا کان مفعولا) آیتیله قد کان لکم آیة فی فئتین التقتا فئة تقاتل فی سبیل الله واخری کافرة یرونهم مثلیهم

رأی

رأی العین) آیتی بو قصه یه اشارتدر (معجزه) نیجه معتبرانده عکاشه نام کسنه وافر جنک ایدوب حتی قلیجی
قیرلدقده رسول علیه السلام اکا براودن پرماسی ویروب (قاتل بهذا یا عکاشه) دیدکده عکاشه انی الوب الیله
سلکدکده قدرت حقله اوزون ومحکم آق دمورلو براعلا کسکین قلج اولمغین آنکله جنک ایدوب او قلجک اسمی
عون قونوب رسول علیه السلام وفاتندنصکره نبوت دعوی ایدن طلیحة الاسدی غزاسنده عکاشه شهید
اولنجیه دک اوقلج طورردی دینوب بعینه بویله برمعجزه دخی احد غزاسنده واقع اولمشدر * معارج النبوه ده
غزاء بدرده کی معجزهٔ سیف عکاشه نامنه ذکر اولنموب ابودجانه ایله سلمة بن اسلم آدلو ایکی کسنه نک حقنده
واقع اولدی دیو مذکوردر (معجزه) مرویدرکه معاذ بن عمرو ابوجهلک اباغنی قلجله چالوب دوشوروب
ابوجهلک اوغلو عکرمه دخی معاذک برقولنی اموزی باشندن کسوب دریسی آصلمش کلدکده رسول
علیه السلام انک اوستنه مبارک اغزی یاریغی سوردکده قدرت حق عزوجل ایله فی الحال یتشوب کالاول
اولدی (معجزه) مرویدرکه جنکه باشلندقده رسول علیه السلام کندولر ایچون خرما چبوغندن یاپلان
عریش دیدکلری کولکه لک ایچنده کمال تضرع ایله دعا وفتح ونصرت استدعا ایدوب اویقو غلبه ایتدکده فی الحال
تبسمله کوزلرین آچوب رفیق شفیق صدیقلری ابوبکر الصدیقه نصرت ایچون جبرائیلک کلمسنی بشارت
ایدوب بعده سابقا مکه ده نزول ایدوب بو قصه یه اشارت ایدن (سیهزم الجمع ویولون الدبر) آیتنی اوقویه رق
طشره چیقوب یردن طپراغله مخلوط برقبضه خرده طاش آلوب (شاهت الوجوه) دیوب کفار طرفنه آتوب
بعده (شدوا) دیوب یعنی براوغوردن هجوم ایلک دیمکین بلامهله مسلمانلر جمله جمله ایدوب رسول علیه السلام
اتدیغی یوزدن بقدرة الله هر کافر کوزینه وبورننه اغزینه بر مقدار کیرمکین هر بری کوزلرین اوغشدیروب
باشلری قایسی اولدیغندن مسلمانلر ایله انسان صورتنده کلان ملائکه کافرلرک کیمنی قیروب کیمنی باغلیوب
نار ذلتله جکرلرین داغلیوب کیمی دخی ناچار خرلک وار فرار ایتدی قرآن عظیمده (وما رمیت اذ رمیت ولکن
الله رمی) بو معنایه اشارت وایما ایدر بعد زمان اوکافرلردن ایمانه کلنلر رسول علیه السلام اوستمزه طاش
اتدیغی انده دمور الکلر ایچنه بوکسک یردن طاشلر اتلدیغنک صداسی کبی کوک یوزندن غایت هیبتلو صدالر
ایشتمش ایدک جمله قورقولر بزلک اعظم واشدی اوایدی دیو حکایت ایتمشلردر بو معجزه نک نظیری غزوهٔ
حنینده دخی واقع اولمشدر نتکیم برجزء مقداری اشاغیده کلور نصرت مؤمنین ایچون کلان ملائکهٔ کرامین
عددلرنده اختلاف اولنوب قول اصح اوزره اولا بیک بعده ایکیشر بیک کلوب تمام بش بیک اولدیلر اشبو
ملائکه ایچون بعضلر کفارله مقاتله ایتموب همان مجرد تقویت قلوب مؤمنین ایچون کلدیلر دیوب لکن
ابن عباس ایله اکثر علما ملائکه بو دفعه مقاتله ایدوب اما غزوهٔ احدده وغزوهٔ حنینده مقاتله ایتموب همان
مجرد تکثیر عدد مؤمنین ایچون کلمشلردی دیوب مرویدرکه مسلمانلر ملائکه یی ابن عباسدن ایکی روایت اوزره
آق یا سیاه دلبند صحابه دن زبیر قولنجه صاری دلبند صارلمش آتلو انسان صورتلرنده آشکاره کوروب حتی
ملائکه انلره سویلیوب اکن کافرلر ملائکه یی کورمیوب همان آتلری آوازین ایشیدرلردی * بعضلر ایدر
ملائکه مسلمانلره بعضی بلدکلری کسنه لر صورتلرنده کورنوب بن کافرلردن ایشتدم که والله اکر بزم اوستمزه
حمله ایدرلرسه قاچوب طاغلورز دیرلردی دیوب ودخی مسلمانلرک صفلری اراسنده کزوب (ابشروا فان الله
ناصرکم لانکم تعبدونه وهؤلاء لا یعبدونه) دیرلردی * مرویدرکه ابلیس لعین مشاهیر کفاردن سراقه صورتنه
کیروب زمرهٔ شیاطینله کفار عسکرینه کلوب سز غالبسز قورقمکز بن دخی سزه معینم دیوب ملائکه یی
کوردکده ابوجهلک الینه یاپشوب سویلشورکن النی چکوب قاچوب یا سراقه بزه معاونت
دعواسن ایدردک شمدی قانده کیدرسن دیدکده سزک کورمدیککز نسنه لری کوررم اللهدن قورقارم
دیوب غائب اولدی نتکیم قرآنده (واذ زین لهم الشیطان اعمالهم وقال لا غالب لکم الیوم من الناس
وانی جار لکم فلما ترآءت الفئتان نکص علی عقبیه وقال انی بریء منکم انی اری ما لا ترون انی اخاف الله والله
شدید العقاب) آیتی بو قصه یه اشارت ایدر * ابن عباسدن منقولدرکه شیطان او محادثه هلاکدن
قورقامشدی زیرا وعدهٔ حقله قیامته دک صاغ اوله جغنی بیلوردی لکن جبرائیل کندویی اسیر ایدوب
کسنه اکا مطیع اولمامغیچون خلقه کوستره دیو قورقمشدی * مواهب لدنیه ده محل غزا اولان بدر عالی قدرک

علامات باقیه سندندر که الی الان او محلدن کچنلر قدرتدن طبل آوازین ایشیدوب نصرت حضرت رسول
ایچون ظهورا یتمشدر اعتقاد اولنوردی بو تفصیل اولنمشدر (فائده) مرویدر که اکبر اعداء رسول عالی نسب
ابولهب بی ادب قورقولو بر واقعه سببیله اشبو جنکده مکه ده قالوب یرینه بدل کوندروب بولداشلری یننك هلاك
وانهزامن ایشیدوب شدت غمدن طائفه عربك جذام کبی منفورلری اولوب عربجه اسمنه عدسه دیدکاری
مرضه مبتلا اولوب یدی کوندنصکره هلاك اولدقده بدن کثیف کنیف الیفی رایحه سندن یانته کسنه
واره میوب آخر کار اوچ کوندنصکره حماله طشره چیقاریلوب اوزرینی ایراقدن سنکسار ایتدیلر* بر روایتده
یاتدیغی اوده بی اوزرینه یقمقدن غیری چاره بوله مدیلر (ع) همیشه بویله اوله دشمن رسول خدا (فصل در غزوهٔ
احد) اشبو غزا جنت جزا کتب سیرده غایت تفصیل ایله محرر اولمغین کمال اجمالی بودر که غزای بدرده کفار
ذوی الغدر مغلوب ومنکوب اولدقلرینه محزون ومکروب اولوب بقیة السیوف اولان اشقیاء ضلالتمألوف
غیرته کلوب فضه وذهبدن جمع الوف ایدوب اوچ بیك نفر عسکر شقا اثر ایله که ایچلرنده یدی یوزی جبه لو ایکی
یوزی آتلو یوزی پیاده وتیرانداز اولوب اوچ بیك دوه لری وار ایدی هجرتك اوچنجی یلنده ماه شوالك اون
ایکنجی کونی چهارشنبه کونی کلوب مدینه یه بر فرسخ یرده احد طاغی یاننه قونوب رسول علیه السلام دخی
جمعه کونی بن بو کیجه ایکی مصیبته دلالت ایدر شو مقوله بر واقعه کوردم دیو اکثر اصحابله شهر ایچندن
جنك ایتمکی مناسب کوردکارنده بدر غزاسنده حاضر اولمیان صحابه ابراملریله بیك نفر کسنه ایله سبت کونی
قبل الصبح چیقوب لکن اوچیوزی اهل مدینه دن منافقین طائفه سی اولمغین دونوب شهره کیدوب رسول
علیه السلام یدی یوز نفر اصحابله که کندولرایله همان ایکی بردهنك بر آتلری اولوب باقیلری جمله پیاده اولوب
انلرك دخی یوز نفری جبه لو باقیلری جبه سز بعض آلات حربله ایدیلر علی السحر واروب احد طاغنه آرقه ویروب
مدینه یه قارشو طوروب اللی نفر تیراندازی بر سردارله عسکرك قفادارلغنه قویوب چاق بن حمزه
خبر کوندرمینجه علی کل حال اصلا بریکزدن ایرلمیه سز که ثابت قدم اولورسکز جمله عسکر مظفر اولمق
مقرردر دیو بیوروب بعده عظیم جنك اولوب کفارك ییدی یا اون بر نفر علمدارنا مدارلریله بر قاچ کسنه لری
دخی مقتول واکثری مجروح اولوب بو اثناده بحکمة الله حضرت حمزه یی ادی وحشی بر عبد حبشی کیزلو یردن
حربه ایله اوروب شهید ایدوب بعده کفار خاکسار آتلولرینك آتلرینی مسلمانلر سکیرلیوب علملری دخی
سرنکون اولمغین صنوب قاچمغه باشلیوب عسکر اسلام غنیمت ایچون آردلرینه دوشدکارنده مسلمانلره
قفادار اولان کماندارلرك اکثری غنیمته فرصت دوشمکین فرصت غنیمتدر دیو مال کفاری سائر مسلمینله
یغمایه طاغلوب کافرلرك آتلولری میدانی مردان اهل ایماندن خالی کورمکین عسکر اسلامك اردندن
حمله ایدوب مسلمانلری طاغیدوب سردارلریله یرلرنده طورن بر قاچ کماندارلری قتل ایدوب صحابه دن اوتوز
قدر کسنه نفسمز بولیکه فدا ومکا بحد سلام خدا اولسون دیوب رسول علیه السلام اوکنده جنك ایدرك
بر بر شهید اولوب اتفاقله درت بش کافر حضرت رسوله طاشلر آتوب مبارك دوداقلری وآلنلری ویکاقلری
ویارمقلری وذیرلری مجروح اولوب حتی آلت چکه سنك صاغ طرفنده کی ازودیشی قیریلوب باشلرنده اولان
توغلغه نك ایکی حلقه سی یکاقلرینه محکم باتوب هر بر جراحتلرندن قان روان اولدقجه اول اکرم آدمیان
وافخم عالمیان اکر قانم یره دوشرسه کفاره کوکدن عذاب کلور دیو قانی سیلوب بد دعا ایده جك یرده (اللهم
اغفر لقومی فانهم لایعلمون) دیو جناب پروردکاره کفار طرفندن اعتذار وانلر ایچون استغفار ایدرلردی
(نظم) زهی عفو وزهی لطف وزهی جود * انکیچون حق ایدندی آنی مودود (نثر) مرویدر که رسول علیه
السلام مجروح اولوب اوکلرنده طورن علمدارلری مصعب بن عمیر شهید اولدقده بعض کفار اشرار زعم باطللری
اوزره محمد قتل اولندی دیوندا ایدوب ایکی طرفدن اکثر عسکر اینانوب مسلمینك بعضلری شاشوب دیللری
وایاقلری طولاشوب مدینه سمتنه کیدوب کیمی دخی بعضی برلرده کیزلنوب لکن اکثری محمد شهید اولدیسه
محمدك بزم ربمز حی لایموتدر دیو محضا طلب رضاء خدا ایله محکم جنك ایدوب نیجه لری شهید اولوب اون درت
کسنه حضرت رسولك یانندن اصلا آیرلمیوب رسول علیه السلام بر قاچ اصحابله بر تنها یرده طوروب اصحابك
بر یسی کوروب بیلوب رسول الله صاغدر مسلمانلر کلك دیو ندا ایتدکده چهار یار ودخی نیجه لر محمد

علیه السلام یاننه جمع اولدقلرنده ابی بن خلف حضرت رسوله هجوم ایدوب رسول علیه السلام اکا حربه آتوب
ملعونك بوغازینی مجروح ایدوب اندن یقلوب بر ایکو یی قیریلوب بولداشلری یننه واروب بعده مکه یه کیدرکن
هلاك اولدی بعده بعض کفار حضرت رسولك طوردیغی مغاره شکالو یره هجوم ایتدکارنده حاضر اولان
صحابه مجروحلر ایکن کفاری طاشه طوتوب طاغدوب بعده تفاسیرده مذکور اولدیغی اوزره قلوب کفاره
حق تعالی ظاهرا بلا سبب خوف براغوب قوت وکثرتلری وار ایکن رئیسلری اولان ابو سفیان کله جك ییل
بدر صحراسنده بر دخی جنك ایده لم دیوندا ایدوب چکلوب کتدیلر (سنلقی فی قلوب الذین کفروا الرعب
بما اشرکوا بالله) آیتندن بر قولده مراد بودر ایکنجی قول کافرلر مکه یه کیدرکن محمدك عسکری مجروحلر ایکن
ایشلرینی تمام ایده لم دیودونوب مدینه یه کلمکه مشاوره ایدوب حضرت رسول علیه السلام انی ایشیدوب
مجروحلرله عنایت حقه اعتماد ایله بالذات شهردن چیقوب عسکر بر یره جمع اولمدین کافرلرك قلبینه حق تعالی
خوف براقدیغیدر که مدینه یه دونمکدن فراغت ایدوب مکه یه کیدوب حضرت رسول علیه السلام سعادتله
مدینه یه کلوب اشبو سفره غزوهٔ حمراء الاسد دیرلر بر ییلدنصکره مزبور کافرلر وعد سابق اوزره مکه دن حضرت
رسول علیه السلام دخی مدینه دن چیقوب لکن کافرلر قورقوب قحط زمانیدر جنك ایده مزز
دیو تعلل ایدوب مسلمانلره خوفلرین طویورمیوب ایکی عسکر جمع اولمدین هر بری وطنلرینه دونوب بو سفره
غزوهٔ ذات السویق دیرلر (معجزه) غزوهٔ احدده معجزات کثیره صدور ایتمشدر که معلوم اولنلرینك تفصیله
محتاج اولمیانلری بودر که اولا قتادة بن النعمانك جنکده بر کوزی چیقوب یکاغنه اصلمش کلدکده رسول
علیه السلام مبارك الیله یرینه قویوب (اللهم اکسها جمالا) دیدکده بقدرة الله تعالی اولکیدن اعلی وانور
واجلی اولوب حضرت عمر خلافتنده وفات ایدنجیه دك اشبو کوزی او بر کوزندن قوت صحتده وکمال
نورانیتده علی العاده زیاده ایدی (معجزه) مرویدر که کلثوم بن الحصینك بوغازینه اوق طوقنوب مجروح
اولمغین حضرت رسول علیه السلام مبارك اغزی یارین سوردکده (ع) با قدرت رب عزت او حالده بولدی
صحت (معجزه) مرویدر که طلحة بن عبدالله حضرت رسولی جنکده غایت قوروب یانلرندن اصلا
آیرلمیوب یتمش بش یرده مجروح اولدقده حضرت رسول علیه السلام مبارك اللریله آنك بدنی صغایوب
(اللهم اشفه وقوه) دیدکلرنده فی الحال صحت بر کمال ایله قائم ووجع والمدن سالم اولمغین ینه کفارله عظیم جنکه
باشلادی وبعضلرینك شجرهٔ وجودنه جراحتدن نهال ارغوان اشلادی (معجزه) مرویدر که عبدالله
ابن جحشك بو جنکده قلجی قیرلمغین حضرت رسول علیه السلام اکا بر اغاج پاره سی ویردکده قدرت حقله
بر اعلا مورقلج اولوب انکله جنك ایدوب اول قلجك ادی عرجون قونوب شهید اولدقده ورثه سنه دکوب
مرور زمانله خلفای عباسیه دن معتصم باللهك امراسندن بری آنی ایکیوز التونه صاتون الدی (معجزه)
مرویدر که ابو طلحه ماهر وممتاز تیرانداز اولوب اللی دانه اوقی اولوب جمله سنی آتدقده رسول علیه السلام
اکا بر بر اغاج پاره لری ویروب ارم یا اباطلحه دیوب اودخی (مصراع) امر رسولی کوزلیوب یاننه آنی کزلیوب*
بی کمان اندر کمان اولان پاره های چوب بر تیر لطیف وخوب اولوب اتلوردی وآنك خوفندن نیجه کفار بری
برلرینه قاتلوردی وبعضلری یاره ورتده هیچه صانلوردی (معجزه) مرویدر که جنکده مسلمانلرك
مجروحلرینه صو ایچوردر بر خاتونه بر کافر اوق اتوب عورتنه کشف عورت واقع اولمغین او کافر قهقهه ایله
کولدکده رسول علیه السلام صحابی خاص سعد بن ابی وقاصه بر اوق ویروب شو کا آت دیدکده اتوب کافرك
بوغازینه صاپلندقده جان آجیسیله ارقه سی اوستنه یقلوب سر (کاتدین تدان) عیان اولوب آنك دخی
عورتی نمایان اولدقده رسول علیه السلام شادان وخندان اولوب (اللهم سدد رمیته واجب دعوته) دیو خیر
دعا ایتدکده سعد مزبور مستجاب الدعوه اولوب دائما آنك دعاسیله جمله خلق تبرك ایدر اولوب آتدیغی
اوق دخی بی تکلف نشانندن تخلف ایتمز اولدی (معجزه) تفسیرینا بعده مذکوردر که رسول علیه السلام
مجروح اولدقده اقان قانلرینه مبارك اللرین طوتوب بعده قانی کوکه یوز ینه اتوب بحکمة الله بر قطره سی
یره دوشمزدی* بیورلردی که اکر بر ذره قدری یره دوشسه یر یوزنده اصلا اوت بتمز اولوردی (معجزه)
مرویدر که رسول علیه السلام ملائکه یی کوردم که حنظله بن ابی عامری یر ایله کوك اراسنده کومشدن

ظرفلر ایچنده ماء مزن ایله یعنی بولتده اولان یغمور صویی ایله یورلدوب بعض کسنه‌لر حنظله‌یی شهدا ارا‌سنده بولوب باشندن صو طاملر بولوب واقعا غسل ایتدیرلدیکی مشاهده اولنوب بعده شهرده خاتوننه سؤال اولندقده مکرکه تأهل ایتدیکی کیجه‌نك ایرتسی عجله ایله احد غزاسنه کیدوب جنابتله کتمش ایش بعده اشبو حنظله‌نك اوغلی طوغوب ابن غسیل الملائکه دیو مشهور ومذکور اولدی (معجزه) اکثر کتب سیرده بو غزاده دخی ملائکه حاضر اولوب اما جنك ایتمدیلر دینوب لکن صحیح مسلمده سعد بن ابی وقاصدن مرویدرکه غزوهٔ احدده حضرت رسولك ایکی یاننده بر آق قفتانلو کسنه‌لر کوردم کفارله عظیم جنك ایدوب انلری اندن مقدم ومؤخر اصلا کورمدم * امام مسلم یعنی انلر جبرائیل ومیکائیلدر دیوب شرح مسلمده امام نووی حضرت رسولك غزالرنده ملائکه مقاتله ایتمك غزوهٔ بدره مخصوصدر دین کسنه‌لری بو حدیث رد ایدر دیوب * تفسیر ابابده سعددن مرویدرکه غزوهٔ احدده کافرلره بن اوق آتدقچه خوب صورتلو آق یوزلو بلمدیکم بر کسنه هر آتدیغم اوقی کتوروب بکا ویردی انی ملك اولمق اکلارم دیمش دینوب شواهد النبوه‌ده دخی صحابه‌دن بری عبد الرحمن بن عوفك یدی مقتول کافر ارا‌سنده کوروب سعادتله بو قدر کسنه‌یی هب سنمی قتل ایتدك دیدکده اشبو ایکیسنی بن قتل ایتدم غیرلرینی کورمدیکم کسنه قتل ایتدی دیدی دینوب * معارج النبوه‌ده دخی مرویدرکه حضرت علی غزوهٔ احدده بکا اون درت جراحت ایریشوب دردنده یره دوشوب هر دوشدکچه بر خوب روی وخوشبوی کسنه قولمه یاپشوب قالدیروب وار کفارله جنك ایتکه سن الاهك ورسولك طاعتنده سن وانلر سندن راضیلردر دیوب جنکدن صکره حضرت رسوله دیدیکنده یا علی کوزك آیدین اولسونکه اول کسنه جبرائیل ایدی دیدی * نیجه کتب سیرده علمدار رسول اولان مصعب شهید اولدقده علی انك برادری ابو الروم آلوب شهره کیرنجه انده اولوب بر روایتده مصعبك صورتنده بر ملك الوب بیله کتوروب شهره دوندکده رسول علیه السلام (تقدم یا مصعب) دیدکده بن مصعب دکلم دیمکین رسول علیه السلام انك ملك ایدیککنی بیلوب علی الوب مصعبك برادری ابو الرومه ویروب مدینه‌یه توجه ایتدیلر (معجزه) کتب سیرده ابن قمیه آدلو بر کافر حضرت رسوله یقلاشوب طاش آتوب (خذها وانا ابن القمیه) دیوب رسول علیه السلام مبارك یوزلرینك قانن سیلوب (قمأك الله) یعنی الله سنی ذلیل وحقیر ایتسون دیدکلرنده دعاء رسول هدف اجابته وصول بولوب کفار مکه‌یه وارد قلرندن صکره مزبور ابن قمیه برکون بر طاغده تنها اولورکن قدرت حقله بر طاغ تکیسی کلوب بو ملعونی بوینوزی ایله دورتوب پاره پاره ایتدی دینوب * معارج النبوه‌ده قارنندن بوغازینه دك شق ایتدکین اول ملعون بی دین واذلاه دیو فریاد وآه جانکاه ایدرك هلاك وآغشته خون وخاك اولدی دیو مذکوردر (فالحمد لله الذی انتقم لرسوله وقضی کل حاجة رسوله زاده الله کرامة لدیه ووالی ابدا صلاته وسلامه علیه (معجزه) ینه کتب سیرده محرردرکه حضرت رسوله طاش آتوب مبارك دیشلرین قیران عتبة بن ابی وقاص نام کافر جنکده قتل اولنوب لکن باحکمت حضرت خدا (وجزاء سیئة سیئة مثلها) سری هویدا اولوب انك نسلندن طوغان هر اوغلان یوددکده اصلا اوك دیشلری بتمیوب ودائما صوسزلقدن خالی اولمزلردی (معجزه) کشافده غزا تمام اولدقده بعض منافقین شهیدلر ایچون اکر بزه اویوب شهرده قالمش اوله‌لردی قتل اولنمزلردی دیدکلرنده بحکمة الله اوکون ایچنده شهداء غزوهٔ احد عددلرنجه یتمش منافق وفات ایتدی (الذین قالوا لاخوانهم وقعدوا لو اطاعونا ما قتلوا قل فادرؤا عن انفسکم الموت ان کنتم صادقین) آیتی بو قصه‌یه اشارتدر دیو مذکوردر (فائده) غزوهٔ احدده قتل اولنان کافرلر یکرمی اوچ یا یکرمی درت ایدیکی مقرر اولوب لکن شهید اولان مسلمانلر عددنده اکثر کتبده یتمش بعضنده یتمش بش بعضنده التمش بش نفر ایدی دینوب علی کل حال دردی یا التیسی یا بشی مهاجریندن باقیسی انصاردن ایدیلر دینوب * تفسیر ینابیعده کافرلر ابتدا مغلوب اولمشلر کن جمع اولوب هجوم ایتدکلرنده یتمش کسنه‌یی شهید ویتمش کسنه‌یی مجروح ایتدیلر کذا ابو بکر وعمر وعثمان وعلی وطلحه ودخی نیجه اشراف صحابه مجروحیندن ایدیلر دیو مذکوردر (فائدهٔ مهمه) کتب معتبره‌ده مذکوردرکه بر کسنه حضرت رسولی مجروح اولدی دیو یاخود کندو عسکری مغلوب اولدی دیو یا منهزم اولدی دیو یعنی صیندی دیو تعییب ایتسه یاخود رسول

علیه السلام

علیه السلام بعض غزالرنده صیندی دیسه والحاصل بای طریق کان اول جناب عالیشانه فی الجمله لایق اولماز بر جزئی نسنه اسناد ایتسه کرك تحقیر قصد ایتسون کرك قصد ایتمسون مجرد تکلم ایتمسیله کافر اولمسی بین الائمه محقق ومتفق اولوب اکا تجدید توبه یعنی ایمان تکلیف اولنور ایدرسه امام اعظم وامام ابو یوسف وامام شافعی قتنده توبه‌سی مقبول اولوب قتلدن قورتلور توبه ایتمزسه کفری جهتندن البته قتل اولنور امام محمد وامام مالك وامام احمد بن حنبل قتنده تجدید ایمان وتوبه ایدرسه ایمانی مقبول اولوب لکن توبه‌سی زندیقك بعد الاخذ اولان توبه‌سی کبی مقبول اولمیوب انی قتل ایتمك البته حق رسول اولمغین مسلمان ایسه‌ده مجرد حدا قتل اولنور بو مسائل مهمه‌نك تفصیلی (الصارم المسلول علی شاتم الرسول) ادلو رساله لطیفهٔ فوائد محصولده مذکور ومسطوردر (فائده) غزوهٔ احدده عسکر اسلامه ایریشن محنت وآلامه سبب نه ایدوکنده اختلاف اولنوب تفاسیرده (اولما اصابتکم مصیبة قد اصبتم مثلیها قلتم انی هذا قل هو من عند انفسکم) آیتنك معناسنده کماندارلر رسول علیه السلام تعیین ایتدیکی یردن آیریلوب غنیمته طاغلدقلری ایچوندر بر قولده رسول علیه السلام مدینه شهرینك ایچندن جنك ایتمکی مناسب کوردکده بدر غزاسنده حاضر اولمیانلر ابرام کلی ایدوب طشره‌ده جنك ایتدکلری ایچوندر دینوب * تفسیر ابو السعودده نصرت عسکره وعده اولنمق قول ثانی‌یی رد ایدر ظاهر واقوی اولان اولکی قولدر دینوب بخارینك ابن حجر شرحنده کتب حدیثده حضرت علیدن صحتله مرویدرکه غزوهٔ بدرده جبرائیل علیه السلام حضرت رسوله کلوب سنك قومك اسیرلردن فدا الدقلرینی الله تعالی کریه کوردی یعنی راضی اولمدی امر ایتدی انلره خبر ویره سنکه اسیرلرین چوکروب بوینلرن ایرماغی یا انلردن فدا الوب لکن کندولردن اسیرلر عددلرنجه کسنه قتل اولنمغی اختیار ایتسونلر دیوب رسول علیه السلام خبر ویردکده اصحاب رسول بو اسیرلر بزم اقربا وعشیرتمزدر عدولریمزله مقاتله‌یه خرج ایچون بونلرك مالارن الوب آزاد ایدوب ایچمزدن بونلرك عددلرنجه آدم شهید اولمغی اختیار ایدرز دیدکلرنده بوعهد اوزره غزای احدده یتمش کسنه شهید اولدی اخذ مال واطلاق زمرهٔ اسیران ترك اولی اولمغین غزای بدرده اولمحلده (ما کان لنبی ان یکون له اسری حتی یثخن فی الارض تریدون عرض الدنیا والله یرید الآخرة والله عزیز حکیم لولا کتاب من الله سبق لمسکم فیما اخذتم فیه عذاب عظیم) آیتی کلکله مؤمنینه عتاب الهی اولمشدی دیو مذکوردر (فائده) غزوهٔ احدده عسکر اسلامه ایریشن مصیبتلره صافی تسلیت وبغمایه طاغلمغله هجوم کفاره سبب اولنلره صافی عتاب وینه انلره وحضرت رسولی شهید اولدی صانمغله شاشوب مدینه سمتنه توجه ایدنلره عفو ورحمته مقارن عتاب وشهداء احدك فضیلتلری وسائر اصحابه بشارت خصوصلرنده (ولا تهنوا ولا تحزنوا وانتم الاعلون ان کنتم مؤمنین ان یمسسکم قرح فقد مس القوم قرح مثله وتلك الایام نداولها بین الناس ولیعلم الله الذین آمنوا ویتخذ منکم شهداء والله لا یحب الظالمین ولیمحص الله الذین آمنوا ویمحق الکافرین * آیتلری ودخی (ام حسبتم ان تدخلوا الجنة ولما یعلم الله الذین جاهدوا منکم ویعلم الصابرین ولقد کنتم تمنون الموت من قبل ان تلقوه فقد رأیتموه وانتم تنظرون * وما محمد الا رسول قد خلت من قبله الرسل افأن مات او قتل انقلبتم علی اعقابکم ومن ینقلب علی عقبیه فلن یضر الله شیئا وسیجزی الله الشاکرین) آیتلری ودخی (ولقد صدقکم الله وعده اذ تحسونهم باذنه حتی اذا فشلتم وتنازعتم فی الامر وعصیتم من بعد ما اریکم ما تحبون منکم من یرید الدنیا ومنکم من یرید الآخرة ثم صرفکم عنهم لیبتلیکم ولقد عفا عنکم والله ذو فضل علی المؤمنین اذ تصعدون ولا تلوون علی احد والرسول یدعوکم فی اخراکم فاثابکم غما بغم لکیلا تحزنوا علی ما فاتکم ولا ما اصابکم والله خبیر بما تعملون * ثم انزل علیکم من بعد الغم امنة نعاسا یغشی طائفة منکم) آیتلری ودخی (ان الذین تولوا منکم یوم التقی الجمعان انما استزلهم الشیطان ببعض ما کسبوا ولقد عفا الله عنهم ان الله غفور حلیم) آیتی ودخی (اولما اصابتکم مصیبة قد اصبتم مثلیها قلتم انی هذا قل هو من عند انفسکم ان الله علی کل شیء قدیر وما اصابکم یوم التقی الجمعان فباذن الله ولیعلم المؤمنین ولیعلم الذین نافقوا) آیتلری ودخی (ولا تحسبن الذین قتلوا فی سبیل الله امواتا بل احیاء عند ربهم یرزقون فرحین بما آتاهم الله من فضله ویستبشرون بالذین لم یلحقوا بهم من خلفهم الا خوف علیهم ولا هم یحزنون * یستبشرون بنعمة من الله وفضل وان الله لا یضیع اجر المحسنین) آیتلری نزول ایتدی (فصل در غزوهٔ مریسیع)

كه غزوهٔ بنی المصطلق دخی دیرلر ✱ مرویدرکه قبائل عربدن اولوب مریسیع آدلو قویی یاننده ساکن اولان
بنی المصطلق قبیله سنك محاربهٔ مسلمینه عزیمتلری ایشیدلدکده رسول علیه السلام هجرتك بشنجی یالتنجی
یلنك شعباننده مدینه دن وافر عسکرله چیقوب مهاجرینك اوتوز انصارك یکرمی عدد آتلری اولوب
بوندن اول غزوات رسوله حاضر اولمین منافقیندن وافرکسنه رجاء غنیمتله بیله اولوب طرف اعدادن طوتلان
جاسوس قتل اولنوب اطرافدن بنی المصطلقه معاونته جمع اولان کفار اشرار ایشتدکلرنده فرار ایدوب
بنی المصطلقه رسول علیه السلام علی الغفله واروب صفلر باغلیوب طرفیندن برساعت قدر اوق آتشوب
بعده امر رسوله عسکر اسلام حمله ایتدکلرنده مسلمانلردن همان برکسنه شهید اولوب کفاردن اون کسنه
قتل اولنوب باقی قلان ایکیوز اهل جماعتنده جمیع رجال ونساء وصبیان اسیر اولوب ایکی بیك دوه لری بش بیك
قیونلری غنیمت آلنوب مسلمینه تقسیم اولندی ✱ مرویدرکه دونشده برقوناقده صویه مضایقه چکلوب
نماز زمانی فوت اوزره اولمغین آیت تیمم نازل اولدی حضرت رسول علیه السلام ماه رمضان غره سنده سالم
وغانم مدینه یه کیروب بوسفر ظفر اثرك مدتی جمله یکرمی سکز کون ایدی بعده بعضی اسیرلرك اقربالری کلوب
بعضلرنی صاتون الوب بیله کوتوروب اسیرلردن جویریه خاتون ایمانه کلوب حضرت رسول علیه السلام
آنی کندیلره نکاحلندقده مسلمانلر جمله اسیرلری پیغمبریمز خاتوننك قبیله سی اسیر اولمق روا دکلدر
دیو آزاد ایتدیلر (معجزه) مرویدرکه اشبو غزادن دونشده برکیجه قوناقده عظیم یل اسوب مسلمانلر
قورقوب حضرت رسول علیه السلام قورقمکز مدینه ده کی کفارك برعظیمنك موتیچون اسدی دیوب
کیمدر دید کلرنده رفاعة بن زید بن تابتدر دیو بیوروب مدینه یه واردقلرنده واقعا اوکیجه یهودیلرك
ومنافقلرك نامدارلرندن رفاعه نك وفات ایتمش بولدیلر (معجزه) مرویدرکه مزبور یل اسدوکی کیجه حضرت
رسولك بندیکی ناقه یاوی قیلنوب زید بن اللصیت آدلو منافق محمد دوه سی نه برده ایدوکنی بیلمزکن غائبك
موتنی نیجه بیلوردیدکده جبرائیل علیه السلام کلوب زیدك سوزینی وناقه نك محلنی دیویرمکین رسول علیه
السلام بن غیب بیلمك دعواسن ایتمزم لکن الله تعالی بکا اول منافقك سوزنی وناقه مك مکانی خبر ویردی
ایشته فلان برده درکه یولاری اغاجه آصلمشدر دیوب ایشیدنلر سکردشوب واقعا ناقه یی او محلده او حالده بولوب
کتوردکلرنده مزبور زید ایمانه کلدی کتاب منتقی ده اشبو ایکی معجزه هجرتك طقوزنجی یلنده تبوك غزاسنده
واقع اولمشدر دیو مذکوردر (معجزه) مرویدرکه اسیرلردن جویریه خاتونك پدری حارث بن ابی ضرار قیزینی
تخلیصه نیجه دوه لر کتوررکن ایکیسنی قیامیوب شهره قریب برده صقلایوب حضرت رسوله بولشدقده
بونلری الوب قیزیمی بکا ویردیوب رسول علیه السلام قنی فلان برده صقلادیغك ایکی دوه دیدکده حارث حیران
اولوب یا رسول الله بن انی صقلادیغمی اللهدن غیری برفرد بلمزدی دیوب کندوسی وایکی اوغلو وقومندن نیجه
کسنه لر ایمانه کلوب اول ایکی دوه یی دخی کتوردوب ویروب قیزنی آلوب قیزدخی ایمانه کلوب حسنا اولمغین
رسول علیه السلام انی نکاحلندیلر (فصل در غزوهٔ خندق) نیجه لر قولنجه هجرتك دردنجی یلنده اکثر
علما قولنجه بشنجی یلنده شهر شوالده واقع اولمشدر ✱ مرویدرکه احد غزاسندن صکره مدینه قربنده یهودیلردن
نقض عهد ایدن بنی النضیر طائفه سنه رسول علیه السلام عسکرله واروب نیجه کون محاصره دن صکره یهودیلر
عاجز قالوب امر رسوله مطیع اولدقلرنده مالارین آلوب کندولری نفی بلدا یتمکین یهودیلر طاغلوب رئیسلری
قبائل عربی اغوا ومقاتله رسوله تحریك واغوا ایتدکلرنده جیش قریش بدکیشدن اوچیوز آت ویك دوه ایله
درت بیك کسنه بعض قبائل عربدن التی بیك یا سکز بیك کسنه دخی جمع اولوب حضرت رسوله رزم ایچون
مدینه یه عزم ایدوب رسول علیه السلام بونی ایشتدکده اوچ بیك عسکرله شهرك طشره سنه چیقوب
بنی قریظه یهودیلرندن قازمه کورك وسائر آلات استعاره ایدوب سلمان فارسی تلقینیله شهرك برطرفنه خندق
قازمغه باشلنوب عسکرك هر برینه درد ذراع همان برر ذراع یر تعیین اولنوب رسول علیه السلام کندولر دخی
بیله چالشوب قحط زماننده اولمغین اوچ کون اوچ کیجه هیچ برکمسنه یمك ییموب هر بری قارنلرینه
طاش باغلیوب اون بش یا یکرمی درت یا اوتوز یا یکرمی یه قریب یاهمان التی کون قازیلوب تمام اولدقده
جیوش دریا خروش کفار ییوش کلوب قونوب طائفهٔ عربك بلدکاری نسنه اولامغین خندقدن تعجب ایدوب

اون بش یا یکرمی درت یا یکرمی یدی یا یکرمی طقوز کون مسلمانلری محاصره ایدوب هرکون
اخشامه دك کیجه لرده دخی نصف اللیله دك ایکی عسکر بری برلرینه اوقلر وطاشلر آتوب احیانا خندقك
بریوقه یرندن کیرمکه جراءت ایدن کفارله جنك اولوب طرفیندن نیجه کمسنه لر مجروح اولوب مدت مزبوره نك
اوچ کوننده صباحدن اخشام قرا کولغنه دك عظیم جنك اولوب بو غزانك اولندن آخرنه دك مسلمانلردن
التی کمسنه شهید اولدی کفاردن اوچ کمسنه مقتول اولوب بریسی عمرو بن عبدود ایدیکه شجاعتده نظیری
اولمیوب بیك نفر آتلویه برابر عدا اولنوردی حضرت علی انی قتل ایدوب کفار ملاعین انکیچون غایتده حزین
اولدیلر مرویدرکه زمان قحط وغلا واوان شدت شتا اولمغله قلوب مسلمینده حزن وغم مدغم اولمغین رسول علیه
السلام اوچ کونه دك (اللهم منزل الکتاب سریع الحساب اهزم الاحزاب اللهم اهزمهم وزلزلهم) دیو دعا ایتدی
(معجزه) دعانك اوچنجی کونیکه یوم اربعا ایدی بین الصلاتینده رسول علیه السلام (اللهم یاصریخ المکروبین
ویامجیب المضطرین یاقاضی الحاجات اکشف همی وغمی وکربی فانك تری مانزل بی وباصحابی) دیو مناجات
قاضی الحاجات ایتدکده جبرائیل علیه السلام کلوب حق تعالی کفاره ریح وجنود کوندرسه کرکدر دیو
تبشیر ایتدکده رسول علیه السلام مبارك اللرین آچوب قالدروب (شکرا شکرا) دیوب اصحابنه منتظر اولوب
بعده امر خالق فرد ایله برباد صرد اسوب کفارك چادرلرین قوپاروب ایپن کسوب صرنا پاکارینه سنك وخاك
صاچوب طوارلری اورکوب قاچوب بری برینه قارشوب غم وآشوب اولاشوب قلبلرینه رسن محن طولاشوب
اردولرینك دخی جمیع اطرافدن ملائکه تکبیر ایدوب بونلر تکبیر وندا اسن وآلات حرب صداسن ایشتدکلرنده
قلبلرینه خوف کلی مستولی اولمغین کفرهٔ فجره (کانهم حمر مستنفرة فرت من قسورة) اکثر احمال واثقالی
براغوب کیجه ایچنده جمله سی فرار اختیار ایتدیلر بو غزانك حقنده نیجه آیت نزول ایتمشدر که بری بودر (یا ایها
الذین آمنوا اذکروا نعمة الله علیکم اذ جاءتکم جنود فارسلنا علیهم ریحا وجنودا لم تروها وکان الله بما تعملون
بصیرا اذ جاؤکم من فوقکم ومن اسفل منکم واذ زاغت الابصار وبلغت القلوب الحناجر وتظنون بالله الظنونا
هنالك ابتلی المؤمنون وزلزلوا زلزالا شدیدا واذ یقول المنافقون والذین فی قلوبهم مرض ماوعدنا الله ورسوله
الا غرورا) بری دخی بودرکه (ولما رأی المؤمنون الاحزاب قالوا هذا ماوعدنا الله ورسوله وصدق الله ورسوله
ومازادهم الا ایمانا وتسلیما) بری دخی بودرکه (ورد الله الذین کفروا بغیظهم لم ینالوا خیرا وکفی الله المؤمنین
القتال وکان الله قویا عزیزا) اشبو غزانك ابتداسندن انتهاسنه دك معجزات عظیمهٔ کثیره ظهور ایتمشدر کتب
سیرده مذکور اولان مشهورلری بونلردرکه حالا ذکر اولنور (معجزه) مرویدرکه خندق قازیلورکن بریرده
برعظیم قاتی طاش ظاهر اولوب اصلا دمور آلاتی تأثیر ایتمامکین صحابه عاجز اولدقلرنده رسول علیه السلام
مبارك اللرینه قازمه یی آلوب بسم الله دیوب اوچ کره طاشه چالوب هر برنده طاشك ثلثنی قوپاروب اولکیده
(الله اکبر اعطیت مفاتیح الشام والله انی لابصر قصورها الحمر الساعة) دیوب ایکنجیده (الله اکبر اعطیت
مفاتیح فارس وانی والله لابصر قصر المداین الابیض الآن) دیوب اوچنجیده بسم الله دیوب طاشی تمام
قوپاردقده (الله اکبر اعطیت مفاتیح الیمن والله انی لابصر ابواب صنعاء من مکانی الساعة) دیو بیوردیلر
بعض معتبراتده مروی برحدیثك محصلی بودرکه هر برضربده طاشك برپاره سی قوپدقجه طاشدن برنور
عظیم برق اوروب مدینه شهرینك ایکی طرفی پرضیا اولوب هر برنده حضرت رسوله صحابه تکبیر ایدوب
حضرت رسوله اولکی برقده حیره ومداین حصارلری ایکنجیده روم ولایتنك حصاری اوچنجیده صنعا
شهرینك حصاری آزودیشلری کبی سوری سوری بدنلر کورینوب اوچ دفعه نك هر برنده جبرائیل علیه
السلام سنك امتك بویرلری فتح وضبط ایتسه لر کرکدر دیو بشارت ایدوب انلر دخی صحابه یه خبر ویردیلر
(معجزه) کتب حدیثده مروی برحدیث صحیحك محصلی بودرکه غزای خندقده کمال قحط اثناسنده جابر
ابن عبدالله برسموز اوغلاق بوغازلیوب براولجك طولوسی اربه یی خاتونی ال دکرمنیله اون ایدوب بعده
حضرت رسوله کلوب سزی ضیافته فقیرانه شویلجه تدارك ایتدم برقاچ کمسنه ایله تشریف بیورك دیدکده
رسول علیه السلام یا اهل خندق جابرك ضیافتی وار انجق جمله کز حاضر اولوك دیو ندا ایدوب بعده جابره
بن وارمینجه تنجره یی آتشدن ایندرمکز وخمیری اتمك کسمکز دیوب بعده غایت چوق کمسنه ایله رسول

عليه السلام واروب تمره يه وخميره مبارك اغزيله توكوروب بركت ويرلسنه دعا ايدوب شمدنصكره اتمكى
كسوب بشوروسونلر ديدى * جابر ايدر والله حقيچون اول مجلسده اوطعامله اتمكدن بيك نفر كسنه هر برى تمام
طويمجه يوب كيدوب اماطعام زچاق اولكى حالى ومقدارى اوزره قيناوب خميرمز دخى متصل اتمك كسلمك
اوزره قالدى (معجزه) معارج النبوه ده مذكوردركه بشير بن سعده خاتونى قيزى ايله براوچ قدر خرما
كوندروب يولده حضرت رسول عليه السلام آنى كوروب چاغروب صوروب آلوب بريوزنه برقفتان
دوشدوب خرمايى آنك اوستنه دوكوب بركسنه يه جميع اهل خندقى چاغردوب جملهسى كلدكلرنده هر برى
مرادنجه يوب طويوب كيدوب ينه برنده اولكى قدر خرما باقى طورردى (فصل درغزوۀ بنى قريظه)
يهوديلردن برمشهور قبيله ايديلر كه مدينه يه يارم قوناق يرده قلعهلرى اولوب مقدما ترك قتال ومعانده يه
معاهده اتمشيكن غزوۀ خندقده جمع اولان اشقيايه متابعت ومعاونت ايله كندولرين مستحق عقوبت
ايتمشلرايدى * مرويدركه رسول عليه السلام محاربۀ خندقدن ماه ذى القعدهنك يكرمى يدنجى كونى
چهارشنبه كونى دونوب اصحابله مدينه يه كلوب سلاحلرين چيقاردقلرنده وقت ظهرده جبرائيل عليه السلام
مسلح انسان صورتنده براق قاطره بنمش كلوب ملائكه ايله بز سلاحلرمزى چيقارمدق ديوب بنى قريظه يه
غزا امر اولنوب فتح ونصرت خبرين ويروب رسول عليه السلام حضرت على يى علمدار ايدوب معجلا چيقوب
سامع ومطيع اولنلره صلوة عصرى بنى قريظهدن غيريرده قيلمسونلر ديوندا ايتمكين ايشيدنلر سرعتله كيدوب
محل موعودده بعد صلوة العشا جمله اوچ بيك نفره قريب صحابه جمع اولوب ايچلرنده همان اوتوزالتى آتلو
وارايدى زمرۀ كفره يكرمى بش يا اون بش يا يكرمى بريا اون كون محاصره اولنوب طشرهدن مسلمانلر
حصاربارولرندن يهوديلره اوقلاشوب صبانله طاشلاشوب جمله همان ايكى مسلمان شهيد اولدى عاقبت اصحاب
خبث جبلى اولان كفارك قلبلرينه جانب حقدن خوف كلى مستولى اولمغين جمله مال ومنالرين براغوب
همان اهل وعياللريله ترك اوطان ايتمككه امان ايچون طلب احسان ايتدكلرنده رسول عليه السلام
كندولر حقنده مرادم نه ايسه آنى ايتمككه رضا ويرورلرسه محاصرهدن فراغت ايدهيم ديمكين ناچار راضى
اولدقلرنده جملهسى حصاردن چيقوب بشيوز قلقان بيك بشيوز قلج اوچيوز جبه بيك كوندر وبيحد طوار
وانواع امتعه وهرنه وارايسه اول قبيله ونخلدن جمع واخذ اولنوب رسول عليه السلام محاربۀ خندقده
مجروح اولان سعد بن معاذى مدينهدن كتوردوب سن بونلرك آشنالريسن بونلره مناسب اولانى
حكم ايتمكى الله تعالى سكا امر ايتمشدر ديوب اودخى پس بنم حكمم بودركه رجاللرى قتل مالارى تقسيم اولاد
وعياللرى اسير اوله ديدكده رسول عليه السلام تحقيق الله تعالينك حكمنه موافق حكم ايلدك ديوب بعده
جمله بنى قريظه مدينه يه كتوريلوب اركلرينك اللرى باغلنوب جملهسى براودهده عورتلرى واوغلانجقلرى
بشقه اودهده حبس اولنوب ايرتهسى شهردهده خندقلر قازيلوب امر رسولله حضرت على وزبير صقاللو اركلك
وقاصقلرنده قيل بتن بولك اوغلانجقلرك بويونلرين اورديلركه جمله مقتوللر التيوز يا يديوزله سكزيوز مابينى
ياهمان دريوز كسنه ايديلر بعده اسيرلرك بعضى قبيلۀ نجده كوندروب صاتديروب ياخود بعضى حضرت
عثمانه بعضى عبد الرحمن بن عوفه صاتوب بهالريني وسائر اموال غنيمتى شرعله غازيلره تقسيم ايدوب اسيرلردن
ريحانه بنت عمروى رسول عليه السلام كندولر ايچون آليقويوب بعدزمان ايمانه كلدى بعضيلر قولنجه
نكاحلنوب بعضيلر قولنجه خاتون كندوسنى يارسول الله ملككزده طوردينغ بكا وسزه آساندر ديمكين نكاح
ايتميوب جاريهلك اوزره تصرف ايدرلردى (معجزه) مرويدركه رسول عليه السلام ابتدا بنى قريظه يه
جنكه كيدركن انصاردن بنى النجار طائفهسنى سلاحلنوب يولده صف باغليوب طورورلر كوروب سلاحلنمنى
سزه كيم امر ايتدى ديوب صحابهدن دحية الكلبى ديدكلرنده رسول عليه السلام اول كوردككز جبرائيلدركه
بنى قريظه حصارلرينه زلزله ويرمكه كتدى ديو بيورديلر (فصل درغزوۀ خيبر) كتب سيرده محرردركه هجرتك
التنجى يلنده غزوۀ حديبيه ده سورۀ فتح نازل اولوب (وعدكم الله مغانم كثيرة تأخذونها) آيتيله فتح خيبره اشارت
وبشارت اولنمغين رسول عليه السلام مدينه يه كلدكدن يكرمى كون صكره قول اصح اوزره هجرتك يدنجى
يلينك محرمنده ايكيوز آتلو وبيك درتيوز پياده ايله مدينهدن اوچ قوناق يرده نخلستان ومزارع لطيفه

وبستان اراسنده جمله اهلى طائفۀ عربدن ودين وآيينده يهوديلردن اولان ولايت خيبر قلعهلرينى
فتح ايتمككه عزم ايتدكده يهود مردودلرى شرم ايشيدوب برى برلرينه يقين ياپلمش اولوب هر برينك براسمى
اولان اون عدد مستحكم ومشيد حصار استوارلرنده تحصن وقرار ايدوب رسول عليه السلام واردقده
سكزندن هر برينى برر قاچ كون تفصيله محتاج محاربهلرله الوب خلقنك بعضى قتل بعضى اسير اولدقده
ايكيسنده محبوس اولان يهود منحوس مأيوس اولدقلرنده جميع محصولات سنويهلرنده دائما مناصفه شرطيله
صلح اوزره قلعهلرينى تسليم ايدوب بعده مجموع قلاع مستحق الانقلاع خيبردن جمع اولنان اموال متجاوز
حد كمال اولوب مقتضاى شرع قويم اوزره بعد اخراج الخمس غازيلره تقسيم اولندى مسلمانلر بوندن مقدم
برغزاده بويله مغتنم اولميوب حتى حضرت ابن عمر (ماشبعنا حتى فتحنا خيبر) ديمش اشبو غزاده همان اون بش
مسلمان شهيد اولوب طقسان اوچ يهودى مقتول اولدى عظماء اهل خيبردن برينك قيزى وبرينك خاتونى
اولوب كمال حسن وجمال اهلى اولان صفيه خاتونى رسول عليه السلام جاريهلكه الوب ايمانه كلدكده آزاد
ونكاح ايدوب بعده طقوز خاتونلرندن برى بوايدى ولايت خيبريهدن قريۀ فدك اهلى اولان يهوديلرى اثناء
غزاى خيبرده رسول عليه السلام ايمانه دعوته آدم كوندروب انلر عناد ايدوب خيبر فتح اولمق اوزره ايكن
اهل فدك خوفلرندن مصالحه طلبنه ايلچى كوندروب هرسنه جمله محصوللرينك نصفى خاصة حضرت رسولك
ملكى اولمق شرطيله صلح واقع اولدى (فائده) مرويدركه سابقا ايمانه كلان حبش پادشاهى نجاشى
يانندة اولان بعض صحابه يى رسول عليه السلام كتورمكه سابقا آدم كوندرمكين عمزادۀ رسول غالب جعفر
ابن ابى طالب ايله مواهب لدنيه قولنجه اون التى كسنه معارج النبوه قولنجه اهل يمندن قبيلۀ اشعريلردن
ابو موسى الاشعرى ايله اولان اللى ايكى كسنه ايله فتح خيبر كوننده كلدكلرنده رسول عليه السلام جعفرى
قوجوب آلنندن اوپوب (ماادرى بايهما انا اسر بفتح خيبرام بقدوم جعفر) ديديلر (معجزه) بو سفر ظفر اثرده
وافر معجزات ظهور ايتمشدر * مشهورلرى بودركه اولا اهل خيبر حضرت رسولك كندولره توجهن ايشيدوب
كندولره دوست اولان قبائل عربدن بنى غطفانه بزه معاونته كلسونلر ظفر بزه ميسر اولورسه هرسنه ولايتمز
محصولاتنك نصفنى انلره ويرمكه عهد ايدهلم ديو خبر كوندروب انلر دخى مسلمانلردن قورقوب رضا ويرميوب
برروايتده اهل خيبره معاونته كيدرلركن يولده آردلرندن عسكر سسى كبى صيت وصدا ايشيدوب مسلمانلر
بونلرك اهل وعياللرين غارته كتديلر صانوب خوفلرندن دونوب كتديلر برروايتده معاونته كيدن درت بيك
مرد نبرد اهل وعياللرينه غارتجيلر توجه ايتدى ديو هاتفدن ندا ايشتدكلرنده شتاب واضطراب ايله
دونوب كتديلر (معجزه) مرويدركه اهل خيبر توجه رسولى ايشتدكلرنده هر كيجه برقاچ آتلو قراوله چيقوب
رسول عليه السلام كلديكى كيجه حكمت حقله كفار بدخو مغلوب اويخو اولوب حتى شهرلرنده اولان
حيوانات دخى اصلا ندا وصدا وحركات ايتميوب ايرتهسى چاق وقت ضحاده قلعهلرى قاپولرين آچوب على الغفله
مسلمانلرى كوردكلرنده حيران اولديلر والله محمد والخميس معه ديهرك درون قلاعه ترسان ولرزان كريزان
اولدقلرنده رسول عليه السلام (الله اكبر خربت خيبر انا اذا نزلنا بساحة قوم فساء صباح المنذرين) ديو ندا
وادا بيوردى (معجزه) مرويدركه بو غزاده رسول عليه السلام صحابهدن برينه (غفرلك ربك) برينه
(اللهم ارحمه) ديوب اولكيسنى حضرت عمر ايشيدوب بوكا شهادت مقرر اولدى يارسول الله بزى بونك
حياتيله متمتع ايتسهكز اولمزميدى ديدى زيرا صحابه تجربه ايتمشلرديكه رسول عليه السلام هر قنغى كسنه
ايچون خاصة استغفار ايتسه اول كشى البته شهيد اولوردى فى الحقيقه اول ايكى كسنه دخى شهيد اولديلر
(معجزه) مرويدركه حضرت رسولك خاتونى صفيهنك سابقا زوجى اولان كنانة بن الربيع يهوديده جدى
ابو الحقيقك مالى بعده طائفۀ بنى النضيرك دفينهلرى جمع اولوب بردوه دريسى طولوسى آلتون ونيجه دررى
اعلا جواهرى اولوب اهل مكهده دوكون ايتدكلرنجه اوجواهردن يا رهن يا كفيل ايله عاريت الورلردى مذكور
كنانه بوخزانهيى اشبو غزا اثناسنده خوفندن برمخفى مكانده جان كبى پنهان ايدوب رسول عليه السلام
انى اسير ايتدكده صوروب مرور ايامله صرف اولدى ديو حلف ايتدكده وحى الهى ايله مكانى معلوم اولمغين
رسول عليه السلام آدم كوندروب چيقاردوب كتوردوب كنانه جنكده بر مسلمان شهيد ايتمكين رسول

علیه السلام آنی قصاصا قتل ایتدیروب جمله مالنی اموال غنیمته قاتدیلر (معجزه) بازار روایتنك صراف ناقدی امام واقدی ایدرخیبر قلعه‌لرندن برینك اسمی نزار ایدیکه انك خلقی زمان محاصره‌ده مسلمانلره غایت کثرتله وشدتله اوقلر آتارلردی پس حضرت رسول علیه السلام انلرك اوستنه مبارك الیله برقبضه طاش آتمغین قلعه زلزله‌یه کلوب یره کچدی (معجزه) مرویدرکه ولایت خیبر هوا جهتندن وخامت وشدت حر اوزره اولوب عسکر ظفر آیت جوع وحرارتدن حضرت رسوله شکایت ایتدکلرنده (اللهم افتح للمسلمین اعظم الحصون وا کثرها طعاما) دیو دعا ایتمکین عسکر سعادتمآل ذخیره ومال ایله مالامال برقلعه‌یی فی الحال لطف رب متعال ایله فتح ایتدیلر (معجزه) صحیح بخاریده مرویدرکه سلمه بن الاکوعك ایاغنده اثر ضرب کوریلوب سببی صورلدقده خیبر غزاسنده ایاغمه بر یاره ایریشوب حضرت رسوله کلدیکمده اوستنه اوچ کره توکرمکین فی الحال صحت کلوب الی هذا الآن وجعنی کورمدم دیدی حضرت رسولدن بومقوله معجزه بی حد ولا یعد واقع اولوب کتب سیرده برلو برنده مذکور ومسطوردر (معجزه) مرویدرکه حضرت رسول علیه السلام غزوهٔ خیبرده مسلمانلردن بریچون (هذا من اهل النار) دیوب جنکه باشلندقده اوکشی محکم جنك ایدوب یاره‌لری چوغالدقده تیرکشندن براوق چیقاروب کندویی بوغازلیوب حضرت رسوله خبرویردکلرنده برکسنه‌یه یافلان عسکر ایچنه واروب (لا یدخل الجنة الامؤمن وان الله یؤید هذا الدین بالرجل الفاجر) دیو ندا ایله دیدیلر برروایتده (ان الرجل لیعمل بعمل اهل الجنة فیما یبدو للناس وهو من اهل النار وان الرجل لیعمل بعمل اهل النار فیما یبدو للناس وهو من اهل الجنة) دیو بیوردیلر (معجزات) مرویدرکه قلاع خیبردن بری غایت محکم اولمغین یکرمی کون مقداری محاصره اولنوب اول ایامده حضرت رسول علیه السلام صداع اوزره اولمغین هرکون اصحابدن بری عسکره سردار ایدوب علم شریفی انك الینه ویروب قلعه جنکنه کوندروب اتفاق علم مکرمی برکون ابو بکره ایرتسی عمره یا اول عمره ایرتسی ابو بکره ایرتسی ینه عمره ویروب هرکونده عظیم جنکلر اولوب فتح میسر اولمدقده اول کیجه حضرت رسول علیه السلام (اما والله لاعطین الرایة غدا رجلا کرارا غیر فرار یحب الله ورسوله ویحبه الله ورسوله ویفتح الله علی یده) دیوب برروایتده محمد بن مسلمه‌یه مژده سکا که برادرك قاتلی یارین قتل اولنور دیوب صحابه‌دن نیجه‌لر علم شریف ویریله جك بن اولایدم دیو آرزو ایدینوب حضرت علی ایشتدکده (اللهم لا معطی لما منعت ولا مانع لما اعطیت) دیو جناب حقه توکل والتجا ایدوب علی السحر خیمهٔ رسوله جمله اصحاب جمع وامر عالی ظهورینه موجه دیده وسمع اولدقلرنده سعادتله طشره چیقوب قنی علی دیوب محکم کوزلری اغرردیدکلرنده کتوردوب کوزلرینه مبارك اغزلری یارین سوروب دعا ایتدکلرنده ایکی کوزی دخی فی الحال شفا وصفا بولوب آخر عمرینه دك کوز اغزیسن کورمیوب برروایتده (اللهم اذهب عنه الحر والقر) دیو دخی دعا ایتدکلرنده یازوقیش اوشومیوب ودرلمیوب یازده قیش لباسن قیشده یاز لباسن کیر اولدی * پس علی ولی اول ذوی القدر الجلی امر رسول الله فتح قلعه‌یه یوریوب رئیس یهود اولان مرحب نام بهادرك برادری طشره چیقوب ایکی مسلمان شهید ایدوب حضرت علی دخی انی قتل ایتدکده مرحب بی ادب شدت غضبله چیقوب (شعر) قد علمت خیبر انی مرحب * شاکی السلاح بطل مجرب * اذا الحروب اقبلت تلهب * ان حمای للحمی لا تقرب * دیو کندویی مدح ایدوب علی صفی دخی (شعر) انا الذی سمتنی امی حیدره * ضرغام اجام ولیث قسوره * عبل الذراعین غلیظ القصره * اکیلکم بالکیل کیل السندره * دیوب مردانه میدانه کیروب مرحب قلج حواله ایتمك ایستدکده علی اندن اول دبرنوب حضرت رسول مختار ویردیکی ذو الفقار خصم شکار ایله چالوب قلقان ومغفرین وسر کفر افسرین محقق ایکی شق ودیار عدمه ملحق ایتدی بعده مسلمانلر کفاره حمله ایدوب وافر کافر قیروب حضرت علی کندوسی سکزین قتل ایدوب بقیهٔ کفار قلعه‌یه فرار ایدوب برکافر علینك الینه اوردقده الندن قلقانی دوشوب بری دخی قاپوب ایچرو قاچوب علی دریا خروش دیك غضبی جوش ایتمکین قلعه‌نك دمور قاپوسن زورله قوپاروب قلقان ایدینوب جنك آخرنده سکسان قارش مقداری آردنه اتوب بعده یدی یا التمش کسنه زورله تحریك ایده بیلدیلر شرح مواقفده حضرت علی (ما قلعت باب خیبر بقوة جسمانیة ولکن بقوة الهیة) دیمش دینوب مواهب لدنیه‌ده مؤلفی ایدر شیخمز دیمشدرکه قلع باب خیبر

باینده وارد اولان هرخبر قول ضعیف ایدیکی مقرردر انکیچون بعض علما انی انکار ایتمشدر والله اعلم (معجزه) مرویدرکه حضرت رسول علیه السلام قلاع خیبری فتح ایدوب برینه کیردکده مرحبك همشیره‌سی زینب بی ادب معرفت یهود مردودله برقیون بریانته وافر زهر قاتل قاتوب کتوروب رسول علیه السلام کورك اوستندن برلقمه‌سنی مبارك اغزینه قودقده فی الحال توکروب اشبو کوك زهرلو ایدوکنی بکا جبرائیل خبر ویردی اللریکزی چککز دیوب صحابه چکلوب بعده زینبی کتوردوب نیچون بویله ایتدك دیوب اودخی اکر محمد پادشاه ایسه زهر ییدیروب قورتلورم اکر پیغمبر ایسه معلومی اولور دیو ایتدم دیدکده برروایتده رسول علیه السلام انی قتل ایتدیروب برروایتده ایمانه کلمکین عفو ایدوب امام بیهقی قولنجه ابتدا عفو بعده بشر آدلو صحابی تأثیر زهرله فی الحال وفات ایتدکده قصاصا قتل ایتدیردی بشردن غیری بعض صحابه دخی ییمکین وفات ایتدیلر * مرویدرکه رسول علیه السلام مبارك ارقه‌لرندن حجامت ایتدرمکله دفع ایدوب لکن کاهی انك الم واضطرابی حرکت ایدوب اوچ ییلدنصکره مرض موتلرنده مرتبهٔ شهادت دخی حاصل اولمغیچون بحکمة الله تمام حرکت ایدوب اوحالده (ما زالت اکلة خیبر تعاودنی فی کل عام حتی کان هذا اوان قطعت ابهری) دیو بیوردیلر ابهردن مراد سبب حیات اولان یورك طمری یدر یاخود شاه طمر یدر دیمشلر (معجزه) مرویدرکه رسول علیه السلام خیبر غنیمتلرین صاتوب بهالرین جمع ایتمکی فروة بن عمروه اصمرلیوب تیز صاتلمغیچون (اللهم الق علیها النفاق) دیو دعا ایتدکده بی حد ولا یعد متاعلر اولمغین زمان طویلده صاتلمق تخمین اولنورکن باتأثیر دعاء رسول بین الناس مرغوب ومقبول دوشوب جمله‌سی ایکی کونده صاتلوب صاولدی (معجزه) صحابه‌دن ابو الیسر ایدر غزای خیبرده برکیجه برسوری قیون صحرادن کلوب قلعه‌یه کیررکن حضرت رسول علیه السلام (هل من رجل یطعمنا من هذا الغنم) دیوب بن دخی (انا یا رسول الله) دیوب (افعل) دیو بیورمغین سکردوب کتدیکمده بنمیچون (اللهم متعنا به) دیو دعا ایدوب بن قیونلره یتشنجه سورینك اوکلی قلعه‌یه کیروب اخرندن ایکی قیون دوتوب قولتیغمه الوب غایت خفت وسرعتله دوتوب کلدیکمده رسول علیه السلام بوغازلدوب اصحابیله ییدیلر مزبور ابو الیسر بوحدیثی دائما روایت ایتدکجه اغلایوب (أمتعونی حتی کنت آخرهم) دیر ایدی یعنی بنم طول عمرمه دعا ایتدکاریچون بویله چوق یشادم دیوب رسول عالی جنابدن وسائر اصحاب واحبابدن کیرو قالدیغنه اظهار غم وحزن والم ایدردی (معجزه) مرویدرکه فتح قلاع خیبردنصکره حضرت رسول علیه السلام بوسنه جمادی الاخره‌سنده طوغروهمان وادی القری فتحنه کیدوب انده اولان یهودیلر ایشتدکلرنده محاربه‌یه حاضرلنوب حضرت رسول علیه السلام ایمانه دعوت ایتدکدنصکره صفلر باغلیوب دردنت کون یادخی زیاده محاصره ایله فتح ایدوب یاخود اول کون جنك اولوب اون یهودی قتل اولنوب حضرت رسولك قولی مدعمه اوق طوقنوب شهید اولوب ایرتسی فتح اولوب انواع اموالدن غنیمت کثیره حاصل اولوب رسول علیه السلام یهودیلری قتلدن عفو ایدوب مزارع وبستانلرین عادتجه کندولر ایشلیوب مقابله‌ده همان انحق اجرتلرین المق تعیین بیوروب تیما یهودیلری بوخبرلری ایشتدکلرنده خوفلرندن مصالحه ایدوب خراجکزار اولدیلر (فصل در غزوهٔ مکهٔ مکرمه) اشبو فتح عالی درجات حضرت رسوله اوردنیوبه‌ده اعظم مرادات ونتیجهٔ مقدمات جمیع غزوات اولمغله قصه‌سی غایت طویل اولمغین کتب سیرده اولان تفصیلك کمال اجمالی بومنوال اوزره درکه هجرتك التنجی ییلنده رسول علیه السلام مدینه‌ده برکیجه واقعه‌سنده اصحابیله مکه‌یه واروب طواف وعمره ایدر کورمکین جنك ایتمیوب همان عمره ایتمکیچون آشکاره وارمغه بوسنه‌نك ذی القعده‌سی غره‌سنده بیك درتیوز کسنه ایله عزم ایدوب مکه‌یه برقوناق برده حدیبیه نام مکانه واردقده کفار قریش مقدما ایشتدکلرنده عسکر جمع ایدوب حضرت رسولك مکه‌یه وارمسنه عدم رضالرینه ایلچی کوندروب رسول علیه السلام دخی حضرت عثمانی آنلره ایلچی کوندروب واردقده برقاچ کون آلیقونوب بو جانبده خبر قتلی شایع اولدقده رسول علیه السلام (لقد رضی الله عن المؤمنین اذ یبایعونك تحت الشجرة) آیتنده بیورلدیغی اوزره براغاج دیبنده قول اصح اوزره بیك درتیوز ایله بیك بشیوز مابیننده اولان اصحابدن محاربه‌یه قریشه بیعت اولوب بعده خبر صحت حضرت عثمانله طلب صلحه قریشدن ایلچی کلوب بوسنه مسلمانلر مکه‌یه کیرمیوب کله جك سنه کلوب جمله قریش

شهری خالی قویوب مسلمانلر همان اوچ کون اوتوروب بعده چیقوب کتمکه وبو سنه دن اوچ ییل دك مسلمانلر ایله
کفار هیچ بر وجهله جنك وجدال ایتمامکه وقبیلهٔ خزاعه نك مسلم وکافرلری مسلمانلر عقد وعهدنده وجمله سی
کفار اولان قبیلهٔ بنی بکر قریش عقد وعهدنده اولمغه قرار اولنوب حضرت علی خطیله صلح نامه یازیلوب
حدیبیه ده جمله یکرمی کون طوریلوب بعده مدینه یه دوندکلری کیجه یولده سورهٔ انا فتحنا نازل اولوب فتح
خیبر ایله فتح مکه یه اشارت وبشارت اولنوب مدینه یه ذی الحجه ده کیروب ماه محرمده فتح خیبر ظهور ایدوب
اشبو یدنجی سنه نك ذی القعده سنده رسول علیه السلام ایکی بیك کسنه ایله عهد سابق اوزره عمره ایتمکه
مکه یه واروب بعد الادا مدینه یه کلدکلرنده سکزنجی سنه نك شعبانده ایماندن بری اولان قبیلهٔ بنی بکردن
بری مکه ده حضرت رسوله حاشا سب ایدوب قبیلهٔ خزاعه دن بری آنی قتل ایتمکین بنی بکردن بعضلر قریشدن
معاونت دیلیوب آنلر دخی خفیة بعض سلاحلر ویروب حتی برقاچ مشهورلری دخی تبدیل صورتله معاونته
کیدوب خزاعه یه شبخون ایدوب یکرمی کسنه لرین قتل ایدوب ایکی فرقه جنك ایدرك چاق حرم کعبه یه
کیروب مشاهیر خزاعه دن بعضلر مدینه یه فریادجی واروب رسول علیه السلام انلری تسلیت ایدوب قریش
بدکیش نقض عهد ایتدکلرینه پریشان وپشیمان اولوب رئیسلری ابوسفیان خیانتلری طویلمدی ظنیله
تجدید عهد صلح وتطویل مدت ایچون مدینه یه کلوب بولشوب محروم ومغموم کتدکده رسول علیه السلام
مکه یه عزم ایدوب جمله کفار خبردار اولمغه دعا ایدوب سنهٔ ثامنه رمضانك اونجی کونی مدینه دن چیقوب
یولده مهاجرین وانصار وسائر طوایفدن جمله اون بیك یا اون ایکی بیك عسکر جمع اولوب مکه یه درت فرسخ
یقین یرده قوندقلری کیجه عسکر عددنجه عظیم آتشلر یاقدروب اوطرفده بعض کفار قریش تجسس اخبار
ایچون دائما کشت وکذارده ایکن مقدما ایمانه کلمش اولان حضرت عباس ابوسفیانله کزرکن حضرت
رسولك اردوسن کوروب فراستله بیلوب واروب بولشوب ابوسفیان ایمانه کلوب جمله قریشه امان
دیلدکلرنده رسول علیه السلام (من دخل المسجد فهو آمن ومن دخل دار ابی سفیان فهو آمن ومن اغلق بابه
فهو آمن) دیو ندا ایتدروب ابوسفیان ایمان وخبر امانله مقدمجه واردقده قریشك عقلاسی کیمی اولرینه کیمی
حرم شریفه طاغلوب بوطرفده رسول علیه السلام مهاجرین وانصار مقاتلرینه زبیر بن العوامی سائر قبائل
عربدن اولان مؤمنین مقاتلرینه خالد بن الولیدی بوجمله دن سلاحی اولمیوب پیاده اولنلره ابو عبیدة بن الجراحی
سردار ایدوب کفارك مؤذیلرندن اسم ورسملریله اون برار والتی عورت ایچون هر نه یرده بولورسکز علی کل حال
البته قتل ایدوب انلرك غیرندن سزکله مقاتله ایتمسلرله مقاتله ایتمکز دیوب هر بر فرقه یه بر رقوناق تعیین ایدوب
حضرت زبیر مکه نك یوقارو طرفندن واروب علم رسولی امر شریف اوزره مقبره لر یاننه دیکوب قونوب بولده
وآنده اصلا جنك ایتمیوب خالد بن الولید دخی امر رسول اوزره مکه نك اشاغی طرفندن واروب شهر کنارنده
قوغوق اوزره ایکن قریش وسائر کفارك اشقیاسی محاربه ایچون انده طورمغین ناچار جنك اولوب حرم
شریف قپوسنه دك کفره دن یکرمی سکز ابن عباس قولنجه یتمش کسنه قتل اولنوب باقیلرینك کیمی شهرك
اولری ایچنه کیمی طاغلره کیمی اطرافه واکنافه قاچوب مسلمانلردن همان ایکی کسنه شهید اولدی * رسول
علیه السلام کلوب چادرلرله قوندقده خالد کلوب جنك ایچون عذر ایدوب رسول علیه السلام (قضاء الله خیر)
دیو بیوردیلر * معارج النبوه ده مرویدرکه رسول علیه السلام خالده بن سکا (ارفع عنهم السیف) دیو آدم
کوندرمدممی دیو قاقیوب اودخی کلان آدم (ضع فیهم السیف) بیوردیلر دیدی دیوب اول کسنه یی
چاغردقلرنده بن سکا نه امر ایتدم دیوب اودخی (ارفع عنهم السیف) دی دیمشدیکز لکن دیمك ایستدیکمده
باشی کوکده ایاغی یرده برعظیم شخص قارشومده کورینوب النده کی حربه سنی کوکسمه طوتوب خالده (ضع
فیهم السیف) دیو امر ایتدیلردی یوخسه سنی هلاك ایدرم دیمکین مجبور اولدم دیدکده رسول علیه السلام
(صدق الله ورسوله) عمم حمزه شهادتنده قریشه ظفر بولدیغمده یتمش کسنه لرین قتل ایدهیم دیمشیدم اول
زمانده الله تعالی بنی نهی ایتمشدی شمدی دیلدیکه پیغمبرینك لساننه جاری اولان کلام واقع اوله انکیچون بوقصه
ظهور ایتدی دیدیلر مقدما قتل ایدیکز دیدکلری اون برارك دردی والتی عورتك دخی دردی فتح مکه کوننده
حرم شریفده قتل اولنوب باقیلری بر طریقله قورتلوب بعده اهل ایمان وامان اولدیلر * مرویدرکه رسول علیه

السلام رمضانك یکرمنجی کونی یوم جمعه ده وقت ضحاده ناقه یه بنوب سیاه دستار صاروب سورهٔ انا فتحنا یی
تمام اوقویه رق شهره کیروب جمله اصحابله تکبیر ایدرك کعبه یی طواف ایدوب کعبه نك طشره سنده کی صنملری
کیدروب بعده ایکی رکعت طواف نمازین قیلوب بعده تقدیم وتأخیرنده روایات مختلفه اوزره مفتاح باب
کعبه یی قدیمدن بوابان کعبه نسلندن اولان عثمان بن طلحه دن ایستیوب بالکلیه ویرمم امانة ویررم دیوب
ویروب باب شریف آچلدقده رسول علیه السلام ایچروده اولان صنملری وصورتلری قیروب کیدروب
نماز قیلوب بعده کعبه قپوسنده طوروب (لا اله الا الله صدق وعده ونصر عبده وهزم الاحزاب وحده) دیوب
اهل مکه یه خطابا (ماذا تقولون وماذا تظنون) دیوب انلر دخی (نقول خیرا ونظن خیرا اخ کریم وابن
اخ کریم وقد قدرت) دیدکلرنده (فانی اقول ما قال اخی یوسف لا تثریب علیکم الیوم یغفر الله لکم وهو ارحم
الراحمین اذهبوا فانتم الطلقاء) دیوب یعنی وارك جمله کز آزاد اولك دیوب بعده عادات جاهلیتدن سقایه
وسدانه دن غیریلری شمدنکره باطل اولدی جمله خلق خاکدن یرادلمغین مرتبه ده برابر اولوب سبب رجحان
انجق تقوادر دیوب (ان اکرمکم عند الله اتقاکم) آیتن اوقودیلر مرویدرکه مقام حضرت ابراهیم اولان حجر کریم
کعبه یه ملاصق قونمغین رسول علیه السلام انی قالدیروب چاه زمزم قربنه کتوردیلر مفتاح کعبه یی حضرت
عباس حضرت علی هر بری ایستیوب لکن حضرت رسول علیه السلام انی امانة المش اولوب (ان الله یأمرکم
ان تؤدوا الامانات الی اهلها) آیتی نازل اولمغین ینه عثمانك النه ویروب (خذوها خالدة تالدة لا ینزعها منکم
الا ظالم یا عثمان ان الله استأمنکم علی بیته فکلوا مما یصل الیکم من هذا البیت بالمعروف) دیو بیوردیلر *
مرویدرکه رسول علیه السلام صفا اوزرنده اوتوروب مسلمانلردن هر کس قادر اولدقجه سمع وطاعته رجالدن
بعده نسادن بیعت الوب بعد الفتح مکه ده اون بش یا اون طقوز یا اون یدی یا اون سکز یا اون التی کون اوتوروب
مسافر اولمغین قصر صلوة ایدوب بعده حنین غزاسنه کتدیلر اشبو غزوهٔ فتح مکه نك اوائل واواسطنده معجزات
کثیره ظهور ایتمشدرکه کتب سیرده اولان مشهورلری بودرکه ذکر اولنور (معجزه) مرویدرکه رسول علیه السلام
قبل الفتح مدینه ده برکیجه آبدست الوب اوچ کره لبیك لبیك اوچ کره نصرت نصرت دیوب خاتونلرندن میمونه
بنت الحارث سؤال ایتدکده (هذا راجز بنی کعب یستصرخنی ویزعم ان قریشا اعانت علیهم بنی بکر) دیوب
اوچ کوندنصکره واقعا قبیلهٔ خزاعه دن اولان بنی کعب طرفندن بر ورق مقدم دیدیکی اوزره فریادجی کلدی
(معجزه) مرویدرکه قدیمدن عداوتلری اولوب دائما جنك ایده کلدکلری خزاعه ایله بنی بکر مکه ده مقاتله
ایتدکلری کیجه نك صباحنده رسول علیه السلام یا عائشه لقد حدث فی خزاعة امر دیوب اودخی قریش سزکله
صلحلرین بوزدیلرمی دیرسز دیدکده بوزدیلر شول نسنه ایچونکه الله تعالی انلره انی ایتمك دیلدی دیوب اونسنه
خیرمیدر دیدکده ان شاء الله خیر اوله جقدر دیدیلر (معجزه) مرویدرکه اول فریادجی حضرت رسول مجلسنده
حسب حاللرینه متعلق برقصیده اوقیوب بعده کوکدن بربولت کلدکده رسول علیه السلام (ان هذه السحابة
لتستهل لنصر بنی کعب) دیو بیوردیلر یعنی اشبو بولت بنی کعب طائفه سنك عدولرینه غالب ومنصور اولملرین
خبرویرر (معجزه) مرویدرکه رسول علیه السلام (کانکم بابی سفیان قد جاء لیشید العقد ویزید فی المدة)
دیو اصحابه خطاب ایدوب برقاچ کوندنصکره واقعا ابوسفیان تشیید عقد وزیادت مدت ایچون مکه دن
چیقه کلدی (معجزه) مرویدرکه رسول علیه السلام مکه فتحنه کتمك اوزره ایکن (اللهم خذ العیون
والاخبار عن قریش حتی نبغتها فی بلادها) دیوب برروایتده (اللهم عم علیهم خبرنا حتی نأخذهم بغتة)
دیو دعا ایتمکین چاق سعادتله مکه قربنه وارمینجه کفار خبردار اولمدیلر (معجزه) مرویدرکه صحابه دن
حاطب بن ابی بلتعه قلبنده نفاق یوغیکن اهل مکه ایچنده اقربا وعشیرتی اولمغین مجرد مدارا ایچون عزیمت
رسولی انلره اعلام نامه کوندروب اخبار جبرائیله رسول علیه السلام بیلوب یدی کسنه کوندروب فلان
یرده حاطب بن ابی بلتعه نك جاریه سنده کی نامه یی بولوب الوب کندوسی قویویرك ویرمزسه قتل ایدك دیوب
واردقلرنده بولمیوب تخویف ایتدکلرنده باشنك صاچندن چیقاروب ویردی رسول علیه السلام حاطبی
چاغروب نیچون بویله ایلدك دیوب اودخی عذر ایتدکده کرچك سویلر دیدیلر (معجزه) مرویدرکه مکه نك
طشره سنده دمور وباقر ایله برکدیلوب ایام سنه عددنجه اوچیوز التمش صنم اولوب رسول علیه السلام طواف

ایدرکن نازل اولان (قل جاء الحق وزهق الباطل ان الباطل کان زهوقا) آیتنی اوقویه رق دست حق پرست
باطل شکستلرنده اولان چوکانله اراقدن برر برر اشارت ایدوب یوزینه اشارت ایتدکاری ارقاسی اوستنه
ارقاسنه اشارت ایتدکاری یوزی اوستنه ییقلوب جملهسی بو وجهله یره دوکلدی (معجزه) مرویدرکه
کعبهنك طشرهسندن اوستنده چاق یره دك محکم مخلانمش صرچهدن یا توجدن هبل آدلو اکبر اصنامی
کیدرمکه رسول علیه السلام حضرت علینك ارقهسنه باصوب چیقمق ایستیوب رسول علیه السلام
التنده علی ضعف چکدکده یا علی سن بنم اوستمه باص چیق دیوب علی حضرت رسولك ارقهسنه باصوب
چیقوب هبلی قوپاروب اشاغه اتوب بعده رسولك ارقهسنه باصمغه تأدبا ایتمکین التون اولوق طرفندن
کندویی اشاغه آتدقده تعجبا کولوب یا علی نیه کولرسن دیوب بویله یوکسك یردن اتلمشکن بکا الم ایرشمدیکنه
تعجب ایدرم دیدکده رسول علیه السلام سکا نیجه الم ایریشور که سنی محمد قالدردی جبرائیل ایندردی دیدیلر
(معجزه) مرویدرکه یکی مسلمانلردن فضاله آدلو کمسنه ایدر حضرت رسولی کعبهده قتل ایتمك فکریله یانینه
یاقلاشدیغمده یا فضاله نفسك ایله نه سویلشورسن دیوب بندخی هیچ نسنه دکل اللهی ذکر ایدرم دیدیکمده تبسم
ایدوب استغفر الله یعنی اللهه توبه واستغفار ایله دیوب مبارك النی کوکسمه قودی اول حالده قلبمدن افکار
فاسده بالکلیه کیدوب الله حقیچون مبارك النی دخی قالدرمهدن حضرت رسول علیه السلام بکا الله یراتدیغی
جمیع نسنهلردن سوکلو اولدی (معجزه) مرویدرکه حرم کعبهده امر رسولله بلال صاحب کمال اذان
اوقودقده قریشدن درت کمسنه ایشتدکده ایکیسی بعض خطالو سوز سویلیوب ایچلرندن یکی ایمانه کلان
ابوسفیان بن برنسنه سویلم زیرا سویلرسم اشبو چاقل طاشلری بندن اکا خبر ویررلر دیوب رسول علیه السلام
آنلرك یانینه کلدکده دیدکاریکز معلوم اولدی دیوب جملهسن خبر ویردکده اول ایکی سویلین کمسنه تحقیق
رسول الله ایدوکنه شهادت ایدرز الله حقیچون دیدکاریمزه بزدن غیری برفرد مطلع اولمامشدیکه واروب
سکا خبر ویردی دیه وزدیدیلر (معجزه) مرویدرکه رسول علیه السلام اهل مکهیی آزاد ایتدکده اهل
مدینهدن انصار دیدکاری اصحاب کرام رسول علیه السلام کندی قومنه شفقت ایتدی قورقارز که مدینهیی
ترك ایدوب شهد نکیرو مکهده ساکن اوله دیو سویلشدکلرنده وحی نازل اولوب رسول علیه السلام آنلرك
جملهسی سوزلرین خبر ویروب آنلردخی اقرار ایتدکلرنده منزلم شهر یکزی ترك ایتمزم دیو تسلیت ایتدیلر (فصل
در غزوۀ حنین) که غزوۀ هوازن دخی دیرلر کتب سیرده محرردرکه مکه فتح اولدقده اطرافده اکثر قبائل عرب
حضرت رسوله اطاعت ایدوب ایچلرندن اصحاب شجاعت وعناد اولان هوازن وثقیف قبیلهلری انقیاد
ایتمیوب رئیسلری مالك بن عوف محمد بزم اوزریمزه کلمدین بز آنك اوزرینه وارهلم دیوب درت بیك مرد نبرد
اولاد و ازواج واموالریله یوریوب رسول علیه السلام ایشتدکده فتح مکهیه حاضر اولان اون بیك نفر اصحابله
واهل مکهدن ایمانه کلان ایکی بیك وکفار مکهدن سکسان کمسنه ایله مکه فتحندن اون بش یا اون طقوز یا اون
سکز کونصکره هجرتك سکزنجی یلی شوالنك التنجی کونی یوم سبتده چیقوب مکهیه اوچ قوناق یرده عرفاتله
طائف اراسنده حنین وادیسنه صالی کیجهسی واروب وقت فجرده عسکری ترتیب ایدوب یولده یوررکن
مقدما کفار اشرار کمین کاهده قرار ایتمش اولمغین براغوردن چیقوب کیمی اوق سر یوب کیمی یالن قلجلرله
مانند شیطان مستحق بالرجوم هجوم ایتدکلرنده کتب سیرده اولدیغی اوزره مسلمانلرك پیادهلری بعده آتلولری
اطرافه طاغلوب معالم التنزیلده وصحیح بخاریده اولدیغی اوزره حین ملاقاتده محکم جنك اولوب کفره صینوب
طاغلوب بعده اهل وعیاللری اسیر اولمق عارندن غیرتلنوب هجوم ایتدکلرنده مسلمانلر طاغلوب علی کل حال
رسول علیه السلام یاننده عدد واسملرنده اولان اقوال مختلفه اوزره ایکی یا درت یا یدی یا سکز یا اون ایکی
یا سکسان یا یوزدن آز یا اوچیوز کمسنه قالوب هجوم ایدن کافرلری برر برر قتل ایدوب اوحالده رسول علیه
السلام ارقهلرنده جبهلر لوب ودلدل آدلو آق قاتره بنمش اولوب (انا النبی لا کذب انا ابن عبد المطلب) دیو میدانده
قوت قلب ایله جولانده اولوب کفار نخاکساره کندیلر بالذات اون کره حمله ایدوب هر برنده کافرلر طاغلوب
لکن کافرلر هجوم ایتدکجه رسول مختار سد اسکندر وار برقرار واستوار طوروب ای مسلمانلر بندن
یکا کلك دیو ندا ایدوب عمیلری عباس ممتاز حددن بیرون بلند آواز اولمغین اودخی چاغردقده مسلمانلر

ایشیدوب لبیك لبیك دیو جمله ایله توجه ایدوب دوهسی تیز یوریمینلر دوهلرندن اینوب براغوب شدت استعجال
ایله کندیلرین جناب رسوله ایصال ایدوب یوز نفر جمع اولدقده دفعهً کافرلره حمله ایدوب محکم جنکه باشلیوب
فی الحال زمرۀ کفره (کانهم حمر مستنفرة) صینوب قاچوب دخی مسلمانلر از ایکن ملائکه معاونتیله کافرلر
طوتلوب یاغلقغه باشلنوب مالك بن عوف بعض کمسنهلر ایله قاچوب طائف حصارنه کیروب باقی قلان
کفارك یتمش نفردن زیادهسی مقتول ومرد وزن وصغیر وکبیر التی بیك نفس اسیر ومغلول اولوب سوریله
بی حد دوه وقیون غنیمت النوب بعد زمان اسیرلرك صاحبلری ایمانه کلدکلرنده جمله اسیرلری آزاد اولندی
مسلمانلردن همان درت کمسنه شهید اولوب حضرت رسوله بو فتح وظفر میسر اولمغین اهل مکه وغیردن حددن
نافر وافر کافر ایمانه ظافر اولدی بو غزاء جنت جزاده کتب سیرده معجزات عظیمه ظهور ایتدیکی مذکوردرکه
بونلردر (معجزه) مرویدرکه مکه فتحنده ایمانه کلان شیبه ایدر رسول علیه السلام غزوۀ حنینده
تنها قالدقده غزوۀ احدده قتل اولنان پدرمله عممك قانی ایچون اغوای شیطانی ایله ضرر قصد ایدوب ایکی
یانلرنده برر کمسنه اولمغین اردنه کچوب قلج چیقاره جق محلده کوزمك اوکنده شمشك کبی آتشدن بر عظیم
علو چیقوب بنی یاقمق ایستدکده قورقدن الیله کوزمی قپادیغمده رسول علیه السلام باقوب یانمه کل دیوب
واردیغمده مبارك الیله کوکسمی صغاوب (اللهم اعذه) دیو دعا ایتدکده قلبمدن عداوت کیدوب محبت
طولوب بابام حیاتنده اولوب کفار طرفنده اولسه رسول الله یولنده انی قتل ایتمك جائز ایدی جنکدنصکره
رسول علیه السلام چادرلرینه کیروب بندخی کیردیکمده قلبمدن کیچنی جمله بکا خبر ویردکده تکرار ایمانه کلوب
یا رسول الله بنمچون استغفار ایله دیدیکمده (غفر الله لك) دیو دعا ایتدیلر (معجزه) کتب سیرده اولان
تفصیلك اجمالی بودرکه مسلمانلر طاغلوب بعد الندا اوز نفر کمسنه حضرت رسولك یاننه جمع اولوب کفارله جنکه
باشلندقده رسول علیه السلام یردن بر قبضه خرده طاش یا طپراق یا طاشله طپراق الدیروب یاخود بندکاری
دلدل امر شریفلریله دیزچوکوب یاخود برکسنهیه سویلدکلرنده حکمت قادر ایله قاتر ایشیدوب دیزچوکوب
رسول علیه السلام مبارك الیله آلوب علی کل حال (شاهت الوجوه حم لا ینصرون) دیو کفار طرفنه صاچدقده
امر حق ایله هر بر کافرك کوزی واغزی توزله طولوب اندن ماعدا جمله کافرلر کولك یوزندن دمور لکن اوستنه
شدتله سوربنوردمور زنجیر آوازی کبی صدای هولناك ایشتمکین زهرهلری چاك اوله یازوب کمال خوفله
بالاضطرار تار مار اولدیلر بو معجزهنك نظیری غزوۀ بدرده دخی واقع اولمشدی نتکیم بر جزء مقدم تفصیل
اولنمشدر (معجزه) مرویدرکه رسول علیه السلام کافرلره طپراق آتدقده کوکدن بش بیك یا سکز بیك
یا اون التی بیك ملك قزل یا یشل دابند صارنوب طیلسانلر ارقهسنه صالیویروب آق آتلره بنمش انسان صورتلرنده
کافرلره کورینوب ملعونلری فی الحال صیوب طاغتدیلر ابن عباس واکثر علما غزای بدردن غیری غزالرده
ملائکه جنك ایتمیوب همان تقویت قلوب مؤمنین وتخویف مشرکین ایچون حاضر اولورلردی دیوب لکن
نیجه علماء محققین بدردهکی کبی غزای احد وغزای حنینده دخی ملائکه جنك ایتدکاری مقرردر دیمشلر
اوزمانده کفره طرفندن اولنلرك برندن مرویدرکه رسول علیه السلام اتدیغی طپراقدن هر بریمزك کوزلری
طولوب خوفدن یورکزی خفقان طوتوب یرایله کولك اراسنده بی حد آتلو کمسنهلر کورینوب (شاهت
الوجوه ارجعوا) دیو بزه سویلیوب عسکر رسول انلرك ایچنده آز کورینوب خوفزدن انلره باقمغه قادر
اولمیوب هر شجر وحجر بزی طلب ایدر بر آتلو بهادر ارصانوب قاچدق حقیقتده بزی قیرن انلر ایدی دیمشلر
(معجزه) مرویدرکه عابد بن عمرك یوزی مجروح اولوب یوزندن کوکسنه قان روان اولدقده رسول علیه
السلام یوزندن وکوکسندن قانی مبارك اللریله سیلدکده اللری طوقندیغی یرلك نشانی آت آلننده کی نشان کبی
اوپ اوزون بللو طوروب قالدی (فائده) تفاسیرده وسیرده محرردرکه رسول علیه السلام ابتدا بوغزایه
توجه ایتدکده اشراف صحابهدن بری عسکر اسلامك چوقلغنی کوروب کمال سرورندن غروره کلوب بوکون
قلت جهتندن مغلوب اولمز دیدکده رسول علیه السلام ایشیدوب حضرت حقه توکل ایتمدیکنه محزون
اولوب فی الحقیقه جنك ابتداسنده ظاهرا ایریشن انکسار وملال اول کلام سببیله جناب حقدن تأدیب
وکوشمال ایدی نتکیم قرآنده بیان بیورلمشدرکه (ولقد نصرکم الله فی مواطن کثیرة ویوم حنین اذ اعجبتکم کثرتکم

فلم تغن عنكم شيئا وضاقت عليكم الارض بما رحبت ثم وليتم مدبرين ثم انزل الله سكينته على رسوله
وعلى المؤمنين وانزل جنودا لم تروها وعذب الذين كفروا وذلك جزآء الكافرين ثم يتوب الله من بعد ذلك على
من يشاء والله غفور رحيم) (فصل در غزوهٔ طائف) كتب سيرده محرردركه غزوهٔ حنينده فرار ايدن كفار
هوازن وثقيفك اكثرى مكه يه اوچ قوناق يرده حنين واديسنه قريب قديمدن ولايتلرى اولان طائف شهرنك
حصارنه كيروب منجنيقلر قوروب مقدما برييللق جميع مهمات طولدروب رسول عليه السلام كلدكده قلعه يه
يقين قونوب كافرلر اوق صربدكارنده مسلمانلرك برقاچى مجروح واون ايكيسى بى روح اولدقده تبديل مكان
ايدوب اون سكز يا اون بش يا يكرميدن زياده جه ياتمام قرق كون محاصره اولنوب طرفيندن اوق آتمغله
محكم جنك اولوب مسلمانلر دخى منجنيق قوروب كافرلره اتوب امر رسولله مسلمانلر كفاره جفاء شهرلك
باغلرينك اصمه لرينى كسوب جمله سن ويران ايدركن كافرلر يلواروب الله ايچون فراغت ايلك ديدكارنده
رسول عليه السلام نولا شمدنكيروالله ايچون واز كلدك ديديلر بعده رسول عليه السلام قلعه دن بزه كلان
قوللر آزاد اولسونلر ديوندا ايتدردكده ايچروده اولنلردن يكرمى اوچ قول كنديلرينى اشاغه صارقدوب
كلدكلرنده حضرت رسول عليه السلام جمله سن آزاد ايدوب كافرلر انجق ديدلر اويله ده فتح مقدر دكل ايدوكنى
حضرت رسول عليه السلام بر واقعه لرى تعبيرندن بيلوب امر شريفلريله حضرت عمر شمدنكيروكوچدر
ديوندا ايتدكده مسلمانلر ايشيدوب يا رسول الله فتح اولمدن نيجه كيده لم ديوب حضرت رسول عليه السلام
امدى يارين جنك ايدلك ديوب ايرتسى جنك ايتدكارنده نيجه سى مجروح اولوب ابو سفيانك بر كوزى چيقوب
حضرت رسول عليه السلام بز كوچرز ان شاء الله ديدكده مسلمانلر صفاى قلبله كوچوب رسول عليه السلام
انلرك تغير رأيلرينه تبسم ايدوب جمله اصحابله (لا اله الا الله وحده صدق وعده ونصر عبده وهزم الاحزاب
وحده آيبون تائبون عابدون لربنا حامدون) ديه رك يوله كيرديلر بو غزاده حضرت رسول يانده اولان
مسلمانلردن اون ايكى كمسنه شهيد اولوب ينه بو غزاده اطراف واكنافه بعض سردارلر كوندروب بتخانه لرى
ييقوب ياقوب نيجه اسيرلر كتوروب مسلمانلردن بعضيلر دخى شهيد اولمشدى بو غزاده واقع اولان معجزاتك
مشهورلرى بونلردركه ذكر اولنور (معجزه) مرويدركه رسول عليه السلام طائفدن كوچدكده مسلمانلر
يا رسول الله ثقيف قومنه بددعا ايله ديوب انلر دخى (اللهم اهد ثقيفا وائت بهم) يعنى يارب ثقيفه هدايت ايله
دخى آنلرى بزه كتور ديوب واقعا هجرتك طقوزنجى ييلنك رمضاننده تفصيله محتاج وجهله جمله سى مسلمان
اولوب مدينه ده حضرت رسوله ايلچيلرى كلدى (معجزه) مرويدركه طائفدن كوچدكده بركيجه حضرت
رسوله اويقو غلبه ايدوب يولده يوروركن بر يولك اغاجه يقلاشوب مبارك يوزلرى اكا طوقنوب ضرر مقرر
اولدقده بامر حق اغاج ايكى شق اولغين رسول عليه السلام بندكارى طوارلريله انك اراسندن سلامتله كچوب
بعده اول اغاج شويله آيرلمش قالدى (معجزه) مرويدركه تقسيم غنيمتده ذو الخويصره آدلو كمسنه حضرت
رسوله عدالت ايتمدك ديوب حضرت عمر يا رسول الله بونى قتل ايده لم ديدكده رسول عليه السلام (لا دعوه
فانه سيكون له شيعة يتعمقون فى الدين حتى يخرجوا منه كما يخرج السهم من الرمية) ديديلر واقعا اول كمسنه
حضرت على خلافتنده ظهور ايدن خوارج طائفه سنك سردار مردارى اولمشدى (تتمه) مرويدركه
رسول عليه السلام غزوهٔ حنين وطائفده حاصل اولان اموال غنيمتده اوغلانجقلردن وعورتلردن جمله التى
بيك عدد اسيرلرى ويكرمى درت بيك دوه يى وقرق بيكدن زياده قيونى ودرت بيك يا قرق بيك اوقيه كوموشكه
هر اوقيه قرق درهمدر والتى بيك برده واحرامى مكه يه يارم قوناق يرده جعرانه نام محلده مقدما حفظ ايتديروب
ماه ذى القعده نك بشنده انده واروب اسيرلرى عسكره تقسيم ايدوب لكن سابقا صيدنوب قاچوب اشبو اسيرلرك
ومالارك صاحبلرى اولان هوازن قبيله سنك ايمانه كلمزينه اون اوچ كون منتظر طوردقلرنده واقعا قوم
هوازن ايمانه كلوب مال وعياللرينى طلب ايچون آدملر كوندروب رسول عليه السلام عسكر بزلك
احتياجلرين كوردمز يا اسيرلرى يا مالارى اختيار ايلكز ديوب انلر دخى اسيرلرى ديدكلرنده رسول عليه
السلام جمله اسيرلرى صاحبلرى رضالريله الوب آزاد ايدوب بعده سائر اموال غنيمتى تفصيله محتاج طريقله
تقسيم ايدوب اون دردنجى كون مكه يه واروب عمره ايدوب اوكيجه دونوب كلوب بعده مدينه يه توجه ايتديلر

(باب ثانى عشر در انقطاع غزوات رسول عليه السلام)

بالذات سفر ايدوب كفارله جنك ايتدكارى غزالر تمام اولدقدنصكره وفاتلرينه دك واقع اولان احوال بى حد
وپايان اولوب الكن ايچلرندن معظمات امورك كمال اجمالى بودركه اولا غزوهٔ طائفدن دونوب مدينه يه
كلدكلرندنصكره بعض قبائل عربى غارت ايتمكه درت بش دفعه بلوك چيقوب كوندروب بعده قبائل عرب
فرقه فرقه ايمانه كلمكه باشلديلر (فصل در تتابع وفود) مرويدركه حضرت رسوله نبوتلرندن فتح مكه يه دك
يكرمى بر ييل ايچنده قبائل عربدن ازمنهٔ متفرقه ده كاه آحاد كاه عشيرات كاه دخى زياده كاه بتون بر قبيله كاه
بعض قبيله ايمانه كلمك واقع اولوب لكن اكثر قبائل عرب اشرف طوائف اولان قريش ايله محمدك حاللرينه
منجر اولوراكا كوره عمل ايده لم ديو منتظر ايديلر مكه فتح اولوب كبار قبائل عربه رسول عليه السلام غالب
اولدقده الحق حق پيغمبر ايمش ديو اكثر قبائل عرب انقيادا تمكين فتح مكه دنصكره بعض قبيله لر كلوب
انقيادا تمكه باشلديلر لكن باقى قبائل وجماعات كثيره كبى كنديلرى كيمينك خبر ايمان وتعلم شرع وقرآن ايچون
ايلچيلرى كلمك تبوك غزاسندن مقدم يا مؤخر هجرتك طقوزنجى ييلى ايچنده واقع اولوب التمش عدددن زياده
قبيله لردن برقاچينك كنديلرى وسائرلرينك ايلچيلك طريقيله بعض جماعتلرى كلمكين بو سنهٔ حسنه يه سنة
الوفود ديدلر زيرا عربجه ايلچيه وفد ديرلر (اذا جاء نصر الله والفتح ورأيت الناس يدخلون فى دين الله افواجا)
آيتندن مراد بو قصه در* مرويدركه ديار يمن وحجاز وشام ونجد وعراق عرب وبعض ممالكده اولان جميع
قبائل عربك اكثرى اوقات متفرقه ده ايمانه كلوب كفر اوزره باقى قلانلر همان برقاچ قبيله ايديلر اشبو
ايمانه كلان قبيله لرك دخى بعضلرى حضرت رسولك وفاتلرندنصكره مرتد اولوب حضرت ابو بكر خلافتنده
بعضلرى ينه ايمانه كلمشلردر نتكيم اشاغيده تفصيل اولنور (فصل در غزوهٔ تبوك) كه هر وجهله مضايقه
زمانته راست كلمكين غزوهٔ عسره ديو مشهور اولمشدى اكرچه بو غزوه ده جنك اولمامشدر الكن امر عظيم
وآخر غزوات رسول كريم اولمغين ذكر اولندى* پس اجمالا معلوم اوله كه قيصر روم اولان هرقل حضرت
رسولك نبوتن وقبائل عربه غلبه سن ايشتدكده اوزرينه عسكر كوندرمك تدارك ايتدوكى مسموع
شريف اولدقده حددن زياده اسى وجميع لوازم سفر مضايقه سى زمانى اولمغين رسول عليه السلام ناچار سفر
تداركنه باشليوب اكثر صحابه برر مقدار موجود مالارين كتوروب حضرت عثمان اون بيك التون ونيجه
دوه وآت ويروب حضرت رسول عليه السلام اكا عظيم خيردعا ايدوب ايمانه كلان قبائل عربه خبر كوندروب
اوتوز بيك يا قرق بيك يا يتمش بيك عسكر واون بيك آت ايله هجرتك طقوزنده ماه رجبده مدينه دن چيقوب
اون نفر كمسنه بر دوه يه بنوب يولده غايت صوسزلق چكوب حتى بعض كمسنه لر دوه بوغازليوب اطفاء آتش
عطش ايچون بغرصقلرين صيقوب صوينى ايچرلردى بو حالله مدينه ايله دمشق شام مابيننك نصفنده تبوك نام
مكانه واروب يكرمى كون مقدارى آنده طوروب قدس حاكمى يوحنا وشام يانده جربا ايله اذرعا حاكملرى كلوب
حضرت رسوله سرفرو ايدوب خراج ويروب امان نامه آلوب كتديلر رسول عليه السلام تبوكده جمله يكرمى
كون مقدارى طوروب هرقل طرفندن نام ونشان عيان اولمامغين دونوب مدينه يه كلديلر اشبو سفرده
حضرت رسولدن وافر معجزات ظهور ايتمشدر كتب سيرده اولان مشهورلرى بودركه ذكر اولنور (معجزه)
مرويدركه يولده كيدركن صالح پيغمبرك هلاك اولان قومى ثمود ولايتلرينه قونوب قيولرينك صوينى ايچمكز
وبو كيجه يولداشسز بركمسنه يالكز طشره چقمسون ديوب بركمسنه قضاء حاجته چيقدقده بوغازى صيقلوب
صرع اولوب حضرت رسوله كتوردكارنده دعا ايتمكين شفا بولدى برى دخى كندو دوه سين ارامغه چيقدقده
محكم يل اسوب بونى قالدوب چاق قبيلهٔ بنى طى طاغلرينه براغوب حضرت رسول مدينه يه كلدكده بنى طى
اول كمسنه يى حضرت رسوله كتورديلر (معجزه) منتقى آدلو كتابده ولايت قوم ثمود اولان حجر نام منزلده
حضرت رسول عليه السلام بو كيجه محكم يل اسه كركدر هيچ بريكز يرندن قالقمسون دوه سى اولان
كمسنه انى محكم بغلاسون ديوب واقعا غايت محكم يل اسوب اتفاقا بر كمسنه قالقدقده يل انى قالدوب چاق
بنى طى طاغلرينه براقدى دينوب لكن صحيح مسلمده بو معجزه تبوكده واقع اولدى ديو مسند كوردر (معجزه)
مرويدركه قوم ثمود ولايتندن كوچوب بريره قونوب عسكر صوسزلقدن شكايت ايتدكارنده رسول عليه

السلام دعایه باشلیوب هوا آچقلق ایکن دعا تمام اولمدین فی الحال بولتلر کلوب عظیم یغمور یاغوب جمیع
عسکر قربه لرین طولدردیلر (معجزه) مرویدرکه یولده بعض کمسنه لر برر ایکیشر قالوب ابوذرك دخی دوه‌سی
یورمز اولدقده براغوب اسبابنی اموزینه الوب یا کزجه کلوب یتشدکده (رحم الله اباذر یمشی وحده
ویموت وحده ویبعث وحده) دیو بیوردیلر واقعا چاق حضرت عثمان خلافتنده تفصیله محتاج وجهله برتنها
صحراده وفات ایتدکده یاننده خاتونیله برخدمتکارندن غیری برکمسنه اولیوب وصیتی اوزره غسل وتکفین
ایدوب یول اوزرنده قودقلرنده صحابه دن ابن مسعودله برجماعت بریردن کلورکن راست کلوب نمازین
قیلوب دفن ایتدیلر (معجزه) مرویدرکه یولده حضرت رسولك بندیکی ناقه یاوی قیلنوب صحابه آنی ارامغه
کتدکلرنده زید بن اللصیت آدلو برمنافق محمد غیبدن خبرویررکن دوه‌سی نه یرده ایدوکنی نیچون بلمز دیدکده
رسول علیه السلام اعلام حقله آنك بوسوزنی بیلوب برکمسنه بنمچون بویله سویلدی الله حقیچون بن انجق
الله بلدردیکنی بیلورم تحقیق بکا الله تعالی ناقه‌مك یرینی شمدی بلدردی ایشته فلان وادیده دربولاری
براغاجه ایلشوب طورردیوب واقعا اووجهله بولدیلر معالم التنزیلده اشبو معجزه چاق غزوۀ بنی المصطلقده
واقع اولدی دیو مذکوردر (معجزه) مرویدرکه رسول علیه السلام یارین ان شاء الله قوشلق زماننده تبوك
پیکارینه واررسز بن وارمینجه برکمسنه اندن صو المسون دیوب اتفاق ایکی کمسنه مقدم واروب صو الوب
رسول علیه السلام واروب خبر الدقده پیکارك صوینی غایت آز اولمغین کوجله برمقدارجه صو جمع ایتدیروب
مبارك یوزلرینی واللرینی یویوب اول صوینی پیکاره دوکدردکده پیکار قینایوب طاشوب جمله عسکره مع زیاده
وفا ایتدی (معجزه) مرویدرکه رسول علیه السلام خالد بن الولیدی تبوکدن درتیوز یکرمی برآتلو
عسکرایله هرقل طرفندن شامه بش منزل یرده دومة الجندل ولایتنك بکی اولوب عرب طائفه سندن اکیدر
ابن عبد الملك اوزرینه کوندروب خالد دخی یارسول الله بنی کلب قبیله سی ولایتندن بو قدر آز عسکرایله
نیجه کیجه بیلورم دیوب رسول علیه السلام دخی سن اکیدری کیجه بیان صغری ویبان حماری شکارینه
چقمش بولورسن دیوب خالد کیدوب اکیدرك حصاری یاننه واردقده غایت لطیف آی ایدنلغنده اکیدری
همان برقاچ آتلوایله شکاره چیقمش بولوب اکیدری طوتوب برادری حسان جنکده قتل اولنوب
یولداشلری قلعه یه قاچوب بعده خالد اکیدرله قلعه یه واروب اکیدرك مصاد آدلو برادری دخی قلعه ده
اولمغین امانله قلعه یی آچدیروب اکیدر خالده ایکی بیك دوه سکز یوز آت درتیوز جبه درتیوز کوندر
ویروب صلح اولوب بعده خالد اکیدرله مصادی حضرت رسوله کتوروب خراجکزارلغی قبول ایدوب
امان نامه الوب اجازتله ولایتلرینه کتدیلر (معجزه) مرویدرکه تبوکده برکیجه برعظیم یل اسوب رسول علیه
السلام (هذا لموت منافق عظیم النفاق) دیوب واقعا مدینه یه کلدکلرنده بعینه اوکیجه ده برنامدار منافق
وفات ایتمش بولدیلر (معجزه) مرویدرکه یولده بروادیده بریردن ایکی اوچ کمسنه یه انجق وفا ایده جك
قدر غایت آز صو چیقوب رسول علیه السلام بن وارمزدن اول کمسنه آندن صو المسون دیوب منافقلرك
بعضی واروب اولانجه صوینی الدقلرنده رسول علیه السلام قاقیوب بعده اشاغه اینوب مبارك الیله برمقدار
صو جمع ایدوب اللرینی یویوب ایچنه دوکدکده صدای رعد کبی عظیم آوازله صو قینایوب طاشوب جمله عسکر
مستوفی صولاندیلر (معجزه) صحیح مسلمده مرویدرکه غزوۀ تبوکده ذخیره نك غایت مضایقه سندن عسکر
بیحساب عظیم اضطراب ایده اولمغین رسول علیه السلام مسلمانلرك اولانجه آزقلری بقیه لرینی کتوردوب برسفره
اوستنه غایت آزسنه جمع اولدقده برکت ویرلکه دعا ایدوب (خذوا فی اوعیتکم) دیو بیوردقده مسلمانلر
قابلرین کتوروب هر بریسی مرادنجه تمام طولدروب عسکر ایچنده قابی طولمامش برکمسنه قالمدی حضرت
رسول علیه السلام بو معجزه یی کوروب (اشهد ان لا اله الا الله وانی رسول الله لا یلقی الله بهما عبد غیر شاك فیحجز
عن الجنة) دیو بیوردی (فصل درحج رسول علیه السلام) بو حجه رسول علیه السلام وفاتلری قریب
اولدیغنی مقدما بیلمکین عرفاتده خطبه اوقورکن خلقله وداعلشدیکیچون اکا حجة الوداع دیرلر حجك ابتدا
فرضیتی زماننده عظماء علماء اسلاف واخلاف کلی اختلاف ایدوب هجرتك التنجی یا بشنجی یا طقوزنجی یا سکزنجی
یا یدنجی یلنده واقع اولمشدر رسول علیه السلام قبل النبوه مکه ده نافله طریقیله قاچ حج ایتدوکی معلوم

اولیوب اما بعد النبوه وقبل الهجره مکه ده ایکن نافله طریقیله حج ایتدیکنده اوایتدیکی تقدیرجه برکره یا ایکی
کره ایتدیکنده دخی اختلاف اولنوب لکن بعد الهجره مکۀ مکرمه کفار قریش ضبطنده اولمغین وجمله اوقات
شریفه لری غزایه ودعوت دین خدایه مصروف وجل همتلری آنلره معطوف اولمغین وفاتلرینه دك همان
برکره میسر اولدیغی کتب سیرده محقق ومقرردر آنك کیفیتنده اولان تفصیلك کمال اجمالی بودرکه هجرتك
اونجی سنه سی ذی القعده سنده حجه کیده جکلرینی خلقه اعلام ایتدکلرنده تبرکایله کتمك ایچون قبائل
عربدن وافرکمسنه کلوب جمله طقسان بیك یا یوزاون درت بیك یا دخی زیاده یا جمله قرق بیك کمسنه ایله
وکندولرینك طقوز خاتونلریله بیله مکه یه عزم ایدوب کندولر بندیکی ناقه اوستنده مجرد تواضع الله انجق درت
اقجه دکررخت اولوب خضوع وخشوع وصفاء قلب وخاطردن فکر ما سوی اللهی سلب ایله مکه یه واروب
جمعه کونی اولان عرفه کوننده حجاج هدایت منهاج رحمت محتاج ایله عرفاتده طوروب کندولر جبل رحمته
چیقوب ادعیۀ شریفه ونصایح لطیفه ایله خطبۀ عظیمة الرتبه اوقیوب مهمات دین اسلامی بالتمام اعلام ایدوب
دعالرینك بری بودرکه تیمناً ذکر اولندی (اللهم انك تسمع کلامی وتری مکانی وتعلم سری وعلانیتی ولا یخفی علیك
شئ من امری انا البائس الفقیر المستغیث المستجیر الوجل المشفق المقر المعترف بذنوبه اسألك مسئلة المسکین
وابتهل الیك ابتهال المذنب الذلیل وادعوك دعاء الخائف الضریر من خضعت لك رقبته وفاضت لك عیناه وذل
جسده ورغم انفه لك اللهم لا تجعلنی بدعائك رب شقیا وکن بی رؤفا رحیما یا خیر المسئولین ویا خیر المعطین)
اثناء خطبه ده (الیوم اکملت لکم دینکم واتممت علیکم نعمتی ورضیت لکم الاسلام دینا) آیت کریمه سی نزول
ایدوب هیبت وحی رب العزتدن حضرت رسولك بندیکی ناقه غرق عرق اولوب بیلی قیرلمغه یقلاشوب عاقبت
دیزچوکدی مرویدرکه رسول علیه السلام عرفه کیجه سی جمیع امتلرینه رحمت ومغفرت اولمغه دعا ایدوب
حقوق ناسدن غیری کناهلری باغشلادم دیو وحی کلوب یارب دیلرسك مظلومه جنتده عوض ایدوب ظالمی
یارلغارسن دیو دعا ایدوب لکن اول کیجه وحی کلمیوب ایرتسی مزدلفه ده تکرار دعا ایتدکده علی ما هو المأمول
قبول اولدیغنه وحی الهی وصول بولدقده مرادی حصولنه حضرت رسول شادان وخندان اولوب سببی
صورلدقده امتم حقنده دعامك قبولنی ابلیس بیلوب غم واضطرابندن بکا اویل وهلاك دیو باشنه خاك
صاچدیغنه خندان اولدم دیو بیان بیوردیلر مناسك حج تمام اولدقده ینه ماه ذی الحجه ایچنده مدینه یه کلدیلر
(معجزه) اشبو حج شریف سفرنده نیجه معجزات ظهور ایدوب اعظم واغربی بودرکه حضرت رسوله قبیلۀ
یمامه دن طوغدیغی کون براوغلانجق کتوریلوب دعا رجا اولندقده اکا بن کیم دیوب انت رسول الله دیو
سویلدکده رسول علیه السلام (صدقت بارك الله فیك) دیوب بعده اول اوغلانجق عادتجه سویلیه جك یاشه
وارنجه ارتق برسوز سویلمیوب حقنده بارك الله فیك دیو بیورلمغین مبارك الیمامه دیو مشهور والسنه‌ده نامده
مذکور اولدی (فصل درظهور متنبیان) کتب حدیثده رسول علیه السلام (لا تقوم الساعة حتی یخرج
ثلاثون دجالا کلهم یدعی النبوة) دیمشدر دینوب واقعا اشبو کذابلر ظهورینك ابتداسی حیات رسولده واقع
اولوب کتب سیرده محرردرکه رسول علیه السلام حجة الوداعدن مدینه یه کلدکده خسته اولوب بعده صحت
بولوب بعده مرض موت ظهور ایتدی * پس دیار عربده سابقا اوچ کمسنه برر ولایتده دعوای نبوته باشلیوب
خلق اضلاله سعی ایدرکن حضرت رسولك اقدلکی خسته لکلری ایشیدلدکده ولایتلری خلقنی کندولره تابع
ایتدیلر بریسی ولایت یمنده قبائل عربدن بنی عنس طائفه سندن اسمی عبهله لقبی اسود عنسی ایدیکه یوزینه
نقاب اورتدیکیچون ذو الخمار یاخود طوردیدیکی زمانده طورد برحماری اولمغین ذو الحمار دیمکله اشتهار
بولمشدی خلق ایچنده واقع اولان اموری خبرویروب انواع سحر وحیله تعلیم ایدر شهیق وشریق آدلو ایکی
جنی بوکا مقارن ومعاون اولمغین بکا شو مقوله ایکی ملك کلوردیو حاشا دعوای نبوت ایدوب بعض عرب
قبیله لری مرتد اولوب بوکا تابع اولمغین حضرت رسول طرفندن ولایت یمن حاکمی اولان باذان فارسی وفات
ایتدکده اسود کذاب حاکمدن خالی اولان یمنه مسلط ووالی اولوب جبر وقهرله باذانك خاتونن یاخود شهر بن
باذانی قتل ایدوب آنك خاتونن الوب رسول علیه السلام ایشتدکده بعض صحابه وسائر مسلمینه اسودله جنك
ایده‌سز دیو مفصل خبرکوندروب جمله مدت ظهورندن درت آی کچدکده خاتونی معرفتیله فیروز دیلمی ایله

برکسنه دخی آنک خنزیر خانه سی دیوارنی اردندن دلوب کیروب اسود لعین سرخوش وبیهوش یاتورکن آوازنی بکیجیلر اشتماملک ایچون سرکفراسرین اللریله محکم بوروب بوزنی اکسه سنه چویروب بعده کسوب طشره چیقاروب تابع اولان کفارطاغلوب مدینه ده رسول علیه السلام بوکیجه اسودی فیروزدیلمی قتل ایندی دیوب ایرتسی رسول علیه السلام وفات ایدوب بعده اسودلک عینیله اوکیجه قتل اولندیغی خبری کلوب معجزهٔ رسول ظهور ایندی * ایکنجی مسیلمهٔ کذاب ایدیکه مقدما قبیله سیله کلوب حضرت رسوله بولشوب یمنه وارد قده حضرت رسول علیه السلام حیاتده ایکن دعوای نبوت ایدوب قرآن عظیم سوره لرندن انا اعطیناک الم تریه والنازعاته حاشا نظیره لر شکلنده بعض کلمات سویلیوب سفهایاینانوب لکن بین البلغا رسوای اولدی (محرره) مقلدبکز مزاصلااصیله * اولورسه دخی بیک تلبیس وحیله * بکا بوسوزلری جبرائیل کتوروب محمدله ایکیمزی نبوتده شریک ایندی دیو هرزه سویلیوب طاوق یمرطه سن نشادر ایله سرکه ایچنده یومشادوب بعده اغزی طار برشیشه یه قویوب اوزرینه صوغوق صودوکوب یمرطه قاتیلنوب بنم نبوتمه معجزه بودر دیوب کندو قبیله سی اولان بنی حنیفه احمقلرینی اینادروب بعدزمان خلقه خوش کلمکیچون نمازلک فرضیتی قالدیدی وزنا وشرب خمر حلال اولدی دیوب بعداهل هوایی اغوا ایدوب کندویه طابع وکمال محبت واعتقادله تابع ایندی * اوچنجیسی بنی تمیم قبیله سنده سجاح آدلو عورت ایدیکه مسیلمه ایله جنکه عسکر چکوب وارد قده مسیلمه آنی نکاحلنوب مهر مقابله سنده ایسو نماز یله صباح نمازندن توابعنی معاف ایدوب حضرت رسول علیه السلام وفات ایدوب ابو بکر خلیفه اولدقده مسیلمه ایله جنکه خالد بن الولیدی سردار ایدوب کوندروب تفصیله محتاج وجهله نیجه دفعه عظیم جنکلر اولوب عاقبت مسیلمه قتل اولنوب سجاح طوتلوب توبهٔ صحیحه ایله ایمانه کلوب معاویه خلافتنده دلک حیاتده ایدی * دردنجیسی بنی اسد قبیله سندن طلیحه نام کمسنه ایدیکه بیک کمسنه ایله بالکز جنک ایتمکه قادر غایت بهادر اولوب مقدما حضرت رسوله بولشوب ایمانه کلوب برینه وارد قده دعوای نبوت ایدوب محمده جبرائیل کلدیکی کبی بکا دخی ذوالنون آدلو برملک کلور دیوب کندو قبیله سنی وبنی فزاره قبیله سنی تابع ایدوب حضرت ابو بکرک سرداری خالد ابن الولید مسیلمه ایله جنکدن مقدم طلیحه ایله محکم جنک ایدوب عاقبت توابعنی طوتوب آتشه یاقوب طلیحه شامه قاچوب حضرت عمر خلافتنده جان ودلدن ایمانه کلوب حج ایدوب مسلمانلرله عجم سفرینه کیدوب آنده عظیم جنکلر ایدوب عاقبت نهاوند جنکنده شهید اولدی (فصل درختم نزول قرآن) کتب معتبره ده مذکوردرکه رسول کریمه قرآن عظیم اقتضاء حکمت رب العزت ایله سوره سوره آیه آیه یکرمی اوچ ییله دک نازل وواصل اولدی ابتدا نزول ایدن بعضلر قولنجه سورهٔ فاتحه بعضلر قولنجه سورهٔ یاایها المدثر اولوب لکن قول اصح اوزره اقرأ اولی اولوب آخر نزول ایدن بتون سوره اذا جاء نصر الله سوره سیدرکه حجة الوداعده منی ده نزول ایدوب (فسبح بحمد ربک واستغفره) آیتیله حضرت رسولک وفاتی یاقلشدیغنه اشارت اولنمشدر اما جمیع قرآندن آخر نازل اولان آیت اتفاق علما اوزره (واتقوا یوما ترجعون فیه الی الله ثم توفی کل نفس ما کسبت وهم لایظلمون) آیتی ایدیکه جبرائیل علیه السلام آنی کتوردکده سورهٔ بقره ده ایکیوز سکسانیجی آیت باشنه قویکز دیوب بوندنصکره رسول علیه السلام یکرمی برکون یاسکسان برکون یاهمان یدی کون یاهمان اوچ ساعت حیاتده اولدی * ابن عباس بومعنایی حکایت ایدوب (ختم الوحی بالوعید) یعنی وحی رب مجید تخویف وتهدید ایله ختم اولدی دیوب بکاءشدید ایندی

(باب ثالث عشر در وفات رسول علیه السلام)

بوقصهٔ مورثة الغصه اوحش مصائب عظمی ادهش نوائب کبری اولوب نیران بیانی ایله خامه ونامه وزبان سوزان اولمغله جای کمان دکلدر (نظم) دل وجان طولدی قان بوواقعه دن * تیره اولدی جهان بوواقعه دن * ایلدی دوزخ وجنان افغان * هم طقوز آسمان بوواقعه دن * کلدی فریاده پرده وکوکده * ملک وانس وجان بوواقعه دن (نثر) کتب سیرده اولان تفصیلک کال اجمالی بودرکه هجرتک اون برنجی ییلی صفرینک یکرمی طقوزنجی یا یکرمی سکزنجی کونی یا ربیع الاولک اول کونی حضرت رسوله حرارت عظیمه وصداع ایله حمی عارض اولوب حتی شدت وجعدن احیانا غشی اولوب شهادت ثوابی دخی حاصل اولمغیچون

سابقا خیبر غزاسنده بریان ایچنده یدکلری زهر دخی حکمت حقله حرکت ایدوب جمله اون اوچ یا اون ایکی یا اون درت یا اون سکز کون خسته اولوب حضرت عائشه حجره سنده یاتوب مدت مزبوره ده برقاچ کره مسجد شریفلرینه چیقوب اصحابله حلاللشوب وافر نصیحتلر ایدوب مسجد شریفده وحجرهٔ منیفده تفصیله محتاج قولا وفعلا نیجه امور ظهور ایدوب جمله دن حضرت ابو بکری امامته تعیین وکندولرک تجهیز وتکفین ودفنلری احوالنی تعلیم وتبیین ایندیلر ودخی (الصلوة وماملکت ایمانکم) دیو دائما سویلیوب حتی بر روایتده آخر کلاملری دخی بو اولدی یعنی نمازه مداومت ایدوب قوللریکزی وجاریه لریکزی خوش طوتک دیمکدر ودخی اوچ کون دلک هر کون جبرائیل علیه السلام کلوب الله تعالی سلام ایدوب حالک صورردیوب اوچنجی کون انسان صورتنده ملک الموت کلوب اجازتله ایچرو کیروب سویلشورکن جبرائیل علیه السلام کلوب حضرت رسول علیه السلام انکله وافر سویلشوب امتی احوالنی صوروب تمام مرادلرنجه جواب الدقلرنده شمدنکیرو روحمی قبض ایله دیو عزرائیله اجازت ویردکده حضرت عائشه نک کوکسنه طیانمش ایکن صحیحینده مذکور اولدیغی اوزره آخر کلاملری (رب اغفرلی والحقنی بالرفیق الاعلی) کلامی اولوب قول صحیح اوزره ماه ربیع الاولک اون ایکنجی کونی یوم اثنینده وقت زوالده (محرره) مرغ روح رسول رب جهان * عالم قدسه ایلدی طیران (نثر) صلی الله تعالی علیه وعلی روحه وجسده صلوة لم یصل بها علی احد من سواه وآتاه الوسیلة والفضیلة والمقام المحمود الذی وعده ایاه (مرثیه) ای زهجرانت زمین وآسمان بکریسته * جسم وجان خون کشته وروح روان بکریسته * کن فکان چون فالبند وتوجوجانی لاجرم * درعزای تومکان ولامکان بکریسته * نی همین ما خاکیان بهرتو ماتم داشتیم * بلکه رضوان نیز درباغ جنان بکریسته * نی همین صدیق وفاروق وعثمان وعلی * کز برای صدر وبدرکن فکان بکریسته * بلکه ذرات جهان ازعرش وفرش وبر وبحر * اندرین ماتم باشک خونفشان بکریسته * خونکری ای دیده بهرسروری کزماتمش * جبرائیل اندرفلک باقدسیان بکریسته * آدم ونوح وخلیل وموسی وعیسی بهم * ازبرای سید آخرزمان بکریسته * اهل بیت آندم که کریان کشته ازبهر رسول * سنک خار ابردل پردردشان بکریسته * جای آن داردکه بکشایم زدیده جوی خون * اندرین ماتم که ذرات جهان بکریسته (نثر) مدت عمر شریفلری قول اصح اوزره التمش اوچ یاشدرکه قرقنده پیغمبر اولوب اون اوچ ییل مکه ده اون ییل دخی مدینه ده طوردیلر صلی الله علیه وسلم وعلی آله وآتاه من اجل نواله ما لم یخطر بباله (فصل در دفن رسول علیه السلام) مرویدرکه وفات سید کائناته ساکنان زمین وآسمان نالان وکریان اولدیلر حتی اکثر عصابهٔ صحابهٔ ذوی الاصابه مدهوش وبیهوش اولوب برقاچ کونه دک کیمی دلسز کیمی کوترم کیمی سراسیمه اولوب دخی بعض امور صدور ایدوب اولوب بوندنصکره رسول علیه السلام کندو یرلرینه خلیفه اولمغی بللو برکسنه یه صریحا تعیین ایتمامکین مهاجرین وانصار ارا سنده تفصیله محتاج قیل وقال اولدقدنصکره جمله نک رأی واتفاقیله حضرت ابو بکره بیعت اولنوب بعده حضرت رسول علیه السلامی هاتفدن ندا تعلیمیله غسل وتکفین ایدوب بعده جنازهٔ رحمت اندازه لرینه ابتدا ملائکه نماز قیلمق ایچون حجرهٔ حضرت عائشه ده وصیتلری اوزره برقاچ ساعت ترک اولنوب بعده اقربالری بعده سائر صحابه جماعتسز بلوک بلوک منفردا نماز قیلوب صالی کونی بعد الظهر یا کیجه سی یا چهارشنبه کونی یا کیجه سی یا پنجشنبه کونی علی کل حال عادت انبیا اوزره وفات ایتدکلری یرده دفن اولندیلر واقعات وفات رسولک برقاچی مناسبت کلیه ایله باب خصایصده بیان اولنور * مرویدرکه وفات رسوله نه اوزمانده وافر مرثیه عربی دینشدرکه جمله دن بری عمه لری حضرت صفیه بنت عبد المطلب دیدیکیدرکه (نظم) الا یا رسول الله کنت رجاءنا * وکنت بنا برا ولم تک جافیا * وکنت رحیما هادیا ومعلما * لیبک علیک الیوم من کان باکیا * لعمرک ما ابکی النبی لفقده * ولکن لما اخشی من الهرج آتیا * کویت علی قلبی لفقد محمد * وما خفت من بعد النبی المکاویا * افاطم صلی الله رب محمد * علی جدث امسی بیثرب ثاویا * فدا لرسول الله امی وخالتی * وعمی وخالی ثم نفسی ومالیا * صدقت وبلغت الرسالة صادقا * ومت رطیب العود ابلج صافیا * فلو ان رب الناس ابقی نبینا * سعدنا ولکن امره کان ماضیا * علیک من الله السلام تحیة * وادخلت جنات من العدن راضیا (نثر) کریمهٔ عظیمه لری فاطمهٔ سعادتخاتمه یا خود حضرت علی دیمشدر (نظم) صبت علی مصائب لوانها * صبت علی

الايام صرن لياليا * ماذا على من شم تربة احمد * ان لا يشم مدى الزمان غواليا * بنه حضرت فاطمه دينلكه (نظم) نفسى على زفراتها محبوسة * ياليتها خرجت مع الزفرات * لا خير بعدك فى الحياة وانما * ابكى مخافة ان تطول حياتى (نثر) ودخى ديمشدركه (نظم) اذا اشتدّ شوقى زرت قبرك باكيا * انوح واشكى مالا اراك مجاوبى * ايا ساكن الغبراء علمتنى البكاء * وذكرك انسانى جميع المصائب * فان كنت عنى فى التراب مغيبا * فما كنت عن قلبى الحزين بغائب (نثر) حضرت رسولك شاعرى حسان ابن ثابت ياعلى يافاطمه دينلكه (نظم) كنت السواد لناظرى * فعمى عليك الناظر * من شاء بعدك فليمت * فعليك كنت احاذر (معجزه) كتب سيرده ابوذويب الهزليدن مرويدركه حضرت رسول عليه السلامك خستهلكنى قبيله مزده ايشيدوب جمله مز عظيم غمده ايكن بركيجه كوزيمه اويخو كيرميوب وقت سحرده اويويوب اواندقده هاتفدن بوندايى ايشتدمكه (نظم) خطب اجل اناخ بالاسلام * بين النخيل ومقعد الاطام * قبض النبى محمد فعيوننا * تذرى الدموع عليه بالتسجام * ولله در من قال من اهل الكمال (نظم) كان لم يمت حى سواك ولم يقم * على احد الا عليك النوايح * لئن حسنت فيك المراثى بوصفها * لقد حسنت من قبل فيك المدايح

(باب رابع عشر در معجزات رسول اكرم صلى الله عليه وسلم)

اكرچه دلائل نبوت رسول رهنمون حقيقتده حددن بيرون وعددن افزوندر زيرا (لولاك لما خلقت الافلاك) مفهوم منجه جميع ماسوى الله اول حبيب اله ومقرب دركاه ايجون يرادلمغين اون سكز بيك عالمده هرنه وار ايسه لسان قال وحالله حضرت اله عز علاه وجل عن الاشباه وحدانيتنه كواه اولدقلرى كبى نبوت وفضيلت رسول اللهه دخى قالا وحالا شهادتلرى بى اشتباه اولديغندن ماعدا جميع كائناتده ظهورايدن خوارق عادات وانواع حالات معتنيده ارهاصات حضرت سيد السادات واول نتيجهٔ جليله ظهورنه مقدمات اولوب امتلرندن ظهور ايده جك جميع كرامات كندولرك معجزاتندن اولديغى كبى سائر انبيا ومرسلين جناب خدادن رجا ايله محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم امتندن اولدقلر ايچون بلكه حقيقتده جملهسى نور محمديدن يرادلمغين معتنيده جملهسنك معجزاتى دخى معجزات حبيب رب معبوددن معدوددر نتكيم صاحب قصيدهٔ برده بوبرده كشف پرده ايتمشدركه (نظم) وكل آى اتى الرسل الكرام بها * فانما اتصلت من نوره بهم * فانه شمس فضل هم كواكبها * يظهرن انوارها للناس فى الظلم (نثر) لكن معلوم اوله كه جميع دلائل نبوت رسول عليه السلام شريف الاسم ولطيف الجسم جمله اوچ قسمدر بريسى چاق روح پرفتوحلرى يرادلديغندن نبوتلرى بنه دلك * ايكنجيسى نبوتلرندن وفاتلرينه دك * اوچنجيسى وفاتلرندن يوم قيامته دك ظهور ايده جك انواع امور غير محصوردركه اولكى به ارهاصات يعنى مقدمات ايكنجى به واوچنجى به معجزات دينلركه هر برينك بعض حسى بعض عقلى اولوب اشبو اقسام وانواعك افرادى تعدادى ممتنع ومحال وعلم اللهه محالدر لكن مدت نبوتلرنده ظهورايدن جميع معجزات باهرهٔ حسيهٔ ظاهرهلرى بعضلر قولنجه بيك بعضيلر قولنجه اوچ بيك عدد اولوب بعضيلر قولنجه اوچ بيك اولان جميع معجزات وخصايصلرى اولوب بونلردن ماعدا اشرف معجزاتلرى اولان قرأن عظيمده تخمينا التمش بيك معجزات عقليه واردر ديمشلر * پس بوجملهيى بيان خارج دائرهٔ امكان اولمغين جميع كتب سيرده محرراولنلردن انتخاب اوانوب مناسبت كليه ايله ابتداء ولادتلرندن بومحله كلنجه اولان ابواب وفصول فوائد محصولده خصوصا باب غزوائده وافرارهاصات ومعجزات يازيلوب باقيلرينك مشهورلرى بونلردركه كيمى صراحة كيمى اشارة ذكراولنمغه على الترتيب المطبوع شروع اولندى (معجزه) معتبرات متفرقهده اولانك اجمالى بودركه اعظم معجزات وبرهان قرأن كريم عظيم الشاندركه فصحاء ذوى البيان نظم ومعناسنده حيران قالوب بلغاء عرب وفصحاء ذوى الاربدن هر ناثر وناظم وراجز انك برآيتنه نظيره ديمكدن بى مانع وحاجز بالكليه عاجز اولمشلردر ١ وجوه اعجازنده علماء اقوال كثيره ذكرايدوب محصلى بودركه بريسى ايجاز وبلاغتيدركه بركلمهسنى حذف اولنسه ياخارجدن بركلمه زياده اولنسه يالفظا يامعنا صحتنه ياحسننه خلل كلوب ودخى بركلمهسنى بركسنه تبديل ايتمك ديلسه جميع لغات عربده آنك يرينه هر وجهله بدل اوله جق بركلمه بولمغه قادر اولهمز ٢ اسلوب نظمنك غرابتيدركه كلمات عربك نظم ونثرنده

بوطرز خاص معدوم ايدوككى معلوم اولمشدر ٣ نيجه مغيبات ماضيه ومستقبلهيى صحت اوزره اخبار ايتدوكيدركه غيبه اطلاع مقدور بشر اولمامغين كلام الله ايدوكى مقرردر ٤ ايشيدنلر واوقيانلر مادام لذت بولوب بورلسهلر دخى حدّ ذاتنده اوصانمزلر ٥ قرائت واستماع دافع غموم ايدوكى مجرب ومعلوم اولمشدر ٦ اوقوندقده ايشيدنلرك قلبنه هيبت ودهشت عارض اولديغيدركه حتى نيجهلر اول زمانده وفات ايدوب نيجه سركش كافرلر دخى ايمانه كلمشلردر ٧ (لا يأتيه الباطل من بين يديه ولا من خلفه) آيتى مفهومنجه اعداء ديندن معطله وملاحده وقرامطه قرأنك تغيير وتبديلنه ونقض وتحويلنه ومعارضه ومناقضهسنه سعى بليغ وجهد بى دريغ ايتمشلر كن بالكليه محروم ومغموم اولوب لكن سائر كتب الهيهدن توراة وانجيل شريف اكثر مواضعده تغيير وتحريف اولنمشدى ٨ (ولا رطب ولا يابس الا فى كتاب مبين) آيتى مفهومنجه جميع علوم واسرار سنيه واخلاق حميده وكمالات انسانيه ومصالح دينيه ودنيويه واحوال مبدأ ومعادى ومنافع ومضار عبادى على الوجه النافع مشتمل وجامع اولديغيدر نتكيم ديمشلردر (نظم) جميع العلم فى القرأن لكن * تقاصر عنه افهام الرجال (نثر) حسن بصريدن مرويدركه انبيايه نازل اولان صحفك علوم واسرارى توراة وزبور وانجيلده آنلرك علوم واسرارى مع الزياده قرأنده درج اولنمشدر ديمشلردركه هيچ برانسنه بوقدركه فيض الهى به كوره قرأندن آنك استخراجى قابل اولهيه وديمشلردركه قرأنده جميع علوم اولين وآخرين جمع اولوب لكن جملهسنى بيلمك جناب حقه مخصوص اولوب اكثرنى حبيبنه بيلدرمشدر وديمشلردركه لوح محفوظده قرأن عظيمك هر حرفى قاف طاغى قدر بيوك وحروف مقطعه اوزره يازلمش اولوب هر حرفك التنده اولقدر معنالر واردركه جملهسنى همان حضرت پروردكار بيلور * فواتح مسكيهده حضرت امام حسيندن مرويدركه (فى القرأن علم كل شئ وعلم القرأن فى الاحرف التى فى اوائل السور وعلم الحروف فى لام الف) وحضرت عليدن مرويدركه (لوشئت ان اوقر من تفسير الفاتحة سبعين بعيرا لفعلت) بنه اندن مرويدركه (القرأن ظاهره انيق وباطنه عميق لا يفنى عجائبه ولا ينقضى غرائبه) وابن عباسدن مرويدركه (لوضاع لاحدكم عقال بعير لوجده فى القرأن قال الله تعالى ما فرطنا فى الكتاب من شئ) كتاب قانون التأويلده علوم قرأن كلمات قرأن عددنجه يتمش يدى بيك درتيوز اللى درلو علمدركه هر كلمهنك ظهر وبطن وحد ومقطعى اولمغين علوم قرأن دخى درت كره يتمش يدى بيك درتيوز اللى عدد اولوربوز كر اولنان مرتبه مفردات كلماته كورهدر تراكيبنده وارتباطلرنده اولان علومه نظر اولنسه حدّ وحصره مجال محالدر اصل علوم قرأن اوچ قسمدركه توحيد وتذكير واحكامدر مخلوقاتك معرفتى واسما وصفات وافعال ايله خالقك معرفتى اولكيده داخل اولوب وعد ووعيد وجنت ونار وتصفيهٔ ظاهر وباطن ايكنجيدن اولوب جميع تكاليف وبيان منافع ومضار واوامر ونواهى ومندوبات اوچنجيدندر سورهٔ فاتحهده بواوچ قسم موجود اولمغين اسمى ام القرأن اولدى ديو مذكوردر (فائده) كتاب الاتقان فى علوم القرأنده بعض سلفدن قرائت قرأن برنعمت وكرامتدركه حق تعالى آنى بنى آدمه مخصوص ايتمشدر زيرا مرويدركه زمرهٔ ملائكهدن صدور ايتميوب جنس انس برانسدن استماعنه حريصلردر ديوب * مرويدركه كاتب السطور اولان عبد برقصور ايدركه قرأنك جامع اولديغى علوم ظاهره وباطنهنك بر مقدارى تفاسير وفضائل قرأن وخواص علم حروف كتابلرينه ناظر اولنلره نوعما ظاهر اولوركه هزار سعيله بحر بيپايانندن انجق برقطره شمس تابانندن برذره بيان ايده بيلمشلردر يوم قيامتده حضرت رسول عليه السلام منبره چيقوب قرأنى اوقودقده آنده اولان جميع علوم واسرار اول زمانده آشكار اولسه كركدر (معجزه) قرأندنصكره اعظم معجزهلرى شق قمردركه انبيادن برينه ميسر اولميوب عالم علويده تصرف اولمغين جملهسنك معجزاتندن اعجب وافضل ايدوكى مقرردر ديمشلر * كمال اجمالى بودركه نبوت رسولك سكزنجى يا اونجى يلنده مكهده حضرت رسول عليه السلامه بعض كبار قريش اكر صحيح پيغمبر ايسك بزه آيى ايكى پاره ايله ديدكلرنده رسول عليه السلام دعا ايتمكين حكمت حق وقدرت فاعل مطلق ايله آى ايكى شق اولوب هر نصفى برطاغ اوستنده كورنوب بومعجزهٔ عظيمهيى كفار ذوى العناد بى عقل حاشا سحره حمل ايتديلر (نظم) مه نور مى فشاند وسك بانك مى زند * مه را چه جرم خاصيت سك چنين بود (ديكر) ومن يك ذافم مر مريض * يجد مرّا به الماء الزلالا * آيت (ومن لم يجعل الله له نورا فما له من نور) (معجزات)

حضرت رسولك معجزاتندن برنوعی دخی مابین اصابع شریف اتمالرندن خروج وانفجار ماءدرکه مابین الماء
والنجم مناسبت ماء اولمامغله اخرق خوارق عادات واعظم جمیع معجزات انبیاء ذوی السعادات اولدیدیشلر
بو مقوله معجزه حضرت رسولدن اکثریا سفرلرده نیچه دفعه صادر اولوب هر برنده مبارك اللرین بعض
صو قابلری ایچنه صوقدقده پارمقلری ارالرندن قول صحیح اوزره اتله دری ارالرندن محض قدرت پروردکارله
بکاردن چیقار کبی صو چیقوب قینایوب طاشوب حاضر اولنلر کوروب ایشیدوب شاشوب کاه سکسان کاه
اوچیوز کاه بیك بشیوز غزوهٔ تبوکده اوتوز بیك یاقرق بیك یا یتمش بیك کمسنه کندیلره وطوارلرینه
وفایده جك قدر صولر آقوب نیجه یوز بیك کمسنه اولسه یتشمك مقرر ایکن مسلمانلرك حاجتلری تمام اولدقده
مبارك اللرین صودن طشره چیقاروب صو کسلوردی (معجزات) برنوعی دخی کلام جمادات درکه حضرت
رسول علیه السلامه نیجه دفعه خصوصا ابتدا پیغمبر اولدقلرنده نیجه طاشلر اغاجلر السلام علیك یا رسول الله
دیو سلام ویررلردی ومعارج النبوه ده عقیل بن ابی طالبدن مرویدرکه برسفرده صوصایوب حضرت رسول
علیه السلامه شکایت ایتدیکمده اشبو طاغه واروب رسول الله سکا دیرکه بکا صو ویرسون دیو بیوروب
وبن دخی واروب دیدیکمده اول جبل قدرت حق عز وجل ایله سویلیوب رسول اللهه بندن عذر ایلیوب
دیه سنکه الله تعالی (واتقوا النار التی وقودها الناس والحجارة) دیو بیورلدنبرو دائما اغلامقدن قوریدم
قالدم ایچمده برقطره صو قالمدی دیدی ✻ ومواهب لدنیه ده مرویدرکه برکون رسول علیه السلام عمیلری
عباسك اوینه واروب انی وانك اولادنی مبارك احراملریله بوریوب (یارب هذا عمی وصنو ابی وهؤلاء اهل
بیتی فاسترهم من النار کستری ایاهم بملاءتی هذه) دیو دعا ایتدکده قپو اشکی ودیوارلری اوچ کره آمین دیو
سویلدیلر ✻ مرویدرکه سابقا حضرت رسول علیه السلام دفع مکر قریش ایچون ابوبکرله مکه دن چیقوب
ثبیر طاغنه چقدقلرنده (اهبط یا رسول الله فانی اخاف ان یقتلوك علی ظهری فیعذبنی الله) دیو سویلمکین
اندن اینوب سابقا خبر نبوت کلدیکی حراطاغی (الی یا رسول الله) دیو چاغروب بعده ثور آدلو طاغده برمغاره یه
کیردیلر ✻ مرویدرکه نیجه دفعه نیجه کمسنه لر معجزه طلب ایتدکارنده رسول علیه السلام قارشولرنده براغاجی
چاغروب آنلر دخی کورکلری سوروبه رك کلوب کیمی سلام ویروب کیمی اشهد ان لا اله الا الله وان محمدا
رسول الله دیوب بعده یرلو یرینه کتمشلردر وکلام جماد قسمی معجزه غایت چوق واقع اولوب جمله دن بری
زهرلو قیون بریانك سویلدیکیدرکه غزوهٔ خیبرده ذکر اولنمشدر ✻ وسنن ابی داودده مرویدرکه برکون رسول
علیه السلام برقیون اتندن براقمه یدکده (ان هذه تخبرنی انها اخذت بغیر اذن اهلها) دیمکین بوقلاندقده
واقعا صاحبنك اذنی یوغیکن النمش ایش ✻ ومعارج النبوه ده مذکوردرکه رسول علیه السلام حضرت علی بی
ناقه لرینه بندروب ولایت یمنه کوندردکده یا علی یمنه واروب عقبه یه ایریشوب سنی قارشولمغه کلان خلقی
کوردکده طاشه کر یچه یاحجر ویا مدر ویا شجره (رسول الله یقرئکم السلام) دیه سن دیو امر ایلیوب حضرت
علی دخی واروب امر رسول الله ایله عمل ایتدکده بریوزندن جوش وولوله وخروش وغلغله ایله (علی رسول الله
السلام) کلامی ایشیدیلوب حاضر اولان جماعتلر حیران اولوب جمله سی ایمانه کلدیلر ✻ ودخی مرویدرکه
حصین آدلو کمسنه یه رسول علیه السلام الکده اولان صنم بکا سویلرسه ایمانه کلورمیسن دیوب اودخی بن
اکا اللی ییلدر عبادت ایدرم بکا اصلا سویلمك دوشمدی سکا نیجه سویلر دیوب رسول علیه السلام تکرار
سویلیوب حصین توله دیدکده رسول علیه السلام (ایها الصنم من انا) دیدکده (انت رسول الله حقا) دیو
سویلمکین حصین عهدنه طوروب ایمانه کلدی وبو نوعدن کتب حدیث وسیرده محرر اولان معجزه حنین
جذع درکه مدینه ده رسول علیه السلام خطبه اوقودقجه مبارك مسجد شریفلرنده خرما اغاجندن برمخصوص
دیرکه طیانوب اوقوردی منبر یاپلوب اکا چقدقده اول مبارك دیرك کوچککندن آیرلمش ناقه نك طاقه
صداسی کبی فریاد ایدوب بعده یاریلوب ایکی پاره اولوب مسجدده اولنلر جمله ایشیدوب رسول علیه السلام
منبردن اینوب اول دیرکی قوچقلرنده صداسی ساکن اولوب برروایتده اکرانی قوچمیایدم بنم فراقمدن
قیامته دك بویله فریاد ایدردی دیو بیوردی بعده امر شریفلری ایله دفن اولنوب برروایتده رسول علیه السلام
(ان شئت اردك الی الحائط الذی کنت فیه تنبت لك عروقك ویکمل خلقك ویجدد لك خوص وثمرة وان شئت

اغرسك فی الجنة فیأکل اولیاء الله من ثمرك) دیوب دیرك دخی (بل تغرسنی فی الجنة فیأکل منی اولیاء الله
واکون فی مکان لا ابلی فیه) دیو جواب ویروب جمله اصحاب ایشیدوب حضرت رسول علیه السلام دخی
قد فعلت دیو بیوردیلر (معجزه) برنوع دخی تسبیح جمادات درکه حضرت رسول علیه السلامك مبارك
اللرنده ومجالس شریفلرنده چاقل طاشلری وبعض طعاملر برقاچ کره تسبیح ایدوب اری اواری کبی صدالری
صحابه ایشتمشلردی تکمیل کتب سیرده مفصلا محرردر (معجزات) برنوع دخی اطاعت جمادات درمرویدرکه
رسول علیه السلام برعرب کافرنه معجزه کوسترمکیچون برخرما اغاجنك آصلمش خرما صالقمنی کل
دیو چاغردقده اشاغه اینوب کیت دیدکده یوقارویه کتمکین عرب ذوالارب ایمانه کلدی ✻ ودخی صحابه دن
بربنه خرما اغاجلرینه واروب (امرکن رسول الله صلی الله علیه وسلم ان تجتمعن) دیو سویلمك امر ایدوب
اودخی واروب دیدکده فی الحال اغاجلر بربره کلوب بتشوب رسول الله علیه السلام واروب آنلرك اردنده
قضاء حاجت ایدوب بعده آغاجلر یرلو یرینه کتدیلر اشبو مقوله اشجار وبعض جمادات اطاعتی دخی نیجه دفعه
واقع اولدیغی کتب سیرده جابجا محرردر (معجزات) برنوع دخی کلام حیوانات درکتب سیرده مرویدرکه مکه ده
برصحراده برقاچ قورد برسوریدن برقیون قاپوب چوبانلر هجوم ایدوب قورتاردقلرنده قوردلرك بریسی
(الا تتقی الله تنزع منی رزقا ساقه الله الی) دیو سویلیوب چوبان تعجب ایتدکده من بور قورد (الا اخبرك
باعجب من ذلك محمد بیثرب یخبر الناس بانباء ما قد سبق) دیو تکرار سویلدی ومدینه ده برسوریدن دخی برغیری
قورد برقیون قاپوب چوبانی آنی قورتاردقده اول قورد (عمدت الی رزق رزقنیه الله اخذته ثم انتزعته منی)
دیو سویلیوب چوبان تعجب ایتدکده (اعجب من هذا رجل فی النخلات بین الحرتین یخبرکم بما مضی وما هو
کائن بعدکم) دیو تکرار سویلمکین چوبان حضرت رسوله کلوب خبر ویروب مسلمان اولدی برروایتده (انت
اعجب منی واقفا علی غنمك وترکت نبیا لم یبعث الله قط اعظم منه عنده قدرا وقد فتحت له ابواب الجنة واشرف
اهلها علی اصحابه ینظرون قتالهم وما بینك وبینه الا هذا الشعب فتصیر فی جنود الله) دیو سویلیوب چوبان
دخی (من لی بغنمی) دیوب قورد (انا ارعاها حتی ترجع) دیوب چوبان دخی قیونلرین قورده امانت ویروب
حضرت رسولی جنك اوزرنده بولوب ایمان کتوروب قصه سن دیدکده وارقیونلریکه کیت نیجه قوردك ایسه
اویله بولورسن دیوب واردقده قیونلرین تمام بولمغین استقامتله خدمت ایتدی دیو قورده برقیون بوغازلیوب
ویردی ✻ مرویدرکه مکه ده برقورد برکیك قوالیوب جیران حرمه کیردکده قورد کیرمیوب دونوب کتدکده
رئیس قوم قریش اولان ابوسفیان کوروب تعجب ایتدکده اول قورد (اعجب من ذلك محمد بن عبد الله
بالمدینة یدعوکم الی الجنة وتدعونه الی النار) دیو سویلدی ✻ ومعارج النبوه ده مذکوردرکه وحدانیت رب
عظیمی مقتضای عقل سلیم ایله بیلوب دائما کولك یوزندن (لا اله الا الله محمد رسول الله) نداسن ایشتمکله نبوت
رسوله دخی ایمان کتورن برراعی خیرساعی کندو ملك کچیلرندن برینی حضرت رسولی ضیافت ایچون بوغازلامق
دیلدکده بنم قارنمده یاوریجغم وارددر دیو سویلمکین برینه دخی یاپشوب اودخی بنم ممه امرباوریجغم واردر دیو
سویلمکین اوچنجی یه یاپشدقده بکا بوسعادت یترکه بنم اتم رسول اللهك مبارك بدننه قاریشه امدی بنی قربان ایله
دیدکده انی بوغازلیوب کباب ایلدی ✻ کتاب حیوة الحیوانده صحابه دن اوچ کمسنه یه قورد سویلمشدرکه بری
رافع بن عمیر بری سلمة بن الاکوع بری هبان بن اوسدر دیو مذکوردر ✻ ودخی دلائل النبوه ده رسول علیه
السلام برصحراده ایکن اوچ کره یا رسول الله نداسن ایشیدوب باقدقده کوردیلرکه چاغرن بردیشی کیکدرکه
باغلو طوروب یاننده براعرابی یوریوب اویور رسول علیه السلام حاجتك ندر دیوب کیك دخی (صاد فی هذا
الاعرابی ولی خشفان فی ذلك الجبل فاطلقنی حتی اذهب فارضعهما وارجع) دیو سویلیوب رسول علیه السلام
دخی کرچك بویله ایدرمیسن دیوب کیك دخی (عذبنی الله عذاب العشار ان لم اعد) دیوب رسول علیه السلام
قیوویروب فی الحال واروب ایکی یاوریسنی امزروب عجله ایله کلدکده باغلیوب اعرابی اویانوب یا رسول الله
مرادك وارمیدر دیوب بونلر دخی اشبو کیکی آزاد ایله دیمکین آزاد ایتدکده مسکین کیجك سرور موفور
ایله سکردوب ایاقلرین یره اوروب (اشهد ان لا اله الا الله وانك رسول الله) دیه رك کتدی (معجزات) برنوع
دخی احیاء موتادر امام بیهقی دلائل النبوه ده ایدر مرویدرکه برکمسنه یی رسول علیه السلام ایمانه دعوت

ایتدکده وفات ایتمش قزینی احیا ایتمینجه ایمانه کلمزم دیمکین رسول علیه السلام مقبره یه بیله واروب یافلانه
دیو اسمیله چاغروب میت دخی قبر ایچندن لبیك وسعدیك دیوب رسول علیه السلام دنیایه کلمك ایسترمیسن
دیوب (لا والله یارسول الله انی وجدت الله خیرا لی من ابوی ووجدت الآخرة خیرا لی من الدنیا) دیوندا ایتدی
وینه دلائل النبوه ده مرویدرکه انصاردن بر تازه یکت وفات ایدوب یاننده اولنلر اوستنی اورتوب اعمی وفرتوت
اولان والده سی خبردار اولدقده (اللهم ان کنت تعلم انی هاجرت الیك والی نبیك رجاء ان تعیننی علی کل شدة
فلا تحملن علی هذه المصیبة) دیو دعا ایتدکده چوق زمان کچمیوب قدرت حقله میت حیات بولوب یوزینی
آچوب حاضر اولان جماعتله طعام یدی * ومعارج النبوه ده مذکوردرکه اوچ کسنه کلوب بریسی عیسی
میت احیا ایدردی سندن صادر اولدیغی معلوم دکلدر دیدکده رسول علیه السلام اوزاقیردن حضرت
علی یی چاغروب جبرائیل علیه السلام آوازلرین ارشد یروب فی الحال کلوب قدماء احبار یهوددن یوسف
ابن کعبك مزارینه بونلرله بیله واروب ندا ایله که امر حقله سکا جواب ویره دیو بیوروب واروب اوچ کره
چاغروب هر برنده قبر برمقدار یاریلوب اوچنجیده قم باذن الله دیدکده قبردن بر پیر چیقوب باشندن یوزندن
توزین سلکوب بن یوسف بن کعبم که یمن پادشاهی اولان تبع بونده کلدکده وافر نصیحت ایدوب وفساد وقتل
ناسدن منع ایتمشدم وفات ایده لی اوچیوز ییلدن زیاده در حالا قالقوب آخر زمان پیغمبری محمدی تصدیق
ایله که برجماعت کلوب آنی تکذیب ایدوب آندن معجزه طلب ایدرلر دیو برندا ایشتدم دیدکده حاضر اولنلر یوسفی
ینه قبرنه کوندردوب حضرت علی دخی بعض نسنه اوقومغین یوسف قبرنه کیروب مزار قپانوب اول جماعت
حضرت رسوله کلوب الکن ایمانه کلدکلری معلوم اولمدی * وکتب سیرده مرویدرکه جابر بن عبدالله بر قیون
بشوروب کتوردکده رسول علیه السلام اصحابیله ییوب کمکلرین قیرمکز دیوب بعده کمکلری دیوشروب
مبارك اللرینی انك اوستنه قویوب دعا ایتدکده قدرت حقله قیون اتلنوب جانلنوب قالقوب قولقلرینی
سلکمکه باشلدی ومرویدرکه جابر بن عبدالله حضرت رسولی ضیافت ایچون قیون بوغازلیوب بیوجك اوغلو
کوچك اوغلنه بابام قیونی نیجه بوغازلدی سکا کوستره یم دیوب اودخی مطیع اولدقده الن ایاغن باغلیوب
بوغازلیوب باشنی والده سنه کتوروب خاتون ماتم ایتدکده اوغلانجق خوفندن طامه قاچوب خاتون
اردنجه چیقدقده اوغلانجق کندوینی طامدن آتوب هلاك اولدقده خاتون جاننه جبرله صبر ایدوب ایکی میتی
دخی اوطه یه قویوب اوزرلرینی اورتوب طعام بشورمکه چالشوب رسول علیه السلام کلوب طعام اورتایه
کلدکده جبرائیل علیه السلام کلوب یا محمد الله تعالی سکا امر ایدرکه بو طعامی جابرك اولادیله یه سن دیوب جابره
اعلام ایتدکلرنده خاتونه اوغوللرین صوروب بونده حاضر دکللردر دیوب جابر دخی رسوله دیوب رسول علیه
السلام تکرار امر ایدوب بو دخی خاتونه اقدام ایتدکده خاتون ناچار کشف امر ایدوب جابر کوروب شاشوب
خاتونیله اغلاشوب رسول علیه السلام خبردار اولدقده جبرائیل کلوب (یا محمد ان الله یأمرك ان تدعوا لهما
ویقول منك الدعاء ومنا الاجابة والاحیاء) دیوب رسول علیه السلام دعا ایتدکده اوغلانجقلرك ایکیسی
دخی لطف حقله حیاته کلدیلر * مواهب لدنیه صاحبی ایدر بو قصه شواهدده مذکور اولوب لکن حد ذاتنده
مشهور دکلدر وکتب سیرده روایات متعدده ده حضرت رسول علیه السلام کندو پدر ومادرلرینی لطف حقله
احیا ایدوب ایکیسی دخی ایمانه کتوروب ینه وفات ایتدیلر دینوب لکن اورواتلر ضعفدن خالی دکلدر دیو
مذکوردر والله اعلم بحقیقة الحال (معجزات) بر نوع دخی کلام موتی در مواهب لدنیه ده مرویدرکه مشاهیر
انصاردن زید بن خارجه مدینه ده برکون کزرکن بین الصلاتینده فجأة دوشوب وفات ایدوب خانه سنه
کتوریلوب اورتیلوب اناثی اغلاشورکن بین العشائینده (انصتوا) دیو برصدا ایشیدیلوب حاضر اولنلر
میتك یوزینی آچدقلرنده اغزندن محمد رسول الله النبی الامی خاتم النبیین لانبی بعده کان ذلك فی الکتاب
الاول) دیو صدا چیقوب بعده صدق صدق دیو بعده (هذا رسول الله السلام علیك یا رسول الله ورحمة الله
وبرکاته) دیدی ومرویدرکه انصاردن بریسی وفات ایتدکده بعد التکفین حاضر اولنلر جنازه سن کتورمکه
یاپشدقلرنده محمد رسول الله دیو سویلدی (معجزات) بر نوع دخی کلام اطفال وصبیاندر بو خصوص
نیجه دفعه ظهوره کلمشدر ۱ فتح مکه ده واقع اولمشدرکه بو قاروده کچمشدر ۲ حضرت رسوله بیوروب الکن

اصلا

اصلا سویلمز بر اوغلان کتوردکلرنده رسول علیه السلام بن کیم دیو صوروب رسول اللهسن دیو جواب ویروب
بعده دیلی آچلدی ۳ معارج النبوه ده مذکور اولاندرکه کمال تفصیله محتاج اولمغین اشارتله قناعت
اولندی (معجزات) بر نوع دخی شفاء مرضا وابراء ذوی الابتلادرکه بحد ولا بعد واقع اولوب جمله دن مبارك
اغزلری یاریله عون باریله شفا حاصل اولان معجزات بحد وغایات اولوب برقاچی چاق فصل غارده ومعجزات
غزواتده یازلمشدر نظر اولنه * وکتب سیرده مرویدرکه فدیك آدلو کسنه ییلان یمرطه سنه باصمغین کوزلرینك
ایکیسنه دخی آق دوشوب اصلا کورمز اولدقده رسول علیه السلام کوزلرینه توکورمکین تمام کورر اولوب
سکسان یاشنده ایکن ایکنه دلوکنه ابریشم کچوررردی * وسنن نسائیده محمد بن حاطبدن مرویدرکه ایدرین
اوغلانجق ایکن اوستمه آتشده قینار تنجره دوکیلوب کودم یانمغین پدرم بنی حضرت رسوله ایلتدکده اوزرینه
توکروب مبارك اللریله مسح ایدوب (اذهب البأس رب الناس) دیدکده فی الحال شفا بولدم ومواهب لدنیه ده
مرویدرکه برخاتون کونده ایکی کره صرع زحمتنه مبتلا اولان اوغلنی کتوروب رسول علیه السلام کوکسنی
صیغادقده اوغلان قوصوب اغزندن بر سیاه کاپ یاوریسی کبی حرکت ایدر برنسنه چیقوب یوریوب کتدکده
اوغلان تمام شفا بولدی * ومرویدرکه برابرش خاتون حضرت رسوله مرضندن شکایت ایتدکده برعصا ایله
اوستنی مسح ایتمکین مرض برصدن بالکلیه خلاص اولدی وبری دخی قتاده نك کوزی چیقوب رسول علیه
السلام یرینه قودیغیدرکه معجزات غزوهٔ احدده کچمشدر وایکیسی دخی سلمه ایله حضرت علی قصه لریدرکه
معجزات خیبرده کچمشدر اوچنه دخی نظر اولنه وبری دخی برخاتون برکل باشلو اوغلانجغنی کتوروب رسول
علیه السلام مبارك اللریله باشنه مسح ایتدکده فی الحال شفا بولوب قیللری بتدی وایکیسی دخی حارث
ابن ابوسلمه عبدالله بن عتیك آدلو ایکی کسنه نك ایاقلری تفصیله محتاج بر رسیله مجروح اولوب رسول علیه
السلام مسح ایتدکده فی الحال شفا وصفا بولدیلر وبراصم یعنی صاغر کسنه نك قولاغنی رسول علیه السلام
ایشیدر ایتدیکیدرکه کتب سیرده بویله اجمال اوزره یازلمشدر * وسنن ترمذی ونسائیده مرویدرکه بر رجل
ضریر یعنی کوزی کورمز کسنه حضرت رسوله کلوب (ادع الله ان یعافینی) دیدکده اسباغله یعنی
شرائط وآدابیله ابدست آلوب (اللهم انی اسألك واتوجه الیك بنبیك محمد نبی الرحمة یا محمد انی اتوجه بك
الی ربی فی حاجتی ان تقضی اللهم شفعه فی) دیو دعا ایتمکه امر ایدوب او دخی دعا ایتدکده فی الحال کوزی
کورر اولدی * وروضة الواعظینده مذکوردرکه برخاتون اکمه یعنی کوزسز طوغمش قزینی حضرت رسوله
ایلتدکده مبارك اللریله کوزی یرینه مسح ایتدکده فی الحال کوزی آچلوب کوزلی اولدی (معجزات)
بر نوع دخی انواع وجوهله تفجیر وتکثیر مادرکه هر دفعه ده بر وجهله واقع اولوب اولا رسول علیه السلام
عمیسی ابوطالبله بر صحراده ایکن ابوطالب صوصایوب کمال اضطراب ایتدن برادرم اوغلوقی صوصادم دیوب
رسول علیه السلام ینددیکی طواردن اشاغه اینوب صوصادکمی دیوب نعم دیدکده مبارك ایاقلرینك
اوکجه سن یره اوردقده صو چیقوب اشرب یا عم دیو بیوردی وبوکا مشابه ایکی قصه دخی غزوهٔ
تبوکده ظهور ایدوب یوقاروده ذکری کچمشدر * ومرویدرکه غزوهٔ حدیبیه ده صویی غایت آز بر قیویه
قونوب عسکر شکایت ایتدکده رسول علیه السلام بر قوغه صو کتوروب ایچنه آبدست الوب ونوکوروب
قیویه دوکدیروب بعده تیر کشلرندن براوق ویروب قیویه اوقی آتدقلرنده قیو صو ایله طولوب چاق اغزیله برابر
اولدی ومرویدرکه برسفرده عسکر صوسزلقدن شکایت ایتمکین رسول علیه السلام صو آرامغه ایکی کسنه
کوندروب ایکی قربه طولوسی صو ایله دوه اوستنده بر عرب عورتن بولوب کتوردکلرنده حضرت رسول اکرم
قربه لری آچدروب برقاب ایچنه برمقدار دوکدروب کلك صو آلوك دیوندا ایتدکلرنده جمله عسکر قابلرین
وقربه لرین طولدروب بعده قربه لر طولو ایکن عورته ویروب برمقدار اون وخرما دخی ویروب انشه سنك
صویکدن اکسلمك ایتمدك بزه صویی الله ویردی دیو بیوردیلر * وبو قسمه نوعا مناسبدرکه رسول علیه السلام
مدینه ده منبرده ایکن برکسنه یا رسول الله قحطدن هلاك اولدق یغمور یاغمغه دعا ایله دیمکین دعا ایتدکلرنده
کوکده اصلا بولت یوغیکن مبارك اللرین یوزلرینه سورمدین فی الحال عظیم شتابله قات قات سحاب جمع
اولوب برهفته یه دك لیل ونهار متصل یاغوب بعده ینه منبرده ایکن اول کسنه یا رسول الله یغموردن هلاك

اولدق دیکمکه دعا ایله دیمکین رسول علیه السلام تبسم ایدوب (اللهم حوالینا ولا علینا) دیو بر مفصل دعایه باشلیوب مبارک اللریله هوایه اشارت ایتدکاری یردن بولتلر اچلوب همان انجق مدینه شهرینک اوستنه کونش طوغوب اطرافنده یغمور یغار ایدی (معجزات) بر نوع دخی تکثیر طعام قلیلدر که سرا وجهارا مرارا وکرارا واقع اولمشدر جمله دن بری قصه ضیافت جابردر که فصل غزوه خندقده کچمشدر نظر اولنه وبری دخی برقبضه خرمایی چوغالتمقدر که اول دخی غزوه خندقده کچمشدر نظر اولنه زیرا ایکیسی دخی عظیم معجزه‌لردر وینه مزبور جابردن مرویدر که غایت چوق بورجم اولوب خرما محصولمک عشر عشرینه بلکه یوزده برینه وفا ایتمز ایدوکنی حضرت محمد مصطفایه خبر ویردیکمده باغچه‌مه کلوب خرما یغنلرینک برینی اوچ کره طولاشوب بعده اوستنه چیقوب اوتوروب جابرک داینلری کلسونلر دیوب کلدکلرنده هر برینه تمام حقی قدر اولچوب ویروب خرما یغنی اولکی حالندن اصلا اکسلمدی * وبری دخی صحیح مسلمده اولاندر که فصل غزوه تبوکده کچمشدر نظر اولنه اولدخی معجزه عظیمه‌در * معارج النبوه‌ده مرویدر که حضرت رسوله بر خاتون بر قاب ایچنده بال ارمغان کوندروب کلدکده علی النوب قابی بوش کوندریلوب لکن قدرت حقله اولکی کبی ینه عسله طولو واردقده خاتون کلوب یا رسول الله نیچون بنم هدیه‌می قبول ایتمدیکز عجبا صوچم ندر دیو غمناک اولدقده بز سنک هدیه‌کی قبول ایتدک لکن کوردیکک عسل الله جانبندن سکا هدیه‌کک برکتیدر دیوب خاتون شاد و بر مراد کیدوب جمله اهل بیتیله نیجه زمان اول عسلدن وافر یییوب اصلا اکسلمیوب برکون خطا ایله اول عسل مبارکی غیری قابه بوشالتدقلرینی اکسیلوب قالمیوب حضرت رسوله خبر ویردکده اولکی ظرفده طوریدی سکا واهل بیتکه دنیا عمری قدر زمانه دلک وفا ایدوب اکسلمزدی دیو بیورمشلر * وکتاب جامعده ابو هریره دن مرویدر که حضرت رسوله بر قاج دانه خرما کتوروب یا رسول الله بکا بونلر ایچون برکته دعا ایله دیدیکمده دعا ایدوب بعده (خذهن واجعل فی مزودک وکل ما اردت منه شیئا وادخل یدک فیه فخذه ولا تنثره نثرا) دیو بیوروب امر شریفلریله عمل ایتمکین اوچ ایتاییی لیل ونهار یا یمکدن ایرمیوب حضرت رسول علیه السلام وابو بکر وعمر زمانلرنده دائما آنک ایچندن یییوب وبعض کمسنه‌لره یدروب نیجه نیجه صاع طولولری تصدق ایدوب حضرت عثمان شهید اولدیغی فترتده چانتایم دوشوب ضایع اولدی ومرویدر که اول قصه ظهورنده غایت غمناک و پر احزان اولوب بو بیتی نظم ایدوب ورد زبان ایدنمشدیکه (نظم) للناس هم ولی فی الیوم همان * فقد الجراب وقتل الشیخ عثمان (معجزات) بر نوع دخی رسول علیه السلام سلیمان علیه السلام پیغمبر کبی لسان جمیع حیواناتی بالتمام بیلوب کتب سیرده تفصیل اولندیغی اوزره نیجه دفعه بعض حیوانات کلوب حضرت رسوله سجده ایدوب حیوانات دیلنجه کیمی صاحبندن کیمی غیریدن شکایت ایدوب رسول علیه السلام اصحاب کرامه خبر ویررلردی * ینه بو نوع معجزه دن حیواناته تفهیم کلام دخی ایدرلردیکه نیجه دفعه واقع اولوب جمله دن بری غزوه حنینده بندکلری دلدل آدلو آق قاطره (الصقی بالارض) دیدکلرنده دلدل یره یوزینه چوکوب رسول الله علیه السلام مبارک اللریله یردن برقبضه خاک آلوب کفار نابالک اوستنه صاچدیلر (معجزات) بر نوع دخی اخبار عن المغیباتدر که اوچ قسمدر بری کندی زمان شریفلرندن مقدم اولان امور ماضیه‌یه متعلقدر که عظیم تفصیلاره محتاج اولوب خصوصا سائر معجزاته نسبت متضمن کمال غرابت اولمامغین ذکر اولنمدی وایکنجی کندو زمانلرنده اولمش واوله جق واوچنجی کندولردنصکره قیامته دک دنیاده وچاق آخرنده اوله جق امور نا محصوره متعلقدر اگرچه کیم اشبو ایکی قسمک افرادی مواهب لدنیه ده مذکور اولدیغی اوزره رسول علیه السلام (ان الله رفع لی الدنیا فانا انظر الیها والی ما هو کائن فیها الی یوم القیامة کانما انظر الی کفی هذه) دیو بیورمغین وصحابه دن حذیفة بن الیمان (قام فینا رسول الله مقاما فما ترک شیئا من مقامه ذلک الی قیام الساعة الا حدث به حفظه من حفظه ونسیه من نسیه) دیمکین حددن بیرون وعددن افزوندر (لکن ما لا یدرک کله لا یترک کله) مفهومنجه ایچلرندن تفصیله محتاج اولمیانلری تکثیرا للبیان المعجزات بلا ترتیب ولا تفصیل اجمالا اشارتله قناعت اولندی پس جمله دن بری معاهده قریشده یازیلان کاغدک یازیسن کوه یدی دیو خبر ویردکلریدر که قبل الهجره احواللرنده یازلمشدر نظر اولنه ومدینه ده ایکن حبش پادشاهی نجاشی وفاتنی صحابه‌یه خبر ویردکلریدر که هجرت صحابه

الی الحبشه ده یازلمشدر وعجم پادشاهی کسری دیدکلری خسرودن مدینه‌یه ایلچی کلدکده برکون آنلره رسول علیه السلام بو کیجه پادشاهکزی کندی اوغلو قتل ایتدی دیوب بعینه اول کیجه خبر کلدی ودخی (یا ایها النبی لم تحرم ما احل الله لک) آیتنک سبب نزولنده اولان روایتلرک برنده مذکوردر که رسول علیه السلام خاتونلری حفصه‌یه (ابشرک ان ابابکر وعمر یلیان بعدی امر امتی) دیوب حضرت ابو بکرله مزبوره حفصه‌نک پدری اولان حضرت عمرک خلیفه اوله جقلرینه اشارت وبشارت ایتدیلر وتبوک غزاسنده ایکن مدینه‌ده بر منافقک وفات ایتدیکنی خبر ویردیلر که بو فاروده کچمشدر وصحیح بخاریده اولانک اجمالی بودر که رسول علیه السلام ابو هریره‌یی بر کره مدینه‌ده صدقه خرماسنه امین ایدوب بر کیجه بر کمسنه خرمادن اوغرولرکن کوروب طوتوب سنی حضرت پیغمبره ایلتورم دیدکده خرسز فقیرم اهل عیالم دیو یلوارمغین قیوویروب ایرتسی رسول علیه السلام یا ابا هریره دون کیجه اسیرکنه ایشلدی دیوب اودخی حکایت ایتدکده رسول علیه السلام تحقیق یلان سویلدی بر دخی کلسه کرکدر دیوب ابو هریره کوزتدکده واقعا ینه کلوب طوتلوب تکرار یالواروب قورتلوب محصل اوچنجی دفعه کلوب طوتولدقده قورتلغه چاره بولمامغین بنی قیوویرسکا بر قاج سوز تعلیم ایدهیم که سکا نافع اوله دیوب ندر دیدکده کیجه دوشکه یاتدقده آیة الکرسی یی اوقو که الله تعالی سنی حفظ ایدوب یانکه شیطان کلمز دیوب ایرتسی رسول علیه السلام حضرت ابو هریره‌یه تکرار صوروب دیو بردکده تحقیقا سکا کرچک سویلمش اما حالبوکه غایت یلانجی کذابدر یا ابا هریره اوچ کیجه‌دنبرو کیمه خطاب ایدرسن بیلورمیسن دیوب یوق دیدکده اول کمسنه شیطان علیه اللعنه ایدی دیو بیوردیلر * کفار روم ایله جنک ایچون سریه مؤته دیدکلری غزایه عسکر کوندردکلرنده صحابه‌دن درت نفر سردار پیاپی شهید اولدیغی کندولر مدینه‌ده منبر اوزرنده ایکن قدرت حقله کوروب مفصلا خبر ویردیلر ومعاذ بن جبلی یمنه حاکم ایتدکلرنده شهردن بیله چیقاروب حین وداعده وافر نصیحتلر ایدوب سنکله قیامته دک ارتق ملاقات اولمزدیوب واقعا اوغنده ایکن حضرت رسول علیه السلام وفات ایتدیلر وحین وفاتلرنده کریمه‌لری حضرت فاطمه‌یه (انک اول اهلی لحوقا بی) دیوب واقعا التی آی دنصکره حضرت فاطمه دخی وفات ایدوب جمیع متعلقاتلرنده آندن اول کمسنه وفات ایتمدی وقیس بن شماس آدلو کمسنه‌یه تعیش حمیدا وتقتل شهیدا دیو بیوروب واقعا مسیلمة الکذاب جنکنده شهید اولدی وحضرت عمر وعثمان وعلینک شهید اوله جقلرندن دخی خبر ویردیلر وعجم پادشاهی کسرانک وروم پادشاهی قیصرک ولایتلرین مسلمانلر فتح ایدوب خزینه‌لری فی سبیل الله انفاق اوله جغنه بشارت ایتمشلردر وامتلرندن بر طائفه دریادن غزایه کیدوب صحابه‌دن اولان ام حرام آدلو خاتون اول فرقه‌ده بیله اولاسی کرکدر دیوب واقعا حضرت عثمان خلافتنده جزیره قبرسی مسلمانلر کمیلر ایله واروب فتح ایدوب اول خاتون بیله ایدی وبرکون رسول علیه السلام مدینه‌ده طام اوستنه چیقوب (هل ترون ما اری انی لاری مواقع الفتن خلال بیوتکم کمواقع القطر) دیوب واقعا فتنه شهادت حضرت عثمانده وبعده یزید بن معاویه زماننده مدینه‌ده بر فتنه عظیمه ظهور ایدوب سوقاقلرده ظالملر بی حد قانلر دوکلدی وبرکون رسول علیه السلام کندی خاتونلرندن بری خروج ایده جکنی خبر ویروب حضرت عائشه تبسم ایتدکده (انظری یا حمیرا ان لا تکون انت) دیوب بعده حضرت علی‌یه باقوب (ان رأیت من امرها شیئا فارفق بها) دیدیلر واقعا اوتوز ییل مقداری صکره عائشه وحضرت علی جنک ایتدیلر که تفصیلی باب احوال حضرت علیده کورو ومعاویه‌یه (اما انک ستلی امر امتی بعدی فاذا کان فاقبل من محسنهم وتجاوز عن مسیئهم) دیوب واقعا حضرت عثمان زماننده شامده یکرمی ییل خلافت یعنی وکالة بعده یکرمی ییل اصالة خلیفه اولدی ودخی (ان یغلب معاویة ابدا) دیو بیورمشلر ایدی واقعا هیچ بر جنکده معاویه مغلوب اولمیوب حتی حضرت علی محاربه صفینده بو حدیثی ایشیدوب اگر مقدم ایشیدیدم جنک ایتمزدم دیمش وعمار بن یاسره رسول علیه السلام (یقتلک الفئة الباغیة) دیدیلر واقعا حضرت علی ایله معاویه محاربه سنده معاویه طرفندن بر کمسنه الندن شهید اولدی وکریمه‌لری اوغلو حضرت حسن ایچون (ان ابنی هذا سید وسیصلح الله به بین فئتین عظیمتین من المسلمین) دیوب واقعا معاویه ایله جنک مقرر اولدقده فتنه ساکن اولمق ایچون کندو اختیاریله خلافتنی معاویه‌یه فراغت ایتدی وحضرت امام حسینک کربلاده شهید اوله جقلرینی خبر ویردیلر که مقتل کتابلرنده وغیریده تفصیل اولنمشدر وصحابه‌دن

ابن الزبیر حضرت رسولك حجامتلری قانن ایچدکده (ویل لك من الناس وویل للناس منك ولا تمسك النار) دیو
بیوردیلر واقعا مکه‌ده خلیفه اولدقده شام پادشاهی عبد الملك بن مروان طرفندن حجاج ظالم عسکر عظیم ایله
واروب جنکده ابن الزبیری طوتوب صلب ایتدی * وابن عباسك والده‌سنه سن بر اوغلانه حامله‌سن طوغدقده
بکا کتور دیوب طوغردقده ایلتوب قولاغنه اذان واقامت اوقیوب مبارك اغزلری یاریغ اغزینه قویوب
آدینی عبد الله قویوب والده‌سی الینه ویروب (اذهب بابی الخلفاء) یعنی خلیفه‌لر باباسیله او یکه وار کیت دیوب
بعده باباسی عباس خاتوندن ایشیدوب کلوب کرچکمیدر دیو صوردقده رسول علیه السلام (هو ما اخبرتك
هذا ابو الخلفاء حتی یکون منهم السفاح حتی یکون منهم المهدی حتی یکون منهم من یصلی بعیسی ابن مریم) دیو
بیوردیلر واقعا خلفاء عباسیه دیدکلری وافر پادشاهلر ابن عباس نسلندن ایدیلر وامام بیهقی روایت ایتمشدر که
رسول علیه السلام (فی امتی قوم یسمون الرافضة یرفضون الاسلام) دیو بیوروب روافض طائفه‌سنك
ظهورندن خبر ویردیلر کاتب السطور اولان عبد پرقصور ایدر رسول علیه السلام امتی ایچنده ظهور
ایده جك انواع معاصی وخطایا وفتن ومحن وبلایادن خصوصا علائم قیامت اولان اشراط ساعتدن واحوال
واهوال حشر ونشر وجنت ونار دن بحد ولا یعد اخبار اخبار ایتمشدر که جمله‌سنی بیان خارج دائرهٔ امکان
اولوب نیجه‌سی کتب حدیث وسیره محرر اولوب اشبو مختصر معتبرده ذکر اولنلر ایله اکتفا اولندیکه القلیل
یدل علی الکثیر والقطرة تدل علی الغدیر ایکی مثل معروف ومشهوردر (معجزات) بر نوع دخی خیر دعالریدر که لطف
حقله قبوله موصول اولمشدی بونلر دخی اکرچه بحد ولا یعد اولوب تفصیله یازلسه کتاب مستقل اولمغه
متحملدر لکن تیمنا برقاچی ذکر اولنوب اشارتله قناعت اولندی پس مرویدر که حضرت علی رسول علیه السلام
بنی یمنه قاضی ایدوب کوندردکلرنده یا رسول الله (لا علم لی بالقضاء) دیدم مبارك اللرینی کوکسمه قویوب
(اللهم اهد قلبه وثبت لسانه) دیو دعا ایتدیلر (والله ما شککت فی قضاء بین اثنین) یعنی بو قصه‌دنصکره اصلا
بر حکم شرعیده شبهه ایتمز اولدم دیدی وعشرهٔ مبشره‌دن سعد بن ابی وقاصه احد غزاسنده (اللهم سدد رمیته
واجب دعوته) دیو خیر دعا ایتمکین من بعد مزبور سعد مستجاب الدعوه اولوب هر ایتدیکی دعا مقبول
خصوصا هر آتدیغی تیر جسد پر حسد اعدایه موصول اولوب اصلا تخلف وعدول ایتمز اولدی وعمیلری اوغلو
ابن عباسك آلننه مبارك اللرین قویوب (اللهم فقهه فی الدین اللهم اعط ابن عباس الحکمة وعلمه التأویل)
دیو بر روایتده (اللهم علمه الکتاب) دیو دعا ایتدیلر واقعا جمیع علومده خصوصا تفسیر وحدیث وفقهده فرید
ووحید اولوب اکثر صحابه وتابعین اندن مستفید اولمغین برلقبی ترجمان القرآن برلقبی حبر الامة برلقبی بحر العلم
برلقبی رئیس المفسرین اولدی وممالك اسلامیه شاکردلر ایله طولدی ومرویدر که رسول علیه السلام مخصوص
خدمتکارلری انس بن مالکه (اللهم اکثر ماله وولده واطل عمره واغفر له) دیو دعا ایتدکلرنده تدریجله اموال
واملاکی غایت چوغالوب باغچه‌لری اشجاری یلده ایکیشر کره میوه ویروب یوزدن زیاده اولادی اولوب
یوز یدی یا یوز اون ییل یاشایوب آخر عمرنده یارب حبیبك بنم حقمده اولان دعالرینك اوچنی قبول ایتدك
دردنجیسی اولان مغفرت حالی نیجه اولور اوله دیو مناجات ایتدکده دردنجی یی دخی قبول ایتمشمدر خاطرك
خوش طوت دیو هاتفدن بر مفصل ندا ایشتدی بو خصوص بر معجزه دخی اولور ومالك بن ربیعه‌یه اولادنده
برکت اولمغه دعا ایتدکلرنده سکسان عددار کك اولادی اولدی ونابغه آدلو شاعر مشهور کندو شعرلرینك
بعضن اوقیدقده (لا یفضض الله فاك) یعنی الله تعالی دیشلرك دوکمسون دیو عادت عرب اوزره
خیر دعا ایتمکین مزبور نابغه یوز یاشنه واردقده دیشلری قارکبی آق وبراق انجو کبی دیزلمش طوروب
بری کیدرسه یرینه بری دخی بیتردی وبر کسنه‌یه (اللهم جمله) یعنی یارب بونی صاحب جمال ایله دیدکده اول
کسنه‌نك صقالی آق ایکن سیاه اولدی * وعروة بن جعد ایدر حضرت رسول علیه السلام بکا (اللهم بارك له
فی صفقته) دیو دعا ایده‌لی هیچ برنسنه صاتون الوب فائده ایتمامك واقع اولمدی وکندو کریمه‌لری حضرت
فاطمه برکون یانلرینه کلوب آچلقدن بکزنی صارارمش کورمکین اللرینی آنك کوکسنه قویوب
(اللهم مشبع الجائع لا تجع فاطمة بنت محمد) دیدکلرنده فاطمه‌نك فی الحال بکزی قیزاروب من بعد آچلق
مشاهده ایتمز اولدی * وعشرهٔ مبشره‌دن عبد الرحمن بن عوفه برکت ایله دعا ایتمکین حددن بیرون

مالدار اولدی تکثیر اشاعیده باب صحابه‌ده ذکر اولنور (بشاره) صحیح مسلمده حضرت رسول علیه السلام
(لکل نبی دعوة مستجابة فتعجل کل نبی دعوته وانی اختبأت دعوتی شفاعة لامتی یوم القیامة فهی نائلة
ان شاء الله تعالی من مات لا یشرك بالله شیأ) دیو بیوروب یعنی هر پیغمبرك اصلا شبهه‌سز البته قبول اوله‌جق
بر مخصوص دعاسی واردر که هر بری اول دعاسنی دنیوی بر حاجته صرف ایدوب لکن بن اول دعامی آخرتده
امتمه شفاعت ایچون صقلامشمدر که اول شفاعت ان شاء الله تعالی ایمانله وفات ایدنلره واصل اولور *
مواهب لدنیه‌ده مذکوردر که بخاری شارحی عینی ایدر اکرچه کرمانی هر پیغمبرك البته قبول اوله‌جق
بر دعالری اولوب سائر دعالری مشیئة اللهده دردیمش لکن بو سوزی بکا خوش کلمز زیرا بشاعة وشناعتی واردر
حضرت رسولك جمیع دعالری مقبول ایدوکنده بن شك وشبهه ایتمزم (لکل نبی دعوة مستجابة) بیوردقلری
بوکا منافی دکلدر زیرا محصور دکلدر یعنی بر دعالرندن غیریسی مقبول ایدوکی معلوم دکلدر دیو اشارت بوقدر
(معجزات) بر نوع دخی بد دعالریدر که قبوله موصول اولمشدر بو دخی مستحق اولنلر حقنده ضرورت بشریه
اقتضاسیله وافر واقع اولمشدر که بعضلری بونلردر * پس مرویدر که قبل الهجرة مکه‌ده حضرت رسول علیه
السلام قبائل عربی دعوت ایدوب ایمانه کلمدکلری ایچون (اللهم اشدد وطأتك علی مضر واجعلها علیهم
سنین کسنی یوسف) دیو بد دعا ایلدکده مکه اطرافنده نیجه زمان قحط یوسف کبی عظیم قحط اولوب نیجه
کسنه‌لر جیفه‌لر ییوب اکثر ناسك آچلقدن کوزلرینه روی جهان طومان کورینوب وابن مسعود قولنجه
(فارتقب یوم تأتی السماء بدخان مبین) آیتندن مراد بودر وعتیبة بن ابی لهب حضرت رسولك سابقا دامادی
ایکن پیغمبر اولدقلرنده عتیبه باباسی کبی کافر اولوب کریمهٔ رسولی بوشایوب جفا اوزره اولمغین حضرت
رسول علیه السلام (اللهم سلط علیه کلبا من کلابك) دیو بد دعا ایتمکین شام یولنده مزبور عتیبه بر کیجه
جمیع یولجیلر اراسنده محکم خوفله وتدارك ایله یاتورکن بر ارسلان کلوب خلقی برر برر قوقولیوب بر اغوب
بو کار اراسنده عتیبه‌یی بولوب قاپوب پاره‌لدی ومکه‌دن هجرت ایتدکلرنده یولده اردلرینجه کلان سراقه قصه‌سی
باب هجرتده کچمشدر نوجهله واقع اولدی نظر اولنه * وجنك ایچنده مبارك یوزلرینی مجروح ایدن ابن قمیه‌یه
بد دعا ایدوب نوجهله هلاك اولدیغی فصل غزوهٔ احدده کچمشدر نظر اولنه * وحضور شریفلرنده بر کسنه
صول الیله یمك یدکده صاغ ایله یی دیو امر ایدوب قادر دکلم دیدکده حضرت رسول علیه السلام (لا استطعت
یعنی بولایکی کرچکدن قادر اولمیه‌سن دیو بد دعا ایتمکین صاغ الینی قالدروب اغزینه ایلتمکه قادر اولمز اولدی
ومعاویه‌یی چاغردوب یمك یردیو خبر کلوب بعد زمان ینه چاغردوب ینه یمك یردید کلرنده (لا اشبع الله بطنه
بیورمغین یمك یمکه اصلا طویمز اولدی * وعجم پادشاهی خسروی ایمانه دعوت ایچون نامه کوندروب اول لعین
بی دین بد ادین نامه‌یی پاره‌لیوب حضرت رسول علیه السلام ایشتدکده (اللهم مزق ملکه کما مزق کتابی)
بیوردیلر واقعا خسروی اوغلو شیرویه حضرت رسول علیه السلام حیاتنده خنجرله پاره‌لیوب حضرت عمر
خلافتنده ولایت عجمی مسلمانلر فتح وضبط ایدوب نسل خسرو دخی منقرض اولدی * وطائفهٔ عربدن
بنی کلاب اوستنه عسکر کوندروب ایمانه دعوت ایچون بر نامه دخی کوندردکلرنده اول ملعونلر عناد ایدوب
نامه‌یی تحقیر ایتدکلرنده رسول علیه السلام ایشیدوب (مالهم اذهب الله عقولهم) دیمکین اول زماندن
الی هذا الان اول طائفه‌نك صغار وکبار وذکور واناثی جمله مختل العقل ومختلط الکلام اولوب اهل رعده واهل
عله دردیمشلر * وبرکون مدینه‌ده رسول علیه السلام چارسوده خلقه امر معروف ونهی منکر ایدرکن
مروانك پدری حکم بن العاص آدلو ملعون پلید حضرت رسولك اردینه کچوب مجرد مزه لنمکچون
کوزینی اکوب قبایوب یوزینی بورشدروب یعنی حاشا تقلید ایتدکده رسول علیه السلام دونوب باقوب
کندوکی نیجه کوسترسك اویله اوله‌سین دیمکین فی الحال اغزی وکوزی محکم اکوب بدشکل اولوب نیجه
ییللر دنصکره اول حال ایله وفات ایتدی * ومعارج النبوه‌ده مذکوردر که رسول علیه السلام بر کسنه‌یی
بر یره کوندروب واردقده بعض کذب وافترا ایدوب ایشتدکلرنده بد دعا ایتمکین اول کسنه قارنی یاریلوب
هلاك اولمش بولنوب هر نه یره دفن ایتدیلرسه اصلا یر قبول ایتمیوب طشره آتاردی (معجزات) بر نوع دخی
حضرت رب العالمین حبیبنی انواع بلالردن معصوم ومحفوظ وامین ایتدوکیدرکه بو خصوص دائم اولوب لکن

اکانیجه آثار وعلایم کرات ومرات ایله واقع اولدی * تفسیر کبیرده مذکوردرکه حضرت رسول علیه السلامی
مکه ده ابی جهل لعین طاشله اورمق دیلدکده مبارک ام ورلرنده ایکی اژدرها کورمکین اول کلب لئیم خوف
عظیمله خائف وذاهب اولدی * ومعارج النبوه ده مذکوردرکه حضرت رسول علیه السلام حجره ده ایکن
ینه ابوجهل نااهل فرصت غنیمتدر دیوب ضرر قصد ایتدکده کمال خوفله دونوب بعض کافرلرندن
اردنه سکوب نه قورقدک دیو صوردقلرنده محمد ایله ارامزده آتشدن برخندق پیدا اولوب عظیم قنادلری وار
بر طائفه کوردم که قنادلریله منع ایدیلر اول سببدن غایت قورقدم دیوب رسول علیه السلام اکر ابوجهل
یکا یقلاشیدی ملائکهٔ خدا انی قاپوب جمله اعضاسن بری برندن جدا ایدرلردی دیو ادا بیوردی * وهجرتک
اوچنجی یلنده حضرت رسول علیه السلام غزوهٔ غطفانده براغاج دیبنده یالکز یاتورکن عربدن دعثور آدلو
برمشهور بهادر کافر اراقدن کوروب یالین قلج ایله کلوب رسول علیه السلام اویاندقده سنی بندن کیم
قورتارر دیوب رسول علیه السلام دخی الله دیدکده جبرائیل علیه السلام عربک کوکسنه اورمغین یقلوب
قلجی اللدن دوشوب حضرت رسول علیه السلام قلجی آلوب سنی بندن کیم منع ایدر دیوب اودخی (لا احد کن
خیرا آخذ) دیو مسکنت ایتدکده عفو ایدوب واقدی روایتنده ایمانه کلوب قومندن وافر کسنه نک
ایمانه کلنوردی اشبو قصه حقنده (یا ایها الذین آمنوا اذکروا نعمة الله علیکم اذهم قوم ان یبسطوا الیکم
ایدیهم فکف ایدیهم عنکم) آیتی نازل اولدی وهروجهله چاق بوقصه نک عینی بریلدنصکره غزوهٔ ذات
الرقاعده دخی واقع اولدی * تفسیر معالم التنزیلده اشبو ایکنجی قصه ده کی کافر حضرت رسوله قلج حواله
ایتدکده الی دتریوب قلج دوشوب عرب بی ادب مستحق الغضب ظاهرا بلا سبب محض قدرت رب ایله
سرکفر افسرنی اندده اولان اغاجه محکم اوره اوره باشی پاره لنوب دماغی تارمار اولدی وبو تقدیرجه
بوخصوص دخی بشقه برمعجزهٔ غرابت اثار اولور * وهجرتک دردنجی یلنده غزوهٔ بنی النضیرده حضرت
رسول علیه السلام یهودیلرک حصارلری التنه واروب سو یلشورکن برملعون بوقاروده بربیوک دکرمن
طاشنی ضرر قصد ایله آتمق دیلدکده قدرت حقله الی طوتلوب آتمغه قادر اولمیوب جبرائیل علیه السلام
حضرت رسوله خبرویردی * وبرقصه ده اوچ معجزه دخی بودرکه هجرتک طقوزنده ایمانه کلوب ایلچیلر
کوندرن عرب قبیله لرندن عامر ایله اربد نام ایکی کافر حضرت رسوله ضرر قصدنه عهدلشوب کلدکلرنده
عامر قارشوبه کچوب سو یلشورکن اربد لعین اردلرینه کچوب قلجنی قیننددن برقارش قدر چیقاردقده
الی طوتلوب قالوب عامر قارشودون نه طورورسن دیو اشارت ایتدکده حضرت رسول علیه السلام
دونوب باقوب (اللهم اکفنیهما بما شئت) دیوب ایکیسی کیتدکلرنده عامر اربده نیچون عهده وفا ایتمدک دیوب
اودخی نیجه ایده یم که هر چند که محمده قصد کرندایتدم سنی انکله بنم مابیننده کوردم دیوب بعده یازکونی اولوب
هواده بولتدن نشان یوغیکن ناکاه بامر الله سیرتی بد اولان اربد اوستنه کوکدن یلدرم اینوب بندوکی دوه یی
وکندو یی یاقوب هلاک ایدوب عامر کافر قاچوب یولده کیدرکن ای ملک الموت کل سنکله جنک ایدهلم دیو آتن
اوینادقده برملک قنادیله اوروب یقلوب دیزی کوزنده یاخود بوغازنده طاعون چیقاروب دخی تکرار آت
اوزرنده ایکن هلاک اولدی * تفاسیر وسیرده (ویرسل الصواعق فیصیب بها من یشاء وهم یجادلون فی الله
وهو شدید المحال) آیتی بوقصه لره اشارتدر دیمشلر * وبرکون حضرت رسول علیه السلام آبدست آلوب
ایچ ادکاربنک برینی کیوب برینی دخی کیمک استرکن هوادن برقوش کلوب قاپوب سلکوب ایچندن بر ییلان
دوشوب بعده اول طیر بادسیر صاحب خبر اودوکی اشاغه براقدی بعده حضرت رسول علیه السلام ادوکی
سلکوب کیمکی سنت وضع ایتدیلر وبرمعجزه حفظ رسول دخی بوقاروده غزوهٔ طائفده شق شجردرکه
اکا نظر اولنه (فائده) کتب تفسیر وسیرده محرردرکه رسول علیه السلام سفرلرده وحضرلرده کندولرینی
اصحابدن نیجه لره بکلدوب (والله یعصمک من الناس) آیتی نازل اولدقده وعدهٔ الهیه به یقین حاصل اولمغین
آندن فراغت ایدوب اعدا اراسنده تنها کزوب تنها یاتوب اصلا خوف ایتمزلر اولدیلر (معجزات) برنوع دخی
اعضاء شریفه لرینه خصوصا مبارک اغزلرینه واللرینه متعلق اولاندرکه بیحد واقع اولوب نیجه لری
باب غزواتده وباب معجزات اوائلندن بومحله کلنجه مناسبتله جابجا کچمشدرانلرک ماعداسنک بعضی بودرکه

معارج النبوه ده مذکوردرکه صحابه دن انس بن مالکده حضرت رسولک مبارک یوزلرین سیلدکاری
برمقرمه لری اولوب بعده هر کیرلندکجه آتشه براغوب جمله کیری یانوب مبارک یوزلری طوقنمغین مقرمه یه
آتش ضرر ایتمیوب صابونله یونمش کبی پاک وتابناک آتشدن چیقارایدی ومبارک اغزلری یاریله عون باریله
انواع امراض واعراضه نیجه دفعه فی الحال شفا وصفا کلمشدرکه برقاچی قصهٔ غارده ومعجزات باب غزواتده
واشبو باب انواع معجزاتدن بومحله دک جابجا مناسبتله ذکر اولنمشدر نظر اولنه * وصحابه دن بریسی قیومزک
صویی طوزلودر دیو شکایت ایتدکده حضرت رسول علیه الصلوة والسلام واروب ایچنه توکرمکین فی الحال
سکرمثال اولوب مدینهٔ منوره ده اندن طاتلو صویوغیدی وبرکره برقیونک صویی قوغا ایچندن ایچوب باقیسنی
قیویه دوکدکلرنده دائما ایچندن مسک رایحه سی چیقار اولدی * وعاشورا کونلرنده کریمه لری حضرت فاطمه یه
ممه امراوغلانجقلرین کتوردوب هر برینک اغزینه توکروب والده سنه ویروب بونی اخشامه دک امزرمه
دیوب اوغلانجقلرک قارنی ریق حلاوت رفیق حضرت رسول شفیق ایله تحقیق طویاردی * وبرکون حضرت
حسین صوسزلقدن شکایت ایتدکده رسول علیه السلام مبارک دیللرینی انک اغزینه صوقدقده صوسزلغی
بالکلیه دفع اولدی * وعتبة بن فرقد ادلوکسنه نک بدننده قوردشنی دیدکاری مرض چیقوب حضرت رسول
علیه السلام انی صویوب کوده سنه توکروب بعده مبارک اللریله مسح ایدوب یاخود کندو مبارک اللرینه
توکروب بعد مسح ایتدکلرنده فی الحال شفا بولوب کوده سندن مسکدن الطف رایحه استشمام اولنوب حتی
مزبورک برقاچ خاتونی روایح طیبه استعمالنده بذل مقدور ایدوب عتبه نک رایحهٔ لطیفه سی انلره غالب
کلوردی بوخصوص دخی بشقه برمعجزهٔ عظیمه در * وایکیسی دخی کتب سیرده اولانک کمال اجمالیدرکه حضرت
سلمان فارسی دیار عجمدن دین حق ارامقیچون کیدوب تدریجله مدینه ده بریهودینک قوللغنه دوشوب بعده
ایمانه کلوب برقاچ یلدنصکره اوچیوز خرما اغاجیله قرق اوقیه آلتون بهایه کسلدکده رسول علیه السلام
ایشیدوب مبارک اللریله ایکیوز طقسان طقوز خرما اغاجی دیکوب جمله سی اول زمانده میوه ویروب برینی
حضرت عمر دیکمکین میوه ویرمدکده حضرت رسول علیه السلام انی چیقاروب مبارک اللریله دیکدکده
میوه ویروب بعض غزالردن طاوق یومرطه سی قدر آلتون کلوب سلمانه ویردکلرنده یارسول الله بوغایت
آزدر بنم بهامه یتشمز دیمکین مبارک دیللرینک اوستنه سوروب ویردکلرنده حددن آشری آغر اولمغین قرق
اوقیه یی افندیسی نامنه اولان یهودی یه ویروب قرق اوقیه دخی سلمانه باقی قالدی هر قرق درهمه عربجه
اوقیه دینوب جمله سی که سکسان اوقیه ایدی اوچ بیک ایکیوز درهم اولور * وتاریخ امام بخاریده مرویدرکه
حنظله بن جدیمک باشنه رسول علیه السلام مبارک اللرین قویوب (بورک فیک) دیو دعا ایتمکین بعده برکسنه نک
یوزنده یاخود قیونک ممه سنده شیش اولسه مزبور حنظله کیدوانه اوقوروب باشنه قویوب (بسم الله علی اثر
ید رسول الله) دیوب بعده اول شیش اوستنه الینی سوردکده ورم والم ساکن وسالک راه عدم اولوردی * ومعارج
النبوه ده مذکوردرکه قتادة بن ملحانک یوزینه حضرت رسول علیه السلام مبارک اللرین سورمکین بربرقانی
اولمغین اعضاسی بورشدقده یوزی مهره لو کاغد کبی براق وشفاف طوروب وحتی انک مرض موتنده برکسنه
انک اوکنده طورورکن اوکسنه نک اردندن برخاتون کچوب کیتدکده اوخاتونک قد وقامت وصورتنی اوکسنه
قتاده نک یوزنده آینه دن کورر کبی بالتمام کوروب تعجب ایتدی * ومواهب لدنیه ده مذکوردرکه رسول علیه
السلام برکون نماز قیلارکن شیطان لعین نمازلرین بوزمغیچون کلدکده رسول علیه السلام انی طوتوب صیقوب
حتی مبارک اللرینه انک اغزی صلیاری آقدی * صحیحینده مرویدرکه (ان عفریتا من الجن تفلت علی البارحة
لیقطع علی صلوتی فامکننی الله منه فاخذته فاردت ان اربطه علی ساریة من سواری المسجد حتی تنظروا الیه
کلکم فتذکرت دعوة اخی سلیمان رب اغفرلی وهب لی ملکا لا ینبغی لاحد من بعدی فرددته خاسئا) دیو بیورمشلر
وصحابه دن بری قیومزک صویی طوزلودر دیو شکایت ایتدکده رسول علیه السلام برالکن ایچنده مبارک
ایاقلرین یویوب اشبو صویی اول قیویه دوکک دیو امر ایدوب دوکدکلرنده فی الحال سکرمثال اولدی * وکتب
سیرده محرردرکه مدینه ده رئیس المنافقین اولان عبدالله بن ابی بن سلول مرض موتنده حضرت رسولی
چاغردوب صورتا مسلمانلق شکلنده اولمغین ارقه کزده اولان کوملککی بکا کفن ایده سز دیو منت ایتدکده رسول

علیه السلام دخی مجرد لطف وکرمه معتاد اولوب اکا بنا احسان ایدوب حتی نمازین دخی قلدقلرنده بعض صحابه نه خوش بویله ایندیکز دیوب بونلر دخی (ومایغنی عنه قمیصی وصلوتی والله انی کنت ارجوان یسلم به الف من قومه) دیو یوردیلر واقعا کفار قبیله خزرجدن تمام بیك عدد کمسنه رئیسلری ابن ابی حضرت رسولك کوملککندن نفع رجا ایتدیکنه تعجب ایدوب حق پیغمبر ایدوکی مقرر انجق دیو جمله سی براوغوردن صادقانه ایمانه کلدیلر * معلوم اوله که حضرت رسول علیه السلامك اکثر اعضاء شریفه لرینك ذکر اولنانلردن غیری بیحد اوصاف صافی اولوب لکن انلری معجزات بابنده یازمقدن اوصاف وخصایص بابنده یازمق انسب واولی کورنمکین اول محله تأخیر اولندی (معجزات متفرقه) که بللو بر نوعدن اولمیه بو قسمك دخی افرادی بی حد ولا یعد اولوب ایچلرندن بعضلری بونلردرکه ذکر اولنور * تفاسیرده مذکوردرکه حضرت رسوله مکه ده اوائل نبوتلرنده کفار قریش بدکیش ایچلرندن ولید بن مغیره عاص بن وائل حارث بن قیس اسود بن یغوث اسود ابن المطلب باب جفا واستهزاده سائرلرندن زیاده اولمغین امر حقله جبرائیل علیه السلام (انا کفیناك المستهزئین الذین یجعلون مع الله الها آخر فسوف یعلمون) آیتنی کتوروب بونلرك شرلرینی سندن دفع ایچون ایشلرینی قایرمغه امر اولندم دیوب ولیدك اباغنه ایکنجینك اوکه سنه اوچنجینك بورننه دردنجینك باشنه بشنجینك کوزلرینه اشارت ایتدکده بقدرة الله تعالی ولیدك اباغنه براوق طولاشوب کمال تکبرندن اکیلوب بیانه آتمغه عارلنمغین تمرنی طبوغی طمرینه باتوب عرق النسا مرضنه اوغرایوب عاصك اوکه سنه دیکن باتوب طلوم کبی شیشوب حارثك بورننن قانلر اریکار آقوب اولکی اسود براغاج دیبنده صحیح وسالم اوتورر کن ناکاه باشنی اغاجه متصل اوروب ایکنجی اسود اعمی اولوب جمله سی هلاك اولدیلر * ومعارج النبوه ده عاصك مغیره نك هر بری بنی محمدك تنکریسی قتل ایتدی دیو فریاد وفغان بیحد وبیپایان ایله جان ویردی دیو بیان اولنمشدر وکتب سیرده محرردرکه قبیله دوس رئیسی طفیل بن عمرو هجرتدن اول مکه ده ایمانه کلوب ولایتنده قومنی ایمانه دعوت ایچون حضرت رسولدن بر معجزه وعلامت دیلیوب بونلر دخی (اللهم اجعل له آیة) دیو دعا ایدوب طفیل قومنه واردقده ایکی قاشی اورتاسنده بر نور عظیم برق اورمغه باشلادقده یارب بو علامتی یوزمدن کیدروب برغیری نسنه مده ایله که قومم بنی کندودینی باطللرندن چیقدیغم ایچون عقوبت اولدی صانمسونلر دیو دعا ایتدکده اول نور تابان یوزندن کیدوب النده طوتدیغی قامچیسی اوجنده معلق قندیل مثالنده ظاهر اولوب قومنك بعضی اوزمانده بعضی دخی خیبر غزاسنه دك تدریجله ایمانه کلدیلر ومدینه ده بنی النجار طائفه سندن برخاتونه برجنی عاشق اولوب دائما کلوب حضرت رسول علیه السلام مدینه یه کلدکلرندنصکره برکون خاتونك دیوارینه کلوب اوتوروب خاتون اکا نیچون اولکی کبی کلمز اولدك دیدکده (جاء النبی الذی یحرم الزنا والحرام) دیو جواب کلام ایلدی * وبعد الهجره اصحابدن یتمش کمسنه سریة بئر معونه ده تفصیله محتاج وجهله غدر کفارله برکونده شهید اولدقلرنده ایچلرندن سابقا حضرت ابو بکرك قولی اولوب قدماء صحابه دن عامر بن فهیره یی حربه ایله اوردقلرنده کافرلرك کوزلری قارشوسنده ملکلر کوکه چکوب حضرت رسوله خبر ویردکلرنده (دفنته ملائکة الجنة ورفع روحه الی علیین) بیورمشلر وصحابه دن خبیب آدلو کمسنه یی مکه ده کافرلر آصوب بعد الوفات عبرت ایچون ایندرمدکلرنده مدینه دن حضرت رسول علیه السلام انی خفیة الوب کتورمکه آدم کوندردکلرنده ایکی کمسنه میتی داراغاجندن برظرافتله الوب کتورر کن کافرلر طویوب اردلرنجه یتمش نفر آتلو کوندروب یتشدکلرنده خبیبی کافرلر المق ایچون اشاغه براقدقلرنده بریاریلوب نابدید اولمغین کافرلر دونوب کتدیلر وکبار صحابه دن ابراردن سعد بن معاذ غزوة احدده مجروح اولوب بعد زمان اوسببله وفات ایتدکده حضرت رسول علیه السلام خبر ویردکلری اوزره نمازینه یتمش بیك ملك حاضر اولوب ودخی کمال سرورندن عرش عظیم صارصلوب ومقبره سی قازیلورکن مسك رایحه سی عالمی طوتوب طپراغندن برکمسنه برقبضه آلوب کیدوب وبعد زمان باقدقده صافی مسك اولمش کوردی * وحضرت رسول علیه السلام غزوة حدیبیه ده مکه یه عمره ایتمك ایچون وارمق ایستیوب کفار قریش رضا ویرمکین عمره شرائطنك بعضی ادا ایچون حاضر اولان اصحابله قربانلر بوغازلیوب تراش اولدقلرنده برمحکم یل اسوب جمله نك باشلری صاچنی برقوناق یردن مکه یه ایلتدی هجرتك یدیسنده رسول

علیه السلام حبش پادشاهی نجاشی یه وروم پادشاهی هرقله وعجم پادشاهی خسروه ومصر حاکمی مقوقسه وشام حاکمی حارث غسانی یه وعمان حاکمی ثمامه ایله هوذه یه ایمانه دعوت ایچون برر نامه ایله ایلچیلکه کوندره جکه برر کمسنه تعیین ایتدکلرنده واره جقلری ولایت خلقنك دیللرینی بیلمزلر ایکن اول کیجه یاتوب ایرتسی قدرت حقله هر بری اوردیلی بیلوب اکلایوب تمام سویلمکه باشلادی اشبو قصه عظیم معجزه در دیمشلر وکتب سیرده مذکوردرکه عجم پادشاهی خسروه انسان صورتنده بر ملك تنهاسنده کورینوب النده برعصا طوتوب ای خسرو الله تعالی کوکدن کتابله بر پیغمبر کوندرمشدر اکا ایمان کتور یوخسه بونی باشکده پاره لرم دیوب اودخی فارسیجه بهل بهل یعنی قوانجتمه قوانجتمه دیوب کاه جك ییل دخی بویله ایدوب اوچنجی ییلده دخی بویله ایدوب لکن ایمانه کلمیه جکی معلوم اولمغین عصایی باشنده پاره ایدوب کیدوب او کیجه خسروی کندونك اوغلو شیرویه خنجر ایله اوروب قتل ایتدی * ورسول علیه السلام صحابه دن علاء الحضرمی یی ولایت بحرین پادشاهنی ایمانه دعوته نامه ایله کوندروب اودخی یولده اشلریله دریا کنارینه کلوب کمی اولمامغین بعض دعا اوقیوب دریا اوزرنده قدرت حقله یوریوب کچوب کتدیلر وصحابه دن حمزة اسلمی ایدر حضرت رسوله برسفرده برقرا کو کیجه ده عسکر یول آزدروب طاغلدقلرنده بنم پارمقلرم حکمت خدا ایله مشعله آسا پرضیا اولمغین طاغیلانلر انك ضیاسنده جمع اولدیلر ومدینه ده برقرا کو ویغمورلو کیجه ده یتسون نمازی قیلندقدنصکره حضرت رسول علیه السلام قتادة بن النعمانك النه براغاج پاره سی ویروب بونکله ییله کیت یولده اوکوکجه وارد یجه اوندراع یره دك ضیاسی اولسه کرکدر اولك ایچنه کیردکده برسیاه نسنه کوررسك کرکدر انی دوکوب قوواسین که او شیطاندر دیوب مزبور قتاده کتدکده جمله بیوردقلری بالتمام واقع اولدی بوقصه حقیقتده ایکی معجزه در وحضرت رسول علیه السلام یانندن برقرا کو کیجه ده عباد بن بشر ایله اسید ابن حضیر بر مصلحته کیدوب هر برینك النده بر عصا اولوب یولده کیدرکن برینك عصاسی قدرت حقله چراغ اولمغین آنك ضیاسیله یوریوب یول آیرلدیغی یره کلوب هر بری بر یوله کتدکده هر برینك عصاسی کندویه برچراغ اولدی وبرکون مدینه ده رسول علیه السلام حجرة شریفه لرندن مسجده چیقوب (ان یبسط احدنو به حتی اقضی مقالتی هذه ثم یجمع الا وعی ماقول) دیدکلرنده ابو هریره خرقه سن یایوب رسول علیه السلام سویلیه جکاری سوزی بتوردکده (اجمعها) دیوب اودخی خرقه سنی دیوشروب کوکسنه قوجدقده هر ایشتدوکی سوزی اصلا اونتمز اولدی حتی کندودن مرویدرکه حضرت رسولدن بش طغرجق طلوسی علم ازبرلیوب ایکیسنی چیقاردم اکر اوچنی چیقاریدم خلق بنی طاشلرلردی دیوب برروایتده حضرت رسولدن ایکی قاب طلوسی علم ازبرلدمکه برینی خلقه دیدم برینی دخی کشف ایدیدم باشم کسلوردی دیدی وکبار قدماء صحابه دن زید بن حارثه یی تفصیله محتاج وجهله برتنها اولده برخرابه ایچنده سابقا قتل نفوسه معتاد ومأنوس اولان کرا ایله طوتدیغی قاطرجینی اولدرمك ایستیوب بودخی بعد الاستیذان ایکی رکعت نماز قیلوب بعده اوچ کره یاارحم الراحمین دیدکده هر برنده (لا تقتله) یعنی قتل ایلمه دیو هاتفدن برصدا کلوب یانمزده آدم وار اوله دیو قاطرجی ملعون طشره چیقوب ینه کیروب اوچنجیده صافی دموردن اوجی آتشدن حربه لو برهیبتلو آتلو کلوب قاطرجی یی حربه ایله قتل ایدوب مزبور زیده سن (یاارحم الراحمین) دعاسنی ابتدا دیدیککده بن یدنجی کوکده اولوب ایکنجیده اولکی کوکده اولوب اوچنجیده سکا یتشدم دیوب ملائکه دن ایدوکی مقرر اولدی * ودلائل النبوه ده اولان تفصیلك اجمالی بودرکه حضرت رسول علیه السلامك خاتونی ام سلمه آزاد ایدوب بعده خدمت رسوله تعیین ایتدیکی سفینه آدلو صحابی روم سفرنده عسکردن ایریلوب کافره اسیر اولوب بعده قاچوب کلورکن برارسلان کوروب بن رسول اللهك قولیم سرکذشتم بودر دیوب حکایت ایتدکده ارسلان بوکا یوزینی کوزین سوروب یانمجه یوریوب آدم سسنی ایشتدکجه بوکا ضرر ایرمسون دیو ارسلان درت بکا ایکردوب بوقلیوب ینه فی الحال کلوب بواسلوب ایله چاق عسکر اسلامه دك کتوروب بعده دونوب کتدی ومسلمانلردن جهجاه غفاری حضرت عثمان خلافتنده خروج ایدوب حضرت رسولك مبارك عصالرینی آلوب دیزی ایله قیردقده بر ییلدنصکره دیزنده شیرپنجه مرضی چقدی * وکتب سیرده مذکوردرکه حضرت معاویه شامدن نجه کلوب حضرت رسولك مدینه ده کی منبر شریفلرینی تبرکا شامه

ایلچیلك ایچون برندن تحریك ایندکده کونش طوتلوب عالم قرا کو ظلمات اولوب یلدزلر دخی کورنمکین فراغت ایتدی

(باب خامس عشر در خصایص وفضائل رسول اکرم صلی الله علیه وسلم)

معلوم اوله که خصایص وفضائل رسول مقبول محمود الشمائل وممدوح الخصائل مطولات کتب سیرده واجبانه محرمانه مباحاته فضائل وکراماته تقسیم اولنوب لکن اولکی اوج قسم نفسلرینه متعلق اولان احکام شرعیهٔ دنیویه اولوب مناقب ومراتب علیه لرندن اولمامغله جندان فضیلتلرین بیان ایتمامکین بو مختصر ایجازاتده ایده اطنابدن اجتناب اولنوب طلب اللا اختصار اهم مهمات اولان اکثر فضائل وبعض خصایصلری ذکرنه اقتصار ایچون مواهب لدنیه دن وشیخ جلال الدین سیوطینك انموذج اللبیب فی خصایص الحبیب رساله سندن وبعض معتبراتدن یوزاون مقداری فضیلت وخاصه نقل اولندیکه ایچلرندن خصایص احوال معراج واحوال وفات واحوال اخرویه لری بعد خصایص وفضائلی شامل اولمغین حقیقتده نیجه یوز بلکه نیجه بیك عدد ذکر واشارت اولنمش اولور* اولا معلوم اوله که اتفاق عامهٔ علما ایله روح شریف حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم ابدا سرمدا اول جمیع مخلوقات خدا جل وعلادر (دیکر) جمیع مخلوقات دخی بالاتفاق آنك نورندن یرادلمشدر حتی بعض علماء عرفان استیناس (النبی صلی الله علیه وسلم هو الجنس العالی علی جمیع الاجناس والاب الاکبر لجمیع الموجودات والناس) دیوب بعض عارفین دخی بومعنی بویله تبیین ایتمشدر (نظم) احمد مرسل آن خلاصهٔ کون * پرده پوش ام بدامن عون * نه سپهر از وجود او شد چیز * بلکه هژده هزار عالم نیز * زبدهٔ هرچه بود وهرچه بود * دولتی زین بزرکتر چه بود * هستی از وی علم برآورده * اونفاخر به نیستی کرده (دیکر) مواهب لدنیه ده مضیلر دیدیلر که حضرت آدمك جسدی یرادیلوب دخی روح نفخ اولمدین حق تعالی حبیبی محمدی آدمك جسدندن محض قدرتیله چیقاروب پیغمبر ایدوب میثاق الوب بعده ینه جسدلماع آدم نقاعه ارجاع ایدوب آدمه نفخ روح اندنصکره اولدی واقعا حضرت رسوله نه زمانده پیغمبر اولدیکز دیو صوردقلرنده (وآدم بین الروح والجسد حین اخذ منی المیثاق) بیوردقلری ودخی بوکا بکزر بر قاچ حدیثلر بوخصوصه دلالت وشهادت ایدر دیو مذکوردر (دیکر) اخذ میثاق اولنلرك دخی اولیدر (دیکر) روز الستده بلی دیو اقرار الوهیت وربوبیت خدا جل وعلا ایدنلرك دخی اولیدر دنکیم بوخصوص باب احوال آدم علیه السلامده تفصیل اولنمشدر (دیکر) اتفاق علماء آفاق اوزره جمیع کائنات اول سید سادات ومنبع سعادات ایچون یرادلمغین افضل واکمل عامهٔ مخلوقاتدر دنکیم دیمشلردر (نظم) محمد که آفرینش راغرض اوست * مراد از جوهر وجسم وعرض اوست * سپهسالار دیوان نبوت * سر برافزای ایوان جلالت * خلایق خوشه چین خرمن او * ملائك خاشه روب کاشن او * فلك را خاکپایش تاج زرین * بقرآن نعت او طه ویس * فرشته دررکابش راه پویی * فلك میدان اورا نیم کویی * کل خرش بوی این فیروزه کاشن * شبستان جهانرا شمع روشن * زر خالص زکان کبریا اوست * همه عالم مسند وکیمیا اوست * ثناومدحش انسان چون توان کفت * که مدح او خداوند جهان کفت * طفیلش هرچه بود وهرچه باشد * کرامت پیش ازین دیکر چه باشد (دیکر) کعب الاحباردن مرویدر که حق تعالی محمد اسمنی عرش وجنان وهفت اسمانك وانلرده اولان جمیع اشیانك اوزرینه یازمشدر محررسطور اولان عبد پر قصور ایدر* همان انجق علویاتده دکل سفلیاتده دخی یازمشدر زیرا کتاب المیزانده هندستانده بردرلو کل اولورکه یپراقلری اوستنده قدرتدن محمد رسول الله یازلمشدر دیوب* مواهب لدنیه ده مرویدرکه هندستانك برینده بردرلو قیزل کل بترکه هر برینك هر یپراغی اوستنده قدرتدن آق خطله (لا اله الا الله محمد رسول الله) یازلمشدر برجزیره سنده بر آق کل بترکه صاری خطله (براءة من الرحمن الرحیم الی جنات النعیم لا اله الا الله محمد رسول الله) یازلمشدر برشهرنده دخی برسیاه کل بترکه آق خطله (لا اله الا الله محمد رسول الله ابو بکر الصدیق عمر الفاروق) یازلمشدر اشبو شهرك جمله خلقی طاشلره طاپوب تکری وپیغمبرندن بلمزلر برشهرنده دخی میوه سی بادام کبی براغاج اولوب یشلر ینك ایچنده یشیل یپراق واردرکه اوستنده قزل خطله (لا اله الا الله محمد رسول) یازلمشدر اهل هند اول میوه ایله تبرك ایدوب ویغمور یاغمه انکله استسقا ایدرلر

بصره قرنده ایله شهر ینك ایرماغنده دخی برصیاد بر بالق طوتوب صاغ طرفنده لا اله الا الله صولنده محمد رسول الله یازلمش کوردی وبعض کسنه لر برصاری قاون یاخود قاربوز کوردیلر که اوستنده وافر خطلر اولوب جمله دن بر طرفنده الله برطرفنده دخی احمد یازلمشدر هجرتك سکز یوز یدیسنده یاطقوزنده بعض کسنه لر تازه اوزم دانه سی اوستنده سیاه خطله محمد یازلمش کوردیلر ودخی برجزیره ده بر بیوك اغاج وارایمش که یپراقلرینك لطیف رایحه سی اولوب هر یپراق اوستنده قزل آق یشل قارشوب شمندروزی آشکاره جلی خطله قدرتدن اوچ سطر یازلمشدرکه بری (لا اله الا الله) بری (محمد رسول الله) بری (ان الدین عند الله الاسلام) در ودخی خراسان ولایتنده براوغلانجق طوغوب قدرتدن برطرفنده (لا اله الا الله) برطرفنده (محمد رسول الله) یازلمشدی دیو تفصیل اولنوب کتاب موضوعات العلومده مرقومدرکه برمعتمد علیه کسنه بکا دیدیکه برصادق کسنه نقل ایتدیکه برچکرکه کوردمکه برقناذی اوستنده (لا اله الا الله) برنده دخی (محمد رسول الله) یازلمش دینوب اشبو تاریخ مختصر معتبرك چاق ایتدالرنده احوال ماوراء جبل قافده بوذکر اولنان اموره مشابه تفصیل یمشدر اکا دخی نظر اولنه (دیکر) خصایص الحبیبده مذکوردرکه ملائکهٔ کرام نام واجب الاحترام رسول علیه السلامی علی الدوام ذکر ایدرلر (دیکر) تفسیر کبیرده مذکوردرکه حضرت آدمه ملائکه سجود له امر اولندقلری جبین مبیننده نور محمدی اولدیغیچون ایدی (دیکر) ینه خصایصده مذکوردرکه آدم علیه السلام زماننده نماز ایچون اوقنان اذان ایچنده حضرت محمدك اسمی بیله اوقنوردی (دیکر) مرویدرکه انبیانك هر برندن وامتلرندن دخی محمدسزك زمانکزده پیغمبر اولورسه اکا ایمان کتوروب نصرت ومعاونت ایده سز دیو عهد ومیثاق النمشدر (واذ اخذ الله میثاق النبیین لما آتیتکم من کتاب وحکمة ثم جاءکم رسول مصدق لما معکم لتؤمنن به ولتنصرنه) آیتندن مراد بودر امام سبکی ایدر بو آیت جمیع انبیا وامم ماضیه امت محمد اولوب حضرت محمد علیه السلام نبی الانبیا اولمغه دلالت ایدر انکیچون لیلهٔ معراجده اول رسول همام جمله انبیایه امام اولوب یوم قیامتده دخی جمله سی علم شریف رسول اولان لواء الحمد منور ولامع التنده مجتمع اولسه لر کرکدر (دیکر) کتب وصحف سابقه ده خصوصا توراة وزبور وانجیلده حضرت رسول علیه السلام واصحاب وخلفاسی وسائر امتی اوصاف صالحه مدح اولنوب آخر زمانده کله جکنه اشارت وبشارت اولنمشدر (دیکر) حضرت حق حبیبنی تشریفا کندو اسم وصفاتندن اولان محمود اسمندن محمد لفظی مشتق ایدوب تسمیه ایتمشدر نتکیم صحابه دن حسان ابن ثابت رضی الله عنه دیمشدر (نظم) وشق له من اسمه لیجله * فذو العرش محمود وهذا محمد (دیکر) خصایص الحبیبده بیك اسملری اولوب تمثی اسماء اللهدن ایدی بعضیلر اسماء حسنی عدد نجه طقسان طقوز اسملری وار ایدی دیدی دینوب شفا قاضی عیاضده اسماء حسنادن اوتوز اسمله مسمی ایدیلر دینوب احکام القرآنده اسماء الله عدد نجه تمام بیك اسملری واردر دینوب مواهب لدنیه ده حروف تهجی ترتیبیله درتیوزدن زیاده اسملری یازلمشدرکه جمله سی اوصاف ومدایح قسمندندر کثرة الاسماء دلیل شرف المسمی مثلی معلوم علمادر (دیکر) مرویدرکه دنیایه سعادتله کلدکاری ساعت برعظیم نورله طوغوب والدهٔ ماجده لری آنك ضیاسنده شام شهرنك قصرلرین کوروب سائر انبیا والده لری دخی بوحالی مشاهده ایدرلرایمش (دیکر) بدن حسنلری پاك وتابناك طوغوب مبارك کوبکاری قدرتدن کسلمش وسنت اولمش طوغدیلر انبیادن سنتلو طوغانلر جمله اون اوچ کسنه درکه بوقارودہ شام بن نوح علیه السلام فصلنده یازلمشدر (دیکر) طوغوب ابتدا یرپوزینه دوشدکاری آنده شهادت بارمقلرین قالدروب سجده ایتدیلر (دیکر) حین ولادتنده نیجه عظیم علامتلر ظهور ایتمشدرکه بعضلر باب ولادت رسولده یچمشدر بعضلری دخی کالی تفصیله محتاج اولوب مولد کتابلرنده مذکوردر (دیکر) طوغدقلرنده شیاطین ملاعین کوکه چقمدن وکوکه یقلاشمقدن بالکلیه محروم ومرجوم نجوم ایله ممنوع ومغموم اولدیلر (دیکر) طوغدقلرنده جمیع ممالك جهانده اولان اصنام واوثان سرنکون وکفار فجار حیران ومحزون اولدیلر (دیکر) سعادتله اوغلانجق ایکن مبارك بشکلرنی بعض ملائکه صلارلرایدی (دیکر) ینه بشکده ایکن کوك یوزنده کی آی ایله سویلشوب کندولرنه یره اشارت ایدرلرسه آی اول طرفه میل ایدردی (دیکر) امام واقدی قولنجه

بشکده ایکن سوبلدیلر (دیکر) کتب سیرده محرر اولدیغی اوزره قبل النبوه اوغلانجق ایکن دخی
صحراده کزدکاری برده مبارك باشلری اوستندن برپاره بولت خالی اولمیوب سایبان اولوردی ملکلر دخی
کوالکه ایدرلردی دیمشلر (دیکر) مبارك سینهٔ حکمت دفینه لرنی ابتدا اوچ یاشنده بعده پیغمبر اولدقلرنده
بعده لیلهٔ معراجده جبرائیل علیه السلام شق ایتمشدرکه تفصیلی باب ولادتلرنده کچمشدر ناظر اوله (دیکر)
خصایص الحبیبده مذکوردرکه جمیع انبیانك مهر نبوتلری صاغ اللری اوستنده اولوب لکن حضرت رسولك
مبارك ارقه لرنده صول کورکه یقین یورك اوستنده ایدیکه قلبلرینه اصلا شیطان ظفر بولمامغیچون ایدی
بعضلر بیله طوغدیلر دیوب قول اصح اوزره جبرائیل علیه السلام جنتدن کتوردیکی خاتمله حین عقیب
شق صدرده مهرلیوب انك نشانی ایدی (دیکر) مرویدرکه رسول علیه السلام اوکندن نیجه کوررسه
اردندن دخی اویله کورردی (دیکر) کوندزآیدنلقده نیجه کوررسه کیجه قرا کولقده دخی اویله کورردی
(دیکر) مبارك کوزلری ثریا ایچنده قاچ یلدزوار ایدوکنی کورمش ایدی (دیکر) مبارك اغزلرینك
یاری یعنی توکرکی آجی صولری لذیذ ایدوب ونیجه خسته لره شفا واوغلانجقلره سودیرینه غذا اولمشدی (دیکر)
مبارك کوزلری اویودقده قلب شریفلری دائما اویانق طورردی (انا معاشر الانبیاء تنام اعیننا ولا تنام قلوبنا)
حدیثی اوزره جمله انبیا بوحالده مشترك ایدیلر (دیکر) مدت عمرلرنده اسنمك واقع اولمامشدی سائر
انبیا دخی بویله ایدیلر زیرا اسنمك کسلدن وکسل شیطاندندر (دیکر) مدت عمرلرنده احتلام اوااق
اولمامشدی سائر انبیا دخی بویله ایدیلر زیرا احتلام شیطاندندر (دیکر) بدن شریفلرینك عرقی مسکدن
اعلا قوقغین نیجه کسنه لر جمع ایدوب تعطر وتطیب ایچون صقلرلردی حتی طبرانی روایت ایتمشدرکه
برفقیر کسنه قزینی اره ویردکده حضرت رسولدن جهازه معاونت رجا ایدوب بونلرده دخی حاضر نسنه
بولنمامغین برکوچك شیشه ایچنده عرق شریفلرین طولدروب (مرها فلیتطیب) دیوب ویردکده واقعا
اوقزاندن یوزینه واربابنه سوردکده رایحه سنی جمله قوکشیلری طویوب قوقوب صفالر سوروب مدینه ده
اول خاندانه بیت المطیبین دیو آد قومشلردی (دیکر) مبارك قامتلری معتدل ایکن حددن آشری
اوزون بویلو کسنه یانده یوریسه لر یا خود اوتوریسه لر البته اندن اوزون وبوکسك کورینورلردی بوخصوص
غایت غریب معجزه در دیمشلر (دیکر) شمس وقمر ضیاسنده یوریسه لر اصلا کولکه لری یره دوشمزدی زیرا
(اللهم اجعلنی نورا) دیو دعا ایتمشلردی (ع) بومثلدر نورك اولمز کولکه سی (نظم) ذات توخورشید
سپهر صفاست * لاجرمت سایه نه اندر قفاست * سایه چه سان باتو کند همرهی * روکه توخود
سایهٔ نوراللهی (دیکر) خصایص الحبیبده سفرلرده حضرت رسوله ملکلر وایی زمانلرده بولنلر دخی
کرالکه لك اولورلردی واغاجلر کولکه سنه حضرت رسول علیه السلام توجه بیوردقده مقدما بعض کسنه لر
واروب کولکه یه اوتورمش اولسه لر کولکه اوزانوب حضرت رسوله یتشوردی دیوب لکن مواهب لدنیه ده
حضرت رسوله بولنلر وملکلر سایبان اولدقلری قبل النبوه ایدوکی محلنده مصرحدر حتی مدینه یه کلدکلرنده
بولشمغه کلان اهل مدینه نك نیجه سی ابوبکرله پیغمبری فرق ایده میوب بواثناده حضرت رسولك اوستنه
کونش کلدکده ابوبکر قالقوب کندو رداسیله کولکه ایتدکده اوعلامتدن فرق ایتدیلر دیوب بوعلامتلر
قبل النبوه ایدی دیدوکی غالبا صحیح اولمقدر زیرا بعد النبوه (اللهم اجعلنی نورا) دیدکلرینه بناء نور محض
اولمغین شمس وقمر ضیالرنده اصلا کولکه لری یره دوشمزدی دیو اتفاق اولنمشدر اوزرلرینه بولت وملائکه
قنادی سایبان اولمیجق معجزهٔ مزبوره نك اثری ظاهر اولمامش اولور والله اعلم بالصواب (دیکر) مبارك
بدنلرینه ولباسلرینه بت وسیکك وسیوری سیکك اصلا قونمزایدی (نظم) حلوای پسین انبیایی *
وین طرفه که برتو یك مکس نیست (دیکر) لباس شریفلرینی هرنه دکاوکیسه لر اصلا کیرلنمزایدی (دیکر)
هرنه یره کتسه لر قفالرنده نیجه ملکلر دائما بیله یوریوب کیدوب اصلا خالی اولمازلردی حتی بوسببدن بولده
یان یوریدیکه جمله اصحابی اوکجه یوریدوب قفامی ملائکه یه قورکز دیرلردی (دیکر) طاش اوستنده
یوریدکلرنده مبارك ایاقلری طاشه تأثیر ایدوب چقور ایدردی قوم اوستنده یوریدکلرنده اصلا ایزلری یعنی
ایاقلری نشانلری کورنمزدی بوایکی قصه غایتده امر غریبدر دیمشلر (دیکر) ودخی یوریدکلری زمانده

پروزی مبارك ایاقلری التنده طی اولوردی (دیکر) قضاء حاجت ایتدکلرنده البته یریارلوب بول وغائطلرینی
فی الحال ایچرو الوب بعده قپانوب یوزنده اندن ذره دکاونشان کورنمیوب واول محلدن مسك اذفرکبی
لطیف رایحه ظهور ایدوب سائر انبیا حالی دخی بویله ایدی دیمشلر (دیکر) سیدکاری وفاتلری قول اصح اوزره
طاهر وحلال اولمغین بعض صحابه تبرکا ایچوب کیمی شفا بولوب کیمی دخی دخول جنتله بشارت بیورمشلردر
تکمیل کتب سیرده تفصیل اولنمشدر والحاصل خصایص بدنیه لری وافر اولوب نیجه سنده انبیا ایله مشترك اولوب
اکثری کندولره مخصوص ایدیکه تفصیلی مطولات کتب سیرده محرردر (دیکر) اعظم فضائل رسول
هدایت منهاج معراج مورث الابتهاجدرکه انبیا ومرسلیندن هیچ برینه میسر اولمدیغندن ماعدا حقیقتده
نیجه یوز بلکه نیجه بیك معجزات وعلاماتی مشتمل اولمغین تفصیلی نیجه جلد کتاب اولمغه مقتدر کمال اجمالی بودرکه
براق پران ایله برآنده مکه دن قدسه اندن هفت آسمانه اندن عرش رحمانه واروب عجایب آثار ملکوتی وغرایب
اسرار لاهوتی کوروب بیلوب حضرت رب العزتی قول اشهر واظهر اوزره چشم سر ایله بی کیفیت کورمك
میسر اولمشدر تکمیل شیخ نظامی دیمشدر (نظم) دید محمد نه بچشم دکر * بلکه بدین چشم سر آن چشم سر *
خورده شرابی که حق آمیخته * جرعهٔ آن بردل ما ریخته * لب بشکر خنده بیاراسته * امت خودرا زخدا
خواسته * همتش از کنج توانکر شده * جمله مقصود میسر شده (دیکر) اول سید الانامه صلوة وسلام امت
عالی همته فرض اولوب انبیا ومرسلیندن هیچ برینه کندو امتی صلوة وسلام ایتمك فرض ایدوکی معلوم دکلدر
بالکرامت دکل ملائکهٔ کرام ایله حضرت رب علام دخی صلوة وسلام ایدر صلواته متعلق تفاصیل مهمه
عن قریب باب صلواتده ذکر اولنور (دیکر) کتب سیرده محرردرکه رسول علیه السلام افضل جمیع
مخلوقات اولدیغی کبی اعلم جمیع ماسوی الله ایدوکی محل اشتباه اولمیوب (انا مدینة العلم) حدیثی اکا کواهدر
صدق نبوت وکمال فضیلتلرینه شاهد بوکه امی اولوب دنیاده برفرددن استفاده ایتمامشکن حضرت
رب کریم علیم علوم اولین وآخرینی اکا تعلیم ایدوب عارف اسرار ملك وملکوت واقف اطوار عالم لاهوت
ایتمشدی تکمیل قصیدهٔ برده ده دیمشدرکه (نظم) فان من جودك الدنیا وضرتها * ومن علومك علم اللوح
والقلم (نثر) مواهب لدنیه ده مذکوردرکه رسول علیه السلام (مثلت لی امتی فی الماء والطین
وعلمت الاسماء کلها کما علم آدم الاسماء کلها) بیورمشدر پس حضرت آدمه اسماء جمیع علوم تعلیم اولندیغی کبی
حضرت محمد علیه السلامه هم اسماء جمیع علوم هم حقایق وذوات جمیع علوم تعلیم اولنمشدر تکمیل قصیدهٔ برده
صاحبی برغیری قصیده سنده حضرت رسوله خطابا دیمشدرکه (نظم) لك ذات العلوم من عالم الغیب *
ومنها لآدم الاسماء (نثر) خصایص الحبیبده مذکوردرکه حضرت رسوله مغیبات خمسه دن ماعدا
جمیع اشیانك علمی ویرلشدی بعضلرقولنجه آنلر دخی بیلدریلوب لکن کتم واخفاسیله مأمور ایدیلر حقیقت
روح دخی معلوملری می ایدی دکلمیدی بووجهله اختلاف اولنمشدر (دیکر) ینه خصایصده مذکوردرکه
حضرت رسوله امتی عرض اولنوب جمله سنی کوردی ویوم قیامته دك امتی ایچنده نه واقع اوله جق ایسه
جمله سی دخی عرض واعلام اولندی (دیکر) مواهب لدنیه ده وهبدن مرویدرکه کتب سابقه دن یتمش
برکتابده کوردمکه حق تعالی جمیع بنی آدمه ویردیکی عقل حبیبنه ویردوکی عقله نسبت دنیا قوملرینه کوره
برذره قدرردر (دیکر) فضائل رسولدن بری دخی کله جك بابده تفصیل اولنه جق وجهله جمیع اخلاق حمیدهٔ
غیر عدیده یی جمع ایدوب هر برخصلت حسنه لری مجموع مخلوقاتده اولاندن زیاده اولدیغیدرکه حضرت
خدا جل وعلا قرآنده (وانك لعلی خلق عظیم) دیو ثنا ایتمکین تفصیلی قابل تحریر واداء دکلدر تکمیل شیخ
ابن الفارضی برکسنه واقعه سنده کوروب نیچون حضرت رسولی مدح ایتمدك دیدکده بورباعی ایله هم مدح
صواب مورث الثواب هم جواب سحر حلال انتساب تحسین اکتساب ایدوب دیمشکه (نظم) اری کل مدح
فی النبی مقصرا * وان بالغ المثنی علیه واکثرا * اذا الله اثنی بالذی هو اهله * علیه فما مقدار ما یمدح الوری
(نثر) تفاسیرده (وانك لعلی خلق عظیم) آیتنده حق تعالی رسولنی جمیع اخلاق ذمیمه دن تنزیه وجمیع اخلاق
حمیده ایله توصیفه اشارت واردر دیوب بعض عارفلر دیمشلردرکه (نظم) ای کفته ذات حق بخودی
خودت ثنا * ما از کجا ومدح وثنای تواز کجا * ماخود کییم تا بثنا تودم زنیم * در معرض لعمرك لولاك

والضحی * لطف خدای جمله کمالات خلق را * یکجای کرد وداد بدونام مصطفی * مقصود آفرینش
عالم تویی همان * زانجا شدی بعز وشرف شاه انبیا (دیگر) بری دخی کلمهٔ شهادتده واذان واقامتده
وتشهد وادعیه وانواع عبادتده وخطبه لرده ومجالس نصیحتده واوقات ضیق وشدتده ودخی نیجه حالتده
حق قبر ومحشر وجنتده محصل ارضین وسماواتده وجمیع عوالم وکائناتده والسنهٔ عامهٔ مخلوقاتده اسم محمد
علیه السلام مقارن نام رب الانام اولدیغیدرکه رسول علیه السلام (اتانی جبریل علیه السلام فقال ان ربی
وربک یقول لک اتدری کیف رفعت ذکرک قلت الله اعلم قال اذا ذکرت ذکرت معی) دیو بیورووب (ورفعنا لک
ذکرک) آیتی بوکا دلالت ایدوب ماسوی اللهدن برفرده بو حالت میسر اولمدیغی مقرردر دیمشلر (نظم)
زهی عزت زهی رفعت زهی جاه * زهی فضل وکرامت بارک الله (دیگر) جمله فضائللرینک اعظمی
حبیب الله اولدقلریدرکه کتب سیرده سلمان فارسیدن مرویدرکه (هبط جبرائیل علی النبی صلی الله علیه وسلم
فقال ان ربک یقول ان کنت اتخذت ابراهیم خلیلا فقد اتخذتک حبیبا وما خلقت خلقا اکرم علی منک ولقد
خلقت الدنیا واهلها لاعرفهم کرامتک ومنزلتک عندی ولولاک ماخلقت الدنیا (نظم) چو کفتی حبیب
الله الانام * همه مدحها کفته شد والسلام (دیگر) حضرت رسولدن دخی مرویدرکه (ان الله اتخذنی
خلیلا کما اتخذ ابراهیم خلیلا) بیورمشلر معارج النبوه ده مذکوردرکه حق تعالی ابراهیمی خلیل ایتدیسه
محمد مصطفایی هم خلیل هم حبیب ایدوب امتنک صلحاسنه دخی حبیب اطلاق ایتدی نتکیم قرآنده
(قل ان کنتم تحبون الله فاتبعونی یحببکم الله) بیورلمشدر (دیگر) کتب تفاسیرده تحریر اولنمشدرکه
(ولسوف یعطیک ربک فترضی) آیتی حق تعالی رسولنه دنیاده ویره جکی علوم وکمالات واحکام شریعت
ودیانات واعدایه نصرت وغلبات ویوم قیامتده دل امتنه واقع اوله جق فتوحات وانواع واقعات وآخرتده
ویره جکی اقسام شفاعات ودرجات عالیات وخارج علم مخلوقات اولان انواع حالات ومعاملات وآخرتده
ویره جکی اقسام شفاعت وتجلیاته اشارتدر بو خصوص اعظم واعم بشارات اولوب بو مرتبه وعدهٔ عظیمهٔ عمیمه
انبیادن برنبی کریمه میسر اولمدیغی مقرردر حتی تفسیر جلالینده مذکوردرکه بو آیت کریمه نزول ایتدکده
رسول علیه السلام (اذا لا ارضی وواحد من امتی فی النار) بیورمشدر یعنی بویله اولیجق امتمدن هیچ
برکسنه نک جهنمده اولدیغنه راضی اولمزم دیمکدر (جعلنا الله من امته وثبتنا علی سنته وملته واحشرنا
فی زمرته وحرمنا علی النار بشفاعته بعزته وحرمته (دیگر) کتب سیرده محرردرکه رسول الله صلی الله
علیه وسلم لیالی وایامده یقظه ومنامده ووحدت وکثرتده سفر واقامتده کاه قلبا وبدنا کاه همان قلبا جناب
حقله معامله دن برلحظه خالی اولمیوب (لی مع الله وقت لا یسعنی فیه ملک مقرب ولا نبی مرسل) حدیثی
مفهومنجه بعض زمانلرده تجلیات بهیهٔ الهیه یه بالکلیه مستغرق اولوب ارشاد عباد ایچون توجه قلب
شریفلرین عالم بشریته دوندرمک استدکلرنده دفعه مجال اولمامغین تدریجله اولسون دیو (کلمینی یا حمیرا)
یعنی یا عائشه بکا سویله دیو بیوررلردی * مرویدرکه صباح نمازینک سنتنی قیلوب حضرت عائشه اویانق ایسه
انکله سویلشوب دکلسه برمقدار یر یوزینه سویکنوب بعده فرضی جماعتله قیلمغه طشره چیقارلردی
سنت عقبنده طوغری طشره یه چیقسه لر تجلیات الهیه دن حاصل اولان اسرار وانوار جهتندن مبارک
یوزلرینه هیچ کسنه باقمغه قادر اولمزدی دیمشلر (دیگر) علما دیدیلرکه حق تعالی قرآنده هر پیغمبره اسمیله
خطاب ایدوب لکن حبیبنی مجرد تعظیما اوصافیله ندا ایتمشدر (یا ایها النبی یا ایها الرسول) کبی نتکیم بعض
شعرا بو معنایی انبا ایتمشدرکه (نظم) فدعا جمیع الرسل کلا باسمه * ودعاک وحدک بالرسول وبالنبی (نثر)
خصوصا (انا ارسلناک شاهدا ومبشرا ونذیرا وداعیا الی الله باذنه وسراجا منیرا) آیتنده بش وصف شریف ایله
توصیف اولنمشدر محرر سطور اولان عبد پرقصور ایدر بو ذکر اولنان خاصه نوعندن کتب سیرده وغیریده
کورمدیکم برمعنای رعنا بودرکه حضرت رب عزت رسولنه محض محبتدن اوخشامغه وملاطفه یه متعلق
بعض اوصافله دخی خطاب بیورمشدر (یا ایها المزمل یا ایها المدثر) کبی (دیگر) علما دیمشلرکه رسول علیه
السلام افصح فصحاء انسان وابلغ بلغاء ذوی العرفان اولمغین جمیع لغات عربله تکلم ایدوب بلغاء عرب عربا
حیران اولورلردی برحدیثده (انا افصح العرب) برحدیثده (کانت لغة اسماعیل قد درست فجاءنی بها جبرائیل

حفظتها) برحدیثده (ان الله عز وجل ادبنی فاحسن تادیبی ونشأت فی بنی سعد بن بکر) دیو بیورمشدر
(دیگر) برفضیلت خاصه لری دخی کلمات شریفه لری جوامع الکلم اولدیغی یعنی الفاظ یسیره ده معانی کثیره
جمع اولدیغیدر اوبابده نیجه یوزبیک احادیث شریفه لری اولوب جامع نصایح علیه ومورث منافع دنیویه
واخرویه اولنلردن یوزدانه مانند سبحهٔ لؤلؤی شاهانه ذکر اولنمق فکر اولندیکه بونلردر ١ انما الاعمال بالنیات
٢ اذا لم تستح فاصنع ما شئت ٣ احترسوا عن الناس بسوء الظن ٤ اتق شر من احسنت الیه ٥ ان الله یکره
البطال ٦ آل محمد کل تقی ٧ اعبد الله کانک تراه فان لم تکن تراه فانه یراک واحسب نفسک مع الموتی واتق دعوة
المظلوم فانها مستجابة ٨ اعمل لدنیاک بقدر مقامک فیها واعمل لآخرتک بقدر بقائک فیها واعمل لله بقدر
حاجتک الیه واعمل للنار بقدر صبرک علیها ٩ اتقوا دعوة المظلوم وان کان کافرا فانه لیس دونه حجاب ١٠
اتقوا فراسة المؤمن فانه ینظر بنور الله ١١ احبب حبیبک هونا ما عسی ان یکون بغیضک یوما ما وابغض
بغیضک هونا ما عسی ان یکون حبیبک یوما ما ١٢ استنزلوا الرزق بالصدقة ١٣ اشتدی ازمة تنفرجی
١٤ اصل کل داء البردة ١٥ اعقلها وتوکل ١٦ اغد عالما او متعلما او مستمعا او محبا ولا تکن الخامس
فتهلک ١٧ اکرم الناس اتقاهم ١٨ ان الظلم ظلمات یوم القیامة ١٩ ان لصاحب الحق مقالا ٢٠ انزلوا
الناس منازلهم ٢١ ایاک وکل امر یعتذر منه ٢٢ ایاک وقرین السوء فانک به تعرف ٢٣ ایاک وما یسوء
الاذن ٢٤ الاسلام یزید ولا ینقص ٢٥ الاسلام یعلو ولا یعلی ٢٦ البلاء موکل بالمنطق ٢٧ البشاشة خیر
من القری ٢٨ التأنی من الرحمان والعجلة من الشیطان ٢٩ جف القلم بما هو کائن ٣٠ حب الدنیا رأس
کل خطیئة ٣١ حبک الشیء یعمی ویصم ٣٢ حسبی الله ونعم الوکیل امان لکل خائف ٣٣ حسن الخلق
نصف الدین ٣٤ حفت الجنة بالمکاره وحفت النار بالشهوات ٣٥ الحرب خدعة ٣٦ الحسود لا یسود ٣٧
الحلف حنث او ندم ٣٨ الحکمة ضالة المؤمن ٣٩ خیر الامور اوسطها ٤٠ الدال علی الخیر کفاعله
٤١ الدنیا مزرعة الآخرة ٤٢ الدنیا سجن المؤمن وجنة الکافر ٤٣ الرضاع یغیر الطباع ٤٤ الرفق رأس
الحکمة ٤٥ زر غبا تزدد حبا ٤٦ السعید من وعظ بغیره ٤٧ السلامة فی العزلة ٤٨ صوموا تصحوا ٤٩
الصلوة عماد الدین ٥٠ الصبر مفتاح الفرج ٥١ الصدقة تمنع سبعین بابا من ابواب البلاء اهونها الجذام والبرص
٥٢ الضرورات تبیح المحظورات ٥٣ طوبی لمن شغله عیبه عن عیوب الناس ٥٤ طلب العلم فریضة علی کل مسلم
٥٥ العدة دین ٥٦ العدة عطیة ٥٧ الغنا الیأس مما فی ایدی الناس ٥٨ الفاتحة لما قرأت له ٥٩ فی الحرکات
البرکات ٦٠ القناعة کنز لا ینفد وکنز لا یفنی ٦١ کن فی الدنیا کانک غریب او عابر سبیل وعد نفسک من
اصحاب القبور ٦٢ الکریم اذا قدر عفا ٦٣ کفی بالمرء کذبا ان یحدث بکل ما یسمع ٦٤ کل ما هو آت قریب
٦٥ کفی بالدهر واعظا ٦٦ کفی بالموت واعظا وکفی بالیقین غنی ٦٧ کلکم راع وکلکم مسؤل عن رعیته ٦٨
کما تدین تدان ٦٩ لیس الخبر کالمعاینة ٧٠ لکل مقام مقال ٧١ لیس الشدید من غلب الناس انما الشدید
من غلب علی نفسه ٧٢ ما نقص مال من صدقة ٧٣ ما جمع شیء الی شیء احسن من حلم الی علم ٧٤ ما خاب من
استخار ولا ندم من استشار ولا عال من اقتصد ٧٥ المجالس بالامانة ٧٦ المرء مع من احب ٧٧ المستشار مؤتمن
٧٨ المسلم من سلم المسلمون من لسانه ویده ٧٩ المعدة بیت الداء والحمیة رأس کل دواء ٨٠ المقدر کائن ٨١
من حسن اسلام المرء ترکه ما لا یعنیه ٨٢ من صمت نجا ٨٣ من استوی یوماه فهو مغبون ٨٤ من تشبه
بقوم فهو منهم ٨٥ من مات علی شیء بعثه الله علیه ٨٦ من لا یرحم لا یرحم ٨٧ المؤمن مرآة المؤمن
٨٨ المؤمن للمؤمن کالبنیان یشد بعضه بعضا ٨٩ الناس بزمانهم اشبه منهم بآبائهم ٩٠ الندم توبة ٩١
النساء حبائل الشیطان ٩٢ نیة المؤمن خیر من عمله ٩٣ الهم نصف الهرم ٩٤ لا ایمان لمن لا امانة له
ولا دین لمن لا عهد له ٩٥ لا تظهر الشماتة باخیک فیعافیه الله ویبتلیک ٩٦ لا طاعة لمخلوق فی معصیة الخالق
٩٧ لا صغیرة مع الاصرار ولا کبیرة مع الاستغفار ٩٨ لا یجنی علی المرء الا یده ٩٩ لا یغنی حذر من قدر
١٠٠ یبعث الناس علی نیاتهم (فائده) امام غزالی اعمل لدنیاک بقدر مقامک فیها واعمل لآخرتک بقدر
بقائک فیها واعمل لله بقدر حاجتک الیه واعمل للنار بقدر صبرک علیها) حدیثنده جمیع عالمک علمی مندرجدر
دیوب امام شافعی (انما الاعمال بالنیات) حدیثنده علمک نصفی داخلدر زیرا دینک ظاهری وباطنی اولوب

نيت باطنه عمل ظاهره متعلقدر ودخی نيت عبوديت قلبدر عمل عبوديت جوارحدر ديوب بعض علمامز بو
حديث دينڭ ثلثيدر زيرا دين اوچ قسمدركه برى قول برى عمل برى نيتدر ديوب بعض علماء ديمشلردركه
رسول عليه السلام قواعد اسلامى ومتفرقات شرايع واحكامى درت حديثده جمع ايتمشدر برى (انما الاعمال
بالنيات) برى (الحلال بين والحرام بين) برى (البينة للمدعى واليمين على من انكر) برى (لا يكمل ايمان المرء حتى
يحب لاخيه ما يحب لنفسه) دركه اولكى عباداته ايكنجى معاملاته اوچنجى خصومات وحكوماته دردنجى آداب
ومناصفاته وتحذير عن الجناياته شاملدر ديكر خصايص وفضائل رسول عليه السلامدن برى دخى كتب
سيرده محرر اولاندركه حضرت خدا جل وعلا رسولنه مفاتيح خزائن اجناس عالمى اعطا ايتمكين جميع
ارزاق مخلوقات سر محمديدن تقسيم اولنور (نظم) هر فتح وفتوحى كه ترا درراهست ✻ با عزت ودواتى كزين
دركاهست ✻ اين جمله وصد هزار ديكر چندين ✻ از نور محمد رسول الله است (ديكر) ينه سيرده محرردركه
رسول عليه السلام عمدا وسهوا جميع كناهلرڭ صغائر وكبائرندن بالكليه معصوم ايدى سائر انبيا چاق
بوبله دكل ايدكلرى بوقاروده باب احوال مشتركه انبياده كچمشدر ✻ خصايص الحبيبده رسول عليه السلام
فعل مكروهه ارتكابدن دخى مبرا ايدى ديومذكوردر (ديكر) ومحرردركه نماز قيلان كمسنه تشهدده
ايكن السلام عليك ايها النبى ورحمة الله وبركاته ديوب سائر انبيايه وملائكه يه خطاب جائز دكلدر (ديكر)
برى دخى نبوتله سلطنت جمع ايتمك تكليف اولندقده فقر اختيار ايتدوكيدر ✻ مواهب لدنيه ده
مرويدركه بركون رسول عليه السلام (يا جبرائيل والذى بعثك بالحق ما امسى لآل محمد سفة من دقيق
ولا كف من سويق) ديو كمال فقرلرين حكايت ايتدكده فى الحال كوكدن برصوت عظيم ايشيدوب قورقوب
قيامت قوپمغه الله تعالى امرمى ايتدى ديوب جبرائيل دخى يوق لكن سنڭ سوزڭ ايشتدكده اسرافيله
امر ايتدى سكا نزول ايدوب ديوب اسرافيل عليه السلام كلدكده (ان الله سمع ما ذكرت فبعثنى الله اليك بمفاتيح
خزائن الارض وامرنى ان اعرض عليك اسير معك جبال تهامة زمردا او ياقوتا او ذهبا او فضة وان شئت نبيا
ملكا وان شئت نبيا عبدا) ديوب جبرائيل عليه السلام تواضعله اشارت ايدوب رسول عليه السلام دخى اوچ
كره (بل نبيا عبدا) ديديلرسنن ترمذيده دخى مذكوردركه رسول عليه السلام (عرض على ربى ليجعل لى بطحاء
مكة ذهبا قلت لا يا رب ولكن اشبع يوما واجوع يوما فاذا جعت تضرعت اليك وذكرتك واذا شبعت حمدتك
وشكرتك) ديديلر خصايص الحبيبده (اوتى النبى عليه السلام خزائن الارض على فرس ابلق عليه قطيفة
من سندس) ديوب تفصيلنه تعرض اولنمامشدر (ديكر) جميع انبياء ومرسلين بنى آدمدن همان
برقوم مخصوصه پيغمبر اوله كلمشلر ايكن رسول عليه السلام اتفاق علماء آفاق اوزره جميع امم عالمه
وقبائل بنى آدمه خصوصا جن طائفه لرينه دخى مرسل اولمشلردر حتى قدماء علمادن نيجه لر قولنجه وامام
سبكى اختيارنجه جميع ملائكه سفليه وعلويه يه دخى مرسل اولمشلردر حتى قدماء علمادن برى
(ان الله لم يقصر رسالة محمد على الثقلين بل عمها جميع العالمين فكل من كان الله ربه فمحمد رسوله) ديمشدر
(نظم) اى نور تو منظور دل وجان همه ✻ وى آيت رحمت تو درشان همه ✻ شاهان سراپرده ملك وملكوت ✻
در پيش تو خادم وتو سلطان همه (ديكر) وما ارسلناك الا رحمة للعالمين آيتى مفهومنجه اون سكز بيڭ عالمه
سبب رحمت ايدى مؤمنينڭ مطيع وعاصيلرينه نه طريقله سبب رحمت اولديغى معلوم اما كفاره دخى رحمت
اولديغى سائر انبيا امتلرينڭ كافرلرى كبى دنياده عذاب حقله بالكليه هلاك اولمقدن نجات بولدقلريدر ديمشلر ✻
مرويدركه رسول عليه السلام (هل اصابك من هذه الرحمة شئ) ديو جبرائيل عليه السلامه صوروب اودخى
(نعم كنت اخشى العاقبة فامنت بثناء الله تعالى على بقوله ذى قوة عند ذى العرش مكين مطاع ثم امين) ديو
جواب ويرمش ✻ معارج النبوه ده مرويدركه ابليس مردود مطرود اولدقده امر حقله موكل اولان برملك
هركون آنڭ روى بدخوينه شدتله برطبانچه اوروب اثرينه يدلڭ اثرى كتميوب حضرت رسوله اشبو آيت نزول
ايتدكده جميع ماسوى اللهه عالم ديمكين ابليس خسيس بن دخى عالميانم ديو جناب حقدن حصه طلب ايدوب
او طبانچه رفعنه تضرع ايتدكده رسول عليه السلام حرمتنه اندن قورتلدى (نظم) اى رونق دوعالم
ازذات محمد ✻ وى افتخار آدم ازدولت محمد ✻ دربارگاه سدره روح الامين نداند ✻ سريكه هست حق را

باحضرت محمد ✻ اين شد ندلها ازهيبت سياست ✻ چون حرفى رحمت آمد برنوبت محمد ✻ درروز عرض
اكبر بينى كه امتانش ✻ آزاد كشته زآتش ازبركت محمد ✻ مردم همه كريزان فردا زدوزخ اما ✻ دوزخ شود
كريزان از امت محمد ✻ اى نفس تند سركش دركش مى شريعت ✻ تا روز حشر نوشى از شربت محمد (ديكر)
علماء ديمشلردركه حضرت رسول طالب رضاى خدا اولديغندن ماعدا حق تعالى دخى آنڭ رضاسنى طالب
اولوب (ولسوف يعطيك ربك فترضى) بيوروب سائر انبيادن برينه بويله معامله ايتميوب جملهدن موسى
عليه السلام لساندن حكايه (وعجلت اليك رب لترضى) بيورمشدر (ع) فشتان ما بين هذا وذاك (ديكر)
ينه ديمشلركه سائر انبيا كندو امتلرندن ايشتدكلرى افترالرى كندولردن كندولرى نفى ايدوب اكن حضرت
رسوله اولان افترالرى قرآنده حق جل وعلا بالذات نفى ايتمشدر (ديكر) ينه ديمشلردركه زلات انبيايى
حق تعالى بعد زمان عفو ايدوب وقرآنده حكايت ايتدكده منت طريقله ياد ايدوب وهر برينڭ زلتى
نه ايدوكنى تصريح ايدوب اكن حبيبنه كلنجه فرضا زلت دخى واقع اولديسه ستر ايدوب بطريق الفرض واقع
اولوب اولمجغه بالكليه مغفرت تامه اولمجغنى اعلام بيوروب بحسب الظاهر ترك اولى اسلوبنده اولان
برخصوصده عتاب صورتنده كمال ملاطفه ايله (عفا الله عنك لم اذنت لهم) بيوروب غايتده مقبول
دركاه پروردكار ايدوكى اشعار اولنمشدر (ديكر) ينه ديمشلردركه حضرت رسول عليه السلام وجوه
فضيلتى سائر انبيادن هر برينڭ ومجموعنڭ فضيلتلرندن اكمل وافضل اولديغندن ماعدا هر برپيغمبر
مخصوص اولدقلرى بعض فضائل وخصايصڭ دخى باعينه يا نظيرى غالبنه مالك اولوب بوخصوصڭ تفصيلى
كتب سيرده محرردر جملهدن قرآنده كبار انبيا لساندن رجا طريقيله بيان اولنان حالات حضرت رسوله
حصول طريقيله خبرويرلمشدر نتكيم ابراهيم عليه السلام (ولا تخزنى يوم يبعثون) ودخى (انى ذاهب الى ربى
سيهدين) ودخى (واجعل لى لسان صدق فى الآخرين) ديوب حبيب الله حقنده (يوم لا يخزى الله النبى والذين
آمنوا معه) ودخى (ويهديك صراطا مستقيما) ودخى (ورفعنا لك ذكرك) بيوريلوب موسى عليه السلام طورده
كليم اولديسه محمد عليه السلام عرش پرنورده كليم اولديغندن ماعدا موسايه ميسر اولميان تجلى خدايه
مظهر اولوب عيسى عليه السلام احياء موتى ايتديسه محمد عليه السلام نيجه كره يوزبيڭ مرده دللرى
احيا ايدوب انڭ منتهاء معراجى سماء دنيا بوانڭ منتهاى معراجى عرش اعلا ايدى (ديكر) معجزاتلرى دخى
سائر انبيانڭ هر برينڭ بلكه جملهسنڭ معجزاتندن زياده ايدى بعض كتب سيرده بيڭ بعضنده اوچ بيڭ
معجزهلرى وار ايدى ديو مذكوردر (ديكر) امتى دخى جميع انبيا امتلرينڭ مجموعندن عددو كمالده وشرف
وسائر حالده زياده اولوب جميع اهل جنتڭ ثلثانى امت محمددر ديو احاديث شريفه واردر (ديكر)
حضرت رسولڭ ثوابلرى دخى سائر انبيادن اضعاف مضاعف زياده ايدى زيرا مواهب لدنيهده يوم قيامتهدك
هر مهتدى وعامل اعمال حسنهسنڭ ثوابى حاصل ايدوب استادنه دخى آنڭ مثلى استادى استادنه ايكى
مثلى اوچنجى استاده درت مثلى دردنجى يه سكز مثلى بواسلوبله حضرت رسولهدك هر استاده شاكردى ثوابنڭ
ايكى مثلى اولوب بو حسابله مثلا يكرمنجى استاده بشيوز بيڭ ويكرمى درت بيڭ ايكيوز سكسان ايكى
ثواب اولمغين حضرت رسولڭ هر برامتى طرفندن كندولره حاصل اولان ثوابلر عددنى جميع انس وجن
وملائكه محاسب اولسهلر حساب ايدهميوب عاجز اولهلر الا كه همان الله عز وعلا آكاهدر بو معناده بعض
عارفلر ديمشدركه (نظم) فلا حسن الا من محاسن حسنه ✻ ولا محسن الا له حسناته (نثر) حضرت
رسولڭ بوقدر حسنات ومثوبات عظيمهلرى كندولر بالذات ايتدكلرى انواع عبادات واعمال صالحهٔ متواليلت
وحضرت حقڭ محبت وعنايتندن مزيدا اكرام ايله انعام ايتدوكى مثوبات بيحد وغاياتدن ماعدا درسلف
عظامڭ خلف كرامدن وجوه افضليتلرينڭ برى دخى اشبو تضاعف اجور قضيهسيدره بوديو مذكوردر (ديكر)
خصايص رسولڭ برى دخى (نصرت بالرعب مسيرة شهر) حديثى اوزره اوكارندن واردلرندن برآيلق يولدن
اعداء دين بونلردن خوف ايدرلردى سائر انبيايه بوحال ويرلمديكى حديثدن مفهوم اولوب تواريخ دخى
شهادت ايدر (ديكر) اسم شريفلريله ندا ايتمكى وحضور شريفلرنده جهرله تكلم ايتمكى وبركمسنه بونلرى
وراء حجراتدن يعنى حجره قپوسندن ديواراردندن ودخى موضع بعيددن مطلقا ندا ايتمكى ويولده يوردكن

اوكلرينه بكمكي حق تعالى مؤمنينه حرام ايتمشدى سائر امتلر پيغمبرلرنى اسملريله چاغررلردى (ديكر)
ابن عباس رضى الله عنه ايدر حق تعالى انبيادن برينك عمرينه يمين ايتديكى مسموع اولميوب لكن قرآننده
(لعمرك انهم لفى سكرتهم يعمهون) ديوب حبيبنك عمرينه يمين ايتمشدر (ديكر) جبرائيل عليه السلامدن
اول باصكره افضل ملائكه اولان اسرافيل عليه السلام حضرت رسوله نيجه كره نازل اولوب انبيادن هيچ
برينه نازل اولمامشدر ديمشلر (ديكر) حضرت رسوله وحى الهى جميع طرق وحى ايله اولمشديكه تفصيلى
ابتداى نبوتده كچمشدر سائر انبيايه چاق بويله حال واقع اولمامشدر (ديكر) حضرت رسول عليه السلام
جبرائيلى ملكيتى صورتى اوزره ايكى كره كوروب سائر انبيايه بو حال واقع اولمامشدر ديمشلر (ديكر) حضرت
رسوله كوكدن جبرائيل يكرمى درت بيك كره نازل اولوب جمله انبياده غايت چوق ايندوكى موسى عليه
السلامدركه همان اكا درت يوز كره اينمشدركه (ديكر) كتب سيرده مذكوردركه انبيانك كيمى شريعت
كيمى حقيقت صاحبى اولوب ايكيسنى دخى جمع ايتمك حضرت رسوله مخصوص ايدى قصۀ خضر وموسى
عليهما السلامده خضر موسايه (انى على علم لا ينبغى لك ان تعلمه وانت على علم لا ينبغى لى ان اعلمه) ديديكى
بو كلامه شاهددر ديمشلر (ديكر) ودخى مذكوردركه (اوتيت مفاتيح الارض) حديثى مفهومنجه حق
جل وعلا حبيبنه دنيا ومافيهايى تمليك ايدوب كيف مايشا تصرف ايدردى امام غزالى رسول عليه السلام
صحابه دن تميم دارى يه وقيامته دك انك نسلندن اولنلره قدس شريف شهرى دخى كفار النده ايكن برقريه تمليك
ايدوب مؤبد ملكلرى اولمغه حضرت على خطيله حجت ويردكلرى اكا بنا ايدرديمش (ديكر) حق تعالى يه
حبيبى ايله آند ويرمك جائز اولوب سائر انبيا ايله وملائكه ايله جائز دكلدر ديو علما اتفاق ايتمشلردر (ديكر)
حق تعالى رسولنك خاتونلرينى تعظيم ورعايت وحرمت ايچون نكاح جهتندن امتلرينك والده لرى ايدوب
(وازواجه امهاتهم) ديو بيورمشدر (ديكر) انبيا خاتونلرينك كيمى ازواجنه سبب ضرر دنيوى اولوب
سائرلرى نه نفع ونه ضرر ايديلر اما حضرت رسولك طقوز عدد خاتونلرى كندولره امور دينيه ودنيويه ده
معاونت ايدرلردى فقر وقناعته غايتده صابره وشاكره اولدقلرندن ماعدا اقوال وافعال رسول سيد البشرى
خلقه روايتله امور شريعت وسنتى امته نشر ايدوب حتى بعضلر احكام شريعتك ربعى مقدارى عائشۀ
صديقه دن اخذ اولنمشدر ديمشلر (ديكر) مرويدركه حضرت رسولك بنات وازواجى افضل نساء عالمين اولوب
جميع اصحابى دخى انبيادن غيرى جميع امم عالمدن افضل واكملدرلر شهرلرى مدينۀ منوره دخى مكۀ
مكرمه دنصكره افضل جميع بلاد وممالك عالم اولوب مسجد شريفلرنده بر ركعت نمازه بيك ركعت ثوابى يازيلور
سائر عبادتلر دخى اكا كوره در قبر شريفلريله منبر اراسى خود جنتدن ايدوكى (ما بين قبرى ومنبرى روضة
من رياض الجنة) حديثيله ثابتدر شعب الايمان بيهقيده (من زارنى بعد موتى فكأنما زارنى فى حياتى ومن
مات باحد الحرمين بعث من الآمنين يوم القيامة) ديو حضرت رسولدن مرويدر سائر انبياده بو ذكر اولنان
امورلك هيچ بريسى يوغيدى (ديكر) خصايص الحبيبده مذكوردركه ازواج رسوله حاشا قذف ايدن ابن عباس
قولنجه توبه سى مقبول اولميوب قاضى عياض ديديكى اوزره قتل اولنوب بعضلر قولنجه قتل اولنمق حضرت
عائشه يه سبك جزاسى اولوب سائرلره قذف وسبك جزاسى ايكى حد قذف اورلمقدر زيرا عائشه يه سب قرآنى
تكذيبه مؤدى اولمغين كفردر ديو اتفاق اولنمشدر صحابه نك برينك والده سنه ده قذف ايدنك دخى جزاسى
ايكى حد قذفدر ديمشلر (ديكر) كتب سيرده محرردركه (كل سبب ونسب ينقطع يوم القيامة الا سببى ونسبى)
حديثى مفهومنجه هر قرابت نسبيه وسببيه قيامتده اصلا مفيد دكلدر اما حضرت رسولك قرابت نسبيه
وسببيه لرى مفيددر ونسبدن مراد ولادت ايله اولان قرابتدر سببدن مراد نكاح ايله اولان قرابتدر بعضلر
ديديلركه سببدن مراد يعنى قيامتده امت محمد پيغمبرلرينه منسوب اولوب سائر امتلر پيغمبرلرينه منسوب
اولمزلر (ديكر) خصايص رسولدن برى دخى كريمه لرى اولادى كندولره منسوب اولديغيدر نتكيم مسند
طبرانيده حضرت رسولدن (كل بنى ام ينسبون الى عصبة ابيهم الا ولد فاطمة فانى انا ابوهم وانا عصبتهم
ديو ودخى (ان الله جعل ذرية كل نبى فى صلبه وان الله جعل ذريتى فى صلب على) ديو مرويدر زيرا جميع بنى
آدمده قز اوغلى پدرينه منسوب اولوب لام جدنه منسوب دكلدر نتكيم شاعر ديمشدر (نظم) بنونا بنو ابنائنا

وبناتنا * بنوهن ابناء الرجال الاباعد (ديكر) مواهب لدنيه ده مذكوردركه اسم رسول الله تسمى يعنى
اداش اولمق دنياده وآخرتده نافعدر زيرا رسول عليه السلام بيورمشدركه (يوقف عبدان بين يدى الله تعالى
فيأمر بهما الى الجنة فيقولان ربنا بما استأهلنا الجنة ولم نعمل عملا تجازينا به الجنة فيقول الله تعالى ادخلا
الجنة فانى اليت على نفسى ان لا يدخل النار من اسمه احمد ولا محمد) ودخى بيورمشدركه (قال الله تعالى وعزتى
وجلالى لا عذبت احدا تسمى باسمك فى النار) ودخى حضرت على ديمشدركه (ما من مائدة وضعت فحضر عليها
من اسمه احمد او محمد الا قدس الله ذلك المنزل كل يوم مرتين) محرر سطور اولان عبد پرقصور ايدر اسم رسول الله
تسميه نك منفعت دنيويه سنه مواهبده دليل ذكر ايتميوب لكن اكا دليل جامع الصغير سيوطيده (اذا سميتم
الولد محمدا فاكرموه واوسعوا له فى المجلس ولا تقبحوا له وجها) حديثيله (اذا سميتم الولد محمدا فلا تضربوه
ولا تحرموه) حديثيدر (ديكر) ينه مواهب لدنيه ده مذكوردركه (وانزل الله الكتاب والحكمة) آيتنده
كتابدن مراد قرآن حكمتدن مراد سنت يعنى اقوال وافعال رسول عليه السلامدر * امام اوزاعى ايدر
جبرائيل عليه السلام حضرت رسوله قرآن كبى سنت دخى انزال وتعليم ايدردى (ديكر) خصايص رسولدن
برى دخى اتباع سنتلرى واقتداء سيرتلرى وجوبندن ماعدا فرضيت كمال محبتلريدر نتكيم ديمشلردر (بيت)
هر كز خداى خواهد فردوس دلكشارا * حب رسول شرطست از بهر اين جزارا (نثر) صحيح بخاريده
(لا يؤمن احدكم حتى اكون اليه احب من والده وولده والناس اجمعين) ديو ودخى (لن يؤمن احدكم حتى
اكون احب اليه من نفسه) ديوايكى حديث شريف مرويدر * كبار مشايخدن برى ايدر حضرت رسول صلى
الله عليه وسلمى واقعه ده كوروب (يا رسول الله اعذرنى فان محبة الله شغلتنى عن محبتك) ديدكده (يا مبارك
من احب الله فقد احبنى) ديو بيورديلر بعض سلف بو مضمونده ديمشدركه (نظم) الا يا محب المصطفى زد صبابة *
وضمخ لسان الذكر منه بطيبه * ولا تعبأن بالمبطلين فانما * علامة حب الله حب حبيبه (نظم) اى مفتخر
بذات تو ذرات كائنات * اصل محبت تو كليد در نجات * هر ذات مستحق صفات كمال نيست * اى ذات بر كمال
تو مجموعۀ صفات (رباعى) اى دل طمع ملك مؤبد دارى * در سر هوس دولت سرمد دارى * هر چيز
مرادنست باخود دارى * كر در دل وجان مهر محمد دارى (نثر) علما ديمشلردركه علامات محبت رسول
چوقدر اعظمى رسول اكرمك شريعت وطريقت وسنت وسيرتنه اقتدا اولنلردن عدم تجاوز وعدم ابادر آيت
هدايت غايت (قل ان كنتم تحبون الله فاتبعونى يحببكم الله) بو مدعايه كواهدر (رباعى) يارب ز تو طالب
عطاييم مدام * مستغرق غفلت وخطاييم مدام * شايد كه كناه ما ز ما عفو كنى * كز صدق محب مصطفاييم مدام *
(نظم) چون نور محمدى ز معبود بود * پس هر كه محمديست پر سود بود * خواهى كه رضاى حق تعالى يابى *
آن كن كه محمد از تو خشنود بود (ديكر) خصايص رسولدن برى دخى (قل لا اسألكم عليه اجرا الا المودة
فى القربى) آيتى مفهومنجه محبت اهل بيتلرينك وجوبيدركه كتب حديثده (احبوا الله لما يغذوكم به من نعمته
واحبونى بحب الله واحبوا اهل بيتى بحبى) ديو ودخى (من ابغض اهل البيت فهو منافق) ديو ودخى (من صنع
الى احد من اهل بيتى يدا كافيته عليها يوم القيامة) ديو ودخى (من صنع الى احد من اهل بيتى معروفا فعجز
عن مكافاته فى الدنيا فانا المكافى له فى القيامة) ديو ودخى (لا يبغضنا اهل البيت احد الا ادخله الله النار)
ديو حديثلر مرويدر آل رسول وآل بيت رسول صدقۀ واجبه آلمق حرام اولان بنى هاشم مؤمنلريدركه انلر
آل على وآل عقيل وآل جعفردركه بو اوچى حضرت رسولك عمزاده لريدر ودخى آل عباسدركه
عم حضرت رسولدر ديمشلر بعض علما وجوب محبت اهل بيت حقنده ديمشدركه (شعر) يا اهل بيت رسول
الله حبكم * فرض من الله فى القرآن انزله * يكفيكم من عظيم الفخر انكم * من لم يصل عليكم لا صلاة له *
(ديكر) وجوب محبت صحابه حقنده دخى رسول عليه السلام بيورمشدر (الله الله فى اصحابى لا تتخذوهم
غرضا من بعدى من احبهم فقد احبنى ومن ابغضهم فقد ابغضنى ومن اذاهم فقد اذانى ومن اذانى فقد اذا الله
ومن اذى الله فيوشك ان يأخذه (ديكر) حق تعالى حبيبنه امتى خصوصنده بحضور اوله جق برنسنه يى
مدت حياتنده كوسترمدى لكن سائر انبيا كندولر صاغ ايكن كيمنك امتى هلاك اولوب كيمنك دخى امتى انواع
منكراته مشغول اولوب او خصوصدن اكثرى غمناك ايديلر (ديكر) وحضرت رسول محمد درت وزير

عديم النظير ايله مؤيد ايديلر كه جبرائيل وميكائيل وابو بكر وعمردر بو معنى حديثله ثابت اولمشدركه ان الله ايدنى
باربعة وزراء اثنين من اهل السماء جبرائيل وميكائيل واثنين من اهل الارض ابو بكر وعمر) بيورمشدر (ديكر)
مرويدركه هر كسه نك طائفهٔ جندن بر قريني اولوب رسول عليه السلام كندو قريني اولان جنى بى ايمانه
كتورديلر صحيح مسلمده مرويدركه (مامنكم من احد الا وقد وكل به قرينه من الجن قالوا واياك يارسول الله
قال واياى الا ان الله جل وعلا اعاننى عليه فاسلم فلا يأمرنى الا بخير) بيورمشلردر (ديكر) بالغ ايكن وفات
ايتمش هر ميته البته قبرنده منكر ونكير من ربك ومن نبيك ديوب حضرت رسولدن سؤال ايدرلر (ديكر) قرائت
احاديث رسول عليه السلام عبادت مورثهٔ الثواب اولوب مجلس قرائت ايچون اولان مستحبات وآداب
بودركه اغتسال وتطيب اولنوب كتاب حديثى بر يوكسك نسنه اوزرينه قويوب اوقويوب واوقيان كمسنه
مجالسه كانلره اصلا قالقمايوب وحاضر اولنلر رفع صوت ايتميه لر ودخى اهل حديثك روى فرخنده خويلرى
سائر ناسدن زياده نورانيت وطراوت اوزره اولوب اوطائفه حفاظ وامراء مؤمنين اقبليله مذكورلردر بعضلر
بونلر حقنده ديمشدركه (نظم) اهل الحديث هم اهل النبى وان * لم يصحبوا انفسه انفاسه صحبوا (ديكر)
كبار خصايص رسولدن بعضلرى دخى بونلردركه مرض موتلرنده اوچ كون جبرائيل عليه السلام كلوب يا محمد
ربك سكا سلام ايدوب خاطرك صورر ديوب وفاتلرى حالنده كندولرى وامتلرى حقنده اولقدر بشارتلر
ايتديكه على وفق المراد شاد اولديلر وفات ايتدكلرنده ظهور ايدن امور تفصيله محتاج اولوب بو جمله نك اكثرى
سائر انبيايه واقع اولمامشدر (ديكر) روح شريفلرينى قبضه حضرت عزرائيل انسان صورتنده كلوب
ايچرويه اجازتله كيروب سائر انبيادن هيچ برندن اجازت استمامشدر ديمشلر * كتاب درج الدررده مذكوردركه
عزرائيل كلدكده اسماعيل آدلو بر ملك ايله يتمش بيك ملك كلمش ايديكه هر بريله يتمش بيك دخى وار ايدى (ديكر)
مواهب لدنيه ده قبر رسولده صلى الله عليه وسلم بدن شريفلرين ضم ايدن موضع جميع بقاع ارضدن افضل
ايدوكى متفق عليه اولوب نيجه علما قولنجه كعبه دن وسموات سبعه دن دخى بعض علما قولنجه عرش عظيمدن
دخى افضلدر ديو مذكوردر قصيدهٔ برده صاحبى ديمشدركه (نظم) لا طيب يعدل تربا ضم اعظمه * طوبى
لمنتشق منه وملتثم (ديكر) علماء آفاق اتفاق ايتمشلردركه الان رسول عليه السلام بدن شريفلريله اولكى
كبى حيوتده اولوب نبوت ورسالتده باقى ودرجات تجليات الهيه يه راقيدر نيجه لر قولنجه قبر شريفلرنده اذان
واقامتله جماعتله نماز قيلوب انلر وجميع انبيا قبور شريفلرنده صلوة وتلاوت قرأن وبعض عبادات
ايدوب مكه يه واروب حج دخى ايدرلر * فتاواى بزازيه ده حضرت رسول عليه السلام الان نبوت ورسالت اوزره
اولوب شمديكى حالده دخى پيغمبريمز رسولمزدر ديو اعتقاد ايتمك واجبدر ديو مصرحدر الصلات والبشر
فى الصلوة على سيد البشر آدلو كتابده جمله انبيا قبرلرنده باجسادهم حياتده اولدقلرينه احاديثده دلائل قاطعه
وارددر ديو برقاچى ذكر اولنمشدر (ديكر) (ان لله ملائكة سياحين فى الارض يبلغونى عن امتى السلام
حديثيله ان لله ملكا اعطاه سمع العباد كلهم فما من احد يصلى على الا ابلغنيها وانى سألت ربى ان لا يصلى على
عبد صلوة الا صلى عليه عشر امثالها) حديثى مفهومنجه بعض ملائكهٔ كرام صلوات ويرن مسلمانلرك
صلواتن اسم ورسميله حضرت رسوله عرض واعلام ايدرلر يوم قيامته دك هر كون قبر حضرت رسولى يتمش
بيك ملك زيارت ايدوب بر كون كلانلره بر دخى نوبت دكز ايدوكى بو قاروده باب احوال ملائكه ده كچمشدر
(ديكر) سعيد بن المسيب ايدر هيچ بر كون يوقدركه انده حضرت رسوله امتنك عمللرى صباحده
واخشامده عرض اولنوب انلر دخى بونلرى سيمالريله وعمللريله بيلمه لرينه الصلوة والبشر نام كتابده محرردركه
رسول عليه السلام (حياتى خير لكم تحدثون ويحدث لكم فاما اذا مت كان وفاتى خيرا لكم يعرض على اعمالكم
فان رأيت خيرا حمدت الله وان رأيت غير ذلك استغفرت الله لكم) ديو بيورمشلر (فالحمد لله رب العالمين
وصلى الله على خير خلقه محمد وآله وصحبه وازواجه الطاهرين (ديكر) خصايص الحبيبده طائفهٔ نسايه
زيارت قبر رسول عالى جناب بى شك وارتياب مرتبهٔ استحبابده اولوب لكن سائر قبور زيارتى انلره بالكليه
مكروهدر (ديكر) خصايصلرندن برى دخى بودركه حياتلرنده كى كبى وفاتلرندن صكره دخى هر نه زمانده
وهر نه مكانده اولورسه جناب رب العباده انلرله توسل ايدنلرك اكثرى دائما بر مراد اولوب بو بابده

مصباح الظلام فى المستغيثين بخير الانام نام كتاب صحت انسامده يازلمشدر اوخصوصك بحر بيپاياننده بر قطره
وشمس تابانندن بر ذره بودركه روضهٔ شريفه لرين بر اعرابى زيارت ايدوب (اللهم انك امرت بعتق العبيد
وهذا حبيبك وانا عبدك فاعتقنى من النار على قبر حبيبك) ديو مناجات ايتدكده (ياهذا تسأل العتق لك
وحدك هلا سألت لجميع الخلق اذهب فقد اعتقناك من النار) ديو هاتفدن بر ندا كلدى ومرويدركه كبار
مشايخدن حاتم اصم قبر معظم فخر عالم صلى الله عليه وسلم ياننده طوروب (يارب انا زرنا قبر نبيك فلا تردنا خائبين
ديدكده ياهذا ما اذنالك فى زيارة قبر حبيبنا الا وقد قبلناك فارجع انت ومن معك من الزوار مغفورا لكم)
ديو هاتفدن بر ندا كلدى مواهب لدنيه ده مؤلفى قسطلانى ايدر بكا بر مرض عارض اولوب برقاچ ييل طوروب
اطبا عاجز قالدقده مكه ده بر كيجه حضرت رسوله استغاثه ايتديكمده او كيجه واقعه مده بر كمسنه النده
كاغد طوتوب (هذا دواء لداء احمد بن القسطلانى من الحضرة الشريفة بعد الاذن الشريف النبوى) ديو يازر
اويخودن اويانديغمده الله حقيچون مرضم بالكليه كتمش بولوب بركت حضرت مصطفى ايله شفا وصفا بولدم
اندن اول بر جاريه مز نيجه زمان مصروعه اولوب جناب رسولله استشفاع ايتديكمده جاريه يى انجيدن جنى بى
واقعه مده بر كمسنه بكا كتوروب بونى سكا نبى صلى الله عليه وسلم كوندردى ديوب بن دخى جنه عتاب ايدوب
جاريه يى ارتق انجيتمامكه يمين ويروب اويخودن اوياندم واويانديغمده جاريه فى الحال صحت بولوب من بعد
صرع عارض اولمز اولدى (ديكر) حضرت رسولك يوم قيامتده ظهور ايده جك انواع فضائليدركه
بو خصوصك افرادى حددن بيرون اولوب كمال اجمالى بودركه قبردن ابتدا بونلر قالقوب اشرف البسهٔ جنتدن
تاج وحله كيدريلوب براقه بنوب يتمش بيك ملك ايله حشر اولوب لواء الحمدى مبارك اللرنده طوتوب جمله انبيا
وامم انك التنده طوروب عرصهٔ عرصاتده اولان طائعين وعصاة بيك ييل حيران وسركردان طورمقدن
عاجز اولدقلرنده جمله سى اتفاقله اولا آدم بعده نوح وابراهيم وموسى وعيسى عليهم الصلوة والسلام حضراتنه
واروب فصل قضايه شروع اولنمق ايچون رجا وشفاعت ديلدكلرنده هر برى اعتذار ايله عجز اظهار ايدوب
عاقبت حضرت رسوله كلدكلرنده جناب حقه سجده ايدوب مناجات ايتدكده شفاعتى مقبول پروردكار وجميع
مخلوقاتدن افضليتى آشكار اولور وحضرت رب العزة جمله مخلوقاتدن اول بونلره نظر ايدوب امتلرى دخى جميع
اممدن مقدم حساب اولنوب وجمله سندن مقدم صراطدن كچوب وجنته جمله سندن مقدم كيروب محصل
كندولرى وامتلرى سائر انبيا وامهدن امور نامحصورده ممتاز وسرافراز اولورلر * خصايص الحبيبده قيامتده
حضرت رسولك مبارك باشلرنده وبوزلرنده اولان هر قيللرك هر برنده برر نور اولوب سائر انبيايه همان آدم
باشنده ايكيشر نور ويريله جكدر ودخى حضرت فاطمه صراطدن كچمك ديلدكده يا اهل موقف كوزلريكزى
قپايكزكه فاطمه بنت محمد كچوب كيده يور ديو ندا اولنه ودخى جنته جمله عالمدن مقدم ابتدا كندولرى بعده
كريمه لرى كيره جكدر (ديكر) كتب سيرده مذكوردركه شفاعت التى قسمدر برى قول اصح اوزره اسمى مقام
محمود اولان شفاعت عامهٔ عظمادركه جميع اهل موقفى انتظاردن تخليصه متعلق اولمغين جميع مخلوقاتدن
افضليتلرى اول آنده عيان اولوب * ايكنجى بر قومى جنته بلا حساب ادخال ايتمكه متعلقدر * اوچنجى
بعد الحساب مستحق عذاب اولنلرى عذابدن تخليصه متعلقدر * دردنجى عصات مؤمنينى ناردن اخراجه
متعلقدر * بشنجى قول اصح اوزره حسنات وسيئاتى برابر اولان اصحاب اعرافك جنته دخوللرينه متعلق
اولان شفاعتدر * التنجى اهل جنتدن نيجه لرك درجه لرى زياده سنه متعلق اولان شفاعتدر (ديكر)
مرويدركه شفاعت رسولله كندو امتندن يتمش بيك كمسنه انلرك هر بريله دخى يتمش بيك كمسنه بلا حساب
ولا عذاب جنته داخل اولسه لر كركدر نتكيم مسند امام احمدده حضرت رسولدن مرويدركه (اعطيت
سبعين الفا من امتى يدخلون الجنة بغير حساب وجوههم كالقمر ليلة البدر قلوبهم على قلب رجل واحد
فاستزدت ربى عز وجل فزادنى مع كل واحد سبعين الفا) ديو بيورمشلر پس بو جمله نك عددى يدى بيك كره
يوز بيك اولوب مثلا يدى بيك آت يوكى عثمانى اقچه عددى قدر اولمش اولور (ديكر) كتب سيرده اولديغى
اوزره حضرت رسولك جنتده مسكن معينلرى اولان وسيله آدلو مقامك اوصافى تمامن اللهدن غيرى بر فرد
بيلميوب كمال اجمالى بودركه عرش برينه غايت يقين اولوب جميع اهل جنت مقاملرينه برر نهال شرف

نوالی ایریشن سدرة المنتهی اغاجنك كوكی آنده در رسول علیه السلام جمله اهل جنتك ولی نعمتی اولمغیچون
نم اهل جنت اول شجر كهر غردن چیقار (ولسوف یعطیك ربك فترضی) آیتنده ابن عباس ایدر حق تعالی
حبیبنه جنتده آتی انجودن بیك عدد قصر ویرركه خاك منوری جمله مسك اذفر اولوب هر قصرده بیحد وحصر
ولدان وغلمان وحورعین وآلات واسباب تنعم وحضور واردر بوجمله دن غیری هر لحظه و آنده تجلیات
جلیات رب رحمان بیحد وبیپایان اولوب قابل توصیف وبیان دكلدر (نظم) تا ازدل وجان بالذو مجرد نشوی *
وزهستی خود تمام بی خود نشوی * تاشاه ممالك مؤبد نشوی * واقف زمرانب محمد نشوی * حاصل
كلام علی وجه التمام اعلام فضائل سید الانام (نظم) عقل عاجز مانده در تعریف او * پس همین تعریف
در توصیف او (نثر) نحوای كلام عجز احتوا اسنجه خارج طوق بشر ایدوكی مقرر اولمغین عنان یكران قلم بدیع
البیان سریع الجریان اول میدان بیپایانده جولاندن منصرف وذكر اخلاق وعادات مورثة السعاداتلری
سمتنه منعطف قیلنوب اول باب شرف انتساب عالی مقام مسكی الختام اولمق مرام اولنوب اسان تركیده
اشرف مدایحلری اولان كلام لطافت اتسام متصف بالارتسام قلندی (المحرره) ای شاهد بزم لیل اسرا *
نعلینكه فرش عرش اعلا * كورمدی جهانده حضرتكه * كردون هزار دیده همتا * وصفكده عقول
عاجز اولدی * علمكده جهول قلب دانا * عرفانده مقودن اعلم اولدك * ذاتك نه اوله دیرسه ماعرفنا *
ای صاحب سر الی مع الله * یوق سركه حقدن اوزكه آكاه * ای علمه مدینه حلمه منبع * عرفانه خزینه
لطفه مجمع * سرچشمه سن انبیایه طكمی * كرچشمه اوله الكده اصبع * اطواركله جهان مشرف *
انواركله جنان مرصع * چون ایكی جهانه رحمت اولدك * اولدی كرمك قویه مطمع * وصافدرر
سكا چوفتاح * انسان ندر اوله سكا مداح * ای شافع ذنب اهل عصیان * مرأت جمال سر سبحان *
یوز سوردی قپوكه جمله عالم * اولدك چو حبیب رب رحمان * وصفك نقدر بیان اولنسه * ذاتكده عیان
هزار چندان * بر بحردرر فضائلك كیم * نه حد بولنورا كانه پایان * اوسون طپوكه سلام دائم *
ای زمرهٔ انبیایه خاتم

(باب سادس عشر در اخلاق وعادات رسول اكرم صلی الله علیه وسلم)

حضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم علم وعرفانده فهم وایقانده ذكا وفطنتده سخا وهمتده تواضع ومسكنتده
حلم وشفقتده صبر وسكینتده غیرت وحمیتده صداقت وامانتده صلابت ودیانتده طاعت وعبادتده شجاعت
ومهابتده بلاغت وفصاحتده لطافت وملاحتده ورع وعفافده كرم وانصافده بذل وانفاقده لطف واشفاقده
وقار وحیاده زهد وتقواده سعی وعزمده رأی وحزمده بی شك واشتباه اكمل ماسوی الله اولوب جمیع كمالات
سنیهٔ انسانیه یی علی الوجه النافع شویله محیط وجامع ایدیلر كه هر برخصلت حسنه لری مجموع انسانده اولاندن
اضعاف مضاعف زیاده ایدوكی محقق ومتفق اولوب هر برینك تفصیلا بیانی نیچه كتاب مستقل اولمغه متحملدر
پس بو بابده علماء سیر سید البشر كلام مفصلی محصلی بودركه * اولا اول رسول صاحب صفا اعداء
واوددن هر نه جفا كورسه لر طیب خاطرله عفو ایدوب غایت حمول وحلیم وكریم اولمغین مدت عمرلرنده
امور دنیویه ده مجرد كندو نفسلرینه متعلق برنسنه ایچون هیچ بركمسنه دن انتقام المامشلردی حتی احد
غزاسنده كافرلر طرفندن مبارك یوزلری مجروح اولوب بردیشلری قیرلدقده جانب كفاردن حضرت حقه
اعتذار ایدوب (اللهم اغفر لقومی فانهم لایعلمون) دیمشلردر (نظم) آنكه بادشمنان كرم ورزد * دانكه
بادوستان چكونه بود (دیكر) شفقتلری دخی نهایتده اولوب بعض جانورلره برظرفله صو ویروب ایچنجه
مبارك اللریله طوتوب طورورلردی وبندكاری آنك یوزینی وكوزینی یكاریله وردالریله سیلرلردی (دیكر)
اصحابنه غایت رعایت ایدوب بریسی كندولری چاغرسه لبیك دیو جواب ویروب وانلرك ایچلرنده
اصلا ایاقلرین اوزاتمیوب دائما دیز چوكوب وطواره بندكارنده یانلرنجه بیان یوربنلرك بعضی كندولر بندوكی
طوارك اردنه الورلردی (دیكر) تواضعلری دخی نهایتده اولوب برسفرده برقیون بوغازلامق مرام ایدوب
اصحابك بری بن بوغازلهیم بری بن دریسن صویایم بری بن پشورهیم دیركن بو نلردخی بن اودون جمع ایدهیم دیوب
یارسول الله او خدمتی بز ایدرز دیدكلرنده (قد علمت انكم تكفونی ولكنی اكره ان اتمیز عنكم فان الله یكره من

عبده ان یراه متمیزا بین اصحابه) دیوب بعده بالذات قالقوب اودون جمعنه مشغول اولدیلر (دیكر) اصحاب
جمع اولدقلری مجلسه كلدكلرنده صدره كچمیوب هرنه یرده كدلك بولورلرسه همان اوبرده اوتورلردی بركون
عصایه طیانوب طشره چقدقلرنده صحابه تعظیما اباغ اوزره قالقدقلرنده (لاتقوموا كما یقوم الاعاجم لتعظیم
بعضهم بعضا انما انا عبد آكل كما یأكل العبد واجلس كما یجلس العبد) دیو بیوردیلر (دیكر) مجلسده
اكثریا اوتورشلری دیز چوكمك اولوب كاه احتبا ایدوب یعنی مبارك دیزلرین دیكوب اللرینی كمر بند ایدوب
مربع اوتورمق آز واقع اولوردی (دیكر) كمال كرم وشفقت وتواضعلرندن قوللرینی وجاریه لرینی مأكولات
وملبوساتده ونیچه امورده كندولرله برابر طوتوب اصلا طعام ولباسلرین انلردن فرق ایتدرمیوب واوایچنده
خدمتی آنلرله برابر ایدوب وطعامی دخی احیانا آنلرله بیله اوتوروب ییوب ویولده طوار اوزرینه بنوب
كیدركن یانلرنجه بولنان قوللرینی كندو طوارلری آردنه بندروب ومدت عمرلرنده خدمتكاردوكمك
وسوكمك وقافیق اصلا واقع اولمدیغندن غیری كندولره خدمت ایدنه كندولر دخی خدمت ایدوب یانشمه
خدمتكارلری اولان انس بن مالك ایدركندولره اون ییل خدمت ایتدم سفر وحضرده بن آنلره ایتدیكم
خدمتدن آنلرك بكا ایتدیكی خدمت زیاده ایدی وبو قدر زمانده اصلا بكا انجمیوب بر كره اوف دیمیوب
وایشلدیكم وایشلمدیكم نسنه لرك بریسی ایچون نه ایچون بونی ایشلدك نیچون بونی ایشلمدك دیمامشلردر
(دیكر) قفتانلرین یشماقلرین قوغالرین كندولر یمالوب قیونلرین دخی احیانا كندولر صاغوب وطوارلرینه
یم ویروب چارسودن صاتون الهجق نسنه یی كندولر آلوب كوتوروب وسفرلرده طوارلرینه كندولر
یم ویروب كاه تیمار دخی ایدوب ودوه لرینه كندی اللریله یم یاغلیوب والحاصل سفر وحضرده خدمتلرین كاه
بالذات كندیلر مستقلا ایدوب وكاه خدمتلرینه معاونت ایدرلردی (دیكر) اهل مدینه دن نیچه لرك
خدمتكارلری بعض حاجت ایچون كلوب حضرت رسولی چاغردقده عادت عرب اوزره بی تكلفانه
مبارك اللریله یاپشوب آل آله ویروب یالكزجه بیاده كیدرلردی (دیكر) ونیچه فقرا ومساكین واصحاب
مرادك حاجتلرین بتورمكه آنلرله بیله یالكزجه كیدرلردی (دیكر) عیادت مرضی وتعزیت اهل بیت
موتی خود دائما عادت مورثة السعادتلری اولوب حتی مجرد تطییب خاطر ایچون كفره ومنافقین خسته لرین
كورمكه دخی وارورلردی (دیكر) مرویدركه هر صباح نمازین قیلدقده جماعته دونوب (هل فیكم مریض
اعوده) دیوب وار ایسه عیادته واروب یوخسه (هل فیكم جنازة اتبعها) دیوب وار ایسه آنی تجهیز
وتكفین ایدوب ودفن ایچون واروب قبرنه دخی بیله كیدوب بو قدر دیرلرسه (من رأی منكم رؤیا فلیقصها
علینا) دیو بیورورلردی یعنی دوش كورمش كمسنه وار ایسه بزه دیسونكه تعبیر ایدهیم دیمكدر (دیكر)
اصحابدن برین اوچ كون كورمسه لر صوروب یبانه كتمش ایسه خیر دعا ایدوب شهرده ایسه بوقلامغه
واروب خسته ایسه خود عیادتنه البته وارورلردی (دیكر) یولده راست كلدكلرینه ابتدا كندولر
سلام ویررلردی (دیكر) كاه دوه یه كاه آته كاه قاتره كاه حماره كاه یالكز كاه بركمسنه ایله بیله بنوب انی
اردلرینه الورلردی (دیكر) سید القوم خادمهم) حدیثی مضمونجه مسافرلرینه واصحابنه بالذات
خدمت ایتمك واقع اولوردی (دیكر) مدت عمرلرنده قهقهه ایله اصلا كولمیوب بلكه همان تبسم ایدوب
غایتده محكم كولدكده مبارك دیشلری برمقدار كورینه جك قدر كولوب لكن صداسی ایشیدیله جك قدر واقع
اولوب كولمزلردی (دیكر) اكثر زمانده ملاحظه وفكرله سكوت اوزره اولوب آز سویلیوب آز كولوب
هر سوز سویلكه باشلدقجه كمال لطف وحسن خلقلرندن تبسم ایدرك سویلرلردی (دیكر)
تكلمه حاجت یوغیكن كلام غیر مفیدی سویلیوب نوعا احتیاج اولدقده مختصر ومفید وپرمعنی بر كلام
فصیح پرحكمت ومغنی سویلیوب حاضر اولنلرك جمله سی ایشیدوب بالتمام فهم وتعلم ایتمك ایچون نیچه كلام
شریفلرین اوچركره تكلم ایدرلردی (دیكر) اجانب ویاران اطفال وصبیانله وبعض عجایز ونسوانله
موافقت شریعت شریفه اوزره بعض مناسب مزاح ولطیفه ایدوب لكن قلب شریفلری جناب حقه
معامله دن بی ریب وشك برلحظه وبرآن اصلا منفك اولمزلردی (دیكر) تواضعلری كمالنده ایكن من عند الله
مهابتلری نهایتده اولمغین اصحابله بی تكلفانه اختلاطده ایكن مبارك یوزلرینه طوغرو باقمغه نیجه سی جرأت

ایتمیوب اتفاق برکون یانلرینه برکسنه کلوب روی فرخنده خو یلرینه باقدقده بلاسبب دتریوب رسول
علیه السلام انی کوروب (هوّن علیك فانی است بملك ولا جبار انما انا ابن امرأة من قریش تأکل القدید)
دیمکین حریف دهشت الیغك لرزه سی ساکن اولوب مرادین ادا ایتدی (دیکر) بواب وحاجبلری
اولیوب اهل حاجات بی تعب وواسطه واصل مرادات اولورلردی (دیکر) کتب سیرده محرردرکه رسول
علیه السلام پرده ایچنده اوتوران بکر قیزلردن حجاب وحیاده زیاده اولوب هیچ برکسنه نك یوزینه طوغری
باقیوب حق خاتونلرینه کندو مبارك قاصوقلرین واو دیرلرینی اصلا کوسترمیوب مجامعت حالنده
اوتاندقلرندن کندو مبارك باشلرین یورغانله اورترلردی (دیکر) هیچ کسنه نك عیبنی یوزینه اورمیوب
وغایبانه دخی شکایت ایتمیوب همان برکسنه نك فعلنه یاقولنه راضی اولمه‌لر (ما بال قوم یفعلون کذا)
یعنی نیچون بو طائفه شویله ایش ایشلرلر دیرلردی (دیکر) حق تعالینك رسولی وحبیب مقبولی ایکن
(انی لاعلمکم بالله واشدّکم له خشیة) حدیثی اوزره مجرد تعظیما وخشوعا حضرت حقدن خوفلری نهایتده
اولمغین (والذی نفس محمد بیده لو رأیتم ما رأیت لضحکتم قلیلا ولبکیتم کثیرا) دیوب هواده بولت کوردکده
یارب بونی سحاب عذاب ایتمه دیوب یل اسدکده (اللهم انی اسئلك خیرها وخیر ما فیها وخیر ما ارسلت به) دیوب
کوك کورلدکجه (اللهم لا تقتلنا بغضبك ولا تهلکنا بعذابك وعافنا قبل ذلك) دیوب نماز قیلمغه باشلدقجه
عارض اولان رقت وحالتدن یانلرنده اولنلر اغلیان کسنه ایچنی چکدوکی کبی صدا ایشدرلردی تلاوت
قرأن ایتدکجه آیت خوف کلدکده تعوذ ایدوب یعنی رحمة اللهه صیغنوب آیت رحمت کلدکده رحمة الاهی
رجا ایدوب آیت تنزیه وتقدیس کلدکده جناب حقی تقدیس ایدرلردی (دیکر) قوت قلب وشجاعتده
دخی نهایتده اولمغین حنین غزاسنده مسلمانلر غنیمته طاغلوب کندولر اوج قدرت کسنه ایله قالوب کفار
لئام هجوم عام ایتدکلرنده رسول علیه السلام انلره حمله ایدوب قاچروب انلر حمله ایتدکلرنده کندولری یالك
طوروب بو وجهله نیچه دفعه حمله لر واقع اولدی اصلا یرندن ایرممدیلر (دیکر) قوت بدنیه‌لری دخی
نهایتده اولوب طائفهٔ عربدن استاد بی نظیر اولان نیچه کشتکیرلر ایله کورشوب جمله سنی باصوب ایچلرندن
رکانه آدلو اعرابینك قوتی شویله ایدیکه صغر دریسی اوستنده اییاق اوزره طوروب اون نفر قوتلو بهادر کسنه‌لر
اول دریی اطرافندن چکوب دری پاره‌لنوب رکانه یکانه اصلا یرندن حرکت ایتمزدی * کتب سیرده
(فضلت علی الناس باربع بالسماحة والشجاعة وکثرة الجماع وشدة البطش) دیو ودخی (اتانی جبرائیل
بقدر فاکلت منها فاعطیت قوة اربعین رجلا فی الجماع) دیو ایکی حدیث شریف مذکوردر (دیکر) کرم
وسخاده دخی حددن زیاده اولوب نیچه کسنه‌لره نیچه یوزدوه‌لر وقیونلر باغشلیوب محصل اطراف ممالکدن
مال فراوان کلدیکی کون جمله سن عدل وفضل ایله تقسیم ولطفلرین تعمیم ایدوب ایرته‌یه برحبه الیقومیوب
سخا وعطالرین وکرم بی انتهالرین زمرهٔ اعداء دین بالضروره تحسین ایدوب نیچه وحشی کافرلری قید کرم فراوانله
صید ایدوب ایمانه کتورمشلردر (دیکر) مرویدرکه اول حبیب مولی ورسول باهر العلا مدت عمرلرنده
ارباب حاجاته اصلا لا دیمیوب قادر اولدقلرین بذل ایدوب اولمدقلرینه جوابلرندن سکوت ایدرلردی بو معناده
بعض شعرا دیمشدرکه (نظم) ما قال لا قط الا فی تشهده * لولا التشهد کانت لاؤه نعم (دیکر) حق تعالی
رسولنه جمله دنیا یوزینك مفتاحن کوندرکده ایستمیوب قناعت وترك دنیا اختیار ایتمکین مدت عمرلرنده
التمش بغدای اوینك اتمکین یمیوب دائما ایدکاری التمش اربه اوینك اتمکی اولوب انی دخی قصدله طویجه
یمیوب وایتمکی دخی اکثریا قاتقسز یبوب مکر که خرما که سرکه که بعض طعام که بعض میوه ایله یمك دخی
واقع اولوب اوقات متفرقه ده بربر بعض طعاملر ومیوه‌لر دخی ییوب جمله دن اوق وطاوشان ودوه وجیران
وبالق اتلرین وباصدرمه وپنیر یمك واقع اولوب لکن اکثریا ایدکاری که سود که خرما که یالکز جه اربه اتمکی
ایدی مطلقا ماکولاتدن اکثریا همان بردرلو نسنه یبوب احیانا اتمك ایله برنسنه دخی یمك واقع اولوردی
وهر طعامی غایت آز ییوب (ما ملأ ابن آدم وعاء شرا من بطنه حسب الادمی لقیمات یقمن صلبه فان غلبت
الادمی نفسه فثلث للطعام وثلث للشراب وثلث للنفس) دیو بیورورلردی خانهٔ رحمت اشیانه‌لرنده ایکی اوچ
آی کچوب اصلا آتش یاقلمق واقع اولوب اتمك دخی پشرلمیوب همان خرما ایله کچنورلردی احیانا ایکی اوچ

کون اصلا طعام یمیوب آجلقدن بوش بوکورلرینه طاش باغلرلر ایدی حالنه کسنه واقف اولمزدی وفات
ایتدکلرنده بردمور جبه‌لری بریهودیده اوتوزکیله اربه ایچون رهن قونمش بولندی (نظم) کن فکان
از خرمن او خوشه چین * او نخورده سیر از نان جوین * هر دو عالم شانده در خوان کرم * واز مجاعت سنك بسته
بر شکم (نثر) احیانا برقاچ کون لیل ونهار یمك یمیوب صوم وصال ایتدکاری عن قریب عبادتلری فصلنده کلور
(دیکر) اصلا طعام یرمك یعنی بکنمامك ایتمیوب مزاجلرینه خوش کلورسه برمقدار ییوب خوش کلمزسه یمیوب
سکوت ایدرلردی (دیکر) کونده همان برکره یمك ییوب انی دخی که صباح که اخشام ییوب معادتخانه‌لرینه
کیردکده (هل عندکم طعام) دیوب یوقدر دیرلرسه (انی صائم) دیوب نافله اوروج طوتارلردی (دیکر)
طعاملرنی سفره‌یه ودمور یا اغاج سینی‌یه قومیوب مجرد تواضع ومسکنت ایچون یره قویوب دیزچوکوب نسنه‌یه
طیانمیوب کمال سکوت ووقار ایله حمد وثنا پروردکار ایله ییوب (انما انا عبد اجلس کما یجلس العبد وأکل
کما یأکل العبد) دیو بیورورلردی (دیکر) طقوز خاتونلرینه وبرقاچ خدمتکارلرینه معیشت ایچون بعض
زمانده برکونلك طعام ویمك قومیوب خرج وصدقه ایدوب (نعم العون علی الدین قوة سنة) حدیثی مضمونجه
کاهی بریللق اربه وخرما ذخیره ایدینوب آنك ایچندن دخی اصحاب صفه‌یه وسائر محتاجانه تصدق ایدوب
کاهی ایرته‌یه بیه جك صقلامیوب جمله سن اولشدررلردی (دیکر) طعاملرده قیون اتنه ثریده قباغه ومطلقا
طاتلو قسمنه خصوصا عسله خرما یه سوده قابغه ومیوه‌لرده تازه خرمایه قاربوزه قاونه اوزمه خیاره سائرلردن
ارتوجق میل ایدوب خرما ایله سوده (الاطیبان) سرکه‌یه (نعم الادام الخل) بیورمشلردر (دیکر) صو ایچدکلرنده
تأنی ایله وبسمله وحمدله ایله اوج کره آز آز ایچوب بعده (الحمد لله الذی سقانا عذبا فراتا ولم یجعله ملحا اجاجا
بذنوبنا) دیرلردی (دیکر) انبیا عادتنجه اصلا زکاة وصدقه قبول ایتمیوب لکن هدیه‌یی آلوب مجرد
الطفا وکرما اکثریا عوض ایدرلردی (دیکر) لباس خصوصنده کیمسی شرعا جائز اولانلردن هرنه بولورلرسه
کیوب اکثر زمانلرده کی لباسلری قالین کسا ربعنی احرام شکلنده دیکلمامش بعض نسنه‌لر وازارلر یعنی
فوطه‌لر وشمله وردالر اولوب دائما کیدکاری پنبه‌دن ویوکدن وقیلدن طوقنمش نسنه‌لر اولوب اکثریا آق لباسلر
اختیار ایدوب یشل کیمك دخی واقع اولوب احیانا دیکلمش لباسلر دخی کیمك واقع اولوردی جمعه کونلرنده
وبیراملرده وایلچیلر کلدکده وجنك زمانلرنده کیه جك قیمتلوجه کسا وردالری واوقات متفرقه‌ده برقاچ
قفتانلری اولوب بریسی سندس اخضر یعنی یشل قطنی ایدی قزل رنکلو لباس وسیاه کیمك دخی واقع
اولمشدر دیمشلر قفتانلرینك یکی اوجی یاکلرنده وانکاری اوجی طبوقلرنده ایدی لباسلری خصوصی عن قریب
باب مال رسولده تفصیل اولنور (دیکر) مرویدرکه ارقه‌لرنده اصلا لباس کیرلنمیوب بوخصوص معجزات
قسمندندر دیمشلر (دیکر) اکثریا اق احیانا سیاه دلبند کیوب مبارك باشلرنده صاروب برقارش مقداری
اوجنی ارقه‌لرینه طبلسان ایدرلردی عمامه‌لری نه بیوك ونه کوچك اولوب طولی تخمینا یدی ذراع مقداری
ایدی عرقیه‌سز دلبند ودلبندسز همان یالکز آق قتیللو عرقیه کیمك اولوردی (دیکر) تراش اولمیوب
عادت عرب اوزره مبارك باشلرینك صاچی قولاقلرینك نصفنه یاقین اولوب اوزاندقجه قیرقوب احیانا باشلرینی
یاغله یاغلیوب سفره کتدکجه دخی شیشه ایله یاغ کوتوررلردی وکاهی صاچلرین اوزادوب اوروب ایکی یاننه
کیسوی مشك بوی ایدوب جمله دن مکه فتحنده شهره کیردکلرنده ایکی یانلرنده ایکیشر کیسولری وار ایدی
(دیکر) روائح طیبه‌یه مائل اولوب (حبب الی من دنیاکم ثلاث النساء والطیب وجعلت قرة عینی فی الصلاة)
دیرلر ایدی مبارك اعضالرینه مسك سوروب وغالیه دیدکاری زبادی سوروب عود وکافور ایله بخورلنورلردی
(دیکر) یتاجق دوشکلری ویصدقلری ایچی خرما لیفی ایله طولمش سختیان اولوب برخاتون آنی کوروب
ایچی یوکله طولمش بردوشك کتوروب رسول علیه السلام آنی کوردکده (ماهذا یا عائشه فوالله لوشئت
لاجری الله معی جبال الذهب والفضة) دیدیلر (القصه) کاه دوشك کاه حصیر کاه قوری یرکاه خرما
اغاجندن سریر اوزرنده یاتورلردی (دیکر) مبارك صقاللرین برقبضه‌دن ارتق قومیوب طولندن
وعرضندن مقراضله قیرقرلردی (دیکر) هر کیجه سرمه‌لنوب مبارك کوزلرینك هر برینه اوچر کره
چکرلردی (دیکر) ومعادتخانه‌لرنده آینه طراق سورمه‌دان مسواك مقراض ایکنه ایپلك اکسك

اولیوب سفره کتدکلرنده دخی بونلری البته بیله کوتورلردی (دیکر) آیده برکره نوره طوتوب اون بش
کونده برکره مبارک طرنقلرین کسوب انسانک طرنقلرین وقیللرین وقانن وچقمش دیشن یره دفن ایلمک
امر ایدرلردی (دیکر) هر حالده تیامنی یعنی صاغ الیله ایشلمکی وابتدا صاغله باشلامغی سوب طهارتدن
غیری نسنه یی صول ایله ایتمزلردی (دیکر) وهر ایشی ممکن اولدقجه تکرار ایتمکه مائل اولوب (ان الله وتر یحب
الوتر) بیوررلردی (دیکر) کیجه نصف اللیلده اویویوب بعده صباحه دک انواع عبادات ایدرلردی
کوزلری اویورکن قلبلری اویانق اولدیغی یوقاروده کچمشدر اویومغه یاتدقجه صاغ یانته یاتوب صاغ النی یکاغی
التنه قویوب کاه بعض سوره لر اوقیوب کاه (اللهم قنی عذابک یوم تبعث عبادک) دیرلردی (دیکر) تفأله
مائل اولوب تطیری کریه کوروب برخبر مسرت اثر ایشتدکده (الحمد لله الذی بنعمته تتم الصالحات) دیوب
خبر غم ومساءت ایشتدکده کاه (الحمد لله علی کل حال) کاه (یاحی یاقیوم برحمتک استغیث) دیرلردی (دیکر)
اکثریا غمناک اولدقجه مبارک صقاللرین کاه اللرینه آلوب باقوب کاه صغایوب فکره واررلردی (دیکر)
غمناک اولدقجه همان نمازه باشلایوب اولذت وصفا ایله دفع غم بلکه کسب فرح ایدرلردی (دیکر)
هیچ برکسنه نک حقنده آخر کسنه نک سوزینی قبول ایتمزلردی (دیکر) مجالس علیه لرنده بی فائده شرعیه
کلمات دنیویه بالکلیه سویلنمزدی (دیکر) سوقاقلرده یورورکن کندولر ایچون یول اچاغه قومزلردی
(دیکر) یولده یورورکن اصلا آردلرینه باقیوب فرضا اردلری دوشسه یا براغاجه ایلشسه یانلرنده اولنلر
قالدررلردی والحاصل آداب وعادات شریفه واحوال واخلاق لطیفه لری تفصیلنده بیحد ولایعد کتابلر تألیف
اولنمشدرکه انلره نظر ایتمینجه وقوف کلی میسر اولماز صلی الله علیه وسلم وعلی آله واصحابه واجعلنا
متخلقین باآدابه (فصل در عبادات رسول علیه السلام) عادات مورثة السعادات لرینک افضل واکثری
عبادات ایدیکه افراد وانواعی بیحد وغایت اولمغین علم سیرده اولان نیجه کتاب عالی اجمالی بودرکه اولا انبیا
ومرسلیندن هیچ بری اجناس ناسه مبعوث اولمامغین خصوصا توحید خدادن غیری جمیع شرایع مرور
زمان ایله وغلبهٔ اصناف کفار ذوی الطغیان ایله بالکلیه معدوم ونامعلوم اولمغین اقوال کثیره نک اصحی اوزره
رسول علیه السلام قبل النبوه شرایع انبیادن هیچ بر یسیله عامل اولمیوب لکن زمان ابراهیم واسماعیل
علیهما السلامدن برو عادت قدیمه اوزره احیانا حج وعمره ودائما طواف کعبه ایدوب بونلردن ماعدا مطرد حاللری
افضل جمیع عبادات اولان (ع) ذکر وفکر وحمد وشکر* ایدیکه جناب حقه کاه لساناً وقلباً کاه یالکز قلباً ذکر
ومناجات وزبان سر وجنان ایله عرض حاجات ایدوب حضرت رب العزتک دائما آثار قدرتنه نظر واسرار
ربوبیت والوهیتنه فکر سورت العبر ایدرلردی ماه رمضان کورندکجه ریاضتله کفایت ایده جک قدر برآیلق
ییجک کوتوروب کعبه یه برمیل یردن ناظر اولوب بعد زمان نبوتلری خبری آنده کلدیکی حرا طاغنه تنها واروب
انده بیرامه دک لیل ونهار خلوت چکروب بعده شهره کلوب ابتدا کعبه یی طواف ایدوب سعادتخانه لرینه
کلورلردی ثانیا بعد النبوه اولان انواع عبادتلری غایتده فراوان وخارج دائرهٔ بیان اولمغین بحر بی پایاندن
برقطره شمس تابانندن برذره بودرکه سر نور علی نور ظهور بولمق ایچون اکثر زمانده هر وقت نماز ایچون
بشقه آبدست آلوب کنیدنک یاننده قیود دخی اولسه هرنسنه ده اسراف جائز دکادردیوب صویی آز دوکوب
بعض عضولرین همان اوچ کره یویوب (ان للوضوء شیطانا یقال له الولهان فاتقوا وسواس الماء)
دیو بیوررلردی ادعیه وآداب وضو کتب فقه وغیریده تفصیل اولنمشدر اکتساب ثواب بحساب ایچون
ابریقلرین البته کندولر طولدوروب صدقه لرین دخی مستحقلره کندولر بالذات ویررلر ایدی (دیکر) اویخودن
اویاندقده وآبدست الدقده وطشره چیقدقده وغازه باشلادقده وایچرو کیردکده ونیجه احوالده مسواک
طوتوب سفر وحضرده لیل ونهارده مسواک استعمالنی ترک ایتمیوب نفع وثوابی حقنده نیجه حدیث
شریف بیورمشلردر (دیکر) جمیع عبادتلردن زیاده سودکاری صلوة اولمغین اکثریا نمازلرین اوزادوب
هر برکعتده بر بوقاج جزء قرآن اوقیوب حتی اخشام نمازی فرضنده احیانا نمازلرین اوزادوب سورهٔ انعام
واعراف بالتمام بررکعتده اوقورلردی (دیکر) تهجد ایله اشراق نمازلری یالکز کندولره مخصوص جبه
فرض اولمغین هر کیجه نصف اللیلده تهجده قالقوب عدد رکعاتی تکثیردن تطویل صلوة افضلدر دیو کیجه

نافله سنی وتریله اون اوچ رکعتدن زیاده قیلمیوب لکن قیام ورکوع وسجودلک هر برنده غایت چوقاً کلنوب
طوروب قیامده غایت اوزون سوره لر اوقیوب کیجه وکوندز نمازلرده ایاق اوزره خصوصا اکثر کیجه لرده
همان برایاغ اوزره چوق طورمقدن مرور زمان ایله مبارک ایاقلری شیشوب بعض صحابه یارسول الله ایدوب
ایده جکک صوچلریکی الله تعالی باغشلامشدر نیچون کندیکزه زحمت ویررسز دیدکلرنده (افلا اکون عبدا
شکورا) یعنی افندیسنه شکر ایدیجی قول اولمیایم می دیوب فراغت ایتمیوب عاقبت (طه ما انزلنا علیک
القرآن لتشقی) یعنی بزسکا قرآنی زحمت چکمک ایچون کوندرمدک دیو آیتله جبرائیل علیه السلام کلدکده
تهجد نمازنده چاق اولکی قدر چوق طورمغی تخفیف وتقلیل ایتدیلر (دیکر) کندولره فرض اولان صلوة
ضحی یی هر قوشلق زماننده کاه ایکی کاه درت کاه سکز کاه اون ایکی رکعت قیلورلردی سائر سنتلری ونافله نمازلری
احوالی کتب حدیث وفقه وسیرده تفصیل اولنمشدر (دیکر) ماه رجب وشعبان ورمضان
وعشر ذی الحجه وعاشوراده خصوصا رمضانده عباداته سعی وهمتلری سائر زمانلردن زیاده اولوردی
(دیکر) مرویدرکه غرهٔ رمضان اولدقده جمله اسیرلری آزاد ایدوب فقرایه تصدقلری زیاده اولوب خوف
وتعظیم حضرت حقدن مبارک یوزلرینک رنکی متغیر اولوب عشر آخر رمضانده بر روایتده جمله رمضانده
یتاقلرینه قوشاق قوشانوب بیرامه دک اصلا دوشکه یاتمیوب صلوة ومناجاته عادتلرندن زیاده چالشوب
هر کیجه صباحه دک اویومایوب اعتکافلری احوالی کتب سیرده تفصیل اولنوب (من صلی العشاء الاخرة
فی جماعة فی رمضان فقد ادرک لیلة القدر) بیورمشلردر (دیکر) نافله اورجلری حالی بوایدیکه کاه بعض
آیک نیجه کونلرین متصل اورج طوتوب بعض آیلرک نیجه کونلرین طوتیوب لکن عاشورا صومنی هیچ بریل
ترک ایتمیوب ماه رجب وشعباندن هر برینک کاه جمله سنی کاه بعضنی طوتوب عشر ذی الحجه نک طقوزینی دخی
طوتوب سائر آیلرده کتب حدیث وسیرده ابوهریره قولنجه هر هفته ده اثنین وخمیس کونلرین اکثریا طوتوب
خاتونلری ام سلمه قولنجه هر آیک اولکی هفته سندن اثنین وخمیسی ایکنجی هفته سندن همان اثنینی بر روایتده
ایکنجی هفته دن همان خمیسی حضرت عائشه قولنجه بر آیدن سبت واحدی ایکنجی آیدن ثلثا واربعا وخمیسی
طوتوب ام سلمه دن بر روایتده دخی مخالفت یهود ونصاری ایچون اکثر ایامده کی صیاملری سبت واحد اولوب
ابن عباس قولنجه هر آیک اون اوچنجی اون دردنجی اون بشنجی کونلری اولان ایام بیض صومنی سفر وحضرده
ترک ایتمیوب حضرت حفصه قولنجه عاشورا وعشر ذی الحجه وایام بیض صوملرینی سفر وحضرده ترک
ایتمیوب حضرت عائشه دن بر روایتده دخی هر آیک مطلقا قنغی کونلری اولورسه اولسون اوچ کون اورج
طوتمغی ترک ایتمیوب اصحاب سننک ابن مسعوددن روایتلرنجه هر آیک غره سندن اوچ کونی طوتوب
اشبو قول اخیری حسن بصری ایله علمادن برجماعت اختیار ایتمشلردر *محرر سطور اولان عبد برقصور ایدر
نافله صوملری خصوصنده عادت شریفه لری مطرد اولمیوب ذکر اولنان روایات بعض اوقات حسبیله واقع
اولان حالات اولمق ظن اولنور زیرا کتب سیرده محرردرکه احیانا بعد صلوة الصبح سعادتخانه لرینه کیروب
نوبتی اولان خاتونلرینه (هل عندکم من طعام) دیو صوروب یوقدر دیرلرسه (انی صائم) دیو بیوررلردی واحیانا
برقاچ کون وکیجه علی التوالی قصدا اکل وشرب ایتمیوب مجرد نوایا صوم وصال ایدوب بعض صحابه بونلره
تقلید ایتدکلرنده (انی لست کهیئتکم انی یطعمنی ربی ویسقینی) دیرلر ایدی یعنی الله تعالی بنم قارنیمی قدرتدن
طویورر سز بنم حالمه مالک دکلسز نفسکزه جبر ایتمکز (دیکر) حجلری احوالی ایسه یوقاروده مناسبتله
وقایعلرندن مقدمجه یازلمشدر (دیکر) زکوة خصوصی ایسه مواهب لدنیه ده زکوة ویرمک انبیایه واجب
دکلدی زیرا انلر جمله مماللرین الله یولنه بذل ایچون قومشلردی خصوصا زکوة طهارتده دیرلر انلرک کندولری
ومماللری طیب وطاهر ایدیکی ظاهر اولمغین تطهیره حاجت یوق ایدوکی مقرردر زکاتک فرضیتنی اثبات ایدن
(خذ من اموالهم صدقة تطهرهم وتزکیهم بها) آیتی بومعنایه ایمادر انکچون انبیایه واولاد ونسللرینه
زکاة المق حرام اولمشدر انبیایه صدقه المق دخی جائز اولمیوب لکن هدیه المق جائز ایدی دیو منذ کوردر (دیکر)
فقرا وارباب استحقاقه تصدق وانفاقلری ایسه قابل تعبیر اولمیوب وعشر عشیرنی بلکه بیکده بیرنی بیک دبیر روز
حشره دک تحریر ایده مزلر زیرا فتح اولنان ممالک اسلامیه دن احیانا اموال عظیمه کلوب جمله سنی تقسیم ایدوب

ایرنه یه قومیوب اظهار عدل وفضل ایله بذل ایدوب حتی غزوهٔ حنینده نیجه کمسنه لره وافرمال ویراغشلایوب
مؤلفة القلوبك برسی قبیله سنه واروب محمدنه ایشلرد بو صورد قلرنده ان محمدا یعطی عطاء من لا یخشی الفاقة
یعنی مدت عمرنده بوخصلتدن قورقیانلر کبی عطا وسخا ایدردیوب برکره سعادتله مؤذنلری وضابط اموال بیت
المال اولان بلال حبشی یه (انفق بلال ولا تخش من ذی العرش اقلالا) دیو بیورمشلردر * مرویدرکه وفات
ایتدکلرنده براقچه وبرالتونلری وبرقول وبرجاریه لری وبهاایدر اسبابلری اولمیوب سفرده کیدکلری دمور
جبه لری اوتوز کیله اربه بهاسی ایچون بر یهودیده رهن ایدی بوقدر سخاوتلرلڈنیا مقدور بشر دکل ایدیکی
مقرردر صلی الله علیه وسلم وشرف قدره وعظم (دیکر) دائما واحیانا اوقودقلری انواع ادعیهٔ شریفه خصوصنده
حصن حصین وحلیة الابرار ونیجه کتاب منتخب ومختار تألیف اولنمشدر انلره نظرا یتمنلره اطلاع میسر اولمز
بو بابده کمال اجمال بودرکه قعود وقیامده یقظه ومنامده کثرت وخلوتده سکون وحرکتده وجمیع حالتده انواع
ادعیهٔ اطاقت اوعیه اوقیوب علی الاتصال برحالدن برحاله انتقالده حضرت رب العبادی یاد ونام واجب
الاحترامیله قلبنی شاد ایتمکه غایت معتاد ایدیلر اکثر دعالری (ربنا آتنا فی الدنیا حسنة وفی الاخرة حسنة وقنا
عذاب النار) آیتی اولوب وهر مجلس آخرنده (سبحانك اللهم ربی وبحمدك لا اله الا انت استغفرك واتوب الیك)
دیمك عادتلری اولوب (لا یقوله احد یقوم من مجلسه الا غفرله ما کان من ذلك المجلس) دیو بیورمشلردر
(دیکر) استغفارلری خصوصنده مرویدرکه جمیع کناهلرك کبائر وصغائرندن بالکلیه معصوم ایکن هر کون
یوز کره استغفار ایدوب صحیح بخاریده سید الاستغفار (ان یقول اللهم انت ربی لا اله الا انت خلقتنی وانا عبدك
وانا علی عهدك ووعدك ما استطعت اعوذ بك من شر ما صنعت ابوء لك بنعمتك علی وابوء بذنبی فاغفرلی
فانه لا یغفر الذنوب الا انت من قالها من النهار موقنا بها فمات من یومه قبل ان یمسی فهو من اهل الجنة ومن
قالها من اللیل موقنا بها فمات قبل ان یصبح فهو من اهل الجنة) دیو بر حدیث شریف مرویدر (دیکر) تلاوت
قرأن ایتمکلری خصوصنده مواهب لدنیه ده مرویدرکه مبارك آوازلری غایتده لذیذ ومؤثر ایدی قرائتلری
مدله اولوب بسم الله بشقه الرحمان الرحیم بشقه مد ایدوب ودخی قطعله اولوب (الحمد لله رب العالمین) دیوب
طوروب (الرحمان الرحیم) دیوب طوروب ودخی ترتیله یعنی نه قتی سرعتله ونه قتی بطؤ ایله اولوب آیت آیت قطع
ووقف ایدرلردی حرف مد کلدکده مد ایدوب قراءتلرنده اسلوب مرغوب ایله تغنی ایدوب یعنی بلا لحن ولا تکلف
ولا تغییر حرف مجرد مقتضای طبع اوزره زحمتسز حسن صوتله اوقیوب احیانا صوت شریفلرین ترجیع ایدوب
(زینوا القرءآن باصواتکم) دیوب ودخی (لیس منا من لم یتغن بالقرءآن) دیوب ودخی (لکل شیء حلیة
وحلیة القرءآن حسن الصوت) دیمشلردر محرر سطور اولان عبد پر قصور ایدر اگرچه کوردیکم کتب سیرده
حضرت رسولك خارج صلوتده بطریق المداومه ازبردن تلاوت قرأن ایتدکلرینه روایت بولمدم لکن درج الدرر
فی میلاد سید البشر آدلو فارسی کتابده هر کون قرأندن مقدار معین تلاوت ایدوب اصلا آنی ترك ایتمیوب
اما شهر رمضانده زیاده ایدرلردی دیو مذکوردر (تنبیه) معلوم اوله که سید البرایا علیه افضل التحایا فی الغدایا
والعشایا حضرتلرینك فضائل ومزایاسی شمائل وسجایاسی امداد نامه وخامه ومداد ایله قابل تحریر وتعداد
اولمامغین لاجل الاختصار ذکر اولنان مقداره اقتصار اولندی والقلیل یدل علی الکثیر والقطرة تدل علی
الغدیر (نظم) چه کویم در اخلاق الطاف او * که شد عقل عاجز در اوصاف او * طفیل وجودش زمین
وزمان * منور زرویش مکین ومکان (لمحرره) شفیع عصاة وملاذ انام * علیه الصلوة علیه السلام

(باب سابع عشر در حلیهٔ رسول علیه السلام)

قاموسده حلیه نك معناسی کسر حا ایله خلقت وصورت وصفت دیمکدر دیو مذکوردر اولا مبارك باشلری
اعتدال اوزره بیوك اولوب هیمان حج زماننده بتون تراش ایتدروب سائر زمانده صاچلرین اوزادوب
کاه قولاقلری وکاه اموزلری برابری اولوب اواخرده صالیویروب بعد زمان بلوك بلوك اوردروب فتح مکه ده
ایکی یانلرینه فارسیجه کیسو دیدکاری ایکیشر اورلمش صاچ صارقمش ایدی باشلری صاچی کون آشری
طرایوب یاغ سوررلردی (دیکر) مبارك جبین مبینلری یعنی النلری صفحهٔ بللور کبی واسع ولامع وپرنور
ایدی تنکیم مدح شریفنده بعضلر دیمشلردرکه (نظم) خوبرویانرا جمال دلرباست * لیك کس را نیست

آنی کان تراست * هست نوری در جبین تو منیر * کان بصد پرده نمیکرد دستیر * نورت از عرش ونه
از کرسی بود * نور تو از مطلع قدسی بود * دیدهٔ جان نورمی یابد ز تو * نور حقست آنکه می تابد ز تو (دیکر)
مبارك قاشلری اینجه ومقوس وقیللری صیق وسیاه اولوب قول اصح اوزره چاتق اولمیوب اورتاسنده کی
طمرغضبلری زماننده حرکته کلوب کورینوردی (دیکر) مبارك کوزلری ایری وسیاه کرپکلری
دخی اوزون وسیاه ایدی (دیکر) قوت بصر ونظرلری حد نهایتده اولوب کیجه قرا کولغنده کوندز کبی
کوروب حتی کوکده ثریا یلدزلری ایچنده اون ایکی یا اون برکوچك یلدزلر اولدیغنی کوروب انلردن غیری
برکمسنه آنی کورممشدر لاجل التواضع اکثریا یره باقوب اکثر نظرلری آثار قدرت پروردکارده ملاحظه
وافکار ایدی اصلا کوز قویروغیله باقیوب وکمسه یه کوز قمیوب وباقق استدکلرنده تمام باقرلردی وکوزلریله
نیجه کوررلرسه ارقه لریله دخی اویله کوررلردی بو خصوص معجزات عظیمه دندر (دیکر) قوت سماعلری دخی
نهایتده اولوب احیانا چاق کوك یوزینك آوازین ایشیدرلردی (دیکر) مبارك بورونلری حکمه
واعتدال اوزون واینجه وموزون وحسنی حددن افزون اولوب اورته سی بر مقدار کرلوجه ایدی (دیکر)
مبارك خدی حسنده حدی کچوب نه یومری ونه یوقه تمام معتدل وخوب وپر لطافت ومحبوب ایدی
(دیکر) مبارك دوداقلری هر وجهله اعتدال وحسن بر کمال اوزره اولوب آلت دوداقلری اوزره بر خال بر حال
وار ایدی (دیکر) مبارك فم پر حکمه لری کمال اعتدال ایله واسع ونور موفوری باهر ولامع ایدی (دیکر) مبارك
دیشلری اعتدال ایله ایری وسیرك وآق وبراق اولوب سویلدکجه اغزلرندن نور ظهور ایدردی (دیکر) اغزلری
یارنده هر درده دوا وشفا وکمال حلاوت وصفا اولوب آنك خصایصی یوقاروده معجزات اعضاء شریفه لرنده
کچمشدر نظر اولنه (دیکر) مبارك لسان حکمت بیانلری کمال فصاحت وغایت لذت وحلاوت ایله
سویلیوب ایشیدنلر تمام فهم وحفظ ایتمك ایچون اعتدال اوزره تأنی ایله وکاهی اوچ کره سویلیوب لسانی
افصح بیانی اوضح اولمغین مفید ومختصر وپر حکم وپر عبر واوز اوز مؤثر وپر سوز سویلرلردی فصاحتلری
اوصافی باب خصایصده کچمشدر نظر اولنه (دیکر) مبارك صدالری معتدل ولطافت ایله جالب دل وسالب غل
ایدی (دیکر) مبارك آوازلری تکلف وزحمتسز لطیف وخوب وقراءت قرأن ایتدکلرنده غایت لذیذ
وجاذب القلوب اولمغین ایشیدنلره کمال تأثیر ایدوب نیجه سرکش کافرلرك قلبلری ایمانه پذیرا اولمشدی (دیکر)
ندالری دخی بلند اولوب سائر کمسنه لرك نداسی ایریشمدیکی یره آنلرك ایریشوردی (دیکر) ضحك وخنده لری
تبسم مرتبه سنده اولوب غایتده محکم کولدکده مبارك دیشلری کوریله جك قدردن زیاده اولمیوب اصلا
قهقهه ایتمك واقع اولمامشدی کولدکجه اغزلرندن دیشلرندن نور چیقوب دیوارلره پرتو صالوردی (دیکر)
بکالری دخی صوتله اولمیوب همان یاشین یاشین اغلیوب قرأن اوقودقده یا نمازده اغلادقجه مبارك سینه لرندن
قزان قینار کبی صدا ایشیدیلوردی مینه مرحمت وامتلرینه شفقت وحضرت حقدن خشیت وقرأنی قرأت
واحیای لیالی مستلزم الرقة زمانلرنده اغلامق کندولره عادت ایدی (دیکر) مدت عمرلرنده اسنمك واحتلام
اولمق واقع اولمیوب سائر انبیاء دخی بویله ایدیلر (دیکر) لون بشرهٔ مبشره لری لطیف ومليح وحمرتله مخلوط بیاض
صحیح ایدی سائر بدن حسنلری لونی خود سوددن وقاردن آق ولامع وبراق ایدی (دیکر) مبارك روی
بشاشت خویلری اعتدال ایله مدور غایت حسندار ومنور اولوب جمال فرخنده فال عدیم المثاللرینه
هر نظر ایدن اهل نظر بالضروره عظیم محبت ایتمك مقرر اولوب عاشق صادق ومحب محق اولمغین یانلرندن جدا
اولمغه جدا رضا ویرمز ایدی نتکیم خاتونلری عائشهٔ صدیقه بونلری مدح ایدوب دیمشدرکه (نظم) ولو سمعوا
فی مصر اوصاف خده * لما بذلوا فی سوق یوسف من نقد * لوامی زلیخا لو رأین جبینه * لآثرن بالقطع القلوب علی
الایدی (نثر) مرویدرکه اجنبی کمسنه لر کلوب حضرت رسولی ابتدا کوردکده دخی اقوال وافعال
واحواللرینه واقف اولمدین مجرد بر نظر ایله حق پیغمبر ایدوکن مقرر بیلوردی نتکیم شاعرلری عبد الله بن
رواحه دیمشدر (نظم) لو لم تکن فیه آیات مبینة * کانت بداهته تنبیك بالخبر * مرویدرکه فصحاء زمرهٔ انساندن
افصح اولدقلری کبی جمیع خوبان جهاندن دخی احسن واملح ایدیلر حضرت ابو هریره (ما رأیت شیئا احسن
من رسول الله صلی الله علیه وسلم کان الشمس تجری فی وجهه) دیوب بعض علما تمام حسن وجمال رسولی

حق تعالی بزه اظهار ایتمدی زیرا بالتمام ظاهر اولایدی مبارك یوزلرینه کوزلر بقابلمزدی بلکه باقدقده دنیاده
بقابولمزدی دیوب مرویدرکه زمان فرح وسرورده وجه پرنورلری آیینه مثال اولوب بانلرنده اولان دیوارلرك
عکسی انده عیان ونمایان اولوردی کیجه قرا کولغنده طشره دن ایچرو کیرنلر یوزلری نورندن اوایچنده
یره دوشمش اکنه یی کوررلرایدی مدح وحسن رسولده قصیدهٔ برده ده دیمشدر (نظم) فهو الذی تم معناه
وصورته * ثم اصطفاه حبیبا باریٔ النسم * منزه عن شریك فی محاسنه * فجوهر الحسن فیه غیر منقسم * بعض
عارفلر دخی دیمشلردر (نظم) دران روزی که خوبان آفریدند * ترا بر جمله سلطان آفریدند * چو بستان جنان
تزیین کردند * بدربانیت رضوان آفریدند * ملاحت بر تو یکسر ختم کردند * پس آنکه ماه کنعان آفریدند *
ترا دادند توقیع سعادت * وزان پس نوع انسان آفریدند * زکرد کوی تو کردی ببردند * وزان کردون
کردان آفریدند * سواری چون تو در میدان خوبی * نیامد تا که میدان آفریدند (دیکر) مبارك
صقاللری نه قوپرجق نه سرت نه یومشاق صیق وسیاه وکور یعنی چوق اولوب اکثر زمانده طراوب برقبضه دن
زیاده سنی مقراضله قیرقوب ویقلرین وباشلری صاچنك اوجلرین دخی قیرقرلردی شرعة الاسلامده
یازلدیغی اوزره هر خمیس وجمعه کونلرنده صقاللرینی طولا وعرضا پرداخت ایدوب شرح السنه ده یازلدیغی
اوزره بیقلرین وطرناقلرین جمعه نمازندن مقدمجه قیرقوب کسوب کتب سیرده مرویدرکه حجرهٔ شریفه لرندن
طشره چقمق استدکجه آیینه یه باقوب صقاللرین وباشلری صاچنك دالیندن طشره چقان اوجلرینی
طراوب آیینه حاضر بولنمدقده اقرصوبانده ایسه لر صویه باقوب اللریله دوزلدوب بو خصوصك سببندن
صورلدقده (ان الله یحب من عبده اذا خرج لاخوانه ان یتهایهم) دیو بیوررد یلر التمش اوچ ییل یشاوب آخر
عمرلرنده باشلرنده وصقاللرنده جمله انجق یکرمی مقداری آق قیل اولوب انلر دخی کیمی باشلرینك اوکنده کیمی
صقال باشلرنده کیمی چکه ایله دوداق اراسنده ایدی صقاللرینی سیاهدن غیری بعض مناسب نسنه لرایله
بویامق واقع اولوب اکثر زمانده ترك ایدرلردی سیاهله بویامق واقع اولمیوب اندن نهی ایدرلردی
(دیکر) مبارك کردنلری اوزون وموزون وکومش ابریقدن حسنی افزون ایدی (دیکر) مبارك
اللری اعتدال ایله بیوجك وملحم وآوجلری ایچی واسع وبارمقلری اریجه وقلم مثال اولوب اللری حریردن الین
ورایحه سی مسك وعنبردن احسن ایدی (دیکر) مبارك ساعدلری یعنی بلکلری اوزون وقوللری
وبازولری طوق وایری وکوکاری ایری وجمله معتدل ایدی (دیکر) مبارك قوللری واموزلری
وسینه لرینك بوقاروسی قیللوایدی (دیکر) مبارك قولتقلری حکمت جمله قیلدن خالی آق ومسك
رایحه لوایدی (دیکر) مبارك سینهٔ رحمت دفینهٔ حکمت خزینه لری فضای عرش اعلا کبی واسع ولامع
وپرنور وضیا اولوب یوقاروسنده قیللر اولوب سائرلری خصوصا ممه لری بری وقارنلری قیلدن خالی اولوب
سینه لرندن کوبکلرینه دك قیلدن همان برانیجه جك خط اولاشق ایدی (دیکر) مخزن اسرار الهی
ومعدن انوار نامتناهی اولان قلب صفا جلب ماسوی سلبلری ایسه مقدما ذکر اولندیغی اوزره جبرائیل
علیه السلام اوچ کره شرح وشق ایدوب ایچندن نصیب شیطان اولان اویوشق برقطره قانی چقاروب ایچنی
آب کوثر ایله یویوب انوار الهیه ایله طولدرمغین ایمان واذعان وعرفان وایقان ومعارف ظاهره وباطنه
وکمالات باهره وکامنه وعلوم لدنیه واسرار عظیمهٔ الهیه ایله مملو اولدیغیچون اوصافی قابل بیان دکلدر حالت
نومده کوزلری اویویوب قلبلری انتظار وحی الله عز علاه ایله متیقظ وآکاه ایدی * والحاصل مدت عمرلرنده
جمیع امرلرنده هر لحظه وهر آن قلبلری یاذکرله یافکرله متوجه جناب رحمان اولوب متصل معامله مع
اللهده ایدوکی مقرردر ومادام تجلیات الهیه یه مظهر ایدی (دیکر) مبارك کتفلری یعنی یاغرنلری
بمی اولوب ایکی کوردکاری اورته سنده صولنه متصل چاق یورکاری مقابله سنده مهر نبوت وار ایدیکه
قول اصح اوزره کوکرجین یمرطه سی قدر خوب رایحه ونورانی قزل رنکلو سیکل شکلنده اتدن یومری بك
اولوب اطرافنده قیلجغزلر اولوب لکن اوسنده خط وار ایدیکی قول صحیح دکلدر دیمشلر بعضلر مهرله بیله
طوغدیلر دیوب بعضلر طوغدقلرنده برملك آق حریره صارلمش بر مهر کتوروب آنی باصدقده ظهور ایتدی
دیوب قول اظهر اوزره اوچ یاشنده ابتدای شق صدرلری عقیبنده واقع اولمشدر نتکیم یوروقاده کچمشدر

صحت موتلرینه علامت اولمق ایچون وفات ایتدکاری ساعت مهر نبوت نشانی ارقه لرندن کتدی دیمشلر
(دیکر) مبارك ارقه لرنده برخاصیت وار ایدیکه اوکلرندن کوردکاری کبی اردلرندن دخی کوررلردی غالبا
(اللهم اجعلنی نورا) دیو دعا ایتمکین نور محض اولدیغیچون درزیرا نورك یوزی اردی اولمیوب هر طرفی برابرجه
ضیا اولور (دیکر) مبارك قارنلری یومری اولمیوب سینه لری ایله برابر ایدی (دیکر) مبارك بدن حسنلری
ثلج وکافور وسیم ونور مثال ولحم وشحملری بااعتدال ولحم بدنلری کرد ومحکم لکن جلد لحملری حریردن
دخی نرم ویومشق ایدی (دیکر) جسم پرنور باکاری اکثریا عرقناك اولوب درلری اولان درلری مسکدن
دخی لطیف قوقمغین بعض کسنه لر تطییب ایچون جمع ایدوب الورلردی * مرویدرکه شهرده ویولده هرنه یردن
کچوب کتسه لر رایحهٔ فایحهٔ طیبه لرندن بللو اولوب بیلنوردی نتکیم بو معناده شاعر دیمشدرکه (نظم)
ولوان رکبا یمموك لقادهم * نسیمك حتی یستدل به الرکب (دیکر) قوت وشجاعتلری خود حددن زیاده
اولوب مشهور ورد بار عرب اولان کشتی کیرلر ایله کولش طوتدقلری باب اخلاق وعاداتده کچمشدر (دیکر)
مبارك قد وقامت بااعتدالاری غایتده لطیف وموزون اولوب نه کوته قد نه دراز نه اورته بویلو بلکه برمقدار
اوزون ایدیلر مع هذا باحکمت خدا حددن زیاده واشری اوزون بویلو کسنه یانلرینه کاسه البته رسول
صلی الله علیه وسلم آندن بوکسك واوزون کورینوب اول کسنه کوتاه کورینوردی بو حال ایسه معجزهٔ
عظیمه در یوز بیك کره تجربه اولنمشدر مرویدرکه جسم شریفلری ظاهرا وباطنا نور محض اولمغین آی وکونش
ضیالرنده اصلا کولکه لری یره دوشمزدی (دیکر) مبارك قاصقلرینه هر آیده برکره قول اصح اوزره
نوره سوروب تراش ایتمزلردی جماع خصوصنده خود کمال قوتده اولوب حدیث شریف مفهومنجه
اوبابده قرق کسنه قوتی ویرلمش ایدیلر بر کیجه طقوز خاتونلرینی دورایتدك واقع اولمشدر (دیکر) مبارك ساقلری
یعنی بالدرلری اعتدال ایله اینجه ایدی (دیکر) مبارك اللری کبی مبارك ایاقلری دخی ایری اولوب لکن
نه اوزون ونه قصه اولوب اوکجه لرینك اتی آز ایدی (فائده) کتب سیرده قانلری وسیدکلری وغائطلری قول
صحیح وظاهر اوزره طاهر اولوب هر برینك رایحه سی مسك وعنبردن خوبتر اولوب شرب دم وبوللری صحیح
اولان قول اوزره بعض امراضه شفا حتی سبب دخول جنة المأوی ایدی دیو تصریح وایما ایتمشلردر (فائده)
والحاصل معلوم اوله که هر بر عضو شریفلری کمال لطافت واعتدال اوزره یرادلوب جمیع اعضاء سعادت
اقتضالری ذرهٔ دکاوعیبدن بالکلیه مبرا ایدی نتکیم شاعرلری حسان بن ثابت کندولره خطابا دیمشدر
(نظم) واحسن منك لم ترقط عینی * واحسن منك لم تلد النساء * خلقت مبرأ من کل عیب *
کانك قد خلقت کما تشاء (نثر) مواهب لدنیه ده حضرت رسوله علیه السلام ایمانك تمامیدندرکه الله تبارك
وتعالی آنلرك جمیع اعضاء بدن شریفلرین بروجهله یراتمشدرکه آنلردن اول وصکره برکسنه اووجهله
یرادلمیوب ویرادیله جق دخی دکلدر دیو ایمان کتورلیه دیو مذکور اولوب شعراء عجمك سلطان سرافرازی شیخ
سعدی شیرازی دیمشدرکه (نظم) ماه فرو ماند از جمال محمد * سرو نروید باعتدال محمد * شمس وقمر را
کمال ومنزلتی نیست * درنظر قدر با کمال محمد * این همه پیرایه بسته جنت فردوس * تا که قبولش
کند بلال محمد * آدم ونوح وخلیل وموسی وعیسی * آمده مجموع درظلال محمد * شمس وقمر در زمین
حشر نتابد * ماه نباشد مکر جمال محمد * سعدی اکر عاشقی کنی وجوانی * عشق محمد بس است وآل محمد *
(لمحرره) جانلر فدا ایاغی توزینه محمدك * الله ایدر صلوة اوزرینه محمدك * انس وملکدن افضل اولوبدر
چو ذات حق * بی کیف وکم کورندی کوزینه محمدك * عرش عظیم روی محمددن الدی نور * مهر یله مه قول
اولدی یوزینه محمدك * قند نبات وآب حیات اوبکونمیه * طتلو دلیله طتلو سوزینه محمدك * اصلاح
ایدوب الهی بو عاصی محمدی * لطفکله سالك ایله ایزینه محمدك

(باب ثامن عشر در اموال رسول علیه السلام)

اموال دنیای کثیفه حقیقة محض جیفه اولمغین حضرت خالق کاف ونون عباد عباد سداد نهاد رشاد
اعتیادلرینی غنای مورث العناء لازم الفنادن مصون ایتدیکی معلوم علما ومحسوم عقلادر * پس رسول
جلیل واجب التبجیل صلی الله علیه وسلم کل غداة واصیل حضرتلرینك دخی جمله مالك اولدقلری مال

قليللرينك احوالى تفصيليننك اجمالى بودركه اولا پدرلرى عبد الله وفات ايتدكده بر حبشى جاريه يه بش دانه
دوه برسورى قيون ميراث دكوب سكز ياشنه دك دوه لرى عبد المطلب يانده اولوب اودخى وفات ايتدكدن
يكرمى بش ياشنه دك عميلرى ابو طالب يانده اولوب بعده تأهل ايدوب قرق ياشنده پيغمبر اولنجيه دك
كندو خاتونلرى خديجهٔ صديقه جمله مالن بونلره بذل ايدوب بعده حضرت ابو بكر دخى مال ومنالن
بذل ايتمشدى ثانيا مدينه يه هجرتدنصكره جه كفار ايله مقاتله فرض اولوب غزايه باشلدقلرنده بالذات
وبالواسطه واقع اولان غزواتك اموال غنائمنك خمسى خصوصا هجرتك يديسنده فتح خيبرده فدك آدلو معمور
قريه نك سنوى محصولننك نصفى امر حقله كندو ملك صريحلرى ايدى لكن امر معاشلرينه غايت آز نسنه
آليقويوب سائرنى مستحقلره صدقه ايدوب اكثر زمانده استقراضه محتاج اولورلردى حتى وفات ايتدكلرنده
دمور جبه لرى اوتوز كيله اربه بهاسيچون بر يهوديده رهن ايدى ثالثا جمله لباسلرى خصوصنده مرويدركه
اوقات متفرقه ده برى آق برى سياه عمامه يعنى دلبندلرى اولوب وبرقاچ آق قتيللو عرقيه لرى وارايديكه كاه
اوستنه دلبند صاروب كاهى دلبندسز يالكز انى كاه انسز يالكز دلبندى كيوب مبارك صاچلرى چوق اولمغين
كاهى باشى قباويالن اياق خسته لر خاطرن صورمغه كيدوب وبر قولقلو عرقيه لرى وارايديكه جنك زمانلرنده
انى كيوب دلبندلرى همان يدى ذراع اولوب باشلرنده صاروب ارقالرينه برقارش قدر طيلسان اوزادوب
اكثريا آق ويشل رنكلو لباسلره مائل اولوب قزل وسياه دخى كيمك واقع اولمشدر جنكلرده وجمعه لرده
وبيراملرده وايلچيلر كلدوكنده كيمكه مخصوص يقالوجه كسه اوردالرى واوقات متفرقه ده برقاچ قفتانلرى
اولوب بريسى سندس اخضر ايدى طشره سنه سندس يعنى قطنى كبى برقماش قبلانمش اين كوركى كيمك
ومخير وصوف كبى بعض نسنه كيمك واقع اولوب محصل كاه ديكلمش كيوب كاه احرام كبى بعض نسنه بورينوب
مطرد بردرلو لباس ايله مقيد اولميوب روزمره كيمكه هرنه بولورسه كيوب محض عدم محبت دنيا ايچون
اكثريا يامانمش وكهنه شكللو لباسلر كيوب عادت عرب اوزره طون كيميوب ازار يعنى فوطه قوشانورلردى
ديكلمش لباسلرينك يكى طار ويكلرينه دك وبوينى كعب ديدكلرى اوكجه كوكلرندن يوقارويه دك ايدى
لباس اوزرينه قوشانمغه اوچ پرده كومش حلقه لو سختياندن برقوشاقلرى اولوب واوزنلغى درت ذراع
برقارش بردرلرى اولوب ايكى صارى ايكى سياه ايچ ادكلرى اولوب مبارك بشماقلرى عادت عرب اوزره اوستى
نعلين شكلنده طاسمه لو دريدن اولوب واشاغيسى قات قات درى ايدى برى صافى كومشدن برى كومش
قابلو دموردن ايكى خاتملرى اولوب بريسنك اوستنده محمد رسول الله ديو قازلمش اولوب اوچ سطر ايديكه
اشاغيدن يوقاروا اوقنوب محمد اشاغيده رسول اورته ده لفظة الله تعظيما يوقاروده ايدى وخطى سائر مهرلر كبى
عكسنه قازلمش اولميوب باصلدقده ينه طوغرو خط اولوردى بو خصوص دخى ينه معجزاتندندر * رابعا
اوانى وسائر متاع بيتلرى بوايديكه خرما ليفى ايله طولمش سختياندن بردوشكلرى وايكى آدم اورتونه جك
قدر قيلدن اورلمش كسالرى يعنى يورغان برينه اورتونورلرى ودرت دانه اغاج چناقلرى وقيو قوغاسى
شكلنده دريدن برصو قابلرى وصقال يوياجق برباقر طاسلرى وتوجدن غسل ايده جك بر يولك قابلرى
وايچنده برآيينه وبغادن برطراق وبرمقراض وبرمسواك وبرسورمه دان وبرشيشه ايله باشه سوره جك ياغ
طوراجق قدر بركوچك صندوق ودرت حلقه لو برچناقلرى واغاجدن صاع ومد ديدكلرى ايكى درلو كيله لرى
وتويلو بردرلو اورتو اياقلرى ساج اغاجندن برسمر پرلرى وارايدى * خامسا آلات حربلرى بو ايديكه
اوقات متفرقه ده طقوز قلجلرى يدى جبه لرى التى يايلرى صافى دريدن تيركشلرى اوچ دانه قلقانلرى درت
كوندرلرى بر يولك بركوچك حربه لرى ايكى مغفرلرى يعنى توغلغه لرى برچادرلرى برچوكانلرى برقصه جق
الده طوتاجق عصالرى وخاتونلرى عائشه نك ساباقپوسى پرده سى اولوب سياه مخردن اولان مربع ويولك
عقاب آدلو برسنجاقلرى اولوب وبياض برقاچ علملرى وارايديكه برينك اوستنه كلمهٔ شهادت يازلمشدى
* سادسا طوارلرى بوايديكه جمله يكرمى بش آتلرى اولوب يديسى متفق عليه باقيسى مختلف فيه در * وبش عدد
قاترلرى وارايدى برى آق اولوب اسمى دلدل ايديكه بعد زمان حضرت على احيانا اكا بنردى وايكى يا اوچ
حمارلرى وارايديكه برينك اسمى يعفور ايدى ودخى بنمك ايچون درت عدد ديشى دوه لرى وارايديكه برينك

اسمى عضبا اولوب وحى نازل اولدقده اندن غيريسى كوتورمكه قادر اولمزدى * كتاب الجنيده مذكوردركه
بونلردن ماعدا مدينه شهرينك اطرافنده اوتلر يكرمى عدد صاغلور ديشى دوه لرى وارايديكه هر كون
انلردن ايكى يولك قربه طولوسى سود كلوب طقوز خاتونلر يله كندولر انى غذا ايدنوب صحابه دن مسجد
شريفلرنده ساكن اولوب مجرد وفقرا اولان اصحاب صفه يه دخى اندن ويررلردى * مواهب لدنيه ده قرق بش
عدد صاغلور ديشى دوه لرى وارايديكه سعد بن عباده كوندرمشدى ديو مذكوردر * ودخى يوز دانه قيونلرى
ويدى يا التى كچيلرى وبر دانه آق خروسلرى وارايدى * سابعا مدت عمرلرنده اوقات متفرقه ده قرق
اوچ قول واون برجاريه يه مالك اولوب بوجمله نك كيمى صاتون آلدقلرى كبى فى الحال كيمى بعد زمان آزاد
ايدوب بعضلرينى بعد الاعتاق انلرك حسن اختيارلريله قولاد نورلردى ايچلرندن برى زيد بن حارثه ايديكه
آزاد وتزويج ايدوب رسول عليه السلام انى اوغل ايدنمشلردى برى دخى ثوبان ايديكه صاتون آلدقلرى
حالده آزاد ايدوب حضرت حبيب خدا وفاتنه دك يانلرندن جدا اولمدى * برى دخى ابو السمح ايديكه
خدمتلرينه مداوم ايدى جاريه لرينك دردى فراشلرينه كيرمك ايله مشرفه لر اولوب ايچلرندن حضرت
ماريهٔ شرف ساريه اوغللرى حضرت ابراهيمك والده سى ايدى قول اولميان خدمتكارلرى باب صحابه ده كلور
(فائده) درج الدرر فى ميلاد سيد البشر آدلو كتاب معتبرده رسول عليه السلام وفات ايتدكلرنده جميع
مخلفات قسمندن همان ايكى جامه بردىء وبرازار يعنى فوطهٔ عمانى وايكى جامهٔ صحارى وبركارلو رداوبرقباى
يمنى وپنبه دن طوقنمش وديكلمش برجامه وبرآق كليم وبركارى علامتلو سياه كليم وبريولك چادرشبكه
ورس رنكيله بوياتمشدى واوچ عرقيه وايكى قولقلو عرقيه موجود بولندى بونلردن غيرى التون واقچه
وسائر اشيادن برنسنه بولنمدى دينوب دمور جبه لرى اوتوز كيله اربه بهاسيچون رهنده ايدوكى يوقاروده
بحث شدر * معارج النبوه ده مذكوردركه وفاتلرندنصكره تفصيله محتاج وجهله ايمانه كلان بر يهودى ايچون
رسول عليه السلام انك ايچنده وفات ايتدكلرى جامهٔ مباركلرى مسجد شريفه كتوروب كوردكلرنده يدى
پرده خرما ليفيله ديكلمش كورديلر (فائده) كتب سيرده محرردركه حضرت رسول عليه السلامه
بر يردن برقاچ التون كلوب امر شريفلريله فقرايه تقسيم اولنوب ايچندن التى يايدى يا سكز يا طقوز عددنى
حضرت عائشه يه صقلامغه ويرمشلردى حالت احتضارده خاطرلرينه كلوب جناب رب خلاقه ترك دنيا وقطع
علاقه اوزره وارمق نيت ايتمكين يا عائشه اول التونلرى نه ايلدك ديوب بنده طورور ديدكده انفاق ايله يعنى
فقرايه اولاشدر ديوب بعده خسته لك حرارتك شدتندن غشى اولوب افاقت بولدقده اولاشدردكمى ديوب
يوق ديدكده امدى اولاشدر ديوب تكرار غشى اولوب افاقت بولدقده ينه صوروب اودخى كمال حيرتدن
الى دكمامكين يوق ديدكده رسول عليه السلام التونلرى الوب مبارك اللريله صايوب (ماظن محمد بربه ان لولقى
الله وهذه عنده) ديوب اندن حضرت على يه ويروب فقرايه اولاشدر ديو بيوروب اودخى اولاشدروب كلوب
خبر ويردكده ايشته شمدى راحت اولدم ديو بيورديلر (فائدهٔ مهمه) مواهب لدنيه ده حضرت رسولى
مقام مدحده فقر وزهد وضرورتله توصيف مناسب دكلدر زيرا كتاب شعب الايمان حليميده مذكوردركه
وجوه تعظيم رسولدن برى دخى جناب شريفلرين سائر ناس قتنده اوصاف حقيره دن عد اولنان وصفله
توصيفدن احترازدر * پس رسول عليه السلام فقير ايدى ديمك كركدر ديوب بعض علما دخى رسول عليه
السلام حقنده زهد اطلاقنى تجويز ايتميوب سلفدن برينه فلان كمسنه زاهد در ديدكلرنده (وما قدر الدنيا حتى
يزهد فيها) يعنى دنيانك قدر وحرمتى ندركه انده زهد ايليه ديوب * بخارى شارحى شيخ زركشى بعض فقهاء
متأخرين (لم يكن النبى صلى الله عليه وسلم فقيرا من المال قط ولا حاله حال الفقراء بل كان اغنى الناس بالله
لقد كفى امر دنياه فى نفسه وعياله) ديوب ودخى حضرت رسولك (اللهم احينى مسكينا) ديديكندن مرادى
استكانت قلبدر يوخسه شول مسكنت دكلدركه معناسى كفايت موقعنه واقع اوله جقنى بولمقدر ديوب
بونك خلافن اعتقاد ايدنلره غايتده انكار ايدردى دينوب علامهٔ معتبر شيخ ابن حجر (الفقر فخرى وبه افتخر)
حديثى باطلدر موضوعدر ديمش ديو مذكوردر محرر سطور اولان عبد پرقصور ايدركه حال بومنوال اوزره
اوليجق رسول اكرم صلى الله عليه وسلم فقير ايدى ياخود زاهد ايدى ديه جك يرده مثلا تارك دنيا ايدى يا اهل

قناعت ایدی دینوب محصل کلام هر جهت ایله وسعته قدرتلری حدنهایتده ایکن اللرینه کیرن مااللرین
دمبدم اصحاب استحقاقه انفاق ایدوب ومعاش نفس وعیال وخدمتکار ایچون خرجلق ادخارا نمیوب قلت
اوزره معیشتلری جواهر واعراض دنیای پراغراضدن کمال اعراضلرینه واول متاع مستعار کثیرالمضاری
ابغاضلرینه بناء اولمغه دلالت ایدر بومعنی ایله ابنا اولمق بروجه جازم مهم ولازمدر صلی الله علیه وسلم
واجعلنامن خواص امته لدیه

(باب تاسع عشر در احوال اولاد رسول علیه السلام)

حضرت سید الانامک اولاد امجاد کرامی خصوصنک اجمالی بودرکه درت کریمه لری اولدیغی متفق علیهالر لکن
ارککک اوغللری عددی مختلف فیه اولوب قول صحیح اوزره همان اوچ عدد ایدیلر جمله اولادلرینک زمان
ولادتلری ترتیبنجه تفصیل حاللری بودرکه ذکر اولنور (قاسم) کتب سیرده محرردرکه حضرت رسولک اول
ولدلری بو اولمغین عادت عرب اوزره ابو القاسم کنیتیله مکنی ومشهور دنیا اولدیلر قبل النبوة مکه ده خدیجه
خاتوندن وجوده کلوب بعضلر قولنجه یورومکه بعضلر قولنجه آته بنمکه قادر اولنجیه دک قول اصح اوزره
اون ایدی ایه دک یشایوب بعده وفات ایتدی (زینب) بنات رسولک بیوکی بودر رسول علیه السلام اوتوز
یاشنده ایکن وجوده کلوب مکه ده قبل نبوة الرسول والده سی حضرت خدیجه نک همشیره زاده سی ابو العاص
ابن الربیعه نکاح اولنوب بعد النبوه زوجی ایمانه کلمیوب لکن تفریقه دخی مجال اولمیوب بعد الهجره غزای
بدرده بعض کفارله اسیر اولدقده خاتونی مکه دن کوندرمک شرطیله آزاد اولنوب واردقده کندو برادریله
کوندروب یولده بعض کفار قریش محفه ایچنده حضرت زینبی حربه ایله قورقودوب دوه دن دوشدکده
حملی اولمغین دوشروب کافرلر جبر ایله مکه یه کوندروب بعده رسول علیه السلام زید بن حارثه یی کوندرمکین
برکیجه خفیة دوه یه بندروب قاچوب مدینه یه کتوردی غزوهٔ حدیبیه دنصکره جه مزبور ابو العاص شام
تجارتندن کلورکن مالنی مسلمانلر الوب اودخی مدینه یه کلدکده مالی ویرلمکین مکه یه کیدوب امانتلری
صاحبلرینه تسلیم ایدوب ایمانله هجرت ایتمکین رسول علیه السلام کریمه لرینی نکاح سابق اوزره ویاجدید ایله
ویردیلر * مرویدرکه ذکر اولنان وضع حملدن خسته اولمغین هجرتک سکزنجی یلنده اوتوز یاشنده وفات ایتدی
علی آدلو براوغلو قالدیکه سن بلوغه ایرشوب مکه فتحی کوننده حضرت رسول انی بندکاری دوه نک
اردنه المشلردی امامه آدلو برقیزی دخی قالدیکه حضرت رسول علیه السلام انی سوب نمازایچنده اموزلرینه
بندروب سجده ده یره قویوب قالقدقلرنده ینه اموزلرینه الورلردی حضرت فاطمه وفاتندنصکره برموجب
وصیت فاطمه حضرت علی آنی نکاحلنوب محمد آدلو اوغلو طوغوب حضرت علی شهید اولدقده برموجب
وصیت علی اقرباسندن مغیرة بن نوفل بن الحارث بن عبد المطلب نکاحلنوب یحیی آدلو اوغلو طوغوب
مغیره نک نکاحنده ایکن هجرتک اللیسنده وفات ایتدی * مرویدرکه حضرت علی وفاتنده امامه یی
معاویه یوزبیک آلتون مهر معجل ایله نکاحلنمق ایستدکده اول همتی عالیه نکاحه راضیه اولمدی (رقیه)
قول اصح اوزره رسول علیه السلام اوتوز اوچ یاشنده ایکن وجوده کلوب غایتده حسنا ایدی مکه ده عتبة
ابن ابی لهبک منکوحه سی اولوب (تبت یدا ابی لهب) سوره سی نازل اولدقده عتبهٔ خباثت دینه کند ویدر
سقر مقری خاطر یچون دخی قبل الدخول بوشامغین وحی الهی ایله حضرت عثمانه نکاح اولنوب انکله ایکی
کره ولایت حبشه یه بعده مدینه یه هجرت ایتمشدی غزوهٔ بدرده خسته اولوب عثمان آنی بکلمکه قالوب اول
اثناده وفات ایدوب هزیمت کفار خبرنی مدینه یه کتورن کسنه بونک دفننه راست کلدی * مرویدرکه
عثماندن حبشه ده ایکن عبد الله آدلو اوغلو اولوب التی یاشنده ایکن مدینه ده یاخود دخی ممه امرکن خسته
اولوب وفات ایتدی (ام کلثوم) مکه ده عتبه بن ابی لهب منکوحه سی ایکن بونی دخی قبل الدخول پدری
خاطر یچون بوشایوب حضرت رسوله جفا ایتدکده (اللهم سلط علیه کلبا من کلابک) دیوبددعا ایتدکلرنده
شام یولنده برارسلان انی پاره پاره ایلدی حضرت عثمانک خاتونی حضرت رقیه وفات ایتدکین رسول
علیه السلام هجرتک اوچنجی یلنک جمادی الاخره سنده امر حقله ام کلثومی عثمانه نکاح ایدوب (والذی نفسی
بیده لو ان عندی مائة بنت یمتن واحدة بعد واحدة زوجتک اخری هذا جبریل اخبرنی ان الله یأمرنی

ان ازوجکها) دیدیلر هجرتک طقوزنده وفات ایدوب نمازنی رسول علیه السلام قیلوب دفن اولنورکن قبری
اوزرنده طوروب مبارک کوزلرندن یاش اقاردی (حضرة فاطمه) رسول علیه السلام قول اصح اوزره
اوتوز بش یاشنده ایکن وجوده کلوب هجرتک اون برنجی یلنده حضرت رسول وفاتندن قول اصح اوزره التی
ای صکره ماه رمضانک اوچنجی کونی یکرمی طقوز یاشنده وفات ایدوب اهل بیت رسولدن ابتدا بونلر
وفات ایدوب حضرت رسول حالت نزعنده اکا بویله بشارت ایتمشدی * مواهب لدنیه ده رسول علیه السلام
(انما سمیت فاطمة لان الله فطمها وذریتها عن النار) دیوب ودخی (لان الله فطمها ومحبیها عن النار) دیمشلردر
یعنی الله تعالی انی وذریتلرنی وانک محبلرنی جهنمدن آزاد ایتدیکیچون فاطمه دیو آد قودیلر زیرا عربجه فطم
کسمکه دیرلر زهرا دیمکله ملقبه اولدیغی جمیله وحسنا وروی فرخنده خوبی مانند شمس ضحی لامع الاضوا
اولدیغیچوندر برلقبی دخی بتول اولدیغی فضلا ودینا وحسبا ونسبا زمانه سی خاتونلرندن منقطعه وممتازه
اولدیغیچوندر بعضلر دنیادن منقطعه اولدیغیچوندر دیمشلر حضرت فاطمهٔ سعادتخاتمه نک اوصاف صاف
شرف اتصافی دائرهٔ بیاندن بیرون وفضائلی حقنده وارد اولان اخبار وآثار حد وعددن افزوندر (نظم)
چو کفتی باو بنت خیر الانام * همه مدحها کفته شد والسلام (نثر) مرویدرکه حضرت رسوله احب اهلی
اولمغین رسول علیه السلام بونک اغزنی اوپوب دیلنی امروب سفره کتدکجه جمله دنصکره آیرلوب کلدکلرنده
ابتدا اکا اوشوردی * کتب حدیثده (فاطمة بضعة منی فمن اغضبها اغضبنی) دیو برحدیث ودخی
اکا خطابا (اوما ترضین ان تکونی سیدة نساء المؤمنین) دیو برحدیث ودخی (اوما ترضین ان تکونی افضل
نساء اهل الجنة) دیو برحدیث ودخی (ان فاطمة احصنت فرجها فحرمها الله وذریتها علی النار)
دیو برحدیث شریف ذکر اولنوب * مرویدرکه رسول علیه السلام وفاتلری حالنده فاطمه نک قولاغنه
سیدة نساء اهل الجنة سن واهل بیتمدن اول وفات ایدوب بکا اول بولوشان سنسن دیو بشارت ایتمشلردر
* مواهب لدنیه ده قول مختار اوزره افضل نسوان زمرهٔ انسان اولا مریم صکره فاطمه صکره خدیجه صکره
عائشه دردیو مذکوردر عائشهٔ صدیقه ایدر حضرت رسوله جمیع افعال واحوالده فاطمه دن زیاده بکزر کسنه
کورمدم کلدیکی زمانده رسول علیه السلام اکا قارشو واروب اوپوب کندو یرینه کچوروب رسول علیه السلام
اکا واردقده اودخی انلره بویله ایدردی * مستدرک حاکمده حضرت علیدن مرویدرکه (اذا کان یوم القیامة نادی
مناد من وراء الحجب یا اهل الجمع غضوا ابصارکم عن فاطمة بنت محمد حتی تمر) یعنی ای محشر خلقی کوزلریکز
یومک فاطمه بنت محمد کچوب جنته کیدنجه * کتب سیرده مذکوردرکه قول اصح اوزره هجرتک ایکنجی
یلنده شهر رجبده حضرت علی یه نکاح اولنوب ذی الحجه ده جمع اولدیلر * مرویدرکه ابوبکر وعمر حضرت
رسولدن فاطمه یی استدکلرنده سکوت ایدوب یاخود وحی الهی یه منتظرم دیوب بعده حضرت علی استدکده
نوله دیمکین حضرت علی بردمور جبه سنی حضرت عثمانه درتیوز سکسان اقچه یه صاتوب بعده جبه یی عثمان
ینه اکا باغشلایوب بهاسنی حضرت علی مهر معجل دیو کتوردکده رسول علیه السلام ایچندن برقبضه اقچه
الوب یا بلال بونکله بزم ایچون طیب الیو بردیوب اقچه لرک باقیسیله جهاز تدارکن امر ایتمکین خرما پیراغی
ایپندن اورلمش برسریر وایچی خرما لیفی ایله طولمش بر یصدق الدیلر امام احمد بن حنبل حضرت علیدن
وسائطله روایت ایتمشدرکه فاطمه نک جهازی برنهالی برقربه برمخته یاندن ایچی خرما لیفی ایله طولمش
بر یصدق ایدی * کتاب الحمیدیده ایکی قفتان کومشدن ایکی بیله زلک برنهالی بر یصدق براغاج چناق
برال دکرمنی برقربه ایکی دستی برمنخل یعنی اوراق یاخود منخل یعنی اللک ایدی دینوب * معارج النبوه ده
بوکه طولمش قالین کتان بزندن بردوشک مخته یاندن برمقعد بنه مخته یاندن بر یصدق وبرعبا بوکدن طوقنمش
بر پرده وطپراقدن برقاچ دستیلر ایدی دینوب * کتب سیرده محرردرکه رسول علیه السلام عقد نکاح
ایچون بعض اصحابی جمع ایدوب (الحمد لله المحمود بنعمته المعبود بقدرته المطاع بسلطانه المرهوب من عذابه
وسطوته النافذ امره فی سمائه وارضه الذی خلق الخلق بقدرته ومیزهم باحکامه واعزهم بدینه واکرمهم بنبیه
صلی الله علیه وسلم ان الله تبارک اسمه وتعالت عظمته جعل المصاهرة سببا لاحقا وامرا مفترضا اوشج به
الارحام والزمها الانام فقال عز من قائل وهو الذی خلق من الماء بشرا فجعله نسبا وصهرا وکان ربک قدیرا

فامر الله تعالى يجرى الى قضائه وقضاؤه يجرى الى قدره ولكل قضاء قدر ولكل قدر اجل ولكل اجل كتاب يمحو الله مايشاء ويثبت وعنده ام الكتاب ثم ان الله عز وجل امرنى ان ازوج فاطمة من على بن ابى طالب فاشهدوا انى قد زوجته على اربعمائة مثقال فضة ان رضى على بذلك) ديو خطبه اوقيوب برطبق خرما كتوروب (انتهبوا) يعنى قاپشكز ديوب حاضر اولنلر قاپشوب بعده على كلوب رسول عليه السلام آنك يوزينه تبسم باقوب (ان الله عز وجل امرنى ان ازوجك فاطمة على اربعمائة مثقال فضة ارضيت بذلك) ديوب اودخى (قد رضيت بذلك يارسول الله) ديدكده رسول صلى الله عليه وسلم جمع الله شملكما واعز جدكما وبارك عليكما واخرج منكما كثيرا طيبا) ديو دعا ايتديلر برقاچ آيدنصكره جمع ايتدكارى كيجه رسول عليه السلام خلوتخانه‌يه بيله كيروب بربارداقدن مبارك اغزلريله صو آلوب ينه ايچنه دوكوب بعده فاطمه‌نك اوكنه وباشنه سرپوب (اللهم انى اعيذها بك وذريتها من الشيطان الرجيم) . ديوب بعده ارقاسنه دخى سرپوب ينه بودعايى اوقيوب بعده على يه دخى بويله ايدوب بعده (ادخل باهلك باسم الله والبركة) ديوب سعادتله طشره چقديلر * مرويدركه حضرت فاطمه بعد زمان كلوب يارسول الله اوستنه ياته جق همان برقيون درېسى واردركه كيجه دوشك ايدنوب كوندز طوار يمه على آنك اوزرينه دوكرز ديدكده (يابنية اصبرى فان موسى ابن عمران اقام مع امرأته عشر سنين ليس لهم فراش الا عباءة قطرانية) ديو بيورديلر * مرويدركه حضرت عليدن حسن وحسين ومحسن آدلو اوغللرى اولوب ام كلثوم وزينب آدلو قيزلرى اولوب نسل رسول عليه السلام فاطمه‌دن غيرى سائر اولاد واحفادلرندن بالكليه منقطع اولمشدر حسنين احسنين احوالى خلفاء راشدين آخرنه تأخير اولنوب سائرلرينك احوالى بودركه مذبور محسن صغير ايكن وفات ايلدى * معارج النبوه‌ده آخر اولاد فاطمه محسن ايديكه سقط يعنى دوشوك طوغمغين وفات ايدوب اول حالدن فاطمه خسته اولوب مرض موتى بوايدى ديو * مرويدركه ام كلثوم صغيره ايكن قرق بيك اقچه مهرله حضرت عمر نكاحلنوب اندن زيد آدلو اوغلى رقيه آدلو قيزى اولوب عمر وفات ايتدكده عون بن جعفر بن ابى طالب نكاحلنوب اودخى وفات ايتدكده انك برادرى محمد بن جعفر نكاحلنوب اندن برقيزى اولوب صغيره ايكن وفات ايدوب محمد دخى وفات ايتدكده برادرى عبد الله بن جعفر نكاحلنوب انك تحت نكاحنده اوغلى زيد بن عمر ايله بركونده وفات ايتدكده عبد الله آنك همشيره‌سى زينب بنت فاطمه‌يى نكاحلنوب اندن على آدلو اوغلى اولوب ام كلثوم آدلو قيزى دخى اولديكه قاسم بن محمد بن جعفر نكاحلنوب اندن اولادى اولوب جمله‌دن فاطمه آدلو قيزى اولديكه حمزه بن عبد الله بن الزبير بن العوام نكاحلنوب اندن اولادى اولدى * رساله سيوطيده زينبك عبد الله‌دن على عون عباس محمد آدلو اوغللرى وام كلثوم آدلو قيزى اولدى ديو مذكوردر (فائده) عبد الله بن جعفرك حضرت فاطمه قيزى زينب خاتوندن اولان اوغلى على ايله قيزى ام كلثومدن نسل وذريتى چوغالوب انلرك هربرينه شريف زينبى وشريف جعفرى دخى دينوب لكن حسنى وحسينيلرك شرفلرى جعفريلردن زياده‌در زيرا العجالة الزينبيه فى السلالة الزينبيه آدلو رساله‌ده شيخ جلال الدين سيوطى آل زينبى حضرت رسولك آلندن واهل بيتندن وذريتندن اولوب لكن ذريتى حضرت حسن وحسين كبى حضرت رسوله منسوب دكللردر زيرا بوفضيلت حسن وحسينه مخصوصدر مطلقا آل رسول واهل بيت رسول صدقه المق حرام اولنلردركه انلر آل على وآل عقيل وآل جعفر وآل عباسدر زيرا بنى هاشمله بنى عبد المطلبدن مؤمن اولنلرك نسلنه مطلقا آل رسول واهل بيت رسول ديرلر ديمشدر بونلره اخذى حرام اولان صدقه‌دن مراد كتب فقهده مصرح اولديغى اوزره صدقهٔ واجبه‌دركه زكاة ونذر كبى زيرا هديه معناسنه اولان صدقه‌يى المق بونلره دخى جائز ايدى (عبد الله) حضرت رسولك خديجه خاتوندن اولان آخر اولادى بودر مكه‌ده طوغوب نه‌انده ممه امركن وفات ايدوب قول اصح اوزره بعد النبوه طوغمغين طيب وطاهر لقبيله ملقب اولوب نيجه علما طيب وطاهر بشقه ايدى ديوب خطا ايتمشلردر بونك وفاتنده كفار قريشدن عاص بن وائل محمد ابتر قالدى يعنى اركك اوغلى اولمامغله نسلى كسلدى ديدكده سورهٔ (انا اعطيناك) نازل اولوب (ان شانئك هو الابتر) ديو عاص كفره اختصاص ذم اولندى ابراهيمدن غيرى جميع اولاد رسول عليه السلام حضرت خديجه‌دن اولوب اما حضرت ابراهيم مصر پادشاهى مقوقسك هديه كوندرديكى ماريه آدلو جاريهٔ شرف

ساريه‌دن ايدى هجرتك سكزنده ماه ذى الحجه‌ده مدينه‌نك طشره سنده خرما باغچه‌لرنده دنيايه كلوب مژده ايده‌نه رسول عليه السلام برقول باغشلايوب انده برمرضعه خاتونه بسلدوب يدنجى كون ايكى قيون قربان ايدوب واول طفل سعادت كفلك مبارك باشنى تراش ايدوب صاچى آغرلغنجه اقچه صدقه واحسان ايدوب صاچى يره كوموب بعده احيانا واروب مولود مسعودلرين مبارك الرينه آلوب اوپوب قوجوب نه ثمره كاورلردى جمله مدت عمرلرى اون التى آى وسكز كون يا اون يدى آى يا اون سكز آى والتى كون يا يكرمى ايكى آى والتى كون ياهمان يتمش كون يشايوب وفات ايتدى * مرويدركه معصوم مرحوم مرقومك مرض موتنده رسول حضرتلرى انى دیزلرينه قويوب مبارك كوزلرندن ياش اقوب (انا بك يا ابراهيم لمحزونون تبكى العين ويحزن القلب ولا نقول ما يسخط الرب) ديديلر صحيح مسلمده (ان ابراهيم ابنى وانه مات فى الثدى وان له ظئرين يكملان رضاعه فى الجنة) ديو برحديث وسنن ابن ماجه‌ده (ان له مرضعا فى الجنة ولو عاش لكان صديقا نبيا) ديمشلر دينوب ولو عاش لاعتقت اخواله من القبط وما استرق قبطى) ديو برحديث ضعيف مروى اولوب لكن كتب سيرده صحابه‌دن ابن عباس وجابر وابن ابى اوفى (لو عاش ابراهيم لكان صديقا نبيا) ديمشلر دينوب * ينه صحابه‌دن حسان بن ثابت حضرت رسوله خطابا مرثيه‌ده ديمشدركه (نظم) مضى ابنك محمود العواقب لم يشن * بمين ولم يأثم بقول ولا فعل * رأى انه ان عاش ساواك فى العلى * فاثر ان يبقى وحيدا بلا مثل (نثر) مرويدركه اوكون بحكمة الله كسوف واقع اولدى جمله خلق موت ابراهيم ايچون اولدى ديدكلرنده حضرت رسول عليه السلام ان الشمس والقمر آيتان من آيات الله لا ينكسفان لموت احد ولا لحياته فاذا رأيتموها فادعوا الله وصلوا حتى ينجلى) ديديلر بوندنصكره اولادلرى وجوده كلمدى (اللهم صل على سيدنا محمد وعلى آله وذريته واصحابه ومتبعيه وسلم تسليما واكرمهم اكراما دائما عميما (نظم) آل واصحابنه سلام اولسون * يارلرى روضهٔ سلام اولسون

(باب عشرون درازواج رسول عليه السلام)

بونلرك حقنده قرآنده (النبى اولى بالمؤمنين من انفسهم وازواجه امهاتهم) بيورلمغين تحريم نكاحلرى ووجوب تعظيملرى جهتندن امت محمدك والده‌لرى اولوب اما انلرك كريمه‌لرى مؤمنينك اخواتى اولميوب واباء وامهاتلرى دخى مؤمنينك اجداد وجداتى اولميوب اخوه واخواتلرى دخى مؤمنينك اخوال وخالاتلرى دكلدى بونلر امهات مؤمنين ايكن آنلرله پرده‌اردندن غيرى طريقله سويلشمك وآنلره نظر ايتمك وبرتنها پرده يله اوتورمق مؤمنينه حرام اولمشيدى حضرت عائشه‌دن مرويدركه مؤمنينك امهاتى اولوب لكن مؤمناتك امهاتى دكللرايدى اما حضرت رسول عليه السلام جميع مؤمنين ومؤمناتك والدى ماجدلرى ايدى اشبو امهات مؤمنين نص قرآن اوزره سائر نسايه هروجهله خصوصا ثواب وعقابلرى مضاعف اولمق جهتندن تفضيل اولنمشلردى * مرويدركه بركون مدينه‌ده حضرت رسولك طقوز خاتونلرى جمع اولوب زياده نفقه وزينت طلب ايتدكلرنده رسول عليه السلام بحضور اولمغين فى الحال (يا ايها النبى قل لازواجك) آيتى نزول ايتدكده بو آيتى هربرينه بشقه بشقه اوقيوب ديلرسكز بندن طلاق ايله دنيايى ديلرسك رضاء اللهله بنى ودار آخرتى اختيار ايله ديدكده هربرى دنيادن تبرى ايدوب حسن رضاسيله الله ورسول وآخرتى ومضايقه ايله كچنمكى صبر وقناعتى اختيار ورضاء اللهده نقد جانلرين نثار ايتديلر * مرويدركه حضرت رسولك كريمه‌لرينك وخاتونلرندن اكثرينك مهرلرى دردريوز درهم كومش ايدى كتب سيرده محرردركه ازواج طاهرات رسوله سب وقذف ايدنك ابن عباس قولنجه توبه‌سى قبول اولميوب قاضى عياض ديدوكى اوزره البته قتل اولنور بعضلر ديمشلردركه قتل اولنمق همان حضرت عائشه‌يه قذف ايدنك جزاسيدر زيرا قرآنده آنك عفت وعصمتى خصوصنده آيات كريمه نزول ايتمشكن اكا حاشا قذف ايتمك قرآنى تكذيبه راجع اولمغين كفر محضدر سائر ازواج رسولى قذف وسب ايدنك جزاسى ايكى حد ضرب اولنمقدر ودخى محرردركه انبيا خاتونلرينك كيبى ازواجنه سبب ضرر ماعدالرينه نه نفع ونه ضرر اولوب لكن حضرت رسولك ازواجى نشر سنن واحاديث واحكام شريعته كمال نفع ومعاونتلرى ظهور ايتمشدى حتى احكام شريعتك ربعى مقدارى حضرت عائشهٔ صديقه‌دن اخذ اولنمشدر خديجة الصديقه بنت خويلد بن اسد بن عبد العزى بن قصى

ابن كلاب بن مره بن كعب بن لوى كه مزبور قصى حضرت رسولك اجدادندندر دخى زمان جاهليتده لقبى
طاهره وجمال وكمالى ظاهره ايدى * كتب سيرده اولانك اجمالى بودركه مقدما خديجه حضرت رسولى مكه ده
قبل النبوه ديارشامه تجارت طريقيله ميسره نام خدمتكارينه قوشوب كوندروب بعض آثار نبوتلرى
آشكار اولمغين بى اختيار راغبه اولوب صاحبهٔ مال وجمال وعقل وكمال وشرف ونسب وعفت وادب اولمغين
قول اصح اوزره قرق ياشنده ثيب ايكن رسول اكرم صلى الله عليه وسلم يكرمى بش ياشنده ايكن نكاح باعث
الارتيا حلريله مشرفه ومراتب عزتى مضاعفه اولدى مالدار اولمغين جمله مالنى حضرت رسوله بذل وغايت
محبت ورعايتله كسب ثواب بحساب وفضل ايتمشدر جلائل فضائلى محاسن وشمائلى حددن بيرون اولوب *
مرويدركه قول مختار اوزره افضل نسوان زمرهٔ انسان اولا مريم ايكنجى فاطمه اوچنجى خديجه دردنجى
عائشه در حضرت رسولك مخدوملرى ابراهيمدن غيرى جميع اولادلرى خديجهٔ سعادت نتيجه دن اولوب سائر
منكوحه لرندن اصلا اولاد كلمامشدى حضرت رسولى ابتداى نبوتلرنده قول اصح اوزره جميع ناسدن مقدم
خديجه تصديق ايتمكين صديقه ديو لقب قوندى مرويدركه اول ظهور نبوت رسولده جبرائيل عليه السلام
كلوب يا محمد خديجه يه الله تعالىدن وبندن سلام ايدوب جنتده آق انجودن بر كوشك ايله بشارت ايله ديوب
خديجه دخى الله السلام ومنه السلام وعلى جبرائيل السلام ديو جواب ويردى مرويدركه رسول عليه السلام
جفاى فئام لئام ايله غمناك وپرآلام اولدقجه خديجهٔ كبرى رضى الله عنها داعما تسليت والطف حق تذكيرى ايله
قلب شريفلرينه تقويت ايدردى * مرويدركه بركون حضرت رسول عليه السلام خديجه يى آكوب
خاتونلرى عائشه (قد رزقك الله خيرا منها) ديوب كنديسنك رجحاننى اشعار ايتدكده رسول عليه السلام (لا والله
ما رزقنى الله خيرا منها آمنت بى حين كذبنى الناس واعطتنى مالها حين حرمنى الناس) ديمشلر * مرويدركه
اون بش يل نبوتدن اقدم اون يل نبوتدنصكره خاتونلرى اولوب هجرتدن اوچ يل اول مكه ده ماه رمضانده
التمش بش ياشنده ايكن وفات ايدوب حضرت رسول عليه السلام كندو عميلرى ابوطالب وفاتندن همان
اوچ ياش كون صكره اولمغين اول سنه يه عام الحزن ديو آد قوديلر * مرويدركه خديجه نك اولكى زوجندن
قلان اولادندن هند آدلو اوغلى حضرت رسولك بسلمه سى اولوب حضرت على ايله حضرت عائشه محاربه سنده
شهيد اولوب ياخود بصره ده طاعوندن وفات ايدوب جنازه سنه جملهٔ اهل شهر حاضر اولديلر مزبور هند
وصاف بليغ وفصيح اولمغين حضرت رسولى وصف ومدح مليح ايتمشدى (عائشة) الصديقه بنت ابى بكر
ابن ابى قحافه بن عامر بن عمرو بن كعب بن سعد بن تيم بن مرة بن كعب بن لوى مزبور كعب حضرت رسولك
اجدادندندر * مرويدركه عائشه مكه ده نبوت رسولدن درت ياش يل صكره طوغوب التى ياشنده
ايكن رسول عليه السلام امر حقله آنى مكه ده نكاحلنوب لكن كوچك اولمغين باباسى يانده طوروب
بعده مدينه ده هجرتدن يدى ياسكز آى صكره ياخود هجرتك ايكنجى يلنك شوالنده طقوز ياشنده ايكن جمع
اولوب وفات رسولده اون سكز ياشنده اولوب بنه مدينه ده هجرتك اللى يدنجى يا اللى سكزنجى رمضاننده شامده
معاويه خليفه ايكن وفات ايدوب جلائل فضائلى حددن بيرون ايدى * صحيحنده مرويدركه رسول عليه
السلام اكا خطابا (رأيتك فى المنام ثلاث ليال جاءنى بك الملك فى خرقة من حرير فيقول هذه امرأتك
فاكشف عن وجهك فاقول ان يك من عند الله يمضه) ديوب سنن ترمذيده مرويدركه جبرائيل عليه السلام
عائشه نك صورتنى بر يشل حرير قماش پارهسنه يازلمش كتوروب (هذه زوجتك فى الدنيا والاخرة) بر روايتده
(ان الله قد زوجك بابنة ابى بكر) ديدى كتب سيرده مذكوردركه حضرت رسول عليه السلام بوندن غيرى
هيچ بر خاتونلرينى بكر ايكن المامشدر وخديجه دنصكره بونى سائرلرندن زياده سوب قزل يكاقلو اولمغين حميرا
ديو لقب قويوب وبر سفره يه كوتوردكده يولده ياوقيلمغين بحضور اولوب واعروساه يعنى واه بنم كلينم
ديديلرو بركون صحابه دن برى يا رسول الله (اى النساء احب اليك) ديو صوردقده (عائشه) ديوب
(من الرجال) ديدكده (ابوها) ديديلر ينه بركون حضرت رسول عليه السلام (يا عائشة هذا جبرائيل يقرئك
السلام) ديوب بودخى (وعليه السلام ورحمة الله وبركاته) ديدى تفسير كشافده ينه عائشه دن مرويدركه
(لقد اعطيت تسعا ما اعطيتهن امرأة لقد نزل جبريل عليه السلام بصورتى فى راحته حين امر رسول الله

ان يتزوجنى ولقد تزوجنى بكرا وما تزوج بكرا غيرى ولقد توفى وان رأسه فى حجرى ودفن فى بيتى ولقد حفته
الملائكة فى بيتى وان الوحى لينزل عليه فى اهله فيتحرفون عنه وانه كان لينزل عليه وانا معه فى لحافه وانى لابنة
خليفته وصديقه ولقد نزل عذرى من السماء ولقد خلقت طيبة عند طيب ولقد وعدت مغفرة ورزقا كريما)
ديمشلردر * مرويدركه غايتده فقيهه وعالمه وفصيحه وكامله خصوصا تواريخ وانساب واشعار طوائف عربى
عارفه واوقات بابركاتنى عباداته ونشر احاديث سيد كائناته صارفه اولوب تابعين وصحابه دن نيجه عصابهٔ
ذوى الاصابه اندن روايت ايتمشلردر كبار صحابه نك مجتهدلرندن ومفتيلرندن برى دخى بو اولوب حتى بعض
سلف كرام ربع احكام دين اسلام عائشه دن معلوم اولدى ديوب رسول عليه السلام بوكا اشارت ايدوب
(خذوا ثلثى دينكم من هذه الحميرا) ديمشلردر * مرويدركه صاحبهٔ اجور موفوره اولان مزبورهٔ مبروره نك
حضرت رسولدن روايت ايتديكى احاديثدن كتب متداوله ده ايكى بيك ايكيوز اون ياخود بيك ايكيوز
اون حديث موجود اولوب فقهاء صحابه دن ابو موسى الاشعرى (ما اشكل على اصحاب رسول الله صلى الله
عليه وسلم شئ فسألنا عنه عائشة الا وجدنا عندها علما) ديوب ينه صحابه دن عروة بن الزبير (ما رأيت احدا
اعلم بمعانى القرآن وبالفريضة واحكام الحلال والحرام وشعر العرب وعلم النسب من عائشة) ديمشلردر
علم وكمالندن ماعدا شاعرهٔ بليغه اولوب مدح رسولده ديمشدركه (نظم) ولو سمعوا فى مصر اوصاف خده *
لما بذلوا فى سوق يوسف من نقد * لوامى زليخا لو رأين جبينه * لآثرن بالقطع القلوب على الايدى (نثر)
كلمات حكمت سماتى بحد ولا يعد اولوب برى بودركه بركسنه (متى اعلم انى محسن) ديو صوردقده اذا علمت
انك مسيء ديوب متى اعلم انى مسيء ديدكده اذا علمت انك محسن ديدى برى دخى (ادمنوا قرع باب الملك يفتح
لكم) ديوب (كيف ندمنه) ديدكلرنده (بالجوع والظمأ) ديدى مرويدركه بركون كنديسى تلاوت ايدركن
(لقد انزلنا اليكم كتابا فيه ذكركم افلا تعقلون) آيتنه كلدكده (والله اطلب ذكرى وصفتى فى القرآن) ديوب
كمال تدبر وتفكر ايله ختم تلاوت قرآن ايتدكده (ان الله قد اطلعنى على ذكرى وصفتى فى القرآن) ديوب ندر
ديو صورلدقده (وآخرون اعترفوا بذنوبهم خلطوا عملا صالحا وآخر سيئا عسى الله ان يتوب عليهم) آيتيدر
ديدى (سوده) بنت زمعة بن قيس بن عبد شمس بن عبدون بن نضر بن مالك بن حسل بن عامر بن لوى جد الرسول
عليه السلام * مقدما زوجى ايله مكه ده ايمانه كلوب جفاى قريشدن ولايت حبشه ايكنجى دفعه هجرت ايدن
اصحابله كيدوب مكه يه كلدكلرنده زوجى وفات ايدوب خديجه دخى وفات ايتمكين قول اصح اوزره ابتدا
عائشه يه صكره بوكا نكاح ايدوب ايكن بونكله مكه ده عائشه كوچك اولمغين انكله مدينه ده جمع اولديلر *
مرويدركه رسول عليه السلام مدينه ده طقوز خاتون جمع ايتدكده هجرتك سكزنده سوده يى ياشلوجه اولمغين
بوشامق ايستدكده يا رسول الله اقصاى مرادم همان قيامتده خاتونلريكز زمره سندن اولمقدر بنى بوشامكز
نوبتمى عائشه يه باغشلادم ديمكين طلاقدن فراغت ايدوب يدى خاتونلرينك نوبتى بر كون عائشه نك ايكى كون
نوبتى اولدى * مزبوره سوده مدينه ده قول مشهور اوزره حضرت عمر خلافتنك آخرنده بر روايتده چاق هجرتك
اللى دردنده وفات ايتدى حضرت رسولدن مرويات كتب حديثده همان بش حديث شريفدر (حفصه)
بنت عمر بن الخطاب بن نفيل بن عبد العزى بن عبد الله بن قرط بن رباح بن زراح بن عدى بن كعب بن لوى *
مقدما مكه ده ايمانه كلان صحابه دن اولان زوجى خنيس ايله بيله هجرت ايتمشلر ايدى بدر غزاسندنصكره
زوجى وفات ايتمكين قول اصح اوزره هجرتك اوچنجى يلينك شعبانده رسول عليه السلام نكاحلنوب
هجرتك طقوزنده بر جاريه خصوصنده انجنوب طلاق رجعى ويردكده جبرائيل عليه السلام كلوب (راجع
حفصة فانها صوامة قوامة وانها زوجتك فى الجنة) ديمكين رسول عليه السلام اكا رجعت ايدوب بارشديلر
مدينه ده هجرتك قرق بشى شعبانده يا قرق برنده يا اللى بشنده يا اللى ايكى تاريخنده مقدم خلافت حضرت عثمانده التمش
ياشنده ايكن وفات ايدوب حضرت عائشه دن التى يدى ياش بيوك ايدى صحابه وتابعيندن نيجه لر بوندن
احاديث شريفه روايت ايدوب كتب حديثده همان التمش عددى مذكوردر (زينب) بنت خزيمة بن الحارث
قبائل عربدن بنى هلال طائفه سندندر قبل الاسلام فقرايه انعام طعام ايتمكله معتاده اولمغين ام المساكين
ديمكله ملقبه بعد الاسلام دخى كثيرة الصدقه وغايت عابده ومهذبه ايدى زوج اولى قول اصح اوزره عبد الله

ابن جحش ایدیکه حضرت رسولك عمه سی امیه بنت عبد المطلبك اوغلی اولوب احد غزاسنده ابتدا
اوشهید اولدقده رسول علیه السلام زینبی هجرتك اوچنجی ییلنك رمضاننده نکاحلنوب جمع اولوب ایکی آی
یاسکز آی یکدکده مزبوره زینب وفات ایتدی ام سلمه بنت امیة بن المغیرة بن عبد الله بن عمر بن مخزوم بن یقظه
ابن مره بن کعب بن لوی * قول اصح اوزره اسمی هند اولوب امت محمددن ولایت حبشه هجرت ایدنلرك اولی
زوجی ابو سلمه ایله بو ایدی حبشدن مکه یه کلوب تکرار حبشه کیدوب آندن مدینه یه هجرت ایتمشلردر
مزبور ابو سلمه حضرت رسولك عمه سی بره بنت عبد المطلبك اوغلیدر مدینه ده هجرتك دردنجی یا اوچنجی
یا ایکنجی ییلنده وفات ایتدکده عقیب العده ابو بکر و عمر ایستیوب انلره وارمیوب جمال پرکمال اهلی اولمغین
رسول علیه السلام نکاحلنوب وفات ایدن خاتونلری زینبك حجره سنه کتوردیلر زوج اولاندن سلمه عمر و
آدلو ایکی اوغلی زینب آدلو قیزی قالوب رسول علیه السلام انلری رعایت ایدیلوب سلمه یه عمیلری حضرت
حمزه نك قیزی امامه یی نکاح ایتدیلر رسول علیه السلام وفاتنده مزبور عمر طقوز یاشنده اولوب مزبوره
زینبك یوزینه رسول علیه السلام غسل ایدرکن صو سرپکین زمانه سی خاتونلرندن فقه و علمده زیاده اولوب
مسنه و عجوز اولدقده یوزینك طراوتی طورردی * مرویدر که ام سلمه قول اصح اوزره هجرتك اللی طقوزنده
یا اللی یدیسنده ماه شوالده مدینه ده سکسان درت یاشنده وفات ایدوب ازواج رسولك آخر وفات ایدنی بودر
دیمشلر حضرت رسولدن روایت ایتدیکی احادیث شریفه دن اوچیوز یتمش سکزی کتبده مسطوردر
(زینب) بنت جحش والده سی حضرت رسولك عمه سی امیه بنت عبد المطلب اولوب مزبوره زینبله سابقا
ذکر اولنان زینب بنت خزیمه نك زوجی عبد الله لابوین قرنداش ایدیلر بونك باباسنك اسمی ضم بابایله بره کندونك
فتح بابایله بره ایکن رسول علیه السلام بونك اسمنی زینب باباسی کفاردن اولمغین جحش قودیلر * مرویدر که
اشبو زینبی رسول علیه السلام ابتدا کندو عبد معتقلری و اخرت اوغللری اولان زید بن حارثه یه نکاح
ایدوب التون و اقچه و البسه و مأکولات قسمندن بعض نسنه لر کوندروب ایکیسی جمع اولدقدن خیلی
زماندنصکره مزبور زید زینبك رعایتنه قادر اولمامغین هجرتك بشنجی یا اوچنجی ییلنده حسن رضالریله آیراشوب
غایتده حسنا اولمغین بعد العده رسول علیه السلام طالب اولوب زینب ایشتدکده ایکی رکعت نماز قیلوب
(اللهم ان رسولك یخطبنی فان کنت اهلا له فزوجنی منه) دیو دعا ایتدکده دعاسی مقبول اولوب (فلما قضی زید
منها وطرا زوجناکها) آیتی نزول ایدوب حق تبارك و تعالی بالذات نکاح ایتمکله تکرار نکاح لازم اولمامغین
رسول علیه السلام زینبك خانه سنه اجازتسز کیدوب دعوتلریله صحابه فوج فوج وبق و خرماوات اتمك
یوب کیدوب اوچ کمسنه غایت چوق اوتوروب و کتمدکده حضرت رسول علیه السلام نوعا رنجیده اولمغین
فی الحال اسمی آیت حجاب اولان (یا ایها الذین آمنوا لا تدخلوا بیوت النبی الا ان یؤذن لکم الی طعام غیر ناظرین
اناه ولکن اذا دعیتم فادخلوا فاذا طعمتم فانتشروا ولا مستأنسین لحدیث ان ذلکم کان یؤذی النبی فیستحیی
منکم والله لا یستحیی من الحق واذا سألتموهن متاعا فاسألوهن من وراء حجاب ذلکم اطهر لقلوبکم وقلوبهن
وما کان لکم ان تؤذوا رسول الله ولا ان تنکحوا ازواجه من بعده ابدا ان ذلکم کان عند الله عظیما) آیتی نزول
ایدوب اندنصکره مطلقا عورت طائفه سی اجنبی ارله کورنمك ممنوع اولدی * مرویدر که مزبوره زینب
ضراتنه یعنی اورتاقلرینه افتخار ایدیوب (زوجکن آباؤکن وزوجنی الله من فوق سبع سموات) بر روایتده
(ان الله تعالی تولی نکاحی وانتن زوجکن اولیاؤکن) دیر ایدی هجرتك یکرمنجی یا یکرمی برنجی ییلنده اللی اوچ
یاشنده وفات ایدوب حضرت عمر (یا اهل المدینة احضروا جنازة امکم) دیو ندا ایدیروب نمازینه کندوسی
امام اولدی حضرت عائشه بونك وفاتن ایشتدکده (ذهبت حمیدة مفیدة فقیدة مفزع الیتامی والارامل)
دیوب و ینه زینبك حقنده (ولم یکن امرأة خیرا منها فی الدین واتقی لله واصدق حدیثا واوصل للرحم واعظم
صدقة واشد ابتذالا لنفسها فی العمل الذی تتصدق به وتتقرب به الی الله) دیمشدر * مرویدر که جمله ازواج
رسولدن مقدم وفات ایدجکنه رسول علیه السلام (اسرعکن لحوقا بی اطولکن یدا) دیو اشارت
ایتمشلردی زیرا طقوز خاتونلرینك ایچنده جمله دن زیاده صدقه ویرن حتی قولی دخی اوزون اولان بو ایدی
روایت ایتدیکی احادیث شریفه نك اون بری کتب حدیثده یازلمشدر (جویریه) بنت الحارث

ابن ابی ضرار مزبور حارث قبائل خزاعه دن بنی المصطلق قبیله سنك رئیسی ایدی * مرویدر که غزوهٔ
بنی المصطلق غنیمتنده عمیسی اوغلی اولان زوجی قتل اولنوب کندوسی ثابت بن قیس بن شماس حصه سنه
دوشوب کندوسنی آندن بهایه کسدروب حضرت رسوله طلب معاونته کلدکده یکرمی یاخود اون بش
یاشنده غایت حسنا اولمغین بدل کتابتی رسول علیه السلام ویروب اسمی بره ایکن جویریه قویوب غزادن
دوندکده هجرتك بشی یا التیسی شعباننده یولده نکاحلنوب مدینه ده جمع اولدیلر اول غزاده حضرت عائشه
بیله ایدی عسکر اسلام قصهٔ نکاحی ایشتدکلرنده جویریه یی تعظیما اللرنده کی اسیرلری اعتاق ایدوب اوکنده
بنی المصطلقدن یوز اوخلق آزاد اولدی بر روایتده رسول علیه السلام جویریه یی ثابتدن صاتون آلوب
آزاد ایدوب نکاحلندیلر بر روایتده انصاردن برینه امانت ویروب باباسی حارث بونی صاتون المق ایچون
مدینه یه برسوری واقر دوه کتوروب شهردن طشره ده ایچلرندن ایکی اعلا دوه یی قیامدیغندن صقلایوب
باقیسنی کتوردکده رسول علیه السلام فلان وادیده کیزلدیکك ایکی دوه نیجه اولدی دیوب بو معجزه یه حارث
تعجب ایدوب ایکی اوغلی ایله و قبیله سندن نیجه کمسنه لر ایله ایمانه کلوب اول ایکی دوه یی دخی کتوردوب
حضرت رسول علیه السلام دوه لری آلوب قیزنی ویروب قیز دخی ایمانه کلدکده حضرت رسول علیه السلام
آنی باباسندن ایستیوب نکاح ایتدیلر بعد وفات الرسول مدینه ده هجرتك اللیسنده یا اللی التیسنده ماه
ربیع الاولده التمش بش یا یتمش یاشنده وفات ایتدی کتب حدیثده مرویاتی همان یدی حدیث شریفدر
(ام حبیبه) بنت ابی سفیان بن حرب بن امیه بن عبد شمس بن عبد مناف بن قصی بن کلاب بن مرة بن کعب
ابن لوی جد الرسول علیه السلام * سابقا اسمی رمله یاخود هند اولوب پدری ابو سفیان کفار قریشك رئیسی
اولوب مکه فتحنده اوغلی معاویه ایله ایمانه کلوب حضرت علیدنصکره معاویه خلیفه اولمشدر بونك زوج
اولی حضرت رسولك عمه سی بره بنت عبد المطلبك ایکنجی اوغلی عبید الله بن جحش اولوب مکه دن حبشه
صحابه ایله دفعهٔ ثانیه ده خاتونیله هجرت ایدوب واردقده اندا یکن نعوذ بالله مرتد اولوب ام حبیبه اسلام
اوزره طوروب بعد زمان عبید الله کفریله هلاك اولوب حضرت رسول علیه السلام ایشتدکده سابقا مسلمان
اولان حبش پادشاهی نجاشی یه ام حبیبه یی بکا نکاح ایدوب کوندره سن دیو هجرتك التیسنده یا یدیسنده
مکتوب کوندروب اودخی آنده اولان صحابه یی کتوردوب (الحمد لله الملك القدوس السلام المؤمن المهیمن
العزیز الجبار اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله وانه الذی بشر به عیسی ابن مریم اما بعد
فان رسول الله صلی الله علیه وسلم کتب الی ان ازوجه ام حبیبة بنت ابی سفیان فاجبت الی مادعی الیه رسول
الله صلی الله علیه وسلم وقد اصدقتها اربعمائة دینار) دیوب درتیوز فلوری مهری مجلسده دوکوب خاتونك
وکیلی دخی (الحمد لله احمده واستعینه واستغفره واشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله
ارسله بالهدی ودین الحق لیظهره علی الدین کله ولو کره المشرکون اما بعد فقد اجبت الی مادعی الیه رسول
الله صلی الله علیه وسلم وزوجته ام حبیبة بنت ابی سفیان فبارك الله لرسوله صلی الله علیه وسلم) دیوب مهر
معجلی وکالة قبض ایدوب بعده نجاشی طعام کتوردوب بعد الاکل طاغلدیلر بعده نجاشی ام حبیبه یی
مدینه یه کوندروب کلدکده یاشی اوتوز ایله قرق ما بینده ایکن هجرتك یدیسنده حضرت رسولله جمع اولوب
قول اصح اوزره مدینه ده هجرتك قرق دردنجی یا قرق ایکنجی ییلنده وفات ایتدی * کتب حدیثده مرویاتی
التمش بش حدیثدر (صفیه) بنت حیی بن اخطب * باباسی مشاهیر یهود خیبردن اولوب کندوسنی مقدما
برکمسنه نك منکوحه سی اولوب اندن ایریلوب ینه مشاهیر یهود خیبردن بردوه دریسی طولوسی جواهر
التون قسمنده مالك اولان کنانة بن الربیع به نکاح اولنوب هجرتك یدنجی سنه سی محرمنده رسول علیه السلام
خیبر فتحنه کلدکده صفیه نك زفافی کیجه سی اولوب ایرتسی خیبر فتح و خلق اسیر اولدقده صفیه دخی طوتیلوب
غایت حسنا اولمغین رسول علیه السلام انی کندولر ایچون الوب آزاد ایدوب صفاء جنان ورجای جنان ایله
ایمانه کلمکین مهری عتقی اولمق اوزره نکاحلنوب یولده انکله جمع اولوب مدینه یه کلدکلرندنصکره مقدما
منکوحه لری اولوب حبشدن کلان ام حبیبه ایله جمع اولدیلر مزبوره صفیه هجرتك اللیسنده یا اللی ایکیسنده
ماه رمضانده مدینه ده وفات ایتدی (میمونه) بنت الحارث قبائل عربدن بنی هلال طائفه سندن ایدی

حضرت رسولك خاتونلری زینب بنت خزیمه نك وحمزه نك خاتونی سلمی بنت عمیسك وجعفر طیارك بعده
ابو بكرك بعده علینك خاتونی اسما بنت عمیسك لام همشیره سی وعباسك خاتونی لبابهٔ كبرانك وخالد بن الولیدك
والده سی لبابهٔ صغرانك لاب همشیره سیدر اسمی بره ایكن حضرت رسول میمونه قودیلر * مرویدركه رسول
علیه السلام فتح خیبردن صكره مكه یه عمره ایتمك ایچون كتدكده میمونه نك اقوالكی زوجی وفات ایتمش اولمغین
بوالده محرم ایكن مكه یه اون میل برده نكاح ایدوب بعده عمره ایچون مكه ده اوچ كون اوتوروب بعده
مدینه یه دوندكلرنده سابقا نكاح اولدیغی منزلده جمع اولوب هجرتك اللی برنده یا التمش التیسنده یا اللی
اوچنده مكه ده خسته اولدقده بنی مكه دن چیقاریكز زیرا رسول علیه السلام بنم وفاتم مكه ده اولمیه جغندن
خبرویرمشدی دیوب چقاردقلرنده بحكمة الله حضرت رسوله نكاح اولدیغی وجمع اولدقلری برده وفات
ایدوب انده دفن اولندی (فوائد) اولا معلوم اوله كه حضرت رسولك اشبو اون برعدد خاتونلرینك
التیسی عربیه وقریشیه ایدیلر كه انلر خدیجه وعائشه وسوده وحفصه وام سلمه وام حبیبه دردر دردی دخی
یالكز عربیه ایدیلر كه ایكی زینبلر ایله میمونه وجویریه در بری دخی بنی اسرائیلدن ایدیكه صفیه در ٢ بونلرك
ایچندن همان مكه ده خدیجه مدینه ده زینب بنت خزیمه حضرت رسولك حیاتنده وفات ایدوب طقوزی
حضرت رسولك صوكینه قالمشلردر ٣ حضرت رسولك خدیجه دن غیریلرندن اصلا اولادلری اولمامشدر ٤
عائشه دن غیریلری بكر المیوب مقدما برر ایكیشر زوجدن قالمشلردی ٥ زمان واحدده حضرت رسولك
تحت نكاحنده طقوز خاتوندن زیاده جمع اولمامشدر ٦ خدیجه وفاتندن صكره مدینه ده سائر منكوحه لرینك
اوزرلرینه تصرف ایتدكاری درت جاریه لری دخی وارایدی بری ماریه بنت شمعون قبطیهٔ مصریه ایدیكه
هجرتك یدنجی ییلنده مصر پادشاهی مقوقس بعض هدایا ایله بیله كوندرمشدی بعده حضرت رسول بونی
تصرف ایتمكین اوغللری حضرت ابراهیمك والده سی اولوب هجرتك اون التیسنده مدینه ده وفات ایتدی
بری دخی ریحانه بنت شمعون ایدیكه طائفهٔ بنی قریظه دن اسیر اولوب ملك یمین ایله تصرف ایدرلردی
مؤرخیندن ابن الاثیر قولنجه هجرتك التیسنده اعتاق ونكاح ایتمشلردر هجرتك اوننده حجة الوداعدن صكره
مدینه ده حضرت رسول علیه السلام حیاتنده وفات ایتمشدر امام زهری قولنجه ملك یمین ایله تصرفدن صكره
آزاد ایدوب بعده كندو اهلنه كتدی بری دخی حضرت رسوله خاتونلری زینب بنت جحش باغشلادیغی
جاریه ایدی بری دخی غزالرینك برینده الدقلری برحسنا جاریه ایدی ٧ كتب سیرده اولان تفصیلك اجمالی
بودركه مقدما ذكر اولنان برمنكوحهٔ مدخول بهالرندن ماعدا اوقات متفرقه ده اون ایكی خاتون دخی
نكاحلنوب ایكیسی بالاتفاق قبل الدخول وفات ایتمشلر ایكیسی دخی قول اصح اوزره قبل الدخول یا وفات
ایدوب یا برسبب ایله مطلقه اولمشلردركه بری فاطمه بنت الضحاك بری غالیه بنت ظبیان ایدی اوچی دخی
بالاتفاق قبل الدخول برسبب ایله مطلقه اولمشلر ایكیسی دخی بالاتفاق برسبب ایله مطلقه اولوب لكن مدخول
بها اولدقلرنده اختلاف اولنمشدر بری دخی بعد النكاح وقبل الدخول برادری ایله یمنه كیدوب انلرانده ایكن
رسول علیه السلام وفات ایدوب اودخی آخر زوجه واردی بعضلر قولنجه برادریله ایكیسی یمنده نعوذ بالله
مرتد اولدیلر ذكر اولنان خاتونلردن غیری بش التی خاتونی دخی حضرت رسول علیه السلام نكاحلنمق
ایستیوب لكن بعض موانع سببیله ظهوره كلمدی

(باب حادی وعشرون در اقرباء رسول علیه الصلوة والسلام)

اهل سیر دیمشلردركه حضرت رسولك قول اصح اوزره اون ایكی عملری وارایدیكه اسملری بودر حارث
وابوطالب وزبیر وحمزه وابولهب وغیداق ومقوم وضرار وعباس وقثم وعبد الكعبه وحجل ایدی
بو جمله نك برادرلری عبدالله كه پدر رسول علیه السلامدر قول اصح اوزره حمزه وعباسدن بیوك اولوب عباس
جمله دن كوچك ایدی ایچلرندن حارث وابوطالب وحمزه وابولهب وعباس پدرلری عبدالمطلبك صوكینه
قالوب سائرلری عبدالمطلبك حیاتنده وفات ایتدیلر حارث ایله عبدالله حضرت رسولك نبوتنه یتشمیوب
ابوطالب ایله ابولهب یتشوب لكن ایمانه كلمیوب حمزه ایله عباس نعمت ایمان وصحبت رسول جهان ایله مكرم
ومنعم ومغتنم وذكر جمیل ایله مشهور عالم اولدیلر ودخی حضرت رسولك عمه لری التی خاتون ایدیكه اسملری

عاتكه امیمه بیضا بره صفیه اروی اولوب بالاتفاق صفیه ایمانه كلوب علمادن ایكیسی عاتكه ایله
اروی دخی ایمانه كلدیلر دیوب سائر علما كلمدیلر دیو اتفاق ایتمشلردر حارث ایله اروی عبدالله ایله ابوطالب وعاتكه
وحمزه ومقوم وحجل وصفیه بر روالده دن اولوب عباسك والده سی بشقه ایدی اشبو اعمام وعمات سید
كائناتك معلوم الاسم اللی عدد مقداری ابنا وبناتی اولوب اكثری ایمانه كلمشدركه انلردن وآباء وامهاتلرندن
اهل ایمان اولنلر بونلردركه ذكر اولنور (حمزه) بن عبدالمطلب حضرت رسولدن بیوكلكی همان درت
یا ایكی یاش ورضاعدن دخی قرنداش ایدی نبوت رسولك ایكنجی یا التنجی ییلنده مكه ده حضرت عمردن اوچ
كون اول ایمانه كلوب او مجلده كفاره خطابا بو ابیاتی دیمشدركه (نظم) حمدت الله حین هدی فؤادی *
الى الاسلام والدین الحنیفی * لدین جاء من رب عزیز * خبیر بالعباد بهم لطیف * اذا تلیت رسائله علینا *
تحدر دمع ذی اللب الحصیف * رسائل جاء احمد من هداها * بآیات مبینة الحروف * واحمد مصطفی
فینا مطاع * فلا تغشوه بالقول العنیف * فلا والله نسلمه لقوم * ولما نقض فیهم بالسیوف (نثر) مرویدركه
جیش قریش ایچنده قبل الاسلام ریاست وشجاعتله مشهور اولوب بعد الاسلام دخی فضائلنك نهایتی یوقدر
جمله دن رسول اكرم صلی الله علیه وسلم آنی غایتده سوب (خیر اعمامی حمزة) دیوب مدح ایدردی ودخی
(والذی نفسی بیده انه لمكتوب عند الله عزوجل فی السماء السابعة حمزة اسد الله واسد رسوله) دیوب ودخی
(سید الشهداء یوم القیامة حمزة بن عبد المطلب) دیمشلردر مدینه ده غزا فرض اولدقدنصكره ابتداءٔ بونی
سردار ایدوب اوتوز نفر اصحاب ایله غارت قافلهٔ قریشه كوندرمشلردی بدر غزاسنده بر كافر قتل ایدوب بعض
سفرلرده علم شریف رسولی بوكوتوروب احد غزاسنده دخی مردانه میدانه كیروب ایكی اوچ كافر قتل ایدوب
هجوم اهل اسلامله كفار طاغلدقده دونوب عسكر مسلمینه كلوركن كفار طرفنده طاش اردنده كیزلنمش
وحشی آدلو برعبد حبشی حربه آتوب شهید ایتدكده اللی طقوز یاشنده ایدی بدر غزاسنده حمزه آنك پدرینی
قتل ایتدیكی هند زوجهٔ ابوسفیان حمزه نك بورنن كسوب قارنن یاروب وجكرین چیقاروب چینیوب توكروب
كفار طاغلدقلرنده رسول علیه السلام انی ارایوب اوحالده كوردكده قلب شریفلرین نار غم فراوانله طاغلیوب
غشی مرتبه سنه یقین اولوب زارزار اغلیوب (یا حمزة یا عم رسول الله یا اسد الله واسد رسوله یا حمزة یا فاعل
الخیرات یا حمزة یا كاشف الكربات یا حمزة یا ذابا عن وجه رسول الله) دیوب برروایتده (لن اصاب بمثلك ابدا
ما وقفت موقفا اغیظ لی من هذا) دیوب نمازنی تعظیما یتمش تكبیر ایله قیلوب آنك همشیره زاده سی
عبدالله بن جحش ایله برقبرده دفن ایتدیلر حمزه نك ایكی اوغلی برقیزی وارایدیكه برایكی ورقدنصكره ذكر اولنور
(عباس) بن عبدالمطلب حمزه نك لاب برادری اولوب اندن كوچك وحضرت رسولدن ایكی یا اوچ یاش
بیوك ایدی آق بكزلو ایكی اوریلو صاچلو خوب صورت جسیم وبلند قامت ایدی * مرویدركه غایتده شدید
الصوت اولوب چاغردقده آوازی برقاچ میل یره ایریشوب نعره سن ایشیدن بعض حامل عورتلر وضع
حمل ایدردی عموما قوم قریش ما بیننده غایت مكرم ومعظم وایچلرنده اكبر مناصب وریاسات اولان عمارت
مسجد الحرام وسقایت زمزم ابوطالبدنصكره بوكا مسلم ومفوض اولمشدی ایمانه كلمدین دخی حضرت رسوله
غایت محبت ومعاونت ایدردی اسلامی زماننده اختلاف اولنوب بعضلر قولنجه مقدم اولوب لكن كفاردن
صقلایوب بدر غزاسنده كراهتله مكه دن كفارله بیله كلوب بعضلر قولنجه رسول علیه السلام (من لقی
العباس فلا یقتله فانه خرج مستكرها) دیوب مسلمانلردن بری انی طوتوب عباس كندویی اندن صاتون آلوب
مكه یه واروب بعده ایمانله مدینه یه هجرت ایتدی بعضلر قولنجه بدرده ایمانه كلوب لكن مكه یه كیدوب
مكه فتحنده حضرت رسوله قارشو چیقوب آخر مهاجرین بو اولدی بعضلر قولنجه ایمانی خیبر فتحندن مقدم
اولوب لكن صقلایوب فتح مكه ده اظهار ایتدی بعضلر قولنجه بدر غزاسندن مقدم اولوب اخبار كفاری مكه دن
حضرت رسوله خفیةً اعلام ایدوب مكه ده اولان مسلمانلر آنك حمایتنده آسوده اولوب مدینه یه كیتمك
آرزوسنده ایكن رسول علیه السلام (ان مقامك بمكة خیر لك) دیو مكتوب كوندروب كلمكدن منع ایتدیلر
برروایتده مدینه یه هجرته اجازت ایستدكده (یا عم اقم مكانك الذی انت فیه فان الله عزوجل یختم بك الهجرة
كما ختم بی النبوة) دیو خبر كوندردیلر * مواهب لدنیه ده مذكوردركه مستدركده حاكم عروة بن الزبیردن

(كان العباس قد اسلم واقام على سقايته ولم يهاجر) ديو نقل اولنديغى اشبو روايته دلالت ايدر فضائلى
بى نهايت اولوب جمله دن رسول عليه السلام بونك اسلامن ايشتدكده بر قول آزاد ايدوب بعد الاسلام تعظيم
واكرام ايدوب ودخى (العباس عمى وصنوابى من اذاه فقد اذانى) ديوب ورسول عليه السلام آنى وصف
ايتدكده (اجود الناس كفا واحناه) ديوب وبركره حضرت رسوله كلدكده اكا قالقوب ايكى كوزلرينك
اراسنى اوپوب صاغ يانته اوتوردوب (هذا عمى فمن شاء فليباه بعمه) ديوب عباس دخى (نعم القول هذا يا رسول
الله) ديدكده (ولم لا اقول هذا انت عمى وصنوابى وبقية آبائى ووارثى وخير من اخلف من اهلى) ديديلر ودخى
بر كون (يا عمى لا ترم منزلك انت وبنوك غدا حتى آتيكم فان لى فيكم حاجة) ديوب اودخى جمله اولاديله حاضر
وقدوم شرفلزوم رسوله منتظر اولدقده ايرتسى رسول عليه السلام خانهٔ عباسه واروب جمله سنى احرام
شريفلريله بوريوب (يارب هذا عمى وصنوابى وهؤلاء اهل بيتى فاسترهم من النار كسترى اياهم بملاءتى هذه)
ديدكده اوده نك ديوارلرى وقاپونك ايشكى حكمت حقله اوچ كره آمين ديوسويلديلر برروايتده رسول عليه
السلام (اللهم اغفر للعباس ولولده مغفرة ظاهرة وباطنة لاتغادر ذنبا اللهم احفظه فى ولده) ديديلر بركره دخى
(اللهم اغفر للعباس ولولد العباس ولمن احبهم) ديوب مكه فتحنده اوچ كره (اللهم انصر العباس وولد العباس)
ديوب بعده (يا عم اما علمت ان المهدى من ولدك) ديمشلر بركره دخى انه ياپشوب (من لم يحب عمى هذا الله عز
وجل ولقرابته منى فليس بمؤمن) ديوب بركره دخى (لك يا عم من الله حتى ترضى) ديوب بركره دخى (يا عباس
ان الله عز وجل غير معذبك ولا احدا من ولدك) ديوب بركره دخى (الا ابشرك يا عم ان من ذريتك الاصفياء ومن
عشيرتك الخلفاء) ديوب بركره دخى (هذا عمى ابو الخلفاء اجود قريش كفا واجملها وان من ولده السفاح
والمنصور والمهدى) ديو بيورمشلردر مرويدركه جميع صحابهٔ كرام عم حضرت رسولدر ديو عباسه غايت
اجلال واعظام ايدوب حضرت عمر وعثمان زمان خلافتلرنده آتلو يورركن بونى پياده كوردكلرنده تعظيما آتدن
اينرلردى ينه حضرت عمر خلافتنده استسقايه كيتمك لازم كلدكده جناب حقه توسل عباسله ايدوب دعا
ايتديكنده يغمور ياغمشدى خلافت عثمانده هجرتك اوتوز ايكنجى يا اوتوز اوچنجى ييلنده مدينه ده پيرلكدن
اعمى اولمش ايكن وفات ايدوب مدت عمرى سكسان سكز يا سكسان يدى يا سكسان ييل ايدى مرويا تندن كتبده
اوتوز بش حديث مذكوردر اون اوغلى درت قيزى وار ايديكه عن قريب ذكر اولنورلر (صفيه) بنت عبد المطلب
برادرلرندن حضرت حمزه ومقوم وحجل ايله بر والده دن ايديلر عمات رسولدن قول اكثر علما اوزره همان بو ايمانه
كلمشدر قبل الاسلام زوجى اولان حارث بن حرب بن اميه وفات ايتدكده حضرت خديجه نك برادرى عوام
ابن خويلد نكاحلنوب اندن اوچ اوغلى اولدى برى زبيردركه عشرهٔ مبشره نك بريدر ايكنجى سايب اوچنجى عبد
الكعبه در مرويدركه حضرت صفيه غزوهٔ خندقده بر يهودى قتل ايدوب رسول عليه السلام مال غنيمتدن
سائر غازيلر كبى بوكا دخى حصه ويرمشدى كتب حديثده مرويا تندن همان برحديث يازلمشدر
رسول عليه السلام وفاتنده ديديكى مرثيه يوقاروده كچمشدر حضرت عمر خلافتنده هجرتك يكرميسنده
مدينه ده يتمش اوچ ياشنده وفات ايتدى (عاتكه) بنت عبد المطلب ابو طالب ايله عبد الله والده سندن
اولوب جمله همشيره لرندن بيوك ايدى علماء فن سيردن محمد بن سعد وابو جعفر عقيلى قولنجه اسلامه كلوب
مدينه يه هجرت ايدوب سائر علما بنات عبد المطلبده صفيه دن غيريلر اسلامه كلمديلر ديو اتفاق ايتمشلردر
حضرت رسولك خاتونلرى ام سلمه نك پدرى وابو جهلك عمىسى امية بن مغيره نك خاتونى اولوب عبد الله وزهير
آدلو ايكى اوغلى اولمشدركه عن قريب ذكر اولنورلر (اروى) بنت عبد المطلب جمله همشيره لرندن كوچك
ايدى عاتكه ده ذكر اولنان اختلاف بونك حقنده دخى واقع اولمشدر برادرى حارثله بشقه بر والده دن ايديلر
عمير بن وهبك خاتونى اولوب طليب آدلو اوغلى اولمشدر امام واقدى مكه ده رسول عليه السلام دار ارقمده
ساكن ايكن مزبور طليب انده ايمانه كلوب والده سنه واروب بن ايمانه كلوب محمده تابع اولدم ديوب اودخى
ايوا يتمشسن ديدكده اوغلى رجاسيله بعد التردد اشهد ان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله ديوب بعده حضرت
رسوله قولا وفعلا مهما امكن خدمت ومعاونت ايدر اولدى ديوب اسلامه كادى دينلرك دليلى بودر ديمشلر
(عماره) بن حمزه بن عبد المطلب المذكور سابقا (يعلى) بن حمزه بو ايكيسنك كنديلردن صكره نسللرى
قالميوب يعلى نك بش اوغلى اولمشدركه بلا عقب وفات ايتمشلردر عماره ايله يعلى حضرت رسول وفاتنده

تازه ايديلر (امامة) بنت حمزه حسنى اولوب حضرت رسولك اوكى اوغللرى وخاتونلرى ام حبيبه نك
زوج اولندن اولان اوغلى عمرو بن ابى سلمه يه نكاح اولندى (فضل) بن عباس بن عبد المطلب والده سى
لبابهٔ كبرى حضرت رسولك خاتونلرى ميمونه نك همشيره سيدر برروايتده حضرت خديجه دن صكره ايمانه
كلان اودر مزبور فضل غايتده خوب صورت ايدى مكه فتحنده تازه يكت اولوب حضرت رسول عليه السلام
انى ناقه لرينك اردينه بندرمشلردى غزوهٔ حنينده حضرت رسولك يانندن آيرلميوب حجة الوداعده دخى
رديفلرى ايدى هجرتك اون اوچنده شام يانده غزوهٔ اجنادينده شهيد اولوب ياخود هجرتك اون سكزنده
ينه ولايت شامده طاعون عمواسده مطعونا وفات ايتدى بر قيزى قالوب حضرت حسن نكاحلنوب بعده
اندن آيرلغين ابو موسى الاشعرى نكاحلنوب آندن موسى آدلو اوغلى اولوب ابو موسى وفات ايتدكده عمر
ابن طلحه بن عبد الله نكاحلندى بعضلر فضلك عبد الله آدلو براوغلى اولمشدر ديمشلر (عبد الله) بن عباس
هجرتدن اوچ ييل اول يا هجرت سنه سنده مكه ده طوغوب والده سى لبابه حضرت رسوله ايلتدكده صاغ
قولاغنه اذان وصولنه اقامت اوقيوب مبارك توكرلريله اغزين اچوب آدنى عبد الله قويوب (اللهم بارك
فيه وانشر منه وعلمه الحكمة) ديو خيردعا ايدوب (اذهبى باب الخلفاء) يعنى خليفه لر باباسنى آل كيت ديديلر
فضائلى بيحد ولا يعد اولوب بركره بونك حقنده رسول عليه السلام (اللهم فقهه فى الدين وعلمه التأويل) ديو
بركره دخى (اللهم علمه الحكمة) ديو بركره دخى انى قوجوب (اللهم علمه الكتاب) ديو خيردعا ايدوب لقبى
ترجمان القرآن قومشلردى دعاء رسول قبول اولمغين علم تفسير وفقه وحديث وتواريخده عظماء علماء صحابه دن
اولوب ترجمان القرآن وحبر الامة وبحر لقبلريله مشهور ومذكور اولوب بين العلماء صحابه دن عبادله ديدكلره
مسمى اولان اوچ درت كمسنه نك بريدركه سائرلرينك اسملرى علماء صحابه فصلنده كلور مرويدركه بلند قامت
خوب صورت آق وصارى شين وسيم وجسيم عالم كامل وحليم اولوب صقالنى حنا ايله بوياردى * مرويدركه
حضرت عمر بونى مجلسده اكثر كبار صحابه نك اوزرلرينه تصدير ومحبت ورعايت وتوقير ايدردى حضرت
عثمان وفاتندن صكره روايت حديث وامر فتواده مقتداى جميع مؤمنين اولان ابن عباس وابن عمر وابو سعيد
الخدرى وابو هريره وجابر الانصارى ايديلر صحابه ايچنده علم تفسيرده ماهر اولنلر حضرت على وابن مسعود وابن
عباس وابى بن كعب وزيد بن ثابت ايدى وصحابه نك اهل فتوالرندن استادى اجتهادى اوزره نشر احكام
مذهب ايدر شاكردلرى اولان همان ابن مسعود وزيد بن ثابت وابن عباس ايدى واكثار فتوى ايدنلر عائشه
وعمر وعلى وابن مسعود وابن عمر وزيد بن ثابت وابن عباس ايدى واكثار روايت حديث ايدنلر ابو هريره
وابن عمر وعائشه وجابر وابن عباس وانس بن مالكدركه يالكز ابن عباسك مرويا تى كتب حديثده بيك التيوز
التمش حديثدر محاربهٔ يوم جمل ومحاربهٔ صفين ومحاربهٔ نهروانده حضرت على ايله بيله ايدى هجرتك التمش
سكزنده مكه يه اوچ قوناق يرده ارض طائفده يتمش بريا يتمش درت ياشنده وفات ايدوب نمازنى حضرت علينك
فاطمه دن صكره برخاتوندن اولان اولادى محمد بن الحنفيه قيلوب (اليوم مات ربانى هذه الامة) ديدى
مرويدركه عجيب الشكل برآق قوش كلوب تابوتى ايچنه كيروب بعده چيقديغنى كمسنه كورميوب دفن
اولندقده هاتفدن (يا ايتها النفس المطمئنة ارجعى الى ربك راضية مرضية) آيتى اوقنوب برروايتده مزارندن
برآق قوش چيقوب خلقه علومى منتشر اولمغه دليلدر ديو تأويل ايتديلر عباس على السجاد فضل محمد
عبيد الله آدلو بش اوغلى اولوب لبابه واسما آدلو ايكى قيزى وار ايدى * مواهب لدنيه ده ابن عباسك نسلى غايت
چوغالوب حتى بغداده مأمون خليفه زماننده التيوز بيك عدده واصل اولوب بوخصوص استبعاد اولنمشدر
ديو مذكوردر (عبيد الله) بن عباس عبد الله دن بر ياش كوچكدر حضرت رسولى كوروب حديثلرين
ايشدوب حفظ ايتمشدى حضرت على خليفه اولدقده بونى يمنه حاكم ايدوب هجرتك اوتوز التيسنده
وياديسنده امير حج دخى ايتمكين عرفاتده جمله حجاجه خطيب وامام اولوب اوچنجى ييل دخى كوندروب لكن
شامدن معاويه يزيد بن الشجره يى كوندروب ايكيسى اتفاقله شيبة بن عثمانى امام نصب ايتديلر معاويه يمن
حكومتنه بشر بن ارطاتى كوندروب عبيد الله قاچوب حضرت على ايشتدكده حارثة بن قدامه يى كوندروب
بشر قاچوب عبيد الله تكرار حاكم اولوب حتى حضرت على شهيد اولنجيه دك طوروب قول اصح اوزره هجرتك

اللی سکزنده مدینه ده یاغنده وفات ایتدی* مرویدرکه باب سخاده حاتم طی دن زیاده ایدی دیو معبرانده
افاده اولنوب اول بابده عجایب مناقب ذکر اولنمشدر بیولك برادری فضل خوب جمال ایکنجی برادری عبدالله
صاحب علم وکمال اولمغین جمله ناس (من اراد الجمال والفقه والسخاء فلیأت دار العباس) دیرلردی یعنی (نظم)
جمال وفقه وسخا نیجه اولور کورم دیین* جهانده حضرت عباس دارنه وارسون (قثم) بن عباس اسمنك
معناسی جامع الخیر یاخود معطی دیمکدر حضرت حسنه رضاعدن برادروانك کبی بودخی حضرت رسوله
صورتده غایت بکزردی* روضة الواعظینده قثمدن مرویدرکه حضرت رسول علیه السلام دفن اولندقلرنده
قبرلرینه کیرنلرده آخر چقان ومبارك یوزلرین آخر کورن بن ایدم مبارك آغزلرینی تحریك ایدرلر کورمکین
قولاق اوردم ایکی کره رب امتی دیو سویلدکلرین ایشتدم دیدی* مرویدرکه حضرت علی قثمی بحرین
ولایتنه حاکم ایتمشدی ومکه یه ابو قتادة الانصاری یی حاکم ایدوب بعده انی عزل وقثمی نصب ایدوب حضرت
علی شهید اولنجیه دك طوردی بعضلر قولنجه مدینه یه حاکم ایتمشدی استقلال معاویه زماننده
سعید بن عثمان ایله سمرقند سفرنه کیدوب انده بعضلر قولنجه مقدما چاق عثمان خلافتنده شهید اولدی
(عبدالرحمن) بن عباس حضرت رسول علیه السلام حیاتنده طوغوب عثمان خلافتنده برادری معبد
ابن عباس ایله مغربده افریقیه شهرنده محاربهٔ عظیمه ده شهید اولدیلرکه عبدالله بن سعید بن ابی سرح نام
سردار ایله وارمشلردی بعضلرقولنجه شامده شهید اولدی (معبد) بن عباس حضرت رسول علیه السلام
حیاتنده طوغوب اکن انلردن نسنه حفظ ایتمیوب حضرت علی بونی مکه یه حاکم ایتمشدی افریقیه ده شهید
اولدی تتکیم اوچ سطر مقدمده ذکر اولندی اشبو التی نفر برادرلرك والده لری لبابهٔ کبرادرکه سابقا ذکر
اولنمشدر مورخین دیمشلردرکه هیچ بو التی نفر اولاد عباس کبی ممات ومزارلری متباعد ومتفرق برادرلر
دنیایه کلدیکی متحققدر (کثیر) بن عباس والده سی جاریهٔ رومیه در بعضلر قولنجه حضرت رسولك
وفاتندن برقاچ آی مقدم هجرتك اوننده طوغمشدر فقیه فاضل ذکی وکامل اولوب مشاهیر تابعیندن
ابن شهاب وعبدالرحمن الاعرج بوندن روایت حدیث ایتمشلردر (حارث) ابن عباس والده سی قبیلهٔ
هذیلدن منکوحه یاام ولد ایدی (عون) بن عباس بعض علما بو ایکیسنی ذکر ایدوب نیجه لر ذکر ایتمامشلردر
قول مثبت اولی ایدوکی معلوم علمادر (تمام) بن عباس کثیر ایله بر والده دن ایدیلر حضرت رسول علیه السلام
حیاتنده طوغوب بعض محدثین حضرت رسولدن بالذات بر حدیث روایت ایتمشدر دیوب بو تقدیرجه
کثیردن کبیر اولمق لازم کلوب لکن بعض علما تمام آخر اولاد عباس اولوب حتی عباس بونی کوتوروب (نظم)
تموا بتمام فصاروا عشره* یارب فاجعلهم کراما برره* واجعل لهم ذکرا وانم شجره* دیو اوخشاردی
دیمشلردر* مرویدرکه تمامی حضرت علی برکره مدینه یه حاکم ایدوب بعده عزل ایدوب یرینه حضرت ابو ایوب
انصاری یی نصب ایتدی* مرویدرکه تمام شجاعت وقوت جسد جهتندن بین الناس اشد واقوی اولوب
نسل وذریتی قالمشدی (ام حبیبه) بنت عباس والده سی لبابه ایدی رسول علیه السلام (لو بلغت
ام حبیبة بنت العباس وانا حی لتزوجتها) دیوب لکن قبل البلوغ رسول علیه السلام وفات ایدوب بر قولده
اسود بن سفیان بن عبدالاسد بن هلال المخزومی نکاحلنوب بر قولده ابو سلمه نك برادری اسود بن عبدالاسد
ابن هلال المخزومی نکاحلنوب آندن زرق آدلو اوغلی لبابه آدلو قیزی اولدی (صفیه بنت عباس
امینه) بنت عباس بو ایکیسنك والده لری بشقه بشقه ایدی بعضلر تمام وکثیر وصفیه وامینه نك والده لری
برایدی وام ولد ایدی دیمشلر (ام کلثوم) بنت عباس مزبوره ام کلثومی امام دارقطنی مناقب عباسده
بنت عباس دیو تصحیح ایلیوب ذکر ایلمشدر لکن بعض اهل سیر حضرت عباسك ام حبیبه دن غیری قیزلرین
ذکر ایتمامشلر (زبیر بن صفیه) بنت عبدالمطلب عمة الرسول علیه السلام مزبور زبیرك باباسی حضرت
خدیجه نك برادری عوام بن خویلد بن اسد بن عبدالعزی بن قصی اولمغین بوکا زبیر بن عوام دیرلر معتدل
القامه خفیف اللحم اسمر اللون یا ابیض اللون اشعر وخفیف العارضین ایدی بعضلر غایت بلند قامت اولمغین
آته بندکده ایاقلری یره سورنوکه یقلاشوردی دیمشلر مکه ده اون التی یا سکز یاشنده حضرت رسولك
ابتداء نبوتلرنده ابو بکردن اوچ یا درت کسنه دنصکره ایمانه کلوب عمیسی بونی بر حصیره صاروب آتش

بوتنه

توتنه طوتوب دینکدن دون دیو اشکنجه ایدوب زبیر اهل هدا لا اکفر ابدا دیوندا ایدردی مرویدرکه
اوائل ظهور نبوتده برکون مکه ده پیغمبر قتل اولندی دیو بر صدا ایشتدکده زبیر طالب الخبر سالب الضبر
عریان ایکن جان آتوب برآنده تیغ بران ایله طشره چیقوب حضرت رسول (مالك یا زبیر) دیوب بودخی (سمعت
انك قد قتلت) دیوب انلر دخی (فما کنت صانعا) دیوب بودخی (اردت والله استعرض اهل مکة) دیدکین رسول
علیه السلام بوکا خیر دعا ایتدیلر بو سبیدن (اول من سل سیفا فی سبیل الله الزبیر) دیو اتفاق اولنوب یعنی دین
محمدیده رضای حق ایچون ابتدا قلج چقارن زبیردر بالاتفاق عشرهٔ مبشره نك بری بودر بعض صحابه ایله
مکه دن حبشه ایکی کره هجرت ایتمشدر حضرت رسولك جمیع غزالرنده بیله اولوب کفارله جنك ایدوب
محل خطر اولان یرلرده رکاب همایون رسول خدادن جدا جدا اولمیوب یوللرینه جان وباشن فدا ایدوب
سینهٔ بی کینهٔ پر سکینه سنده جراحات کفاردن یاغش داغلر شکلنده بجدیاره لری وار ایدی* مرویدرکه
بدر غزاسنده صاری دلبند صارلمغین نزول ایدن ملائکهٔ کرام دخی انك عمامه ولباسی صورتنده کورندیلر
اول زمانده یهودیلر صاری دلبند کیمزلردی انکیچون زبیر صاری کیمش ایدی طوائف متفرقه الوان مختلفه ایله
دلبند کیمکی هجرتك یدیوز التمش اوچنده ملوك مصردن ملك اشرف شعبان احداث ایتمشدر تتکیم جلد
ثانیده کلور مرویدرکه غزوهٔ خندقده رسول علیه السلام (ان لکل نبی حواریا وحواری الزبیر) دیدیلر یعنی
هر پیغمبرك خاصه کسنه سی اولوب بنم دخی خاصم زبیردر مرویدرکه غایت جواد وسخا معتاد اولمغین بیك نفر
ملك قولی اولوب هر بری کسب ویروب بونلرك کسبنی اصلا اونه قومیوب وایرتبه یه الیقومیوب همان اوکون
جمله سن تصدق ایدردی کثیر التجاره کثیر المال ایکن کمال سخاسیله مدیون اولمغین اوغلی عبدالله ایدر
محاربهٔ یوم جمله بکا بوربحلرین وصیت ایدوب ان عجزت عن شیء منه فاستعن علیه بمولای دیوب بنده
مولاکز کیمدر دیدکده الله دیدی والله بو برجی خصوصنده دائما الم چکدیکمجه یا مولی الزبیر اقض عنه
دیرایدم حق جل وعلا قضا وادا ایدردی بو برج ایدنمسنه سبب بو ایدیکه بعض کسنه لر اکا مالارین امانت
قومق ایستدکده یوق آلهم مکر که قرض ویره سز زیرا قورقارمکه ضایع اوله دیوب او شرطله الوب جمله دیونی
بکرمی ایکی کره یوز بیك اقچه حساب اولنوب ادا ایتمکه بر درهم وبر دیناری چیقمیوب لکن وافر ملك
یرلری اولمغین درتیوز کره یوز بیك اقچه یه صاتلوب بو برجی ادا اولنوب بعده درت ییلدلده رج زمانده ز بیرده
حقی اولان کلسون دیوندا ایتدر بلوب بعده بقیهٔ مال نیجه اولادنه ودرت خاتوننه قسمت اولنوب یالکز
خاتونلره ثمن مخلفات دیو قرق سکز کره یوز بیك اقچه ویریلوب بو تقدیرجه جمیع مخلفاتی بعد اداء الدیون عثمانی
اقچه عددنجه اوچیوز سکسان درت بولك اقچه اولور* مرویدرکه هجرتك اوتوز التیسنده ماه جمادی الاخره ده
بصره شهرنده تفصیلی خلافت حضرت علیده ذکر اولنه جق محاربهٔ یوم جملده حضرت عائشه نك عسکری
طرفنده ایکن صینوب قاچوب معرکه دن منفصل بر وادیده اوپورکن یا نمازده سجده ایدرکن اتفاقله
اوج ظالم انی شهید ایتدیلر بصره ده دفن اولنوب مدت عمری اللی ایله التمش یا التمشله یتمش ما بینی ایدی
مرویدرکه بر خاتونی حضرت ابو بکرك قیزی اسما اولوب اندن عبدالله عروه منذر عاصم مهاجر
آدلو اوغللری خدیجهٔ کبری ام الحسن عائشه آدلو اوچ قیزی اولوب بش خاتوندن دخی خالد عمرو
مصعب حمزه عبیده جعفر آدلو اوغللری حبیبه سوده هند رمله زینب خدیجهٔ صغری
آدلو التی قیزی اولمشیدی عبدالله خلیفه اولمغین اشاغیده ذکر اولنوب مزبور مصعب برادری
خلافتنده عراقه حاکم اولوب بش ییل انده طوروب برادری کبی غایت بهادر اولمغین نیجه جنکلر ایدوب
عاقبت شهید اولوب بیك یوکدن زیاده اقچه النه کیروب اوقات متفرقه ده جمله سن علما وفقرایه اعطا ایدوب
قاتی حضرت زین العابدینه بر دفعه ده قرق بیك التون باغشلدی (سایب) بن صفیه زبیر بن العوامك
لا بوین برادریدر ایمانه کلوب احد وخندق وسائر غزالرده حضرت رسول ایله بیله ایدی ابو بکر خلافتنده
مسیلمهٔ کذاب جنکنده شهید اولدی (عبدالکعبة) بن صفیه سایب وزبیرك لا بوین برادریدر (عبدالله)
ابن عاتکه عمة رسول الله علیه السلام پدری ابو امیة بن المغیرة المخزومی ایدیکه ابو جهلك عمیسی وحضرت
رسولك خاتونی ام سلمه نك برغیری خاتوندن پدری ایدی مکه ده عبدالله سابقا حضرت رسوله واصحابنه غایت

دشمن اولوب بعد زمان رسول علیه السلام مکه فتحنه کتدکده یولده قارشولیوب رسول علیه السلام بونك
یوزینه باقیوب بعده همشیره سی ام سلمه یه شفاعت ایتدردکده قبول بیورلمغین صدقله ایمانه کلوب
مکه فتحنده وغزوهٔ حنینده بیله اولوب غزوهٔ طائفده کفاردن اوق طوقنوب شهید اولدی (زهیر) بن عاتکه
عبد اللهك پدرندندر ایمانه کلوب مؤلفة القلوب زمره سندن محسوب ایدی (طلیب) بن اروی عمة الرسول
علیه السلام پدری عمیر بن وهبدر اوائل نبوتده مکه ده رسول علیه السلام دار الارقمه کیردکده ایمانه کلوب
برروایتده والده سنی دخی ایمانه کتوردوب ولایت حبشه هجرت ایدوب غزوهٔ بدرده حضرت رسول الله ایله
اولوب افاضل صحابه اولان مهاجرین اولیندن اولوب ولایت شامده هجرتك اون اوچنده اجنادین
محاربه سنده یا اون بشنده یرموك محاربه سنده شهید اولوب اولادی قالمدی (نوفل) بن حارث بن عبد المطلب
مزبور حارث اکبر اعمام رسول علیه السلامدر بوتلردن چوق اول وفات ایدوب نوفل دخی انك اکبر اولادی
اولوب ایمانه کلان جمیع بنی هاشمدن حتی حمزه وعباسدن دخی یاشلو ایدی بعضلر قولنجه بدر غزاسنده اسیر
اولوب رسول علیه السلام بوکا کندوکی صاتون آل دیوب بودخی مالم یوقدر دیوب جده ده اولان کوندرلرکه
نفسکی صاتون آل دیدکده والله بنم جده ده کوندرلرم وار ایدوکنی اللهدن غیری کمسنه بیلمزدی دیوب ایمانه
کلوب بیك عدد کوندرلر یعنی نفسنه فدا اوردی فتح مکه وحنین وطائف غزالرنده بیله اولوب محاربهٔ حنینده
مسلمانلر طاغلدقلرنده حضرت رسولك یاننده قلان برقاج کمسنه نك بریدر حضرت رسوله اوچ بیك عدد
کوندرو یرمش اولمغین (کانی اری رماحك تقصف اصلاب المشرکین) دیو بیوردیلر قبل الایمان عباسله
دوستلر وتجارتده شریکلر اولمغین بعده دخی رسول علیه السلام بونلری بری برلرینه قرنداش ایتدی هجرتك
اون بشنده مدینه ده وفات ایدوب حضرت عمر نماز ین قیلوب دفننه حاضر اولدی حارث عبد الله عبید الله
مغیره سعید عبد الرحمن ربیعه آدلو اوغللری اولوب خاتونی دره بنت ابی لهبدن دخی عقبه ولید ابو سلمه
آدلو اوغللری اولدی مزبور حارث بالغ اولمغین پدری نوفل ایله بیله ایمانه کلوب آنك دخی عبد الله آدلو اوغلی
اولدقده حضرت رسوله کتوروب دعا ایتدیروب مزبور حارث آخر خلافت عثمانده بصره ده وفات ایتدی
مزبور عبد الله بن نوفل خوب صورت ووجیه وحضرت رسوله شبیه اولوب معاویه خلافتنده ابتدا مدینه یه
بوقاضی اولمشدر مزبور عبد الله وسعید صحابه دن اولمغین آنلردن حدیث روایت اولنمشدر مزبور مغیره
قبل الهجره یا هجرتك دردنجی بشنجی ییلنده طوغوب عثمان خلافتنده قاضی اولوب محاربهٔ صفینده علی ایله
بیله اولوب ابن ملجم حضرت علی یی قلجله چالوب خلقك اوزرینه هجوم ایتدکده مغیره غایت بهادر اولمغین
قارشو واروب اوستنه احرام اوب طوتوب یره چالوب کوکسنه اوتوروب قلجنی چکوب آلدی مغیره نك
یحیی آدلو اوغلی وار ایدی مزبور عبد الرحمن ایله ربیعه صحابه دن دکلر ایدی (عبیدة) بن الحارث
بخاری شرحی کرمانیده حضرت رسولدن اون یاش بیوك اولوب رسول علیه السلام مکه ده دار الارقمه
کیرمزدن اول ایمانه کلوب بدر غزاسنده مجروح اولوب مدینه یه کلورکن التمش اوچ یاشنده وفات ایتدی
دیوب کتب سیرده محرردرکه محاربهٔ بدرده شیبه آدلو کافر ایله یاده جنك ایدرکن انی دوشوروب اودخی
عبیده نك اباغنی دیزندن قلجله چالوب آیروب حضرت رسولك یاننه کتوردکلرنده (الست شهیدا یا رسول الله)
دیوب بلی دیدکلرنده بعض نسخه سو یلیوب بعده بونی دیدکده (نظم) فان یقطعوا رجلی فانی مسلم ✻
وارجو به عیشا من الله عالیا ✻ فالبسنی الرحمن من فضل منه ✻ لباسا من الاسلام غطی المساویا (نثر)
بعده اوحالده یاخود برقاج کونصکره وفات ایدوب (عبد الله بن الحارث) اسمی عبد شمس اولمغین رسول
علیه السلام تبدیل ایتدیلر ✻ مرویدرکه وادی الصفر آدلو منزلده وفات ایتدکده رسول علیه السلام مبارك
پیرهنلرین بوکا کفن ایدوب (سعید ادرکته السعادة) بیوردیلر (ربیعة) بن الحارث حضرت رسولدن
درت بش یاش بیوك اولوب بعض احادیث شریفه لرین روایت ایتمشدر برکون بونك حقنده (نعم الرجل ربیعة
لو قصر من شعره وشمر من ثوبه) بیوردیلر فتح خیبردنصکره رسول علیه السلام بوکاهر ییل یوز کیله یا یوز یوك
خرما ویررلردی حضرت عثمانله تجارتده شریك اولوب هجرتك یکرمی اوچنده وفات ایتدی (عباس)
عبد المطلب عبد الله حارث امیه عبد الشمس ادم آدلو اوغللری اولوب عباس اهل قدر وجاه

اولوب حضرت عثمانه اکیوز بیك اقچه وبصره ده بر باغشلیوب خاتونی صحابه دن حسان بن ثابتك قیزی
ایدی وافر اولادی وانلرك دخی نسلی اولمشدر مزبور عباس له عبد الله محاربهٔ صفینده حضرت علی ایله بیله ایدی
مزبور ربیعه نك برقیزی وار ایدیکه انك دخی اولادی اولمشدر (ابو سفیان) بن الحارث حضرت رسولك
ابن عمی وحلیمهٔ سعدیه رضاعندن برادرلری اولمغین انلری غایت سورکن پیغمبر اولدقلرنده عدو اولوب انلری
واصحابلرنی حاشا هجو ایدوب مکه فتحنه چیقدقلرنده قابینه محبت رسول حلول ایدوب لکن مسلمانلرك خوفندن
تبدیل صورت ایله قارشو کلوب یوز بولمدقده تعلیم حضرت علی ایله (تالله لقد آثرك الله علینا وان کنا لخاطئین)
دیدکین رسول علیه السلام (الیوم یغفر الله لکم وهو ارحم الراحمین) دیوب عفو ایتدکلرنده اوغللری عبد الله
وجعفر ایله ایمانه کلوب لکن اوتاندیغندن اصلا باشن قالدرمیوب حضرت رسولك مبارك یوزلرینه باقمزدی
غزوهٔ حنینده مسلمانلر طاغلدقده رسول خدا یاننده جدا جد اولیوب بندکاری قاترك لجام سعادت فرجامن
طوتوب طورردی کندودن مرویدرکه حنینده کفاره مقابل اولدیغمزده آتمدن اینوب المده یالین قلج طوتوب
رسول علیه السلام اوغرینه چالشوب بعده شهید اولمق نیتیله طوردیغمده بکا نظر ایدوب اوحالده عملری
عباس (یا رسول الله اخوك وابن عمك ابو سفیان فارض عنه) دیدکده (فعلت فغفر الله له کل عداوة عادانیها)
دیوب بکا باقوب (اخی لعمری) دیدکین رکابلرنده مبارك ایاقلرنی اوپدم ✻ کتب سیرده محرردرکه بعد الایمان رسول
علیه السلام اکا محبت ایدوب (ابو سفیان بن الحارث من شباب اهل الجنة) برروایتده (سید فتیان اهل الجنة)
دیوب ودخی غزوهٔ حنینده (ابو سفیان خیر اهلی) برروایتده (من خیر اهلی) دیدیلر مرویدرکه باشنده سیکل
اولوب تراش اولدقده کسلمکین خسته اولوب هجرتك یکرمیسنده مدینه ده وفات ایدر اولدقده اتباعی
اغلاشدقلرنده اغلامکزکه مسلمان اولالی کناه اشلمدم دیو تسلیت ویروب میتی نمازنی حضرت عمر قیلمشدر ✻
مرویدرکه اوغللری عبد الله وجعفر کندو ایله بیله ایمانه کلوب حضرت رسولك خدمتلرینه ملازمت ایدوب
جعفر چاق معاویه خلافتنده وفات ایتدی ابو سفیانك عاتکه آدلو برقیزی وار ایدیکه صحابه دن مصعب بن
ابی اهبك خاتونی اولوب اندن ولدی اولمشدر بعضلر قولنجه ابو سفیانك علی آدلو بر اوغلی دخی وار ایدی
(مغیره) بن الحارث اصحاب رسولدن اولمشدر ✻ امام دارقطنی بونك یرینه امیه یازوب نسلی اولمیوب
حدیث دخی روایت ایتمشدر دیمش (اروی) بنت الحارث زوجی ابو وداعة السهمیدن مطلب
ابو سفیان آدلو ایکی اوغلی اولمشدر (عقیل) بن ابی طالب حضرت رسولك عمی ابو طالب کندو باباسی
عبد المطلب وفاتندنصکره انك وصیتیله غایت محبت ورعایتله بسلیوب بعد النبوه دخی محبت ومعاونتی
دم بدم زیاده ومحکم ایدوب لکن کفار قریشدن حجابندن ایمانه کلمدی ✻ مرویدرکه جمله درت اوغلی ایکی
قیزی اولوب بیوك اوغلی طالب بدر غزاسنده کفراوزره هلاك اولوب سائرلری ایمانه کلمشلردر ایکنجی اوغلی
عقیلدرکه برادری جعفردن اون بش ینه برادرلری حضرت علیدن یکرمی یاش بیوك ایدی بدر غزاسنده
مع الکراهه کفار ایله بیله اولوب مسلمانلر بونی اسیر ایتدکلرنده حضرت عباس کندو ایله بونی صاتون الوب
بعده غزوهٔ حدیبیه دن مقدم ایمانله مدینه یه هجرت ایدوب بعده غزوات رسولده جمله سنده حاضر اولوب
برکون رسول علیه السلام بوکا (یا ابا یزید انی احبك حبین حبا القرابتك منی وحبا لما کنت اعلم من حب عمی
ایاك) دیدیلر مرویدرکه عقیل عاقل معرفت احوال انساب قبائل خصوصنده غایتده کامل اولمغین
کفار قریشك غایت مبغوضلری ایدی زیرا دائما آنلرك عیو بن ذکر ایدوب مسجد رسولده برمعین یرده عقد
مجلس ایدوب آینده ورونده وقایع عربی واحوال نسبی بوکا صورررلردی غایت ذکی وحاضر جواب اولوب
برادری حضرت علی یه کوسوب معاویه یه واردقده کلی رعایت ایدرکن برادرنی ذم طریقیله یاد ایتدکجه
عقیل غیرت چکوب تفصیله محتاج وجهله برقاج کره معاویه یه ظرافتله رنك چکوب پشیمان اولوب
اوتاندرمشدر معاویه نك حیاتنده وفات ایتدی (جعفر) بن ابی طالب قدیمدن اسلامه کلوب خاتونیله
مکه دن حبشه هجرت ایدوب آنده عبد الله محمد عون آدلو اوغللری اولوب حبش پادشاهی اولوب
مسلمان اولان نجاشینك رعایتلرینه مظهر اولوب بعده دعوت رسولله کوچوب خیبر فتحنده کلوب رسول
علیه السلام آنی کوردکده (ما ادری بایهما انا افرح بقدوم جعفر ام بفتح خیبر) دیوب جعفری قوچوب

ایکی قاشی اورتاسی اویوب مال غنیمتدن اکا وخاتوننه ویروب (اشبهت خلقی وخلقی) یعنی صورتمه وسیرتمه
بکزدلک دیدیلر * مرویدرکه فقرایی غایت سوب اکثرا آنلرله اوتوروب مصاحبته معتاد اولمغین رسول علیه
السلام بوکا ابا المساکین دیرلردی هجرتک سکزنده ماه جمادی الاولیده رسول علیه السلام اوچ بیک عدد
عسکره زید بن حارثه یی سردار ایدوب او شهید اولورسه جعفر او شهید اولورسه عبدالله بن رواحه او شهید
اولورسه برمناسب کسنه سردار اولسون دیوب کفار روم ایله جنکه کوندروب ولایت شامده موته آدلو
برقریه ده اوچیوز بیک کافرله جنکه باشلاندقده زید شهید اولوب علم شریفی جعفر آلوب عظیم صواشوب
بعده آتدن اینوب آتنی سکرلیوب تکرار صواشورکن صاغ الی کسلدکده علمی صول الینه آلوب اودخی
کسلدکده ایکی قولیله علم شریفی قوجوب طوروب بعده قلج ایله ایکی پاره ایتدکلرنده اوتوز اوچ یاشنده شهید
اولدی میتنی بولدقلرنده بدننده طقسان عدددن زیاده یاره بولدیلر بعده علم رسولی ابن رواحه آلوب اودخی
شهید اولمغین صحابه دن بری آلوب خالد بن الولید الینه ویردکده غایت دلاور وبهادر وامور ضرب وحربده
مدبر وماهر اولمغین ترتیب صفوف عسکر قلیل ذوی القدر الجلیلی تقدیم وتأخیر ایله تبدیل ایتدکده کفاربی
تدبیر مستحق التدمیر اسلوب معهود تغییر اولمغله باردیجی عسکر کلدی صانوب قاچوب مسلمانلر آنلری عظیم
قتل ایدرک قووب غنیمت کثیره ایله دونوب مدینه یه سالمین وغانمین کلدیلر رسول علیه السلام (ان جعفر یطیر
مع جبرائیل ومیکائیل له جناحان عوضه الله من یدیه) دیوب ودخی (دخلت البارحة الجنة فرأیت فیها جعفر
ابن ابی طالب یطیر مع الملائکة) دیمکین مزبور جعفر بعد الوفات جعفر طیار دیمکله اشتهار بولدی اوغلی عبد
الله صحابه کرامدن وعظماء اسخیاء انامدن کریم وظریف حلیم وعفیف اولوب بحر الجود دیمکله مشهور
ومودود ایدی باب سخاده حاتم طیدن زیاده اولوب جمیع امت محمدده بوندن اسخا بر کسنه کلمامشدر دینوب
کتب معتبرانده محیر عقول جود واولهجق آثار سخاسی مسطوردر (علی) بن ابی طالب کرم الله وجهه
رابع خلفاء کزین اولمغین باب خلفاده ذکر اولنور (ام هانی) بنت ابی طالب اسمی فاخته یاخود هند اولوب
مکه ده معراج رسول علیه السلام بونک اوندن ظهور ایتمشدی هجرتک سکزنده یوم فتح مکه ده ایمانه کلوب
اوکون رسول علیه السلام (قد اجرنا من اجرت یا ام هانی) دیوب آنک اونده سکز رکعت اشراق نمازین قیلوب
بعده صوایله قوری اتمک اصلادوب ایچنه طوز وسرکه قویوب (نعم الادام الخل یا ام هانی لا یفتقر بیت فیه خل)
دیدیلر زوجی هبیره دن اولادی اولوب مزبور هبیره ولایت نجرانه کیدوب آنده کفر اوزرینه وفات ایتدی
(جمانه) بنت ابی طالب ابوسفیان بن الحارث بن عبد المطلبک خاتونی اولوب آندن اولادی اولدی (عبدالله)
ابن الزبیر ابن عبد المطلب جد الرسول علیه السلام مزبور زبیر عبد المطلبک حیاتنده وفات ایتمشدر اوغلی
عبدالله ایمانه کلوب غزوه حنینده مسلمانلر طاغلدقده حضرت رسولک یانندن ایرلمیان برقاچ کسنه نک
بریسیدر رسول علیه السلام بوکا (ابن عمی وحبی) دیو بیوررلردی حضرت ابوبکر خلافتنده هجرتک
اون اوچنده ماه جمادی الاولیده کفار روم ایله اولان اجنادین محاربه سنده شجاعتلر ایدوب تخمینا
اوتوز یاشنده ایکن شهید اولوب میتنی اون مقتول کافر آراسنده بولدقلرنده جمله سنی اوقتل ایتدیکی ظاهر اولدی
(ضباعه) بنت الزبیر مقداد بن الاسودک خاتونیدر حجده حضرت رسولله بیله اولوب برخصوصده اکا حجامت
ایتدرمک امر ایتمشلر (ام الحکیم) بنت الزبیر سابقا مذکور اولان ربیعه بن الحارث بن عبد المطلبک خاتونی
ایدی (عتبه) بن ابی لهب بن عبد المطلب ابولهب دخی حضرت رسولک عملرندن ایدی اسمی عبد العزی
اولوب قزل بکزلو غایت خوب صورت اولمغین اول کنیتی باباسی قومشدی مکه ده حضرت رسوله عظیم
جفالر ایدن کفار فجارک اکبرینک بری دخی بو ایدی ابوسفیانک قزی ومعاویه نک همشیره سی اولان خاتونی
ام جمیل دخی حضرت رسوله دائما جفا ایدوب قرا کوکیجه لرده یوللری اوستنه چالیلر ودکنلو اغاجلر قومغه
معتاده اولمغین ودخی (وانذر عشیرتک الاقربین) آیتی نزولنده رسول علیه السلام مکه ده صفا اوزرینه
چیقوب جمله اقرباسن ایمانه دعوت وانذار ونصیحت ایتدکده مستحق غضب رب اولان ابولهب بی ادب تبالک
الهذا دعوتنا دیمکین اشبو ایکی ملعون دون حقنده سوره تبت نزول ایتدی ابولهبک کیفیت وفاتی
فصل غزاء بدرده بیلمشدر اوغلی اشبو عتبه قبل الاسلام حضرت رسولک رقیه نام کریمه لرین نکاحلنوب

قبل الاجتماع سوره تبت نزولنده باباسی ابرامیله بوشایوب حضرت عثمانه نکاحلنمشدر * مرویدرکه
مکه فتحنده عتبه وبرادری معتب ایله خوفلرندن قاچوب حضرت رسول علیه السلام چاغروب ایمانه
کلدکلرنده حظ ایدوب ایکیسنه دخی خیر دعا ایتدیلر (معتب) بن ابی لهب ذکر اولندیغی اوزره ایمانه کلوب
غزوه حنینده مسلمانلر طاغلدقده حضرت رسولک یانندن ایرلمیان برقاچ کسنه نک بری دخی بو ایدی
بو غزاده بر کوزی چقمشدر برادری عتبه ایله غزوه طائفده دخی حضرت رسولک خدمتنده اولوب بعده
مکه ده قالوب مدینه یه کتمدیلر ابولهبک اورتانجه اوغلی عتیبه کفر اوزره باقی قالوب کیفیت هلاکی مناسبتله
معجزات بدعاده بیلمشدر نظر اولنه (دره) بنت ابی لهب ایمانه کلوب عمیسی اوغلی نوفل بن حارث
ابن عبد المطلبک خاتونی ایدی عتبه وولید ابوسلمه آدلو اوغلاری اولمشدر (خالده) بنت ابی لهب
(عزه) بنت ابی لهب بو ایکیسی دخی ایمانه کلدیلر (عبدالله) بن امیمه عمة الرسول علیه السلام پدرینک اسمی
رسول علیه السلام جحش قومامغین عبدالله بن جحش دیمکله مشهور ایدی ولایت حبشه ایکی کره
هجرت ایدوب بعده حضرت رسول انی مدینه ده نیجه کره سردار ایدوب وغایت محبت ایدوب بدر غزاسی
اسیرلرینک خصوصنده انکله وابوبکر وعمرله مشاوره ایتمشدی غزوه احدده شهید اولوب حضرت حمزه ایله
بر مزارده دفن اولنمشدر حضرت رسولک خاتونلری زینب بنت خزیمه بونک خاتونی اولوب شهید اولدقده انی
رسول علیه السلام نکاحلندیلر (ابواحمد) بن امیمه خاتونی رفاعه بنت ابی سفیان ایدی حضرت رسولدن
یاشده بیوک اولوب هجرتک یکرمیسندنصکره وفات ایتدی (زینب) بنت امیمه سابقا زید بن حارثه نک خاتونی
اولوب بعده حضرت رسولک شرف نکاحلریله مشرفه اولدی تتکیم باب ازواج رسولده بیلمشدر (حمنه)
بنت امیمه زوجی فضلاء صحابه دن مصعب بن عمیر اولوب او شهید اولدقده عشره مبشره دن طلحه بن عبدالله
نکاحلنوب اندن محمد عمران آدلو اوغلاری اولدی (ام حبیبه) بنت امیمه زوجی عشره مبشره دن
عبدالرحمن بن عوف ایدی (عامر) بن البیضاء عمة الرسول علیه السلام فتح مکه کوننده ایمانه کلوب حضرت
عثمان خلافتنه دک حیاتده ایدی اوغلی عبدالله حضرت عثمان عراق وفرات وخراسانه حاکم ایدوب یکرمی
درت یاشنده ایدی (اروی) بنت بیضاء عمة الرسول علیه السلام پدری کرز بن ربیعه بن حبیب بن عبد شمس
ابن عبد مناف در مزبوره اروی چهاریاردن حضرت عثمان والده سی اولوب حضرت رسول علیه السلام
زماننده ایمانه کلمشدر (ابوسبره) بن بره عمة الرسول علیه السلام پدری ابورهم بن عبد العزی در (ابوسلمه)
ابن بره اسمی عبدالله اولوب پدری عبد الاسد بن هلال المخزومیدر ابوسلمه حضرت رسولک وحمزه نک رضاعدن
برادری اولوب جمله سی برخاتون زمان واحدده امزرمشدی قدماء صحابه دن اولوب مکه دن حبشه بعده
مدینه یه خاتونیله هجرت ایدن صحابه نک اولی بودر بدر ایله احد غزالرنده بیله اولوب احدده مجروح اولوب
یاره سندن قان روان اولدقده وفات ایدرکن رسول علیه السلام مبارک اللریله کوزنی یومیوب (اللهم اغفر لابی
سلمه وارفع درجته فی علیین واخلف عقبه فی الغابرین واغفر لنا وله یارب العالمین اللهم افسح له فی قبره ونور له
فی قبره دیو خیر دعا ایتدیلر بعد العده خاتونی ام سلمه یی کندولر نکاح ایتدیلر تتکیم بو قاروده بیلمشدر (فائده)
کتب سیرده محرردرکه حضرت رسوله شکل وصورتده بکزه ینلر همان یدی کسنه ایدیکه ۱ جعفر طیار
ابن ابی طالبکه ابن عم الرسول علیه السلام ۲ مزبور جعفرک اوغلی عبدالله در ۳ ابوسفیان بن الحارث که
ابن عم الرسول علیه السلامدر ٤ عبدالله بن نوفل عم الرسول علیه السلام ٥ قثم بن عباسکه ابن عم الرسول
علیه السلامدر ٦ حضرت حسن بن فاطمه که ابن بنت الرسول علیه السلامدر ٧ سائب بن عبید بن نوفل بن
هاشم بن عبد المطلب بن عبد مناف ایدی

(باب ثانی وعشرون در اصحاب رسول علیه السلام)

اشبو باب صحت نصاب منفعت انتسابده مذکور اولان یکرمی عدد فصل شریف الاصلده نیجه فوائد قلائد
العقیان بیان اولنورکه (کأنهن الیاقوت والمرجان) سبحه کردان دل وجان ومنکوش کوش اذعان اولمغه بروجه
آشکار سزاوار ایدوکی مانند مهر تابدار روشن ولامع الانوار اولوب کتب نوادر یحذن وسیر ومناقب وغیریدن
منتخب واسلوب مرغوب ایله مرتب ومهذب ومذهب قلندیکه ذکر اولنان امور اشبو کتاب باهر النورک

خصایص وفضائلندن وسائر تواریخ وسیر کتابلرندن رجحانی دلائلندندر والله الهادی وعلیه اعتمادی (فصل
درتعریف صحابی) خصوص مذکورده اقوال کثیره اولوب مواهب لدنیه ده اولانك محصلی بودرکه قول
مختار اوزره حضرت رسوله صاحبت یعنی بعد سن البلوغ کثرت مقارنت البته لازم اولیوب مسلمانلرك بالغ
ونابالغلرندن جمال باکمال حبیب رب متعاله زمان نبوتلرنده وحیات دنیویه لرنده بصیر ایسه بر آن نظر اعمی ایسه
بر آن ملاقات ایدوب ایمان ایله وفات ایدن صحابیدر زمان کفرنده نظر ایدوب بعد وفات الرسول ایمانه کلان وایمان
ایله اکثریا ملاقات ومقارنت یاهمان برکره نظر ایدوب بعده مرتد اولان صحابی دکلدر اما صحابی اولدقدنصکره
مرتد اولوب بعد وفات الرسول تکرار ایمانه کلان باتفاق المحدثین صحابی اولوب لکن ارتداد محبط عمل اولمغین
بونده اشکال واردر صحابیلك انسانه مخصوص اولمیوب رسول علیه السلام طائفۀ جنه دخی مرسل اولمغین
جنلردن تعریف صحابی ماصدقی اولوب اسمی واحوالی معلوم اولان دخی راجح بودرکه صحابیدر رسول علیه
السلام ملائکه یه دخی مرسل ایدی دیین بعض علما قولنجه انلری کورن ملائکه دخی صحابه دن اولمش اولورلر کاتب
السطور اولان عبد پرقصور ایدر خلاصة الفتاواده من لقی النبی علیه السلام من الاعراب مرة اومرتین
اومرات لایسمی صحابیا بل الصحابی هو الذی کان ملازما لخدمة رسول الله صلی الله علیه وسلم دینوب تلویحده
دخی ذکر بعضهم ان الصحابی اسم لمن اشتهر بطول صحبة النبی صلی الله علیه وسلم علی طریق التتبع له والاخذ
منه وبعضهم انه اسم للمؤمن الذی رأی النبی علیه السلام سوآء طالت صحبته ام لا الا ان الجزم بالعدالة مختص
بمن اشتهر بذلك والباقون کسائر الناس فیهم عدول وغیر عدول دینوب * تحریر ابن الهمامده الصحابی
عند المحدثین وبعض الاصولیین من لقی النبی علیه السلام مسلما ومات علی اسلامه اوقبل النبوة ومات قبلها
علی دین الحنفیة کزید بن عمرو بن نفیل اوارتد وعاد فی حیاته وامابعد وفاته کقرة والاشعث ففیه نظر والاظهر
النفی وعند جمهور الاصولیین هو من طالت صحبته متتبعا مدة یثبت معها اطلاق صاحب فلان عرفا
بلاتحدید فی الاصح ویبتنی علیه ثبوت عدالة غیر الملازم فلا یحتاج الی التزکیة اویحتاج وعلی هذا جری الحنفیة
* دینمکین مواهبده اولان همان محدثینله بعض اصولیین قولی اولوب لکن تحریرده وعلی هذا جری الحنفیة
کلامی وتلویحده الا ان الجزم بالعدالة مختص بمن اشتهر بذلك کلامی مزبور ابن همامك کتاب مسایره سنده
واعتقاد اهل السنة تزکیة جمیع الصحابة والثناء علیهم دیوب اوکتابك شارحی دخی تزکیتهم واجبة
باثبات العدالة لکل منهم والکف عن الطعن فیهم دیدوکنه مخالف کورنور والله اعلم (فصل درفضیلت
صحابه) ینه مواهبده مذکوردرکه جمهور سلف وخلف متفقلردرکه زمرۀ صحابه بعد النبیین والملائکة
المقربین افضل مخلوقاتدر وحضرت رسوله مسلما مقارنت ایدن یاخود مسلما برکره کورن عهد صحابه دنصکره
کلان جمیع امتدن افضلدر اکرچه کیم (مثل امتی مثل المطر لایدری آخره خیرام اوله) بیورلمشدر لکن مجرد
زیاده ثواب مستلزم افضلیت دکلدر زیرا مشاهدۀ رسوله معادل فضیلت اولماز مقرردر * مرویدرکه شامی
صحابه فتح ایتدکده طائفۀ نصاری بونلری کوروب هر حاللرینه تعجب ایدوب والله بونلر عیسانك اصحابی اولان
حواریوندن افضللردر دیمشلر (الفضل ماشهدت به الاعداء) فضیلت صحابه حقنده آیات واحادیث کثیره
واردر جملهدن (کنتم خیر امة اخرجت للناس) آیتی ودخی (والسابقون الاولون من المهاجرین والانصار
والذین اتبعوهم باحسان رضی الله عنهم ورضوا عنه واعدلهم جنات تجری تحتها الانهار خالدین فیها ابدا
ذلك الفوز العظیم) آیتی ودخی (لاتسبوا اصحابی فلو ان احدا انفق مثل احد ذهبا مابلغ مد احدهم ولانصیفه)
حدیثی ودخی (اصحابی کالنجوم بایهم اقتدیتم اهتدیتم) حدیثی ودخی (الله الله فی اصحابی لاتتخذوهم غرضا
بعدی فمن احبهم فبحبی احبهم ومن ابغضهم فببغضی ابغضهم ومن اذاهم فقد اذانی ومن اذانی فقد اذی الله
ومن اذی الله فیوشك ان یاخذه) حدیثی ودخی (خیر الناس قرنی ثم الثانی ثم الثالث ثم یجیء قوم لاخیر فیهم)
حدیثی ودخی (خیر امتی القرن الذی بعثت فیهم ثم الذین یلونهم ثم الذین یلونهم ثم یخلف قوم یحبون السمانة
یشهدوا قبل ان یستشهدوا) حدیثی دخی (لاتمس النار مسلما رأنی اورأی من رأنی) حدیثی وارد اولوب
قرندن مراد صحابه ایکنجیدن مراد تابعین اوچنجیدن مراد تبع تابعیندر دیمشلر (فصل درتعظیم جملۀ صحابه)
کتب عقائدده مذکوردرکه جمیع صحابه یی تعظیم وانلره حسن ظن وهر برینه صلاح وعدالت اعتقاد وانلره

مطلقا لعن وطعن وبغض وتعصبدن وبعضلرینك محبتیچون بعضلرینه بغض وعداوتدن احتراز وبعضلرینه
یاعداوت یاقدح وطعن اقتضا ایده جك طریقله بعضلرینه محبتی ترك ایتمك ادلۀ قطعیه ایله بروجه جازم واجب
ولازمدر برکسنه صحابه دن برینی مرتبه ده اندن افضل اولان برصحابیدن برامر دنیوی ایچون محبت دنیویه ایله
زیاده سوب لکن افضل اولانی محبت دینیه یعنی اعتقاد افضلیتله زیاده سومسه آثم اولمز مثلا برکسنه حضرت علی
اولادندن اولمغله دنیا جهتندن انی حضرت ابوبکردن زیاده سوب اما آخرت جهتندن ابوبکری علیدن زیاده
سوب انك علیدن افضلیتنه معترف اولسه آثم اولمز زیرا محبت دنیویه طبیعیدر اختیاری دکلدر لکن ترك اولی
ایتمش اولور (فصل دروجوب کف لسان آز احوال صحابه) شرح عقائدده صحابه ارا سنده واقع اولان منازعات
ومحاربات ایچون محامل وتأویلات واردر پس انلره سب وطعن مثلا قذف حضرت عائشه کبی ادلۀ قطعیه یه
مخالف ایسه کفردر مخالف دکلسه بدعت وفسقدر دینوب * مواهب لدنیه ده (اذا ذکر اصحابی فامسکوا)
یعنی اصحابم ذکر اولندقده سکوت وامساك لسان ایدك دیو ودخی (من سب احدا من اصحابی فاجلدوه)
دیو ایکی حدیث وجامع الصغیر سیوطیده (تکون لاصحابی زلة یغفرها الله تعالی لهم لسابقتهم معی) دیو ودخی
(شفاعتی مباحة الا من سب اصحابی) دیو ایکی حدیث دخی مرویدر خلاصة الفتاواده حضرت ابوبکره
وعمره سب ولعن کفردر اما علینی انلردن افضل صانمق کفر دکلدر بدعت وضلالتدر امام اعظم حضرتلری
مذهب اهل سنت وجماعتندر دیو صورلدقده (ان تفضل الشیخین وتحب الختنین وتری المسح علی الخفین
وتصلی خلف کل بر وفاجر دیدیلر) دینوب کتاب آداب المنازلده سب الصحابة مرة واحدة لیس بکفر بل
ضلالة ویعزر کلما سب الی ثلاث مرات ولو سب اکثر من ثلاث مرات یقتل دیو مذکوردر والله اعلم (فصل
درترتیب فضیلت صحابه) علما دیمشلردرکه جملۀ صحابه اوچ قسمدر بری مهاجریندرکه مکه فتحنه دك مکه دن
وغیری یرلردن ترك وطن ایله هجرت ایدوب حضرت رسوله ایمانله کلمش یاخود کلدکدنصکره ایمانه کلمش
اولنلردر * ایکنجی انصاردرکه قبائل عربدن مدینه ده واطراف مدینه ده اولان اوس وخزرج قبیله لری وآنلرك
حلیفلری یعنی دوستلری اولان قبیله لرك مسلمانلریدرکه حضرت رسوله نصرت ومعاونت ایتدکلری ایچون
انصار دیمکله اشتهار بولدیلر * اوچنجی (لاهجرة بعد الفتح) حدیثی اوزره فتح مکه زماننده آنده وآخر یرلرده
ایمانه کلنلردرکه آنلره مهاجر وانصاری دینمیوب همان صحابی دینور * جامع ابن الاثیرده جنس مهاجرین
جنس انصاردن قدماء مهاجرین قدماء انصاردن بعض مهاجرین متأخرندن افضل اولوب
بومرتبه دنصکره ینه ارالرنده تفاوت اولوب نیجه اسلامی مؤخر مقدملردن افضللردر مثلا عمر وبلال کبی
دینوب * تاریخ الخلفاء سیوطیده اهل سنت وجماعت اتفاق ایتمشلردرکه افضل جمیع صحابه اولا چهار
یار بعدهم بقیۀ عشرۀ مبشره بعدهم بقیۀ اهل غزوۀ بدر بعدهم بقیۀ اهل غزوۀ احد بعدهم اصحاب بیعت
شجره که انلره اهل بیعت رضوان دخی دیرلر بعدهم سائر صحابه دردینوب محرر سطور اولان عبد پرقصور ایدر
چهار یاردنصکره افضل صحابه بقیۀ عشره اولدیغی نوع وجماعت اعتباریله در زیرا افراد اعتباریله چهار
یاردنصکره افضل حسن وحسین بعدهما حمزه وعباس بعدهما بقیۀ عشره اولمقدر اکرچه الی الان بومعنایه
دلالت ایدر برنقل کورمدم لکن اخبار وذوق سلامت آثار بویله اولمغی اقتضا وبونی حتم وختم وامضا ایدر
والله اعلم بما اظهروا بهم (فصل دراقسام صحابه) بحسب ترتیب زمان مواهب لدنیه ده مذکوردرکه
صحابه ایچون علما اون ایکی طبقه ذکر ایتدیلر ۱ سباق یعنی قدماء مسلمین ومسلماندرکه ابتداء نبوت رسول
علیه السلامده ایمانه کلدیلر خدیجه وعلی وابوبکر وزید بن حارثه وبقیۀ عشرۀ مبشره اولان سکز نفر کبی
وبونلرك امثالی کبی مواهبك بر محلنده دخی حضرت عمر ایمانه کلدکده جملۀ صحابه قرقه اللی عددما بیننده
ارکشی واون برعورت ایدیلر دینوب تفسیر قاضیده وغیریده عمرله بیله جملۀ اوتوز درت ار والتی عورت اولدیلر
دینوب بعض کتبده عمر یا الکزار لرك قرقنجیسی اولدی دیو مذکوردر والله اعلم ۲ اصحاب دار الندوه درکه
عمر اسلامندنصکره رسول علیه السلام جملۀ اصحابیله دار ارقمدن دار الندوه یه کوچوب آنده اهل مکه دن
نیجه لر ایمانه کلمشلردر ۳ شونلردرکه ظهور نبوتدن بشنجی ییلده مکه دن ولایت حبشه کیمی اهلیله کیمی یالکز
هجرت ایدوب جملهسی اون بریا اون ایکی ار درت یا بش یا ایکی خاتون ایدیلر که اسملری وبعض احواللری هجرت

حبشه فصلنده بیان اولنمشدر ٤ اصحاب عقبهٔ اولی وعقبهٔ ثانیه اولان اهل مدینه دن سباق انصار ایدیلر
اولکیلر التی نفر ایکنجیلر اون ایکی نفر ایدیلر که تفصیلی یوقاروده کچمشدر ٥ ینه انصاردن اصحاب عقبهٔ ثالثه
اولان یتمش ار برعورت ایدیلر که بونلرڭ دخی کیفیت ایمانلری سابقا ذکر اولنمشدر بونلرڭ وانصاردن
سائرلرینڭ فضیلتلری حقنده رسول علیه السلام (لا یبغض الانصار رجل یؤمن بالله والیوم الاخر) دیوب
ودخی رسول علیه السلام غزوهٔ بنی النضیرده جمیع مال غنیمت عظیمه یی انصار اختیارلریله مهاجرینه ویردکده
حسن رضالرندن حظ ایدوب (اللهم ارحم الانصار وابناء الانصار وابناء ابناء الانصار) دیو خیر دعا ایدوب
ینه آنلرڭ حقنده (ویؤثرون علی انفسهم ولو کان بهم خصاصة) آیتی نزول ایتمشدر ٦ شول مهاجرینندر که
حضرت رسول علیه السلام مدینه یه ابتدا کاوب ودخی شهره کیرمدین شهره قریب قبا آدلو یرده ساکن ایکن
مکه دن کلدیلر ٧ اهل بدر کبری یعنی حضرت رسولڭ کفار ایله ابتدا محاربه سی اولان بدر غزاسنه بیله کیدن
اوچیوز اون اوچ صحابه ایدیلر که بونلرڭ حقنده رسول علیه السلام (لیس من شهد بدرا بالجنة) دیوب ودخی
(ان یدخل النار رجل شهد بدرا والحدیبیة) دیوب ودخی حضرت عمره خطابا (ومایدریك لعل الله اطلع علی
هذه العصابة من اهل بدر فقال اعملوا ماشئتم فقد غفرلکم) دیمشدر ٨ شول مهاجرینندر که غزوهٔ بدر ایله غزوهٔ
حدیبیه اراسنده مدینه یه هجرت ایتمشلردر ٩ اهل بیعت رضوان ایدیکه آنلره اصحاب شجره دخی دیرلر بیڭ
درتیوز ایله بیڭ بشیوز عددی ماییننده ایدیلر که غزوهٔ فتح مکه اولنده تفصیل اولنمشدر (لقد رضی الله عن المؤمنین
اذ یبایعونك تحت الشجرة فعلم مافی قلوبهم فانزل السکینة علیهم واثابهم فتحا قریبا) آیتنده مؤمنیندن مراد
بونلردر رسول علیه السلام اوزمانده بونلره (انتم خیر اهل الارض) دیوب ودخی بونلرڭ حقنده (لایدخل النار
ان شاء الله من اصحاب الشجرة احد) بر روایتده (لایدخل النار احد ممن بایع تحت الشجرة) دیوب بومقوله
یرلرده ان شاء الله دیدکلری شك ایچون اولمیوب مجرد اسم الله ایله تبرك ایچوندر دیمشلر برقاچ سطر مقدم اهل
بدر حقنده اولان ایکنجی حدیثده اهل حدیبیه دن مراد بونلردر ١٠ شول مهاجریندر که غزوهٔ حدیبیه ایله
فتح مکه اراسنده مدینه یه هجرت ایتدیلر خالد بن الولید ایله عمرو بن العاص کبی دیمشلر ١١ شونلردر که حضرت
رسول علیه السلام مکه یی فتح ایتدیکی کبی اول کون ایمانه کلدیلر بونلر جم غفیر وجمع کثیر اولوب کیمی طوعا
ایمانه کاوب کیمی خوفا کاوب لکن اکثرینڭ تدریج ایله ایمانلری قلبلرنده همچو طود شامخ متمکن وراسخ
اولمشدی ١٢ شول صبیاندر که یوم فتح مکه ده وبعده حجة الوداعده حضرت رسوله یتشوب جمال شریفلرین
کورمشلردر سائب بن زید کبی بعد الفتح قول صحیح اوزره هجرت اعتباری منقطع ومرتفع اولدی دیمشلر
(فصل در ذکر عشرهٔ مبشره) معلوم اوله که حضرت رسول علیه السلام آل واصحاب ذوی القبولدن جنته
دخول ایله صراحة یا اشارة بشارت ایتدکلری بیحد وغایتده در زیرا اوچیوز اون اوچ کمسنه اولان اهل بدر ویبڭ
درتیوز ایله بیڭ بشیوز ماییننده اولان اهل بیعت شجره جهنمه کیرمزلر دیو حدیث صحیح اولوب حتی جمله صحابه
بلکه جمله تابعین دخی اهل جنت ایدکلرینه سنن ترمذیده (لاتمس النار مسلما رآنی اورأی من رآنی) دیو حدیث
شریف مرویدر لکن مجلس واحدده اسملرین تعیین ایدوب دخول جنتله صراحة بشارت ایتدکلری عشرهٔ
مبشره دیمکله مشهور اولنلردرکه دردی چهار یار عظامدر که معلوم عامهٔ انام اولوب خلافتلری مناسبتیله باب
الخلفا ابتداسنده ذکر اولنورلر بریدخی حضرت رسولڭ عمه سی اوغلی زبیر بن العوامدر که باب اقرباء رسولده
کچمشدر بشی دخی بونلردر که حالا اجمالا ذکر اولنور (ابوعبیدة) عامر بن عبدالله بن الجراح بن هلال بن اهیب
ابن ضبة بن الحارث بن فهر ابن جد الرسول علیه السلام مکه ده اوائل نبوت رسولده حضرت عمردن مقدم ایمانه
کلنلردندر بعده حبشه هجرت ایدنلر ایله اولوب بعده بدر وسائر غزواتده حضرت رسولدن جدا جدا اولمیوب
یوللرینه جان وباش فدا ایدنلر دندر رسول علیه السلام (ان لکل امة امینا وامین هذه الامة ابوعبیدة
ابن الجراح) دیمشدر مرویدر که طویل القامة نحیف البدن وخفیف اللحیة ایدی بدر غزاسنده مردانه میدانه
کیروب پدری عبدالله یی رضاءلله قتل ایدوب بونڭ مدحنده (لاتجد قوما یؤمنون بالله والیوم الاخر یوادون
من حاد الله ورسوله ولوکانوا اباءهم) آیتی نازل اولدی احد غزاسنده حضرت رسولڭ اوزرینه کافرلر
طاش اتوب باشلرنده کی دمور توغلغه نڭ ایکی حلقه سی مبارڭ یکاقلرینه محکم باتدقده ابوعبیده دیشلریله

ایصروب چکوب چقاردقده ایکی دیشی چقمشدر * سنن ترمذیده مرویدر که حضرت عائشه یه رسول اللهڭ
اصحابندن قنغیسی سوکلو ایدی دیدکلرنده (ابوبکر ثم عمر ثم ابوعبیدة) دیوب طبرانی دخی روایت ایدر که
صحابه دن ابن عمر (ثلاثة من قریش اصبح قریش وجوها واحسنها اخلاقا واثبتها اجنانا ان حدثوك لم یکذبوك
وان حدثتهم لم یکذبوك ابوبکر الصدیق وابوعبیدة بن الجراح وعثمان بن عفان) دیوب صحیح مسلمده دخی
مرویدر که حضرت رسول علیه السلام کندودن برلرینه خلیفه اولمغی تصریح وتعیین ایتسه لر کیمی ایدرلردی
دیو حضرت عائشه یه صورلدقده ابوبکری دیوب صکره کیمی دیدکلرنده عمری دیوب صکره کیمی دیدکلرنده
ابوعبیدة بن الجراحی دیمشدر * مرویدر که زاهد وغازی ومجاهد کثیر المغازی اولوب حضرت عمر خلافتنده
مدینه دن بونی عسکر اسلامه سردار ایدوب شام فتحنه کوندروب بعده خالد بن الولیدی سردار ایدوب
ابوعبیده بیله اولوب کفار ایله بعض محاربه لر ایدوب شام فتح اولدقده خالد برینه ابوعبیده یی شامه حاکم نصب
ایتدی مرویدر که غایتده عابد واهل تقوی ومجاهد وتارك دنیا اولوب مسکن شریفنده بعض آلات حربدن
ماعدا برقیون پوستی ایله صو دستیسندن غیری برنسنه سی یوغیدی * مرویدر که حضرت عمر اکر بنم اجلم
کلدکده ابوعبیده حیاتده بولنورسه یرمه انی خلیفه ایدوب نیچون انی خلیفه ایتدڭ دیو الله تعالی سؤال
ایدرسه یارب رسولڭ (لکل نبی امین وامینی ابوعبیدة بن الجراح) دیدیکنی ایشتدم دیدم دیمش بحکمة الله عمر
حیاتنده هجرتڭ اون سکزنده شام قربنده مشهور بین الناس اولان طاعون عمواسده اللی سکز یاشنده
وفات ایدوب نمازنی کبار صحابهٔ جنت محلدن معاذ بن جبل قیلمشدر (طلحة) بن عبدالله بن عثمان بن عمرو بن
کعب بن سعد بن تیم بن مره جد الرسول علیه السلام حضرت رسولدن یکرمی التی یاش کوچك اولوب بودخی
صحابه ایچنده سباق وقدمادن وعلمادن وفقهاء عظمادن ایدی بدردن غیری جمیع غزالرده حضرت رسولله بیله
ایدی رسول علیه السلام بونڭ حقنده (من اراد ان ینظر الی شهید یمشی علی الارض فلینظر الی طلحة)
دیمشدر غزوهٔ احدده قفادار رسول مختار اولوب آنلری غایت حمایت ایتمکین اکا طلحة الخیر دیو لقب
قویوب ودخی (اوجب طلحة) دیوب یعنی جنته کیرمك مقرر اولدی دیمکدر * مرویدر که اول غزاء جنت
جزاده طلحه یی صبرودرنك نهنك آهنك بر ایله محکم جنك ایدوب بر ایله حضرت رسولی قورییدوب تیغ وتبره
سپرایتمکین اول دست حق پرستنه شلل وخلل ایریشوب یعنی چولاق اولمغله عملدن معطل اولدی جسد
بی حسدینه دخی یتمش بش جراحت اصابت ایتدکده رسول اکرم صلی الله علیه وسلم مبارڭ اللریله کوده سنی
صغاوب (اللهم اشفه وقوه) دیدکده فی الحال صحت برکمال بولوب اعدا دین ایله تکرار جنکه باشلدی کریم
ومنفق ومشفق وغایتده اهل خیر ومتصدق ایدی اوقات متفرقه ده عقارلرندن برینی قرق بیڭ التونه صاتوب
جمله سن ودخی شامدن تجارتدن کلان یدییوز دوه یی یوکلریله جمله سن تصدق ایدوب ودخی فی سبیل الله
بشیوز عربی آتله معاونت غزا ایدوب ودخی اهل بدردن حیاتده اولان یوز نفر صحابه نڭ هر برینه درردر
یوز التون وصیت ایدوب بوجمله دن صکره وفات ایتدکده ورثه سنه دکن مخلفاتی اون الی حصه اولوب
هر حصه سکز یوز التون اولمشدر * مرویدر که کونده بیکر اقچه عائده سی اولوب غایتده اسخیادن اولمغین
طلحة الجود وطلحة الفیاض دیو مشهور اولوب برکونده یدییوز بیڭ اقچه اولشدروب اقرباسندن برینه
برکره اوچیوز بیڭ اقچه ویرمشدر شهید اولدقده بعضلر قولنجه ایکیوز بیڭ التونی ابن جوزی قولنجه اوچیوز
دوه یوکی التونی چیقدی * مرویدر که حضرت ابوبکر وفاتندن صکره آنڭ قیزی ام کلثومی همشیره سی حضرت
عائشه مزبور طلحه یه نکاح ایدوب آندن زکریا یوسف آدلو اوغللری عائشه آدلو قیزی اولدی هجرتڭ اوتوز
التیسنده بصره شهرنده معلوم اهالی وکل اولان محاربهٔ یوم جملده حضرت عائشه عسکرینڭ سرداری
ایکن ینه کندو عسکرلرندن مروان صاحب طغیان بوکار برخصوص ایچون عداوت اوزره اولمغین جنك
اراسنده اوق ایله اوروب شهید ایتدی مدت عمری التمش درت ییل ایدی (عبدالرحمن) بن عوف بن عبد عوف
ابن عبدالحارث بن زهره بن کلاب جد الرسول علیه السلام غیری اسمی وار ایکن بعد الاسلام بو اسمی حضرت
رسول قودی یوزی اق اوزون بویلو ایری کوکاوللری یوك اق وقزل بکزلو طوغان بورونلو یاقره یا غزیللو
کمسنه ایدی صحابه ایچنده بودخی سباق وقدماء صحابه دن وعلما وفقهاء عظمادن اولوب غزوهٔ احدده کفار ایله

عظیم جنك وایكیسنی قتل ایدوب كندوسی دخی یكرمی یردن مجروح وایكی دیشی قیریلوب وایاقلری اقساق
اولوب حضرت عمر شهید اولدقده ایچلرندن بریسنی برلرینه خلیفه اولمغه وصیت ایتدكلری التی كسنه نك
بریسیدر * تفاسیرده مذكوردركه سكز بیك اقچه سی اولوب نصفنی حضرت رسوله كتوروب مستحقلره توزیع
ایلك بونك مثلنی عیالمه كفاف ایچون الیقودم دیدكده حضرت رسول (بارك الله لك فیما اعطیت وفیما امسكت)
دیو خیر دعا ایتمكین بفضل الله مالنه اوقدر بركت كلدیكه شكرا لله حق یولنه اللی بیك التون وصیت ایدوب
یتمش بش یاشنده وفات ایتدكده درت خاتوننك بری ربع ثمن بدلی سكسان بیك اقچه ایله صلح ایتدیلر * مواهب
لدنیه ده مذكوردركه دعاء رسول ایله تجارتدن عظیم بركت بولوب وفات ایتدیكنده تقسیم ایچون یغلان
فلوری یغنی ال ایله سوكك ممكن اولمامغین ایچنه بای صوقوب قارشدردیلر حال حیاتنده بركونده اوتوز قول
آزاد ایدوب بركره تجارتدن كلمش یدی یوز دوه نی یوكلریله وسمرلریله فی سبیل الله ویروب اولشدردی وسابقا بركره
نصف مالی اولان درت بیكی بعده قرق بیك التونی صدقه ایدوب بعده غزا ایچون بشیوز آت بعده بیك بشیوز
دوه ویرمشدر (سعد) بن ابی وقاص بن وهب بن عبدمناف بن زهره بن كلاب جد الرسول علیه السلام
مرویدركه سعد باشی بیوك اعضاسی قالین كوته قدقره یاغزافطس یعنی یاصی وییاج بورنلو كودهسی قیللو اولوب
صقالن بویاردی بو دخی صحابه ایچنده سباق وقدمادن وعلما وفقهاء عظمادن اولوب حضرت رسولله جمیع
غزالرده حاضر وغایتده بهادر اولمغین فارس الاسلام دیكله نام واشتهار نام بولدی تیرانداز جانكداز اولمغین
غزوهٔ احدده تیر وكمان ایله بعض اهل كفر بدكمانی مجروح وبعضلرین بیروح ایتدكده رسول علیه السلام
(اللهم سدد رمیته واجب دعوته) دیو خیر دعا ایتمكین من بعد مزبور سعد مستجاب الدعوه اولوب بفضل
الله ایتدیكی دعا مقبول وهر آتدیغی تیر اصابت ایتمه جسد پرحسد اعدایه وصول بولوب اصلا نشانندن
عدول ایتمزدی حضرت رسولدن یكرمی اوچ یاش كوچك اولوب هجرتك اللی بشنده تخمینا سكسان یاشنده
یا یتمش درت یا یتمش اوچ ویا خود سكساندن زیاده ایكن مدینه نك طشره سنده یدی میل یرده وفات ایتدكده
چاق شهره دك تابوتنی مسلمانلر اوموزلرنده كتوروب عشرهٔ مبشره نك آخر وفات ایدنی بودر (سعید) بن زید
ابن عمرو بن نفیل بن عبد العزی بن رباح بن عبد الله بن قرط بن رزاح بن عدی بن كعب بن لوی جد الرسول علیه
السلام بو دخی صحابه ایچنده سباق وقدمادن وصلحا وعظمادن ایدی بدردن غیری غزالرده حضرت رسولله
بیله اولوب انلردن یكرمی یدی یاش كوچك ایدی قبل الاسلام حضرت عمرك اودخی بونك همشیره لرین تزوج
ایتمشلر ایدی پدری زید دین حضرت ابراهیم اوزره ثابت اولوب حضرت رسولی كوروب لكن قبل النبوه وفات
ایدوب بونك اوغلی سعید یا رسول الله زیدك احوالن كوردیكز وایشتدیكز انكیچون استغفار ایلك دیدكده
(نعم استغفر له فانه یبعث یوم القیامة امة واحدة) دیدیلر مزبور سعید مدینه ده یا كوفه شهرنده هجرتك اللی
برنده یا اللیسنده یاشی یتمش یا دخی زیاده جه ایكن وفات ایتدی (فائده) بحر الكلام امام نسفیده انبیایه
سؤال قبر وعذاب قبر وقیامتده حساب دخی اولمز اطفال مؤمنینه دخی عذاب قبر وحساب اولمز عشرهٔ مبشره یه
دخی حساب مناقشه اولمز یعنی نیچون بویله ایلدك دیو عتاب اولمز اما حساب عرض كه بویله ایلدك اما عفو
ایلدم دیمك انبیایه دخی اولور دیو مذكوردر (فصل در بیان طبقات علماء صحابه) اشبو فصلده نیجه فائدهٔ
پرعائده واردركه بو جمعیت وكلیت ایله ذكر اولنمسی اشبو كتاب صحت نصابك خصائص وفضائلندندر (فائده)
كتاب فواتح مسكیه ده كمال تفصیله مذكوردركه حضرت رسوله ملازمت ومقارنتلرینه مداومت ایدن
عصابهٔ صحابهٔ ذوی الاصابه نك اكثری علما وفقها ایدیلر انكیچون رسول علیه السلام (اصحابی كالنجوم بایهم
اقتدیتم اهتدیتم) بیورمشدر لكن ایچلرندن فتاوی واحكام وبیان حلال وحرام ایله مشهور انام اولنلرك
بری حضرت ابو بكر ایدیكه اعلم جمیع صحابه ایدی وحضرت عمر ایدیكه ابن عباس برنسنه دن صوریلوب قرآن
وحدیث وفعل رسول اللهده بولمسه قول وفعل ابو بكرله اودخی یوغیسه قول وفعل عمر ایله جواب ویرردی
زیرا حضرت رسول (اقتدوا بالذین من بعدی ابو بكر وعمر) بیورمشدی وحضرت عثمان ایدیكه كبار فقهاء
صحابه دن ایدی وحضرت علی ایدیكه سعید بن المسیب ایدر (كان عمر یتعوذ بالله من معضلة لیس فیها ابو حسن)
یعنی حضرت عمر حضرت علی حاضر دكل ایكن واقع اولان مشكل قضیه دن استعاذه ایدردی (حتی قضیة

ولا اباحسن لها) مشهور مثل اولمشدر (وعبد الله) بن مسعود ایدیكه عظماء قدماء مهاجریندن
وحضرت رسولك مخصوص خدامندن اولوب مدینه ده یا كوفه ده هجرتك اوتوز ایكیسنده یا اوچنده وفات
ایتمشدر تابعیندن امام شعبی ایدر اصحاب رسولده اندن افقه یوغیدی كتب حدیثده ابن مسعود حقنده
(رضیت لامتی ما رضی لها ابن ام عبد وسخطت لها ما سخط لها ابن ام عبد) دیو حدیث صحیح واردر امام اعظم
حضرتلرینك استادی حمادك ابراهیم نخعی انك علقمه انك ابن مسعوددر (وابو موسی) الاشعریدركه رسول
علیه السلام تعلیم قرآن ایچون انی یمنه كوندروب حضرت عمر انی بصره یه حاكم ایتمشدی جمله صحابه دن
زیاده خوب آواز اولوب رسول علیه السلام بونك آوازی حقنده (لقد اوتیت مزمارا من مزامیر آل داود)
دیدیلر (وابی) بن كعبدركه حضرت رسوله كاتب الوحی اولوب قرآندن نازل اولانی اكثریا بو یازردی
(ومعاذ) بن جبلدركه فقیه وفاضل وصالح اولوب عهد رسول اللهده قرآن عظیم الشانی جمع ایدن درت نفر
انصارك بری وینه عهد رسول اللهده فتوی ویرن صحابه نك بریدر (وزید) بن ثابتدركه راسخین فی العلمدن
اولوب رسول علیه السلام امتمك افرضی یعنی علم فرائضده اعلمی زید بن ثابتدر بیورمشلر * مرویدركه
ابن عباس كمال علم وادب ایله زیدك اوینه واروب علمه متعلق بعض نسنه ایشیدوب واوكرنمك ایچون زید طشره
چقنجه منتظر طوروب طشره چیقدقده نیچون كادك بن سكا واررده دیوب ابن عباس دخی (العلم یؤتی
ولا یأتی) یعنی علم صاحبی كسنه نك اباغنه وارمز یعنی علم صاحبینك اباغنه وارلق عادتدر دیوب زید آتنه
بندكده ابن عباس آتك اوزنكیسنه یاپشوب یانجه یسان یوریوب زید دخی بوندر دیدكده ابن عباس (هكذا
امرنا ان نفعل بعلمائنا) دیوب زید دخی تعظیما وتواضعا ابن عباسك الن طوتوب اوپوب (هكذا امرنا ان نفعل
باهل بیت نبینا صلی الله علیه وسلم) دیدی (وابو الدرداء) دركه سلونی فوالذی نفسی بیده لو فقدتمونی لتفقدن
رجلا عظیما من امة محمد) دیر ایدی كمال علمندن ماعدا احددن بیرون زاهد وتارك دنیا اولوب بر كوچك حجره سی
وار ایدیكه ایچنده یاتدقده ایاقلری طشره چیقاردی وحضرت رسولك خاتونی عائشهٔ صدیقه ایدیكه اكثر
احوالی باب ازواج رسولده بحث اولنمشدر نظر اولنه (فائده) سلفدن بری ایدر رسول علیه السلام حیاتنده فتوی
ویرنلر مهاجریندن ابو بكر وعمر وعلی انصاردن ابی بن كعب معاذ بن جبل زید بن ثابت ایدی * تابعیندن
امام مسروق ایدر جمله صحابه نك علمی عمر علی وزید بن ثابت وابی بن كعب وابو درداء ابن مسعوده منتهی
اولور یعنی منتقل اولوب بونلرك علمی ابن مسعوده منتهی اولمشدر * تاریخ الخلفاء سیوطیده حضرت
ابن عمره رسول الله زماننده خلقه كیم فتوی ویرردی دیدكلرنده ابو بكر وعمر غیریلرین بلمم دیوب قاسم بن محمد
ایدر زمان رسولده ابو بكر وعمر وعثمان وعلی خلقه فتوی ویررلردی دیمشدر (فائده) در بیان عبادله از علماء
صحابه فوائحده مذكوردركه طبقات الفقهاده شیخ ابو اسحق شیرازی ایدر رسول علیه السلام وفاتندنصكره
صحابه دن بیران یاران رسولك علومی آنلردنصكره صحابه نك تازه لرنده ظهور ایتدی بری عبد الله بن
عباسدركه رسول علیه السلام وفاتنده اون اوچ یاشنده اولوب تفصیل حالی باب اقرباء رسولده بحث اولنمشدر
نظر اولنه بری عبد الله بن عمردركه امام مالك ایدر وفات رسولدنصكره التمش یله دك دائما موسم حجده خلقه
فتوی ویرردی وعبد الله بن الزبیر دركه علم مناسك حجده غایت ماهر اولوب یزید بن معاویه دنصكره مكه ده
خلیفه اولمغین احوالی باب خلفاده بیان اولنور وعبد الله بن عمرو بن العاصدركه حضرت رسولدن احادیث
شریفه یی بوندن چوق ضبط وروایت ایتمش كسنه یوغیدی امام بیهقی عبادله دیكله مشهور اولنلر عبد الله
اسمیله مسمی اولان اشبو درت نفر كسنه در عبد الله بن مسعود عبادله دن دكلدر زیرا بونلردن مقدم وفات
ایدوب بونلر یشایوب زمانلری خلقی بونلرك علمنه محتاج اولوب بر مسئله یه دردی معا اتفاق ایتسه لر
عبادله نك قولی یا فعلی یا مذهبی بودردیوب انكله عمل ایدرلردی دیمشدر مجرد مسطور اولان عبد پرقصور ایدر
بیهقی قولی جمیع محدثین وشافعیه وسائرلر قولیدر اما جمیع حنفیه قتنده عبادله همان ابن مسعود ابن عباس
ابن عمردر غالبا قول محدثین اصطلاح قدیم وقول حنفیه اصطلاح جدید اولمشدر والله اعلم (فائده) ینه
فوائحده مذكوردركه ابن عباس وابن عمر وابو سعید خدری وابو هریره وجابر بن عبد الله وصحابه دن
بونلرك امثالی وفات حضرت عثماندنصكره كندو وفاتلرینه دك مدینه ده خلقه افتا وروایت حدیث ایدرلردی

بونلرك ايچنده فتوی انلره منتقل اولنلر ابن عباس وابن عمر وابو سعيد خدری وابو هريره وجابردر (فائده) ينه
فوائحده مذكوردركه ذكر اولنلردن غيری صحابه دن فقه نقل اولنانلر جم غفيردركه طلحه بن عبيد الله وزبير
ابن العوام وسعد بن ابی وقاص وعبد الرحمن بن عوف وحذيفة بن اليمان وحضرت حسن ومعاويه وعمار
ابن ياسر وابوذر غفاری وسلمان فارسی وابو ايوب انصاری وبراء بن عازب وسمرة بن جندب وسلمة بن الاكوع
وضحاك بن قيس وشداد بن اوس وابو مسعود البدری ونعمان بن بشير وسهل بن الساعدی وابو امامة الباهلی
ودخی نيجه كسنه لر ايدی وطائفهٔ نسادن حضرت رسولك كريمه لری فاطمه وخاتونلری عائشه وحفصه
وام سلمه وام حبيبه وحضرت ابو بكرك قيزی اسما وام هانی بنت ابی طالب ايدی (فائده) ينه فوائحده
مذكوردركه مشاهير علمادن ابن حزم بر كتابنده صحابه دن احكام شرعيه ده مروی عنه اولان يوزقرق
ايكی ارايله يكرمی خاتونی اسملريله ذكر ايدوب بعده بو جمله نك ايچنده اكثار ايدنلر عائشه وعمر وعلی
وابن مسعود وابن عمر وابن عباس وزيد بن ثابتدر ومتوسط اولنلر اون اوچ عدد اولوب باقيلرندن نيجه
موانع سببيله از واقع اولمشدر ديمشدر (فائده) محرر سطور اولان عبد پرقصور ايدركه كتب اصول حنفيه ده
صحابه اوچ قسمدر بريسی فقه واجتهاد وروايت حديثله معروف اولنلردركه چهار يار وعبادله ديدكاری
اوچ كسنه وزيد بن ثابت ومعاذ بن جبل وابو موسی الاشعری وحضرت عائشه وبونلره بكزه ينلر كبی بونلرك
كلاملری قياسه موافق اولسون اولمسون البته مقبولدر ايكنجيسی انجق روايت حديثله معروف اولنلردركه
ابو هريره وانس بن مالك وسلمان فارسی وبلال حبشی وبونلره بكزه ينلر كبی بونلرك كلاملری قياسه موافق
اولورسه ياخود بر قياسه موافق بر قياسه مخالف اولور ايسه قبول اولنوب جميع قياساته مخالف ايسه حنفيه
قتنده مقبول اولميوب قياس اندن مقدمدر اوچنجيسی انجق بر ايكی حديث روايتيله معروف اولنلردركه
انلرك مرويانی سلف كرام روايت ايدوب بعده صحتنه شهادت ياخود بعد الروايه سكوت ايدرلرسه اورواياتلر
مقبول اولور بعد نقل الثقات سلفك بعضی قبول بعضی رد ايتمش ايسه بعض قياسه موافق اولمجق مقبول اولور
ديو مذكوردر (فائده) ينه فوائحده مذكوردركه بعض سلف ايدر صحابه نك مفتيلرنده استادی اجتهادی
اوزره منتشر مذهب ايدر شاكردلری اولان همان ابن مسعود وزيد بن ثابت وابن عباس ايدی (فائده)
فوائحده امام احمد بن حنبل صحابه دن التی كسنه حضرت رسولدن چوق حديث روايت ايدوب معمر
اولمشلر ديكه ابو هريره وابن عمر وعائشه وجابر بن عبد الله وابن عباس وانس بن مالكدر ديمش ديوب بعض
كتبده ابو هريره بش بيك اوچيوز يتمش درت وانس ايكی بيك ايكيوز اوتوز التی وابن عباس بيك التيوز التمش
وابن عمر بيك التيوز اوتوز وجابر بيك بشيوز قرق وعائشه بيك ايكيوز اون * بر روايتده ايكی بيك ايكيوز اون
حديث روايت ايتمشلردر ديمشدر (فائده) ينه فوائحده مذكوردركه تابعيندن امام مسروق ايدر
صحابه دن اصحاب قضا اولنلر عمر وعلی وابن مسعود وابی بن كعب وزيد بن ثابت وابو موسی الاشعری اولوب
واصحاب تفسير اولنلر علی وابن مسعود وابن عباس وزيد وابی ايدی (فائده) ينه فوائحده صحابه دن
انس بن مالك ايدر حضرت رسولك حياتنده قرآن عظيمی جمع ايدنلر ابی بن كعب ومعاذ بن جبل وزيد بن ثابت
وابو زيد ايدی ديوب احياء العلومده مذكوردركه حضرت رسول عليه السلام وفات ايتدكلرنده صحابه دن
قرآنی بتون ازبرلمش همان التی كسنه وار ايدی سائرلری انجق بر ايكی سوره ازبرلمش اولوب ايچلرنده سورهٔ
بقره وانعام حفظ ايدنلر آز ايدی كتاب الاتقان فی علوم القرآنده اولان تفصيلك اجمالی بودركه اصحابده اهل
قرآن غايت چوغدی مشهورلری ابو بكر وعمر وعثمان وعلی وابی بن كعب وزيد بن ثابت وطلحه وسعد
وابن مسعود وابن عباس وابن عمر ومعاذ بن جبل وابو موسی الاشعری وابو الدرداء وابو ايوب الانصاری وتميم
الداری وابو هريره وحذيفة بن اليمان وعبادة بن الصامت وعائشه وحفصه وام سلمه ايديلر بو جمله نك ايچندن
تعليم قرآنله غايت مشهور اولنلر عثمان وعلی وابی وزيد وابن مسعود وابو الدرداء وابو موسی ايدی (فائده)
ينه اتقانده مفصلا مذكوردركه صحابه دن تفسيرده مشهور اولنلر ابو بكر وعمر وعثمان وعلی وابن مسعود
وابن عباس وابی بن كعب وزيد بن ثابت وابو موسی الاشعری وعبد الله بن الزبير اولوب ابو بكر وعمر وعثمان مقدم
وفات ايتمكين انلردن آزنسنه روايت اولنوب اما علی وابن مسعود وابن عباس وابی بن كعبدن چوق روايت

اولنوب حتی حضرت علی بر كون خطبه ده (سلونی فوالله لا تسألونی عن شیء الا اخبرتكم وسلونی عن كتاب
الله فوالله ما من آية الا وانا اعلم ابليل نزلت ام بنهار فی سهل ام فی جبل) ديوب ودخی (والله ما نزلت آية
الا وقد علمت فيما نزلت واين نزلت ان ربی وهب لی قلبا عقولا ولسانا سؤلا) ديوب ابن مسعود دخی علی حقنده
(ان القرآن انزل علی سبعة احرف ما منها حرف الا وله ظهر وبطن وان علی بن ابی طالب عنده منه الظاهر
والباطن) ديوب كندو نفسی حقنده دخی (والذی لا اله غيره ما نزلت آية من كتاب الله الا وانا اعلم فيمن نزلت
واين نزلت ولو اعلم مكان احد اعلم بكتاب الله منی تناله المطايا لاتيته) ديوب حضرت علی به دخی ابن مسعودك
حالی صورلدقده (علم القرآن والسنة) ديمشدر ابن عباس ايسه تفسيرده غايت ماهر اولوب حتی اكا رسول
عليه السلام (انت ترجمان القرآن) ديوب سابقا اكا (اللهم فقهه فی الدين وعلمه التأويل) ديو ودخی (اللهم
علمه الكتاب) ديو خير دعا ايتمشلردی صحابه دن انس بن مالك وابو هريره وابن عمر وجابر بن عبد الله وابو موسی
الاشعری وعبد الله بن عمرو ابن العاصدن دخی تفسيره متعلق آزنسنه صدور ايتمشدر (فائده) در كيفيت
انتشار علم بعد از صحابه * ينه فوائحده مذكوردركه عبادله وفات ايتدكده علم فقه جميع ممالك اسلامده قول
جاهلرندن اولوب لكن كبار تابعيندن اولان فقيه مكه عطا به وفقيه يمن طاوسه وفقيه يمامه يحيی بن ابی كثيره
وفقيه بصره حسن البصری يه وفقيه كوفه ابراهيم النخعی يه وفقيه شام مكحوله وفقيه خراسان عطاء
الخرسانی يه وكبار احرار تابعيندن التی نفر فقهاء مدينه اولان سعيد بن المسيبه وعروة بن الزبيره وقاسم بن محمد
ابن ابی بكر الصديقه وخارجة بن زيد بن ثابته وعبيد الله بن عبد الله بن عتبة بن مسعوده وسليمان بن يساره
وابو بكر بن عبد الرحمن بن حارث بن هشام ياخود سالم بن عبد الله بن عمر بن الخطاب ياخود ابو سلمه بن عبد الرحمن
ابن عوفه منتقل اولوب وبونلردن صكره مجتهدلردن ابو حنيفهٔ نعمان بن ثابت الكوفی يه وسفيان الثوری
ومالك بن انس ومحمد بن ادريس الشافعی واحمد بن حنبل وداود الظاهری وسائر مجتهدلره ينه منتقل اولدی
(فائده) امام غزالی ايدر صحابه وقدماء تابعين زمانلرنده احتياج اولمغين ممالك اسلاميه ده تأليف اولنمش
بر كتاب اولميوب هجرتك يوز يكرميسنده صحابه دن صكره سعد بن المسيب وحسن بن البصری وابن سيرين
وطاوس وبونلرك امثالی اولان كبار تابعين وفات ايتمكله تأليف كتابه احتياج ظهور ايتمكين ابتدا مكه ده
علم آثارده تابعيندن ابن جريج ومدينه ده علم حديثده كتاب الموطاني امام مالك وديار يمنده معمر بن راشد
الصنعانی بعده بصره ده كتاب جامعی سفيان الثوری ياخود جمله دن مقدم بصره ده ربيع ابن الصبيح بر كتاب
تأليف ايدوب بونلردن صكره علماء مذاهب فی بلاد المشارق والمغارب فنون كثيره ده تدريجله ومتاع علومی
ترويجله نيجه كتاب مطبوع تأليفنه شروع ايدوب كتب متنوعهٔ نافعه ايله عالمی طولدرديلر ونور علوميله روی
جهانی كولدرديلر شكر الله افعالهم وكثر امثالهم ورزقنا حالهم وانالنا منالهم (فصل در خصايص بعض
صحابه) تفسير بحر العلومده مرقومدركه رسول عليه السلام ارحم امتی بامتی ابو بكر واقواكم فی دين الله
عمر واشدكم حياء عثمان واقضاكم علی واعلمكم بالحلال والحرام معاذ واقرأكم لكلام الله ابی وافرضكم زيد
وانهدكم خزيمة بن ثابت واعلمكم بالمنافقين حذيفة بن اليمان وحذيفة من اصفياء الرحمن وسعد بن ابی وقاص من
انصار الحق وسعيد بن زيد من احباء الله وعبد الرحمن بن عوف من مختار الرحمن وابو عبيدة بن الجراح امين الله
وامين رسوله ومن اراد ان ينظر الی زهد عيسی ابن مريم فلينظر الی زهد ابی ذر ورضيت لامتی ما رضی لها
ولدام عبد وان الجنة الی سلمان اشوق من سلمان الی الجنة وخالد بن الوليد سيف الله وسيف رسوله وحمزة اسد
الله واسد رسوله وعباس بن عبد المطلب عمی وصنو ابی والحسن والحسين سيدا شباب اهل الجنة وجعفر
ابن ابی طالب يطير فی الجنة مع الملائكة حيث شاء واول ما يقرع باب الجنة بلال بن حمامه واول من يسقی
من حوضی صهيب واول من يصافح الملائكة فی مفازة القيامة ابو الدرداء واول من يأكل ثمرة الجنة
ابو الدحداح وعبد الله بن عمر من وفد الرحمن وعمار بن ياسر من السابقين ولكل شیء فارس وفارس القرآن
عبد الله بن عباس ولكل نبی خليل وخليلی سعد بن معاذ ولكل نبی حواری وحواری طلحة والزبير ولكل نبی
خادم وخادمی انس بن مالك ولكل امة حكيم وحكيم هذه الامة ابو هريرة وحسان بن ثابت مؤيد بروح القدس
وصوت ابی طلحة فی الجيش خير من فئة) ديوب اندن صكره (اصحابی كالنجوم بايهم اقتديتم اهتديتم)

دیو بیوردیلر * تاریخ الخلفاده سیوطی ایدر رسول علیه السلام (ارحم امتی بامتی ابو بكر واشدهم فی امر الله
عمر واصدقهم حیاء عثمان واعلمهم بالحلال والحرام معاذ بن جبل وافرضهم زید بن ثابت واقرأهم ابی بن كعب
ولكل امة امین وامین هذه الامة ابو عبیدة بن الجراح) بر روایتده دخی (واقضاهم علی) بر روایتده دخی وابوذر
ازهد امتی واصدقها وابو الدرداء اعبد امتی واتقاها ومعاویة بن ابی سفیان احلم امتی واجودها) بیورمشلر بونی
سیوطی ایدر اسنادلر یمزلربیسی اشبو تفصیلات ایله صحابه نك مشهور اولان ترتیب فضیلتلری ماییننده
منافات وارمیدر دیو صورلدقده یوقدر دیو جواب ویرمشدر (فصل در اصحاب صفه) تفاسیرده (للفقراء الذین
احصروا فی سبیل الله لا یستطیعون ضربا فی الارض یحسبهم الجاهل اغنیاء من التعفف تعرفهم بسیماهم
لا یسألون الناس الحافا) آیتنده مذكوردركه اشبو فقرادن مراد صحابه نك مهاجرلرندن درت یوز عدد مقداری
اولان اصحاب صفه دركه مدینه ده مسكنلری وعشیرتلری اولمامغین دائما مسجد رسولك برطرفنده
اوروتلتنده ساكن اولوب كیجه قرآن اوكرنوب كوندز بعض وقتلرده یوللردن خرما چكردكلری دوشروب
صاتوب حضرت رسولك هر غزالرینه وسردارلریله كوندردكلری عسكرله دائما بیله كیدوب محصل جمیع وقتلرین
تعلم علم وعبادت وغزایه صرف ایدوب برآن عبادتدن خالی دكللردی سائر صحابه بونلری كوزدوب بو آیت
كریمه نزولندنصكره خود هر بری كندولرینه وعیاللرینه بركیجه لك كفایت ایدن طعاملرندن زیاده سنی
اخشام وقتنده كتوروب منبورلره ویررلردی * تفسیر ابو السعودده دخی مذكوردركه عمار وصهیب وخباب
وسلمان وسائر فقراء صحابه حقنده حضرت رسوله رؤساء مشركین (لو طردت هؤلاء الاعبد جالسناك
وحادثناك) دیوب رسول علیه السلام دخی (ما انا بطارد المؤمنین) دیوب انلر دخی (فاقمهم عنا اذا جئناك
فاذا اقمنا فاقعدهم معك ان شئت) دیدكلرنده رسول علیه السلام انلرك ایمانه كلملری امیدیله نعم دیو رضا ویردكده
(ولا تطرد الذین یدعون ربهم بالغداة والعشی یریدون وجهه) آیتی نزول ایتمكین بعده رسول عزیز اشبو
اصحاب صفه ایله دیز بدیز اوتوروب چاق انلر طاغلمینجه سعادتله قالقوب كتمزدی * ینه تفسیر منبورده
(واصبر نفسك مع الذین یدعون ربهم بالغداة والعشی یریدون وجهه ولا تعد عیناك عنهم) آیتنده مذكوردركه
الذین دن مراد فقراء مؤمنین اولان اصحاب صفه دركه یدی یوز نفر كسنه ایدیلر بو آیت كریمه حضرت رسوله
بعض كفار قریش (نحی هؤلاء الموالی الذین كان ریحهم مثل ریح الضان حتی نجالسك) دیدكلرنده نزول
ایتمشدر دینوب * كتاب الخمیسده مذكوردركه شیخ ابن حجر ایدر صفه دیدكلری مسجد رسولك چاق آخری
ایدیكه كولكه لكی اولوب مجرد وغریب اولان مسلمانلر انده اوتوررلردی كاه چوغالوب كاه كیمی وفات كیمی
تأهل ایتمكله اكسیلورلردی بعضلر انلرك اسامیسن بیان ایدوب یوزدن زیاده كمسنه یازمشدر امام بیهقی ایدر
حضرت رسول علیه السلام انلری سوب بیله اوتوروب مصاحبت ایدردی حافظ ذهبی ایدر * قبله قدسه ایكن
مسجد شریفك قبله سی جانب شمالیسنده اولوب بعده كعبه یه دوندكده اسكی قبله یری اصحاب صفه نك مسكنی
اولدی * مواهب لدنیه ده رسول علیه السلام انلری هر كیجه چاغروب طعام ایچون بعضلرینی متأهل اولان
صحابه نك بعضلرینه توزیع ایدوب بعضلرنی كندولر الیقویوب اخشام طعامن بیلجه یرلردی حضرت ابو هریره
(لقد رأیت سبعین من اصحاب الصفة ما منهم رجل علیه رداء اما ازار واما كساء قد ربطوا فی اعناقهم
فمنها ما یبلغ نصف الساق ومنها ما یبلغ الكعبین فیجمعه بیده كراهة ان تری عورته) دیوب اشبو كلام اصحاب صفه
یتمشدن زیاده ایدكلرینه دلیلدر ابو هریره نك دیدیكی بو یتمش كمسنه كندو ایمانه كلمزدن اول سبب غزوه بئر
معونه قصه سنده شهید اولان یتمش نفر اصحاب صفه دن غیری ایدیلركه قبائل عربدن بعض كفار مكار حیله كار
صورت اسلامده كلوب جمله قبیله مز ایمانه كلدیلر تعلیم قرآن ایچون برمقدار مسلمانلر كوندرك دیدكلرنده
رسول علیه السلام اول یتمش نفری اومنافقلرله بیله كوندروب قبیله لرینه واردقلرنده علی الغفله جمله سن شهید
ایتمشلردی اصحاب صفه حقنده برعربی رساله ده فقراء مهاجرین اولان اهل صفه نك جمله سی زمان واحدده
جمع اولمامشلردر بلكه بعضلری تأهل ایدوب بعضلر یر یوردامی اولوب بعضلر آخر یره كوچوب ودخی بونلر
كاه چوغالوب كاه آز اولوب كاه اون كاه یكرمی كاه اوتوز كاه قرق اللی كاه التمش یتمش مقداری اولورلردی اما
اوقات متفرقه ده فرقه فرقه جمع اولوب اهل صفه نامیله مشهور اولانلرك جمله سی درت یوز مقداری كمسنه ایدی

دینوب بعضلر دخی زیاده ایدیلردیمشلر قدماء مشایخدن بری تمكین اولان مرتبه انلرك اسما واحواللری بیاننده
بر تاریخ مستقل یازمشدر دیو مذكوردر * تفاسیرك برمحلنده بركون رسول علیه السلام اصحاب صفه یه
باقوب كمال فقرلری واركن صفای قلبله عبادته مشغوللر كوردكده (ابشروا یا اصحاب الصفة فمن بقی من امتی
علی النعت الذی انتم علیه راضیا بما فیه فانه من رفقائی) دیدیلر دیو مذكوردر (فصل در رفقاء رسول علیه
السلام) كتاب الخمیسده مذكوردركه حضرت رسولك جناب شریفلرینه سفر وحضرده كمال ملازمته مختص
اولنلر ابو بكر وعمر وعثمان وعلی وجعفر برادر علی وابوذر الغفاری ومقداد بن الاسود وسلمان فارسی وحذیفة
ابن الیمان وعبد الله بن مسعود وعمار بن یاسر وبلال حبشی ایدیلر * محرر سطور اولان عبد پر قصور ایدر انس
ابن مالك دخی بوزمره دندر زیرا اخص خدام رسول علیه السلام اولمغین جناب شریفلرندن برلحظه خالی
اولمازدی تنكیم عن قریب ذكر اولنور (فصل در قضاة وولاة رسول علیه السلام) ینه خمیسده مذكوردركه
حضرت رسولك قاضیلری علی ومعاذ بن جبل وابو موسی الاشعری ایدیلركه هر بری بر زمانده دیار یمنه
قاضی ایدوب كوندرمشلردی وامیرلری یعنی بكلری وحاكملری دخی برقاچ كمسنه ایدی باذان فارسیدركه عجم
شاهی خسرو طرفندن ولایت یمن حاكمی اولوب امرآء عجمدن ابتدا بو ایمانه كلوب رسول علیه السلام انی
حكومتنده ابقا ایدوب اول امرآء اسلام بودر دیمشلر وخالد بن سعیددركه یمنده صنعا شهرینه حاكم ایتمشلردی
وزیاد بن اسد الانصاریدركه یمنده حضرموت شهرینه حاكم ایتمشلردی وابو موسی الاشعریدركه یمنده زبید
وعدن شهرلرینه حاكم ایتمشلردی ومعاذ بن جبل دركه رسول علیه السلام كندو غزالرینك برنده آنی سرعسكر
ایتمشلردی وابو سفیاندركه ولایت نجرانه حاكم ایتمشلردی وآنك اوغلی یزیددركه تیما ولایتنه حاكم ایتمشلردی
وعتاب بن اسیددركه مكه فتحنده آنی مكه یه یكرمی ایكی یا اون سكز یاشنده ایكن حاكم ایتمشلردی وعمرو
ابن العاصدركه ولایت عمانه حاكم ایتمشلردی وحضرت ابو بكردركه هجرتك طقوزنده امیر حج ایتمشلردی
وبونلردن ماعدا اطراف واكنافه سردار ایدوب كوندردكلری واهل اسلام اولان قبائل عربدن زكاة وعشر
جمعنه نیجه كمسنه لری والی ایدوب كوندردكلری مطول ومفصل سیر نبی علیه السلام كتابلرنده بیان اولنمشدر
(فصل در كتاب رسول علیه السلام) ینه خمیسده مذكوردركه حضرت رسولك كاتبلری عشره مبشره دن
ابو بكر وعمر وعثمان وعلی وطلحه وزبیر وسعد بن ابی وقاص ایدی حضرت عثمان كاتب السر وكاتب الوحی
اولوب * كندودن مرویدركه (ان رسول الله لمستند ظهره الی وان جبریل ایوحی الیه القرآن وانه لیقول
اكتب یا عثیم) وسائر صحابه دن دخی كاتبلری محمد بن سلمه وارقم بن ابی ارقم وابان بن سعید بن العاص وخالد
ابن سعید بن العاص وعبد الله بن ارقم وعبد الله بن زید بن عبد ربه وعلاء بن عقبه ومغیره بن شعبة وعامر
ابن فهیره وابی بن كعب كه اكثریا كاتب الوحی اولوب علماء صحابه دن ذكر اولنمشدر وثابت بن قیس بن شماس
وحنظلة بن ربیع وزید ابن ثابت كه بودخی كاتب الوحی اولوب حضرت ابو بكر خلافتنده قرآنی جمع وتدوین
ایدوب وحضرت عثمان زماننده مصاحفه نقل ایدنلرك بریسیدر بودخی علماء صحابه دن ایدی ابو سفیان
وآنك اوغلی معاویه بودخی كاتب الوحی ایدی ویزید بن ابی سفیان برادر معاویه وشرحبیل بن حسنه وعلاء بن
حضرمی كه رسول علیه السلام آنی بر غزایه سردار ایتدكده یولده بر بیوك ایرماغی قراده یورر كبی كچوب
كتمشلردر بونك بعض كراماتی دخی باب احوال حضرت ابو بكرده فصل غزاء بحرینده كاوور وخالد بن ولید وعمرو
ابن العاص وعبد الله بن رواحه ومعیقیب ومعمر بن ابی فاطمه وسعید بن العاص وحذیفة بن الیمان كه اتفاق
محدثین ایله رسول علیه السلام اسماء منافقینی وقیامته دك اولوب اوله جق معظمات اموری بو كا خبر ویروب
خلقدن اخفا ایتمك امر ایتمكین بو كا صاحب سر رسول علیه السلام دیرلردی باباسی یمان دخی صحابه دندر
وحویطب بن عبد العزی وبریده وحصین بن نمیر وعبد الله بن سعد بن ابی سرح وابو سلمة بن عبد الاسد وحاطب
ابن عمرو بن خطلدر * مرویدركه جمله كتاب رسول قرق اوچ كمسنه اولوب خدمت كتابته جمله دن زیاده مداومت
مقدما زید بن ثابت بعد از فتح مكه معاویه دخی بیله ایدی * شیخ ابن حجر ایدر زید بن ثابتدن اول ابی بن كعب
كاتب اولوب مدینه ده ابتدا حضرت رسوله ابتدا كتابت ایدن اودر اندن اول مكه ده ابتدا كتابت ایدن عبد الله
ابن ابی سرحدركه مدینه ده بر خصوصده اغوآء شیطان ایله مرتد اولوب قاچوب مكه فتحنده تكرار ایمانه كلدی

(فصل در مؤذنین از اصحاب) بنه خمسده مذکوردرکه حضرت رسولك درت مؤذنلری اولوب ١ بلال حبشیدرکه
مکه ده امیه آدلو کافرك قولی ایکن ایمانه کلمکین افندیسی عظیم اشکنجه ایدوب ایماندن دوندرمکه قادر اولمیوب
حضرت ابوبکر اشکنجه‌یی کوردکده صاتون الوب آزاد ایتمشدی جلائل فضائلی تفصیله محتاجدر ٢ عمرو
ابن ام مکتوم القرشیدرکه مهاجریندن اولوب اعمی ایدی ٣ سعد بن عائد یاخود سعد بن عبد الرحمن القرظیدرکه
قباده اذان ویرمشدر ٤ ابو محذوره اوس الجمحی المکی درکه مکه ده اذان ویردی بلال صاحب کمال اذانده ترجیع
ایتمیوب اقامتی افراد ایدوب ابو محذوره اذانده ترجیع واقامتی مثنی ایدوب شافعی اقامت بلال ایله اهل مکه
اذان ابو محذوره واقامت بلال ایله ابو حنیفه واهل عراق اذان بلال واقامت ابو محذوره ایله احمد بن حنبل واهل
مدینه اذان واقامت بلال ایله عمل ایدوب مالك تکبیرده و تثنیهٔ لفظ اقامتده اهل مدینه‌یه مخالفت ایتمشدردیمشلر
(فصل در ایلچیان رسول علیه السلام) بنه خمسده مذکوردرکه رسول علیه السلام هجرتك یدنجی ییلی
اوائلنده ماه محرمده التی کسنه‌یی بر نامه ایله التی پادشاهی ایمانه دعوته کوندروب او کیجه‌نك صباحنده قدرت
حقله کیده‌جکلری ولایت خلقنك دیللرینی بیلمش قالقدیلر بو خصوص کار معجزاتدندر ١ عمرو بن امیة
الضمری ایدیکه حبشده نجاشی یعنی پادشاه اولان اصحمه‌یه کوندروب واردقده نامهٔ رسولی کوروب یوزینه
کوزینه سوروب تعظیماً تختندن اشاغه اینوب یرده اوتوروب صدقله ایمانه کلوب حضور شریفلرینه وارمغه
قادر اولمیدم وارردم دیو اعتذار ومحبتنامه کوندردی بعد زمان کندو اوغلنی دخی کوندردکده یولده
دریایه غرق اولدی هجرتك طقوزنده نجاشی حبشده وفات ایتدکده رسول علیه السلام آنك نمازینی
چاق مدینه ده قیلدیلر ٢ دحیة بن خلیفة الکلبی درکه آنی قیصر روم اولان هرقله کوندروب مکتوب شریفی
کوردکده ایمانه کلمکه تفصیله محتاج وجهله چاشوب ولایتی خلقی هجوم ایتمکین خوفندن میسر اولمدی
تتمیم تفصیلی جلد ثانیده باب ملوك روم آخرنده کاور نظر اولنه ٣ عبد الله بن حذافه درکه آنی عجم پادشاهی
خسرو بن هرمز بن نوشیروانه کوندروب نامهٔ شریفی اوقودقده غضبندن پاره‌لیوب حضرت رسول علیه
السلام ایشتدکده (مزق الله ملکه) دیو بددعا ایتمکین خسروی کندو اوغلی شیرویه خنجرله قتل ایدوب بعد
زمان دولت ملوك عجم بالکلیه منقرض اولدی تتمیم باب خلافت حضرت عمرده بیان اولنور ٤ حاطب بن ابی
بلتعه درکه مصر پادشاهی مقوقسه کوندروب نامهٔ رسولی کوروب زوال سلطنتی خوفندن ایمانه کلمیوب لکن
حضرت رسوله بیك فلوری یکرمی ثوب مصری وماریه وسیرین آدلو ایکی جاریهٔ حسنا وبر طواشی قول ودلدل
آدلو بر آق قاطر هدیه کوندردی رسول علیه السلام انلری الوب (القدضن الخبیث بملکه) دیدیلر ٥ شجاع بن وهب
الاسدی درکه دمشق شام پادشاهی ابو الحارث بن ابی شمر الغسانی‌یه نامه ایله کوندروب اول لعین بی دین بد آیین
دخی غضبندن ایمانه کلمدی ٦ سلیط بن عمرو العامریدرکه یمن قربنده ولایت یمامه ده پادشاهلری هوذة بن
علی الحنفی ایله ثمامة بن اثاله‌یه کوندروب نامهٔ رسولی اوقودقلرنده ثمامه ایمانه کلوب هوذه کفر اوزره قالدی
٧ هجرتك سکزنجی ییلنده ماه ذی القعده ده عمرو بن العاصی ولایت عمانده جلندا اوغللری ضغر ایله عبده
کوندروب ایکیسی دخی ایمانه کلدیلر منبور عمرو حضرت رسول علیه السلام وفاتنه دك عمان حاکمی اولوب
انده طوردی ٨ بعده علاء بن الحضرمی‌یی ولایت بحرین پادشاهی منذر بن الساوی‌یه کوندروب منذر ایمانه
کلوب علا انده حاکم اولوب صکره انك یرینه حکومته ابان بن سعدی کوندردیلر ٩ بعده مهاجر بندن ابی امیة
المخزومی‌یی امرا یمندن حارث بن کلال الحمیری‌یه کوندروب واردقده (سانظر فی امری) دیو ایمانه کلمدی ١٠
هجرتك اونجی ییلنده ابو موسی الاشعری ایله معاذ بن جبلی ولایت یمن خلقنی ایمانه دعوته کوندروب
واردقلرنده اکثر ملوك ورعایای یمن علی وجه الحسن صدقله ایمانه کلوب انلردنصکره حضرت علی‌یی دخی یمنه
کوندردیلر حجة الوداعده مکه ده کلوب بولشدی ١١ بعده جریر بن عبد اللهی ملوك ولایت طائفدن ذو الکلاعه
وذو العمروه کوندردکلرنده ایکیسی دخی ایمانه کلوب جریر انده ایکن رسول علیه السلام وفات ایتدی سابقا
منبور ذو الکلاع حاشا دعوای الوهیت ایدوب توابعی کندویه طاپدیروب بر کون یوکسك یردن انلره نظر
ایتدکده یوز بیك عدد کسنه براوغوردن یوکا سجده ایتمشلردی حضرت عمر خلافتنده اون سکز بیك ملك
قوللریله کلوب عمره بولشوب قوللرینك جملهسن رضاء الله آزاد ایتدی ١٢ بعده رسول علیه السلام عمرو
ابن امیه‌یی حاشا دعوای نبوت ایدن مسیلمهٔ کذابه نامه ایله کوندردیلر ملعون عناد ایدوب حضرت ابو بکر

خلافتنده جنکده قتل اولندیغی اشاغیده کاور اجمالا بعض احوالی یوقاروده ذکر اولنمشدر ١٣ بعده قیصر
روم طرفندن شامه قریب بلقا ولایتنك حاکمی اولان فروة بن عمروه مکتوب اسزا ایلچی کوندردکده فروه ایمانه
کلوب حضرت رسوله محبتنامه ایله برآت وبر قاتر وبر حمار ونیچه لباسلر وبر قباء سندس مذهب کوندروب
حضرت رسول علیه السلام قبول ایدوب مکتوبنه جواب یازوب فروه‌نك ایلچیسیله کوندروب هرقل
بی عقل فروه‌نك ایمانن ایشتدکده کتوردوب حبس ایدوب وفات ایتدکده صلب ایدوب یاخود صاغ ایکن
صلب ایدوب یاخود بوینن اوردی * بو جمله‌دن ماعدا هجرتك طقوزنجی ییلی اوائلنده محرمده قبائل عرب
مؤمنلرندن انواع اموال صدقات یعنی عشر حبوبات وزکوة دراهم ودنانیر وزکوة بعض حیوانات جمعنه
آدملر کوندروب عیینه بن حصینی قبیلهٔ بنی تمیمه وبریده‌یی یاخود کعب بن مالکی اسلم وغفار قبیله‌لرینه وعباد
ابن بشری سلیم ومزینه قبیله‌لرینه ورافع بن مکیثی قبیلهٔ جهینه‌یه وعمرو بن العاصی قبیلهٔ فزاره‌یه وضحاك
ابن سفیانی قبیلهٔ بنی کلابه وبشر بن سفیانی یا نحام العدوی‌یی قبیلهٔ بنی کعبه وعبد الله بن اللیثنه‌یی قبیلهٔ ذبیانه
وسعد بن هذیم طائفه‌سندن برکسنه‌یی بنه کندو قومنه کوندرمشلردی (فصل در حراس رسول علیه السلام)
بنه خمسده مذکوردرکه حضرت رسولی هر سفرده کیجه ایله صحابه‌دن برکسنه بکلیوب بکجیلرندن بری
رئیس قبیلهٔ اوس اولان سعد بن معاذ الانصاریدرکه بدر غزاسنده بکلمش ایدی فضائلی تفصیله محتاجدر
وابن عبد قیس ایله محمد بن مسلمة الانصاریدرکه احد غزاسنده معا بکلدیلر وزبیر بن عوامدرکه غزوهٔ خندقده
بکلدی وعباد بن بشردر وسعد بن ابی وقاصدر وابو ایوب الانصاریدرکه غزوهٔ خیبردن دونشده بکلدی
وبلال الحبشیدرکه وادی القراده بکلدی وسفرلرده کوندز آلات حربله یاتلرنده وقفالرنده طوروب حراست
وحمایت ایدنلر ایسه وافر کسه درکه مطولات کتب سیرده غزا احوالنده مناسبتله یازلمشدر (والله یعصمك
من الناس) آیتی نزول ایتدکدنصکره بکلنمکی بالکلیه ترك ایتدیلر (فصل در خدام رسول علیه السلام)
بنه خمسده مذکوردرکه صحابه‌دن اوقات متفرقه‌ده حضرت رسوله خاصة خدمت ایدنلرك بری انس
ابن مالکدرکه رسول علیه السلام مدینه‌یه کلدکلرنده خدمتکارلری اولمیوب انس اوغلانجق ایکن
والده‌سی ام سلیم محبة للرسول الکریم کتوروب خدمت ایتمکه تسلیم ایتدی * اندن مرویدرکه اون
ییل خدمت ایتدم بنی اصلا قاقیوب برکره نیچون شویله ایتدك نیچون شویله ایتمدك دیمك دخی واقع اولمدی
بنم انلره ایتدیکم خدمتدن انلرك بکا ایتدکلری خدمت زیاده ایدی رسول علیه السلام اکا (اللهم اکثر ماله
واطل عمره واغفر له) دیو خیر دعا ایتمکین یوزدن زیاده یشایوب یوز مقداری اولادی اولوب مالی دخی
چوغالوب هجرتك طقسان ایکیسنده یا اوچنده وفات ایتدی حضرت رسولدن ایکی بیك ایکیوز اوتوز
حدیث روایت ایدوب حضرت ابو هریره بونك حقنده (ما رأیت احدا اشبه صلوة برسول الله من انس بن
مالك) دیمشدر وهند بن حارثة الاسلمی وآنك برادری حارثه ایدی وربیعه بن کعب الاسلمیدرکه
آبدستلری خصوصن کورردی ومعتقه‌لری اوغلی ایمن بن ام ایمندرکه مطهره‌لرینی کورردی وابن مسعوددرکه
سجاده ومسواك ونعلین وماء طهارت خدمتلرین کوروب حضرت رسول علیه السلام اوتوردقلرنده
نعلینلرین یعنی مبارك باشمقلرین دائما قولتوغنده طوتوب حرزجان وراحت جنان ایدینوب قالقدقلرنده
اوکلرینه قورردی وعقبة بن عامر الجهنی درکه علم قرآن وفرائضده کامل وشاعر فصیح اولوب سفرده وحضرده
حضرت رسولك بندکلری طواریدوب معاویه زماننده مصره حاکم اولدی وبلال حبشی که مؤذن وحافظ
بیت المال مسلمین ایدی وحضرت ابو بکرك قولی سعد یاسعید وحبش پادشاهی نجاشی برادرینك یاهمشیره‌سنك
اوغلی ذو مخمره وبکیر بن شداح اللیثی واسلع بن شریکدرکه بندکلری طوارلری احوالن کورردی وابو ذر
الغفاریدرکه قدما وعلماء صحابه‌دندر وخاتونلری ام سلمه‌نك قولی مهاجر وحنین که کندولره خدمت ایدوب بعده
عملری حضرت عباسه باغشلدیلر ونعیم بن ربیعة الاسلمی وکندو ملك قوللری ابو الحمرا هلال وبنه قوللری
ابو السمح وارید واسود وثعلبه بن عبد الرحمن الانصاری وجره بن الحل وسالم وسابق وابو عبید وطائفهٔ
انصاردن برینك اوغللری وطائفهٔ نسادن دخی خدمتکارلری اولا پدرلرندن میراث قلان ام ایمن آدلو
حبشیه جاریه وخوله وسلمی وام رافع ومیمونه بنت سعد وام عباس جاریهٔ حضرت رقیه کریمهٔ رسول علیه

السلام وامة الله بنت رزينه ورزينه ام عليله وماريه ام الرباب وماريه جدة المثنى ابن صالح وصفيه در حضرت رسولك جمله مالك اولد قلری قوللر وجاریه لرعددی باب مال رسول علیه السلامده ذکر اولنمشدر (فصل كتب سيرده محرردركه حضرت رسولك حضور شريفلرنده بعض كفارلك بوينن اورمق لازم كلدككده حضرت على وزبير ومقداد بن عمرو ومحمد بن مسلمه وعاصم بن ثابت بن ابى الافلح وضحاك بن سفيان كفار ذوى الطغيانك قلجله بوينلرين اورورلردى وقيس بن سعد بن عباده حضرت رسولك حضور شريفلرنده صاحب شرطه يعنى صوباشى مقامنده ايدى (فصل در شعرا وخطبا وحداة حضرت رسول عليه السلام) مواهب لدنيه ده مذكوردركه كفره بى نظمله هجو ايدوب وآنلرك اشعار ضلالت شعار خباثت اشعارلرينه جواب ويرن شعراء رسول عليه السلام كعب بن مالك وعبدالله بن رواحة الخزرجى وحسان ابن ثابت الخزرجى اولوب كفار نجار قريش كعبله حساندن غايتده رنجيده ايديلر حضرت رسول عليه السلام حسانه (اللهم ايده بروح القدس) ديو دعا ايتمكين آنك اشعاري دربارنه جبرائيل عليه السلام ايتمش بيتله معاونت ايتمشدر * برحديثده جبرائيل حسان ايله درمادامكه بنم طرفمدن كفارى اشعاريله دفع ايليه ديو بيورلمشدر التمش ياشنده ايمانه كلوب التمش يل دخى يشايوب هجرتك اللى دردنده وفات ايتدى پدرى وجدى وجدينك پدرى جمله يوز يكرمى بشر يل يشامشلردر بوخصوص اتفاقات عجيبه دندر وحضرت رسولك خطيبى يعنى قبائل عربدن كلان ايلچيلرله مقفى وصحيح كلام فصاحت التزام ايله مفاخره ومناظره ايدن ثابت بن قيس بن شماس الخزرجى ايديكه آنك اهل جنتدن ايدوكنى بشارت ايتمشلردى هجرتك اون ايكنسنده محاربه يمامه ده شهيد اولدى * مرويدركه قبيلهٔ بنى تميم ايمانه كلمك ايچون كلدكلرنده (يا محمد اخرج الينا نفاخرك ونشاعرك فان مدحنا زين وذمنا شين) ديوب حضرت رسول عليه السلام حجره لرندن مسجده چيقوب (ذلك الله اذا مدح زان واذا ذم شان انى لم ابعث بالشعر ولم اومر بالفخر ولكن هاتوا) ديوب بعده ثابت بن قيسه آنلرك خطيبلريله مناظره ايتمكه امر ايدوب ثابت غالب اولدقده بنى تميمك شاعرلرى اقرع بن حابس قالقوب بوشعرى ديديكه (نظم) اتيناك كيما يعرف الناس فضلنا * اذا خالفونا عند ذكر المكارم * واناروس الناس من كل معشر * وان ليس فى ارض الحجاز كدارم (نثر) رسول عليه السلام دخى حسان بن ثابته جواب ويرديو بيوردقده حسان صاحب عرفان ديديكه (نظم) بنى دارم لا تفخروا ان فخركم * يعود وبالا عند ذكر المكارم * هبلتم علينا تفخرون وانتم * لنا خول ما بين قن وخادم (نثر) مرويدركه حضرت رسولك حداني يعنى بولده يورركن بحر رجز اوزره بعض اشعار معقوله ومشروعه بى دوه سورنلرك ايرله مسى صداسنده خوب آواز ايله تغنى ايدنلرى سابقا ذكر اولنان عبدالله بن رواحه دركه سفر عمرة القضاده رسول عليه السلام مكه يه كيرركن اوكارنجه يوريوب بوشعرى تكلم وترنم ايدرديكه (شعر) خلوا بنى الكفار عن سبيله * اليوم نضربكم على تنزيله * ضربا يزيل الهام عن مقيله * ويذهل الخليل عن خليله * ودخى عامر بن الاكوعدركه غزوهٔ خيبرده شهيد اولدى ودخى انجشه آدلو برسياه قول ايديكه سوزنالك صداسى وار ايدى * انس بن مالك ايدر براء بن مالك طائفهٔ رجاله انجشه نسايه حدا ايدردى (فصل در عدد جميع صحابهٔ كرام) استيعاب آدلو كتابده رجال وصبياندن ايمانله حضرت رسوله چوقيا آزدن مقارن اولنلردن وجمال شريف رسولى ايمانله بركره كورنلردن وزمان شريفلرنده طوغوب پدر ومادرى مسلمانلر اولان اوغلانجقلرك دعاء رسوله مظهر اولنلرندن ومز بور اوغلانجقلردن حضور شريفلرينه ايلدلوب نظر رسوله ودعالرينه مظهر اولنلردن ورجالدن حضرت رسولى كورميوب لكن غائبانه ايمان كتوروب مالارينك زكاتنى بيت المال مسلمين ايچون حضرت رسوله كوندرنلردن ايكى بيك يديوز يتمش عدداركك آدم اوچيوز سكسان برعدد طائفهٔ نسا اساميسى وكيفيتك تفصيلا وكيفيتك اجمالا احواللرى دخى يازلمشدر * مواهب لدنيه ده مذكوردركه حضرت رسولك ابتدا نبوتلرندن وفاتلرينه دك ايمانه كلنلر بحد وبحساب اولمغين عدد جميع اصحاب نامعلوم ايدوكى محل ارتياب دكلدر لكن بعض غزالرده ومجمعلرده جمع اولنلرك عددى معلوم اولوب رسول عليه السلام مكه فتحنه اون بيك نفر ايله وغزوهٔ تبوكه يتمش بيك ايله وحجة الوداعه طقسان بيك ايله كيدوب وفات ايتدكلرنده يوز يكرمى درت بيك عدد اصحابلرى حياتده موجود ايدى ديمشلر والله اعلم بحقيقة الحال وحقيقة المقال

(فائده) تاريخ الخلفاء سيوطيده جميع صحابه دن ياشده بيوك اولنلر همان ابو بكر ايله سهيل بن عمرو ابن البيضا ايدى ابو بكر ايسه حضرت رسول عليه السلام ولادتندن ايكى يل وبرقاچ آى صكره طوغمشدر پس جميع صحابه حضرت رسول عليه السلامدن ياشده كوچك اولمش اولورلر ديو مذكوردر لكن حضرت رسولك عملرى حمزه وعباس حضرت رسولدن اوچ درت ياش بيوك ايدكلرى وعميلرى اوغلى عبيدة بن الحارث اون ياش بيوك ايدوكى مقرر اولمغين جميع صحابه ياشده حضرت رسول عليه السلامدن كوچك ايدى ديمك محل نظردر مكركه اقرباء رسولدن ماعدا اولان اجنبى صحابه كوچك ايديلر ديمك اوله والله اعلم بالصواب (فصل در زمان انقراض صحابه) فواتح مسكيه ده امام واقديدن مرويدركه صحابهٔ كرامدن كوفه شهرنده آخر وفات ايدن عبدالله بن ابى اوفى دركه هجرتك سكسان التيسنده وفات ايتدى شامده آخر وفات ايدن عبدالله بن بسردركه هجرتك سكسان سكزنده وفات ايتدى مدينه ده آخر وفات ايدن سهل ابن سعد الساعديدركه هجرتك طقسان برنده يوز ياشنده وفات ايتدى بصره شهرنده آخر وفات ايدن خادم رسول عليه السلام اولان انس بن مالكدركه هجرتك طقسان برنده يا اوچنده وفات ايتدى مكه ده آخر وفات ايدن ابو الطفيل عامر بن واثلة الليثيدركه هجرتك يوزنجى يلنده وفات ايدوب باوفاق جميع علماء آفاق صحابهٔ كرامك آخر وفات ايدنى بو اولوب بوندن صكره جميع دنياده اصحاب رسولدن برفرد قالمدى شيخ ابو اسحاق شيرازى طبقات الفقهاسنده ايدر صحابه نك عصرى هجرتك طقساننده يوزى اراسنده منقرض اولدى * مواهب لدنيه ده مذكوردركه رسول عليه السلام وفاتلرندن برآى مقدم (على رأس مائة لا يبقى على وجه الارض ممن هو عليها اليوم احد) يعنى هجرتك يوزاونجى يلينك ابتداسنده حالا يريوزنده صاغ اولنلردن برفرد حياتده بولنمسه كركدر ديوب يوز ياشنده جمله صحابه نك منقرض اولملرينه اشارت ايتديلر (نظم) دائم ازحق سلام ورضوانش * باد بر اهل بيت ويارانش * اظهروا الدين بينوه لنا * ضاعف الله اجرهم حسنا

(باب ثالث وعشرون در امت رسول عليه الصلوة والسلام)

خصايص امت رسول عالى همت بيحد وغايتدر لكن مواهب لدنيه ده وخصايص الحبيبده ذكر مهماتله اكتفا اولنمغين انلرك اثرينه اقتفا اولنوب كتب تفاسير وحديث وغيريدن دخى نبذه لطيف واهم نسنه لر ضم اولندى * اولا معلوم اوله كه اشبو امت فخر عالم عند الله الملك الاكرم افضل امم عالم اولوب قرآنده (كنتم خير امة اخرجت للناس تأمرون بالمعروف وتنهون عن المنكر) ديو مدح اولنديلر لكن امام مجاهد بو آيتى بو يله تفسير ايتمشدركه (كنتم خير امة اخرجت للناس اذا كنتم على الشرائط المذكورة اى اذا تأمرون بالمعروف وتنهون عن المنكر) بعضلر ديمشلر كه اشبو مدحله مخاطب اولنلر خاصة صحابه در سائر امت بيله دكلدر (ديكر) ينه قرآنده بونلره خطابا (وكذلك جعلناكم امة وسطا لتكونوا شهداء على الناس) ديو بيورلمشدر يعنى سزى صلاح وعدالت اهلى برامت قيلدق تاكه سزدن مقدم كلان انبيا كندو امتلرينه تبليغ اوامر الهيه ايتدكلرينه يوم قيامتده شهود عدول اوله سز (ديكر) ثم اورثنا الكتاب الذين اصطفينا من عبادنا) آيتنده قول اصح اوزره الذيندن مراد امت محمد صلى الله عليه وسلمدر نتكيم تفسير واحدى وكوراتيده تفصيل وسائر تفاسيرده اجمال اولنمشدر (ديكر) مواهب لدنيه ده مرويدركه رسول عليه السلام اصحابنه (اتدرون اى الخلق افضل ايمانا) ديوب الملائكة ديدكلرنده رسول عليه السلام (وحق لهم بل غيرهم) ديوب اصحاب دخى انبيا عليهم السلامدر ديدكلرنده رسول عليه السلام (وحق لهم بل غيرهم) بيوروب بعده (افضل الخلق ايمانا قوم فى اصلاب الرجال يؤمنون بى ولا يرونى فهم افضل الخلق ايمانا) ديو بيوردى (ديكر) ينه مواهبده مذكوردركه برحديث شريفده ودخى (طوبى لمن رآنى وآمن بى وطوبى سبع مرات لمن لم يرنى وآمن بى) ديديلر (ديكر) ينه مواهبده مذكوردركه برحديثده دخى بيورمشلردركه (ان موسى لما نزلت عليه التورات وقرأها فوجد فيها ذكر هذه الامة فقال يا رب انى اجد فى الالواح امة هم الآخرون السابقون فاجعلها امتى قال تلك امة احمد قال يا رب انى اجد فى الالواح امة اناجيلهم فى صدورهم يقرؤنها ظاهرا فاجعلها امتى قال تلك امة احمد قال يا رب انى

اجد فی الالواح امة یأ کلون الفیء فاجعلها امتی قال تلك امة احمد قال یارب انی اجد فی الالواح امة یجعلون
الصدقة فی بطونهم یؤجرون علیها فاجعلها امتی قال تلك امة احمد قال یارب انی اجد فی الالواح امة اذا هم
احدهم بحسنة فلم یعملها کتبت له حسنة واحدة وان عملها کتبت له عشر حسنات فاجعلها امتی قال تلك
امة احمد قال یارب انی اجد فی الالواح امة اذا هم احدهم بسیئة فلم یعملها لم تکتب وان عملها کتبت سیئة واحدة
فاجعلها امتی قال تلك امة احمد قال یارب انی اجد فی الالواح امة یؤتون العلم بالاول والعلم بالاخر فیقتلون
المسیح الدجال فاجعلها امتی قال تلك امة احمد قال یارب فاجعلنی من امة احمد فاعطی عند ذلك خصلتین
قال یا موسی انی اصطفیتك علی الناس برسالاتی وبکلامی فخذ ما آتیتك وکن من الشاکرین قال وقد رضیت
یارب) بو حدیث شریفده امت محمدك اون فضیلت وخاصه لری بیان اولنمشدر (دیکر) بر حدیثده دخی
(قال موسی یارب فهل فی الامم اکرم علیك من امتی حتی ظللت علیهم الغمام وانزلت علیهم المن والسلوی فقال
الله سبحانه وتعالی یا موسی اما علمت ان فضل امة محمد علی سائر الامم کفضلی علی جمیع خلقی قال یارب فارنیهم
قال لن تراهم ولکن اسمع کلامهم فناداهم الله تعالی فاجابوا کلهم بصوت واحد لبیك اللهم لبیك وهم
فی اصلاب آبائهم وبطون امهاتهم فقال الله سبحانه وتعالی صلوتی علیکم ورحمتی سبقت غضبی وعفوی سبق
عذابی استجبت لکم قبل ان تسألونی فمن لقینی منکم یشهد ان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله غفرت له ذنوبه
فاراد ان یمن علی بذلك فقال وما کنت بجانب الطور اذ نادینا) دیوب بو حدیثه بر روایتده دخی (فقال موسی
یارب فاحسن اصوات امة محمد اسمعنی مرة اخری) دیو زیاده اولنمشدر (دیکر) بر حدیثده دخی
(اوحی الله الی موسی نبی بنی اسرائیل انه من لقینی وهو جاحد باحمد ادخلته النار قال یارب ومن احمد قال
ما خلقت خلقا اکرم علی منه کتبت اسمه مع اسمی فی العرش قبل ان اخلق السموات والارض ان الجنة
محرمة علی جمیع خلقی حتی یدخلها هو وامته قال ومن امته قال الحامدون یحمدون صعودا وهبوطا وعلی
کل حال یشدون اوساطهم ویطهرون اطرافهم صائمون بالنهار رهبان باللیل وادخلهم الجنة بشهادة ان لا اله
الا الله وان محمدا رسول الله قال اجعلنی نبی تلك الامة قال نبیها منها قال اجعلنی من امة ذلك النبی قال استقدمت
واستأخر ولکن سأجمع بینك وبینه فی دار الجلال) دیو بیورلوب بو حدیث شریفده دخی امت محمدك نیچه عدد
فضائلی بیان اولنمشدر (دیکر) توراتده وهب بن منبهدن روایت اولندیغی اوزره حق تعالی شعیا پیغمبره
وحی ایتدیکی کلام مفصلده بعد از وصف محمد علیه السلام امت محمد وصفنده بیورمشکه واجعل امته خیر امة
اخرجت للناس امرا بالمعروف ونهیا عن المنکر وتوحیدا لی وایمانا بی واخلاصا لی وتصدیقا لما جاءت به رسلی
وهم رعاة الشمس والقمر طوبی لتلك القلوب والوجوه والارواح التی اخلصت لی الهمهم التسبیح والتکبیر
والتحمید والتوحید فی مساجدهم ومجالسهم ومضاجعهم ومنقلبهم ومثواهم ویصفون فی المساجد کما یصف
الملائکة من حول العرش وهم اولیائی وانصاری انتقم بهم من اعدائی عبدة الاوثان یصلون لی قیاما وقعودا
ورکعا وسجدا ویخرجون من دیارهم واموالهم ابتغاء مرضاتی الوفا ویقاتلون فی سبیلی صفوفا اختم بکتابهم
الکتب وبشریعتهم الشرائع وبدینهم الادیان فمن ادرکهم ولم یؤمن بکتابهم ویدخل فی دینهم وشریعتهم
فلیس منی وهو منی بریء واجعلهم افضل الامم واجعلهم امة وسطا لیکونوا شهداء علی الناس واذا غضبوا
هللونی واذا تنازعوا سبحونی یطهرون الوجوه والاطراف ویشدون الثیاب الی الانصاف ویهللون علی التلال
والاشراف قربانهم دماؤهم واناجیلهم فی صدورهم رهبانا باللیل لیوثا بالنهار وطوبی لمن کان معهم وعلی
دینهم ومناهجهم وشریعتهم وذلك فضلی اوتیه من اشاء وانا ذو الفضل العظیم) بو خبرده دخی اوتوز مقداری
فضائل امت محمد ذکر اولنمشدر (دیکر) کتاب شرح تعرفده مذکوردرکه انجیلده امت محمد اوصافندن
بعضی بودرکه امة محمد حلماء رحماء علماء کانهم من الفقه انبیاء (دیکر) العلماء ورثة الانبیاء) مفهومنجه
علماء امت محمد اطف حقله علوم ظاهره وباطنه ده ورثة الانبیا اولدقلریدرکه بین الناس (علماء امتی کانبیاء
بنی اسرائیل) دیو مشهور اولان کلام معناسی صحیح اولوب لکن لفظی حدیث دکلدر دیو جمیع محدثین آفاق
اتفاق ایتمشلردر (دیکر) علماء امت محمد مسائل شرعیه ده اجتهاده قادر اولدقلریدرکه سائر امتدن اجتهاد
صدور ایتدیکی معلوم دکلدر دیمشلر (دیکر) قرآن عظیمك بالتمام حفظی امت محمدك نیجه لرینه آز زمانده

حاصل

حاصل اولوب سائر امتلرك کندو کتابلرین حفظ ایتمك میسر اولمامغین یوزنه باقوب اوقورلردی حتی جمله بنی
اسرائیل امتنده تورانی حفظ ایتمك همان انبیادن موسی ویوشع وعزیر وعیسی علیهم السلام مه نصیب
اولمشدر (دیکر) انبیاء سابقه دن هر قنغینك که معجزه سی امور ظاهره دن اوله امتنك ثوابی اقل اولوب
لکن بزم پیغمبریزك هر جنسدن بحد ولا یعد معجزاتی وارایکن ثوابلریز سائر امم ثوابلرندن اکثر واوفردر
دیمشلر (دیکر) امت محمده بعض اموره هم دنیوی ثواب ویریلور اثری دنیاده کوروب هم اخروی ثواب
ویریلوب اثرینی آخرتده کوررلر (دیکر) استغفارله کناهلری عفو اولنور (دیکر) امم سابقه یه اولان
عذابلر ایله معذب اولمیه جقلرینه وعده اولنوب استغفار ایتدکلرنجه مطلقا دنیوی عذابله معذب
اولمیه جقلرینه (وما کان الله معذبهم وهم یستغفرون) آیتیله بشارت اولنمشدر (دیکر) سائر امته
غزالرده کی اموال غنیمت اصلا حلال اولمامغین جمع ایدوب آتشه یقارلردی همان امت محمده حلال اولمشدر
(دیکر) یریوزینك پاك یرلری بونلره مسجد وطهور یعنی تیمم ایده جك ونماز قیله جق یر تعیین اولنوب سائر امتلره
اولا تیمم جائز اولمیوب ثانیا کلیسالرندن وپیغمبرلری نماز قیلدیغی یردن غیری یرده نماز قیلمق جائز دکلدی حتی
بنی اسرائیل ایچون صحرای تیهده امر حقله موسی پیغمبر قبة الزمان آدلو بر عظیم چادر یاپدیروب کوچدکده
دوشیریلوب قوندقجه قورارلردی تکیم بو قاروده باب احوال موسی علیه السلامده تفصیل اولنمشدر
(دیکر) وامت محمدك جمله خصایص وفضائللرینك بعضی اذان واقامتدر (دیکر) ونمازه تکبیر ایله
باشلامقدر (دیکر) ونمازده وسائر یرلرده بسم الله الرحمن الرحیم دیمکدر سائر امتلره بسمله اوقومق
ویرلمامشدی دیمشلر (دیکر) آمین دیمك دخی اویله در (دیکر) نماز آخرنده ومسلمانلر بربرلرینی کوردکجه
وحین ملاقاتده سلام ویرمك دخی اویله درحتی بر حدیث شریفده (ما حسدتنا الیهود علی شیء ما حسدتنا
علی السلام والتأمین) بیورلمشدر (دیکر) واشبو بش وقت نمازدر (دیکر) یاتسو نمازی که سائر امتلر
انی اصلا قلمامشلردر (دیکر) ملائکه صفلری کبی نمازده صفلر باغلیوب طورمق (دیکر) بعضلرنجه
نمازی جماعتله قیلمق (دیکر) ارکان وافعال صلواتدن نیجه نسنه لر دخی خصایص امت محمددندر دیمشلر
(دیکر) یوم جمعه که رسول علیه السلام (نحن الآخرون السابقون یوم القیامة بیدانهم اوتوا الکتاب
من قبلنا ثم هذا یومهم الذی فرض الله علیهم فاختلفوا فیه فهدانا الله له فالناس لنا فیه تبع الیهود غدا
والنصاری بعد غد) بیورمشدر یوم جمعه نك عظیم فضائلی اولوب جمله دن بعضی بودرکه کیجه سنده
وکوندزنده وفات ایدنه عذاب قبر اولمز وجمعه کوننده التیوز بیك عاصی یه رحمت اولور نتکیم رسول اکرم
صلی الله علیه وسلم (ان الله تعالی فی کل جمعة ستمائة الف عتیق یعتقهم من النار کلهم قد استوجبوا النار)
دیو بیورمشدر (دیکر) یوم جمعه ده مخفی اولان ساعت قبول دعا کهانك تعیینی خصوصنده بعض اخبار
وآثار مفهومنجه اوتوزدن زیاده قول اولوب کتاب اشباه ونظائرده الدعوة المستجابة یوم الجمعة فی وقت العصر
عندنا علی قول عامة مشایخنا دیومذکوردر (دیکر) ماه رمضانك اول کیجه سنده حق تعالی امت
محمده نظر ایدوب نظر ایتدیکنه ایسه اصلا عذاب ایتمامك مقرردر دیو مواهب لدنیه ده محرردر (دیکر)
صائملرك اغزلری یاسنك رایحه سی عندالله مسکدن اطیب یعنی ثواب بی حسابه سببدر (دیکر) رمضانك
هر کوننده وکیجه سنده ملائکه انلره مغفرت ایچون دعا ایدرلر وافطارلری زماننه دك دریاده بالقلر دخی انلر
ایچون استغفار ایدرلر (دیکر) ورمضانده تعجیل افطارده وتأخیر سحور وطلوع فجر صادقه دك اباحت
اکل وشرب وجماعکه سائر امتلره بلدزلر کورونجه تأخیر افطار وبعد النوم ترك اکل وشرب وجماع فرض ایدی
(دیکر) لیلة القدردرکه سائر امتلره ویرلمامشدر (دیکر) رمضانك آخر کیجه سنده جمله صائملره مغفرت
اولور (دیکر) صوم یوم عاشورا سنت حضرت موسی اولمغین بر ییللق صغائر کناهلرك کفارتی اولوب صوم
یوم عرفه ذی الحجه سنت حضرت رسول اکرم اولمغین ایکی ییللق صغائر کناهلرك کفارتی اولوب نتکیم (ان صوم
عاشوراء یکفر سنة وان صوم یوم عرفة یکفر سنتین) حدیثی بو خصوصه دلیلدر (دیکر) خصایص امت
محمدك بری دخی عید اضحی در یعنی قربان بیرامیدر (دیکر) بو غازلنان قربانك اتی یمك حلال اولدیغیدرکه
سائر امتلره حرام اولوب برکیمسنه نك قربانی قبول اولورسه کوکدن آتش کلوب قربانی یاقوب کیدوب قبول

اولمازسه كوكدن آتش كلوب مكينى يانه انلوب ضايع اولوردى (ديكر) بركسنه كندو اضحيه سنك ثلثانى يمك جائز اولوب تصدقا يتمش يرينه كچدوكيدر (ديكر) وبوامت ثياب اهل جنت الوانده حلال وجهله بعض فاخر لباسلر كيرلر (ديكر) غزالرينه ملائكهٔ كرام حاضر اولورلر (ديكر) همان انجق انبيانك كندولرينه فرض اولان وضوء وغسل عن الجنابه وحج وغزا بو امته فرض اولدى (ديكر) انبيايه ويريلان نوافل بونلره دخى ويرلدى (ديكر) حضرت موسى امتنك بعضلرى حقنده قرآنده (ومن قوم موسى امة يهدون بالحق وبه يعدلون) بيوريلوب اكن جميع امت محمد حقنده (وممن خلقنا امة يهدون بالحق وبه يعدلون) بيورلمشدر ديمشلر (ديكر) قبل الطعام غسل يد سنت موسى اولمغين برثواب بعد الطعام غسل يد سنت رسول عليه السلام اولمغين ايكى ثواب واردر ديمشلر (ديكر) بو امتك هر برينه دردر خاتون نكاحلمق (ديكر) وكندو ملتلرندن اولميان كفار اهل كتاب طائفه سندن نكاحلمق (ديكر) وجاريه نكاحلمق (ديكر) وحائض اولان خاتونله جماعدن غيرى طريقله اختلاط ايتمكدركه سائر امتلره حيض كورمش خاتونلر ايله براوطه ده ياتمق حرام ايدى (ديكر) وجماع خصوصى وجه مشروع اوزره اولمجق هركشى ايستديكى طريقله جماع ايتمك كه سائر امتلره همان بردرلو طريقله جماع ايتمك جائز ايدى (ديكر) مقتوللك ولیلرى قصاص ايتدرمك ايله ديت المق اراسنده مخير اولدقلريكه سائر امده ديت المق جائز اولميوب البته قصاص لازم ايدى (ديكر) بوامته كشف عورت حرام اولمشدر (ديكر) اسمى ام الخبائث وانواع مفاسده باعث اولان خمر مستحق الحجر بوامته حرام اولديغيدر (ديكر) تصوير دخى حرام اولديغيدر (ديكر) وبوامتك جميع امم سابقه يه امر اولنان تكاليف شاقهٔ كثيره دن لطف حق ايله معاف اولدقلريدركه بوخصوص تفصيل عظيمه محتاج اولوب امت بنى اسرائيلك نه مقوله مشكل تكليفلرى وار ايدوكى جلد ثانى اواخرنده امت بنى اسرائيل احوالنده كله جكدر نظر اولنه (ديكر) وامم سابقه يه حرام اولان امور كثيره يى حق تعالى لطفندن وكرمندن بونلره حلال ايتدوكيدركه تفصيل عظيمه محتاج اولوب كتب فقه وحديثده وتواريخده جابجا مناسبت اوزره يازلمشدر (ديكر) وماجعل عليكم فى الدين من حرج) آيتى مفهومنجه شرع محمديده خصوصا مذهب امام اعظمده عبادات ومعاملاتده نيجه رخصتلر وتوسعه لر واردركه تفصيلى كتب فقه مطالعه سنه محتاجدر * كعب الاحبار ايدركه (اعطى الله هذه الامة ثلاثا لم يعطهن الا الانبياء جعلهم شهداء على الناس وماجعل عليهم فى الدين من حرج وقال ادعونى استجب لكم) (ديكر) وجهلهٔ امتدن (ان الله رفع عن امتى الخطأ والنسيان وما استكرهوا عليه) حديثى مفهومنجه سهو وخطا ونسيانله وظالملرك جبر واكراهله ايتدردكلرى امور ايله مؤاخذه يى حق تعالى كندو لطفيله دنيا وآخرتده بونلردن رفع ايتدى بنى اسرائيل امتنك كناه ايشلدكجه معجل بالعقوبه اولدقلرى اشاغيده امت بنى اسرائيلده كورونظر اولنه (ديكر) (ان الله تجاوز لامتى عما حدثت به انفسها مالم يتكلم او يعمل به) حديثى ايله (اذاهم عبدى بسيئة فلا تكتبوها وان عملها فاكتبوها سيئة واذاهم بحسنة فلم يعملها فاكتبوها حسنة وان عملها فاكتبوها عشرا) حديث قدسى مفهومنجه خاصة همان بو امتدن حديث نفس يعنى عملا يا اعتقادا شرعه مخالف برنسنه يى كشى قلبندن كندو نفسيله سويلشوب شويله ايده يم ياشويله ايتميه يم ديو فكر وخاطر وملاحظه ايتمك عفو اولنمشدر * مشارقك ابن ملك شرحنده اولان تحقيق لطيفك تحصيلى بودركه اصلده حديث نفس اوچ قسمدر برى ضروريدركه انسانك خاطرينه بلاقصد فجأة خطور ايدوب لكن قبل عقد العزيمه ازاله اولنور بومقوله دن احتراز ممكن اولمامغين امم ماضيه دن دخى معفو ايدى * ايكنجى اختياريدركه قصد ايله خطور ايدوب لكن قبل عقد العزيمه ينه ازاله اولنور بومقوله لردن فى الجمله احتراز ممكن اولمغين امم ماضيه يه سيئه يازيلوب لكن نوعا حرج ومشقتدن خالى اولمامغين خاصة امت محمددن عفو اولنان بوقسمدر * اوچنجى عزيمت ديدكلرى توطين نفسدركه كبار صحابه وعلمادن نيجه لر بوامتدن بوقسم دخى معفودردوب لكن جمهور علما (وان تبدوا مافى انفسكم او تخفوه يحاسبكم به الله فيغفر لمن يشاء ويعذب من يشاء) آيتيله (لايؤاخذكم الله باللغو فى ايمانكم ولكن يؤاخذكم بما كسبت قلوبكم) آيتيله (ان الذين يحبون ان تشيع الفاحشة فى الذين آمنوا لهم عذاب اليم) آيتيله (ان بعض الظن اثم) آيتيله وحسد وكبر وبغض كبى مجرد نيته متعلق اولان صفات ذميمه نك

حرمتنده

حرمتنده اجماع جميع سلف وخلاف ايله استدلال ايدوب بوقسم معفو دكلدر حتى بركسنه بركناه ايشلمكه قلبندن عزم وقصد ايدوب بعده خوف اللهدن غيرى برمانع دنيوى سببيله ايشلمسه مجرد عزيمى بركناه يازيلوب بعده انى ايشلرسه بركناه دخى يازيلور اما انى ايشلمديكى همان مجرد الله تعالى خوفندن ايسه برثواب يازيلور (عصمنا الله تعالى من المعاصى ويرحمنا يوم يؤخذ فيه بالاقدام والنواصى) (ديكر) بوامتك شريعتلرى اعدل وافضل واكمل جميع شرايع امم سابقه در * مثلا شريعت موسى عليه السلام قهر وجلال ايديكه ايچنده تكاليف شاقه وار ايدى * شريعت عيسى عليه السلام شريعت رفق وجمال اولوب انده اصلا مقاتله ومحاربه امر اولنميوب حتى انجيلده (من لطمك على خدك الايمن فادر له خدك الايسر ومن نازعك ثوبك فاعطه رداءك ومن سخرك ميلا فامش معه ميلين) ديمشدر اما رهبانيت رهبانلرك بدعت سيئه سى اولوب انجيلده اوقوله نسنه يوغيدى (ورهبانية ابتدعوها) آيتى بوكا دليلدر ديمشلر (ديكر) سألت ربى ان لا تجمع امتى على الضلالة فاعطانيها) حديثى مفهومنجه خيار امت محمد برامر نامعقوله اتفاق ايتمكدن معصوملردر (ديكر) اجماع واتفاقلرى حجت وامر دينده اجتهاده بناء اختلافلرى سبب رحمت اولوب سائر امملك اختلافلرى سبب عذاب اولوردى بوبابده مشهور اولان (اختلاف امتى رحمة) كلامى حديث ضعيفدر ديمشلر (ديكر) مرض طاعون بونلره شهادت ورحمت اولوب سائر امه عذاب وعقوبت ايدى (ديكر) من اثنيتم عليه خيرا وجبت له الجنة ومن اثنيتم عليه شرا وجبت له النار انتم شهداء الله فى الارض انتم شهداء الله فى الارض) حديث صحيحى مفهومنجه ايكى مؤمن برمؤمنك حقنده شهادت ايتسه لر اومؤمنه جنت واجب اولور مستحق دكل ايكن مجرد بوشهادت سببيله محض لطف حقله البته اهل جنت اولور سائر امدن يوز بيك كمسنه شهادت ايتسه لر مفيد دكلدى * امام نووى ايدر بوحديثك معناسنده صحيح بودركه برمؤمن برميتك حقنده ثنا ايتمكى حق تعالى مسلمانلره الهام ايلمك اهل جنتدن اولديغنه دليلدر بويله اولمسه ثنانك نفعى اولمزدى رسول عليه السلام ايسه مسلمانلرك ثنالرينه نفع اثبات ايتمشدر بومعنايه شاهددركه برميته صحابه ثنا ايتدكلرنده جبرائيل عليه السلام كلوب (يامحمد ان صاحبكم ليس كما تقولون انه كان يعلن كذا ويسر كذا ولكن الله تعالى صدقكم فيما تقولون وغفر له مالا تعلمون) ديدى اما شره ثنادة (وجبت له النار) بيوردقلرى تهديده محمولدر يعنى ثنا بالشر ايله اهل ناردن اولمسى مقطوع دكلدر زيرا جائزدركه حق تعالى مؤمن عاصى يه عفو ورحمت ايليه (غفر الله ذنوبنا وستر عيوبنا وكشف بفضله كروبنا (ديكر) ادعونى استجب لكم) آيتى ودخى (واذا سألك عبادى عنى فانى قريب اجيب دعوة الداع اذا دعان فليستجيبوا لى وليؤمنوا بى لعلهم يرشدون) آيتى مفهومنجه اشبو امتك دعالرى قبول ايدركه هر مؤمنك شرعه مخالف اولميان دعاسى وعد حقله البته مستجاب اولور نهايت كيمى مراده تيز كيمى كيج واصل اولوب كيمنك دخى مرادى دنياده حاصل اولميوب اكن دعاسى البته ضايع اولميوب كيمنه كلمه جك بعض بلالر انكله دفع اولوب كيمنك آخرتنه قالوب يا مغفرتنه يا جنته دخولنه يا رفع درجاتنه سبب اولور والحاصل ضايع اولماز ديمشلر * محرر سطور اولان عبد پرقصور ايدر محصلى باى طريق كان دعاء اهل ايمان بالكليه ضايع اولميوب يا دنياده يا آخرتده البته نافع اولور تكميل (مامن مسلم يدعو الله عز وجل بدعوة ليس فيها اثم ولا قطيعة رحم الا اعطاه الله بها احدى ثلاث خصال اما ان يعجل له دعوته واما ان يؤخرها له فى الاخرة واما ان يصرف عنه السوء مثلها) حديثى بوكا شهادت ايدر اكن (يستجاب لاحدكم مالم يعجل يقول دعوت فلم يستجب لى) حديثى مفهومنجه دعا ايتدم قبول اولمادى ديين كمسنه نك دعاسى عجله ايتديكى ايچون قبول اولمامق مقرر اولمغين عجله ايتميوب لطف حقه متوكل اولمق كركدر بلكه (انتظار الفرج عبادة) حديثى مفهومنجه انتظار لطف پروردكار بشقه برثواب سعادت آثاردر دعاسى قبول اولمز ديو بالكليه مأيوس اولمق ايسه وبال عظيم بلكه محض كفر مستوجب الجحيمدر نعوذ بالله من ذلك (ديكر) واشبو امت عالى همت سائر امملدن عملده اقل وعمرده اقصر اكن فضل حقله ثوابده اكثردرلر (ديكر) علوم اولين وآخرين بونلره ويرلمشدر (ديكر) بونلره جناب حقدن هر نعمت وخير وكمال ومنفعت وجميع اشيانك خزائنى فتح وكشف اولنمشدر بوخصوص حقيقتده جميع خصايص وفضائلى جامع وشامل برمعناى رعناى واسع وعلم كاملدر (ديكر) جميع امم عالمدن مؤخر اولمغله سائرلر بونلرك يانده رسواى اولوب بونلرك عيوب وذنوبى

سائرلردن مخفی ومستوردر (دیکر) روایت واسناد یعنی بو کلامی فلان فلاندن اودخی فلاندن نقل ایلدی
دیوب مثلا حضرت رسوله دك جمیع راویلرنی ذکر ایتمك بو امتك فضائل وخصایصندن اولوب قرآن واحادیث
واحکام دین اسلام زائل وخلل کلمکدن انکله محفوظدر (لولا الاسناد لقال کل احد ماشاء) کلام کبار علمادر
سائرامتلرده بو معنی اولمیوب همان کتب وصحفه اعتماد ایتدکاری ایچون اکثرلری تبدیل وتغییر اولوب صکره
کتبلر صحیحی سقیمدن تمییز ایده مزلردی (دیکر) اشبو امتك انواع علومده شریف ولطیف کتابلر تألیف
ایتدکلری یکه سائرامه میسر اولمامشدر زیرا تنوع علوم امت محمده سبب قرآن عظیم واحادیث رسول ولسان
عربینك علوم کثیره یه مجمع ومنبع اولدیغیدر بو معنالر سائرامك کتابلرنده وکلمات انبیالرنده خصوصا السنالرنده
اصلا یوغیدی (دیکر) علم انساب وعلم اعرابدرکه بعض سلف کرام (ان الله خص هذه الامة بثلاث
لم یعطها من قبلها الاسناد والانساب والاعراب) دیمشدر (دیکر) واشبو امت انواع عبادات واجناس
حالاتده جناب حقی ذکر وفکر وشکر ایدوب تحمید وتسبیح وتکبیر وتهلیل ایدرلر سائرامتلر چاق بویله دکللردی
(دیکر) برنسنه یه عزیمت ایتدکلرنده ان شاء الله دیرلر (دیکر) غضبلری حالنده لا اله الا الله دیرلر
(دیکر) نزاع وخصومتلری حالنده وتعجبلری حالنده سبحان الله دیرلر (دیکر) حیرت واضطرابلری
حالنده لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم دیرلر (دیکر) زمان خوفلرنده واصابت شدت ومحنتده
(حسبی الله ونعم الوکیل) دیرلر (دیکر) مصیبتلری وبلا ومحنتلری حالنده (انا لله وانا الیه راجعون)
دیرلر بو جمله دن سائرامتلر بالکلیه غافل اولدیلر حتی مصیبتده انا لله دیمك انبیایه دخی ویرلمدی حتی
حضرت یوسفدن یعقوب علیه السلام (یا اسفی علی یوسف) دیدیکی بوکا دلیلدر دیمشلردر (دیکر) بو امتك
اهل مصیبتلرینه (انا لله وانا الیه راجعون) دیمك ایله ثواب بیحساب ویرلدیکیدرکه (وبشر الصابرین الذین
اذا اصابتهم مصیبة قالوا انا لله وانا الیه راجعون اولئك علیهم صلوات من ربهم ورحمة واولئك هم المهتدون)
آیتی دلالت ایدر (دیکر) علما دیمشلرکه استرجاع ایتمك یعنی (انا لله وانا الیه راجعون) دیمك همان موت
مصیبتنه مخصوص دکلدر فرضا برکسنه نك نعلینی طاسمه‌سی قیرلسه استرجاع ایتمك کرکدر تاکه ثواب عظیم
تحصیل ایده بو مرتبه رخصت ونعمت ورحمت سائرامته میسر اولمدیغی مقرردر (دیکر) بو امت ایچون
حیوانات بر وبحرك نیجه‌لری دائما استغفار ایدرلر دیمشلردر حملهٔ عرش وسائرملائکه دخی قرآنده بیورلدیغی
اوزره مؤمنین ایچون دائما شفاعت وطلب مغفرت ایدرلر لکن خصوص منصوص امت محمده مخصوص
دکلدر ظن ایدرم والله اعلم (دیکر) اشبو امتك عمللری هرکون حضرت رسول علیه السلامه صاحبلرینك
اسم ورسملریله تفصیل اوزره عرض اولنوب خیر کوردکده شکر ایدوب شر کوردکده بونلر ایچون استغفار
یعنی طلب مغفرت پروردکار ایدر * صلی الله وسلم علیه ولا تجعلنا کثیرا لدیه انه العفو الرحیم الجواد الکریم
الهادی الی الصراط المستقیم (دیکر) حق تعالی بو امته کندو اسماء شریفه‌سندن مؤمن اسمی قومشدر
(دیکر) وبونلره قرآن عظیمده خطاب ایتدکده محض لطف وانعامندن اعظام واکرام ایله ایدوب (یا ایها الذین
آمنوا) دیو بیوروب کتب سابقه ده سائرامتلره خطاب ایتدکده (یا ایها المساکین) دیو بیورردی اشبو
ایکی درلو خطاب ارasında تفاوت فاحش واردر دیمشلر * شتان ما بین الثریا والثری (دیکر) واشبو
امت ایچنده ملائکه کبی همان مجرد تسبیح حقله اکتفا عن الطعام ایتمشلر واردر دیمشلر (دیکر) وخضر
والیاس وعیسی علیهم السلام امت محمد صلی الله علیه وسلمدن اولوب سائرامتلرك برنده انبیادن برفرد داخل
دکلدی (دیکر) وبونلرك ایچلرنده حضرت مهدی کلسه کرکدرکه حضرت عیسایه امام اولسه کرکدر
(دیکر) لا تزال طائفة من امتی ظاهرین علی الحق حتی تقوم الساعة) حدیثی (لا تزال من امتی امة قائمة
بامر الله لا یضرهم من خذلهم ولا من خالفهم حتی یأتی امر الله وهم ظاهرون) حدیثی مفهوملرنجه یوم
قیامته قریب انقراض مؤمنینه دك امت محمد ایچنده هروجهله نصرت دین اسلامه بذل مجهود ایدر برقوم
محمود البته موجود اولوب اصلا معدوم ومفقود اولمزلر (دیکر) وایچلرنده اقطاب واوتاد ونجبا وبدلا یعنی
ابدال واردرکه (الابدال اربعون رجلا واربعون امرأة کلما مات رجل ابدل الله رجلا مکانه واذا ماتت امرأة
ابدل الله مکانها امرأة) حدیثی (ان تخلو الارض عن اربعین رجلا مثل خلیل الرحمن علیه السلام فبهم یسقون

وبهم ینصرون ما مات منهم احد الا ابدل الله مکانه آخر) حدیثی (البدلاء اربعون اثنان وعشرون بالشام
وثمانیة عشر بالعراق کلما مات منهم احد ابدل الله مکانه آخر فاذا جاء الامر قبضوا کلهم فعند ذلك تقوم
الساعة) حدیثی (لا یزال فی هذه الامة ثلاثون مثل ابراهیم خلیل الرحمن کلما مات احد ابدل الله مکانه رجلا
بهم تقوم الارض وبهم یمطرون وبهم ینصرون) حدیثی (خیار امتی فی کل قرن خمسمائة والابدال اربعون
فلا الخمسمائة ینقصون ولا الاربعون کلما مات رجل ابدل الله مکانه آخر یعفون عمن ظلمهم ویحسنون
الی من اساء الیهم ویتواصلون فیما آتاهم الله عز وجل) حدیثی (لا یزال اربعون رجلا من امتی قلوبهم علی قلب
ابراهیم یدفع الله بهم عن اهل الارض یقال لهم الابدال انهم لم یدرکوها بصلوة ولا بصوم ولا بصدقة قیل فبم
ادرکوها یا رسول الله قال بالسخاء والنصیحة للمسلمین) حدیثی (ثلاث من کن فیه فهو من الابدال الرضاء
بالقضاء والصبر عن المحارم والغضب لله) حدیثی (علامة الابدال انهم لا یلعنون شیأ ابدا) حدیثی وارد
اولمشدر * شیخ معروف کرخی ایدر (من قال فی کل یوم عشر مرات اللهم اصلح امة محمد اللهم فرج عن امة محمد
اللهم ارحم امة محمد کتب من الابدال) بعضلر دیمشلرکه ابدالك علامتی بودرکه اولادی اولماز قدماء مشایخ
کرامدن ابو بکر کتانی ایدر نقبا اوچیوز کسنه درکه مغربده نجبا یتمش کسنه درکه مصرده بدلا قرق کسنه درکه
شامده ساکن اولورلر * اخیار یدی کسنه درکه وجه ارضده سیاحت ایدرلر * عمد درت کسنه درکه دنیانك
درت کوشه‌سنده اولورلر * غوث برکسنه درکه مکه‌ده ساکن اولور امور عامه‌دن برحاجت عارض اولسه ابتدا
نقبا صکره نجبا صکره ابدال صکره اخیار صکره عمد ابتهال ایدوب یعنی حضرت حقه دعا وتضرع ایدوب
حاصل اولورسه فبها والا غوث ابتهال ایدوب دعاسی دخی تمام اولمدین اجابت دعوت حاصل اولور (دیکر)
امت محمد فضائلندن بری دخی بودرکه اعداء دین مبین اولان دجال عجال لعین ایله بی تردد ومجانبه محاربه
ومضاربه ایدرلر (دیکر) امت محمده بعد الوفات آخر کسنه نك بونلر ایچون خیره سعیندن بونلره نفع وثواب
حاصل اولوب سائرامتلره همان انجق کندو حیاتلرنده کی کندو سعیلری نافع اولوردی (وان لیس للانسان
الا ما سعی) آیتی اون وجهله تاویل اولنمغین بو معنی اکا مخالف دکلدر دیمشلر (دیکر) امتی امة مرحومة
تدخل قبورها بذنوبها وتخرج من قبورها الا ذنوب علیها تمحص عنها باستغفار المؤمنین لها) حدیثی مفهومنجه
امت محمد قبرلرینه کناهله کیروب استغفار مؤمنین سببیله کناهسز چقارلر (دیکر) یوم قیامتده قبورلرندن
جمله امتلردن اول قالقسه‌لر کرکدر (دیکر) محشرده اعضاء وضولری مانند مهر تابان لمعان ایتمکین (الغر
المحجلون) دیو ندا اولنورلر نتکیم حدیثده (ان امتی یدعون یوم القیامة غرا محجلین من اثر الوضوء فمن استطاع
منکم ان یطیل غرته فلیفعل) دیو بیورلمشدر (دیکر) ینه محشرده جمله امتلر طوردقلری یره ناظر
وحواله غایتده یوکسك برمکان عالیده طورسه‌لر کرکدر نتکیم حدیثده (انا وامتی علی کوم مشرفین علی الخلائق
ما من الناس احد الا ود انه منا وما من نبی کذبه قومه الا ونحن نشهد انه بلغ رسالة ربه) بیورلمشدر (دیکر)
ظل عرشده طورمقده وفصل قضا خصوصنده وصراطدن مرورده وسائرامورده جمیع امم ماضیه‌دن محض
لطف حق ایله اسبق اولورلر بو جمله حقیقتده بی حد فضائل وخصایص عظیمه‌دن عبارتدر (دیکر) محشرده
اعمال وزن اولندقده بونلرك میزانلری دخی سائرامم‌دن اثقل وثوابلری ازید واکمل اولور (دیکر) هرامتك
کافرلری کندولره پیغمبر کلوب دعوت دین وتبلیغ امر رب العالمین ایتدوکنی انکار ایتدکلرنده انبیانك تبلیغ
رسالتلرینه بونلر شهادت ایتمکین شهود عدول اولمشلردر نتکیم قرآنده (وکذلك جعلناکم امة وسطا لتکونوا
شهداء علی الناس) بیورلمشدر (دیکر) محشرده اعمال صالحه‌لرینك نوری یانلرنجه بیله یوریسه کرکدر
(یوم تری المؤمنین والمؤمنات یسعی نورهم بین ایدیهم وبایمانهم) آیتی بوکا دلیلدر تفسیر واحدیده اشبو نورك
صاحبی یانجه یوریسی صراطدن مرور زماننده درکه جنته قولاغوز اولور * قتاده ایدر ان المؤمن یضیء له نوره
کما بین عدن الی صنعاء ودون ذلك حتی ان من المؤمنین من لا یضیء له نوره الا موضع قدمیه) ابن مسعود ایدر
(یؤتون نورهم علی قدر اعمالهم منهم من نوره مثل الجبل وادناهم نورا من نوره علی ابهامه یطفأ مرة ویضیء
اخری) دینوب * رساله خصایص الحبیبه‌ده مذکوردرکه قیامتده امت محمددن هربرینك انبیانك اولدیغی کبی
ایکیشر نورلری اولوب سائرامتلرك همان برر نورلری اولسه کرکدر (دیکر) سابقنا سابق ومقتصدنا ناج

وظالمنا مغفورله) حديثى مفهومنجه خاصة امت محمدك سابق يعنى حسناتى سيأته غالب اولانى سابق يعنى
بلاحساب ولاعذاب اهل جنته لاحق مقتصدى يعنى حسنات وسيأتى برابر اولانى جهنمدن ناجى وآزاد
ظالمى يعنى سيأتى حسناته غالب اولان ظالم لنفسه مغفورله ودلشاد درديمشلر (ثم اورثنا الكتاب الذين
اصطفينا من عبادنا فمنهم ظالم لنفسه ومنهم مقتصد ومنهم سابق بالخيرات باذن الله ذلك هو الفضل الكبير جنات
عدن يدخلونها يحلون فيها من اساور من ذهب ولؤلؤا ولباسهم فيها حرير) آيتنك معناسنده تفسيرا حديده
رسول عليه السلام (كلهم من هذه الامة) بيورمشدر ديو * سنن ترمذيده مرويدركه رسول عليه السلام
بوآيتى اوقودقده (هؤلاء كلهم بمنزلة واحدة وكلهم من اهل الجنة) بيورمشلر تفسير قاضيده مرويدركه رسول
عليه السلام (اما الذين سبقوا فاولئك يدخلون الجنة بغير حساب واما الذين اقتصدوا فاولئك يحاسبون
حسابا يسيرا واما الذين ظلموا انفسهم فاولئك يحاسبون فى طول المحشر ثم يتلقاهم الله برحمته) بيورمشدر
(ديكر) سنن ابى داووده مرويدركه رسول عليه السلام (امتى هذه امة مرحومة ليس عليها عذاب فى الآخرة
انما عذابها فى الدنيا الفتن والزلازل والقتل والبلايا) بيورمشدر * رسالهٔ خصايص الحبيبده مذكوردركه اشبو
امته دنياده وبرزخده يعنى قبرده عذابلرى تعجيل اولندى تاكه يوم قيامتده محشره كناهسزواره لر * معجم اوسط
امام طبرانيده حضرت ابو بكردن مرويدركه رسول عليه السلام (انما حر جهنم على امتى كحر الحمام) بيورروب
مسند فردوسده ابو هريره دن مرويدركه رسول عليه السلام اذا ادخل الله الموحدين النار اماتهم فيها
فاذا اراد ان يخرجهم منها امسهم الم العذاب تلك الساعة) بيورمشدر (ديكر) سائر امتلرى حق تعالى
آشكاره محاسبه ايدوب انلرك عاصيلرى محشرده اولان نيجه يوز بيك الاى اوزناسنده رسواى اولوب اما امت
محمدى كيزلو حساب ايدوب كندو بيغمبرلرندن اوتانمسونلرديو انى دخى آكاه ايتمز * صحيحنده مرويدركه رسول
عليه السلام (ان الله يدنى المؤمن فيضع عليه كنفه ويستره ويقول اتعرف ذنب كذا اتعرف ذنب كذا فيقول نعم
اى ربى حتى اذا قرره بذنوبه ورأى فى نفسه انه هلك قال سترتها عليك فى الدنيا وانا اغفرها لك اليوم فيعطى كتاب
حسناته واما الكافرون والمنافقون فيقول الاشهاد هؤلاء الذين كذبوا على ربهم الا لعنة الله على الظالمين)
بيورمشدر ستر الله عيوبنا وغفر بفضله ذنوبنا (ديكر) واشبو امت جنته سائر امتلردن اول كيررلر
تتكيم حديثده حرمت الجنة على الانبياء حتى ادخلها وحرمت على الامم حتى تدخلها امتى) بيورلمشدر
(ديكر) اعطيت سبعين الفا من امتى يدخلون الجنة بغير حساب وجوههم كالقمر ليلة البدر قلوبهم على قلب
رجل واحد واستزدت ربى عز وجل فزادنى مع كل واحد سبعين الفا) حديثى فحواسنجه بو امتدن جنته حساب
وعذابسز كيرنلر يتمش بيك كمسنه دركه هر بريله يتمش بيك كمسنه كيرسلر كركدر بو جملهنك عددى يدى بيك
كره يوز بيك اولوب يدى يوز بيك آت يوكى عثمانى اقچه عددى قدر اولور (محرره) الهى ذات پاككه غرقيچون *
حبيبك فخر عالم حرمتيچون * بزى اول زمره يه الحاق ايله * محيط رحمته اغراق ايله (ديكر) انتم ثلث اهل
الجنة انتم نصف اهل الجنة انتم ثلثا اهل الجنة) حديثى (اهل الجنة عشرون ومائة صف انتم منها ثمانون) حديثى
اوزره با محض فضل ربانى امت محمد جميع اهل جنتك ثلثانى اولسه لر كركدر (ديكر) خصايص الحبيبده
قيامتده اولاد امت محمديدر ومادرلرى يا نجه بيله كزرلر ديو تفاسيرده (والذين آمنوا واتبعتهم ذريتهم بايمان
الحقنا بهم ذريتهم وما التناهم من عملهم من شئ) آيتنده ديمشلردركه مؤمنينك اولاد كبار وصغارى جنتده
پدر ومادرلرى درجه لرينه لايق دكللر كن اولاد كبارلرى كندو ايمان مستقللريله صغارلرى (الولد يتبع خير الابوين
دينا) حديثى اوزره پدر ومادرلرينك ايمان كاملرينه تبعية ياخود صغارلك كندو ايمانلرى اعتباريله مؤمنينك
اولادلرى يانلرنده بيله جه اولملغله لذت وصفالرى زياده اولمق ايچون مجرد مؤمنينه كرامة اولادلرين دخى آنلرك
درجه لرينه الحاق ايدرمع هذا نو ابلرندن ذره قدر نقص اولنميوب همان اولاده محض لطف خدا اولمش اولور
رسول عليه السلام (ان الله يرفع ذرية المؤمن فى درجته وان كانوا دونه لتقر بهم عينه) ديوب بكن آيتى
اوقومشلر * تفسير كورانيده اشبو ذكر اولنان ذريت احوالى بدر اما اصولك درجه لرى فروعندن ادنى اولورسه
نيجه اولوردينورسه جواب بودركه كثرت حقوق واستحقاق كرامت ورعايت جهتندن اومقوله اصول
كندو فروعلرى درجه لرينه وصول بالطريق الاولى در * زيرا ابو هريره روايت ايتمشدركه رسول عليه السلام

(يرفع المؤمن فى الجنة درجة يستقصر نفسه دونها فيقول يارب انى لى هذا فيقول بدعاء ولدك واستغفاره)
بيورمشدر ديو تحقيق ايتمشدر * مواهب لدنيه ده دخى مذكوردركه (ويشفع الله تعالى الآباء فى الابناء والابناء
فى الآباء بدليل قوله تعالى (آباؤكم وابناؤكم لاتدرون ايهم اقرب لكم نفعا) (فائده) مواهب لدنيه ده وغيريده
اشبو باب خصايص امت محمد اولاندن بو محله كلنجه تفصيل اولنلردن كراولنوب بعده مذكوردركه حبيب الله
حرمتنه آنك امتنك سائر امتلره وبرلدك خصايص وفضائللرينك جملهسنى بيان خارج دائرهٔ امكان اولوب
تفصيلى كتاب مستقل اولمغه محتاجدر (تنبيه) علماء سلف وخلف ديمشلردركه امت محمددن اولان هركس
سعادت هوسه بروجه جازم واجب ولازمدركه اخلاق زكيهٔ مرضيه واوصاف سنيهٔ محمديه ايله متصف
ومتخلق اوله تاكه امت محمدك افضليت وخيريتنه لايق اوله لر (محرره) صورتا امت اولمق آساندر *
مشكل اما حقيقت اولمسيدر (نثر) جعلنا الله من صلحاء امته عاملين بسنته سالكين الى طريقته وحشرنا
فى زمرته وادخلنا الجنة بشفاعته انه الكريم الرحيم ذو الفضل العظيم العميم

(باب رابع وعشرون در احوال صلوات بروح سيد كائنات)

بو مبحثده اولان جمله قيل وقالى استيفا تفصيل عظيم اقتضا ايتمكين مطولات كتب حديث وسيرده
خصوصا مواهب لدنيه ده وصاحب قاموسك مؤلفاتندن الصلات والبشر فى الصلوة على سيد البشر آدلو
كتاب مختصر صاحب معتبرده احاديث وحكايات واسوله واجوبه واختلافاتله اولقدر اطناب باعث ثواب
اولنمشدركه حيرت افزاى عقلا ورهنماى سالكان طريق هدا اولمشدر (لكن خير الكلام ماقل ودل)
مفهومنجه بو عبد كثير الزلل انلردن معظمات مهمات انتخاب وفصول نافعة المحصول ضمننده بيان ايتمكى
استصواب ايتدى وبالله اعتصم عن كل مايصم (فصل) صلواتك معناسنده اختلاف اولنوب صوابه
اقربى بودركه انبيا اولمايان مؤمنلره حق تعالى دن صلوات رحمت ومغفرت ملائكه دن وانساندن صلوات
استغفار يعنى انلر ايچون طلب رحمت ومغفرتدر اما انبيايه حق تعالى دن صلوات ثنا وتشريف وتكريم وتبجيل
ونشر واشاعهٔ ذكر جميلدر وملائكه وانساندن اولان صلوات جناب حقدن اولان صلواتك بنه انبيا ايچون
صورتا اصلنى حقيقتده زياده ودوامنى طلب ايد يورمكدر * پس اللهم صل على محمد ديمك يارب محمدى
دنياده نام شريفن عالى ومشهور ودينن لطيفن مؤبد ودائم الظهور وآخرتده ثوابلرنى بى نهايه وجنابلرنى شفيع
طوائف حيرت سرمايه وجنتده واصل مقام وسيلهٔ عالى پايهٔ نورانى سايه ايتمكله غايت تعظيم وتكريم وتبجيل
وتفخيم ايله ديمكدر آل واصحابنه دخى صلوة ايله ديمك بو معنايه مخالف دكلدر زيرا هر شخصك تعظيمى كندو
حالنه كوره اولور يعنى يارب انلره رحمت ومغفرت كثيرهٔ مخصوصه ايله ديمكدر ديمشلر * تفاسيرده (ان الله
وملائكته يصلون على النبى يا ايها الذين آمنوا صلوا عليه وسلموا تسليما) آيتنك معناسى الله تعالى وجميع
ملكلرى محمدك اظهار شرفنه وتعظيم شاننه اعتنالرى على الدوامدر پس اى اهل اسلام سز دخى انى قادر
اولديغكز رجه تعظيم وتكريمه اعتنا واهتمام ايدوب اللهم صل على محمد وسلم ديه سز ديمكدر ديمشلر (فصل)
انبيانك غيرلرينه مستقلا صلوة ياسلام اكرچه معنا جهتندن صحيحدر لكن شعار انبيادن اولوب يعنى عرفده
انلره تخصيص اولنمغين استعمال جهتندن صحيح دكلدر مثلا ابو بكر صلى الله عليه يا عليه السلام ديمز تتكيم
رسول عليه السلام عزيز وجليل ايكن محمد عز وجل ديمك خطادر زيرا بو ايكى وصف شعار ذكر اللهدر
صحابه نك ذكرنه مخصوص اولان رضى الله عنه ديمك دخى بويله در سائر مؤمنيندن برينه فلان رضى الله عنه
ديمز رحمه الله دينور * امام نووى انبيانك غيرلرينه مستقلا تصليه يى بعضلر جائز كوروب بعضلر ترك
اولى در ديوب بعضلر كراهت تحريميه ايله مكروهدر ديوب لكن عادت اهل بدعت كندو اعتقاد ايتدكلرينه
تصليه ايتمك اولوب انلرك شعارلرندن ايسه نهى اولنديغمزه بناء اكثر علما اختيارنجه صحيح بودركه كراهت
تنزيهيه ايله مكروهدر ديمشدر (فصل) تفسير كورانيده حضرت رسولدن غيرى سائر انبيايه دخى
مذكور اولدقلرنجه صلوة ويرمك افضل ومناسبدر دينوب * مواهب لدنيه ده حضرت ابن عباس
(ما اعلم الصلوة تنبغى على احد من احد الا على النبى صلى الله عليه وسلم) ديوب لكن رسول عليه السلام
(اذا صليتم على فصلوا على انبياء الله فان الله بعثهم كما بعثنى) بيورمشدر دينوب * محررسطور اولان عبد

برقصورايدرغالبا ابن عباسك مرادى سائر انبياذكرنده تصليه نك همان نفى وجو بيدر يعنى واجب ولازم ايدوكنى اكلمزم ديمكدر زيرا تنبغى عبارتى اكا دلالت ايدر حديث شريفده كى فصلوا امرى ايسه امر وجوب اولميوب امر ندب واستحباب اولمقدر والله اعلم

(فصل) كتاب صلات وبشرده السلام عليك لفظنك معناسى دائم خيرات وبركاتدن خالى اولميوب مكاره وآفاتدن سالم اوله سن ديمكدر* پس اللهم سلم على محمد ديمك يارب محمدك دعوتنى وامتنى وذكر جميل ير عزتنى جميع نقايصدن دائم سالم ايله هميشه دعوتى منتشره وحشمت نامى مشتهره وامتى متزايده ومتكاثره اولسون ديمكدر دينوب لكن امام الحرمينك پدرى واستادى ابو محمد الجوينى سلام صلوة معناسنده درانكچون غائبده وغير انبياده استعمال اولنميوب مثلا ابو بكر عليه السلام دينمز بوخصوصده احيا واموات برابردر لكن بالاتفاق حاضر اولان كمسنه يه سلام له خطاب اولنور ديمشدر

(فصل) امام نووى (يا ايها الذين آمنوا صلوا عليه وسلموا تسليما) آيتى مفهومنجه حضرت رسوله تسليمدن خالى يالكز صلوة ويرمك مكروهدر دينوب لكن شيخ ابن حجر مكروه اولان همان يالكز تصليه ايدوب اصلا تسليم ايتمامكدر اما بر وقتده يالكز تصليه وبر وقتده تسليم ايتسه آيت كريمه ده اولان امره اطاعت ايتمش اولور دينوب* محرر سطور اولان عبد پر قصور ايدر تسليمدن خالى تصليه مكروه دكاسه بارى اقتضاى احتياط ودلالات آثار حسنجه اولى وافضل فى كل زمان ومحل صلوة وسلامى معا ادا ايتمكدر بوخصوصه بكرمى ايكنجى فصلده كله جك ايكى واقعه دلالت ايدر اكا نظر وملاحظه اولنه

(فصل) صلات وبشرده محرردركه خلقك نجيه سى صلواته سيد لفظن قاتوب اللهم صل على سيدنا محمد ديرلر بوخصوص الفاظ مأثوره ومشهوره يه مخالف اولمغين نمازده تشهدده بويله ديمامك كرك ايدوكى ظاهردر اما خارج صلوتده اكرچه رسول عليه السلام كندولره سيد ديمكى منع ايدوب بركسنه يا خيرنا وسيدنا وابن خيرنا وابن سيدنا ديو كندولره خطاب ايتدكده (يا ايها الناس قولوا بقولكم ولا يستهوينكم الشيطان انا محمد بن عبد الله ورسوله ما احب ان ترفعونى فوق منزلتى التى انزلنى الله عز وجل) بيورمشدر لكن كندو مرتبه لرنى بياننده (انا سيد ولد آدم ولا فخر) ديدكارى وحضرت حسن ايچون (ان ابنى هذا سيد) ديدكارى ودخى (ولا يقل احدكم اطعم ربك وضئ ربك اسق ربك وليقل سيدى ومولاى) ديدكلرى دلالت ايدركه اللهم صل على سيدنا محمد ديمك جائز اوله نهايت مانع اولان دليل بويله تأويل اولنوركه مرادشريفلرى مجرد تواضعا لله ايدى ياخود بالذات مواجهه لرنده ممدوح اولمغى كربه كورمشلردى ياخود او مدح ايدنلرك بعضى غايت مبالغه ايتمشدر ياخود اوافظلرله مدح ايتمك عادتنا اهل جاهليت ايدى

(فصل) بعض صلواتده (اللهم آت سيدنا محمدا الوسيلة والفضيلة والدرجة الرفيعة والمقام المحمود) وارد اولوب ديمشلردركه وسيله جنتده جمله مقاملردن بالا واعلا وعرش عظيمه اقرب وادنى اولوب خاصة حضرت رسولك مقامى اولدر فضيلت ايسه جميع مخلوقات مرتبه سندن زياده اولان مرتبه درياغيرى درلو مرتبه در ياوسيله نك بر اسمى دخى دردر ديمشلر مقام محمود حقنده كى اقوالدن برى حق تعالى قيامتده يالكز حبيبنى عرش ياكرسى اوزرينه اجلاس ايدر دينوب قول جمهور محققين اوزره مقام محمود شفاعت عظمادن عبارتدر

(فصل) وبارك على محمد لفظنك معناسنده صاحب قاموس ايدر بركت نمو وزياده وكثرت ووسعتدر* مبرد ديمشكه بركتك معناسى خير مقيم وسرور دائمدر رجل مبارك ديمك حضورنده خير مقيدر ديمكدر بعضلر ديمشكه بركت خير وكرامتك زياده اولمسيدر* مشاهير سلفدن حليمى ديمشكه بركتك اصلى دوام وثباتدركاهى يمن مقامنده استعمال اولنوب فلان مبارك ديرلر يعنى محبوب ومرغوب فيه ديمكدر اللهم بارك على محمد ديمك يارب محمدك ذكر جميلنى ودعوت وشريعتنى دائم وآشكار واتباع وامتنى اكثار ايله ديمكدر

(فصل) حليمى ايدر حضرت رسوله صلوات ويرمكدن مراد حق تعالى يه امر شريفنه امتثالله طلب رضاء خدا واوستمزده اولان حق رسولى ادادر* كتاب شجرة المعارفده ابن عبد السلام حضرت رسوله صلواتمز حاشا كه آنك حقنده حق تعالى يه شفاعت اوله زيرا بزدرۀ ناچيز قنده واول حبيب الله عز ير قنده لكن الله تعالى بزه احسان ايده نه مكافات ايتمكه ومكافاتدن عاجز اولديغمزه خير دعا ايتمكه امر ايتمشدر پس اوستمزده بى حد وحساب حقى اولان رسول وحبيبنه غيرى نسنه ايله مكافاتدن عجزمزى بيلمكين صلوات ايله مكافات ارشاد ايدوب امر ايتدى دينوب* بعض علما ديمشدركه صلوات ويرمك امر اولنديغنك

برفائده

برفائده سى دخى فضائل صلوات حقنده كله جك احاديث ايچنده اولان منافع دنيا وآخرت صلوات ويرنلره حاصل اولسون ديمكدر

(فصل) امام محمد ونيجه علما اللهم ارحم محمدا ديمك مكروهدر زيرا حضرت رسول ايچون طلب رحمت موهم وجود معصيتدر دينوب اكثر علماء سلف وخلف جائزدر حضرت رسول عليه السلام نهايت مراتب قبوله وصول بولمشكن اكثر دعالرنده كندولر ايچون اللهدن طلب رحمت ايدوب وامتنه تعليم ايتدوكى تشهد دعاسنده (السلام عليك ايها النبى ورحمة الله وبركاته) ديمشدر پس رسول ايچون اللهدن طلب رحمتدن معصيت وجودينه ايهام لازم كلمز زيرا كاهى اولياءنه رحمت فضيلت وكرامت جنسندن اولور لطف وفضل خدادن ايسه هيچ برمخلوقه غنا كلمزوانى طلبدن كسل وعنا كلمز ديمشلر* محرر سطور اولان عبد پر قصور ايدر رواة اوارحم لفظى صلاة وسلام ارا سنده ذكر اولنيجق جائز اولمسى راجحدر لكن صلوات يرينه همان يالكز اللهم ارحم محمدا ديمك منافى اسلوب معتاد مرغوب اولمغله سوء ادب اولمغين كراهتى صوابه اقربدر رسول الله عليه السلام رحمه الله ديمك يابوكه بكزر برسوزسويلمكده اساءت ادب زياده اولمغله غايت مكروه ايدوكى ظاهردر غالبا علمادن جائز كورمينلرك دخى مرادلرى اشبو تفصيل اولمقدر والله اعلم

(فصل) امام رافعى ايدر بعضلر وارحم محمدا كما رحمت ياخود ترحمت على ابراهيم ديرلر بو كلام خبرده كلميوب كلام فصيح دخى دكلدر زيرا اولافصحاء عرب اصلا رحمت عليه ديميوب رحمته ديرلر ثانيا ترحم لفظنده تكلف معناسى اولمغين حق تعالى يه اسنادى لايق دكلدر* امام صغانى ايدر رحمت عليه لحن وخطادر صواب اولان تشديد حرف حا ايله رحمت ترحيمادر

(فصل) مواهب لدنيه ده منذ كوردركه صلواتده ذكر اولنان آل محمددن مراد قول جمهور اوزره اخذ صدقه حرام اولنلردر زيرا رسول عليه السلام كريمه لرى اوغلنه (انا آل محمد فلا تحل لنا الصدقة) ديمشدر بعضلر مراد ازواج مطهره وذريات رسول عليه السلامدر دينوب* امام نووى بونى ترجيح ايدوب بعضلر مراد جميع امت محمددر دينوب بعضلر مراد امتك صلحا واتقياسيدر زيرا رسول عليه السلام آل محمددن صورلدقده (كل تقى من امة محمد) دينوب بعده (ان اولياؤه الا المتقون) آيتنى اوقويوب بر حديثده دخى (ان آل ابى فلان ليسوا لى باولياء انما ولى الله وصالح المؤمنين) ديمشدر دينوب سيوطينك سادات حقنده كى رساله سنده آل محمد واهل بيت محمده صدقه الملق حرام اولان بنى هاشم مؤمنلريدركه انلر آل على وآل عقيل وآل جعفردركه بواوچى حضرت رسولك عم زاده لريدر وآل عباسدركه عم حضرت رسولدر ديو منذ كوردر حرام اولان صدقه دن مراد صدقۀ واجبه دركه زكوة ونذر كبى زيرا صدقۀ تطوع جائز ايدوكى كتب فقهده مصرحدر

(فصل) كما صليت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم عبارتنده اولان تشبيهك تأويلنده اختلاف اولنوب بعضلر رسول عليه السلام انى تواضعا وامتنه تواضعى تعليما ديمشدر دينوب بعضلر اللهم صل على محمد كلامى تمام اولوب بعده وعلى آل محمد كما صليت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم) جملۀ ثانيه اولوب تشبيه اكا متعلقدر بونده محذور يوقدر زيرا يالكز آل محمده حصولى طلب اولنان حضرت ابراهيم ايله آلنه حاصل اولان صلوة اللهك يعنى اوقدر ثوابك مثليدر بوخسه اومقدار ثوابه سبب اولان صفات عظيمه مثلى دكلدر دينوب بعضلر مشبه به مشبهدن اكمل اولمق مطرد دكلدر (الله نور السموات والارض مثل نوره كمشكاة فيها مصباح) كبى پس تشبيه غير مشهور بالمشهوردر يوخسه تشبيه ناقص بالكامل دكلدر دينوب بعضلر مراد حضرت محمد ايله آلنه طلب اولنان صلوتك اصل وجنسى حضرت ابراهيمله آلنه اولان صلوتك اصل وجنسنه تشبيهدر (واحسن كما احسن الله اليك) آيتنده كى كبى محصل كيفا تشبيهدر كما تشبيه دكلدر يعنى تشبيه مقدار بالمقدار دكلدر دينوب بعضلر تشبيه آحاد بالاحاد دكلدر بلكه تشبيه مجموع بالمجموعدر يعنى آل اتباع معناسنه اولمغين آل ابراهيمده جميع انبياء بنى اسرائيل داخل اولوب آل محمدده ايسه برپيغمبر يوقدر پس ايچنده همان برپيغمبر اولان جمله بى ايچنده بحد وعد انبيا اولان جمله يه الحاق طلب اولنمشدر بعضلر بو توجيهى ايضاح ايدوب ديمشكه حضرت محمد ايله آلنه حضرت ابراهيم ايله آلندن بحد انبياءيه اولان صلوة الله حاصل اوليجق آل ابراهيمك مجموعنه اولان مقدار حاصل اولميوب بلكه اكثرى حضرت محمده اولوب آلنه دخى ايچندن لايق اولدقلرى قدر اولوب محذور مندفع اولور

(فصل) مواهب لدنيه ده حضرت رسوله عليه السلام صلوات ويرمك امر اولنديغى ابوذر الهروى قولنجه

هجرتك ايكنجى يلنده بعضيلر قولنجه هجرتدن مقدم مكه ده ليلهٔ معراجده واقع اولمشدر بعضلر شهر شعبان
حضرت رسوله صلوات شهريدر زيرا (ان الله وملائكته يصلون على النبى) آيتى شهر شعبانده نزول ايتدى
ديمشلردر بومذكوردر (فصل) صلواتك حكمنده اون درلو قول اولوب ايچلرندن حنفيه مذهبى اوزره
صحته قريب اولنلرى اوچ قولدر برى امام كرخى وابو بكر الرازى قوليدركه كلمهٔ شهادت كبى وحج كبى عمرده
بركره فرضدر * ايكنجى خلاصه ده اولديغى اوزره قدماء حنفيه قوليدركه نام رسول عليه السلام بر مجلسده
نيجه كره ذكر اولنسه آيات سجدهٔ تلاوت كبى بركره كفايت ايدر * اوچنجى امام طحاوى وصاحب محيط
وخلاصه ده اولديغى اوزره متأخرين قوليدركه هر ذكر اولندقجه فى الحال صلوات ويرمك واجب اولوب
جمله سنى بركره ايله ادا جائز دكلدر * صاحب كشاف ونيجه اشراف (من ذكرت عنده فلم يصل على فدخل النار
فابعده الله) حديثى و(شقى عبد ذكرت عنده فلم يصل على) حديثى ونيجه احاديث هر ذكر اولندقجه مستقلا
صلوات ويرمكه دلالت ايتمكين قول احوط بودر ديوب * تفسير كورانيده حق بودركه هر ذكر اولندقجه صلوات
ويرمك البته واجبدر بو معنايه احاديث دلالتندن غيرى (ان الله وملائكته يصلون على النبى) آيتنده
يصلون كلمه سى دخى دلالت ايدر * زيرا فعل مضارعدركه تجدد طريقيله استمرارى افاده ايدر ديوب لكن امام
قدورى ونيجه لر هر ذكر اولندقجه تصليه واجبدر ديمك صحابه وتابعيندن منقول اولميوب بر قاچ جهتدن
حرج ومشقتى متضمندر ديوب تفصيل ايتمشلر والله اعلم (فصل) صاحب قاموس ايدر صلواتك قدر واجبى
اللهم صل على محمد ديمكدر وعلى آل محمد ديمك البته واجب دكلدر لكن افضل واولى اسم شريفلرين اوصاف
جليله لرينه مقارنتله ذكر ايتمكدر على محمد عبدك ورسولك النبى الامى ديمك كبى (فصل) علما ديمشلردركه
نام حضرت رسول عليه السلام ذكر اولندقجه بر مقدار رفع صوتله صلوات مستحب اولوب لكن رفع صوتده
مبالغه اولنميه كه اومرتبه مكروهدر زيرا حياتنده ايكن مجلس شريفلرنده رفع صوت ايتمك مؤمنينه حرام
اولمشدى الان بدن شريفلريله كالاول حياتده ايدكلرنده اتفاق واردر * پس كمال تعظيم واكراملرى كما كان
واجبدر (فصل) شفاده مذكوردركه حضرت رسولك اسمنى ذكر ايدن يا ايشيدن مؤمنه واجبدركه اوحالده
حياتلرنده كى مجلس شريفلرينه حاضر اولمش كبى حركتدن سكون وخضوع وخشوع اوزره اوله جميع
سلفك عادتلرى بوايدى حتى امام مالك يانده ذكر اولندقجه بكزى صراروب بلى بوكيلوب سبنى صورلدقده
بنم كوردكلريمى كورمش اولايديكز بويله ديمزديكز ديمش * سيد القراء محمد بن المنكدرى كوردمكه
هر زمانده احاديث رسولدن صورلدقده ترحم اولنجيه دك متصل اغلردى * جعفر بن محمدى دخى كوردمكه
كثير التبسم وكثير المزاح ايكن حضرت رسول عليه السلام اكلدقجه بكزى صراروب وآبدستسز
حديث روايت ايتمزدى * عبد الرحمن بن القاسمى دخى كوردم نام رسولى ياد ايتدكجه بكزنده قان قالميوب
دهشتندن اغزى يارى قوريوب ديلى دماغنه ياپشوردى * عامر بن عبد الله بن الزبيره واردم حضرت رسول
آكلدقده كوزلرندن ياش دوكنجه محكم اغلردى * زهيرى دخى كوردمكه رسول عليه السلام اكلدقده
شويله اولوردىكه كويا كه نه اوكسنه بى نه كمسنه انى بيلوردى * صفوانه دخى واردم متعبدين مجتهدينندن ايدى
رسول عليه السلام اكلدقده شويله اغلردىكه يانده اولنلر آنى قويوب كيدرلردى * ايوب سختيانى يه دخى
واردم حديث رسول عليه السلام اكلدقجه كورن ترحم ايدنجيه دك اغلردى ديو جواب ويردى (فصل)
علما ديمشلردركه صلوات ويرمك واجب اولديغى يردن غيرى نيجه يرلرده دخى مستحب ومؤكددر ١ آبدست
الوركن ٢ جواب اذان عقيبنده ٣ مسجده دخول وخروج زمانلرنده ٤ نمازه اقامت زماننده ٥ نمازك
تشهد ثانيسنده ٦ صلوة جنازه ده ٧ هر دعانك اول ووسط وآخرنده ٨ مجلس ذكرده ٩ قراءت قرآنده
١٠ شرعه موافق هر درلو مجلس آخرنده ١١ هر صباحده واخشامده ١٢ چارسوره چيقدقده ١٣ سفره
چيقدقجه ١٤ سفردن كلدكجه ١٥ بر مؤمن آشناسى مؤمنى كوردكجه ١٦ كيجه لرده عبادته قالقدقجه
١٧ رمضان كيجه لرنده ١٨ كشينك قولاغى چكلدكجه ١٩ برنسنه اونوتدقجه ٢٠ حجاجه تلبيه دن
فراغلرى عقيبنده ٢١ مكده صفا ومروه ده ٢٢ حجر الاسوده يارلق اولدقجه ٢٣ عرفاتده وقفه يه
طورلدقجه ٢٤ قبر رسول عليه السلام زيارت اولندقجه ٢٥ پيغمبرك اسم شريفلرى برنسنه اوزرنده

يازلدقجه ٢٦ خصوصا هر جمعه كيجه سى وجمعه كونى سائر زمانلردن زياده ايتمك استحبابى مؤكددر
(فصل) فضائل صلوات حقنده كتاب الصلات والبشرده يوز يكرمى اوچ حديث شريف ذكر اولنوب
ايچلرندن قرق عدد باعث المددى انتخاب اولنديكه بونلردر ١ من صلى على كنت شفيعه يوم القيامة ٢
ان الله تعالى اعطى ملكا من الملائكة اسماع الخلائق وهو قائم على قبرى الى ان تقوم الساعة ليس احد من امتى
يصلى على الا قال يا احمد فلان بن فلان باسمه واسم ابيه صلى عليك كذا وضمن الرب عز وجل انه من صلى على
صلوة صلى الله عليه عشرا وان زاد زاد الله ٣ ان لله ملائكة سياحين فى الارض يبلغونى من امتى السلام ٤
انكم تعرضون على باسمائكم وسيمائكم فاحسنوا الصلوة على ٥ من صلى على واحدة صلى الله عليه بها عشر
صلوات وحطت عنه عشر خطيئات ورفعت له عشر درجات وكان له كعتق رقاب ٦ من صلى على صلواة كتب
الله له عز وجل له بها عشر حسنات ومحا بها عنه عشر سيئات ورفعه بها عشر درجات وكان له عدل
عشر رقاب ٧ قال ابو طلحة دخلت على رسول الله صلى الله عليه وسلم واسارير وجهه تبرق فقلت يا رسول الله
ما رأيت اطيب نفسا ولا اظهر بشرا منك فى يومك هذا فقال ومالى لا تطيب نفسى وانما فارقنى جبريل الساعة
فقال يا محمد من صلى عليك من امتك صلوة كتب الله له بها عشر حسنات ومحا عنه عشر سيئات ورفعه بها عشر
درجات وقال له الملك مثل ما قال لك فقلت يا جبريل وما ذلك الملك قال ان الله وكل بك ملكا من لدن
خلقك الى ان يبعثك لا يصلى عليك احد من امتك الا قال وانت صلى الله عليك ولا يكون اصلوته منتهى دون
العرش ولا تمر بملك الا قالوا صلوا على قائلها كما صلى على محمد صلى الله عليه وسلم ورد الله عليه مثل قوله
وعرضت على يوم القيامة ٨ من صلى على صلاة صلت عليه الملائكة ما دام يصلى على فليقل العبد من ذلك
او ليكثر ٩ ان اولى الناس بى يوم القيامة اكثرهم على صلوة ١٠ ان الله عز وجل قد وهب لكم ذنوبكم عند
الاستغفار فمن استغفر بنية صادقة غفر له ومن قال لا اله الا الله رجح ميزانه ومن صلى على كنت شفيعه
يوم القيامة ١١ قال ابى بن كعب قلت يا رسول الله انى اكثر الصلوة عليك فكم اجعل لك من صلوتى قال
ما شئت قلت الربع قال ما شئت وان زدت فهو خير لك قلت النصف قال ما شئت وان زدت فهو خير لك قلت
فثلثين قال ما شئت وان زدت فهو خير لك قلت اجعل لك صلوتى كلها قال اذا تكفى همك ويغفر لك ذنبك ١٢
من صلى على كل يوم الف مرة لم يمت حتى يرى مقعده فى الجنة ١٣ قال جبرائيل يا محمد ان الله تعالى يقول
من صلى عليك عشر مرات استوجب الامان من سخطه ١٤ ما من عبد يصلى على صلوة تعظيما لحقى الا خلق
الله من ذلك القول ملكا له جناح بالمشرق وجناح بالمغرب ورجلاه فى تخوم الارض وعنقه ملوى بالعرش
ويقول له صل على عبدى كما صلى على نبيى فهو يصلى عليه الى يوم القيامة ١٥ من صلى على صلواة صلى الله
عليه عشرا ومن صلى على عشرا صلى الله عليه مائة ومن صلى على مائة كتب بين عينيه براءة من النفاق
وبراءة من النار واسكنه يوم القيامة مع الشهداء ١٦ من صلى على حين يصبح عشرا وحين يمسى عشرا
ادركته شفاعتى يوم القيامة ١٧ انه من صلى على كل يوم ثلاث مرات وكل ليلة ثلاث مرات حبا لى وشوقا
الى كان حقا على الله ان يغفر ذنوبه تلك الليلة وذلك اليوم ١٨ اذا سمعتم المؤذن فقولوا مثل ما يقول ثم صلوا
على فانه من صلى على صلوة صلى الله عليه بها عشرا ثم سلوا الله لى الوسيلة فانها منزلة فى الجنة لا تنبغى
الا لعبد من عباد الله وارجو ان اكون انا هو فمن سأل الله لى الوسيلة حلت عليه الشفاعة ١٩ من قال
حين ينادى المنادى اللهم رب هذه الدعوة التامة والصلوة القائمة صل على محمد وارض عنا رضى لا سخط
بعده استجاب الله له ٢٠ من قال حين ينادى المنادى اللهم رب هذه الدعوة التامة والصلوة النافعة
صل على محمد وارض عنه رضى لا سخط بعده استجاب الله عز وجل دعوته ٢١ من قال حين يسمع النداء
اللهم رب هذه الدعوة التامة والصلاة القائمة آت محمدا الوسيلة والفضيلة وابعثه مقاما محمودا الذى
وعدته حلت له شفاعتى يوم القيامة ٢٢ اكثروا على من الصلوة فى كل يوم جمعة فان صلاة امتى تعرض على
فى كل يوم جمعة فمن كان اكثرهم على صلوة كان اقربهم منى منزلة ٢٣ الصلوة على نور على الصراط فمن صلى على
يوم الجمعة ثمانين مرة غفرت له ذنوب ثمانين عاما ٢٤ اذا كان يوم الخميس بعث الله ملائكة معهم صحف
من فضة واقلام من ذهب يكتبون يوم الخميس وليلة الجمعة اكثر الناس صلوة على النبى صلى الله عليه وسلم

٢٥ ان اقربكم منی يوم القيامة فی كل موطن اكثركم علیّ صلوة فی الدنيا من صلی علیّ فی يوم الجمعة وليلة الجمعة
مائة مرة قضی الله له مائة حاجة سبعين من حوائج الاخرة وثلاثين من حوائج الدنيا ثم يوكل الله بذلك ملكا
يدخله فی قبری كما يدخل عليكم الهدايا يخبرنی من صلی علیّ باسمه ونسبه الی عشيرته فاثبته عندی فی صحيفة
بيضاء ان علمی بعد موتی كعلمی فی حيوتی ٢٦ مامن مسلمين يلتقيان فيصافح احدهما صاحبه ويسلمان
علی النبی صلی الله عليه وسلم الالم يبرحا حتی يغفر ذنوبهما ماتقدم منها وماتاخر ٢٧ اذا دخل احدكم
المسجد فليسلم علی النبی صلی الله عليه وسلم وليقل اللهم افتح لی ابواب رحمتك واذا خرج فليسلم علی النبی
صلی الله عليه وسلم وليقل اللهم اعذنی من الشيطان وفی رواية واذا خرج فليقل اللهم انی اسئلك
من فضلك ٢٨ الدعاء كله محجوب حتی يكون اوله ثناء علی الله عزوجل وصلوة علی النبی
صلی الله عليه وسلم ثم يدعو فيستجاب لدعائه ٢٩ مامن دعاء الا بينه وبين السماء حجاب حتی يصلی علی محمد
وعلی آل محمد فان فعل انخرق ذلك الحجاب ودخل الدعاء واذا لم يفعل رجع ذلك الدعاء ٣٠ الدعاء بين
الصلوتين لايرد ٣١ ماجلس مجلسا قوم لم يذكروا الله فيه ولم يصلوا علی نبيهم الا كان عليهم ترة فان شاء عذبهم
وان شاء غفرلهم ٣٢ ماجلس قوم مجلسا لايصلون فيه علیّ الا كان عليهم حسرة وان دخلوا الجنة
لما يرون من كثرة الثواب ٣٣ اذا طنت اذن احدكم فليذكرنی وليصل علیّ وليقل ذكر الله بخير من ذكرنی ٣٤
لاوضوء لمن لم يصل علی النبی صلی الله عليه وسلم ٣٥ من هم بامر فتشاور فيه وفقه الله لرشد امره ومن اراد
ان يحدث حديثا فنسيه فليصل علیّ فان فی صلوته علیّ خلفا عن حديثه وعسی ان يذكره ٣٦ كل امر ذی بال
لم يبدأ فيه بذكر الله ثم بالصلوة علیّ فهو اقطع ممحوق من كل بركة ٣٧ من ذكرت عنده فلم يصل علیّ فقد شقی ٣٨
البخيل من ذكرت عنده فلم يصل علی ٣٩ ان ابخل الناس من ذكرت عنده فلم يصل علیّ ٤٠ من ذكرت عنده
فلم يصل علیّ فقد خطئ طريق الجنة (فصل) كتاب صلات وبشرده مفصلا محرردركه رسول عليه السلام
(من كتب فی كتابه صلی الله عليه وسلم لم تزل الملائكة تستغفرله مادام فی كتابه) بيورروب سلف كرامك بری ايدر
جمله يله حديث طلب ايدر بركمسنه وفات ايتدكده دوشمده انی ارقاسنه يشل حله لر كيمش كوروب
سبين صورديغمده هر حديثده كورديكم اسم رسول عليه السلام التنه صلی الله عليه وسلم يازردم انكيچون
حق تعالی بونكله مكافات ايتدی ديدی * سلفك بری دخی ايدر برقوكشوم كاغدجی وفات ايدوب انی دوشمده
كوروب الله تعالی سكا نيلدی ديد يكمده يارلغادی ديوب نه سببله ديد يكمده اسم رسولی هر يازدوغمجه
صلی الله عليه وسلم لفظنی يله يازدوغمچون ديدی * بری دخی ايدر بركمسنه بكا بعض نسنه يازوب حضرت
رسولك اسمنی هر يازدوغی يرده صلی الله عليه وسلم تسليما كثيرا كثيرا ديو يازمش كوروب سبين
صورديغمده ديديكه تازه لكمده كتب حديث يازردم اسم شريفلرنی يازدقچه صلواتی يله يازمزدم دوشمده
جناب شريفلرنی كوروب يانلرينه وارديغمده مبارك يوزلرين بندن دوندروب اوبر يانلرينه كجديكمده
بو يانلرين دخی دوندرمكين قارشولرينه واروب يارسول الله نيچون بندن يوزكزی دوندررسز ديد يكمده
(لانك اذا ذكرتنی فی كتابك لاتصلی علیّ) ديديلر اوزماندنبرو اسم شريفلرين البته صلوات ايله يله يازرم ديدی
ابوسليمان حرانی ايدر حديث يازركن اسم شريفلرين يازديغمجه صلی الله عليه ديو يازوب لكن وسلم لفظنی
يازمزدم دوشمده كندولرينی كوردم بكا بيورديلركه (يا ابا سليمان اذا ذكرتنی فی الحديث اذا صليت علیّ الاتقول
وسلم وهی اربعة بكل حرف عشر حسنات تترك اربعين حسنة) بر سنك دخی عادتی بو يله اولوب اكا دخی
واقعه سنده رسول عليه السلام (مالك لاتتم الصلوة علیّ) يعنی نه اولدی سكا كه بكا صلوتی بتون يازمزسن
ديو قاقيمشلر (تنبيه) علما ديمشلردركه حال بومنوال اوزره اولیجق عوام كتاب واصحاب كسل
صلی الله عليه وسلم لفظندن رمز طريقيله بدل اولمغيچون صلعم يا خود عم ديو يازدقلری لايق اولميوب
بروجه جازم اندن احتراز لازمدر (فصل) الصلات والبشرده منافع وفضائل صلوات حقنده
احاديثدن غيری مذكور اولان آثار بودركه حضرت ابوبكر ايدر (الصلوة علی النبی صلی الله عليه وسلم
امحق للذنوب من الماء للنار والسلام علی النبی صلی الله عليه وسلم افضل من عتق الرقاب وحب رسول الله صلی
الله عليه وسلم افضل من ضرب السيف فی سبيل الله * حضرت علی ايدر (من صلی علی النبی صلی الله عليه وسلم

يوم الجمعة مائة مرة جاء يوم القيامة وعلی وجهه من النور نور يقول الناس ای شئ كان يعمل هذا) حضرت
حذيفه ايدر (الصلوة علی النبی صلی الله عليه وسلم تدرك الرجل وولده وولد ولده) حضرت ابوهريره ايدر
(من خاف علی نفسه النسيان فليكثر الصلاة علی النبی محمد صلی الله عليه وسلم) حضرت عبدالله بن عمر ايدر
(ان لآدم عليه السلام من الله موقفا فی فسيح العرش عليه ثوبان اخضران كانه نخلة سحوق ينظر الی من
ينطلق من ولده الی الجنة وينظر الی من ينطلق من ولده الی النار فبينما آدم علی ذلك اذ نظر الی رجل من امة
محمد صلی الله عليه وسلم ينطلق به الی النار فينادی آدم يا احمد يا احمد فيقول لبيك يا ابا البشر فيقول هذا رجل
من امتك ينطلق به الی النار فاشد الميزر واهرع فی اثر الملائكة واقول يا رسل ربی قفوا فيقولون نحن الغلاظ
الشداد لانعصی الله ما امرنا ونفعل مانؤمر فاذا أيس النبی صلی الله عليه وسلم قبض علی لحيته بيده اليسری
واستقبل العرش بوجهه فيقول رب اليس وعدتنی الاتخزنی فی امتی فيأتی النداء من عند العرش اطيعوا محمدا
وردوا هذا العبد الی المقام فاخرج من حجزتی بطاقة بيضاء كالانملة فالقيها فی كفة الميزان وانا اقول بسم الله
فترجح الحسنات علی السيئات فينادی سعد وسعد جده وثقلت موازينه انطلقوا به الی الجنة فيقول العبد
يا رسل ربی قفوا حتی اكلم هذا العبد الكريم علی ربه فيقول بابی انت وامی مااحسن وجهك واحسن خلقك
من انت فقد اقلتنی عثرتی ورحمت عبرتی فيقول انا نبيك محمد اللهم صل عليه وسلم وهذه صلواتك التی كنت تصلی
علیّ فقد وافتك احوج ماتكون اليها صلی الله وسلم عليه تسليما كثيرا) مرويدركه موسی پيغمبره عليه السلام
حق تعالی يا موسی اتريد ان اكون اقرب اليك من كلامك الی لسانك ومن وسواس قلبك الی قلبك ومن روحك
الی بدنك ومن نور بصرك الی عينك) ديو وحی ايدوب اودخی (نعم يارب ديدكده فاكثر الصلوة علی محمد صلی الله
عليه وسلم) ديوب ودخی (يا موسی اتحب ان لاينالك من عطش يوم القيامة) ديوب اودخی (الهی نعم) ديدكده
فاكثر من الصلوة علی محمد صلی الله عليه وسلم) بيورمشدر * كبار مشايخدن ابو حفص كاغدی وفات ايتدكده
بركمسنه انی واقعه ده كوروب الله تعالی سكا نه ايلدی ديوب رحمنی وغفرلی وادخلنی الجنة ديوب
نه سببله ديدكده لما اوقفنی بين يديه امر الملائكة فحسبوا ذنوبی وحسبوا صلواتی علی النبی صلی الله عليه وسلم
فوجدوها اكثر فقال الهم حسبكم يا ملائكتی لاتحاسبوه واذهبوا به الی جنتی بيوردی ديدی * كبار صلحادن
محمد بن سعيد بن مطرف ايدر هر كيجه يتاجق زمانده عدد معينله صلوات ويرردم بر كيجه اويوركن دوشمده
رسول عليه السلام كلوب ايچرو كيروب اوده ملك ايچی نورله طولوب بعده بندن يكا كلوب (هات الفم الذی
يكثر الصلوة اقبله) يعنی كتورشول بكا صلواتی چوق ايدن اغزی اوپيم ديوب بن دخی اغزم طوتماغه اوتانوب
يكاغم طوتديغمده مبارك اغزلريله اوپوب فی الحال دهشت ايله اويانوب اوده ملك ايچی رايحه مسكله طولمش
بولوب سكز كونه دك يكاغمدن رايحه طيبه كتمدی * مرويدركه كبار سلفدن خلاد بن كثير وفات ايتدكده باشی
التنده (هذا براءة من النار لخلاد بن كثير) ديو قدرتدن يازلمش بركاغد بولنوب توابعنه بونك عملی نه ايدی
ديو صورلدقده هر جمعه كونی صلوات كتوررردی ديديلر * زين المجالس شيخ عينيده مذكوردركه حضرت
رسول عليه السلام (ثلاثة تحت ظل عرش الله يوم لاظل الاظله) ديوب انلر كيملردر ديدكلرنده (من فرج
عن مكروب امتی واحيی سنتی واكثر الصلوة علیّ) ديوب ودخی (من اصبح وامسی وقال اللهم يارب محمد
وآل محمد صل علی محمد واجز محمدا ماهو اهله اتعب سبعين كاتبا الف صباح ولم يبق لنبيه حقا الاداه
وغفرله ولوالديه وحشره مع محمد وآل محمد عليه السلام) ديوب ودخی (ان لله ملكا له جناح بالمغرب وجناح
بالمشرق رأسه تحت العرش ورجلاه تحت الارض السابعة وعليه بعدد خلق الله ريش وزغب واذا صلی رجل
اوامرأة من امتی علیّ امر الله تعالی له بان يغمس فی بحر من نور تحت العرش فيقطر من كل ريشة قطرة
فيخلق الله من كل قطرة ملكا يستغفرله الی يوم القيامة) ديو بيورمشدر * مرويدركه قيامتده مؤمنك حسنات
وسيئاتی ميزانه قوندقده حسناتی اوستنه جناب حقدن آق صحيفه لر نازل اولوب حسناتی راجح اولدقده الله
تعالی (هذه صلواتك علی محمد ثقلت بها ميزانك وجعلتها لك ذخيرة) ديو بيوررر * دخی مذكوردركه امام سفيان
ثوری ايدر رجبه وارديغمده كعبه نك اوروتسنه يابشوب متصل روح رسوله صلوات كتورر بر يكت كوردم
هرمكانك مخصوص دعاسی اولور كعبه طوافنك دعاسی صلوات دكلدر ادعيه مأثوره دردديدم ايتديكه اكرسن

امام کبیر شیخ المسلمین اولیا ایدلك قصه سی سکا خبر ویرمزدم بیلمش اولسکه ججه کاورکن یولده پدرم خسته
اولوب وفات ایتدکده کوزی کوکی یوزی سیاه باشی خنزیر باشی کبی اولدی بن انی کوروب غمناك اولوب اویقو
باصدقده دوشمده خوب صورت معتدل القامه بر یکت کاوب پدرمك باشی اوجنه اوتوروب مبارك الیله
یوزنی صیغادقده قرالغی کیدوب باشی انسان باشنه دوندی اول یکت کیدرکن سن کیمسن الله سکا رحمت
ایتسون دیدم بنی بیلمزسن بن سید ولد آدم محمدم ای یکت بیلمش اولسکه باباکه ملائکة عذاب نازل اولدقلرنده
صلواتی ملکلری بکا انی خبر ویردیلر پس کاوب نازل اولان بلاسن کشف یعنی رفع ایتدم بکا صلوات ویرردی
اکرچه کیم شریب ایدی یعنی شرب خمری چوق ایدردی بیوردی پس اویقودن اویاندم بابامك یوزنی اچوب
کوردمکه باشی انسان باشنه دونوب یوزی آق و پرنور و براق اولمش کوردم انکچون اول زماندنبرو اصلا
صلواتدن خالی دکلم دیدی * سفیان ایدر کرچك دیرسن یکت دیدم بعده شاکردلرمه دیدمکه بو قصه یی جمله
مسلمانلره خبر ویره‌لر تاکه اویکیدك باباسی کثرت صلوات ایله ناردن نجات بولدیغی کبی نیجه مسلمانلردخی نجات
بوله‌لر * فضیلت صلوات حقنده حافظ رشید الدین دیمشدرکه (نظم) الا ایها الراجی المثوبة والاجرا * وتکفیر
ذنب سالف انقض الظهرا * علیك باکثار الصلاة مواظبا * علی المصطفی الهادی شفیع الوری طرا * وافضل
خلق الله من نسل آدم * وازکاهم فرعا واشهرهم فخرا * فقد صح ان الله جل جلاله * یصلی علی من قالها
مرة عشرا * فصلی علیه الله ماجنت الدجی * واطلعت الافلاك فی افقها فجرا (فصل) کیفیت صلواتده
معتبراتده قرقدن زیاده حدیث اولوب ایچلرندن سکز عدد باعث المددی انتخاب اولندیکه بونلردر ١ اللهم صل
علی محمد وعلی آل محمد کما صلیت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم وبارك علی محمد وعلی آل محمد کما بارکت علی ابراهیم
وعلی آل ابراهیم انك حمید مجید ٢ اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد کما صلیت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم انك
حمید مجید اللهم بارك علی محمد وعلی آل محمد کما بارکت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم انك حمید مجید ٣ اللهم صل
علی محمد وعلی آل محمد کما صلیت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم انك حمید مجید وبارك علی محمد وعلی آل محمد
کما بارکت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم انك حمید مجید ٤ اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد کما صلیت وبارکت علی
ابراهیم وعلی آل ابراهیم فی العالمین انك حمید مجید ٥ اللهم صل علی محمد النبی الامی وازواجه امهات المؤمنین
وذریته واهل بیته کما صلیت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم انك حمید مجید ٦ اللهم صل علی محمد النبی الامی وعلی
آل محمد کما صلیت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم وبارك علی محمد النبی الامی وعلی آل محمد کما بارکت علی ابراهیم
وعلی آل ابراهیم انك حمید مجید ٧ اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد وارحم محمدا وآل محمد کما صلیت وبارکت
وترحمت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم انك حمید مجید ٨ اللهم اجعل صلواتك ورحمتك علی محمد وعلی آل محمد
کما صلیت وبارکت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم انك حمید مجید (فصل) بعض صلواتك منافعی خصوصی
بودرکه کتاب الصلات والبشرده محرردرکه صالحیندن شیخ ابوموسی الضریری ایدر دریاده کمی ایله کیدرکن
اقلابیه یعنی قاصرغه دیدکاری مهلك یل اسوب جمله خلق خوفا عن الغرق اغلاشوب اوحالده بنی اویقو
باصدقده دوشمده حضرت رسولی کوردم بیوردیلرکه اهل مرکبه یعنی کمی ایچنده اولنلره دیکه بیك کره
(اللهم صل علی سیدنا محمد وعلی آل سیدنا محمد صلاة تنجینا بها من جمیع الاهوال والآفات وتقضی لنا بها
جمیع الحاجات وتطهرنا بها من جمیع السیأت وترفعنا بها عندك اعلی الدرجات وتبلغنا بها اقصی الغایات
من جمیع الخیرات فی الحیاة وبعد الممات) دیسونلر اویانوب خلقه خبر ویروب اوچیوز کره دیدیکمزده بلادن
خلاص اولوب قورتلدق * شیخ ابوعبدالله الاسوانی ایدر اشبو صلواتی هررجامهم وهر بلاء مداهمه‌ده
بیك کره اوقویان کسنه یه غم وحرجدن فرح وفرج حاصل ومأمولنه اصل اولور * مرویدرکه برکسنه
حضرت رسول صلی الله علیه وسلمی دوشنده کورمك دیلسه (اللهم صل علی محمد کما امرتنا ان نصلی علیه
اللهم صل علی محمد کما هو اهله اللهم صل علی محمد کما تحب وترضی له ان نصلی علیه اللهم صل علی روح محمد
فی الارواح اللهم صل علی جسد محمد فی الاجساد اللهم صل علی قبر محمد فی القبور) دیوب بلاتعیین نقدر دیرسه
دیه همان تك اولق اوزره اختتام ایده یعنی وترا اوزره تمام ایتمکه مشغول اوله تاکه مرادی حاصل اولوب
مأمولنه وصول بوله (فصل) افضل انواع صلوات حقنده اختلاف کثیره اولوب سنن ابن ماجه‌ده مرویدرکه

حضرت ابن مسعود (اذا صلیتم علی رسول الله صلی الله علیه وسلم فاحسنوا الصلاة علیه فانکم لاتدرون
لعل ذلك یعرض علیه) دیوب مجلسنده اولنلرامدی بزه تعلیم ایله دیدکارنده دیدیکه بویله دیکزکه (اللهم اجعل
صلواتك وبرکاتك ورحمتك علی سید المرسلین وامام المتقین وخاتم النبیین محمد عبدك ورسولك امام الخیر ورسول
الرحمة اللهم ابعثه مقاما محمودا یغبطه فیه الاولون والاخرون اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد کما صلیت علی
ابراهیم وعلی آل ابراهیم انك حمید مجید وبارك علی محمد وعلی آل محمد کما بارکت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم
انك حمید مجید) * کتاب الصلات والبشرده محرردرکه برکسنه افضل صلاتله صلوات ویره‌یم دیو فرضا یمین ایتسه
بعضلر ایدر اول کسنه بویله دیمك کرکدرکه خانث اولمیه (اللهم صل علی سیدنا محمد النبی الامی وعلی کل نبی وملك
وولی عدد الشفع والوتر وعدد کلمات ربنا التامات المبارکات) بعضلر دیرلرکه بویله دیمك کرکدرکه (اللهم صل علی
عبدك ونبیك ورسولك النبی الامی وعلی آله واصحابه وازواجه وذریاته عدد خلقك وزنة عرشك ورضاء نفسك
ومداد کلماتك) بعضلر دیرلر بویله دیمك کرکدرکه (اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد کما ذکره الذاکرون وکما سهی
عنه الغافلون) امام رافعی وکتاب روضه‌ده امام نووی ایدر بویله دیمك کرکدرکه (اللهم صل علی محمد وعلی آل
محمد کما صلیت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم وبارك علی محمد وعلی آل محمد کما بارکت علی ابراهیم وعلی آل
ابراهیم انك حمید مجید) لکن مزبور نووی کتاب اذکارده ایدر احادیث صحیحه‌دن وارد اولنلری جمع ایدوب
دیمك کرکدرکه (اللهم صل علی محمد عبدك ورسولك النبی الامی وعلی آل محمد وازواجه وذریته کما صلیت
علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم وبارك علی محمد النبی الامی وعلی آل محمد وازواجه وذریته کما بارکت علی ابراهیم
وعلی آل ابراهیم فی العالمین انك حمید مجید) سلفدن بری ایدر حضرت رسولی دوشمده کوروب یارسول الله
امام شافعی یه هیچ مخصوص جزا احسان ایلدك نه ایله‌در دیدیکمده (نعم سألت الله ان لایحاسبه یوم القیامة) دیوب
سببن صوردیغمده (انه کان یصلی علی صلوة لم یصل علی مثلها احد) یعنی بکا برنوع صلوات ویرردیکه هیچ برکسنه
بکا انك کبی صلوات ویرمامشدر اول صلوات نه ایدی دیو صوردیغمده (اللهم صل علی محمد کلما ذکره الذاکرون
وصل علی محمد کلما غفل عن ذکره الغافلون) دیرایدی دیو بیوردیلر * مواهب لدنیه‌ده امام بغوی بوکتابنده
افضل صلوات ایله صلوات ویره‌یم دیو فرضا یمین ایدن (اللهم صل علی محمد کما هو اهله ویستحقه) دیمك کرکدر
دیمشلردیوب لکن حدیث شریفده تعلیم اولنان صلواته بغوی دیدیکی وامام شافعینك (اللهم صل علی محمد
وعلی آل محمد کلما ذکره الذاکرون وکلما غفل عن ذکره الغافلون) دیدیکی ضم وجمع ایتسه اشمل واکمل اولور
اکرچه جمیع روایاتده ثابت اولانلری برصلواتده ممکن اولدقچه جمع ایتسه افضل واحسن اولور دینوب * زین
المجالسده مذکوردرکه امام شافعی یی برکسنه دوشنده کوروب یا امام حق تعالی سکا نه ایلدی دیدکده یارلغادی
دیوب نه سببله دیدکده بش صلواتله که حضرت رسوله انلر ایله صلوات ویرردم دیوب انلرندر دیدکده
(اللهم صل علی محمد بعدد من صلی علیه وصل علی محمد بعدد من لم یصل علیه وصل علی محمد کما تحب وترضی
ان یصلی علیه وصل علی محمد کما امرتنا بالصلوة علیه وصل علی محمد کما ینبغی ان یصلی علیه) دیرایدم دیدی
صلات وبشر مؤلفی صاحب قاموس ایدر کیفیات صلواتدن بعضلر (اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد صلوة
دائمة بدوامك) دیدیکی بعضلر (اللهم یارب محمد وآل محمد صل علی محمد وآل محمد واجز محمدا صلی الله علیه وسلم
ماهو اهله) دیدیکی اختیار ایدوب * شیخ معروف کرخی اصحابندن ابوالحسن کرخی بویله صلوات ایله مشغول ایدیکه
(اللهم صل علی محمد ملیء الدنیا وملیء الاخرة وبارك علی محمد ملیء الدنیا وملیء الاخرة) اشبو کیفیات مختلفه
دلالت ایدرکه لفظ صلواتده زیاده ونقصان جائز اولوب زیاده‌نك زمان معینه والفاظ معینه اختصاصی یوقدر
لکن جمیعندن افضل واکمل حضرت رسولك تعلیم ایتدیکی الفاظ شریفه‌در پس محب رسول مختار اولنلره
سزاواردرکه من احب شیأ اکثر من ذکره فحواسنجه اکثر حالده صلواتدن خالی اولمیوب اشتغالده اولوب وارد
اولان الفاظی ممکن اولدقچه جمع ایتمکی سعی ایده که (لایکمل ایمان احدکم حتی اکون احب الیه من والده
وولده والناس اجمعین) حدیثی مفهومنجه هرکس سعادت هوسه بروجه جازم واجب ولازمدر خصوصا
(لقد من الله علی المؤمنین اذ بعث فیهم رسولا منهم یتلو علیهم آیاته ویزکیهم ویعلمهم الکتاب والحکمة
وان کانوا من قبل لفی ضلال مبین) آیتی دلالتی اوزره هرمؤمنه کندو اوزرنده اولان حق رسولی ادا ایتمکی

همچو دین بلکه محض فرض عیندر دیوب بو صلواتی کندو زبان دررفشانندن بیان ایتمشدرکه (اللهم صل
علی محمد النبی الامی وعلی آله وازواجه وذریته واصحابه عدد ما خلقت وعدد ما انت خالق وزنة ما خلقت
وزنة ما انت خالق وملیء ما خلقت وملیء ما انت خالق وملیء سماواتك وملیء ارضك ومثل ذلك واضعاف ذلك
وعدد خلقك وزنة عرشك ومنتهی رحمتك ومداد کلماتك ومبلغ رضاك وحتی ترضی واذا رضیت وعدد
ما ذکرك به خلقك فی جمیع ما مضی وعدد ما هم ذاکرونك فیما بقی فی کل سنة وشهر وجمعة ویوم ولیلة وساعة
من الساعات ونفس ولمحة ولحظة وطرفة من الازل الی الابد فی الدنیا والاخرة واکثر من ذلك لا ینقطع اوله
ولا ینفد آخره) محرر سطور اولان عبد پرقصور قسم ثالث تاریخ مرآة الکائنات اولان اشبو قسم سیرة
سید الانام صلوة وسلام شرف انتساب ومدح وثناء لآلی انتظام ایله اتمام بولوب مسکی الختام اولمق اهم
مهام واعزمرام اولمغین آل حضرت رسول مقبولدن سید اجل عمدة الدین ابو علی بن الحسن الغزنوی علیه
رحمة الرب القوی منظوماتندن اولان شعر لطافت اشعار اختیار اولندیکه بودر (نظم) سلام کالطاف الاله
الممجد* سلام کاخلاق النبی المؤید* سلام کمسك الصدغ تزهو به الصبا* علی صفحتی کافور خد مورد*
سلام کطل جاد فی عین نرجس* فقطر منها کل جفن مسهد* سلام کالحان العنادل سحرة* یجاوبها سجع
الحمام المغرد* سلام کماء بارد فی حرارة* لدی القاع یشفی غلة الکبد الصدی* سلام به فی لیلة القدر تنزل
الملائك والارواح فیها الی الغد* سلام کانفاسی اذا کنت ناطقا* بمدح رسول الله جدی وسیدی* علی من
تصدی منصبا ای منصب* علی من تولی سوددا ای سودد* علی من تلقی حکمة ای حکمة* علی من ترقی
مصعدا ای مصعد* علی من تخطی قاب قوسین فی العلی* وفاز بسهم فی العلی متفرد* علی من له عیسی ابن
مریم حاجب* علی من به موسی بن عمران مقتدی* علی من به عین القلوب قریرة* ینام بعین الله فی خیر
مرقد* امام جمیع الانبیاء مطهر* رسول اله العالمین محمد* ایا سید العباد یا من تورمت* له قدماه من
دوام التهجد* ایا خاتما للرسل کنت نبینا* وآدم ملقی بین طین وجلمد* علیك سلام الله یا دافع الردی*
ویا شافعا فینا ویا کافی الردی* الا ایها العشاق صلوا وسلموا* علی من به فزتم بخلد مخلد* وصلوا علی اصحابه
انجم الهدی* بایهم من یقتدی فهو یهتدی* جزی الله عنا المصطفی ما استحقه* وما الله یجزی جیدا
غیر جید* انبت الی الرحمن معتصما به* ومن یعتصم بالانبیاء لقد هدی (اللهم صل علی عبدك ورسولك ونبیك
وصفیك وخیر خلقك امام المتقین وخاتم النبیین وقائد الغر المحجلین سیدنا محمد النبی العربی (اللهم آته الوسیلة
والفضیلة والدرجة العالیة الرفیعة وابعثه مقاما محمودا الذی وعدته انك لا تخلف المیعاد اللهم فصل وسلم
وبارك علیه وعلی آله واولاده وازواجه واصحابه وذریاته واهل بیته وتابعیهم باحسان الی یوم الدین صلوة زاکیة
سامیة نامیة معطرة مجللة لا انقطاع لها منك الیه متوالیة ابد الابدین علیه زنة عرشك ومداد کلماتك وتعداد حکمتك
وبقاء ذاتك وصل وسلم علیه وعلی اخوانه من الانبیاء والمرسلین وعلی آل کل وصحبه وتابعیهم وعلی ملائکتك
المقربین واهل طاعتك اجمعین* سبحان ربك رب العزة عما یصفون وسلام علی المرسلین والحمد لله رب العالمین)

(بسم الله الرحمن الرحیم)

الحمد لله الذی اید هذا الشرع والدین* بالخلفاء الحنفاء الراشدین* والصلوة والسلام علی سید المرسلین*
وحبیب رب العالمین* وعلی آله واصحابه اجمعین (اما بعد) قسم رابع تاریخ مرآت الکائنات اولان
اشبو اوراق صحت سمات مسکیة النفحاتنده خلفاء راشدین یعنی چهار یارکزین ومناسبتله حسن وحسین
فخر المؤمنین احواللری تبیین اولنوب التی بابه منقسم وبو وجهله مرتسمدر (فائده) اولا معلوم اولهکه
معتبرات متفرقه ده (الخلافة من بعدی ثلاثون سنة ثم تصیر ملکا عضوضا) دیو ودخی (الخلافة ثلاثون عاما ثم
یکون بعد ذلك الملك) دیو ودخی (ان اولکم) ای اول دینکم (بدیء بنبوة ثم یکون خلافة ورحمة ثم یکون ملکا
جبریة) دیو ودخی (ثلاثون خلافة ونبوة وثلاثون خلافة وملك وثلاثون تجبر ولا خیر فیما وراء ذلك) دیو ورت
حدیث شریف اولوب علماء شلردرکه چهار یارکزیندنصکره حضرت حسنك التی ایلق خلافتی آخرنده
حدیثده بیورلان اوتوز ییل تمام اولدی واحادیث مزبوره نك تأویلنده اشراف مؤمنین امر مبایعتنده
اختلاف ایتیوب حق وعدل اوزره علی التوالی خلافت کامله زمانی همان اوتوز ییلدر یعنی وفات رسولدن

اوتوز ییله دکدراندنصکره شرائط مزبوره کاه بولنوب کاه بولنمیوب اکثر ملوك مؤمنین ملك عضوض یعنی اهل
ظلم وجورنا پسندیده طور اولورلردیمشلر (فائده) مرویدرکه رسول علیه السلام وفاتلرندنصکره خلافتی
هیچ برزمانده برکمسنه یه صراحة تعیین ایتمیوب بلکه همان مرض موتلرنده وفاتلرندن سکز کون مقدم
حضرت ابو بکری امامته تعیین ایتمکله انك خلافتنه رمز ایتدیلر زیرا امام اولان اعلم واصلح موجودین اولمق
اولی ایدوکی (یؤم القوم اقرأهم لکتاب الله) حدیثیله ثابتدر* مرویدرکه رسول علیه السلام زمان صحتلرنده
برکره کندولر مسجده چیقمیوب صحابه نمازی قیلسونلر دیوب ابو بکر حاضر اولمامغین امام عمر
اولوب رسول علیه السلام آوازینی اشتدکده (لا لا لا یأبی الله والمسلمون الا ابابکر فلیصل بالناس ابو بکر)
دیوب برکره دخی حضرت علی یه خطابا (سألت الله ان یقدمك ثلاثا فابی علی الا تقدیم ابی بکر) یعنی سنی سائر
صحابه اوزرینه تقدیم ایتمکی الله تعالیدن اوچ کره رجا ایتدم ابو بکری تقدیمدن غیری حاله الله تعالی رضا
ویرمدی دیدیلر لکن زمان صحتلرنده ابو بکرك خلافتنه تصریح بکزر نیجه رمز واشارت ایتمشلردی جملهدن
ابتدا مدینه یه کلوب مسجد شریفلری بنا اولنورکن مبارك اللریله بنایه برطاش قویوب ابو بکر طاشکی بنم
طاشم یاننه قودیوب قودقده عمره طاشکی ابو بکرك طاشی یاننه قودیوب قودقده عثمانه طاشکی عمرك طاشی
یاننه قودیوب قودقده (هؤلاء الخلفاء بعدی) دیدیلر برکره دخی (اقتدوا بالذین من بعدی ابی بکر وعمر) دیدیلر
برکره دخی برخاتون کلوب برنسنه ایستدکده بعد زمان کلمك امر ایدوب کلوب سزی بولمزسم نه ایدهیم دیدکده
(ان لم تجدینی فات ابا بکر فانه الخلیفة من بعدی) دیدیلر ومرض موتلرنده (ائتونی بدواة وقرطاس اکتب
لابی بکر کتابا لا یختلف علیه اثنان) دیوب بعده (یأبی الله والمسلمون الا ابا بکر) دیدیلر کتاب المسایره ده علامه
ابن الهمام ایدر حضرت رسوله ابو بکر خلیفه اولهجغنی حق تعالی بیلدروب لکن امته اعلامه امر ایتمامشدی

(باب اول در احوال ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه)

(نظم) آخر انبیایه اول یار* ثانی اثنین اذ هما فی الغار* سید بارگاه صدق وصفا* خلف حضرت
حبیب خدا* اکا اولدم ویرلدی عزت وجاه* دیدی اکا نبی خلیل الله* کیدره قفلی باب جنتدن*
اول اول کیره سائر امتدن* بعد عهد النبی بالتحقیق* بشرك افضلی در صدیق* قلدی حکم وحکومتی
ایکی ییل* اولدی عمر عزیزی مستعجل* کلشن دینی قلدی عدله زین* رضی الله عنه فی الدارین*

(فصل در اسم وسن ونسب وحلیه وکنیه ولقب) معتبرات متفرقه ده مذکوردرکه ولادت حضرت رسولدن
ایکی ییل وبرقاج آی صکره طوغوب پدری ابو قحافة عثمان بن عامر بن عمرو بن کعب بن سعد بن تیم بن مرة
ابن کعبدرکه حضرت رسولك نسب شریفلری ایله مزبور مره ده جمع اولمشلردر* بعضلر ابو بکرك اسمی اصلده
عتیق ایدی دیوب قول اصح اوزره عبد الکعبه ایدیکه رسول علیه السلام عبد الله دیو آد قودیلر* مرویدرکه
بکر آدلو اوغلی اولمیوب لکن عادت عرب اوزره ارکك اوغلی اولمق ایچون تفألا دخی تازه ایکن ابو بکر دیو کنیه
قونوب اسمنه غالب اولدی حسن وجمالی یاخود نسبی عیوبدن خالی اولدیغیچون یا ایمانه جملهدن اول کالدیکیچون
لکن نیجه احادیث مفهومنجه جهنمدن آزاد اولدیغیچون لقبی عتیق اولوب بعد الایمان جناب حقدن مکهده
قصه معراج رسولی اول کیجه نك ایرتسی غائبانه ایشتدکده کمال اعتقاد ایله تصدیق ایتمکین جناب حقدن
صدیق لقبیله مشرف اولمشدی صحابه دن انس بن مالك جمیع صحابه دن یاشده بیوك اولانلر ابو بکر ایله سهیل
ابن عمرو بن البیضا ایدی دیوب لکن حضرت حمزه وعباس وعبیدة بن الحارث بوندن بیوك ایدوکی بو قاروده
آخرباب صحابه ده کچمشدر نظر اولنه* مرویدرکه آق بکزلو یوزی وکودهسی نحیف ویکاقلری اوستنده صقاللری
خفیف وکوزلری نوعا چقور وآلنی یومری ایدی اولوب صقالنی حنا وکتم ایله بویاردی (فصل در احوال
جاهلیت وکیفیت ایمان او) تاریخ الخلفاء شیخ سیوطیده مرویدرکه حضرت صدیق دخی قبل الایمان مکهده
کفار قریشك اعیان وکبار ومقبول مستشارلرندن ایدی اوزمانده دخی اعف ناس اولوب کمال صداقت
وصلابت اوزره اولمغین اصلا شرب خمر ایتمیوب شعر دخی سویلمامشدی واوزمانده تجارت اوزره اولمغین
صاحب مال اولوب جود وسخا وبذل وعطایه معتاد جواد خیر نهاد ایدی حضرت رسوله دنیاده ابتدا ایمان
کتورن کیم ایدوکنده اختلاف اولنوب اول خدیجه ایکنجی یا اوچنجی ابو بکر ایدیکه بو خصوصك تفصیلی

بو قاروده باب نبوت رسول علیه السلامده كچمشدر نظر اولنه مرویدركه ابو بكر حضرت رسول علیه السلامه نبوتلرندن نیجه ییللر مقدم غایتده دوست اولوب تجارته واردیغی یرلرده كاهنلردن اوصاف رسولی وكندونك انلره مصاحب اوله جغنی نیجه كره ایشیدوب نبوتلری ظهورنده بی شك وتردد محض محبت وتودد ایله ایمانه كلدی (فائده) مرویدركه والده سی ام الخیر رسول علیه السلام دخی مكه ده ایكن ایمانه كلوب اما باباسی ابو قحافه عثمان بن عامر چاق مكه فتحنده طقسان یاشنده ییرایكن ایمانه كلوب (رب اوزعنی ان اشكر نعمتك التی انعمت علیّ وعلی والدیّ) آیتی ابو بكرله والدینی حقنده نزول ایتدی دینوب جمیع صحابه ده كندوسی وپدر ومادری وجمله اولادی واولاد اولادی ایمانه كلمش ابو بكردن غیری بركسنه یوغیدی حتی جمیع مهاجرینده ابو بكردن غیری باباسی ایمانه كلمش كسنه یوغیدی دیمشلر (فصل در بعض فضائل وخصائص او) كتب تواریخ وسیرده محرردركه ابو بكر صدیق حضرت رسوله قبل النبوه خصوصا بعد النبوه مكه ده وزمان هجرتده رفیق شفیق ومحب صدیق ایدی مدینه ده دخی هر سفر وحضرده اجازتله برایكی دفعه دن غیری جناب شریف لامع النورلرندن اصلا دور اولمیوب اوقات باركاتی صحبت حضرتده مرور ایدردی رسول مختارك صدقه یاری ومحرم اسراری وجمیع امورده مستشاری اولوب حضرت عمر ایله ایكیسی وزیر دلپذیر ومشیر عدیم النظیر ایدیلر رسول علیه السلام (ان الله ایدنی باربعة وزراء اثنین من اهل السماء جبرائیل ومیكائیل واثنین من اهل الارض ابو بكر وعمر) دیمشدر هر مجلسده اصحاب كرام حلقه اولوب حضرت رسول علیه السلام صاغ یانلرنده ابو بكری صوللرنده عمری اوتوردوب ابو بكر حاضر ایكن آنك اورتی یانه وغائب ایكن انك یرینه اصلا بر كسنه یی كچورمیوب آنده اولمدیغی یری بوش طوررردی كسنه آنك اوسنی یرینه كچمزدی * تاریخ سوطیده اولان تفصیلك اجمالی بودركه ابو بكر خوب عادة شجاعت وسخاده وعلم وذكاده خصوصا تقوادده جمله صحابه دن زیاده ایدی ذكر اولنان امورك دلیللری بودركه حضرت علی اشجع الناس ابو بكر دیوب ودخی وفات حضرت رسولده مرتد اولان اكثر قبائل عرب ایله مقاتله یه عزم ایدوب صحابه تردده ایكن ابو بكر آنلره باقیوب قلجن طاقنوب یالكزجه جنكه توجه ایتدكده صحابه اكا تابع اولدیلر ودخی (وسیجنبها الاتقى الذی یؤتی ماله یتزكی وما لاحد) آیتی بالاتفاق حضرت ابو بكر حقنده نازل اولمشدر ورسول علیه السلام (ما نفعنی مال قط ما نفعنی مال ابی بكر) بیورمشدر زیرا تجارتدن تحصیل ایتدوكی اموال كثیره یی اوقات متفرقه ده حضرت رسوله بذل ایدوب دخی نیجه وجهله فی سبیل الله صرف ایتمشدی ودخی وفات رسولده منع زكوة ایله مرتد اولانلرله جنكی مقرر ایتدكده جمله صحابه مسلمانلره قلیچ چكمك جائز كلدر دیو تردد ایتدكلرنده (والله لاقاتلن من فرق بین الصلوة والزكاة والله لو منعونی عقالا كانوا یؤدونه الی رسول الله صلی الله علیه وسلم لقاتلتهم علی منعه) دیوب صحابه ایله مباحثه ایتدكده جمله سنی الزام ایدوب جمله دن اعلم ایدوكی ظاهر ومسلم اولدی خصوصا صحابه دن ابن عمر حضرت رسولك حیاتنده خلقه فتوی ویرنلر كیملر ایدی دیو صورلدقده ابو بكر ایله عمر ایدی غیری كسنه وار ایدوكنی اكلامزم دیمشدر * زمان خلافتنده بر مشكل دعوی كلدكده قرآنده بعده بلدوكی حدیثلرده بولمیوب انلرده جواب بولنمزایسه صحابه یه صوروب اكا متعلق حدیث بیلنلر ایسه مشاوره ایدوب اجماع ایدرلر ایسه انكله عمل ایدوب اختلاف اولنور ایسه كند واجتهاد ایدردی بعده حضرت عمر دخی قرآنده وحدیثده بولمدیغی ابو بكرك اجتهادنده بولور ایسه البته انكله عمل ایدردی ناچار اولور ایسه اجتهاد ایدردی (اقتدوا بالذین من بعدی ابی بكر وعمر) حدیثی خود جمله دن اعلم وافضل ایدوكی مشعر ودلیل قاطعدر ودخی ذكاده حد نهایتده اولوب جمله دن رسول علیه السلام (ان الله تبارك وتعالی خیر عبدا بین الدنیا وبین ما عنده فاختار ذلك العبد ما عند الله) دیدكده مرادلری كندولر ایدوكنی ابو بكر اكلایوب اغلایوب سائر صحابه انك سرعت فهمنه تعجب ایتدیلر ودخی (یؤم القوم اقرأهم لكتاب الله) حدیثی اوزره علوم قرآنده دخی اعلم صحابه اولمغین رسول علیه السلام مرض موتلرنده انی امامته تعیین ایدوب (لا ینبغی لقوم فیهم ابو بكر ان یؤمهم غیره) بیورمشدی * ودخی علم سنتده یعنی حدیث وآداب رسولده اعلم صحابه اولوب بعض امور شرعیه ده اكثر یا صحابه اكا مراجعت وسؤال ایدرلردی لكن سائرلری كبی بوندن چوق حدیث روایت اولنمدیغی حضرت رسولدنصكره آز یشامغین

واولانجه

واولانجه زمانی اهم مهمات اولان قمع وقلع مرتدین وبغات تداركنه مصروف اولدیغیچون ایدی ودخی علم تعبیرده اعلم صحابه اولوب كبار تابعیندن رئیس المعبرین اولان ابن سیرین (كان ابو بكر اعبر هذه الامة بعد النبی صلی الله علیه وسلم) دیمشدر ودخی انساب قبائل عربده خصوصا انساب قریشده اعلم جمیع ناس ایدی دیمشلر ودخی فصحا وخطبا ناسدن اولوب حتی بعض سلف خطباء اصحاب رسول الله صلی الله علیه وسلم ابو بكر الصدیق وعلی بن ابی طالب دیمشدر * ودخی رأی وتدبیرده بی نظیر اولمغین رسول علیه السلام جمیع امور دنیویه لرین انكله طانشوب (اتانی جبرائیل فقال ان الله یأمرك ان تستشیر ابا بكر) دیوب حتی (وشاورهم فی الامر) آیتی ابو بكر وعمر ایله مشاوره ایتمكیچون نازل اولمشدر * ودخی صحابه ایچنده قرآن عظیمی بتون حفظ ایدن برقاچ كسنه نك بریدر ودخی كمال تقوی ده صحابه دن زیاده ایدوكنه (وسیجنبها الاتقى الذی یؤتی ماله یتزكی) آیتی دلیل قاطعدر زیرا انك حقنده نازل اولمشدر (فصل) انبیادنصكره افضل جمیع بنی آدم اولوب جلائل فضائلنه متعلق برقاچ آیت كریمه ووافر حدیث شریف واردركه بعضلری بونلردركه اولا (ثانی اثنین اذ هما فی الغار) آیتی ودخی (فاما من اعطی واتقى وصدق بالحسنی فسنیسره للیسری) آیتی ودخی (وسیجنبها الاتقى الذی یؤتی ماله یتزكی وما لاحد عنده من نعمة تجزی الا ابتغاء وجه ربه الاعلی ولسوف یرضی) ودخی برقاچ آیت دخی ابو بكر حقنده نازل اولدیغنده اتفاق اولنوب ودخی تفاسیرده (الذین ینفقون اموالهم باللیل والنهار سرا وعلانیة فلهم اجرهم عند ربهم ولا خوف علیهم ولا هم یحزنون) آیتی برقولده بونك حقنده نازل اولمشدركه مثوبات انواع صدقاتی تحصیل وتكمیل ایچون كیجه لرده اون بیك كوندزلرده اون بیك خفیة اون بیك آشكاره اون بیك التون تدریجله تصدق ایتمشدر برقولده علی حقنده نازل اولدی دینوب برغیری وجهله حكایت اولنمشدر * ثانیا (رسول علیه السلام ابو بكر الصدیق خیر الناس الا ان یكون نبی) ودخی (والله ما طلعت الشمس ولا غربت علی احد بعد النبیین والمرسلین افضل من ابی بكر الصدیق ودخی (ان من امن الناس علی فی صحبته وماله ابو بكر ولو كنت متخذا خلیلا غیر ربی لاتخذت ابا بكر خلیلا ولكن اخوة الاسلام) ودخی اما انك یا ابا بكر اول من یدخل الجنة من امتی) ودخی (حب ابی بكر وشكره واجب علی كل امتی) ودخی (الناس كلهم یحاسبون الا ابا بكر) دیو بیورمشدر ودخی (خصال الخیر ثلثمائة وستون خصلة اذا اراد الله بعبده خیرا جعل فیه خصلة منها یدخل بها الجنة) دیوب ابو بكر دخی یا رسول الله بنده او خصلتلردن بریسی وارمیدر دیدكده (نعم جمعا من كل) دیوب برروایتده رسول علیه السلام (خصال الخیر ثلثمائة وستون) دیوب ابو بكر بنده بریسی وارمیدر دیدكده (كلها فیك فهنیألك یا ابا بكر) بیوردیلر ودخی بركون مجلس رسول علیه السلامده (یا ایتها النفس المطمئنة) آیتی آخرنه دك اوقونوب ابو بكر یا رسول الله (ان هذا لحسن) دیدكده اما ان الملك سیقولها لك عند الموت) دیدیلر * ودخی بركره ابو بكر عمره فی الجمله انجنوب رسول علیه السلام جمله صحابه یه (ان الله بعثنی الیكم فقلتم كذبت وقال ابو بكر صدقت وواسانی بنفسه وماله فهل انتم تاركوا لی صاحبی) دیو خطاب مشعر العتاب ایتدكده ابو بكره جمله خلق اولكیدن زیاده تعظیم ایدر اولوب بعده بر فرددن رنجیده لك كورمدی وانجنه جك سوز ایشتمدی (فصل) ابو بكرله عمرك ایكیسی حقنده مشترك ذكر اولنان حدیثلر بونلردركه رسول علیه السلام (اتانی جبریل آنفا فقلت حدثنی بفضائل عمر بن الخطاب فقال لو حدثتك بفضائل عمر منذ ما لبث نوح فی قومه ما نفدت فضائل عمر وان عمر حسنة من حسنات ابی بكر) دیوب ودخی بركسنه (ای الناس احب الیك یا رسول الله) دیو صوردقده (عائشة) دیوب (من الرجال) دیدكده (ابوها) دیوب (ثم من) دیدكده (عمر بن الخطاب) بیوردیلر ودخی ایكیسی حقنده (هذان سیدا كهول اهل الجنة من الاولین والاخرین الا النبیین والمرسلین) دیدیلر ودخی بركون رسول علیه السلام) صاغ یاننده ابو بكر صول یاننده عمر كلوب مباركلری اللرندن هر بریله برینك النه یاپشوب بو حالله مسجد شریفلرینه كیروب (هكذا نبعث یوم القیامة) دیدیلر * ودخی ینه بركون بو ایكیسنی كوردكلرنده (هذان السمع والبصر) یعنی بو ایكیسی كوزمدر قولاغمدر دیدیلر * وینه بركون بو ایكیسنه خطابا (الحمد لله الذی ایدنی بكما) وینه بركون (لو اجتمعتما فی مشورة ما خالفتكما) دیدیلر * وینه بو ایكیسی حقنده (ان لكل نبی خاصة وان خاصتی من امتی ابو بكر وعمر) ودخی (انی لارجو لامتی فی حبهم لابی بكر وعمر ما ارجو لهم فی قول

لا اله الا الله) ودخی (حب ابی بکر وعمر ایمان وبغضهما کفر) بیورد یلر انکیچون عامهٔ علما سب شیخین وبغض
شیخین یعنی ابو بکره یا عمره سب ایتمك یا عداوت ایتمك كفر صریحدر دیو اتفاق ایتمشلردر فلعنة الله
علی الروافض (فصل) بنه ابو بکرك فضیلتی حقنده صحابه وغیری کلماتك بعضی بودرکه حضرت عمر ابو بکر
سیدنا ودخی (لو وزن ایمان ابی بکر بایمان اهل الارض لرجح بهم) ودخی (لوددت انی شعرة فی صدر ابی بکر) ودخی
(وددت انی من الجنة حیث اری ابا بکر) ودخی (ما سابقت ابا بکر الی خیر قط الا سبقنی) دیوب (وحضرت علی
والذی نفسی بیده ما استبقنا الی خیر قط الا سبقنا الیه ابو بکر) ودخی (خیر الناس بعد رسول الله صلی الله علیه
وسلم ابو بکر وعمر لا یجتمع حبی وبغض ابی بکر وعمر فی قلب مؤمن) ودخی دائما خطبه اوقورکن (اللهم اصلحنا
بما اصلحت به الخلفاء الراشدین المهدیین) دیمکه معتاد اولمغین انلر کیملردر دیو صورلدقده کوزلری یاشله طولوب
(هم حبیبای ابو بکر وعمر اماما الهدی وشیخا الاسلام ورجلا قریش المقتدی بهما بعد رسول الله صلی الله علیه
وسلم من اقتدی بهما عصم ومن اتبع آثارهما هدی الی الصراط المستقیم ومن تمسك بهما فهو من حزب الله)
دیدی * وبعض سلفدن مرویدرکه حضرت رسول علیه السلام وفاتنده نیجه قبائل عرب مرتد اولدقلرنده
ابو بکر انلری ایمانه دعوت وعناد ایدنلری قتل وغارت ایتمکله دین مبینی تقویت وتسکین فتنه ورفع ضلالت
خصوصنده بر پیغمبر مقامنه قائم یعنی چاق انبیا اهتمامی قدر اهتمام عظیم دائم ایتدی (فصل) حضرت
صدیقك اوصاف حمیده واخلاق پسندیده سی اکرچه غیر عدیده در لکن بو قاروده ذکر اولنان آیات واحادیث
واخباردن ماعداسنك کمال اجمالی بودرکه تابعیندن امام نخعی ایدر ابو بکره کمال رأفت ورحمتی سببیله اوّاه
دیرلردی * وسلفدن بری ایدر جبرائیلك حضرت رسول ایله سویلشدوکنی ابو بکر ایشیدوب لکن شخصنی
کورمزدی * وزین المجالسده مرویدرکه (آفة الانسان من اللسان) مفهومنجه خلاف رضاء خدا جدا
برنسنه سویلمیایم دیو اون ایکی ییل متصل مبارك آغزنده طاش طوتوب شرعا یا طبعا لازم اولان نسنه دن
غیری ایچون اغزندن چیقارمزدی * وتاریخ الخلفاده مذکوردرکه هر کیشی نفسنی انعابده ثواب
بی حساب اولمغین یاز کونلرنده اورج طوتوب قیش کونلرنده افطار ایدردی * ودخی جناب حقدن غایت
خوف اوزره اولمغین برکون قوشجغز کوروب (طوبی لك یا طیر تأکل من الثمر وتستظل بالشجر وتصیر
الی غیر حساب یالیت ابا بکر مثلك) دیدی وینه برکون (لوددت انی شعرة فی جنب عبد مؤمن) دیدی یعنی
نولایدی بن بر مؤمن اهل نجاتك بدننده بر قیل اولایدم تا که شبهه سز نجات بولایدم ودخی (وددت انی خضرة
تأکلنی الدواب) دیدی یعنی نولایدی بن بر یشل اوت اولایدم حیوانات بنی یه ایدی تا که حشر اولوب حساب
اولمایدم * ودخی مرویدرکه ابو بکرله سائر صحابه دن ابن الزبیر نماز قیلدقلرنده کمال خشوعلرندن اصلا حرکت
ایتمیوب وقیامده غایت چوق اکلنوب ایراقدن کورنلر اغاچ دیرکی صانورلردی * ودخی ابو بکری برکمسنه
یوزینه قارشو مدح ایتسه (اللهم انت اعلم منی بنفسی وانا اعلم بنفسی منهم اللهم اجعلنی خیرا مما یظنون
واغفر لی ما لا یعلمون ولا تؤاخذنی بما یقولون) دیرایدی (فصل در احوال خلافت) تاریخ الخلفاده اولان
تفصیلك اجمالی بودرکه حضرت رسول صلی الله علیه وسلم کندو یرلرینه خلافتی هیچ برکمسنه یه صراحة
تعیین ایتمامکین وفات رسولده صحابه دن طائفهٔ انصار تعیننده اولا تردد ایدوب بعده بزدن بر امیر یعنی حاکم
مهاجریندن بر امیر اولسون دیدکلرنده حضرت ابو بکر (الائمة من قریش) حدیثنی اوقیوب حضرت عمر دخی
(یا معاشر الانصار الستم تعلمون ان رسول الله صلی الله علیه وسلم قدم ابا بکر ان یؤم بالناس وایکم تطیب
نفسه ان یتقدم ابا بکر) دیدکده جمله انصار (نعوذ بالله ان نتقدم ابا بکر) دیوب حق ظاهر اولدقده ابتدا عمر
بعده موجود اولان مهاجرین صکره انصار بیعت ایدوب حضرت علی ایله حضرت زبیر آنده حاضر اولمیوب
بعده حضرت رسولی دفن ایدوب ایرتسی علی وزبیر وجمیع صحابه صفاء قلبله عموما بیعت ایتمکین حضرت
ابو بکر منبره چیقوب جناب حقه حمد وثنا ورسوله صلوات دنصکره مسلمانلره خطابا دیدیکه (اما بعد ایها الناس
فانی قد ولیت علیکم ولست بخیرکم فان احسنت فاعینونی وان اسأت فقومونی الصدق امانة والکذب خیانة
والضعیف فیکم قوی عندی حتی ارجع علیه حقه ان شاء الله تعالی والقوی فیکم ضعیف حتی آخذ الحق منه
ان شاء الله تعالی لا یدع قوم الجهاد فی سبیل الله الا ضربهم الله بالذل ولا تشیع الفاحشة فی قوم قط الا عمهم

الله بالبلاء اطیعونی ما اطعت الله ورسوله فاذا عصیت الله ورسوله فلا طاعة لی علیکم قوموا الی صلوتکم
یرحمکم الله) دیوب بعده نماز قیلمغه شروع ایتدیلر * تفاسیرده (قل للمخلفین من الاعراب ستدعون الی قوم
اولی بأس شدید تقاتلونهم او یسلمون فان تطیعوا یؤتکم الله اجرا حسنا وان تتولوا کما تولیتم من قبل یعذبکم
عذابا الیما) آیتی ابو بکرك حقیت خلافتنه نص قاطعدر زیرا بو آیتك نزولندنصکره مسلمانلری کفارله جنکه
دعوت ابو بکرك مرتدین ایله جنکیدوکندن مقدم ظهور ایتمدیکی متفق علیه در دیمشلردر یعنی ذکر
اولنان آیتده (فان تطیعوا یؤتکم الله اجرا حسنا) بیورلمشدر اکر ابو بکرك خلافتی عند الله حق اولمسه
اکا مطیع اولنلره ثواب ویریلوردیو بیورلمز ایدی دیمکدر * کتاب مورد اللطافه ده مذکوردرکه جمیع بنی آدمده
خلیفه اسمی اطلاق اولنان همان اوچ کمسنه در بری آدم پیغمبردرکه حق تعالی انك حقنده ملائکه یه خطابا
(انی جاعل فی الارض خلیفة) بیوروب ایکنجی داود پیغمبردرکه اکا خطابا (یا داود انا جعلناك خلیفة
فی الارض) بیوروب اوچنجی ابو بکردرکه جمیع صحابه وغیریلر حضورنده وغیبتنده خلیفهٔ رسول الله دیرلردی
حتی حضرت عمر خلیفه اولدقده اکا خلیفهٔ خلیفهٔ رسول الله دینوب لکن کلام طویل اولمغین انی قوریوب
امیر المؤمنین دیرلر اولدیلر * مرویدرکه ابو بکر خلیفه اولدقده حاجبی سدیف آدلو قولی قاضیسی حضرت عمر
کاتبی حضرت عثمان ایله عبد الله بن الارقم یا خود عثمان ایله زید بن ثابت وصاحب شرطه سی یعنی صوباشیسی
مقامنده حضرت ابو عبیدة بن الجراح ایدی حضرت رسولك کومشدن اولوب نقشی محمد رسول الله اولان
خاتم شریفلری ابو بکرك پرماغنده ایدی عثمان خلافتنده بو خاتم قیویه دوشوب ناپدید اولدی ابو بکرك بشقه
بر خاتمی دخی اولوب آنك نقشی نعم القادر الله ایدی پدری حیاتنده خلیفه اولمش کمسنه ویدری حیاتنده
وفات ایتمش خلیفه ابو بکردن غیری کلمامشدر * مرویدرکه سابقا شهرده تجارت ایدوب خلیفه اولدقده
صحابهٔ کرام فراغت ایتدیروب اهل وعیاللریله جهت معاش ایچون بیت المالدن کونده یارم قیون ییلده
همان ایکی بیك بشیوز اقچه وکندو ونفسنه یازلق وقیشلق برر دروبشانه لباس تعیین ایتدیلر * مرویدرکه
حضرت عمر مدینه ده بول اوستنده یاتور کورو کوترم وغایت پیر بر عورته لازم اولان خدمت شرعیه لرین
رضاء لله بالذات ایتمکه هر کیجه واروب بیجکنی ایچه جکنی ایلتدکجه کندودن مقدم برکمسنه واروب
جمله خدمتی ادا ایتمش کوروب اونوبابلره کندو واصل اولمدیغنه دائما بیحضور اولوب آندن مقدم وارمغه
چالشوب عاجز اولدقده باری کیم ایدوکنی بیله یم دیو برکیجه یولده کیزلندکده کوردیکه خلیفهٔ زمان اولان
حضرت ابو بکر ایمش تقبل الله حسناته وضاعف اجوره ومثوباته واسکنه اعلا جنانه ورضی عنه
ورفع درجاته (فصل در ارسال جیش اسامه) حضرت ابو بکرك ابتدا خلافتنده اول عملری بوایدیکه
حضرت رسول علیه السلام مرض موتلرنده اسامه بن زیدی دمشق شامه قریب برده سابقا غزوهٔ موته
دیدکاری محاربه ده پدری زیدی شهید ایدن کفار روم وعرب ایله جنك ایچون کبار مهاجرین وانصاره
سردار ایدوب شهردن طشره ده قونمشلر ایکن رسول علیه السلام وفات ایتدکده ابو بکر آنلری کوندروب
من اغبرت قدماه فی سبیل الله عز وجل حرمهما الله علی النار) حدیثی مفهومنجه مجرد قصد ثواب ایچون
سردارك یانجه خیلی یره دك پیاده یوریوب نصیحتلر ایدوب شهره دوندی اسامهٔ عالی مقام ابتدا قضاعه
قبیله سندن موته نام محله دك قبائل عربی غارت ایدرك کیدوب بکرمنجی کونده اتی دیارنك اهالیسنه واروب
کیمنی قتل کیمنی اسیر ایدوب پدرنی شهید ایدنی قتل ایدوب منصور ومسرور مدینه یه کلوب جمله مدت سفرلری
قرق کون اولدی (فصل در قتال مرتدین) کتب سیرده اولان تفصیلك اجمالی بودرکه رسول علیه
السلام وفاتنده قبائل عربك اکثری مرتد اولوب ظاهر امرتد اولمیانلرك دخی بعضلری ویره کلدکلری انواع
امواللری زکاتن ویرمیوب عناد ایتدکلرنده حضرت ابو بکر جمله سیله جنکه عزم ایدوب جمیع صحابه
اولا متردد لر بعده راضیلر اولدقلرنده صحابه دن یوز کمسنه ایله کندوسی مدینه دن مجملا چیقوب او کیجه
کفار عربك بعضی بونلری قوناقده شبیخون ایدوب محکم جنك اولدقده بونلره شهردن یاردیمجی یتشوب کفاری
طاغدوب بعده آنده بر قاچ کون اوتوروب عسکر جمع ایدوب غزایه توجه ایتدکده ابرام کبار صحابه ایله ابو بکر
شهره دونوب خالد بن الولید شجاعتشعاری سردار ایدوب سابقا دعوای نبوت ایدن مسیلمهٔ کذابله بعده

سائر مرتدین وکفار عرب قبیله لریله هر طائفه یی ایمانه دعوتدنصکره جنك ایتمك امر ایتمکین خالد عسکرله
کیدوب یولده مشهور عالم اولان حاتم طایك اوغلی اولوب صحابه دن اولان حضرت عدی قبائل بنی طیدن بریی
نصیحتله ایمانه ومعاونته کتوروب بعده سابقا دعوای نبوت ایدن طلیحۀ کذاب اوزرینه واریلوب ابتدا
کفاردن قرق نفر دلاور دفعة حمله ایتدکلرنده اکثر عسکر طاغلمغین خالد ظفرنشانه بالذات مردانه میدانه
کیروب مسلمانلر دخی اطرافدن یوریوب خالد مجاهدلك ایکی قلجی پاره لنجه کندوسی بالذات محکم جنك ایدوب
کفاری طاغیدوب طلیحه بر یوکرك آتله شامه قاچوب اسیر اولنلر حضرت رسوله حاشا سب ایتمکین خالد
جمله سنی بر خندق ایچنده آتشه یاقدی مزبور طلیحه حضرت عمر خلافتنده صدقله ایمانه کلوب بعده بر غزاده
شهید اولدی (فصل در ایمان بعض قبائل) مرویدرکه خالد خیر طالب عدویه غالب اولدقده اطرافنده
اولان قبائل مرتده یه بلوکار سچوب کوندروب آنلر دخی ایشتدکلرنده کیمی طوعا کیمی خوفا تکرار
ایمانه کلوب خالد آنلرك آلات حربلرین الوب کیمی ویروب کیمی مدینه یه کوندروب کندوسی عسکرله مسیلمۀ
کذاب اوزرینه کتدی (فصل در وقعۀ یمامه) مرویدرکه قبائل عربدن ولایت یمنده نخلستان اولان
یمامه شهرنده ساکن قبیلۀ بنی حنیفه مرتد اولوب آنلرك ایچلرنده حضرت رسول علیه السلام حیاتنده
حاشا دعوای نبوت ایدوب یوز اللی یاشنده اولان مسیلمۀ کذاب اوزرینه خالد ماجد هجرتك اون ایکیسی ربیع
الاولنده عسکرله واروب وقت طلوع شمسده صفلر باغلایوب ایکی طرفدن مرارا عظیم حمله لر اولوب حتی
قلجلردن علولر چیقوب مسلمانلر درت بیك کفار قرق بیك عدد اولوب قرآنده خاصة اشبو کافرلر حقنده
(ستدعون الی قوم اولی بأس شدید) بیورلدیغی اوزره قلجله جنکده غایت ماهر اولمغین مسلمانلری اوچ کره
طاغیدوب دردنجیده مسلمانلر کفار مستحق الرجوم اوستنه علی العموم هجوم ایدوب حرب شدید وضرب
مدید پدیدار اولدقدنصکره جمله کفار قاچوب مسیلمه نك طوردیغی بیوك باغچه یه کیروب دفع کزند ایچون
قاپویی بند ایتدکلرنده زمرۀ انصار وجمله ابراردن درتیوز نفر دلاور ظفر آورکه ایچلرندن انس بن مالکك
برادری براء ابن مالك هزبر معارك وبیر مقتحم المهالك اولوب قدیم الایامدن هر جنکه باشلاندقده حدت
وشدتندن اولادتریوب بعده غشی اولوب بعد الافاقه قان قشانمق عادتی ایدی جمله سی قلجلرینك قینلرین قیروب
همان تیغ عریان بران جان ستان الله کلمۀ تکبیر کویان عزم رزم بستان ایدوب ایچلرندن بریی قلقان ایچنه قویوب
نیزه لر ایله قالدیروب باغچه دیوارین آشدقده قپویی اچوب لکن شهید اولوب مسلمانلر کیردکلرنده کفار فرار
ایتمسونلر دیو قاپوده بکچیلر قیوب بعده ایچروده محکم جنك اولدقده جناب حقدن عون ونصرت ایله وقت
عصرده مسیلمۀ کذاب ایله کفار خاکسار طعمۀ شمشیر آبدار اولدیلر * اشبو جنك ظفر رنکده کفره دن یکرمی
بیك یا اون بیك بایدی بیکدن زیاده جه کسنه قتل اولنوب مشاهیر صحابه دن حضرت عمر برادری
زید بن الخطاب وطفیل بن عامر الدوسی وسایب بن عثمان بن مظعون وثابت بن قیس بن شماس وابو دجانه ایله بیله
جمله مسلمانلردن بیك ایکیوز یا بیك سکزیوز یا مهاجریندن یتمش انصاردن دخی یتمش سائر مسلمیندن
بشیوز کمسنه شهید اولوب لکن باقی قلان مسلمانلر جمله مجروح ایدیلر حتی سردار اولان خالد مجاهد دیمشکه
یکرمی عدد جنك کوردم لکن هیچ برنده بنی حنیفه کبی جنکده ماهر وبلایه صابر اصلا بر طائفه کورمدم *
مرویدرکه بقیة السیوف اولان عبید ونسوان وصبیان ایچلرندن اسیر اولان بر کافرك تعلیمیله ایرتسی کون
سلاحلر کیوب اولری ایچندن کونشه قارشو ایراقدن کورندکلرنده مسلمانلر انلری جنکه قادر کامل آدملر
صانمغین اول اسیرلر واسطه سیله کافرلر جمله مال ومناللرین ویرمك واهل واولادلرینك نصفی اسیر اولمق اوزره
صلحه راضی اولدیلر بعده جمله سی ایمانه کلوب مسلمانلر یمامه شهرنده اول وآخر جمله اون بش کون طوروب
بعده مدینۀ منوره یه کتدیلر (فصل در غزای عراق) مرویدرکه حضرت ابوبکر خالدی ینه سرداراق ایله
کوندردکده بغداد قربنده کسرحا ایله حیره شهرینه واروب نصارای عربدن اولان خلق ایله مصالحه ایدوب
مغیشا شهرینه واروب خراب ایتدکده حیره شهری خلقنك املاکی اولمغین بو شهرك خلقی عهدی بوزوب
سردار ایله جنك ایتدکلرنده رئیسلری قتل اولنوب کندولر قاچوب خالد خورنق شهرینه کیدوب حیره یه
بر سردار کوندروب واردقده انلری محاصره ایله تضییق ایدوب درتیوز یاشنده اولوب حیره نك حاکمی اولان

عمرو بن عبد المسیح خالد ایله صلح ایدوب بعده خالدانك چانتاسنده بر کیسه کوروب آلوب اوچی ایچنه بوشادوب
بوندر دیو عمرو دخی زهر قاتلدرکه آخر عمرمدر مغلوب اولورسم عسکرمك هلاکنی کورمیم دیو کتورمشدم
دیوب خالد ماجد (لن تموت نفس حتی یأتی اجلها) دیوب بعده (بسم الله خیر الاسماء ورب الارض والسماء
الذی لا یضر مع اسمه داء) دیوب زهری کندو اغزینه آتوب یوتوب حاضر اولنلر منع ایده میوب توکل کاملی
حرمتنه اکا اصلا ضرر ایتیوب اکا کرامت وحضرت رسوله معجزۀ پر غرابت ظهور ایتدی (بیت) اکر تیغ
عالم بجنبد زجای * نبرد رکی تا نخواهد خدای (نثر) بعده خالد حیره ده طوروب بصره قربنده ابله شهرینی
صلحله وبغداد قربنده سلاطین عجم تختکاهی اولان مداین شهرینی جنك ایله فتح ایدوب بعده طوردیغی یردن
ولایت شام فتحنه سردار تعیین اولندی تنکیم عن قریب ذکر اولنور (فصل در غزای بحرین وظهور
کرامات) مرویدرکه حضرت ابو بکر صحابه دن علاء الحضرمی یی بحرین ولایتنك مرتد اولان خلقیله جنکه
سردار ایدوب یولده بر صحراده صوسزلقدن جمله عسکرله هلاکه یقلاشدقده متوکل حق جل وعلا اولان علاء
باهر العلا طوارندن اینوب حاجت نمازین قیلوب (یا حلیم یا علیم یا علی یا عظیم اسقنا) دیدکده فی الحال دعاسی
مستجاب وروی هوا پر سحاب اولوب عظیم یغمور یاغدی بعد قطع المنازل لب دریایه واصل اولوب
مرتدین بی دین بونلری ایشیدوب کمیلری آتشه یاقمغین مسلمانلر غمناك اولدقلرنده حضرت علا ینه ایکی
رکعت نماز قیلوب (یا حلیم یا علیم یا علی یا عظیم اجزنا) دیوب بعده مسلمانلره جوزوا دیوب بیله اولان حضرت
ابو هریره ایدر صو اوزرنده یورودك الله حقیچون بزم وطوارلریمزك اصلا ایاقلری یاش اولمیوب جمله عسکر
درت بیك نفر ایدی بر روایتده یورودکلری دریا یوزی بر کونلك یول ایدی دیمشلر حتی بیله اولان بر شاعر ماهر
بو کرامت عظیمه حقنده دیدیکه (نظم) الم تر ان الله ذلل بحره * وانزل بالکفار احدی الجلائل *
دعانا الذی شق البحار فجاءنا * باعظم من فلق البحار الاوائل (نثر) مرویدرکه دریایی کچدکلرنده
ولایت بحرینده هجر شهرینه واروب بعد المحاربه خلقنی اسیر ایدوب بعد وفات النبی صلی الله علیه
وسلم ویرمز اولدقلری خراجلرین ویرمکه باشلدیلر سابقا حضرت رسولك مکتوب شریفلریله مزبور علا بحرین
پادشاهی منذر بن ساوی یی دینه دعوته واروب اکثر اهل ولایتله ایمانه کلمش اولوب دین یهود ومجوس اوزره
باقی قلانلری خراج ویرمك اوزره ایدیلر * مرویدرکه خراج ویرمکه عناد ایدن ولایت بحرین خلقنك سائر
طائفه لری قوت مسلمینی کوروب اهل هجر کبی مصالحه ایتدیلر زمرۀ مؤمنین سالمین وغانمین مدینه یه
دوندکلرنده حضرت علا یورك اغریسندن یولده وفات ایتدیلر صو بولنمامغین تیمم ایدوب قفتانیله دفن اولنوب
آز زماندنصکره یولده صو بولنمغین دونوب قبردن چقاروب سنت اوزره غسل وتکفین ایچون قبرینی آچدقلرنده
ایچنده میتی بولنمیوب تعجب ایتدکلرنده عسکردن بری بن انی وفات ایدرکن (یا علی یا عظیم یا حلیم اخف
موتی ولا تطلع علی عورتی احدا) دیدیکنی ایشتدم دیدکده مسلمانلر دونوب کتدیلر بو دخی علانك کراماتندن
ایدی (فائده) کتاب صفوه ده مذکوردرکه بصره ده بر کمسنه نك قولاغنه طاش کیروب جمله اطبا اخراج
وعلاجندن عاجز قالوب الی نهایته ایردکده حسن بصری شاکردلرندن بری آنی کورمکه واروب سکا درمان
اولورسه علاء حضرمی دعاسندن اولور دیو تعلیم ایتدکده حریف الم الیف انی اوقودقده فی الحال بالطف رب
متعال قولاغنده اولان طاش بلا سبب حدت وشدت ایله چیقوب چاق دیواره طوقنوب خسته یه شفا وصفا
حاصل اولدی (فصل) تاریخ الخلفاده حضرت ابو بکر رضی الله عنه مرتد اولان طائفه لردن اهل
ولایت عمانه صحابه دن عکرمه بن ابی جهلی ودخی اهل حیره یه مهاجر بن ابی امیه یی وبر طائفه یه
دخی زیاد بن ابی لبیدی کوندردی دیوب امانه کیفیتیله کوندردیکی بیان اولنمیوب بو عبد احقر تفصیلنه ظفر
بولمامغین اشارتله قناعت اولندی لکن کتب سیرده طائفۀ عربدن ولایت عمان پادشاهی سابقا مکتوب
رسول علیه السلام ایله ایمانه کلمشدی دیو مذکوردر (فصل در غزوات وفتوحات ولایت شام) معتبرات
متفرقه ده اولان کمال تفصیلك اجمالی بودرکه حضرت ابو بکر مرتد اولان قبائل عربك کیمی قتل ایدوب کیمی
تکرار ایمانه کتوروب خراج ویرمکه عناد ایدنلری دخی جبر وقهر ایله راضی ایتدکده کفار روم ایله جنکه
نیت ایدوب بعد المشاوره عشرۀ مبشره دن ابو عبیده بن الجراح ومعاویه نك برادری یزید بن ابی سفیانی

وشرحبيل بن حسنه‌يى سردار ايدوب بعده ديار يمنده اولان قبائل مسلمينى غزايه كوندرمكه دعوت ايدوب
جم غفير كالدكده اولا يزيدى صكره شرحبيلى صكره بن عسكرين وافر قبائل عرب ايله ابو عبيده‌يى
كوندروب سردار ياننجه ابوبكر مجرد ثواب ايچون يبان يورويوب بعد النصايح والوصايا وداعلشوب
قيصر روم اولان هرقل بى عقل خبر الدقده فلسطيندن دمشقه اندن حمصه اندن انطاكيه‌يه واروب انده
عظيم عسكر جمع ايدوب ابو عبيده شام يانده عمان ولايتندن مآب شهرينه واروب خلقى چيقوب اثناء
محاربه‌ده ايچرو قاچوب بعد المحاصره صلح اولوب بعده مسلمانلر جابيه‌يه واروب كفارك عظيم عسكر جمعنه
تداركارين خليفه مكتوبله اشتدكده هجرتك اون ايكيسنده مدينه‌دن مكه‌يه واروب حج ايدوب كالدكده
اوقات متفرقه‌ده اولا بيك بعده يوز بعده الليدن زياده‌جه بعده يمنده قبيلهٔ همداندن بيكدن زياده‌جه بعده
بنى سليمدن يوز عدد بعده برقاچ قبيله‌دن ايكيوز كمسنه كوندروب سردارره واصل اولديلر بعده وافر عسكرله
عمرو بن العاصى دخى كوندروب يولده عمرو قبائل عربدن نيجه‌لرى بيله اويدروب جمله ايكى بيك كمسنه ايله
واروب عمرو فلسطين شهرينك يزيد بلقا شهرينك شرحبيل حمص قربنده اردن ياخود ولايت بصره‌ده حوران
شهرينك ابو عبيده جابيه‌نك اوزرنده قرار ايدوب بعده مسلمانلردن بعض بلوكلر بعض كفار ايله برقاچ يرده
محاربه‌لر ايدوب اكثرنده مسلمانلر كفارى صيوب قاچروب برسنده بعض مسلمانلر شهيد اولوب بعده هرقلك
برادرى تدارق يتمش بيك عسكر ايله فلسطين قربنده كالدى (فصل در امارت خالد بغزاى شام) عموم هجوم
كفار روم مشئوم حضرت ابوبكره مكتوب ايله معلوم اولدقده حقنده رسول عليه السلام (نعم عبد الله
واخو العشيرة خالد بن الوليد وسيف من سيوف الله سله على الكفار والمنافقين) بيورديغى ذو البطش
الشديد والرأى السديد خالد بن الوليد كه امر حرب ووغاده طالعى كشاده اولوب بيركارزار بلكه بر آتش پارايدى
سابقا ممالك عراق فتحنه كوندرلمش اولمغين اكا مكتوب كوندروب جمع عساكر شامه انى سردار ايتدكده مقدما
عراقده نيجه فتحلر ايدوب حيره شهرنده ايكن يانده اولان مسلمانلرك نصفن انده بر سردار ايله قويوب همان
سكز يوز اللى ادم ايله كندوسى كفار غافللر ايكن اردلرندن كچوب عجله ايله وارمق ايچون برغايت صعب مخالف
يولدن كيدوب نيجه بلالر چكوب يولده اوچ طائفه‌يه اوغرايوب هر برينى قيروب قاچروب ماللر واسيرلر الوب
تدمر شهرنى دخى بعد المحاصره خلقيله مصالحه ايدوب بعده شامده ولايت حورانه كلوب غارت ايدوب
بصرى ايله بعلبكدن كفاره ايكيشر بيك يارمجى كلوب هر برينى ايكيوز كمسنه ايله مسلمانلر صيوب قلعه‌يه
قاچروب بعده شهر خلقى چيقوب مسلمانلره اوق صريوب ايرتسى بش بيك كافر چيقوب بيك ايكى يوزدن
زياده‌جه مسلمانلره ايكى كره حمله ايدوب بونلر طوروب بعده بونلر حمله ايتدكلرنده كفارك اكثرى قتل اولنوب
شهره هجوم اولندقده اهل شهر رجاسيله مصالحه اولدى * فى الحال خالد طائفهٔ عربدن اهل شام اولان قبيلهٔ
غسان پادشاهى حارث بن الايهمى مرج الصفره‌ده غارت ايدوب عسكرينك كيمنى قتل كيمنى اسير ايتدى
(فصل در وقعهٔ محاربهٔ اجنادين) ابو عبيده ايله خالد دمشقده جمع اولوب كفارله جنكده ايكن ينه كفارك
اجنادينده عظيم جمعيتلرى اولديغى ايشيدلدكده فلسطينده اولان عمروه بصرى‌ده اولان شرحبيله برغير يرده
اولان يزيده جمله مز اجنادينده جمع اوله‌لم ديو خبر كوندروب بعده بو ايكيسى توجه ايتدكده كفار دمشق
درعقب يتشوب جنكده كفره صينوب اوچ ميل يره دك مسلمانلر آنلرى قيروب قووب باقيلرى قاچوب
دمشقه كيرديلر بعده بش سردار مسلمين جمله عسكرلر ايله اجنادينده جمع اولوب هجرتك اون اوچنده جمادى
الاولى‌نك يكرمى سكزنده سبت كونى نصف نهارده كفار ايله مقابله اولوب مسلمانلره اوق صريوب بعده صاغدن
وصولدن يوريوب حمله ايتدكلرنده مسلمانلر دخى بالرجل والخيل مانند سيل پرويل دفعة هجوم ايتدكلرنده
زمرهٔ كفره (كأنهم حمر مستنفرة فرت من قسورة) ناچار فرار ايدوب مسلمانلردن يدى سكز كمسنه شهيد اولوب
لكن كفاردن سردارلر ايله اوچ بيك كمسنه قتل ونيجه‌لر دخى اسير اولوب باقيلرى اطرافه قاچوب قلعه‌لره كيروب
جمله ماللرى مسلمينه غنيمت اولدى اشبو خبر بشارت اثر حضرت ابوبكرك خسته‌لكنده كلوب اول كون
وفات ايتدى * مرويدركه بعد غلبة المسلمين بش سردار نصرت آيين اتفاقله واروب دمشق شهرنى اطرافندن
محاصره ايتديلر (فصل در وقعهٔ مرج الصفر) مرويدركه زمان محاصره‌ده احيانا جنكلر اولوب بعده

هرقل

هرقل دمشقه ياردمه بش بيك كافر كوندروب اهل حمص ودمشق دخى جمع اولوب جمله اون بش بيك كفار ايله
مسلمانلر جنك ايتدكلرنده كفره صينوب معركه‌ده اوچ بيكه قريب كافر قتل ونيجه‌سى دخى اسير اولدى باقيلرى
طاغيلوب دمشقه حمصه هرقله قاچديلر اشبو محاربه وقعهٔ اجنادينden يكرمى كون صكره ايدى بعده مسلمانلر
دونوب ينه دمشق شهرنى محاصره ايدوب بو اثناده مدينه‌دن حضرت ابوبكرك وفاتى وحضرت عمرك خلافتى
خبرى كلدى (فصل در وفات حضرت ابو بكر رضى الله عنه) سبب موتنده اختلاف اولنمشدر ابن عمر
قولنجه حضرت رسولك فراقنده دوزميوب دمادم ضعفى ارتوب نيجه‌لر قولنجه بعض يهوديلر طرفندن بر يلده
هلاك ايده جك زهر يدرلمكين تدريجله ضعيف اولوب واقدى قولنجه صوغق كونده غسل ايتمكين اون
بش كون محموم اولوب جماعتله نمازى حضرت عمر قيلدى بعضلر قولنجه غم فراق حضرت رسول اللهدن
مرض سيل عارض اولوب محصل مرض موتنده طبيب كتورمك ايستدكلرنده كندو قوميوب بنى طبيب
كورمشدر ديوب نه ديدى ديدكلرنده (انى فعال لما اريد) ديدى ديوب طبيبدن مرادى حضرت رب حكيم
ايدوكنى رمز ايله تفهيم ايدوب آخر كلامى (رب توفنى مسلما والحقنى بالصالحين) اولدى ابن اسحاق قولنجه
هجرتك اون اوچنده جمادى الاخره‌نك يكرمى ايكيسنده جمعه كونى قول اكثر اوزره صالى كيجه‌سى وقت
عشاده وفات ايتدى التمش اوچ ياشنده اولوب اوتوزيدى ياشنده ايمانه كلدى وصيتى اوزره ميتنى خاتونى
اسما بنت عميس يودى (كرامات) كتب معتبره‌ده محرردركه دفن ايچون حجرهٔ حضرت رسولى اچق ايستيوب
(هذا ابو بكر الصديق اشتهى ان يدفن عند النبى صلى الله عليه وسلم) ديو بعض صحابه ندا ايتدكلرنده باب حجره
قدرتدن آچلوب برروايتده (ادخلوه كرامة) ديو برروايتده (ضموا الحبيب الى الحبيب) ديو هاتفدن
بر صدا كلدى * مرويدركه وفات رسولده كبى اهل مدينه كريان ونالان وغمناك وحيران اولوب حضرت
رسولك تابوتنه قيوب نمازنى حضرت عمر قيلوب قبر ايچنه اوغلى عبد الرحمن ايله عمر وعثمان وطلحه قويوب
كيجه ايچنده دفن ايتديلر * مدت خلافتى ايكى يل اوچ آى طقوز يا اون يا يكرمى التى كون ايدى ديمشلر
مكه‌ده ساكن اولان باباسى ابو قحافه چوقدن اعمى اولوب التى آيدنصكره طقسان يدى ياشنده وفات ايتدى مكه
فتحنده ايمانه كلمشدى * مرويدركه حضرت عمر حضرت ابو بكرك دفنندن دوندكدنصكره بو مرثيه‌يى ديمشكه
(نظم) ذهب الذين احبهم * فعليك يا دنيا السلام * لا تذكرن العيش لى * فالعيش بعدهم حرام *
انى رضيع وصالهم * والطفل يؤلمه الفطام (فائده) مرويدركه ابو بكرك وفاتنده براقچه والتونى قالميوب
كيدوكى قفتانى دخى سابقا بيت المالدن ويرلمش اولمغين خدمت مسلمين تمام اولدى ديو ينه بيت الماله رد اولنمق
وصيت ايدوب حضرت عمر خليفه اولوب اكا تسليم اولندقده (رحمك الله يا ابا بكر لقد اتعبت من جاء بعدك)
ديدى فى الحقيقه چاق بوقدر زهد وورع وتقوى وعدم حب دنيا اعظم مراتب كمالدر وبوندن زياده اولمق
محالدر رضى الله عنه وارضاه وجعل فى اعلا الجنان مأواه (فصل در جمع قرآن) كتاب الاتقان
سيوطيده اولا تفصيلك اجمالى بودركه قرآن عظيم الشان جمله اوچ كره جمع اولنمشدر ١ حضرت رسول
عليه السلام جميعدركه بتون سوره‌لر وبعض آيتلر نازل اولدقجه قرآن يازمغه مخصوص اولان كاتبلره اوقيوب
كيمى درى وسختيان پاره‌لرينه كيمى كموكاره وبعضى طاشلره وخرما چبوقلرينه وسمر تخته‌سنه يازدروب بعض
آيتلر دخى نازل اولدقده بونى فلان سوره‌نك فلان آيتى التنه يازك ديو امر ايدوب بو اسلوبله جمع اولوب جميع آيات
قرآنى شمديكى ترتيبى اوزره يازدروب لكن بعض آيت كريمه نسخ اولنمق احتمالنه بناء جميع قرآنى شمديكى مصحف
ترتيبى اوزره بريره جمع ايتدرميوب ومتفرق يازلمش اولوب جمله‌سى بر يرده موجود اولميوب صحابه‌نك
بعضنده اولان بعضنده يوغيدى ودخى هر ماه رمضانده بركره يكن رمضانه نبرونقدر سوره وآيت نازل
اولديسه حضرت رسول عليه السلام جبرائيله عرض ايدوب يعنى ازبردن اوقيوب جبرائيل عليه السلام
دكليوب كتاب مقابله ايدركبى ازبردن تطبيق ايدوب وفات ايده‌جكلرى سنه‌نك رمضاننده بو خصوص ايچون
حضرت جبرائيل ايكى كره كلدى ٢ ايكنجى جمع حضرت ابو بكر جميعدركه محاربهٔ يمامه‌ده حافظ قرآن اولنلردن
نيجه صحابه شهيد اولدقده بعض آيات وسور قرآن انقراض حفاظ ايله ضايع اولمق خوف اولنور ديو حضرت
عمر القاسيله حضرت ابو بكر مقدما كاتب قرآن اولنلردن زيد بن ثابته جمع آيات وسور قرآن امر ايتدكده

صحابه نك هر برنده نه مقدارنسنه وار ایسه کتوردوب هر یازلمش یا حفظ اولنمش اولان مقداری حضرت
رسولك حضور شریفنده یازلدیغنه یا خود وفاتلری سنه سنده جناب شریفلرینه عرض اولندیغنه ایکیشر
کسنه شهادتلریله کاغداوزرینه یازوب جمله قرآنی صحیفه لرده جمع ایدوب بعد المشاوره اسمنی مصحف قویوب
او نسخهٔ شریفه یی حضرت ابو بکر الوب بعد الوفات حضرت عمر الوب بعد الوفات حضرت عمرك قزی و حضرت
رسولك خاتونی حضرت حفصه الوب بعده آنك الندن حضرت عثمان الدی ٣ اوچنجی جمع هجرتك یکرمی
بشنده حضرت عثمان جمعیدرکه حضرت رسول علیه السلام زماننده برو قرآن عظیمك بعض کلماتی یدی
درلو لغت عربله اوقنوب بعده خلق ایچنده انواع لغات قبائل عرب اختلافیله چوغالوب کلی نزاعه
واردقده حضرت عثمان ایشیدوب حفصه دن مصحف ابو بکری کوچك صندوغیله کتوردوب زید بن ثابته
واون بر کاتبه دخی امر ایتمکین جمع اولوب هر آیتی و سوره یی حضرت رسول علیه السلام نیجه اوقوتمشلر
ایدوکنی اهتمام تام ایله صوروب بیلوب بعده جمله قرآنی همان لغت قریش اوزره اتفاقله یازوب چاق شمدیکی
ترتیب واسلوب اوزره یدی عدد مصحف شریف یازیلوب بری مکه یه بری شامه بری یمنه بری بصره یه و بری
بحرینه بری کوفه یه کوندریلوب بری دخی مدینه ده الیقونوب لغت قریشدن غیری سائر لغتلر ایله یازمغی
واوقومغی بالکلیه منع ایدوب امت محمده اختلاف دوشمامکیچون سائر لغتلر ایله یازیلان مصحفلری آتشه
یاقمق امر ایتدی بعده جمیع دنیاده اولان مصحفلر اشبو یدی عدد نسخهٔ شریفه دن یازیلوب شایع اولدی
(المحرره) حق تعالی ایده شایع انکله عملی * تابع ایده اکا دنیاده جمیع مللی (فصل در اولاد حضرت ابو بکر)
مرویدرکه جمله اوچ اوغلی واوچ قیزی وار ایدیکه بونلردر (عبد الله) اکبر اولادیدرکه سابقدن ایمانه کلوب لکن
مکه فتحنه دك غزوات رسولده بیله اولدیغی معلوم اولمیوب اما فتح مکه و حنین و طائف غزالرنده حضرت
رسولله بیله اولوب غزای طائفده اوق یاره سندن مجروح اولوب باباسنك اول خلافتنده یاره سی آچلوب
آندن وفات ایدوب اولادی قالمدی (عبد الرحمن) کتاب الاستیعابده اکبر اولاد ابو بکر بودر دینوب مرویدرکه
زمان کفرنده تیرانداز و بهادر اولمغین بدر واحد غزالرنده کفار ایله بیله اولوب بعده صلح الحدیبیه ده ایمانه کلوب
اسمی عبد الکعبه ایکن رسول علیه السلام عبد الرحمن قودیلر وقعهٔ یمامه ده یدی نفر کافر قتل ایتمشدر
لطیفه جی کشاده طبع کسنه اولوب محاربهٔ یوم جمله همشیره سی حضرت عائشه نك عسکرندن اولوب
حضرت معاویه اوغلی یزیده کندودن صکره خلافت ایچون بیعت الدقده عبد الرحمانه یوز بیك اقچه کوندردکده
(لا ابیع دینی بدنیای) دیوردایدوب مکه یه کیدوب آنده هجرتك اللی اوچنده اویقو ایچنده بلا سبب وفات
ایدوب محمد آدلو بر اوغلی وار ایدیکه اودخی صحابه دن ایدی (محمد بن ابی بکر) هجرتك اوننده طوغوب والده سی
جعفر بن ابی طالبك خاتونیدرکه جعفر شهید اولدقده ابو بکر نکاحلنوب اودخی وفات ایتدکده جعفرك
برادری حضرت علی نکاحلنوب محمدی اوغلی کبی رعایت ایدوب حضرت علینك هر جنکده سر عسکری
اولوردی زهاد صحابه دن ایکن اشاغیده بیان اولنه جق وجهله حضرت عثمانك قتلنه سبب اولوب بعده معاویه
خلافتنده حضرت علی انی مصره حاکم ایدوب کوندروب هجرتك اوتوز یکزنده معاویه حضرت عثمان
انتقامیچون محمدك اوزرینه عسکر کوندروب جنکده قاچوب بر خرابه ده بر میت حمار ایچنه کیردکده جیفه ایله
بیله آتشه یاقدیلر قول اکثر اوزره جنکده قتل اولنوب بعده جیفهٔ حمار ایچنه قونوب آتشه یاقدیلر بعضلر قولنجه
صاغ ایکن قویوب یاقدیلر مقدما یوم جمله همشیره سی حضرت عائشه بر خصوص ایچون بوکا سهو ایله
انجنوب احرقك الله دیو بددعا ایتمشدی (اسما) حضرت ابو بکرك بیوك قیزیدر عبد الله والده سندندر برادری
محمددن بیوك اولوب اوائل نبوتده ایمانه کلمشدر حضرت رسوله هجرتده یوله کتورمکیچون دریدن سفره نك
آغزین بغلامغه قوشاغنی ایکی پاره ایتدکده ذات النطاقین دیو لقب قونمشدی عشرهٔ مبشره دن زبیرك خاتونی
اولوب اندن اولان اولادی باب اقربا حضرت رسول علیه السلامده کچمشدر یوز یاشنه واروب دیشلری صاغ
دو کلیوب اوغلی عبد اللهی حجاج ظالم مکه ده قتل و صلب ایتمکین اغلامقدن از زماندنصکره اعما عمی اولوب
وفات ایتدی (عائشة الصدیقه) رضی الله عنها عبد الرحمن والده سندندر حضرت رسولك خاتونی اولمغین باب
ازواج رسول علیه السلامده احوالی کچمشدر (ام کلثوم) والده سی بوکا حامل ایکن حضرت ابو بکر وفات

ایدوب بیودکده همشیره سی عائشه بونی عشرهٔ مبشره دن طلحه یه نکاح ایدوب اندن زکریا و یوسف آدلو
اوغللری عائشه آدلو قیزی اولدی (فصل) امام ذهبی ایدر امت محمددن بر قاچ کسنه بر فنده فرید عصر
و وحید دهر ایدیلر * اولا صحابه دن حضرت ابو بکر علم انسابده عمر قوة فی امر اللهده عثمان حیاده علی
قضاده ابی بن کعب قرائده زید بن ثابت فرائضده ابو عبیده امانتده ابن عباس تفسیرده ابو ذر صدق لهجه ده
خالد بن الولید شجاعتده * ثانیا تابعیندن حسن بصری وعظده وهب بن منبه قصصده ابن سیرین تعبیرده امام
نافع قراءتده امام ابو حنیفه فقهده ابن اسحاق مغازی و سیرده مقاتل تأویلده کلبی قصص قرائده * ثالثا
مشایخ و علمادن فضیل بن عیاض عبادتده خلیل بن احمد علم عروضده سیبویه نحوده امام مالك علم حدیثده
امام شافعی فقه و حدیثده ابو عبیده عربیده علی بن احمد المزنی علمده یحیی بن معین رجالده ابو تمام شعرده
امام احمد بن حنبل علم سنتده امام بخاری نقد حدیثده شیخ جنید بغدادی تصوفده محمد بن نصر المروزی
علم اختلافده جبائی مذهب اعتزالده امام اشعری علم کلامده محمد بن زکریا علم طبده ابو معشر بلخی علم نجومده
ابراهیم کرمانی تعبیرده ابن نباته خطبه ده یعنی علم انشاده ابو الفرج اصفهانی محاضره ده ابو قاسم الطبری
عوالیده ابن حزم ظاهرده ابو الحسن البکری کذابلقده و حریری مقاماتده یعنی طرز خاص و بلاغت اوزره
مقامات آدلو کتاب تألیفنده ابن منده سعت رحله ده متنبی شعرده موصلی غناده یعنی خوب آوازلقده صولی
شطرنج بازلقده خطیب بغدادی سرعت قرائتده علی بن هلال حسن خطده عطاء السلمی خوفده قاضی
فاضل علم انشاده اصمعی نوادرده اشعب حرص و طمعده معبد خوب آوازلقده ابو علی بن سینا علم فلسفه ده

(باب ثانی در احوال عمر الفاروق رضی الله عنه)

(نظم) یار ثانی عمر در رعادل * حامی حق و ماحی باطل * باطلی حقدن اولدی چون فاروق * سر سنجاغی
ایردی تا عیوق * چون انك عدلی اولدی نوش روان * اونودلدی زمان نوشروان * اولدی چون شمع کبی
راست زبان * دیدی پیغمبر اکا شمع جنان * اولدیغیچون او سایهٔ رحمان * سایه سندن قاچردی هر شیطان *
کرنبی کلسه بعد عهد رسول * دیدی احمد عمر اولایدی اول * ویردی اسلامه عدل ایله رونق * ار نوره رحمتی
حضرت حق (فصل در نسب و حلیه و ایمان او) عمر بن الخطاب بن نفیل بن عبد العزی بن رباح بن قرط
ابن رزاح بن عدی بن کعب در * نسبی حضرت رسولله و ابو بکرله کعبده جمع اولور ابو جهلك همشیره زاده سی
اولوب حضرت رسولدن اون اوچ یا اون طقوز یاش کوچکدر قبل الایمان قریش ایچنده اعیان
و اشرافك بریسی دخی بو اولوب * مرویدرکه قره یاغز جسیم و غایت بلند قامت و کوزلری قیزل و احول یعنی
شاشی ایدی بیقلرینك او بچ صاری شین اولوب غضبلو اولدقچه یانکر ایتدکجه بیقلرینك اوجونی بورردی
بیقلرینك و صقالنك قیللری چوق و صیق اولوب اکن یکالرینك قیللری آز ایدی صول الینی صاغ الی کبی نیجه
دیلرسه قوللانوردی صاغ الیله صول قولاغن طوتوب اکره یاپشه دن صچرایوب آته بنردی مهابتی و قوت قلبی
حد نهایتده ایدی مکه ده نبوت حضرت رسولك التنجی یلنده اوتوز اوچ یا یکرمی یدی یاشنده ایکن تاریخ
الخلفاده قرق نفر ار اون بر نفر عورت یا اوتوز طقوز ار یکرمی اوچ عورت یا قرق بش ار اون بر عورتدنصکره
ایمانه کلدی دینوب لکن کشافده ابن عباس قولنجه اوتوز اوچ ار التی عورتدنصکره ایمانه کلدی دینوب
بونلرك اوتاننان ارلر و عورتلر جفای قریشدن اذن رسولله ولایت حبشه ده دفعهٔ ثانیه ده هجرت ایدوب انده
ساکن و موجود اولان سکسان اوچ یا سکسان ایکی ار اون سکز یا یکرمی بر عورتدن ماعدا ایدیلر حضرت
عمرك کیفیت ایمانده اقوال کثیره مفصله اولوب مجملی حضرت رسولك جناب حقدن رجاسی سبب اولشدر
زیرا ابو جهل له عمر قریش ایچنده غایت صلابتله موصوف و مهابتله معروف اولمغین رسول علیه السلام
بر زمانده (اللهم اعز الاسلام باحب هذین الرجلین الیك بعمر ابن الخطاب او بابی جهل بن هشام) دیو بر زمانده
دخی (اللهم اعز الدین بعمر) دیو بر زمانده دخی (اللهم اعز الاسلام بعمر بن الخطاب خاصة) دیو دعا ایتمشلردی
(فصل) فاروق لقبیله مشهور اولدیغنك سببنده تاریخ سیوطیده بنه کندودن مرویدرکه مکه ده حضرت
رسوله وارد قده موجود اولان صحابه یه کفار جفا ایتمکیچون ارقم بن ابی الارقمك خانه سنده صحابه ایله پنهان
کوروب ایمانه کلدکده یا رسول الله دین حق اوزره دکلیوزدوب بلی دیدکلرنده پس نیچون کیزلنورز فالفکر

آشكاره اولەلم ديوب حضرت رسولى اصحابيله قالديروب كعبه يى طواف ايچون حرمه كيردكلرنده كفار
قريش بو جرأت وشوكتى كوروب بحضور اولدقلرنده حقى باطلدن فرق ايتديكيچون يعنى آيردىغيچون رسول
عليه السلام بوكا فاروق ديو لقب قوديلركه معناسى مبالغه ايله يعنى غايت چوق فرق ايديجى ديمكدر * مرويدركه
عمر ايمانه كلدكده جبرائيل نازل اولوب (يا محمد استبشر اهل السموات باسلام عمر) ديدى تفاسيرده مذكوردركه
فاروق لقبنه سبب بودركه بر يهودى ايله بر منافق بر دعواده حضرت رسوله مرافعه اولوب شرعله يهودى يه حكم
ايتدكلرنده منافق راضى اولميوب خصمنى عمره چكوب مابينمزده سن حكم ايله ديوب يهودى حضرت رسول
حكم ايتديكنى ديدكده حضرت عمر سز قبوده طوركوز ايچروده بر مهم واردر كوروب دعواكز فصل ايده يم
ديوب ايچرو كيروب قلجن طاقنوب چيقدى فى الحال منافقى قتل ايدوب حكم رسولى قبول ايتميانك دعواسنى
بويله فصل ايدرم ديدكده حضرت رسوله همين جبرائيل امين كلوب عمر حق ايله باطلى فرق ايتدى ديو
خبر ويردكده رسول عليه السلام عمره انت الفاروق ديو خطاب ايتديلر ايكى صحيفه مقدارى اشاغيده اشبو
قصه غيرى وجهله روايت اولنمشدر نظر اولنه (فصل) مكه دن مدينه يه هجرتى خصوصنده حضرت عليدن
مرويدركه هجرت ايدنلرده عمردن غيرى آشكاره هجرت ايتمش بركمسنه بيلمم هجرته عزيمت ايتدكده قلجن
طاقنوب يايى چكننه الوب الندە بر قاچ اوق طوتوب كبار كفار قريش اشرار قارشولرنده كعبه يى طواف ايدوب
نماز قيلوب بعده انلرك يانته كلوب (شاهت الوجوه) ديوب بعده كيمكه والده سنى مصيبته واوغلنى يتيم اتمكه
وخاتوننى طول للغه براقمق ايسترسه بكا مكه شهرينك صحراسنده كلسون ديوب كتدكده خوفلرندن اردنجه اصلا
بركمسنه كتمدى * مدينه ده طائفۀ انصاردن براء بن العازب ايدر مهاجريندن بزه ابتدا كلنلر مصعب بن عمير
بعده ابن ام مكتوم بعده عمر بن الخطاب ايله يكرمى سوار ايدى حضرت رسول نه حالده در ديو صوردىغمزده
اردمزجه كلمك اوزره درلر ديديلر (فصل) فضائلى حقنده احاديث كثيره اولوب فضائل ابو بكرده اشتراكى
اوزره ذكر اولنانلردن ماعدا مخصوص اولنلرينك بعضلرى بودركه اوقات متفرقه ده رسول عليه السلام
(لو كان بعدى نبى لكان عمر بن الخطاب) ودخى (عمر سراج اهل الجنة) ودخى (ان الله جعل الحق على لسان
عمر وقلبه) ودخى (يا ابن الخطاب والذى نفسى بيده مالقيك الشيطان سالكا فجا قط الا سلك فجا غير فجك)
اودخى (ان الشيطان لم يلق عمر منذ اسلم الا خر لوجهه) ودخى (ما فى السماء ملك الا هو يوقر عمر ولا فى الارض
شيطان الا ويفر من عمر) ودخى (ان الحق بعدى مع عمر حيث كان) بيورمشدر ودخى من ابغض عمر فقد ابغضنى
ومن احب عمر فقد احبنى وان الله باهى الملائكة بالناس عشية عرفة عامة وباهى بعمر خاصة وانه لم يبعث الله
نبيا الا كان فى امته محدث وان يكن فى امتى منهم احد فهو عمر) ديوب بعض صحابه نيجه محدث يا رسول الله
ديدكلرنده (تتكلم الملائكة على لسانه) ديديلر ودخى حضرت رسوله جبرائيل كلوب اقرئ عمر السلام واخبره
ان غضبه عز ورضاه حكم) ديدى ودخى بركون رسول عليه السلام عمره اشارت ايدوب (هذا غلق الفتنة
لا يزال بينكم وبين الفتنة باب شديد الغلق ما عاش هذا بين اظهركم) ديوب ودخى بركون رسول عليه السلام
(قال لى جبرائيل ليبك الاسلام على موت عمر) بيورمشدر واقعا امت محمد ايچنده فتنه وفساد ابتدا بونك
وفاتندنصكره تدريجله ظهورا تمكه باشلدى نتكيم تفصيلى باب حضرت عثمانده كلور (فصل) فضيلتى
حقنده صحابه وغيريدن كلمات كثيره واردركه بعضى بودر ١ حضرت ابو بكره مرض موتنده بعضلر عمر غضبلو
كشيدر انى بزه خليفه ايتدوككيچون ربكه نه جواب ويررسن ديدكده (اقول له وليت عليهم خيرهم) ديدى ٢
حضرت على (اذا ذكر الصالحون فحيهلا بعمر ما كنا نستبعد ان السكينة تنطق على لسان عمر) ديوب ٣ حضرت
ابن مسعود (لو ان علم عمر وضع فى كفة ميزان ووضع علم احياء الارض فى كفة لرجح علم عمر بعلمهم ولقد كانوا يرون
انه ذهب بتسعة اعشار العلم ٤ ودخى (اذا ذكر الصالحون فحيهلا بعمر ان كان عمر اعلمنا بكتاب الله وافقهنا
فى دين الله) ديوب ٥ حضرت حذيفه كان علم الناس كان مدسوسا فى حجر مع عمر ٦ ودخى (والله لا اعرف
رجلا لا يأخذه فى الله لومة لائم الا عمر) ديوب ٧ حضرت عمر كندوسى كعب الاحباره بنم اوصافمى
كتب سابقه ده نيجه بولورسن ديدكده (امير شديد لا يأخذه فى الله لومة لائم ثم يكون من بعدك خليفة
يقتله فئة ظالمة ثم يكون البلا) ديدى ٨ حضرت جعفر صادق (انا برئ ممن ذكر ابا بكر وعمر الا بخير) ديمشدر

(فصل در موافقات عمر) تاريخ الخلفاء سيوطيده مذكوردركه حضرت عمرك امور دينيه ودنيويه دن برنسنه يى
معقول كورسه اكثريا مرادنه موافق آيت نازل اولوردى ١ مكه ده ايكن (يا رسول الله لو اتخذنا من مقام
ابراهيم مصلى) ديدكده (واتخذوا من مقام ابراهيم مصلى) آيتى ٢ مدينه ده (يا رسول الله يدخل على نسائك
البر والفاجر فلو امرتهن يحتجبن) ديدكده مشهور اولان حجاب آيتى ٣ ازواج رسول الله عليه السلام
بر خصوص ايچون جمع اولدقلرنده (عسى ربه ان طلقكن ان يبدله ازواجا خيرا منكن) ديدكده چاق بونك عينى
اولان آيت ٤ بدر غزاسيچون مدينه دن چقمغه رسول عليه السلام صحابه يه طانشدقده عمر چيقمغى رأى
ايتدكده (كما اخرجك ربك من بيتك بالحق وان فريقا من المؤمنين لكارهون) آيتى ٥ بدرده كفار
اسيرلريچون رسول عليه السلام صحابه يه طانشوب ابو بكر قتل ايلمه ديوب عمر قتل ايله ديوب رسول عليه السلام
ترحما توقف ايتدكده (لولا كتاب من الله سبق لمسكم فيما اخذتم فيه عذاب عظيم) آيتى كلوب عمرك رأيى صواب
ايدوكى ظاهر اولدى ٦ امر تحريم خمر خصوصنده (اللهم بين لنا فى الخمر بيانا شافيا) ديدكده حرمت خمر آيتى
٧ ولقد خلقنا الانسان من سلالة من طين) آيتنى عمر ايشيدوب قدرة اللهيه كمال تعجبندن (فتبارك الله احسن
الخالقين) ديدكده چاق آنك عينى اولان آيت نازل اولدى ٨ رئيس المنافقين اولان ابن ابى بن سلول وفات
ايتدكده ظاهرا مسلمان اولمغين آنك رجاسيله رسول عليه السلام مبارك كوملكلرين اكا كفن ايدوب نمازين
قيلوب عمر منعه چالشدقده چوق بكميوب (ولا تصل على احد منهم مات ابدا) آيتى ٩ منافقيندن بر طائفه
ايچون حضرت رسول عليه السلام استغفار ايدوب حضرت عمر (سواء عليهم أستغفرت لهم ام لم تستغفر لهم)
ديدكده (سواء عليهم استغفرت لهم ام لم تستغفر لهم ان تستغفر لهم سبعين مرة فلن يغفر الله لهم) آيتى ١٠
قصۀ افك ديدكلرى بهتان حضرت عائشه ده رسول عليه السلام عائشه يى بوشامغى صحابه ايله طانشدقده
حضرت عمر (من زوجكها يا رسول الله) ديوب الله ديدكلرنده (افتظن ان ربك يدلس عليك سبحانك هذا بهتان
عظيم) ديدكده كمال براءت وعفت عائشه حقنده نازل اولان اون آيتك ايچنده (سبحانك هذا بهتان عظيم)
كلامى بيله ايدى ١١ بر يهودى عمرى كوروب (ان جبريل الذى يذكره صاحبكم عدو لنا) ديوب عمر دخى
(من كان عدوا لله وملائكته ورسله وجبريل وميكائيل فان الله عدو للكافرين) ديوب فى الحال چاق بونك
عينى اولان آيت نازل اولدى ١٢ ايكى دعواجينك برينه حضرت رسول عليه السلام حكم ايدوب مدعى
عليه راضى اولميوب بزى عمره كوندر ديوب خصميله وارد قلرنده مدعى عمره حكم رسولى بيلدروب مدعى
عليه صوروب كرچكدر ديدكده بريكزده طورك سز بن چيقنجه ديوب سعادتخانه سنه كيروب قلجن طاقنوب
چيقوب حكم رسوله راضى اولميانى قتل ايدوب مدعى حضرت رسوله خبر ويروب رسول عليه السلام ما كنت
اظن ان يجترئ عمر على قتل مؤمن ديدكده (فلا وربك لا يؤمنون حتى يحكموك فيما شجر بينهم) آيتى نزول
ايدوب عمرك اصابتى ظهور ايتدى * ايكى صحيفه يوقاروده اشبو مدعى يهودى مدعى عليه منافق ايدى
ديو يكمشدر ١٣ بركون عمر اويوركن بر قوللى ايچرو كيروب عمر اويانوب (اللهم حرم الدخول) ديدكده
(يا ايها الذين آمنوا لا تدخلوا بيوتا غير بيوتكم حتى تستأنسوا وتسلموا على اهلها) آيتى نزول ايتدى بو ذكر
اولنانلردن غيرى كيمى لفظا كيمى معنى موافقات قرآنيه سى بر قاچ وارد ديمشلر (فصل در كيفيت بيعت
بعمر) مرويدركه حضرت ابو بكر مرض موتنده كبار صحابه نك هر برينه عمرى نيجه بيلورسن ديو صوروب
هر برى مدح وثنا ايتدكده كاتبلرى حضرت عثمانه بونى يازدرديلركه (بسم الله الرحمن الرحيم هذا ما عهد
ابو بكر بن ابى قحافه فى آخر عهده بالدنيا خارجا منها وعند عهده بالآخرة داخلا فيها حيث يؤمن الكافر ويوقن
الفاجر ويصدق الكاذب انى استخلفت عليكم بعدى عمر بن الخطاب فاسمعوا له واطيعوا وانى لم آل الله ورسوله
ودينه ونفسى واياكم خيرا فان عدل فذلك ظنى به وعلمى فيه وان بدل فلكل امرئ ما اكتسب والخير اردت
ولا اعلم الغيب وسيعلم الذين ظلموا اى منقلب ينقلبون والسلام عليكم ورحمة الله) بعده بونى مهرلدوب
عثمانه ويروب بونك ايچنده كى كمسنه خليفه اولمغيچون بيعت آل ديوب اودخى مسجده كلدكده جمله صحابه
هر كيم ايسه راضى اولدق ديوب بعده ابو بكر عمرى چاغردوب تنهاده وافر وصيتلر ونصيحتلر ايدوب طشره
چقدقده اردنجه اللرين قالدروب (اللهم انى لم ارد بذلك الا صلاحهم وخفت عليهم الفتنة فعملت فيهم بما انت

اعلم به واجتهدت لهم رأيي فوليت عليهم خيرهم واقواهم عليهم واحرصهم على ما ارشدهم وقد حضرني من امرك ما حضر فاخلفني فيهم فهم عبادك ونواصيهم بيدك اصلح لهم ولاتهم واجعله من خلفائك الراشدين واصلح له رعيته) ديو دعا ايتدی * مرويدركه حضرت ابو بكر هجرتك اون اوچی جمادى الاخره سنك يكرمي سكزنجی كونی اولان صالی كيجه سی وفات ايدوب ودفن اولنوب ايرتسی حضرت عمره جمله مسلمانلر بيعت ايتديلر (فصل) كرامات حضرت عمر عدد رمل وحصادن اكثر اولوب مشهورلری وكتبده مذكورلری بونلردركه ١ ساريه آدلو بر سرداری عجمده نهاوند شهرنده كفارله محاربه ده مغلوب اوليوركن چاق مدينه ده جمعه كونی خطبه اوقوركن قدرت حقله كشف اولمغين عينيله آشكاره كوروب (ياسارية الجبل) ديو ايكی يااوچ كره چاغروب ينه خطبه يی اوقومغه باشليوب خلق حيران اولوب بر آيدنصكره خبر ظفر كلدكده كافرلر بزی صيوب اورتايه المق ديلدكلرنده (ياسارية الجبل) ديو حضرت عمرك نداسن ايشتديكمزده ياغمزه يقين بر طاغه ارقه مز ويروب تكرار جنك ايتدكده بوكره بز غالب اولدق ديديلر ٢ بركسنه يه اسمك ندر ديوب جمره ديدكده كيمك اوغلی ديوب شهاب اوغلی ديدكده نه طائفه دن ديوب حرقه دن ديدكده مسكنك نه يردر ديوب حره ديدكده نه محلده ديوب ذات لظی ده ديدكده (ادرك اهلك فقد احترقوا) ديوب حريف كيدوب مكاننه واردقده واقعا جمله اهلی يانمش بولدی ٣ مصر فتح اولدقده اهل مصر حاكم جديده كلوب اشبو نيل ارماغنك قديمدن عادتی بودركه هر ييلده بركره زمان معينده بر كوزل بكر قيزی تزيين ايدوب صو ايچنه براقيمنجه طاشمز ديدكلرنده اودخی بويله نامعقول ونامشروع ايشلر دين اسلامده حرامدر ديو رضا ويرميوب بحكمة الله نيل دخی نيجه مدت ارتماميوب اهل مصر ترك وطن ايتمككی مقرر ايتدكلرنده حاكم مصر عمره خبر كوندرمكين بونی نيله براغه سز ديو بر كاغد پاره جكی كوندروب ايچنده بونی يازمشديكه (من عبد الله عمر امير المؤمنين الى نيل مصر اما بعد فان كنت تجری من قبلك ورضائك فلا تجری وان كان الله يجريك فاسأل الله الواحد القهار ان يجريك) ورقه كلوب نيله براغلدقده اوكيجه على خلاف العاده اون التی ذراع يوكسلككه تمام نهايتدر براوغردن طاشوب جميع اهل مصر شاد اولوب شاشوب حضرت عمرك حرمت وكرامتنه اول عادت قديمهٔ باطله بالكليه كسلوب عاطل اولدی الی يومنا هذا دخی نيل ارتيور ٤ مرويدركه حضور شريفنده نيجه سوزلر سويلنسه قنغيسی كذب ايدوكی وقنغيسی صدق ايدوكی معلوملری اولوردی ٥ اشقيای اهل عراق بونك طرفندن اولان حاكمی طاشلدقلرين ايشتدكده جماعتله قيلديغی نمازده كمال غضبندن سهو ايدوب تمام ايتدكده (اللهم انه قد لبسوا علی فلبس عليهم وعجل عليهم بالغلام الثقفی يحكم فيهم بحكم الجاهلية لا يقبل من محسنهم ولا يتجاوز عن مسيئهم) ديوب بنی اميه زماننده حجاج ظالمك ظهورينه اشارت ايدوب دخی اول زمان حجاجك وجودی واناسدن طوغمه سی يوق ايدی (فصل در زهد وعدالت حضرت عمر) مرويدركه كنديه بيت المالدن نفقه وكسوه تعيينی خصوصنده ديمشدركه (انه لا يحل لعمر من مال الله الا حلتان حلة للشتاء وحلة للصيف وما حج به واعتمر وقوتی وقوت اهل بيتی كرجل من قريش ليس باغناهم ولا بافقرهم ثم انا بعد رجل من المسلمين) ودخی كندو حقنده ديمشدركه (احب الناس الی من رفع الی عيوبی) ودخی بر ولايته حاكم كوندردكده آته بنمامكه وآير تلنمش والنمش بغدای اتمككی يمامكه وايچه لباس كيمامكه واهل حاجاتدن قپوسنی قپالو طوتمغه اكر بونلردن بريني ايدرسه عتاب وعقاب ايده جكنه قول وعهد ايدردی ودخی هر ييل حجه واروب رعايا وبرايا انده كلوب حاللرين مرادلری اوزره اعلام ايتمكده وه ولايتك حاكملرينك ظلم وعدانی بيلمكه سبب اولمغيچون تحت حكمنده اولان عمال وحكامی زمان حجده كندو ايله مكه ده جمع اولمغه تنبيهلر ايدوب ييلده بركره ملاقات اولوب رعايا وحكام احواللرين بالتمام بر وجه اهتمام يوقلاردی * ودخی بر ييل قحط اولدقده فقرا ايله برابر اولمق ايچون اصلا ياغلو وسمز نسنه يميوب باكه همان زيت ياغی ييوب اوسببدن بشرهٔ شريفه سی قرارمشدی ودخی خليفه ايكن يوكدن طوقنمش وبر قاچ يرده سختيان پاره سيله ياماغش كهنه قفتان كيردی ودخی النده واموزنده دره يعنی توره ياخود قامچی طوتوب چارسولرده كزوب خلقی تأديب ايچون انكله اوروب اول توره نك هيبتی خلقك ايچنده قلجدن زياده ايدی * بركون سوقاقده ابی بن كعب ارديجه وافر كسنه لر اويدروب كيدركن كوردكده توره ايله اوروب (ان هذا مذلة للتابع وفتنة للمتبوع) ديوب بركره دخی بر مجاسه

كلدكده سعد بن ابی وقاص اياغ اوزرينه قالقمامغين توره ايله اوروب (انك لم تهب الخلافة فاردت ان تعرف ان الخلافة لا تهابك) ديدی ودخی يولده خرما چكردكلرين كوردكده ديوشروب مسلمانلر منتفع اولسونلر ديو بعض اولر ايچنه اتاردی ودخی مكه يه حجه كتدكچه اصلا چادری اوليوب همان اغاج اوستنه ياخود قفتان يا بعض نسنه اورتوب كولكه سنده اويوردی ودخی كثرت بكادن مبارك يكاقلرنده ايكی خط سياه نشان اولمشدی ودخی تلاوت قرآن وردی اولوب بعض آيتلر اوقودقجه احيانا دوشوب بر قاچ كون خسته اولوب عيادت اولنوردی * ودخی بركون بالق آرزو ايلوب اسلم آدلو قولی بر دوه يه بنوب مدينه يه درت كونلك يولدن كتوروب دوه بر مقدار صقلدی دوه نك اعضاسنی يو يوب سيلوب كلدكده حضرت عمر قالقوب دوه نه حالده در كوره يم ديوب قولاغی التنده اثر عرق كوردكده عمرك آرزوسيچون بر حيوانجغه عذاب ايتمشسن والله كتورديكك بالقدن عمر داتمز ديوب واقعا يمدی * ودخی اوغللرندن برينه شرعا حد اورمق لازم كلوب خسته اولمغين اصلا امر كيوب اجرای حق ايچون دكنك التنده وفات ايتدی تمكيم اولادی فصلنده تفصيل اولنور (لمحرره) زهی عدل وزهی تقوی زهی داد * كه منع ايتمدی حددن حب اولاد * ودخی بركون بركسنه ديواراردندن ايشتديكه حضرت عمر بو سوزی تنهاسنده كندويه سويلركه عمر بن الخطاب قورسه امير المؤمنين اولسه كركدر والله يا عمر الله دن قورق يوخسه الله سكا عذاب ايدر ودخی بركون يريوزندن بر صمان چوپی الوب (ياليتنی هذه التبنة ليتنی لم اكن شيئا ليت امی لم تلدنی) ديدی ودخی بركون ارقه سنده صو ايله طولو بر قربه كوريلوب سببی صورلدقده (ان نفسی اعجبتنی فاردت ان اذلها) ديدی ودخی اقرباسندن بری بيت المالدن بر مقدار نسنه ايستدكده قاقيوب (اردت ان القی الله ملكا خائنا) ديوب بعده كندو مالندن اون بيك اقچه ويردی * امام نخعی ايدر خليفه ايكن تجارت ايدردی ودخی هر كيجه مدينه ده شهر ايچنده تنهاجه خفية كزوب احوال ارامل وايتامی واشقيا واتقياء انامی تجسس وتفرس ايچون قپولره وپنجره لره يناشوب قولاق اوروب دكلربوب بعض فقيره خاتونلره مبارك ارقه سيله چوال ايله ذخيره طاشيوب كيمنه كندوبی بيلدروب وكيمنه اصلا بيلدرميوب كيمنه ذخيره ايلتدكده آتشنی ياقوب طعامنی دخی پشروب كيدردی * ودخی زين المجالسده مذكوردركه حضرت عمر ايام ولياليده ايتديكی جميع افعالی بر يره يازوب هر جمعه كونی انكا نظر ايدوب باب عدل وتقواده كمال دقت وعلو همت اوزره تمام مرادنجه اولمغه ذره قدر نقصان بولسه يا عمر نيچون بويله ايتدك ديوب مبارك الندهٔ طوتديغی توره ايله كندو كندوبی دوكرايدی وفات ايتدكده بدن حسننده آثار ضرب موجود ومشهود ايدی * والحاصل دور ادمدنبرو جميع عالمده انبيادنصكره امور عدالتده چاق بو قدر مجد وساعی وراحت عامهٔ مخلوقاتی طالب ومراعی بر حاكم اكمل جميع امم وملده كلمشدر مناقب عالية المراتبی حددن بيرون وعددن افزون اولمغين اول بابده نعم السمر فی سيرة عمر آدلو كتاب معتبره نظرا تميانلره عدل بر كماللری وسائر حاللری كما ينبغی ظاهر وباهر اولمز (فصل در اوليات حضرت عمر) ١ مرويدركه خليفه اولدقده بر مقدار زمانه دك خلق بوكا خليفه خليفة رسول الله ديرلردی اوزون سوز اولمغين ترك اولنوب امير المؤمنين ديوب دنياده ابتدا بو وصف ايله موصوف اولان بودر ٢ دين اسلامده ابتدا ييل حسابنجه تاريخ قويوب مكتوبه وغيريه تاريخ يازن بودر حضرت علی مشورتيله خلافتنك اوچنجی ييلنده هجرت رسول اولانی تاريخ قويوب هجرتك اون التنجی ييلندن يازمغه باشلاديلر ٣ كثرت فتوحات ايله اطرافدن مسلمانلر ايچون وافر مال جمع اولمغه باشلادقده ابتدا بيت المال ايجاد ايدن بودر ٤ رمضانده تراويح نمازنی حضرت رسول عليه السلام جماعتله همان بر كيجه قيلوب فرض اولمسون ديو امته شفقة ارزنی جماعتله قلميوب هر كشی اولرنده تنهاجه قيلردی هر كيجه مسجدده جماعتله قيلمغی ابتدا عادت ايدن حضرت عمردر حتی حضرت علی رمضانك كيجه لرنده قنادیلی چوق مسجدلره اوغرادقده (نور الله علی عمر فی قبره كما نور علينا مساجدنا) ديمشدر ٥ وهر كيجه شهر ايچنده خلقك احوالنی يوقلامغيچون خفية تنهاجه كزوب اولر قپوسنه وپنجره وباجه لره قولاق اوروب بركسنه شرعه مخالف ايش ايشلرمی يا مخالف سوز سويلرمی وكندودن شكايت ايدرلرمی اج ومحتاج ومريض ومظلوم قسمندن كمسنه وارمی ديو ديكليوب اكا كوره عمل ايدوب بوحالی ابتدا ايجاد ايتدی صكره كلان خلفا وملوك بو طريق عدالت رفيقه سلوك

ایچون کعبه‌یه کزمکه بشقه آدم تعیین ایدوب اسمنی عسس قودیلر ٦ هجوایدنه عقوبت ایتمکی دخی ابتدا
بو ایتدی ٧ حد شرب خمر عددنده صحابه اختلاف ایدوب سکسان دکنك عددنی بو تعیین ایتدی ٨ نكاح
متعه حرام ایدوکنی ابتدا بو بیان ایتدی ٩ ام ولد بیعنی ابتدا بو نهی ایتدی ١٠ صلوة جنازه تکبیرلرنده عدد
معین یوغیکن درت تکبیره خلقی جمع ایدن بودر ١١ ابتدا دیوان ایجاد ایدن بودر * مرویدرکه هجرتك
اون بشنده جمله صحابه وغیره مرتبه‌لرینه کوره بیت المالدن سنوی وظیفه تعیین ایدوب اسملرین دفتره یازوب
ضبط ایدوب دین اسلامده بو وضع بونك ایجادیدر اولا حضرت عباسه عم رسولدر دیو هر ییل یکرمی بش بیك
اقچه سائر اقربای رسوله قرابتلرینه کوره نسنه تعیین ایتدی * وبقیه صحابه‌دن اهل غزای بدر اولنلرك هر برینه
بشر بیك وانلردن صکره کیلره واهل بیعت شجره‌یه دردر بیك انلردن صکره کیلره اوچر بیك عجم ایله شام
محاربه‌لرنده حاضر اولان عوام مسلمینه ایکیشر بیك وانلردن صکره کیلره بیکر دخی صکره کیلره بشیوز بعده‌هم
اوچریوز بعده‌هم ایکیشر یوز اللیشر اقچه تعیین ایتدی ١٢ مصر دریاسندن ابتدا مدینه‌یه ذخیره کتوردن دخی
بودر ١٣ علم فرائضده عول مسئله‌سی ١٤ وسوریه کزن آتدن زکاة المق بونك ایجادیدر ١٥ برکسنه‌یه
اطال الله بقاك دیمك ودخی ایدلك الله دیمك بونك ایجادیدرکه حضرت علی‌یه دیمشدر ١٦ وممالکی فتح ایدوب
ارض سواد عراق عربی مساحت ایتدیرن ١٧ واسلامده صدقه حبس ایدن بونلردر ١٨ وتأدیب ناس
ایچون دوره یاقامچی کتورن ١٩ وشهرلرده حاکملردن غیری بشقه قاضیلر نصب ایدن ٢٠ بصره وکوفه
وجزیره وشام ومصر وموصل شهرلرین بنا ایتدیرن ابتدا بودر بعض کتبده کوفه‌یی بنا ایدن حضرت علیدر
دیمشلر ٢١ مکه ایله مدینه اراسنده براو یاپدروب یول اورتاسنده آزوغی دوکنن یولجیلر ایچون آنك ایچنه
اون وخرما وقوری اوزوم وبعض مأکولات قودروب اسمنی دار الدقیق قونمشدی ٢٢ مدینه‌ده مسلمانلر
چوغالدقده هجرتك اون یدیسنده مسجد حضرت رسولی توسیع ایچون بعض اطرافندن اولر صاتون آلوب
قاتق دیلیوب صاحبلری راضی اولمدقلرنده شرعله جبرا آلوب تمام بهالرنی بیت المالدن ویروب بعد البنا
مسجدك ایچنه چاقل طاشی دوشتدردی ٢٣ ولایت حجازدن جمله یهود طائفه‌سنی دیار شامه ونصارادن
اولان اهل نجرانی کوفه شهرینه سورکون ایتدی ٢٤ تاریخ الخلفاده مکه‌ده مقام حضرت ابراهیم کعبه‌یه
متصل طورورکن طواف یرندن منفصل اولمق ایچون شمدیکی یرینه کتورن بودر دینوب لکن بو قصه‌یی
حضرت رسول علیه السلام فتح مکه‌ده ایتمشلردی دیو بو فاروده کچمشدر ٢٥ قدیمدن کعبه‌نك مسجدی
حرمی احاطه ایدر دیواری اولمیوب اطرافنده صیق اولر اولوب ارالرندن یول کچردی عمر خلافتنده خلق
چوغالدقده حرم اطرافنده اولر صاتون آلوب ییقوب حرمی توسیع ایدوب اطرافی احاطه ایچون آدم بویندن
الچق دیوار یاپدروب قندیللر اودیواره آصلوب انده یانردی (فصل در فتوحات حضرت عمر) بونك
زماننده اولان غزوات وفتوحات بیحد وغایات اولوب اوبابده نیجه کتابده عظیم تفصیلر اولمغین کمال اجمال
بومنوال اوزره درکه سردار سفر ولایت شام اولان ابو عبیدة بن الجراح ایله خالد بن الولید وسردار سفر
ولایت مصر اولان عمرو بن العاص وسردار سفر ولایت عجم اولان سعد بن ابی وقاص اللریله جمله اون اوچ ییل
ایچنده دمشق وحمص وحماه وشیزر ومعره وطبریه وحوران وولایت اردن وفلسطین که
رمله‌در وعسقلان که غزه‌در ونابلس ومصیصه وادریافا وحلب وقنسرین وانطاکیه
وجبله ولاذقیه وسرمین وتیزین وعزاز ومنبج ومروج ودلوك وانطرطوس ومرعش
وقیساریه وجمیع ولایت مصر واسکندریه وطرابلس مغرب وبرقه وبعض بلاد روم وولایت طائفهٔ
بربر وولایت نوبه ودیار عراق عربده کوفه قربنده قادسیه وبغداد قربنده تختکاه ملوك عجم
اولان مداین کسری ورقه وتکریت وموصل وحالا کوردستان اولان ولایت جزیره ونصیبین
ودیار بکر دیدکلری قره آمد ورها وارمینیه وحران ورأس العین وخابور وبیسار وقرقیسا
وسمیاط واذربایجان که تختکاهی شهر تبریزدر ونهاوند وبصره وابله واهواز وجلولا وحلوان
واصطخر واصفهان وفارس وتستر وسوس وکرمان ومکران وسجستان وجرجان
وجندیسابور وقزوین وزنجان وطبرستان وهراة وماه سندان ومروز وهمدان وری

وانك اطرافی وکسکر وقومس ودینور وبعض ولایت خراسان بوجمله‌نك کیمی جنك وجبرله کیمی
محاصره وصبرله کیمی صلح نافعله کیمی هر برندن مخلوط وجه جامعله هر برین غایت تفصیله محتاج طریقله
فتح وضبط وممالك اسلامیه‌یه ضم وربط اولندی * جمله‌دن شام غزاسنده اولنلر کفار روم ایله درت دفعه
عظیم محاربه ایدوب جمله‌نك اعظمی هجرتك اون بشنده حوران شهرنده اولان وقعهٔ یرموك دیدکلریدرکه
مسلمانلر اوتوز بیك عدده قریب یاقرق بیك یااللی بیك اولوب اما کافرلر یوز بیکدن زیاده بر روایتده اوچیوز بیك
کسنه اولوب بشی اونی بری برلرین آت اوستندن زنجیر ایله باغلامغین عسکر کفارك نصفی مقداری کیمی قتل
کیمی آت ایاغی التنده چکنوب هلاك اولوب مسلمانلردن آز کسنه شهید اولدی * عجم غزاسنده
اولنلر ایسه وقعهٔ قادسیه وغیریده بدی بیك کسنه اولوب التمش بیك یاقرق بیك یایوز بیك مقداری مجوس
منحوسله غایت تفصیللره محتاج طریقله مرارا عظیم جنکلر ایدوب عجم شاهی یزدجرد کمال خوف وقهرله
شهر بشهر قاچوب وقعهٔ جلولا دیدکلری محاربهٔ عظیمه‌ده بیحد کفار عجم قیریلوب یزدجرد قاچوب بلخه کتمك
ایچون نهر جیحونی کچرکن مسلمانلر یتشوب عسکرینه تفرقه واختلاف دوشوب اکثری مسلمانلره منضم
اولوب دفع خوف ووهم ایتدیلر یزدجردك کیفیت هلاکی جلد ثانیده ملوك عجم بابی آخرنده کلور * مرویدرکه
مسلمانلر ممالك عجمدن نیجه یوز بیك فلوریلق انواع مال غنیمت الوب جمله‌دن مداینده نوشروانك ایوان دیدکلری
دیوانخانه‌سنده طول وعرضی التمشر ذراع اولوب صافی التونله حریردن طوقنوب ایچنده چیچکلر صورتی
نقش اولنوب جواهرله مرصع اعجوبهٔ دنیا اولان قالیٔ عالی وغالی الوب مدینه‌یه کوندریلوب حضرت عمر انی
پاره پاره ایدوب اهل غزای بدر اولان اوچیوز نفر مقداری اشرف اصحابه اولشدروب هر حصه‌یه یکرمیشر
فلوری‌یه صاتلدی * ودرفش کاویان دیدکلری مشهور جهان اولان مرصع سنجاغی دخی الوب بوزوب
اون ایکی کره یوز بیك التون حاصل اولدی * مرویدرکه شام سرداری بعد از فتح دمشق وغیری هجرتك اون
التیسنده قدس شریف شهرینی محاصره ایتدکده ایچنده‌کی کافرلر بزم کتابلرمزده بو شهری فتح ایده جك
عسکرك بکی شو مقوله صفتلرله یازلمش اولمغین سزه میسر دکلدر دیدکلرنده اوصفتلرك صاحبی حضرت
عمر ایدوکی ظاهر اولمغین سردار مدینه‌یه خبر کوندردکده بالذات کلوب کافرلر کوردکلرنده بودر دیو رضالریله
قلعه‌یی تسلیم ایتدیلر * ینه مرویدرکه بصره ایله کوفه شهرلرنی ابتدا عمر بنا ایتدردی ینه مرویدرکه زمان
خلافتنده ممالك اسلامیه غایت چوغالوب التی بیك التیوز اللی التی یرده خطبه اوقنور اولدی اوزماننده
برنیم یرده متعدد مسجد وجامع بنا اولنمق غایت آز واقع اولوردی (فصل در امور متفرقه) که ینه حضرت
عمره متعلقه‌در * مرویدرکه حضرت رسولك کومش مهرلرندن ماعدا کندونك دخی بشقه مهری اولوب
نقشی (کفی بالموت واعظا) کلامی ایدی ودخی خلافتنك اولکی ییلنده مکه‌ده زمان حجده خطبهٔ عرفاتی
اوقومغه عشرهٔ مبشره‌دن عبد الرحمن بن عوفی کوندروب بعده اون ییل دك عمر کندوسی حجه واروب خطبه
اوقیوب آخر حجنده حضرت رسولك جمله خاتونلرین بیله ایلتدی وهجرتك اون یدیسنده ولایت حجازده قحط
اولوب استسقا لازم کلدکده عم حضرت رسولدر دیوب عباسك النه یاپشوب باشنی اچوب (اللهم انا نستشفع
الیك بعم نبیك ان تذهب عنا المحل وان تسقینا الغیث) دیو دعا ایتدکده فی الحال یغمور کلوب برقاچ کون دك
یاغدی (فصل در اولاد عمر) مرویدرکه طقوز اوغلی درت قیزی وار ایدیکه بونلردر (عبد الله) مکه‌ده کوچك
ایکن باباسیله معا ایمانه کلوب بدر ومادرلریله بیله هجرت ایتدکده اون یاشنده اولوب بدر واحد غزالرندن صکره
هر غزالرده حضرت رسولله بیله ایدی عالم وزاهد وناطق بالحق وجمله مسلمینه ناصح اشفق اولوب عبادله دیدکلری
مشهور عالم اولان علماء صحابه‌دن اوچ یادرت کسنه‌نك بریدر علم وکمالی احوالی فصل علماء صحابه‌ده کچمشدر *
مرویدرکه مالندن هر بکندوکی جانسزی تصدق وجانلوبی آزاد ایتمکه معتاد اولمغین قوللرندن هر بری بولا بکی
بنم صلاحمی بکندی دیو مسجده مداومت وعظیم عبادت ایدوب عبد الله آکاه اولدقده حظندن آزاد
وداشاد ایدردی قوللرلسنی الدادرلر دیدکلرنده (من خدعنا بالله انخدعنا له) دیوب مدت عمرنده بیك عدد
نفس آزاد ایتمشدی حجاج ظالم برخصوصده بوکا ایجنوب آنك معرفتیله برکسنه حج زماننده کثرت اراسنده
برزهرلو ایکنه کوندردی ظرافتله ایاغنه باتروب مرض موته سبب اولوب هجرتك یتمش اوچنده سکسان

درت یاسکسان التی باشنده وفات ایدوب حضرت رسولدن روایت ایتدوکی حدیثلردن کتابلرده ایکی بیك
ایکیوز ویا ایکی بیك التیوز اوتوز حدیث واردر دیمشلر کندودنصکره بعض اولادی قالمشدر (عبدالرحمن
الاکبر) حضرت عمرك بوا سمده اوچ اوغلی اولمغین بوکا اکبر دیدیلر حضرت رسولی کوروب لکن حدیثلرین
روایت ایتمیوب عبداللهك والده سی زینب بنت مظعوندر (زیدالاکبر) بوا سمده ایکی برادر اولمغین بوکا اکبر
دیدیلر والده سی حضرت علینك حضرت فاطمه دن اولان قیزی ام کلثومدر برغزاده طاش طوقنوب اندن
وفات ایتدی اولادی قالمامشدر بعضلر ایدر والده سیله برساعتده وفات ایدوب اوسیدن بری برینه وارث
اولمق ونمازلری قلنمق ایچون والده سنك تابوتی بوندن مؤخر قونمق ابتدا بونده ظهور ایتدی (عاصم) والده سی
جمیله بنت عاصمدر فاضل واهل خیر اولوب هجرتك یتمشنده وفات ایتدی (عیاض) والده سی عاتکه بنت
زیددر (زیدالاصغر عبیدالله) بوایکیسنك والده لری ام کلثوم بنت جردلدر مزبور عبیداهل قوت وبهادر
اولمغین باباسی عمر شهید اولدقده قلیجن عریان ایدوب بحمدداهواز ایله تستر حاکمی ایکن فتح اولندقده مدینه یه
کتوریلوب ایمانه کلوب بیت المالدن یلده ایکی بیك اقچه وظیفه سی اولان هرمزانی ونصارادن اولان جفینه
نام کافری وفیروز ملعونك برکوچك قیزنی قتل ایدوب قصاص اولنمق دیلندکده فیروز باباسی شهید ایتدوکی
کیجه نك اولنده عبدالرحمن بن ابی بکر فیروز وهرمزان وجفینه برتنهایره کیروب وقبضه سی اورتاسنده
وایکی اوجی کسکین برخنجر اورتالرنده طوروب خفیة بعض نسنه سو یلشدکلرین کوروب بکا خبرویرمشدی
دیمکین صحابه دن عمرو بن العاص دون امیرالمؤمنین شهید اولدی بوکون اوغلیمی قتل اولنسون دیو قصاص
اولنمغه قومیوب حضرت علی خلیفه اولدقده عبیدالله قصاص خوفندن قاچوب معاویه یه واروب
بعده محاربهٔ صفینده مقتول اولوب کندودنصکره بعض اولادی قالدی (عبدالرحمن الاوسط) والده سی
ام ولد جاریه در بونك کنیتی ابوشحمه ایدی کندو صوکنه اولادی قالوب لکن منقرض اولدیلر * کتاب المنتقی ده
مذکوردرکه برکون حضرت عمره برقیز کلوب برکوچك اوغلانجق کتوروب اوغلوك ابوشحمه بکا مستانه
راست کلوب جبرا بکا زنا ایتدی بو آنك اوغلیدر دیدکده اوینه واروب مزبور اوغلنه صوردقده اغلایوب
اقرارا یتمکین باشنه یاپشوب سوریوب مسجد رسوله کتوروب صحابه اراسنده صویوب خلق اغلاشوب
افلح آدلو قولنه حد زانی غیرمحصن اولان یوزدکنك اورمق امرایتدکده ابوشحمه یا ابتی ارحمنی دیوب اغلایوب
حضرت عمردخی اغلایوب (انما افعل هذا کی یرحمك الله ویرحمنی) دیوب افلح هردکنك اوردقجه ابوشحمه
اغلایوب عمر اضربه دیوب یتمشه واردقده یاباجغم برایچم صوویردیوب اودخی (یابنی ان کان ربك یطهرك
فیسقیك محمد صلی الله علیه وسلم شربة لا ظمأ بعدها ابدا یاغلام اضربه) دیوب سکسانه واردقده (یا ابت
السلام علیك) دیوب عمر دخی وعلیك السلام ان رأیت محمدا فاقرأه منی السلام وقل له خلفت عمر یقرأ القرآن
و یقیم الحدود یاغلام اضربه) دیوب طقسانه واردقده ابوشحمه نك آوازی کسلوب ضعیف اولمغین جمله صحابه
هجوم ایدوب بقیهٔ حد تأخیر اولنسون شمدی هلاك اولیور یازقدر دیوب عمر دخی (کما لم تؤخر المعصیة لا تؤخر
العقوبة) دیوب یوزدکنك تمام اولدیغی ساعت روحی قبض اولمغین عمر اغلایوب (یابنی محص الله عنك الخطایا)
دیوب بعده باشنی دیزینه الوب تکرارا اغلایوب (بابی من قتله الحق بابی من مات عند انقضاء الحد بابی من لم یرحمه
ابوه واقاربه) دیوب جمله خلق دخی صوت بلندله نالان وکریان اولوب دفننك فرقنجی کیجه سی صحابه دن
حضرت حذیفه دوشنده حضرت رسولی کوروب یانلرنده ابوشحمه ایکی یشل حله کیمش طوروب رسول
علیه السلام حذیفه یه (اقرأ عمر منی السلام وقل له هکذا امرك الله ان تقرأ القرآن وتقیم الحدود) دیو بیوروب
ابوشحمه دخی (اقرأ ابی منی السلام وقل له طهرك الله کما طهرتنی) دیدی * سبب ضرب ووفاتده برمفصل
روایت دخی اولوب لکن ذکر اولنان ابن عباس قولی اولمغین الی اختیار وانکا اقتصار اولندی (عبدالرحمن
الاصغر) بونك والده سی برغیرام ولد جاریه در صوکنه اولادی قالمدی (حفصه) عبدالله ایله عبدالرحمن اکبر
والده سندندر حضرت رسولك خاتونی اولمغین باب ازواج رسولده کچمشدر (رقیه) ابراهیم بن نعیم اللهك
خاتونی اولوب انك نکاحنده وفات ایدوب اولادی اولمامشدی (فاطمه) عیسی اوغلی عبدالرحمن بن زید
ابن الحارث بن هشام بن المغیره نك خاتونی اولوب عبدالله آدلو اوغلی اولدی (زینب) عبدالله بن سراقة

العدوینك خاتونی ایدی (فصل) حضرت عمرك مدت خلافتنده ممالك اسلامیه ده وفات ایدن کبار اخیار
صحابه بونلردرکه ۱ عقبه بن غزوان وعلاء بن الحضرمی وقیس بن السکن وابوقحافه پدر حضرت ابوبکر وهند
والدهٔ معاویه وسعد بن عباده رئیس طائفهٔ انصار وسهل بن عمرو وابن ام مکتوم الاعمی مؤذن الرسول علیه
السلام وعیاش بن ابی ربیعه وعبدالرحمن برادر زبیر بن العوام وقیس بن ابی صعصعه که قرآن عظیمی جمع
ایدنلرك بریدر ونوفل بن الحارث ابن عم الرسول علیه السلام وابوسفیان برادر نوفل وحضرت ماریه ام ولد
حضرت رسول علیه السلام وابوعبیدة بن الجراح احد عشرهٔ مبشره ومعاذ بن جبل وزیاد بن ابی سفیان
برادر معاویه وشرحبیل بن حسنه که ایکیسی دخی شام سرداری ایدیلر وفضل بن عباس ابن عم رسول الله
علیه السلام وابوجندل بن سهیل وابومالك الاشعر وصفوان بن المعطل وابی بن کعب کاتب وحی رسول الله
علیه السلام وبلال حبشی مؤذن رسول علیه السلام وآسیه بن الحضیر وبراء بن مالك برادر انس وزینب بنت
جحش زوجة الرسول علیه السلام وعیاض بن غنم وابوالهیثم بن التیهان وخالد بن الولید سردار اعظم
وجارود رئیس قبیلهٔ بنی عبدالقیس ونعمان بن المقرن وقتادة بن النعمان واقرع بن حابس وسوده بنت زمعه
زوجة الرسول علیه السلام وعویم بن ساعده وغیلان الثقفی وابومحجن الثقفی وصحابه دن نیجه کمسنه لر دخی
وفات ایتمشدر (فصل در شهادت حضرت عمر) مرویدرکه اکثریا (اللهم ارزقنی شهادة فی سبیلك واجعل
موتی فی بلد رسولك) دیو دعا ایدوب آخر حجنده دخی منی دن مکه یه کلورکن یولده ارقه سی اوستنه یاتوب الین
قالدروب (اللهم کبرسنی وضعف قوتی وانتشرت رعیتی فاقبضنی الیك غیر مضیع ولا مفرط) دیو دعا ایتدکده
قبول اولوب مدینه یه کلدکده شهید اولدی سببی بو ایدیکه بالغ اولمش مشرکینی مدینه شهرنه قومامغه معتاد
ایکن صحابه دن کوفه حاکمی مغیرة بن شعبه نك استاد دمورجی ونقاش ونجار اولان مجوسی یا نصرانی اولان
ابولؤلؤه فیروز نام قولنی صنعت اشلمك ایچون شهره کیرمکه مغیره رجاسیله اجازت ویروب بعده فیروز جکرسوز
حضرت عمره کلوب ایتدی افندم بنی آیده ایکیوز اقچه یه کسمه کسدی آیده ایکیوز قازنمغه قادر دکلم دیدکده
صنعتنی صوروب دیو ویردکده عمر بوقدر صنعتلره ایکیوز اقچه چوق دکلدر دیمکین فیروز لعین قلبندن
کین کیجروب بعده عمر یا فیروز ایشتدمکه اعلا یل دکرمنلری یپارمش سن بکا دخی بر یل دکرمنی یاپ دیوب
بلدکده اودخی سکا بردکرمن یپایم که شرق وغرب اهلی ارا سنده مذکور اولسون دیوب کتدکده عمر فراستله
مرادنی بیلوب (لقد توعدنی العلج آنفا) دیوب پس نه ایچون قصاص ایتمزسن وحقندن کلمزسن دیدکلرنده
(لا قصاص قبل القتل) دیوب ایرتسی کعب الاحبار کلوب توراتده سنك شکل واوصاف واحوالکی
کورمشمدرسن شهید اولمغه اوچ کون قالدی دیوب فیروز لعین قبضه سی اورتاسنده وایکی طرفی کسکین
برخنجر دوزوب زهرله صواروب هجرتك یکرمی اوچ ذی الحجه سنك یکرمی بدنجی کونی اولان اربعا کیجه سی
آخرنده صباح نمازندن مقدم مسجده کیروب کیزلنوب نمازه صفلر دوزلدکده ارالغه کیروب محرابده عمر نمازه
الله اکبر دیدیکی ساعت خنجرله اوچ یرده یا التی یرده که بریسی ایکی یاغرنی اورتاسنده بریسی قاصغی اوستیدر
اوروب حضرت عمر (دونکم الکلب فانه قتلنی) دیدکده مسلمانلر طوتمغه سکردشدکده یوردکارنده اون اوچ
یا خود اون برکسنه یی دخی اوروب آنلرك برقاچی وفات ایدوب عاقبت برکسنه انی اردندن قوجاقلایوب
یا خود اوستنه احرام آتوب طوتلدقده لعین بی دین بدآیین النده کی خنجرایله کندویی دخی بوغازلیوب حضرت
عمر عبدالرحمن بن عوفك النه یاپشوب صباح نمازنی مسلمانلره قلیویر دیو امام ایدوب سعادتخانه سنه
ایلتدکلرنده مسلمانلری چاغردوب بنی کیم اوردی کورك دیوب خبرویردکلرنده (قاتله الله لقد امرت به معروفا
الحمد لله الذی لم یجعل منیتی بید رجل یدعی الاسلام) برروایتده (بید رجل سجد لله سجدة واحدة یحاجنی
بلا اله الا الله) دیوب کعب الاحباری کوردکده بوشعری دیدیکه (نظم) وواعدنی کعب ثلاثا اعدها *
ولا شك ان القول ما قاله کعب * ومابی حذار الموت انی لمیت * ولکن حذار الذنب یتبعه ذنب (نثر)
بعده طبیب کتوریلوب سود ایچوریلوب قاصوغندن طشره چیقدقده موت مقرر اولمغین بورجلرینی حساب
ایتدیروب سکسان التی بیك اقچه اولمغین اوغلی عبدالله یه (ان وفی مال آل عمر فاده من اموالهم والا فسل
بنی عدی بن کعب وان لم یف اموالهم فسل فی قریش ولا تعدهم الی غیرهم فاد عنی هذا المال) دیوب بعده

وصیت ایدیکز و خلیفه تعیین ایدیکز دیدکلرنده (ماری احدا احق بهذا الامر من هؤلاء النفر الذی توفی رسول الله صلی الله علیه وسلم وهو عنهم راض) دیوب آنلر کیملردر دیدکلرنده عثمان وعلی وطلحه وزبیر وعبد الرحمن بن عوف وسعد بن ابی وقاص در اوچ کونه دک ملاحظه اولنوب التیدن بریسی خلیفه اولسون دیوب وخلیفه نصبنه دک صحابه یه صهیب رومی امام اولمق تعیین ایدوب بعض نصایح ووصایا واحوالدن صکره حضرت عائشه دن آنک حجرهٔ شریفه سنده حضرت رسول علیه السلام وابوبکر یانلرنده دفنه اجازت ایستدوب اودخی بن آنی کندم ایچون الیقومشدم اما که عمری نفسمه ترجیح ایدرم دیوب عمر ایشتدکده حظ ایدوب حین احتضارده مبارک باشی اوغلی عبدالله ک دیزی اوستنده ایکن بو بیتی دیدیکه (نظم) ظلوم لنفسی غیرانی مسلم * اصلی صلاتی کلها واصوم (نثر) مرویدرکه چهارشنبه کونی مجروح اولوب سبت کونی وفات ایدوب احد کونی صباحدن دفن اولنوب اگرچه رسول علیه السلام (ان الشمس والقمر آیتان من آیات الله لا ینکسفان لموت احد ولا لحیاته) بیورمشدر لکن بحکمة الله یوم وفات عمرده کونش طوتلدی مرویدرکه قول مشهور اوزره مدت عمری التمش اوچ ابن عباس قولنجه التمش التی سالم بن عبدالله بن عمر قولنجه التمش بش قتاده قولنجه التمش بر واقدی قولنجه التمش بعضلر قولنجه اللی بش یا اللی طقوز یا اللی درت ییل اولوب مدت خلافتی اون ییل والتی آی ودخی درت یا بش یا سکز یا اون اوچ کون ایدی (تنبیه) حضرت عباسدن مرویدرکه عمری دوشمده کوردمکه بر ییل دعا ایتدم بعده کوردمکه آلننک عرقنی سیلر یا بام انام سکا فدا اولسون یا امیر المؤمنین ندر حالک دیدم هذا اوان فرغت وان کاد عرش عمر لیهد لولا انی لقیت رؤفا رحیما) دیدی یعنی حسابدن شمدی قورتلدم اگر رؤف ورحیم اللهک لطفنه مقارن اولمایدم حالم خراب اولوردی * انصاردن بری دخی اون ییلدن صکره واقعه ده عمری آلنندن عرقنی سیلر کوروب یا امیر المؤمنین نه ایشلرسن دیدکده دخی شمدی قورتلدم اگر بنم رحمتی اولمیدی هلاک اولوردم دیوب * بنه صحابه دن عمرو بن العاص دخی واقعه ده کوروب حالنی صوردقده سزدن آیرلالی اون ایکی ییلدرکه حسابدن شمدی قورتلدم دیمش (لمحرره) کوزن آچسون همیشه هر والی * خوف حقدن هیچ اولمسون خالی * حاکم عدله چون حساب اولیسر * پس نیجه اوله ظالمک حالی (نثر) لکن معلوم اوله که اشبو سؤال وحساب مجرد تلطیفا اولوب زجرا وتعنیفا اولمدیغی مقرردر زیرا دورآدمدن بروانبیادن وابوبکردن صکره عمردن عادل بلکه اکا معادل بر حاکم بالذل دنیایه کلمامشدر دیو علماء آفاق اتفاق ایتمشلردر (نظم) عدله ویردی عالمه رونق * اده نوره رحمتی حضرت حق *

(باب ثالث در احوال عثمان ذو النورین رضی الله عنه)

(نظم) ظل رحمان وصاحب النورین * علم وحلم ایله مجمع البحرین * سید بارکاه حلم وحیا * سر وسالار اهل صدق وصفا * جامع فضل وناشر قرآن * صدف در معرفت عثمان * فضله اولدم اولدی بی بدل اول * بدل اولدی الینه دست رسول * اویله ویرمشدی حق اکا ادبی * ملک ایدن اوتانوردی نبی * نه فلک قدر ایدی اویار کزین * که اولدی اول شمس ازهر بنه قرین * آنلر اولدکده دیدی پیغمبر * اولسه ویرد ایدم دخی دختر * بو نیجه فضل ایله ظلم اولندی اکا * عاقبت اولدی افضل الشهدا * یاندیغی یری حق جنان ایتسون * روضهٔ عرشی آشیان ایتسون (فصل در نسب وحلیه وابتداء ایمان او) عثمان بن عفان بن ابی العاص بن امیه بن عبد شمس بن عبد مناف بن قصی بن کلاب بن مره بن کعب در * نسبی حضرت رسوله عبد منافده ابو بکر وعمرله کعبده جمع اولور حضرت رسولدن التی یاش یا همان بریاش کوچک اولوب آنلرک عمه لری بیضا بنت عبد المطلب قزی اروی خاتونک اوغلیدر * اورته بویلو خوب صورت صاری شین طوغان بورنلو یوزینک اتی خفیفجه یعنی یاغرنلو کوکلری ایری قوللری اوزون وموزون وصقالی چوق اولوب بویایوب صاری شین ایدردی بعد زمان بعض دیشلری اوینامغین آلتون تل ایله صاردرمشدی بدر غزاسنده جیجک چقاروب یوزنده برقاچ دانه نشان قالمشدی * ابن اسحاق قولنجه حضرت رسوله ابتدا ایمان کتورن رجالک دوردنجیسیدر حضرت ابوبکر سبب اولوب والده سی دخی ایمانه کلمشدر * مرویدرکه عمیسی حکم بن ابی العاص عثمانی طوتوب ایپله محکم بغلایوب ابا واجدادک دیننه دون یوخسه والله سنی اصلا چوزمزم

دیدکده والله بن دینمی اصلا ترک ایتمک احتمالی یوقدر دیوب ایمانی شجر ثابت کبی راسخ وثابت اولمغین امیدین کسوب بنددن رها وترک جفا ایتدی (فصل در مناقب او) فضائلی حقنده اخبار وآثار بسیار اولوب اجمالی بودرکه * حضرت رسولک بری اردنجه ایکی کریمه لرینه کویکوسی وچهار یار دیدکلری درت مقبوللرینک بریسی ومخصوص کاتبی وکاتب الوحی یعنی کاتب القرآن ایدی بو کار رسول علیه السلام مکه ده پیغمبر اولدقدن صکره امر حقله کریمه لری حضرت رقیه یی نکاح ایدوب بعده جفای کفاردن ولایت حبشه هجرت ایدن مؤمنینک اولی بودر خاتونیله کتدکده رسول علیه السلام (صحبهما الله ان عثمان لاول من هاجر الی الله باهله بعد لوط) دیوب بعد زمان اهلیله حبشدن مدینه یه کلوب بدر غزاسی زمانده اهلی خسته اولمغین انک احوالن کورمک ایچون برروایتده کندو دخی چیچک چیقارمغین رسول علیه السلام آنی شهرده قویوب لکن غزاتوابنده ومال غنیمتده سائرلره شریک ایدوب اهلی وفات ایتمکین رسول علیه السلام غزادن کلدکده ام کلثوم آدلو بر کریمه لرین دخی امر حقله نکاح ایدوب مزبوره یه (ان بعلک اشبه الناس بجدک ابراهیم وابیک محمد) دیوب یعنی سنک زوجک عثمان جدک ابراهیم پیغمبره وبابانک محمده جمله خلقدن غایت بکزه ینیدر ودخی رسول علیه السلام (انا نشبه عثمان بابینا ابراهیم) دیوب ودخی عثمان (من اشبه اصحابی بی خلقا) دیمشدر مرویدرکه بر پیغمبرک ایکی قیزنی نکاحلنمق دور آدمدن بروجله انسانده عثماندن غیره میسر اولمامغین ذو النورین دیو لقب قونوب ملائکه ایچنده دخی بونکله مذکور ومشهور اولدی * هجرتک طقوزنجی ییلنده حضرت ام کلثوم دخی وفات ایتدکده رسول علیه السلام (لو ان لی اربعین بنتا لزوجت عثمان واحدة بعد واحدة حتی لا یبقی منهن واحدة) یعنی قرق قیزم اولسه بری برینک اردنجه عثمانه نکاح ایدردم تا هیچ بریسی قالمیجه دیدیلر * مرویدرکه بر کون حضرت رسوله عثمان کلدکده مبارک خفتانلرینک اتککی دوشروب حضرت عائشه سببنی صوردقده (الا استحیی من رجل تستحیی منه ملائکة الرحمن) دیوب بر کره دخی بونک حقنده (عثمان بن عفان ولیی فی الدنیا وولیی فی الاخرة) دیوب بر کره دخی (عثمان اخی ورفیقی فی الجنة) دیمشلردر (نظم) زهی عزت زهی رفعت زهی جاه * زهی قدر وکرامت بارک الله (نثر) مرویدرکه غزوهٔ حدیبیه ده رسول علیه السلام بونی اهل مکه یه ایلچی کوندروب بعده صحابه دن هر بری بیعت ایتدکده رسول علیه السلام صاغ اللرینی قالدروب هذه ید عثمان دیوب صول اللرینه اوروب هذه لعثمان یعنی بو بیعت عثمانکدر دیوب مبارک اللرینی آنک الندن بدل ایتمکله انک قدرنی اقرانندن ارفع واجل ایتدیلر ودعاء حضرت رسول الله طریقی تجارتدن مالی چوغالوب غزوهٔ تبوکه عزیمت اولندقده غایت قحط وشدت حرارت هوا زمانی اولمغله اسباب سفرده هر وجهله مضایقه واضطراب نهایتده ایکن مهمات مسلمینه صرف ایچون جمله آلاتیله بر نیجه بوز یا خود بیک دوه واللی التمش یا یتمش آت وبیک یا اون بیک نقد فلوری کتوردکده رسول علیه السلام اولوب غایت حظ ایدوب (ما علی عثمان ما عمل بعد هذه) ودخی ایکی کره (ما ضر عثمان ما عمل بعد الیوم) ودخی (غفر الله لک یا عثمان ما اسررت وما اعلنت وما هو کائن الی یوم القیامة ما یبالی ما عمل بعدها) بیوردی * جامع الصغیر سیوطیده مرویدرکه رسول علیه السلام (لیدخلن بشفاعة عثمان سبعون الفا کلهم قد استوجبوا النار ویدخلون الجنة بغیر حساب) بیورمشدر مرویدرکه حضرت عثمان کبار علماء صحابه دن اولوب بعض مسائل شرعیه ده حضرت عمر ایله شویله مباحثه ایدرلردیکه انلری کورن چکشورلر صانوردی * ابن سیرین ایدر علم مناسک حجده اعلم صحابه عثمان بعده ابن عمر ایدی * مرویدرکه جمله امت محمدده همان درت کمسنه نمازده بر رکعتده بتون قرآنی ختم ایتمشلردرکه صحابه دن حضرت عثمان وتمیم داری تابعیندن سعید بن جبیر وامام ابو حنیفه ایدیلر وحضرت عثمان کثرت تلاوتله ایکی مصحف شریف اسکیدوب الیله یاپشمقدن اوراقی پاره لنمشدی * تابعیندن بری ایدر بر جمعه کونی حضرت عثمانی کوردمکه منبرده اوتوروب مؤذن اذان ویررکن خلقله سویلشوب خسته لرینی ونرخ احوالنی وسائر احواللرین صوروب بوقلاردی بری دخی ایدر خدمتکارلری چوق ایکن هر کیجه نمازه قالقدقده هیچ بریسنی اویاندرمیوب آبدست ابریغنی کندو طولدروب خدمتکارلریکز اهرایتسه کز دیدکلرنده یوق کیجه انلر کدر راحت اولسونلر دیرایدی * مرویدرکه اشاغیده ذکر اولنه جق وجهله محاصره اولنوب دوستلرینک بری ایچرو کیردکده حضرت عثمان کندو حقنده

دیمشکه (اختبأت عند ربی عشرا انی لرابع اربعة فی الاسلام وانکحنی رسول الله صلی الله علیه وسلم ابنته ثم توفت
فانکحنی ابنته الاخری ولا تغنیت ولا تمنیت ولا وضعت یمینی علی فرجی منذ بایعت بها رسول الله صلی الله
علیه وسلم ولا مرت بی جمعة منذ اسلمت الا وانا اعتق بها رقبة الا ان لا تکون عندی فاعتقها بعد ذلك ولا زنیت
فی جاهلیة ولا اسلام قط ولا سرقت فی جاهلیة واسلام ولقد جمعت القرأن علی عهد رسول الله صلی الله علیه
وسلم (فصل در کیفیت بیعت باو) مرویدرکه حضرت عمر دفن اولندقده اوچ کونه دك صحابهٔ کرام خلافت
امرنده مشاوره ایدوب عاقبت سابقا عمر وصیت ایتدوکی التی کسنه نك بشی دیلدوکنی تعیینا ایتمکی آلتنجی
بری اولان عبد الرحمن بن عوفه تفویض ایتدکلرنده صحابه حضورنده حضرت عثمانه بیعت ایتمکین جملهسی
حسن رضا ایله بیعت ایدوب هجرتك یکرمی اوچنجی ییلی محرمنك غرهسنده ایدی (فصل در فتوحات وغیر)
مرویدرکه هجرتك یکرمی اوچنده عهدنده ری شهرنك خلقی حضرت عمر زماننده اولان صلحی بوزمغین
بصره حاکمی ابو موسی الاشعری واروب تکرار فتح ایتدی اشبو سنهده جمله خلقه عموما بورن قناماق عارض
اولمغین سنة الرعاف دیو آدقونوب حضرت عثمان رعاف سببیله حجه کیتمکدن قالوب زبون اولوب وصیت دخی
ایتدی * ینه اشبو سنهده کفار روم الندن مسلمانلر وافر قلعهلر فتح ایدوب حضرت عثمان کوفه حاکمی مغیرة بن
شعبه یی عزل ایدوب یرینه سعد بن ابی وقاصی کوندردی بر ییلدنصکره سعدی دخی عزل ایدوب کندونك لام
برادری اولوب صحابهدن اولان ولید بن عقبة بن ابی المعیطی کوندروب لکن ولید شارب الخمر اولمغین اکثر ناس
عثمانه عداوته بشلادیلر حتی بو ولید اون ایکی بیك عسکر کوندروب اذربایجانده بردعه یی فتح ایتدیلر * ینه اشبو
سنهده اسکندریه خلقی عصیان ایتمکین مصر حاکمی عمرو بن العاص تکرار فتح واهلنی مقتول واسیر ایتدی
* یکرمی التی سنهسنده حضرت عثمان حرم مسجد رسولی وحرم کعبه یی توسیع ایچون هر برینك اطرافندن
بعض اولر صاتون الوب قاتدی * ینه بو سنهده عسکر اسلام ایله عثمان بن ابی العاص عهدنده شابور شهرنی
مسلمانلره هر ییلده اوتوز کره یوز بیك اقچه ویرمك اوزره صلح ایله فتح ایتدی * یکرمی یدی سنه سنده شام حاکمی
حضرت معاویه کمیلرله دریادن جزیرهٔ قبرسه واروب بعد القتل والسبی جزیره اهلی مسلمانلره هر ییلده
یدی بیك التون خراج ویرمك اوزره ینه صلح ایدوب بعده عثمان بن ابی العاص ایله ابو موسی الاشعری عهدنده
اوجان خلقنی مسلمانلره هر ییلده یکرمی ایکی کره یوز بیك اقچه ویرمکه دارابجرد اهلنی دخی اون کره یوز بیك
اقچه یه صلح ایتدیلر * اشبو سنهده حضرت عثمان مصر حاکمی عمرو بن العاصی عزل ایدوب یرینه کندونك
رضاعدن برادری عبد الله بن ابی سرحی کوندروب واردقده یکرمی بیك عسکرله مغربه سفر ایدوب قیروان
شهرینه قریب طایطله آدلو شهرده یوز یکرمی بیك کافرله جنك بشلانوب پادشاهلری جرجیر بر آق قاتره بینوب
ایکی آتلو جاریه ایله جمله عسکرینك آردنده خیلی منفصل طوروب اوزرینه جاریهلر طاوس قوییرقلرندن
قلقان کبی بیوك کولکهلك طوتردی صحابهدن ابن زبیر آنی کوروب اوتوز عدد یارار آتلو سچوب
بو صویه قویوب کندو یالکز جرجیرك اوزرینه واردقده ابتدا آنی ایلچی صانوب بعده بلدکده قاچوب ابن زبیر
یتشوب باشنی کسوب جدایه دیکوب تکبیرله قالدردقده مسلمانلر کوروب تکبیرله کفاره هجوم ایتدکلرنده
کیمی قیروب کیمی قاچروب افریقیه شهرنی دخی آلوب اموال غنیمت بعد اخراج الخمس عسکر اسلامه تقسیم
اولنوب هر برینه بیکر یا اوچر بیك فلوری ویرلدی * ینه اشبو سنهده ولایت مغربده اندلس شهری فتح اولندی
هجرتك یکرمی طقوزنده سابقا بشکده اوغلانجغیکن حضرت رسوله کتوریلوب تمنا اغزینه توکردکلری
عبد الله بن عامر بن کریز آدلو سردار شجاعتشعار عهدنده اصطخر شهرنی عظیم جنکله جبرا فتح ایدوب
محاربهده الچکلمکین فتح اولورسه زقاقلردن شهر قپوسنه دك قانلری اقنجه خلقی قیرمغه سردار یمین ایتمکین
شهرلودن بحد کمسنه قیروب قانلری اوتینه اولمدقده اوستنه صو دوکوب اقیدوب بعده اصطخر اطرافنده
بعض شهرلر دخی الدیلر * اشبو سنهده حضرت عثمان مدینهده مسجد رسولی تکرار یپوب طولنی یوز التمش
عرضنی یوز اللی ذراع ایدوب سقفنی ساج اغاجندن ودیوارلرین منقش طاشلرله ومرمر درکارله یاپدردی * ینه
بو سنهده ابو موسی الاشعری یی بصرهدن ابن ابی العاصی ولایت فارسدن عزل ایدوب بو ایکی حکومتی
من بعد ابن کریزه ویردی و بو سنهده اصفهان شهری تکرار فتح اولندی * هجرتك اوتوزنده سعید بن العاص

آدلو

آدلو سرداری طبرستانی محاصره ایله الوب ابن کریز دخی عهدنده جور شهرنی وبعض شهری دخی ومملکت
فارسی الدقده سابقدن جمیع ممالك عجم پادشاهی یزدجرد قاچوب مسلمانلر انی برمقدار قووهلیوب بعده ابن کریزك
عسکری ولایت سجستانده زالق ایله باش شهرلرین فتح ایدوب زرنج شهرنك خلقنی بیك جاریه وهر بریله
بر التون طاس ویرمك اوزره صلح ایدوب بعده ابن کریز ولایت خراسانده نیجه شهرلر فتح ایدوب هراة خلقی
محاربهیه قارشو کلوب لکن جنکده صینوب بعده ابن کریز نیشابوری صلحله یا جنکله الوب بعده بلوك
کوندروب شهر طوسی ونواحیسنی صلحله الوب شهر سرخس خلقیله صلح ایدوب مرو شهرینك خلقی صلح
ایچون خبر کوندردکلرنده هر ییل یکرمی ایکی کره یوز بیك اقچه ویرمك اوزره صلح اولوب بعده بیهق وسمرقند
شهرلرین دخی الوب بعده ابن کریز احنف بن قیسی بیك نفر آتلو ایله کوندردکده طخارستان وجورجان
وفاریاب وجمله اول نواحی خلقی که کفار اولوب پادشاهلری یا سردارلری اسمی طوغانشاه ایدی مسلمانلرله
عظیم جنك ایدوب لکن جملهسی صینوب بعده احنف بلخ شهرینه واردقده انك خلقی هر ییل درتیوز
بیك اقچه ویرمك اوزره صلح اولوب بعده خوارزم شهرینه واروب لکن انی فتحه مجال اولمامغین دونوب همان
برقاچ آی ایچنده یکرمی قدر شهر فتح اولنمغین ابن کریز شکرا لله العزیز الوهاب نیشابوردن حج شریفه کیدوب
احنفی خراسانه حاکم قودقده اهل خراسان مسلمانلر ایله جنکی آسان صانوب مروده جمع اولوب احنف انلری
صیوب قاچروب بعده ابن کریز بصرهده طوروب خراسان ومرو وجبال ولایتلرینه حاکملر نصب ایدوب
سابقا قچان عجم پادشاهی یزدجردی خراسانده بر دکرمنجی قتل ایتدی * هجرتك اوتوز اوچنده قسطنطینیه
قربنده وقعهٔ مضیق واقع اولوب شام حاکمی معاویه سردار مسلمین ایدی جزیرهٔ قبرسه تکرار غزا اولندی
ودخی کفار عهدندن قارن نام کمسنه هراتده قرق بیك نفر عسکر جمع ایدوب هجوم ایتدکده عبد الله بن خازم
درت بیك کمسنه ایله مقابل اولوب قارن کفره مقارن قتل اولنوب کفره طاغلوب مسلمانلر مال کثیر وبحد
اسیر آلوب ابن حازم غزا ملازم حکومت خراسانده باقی ودائم اولدی * مصر حاکمی ابن ابی سرح دخی ولایت
حبشهیه سفر ایدوب انده بعض یرلر فتح ایتدی (فائده) کتاب الخمیسده مذکوردرکه فتوحات کثیره سببیله
اطراف عالمدن مدینهده حضرت عثمانه بحد ولا یعد مال کوندریلوب یالکز خزائن کسرادن مسلمانلرك
الدقلری یوز بیك بدره التون ایدیکه هر بدرهنك وزنی درت بیك اوقیه ایدیکه هر اوقیه قرق درهم اولمغین
هر بدره یوز التمش بیك درهم اولور (فصل در اولیات عثمان) ١ تاریخ الخلفاده وغیریده مذکوردرکه
حضرت عثمان جمیع امت محمدده اهل وعیالی ایله هجرت ایدنلرك اولی در ٢ والدهسی حیاتنده خلیفه
اولنلرك اولی در ٣ خطبهده حصر اولنلرك اولیدرکه خلافته بیعت اولندقده منبر رسوله چیقوب بالو
برنسنه اوقومقده حصر اولمغین (ایها الناس ان اول مرکب صعب وان بعد الیوم ایاما وان اعش تأتکم
الخطبة علی وجهها وما کنا خطباء وسیعلمنا الله) دیدی ٤ زینتله مسجد بنا ایتمك بونك ایجادیدر ٥ تکبیر
ایتدکده آوازنی بلندا ایتمینلرك اولیدر ٦ جمعه کوننده نمازدن مقدم منارهلرده صلا ویردرمکی ٧ مؤذنلره
وظیفه ویرمکی ٨ بیرام نمازینك خطبهسنی نمازدن تقدیم ایتمکی ٩ زکاة لازم اولنلره ماللرندن زکاة ویرمکی
هر کیشینك کندویه تفویض ایتمکی ١٠ صاحب شرطه یعنی برکسنهیی صوباشی ایدنمکی ١١ حضرت
عمره اولدیغی کبی شر اعدادن احترازا مسجدده مقصوره یاپدروب نمازی آنك ایچنده یالکز طوروب قلمغی
حضرت عثمان احداث ایتمشدر ١٢ همان لغت قریش اوزره یدی عدد مصحف یازدروب برین مدینهده
الیقویوب التیشنی بر عظیم شهره کوندروب لغت قریشدن غیری لغات عرب ایله اصلا اوقنمیون دیو حکم
وتنبیه ایتدیروب حتی سائر لغتلر ایله یازیلان مصحفلری آتشه یاقمغه امر ایتمکین * اول من جمع القرأن عثمان
دیو مشهور اولمشدر حقیقتده اول جامع القرأن حضرت رسول علیه السلام در ایکنجی ابو بکر اوچنجی
عثماندرکه بو خصوصك تفصیلی باب احوال ابو بکرده کچمشدر نظر اولنه ١٣ اول من قطع القطایع در
یعنی ارض سواد دیدکلری ولایت عراقده بعض کمسنهلره اکوب بیچوب معمور ایتمکیچون معین یرلر تملیك
ایدوب اهل یمندن دخی بعض کمسنهلر کفارله غزا ایچون دیار عراقده توطن ایتمکی اختیار ایدوب یمنده اولان
انواع عقارلریله عراقده بعض یرلر استبدال ایدوب کتدکلرنده یمندهکی عقارلر بیت المال ایچون ضبط اولندی

١٤ اول من حمى الحمى در يعنى مدينه نك مزارستانى اولان بقيعك اطرافنى زكاتدن بيت المال ايچون جمع
اولان دوه لره مرعى اولمغيچون قوريدوب وكندينك ملك صريحى اولان كميلرى كندينك اموال
تجارتندن غيرى نسنه كتورمكدن قوريدوب منع ايتمشدى اشبو قطع اراضى ايله حمايت اراضى ومراكب
ابتدا عثماندن صادر اولدى ١٥ ابتدا امت محمد ايچنده نزاع واختلاف بونك زماننده ظهور ايدوب خلق
بر برلرينى تخطئه يه باشلدى شول امور خصوصنده كه صحابه وغيرى انك سببيله عثمانه اينجنوب عتاب
ايتمشلردى اندن اول مسائل شرعيه ده اختلاف اولنمق واقع اولوب لكن بر برلرين تخطئه ايتمزلردى ١٦
مدينه ده بعض منكرات قسمندن ابتدا ظهور ايدن نسنه كبوتر بازلق ايديكه كثرت فتوحات ايله مال چوغالمغين
نيجه كمسنه لر كوكرجن بسليوب اوچورمغه معتاد اولدقده حضرت عثمان خلافتنك سكزنجى يلنده انلرى
منعه آدملر تعيين ايتمكين جمله كبوترلرك قنادلرين كسوب كبوترخانه لرى يقردى ١٧ اوائل سيوطيده
مرويدركه امت محمدده اول ظهور ايدن ظلم تنح عن الطريق يعنى صاول يولدن ديمك ايديكه عثمان زماننده پيدا
اولدى (فصل در متفرقات) مرويدركه حضرت عثمانك مهرينك نقشى (آمنت بالذى خلق فسوى)
بر روايتده (آمنت بالله مخلصا) ايدى حضرت رسولك كومش اوستنه محمد رسول الله قازلمش خاتم شريفلرى
دخى نيجه زمان بونك بارمغنده طوروب هجرتك اوتوزنجى يلنده قيويه دوشوب ارادقده بولنميوب علامت
شردر ديو مسلمانلر غمناك اولوب عثمانه دخى انجنديلر* مرويدركه خلافتنك اول يلنده عبد الرحمن بن عوفى
عرفاتده خطبهٔ حجى اوقومغه كوندروب بعده هر يل كندوسى بالذات كيدوب شهيد اولديغى يلده
محاصره اولنمغين ابن عباسى كوندروب خطبه يى اكا سپارش ايلدى* مرويدركه زمان خلافتنده اكثر عالم
فتح اولنوب اموال غنايم وخراج ومحصولات ممالك شرق وغرب مدينه يه كلور اولمغين مدينه شهرى غايتده
معمور واكثر خلق اغنيا اولوب حتى درد يوز بيك اقچه يه خرما باغچه لرى ويوز بيك اقچه يه بار آتلر النور
صاتلور اولدى حضرت عثمان خود كندوسى اموال عظيمه صاحبى اولوب دفعة بيك ملك قوله مالك اولدى
حضرت ابو بكر وعمر وعلى واكثر صحابه فقر وعبادتى حضرت عثمان ونيجه صحابه غنا وعبادتى اختيار ايدوب
ايكى طريق دخى شرعه توفيق اولنغله محض لطف حق وصواب ووسيلهٔ تحصيل ثواب ايدوكى بى شك وارتيابدر
(ع) وللناس فيما يعشقون مذاهب (فصل در اولاد عثمان) مرويدركه طقوز ياوون اوغللرى يدى ياسكز
قيزلرى وار ايديكه بونلردر (عبد الله الاكبر) اولكى عثمانك خاتونى رقيه بنت رسول الله عليه السلامدن مكه ده
وجوده كلوب حبشه هجرتنده بيله اولوب التى ياشنده ايكن بحكمة الله تعالى مبارك كوزنى خروس دلدكده
خسته اولوب وفات ايتدى (عبد الله الاصغر) عثمانك ايكنجى خاتونى ام كلثوم بنت رسول عليه السلامدن
اولادى اولميوب حضرت رسولك حياتنده اودخى وفات ايتمكين فاخته بنت غزوانى نكاحلنوب اشبو
عبد الله الاصغر آندن طوغمشدر عثمانك اكبر واشرف اولادى در اولاد ونسلى قالمامشدر مكه ده سنماده
وفات ايتدى (ابان) تابعيندن اولوب محاربهٔ يوم جملده حضرت عائشه طرفنده اولوب ابتدا بو منهزم اولدى
ابرص واحول واصم ايدى لكن فاضل كامل وزاهد وعامل اولمغين عبد الملك بن مروان خليفه اولدقده بونى
مدينه يه حاكم ايدوب بعده ابان غايتده مفلوج اولوب هجرتك يوز بشنده مدينه ده وفات ايتدى وافر نسلى
اولوب حالا اندلس شهرنده موجوددر ديشلر (خالد) عثمان شهيد اولدقده قاتى طملابن مصحف بونك
اولاد ينك اللرنده طورردى* تاريخ مختصر جامعه مذكوردركه عثمان خلافتنده بركون برطوار ياوزلنوب
اياغيله برنسنه آتدقده خالده طوقنوب اندن وفات ايتدى نسلى وذريتى وار ايدى (عمرو) والده سى بنده قبيلهٔ
ازددن جندب قزيدر اشبو عمروك دخى نسلى وار ايدى (سعيد) معاويه خليفه اولدقده بونى خراسانه حاكم
ايدوب آنده ايكن قتل اولندى* مزبور مختصرده سمرقندى فتح ايدوب آنده كوزى چيقوب بخيل كمسنه ايدى
ديو مذكوردر (وليد) سعيد ايله ايكيسنك والده لرى فاطمه بنت الوليددر (عبد الملك) اوغلانجق ايكن وفات
ايتدى والده سى مليكه بنت عيينة بن حصن الفرازيدر (مغيره) والده سى ابو جهلك قيزى اسمادر (مريم الكبرى)
عمروك والده سندندر* تاريخ مختصرده محرردركه سعيد بن العاص بونك كوچك همشيره سى عمروه يى
نكاحلنوب اول وفات ايتمكين اشبو مريمى نكاحلنوب سعيد وفات ايتدكده عبد الرحمن بن حارث بن هشام

نكاحلنوب آنك نكاحنده وفات ايتدى (ام سعد) برادرى سعيد سابق الذكرك والده سندندر عبد الله آدلو
كمسنه نك خاتونى اولدى (عائشه) بونك باباسى حضرت عثمان حارث بن الحكم بن العاصه يوز بيك اقچه لق
جهازله نكاح ايدوب بعده حارث وفات ايدوب حضرت ابن زبيرك خاتونى اولدى (ام ابان) بونى دخى باباسى
بعد زمان خليفه اولان مروان بن الحكم بن العاصه يوز بيك اقچه لق جهازله نكاح ايتمشدر (ام عمرو) والده سى
رمله بنت شيبه بن ربيعه بن عبد شمس ايدى (مريم الصغرى) والده سى نابله بنت فرافصه ايدى (ام البنين)
والده سى ام ولد جاريه ايدى (عمروه) سعيد بن العاصك خاتونى اولوب آنك نكاحنده وفات ايتدى (فصل)
حضرت عثمان خلافتنده وفات ايدن كبار اخيار بونلردر صحابه دن ابو سفيان پدر معاويه وابو الدرداء قاضى
شام وعشرهٔ مبشره دن عبد الرحمن بن عوف وحضرت عباس عم الرسول عليه السلام وابن مسعود كه اوصافى
علماء صحابه ده نيجه مجلده مرارا يچمشدر وابو ذر الغفارى كه اسلامه كانلرك بشنجيسيدر ديشلر وتابعيندن
كعب الاحبار ونه صحابه ده اهل بدردن اولان مقداد بن الاسود وابو طلحة الانصارى كه شجاعتنده ضرب
مثل ايدى وعبادة بن الصامت قاضىٔ قدس شريف وبرادرى اوس بن الصامت وحاطب بن ابى بلتعه وسائر
صحابه دن حارث بن نوفل وعبد الله بن حذافه وزيد بن خارجه ولبيد بن ربيعه شاعر مشهور وسعيد بن المسيبك
پدرى مسيب ومعبد بن عباس عم رسول الله عليه السلام وابو لبابة الانصارى ونعيم بن مسعود وسائرلرندن
حطيئهٔ شاعر وابو ذئيب شاعر وصحابه دن وغيردن دخى نيجه كمسنه لر (فصل در شهادت عثمان) (نظم)
فانيدر اى كوكل جهان فانى * بكلمه بوم وش بو ويرانى * خاقه تقدير نى حواله ايدر * اكلامز كمسه
سر سبحانى * كرم وسردار اده بهانه اولور * مدت عمرك ايرسه پايانى * اولدى ناكه شهيد ذو النورين *
خاكه دوشدى او پير نورانى * كورنن صانمه ابر وباراندر * ايلين كوك يوزينى ظلمانى * دستمالن طوتوب
يوزينه فلك * اكوب اغلر اوورد خندانى * ومه كه مانند لالهٔ نعمان * قانه غرق اولدى حضرت عثمان (نثر)
معلوم اوله كه امت محمده ابتدا ايريشن بلا ومحنت وعنا ومصيبت بو قصه اولوب حتى طلب دمى واخذ انتقامى
ايچون اولان محاربه لرده ايكى طرفدن طقسان بيك مسلمان مقتول اولوب نيجه بيكى صحابه دن ايدى بعده
چاق انقراض دولت بنى اميه يه دك ظهور ايدن انواع فتن ومحن جمله بو خصوصدن ناشى وعالمه منتشر وفاشى
اولمغين اشبو قصهٔ حيرت حصه كتب تواريخ وسيرده جابجا اختلاف اوزره انواع روايت ايله حكايت اولنوب
كمال اجمالى بو منوال اوزره دركه بركون رسول عليه السلام كندولرندنصكره برفتنه ظهور ايده جكين
خبر ويردكده (يقتل فيها هذا) ديوب عثمانه اشارت ايدوب شهادت عثمانه بوندن غيرى نيجه دفعه دخى تصريح
وتلميح ايتمشلردى* پس سبب وكيفيت قتلنده مرويدركه التى يلدك امور خلافتده حضرت عمره تمام تقليد
ايدوب لكن آنك كبى صلابت اوزره اولميوب حليم النفس اولمغين خصوصا زماننده اكثر ممالك شرق وغرب
صلح وحرب ايله فتح اولنوب اطراف عالمدن اموال عظيمه كلوب خلقه وافر احسانلر ايدوب حتى بعضلره نيجه
يوز بيك اقچه باغشلايوب التى يلدنصكره كبار ممالك اسلاميه حكومتلرين اشراف مشاهير صحابه طورركن
غير صحابه دن كندو اقرباسنه ويروب وبعض اقرباسنه بيت المالدن سائرلرندن زيادهماللر ويرمكه باشلايوب
ودخى تفصيله محتاج اولوب لكن شرعه مخالف اولميان بعض امور صدور ايتدكده ترك اولى ونامناسب
افعال ايده يوردى بو خلق اينجنوب اكثر قلوب اندن صغوب بعده هجرتك اوتوز بشنده رضاعدن برادرى ومصر
حاكمى اولان عبد الله بن ابى سرحدن شكايتجيلر كلدكده حضرت عثمان اكا عتاب آميز خبر كوندروب
شاكيلر مصره وارد قلرنده عبد الله آنلرك برينى وفات ايدنجيه دك دوكمكين مصردن التيوز كمسنه وسابقا
كوفه خلقى حاكملريله بى وجه شرعى چكشوب شكايته كلدكلرنده عثمان آنلرك برقاچنى حبس ايتمش اولمغين
حالا كوفه دن ايكيوز بصره دن يوز اللى كمسنه دخى عثمانى خلافتدن خلع ورفع ايتمكه مدينه يه كلوب جمعه
كونى منبرده عثمان انلره خطابا (ياهؤلاء يعلم الله واهل المدينة انكم ملعونون على لسان محمد صلى الله عليه وسلم)
ديوب محمد بن سلمه قالقوب وانا اشهد بذلك ديدكده جمع اولان اشقيا جمله صحابه يى طاشلايوب حتى عثمان منبرده
غشى اولوب بعده ايندكده اللنده اولان عصاى شريف حضرت رسولى جهجاه غفارى آدلو خبيث دزى ايله
ايكى پاره ايدوب بر يلدنصكره دزنده شير پنجه چيقاروب اندن هلاك اولدى* مرويدركه اشبو غوغا كونى

حضرت حسن وسعد بن ابی وقاص وزید بن ثابت وابوهریره عثمان طرفندن اشقیا ایله جنك ایدوب بعده
امر عثمان ایله فراغت ایتدیلر بعده عثمان اوتوز کون دلك مسجد شریفه اوقات صلواتده چقاراولوب بعده
ماه شوالك غره سندن ایکی آی مقدارنه دك مزبوراشقیا عثمانی سعادتخانه سنده محاصره ایدوب بعده مصره
حاکم جدید کوندرمك اوزره مصالحه اولنمغین حضرت ابوبکرك اوغلی محمدی حاکم دیکوب بونلرله کوندروب
اوچنجی قوناقده عثمانك مهریله مهرلنمش مکتوب ایله کیدر براولاق طوتلوب مکتوبده * اذا اتاك محمد وفلان
وفلان فاحتل فی قتلهم وابطل کتابه وقر فی عملك حتی یأتیك رأی واحبس من یجیء یتظلم منك لیأتیك
رأیی فی ذلك ان شاء الله تعالی * دیو یازلمغین محمدبونی کوروب یله اولان بعض صحابه یه مکتوبی مهرلدوب
برینه امانت ویروب جمله سی دونوب مدینه یه کلوب کبار صحابه عثمانه بولوشوب مکتوبی کوستردکلرنده
مهر بنم لکن خطدن اصلا خبرم یوقدر دیو محکم یمین ایدوب عم زاده سی وداماذی وکاتب السری اولان
مروانك خطی ایدوکی بیلنمکین خبرلك یوغسه مروانی بزه ویر دیدکلرنده اوزرینه شرعله برنسنه ثابت اولمدین
ظلما قتل اولنه دیو احتیاط ومرحمتندن مروانی اله ویرمدکده جمله صحابه عثمانه انجنوب محمد ایله اهل مصر
یا مروانی بزه ویر یاسنك لسانکدن تزویر ایدنك حقندن کلمز ایسك البته خلافتدن فراغت ایله دیوب بودخی
رسول علیه السلام بکا برکون یا عثمان (انه لعل الله ان یقمصك قمیصا فان ارادوك علی خلعه فلا تخلعه)
بیورمشدی دیوب فراغته رضا ویرمدکده کندو ایله سعادتخانه سنده توابعندن التیوز کمسنه یی محاصره
ایدوب طشره دن صو کتورمکدن بالکلیه منع ایتدکلرنده سائر صحابه دخی بعد الاضطرار بولایکی مروانی
ویره دیو اهمال ایدوب لکن بعض اشقیا عثمانی قتل ایده جك اولدیلر دیو ایشیدلدکده حضرت علی ونیجه
صحابه هر بری برر اوغللرنی کوندروب عثمانه ضرر ایرمامکیچون قپوسنده طوروب محکم کوزده سنز
دیو اصمرلیوب بوجانبده عثمانك ایچروده کی اتباعی وطشره ده کی بعض احبابی عثمانه دیواری دلوب چیقوب
جمله خلقی اعوانك اولان مکه شهرنه یادمشق شام شهرنه کیدوب انی دار الخلافه ایله یاخود آشکاره چیقوب
اشقیا ایله جنکه رضا ویردیدکلرنده امت محمده ابتدا قلیچ چکن بن اولمزم مکه یه دخی کتمزم زیرا رسول علیه
السلام (یلحد رجل من قریش بمکة یکون علیه نصف عذاب العالم) دیمشدر اوکمسنه بن اولمزم شامه دخی
کیدوب دار هجرتی وحضرت رسوله مجاورتی ترك ایتمزم دیوب نیجه بوزملك قولی اولمغین انلرك بعضلری
جنکه عزم ایتدکلرنده فراغت ایدن آزاد اولسون دیوب بکرمیسن آزاد ایتدی * محصل مدت محاصره اولان
اون کونده طشره دن ایچرویه اوقلر اتلوب برکسنه قتل اولنوب مروان شقاوت عنوان مجروح اولوب
بعده طشره ده بکجیلردن اولان حضرت حسنه وبعضلره اوق طوقنوب قانلری آقدقده محاصره ایدن
اشقیا حسن مجروح اولدیغنه مسلمانلر غضب ایدهلر دیو خوفلرندن سابق الذکر اولان محمد ایله ایکی یا اوچ یادرت
اهل مکر وآشوب عثمان اونك آردندن خفیة دیوار آشوب ایچروده اولانلرك جمله سی طشره دن هجوم ایدنلری
دفع ایچون طام اوزرنده اولوب عثمان خاتونیله یالکزجه اوتوروب اوکیجه دوشنده حضرت رسولی کوروب
صبر ایله کله جك کیجه بزمله افطار ایدرسن دیو بیورمغین شهید اوله جغنی بیلوب کشف عورت اولمسون
دیو طون کیوب بعده مصحف شریفی آچوب تلاوت قرآن ایدرکن مزبور محمدك اشارتیله بولداشلری ینك
بریسی بوغازلیوب بعده قاچوب عثمانك مبارك قانندن مصحفده (فسیکفیکهم الله وهو السمیع العلیم) آیتی
اوستنه برقطره طاملیوب بو آیت کریمه بحکمة الله انك قانی انتقامی آلنه جغنه کویا رمز اولوب واقعا اوسببدن
ناشی اولان محاربه لرده ایکی طرفدن طقسان بیك کسنه مقتول اولوب محمد دخی بعد زمان معاویه طرفندن
طوتلوب آتشه یاقلمشدر تنکیم اولادابوبکرده تفصیل اولنمشدر * مرویدرکه اهل مصردن بری یالین قلجله کیروب
عثمانك بعد الشهاده بورنن کسمکه یوریدکده خاتونی منعه چالشوب قولی یاره لنوب باش بارمغی کسلوب عاجزه
اولدقده رباح آدلو قولندن استمداد ایتدکده رباح ذوفلاح عثمانك قلجیله اول حریف ضلالت الیفی بی توقف
ومطل قتل ایتدی (المحرره) ظالمك ایته دیکی قالمز یانته * لابد اوغرر ناکهانی جانته (نثر) مرویدرکه
خبر شهادت ایشیدلدکده حضرت علی وسائر صحابه شاشوب سکردوب واروب کمال حیرتدن هر بری نیچون
محافظه ده اهمال ایلدك دیو کندو اوغلنه طبانجه اوروب بعده جمله صحابه تفصیله محتاج وجهله حضرت

علی یی خلیفه ایدوب بیعت ایتدیلر (فصل در تاریخ وفات ومدت خلافت عمر وکیفیت دفن حضرت عثمان)
زمان شهادتی هجرتك اوتوز بشی ذی الحجه سنك سکزنجی یا یدنجی یا اون ایکنجی یا اون اوچنجی یا اون سکزنجی
یا یکرمی التنجی کونی جمعه یاچهارشنبه یا اثنین کونی بعد العصر اولوب مدت خلافتی تمام اون ایکی ییلدن
برقاچ کون اکسك ایدی مدت عمری دخی یتمش بش یا سکسان یا سکسان بر یا سکسان اوچ یا سکسان درت
یا سکسان التی یا سکسان سکز یا سکسان طقوز یا طقسان یا طقسان بش لکن قول اصح اوزره سکسان ایکی
ایدی کیفیت دفننده دخی اقوال مختلفه مفصله اولوب اصحی اوزره جمعه کونی شهید اولوب سبت کیجه سی
قرا کولقده همان درت یا بش یا التی کمسنه خفیة شهردن چیقاروب حاضر قازلمش برقبر بولدقلرنده نمازین
قیلوب عجله ایله دفن ایدوب عدولری اچسونلر دیو بلورمز ایتدیلر * بعض سلفدن مرویدرکه دفن ایدنلر اردلرندن
کلور برقرالتی کوروب خوف ایتدکلرنده (لا روع علیکم اثبتوا فانا جئنا لنشهد معکم) دیوندا کلوب ملائکه
ایدوکی معلوم اولدی دیمشلر

(باب رابع در احوال حضرت علی رضی الله عنه)

(نظم) باب شهر علوم ربانی * مورد واردات سبحانی * ماه دوران امیر صاحب جاه * شاه مردان علی ولی الله *
یار رابع در اول صفی ولی * مشکل دین انکله اولدی جلی * آدی کبی اولوب مبارك فال * عادت ایدی
اکا سخا ونوال * انت منی اکا بشارتدر * انا منك عجب اشارتدر * ایریشوب اکاچون عنایت رب *
ساقی کوثر اولدی اسمه هب * قدس الله سره الاعلی * کرم الله وجهه ابدا (فصل در نسب وحلیه وابتدای
ایمان او) علی بن ابی طالب بن عبد المطلب که حضرت رسولك عم زاده سیدر رسول علیه السلام اوتوز یاشنده
ایکن وجوده کلوب والده سی فاطمه بنت اسد بن هاشم بن عبد مناف کعبه نك ایچنه زیارته کیردکده بحکمة
الله علی آنده طوغمشدر دیو بر روایت غیر ثابته اولوب بوحالت بینه صحابه دن حکیم بن حزام ایله علیدن غیریلره
نصیب اولمامشدر دیمشلر حضرت رسوله ابتداء نبوتلرنده خدیجه ایله ورقة بن نوفلدن صکره وابوبکردن اول
یا صکره اون یا طقوز یا سکز یا یدی یا اون اوچ یا اون بش یا اون التی یاشنده ایمان کتورمشدر اوغلانجق
ایکن دخی بوندن اصلا عبادت اصنام صادر اولمامغین یاخود سابقا والده سی اصنامه سجده ایتمك دیلدکچه
منع ایتمك ایچون قارنی ایچنده حرکت ایتدیکیچون اسمی یاد اولدقچه کرم الله وجهه دینور دیمشلر * پدری
ابوطالب ایمانه کلمیوب لکن والده سی فاطمه ایمانه کلوب مدینه یه بیله هجرت ایدوب مدینه ده وفات ایتمشدر
مرویدرکه علی قاره یاغز بلند کردن کوللر یوزلو ایری وسیاه کوزلو خوب ونورانی صورتلو اورته بویلو یصی
یاغرنلو قارنلو قاصقلو جسیم کمسنه ایدی صقالی صیق واوزون واموزلرینه دك یایلمش یصی اولوب پیر اولدقده
صقالی وباشی صاچی پنبه مثال اغارمشدی (فصل در اسامی والقاب وکنیتهای او) مرویدرکه پدری یانده
ایکن طوغمغین والده سی آدنی حیدر قویوب پدری کلدکده علی قودی خیبر غزاسنده (انا الذی سمتنی امی
حیدره) دیدیکی بوقصه یه اشارتدر وافر کنیه لری اولوب بری ابو الحسن درکه اوغلی حسن طوغدقده قونوب
بونکله مشهور ایدی بری دخی ابو الریحانتین درکه حسین طوغدقدنصکره رسول علیه السلام قویوب (سلام
علیك یا ابا الریحانتین فعن قلیل تذهب ریحانتك والله خلیفتی علیك) دیمشلردی بری دخی ابوتراب ایدیکه
برکون خاتونی حضرت فاطمه یه کوسوب بریرده یاتوب اویودقده رسول علیه السلام کوروب اوستنه وافر توز
قونمغین (اجلس یا ابا تراب) دیدیلر محبت وملاطفه یه متعلق اولمغین حضرت علی بوکنیتی غایت سورایدی
کثرت اسما شرف مسماه یه دلالت ایتمکین لقبی دخی چوق اولوب اسد الله ومرتضی وبیضة البلد وامین وشریف
وهادی ومهتدی ویعسوب الامه وکرار وابو قصم عبارتلرندن هر بریله ملقب ایدی وذو الاذن
الواعیه دخی دیرلردی زیرا (وتعیها اذن واعیة) آیتی نزول ایتدکده رسول علیه السلام (اللهم اجعلها
اذن علی) دیمکین * علینك کندودن مرویدرکه اودعادنصکره اصلا برنسنه یی اونوتمدم (فصل در مناقب
حضرت علی رضی الله عنه وکرم الله وجهه) فضائلی بیحد وشمائلی لاتعد اولوب حضرت رسولك ابن عمی
ودامادی ودردنجی یار وفا معتادی ووصیسی وآخرت قرنداشی ومحرم اسراری وسرداشی اولوب هر علم
وعملده کامل ومکمل ایدوکی ثابت ومدللدر (اولا) بونك حقنده آیات کثیره نزول ایدوب حتی ابن عباس (مانزل

فی احد من کتاب الله ما نزل فی علی) دیوب ودخی (نزلت فی علی ثلثمایة آیة) دیمشدر تفاسیرده (الذین ینفقون
اموالهم باللیل والنهار سرا وعلانیة فلهم اجرهم عند ربهم ولا خوف علیهم ولاهم یحزنون) آیتنده
ابن عباسدن مرویدرکه برکون حضرت علی همان درت اقچه یه مالك ایکن لیل ونهارده سر وجهارده بررنی
تصدق ایندکده عند الله کلی ثوابلر حاصل اولمغین بو آیت نازل اولدی * بعض تفاسیرده بو آیت ابو بکر حقنده
برغیری وجهله روایت وحکایت اولنمشدر (ثانیا) اوقات متفرقه ده نیجه احادیث شریفه وارد اولوب بعضلری
بونلردرکه ١ رسول علیه السلام بوکا خطابا (انت اخی فی الدنیا والاخرة) دیوب ٢ بونك حقنده (علی منی
وانا من علی) دیوب ٣ (من کنت مولاه فعلی مولاه اللهم وال من والاه وعاد من عاداه) دیوب ٤ (النظر الی
علی عبادة) دیوب ٥ (من احب علیا فقد احبنی ومن احبنی فقد احب الله ومن ابغض علیا فقد ابغضنی ومن
ابغضنی فقد ابغض الله) دیوب ٦ (علی مع القرأن والقرأن مع علی لا یفترقان حتی یردا علی الحوض) دیوب
٧ قلعهٔ خیبر فتح اولنه جق کیجه (اما والله لاعطین الرایة غدا رجلا کرارا غیر فرار یحب الله ورسوله ویحبه الله
ورسوله یفتح الله علی یدیه) دیوب ایرتسی رایه یی یعنی سنجاغی علی یه ویردیلر ٨ رسول علیه السلام غزوهٔ تبوکه
کیدرکن علی یی مدینه ده محافظه یه قویوب (اتخلفنی فی النساء والصبیان) دیوب محزون اولدقده (اما ترضی
ان تکون منی بمنزلة هارون من موسی غیر انه لا نبی بعدی) دیدیلر ٩ رسول علیه السلام برکون (ان الله امرنی
بحب اربعة واخبرنی انه یحبهم) دیوب آنلر کیملردر دیو صورلدقده اوچ کره (علی منهم) دیوب صکره (ابوذر والمقداد
وسلمان) دیدیلر ١٠ برکون حضرت علی کندوسی کندو حقنده دیمشدرکه (والذی فلق الحبة وبرأ النسمة
انه لعهد النبی الامی الی انه لا یحبنی الا مؤمن ولا یبغضنی الا منافق) دیدی ١١ ینه حضرت علیدن مرویدرکه
رسول علیه السلام بنی یمنه قاضی ایدوب کوندرب یا رسول الله کنج یاشلویم قضا احوالن بلمزم دیدیکمده
مبارك الیله کوکسمه اوروب (اللهم اهد قلبه وثبت لسانه) دیمکین الله حقیچون بو دعادنصکره هیچ بر دعواده
شبهه ایتمز اولدم دیدی ١٢ رسول علیه السلام (الصدیقون ثلاثة حبیب بن مری النجار مؤمن آل یاسین
الذی قال یا قوم اتبعوا المرسلین وحزقیل مؤمن آل فرعون الذی قال اتقتلون رجلا ان یقول ربی الله وعلی بن
ابی طالب الثالث وهو افضلهم) دیدی ١٣ رسول علیه السلام (انا مدینة العلم وعلی بابها) دیدی * تاریخ
الخلفاده سیوطی بو حدیثه حاکم دیدیکی کبی صحیحدر ونه ابن الجوزی ونووی دیدکلری کبی موضوعدر بلکه
حدیث حسندر دیمشدر (فصل در فوائد متفرقه) که حضرت علی یه متعلقه در (فائده) حضرت
علی حقنده صحابه وغیریلرك مدح وثنالری بیحد اولوب بعضلری بودرکه حضرت عمر اقضانا علی دیوب ودخی
بر مشکل حال واقع اولدقجه (نعوذ بالله من معضلة لیس لها ابو الحسن) دیردی حتی قضیة ولا ابا حسن
لها مثل مشهوردر وحضرت ابن عباس (اذا حدثنا ثقة عن علی الفتیا لا نعدوها) دیوب ودخی سعید
ابن المسیب علیدن غیری صحابه دن هیچ بریسی سلونی دیمزدی دیدی یعنی بکا هر نه صوررسکز صورك جواب
ویررم دیمکدر ودخی حضرت عائشه یانده حضرت علی یاد اولندقده (اما انه اعلم من بقی بالسنة) دیوب ودخی
امام احمد بن حنبل (ماورد لاحد من اصحاب رسول الله علیه السلام من الفضائل ماورد لعلی رضی الله عنه)
دیدی (فائده در علم وکمال او) باب صحابه ده فصل طبقات علماء صحابه ده حضرت علینك فضائل علمیه سی
احوالی مفصلا یازلمشدر اکا نظر اولنوب بعده معلوم اوله که ابو بکر وعمر وعثماندنصکره اعلم وافضل جمیع صحابه
اولوب علوم ظاهره نك نیجه مسائل واحکامی * علوم باطنه نك خود جمله سی بوندن اخذ اولنوب حتی کندودن
مرویدرکه رسول علیه السلام بکا علمدن بیك باب اوکردوب بعده بکا اوبابلرك هر بریندن بیکر باب فتح اولدی
* ودخی مرویدرکه یالکز بسملهٔ شریفه نك اسرارین اظهارا ایتمك دیلسم نیجه قطار طواریوکی کتابلر یازردم
فوائح مسکیه ده جفر جامعه آدلو بر کتاب تألیف ایدوب جمیع علوم حرفیه واسرار عددیه ودقایق وحقایق اندن
متفرع اولوب اکثر امور ماضیه وآتیه یی آنده دخی درج ورموز واشارات ایله صنعتلر خرج ایتمشدر لکن آنك
اسرارنی کما ینبغی فهم ایتمك اولادندن بطنا بعد بطن برکسنه یه مخصوص ایدی دیو مذکوردر (فائده
در انواع کمالات او) مرویدرکه علی ولی مرتاض پاك قلب وبی اغراض وجواهر واعراض دنیای عراضدن
غایت اعراض ایدوب کمال زهد وقناعت ودائما عبادت وطاعت اوزره اولوب کثرت صلوتدن دیزلرنده

ناسوراتی بتمشدی وسعی وهمتی نهایته یتمشدی ذکا وسرعت جوابده وقوت حفظ وحل مشکلات
هر بابده نوادر عالمدن وعظماء حکماء بنی آدمدن اولوب جلائل مسائلده صحابه یه محتاج الیه ومعول
علیه ایدی فصاحت وبلاغتده وشجاعت وسخاوتده خود فائق الاقران ومشار بالبنان اولمغین مشهور ملل
اولوب ضرب مثل اولنوردی غایتده خنده روی وکرم مخوی عالی همت صاحب سخاوت حلیم سلیم واهل
عفو وقابل عذر وهفو مستجاب الدعا مستطاب العطا ایدی * غزوهٔ تبوکدن غیری جمیع غزواتده حضور
سید کائناتده مردانه میدانه کیروب کفار فجارك کارزارده کارلرین زار وجانلرندن بیزار ایتدیکی خصوصا
فتح قلعهٔ خیبرده کوستردیکی شجاعت وکرامت بی حد وغایتدر * محصل ذات ملك صفاتنده اولان خصال
حمیده وفعال پسندیده سنی باتمام شرح واعلام برکتاب مستقله محتاج ایدوکی معلوم ذوی الافهامدر (ع)
مثلدر عارفه تکفی الاشاره (فوائد) مرویدرکه ابن عباس ایدر (کانت لعلی ثمانی عشرة منقبة ما کانت لاحد
من هذه الامة) ام سلمه ایدر (کان رسول الله صلی الله علیه وسلم اذا غضب لم یجترا احد ان یکلمه الا علی) ودخی
علینك کندوسندن مرویدرکه (ما رمدت ولا صدعت منذ مسح رسول الله صلی الله علیه وسلم وجهی وتفل
فی عینی یوم خیبر حین اعطانی الرایة) حضرت رسول علیه السلامدن مرویدرکه علی یه خطابا (انك تقاتل علی
القرأن کما قاتلت علی تنزیله) دیوب خوارج وفرق باغیه ایله مقاتله ایدوب حق انك الندده اوله جغنه اشارتدر
* ینه اکا خطابا (اشقی الناس رجلان یا علی اتدری من اشقی الاولین) دیوب بودخی (الله ورسوله اعلم) دیدکده
(عاقر الناقة) دیوب صکره (اتدری من اشقی الاخرین) دیوب بودخی (الله اعلم ورسوله) دیدکده برروایتده
(قاتلك) دیوب برروایتده (اشقی الاخرین الذی یضربك علی هذه) دیوب کندو مبارك باشلرین کوستروب
(فیبل منها هذه) دیوب مبارك صقاللرینی کوستروب حضرت علینك باشی یاریلوب صقالنه قان روان اولمغله
شهید اوله جغنه اشارت ایتدیلر * ینه علیدن مرویدرکه (دعانی رسول الله صلی الله علیه وسلم فقال ان فیك مثلا
من عیسی ابغضته الیهود حتی بهتوا امه واحبته النصاری حتی انزلوه بالمنزل الذی لیس به الا وانه یهلك فی
اثنان محب مفرط یقرظنی بما لیس فی ومبغض یحمله شنئانی علی ان یبهتنی) دیدی * مرویدرکه مهر ینك نقشی
(نعم القادر الله) یاخود (الملك لله الواحد القهار) ایدی حضرت رسولدن روایت ایتدیکی حدیثلردن بشیوز
سکسان التیسی کتب احادیثده مذکوردر دیمشلر * فوائح مسکیه ده قرأن عظیمی ابتدا خط کوفی ایله یازن
وصحابه دن حضرت خضری کورن علیدر دیو مذکوردر (فوائد در ایجاد علم نحو) شاکردلری
واوغللری خواجه سی ابو الاسود الدوئلیدن مرویدرکه * برکون حضرت علی یی رضی الله عنه باشن اشاغه
ایدوب فکر ایدر کوروب سببنی سؤال ایلدیکمده (انی سمعت فی بلدکم هذا لحنا فاردت ان اصنع کتابا فی اصول
العربیة) دیوب بن دخی (ان فعلت هذا احییتنا وبقیت هذه اللغة) دیوب اوچ کوندنصکره واردیغمده
(بسم الله الرحمن الرحیم الکلام کله اسم وفعل وحرف فالاسم ما انبأ عن المسمی والفعل ما انبأ عن حرکة المسمی
والحرف ما انبأ عن معنی لیس باسم ولا فعل) دیو یازلمش بر کاغدی الیمه ویروب (تتبعه وزد فیه ما وقع لك واعلم
یا ابا الاسود ان الاشیاء ثلاثة ظاهر ومضمر وشیء لیس بظاهر ولا مضمر وانما تتفاضل العلماء فی معرفة ما لیس
بظاهر ولا مضمر) دیوب بعده امر شریفی اوزره بعض نسنه لر جمع ایدوب جناب شریفنه عرض ایتدم جمله دن
حروف نصب بیله اولوب * ان وان ولیت ولعل وکان حرفلرینی یازوب تشدید نوله لکن حرفنی
یازمدیغمده نیچون انی ترك ایلدك دیوب بندخی آنی حروف نصبدن ظن ایتمدم دیدکده (بل هی منها فزدها فیها)
دیدی (فائده) کتب معتبره ده حضرت علینك دقایق علوم واسرار تصوفه متعلق بیحد کلمات عالیات
حکمت سماتی یازلمش اولوب اشبو کتاب فوائد مشحونه اندن نمونه درج ایتمکیچون طلبا للاختصار ایکی کلام
شریفی ذکرنه اقتصار اولندی ١ مرویدرکه بر یهودی متی کان ربنا دیو صوردقده (لم یکن مکان هو کان
ولا کینونة کان بلا کیف کان لیس له قبل ولا غایة انقطعت الغایات دونه فهو غایة کل غایة) دیو جواب
ویرمکین یهودی ایمانه مهتدی اولدی ٢ برکسنه دخی اخبرنی عن القدر دیو قضا وقدردن صوردقده
(طریق مظلم لا تسلکه) دیوب تکرار صوردقده (بحر عمیق لا تلجه) دیوب تکرار صوردقده (سر خفی علیك
فلا تفتشه) دیوب تکرار صوردقده (ایها السائل ان الله خلقك لما شاء اولما شئت) دیوب اودخی بل لما شاء

دیدکده (فیستعملك کماشاء) دیوب صاحب فهم صافی یه جواب کافی وشافی ایدوکی (ع) اهل اذعانه غیر خافیدر
(ع) درخانه اکر کس است یك حرف بس است (فائده) حضرت علینك صد کلمه دیمکله مشهور اولان
یوز عدد کلام شرف انتسابلرندن فرق عدد باعث المددی جامع مهمات نصایح اولمغین بو محلده ذکر اولنمق
فکر اولندیکه بونلردر ١ ایمان المرء یعرف بایمانه ٢ اخوك من واساك بنشب لا من واساك بنسب ٣ ادب المرء
خیر من ذهبه ٤ بع الدنیا بالاخرة تربح ٥ باکر تسعد ٦ بطن المرء عدوه ٧ تفاءل بالخیر تنله ٨ تکاسل المرء
فی الصلوة من ضعف الایمان ٩ ثلاث مهلکات عجب وبخل وهوی ١٠ جد بما تجد ١١ جمال المرء فی الحلم
١٢ جلیس السوء شیطان ١٣ جولة الباطل ساعة وجولة الحق الی الساعة ١٤ خف الله تأمن غیره ١٥
خالف نفسك تسترح ١٦ خالطوا الناس بالسنتکم واجسادکم وزایلوهم باعمالکم وقلوبکم فان للمرء
ما کتسب وهو یوم القیامة مع من احب ١٧ دینار الشحیح حجر ١٨ زوایا الدنیا مشحونة بالرزایا ١٩ سوء
الخلق وحشة لا خلاص منها ٢٠ سیرة المؤمن تنبیء عن سریرته ٢١ سکوت اللسان سلامة الانسان ٢٢
شمة من المعرفة خیر من کثیر من العمل ٢٣ شرط الالفة ترك الکلفة ٢٤ شر الناس من یتقیه الناس ٢٥
ضمن الله رزق کل احد ٢٦ ضرب الحبیب اوجع ٢٧ ضرب اللسان اشد من طعن السنان ٢٨ ظلمة الظلم
تظلم الایمان ٢٩ ظل الاعوج اعوج ٣٠ علو الهمم من الایمان ٣١ عدو عاقل خیر من صدیق جاهل ٣٢
علی قدر الکساء مد رجلیك ٣٣ عذاب القبر من النمیمة ٣٤ عقیب کل لیلة یوم ٣٥ من کثر کلامه کثر ملامه
٣٦ نیل المنی فی الغنا ٣٧ وضع الاحسان فی غیر موضعه ظلم ٣٨ وحدة المرء خیر من جلیس السوء ٣٩
هموم المرء بقدر همه ٤٠ یطلبك الرزق کما تطلبه (فائده) اکرچه حضرت علینك (انا الذی سمتنی امی
حیدره) دیدوکی رجزدن غیری شعر دیدوکی حقیقتده ثابت دکلدر دیمشلر لکن مستقل شرح یازلمش دیوان
علی ادلو برکتاب لطیفده مرتب ومهذب بجد قصائد ورباعیات ومفردات حکمت سمانلری ذکر اولنمغین
ایچلرندن بعض اشعار فصاح لاجل الانتصاح نقل اولندی (نظم) الهی انت ذو فضل ومن *
وانی ذو خطایا فاعف عنی * وظنی فیك یارب جمیل * فحقق یا الهی حسن ظنی (دیکر) ایا من لیس لی
منه مجیر * بعفوك من عذابك استجیر * انا العبد المقر بکل ذنب * وانت السید الصمد الغفور * فان عذبتنی
فالذنب منی * وان تغفر فانت به جدیر (دیکر) اذا جادت الدنیا علیك فجد بها * علی الناس طرا
انها تتقلب * فلا الجود یفنیها اذا هی اقبلت * ولا البخل یبقیها اذا هی تذهب (دیکر) انما الدنیا
فناء لیس للدنیا ثبوت * انما الدنیا کبیت نسجته العنکبوت * ولقد یکفیك فیها ایها الجاهل قوت *
ولعمری عن قریب کل من فیها یموت (دیکر) انی وجدت وفی الایام تجربة * للصبر عاقبة محمودة الاثر *
وقل من جد فی امر یطالبه * فاستصحب الصبر الا فاز بالظفر (دیکر) اتم الناس اعرفهم بنقصه *
واقمعهم لشهوته وحرصه * وخل الفحص ما استغنیت عنه * فکم مستجلب عیبا بفحصه (دیکر) اصبر علی
الدهر لا تغضب علی احد * فلا تری غیر ما فی اللوح مخطوط * ولا تقیمن بدار لا انتفاع بها * والارض
واسعة والرزق مبسوط (دیکر) دع ذکرهن فما لهن وفاء * ریح الصبا وعهودهن سواء * یکسرن
قلبك ثم لا یجبرنه * وقلوبهن من الوداد خلاء (دیکر) دع الحرص علی الدنیا وفی العیش فلا تطمع *
ولا تجمع من المال فلا تدری لمن تجمع * ولا تدری افی ارضك ام فی غیرها تصرع * فان الرزق مقسوم
وکد المرء لا ینفع * فقیر کل من یطمع غنی کل من یقنع (دیکر) فلو کانت الدنیا تنال بفطنة * وفضل
وعقل نلت اعلی المطالب * ولکنما الارزاق حظ وقسمة * وفضل ملیك لا بحیلة طالب (دیکر) قس
الغد بالامس کی تستریح * ولا تسعین سعی رغابها * فلا تمرحن لاوزارها * ولا تضجرن لاوصابها *
سل الدور تخبر وافصح بها * بان لا بقاء لاربابها (دیکر) کیفیة المرء لیس المرء یدرکها * فکیف کیفیة
الجبار فی القدم * هو الذی انشأ الاشیاء مبتدعا * فکیف یدرکه مستحدث النسم (دیکر) کم من ادیب فطن
عالم * مستکمل العقل مقل عدیم * ومن جهول مکثر ماله * ذلك تقدیر العزیز العلیم (دیکر) ایس البلیة
فی ایامنا عجبا * بل السلامة فیها اعجب العجب * لیس الیتیم الذی قد مات والده * بل الیتیم یتیم العلم والحسب *
(دیکر) ما اکثر الناس لا بل ما اقلهم * والله یعلم انی لم اقل فندا * انی لافتح عینی حین افتحها * علی کثیر

ولکن لا اری احدا (دیکر) ما لا یکون فلا یکون بحیلة * ابدا وما هو کائن سیکون * سیکون ما هو کائن
فی وقته * واخو الجهالة متعب محزون * یسعی القوی فلا ینال بسعیه * حظا ویحظی عاجز ومهین *
(دیکر) لا تأمن الموت فی لحظ ولا نفس * ولو تمنعت بالحجاب والحرس * واعلم بان سهام الموت نافذة *
لکل مدرع منا ومترس * ما بال دینك ترضی ان تدنسه * وثوب دنیاك مغسول من الدنس * ترجو النجاة
ولم تسلك مسالکها * ان السفینة لا تجری علی الیبس (فصل در کیفیت بیعت بعلی کرم الله وجهه)
مرویدر که حضرت عثمان شهید اولدقده حضرت علی واروب کوروب غایت محزون اولوب اوکون یا ارتسی
یا اوج یا بش کون صکره اکثر صحابه بو کا بیعت ایتمك دیلدکلرنده اهل بدرکیم بیعت ایدرلر سه خلیفه
اودر دیمکین اهل بدرك حیاتده اولنلری جمله کلوب سندن احق یوقدر دیدکلرنده هجرتك اوتوزبشی
ذی الحجه سنك اون طقوزنجی کوننده جمله سیله مسجد شریفه واروب منبره چیقوب ابتدا طلحه وزبیر بعده
سائر صحابه بیعت ایدوب * کبار صحابه دن سعد بن ابی وقاص وسعید بن زید وابن عمر وحسان بن ثابت وابو سعید
الخدری وصهیب الرومی وزید بن ثابت واسامة بن زید ومغیرة بن شعبه وعبد الله بن سلام وکعب بن مالك
ومسلمة بن محمد ومحمد بن مسلمه ونعمان بن بشیر وفضالة بن عبید وکعب بن عجره وقدامة بن مظعون بیعت
ایتمدیلر * پس حضرت علی مروانی واتباعنی طلب ایتدکده قاچوب کیزلندیلر بعده ولایت یمن خلقی وبصره نك
خلقی طوردقلری یردن بیعت یعنی خلافتنی قبول واطاعت ایدوب جمیع بلاد شام خلقی یکرمی بیلدن
برو عمر وعثمان طرفلرندن نیابة حاکملری اولان معاویه یه بیعت ایتدیلر (فصل در وقعهٔ جمل) (اولا) کتب
کلامده منذ کوردر که صحابه نك هر برینه محبت وتعظیم وحسن ظن ایتمك وطعندن ولعندن وفی الجمله بغض
وعداوتدن وسوء ظندن احتراز ایتمك احادیث صحیحه دلالتیله واجبدر نتکیم باب احوال صحابه ده تفصیل
اولنمشدر (ثانیا) صحابه اراسنده واقع اولان محاربات ومنازعات خصوصنده بعضلرینه محبة بعضلرینه
سوء ظندن احترازدخی بروجه جازم واجب ولازمدر زیرا آنلرده اولان نزاع وقتال اهل دنیا کبی محبت جاه
ومال ایچون اولمیوب هر بری عالم کامل ومجتهد مستقل اولمغین کندو اجتهاد واعتقادی اوزره یا مجرد اظهار
حق یا نفع امت محمده سعی محقق ایچون ایدوب سائر مجتهدلر کبی مصیب اولنلره ایکیشر ثواب مخطی اولنلره
مجرد تحصیل رضای خدایه عقلری ایرشدوکی قدر سعیده قصورا یتمامکین بر ثواب حاصل اولمق مقرردر
فرضا نزاعلری مجرد محبت دنیا ایچون اولدیسه ده البته بوکناهلری الله تبارك وتعالی رسولی حرمتنه
عفو ایده جکنه جامع الصغیرده بو طایده (تکون لاصحابی زلة یغفرها الله تعالی لهم لسابقتهم معی) حدیثی
دلالت وشهادت ایدر * پس معلوم اوله که محاربهٔ وقعهٔ یوم جمله تواریخده اولان تفصیل عظیمك اجمالی
بودر که عشرهٔ مبشره دن طلحه وزبیر سابقا حضرت علی یه بیعت ایدوب بعده بونی قتل عثمانه مانع اولمیوب
سبب اولدی صانمغین بیعتلرندن برقاچ کون صکره مکه یه واروب انده حضرت عائشه یی عثمانك قاتلنه
تحریك ایدوب عثمانك ولایت یمندن کلمش ایکی حاکمی مال وعسکر ویروب جمله درت یوز دوه لو درت یوز دخی
آتلو وقاتر لو ایله چیقوب بعده جمله اوج بیك کسنه ایله بصره یه واروب آنك حاکمی بونلرله محکم جنك ایتدکده
حاکم طوتلوب عثمانی قتل ایدنلرو قتلنه معاونت ایدنلر کیمی قتل اولنوب کیمی بعد العقوبات قویوویرلوب
اهل بصره طلحه وزبیره بیعت ایدوب مدینه ده حضرت علی ایشتدکده خلافتنك دردنجی آینده صحابه وغیریدن
درت بیك یا خود طقوز یوز کسنه ایله چیقوب طوغرو کوفه یه واروب خلقندن معاونت دیلدکده
اون بیك کسنه اویوب واروب اوکیجه ناحق یره قان دوکلسون جنك ایتمیالم دیو خبر کوندروب منعه مجال
اولمدقده ایرتسی کون که هجرتك اوتوز التیسی جمادی الاخره سنك اون برنجیسی خمیس کونی ایدی حضرت
علی حضرت رسول صلی الله علیه وسلمك دلدل آدلو آق قاترینه بینوب ایکی عسکر جنکه بشلادقده ابتدا
حضرت طلحه یی ینه کندو طرفلرندن اولان مروان خبیث کیزلو عداوتنه بناء اوقله اوروب شهید ایدوب
بعده حضرت زبیر قاچوب اوچ کسنه آنك اردنه دوشوب بر وادیده یاتوب اویورکن یا خود نماز قیلارکن
بعده ده شهید ایدوب معرکه ده ایکی طرفدن محکم جنك اولدقده حضرت عائشه نك محفه سنی کوتوردوه یی
برکسنه سکیرایوب دوشدکده عسکری صینوب محصل ایکی طرفدن جمله اون بیك یا اون اوچ بیك کسنه

بایکرمی بیك مقداری یا عائشه طرفندن سکز بیك یا اون یدی بیك حضرت علی طرفندن همان بیك مقداری
کمسنه مقتول اولدی * بعده حضرت علی بصره ده اون بش کون اوتوروب اول اثناده عائشه یی زوجهٔ حضرت
رسول علیه السلام وام المؤمنیندر دیو انواع رعایتله مکه یه کوندروب کندوسی کوفه یه کندی (فصل
در وقعهٔ محاربهٔ صفین) یکرمی وزنی اوزره فرات ایرمغی کنارنده بر یرك اسمیدر بو تفصیلك دخی کمال اجمالی بودرکه
حضرت عثمان شهید اولدقده قانلو کوملکی دمشق شامه ایلدیلوب منبر اوستنه قونوب یکرمی بیلدن برو نیابة
انده حاکم اولوب عثمانك اوزاقدن نوعا خصمی معاویه انك قانی انتقامن طلبه خلقی تحریك ایتمکین التمش
بیك کمسنه جمع اولوب اول اثناده وقعهٔ جمل ظهور ایتمش اولمغین حضرت علی کوفه دن معاویه یه اهل شام ایله
بکا بیعت ایتسونلر یوخسه جنك ایدرم دیو ایلچی کوندروب اودخی جنکی اختیار ایتدکده حضرت علی
ایچلرندن یتمش نفری اهل بدردن یدی یوزی اهل بیعت رضواندن درت یوزی سائر مهاجرین وانصاردن
اولان طقسان بیك یا یتمش بیك عسکر ایله هجرتك اوتوز التیسی شوالینك بشنجی کونی صفینه کیدوب معاویه
ایشتدکده یوز یکرمی بیك یا همان سکسان بش بیك یا التمش بیك عسکر ایله علیدن مقدم واروب فراته قونوب
عسکر حضرت علی کلوب صوسز یره قونوب بعده صویه الم چکمکین هجوم ایتدکلرنده عسکر معاویه اورکوب
وافر کمسنه لری غرق اولوب صوکنارنه عسکر حضرت علی صوسز یره عسکر معاویه قونوب بعده حضرت علی
معاویه یه مسلمانلرك قانلری دوکلمامکیچون کندویه بیعت ایتدرمکه متصل خبرلر کوندروب معاویه راضی
اولمدقده محرم آخرنه دك صلحه اتفاق اولنوب محرم اواخرنده حضرت علی معاویه یه (غرّك عزك فصار قصار
ذلك ذلك فاخش فعلك فعلك تهدی بهذا) دیو یازوب کوندروب اودخی اکا (علی قدری علی قدری
دیو جواب کوندروب عنادی مقرر اولدقده ماه صفر غره سنده چهارشنبه کونی ایکی عسکر صفلر بغلایوب
طقوز کونه دك هر کون جنك اولوب اول اثناده حضرت علی طرفنده قدماء عظماء صحابه دن عمار بن یاسر
شهید اولدقده سابقا اکا حضرت رسول علیه السلام (یا عمار یقتلك الفئة الباغیة) دیمکین عسکر معاویه نك
بر فرقه سی باغی وطاغی بر ایمشز دیو جنکدن فراغت ایدوب اوننجی جمعه کیجه سی تا صباحه دك متصل
محکم جنك اولوب حتی حضرت علی شجاعت نشانه مردانه میدانه کیروب کندو الیله درت یوز کمسنه قتل
ایدوب محصل منزل صفینده ایکی عسکر جمله یوز اون کون اوتوروب طقسان کره جنك اولوب اوج کونده
حرب ممتد وضرب مشتد اولوب حضرت علی طرفندن یکرمی بش بیك معاویه طرفندن قرق بش بیك
یا سکسان بش بیك کمسنه قتل اولنوب معاویه بو حاله مضطرب اولدقده صحابه دن وزیری عمرو بن العاص
تعلیمیله کندو عسکرلرندن بشیوز کمسنه یه بر مصحف ویروب آچوب اللرنده طوتوب مسلمانلر ایکی طرفدن
نیجه یه دك قیریلورز مزوبز کندکده نصکره کفارله کیم جنك ایتسون کلوکز ایکی طرفدن بر کمسنه یی حکم
نصب ایدهلم یعنی ما بینمزی فصل ایتمکه حاکم تعیین ایده لم که قرآن عظیمله ارامزده حکم ایدوب ایکیسی نه
فکره اتفاق ایدرلرسه جمله مز اکا راضی اولوب مصالحه ایده لم دیو ندا ایدوب بعده معاویه طرفندن مزبور
عمرو بن العاص حضرت علی طرفندن ابوموسی الاشعری تعیین اولنوب اشبو ایکی حکم کله جك ییل مدینه
وشام وکوفه یه اوزرقوناق برده دومة الجندل نام مکانده جمع اولوب بر فکر صحیحه اتفاقله حکم ایتمکه
عهدلشوب بو مضمونده صلحنامه یازیلوب حضرت علی عسکر ایله کوفه یه معاویه دخی عسکر ایله شامه کیدوب
اوتوز سکز شعبانده محل موعوده عمرو ایله ابوموسی الاشعری طرفیندن درد ر یوز اشراف ناس ایله جمع اولوب
معاویه بیله کلوب لکن حضرت علی کلیوب مزبور عمرو غایتده تحسند اولوب تدبیری مقابله سنده معاویه اکا
سابقا متصرف اولدیغی جمله ولایت مصر بکاسکنی وعده ایتمکین ابوموسایه حیله ایتمکیچون منبره ابتدا سن
بعده بن چیقوب سن علی یی بن معاویه یی خلافتدن خلع ایدوب بعده جمله مسلمانلر اتفاقیله کیمی دیلرلرسه
او خلیفه اولوب امت محمد ارامسندن نزاع بالکلیه کتسون دیوب ابوموسی غایتده صافی درون وتارك فکر ومکر
دنیای دون اولمغین ایناوب منبره چیقوب (ایها الناس انا نظرنا فی امر هذه الامة فلم نر اصلح لامرها ولا الم
لشعثها من امر اجتمع رأیی ورأی عمرو علیه وهو ان یخلع کل منا صاحبه ونجعل امر المسلمین الیهم یولون علیهم
من احبوا وانی خلعت علیا فاستقبلوا امرکم وولوا من شئتم) دیوب منبردن اینوب بعده عمرو چیقوب (قد قال

ابوموسی

ابوموسی ما سمعتم من خلع صاحبه وانی خلعته کما خلعه واثبت معاویة کما اثبت حمیل سیفی هذا فی عنقی فانه
ولی عثمان والطالب بدمه واحق الناس بمقامه) دیوب اینه کده ابوموسی عمرو لعنك لجدوکنه انجنوب
مالك لا وفقك الله غدرت * دیوب غایت عارندن مکه یه کیدوب بو حیله اولمغین عسکر حضرت علی ومعاویه
تکرار نزاعه دوشوب معاویه شامه کیدوب اهل شام اکا بیعت ایدوب حضرت علی اعصی ویطاع
معاویه دیوب کمال الم وغم مدغم ایله کوفه یه واروب امور خلافتنه ضعف کلوب معاویه قوت وشوکت بولوب
حضرت علی بو قصه دن ایکی ییل صکره کوفه ده شهید اولدی تکیم عن قریب کلور (فائده) مرویدرکه
بلاد متفرقه ده عشرهٔ مبشره دن سعد بن ابی وقاص ایله سعید بن زید وسائر صحابه نك اشرافندن زید بن ثابت
ابوموسی الاشعری اسامة بن زید صهیب الرومی ابو الیسر السلمی محمد بن مسلمه ودخی نیجه صحابه (من اختار
العزلة فالعزله) مفهومنجه عزلتی اختیار ایدوب (اذا کان غزو الکفار قاتلنا فاما قتال اهل الفتنة والبغی
فلا نقاتل اهل القبلة) دیوب وقعهٔ جمل ایله وقعهٔ صفین محاربه لرینه اصلا قارشمدیلر (فصل ظهور خوارج)
اشبو تفصیلك دخی اجمالی بودرکه سابقا ذکر اولنان تحکیم خصوصی واقع اولدقده عسکر حضرت علیدن
بغداد قریبنده نهروان خلقی اولان اون بیك مقداری اشقیا قوپوب (ان الحکم الا لله) بیورلمغین حاکم الله درسن
نیچون انسان حکمنه راضی اولدك دیو حضرت علی یه انجنوب بعده حضرت علی یه ومعاویه یه وجمله صحابه یه
وتوابعلرینه حاشا کافرلردر دیو اعتقاد باطل ایدوب خروج ایتدکلرنده خوارج دیو آد قونوب حضرت
رسول علیه السلام (الخوارج کلاب النار) بیورمغین حضرت علی بونلره نصیحت ایچون ابن عباسی
کوندردکده نصفندن زیاده سی توبه وانصافه کلوب باقیلری عناد ایدوب نهروانه واروب آنده یوللر کسوب
مسلمانلری قیرمغه باشلادقلرنده حضرت علی بونلره واروب جنك اولدقده غلبه ایدوب درت بیك خارجی
قیروب ایچلرندن همان یدی کمسنه قورتلوب رئیسلرندن ذوالخوبصره واشعث بن قیس وغیریلر قتل اولندیلر
مرور زمانله ینه طائفهٔ خوارج چوغالوب بعض اعتقادده اشترا کدنصکره هر بری بعض مستقل اعتقاد
باطل اوزره یدی فرقه اولدیلر تکیم کتب علم کلامده احواللری بیان اولنمشدر (فصل در ابتداء ظهور فرق
ضاله درامت محمد) مرویدرکه حضرت رسول علیه السلام حضرت علی یه خطابا (ان فیك مثلا من عیسی
ابغضته الیهود حتی بهتوا امه واحبته النصاری حتی انزلوه بالمنزل الذی لیس به) دیدکلری ودخی (یهلك فیك
اثنان محب غال ومبغض قال) دیدکلری ظهور ایدوب اولا بغض وعداوت ایدن خوارج طائفه سی بعده
شرعه مخالف محبت زائده یی فائده مضرت عائده ایدن شیعهٔ شنیعه دن سبائیه ودخی غلاة دیدکلری بر طائفه
پیدا اولوب اشبو غلاة عتاة علیهم لعنة رب الکائنات حاشا وکلا علی ایچون الله درد یو اعتقاد باطل ایدوب
رئیسلری عبدالله بن سبا علی یه (انت الاله حقا) دیو خطاب ایتدکده اولعین بی دینی مداین شهرینه سورکون
ایدوب بعده بو زعم باطلده اولنلرك بعضلرینی آتشه یاقوب بعده اول طائفهٔ ناخائفه ضلالت عاکفه یکرمی فرقه
غیره وتلفه اولوب جمله سنك اعتقادلری باطل ایکن بعض مسائل باطله لرنده نزاع ایدوب بری برلرینی اکفار ایدر
اولوب بعدهم قدریه ومعتزله وروافض ومرجیه وجبریه ومشبهه طائفه لری ظهور ایدوب محصل تدریجله
یتمش ایکی فرقهٔ باطله پیدا اولدی * تکیم کتب کلامده تفصیل اولنمشدر (عصمنا الله الملك المتعال من الزیغ
والضلال فی الاقوال والافعال بحرمة محمد صلی الله علیه وسلم بالغدو والاصال (فصل در اولاد حضرت علی)
بونلرك عددنده اختلاف اولنوب اون درت یا اون التی یا اون ایکی ادکا اون سکز یا اون طقوز یا اون التی یا اون
یدی قیز ایدیلر دیو اسملری بودر (حسن) خلیفه اولمغین احوالی عن قریب بشقه بابده ذکر اولنور (حسین)
برادری مناسبتیله انك آخرنده بشقه بابده ذکر اولنور (محسن) اشبو اوج برادرلرك والده لری حضرت فاطمه
بنت حضرت محمد صلی الله علیه وسلمدر محسن ایچون کتاب خمیسده کوچك ایکن وفات ایتدی دینوب
لکن کتاب معارج النبوه ده سقط یعنی دوشوك واقع اولمغین حضرت فاطمه نك مرض موتنه سبب اولوب
محسن دخی باشه مدی دیومذکوردر (محمد الاکبر) بوکا محمد ابن الحنفیه دیرلر زیرا فاطمه حیاتنده حضرت
علی غیری خاتون المیوب جاریه دخی طوتمیوب فاطمه وفات ایتدکده ابو بکر خلافتنده اسیر اولان بنی
حنیفه قبیله سندن الدیغی منکوحه دن یا جاریه دن اولوب بو خصوصه حضرت رسول صلی الله علیه وسلم

امر واشارت ایتمشلردی غایتده بهادر وشجیع وسخی وفصیح کسنه اولوب وقعهٔ جملده باباسنک علمداری ایدی
حجاج ظالم مکه یه عسکر چکوب کلدکده ابن زبیر طرفندن حجاجله جنکده محمد صینوب مکه یه اوچ قوناق ارض
طائفه کیدوب هجرتک سکسان برنده وفات ایتدی (عباس) اکبر وقعهٔ کربلاده برادری حضرت حسینک
علمداری اولوب اندن مقدمجه شهید اولدی (عثمان) بودخی کربلاده شهید اولدی (جعفر) بودخی انلردندر
(عبدالله) بودخی انلردندر اشبو درت برادرلرک والده لری ام البنین آدلو برخاتوندر (محمد الاوسط) بودخی
شهداء کربلادندر والده سی ام ولد جاریه در (یحیی) کوچک ایکن وفات ایتدی (عون) یحیی ایله والده لری
اسماء بنت عمیسدر که حضرت علینک برادری جعفر طیارک خاتونی اولوب اول شهید اولدقده حضرت ابوبکره
نکاحلنوب اودخی وفات ایتدکده حضرت علی یه نکاحلنمشدی (عمر الاکبر) والده سی مرتد اولان بنی ثعلبه
قبیله سی اسیرلرندن صاتون النمش جاریه ایدی (محمد الاصغر) والده سی امامه بنت ابی العاص بن الربیع
ایدی (عبیدالله) انتقام حضرت حسین بهانه سیله خروج ایدن مختار ثقفی مصعب بن الزبیر ایله ایتدیکی
محاربه ده عبیدی قتل ایتدی (ابو بکر) بو ایکی برادرلرک والده لری بنی نهشلدن لیلی بنت خالد بن معوددر
(زینب الکبری) والده سی حضرت فاطمه بنت رسول الله صلی الله علیه وسلمدر عبدالله بن جعفر عمیسی علی
شهید اولدقده قیزی زینب ایله خاتونی لیلایی نکاحلنوب ایکیسی زمان واحدده نکاحده جمع اولنوب زینبدن
علی وعون یا علی وعون وعباس وام کلثوم یا علی وام کلثوم ورقیه آدلو اولادی اولوب بعده زینب عبداللهک
نکاحنده وفات ایتدی زینب اولادینک نسلی چوغالوب هر برینه شریف زینبی دیرلردی تشکیم باب اولاد
حضرت رسولده فاطمه احوالنک آخرنده تفصیل اولنمشدر (ام کلثوم الکبری) بودخی فاطمه دن اولوب
حضرت رسولک وفاتندن مقدمجه طوغمشدر هجرتک اون یدیسنده عمر خلیفه ایکن بونی نکاحلنمغه پدری
علیدن ایستیوب اودخی الی یدی یاشنده در دیدکده مرادم غرض نفس دکل بلکه رسول علیه السلام (کل سبب
ونسب منقطع یوم القیامة الا سببی ونسبی) دیمکین دیلرمکه حضرت رسول الله ما بینمزده سبب ونسب اوله دیدکده
تفصیله محتاج وجهله قرق بیک اقچه مهرله نکاح اولوب بعده اندن زید آدلو اوغلی رقیه آدلو قیزی اولوب
عمر شهید اولدقده جعفر طیارک اوغلی عون یا محمد نکاحلنوب آندن اولادی اولمیوب اودخی وفات ایتدکده
آنک برادری محمد یا عون نکاحلنوب اندن قیزی اولوب اودخی وفات ایتدکده برادری عبدالله بن جعفر آلوب
اندن اولادی اولمیوب انک نکاحنده عمردن اوغلی زید ایله بر کونده بر ساعتده وفات ایتدیلر بر روایتده عبدالله
دخی ام کلثومدن مقدمجه وفات ایتدی (رقیه) عمر الاکبرک والده سندندر (ام الحسن) جعدة بن هبیرة
المخزومینک خاتونی اولدی (رملة الکبری) بو ایکی همشیره لرک والده لری ام سعید بنت عروه بن مسعود الثقفیدر
(ام هانی) عمیسی اوغلی عبدالرحمن بن عقیلک خاتونیدر (میمونه) عمیسی اوغلی عبدالله الاکبر ابن عقیلک
خاتونیدر (زینب الصغری) عمیسی اوغلی محمد بن عقیلک خاتونیدر (رملة الصغری) حالی نامعلومدر (ام کلثوم
الصغری) عمیسی اوغلی عبدالله الاصغر بن عقیلک خاتونیدر (فاطمه) بنی الحارثدن سعید بن الاسودک
خاتونیدر (ام الکرام) حالی نامعلومدر (ام سلمه) حالی نامعلومدر (ام جعفر) حالی نامعلومدر (جمانه) حالی
نامعلومدر (امامه) اقرباسندن صلت بن نوفل بن الحارث بن عبدالمطلبک خاتونیدر بعض کتبده امامه یرینه
نفیسه ذکر اولنمشدر (نفیسه) اشبو اون ایکی عدد قیزلرک هر بری بر ام ولد جاریه دن ایدی زیرا حضرت علی
فاطمه وفاتندنصکره برقاچ منکوحه واون طقوز اوده لق جاریه المش ایدی بعض کتبده اسمی نامعلوم
بر قیزی دخی ذکر اولنوب تمامجه سوزسو یازدن اول کوچک ایکن وفات ایتدی دیمشلر (فائده) معلوم
اوله که علینک نسل وذریتی حسن وحسین ومحمد بن الحنفیه وعباس وعمردن منتشر اولوب سائر اولادینک
نسلی منقرض اولدی * بعض کتبده مذکوردر که حضرت علینک کندو حیاتنده ذکور واناثدن اون طقوز
اولادی وفات ایدوب اون اوچ اولادی دخی صوکنه قالوب وارث اولوب التی نفری کربلاده شهید اولدیلر
(فصل) حضرت علینک زمان خلافتنده وفات ایدن اشرافک عظماسندن اولا وقعهٔ جملده طلحه وزبیر
وایکی طرفدن نیجه صحابه ونیجه سی سائر مسلمانلر وثانیا وقعهٔ صفینده علی طرفندن اهل بدردن عمار
ابن یاسر وسائر صحابه دن ذو الشهادتین خزیمة بن ثابت ونیجه لر دخی وسید التابعین اویس القرنی شهید اولدیلر

وایکی

وایکی طرفدن دخی سائر مسلمانلردن نیجه بیک کسنه مقتول اولدیلر ومدت خلافت علیده بلاد متفرقه ده
فراشلرنده وفات ایدن صحابه نک عظماسی حذیفة بن الیمان ایدی وسلمان فارسی که ایکیوز یا ایکیوز اوتوز یا دخی
زیاده یشامشدی وصهیب رومی وخباب بن الارت وتمیم الداری وابو رافع بندهٔ حضرت رسول علیه السلام
(فصل در کیفیت شهادت حضرت علی کرم الله وجهه) مرویدرکه نه طریقله شهید اوله جغی سابقا اعلام
حضرت رسول ایله معلومی اولمغین خوارجدن اولان عبدالرحمن بن ملجم لعین بر کون کلدکده (اما هذا قاتلی)
یعنی بنی قتل ایده جک بودر دیوب امدی نیچون شمدی حقندن کلمزمز دیدکلرنده قتلدن اول قصاص
اولمز دیوب بعده ابن ملجم بنه خوارجدن برک بن عبدالله وعمرو بن بکر ایله مکه ده جمع اولوب ابن ملجم علی یی برک
معاویه یی عمرو دخی مصر بکی عمرو بن العاصی قتل ایتمکه عهدلشوب برک شامه واردقده معاویه یی قلجله
چالوب مقعدنه راست کلمکین هلاک ایتمیوب اکن اولادکه جک طماری کسوب مجروح اولدقده برک طوتلوب
الن ایاغن قیروب بعد زمان قتل ایتدیلر عمرو دخی مصره واروب عمرو بن العاصی مسجد یولنده کوزتدوکی
کون بحکمة الله یورکی آغریمغین امامته صوباشیسی خارجه یی کوندروب عمرو انی مصر بکی صانوب قلجله
شهید ایدوب ابن ملجم علیه اللعن الاتم قلجن زهرلیوب شبیب خارجی ایله هجرتک قرقنجی سنه سنک رمضاننده
قول اکثر اوزره اون یدنجی کون اولان جمعه کیجه سی صباح نمازندن اول قرا کولقده حضرت علینک اوی
قپوسنده بکلیوب عادت اوزره ارکندن صباح اذانی اوقندقده حضرت علی قالقوب اوغلی حضرت حسنه
بو کیجه حضرت رسولی دوشمده کوروب یا رسول الله امتکدن الرندن عظیم بلالر چکدم دیدم انلره بد دعا ایله
دیدکلرنده (اللهم ابدلنی بهم خیرا لی منهم وابدلهم بی شرا لهم منی) دیدم دیوب مسجده کیتمک ایچون طشره
کیدرکن اوده بسلدکلری برقاچ قازلر قارشو کلوب چاغرشوب حضرت علی بوندن تطیر ایدوب (هذه
صایحة تتبعها نایحة) یعنی بو چاغرمجیلرک عقبنده ماتم ایچون عورتلر اغلاشه لر کرکدر دیوب قپویه واردقده
چالشوب هزار زحمتله آچوب چقارکن ازار شریفی قپویه ایلشوب اوکنجه موذنی کندو اردنجه اوغلی
حسن ایله طشره چیقوب حضرت عمره تقلیدا النده توره طوتوب (ایها الناس الصلوة الصلوة) دیوانکله خلقی
اویاندرمق صددنده ایکن ابن ملجم ایله شبیب بعض نسنه سویلشوب معا قلج صالوب چالوب شبیبک قلجی قپونک
یوقاروسنه طوقنوب ابن ملجمک قلجی حضرت علینک النته طوقنوب دماغنه دک قفاسن یاردقده (فزت
ورب الکعبة) یعنی کعبه نک ربیسی الله حقیچون شهادته فائز وواصل اولدم دیوب بعده (لا یفوتنکم الرجل
یا خود (لا یفوتنکم الکلب) یعنی قاچرمیوب طوتاسز دیدکده فی الحال شبیب قاچوب قورتلوب علی یی
سعاتخانه سنه قودیلر ابن ملجمه مغیرة بن الحارث بن نوفل بن عبدالمطلب احرام اتوب طوتوب یره چالوب
قلجن چکوب الوب کندوینی باغلایوب حضرت علی یه ایلتدکلرنده (احبسوه واطیبوا طعامه والینوا افراشه
فان اعش فانا ولی دمی عفوا او قصاصا وان مت فالحقوه بی اخاصمه عند رب العالمین) دیوب بعده اولاد
واتباعنه نصیحتلر ووصیتلر ایدوب قول اکثر اوزره احد کیجه سی کریمه لرینک بریسی اغلرکن (اسکتی فلو ترین
ما اری لما بکیت) دیوب کوردیککزندر دیدکلرنده (هذه الملائکة وفود والنبیون ومحمد صلی الله علیه وسلم
یقول یا علی ابشر فما تصیر الیه خیر مما انت فیه) دیوب وصیتلرینی تمام ایتدکده (اقرأ علیکم السلام ورحمة الله
وبرکاته) دیوب (بعده لا اله الا الله) دیوب فی الحال وفات ایتدکده اوغللری حسن وحسین وبرادرزاده سی
عبدالله بن جعفر یویوب وصیتی اوزره حضرت رسولک غسلی زماننده حنوطندن ارتان مسکی حنوط ایدوب
نمازین حضرت حسن قیلوب خفیة وقت سحرده کوفه ده قول اکثر اوزره دار الاماره ده دفن اولنوب خوارج
خوفندن قبرنی بلورسز ایدوب * بعضلر قولنجه بعده مدینه یه ایلتمک ایچون خفیة چقاریلوب دوه یه
یوکلدیلوب دوه قاچوب بی نام ونشان اولدی بعضلر قولنجه اوچان دوم طائفهٔ عربدن بنی طی قبیله سنه واروب
آنده دفن اولندی دیوب بعضلر چاق ایتدادن کوفه یه متصل ارض نجفده مدفوندر دیوب بعضلر مدینه یه
ایلدیلوب آنده خاتونی حضرت فاطمه یاننده دفن اولندی دیدیلر (فصل در متفرقات) قول اصح اوزره
عمری التمش اوچ بعض اقوالده التمش بش یا التمش درت یا التمش یدی یا التمش سکز یا اللی یدی ییل
ومدت خلافتی درت ییل وطقوز آی وسکز یا یدی آی والتی یا سکز یا اوچ یا اون درت کون یا بش ییل والتی آی

یاالیٰ یل ایدی * مرویدرکه جمله خلق ابن ملجم ملعونی یاقمق ایچون کبریتله حصیر کتوروب زنداندن
چیقاردیلوب الاری وایاقلری کسلوب کوزلرینه قیزمش دمور میل چکلوب دیلی دخی چقاریلوب کسلوب
برصندوقله آتشه اتوب یاقدیلر ومرویدرکه وفات حضرت علی یه شاکردلری واوغللری خواجه سی ابوالاسود
الدولی بوابیاتی مرثیه دیمشدرکه (نظم) الایاعین ویحك اسعدینا * الاتبکی امیرالمؤمنینا * وقول للخوارج
حیث کانوا * فلاقرت عیون الشامتینا * افی شهرالصیام فجعتمونا * بخیرالناس طرّا اجمعینا * قتلتم خیر
من رکب المطایا * وذللها ومن رکب السفینا * وکل مناقب الخیرات فیه * وحب رسول رب العالمینا *
وکنا قبل مقتله بخیر * نری مولی رسول الله فینا * یقیم الحق لایرتاب فیه * ویعدل فی العدی والاقربینا * ولیس
بکاتم علما لدیه * ولم یخلق من المتجبرینا * کان الناس اذفقدوا علیا * نعام حارفی بلاد منینا * فلاتشمت
معاویة بن صخر * فان بقیة الخلفاء فینا *

(باب خامس دراحوال حسن بن علی رضی الله عنهما)

(نظم) بن نیجه مدح ایدم حسن ایله حسینی کیم * ایکی همادر رضی الله عنهما (فصل در ولادت وتسمیه
وحلیهٔ او) سبط معظم سید مفخم ریحان مشموم سلطان مسموم ذوالقدر الجلی حسن بن امام علی که والدهٔ
ماجدهٔ ساجده سی حضرت فاطمهٔ سعادت تخناتمه در * مرویدرکه قول اصح اوزره هجرتك اوچنجی ییلنده
رمضانك نصفنده مدینه ده وجوده کلدکده رسول علیه السلام واروب اوغلومی بکا کوسترك دیوب مبارك
اللرینه آلوب صاغ قولاغنه اذان صولنه اقامت ویروب آدینی نه قودیکز دیوب باباسی علی حرب قودق دیدکده
(بل هو حسن) دیوب حسن قویوب بریلدن صکره حسین بعده محسن طوغدقده دخی بویله صوروب باباسی علی
حرب قودق دیدکده رسول علیه السلام آنی تغییر ایدوب (انما سمیتهم بولد هارون شبر وشبیر ومشبر) دیو
بیوردیلر * مرویدرکه هارون پیغمبرك بیوك اوغلینك آدی تشدید حرف بایله شبر یعنی معناسی حسن دیمك
اولوب هارون موسانك برادری اولدیغی کبی علی دخی حضرت رسولك عم زاده سی وآخرت قرنداشی
اولمغین وحی الهی ایله بیوك اوغلینك اسمی حسن قونوب اوزمانه کلنجه طائفهٔ عربده بواسم هیچ برکسنه یه
قونمش دکلدی * مرویدرکه خوبروی وسنبل موی وملك خوی اولوب کوکسندن باشنه دك حضرت رسول
علیه السلامه شکل وصورتده وهرعضوده غایتده بکزه یوب سائرنا سده چاق بویله بکزر کمسنه یوغیدی مبارك
صقالی اغارمغه باشلادقده بعض زسنه ایله اکثر یریني بویاردی تفسیر کشافده (واحلل عقدة من لسانی)
آیتنده مذکوردرکه حسنك دخی موسی پیغمبرکبی دیلنده الکنت اولوب حضرت رسول علیه السلام عمیسی
موسادن میراث دکدی دیو بیورمشلر (لمحرره) خوب دیدی شاعر رومی نژاد * ایده خدا رحمتنی مستزاد *
الکنتی وارده صقین بی وقوف * آیرلیز طتلو دیلندن حروف (فصل) فضیلتی حقنده اولان احادیثك
بعضی بونلردرکه ۱ کوچك ایکن برکون رسول علیه السلام بونی اموزلرینه الوب (اللهم انی احبه فاحبه)
دیوب ۲ برکره دخی دیزلرینه الوب (من احبنی فلیحبه ولیبلغ الشاهد الغائب) دیوب ۳ برکره دخی دیزلرینه آلوب
حسن کوچك اولمغین بارمقلرنی حضرت رسولك مبارك صقاللرینه صوقوب اوینایوب آنلردخی غایت
محبتدن مبارك دیللرین حسنك اغزینه صوقوب (اللهم انی احبه فاحبه) دیدی ٤ برکره دخی مجرد محبة انکله
برمقدار اوینامق ایچون مبارك دیللرین چقاروب اودخی غایت کوچك اولمغین دیللرینك حمرتنی کوروب
طوتمغه هجوم ایدردی ٥ ودخی نماز قیلدقلرنده سجده ایدرکن حسن کوچك اولمغین مبارك ارقه لرینه
بیندکجه کمال محبتدن اینه رمیوب کندودن اینجیه دك طمغزلردی رکوع ایتدکارنده بالرینه کاسه او برجانبه
کچسون دیو مبارك ایاقلرین آیررلردی ٦ برکره آنی مبارك اموزلرنده کوتوردکن برکسنه حسنه خطابا نعم
المرکب رکبت یاغلام دیوب رسول علیه السلام دخی (ونعم الراکب هو) دیدیلر ۷ برکون دخی آنی منبره بیله
چقاروب (ان ابنی هذا سید ولعل الله ان یصلح به بین فئتین من المسلمین) دیوب معاویه ایله اولهجق مصالحه لرینه
اشارت ایتدیلر و برادرلریله ایکیسی حقنده مشترك وارد اولان حدیثلرك دخی بعضی بونلردرکه رسول علیه
السلام (الحسن والحسین سیدا شباب اهل الجنة) دیوب ودخی (هما ریحانتای من الدنیا) دیوب وایکیسی دخی
بردیزلرنده اوتوردکن (هذان ابنای وابنا ابنتی اللهم انی احبهما فاحبهما واحب من یحبهما) دیوب ودخی ای

اهل

اهل بیتك احب الیك دیو صورلدقده (الحسن والحسین) بیوردیلر (فصل در اوصاف واخلاق او) مرویدرکه
حضرت حسن جنت مسکن غایت سلیم وحلیم وسخی وکریم وادیب ووقور وحمول وصبور وزاهد وصالح
وعابد ومفلح وعالم وعامل وعاقل وکامل فصیح سریع الجواب ملیح بدیع الخطاب جمیع اوصاف حمیده یی جامع
ووجود شریفی امت محمده نافع برذات ملائك صفات ایدی باب سخاده حاتم طیدن زیاده اولوب برکسنه یه
یوز بیك اقچه احسانه جزئی نسنه یی بهانه ایدوب ابتغاء رضاء خدا جل وعلا ایله ایکی کره جمیع مالن اوچ کره دخی
جمیع مالنك نصفن اهل استحقاقه تصدق وانفاق ایتمشدی وافر طوارلری وارایکن مجرد تحصیل اجر جزیل
ایچون مدینه دن مکه یه یکرمی بش کره علی خلاف العاده حج شریفه پیاده کتمشدر غایت حلیم وبالزبان
اولوب کلمات فحش وغضبدن برحرفی متکلم اولمیوب مدت عمرنده آندن برکسنه اصلا متألم اولمامشدی
غایتده متوکل واهل عرفان وایقان اولمغین ابوذر (الفقر احب الی من الغنا والسقم احب الی من الصحة) دیر
دید کارنده (رحم الله اباذر اما انا فاقول من اتکل علی حسن اختیار الله له لم یتمن ان یکون فی غیر الحالة التی
اختار الله) دیو جواب پرحکمت وصواب ویردی * فوایح مسکیه ده امت محمد ایچنده ابتدا قطب اولان
حسن بن علیدر دیوب والحاصل حضرت سید البشرك بو پسر معتبر عالی کهرینك اوصاف صاف شرف
اتصافی بی حد وشمار اولمغین ذکر اولنانه اقتصار اولندی (نظم) چوکفتی که فرزند خیرالانام *
همه مدحها کفته شد والسلام (فصل دراحوال خلافت وفراغت) مرویدرکه پدری حضرت علی شهید
اولدقده کا مطیع اولان اهل عراقدن قرق بیکدن زیاده کمسنه بوکا بیعت ایدوب التی آیه دك کوفه وبصره
ودیار عراق وخراسانه ومکه ومدینه وولایت حجازه پدری کبی خلافتله حکومت ایدوب ممالك
اسلامیه نك آنلردن ماعداسن معاویه ضبط ایدوب بری برلرینه سرفرو ایتمیوب بعده معاویه بونکله جنکه
عسکر ایله بودخی عسکر ایله چیقوب ارض سواد عراقده بغداده قریب انبار نام محله یقین مسکن آدلو یرده
جمع اولوب مقاتله مقرر اولدقده سفك دمادن احتراز سبب رضاء خدا اولمغین قتال وجدالی ترك ایدوب خلافتی
بکا فراغت ایدهیم شو شرطله که اهل عراق وحرمیندن برفردی پدرمه وبکا معاونتلری ایچون انجتمیوب وسنك
وفاتکدن صکره خلافتی بکا تعیین ووصیت ایدوب وبیت المالدن بوراجلرم اودیوب وسنوی وظیفه تعیین
ایدهسن دیو معاویه یه خبر کوندروب اودخی جمله شرطلری قبول ایتمکین قدس شریفده هجرتك قرق بری
ربیع الاولنده یاربیع الاخرنده یاجمادی الاولی سنده معاویه ایله صلح اولوب حسن حقنده حضرت رسولك
(ان ابنی هذا سید ولعل الله ان یصلح به بین فئتین من المسلمین) دیدکارینك عینی واقع اولدی * بعده کوفه یه اولا
حضرت حسن بعده معاویه واروب اهل کوفه معاویه یه بیعت ایدوب جمله امت محمد معاویه یه بیعت
ورضا ویرمکین بوسنه یه عام الجماعه دیو آد قودیلر (فائده) مؤرخین دیمشلردرکه بحکمة الله خلفا
وسلاطیندن التنجی کمسنه لر اکثریا خلع وعزل اولنه کلوب بعضی التنجیلرده واقع اولمیوب بعضلرده التی
ارا سنده دخی واقع اولمشدر مثلا حضرت رسول علیه السلام وابوبکر وعمر وعثمان وعلیدن صکره حسن * بعده
معاویه ویزید ومروان وعبدالملکدن صکره ابن زبیر * بعده ولید وسلیمان وعمر بن عبدالعزیز ویزید
وهشامدن صکره ولید خلع اولنوب بعده بنی امیه نك آخری اولان اوچ کمسنه نك سلطنتلری خلل بولوب برلرینه
خلفاء عباسیه کلدکده ابتداسی اولان سفاح ومنصور ومهدی وهادی ورشیددن صکره امین * بعده مأمون
ومعتصم وواثق ومتوکل ومنتصردن صکره مستعین * بعده معتز ومهتدی ومعتضد ومکتفی دن صکره مقتدر
* بعده قاهر وراضی ومتقی ومستکفی ومطیع دن صکره طایع * بعده قادر وقائم ومقتدی ومستظهر
ومسترشددن صکره راشد خلع اولنوب * بعده مکتفی ومستنجد ومستضی وناصر وظاهردن صکره مستنصر
سادس ایکن خلع اولنمیوب * بعده مستعصم بالله خلیفه اولوب هلاکو فتنه سنده شهید اولدقده بغداده
خلفاء عباسیه منقرض اولدی سائره لوکده دخی بوقلاندقده بعض التنجیلر خلع اولنمش بعضلر اولنمامش
بولندی (فصل دراحوال زمان فراغ) مرویدرکه کوفه ده معاویه حضرت حسنه درتیوز بیك اقچه ویروب
بعده حضرت حسن مدینه یه کیدوب وفات ایدنجیه دك سکز طقوز ییل آنده مجاور اولوب معاویه بوکا ییلده
یوز بیك اقچه وظیفه تعیین ایدوب اتفاق بر ییلده وظیفه کلمیوب اکلندکده خرجلغه ضایقه چکمکین آنی

طلب ایچون مکتوب یازمق دیلیوب بنه فراغت ایتدکده او کیجه واقعه سنده حضرت رسولی کوروب (کیف
انت یاحسن) دیوب بودخی (بخیر یا ابت) دیوب وظیفه کلدیکنی شکایت ایدوب رسول علیه السلام (ادعوت
بدواة لتکتب الی مخلوق مثلك تذکره ذلك) دیوب بودخی (نعم یارسول الله فکیف اصنع) دیدکده (قل اللهم اقذف
فی قلبی رجاءك واقطع رجائی عن من سواك حتی لا ارجو احدا غیرك اللهم وما ضعفت عنه قوتی وقصر عنه عملی
ولم تنته الیه رغبتی ولم تبلغه مسألتی ولم یجر علی لسانی مما اعطیت به احدا من الاولین والاخرین من الیقین
فخصنی به یارب العالمین) دیو بیورمغین بر هفته مقداری بو دعایه مشغول اولدقده شامدن معاویه اون بش کره
یوز بیك اقچه خرجلق کوندروب حضرت حسن قبول دعاسنه سوینوب (الحمد لله الذی لا ینسی من ذکره
ولا یخیب من دعاه) دیوب حضرت رسولی تکرار کوروب (یا حسن کیف انت) دیو حالنی صوروب بودخی
(بخیر یارسول الله) دیوب مال عظیم کلدیکنی مفصلا خبر ویردکده (یا بنی هکذا من رجا الخالق ولم یرج المخلوق)
دیو بیورمشلر * مرویدر که هجرتك قرق دردنده یا التیسنده یا اللی برنده معاویه حجه کلدکده حسن انکله
بولشوب بورجلرندن شکایت ایتمکین معاویه اکا دفعة سکسان بیك التون باغشلدی (فصل در اولاد
وازواج حضرت حسن) کتاب الصفوه ده اون بش اوغلی سکز قیزی وار ایدی دینوب کتاب موالید اهل بیتده
جمله اون اوغلی بر قیزی وار ایدیکه اسملری عبدالله وقاسم وحسن وعبیدالله وعبدالرحمن واحمد واسماعیل
وحسین وعقیل وام الحسن آدلو قیزی ایدی دینوب * کتاب ذخائر العقبی فی مناقب ذوی القربی ده حسن
وفات ایتدکده حسن عبدالله عمرو زید ابراهیم آدلو اوغللری قالدی دینوب * تاریخ مختصر جامعده حسنك
اولادی حسن وزید وعمرو وحسین وطلحه وعبدالرحمن وقاسم وابوبکر وعبدالله درکه اشبو ذکر
کی اوچی حضرت حسینله بیله کربلاده شهید اولوب حضرت حسنك نسلی انجق حضرت حسن ایله زید آدلو
ایکی اوغلندن سائر اولادینك نسللری منقطع اولدی دینوب * جمیع تواریخده مذکوردرکه حضرت حسن
غایت چوق اولنیب وچوق بوشایجی اولوب حتی کندو پدری حیاتنده اوقات متفرقه ده طقسان یا یوز اون خاتون
نکاحلنمش اولوب حسن خلقی نهایتده ایکن جزئی سببله هر آلدوغنی آز زمانده بوشایوب اسمی کبی صورت
وسیرتی حسن اولمغین هر خاتون اکا کمال عشق ومحبتله آیرلوب حتی حضرت علی (یا اهل الکوفة لا تزوجوا
الحسن فانه رجل مطلاق) دیوب حاضرلرك بریسی * انزوجنه فارضی امسك وما کره طلق * دیدی ایمشلردن
بری نکاحلنده اولان خاتون بوکا یوز جاریه کوندروب هر برینی بیکر اقچه ایله کوندردی (فصل در کیفیت
شهادت او) بو تفصیلك اجمالی بودر که حضرت حسنی معاویه کندودنصکره خلیفه ایتمکه عهد ایدوب جمله
خلقك معلومی اولدقده مستحق عذاب شدید اولان یزید عنید علیه لعنة الملك المجید پدری معاویه دنصکره
خلافت کندویه اولمغی امیدایتمکین حسنك خاتونی جعده بنت الاشعث بن القیسه زهر کوندروب
حسنه یدروب هلاك ایدرسك سنی بن نکاحلنوب ازپا تا بفرق مال عظیمه غرق ایدهیم دیمکین اول ملعونه
مغبونه بوخبر مکرانزه مفتونه اولوب تارکهٔ حقوق منقادمه وقتل شوهر عالی کوهره عازمه وجازمه اولوب
تفصیله محتاج وجهله برقاچ دفعه زهر یدروب جناب حقه دعاوتربهٔ عرش رتبهٔ حضرت رسول صاحب
قربه التجا ایله شفا بولوب خاتونی ایدوکنی ظن غالب ایله بیلورکن کمال حلم وکرمندن طنیوب حقه صالوب
سعادتخانه سندن غیری یرده یاتوراولوب کندوینی ومأکولات ومشروباتنی تمام حفظ ایدرلر اولدقده اول
ملعونه برقاچ کون ظفر بولمیوب عاقبت بر کیجه خفیة واروب برداق ایچنه وافر الماس خرده لرنی قویوب
کیدوب کیجه حضرت حسن قالقوب ایچدکده جکری پاره لنمکه باشلیوب وفات ایدرکن برادری حضرت
حسین کیم زهرلدیکنی سویلتمکه اقدام وابرام ایتدکده بلیجك قتل ایدرمیسن دیوب ایدرم دیدکده (ان یکن
الذی اظن فالله اشد بأسا واشد تنکیلا) والا فما احب ان یقتل فی بری) دیوب خاتونی ایدوکنی دیوویرمیوب
برادریله بری برلرینه بعض مکالمات ومعاملاتدنصکره (نظم) ایتدی روح شریفی عزم جنان *
رضی عنه ربه الرحمن (فصل) درامور متفرقه هجرتك قرق طقوزی یا اللیسی یا اللی بری ربیع الاولنك
بشنده قرق الی یا قرق یدی یا قرق سکز یاشنده ایکن ابتدا زهر یدوکندن برو جمله قرق کون خسته اولمش ایکن
وفات ایدوب مدت خلافتی همان التی آی وبرقاچ کون اولوب حضرت رسولك (الخلافة بعدی ثلاثون سنة)

دیدکاری اوتوز ییل خلافت حضرت حسن آخرنده تمام اولدی بعد الفراغ سکز طقوز ییل مدینه ده اوتوروب
حین وفاتنده سنت اوزره بدنشریفنی برادرلری حسین ومحمد وعباس غسل ایدوب مدینه نك مزارستانی
اولان بقیع مبارکده والده سی حضرت فاطمه نك قبری یاننده دفن ایتدیلر (المحرره) بو درحالی جهانك
ای برادر * اولولر اولدی بونده مر * ادانی پرور واشراف کشدر * اعالی قانن ایچمك اکا ایشدر * عدودر
انبیا واولیایه * دوشوررجمله سن چاه بلایه * ایدر جور وجفا هیچ ایلمزداد * اندن صد هزاران آه وفریاد *
(نثر) مرویدرکه شامده معاویه حضرت حسنك وفاتن ایشتدکده اضطرابدن خلاص اولدم دیو سوینوب
ابن عباسه خبر ویردکده اوچ کره رحم الله ابا محمد دیوب بعده * یامعاویة لا تسد حفرته حفرتك ولا یزید عمره
فی عمرك وائن کنا اصبنا بالحسن فلقد اصبنا بامام المتقین وخاتم النبیین فجبر الله تلك الصدعة وسکن تلك العبرة
وکان الخلف علینا من بعده * دیو جواب باصواب ویرمش یعنی (المحرره) کسنه موتنه مسرور اولمه *
بش اون کون دولته مغرور اولمه * ایکی خصمك بری اولدقده فانی * چوق اکلنمز وفات ایدر اوثانی *
کوزلك آچ اشبو دنیا بی وفادر * بو کون اکا ایسه یارین سکادر (نثر) مرویدرکه جعدهٔ مغبونه عهدنه
وفا ایتسون دیو یزید ملعونه خبر کوندروب اودخی زوجنه نه ایلدیکه بکانه ایلیه دیوب براولمزیره سورکون
ایدوب ذات وذلت ایله آنده هلاك اولدی (المحرره) بو سوزی دیمشدر ارباب صفا * سك وفادار
نداردزن وفا * قولنه فعلینه الدانمه زنك * عاقل ایسك بیلسن انی دشمنك

(باب سادس در احوال حسین بن علی رضی الله عنهما)

سبط سعید مظلوم شهید مقبول خدا مقتول کربلا (المحرره) قرة العین سید کونین * فخر دنیا ودین
امام حسین * جمله آلیله اولدیلر شهدا * رضی الله عنهم ابدا (نثر) برادری حضرت حسن خلافت
مناسبتیله خلفا ایچنده یازلمق اولی اولمغین انده یازیلوب اما حضرت حسین اکرچه خلیفه اولمامشدر لکن
ایکی شقیق شفیق احوالی ذکرنی بری برندن تفریق صوب صوابدن بعید وتحقیق اولمغین انك دخی اجمال حالی
بیاننه شروع اولندی (فصل در ولادت وبعض احوال او) مرویدرکه قول اصح اوزره هجرتك دردنجی ییلی
شعبانك بشنجی یا دردنجی یا اوچنجی صالی کونی مدینه ده وجوده کلوب حضرت رسول علیه السلام
واروب مبارك اللرینه آلوب صاغ قولاغنه اذان صولنه اقامت اوقیوب امر حقله اسمی حسین قویوب بعده
رسول علیه السلام اغلیوب ابه سی اولان اسما خاتون نیچون اغلرسز دیدکده (ابنی هذا یا اسما انه ستقتله
الباغیة من امتی لا انالهم الله شفاعتی یا اسما لا تخبری فاطمة فانها قریبة عهد بولادة) دیوب برزمانده دخی
رسول علیه السلام (قال لی جبریل قال الله تعالی انی قتلت بدم یحیی بن زکریا سبعین الفا وانی قاتل بدم
الحسین بن علی سبعین الفا وسبعین الفا) دیدی * مرویدرکه حضرت حسن قارنندن باشنه دك حضرت حسین
قارنندن اباغنه دك حضرت رسوله غایت بکزرلردی (فصل در فضائل او) برادرلریله فضیلت مشترکه لری حقنده
اولان حدیثلر مقدما ذکر اولنمغین اعاده اولنمدی لکن معلوم اوله که علم وحلم وکمالده وفضل وبذل وسائر حالده
برادر دلپذیرینك نظیری اولدیغندن غیری فواتح مسکیه ده مذکوردرکه هر کون بیك رکعت نماز قیلوب
وعظماء علماء صحابه دن ایدی علم حروف واسماده سرچشمهٔ علما اولوب (فی القرآن علم کل شئ وعلم القرآن
فی الاحرف التی فی اوائل السور وعلم الحروف فی لام الف) دیوب برادری کبی یکرمی بش کره حج ایتمشدر
(فصل در کیفیت شهادت او) (نظم) دل وجان طولدی قان بو واقعه دن * تیره اولدی جهان بو واقعه دن
ایلدی دوزخ وجنان افغان * هم طقوز آسمان بو واقعه دن * کلدی فریاده یرده وکوکده * ملك وانس وجان
بو واقعه دن (نثر) قصهٔ غم حصهٔ پرغصهٔ کربلا تفصیل عظیم اقتضا ایتدیکندن ماعدا اوحش مصائب
عظمی ادهش نوائب کبری الخش غرائب دنیا اولوب نیران بیانیله خامه ونامه وزبان سوزان اولمق جای
کمان دکلدر * پس اول بابده اطنابدن اجتناب محض صواب اولمغین کمال اجمال بو منوال اوزره درکه هجرتك
التمشی رجبنك غره سنده شامده معاویه وفات ایتدکده اهل شام ومصر وحلب واکثر ممالك عجم وعربك
اوغلی یزید عنیدبلیده بیعت ایتمکین مدینه یه دخی خبر کوندردکده حضرت حسینله حضرت ابن زبیر
رضاویرمیوب رجب آخرنده مکه یه کیدوب اعیان اهل کوفه حسینی کندولره خلیفه ایتمکه دعوت ایچون

نامه‌لر کوندروب بودخی انلری امتحان ایچون مقدما عمزاده‌سی مسلم بن عقیلی کوندردکده اوتوزبیك کسنه
مطیع اولوب حسین ایشتدکده کوفه‌یه عزم ایدوب بعض کبار صحابه کتمه دیو منعه چالشدقلرنده رسول اللهی
دوشمده کوردم بکا برنسنه امر ایتدی البته انی ایدرم دیوب اهل بیتندن اون سکز نفر و اتباعندن التمش نفر ایله که
بوجمله‌نك اوتوز ایکیسی صحابهٔ کرامدن ایدیلر ذی الحجه‌نك یکرمیسنده مکه‌دن یوله چیقوب مقدما یزید عنید
اهل کوفه‌نك کندویه مخالفتلرین ایشتدکده عبیدالله بن زیادی حاکم کوندروب کلدکده اهل کوفه انی همان
اوتوز کسنه‌سیله محاصره ایتدیلر لکن برحیله ایله خلقی طاغدوب بعده مسلمی کتوردوب قتل ایتمکین جمله
خلق ناچار اکا مطیع اولوب یولده حسین بونی ایشتدکده مضطرب اولوب بعده قضایه رضا ایله صحرای کربلایه
واردقده ابن زیاد وافر عسکر ایله عمر بن سعد بن ابی وقاصی حسینی یزیده سرفرو ایتدرمکیچون فرات ایرمغندن
صو المقدن و تبدیل مکان ایتمکدن بالکلیه منع اکر جنك ایدرسه قتل ایتمکیچون کوندروب کلدکده یدی
سکز کون غایت جفا ایله صحراده محاصره ایدوب بعد القیل والقال جمعه کونی عاشورا کونی صباحدن وقت
ظهره دك غایت تفصیله محتاج وجهله محکم حرب وقتال وضرب وجدال اولوب حضرت حسین نور العینی
اوقات متفرقه‌ده جمله اوتوز ایکیسی آتلو قرقی پیاده اولان کسنه‌لر ایله جنك ایچنده عظیم والیم جفالر ایله
شهید ایدوب ایچلرندن ایکیسی کندو اوغللری دردی برادرلری بشی برادرزاده‌لری بشی عم زاده‌لری اولوب
برروایتده یکرمی اوچی اولاد و اقربالرندن ایدیلر (نظم) باچنین سنك دلها که ازان قوم آمد * ازهوا سنك
نبارید زهی مستنکر * اینچنین واقعه حادث شد و آنکاه هنوز * چرخ کردان و قمر روشن و خورشید انور *
انا لله وانا الیه راجعون وجمیع المؤمنین من هذه المصیبة العظمی متفجعون متوجعون (نظم) کسی
زچون وچرا دم نمی تواند زد * که نقشبند حوادث ورای چون وچراست (فصل در متفرقات)
(اولا) سر سعادت افسر شهادت اثری قول اصح اوزره مدینه‌یه کوندرلوب آنده والده‌سی یاننده
دفن اولنوب بعضلر قولنجه دمشق شامده دفن اولنوب برقول غیر صحیح اوزره خلفاء مصر رأس حسیندر
دیو شهر عسقلاندن برباشی مصره ایلتوب دفن ایتدیلربدن شریفلری ایسه بالاتفاق کربلاده قالوب
نه طریقله دفن اولندیغی مقتل کتابلرنده تفصیل اولنمشدر (ثانیا) مدت عمری قول اصح اوزره اللی التی ییل
وبش آی وبش الی کون ایدی (ثالثا) فارسی وترکی مقتل کتابلرنده بعد القتل علامات سماویه وارضیه‌دن
وافر عجائب وغرائب ظهور ایتدیکی مفصلا یازیلوب عربی مقتللرده دخی اکثر یازیلوب لکن تواریخ وسیرده
اولنلرك بعضی بونلردرکه یوم قتلده کونش طوتیلوب وافر ییلدزلر آتلوب یدی کونه دك کونشك نوری غایت
ضعیف اولوب الی آیه دك کوك یوزینك کنارلری قان کبی قرمزی اولوب بعده دائما قیزارمقدن خالی اولمیوب
آندن اول اصلا کوکده بو علامت ظهور ایتمش دکلدی * ودخی قدس شریفده هر قالدریلان طاش التنده
قان بولنوب ودخی عسکر یزیددن بری حضرت حسینی ذم ایدرکن کوکدن ایکی ییلدز اینوب کوزلرین کور
ایدوب ودخی حضرت رسولك نبوتندن بشیوز ییل اول یاپلمش برکنیساده برطاش اوستنده بو بیتی قازلمش
بولدیلرکه (نظم) اترجوا امة قتلت حسینا * شفاعة جده یوم الحساب * برروایتده کلیسا دیوارندن
قدرتدن برال چیقوب اوزرنده بو بیتی قانله یازلمش اولوب * روضة الشهداده بو بیتی هاتف غیب ندا ایتدی
دیو مذکوردر (رابعا) جمیع شهدانك باشلری یزید پلیده ایلدیلور لکن غایت تفصیله محتاج وجهله یولده بکچیلر
هلاکنه وغیریه متعلق جانب حقدن عجائب امور ظهورندن صکره واصل اولدقده اول لعین بی دین بدآیین
غایت شاد اولوب بعده مسلمانلردن خوف وجانبدن ظاهر اندامت وقتل ایدنلره غضب وملامت کوستروب
بعده اولاد وعیال شهدایی کمال رعایتله وطنلری اولان مدینه‌یه ارسال وسلامتله ایصال ایتدی (المحرره)
ایله یارب یزیده لعنتلر * روح ناپاکنه اهانتلر * مرقدی حفرهٔ جحیم اولسون * عرصات ایچره هم رجیم
اولسون * یری دار العقاب اوله دائم * مبتلای عذاب اوله دائم * دخی آنکه اعانت ایلینه * اهل بیته
اهانت ایلینه * شهدا روحنه سلام ایله * برلرین روضهٔ سلام ایله * چکدیلر چون بلا براه خدا * رضی الله
عنهم ابدا (فصل) در اولاد حضرت حسین * ذخائر العقباده مذکوردرکه التی اوغلی اوچ قیزی وار ایدی
اسملری علی الاکبر علی الاوسط علی الاصغر محمد عبدالله جعفر زینب سکینه فاطمه درکه علی اکبر ایله

عبدالله کربلاده شهید اولدیلر کتاب صفوه‌ده علی الاوسط ومحمد وعبدالله وزینب ذکر اولنمامشدر
(فائدهٔ مهمه در ذکر ائمه) معلوم اوله که طائفهٔ شیعه وروافضك عربجه ائمهٔ اثنی عشر عجمجه دوازده
امام ترکجه اون ایکی امام دیدکلرینك اوچی حضرت علی وحسن وحسیندرکه ذکر اولنمشلردر (دردنجی)
حضرت حسینك اوغلی علی الاوسط یا علی الاصغردرکه حسینك جمله نسل وذریتلری همان بوندن منتشر
اولوب سائر اولادنك نسلی منقرض اولمشدر مزبور علی هرکیجه بیك رکعت نماز قیلمغه معتاد اولمغین زین
العابدین دیمکله مشهور عالم اولوب سجاد دخی دیرلردی * هجرتك اوتوز التیسنده یا اوتوز سکزنده یا اوتوز
اوچنده مدینه‌ده طوغوب والده‌سی آخر ملوك عجم اولان یزدجردك قیزی شهربانو خاتوندر یاخود غزاله آدلو
برجاریه‌در مزبور علی کربلاده خسته اولوب چادرده عورتلر ایچنده یاتمغین عسکر یزید بونی قتل ایتمدیلر
هجرتك طقسان دردنده یاشنده محرمك اون ایکنجی کونی اللی سکز یاشنده وفات ایتدی علم باطن وظاهرده
حددن بیرون ماهر اولوب کبار تابعیندن امام زهری (ما رأیت افقه منه) دیمشدر * صحیفهٔ کامله آدلو مدون
ومجموع وافر ادعیهٔ شریفه ایجاد ایتمشدرکه کمال بلاغت وحلاوتنه ومؤلفنك هرحالده مهارتنه اهل
عرفان اولنلر حیران قالورلر * مرویدرکه عبدالملك خلافتنده اوغلی هشام حجه واروب طوافده مزاحمه‌دن حجر
الاسودی اوپمکه قادر اولمامغین کثرت صاولنجه مطافده کرسی قویوب اوتوررکن زین العابدین حجر
الاسوده کلدکجه اکا تعظیما خلق یاریلوب یرویروب برقاچ دفعه اولدقده اهل شامك بریسی بوکیمدرکه بویله
تعظیم ایدرلر دیوب هشام آنی بیلورکن مجرد حسدندن بیلمم دیوب اوکسنه آنده حاضر اولان فرزدق آدلو
شاعر مشهوره صوردقده فرزدق اظهارا للحق فی الحال بو قصیده‌یی ایجاد وانشاد ایتدیکه (نظم)
هذا الذی تعرف البطحاء وطأته * والبیت یعرفه والحل والحرم * هذا ابن خیر عباد الله کلهم *
هذا التقی النقی الطاهر العلم * اذا رأته قریش قال قائلها * الی مکارم هذا ینتهی الکرم * ینمی الی ذروة
المجد الذی قصرت * عن نیلها عرب الاسلام والعجم * یکاد یمسکه عرفان راحته * رکن الحطیم اذا ما جاء
یستلم * یبین نور الهدی عن نور غرته * کالشمس تنجاب عن اشراقها الظلم * مشتقة عن رسول الله نبعته *
طابت عناصره والخیم والشیم * من جده دان فضل الانبیاء له * وفضل امته دانت له الامم * هذا ابن
فاطمة ان کنت جاهله * بجده انبیاء الله قد ختموا * الله شرفه قدما وعظمه * جری بذاك له فی لوحه
القلم * فلیس قولك من هذا بضائره * العرب تعرف من انکرت والعجم * کلتا یدیه سحاب عم نفعهما *
تستوکفان فلا یعروهما عدم * سهل الخلیقة لا تخشی بوادره * یزینه اثنان حسن الوجه والکرم *
لا یخلف الوعد میمون نقیبته * رحب الفناء اریب حین یعتزم * عم البریة بالاحسان وانقشعت *
عنه الغیابة والاملاق والعدم * من معشر حبهم دین وبغضهم * کفر وقربهم منجی ومعتصم * ان عد اهل
التقی کانوا ائمتهم * اوقیل من خیر اهل الارض قیل هم * لا یستطیع جواد بعد غایتهم * ولا یدانیهم قوم
وان کرموا * هم الغیوث اذا ما ازمة ازمت * والاسد اسد الشری والباس محتدم * لا ینقص العسر بسطا
من اکفهم * سیان ذلك ان اثروا وان عدموا * یستدفع السوء بسطا من اکفهم * ویسترب به الاحسان
والنعم * مقدم بعد ذکر الله ذکرهم * فی کل بر ومختوم به الکلام * یأبی لهم ان یحل الذم ساحتهم * خیم کریم
واید بالندی هضم * ای الخلائق لیست فی رقابهم * لاولیة هذا اوله نعم * من یعرف الله یعرف اولیة ذا *
والدین من بیت هذا ناله الامم * ما قال لا قط الا فی تشهده * لولا التشهد کانت لاؤه نعم (نثر) هشام بو مدح
عظیمی ایشتدکده کمال خجلت وضجرتندن فرزدقی مکه ایله مدینه اراسنده حبس ایتدیروب زین العابدین انی
ایشتدکده فرزدقه اون ایکی بیك اقچه کوندروب (اعذرنا یا ابا فراس فلو کان عندنا اکثر من هذا لوصلناك به)
دیو عذر ایتدکده اودخی (یا ابن رسول الله ما قلت الذی قلت الا غضبا لله عز وجل ولرسوله وما کنت لارزأ
علیه شیأ) دیو خبر کوندروب بودخی (شکرا لله لك الا انا اهل بیت اذا انفذنا امرا لم نعد فیه) دیو خبر
کوندردکده ناچار قبول ایدوب بعده ینه فرزدق هشامی هجو ایدوب دیدیکه (نظم) ایحبسنی بین
المدینة والتی * الیها قلوب الناس یهوی منیبها * یقلب رأسا لم یکن رأس سید * وعینا له حولاء باد عیوبها
(نثر) هشام بونی ایشیدوب بالضروره حبسدن آزاد ایتدی (بشنجی) محمد بن زین العابدین درکه

علمده تبقری یعنی توسع و تبحری اولمغین محمد الباقر دیمکله عالمده مشهور اولوب آبا واجدادی کبی علوم ظاهره وباطنه ده خصوصا علم حروف واسماده فائق الاقران ومقتدای علماء زمان ایدی والده سی حضرت حسننك قیزی فاطمه در هجرتك اللی یدیسنده مدینه ده جدی حسین حیاتنده طوغوب یوز اون درتده یا اون سکزده یا اون یدیده مدینه ده اللی یدی یا اللی سکز یا التمش اوچ یاشنده وفات ایدوب جعفر عبدالله ابراهیم علی زینب ام سلمه آدلو اولادی اولمشدر (التنجی) جعفر صادق بن الباقردرکه مدینه ده سکساننده یا سکسان اوچده طوغوب ینه مدینه ده هجرتك یوز قرق سکزسنه سنده وفات ایتدی والده سی حضرت ابوبکرك اوغلی محمدك قیزی والده سنك والده سی ابوبکرك اوغلی عبدالرحمانك قزیدر جعفرك محمد اسمعیل عبدالله موسی علی آدلو اوغللری وارایدی مزبور جعفردن امام اعظم وامام مالك وسفیان ثوری وسفیان ابن عیینه حدیث روایت ایدوب امام اعظم (ما رأیت افقه من جعفر بن محمد وقد دخلنی له من الهیبة مالم یدخلنی للمنصور) دیمشدر * فوایح مسکیه ده علم حروف واعداده استاد علماء صوفیه اولوب یدی یاشنده ایکن غوامض اسرار علومی سویلردی علم حروفده خافیه آدلو کتاب یازوب اسرار عجیبه درج ایتمشدی مجتهدیندن لیث بن سعد ایدر مکه ده جبل ابی قبیسه چیقدم کوردم که برکسنه اوتوروب نفسی کسلنجه یارب یارب ینه نفسی کسلنجه رب رب ینه نفسی کسلنجه یا حی یا حی ینه نفسی کسلنجه یا ارحم الراحمین یا ارحم الراحمین دیوب بواسلوب ایله یدی کره مناجات ایدوب بعده (اللهم انی اشتهی من هذا العنب فاطعمنیه اللهم ان بردای قد اخلقا) دیدکده والله دخی سوزی تمام ایتمدین جانب غیبدن بلا عیبدن بی شك وریب برطلو سبته تازه اوزم وایکی ازار اوکنه کلوب اوزمانده اصلا تازه اوزم بولنمزدی * پس یمك دیلدکده یاننه واروب بن دخی سنکله شریکم دیدم نه سببله دیدکده سن دعا ایدرکن بن آمین دیرایدم دیدم توله کل بروا کل ایلد اما بیچندن برنسنه صقلمه دیوب یدکده اصلا چکرده کی اولمیوب انك مثلنی دنیاده کورمدم ایکیمز تمام طویوب لکن سبت ذره قدر اکسلمیوب بعده عادت عرب اوزره اول ایکی ازارك برینی قوشانوب برینی بورینوب طاغدن اشاغه اینوب کندکده آردنجه بعض کمسنه لره بوکیمدر دیدم جعفر صادقدر دیدیلر دیو مذکوردر (یدنجی) موسی الکاظم بن جعفر الصادقدرکه کمال حلم وعفوی جهتندن کاظم دیمکله ملقب ایدی علم حروف واسماده فرید عصر سائر علومده دخی وحید دهر ایدی یوز یکرمی سکزده طوغوب خلفاء عباسیه دن محمد المهدی حجه کلدکده بونی بغداده بیله ایلدوب بعده مدینه یه کوندروب هارون الرشید دخی حجه کلدکده بونی بغداده ایلدوب هجرتك یوز سکسان اوچنده بغدادده وفات ایدوب هارونك امریله وزیری یحیاء برمکی موسایی تازه خرما ایله زهرلدی دیمشلر والله اعلم (سکزنجی) علی الرضا بن موسی الکاظمدر مرویدرکه باباسی موسانك والده سی دوشنده حضرت رسولی کوروب نجمه آدلو جاریه کی اوغلك موسایه باغشله کم اندن یریوزینك خیری یعنی افضلی وجوده کلسه کرکدر بیوروب اندن مراد علی الرضا ایدی یوز اللی اوچده مدینه ده طوغوب ایکیوز ایکیده یا سکزده عجمده طوس شهرنده فجأة وفات ایتدی فضل وکمالی حددن بیرون اولوب مأمون خلیفه شیعی اولمغین کندودنصکره خلافتی بوکا تعیین ایدوب عهدنامه یازدقده امام رضا خوش قبول ایتدم اما جدم حضرت علینك جفر جامعه آدلو کتابی دلالت ایدرکه بوخصوص حاصل اولمیه دیوب واقعا کندوسی مأموندن اول وفات ایتدی بعضلر زهر یدردیلر دیوب مأمون بونی ولی عهد ایتدیکنده مأمونك اقرباسی انجنوب مأمون خراسانده ایکن آنلرك بریسی خروج ایدوب تفصیله محتاج نیجه محاربه لر اولدیغی فی الحقیقه زهرلندیکنه دلالت ایدر * مرویدرکه مشایخ عظامدن حضرت معروف کرخی سابقا طائفه نصاری دن یا مجوسیلردن براوغلان ایکن بونك النده ایمانه کلوب بوکا خدمتکار اولوب علم تصوف وعلم اسما وحروفی بوندن اخذ ایدوب بوندن مقدم وفات ایتدی (طقوزنجی) محمد الجواد بن علی الرضادرکه برلقبی دخی تقیدر یوز طقسان بشده مدینه ده طوغوب تازه ایکن کمال علم وکمالی اولمغین مأمون خلیفه بوکا قیزنی نکاح ایدوب مدینه یه بیله کوندروب بعده هر ییلده بوکا اون کره یوز بیك اقچه خرجلق کوندروب بعده جواد بغداده کلوب ایکیوز یکرمیده بغدادده یکرمی بش یاشنده وفات ایدوب نمازنی معتصم خلیفه قیلوب جدی موسی الکاظم یاننده دفن اولندی (اوننجی) علی الهادی بن محمد

الجوادد رکه والده سی ام ولد جاریه یا خود مأمون خلیفه نك قیزیدر ایکیوز اون درتده مدینه ده طوغوب ایکیوز اللی درتده یا قرق بشده بغداده قریب سامره دیدکاری سرمن رأی شهرنده وفات ایتدی (دیکر) اون برنجی حسن العسکری بن علی الهادیدرکه برلقبی دخی زکی در سرمن رأی شهرنی معتصم خلیفه یاپدیروب جمله عسکر ایله بغداددن اکا کوچکین او شهرك بر آدی دخی عسکر اولوب بعده متوکل خلیفه علی الهادی بی بغداددن سرمن رأی یه کتوردوب اون ییل آنده ساکن اولوب حسن دخی آنده طوغمغین علی ایله حسن عسکری دیمکله مشهور اولمشلردی * مزبور حسن ایکیوز اوتوز ایکیده یا اوتوزده یا ایکیوز ایکیده یا برده طوغوب ایکیوز التمشده سرمن رأی ده وفات ایتدی * بعض کتبده مدینه ده طوغدی دیمشدر (دیکر) اون ایکنجی محمد المهدی بن حسن العسکری درکه ایکیوز اللی بشده طوغوب شیعه طائفه لری بونکچون ایکیوز التمش بشده یا التمش بشده یا طقسان التیده طقوز یاده رت یاشیا اون طقوز یاشنده ایکن سرمن رأی ده برسردابه یعنی زیر زمینه والده سی نظر ایدرکن کیروب بعده چقمیوب قالوب آخر زمانده ظهور ایده جك مهدی بودر دیو زعم ایدوب حجة منتظر قائم صاحب الزمان مهدی زمان دیو لقبلر قومشلردر لکن بو اعتقاد ایکی وجهله باطلدر زیرا اولا کتب معتبره ده آخر زمانده کی مهدی حقنده اولاد رسولدن یا اهل بیت رسولدن اولوب اسمی محمد باباسی اسمی عبدالله اوله جغنه ودخی آل عباسدن اوله جغنه ایکی حدیث صحیح وصریح مروی اولوب بعض معتبراتده اسمی محمد باباسی حضرت حسن نسلندن والده سی حضرت عباس نسلندن اوله جغی ابن عباسدن مرویدر * ثانیا شواهد النبوه ده مذکوردرکه مشایخ عظامدن شیخ علاء الدوله سمنانی جمله اقطاب وابدالی یازدیغی محلده دیمشدرکه محمد بن حسن العسکری کیزلندکده ابدالدن اولوب بعده تدریجله سید الابدال اولوب اوزمانك قطبی علی بن حسین البغدادی وفات ایتدکده نمازین بوقیلوب برینه قطب اولوب اون طقوز ییل قطبیتده طوروب بعده بو دخی وفات ایتدی بعضلر محمد المهدیدن غیری اون برامامك اسامیسن بریتده جمع ایدوب دیمشدرکه (نظم) علی بعده حسنان زین باقر جعفر * وموسی والرضا ومحمد وعلی وذو العسکر * رضوان الله تعالی علیهم اجمعین وصلی الله تعالی وسلم علی خیر خلقه محمد وآله وصحبه الطیبین الطاهرین وسلام علی المرسلین والحمد لله رب العالمین

تم النصف الاول من کتاب تاریخ مرآة الکائنات واسأل الله اتمام الباقی فی اقرب الاوقات علی حسن الحالات واستغفره من کل ذنب وتقصیر انه حسبنا ونعم النصیر